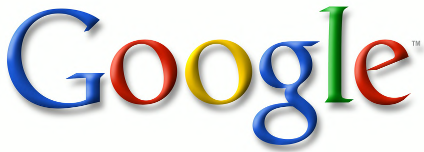
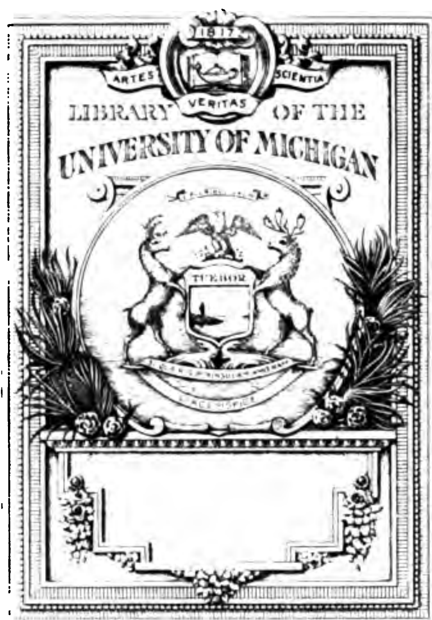
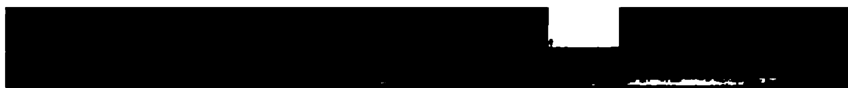

1817
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR

3.2.3.4

8 T V
H 8
E

H. L. Knight
Papers the
3rd Sepr 1828

Purchased from the Widow
of Professor R. B. Patton of
New York University
by
Matthew Meigs.
Augt 184

[redacted]

ΟΜΗΡΟΥ ΑΠΑΝΤΑ.

HOMERI

OPERA OMNIA:

EX RECENSIONE ET CUM NOTIS

SAMUELIS CLARKII, S. T. P.

ACCESSIT

VARIETAS LECTIONUM MS. LIPS. ET EDD. VETERUM,

CURA

JO. AUGUSTI ERNESTI:

QUI ET SUAS NOTAS ADSPERSIT.

VOLUMEN PRIMUM.

GLASGUÆ:

Excudebat Andreas Duncan, Academiæ Typographus.

VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY,

LONDINI.

1814.

[redacted]

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ.

HOMERI ILIAS:

EX RECENSIONE ET CUM NOTIS

SAMUELIS CLARKII, S. T. P.

ACCESSIT

VARIETAS LECTIONUM MS. LIPS. ET EDD. VETERUM,

CURA

JO. AUGUSTI ERNESTI:

QUI ET SUAS NOTAS ADSPERSIT.

VOLUMEN PRIMUM.

GLASGUÆ:

Excudebat Andreas Duncan, Academiæ Typographus:

VENEUNT APUD RICARDUM PRIESTLEY,

LONDINI.

1814.

JO. MATTHIÆ GESNERO

VIRO CELEBERRIMO

S. D.

JO. AUG. ERNESTI.

Ad quem potius mittam *Homerum*, ingenii et literarum græcarum principem, quam ad TE, GESNERE, græcarum omniumque bonarum literarum in Germania longe principem, et ingenii felicitate, doctrinæ accuratæ et exquisitæ copia, orationis denique elegantia et dulcedine, veterum optimo cuique simillimum? aut cui acceptiorem hunc talem hospitem putem fore, quam TIBI, præsertim missum a me, quem et Ipse amas maxime, et TUI amantissimum habes? Atque etiam defunctus labore, quem in hac parte operis exhausi, tanto minus jucundum, quanto majoribus eodem tempore premebar oneribus aliorum laborum, non habeo, in quo facilius omnem illius molestiæ sensum deponere possim, quam in sermone Tecum tacito, per quem TIBI rationem reddam instituti mei. De quo etiam facilius bene existimaturos homines, re nondum cognita, confido, si videant, me, hominem non admodum confidentem, de eo TIBI probando non desperasse. In quo TU etiam sustinebis spem meam, et in accipiendis rationibus, cognoscendaque opella mea, magis, si potes, amorem in me TUUM, quam subtile de talibus rebus judicium, audies.

Habet autem hæc narratio initium ejusmodi, quod in eo me adjuvare possit. Ducitur enim a *C. Fritschio*, communi quondam, et TIBI non injucundo amico, cui primum in mentem venit, *Homerum*, e *Clarkiano* exemplo ductum, dare studiosis, in eoque opera mea uti, et ad castigandum exemplum, quod operis

typographicis traderetur, et ad ornandum aliqua accessione, qua et auctius et utilius opus illud fieri posset. Ego vero, qui tum nihil aliud haberem in manibus, libenter hoc feci, ut conquirerem aliquid, quod adjungi commode posset, et in recensendis notis *Clarkianis* adspergerem, quæ iis vel adstruendis et confirmandis, vel corrigendis, vel denique locis poëtæ obscuris, aut suspectis prodessent. Sed id ipsum cum agerem maxime, decessit *Fritschius*, atque ita consilium destituit.

Ab illo tempore, etsi non neglexi *Homerum*, tamen res substitit intra modicæ animadversionis curam, per quam notarem, si quid aut reperissem ab aliis propositum, aut mihi in mentem venisset, quod ad illud consilium pertineret, nec putavi futurum, ut mihi iterum ad *Homerum* accedendum esset edendi caussa. Superiori autem hieme cum rogarer ab eo, qui *Fritschianum* consilium revocasset, ut, quæ haberem e pristino illo instituto, concederem sibi, efficeremque, ut suæ editionis exempla haberent aliquid præcipui præ Britannicis, nec se differri pateretur ad tempora publice quietiora, mihi autem privatim otiosiora et minus occupata: dedi me ad recognoscendas augendasque copiolas meas, tenues illas quidem, et in speciem leves, sed tamen, ut spero, non inutiles ad *Homerum* vel emendandum, vel intelligendum. Dicam primo de libris, quibus usus sum ad instruendum vel *Homerum* ipsum, vel eos, qui posthæc dare se velint ad carmina ejus critica diligentia tractanda, et e libris antiquis emendanda.

In iis autem primum locum tenet *Codex manuscriptus*, qui est in *Bibliotheca* nostra *Paullina*, perantiquus, ut qui ante mille amplius annos scriptus existimatur, et ob præclara scholia inedita nobilis. Est in charta bombycina scriptus, continetque Iliada usque ad initia ῥαψῳδίας Ρ, cæteris in charta vulgari, manu recentiori, scriptis, sine scholiis, de quibus scis traditum esse a *b. Wolfio*, sub *Homerophili* nomine, in *Miscellaneis Dorvillianis*, Vol. V. p. 153. sqq. Hunc Codicem ante plures annos, mea caussa,

cum edito contulit *C. L. Baverus*, Gymnasii Laubanensis in Lusatis nunc Rector, Vir longe doctissimus: ego autem et ipse Codicem præ oculis habui, in lectionibus ejus notandis, inspexique etiam, ubi nihil notatum erat, cum caussa esset quærendi, an meliorem lectionem sequeretur, an fortasse a vulgatis discederet: non quo *Baveri* diligentiæ diffiderem, sed quod in hoc labore duo oculi vix satis vident, et in minutis rebus, quæ singulis sæpe literis constant, facile aliquid elabitur etiam summæ diligentiæ. In hujus igitur libri lectionibus vulgandis, an operæ pretium fecerim, porroque facturus sim, TU judicabis. Audeo tamen sperare, TE non inutilem hanc partem laboris mei judicaturum. Firmat enim multas bonas lectiones, a *Clarkio* probatas, etiam e *Barnesiana* recensione ductas, facit locum melioribus, et inprimis cæteris libris editis omnibus accuratior est in nonnullis, veluti in ν ἐφελκυστικῷ, in quo usurpando ita variant libri cæteri, ut in cæsura clausulisque versuum temere et nulla certa lege, vel additum, vel omissum sit, hic autem liber ita constans est, ut raro ab lege discedat, de qua ad initium rhapsodiæ primæ dixi, hoc est, ut non usurpet illud ν in cæsura, nec in clausulis versuum, cum sequens versus a consonante incipit, contra semper habeat, cum sequens incipit a vocali *. Insunt etiam alia vestigia, e quibus apparet, vel ipsum ex antiquissimo Codice ductum, vel saltem retinente in multis vestigia antiquissimæ rationis scribendi, etiam iis in locis, quæ eo nomine a priscis Grammaticis notata sunt, ut in duplicatione literarum negligenda, in ο pro ω, in ῑ pro ει et similibus, de quibus omnibus reperies suis locis breviter notatum. Atque etiam ea, quæ a recentiori manu scripta sunt, inde a rhapsodia Ρ. non contemnenda. Quam bene quidem consentiant plerumque cum Codice *Vossiano*, et ed. *Florentina*, ad *L. XXII.* in proximo Volumine apparebit. Consentit etiam sæpissime cum editione *Florentina*

* Hæc conf. cum not. ad Il. α'. quæ hinc explenda.

contra cæteras, etiam vitiosa scriptura, et quidem interdum ita insigniter, ut ex eodem libro ducti videantur, ut Il. μ'. 206. in κάμβαλ' pro κάββ. quod in editis sola *Florentina* cum *Aldina* prima habet.

Secundum Codicem hunc MS. cura fuit, comparare veteres editiones, quarum lectiones nondum erant diligenter excerptæ: cum satis constet, ne *Barnesium* quidem satis diligenter editionibus veteribus usum esse, *Clarkius* autem in lectionibus librorum editorum fere in *Barnesianis* excerptis acquiescat. Atque etiam *Barnesius* in *Aldina* lectione fallitur cum cæteris plerisque, unam agnoscens lectionem *Aldinam*, cum sint plures. Ego igitur cum haberem in supellectili mea editiones *Homeri* antiquiores, *Florentinam*, *Aldinam* primam et tertiam (nam secundam dimisi quondam e manibus, quod a prima aut tertia saltem non differre putabam) partem *Lovaniensis* et *Juntinæ*, *Turnebianam*, suppeteretque etiam usus *Romanæ*, nolui hanc facultatem dimittere colligendarum ex his editionibus lectionum variarum et huic editioni adjungendarum; ex quo jam liceret accuratius de his editionibus judicare, quam vulgo fieri aut factum videmus, et origines lectionum vulgarium in *Homeri* exemplis editis cognoscere.

Editio ergo *Florentina*, etsi ab homine græce doctissimo curata est, tamen non potuit, ut opinor, ita accurata esse, nec in dilectu lectionum, nec in scriptura, ut hodie fieri volunt, qui sunt harum rerum periti. Homines græci, qualis *Demetrius Chalcondylas* fuit, non ad hanc ἀκρίβειαν nostram græce docti erant, non critica arte et elegantia exculti, quam hodie in edendis græcis scriptoribus adhiberi volumus. Usu didicerant literas græcas magis et lectione, quam solerti institutione, et satis habebant græcos libros utcunque intelligere: omnia accurate excutere, lectiones varias colligere, eas suis momentis ponderare, ad leges criticas dilectum facere, non quidem omnino negligebant, sed tamen non nimis sollicite curabant. Ergo cum forte fortuna in bonos Codices inci-

derant, etiam bonas lectiones dabant; cum secus ceciderat, pravis contenti erant, quæ utcunque intelligi possent. *Chalcondylas* autem profecto inter cæteros maxime in hoc genere, præsertim in *Homero*, diligens fuit, ut discimus et ex *Nerlii*, et ipsius præfatione, ut qui non modo Codices *Homeri*, quorum potestas esset, consuleret, sed etiam *Eustathii* commentarios conferret, ex iisque, quæ lectiones essent in veterrimis Codicibus, quos vel ipse inspexisset, vel de quibus a Grammaticis traditum reperisset, disceret. Sunt tamen in hac editione non pauca vitiosa, vel ipso versus metro indicante, quorum nonnulla concesserim operis typographicis deberi, rudi tum arte illa, et speciminum typographicorum emendandorum nondum ea diligentia, quæ tollendis operarum vitiis sufficeret. Cæterum in hac editione esse permultas lectiones bonas, quæ temere postea neglectæ sint, et alii monuere, et res ipsa indicat. Itaque ad textum *Homeri* bene constituendum plurimum et profuit illa editio, et prodesse magis potest, si satis diligenter conferatur, quod vel e *Valkenariano* specimine, in libro XXII. intelligi potest.

Hanc editionem expressit *Aldina prima*, quæ *an.* 1504. 8. prodiit. Nam etsi eam interdum deserit, tamen id fit vel per operarum negligentiam et inscitiam, vel in rebus minutis, bene quidem interdum, sed tamen ita, ut appareat, eas correctiones deberi correctoribus, non Codicibus scriptis. Neque enim observavi lectiones majoris momenti, quæ ita diversæ ab exemplo *Florentino* essent, ut non aliunde, quam e MS. ductæ esse possint. Nam fere correctio facta est in rebus iis, ubi versus ostendebat vitium, ut cum δὲ pro δ' aut contra editur, aut ν additur vel demitur: quod tamen etiam fit sæpe vitiose, et ita inconstanter, ut casu id factum credibile sit.

Longius a *Florentina* discessit *Aldina secunda an.* 1517. 8. interdum quidem bene, sed sæpius male. Itaque possumus prope dicere, hunc novi exempli textum esse: adeo multis locis *Floren-*

tinam, et *Aldinam primam* deserit. Hanc autem repetit modo *tertia Aldina an.* 1524. ut e varietate lectionis cuilibet apparebit. Nam perpauca illa loca, ubi tertia dissentit, aut vitio typographorum dissentiunt, aut a correctore mutata sunt pro arbitrio. Itaque qui *Aldina* exempla amant, debent utramque editionem, primam et secundam, vel tertiam, sed illam tamen potius, quærere (nam tertia vitiosior est) ut vere diversa. Ea autem tanta mutatio a quo, et unde inducta sit, non licet dicere. Nam præfatio nullum indicium habet, nec est alia in secunda, quam quæ primæ editioni ab ipso *Aldo* præposita est, qui tum jam e vita discesserat, cum secunda curabatur. Propius tamen ad fidem mihi videtur, totam illam mutationem esse ab ingenio ejus, cui post *Aldi* mortem cura editionis ab *Asulano* credita erat. Neque enim taciturus fuisse videtur *Asulanus*, si ad novos Codices ea editio castigata aut correcta fuisset. *Erasmus* in epistola ad Goclenium p. III. queritur de mala sedulitate viri docti *Mich. Bentii*, cui cura emendandæ novæ Adagiorum editionis commissa fuerat. Ait enim, ab eo loca *Homeri* et *Ciceronis* in illo opere mutata esse, ad exempla *Aldina*, quæ sint vitiosissima. De qua editione *Aldina* ita judicarit, non difficile est divinare, si temporum rationes sequare. Scripsit enim ista *Erasmus* post alteram *Aldinam*. Sed habeo tamen et ipse exemplum primæ editionis, quod fuit *Erasmi* e donatione *Philippi Melanthonis*, qui eum librum belle religatum misit *Erasmo*, his inscriptis versiculis:

Τήνδε δόσιν ἀγαθήν τι φίλην τ᾽ ἔχε, φίλτατ᾽ Ἔρασμε,
Πάσης τῆς ἀρετῆς καὶ σοφίας πατέρα.

De vitiis typographicis locutum *Erasmum*, patet e subjecto exemplo. Nam οἴῳ semper fecisse, ait, ex οἰῷ, *soli*; qualis perturbatio spirituum frequens est in *Aldinis* omnibus, sed etiam in Florentina. An etiam lectiones diversas ab *Florentina* intellexerit, quas male mutatas in *Aldinis* posterioribus putavit, aut a *Lova-*

niensi 1523. cujus copia facile esse poterat *Erasmo*, indagari posset, si conferretur editio per *Bentium* curata, cum superiori. Sed non est tanti.

Inter *Aldinam* secundam et tertiam media est *Juntina* anni 1519. 8. cujus ipse primam tantum partem possideo, sed alteram in catalogis librorum commemorari vidi. Magna cupiditate flagravi alterius etiam partis reperiundæ, quoad non contuleram cum aliis. Eam incenderat *Dorvillius*, quod in *Vanno Crit.* p. 390. eam *accuratissimam* vocat. Impulit forte virum præstantem in hanc mentem una et item altera lectio bona, quæ non est in his editionibus, quas vulgo habemus in manibus. Cæterum cognovi, eam esse meram repetitionem *Aldinæ secundæ*, servatis etiam, omnibus in locis, crassissimis operarum vitiis. De lectionum consensu Varietas Lectionis testabitur: de vitiis typographicis, quæ in *tertia Aldina* interdum emendata sunt, ne quis dubitet, specimina pauca ponere placet. *Il.* β'. 107. φορῆναις utraque sola habet. *ibid.* 246. autem ἀκχειπόμενοι cum tertia. *Il.* ι'. 512. χαλεπαίνοι. λ'. 741. καλλίρει. μ'. 87. πίντα pro πάνταχῃ. *ibid.* 168. ἦνδα pro ἤνδα etc. Igitur ea facile careat, qui *Aldinam secundam* habet.

Sequitur hanc *Lovaniensis* e *Martini Alostensis* officina *an.* 1523. 4. cujus *Fabricius* in *Bibl. Gr.* tantum alteram partem commemorat, in qua est *Odyssea*, et quidem anni 1535. quem annum ei etiam adsignat *Cl. Valkenarius:* sed ea repetitio prioris sit necesse est. Hanc destinaram et ipsam conferre cum cæteris editionibus, et lectiones notare in cætera varietate; sed in eo mihi fortuna adversata est. Ipse tantum *Odysseæ* exemplum habeo, quod e Bibliotheca *Frid. Menzii* emi. *Iliada* putabam me penes me habere, quod sciebam, ubi esset integrum hujus editionis exemplum. Etenim *Mackerus*, Professor in Gymnasio Gerano clarissimus, acerbo fato ante paucos annos, et Gymnasio illi et literis ereptus, mihi dixerat, se *Lovaniensis* exemplum pulcherrimum habere: utprimum peterem, præsto futurum. Ejus

bibliothecam cum publice emtam scirem *Civitati Geranæ*, credebam, facilem mihi ejus copiam fore. Sed cum id peto, ecce nuspiam est *Homerus Lovaniensis*, mala manu, vel vivo domino, vel heredibus ablatus. Sed *Odysseæ* collatio cum aliis exemplis celeriter solata est irritam spem. Etenim reperi, eam esse repetitionem *Florentinæ* ejusmodi, in qua e MStis nihil accesserit, pauca vitia typographica correcta, ut Ὀδυσσῆα, quod est frequens in *Florentina* vitiose, in Ὀδυσῆα, et similia.

Ultima, quam contuli, est *Turnebiana Ilias an.* 1554. 8. nitidissimis literarum formis. Ea nullam superiorum satis, maxime tamen *Aldinas* posteriores sequitur. Id quo vel libro vel viro docto fecerit auctore, nescio. Illud video, ejus lectionem, qua discrepat a superioribus, fere eandem esse cum *Stephaniana*, quæ post vulgata fuit. Vitiosum quidem ν. ἐφελκυστικὸν in posterioribus, sæpe est in hac primum. Sed ejus lectiones plerumque non sunt bonæ.

Longius progredi conferendis editionibus non libuit, cum sint obviæ, nec viri docti, qui eas curarunt, manuscriptis se usos dicant. *Seb.* quidem *Castalio*, vir græce doctissimus, qui bonam operam navare *Homero* potuisset, profitetur, se textum editionis, quæ *Genevæ* ap. *Crispinum* curata esset, secutum. Et ego alienus sum ab opinione aut consuetudine eorum, qui in talibus omnia complecti eodem tempore et una opera volunt: unde sæpe fit, ut nihil efficiant, et literæ nullum fructum ex eorum doctrina et industria capiant. Si majores, qui editiones auctorum, Lexica, et similia opera primi instituerunt, hoc animo fuissent, nihil omnino ab iis proditum haberemus. Plures veniant in partem operis magni et difficilis. Ego, quod habui ad manus, dedi, et, quod tempus meum sivit, feci. Fundamenta quædam jacta sunt editionis locupletioris, quæ sunt in varietate lectionis. Exemplo editionis nostræ possunt, quibus facultas est MSS. editorumque librorum, adjicere lectiones alias, aut, si quis post

me rursus hunc *Homerum Clarkianum* edat, addere alia. Ita paullatim materia dabitur idonea ei, qui textum *Homeri* ad libros veteres melius constituere velit, quam nunc est in editis. Atque utinam id faciat aliquis de doctissimis viris in Batavis, qui libris et otio abundant. Melius certe ingenium, doctrina, tempus collocetur, etiamsi nihil aliud præterea ediderit, quam si mille parvis observationibus, de singulis verbis, glossis, aut notis ad amatorios libellos nos bearit. Non quo has spernam, et non gratus accipiam, laudemque; sed quod magis utilem laborem navare, magis stabilem gloriam ad posteros uno tali opere sibi parare posse putem. Sed ad *Clarkium* veniamus, et cætera, quæ in ejus *Homero* recoquendo instituimus.

Scio TE, GESNERE, et alios doctissimos viros, in hoc mecum consentire, neminem adhuc ad *Homerum* edendum accessisse, qui tantum in re metrica Græcorum, in elegantiis et artibus Carminis Homerici videret, interiora literarum græcarum magis perspecta haberet *Carkio*. Memini enim TE ita judicare tum, cum prima pars *Clarkiani Homeri* ad nos esset delata, cujus tum etiam videndæ cognoscendæque facultatem dedisti: et in promtu esset, commemorare græce doctissimorum, in his nemini profecto secundi *Valkenarii*, testimonia. Quo minus aut mirabere, si quamplurimi exempla *Clarkiana* expetant, aut improbabis repetendæ illius editionis institutum: quod si tamen faceres, nihil esset, quod moleste ferrem, qui nec auctor cuiquam, nec suasor ejus rei fui, laborem hunc etiam invitus, ac diu repugnans suscepi. Sed bona hujus editionis sunt illa quidem, et in textu et in versione, maxime tamen in notis. Textus quidem est, præterquam in nonnullis, *Barnesianus*, Barnesiani autem basis *Schreveli-anus* aut huic similis. Sed a *Barnesio* multis locis facit, ut scis, discessionem, ubi ille aut prosodiæ græcæ inscitia, aut alia qua de caussa, in textu *Homeri* mutando peccavit, quo illum nomine sæpe

etiam ante *Clarkium*, inprimis a *Berglero* in *Actis Eruditorum Lips.* castigatum constat. Ipse nullis libris scriptis in textu constituendo usus est, nec editiones veteres inspexit, nisi ubi forte caussæ suæ argumenta quæreret: unde multa reliquit intacta, quæ prætermittere non debebat, pro nova interdum lectione venditavit, quæ in veteribus editionibus extat. Interdum etiam, sed raro tamen, conjecturas suas in textum recepit, ubi id alius non audeat. De his ego in notulis adspersis monui: cæterum contextum, ab ipso formatum, reliqui intactum; qui non novum, et a me e libris castigatum, textum dare volui: non ita me instructum a libris, scriptis inprimis, putavi: nec id erat hujus temporis: sed *Clarkianum* reddere, et materiam talis instituti aliis, pro præsenti facultate, suppeditare. Atque eadem de caussa, versionem, emendatiorem illam quidem cæteris, sed tamen permultis locis parum latinam aut elegantem, non attigi: ausus tamen sum interdum ea, qua ipse *Clarkius* usus est in alium, libertate uti, ut de peccatis monerem, atque etiam subinde, quomodo poëtica quædam epitheta intelligenda essent, indicarem: si possem etiam hac ratione efficere, ut minus offensionis haberent apud eos, qui, in legendis scriptoribus antiquis, inprimis *Homero*, et cæteris poëtis, non vim verborum, sed etymologias vident.

In *notis Clarkianis* quid insit boni, jam antea indicavi. Accidit autem viro excellenti, quod omnibus, qui in aliquo genere aliquid egregie inventi habent, aut novæ observationis, ut id ubique nimis ingerant, ac jactent etiam alienis locis. Dum cupidius quærit Vir præclarus artificia poëtæ, reperit etiam, ubi nulla sunt, memor magis observationis alicujus suæ, quam consuetudinis *Homericæ* et parallelismi. Id admonere studiosos non alienum putavi, ne abuterentur bene alias excogitatis. Adjeci etiam notulas quasdam de meo, quæ vel ad lectionem, vel ad verba et sententias illuminandas pertinerent. Quas et ipsas copiosiores, et numero auctiores facere me potuisse scio: sed non erat consilium

augere molem libri. Etiam in Varietate lectionis interposui interdum judicium meum, si studiosis ea re possem hunc laborem nostrum utiliorem efficere. In notis *Clarkianis* hoc permolestum accidit uno tenore legenti, quod eadem observatiuncula v. c. de vi cæsuræ, infinitis locis, in qualibet fere pagina repetitur: et erat vir doctissimus, qui eas repetitiones sublatas cuperet. Sed ego nihil mutare in hac re ausus sum, qui *Clarkium* putabam, cum primum volumen ipse ediderit, ejus rei caussam habuisse, ut opinor, hanc, ut, quocunque in loco aliquis se ad legendum daret, paratas haberet admonitiones de iis rebus, quæ vulgo non bene, aut omnino non intelligerentur. Neque enim omnes ab initio inde legunt, eademque continuatione, carmina *Homeri*, ut iis observationes illæ semper recentes in legendo sint, et in tempore ubique occurrant.

Ad bene intelligendos poëtas epicos et suavius legendos prodesse arbitror, seriem totius operis ac summam argumenti tenere: nec, mea de sententia, quisquam ante accedat ad legendum, quam cognita tali summa, et οἰκονομίᾳ Carminis. Itaque argumentum universæ *Iliados* adjunxi, similemque summam in capite *Odysseæ* dabo.

Hæc sunt, GESNERE, Vir illustris atque celeberrime, quæ in hac editione *Homeri* vel feci, vel facere institui. In iis si operam navavi, utilem studiosis, et TIBI probatam, impense lætabor: sed multo magis, si TU hoc munusculum ita acceperis, ut id TIBI, si non per se, at mea caussa gratum sit. Neque enim tantum appeto hoc qualicunque labore aliquid novæ laudis, cujus studio profecto minus, quam quis credat, ducor, contentus bonæ voluntatis conscientia, quantum TIBI vel ipse non injucundus, vel mea grata esse cupio. In quo me etiam hæc spes, inanis illa, fortasse, sed spes tamen, delectat, fore, ut amicitiæ nostræ, et incredibilis mei erga TE amoris memoria, hac tali ejus significatione cum *Homeri* opere conjungenda ad seros posteros propa-

getur. Illa vero non jam spes incerta, sed certa res est, quod scio, me, per quicquid reliquum nobis ad vivendum dabitur temporis, curaturum, ut TUA mihi benevolentia liceat ad extremum usque perfrui, ejusque fiducia et fructu mihi nihil in rebus humanis jucundius fore. Vale. Scr. *Lipsiae* a. d. X. Kal. Octobr. A. C. CIƆIƆCCLIX.

PRÆFATIO

SAMUELIS CLARKII.

Ut operis instituti ratio uno aspectu aperiatur, Lectorem hæc paucis in antecessum monitum velim.

Primo, Iliada hic *græce* quam emendatissimam emitti: Et, si quibus in locis, paucis quidem illis, sed quibuscunque in locis a Vulgatis discessum sit; in Annotationibus, qua id ratione factum sit, singulatim esse expositum.

In græcis *latine reddendis*, (quam quidem interpretationem maxima ex parte correctam, parte aliqua jam denuo compositam dedimus,) latinitatem adhibitam, non elegantem utique et venustam, sed ita Romanam, ut verbis verba, quoad ejus fieri posset, singulis singula ex ordine responderent, græcis latina. Quin et *Explementa* quæ vulgo existimantur *Versuum*, quam in *Sententia explenda* vim habeant, propriam quæque et suam, in permultis ut nequeat non sentire Lector, diligenter effectum.

In *Annotationibus* ea fere adjecta, quæ vel ad Poëtæ *artem aperiendam*, vel ad orationis *ornamenta* particulatim *commonstranda*, vel ad *sententiam illustrandam* præsertim facere viderentur. Quanquam hae quidem postrema in parte haud multum erat ponendum operis, cum Homericæ eloquentiæ et perpetua et singularis virtus sit *perspicuitas* in carminibus ornatissimis tanta, quantam ne in soluto quidem scribendi genere unquam assequutus est quisquam.

Cui a rebus magnis seriisque minus est otii, ex locis innumeris ea, quæ sequuntur, consulere poterit.

De *vi* elegantissima *vocularum* quarundam, quæ vulgo *Versum*, non *Sententiam*, *explere* sunt creditæ: lib. α'. ver. 6. 56. 308. β'. 1. 158. ε'. 249. 273. 287. 303. ζ'. 323. 418. θ'. 53. 558. κ'. 204. 509.

De *Temporum ratione*, quam in lingua *Romana* paucissimi, in *Græca* nescio an quisquam satis accurate tradiderit: α'. 37. γ'. 141. δ'. 492. ε'. 587. ζ'. 124. θ'. 322. κ'. 186.

De *prosodia*, et *licentia* (quam appellant) *Poëtica*, vulgo minus intellecta: α'. 20. 51. 67. 140. 265. 314. 338. β'. 43. 314. 537. 811. γ'. 151. 260. 385. δ'. 42. ε'. 61. 117. 487. 708. ζ'. 434. ι'. 378.

De *usu* elegantiori *Verborum* quorundam rarius observatio: α'. 528. 593. β'. 269. ε'. 769. 778. η'. 161. 216. θ'. 156. 520. κ'. 560.

De numeri *Dualis* usu et ratione perperam a Grammaticis ficta: α'. 566. 567. β'. 288. ε'. 487. 778. ι'. 67. 182.

De loquendi ratione ea, quæ inepte *Antiptosis* dici solet: β'. 353. 681. γ'. 211. ζ'. 396. 510. κ'. 224. 437.

De locis quibusdam *emendandis:* α'. 20. 340. 395. 566. β'. 426. γ'. 39. δ'. 42. 242. ε'. 487. κ'. 268. 299. λ'. 732.

De versus *Numeris* rem *ipsam* depingentibus, et orationibus *personam* mire condecentibus: α'. 436. β'. 102. γ'. 357. 363. ζ'. 510. η'. 157. ι'. 210. 551. λ'. 687. 697. 766.

De *Accentuum* ratione quadam, rarius observata: β'. 267. 314.

Levia quidem hæc, et parvi forte, si per se spectentur, momenti. Sed ex elementis constant, ex principiis oriuntur, omnia: Et ex judicii consuetudine in rebus *minutis* adhibita, pendet sæpissime etiam in *maximis* vera atque accurata Scientia.

SUMMA ILIADOS

UNIVERSÆ.

Cum e contentione, de Chryseide patri reddenda, Achilles, ira in Agamemnonem incensus, a bello cessaret, Trojani, totis decem annis urbe exire, ad pugnandum aperto campo, non ausi, tandem erumpunt, uno Achille absente, pares se fore Græcis sperantes. Tum Jupiter Agamemnonem per somnium monet, ut copias in aciem educat. Cui parens Agamemnon, convocatis ducibus, quid in animo habeat, ostendit, cæterum ad populum dissimulat consilium, et ad patriam repetendam, tot annis frustra consumtis, hortatur, ut ea tentatione eliceret voluntates hominum, eosque vel confirmaret, si nollent abire, vel, si domum spectarent, per duces coërceret. Ibi cum populo placeret reditus, Nestor et Ulysses concionibus eum dissuadent, et animos confirmant, ut manere et pugnare vellent. Educti ergo cum essent in aciem, contra euntibus Trojanis, et Paris Menelaum ad certamen provocasset, per quod bellum ita finiretur, ut, qui alterum vicisset, Helenam et ejus opes haberet, eaque res convenisset interposito ab utraque parte jurejurando, victus pugna Paris a Venere surripitur (h. e. mortem timens fugit). Ibi tum Pandarus quidam, Trojanus, jaculo Menelaum petit ac vulnerat. Qua re violato fœdere, bellum repetitur, hortante Agamemnone, exoriturque pugna, in qua multi utrimque cadunt. In eo prælio in primis insignem se facit fortitudo Diomedis, vulneratis, præter alios, etiam Venere et Marte. Quo nomine cum apud Jovem queruntur, ultro etiam objurgantur, quod se in talia discrimina conjiciant. Qua castigatione deterriti, abstinent ipsi a præliis: cæte-

rum Trojani magna clade afficiuntur, dum Glaucus et Diomedes inter se colloquuntur, et, paterna amicitia cognita, arma permutant. Rursus alia pugna e provocatione. Nam Hectore provocante, sortito cum eo pugnat Ajax Telamonius, ita fortiter uterque, ut nox dirimeret certamen. Postridie ejus diei, factis induciis cæsorum sepeliendorum caussa, murus circumdatur classi, quo, Achille adhuc pugnante, opus non fuerat. Sed Jupiter, interposito interdicto cum gravibus minis, ne quis Deorum Dearumve opem alterutri parti ferret, ipse in Ida consedit, fecitque, ut, quamquam neutro inclinata victoria, Græci tamen minus valerent. In quo cum Juno et Minerva contra Jovis præceptum ire auxiliatum pararent Græcis, per Iridem jubentur se continere. Interea Hector, noctu concione habita, ad castra extra urbem metandum hortatur. Tum vero timore fractus Agamemnon, quod videbat, Jovem stare a Trojanis, de reditu in patriam serio cogitare cœpit. A quo eum ita deterrent Diomedes et Nestor, ut legatos mitti ad Achillem suadeant, qui de reconciliando Agamemnoni Achille agant, oblatis egregiis conditionibus. Mittuntur Ulysses, Ajax et Phœnix. Sed eorum legatio et orationes irritæ fuere, inexorabili Achille. Æger inde animo Agamemnon cum dormire non posset, adit noctu primum Menelaum, et ipsum præ curis vigilantem, et expergefactis ducibus, deliberat de rebus communibus. Placuit mittere, qui castra Græcorum specularentur. Primus lectus Diomedes, qui sibi socium adscribit Ulyssem. Eodem tempore cum pari consilio exisset e Trojanis castris Dolon, incidit in illos, et cum timore mortis prodidisset omnia, interficitur. Ipsi in castra Trojana cum irrepsissent, interficiunt Rhesum, Thracem, qui nuper advenerat, et equos ejus abigunt. Sed tamen ea re nihil profectum ad summam rei. Nam die post in prælio omnes prope Duces Græcorum vulnerantur, et in eas rediguntur angustias Græci, ut primum pro muris pugnare cogantur, deinde ne hos quidem defendere

possint, Hectore, portis effractis, irrumpente in naves. Forte Achilles stans in puppi viderat vulneratum Ducem educi e prælio: Is qui sit cupiens scire, mittit sciscitatum Patroclum. Eum onerat precibus Nestor, ut si Achilles se placari non sinat, ipse indutus armis Achillis in prælium veniat, si adspectu armorum Achilleorum terreri Trojani possint et Græci recreari. Interea et Neptunus opem Græcis ferre parat, incitandis etiam Ajacibus ad pugnandum. Sed consilium procedere non potest, Jove vigilante. Itaque Juno, cum cingulo Veneris ad eum profecta, amorem illi et somnum injicit, per quem Neptunus tuto opem fert. Experrectus e somno Jupiter, cum se illusum a Junone videt, et ipsam objurgat, et Neptunum discedere a pugna jubet, incitato etiam Apolline, ut Hectorem incitet. Hunc ergo prægressus Apollo cum ægide, Græcos fugatos ad naves compellit. Interea exorat Achillem Patroclus de armis: iisque indutus primo fugat metu armorum Trojanos, mox agnitus, ab Euphorbo vulneratur, ab Hectore autem occiditur et spoliatur: corpus ipsum a Græcis defenditur, et in castra refertur, misso ad Achillem rei nuncio. Hic vero non modo summa ex eo casu tristitia afficitur, sed etiam ira in Hectorem incenditur et cupiditate illius cædis ulciscendæ. Vix eum Thetis differt, dum nova arma adferat a Vulcano. Iis allatis, in his clypeo admirabilis artificii et ampli argumenti, recreatur Achilles e dolore, et cum interea placatus esset, acceptis donis, Agamemnoni, ad pugnandum progreditur, Jove etiam permittente Diis, ut ad bellum descendant. Ibi multos interficienti vix a Neptuno Æneas, Hector ab Apolline eripitur, omnibus cæteris ad urbem compulsis. Ita furentem cum Scamander fluvius cohibere parat, vix a Vulcano servatur. Servatum impedit Apollo, quo minus Trojanos porro insectetur, sub specie Agenoris huc illuc fugiens et insequentem eludens. Ita Trojani portas assecuti urbe clauduntur, præter Hectorem, qui extra urbem exspectat Achillem, pavens tamen ac trepidans, ut

qui etiam appropinquante Achille se in fugam conjicit, mox cum restitisset, interimitur. Ejus corpori cum diu illusisset Achilles, trahendo è pedibus religatum ad plaustrum per campos, tandem monitus a Jove per matrem, finem sævitiæ facit, et Priamo ad se in castra venienti, Mercurio duce, corpus pro pecunia reddit. Patroclo Achilles, Hectori Trojani funus splendidum faciunt.

LECTORI.

Cum secundum hunc *Iliados* Tomum Pater meus imperfectum reliquerit, libros vero pene quatuor prorsus absolvisset, notas et observationes cæteris in libris margini passim adscripsisset; ne hæc intercidereut penitus et perirent, reliqua aliquo modo supplere conatus sum.

In tres priores ex duodecim hisce posterioribus *Iliados* libris, itemque in quartum usque ad ver. 359. annotationes ipse perfecerat; Textum et Versionem usque ad ver. 510. ejusdem libri recensuerat. Atque hæc ex ejus Manuscripto quam accuratissime edidi.

Reliquis in libris *Textum* aut *Barnesii* aut veterum Editionum retinui; una alterave ex notis paternis, nulla de meo adhibita correctione.

Versionem Editionis *Wetstenianæ* plerumque secutus sum; quam tamen interdum ubi ipsa sententia exegerit, interdum ubi priores Patris emendationes admonuerint, emendavi.

Annotationes partim ex Patris mei in priores libros anno-

tationibus excerptas; partim ex illis, quas per reliquos libros passim in margine scriptas reliquerat, collectas; (de meo ipsius paucissimis interjectis,) addidi.

Varias porro lectiones Codicis *Harleiani* et *Italicorum* quorundam mecum, ut olim cum Patre, a Viro erudito THOM. BENTLEIO communicatas suis locis inserui.

Indices denique duos subnexui, alterum Verborum de quibus in annotationibus præcipue agitur, Auctorumque ibidem citatorum; alterum rerum in *Iliade* maxime memorabilium, ex Editione *Wetsteniana* fere desumptum.

SAMUEL CLARKE, *Fil.*

tationibus excerptas; partim ex illis, quas per reliquos libros passim in margine scriptas reliquerat, collectas; (de meo ipsius paucissimis interjectis,) addidi.

Varias porro lectiones Codicis *Harleiani* et *Italicorum* quorundam mecum, ut olim cum Patre, a Viro erudito Thom. Bentleio communicatas suis locis inserui.

Indices denique duos subnexui, alterum Verborum de quibus in annotationibus præcipue agitur, Auctorumque ibidem citatorum; alterum rerum in *Iliade* maxime memorabilium, ex Editione *Wetsteniana* fere desumptum.

SAMUEL CLARKE, *Fil.*

Abydus
CHERSONESUS
Hellespontus
ASIAE PARS
Troia
Sigaeum
Alexandria
Lectum
LESBUS
Cane Prom.
Smyrna
Ephesus
Mycale
Miletus
Samos
Icaria
ICARIUM MARE
Halicarnassus
Myndus
Cnidus
RHODUS
Lindus
Camirus
Leros
Naxus
Amorgus
Cos
Nisyros
Carpathus
Gortyna
Minoa
Cnossus
Lyctus
Erythraea
Metallum
Lebena
Ios
Thera
Anaphe
Casus
Chalcia
Tilos
Patmos
Astypalaea
Lappa
Heracleum
Samonium Pro.
Dionysiades
ETICUM
42
41
40
39
37
36
35
34
Oriens

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Α΄.

Ὑπόθεσις τῆς Α΄. ὉΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

ἈΠΕΛΘΩ'Ν ὁ Ἀλέξανδρος εἰς Σπάρτην, ξενίζεται παρὰ Μενελάῳ· καὶ ἁρπάσας τὴν Ἑλένην, ἀπῆλθεν ἐς Τροίαν. Τοῦτο μαθόντες οἱ Ἕλληνες, ἔστειλαν πρέσβεις πρὸς Πρίαμον, τόν τε Μενέλαον, καὶ Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην, καὶ τὸν τοῦ Θησέως Ἀκάμαντα· οὓς οἱ Τρῶες παρ' ὀλίγον ἀνεῖλον, εἰ μὴ Ἀντήνωρ ξενίσας ἀπέπεμψεν αὐτοὺς τῆς Τροίας. Ὑποστρέψαντες δὲ οἱ πρέσβεις ἀνήγγειλαν τοῖς Ἕλλησι τὰ γενόμενα. Τότε συναγαγὼν ἅπαν τὸ τῶν Ἑλλήνων μένος Ἀγαμέμνων ὁ ἄναξ, ἐστράτευσεν ἐπὶ τὸν τῆς Ἰλίου χῶρον· ἐνναετῆ δὲ χρόνον πολιορκοῦντες αὐτὴν, τῷ δεκάτῳ ἔτει συνέβη ἡ τοῦ Ἀχιλλέως Μῆνις, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Χρύσης ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος παραγίνεται ἐπὶ τὸν ναύσταθμον τῶν Ἑλλήνων, βουλόμενος λυτρώσασθαι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χρυσηΐδα· οὐκ ἀπολαβὼν δὲ, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὕβρεως ἀποδιωχθεὶς ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ τῶν

Ῥαψῳδία] *Homeri* Poëmata ex *Asia* in *Græciam* primum transvexisse *Lycurgum* refert *Plutarchus* in *vita Lycurgi*, sub initio; et *Ælianus*, V. H. 13. c. 14. In *Græcia* diu circumferebantur, non, ut nunc habemus, in duos libros disposita, sed tanquam cantilenæ quædam disjunctæ. Τὰ Ὁμήρου ἔπη (inquit *Ælianus*, l. c.) πρόπαλαι διῃρημένα ᾖδον οἱ παλαιοί· εἶτα ἔλεγον, "Τὴν ἐπὶ ναυσὶ Μάχην," καὶ "Δολωνίαν" τινὰ, καὶ "ἀριστείαν Ἀγαμέμνονος," καὶ "νεῶν Κατάλογον," καὶ τὸ "Πατρόκλειαν," *etc.* Libellos istos primus ordine disposuit, contexuit et quasi consuit, [ἐρραψῴδησε] *Pisistratus*. "Qui primus Homeri libros, confusos antea, sic "disposuisse dicitur, ut nunc habemus:" *Cic. de Orat.* l. 3. §. 34. Πεισίστρατος ἔπη τὰ Ὁμήρου διεσπασμένα ἠθροίζετο· *Pausan. Achaic.* l. 7. c. 26. Τάδε δὲ ποιήματα, σποράδην πρότερον ᾀδόμενα, Πεισίστρατος Ἀθηναῖος συνέταξε. *Anonym. de genere Homeri; edit. a Leone Allatio.*

Fuerunt qui *Homerum ipsum* libros

Ἑλλήνων. Λοιμοῦ δὲ γινομένου, καὶ πολλῶν, ὡς εἰκὸς, διαφθειρομένων, ἐκκλησίαν Ἀχιλλεὺς συνήγαγε. Κάλχαντος δὲ διασαφήσαντος τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ κελεύσαντος Ἀχιλλέως ἐξιλάσκεσθαι τὸν θεὸν, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς διηνέχθη πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, καὶ αὐτοῦ τὸ γέρας ἀπέσπασε, τὴν Βρισηΐδα. Ὁ δὲ ὀργίζεται τοῖς Ἕλλησι. Θέτις δὲ, τοῦ υἱοῦ δεηθέντος, εἰς Ὄλυμπον ἀνελθοῦσα, ᾐτήσατο παρὰ τοῦ Διὸς, ὅπως τοὺς Τρῶας ἐπικρατεστέρους τῶν Ἑλλήνων ποιήσῃ. Ἥρα δὲ γνοῦσα τοῦτο, διηνέχθη πρὸς τὸν Δία, ἕως αὐτοὺς διέλυσεν Ἥφαιστος οἰνοχοήσας ἐν ἐκπώματι χρυσῷ· οἱ δὲ, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρας εὐωχηθέντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

hosce non *perpetuos*, sed cantilenas *sparsim* et *singulatim* compositas, edidisse crediderint. Ἔγραψε τὴν Ἰλιάδα (inquit *Suidas*) οὐχ ἅμα, οὐδὲ κατὰ τὸ συνεχὲς, καθάπερ σύγκειται, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἑκάστην ῥαψῳδίαν γράψας, καὶ ἐπιδείξας τῷ περινοστεῖν τὰς πόλεις τροφῆς ἕνεκεν, ἀπέλιπεν. Quam in sententiam concessisse videtur etiam Vir longe omnium doctissimus, *Phileleutherus Lipsiensis, in epistola quadam sermone Anglico conscripta ad F. H.* pag. 18. In eandem porro sententiam Scriptor Gallicus *Rapin*, in *Comparatione* quam instituit *Virgilii cum Homero*, licet ipse aliter sentiens, *Ælianum* tamen citat, et ipsum Doctiores adducentem: " *Elian pretend que l' opinion des Scavans* " *de son temps estoit qu' Homere n'avoit* " *composé l' Iliade, et l' Odyssée que par* " *morceaux, sans unité de dessein etc.*"

Verum neque *Ælianus*, cujus verba jam supra adduxi, quicquam ejusmodi asserit; et res ipsa vehementer reclamat. Nam in utroque Poëmate, a capite ad calcem, tam sunt apta et connexa omnia; in *Odyssea* adeo una ubique est et perpetua narratio; in *Iliade*, singulis in libris, singulis fere in paginis, quæcunque pugnetur pugna, quæcunque res narretur, tam singulari tamen artificio interseritur et ubique spectatur *Achilles*, ut plane nullo modo fieri possit, quin uno consilio totum conscriptum fuerit Poëma, Ἓν μέν τι σῶμα, ut recte *Eustathius*, συνεχὲς διόλου καὶ εὐάρμοστον, ἡ τῆς Ἰλιάδος ποίησις. Itaque cantilenas istas, non ab *Homero* sparsim et singulatim conscriptas, sed ex *Homeri* Poëmatis olim excerptas et (ut loquitur *Pausanias*) διεσπασμένας, primus in unum docte recollegit, et sic, ut nunc habemus, disposuit *Pisistratus*.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Α΄.

Ἐπιγραφαί.

Λοιμὸς καὶ Μῆνις.

Ἄλλως.

Ἄλφα, λιτὰς Χρύσου, λοιμὸν στρατοῦ, ἔχθος ἀνάκτων.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
Οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε·

IRAM cane, Dea, Pelidæ Achillis
Perniciosam, quæ plurimos Achivis dolores fecit.

VARIETAS LECTIONUM.

Iliados ά.

2 ἔθηκεν] Fl. A. Junt. *v. not.*

Ver. 1. ΜΗΝΙΝ *etc.*] Recte *Homerum* laudant Veteres, quod non ab ipsis Belli initiis Poëma suum exordiatur, sed statim in medias res Auditorem suum rapiat, et, quæ præcesserint, aptis deinceps locis intertexat, *Ἤδη καὶ ταύτῃ θεσπέσιος ἂν φανείη Ὅμηρος παρὰ τοὺς ἄλλους, τῷ μηδὲ τὸν πόλεμον, καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος, ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον. — νῦν δ' ἓν μέρος ἀπολαβὼν, ἐπεισοδίοις κέχρηται αὐτῶν πολλοῖς.* *Aristot. Poëtic.* c. 23. *Αὕτη γὰρ ἀρετὴ ποιήσεως, τὸ ἀπὸ τῶν μέσων ἄρξασθαι, προϊόντα δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν διηγεῖσθαι κατὰ μέρος·* *Schol.* Similiter *Horatius:*

> Nec sic incipies;—
> "*Fortunam Priami cantabo, et nobile Bellum.*"
> Quanto rectius hic, qui nil molitur inepte? —
> Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo:
> Semper ad eventum festinat; et in medias res,
> Non secus ac notas, auditorem rapit —.
> *De Arte, Poet.*

Hoc porro est, quod ait *Cicero de Oratore;* "Principia verecunda, non elatis intensa "verbis." Et *Quintilianus:* "Age vero, "nonne in utriusque sui operis ingressu "paucissimis versibus legem Procemio-"rum non dico servavit [*Homerus,*] sed "constituit?" lib. 10. c. 1.

Ibid. Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος] *Plutarchus* de hoc versu; Ὅμηρος δὲ (inquit) *τὸν πρῶτον οὐ δυσηνέχθη τῶν στίχων "ἄμετρον" ἐξενεγκών· τοσοῦτον περιῆν αὐτῷ φρονήματος εἰς τὰ λοιπὰ τὴν δύναμιν.* *Lib. de Profect. Virtut. sentiend.* De voce Ἀχιλῆος, cum simplici λ, nescio equidem an sit hic locutus *Plutarchus.* Quam enim de voce, Πηληϊάδεω, litem moverunt Recentiores; id vero plane erat, *nodum* (quod aiunt) *in scirpo quærere.* Quid enim *usitatius,* quam vocales istas *εω* in unam pronunciando contrahi? Fuerunt tamen, teste *Eustathio,* qui in hoc vocabulo literas *ια* in unam brevem contraherent: Quam absurde! Alii vocales *ηϊ* in unam longam coëgerunt: Sed et hoc ipsum minus scite. Homo vere doctus, *Joach. Camerarius;* "In hoc versu *(inquit,)* in di-"mensione numerorum, *ηϊ* in Πηληϊάδεω, "una syllaba, ut diphthongus impropria "esse videatur, pronunciabimus." Vidit tamen et ipse postea, quod erat utique manifestissimum; ex analogia *usitatissi-*

Πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν
Ἡρώων, αὐτοὺς δ' ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
Οἰωνοῖσί τε πᾶσι· (Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή·)
Ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

Multasque fortes animas orco præmature misit
Heroum, ipsosque prædam discerpendam fecit canibus,
Alitibusque omnibus: Jovis autem perficiebatur consilium:
Ex quo utique primum disjuncti sunt litigantes
Atridesque, rex virorum, et nobilis Achilles.

6. τάπρῶτα] MS. Lips. a man. sec. A. 1.

ma, quæ vox *scribi* solita est Πηληϊάδεω, eam *enunciari* scilicet Πηληϊάδω.

Ver. 2. Οὐλομένην,] Exhibet Heröem suum Poëta, non qualis esse debuerit, sed qualem fama accepisset.

Οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
Ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς. Υ'. ver. 467.

Erat nimirum *Achilles*,

Impiger, iracundus, inexorabilis, acer;
Jura negat sibi nata, nihil non arrogat armis.

Ut plane inepti sint, qui *Homero* id vitio vertant, quod *Achillem* non finxerit virtutibus exornatum omnibus, vitiis omnibus immunem.

Ibid. — μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε.] Nam ante, quam secessisset Achilles.

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.
E'. ver. 789.

Clark. Edd. vett. ἔθηκεν. Recte. In litera ν vel addenda vel demenda parum diligens Clarkius fuit, et constans, non satis consultis libris. In MS. et edd. vett. melioribus, ut Flor. et Ald. pr. in fine versus fere additur: in medio versu, ubi syllaba ultima est in cæsura, plerumque omittitur. Igitur accuratus editor hanc legem debebat sequi constanter. Hoc semel in principio monuisse satis erit. *Ern.*

Ver. 3. Πολλὰς — ἄϊδι προΐαψεν] *Euripides* dixit,

Ψυχὰς δὲ πολλὰς κατέβαλες ἀπώλεσας·

Androm. ver. 681. *Virgilius;*

— demiserit Orco: *Æn.* IX. 527.
— juvenum tot miserit Orco: *ibid.* 785.
— multa virum demittit corpora morti. *Æn.* X. 662.

Quæ omnia emphasin vocis illius [προΐαψεν, *præmature misit*] minus attigerunt. *Clark.* Sed illi talem emphasin in h. v. non videntur agnovisse. Il. ι'. quidem ver. 190. προϊάπτειν clarum est, nihil aliud esse, quam ἰάπτειν. Præpositiones in compositis nimis pronos faciunt viros doctos ad emphases fingendas. Sic infra 326. προΐει non bene vertunt *præmisit*, quod est simpliciter *misit*, vel *dimisit*. vid. Il. γ'. 118. δ'. 398. *Ern.*

Ver. 4. Αὐτοὺς] *Corpora ipsorum.* Sic *Palinuri* Umbra apud *Virgilium;*

Nunc ME fluctus habet, versantque in littore venti. *Æn.* VI. 362.

Ibid. δ' ἑλώρια] Alii scribunt, δ' ἑλώρια. Alii, δ' ἑλλώρια. Sed perinde est. Nam in hujusmodi vocabulorum syllabis *non mediis* facile fieri potuit (quod et in omnibus linguis interdum usu venit,) ut quod scriptum fuerit ἑλώρια, vulgo tamen pronunciaretur ἑλλώρια. Vide ad ver. 51. *Clark.* Bene: *corpora ipsorum*, ut interpretatur Scholiastes minor. Αὐτὸς, cum opponitur ψυχῇ, est corpus, cum σώματι, est animus. Omninoque vis pronominis hujus dijudicanda est ex opposito suo. Ap. Arat. 670. ubi αὐτὴ opponitur πρύμνῃ, significat *navem totam*. Unde patet, frustra Apollonium Rhodium pro αὐτοὺς reponi voluisse κεφαλὰς ex Il. ι'. 544. aut λ'. 55. de quo vid. Obs. Misc. I. p. 107. s. ubi et altera correctio Zenodoti refellitur ver. 5. pro πᾶσι reponentis δαῖτα.

Ibid. κύνεσσιν, Οἰωνοῖσί τε πᾶσι.]

————canibus data præda Latinis,
Alitibusque jaces. *Æn.* IX. 485.

Ver. 5. Οἰωνοῖσί τε πᾶσι.] Ὁ Ζηνόδοτος,

Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
Νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακήν· ὀλέκοντο δὲ λαοί·
Οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
'Ατρείδης· ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν,

Et quisnam igitur eos Deorum, contentione commisit, ut pugnarent?
Latonæ et Jovis filius: hic enim regi iratus
Morbum per exercitum excitavit pestiferum; peribant autem populi:
Quoniam Chrysen contumelia affecerat sacerdotem
Atrides: hic enim venerat celeres ad naves Achivorum,

10 *ἠτίμασεν*] MS. L. sed *α* est a man. sec.

(inquit *Athenæus*, lib. 1. c. 10.) ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐκδόσει, γράφει, "Οἰωνοῖσί τε Δαῖτα." ἀγνοῶν ταύτης τῆς φωνῆς δύναμιν, nempe Δαῖτα de *Alitibus* dici non posse.

Ibid. Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή]

— nam sæva Jovis sic numina poscunt:
Æn. XI. 901.

Disputat *Plutarchus*, utrum Poëta τὸν θεὸν αὐτὸν hic dicat, an τὴν εἱμαρμένην. *Lib. de audiendis Poëtis;* iterumque in *lib. de Stoicorum repugnantiis.* Sed nihil opus. Non enim hic *philosophatur Homerus:* Sed hoc tantum ait; Mala et plura multo et majora, quam prævideri potuerint, ex hac Imperatorum contentione orta.

Ver. 6. 'Εξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα] Conjicit *Popius, procemium* in præcedenti voce, βουλὴ, desinere, istasque ἐξ οὗ δὴ, *interrogationem* intelligi posse. 'Εξ οὗ δὴ — διαστήτην 'Ατρείδης — καὶ — 'Αχιλλεύς; "*Unde* "*est orta inter Atridem et Achillem con*"*tentio?*" Verum ut pronomen istud, ὅς, *interrogative* accipiatur; et ut de Atride *non ante memorato* inferatur istiusmodi quæstio; id vero nullo modo fert aut *linguæ Græcæ*, aut *Sententiæ ipsius* ratio.

Alii igitur istud: ἐξ οὗ δὴ, recte accipientes, "*ex quo tempore;*" procemium autem nihilominus in voce præcedenti βουλὴ, desinere existimantes; verba hæc: ἐξ οὗ δὴ; cum *sequentibus*, τίς τ' ἄρ σφῶε, connexa voluerunt. Ut adeo sententia fit: "*Ex quo orta est inter Atridem et* "*Achillem contentio, quisnam eos, ut con*"*tenderent, commisit?*" Verum neque hoc ferri potest. Nam neque particula, δὴ, ista ratione, recte se habet; et voculæ, τ' ἄρ, in *media* sententia, pessime erunt insertæ; et *repetitio* ista [*quum CONTENDERENT, quisnam eos ut CONTENDERENT commisit?*] invenusta est valde, et importuna.

Itaque *Procemium* omnino non in voce βουλὴ, sed in voce 'Αχιλλεὺς tandem, versu septimo, desinit. Et a verbis, Τίς τ' ἄρ σφῶε, recte inchoatur nova periodus. Et illud, ἐξ οὗ δὴ, non cum *sequentibus*, sed cum *præcedentibus*, apte est connexum. "*Dic, Musa, iram Achillis; quæ* "*Achivis dolores sexcentos intulit, ex quo* "*utique ei cum Agamemnone intercesserat* "*contentio.*"

Male igitur hic scriptor Gallicus, *Rapin* in *Comparatione* quam instituit *Virgilii cum Homero*. "*Il seroit difficile de* "*dire, ou finit cette Invocation. — Elle* "*se confond avec la narration, quand on y* "*regarde de prés.*" Nempe, ex linguæ Græcæ inscitia orta hæc omnis ambiguitas. De prosodia vocis ἐρίσαντε, vide infra, ver. 140.

Ver. 8. Τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν]

—— Quo numine læso,
Quidve dolens —— *Æn.* I. 12.

Ver. 11. ἀρητῆρα] De hac voce, *Aristoteles;* Πεποιημένον δέ (inquit) ἐστὶν, ὃ, ὅλως μὴ καλούμενον ὑπό τινων, αὐτὸς τίθεται ὁ ποιητής· δοκεῖ γὰρ ἔνια εἶναι τοιαῦτα· οἷον, τὸν ἱερέα, "ἀρητῆρα." De Poët. c. 21.

Ver. 13. Λυσόμενός τε θύγατρα,] Vide infra, ver. 366. etc.

Ver. 14. Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν]

Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν·
Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,

Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,
Infulam habens in manibus longe-jaculantis Apollinis,
Aureo cum sceptro; et supplex oravit omnes Achivos,
Atridas vero imprimis, duos duces populorum:
" Atridæque, et alii bene-ocreati Achivi,

14 στέμματ'] Rom. ἀπόλωνος] MS. prope semper, scriptura antiqua, quæ et in aliis verbis occurrit, sed non constanter.

Præferimus manibus vittas ac verba precantum,
Æn. VII. 237.
Velati ramis oleæ, veniamque rogantes.
Æn. XI. 101.

Vir doctissimus *H. Stephanus* (quem secuti sunt Recentiores) primus contendit, scribendum hic omnino στέμμα τ' numero singulari; tum quod infra, ver. 28. legatur στέμμα θεοῖο; tum quod *seriem orationis omnino copulativam particulam postulare* existimaret. Sed fallitur Vir eruditus. Nam quod postea usurpetur στέμμα, hoc plane nihili est; cum et in Græco sermone et Latino plurima sint istiusmodi vocabula, quæ sive numero singulari efferas, sive plurali, perinde erit. Utique *velamina, serta, vittæ*, et similia, idem sonare possunt, ac *velamen, sertum, vitta*. Quippe ex vittis *vitta*, ex sertis *sertum*, ex velaminibus constat *velamen*. Quin et illud ipsum Agamemnonis στέμμα θεοῖο, versum eum ipsum 28*vum* παραφράζων Plato, τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα nuncupat. *De Republ.* lib. 3. p. 393. *Edit. Serrani*. Quod autem seriem orationis omnino hic particulam copulativam (τὲ) postulare existimet, in eo vero multo etiam gravius errat Vir eruditus. Non enim *trimembris* est sententia, sed *bimembris* tantum. Non utique *et* redempturus filiam, *et* pretium maximum ferens, *et* coronam habens in manibus venerat Chryses: Sed hoc ait Poëta; redempturum*que* sibi filiam, id*que* maximo pretio facturum venisse Chrysen, coronam in manibus habentem. Vide hac de re *Acta Eruditorum Lips. ad Mens. Febr.* 1712.

Ver. 15. Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ] Præpositionis, ἀνὰ, ea (ni fallor) hic vis est, ut dicatur Chryses sceptro, quod in manibus gestabat, infulam indidisse. Cæterum quod scriptum est χρυσέῳ, enuntiabatur χρυσῶ, quomodo et scribi quoque deinceps cœptum est. Vide infra ad β'. 811. *Clark*. Recte interpretatur Χρ. ἀνὰ σ. Itaque vertendum erat: *devinctam sceptro*, vel *deligatam*.

Ibid. καὶ ἐλίσσετο — "Ἀτρεΐδαί τε," *etc.*] Quantum in eo sit artificium, quod Poëta alienam plerumque induat personam, et ex sua ipsius persona parcius loquatur; notat *Aristoteles, de Poëtic.* c. 24. Ὅμηρος δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἄξιος ἐπαινεῖσθαι, καὶ δὴ καὶ ὅτι μόνος τῶν ποιητῶν οὐκ ἀγνοεῖ ὃ δεῖ ποιεῖν αὐτόν. Αὐτὸν γὰρ δεῖ τὸν ποιητὴν ἐλάχιστα λέγειν. Οὐ γάρ ἐστι κατὰ ταῦτα μιμητής. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, αὐτοὶ μὲν δι' ὅλου ἀγωνίζονται. — Ὁ δὲ ὀλίγα φροιμιασάμενος, εὐθὺς εἰσάγει ἄνδρα ἢ γυναῖκα, ἢ ἄλλο τι ἦθος· καὶ οὐδὲν ἄηθες, ἀλλ' ἔχον ἦθος. Verum istud, de *Homerica* ratione Poëseos *in universum*. De *hac* Chrysæ *oratione*, totaque *hoc in loco* τῇ διὰ μιμήσεως διηγήσει, ut vocat *Plato*, quam sit pulchra et ornata; vide *Plat. de Republ.* lib. 3. Item *Dion. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, cap. 20.

Ver. 17. Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι — Ὑμῖν μὲν *etc.*] " Quam breviter," (inquit *Camerarius*) " quam artificiose benevolentiam captat!" Immo vero quam breviter, quinis versibus, *Imperatores* binos, *exercitum* universum, *blandiloquentia, religione, lucro, terrore*, commovit!

Ver. 18. Ὑμῖν μὲν θεοὶ] Pronuntiabatur contracte, Ὑμῖν μὲν θεοί. Id quod

Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι·
Παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθε,
Ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,

" Vobis quidem dii dent, cœlestes domos habitantes,
" Excindere Priami urbem, feliciterque domum reverti:
" Filiam autem mihi liberate dilectam, et pretium-liberationis accipite,
" Reveriti Jovis filium longe-jaculantem Apollinem."
Tunc alii quidem omnes comprobarunt Achivi,

20 παῖδα δ' ἐμοὶ] MS. L. bene. λύσατε] Edd. vett. omnes et MS. L. a man. sec. λύσασθε Barn. δέχεσθαι] MS. δέχεσθε a man. sec.

omnibus in linguis interdum usu venit. Sic apud Sophoclem;

Ἄγουσ' ἀπαρχὰς θῶσι τοῖς ἐγχωρίοις.

Trachin. 186. Vide infra ad β'. 268. et 811.

Ver. 19. πόλιν εὖ] Qua ratione, πόλιν, syllabam hic posteriorem producat, vide infra ad ver. 51.

Ver. 20. Παῖδα δέ μοι] Scribunt viri quidam docti, non inficete, Παῖδα δ' ἐμοί. Ut sit ἐμοὶ emphaticum scilicet, et referatur ad Ὑμῖν quod præcesserat. Vide *Bibliotheque choisie*, Tom. XI. p. 351. *Et Acta Eruditorum Lips. ad Mens. Febr.* 1712.

Ibid. λύσαιτε φίλην,] Scriptum est in plerisque, λύσατε. Quod omnino ferri non potest. Nam, λύσατε, secundam necessario corripit. Neque id ullo modo sanari potest. Quam enim Poëticam appellant licentiam, ea vero in *hujusmodi* syllabis mediis, ex quibus *Temporum* pendet *Casuumve* Analogia, plane est nulla. Utique, hæc siqua esset, periisset omnis Prosodia. Quod igitur ait vir doctissimus *Phil. Labbe, Prosod.* p. 42. " Λύσατε, " Iliad. α'. 20. *singulare est;*" tantundem est, ac si dixisset, *corruptum est.*

Alii igitur legerunt, λῦσαί τε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι. Verum hæc cum sequente, Ἁζόμενοι, minus recte conveniunt. (At nominativus, eodem modo est Il. ζ'. 692. ι'. 337. vid. etiam Vann. Crit. p. 342. 343. *Ern.*)

Phil. Labbe. *Thesaur. Prosod.* p. 113. conjicit legendum, λύσασθε. Atque ita quidem fidenter edidit *Barnesius*, istamque lectionem confirmari existimat ex ver 13. Λυσόμενός τε θύγατρα. Sed non animadvertit, (id quod recte notavit Auctor quidam eruditissimus, in *Actis Erud. Lips. ad Mens. Febr.* 1712.) verbum hoc apud *Homerum* in *voce media* de eo solere usurpari, qui *dato pretio redimit captivos;* in *activa* autem de eo, qui *pretio accepto reddit redemptos.* De eo qui *redimit* captivos, ver. 13. et 372. hujus libri λυσόμενός τε θύγατρα. Item ω'. 502. λυσόμενος παρὰ σεῖο. Et ibid. ver. 175. λύσασθαι σ' ἐκέλευσεν. De eo autem qui *reddit* redemptos, ver. 29. *hujus libri*, τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω. Item ω'. 137. Ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον. Et ibid. 561. νοέω δὲ καὶ αὐτὸς Ἕκτορά τοι λῦσαι.

Quod addit *Barnesius*, λύσασθε bene congruere cum sequenti δέχεσθε; id vero nihili est. Nam δέχομαι, *activam vocem* non habet. Et in loco illo jam citato (ω'. 137.) ubi utrumque horum Verborum itidem in eodem versu usurpat Poëta, (Ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα,) non utique λύσαι dixit, sed λῦσον.

Denique; cum ex eo porro, λύσασθε scribendum colligat Vir eruditus, quod " *MS. Barocc. Oxon.* παραφράζει, Λυτρώ- " σασθε." et hoc quoque nullius est momenti. Nam analogia illa qua is, qui filiam redemptam *accipit*, eam λύσασθαι dicitur; qui autem *dimittit*, λῦσαι; ex ipso petita est *Homero*. Quid in *aliis* vocabulis *Recentiores* fecerint Scriptores, parum refert.

Itaque ea demum vera et certissima est Lectio, quam exhibent *Scholia Moschopuli edita a Scherpezœlio;* quamque *Lipsi-*

Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ·
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
Ἢ νῦν δηθύνοντ', ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
Μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον, καὶ στέμμα θεοῖο.
Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν,
Ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,

Reverendumque esse sacerdotem, et splendidum accipiendum pretium:
At non Atridæ Agamemnoni placuit animo;
Sed contumeliose dimisit, minacemque sermonem addidit;
" Ne te, senex, cavas ego apud naves offendam,
" Vel nunc commorantem, vel posthac reversum;
" Ne forte tibi non prosit sceptrum et infula Dei.
" Hanc autem ego non liberabo, antequam ipsam et senectus invadat,
" Nostra in domo, Argis, procul a patria *sua*,

26 γέρων] Rom. 27. δηθύνοντα] MS. ed. Rom. αὖθις] ed. R. de qua scriptura vid. ad. ver. 513.

ensis vir doctus supra citatus ex iisdem Scholiis MSS. ante citaverat. Λύσαιτε (inquit iste Scholiastes) ἀντὶ τοῦ, λύσατε· τὸ δὲ εὐκτικὸν, ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ. Legebat igitur ille, in textu suo *Homerico*, λύσαιτε, sive λύσαιτι. Quod et optime congruit cum præcedente, δοῖεν. Quin et in MSS. *Vatican.* et *Florentin.* λύσαιτι scriptum repperit Vir eruditus *Tho. Bentleius*. *Clark*. Eadem lectio est in MS. Lips.

Ver. 22. πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,]

—unoque omnes eadem ore fremebant.
Æn. XI. 132.

Ver. 24. Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ·] Legendum conjicit *Dna Dacier*, Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἥνδανε θυμῷ. Minus recte. Nam alibi priore loquendi modo utitur Poëta. *Lib.* ε'. ver. 674. Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ. Et, quamvis altera illa loquendi ratio usurpari queat, ut *Odyss.* κ'. 373. elegantius tamen dicitur, *alicui animo placere*, quam *alicujus animo placere*. Porro, quod nonnulli hic, θυμῷ, " *præ ira*," vertant; id mihi minus græce dictum videtur.

Ver. 25. κακῶς ἀφίει,] Τουτέστιν, ἀγρίως καὶ αὐθαδῶς καὶ παρὰ τὸ προσῆκον. *Plut. de audiend. Poëtis.*

Ver. 29. Τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω,] Nonnulli legendum existimant, Τήνδ' ἐγὼ οὐ λύσω. Quod *præfractius* quiddam sonat, (omissa particula, *autem*;) et irato non prorsus disconvenit. Rectius tamen, ut opinor, scribitur τὴν δ' ἐγώ.

Ver. 31. Ἱστὸν ἐποιχομένην,]

Arguta tenues percurrens pectine telas.
Æn. VII. 14.

Ibid. καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·] Vide ver. 112. 113. etc.

Ver. 34. Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα] Recte hic observarunt rei poëticæ studiosi, *Chrysæ* dolorem *silentio* aptius et vehementius, quam ullo sermone fieri potuerit, expressum. Quin et ipsam in hoc versu dispositionem numerorum, cogitatione defixum quodammodo depingere.

Ver. 37. ἀμφιβέβηκας,] *Tempus hoc* non est, ut vulgo vocant Grammatici, *præteritum perfectum*, sed *præsens perfectum*: " Qui *tueris*, qui *circumstas*, qui *circumdatus es*." Quod ut clarius et distinctius intelligatur, notandum est *Tempus* esse omne divisum in partes Tres; *præteritum*, *præsens*, et *futurum*. Quorum unumquodque porro *dupliciter* intelligi potest, pro eo ut de re *perfecta* sermo sit, aut de *imperfecta*. Itaque *Tempora* in omni Verbo, *primaria* et *διῃρημένα*, sunt *Sex*. Exempli causa:

Ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν·
Ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε· σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ·
Βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,

" Telam percurrentem, et meum lectum participantem.
" Verum abi, ne me irrites; salvus ut redeas."
Sic dixit; timuit autem senex, et paruit mandato:
Ibatque tacitus juxta littus multum-strepentis maris,
Et multum deinde seorsum iens precabatur senex
Apollinem regem, quem pulchricoma peperit Latona:
" Audi me, splendidum-arcum-gerens, qui Chrysan tueris,
" Cillanque eximiam, Tenedoque fortiter imperas,

33 ἔδεισεν] MS. Fl. A. Junt.

Tempus *Præteritum.*	rei *imperfectæ.*	Abibat, *He was going. Il s' en alloit.* Cœnabat. *He was at supper. Il étoit à souper.* Ædificabatur. *It was in building. On bâtissoit.*
	rei *perfectæ.*	Abierat. *He was gone. Il s' en étoit allé.* Cœnaverat. *He had supped. Il avoit soupé.* Ædificatum erat. *It was built. On avoit bâti.*
Tempus *Præsens.*	rei *imperfectæ.*	Abit. *He is going. Il s' en va.* Cœnat. *He is at supper. Il est à souper.* Ædificatur. *It is building. On bâtit.*
	rei *perfectæ.*	Abiit. *He is gone. Il s' en est allé.* Cœnavit. *He has supped. Il a soupé.* Ædificatum est. *It is built. On a bâti.*
Tempus *Futurum.*	rei *imperfectæ.*	Abibit. *He will be going. Il s' en ira.* Cœnabit. *He will be at supper. Il sera a souper.* Ædificabitur. *It will be in building. On bâtira.*
	rei *perfectæ.*	Abierit. *He will be gone. Il s' en sera allé.* Cœnaverit. *He will have supped. Il aura soupé.* Ædificatum erit. *It will be built. On aura bâti.*

Ex hac temporum *primariorum* vera et secundum rerum naturam dispositione, observare est:

1mo. Vocabula ista, " *ædificatum est, cœnavit, abiit, periit, ἀμφιβέβηκεν,*" et similia, tam *Præsens* exhibere *tempus* rei *perfectæ;* quam illa, " *ædificatur,* " *cœnat, abit, perit, ἀμφιβαίνει,*" et similia, *Præsens* exhibent *tempus* rei *imperfectæ.* Quod cum plerosque Grammaticorum fugerit; hinc viros etiam non ineruditos sæpe in fraudem inductos, ut vel mendum aliquod, vel *enallagen* nescio quam, (quæ Grammaticam omnem penitus evertit,) vel necessitatem quandam metri, (quæ apud Principes Poëtas nequaquam hujusmodi est,) ibi suspicarentur, ubi *Temporum ratio* recte atque etiam optime jam constaret. Exempli causa: In eo, quod est apud *Virgilium,* Æn. II. 12.

Σμινθεῦ· εἴποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
Ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·

"Smintheu: si quando tibi venustum templum coronavi,
"Vel si quando tibi pingues coxas cremavi
"Taurorum et caprarum, hoc mihi perfice votum:

41 τόδ' ἐμοὶ] MS. κρήηνον] MS. et edd. quædam rec. ut Steph. κρῄηνον MS.

"*Quanquam animus meminisse horret, luctuque refugit;*"

[et similiter *Æn.* X. 726.] recte constat *Temporum* ratio; quoniam is qui animum *refugisse* dicat, tam de *præsenti* tempore loquitur, quam qui *refugere* dixerit: Eodem modo ac qui, "*perii,*" dicat; quod apud Anglos effertur, "*I am undone;*" æque rem *præsentem* dicat, ac qui dixerit, "*pereo, I am perishing.*" Id quod non animadvertens Vir doctus *Rad. Wintertonus, Notis in Hesiodi Theog.* ver. 819. Enallagen, quam excogitarunt alii, recte quidem rejicit; ipse tamen, quod pejus est, *Virgilium* τεχνικῶς per *Systolen* metri, in *ultimo* pede, et in voce utique *trisyllaba,* deficiente tempore, timorem expressisse fingit. Simili errore, de eo quod est apud *Ovidium, Metam.* V. 677. Pieridum in *Picas* metamorphosin referentem, (*Nunc quoque in alitibus facundia prisca remansit;*) "*Scribe*" (inquit nuperus Auctor non indoctus) "TUNC "quoque — *Si enim retineas* Nunc; *di-"cendum est,* remanet, *non* remansit." Malo admodum augurio. Nam omnino hoc ait *Ovidius,* etiam *nunc* iis *insedisse* atque *infixam esse* antiquam garrulitatem. De *Grotii* errore simili, vide infra ad Γ. 434.

2do. Ex hac naturali *Temporum* dispositione apparet, quam male multarint linguam Romanam vulgares Grammaticæ Scriptores, qui *Futura* ista *perfecta,* ["*legero, lectus ero,*" et similia,] quæ sunt æque *indicativa,* ac *Futura* illa *imperfecta,* ["*legam, legar;*"] e *Modo Indicativo* expunxerunt; et, ineptissimo Solœcismo, istud ["*lectus ero,*"] et similia, quæ *Subjunctiva* nullo modo esse possunt, in *Modum Subjunctivum* relegarunt.

3tio. Præter *Sex* ista Tempora *Primaria* et διωρισμένα, sunt et alia quædam ex his diverse Composita: Ut videre est in Græcorum *Aoristis* atque *Futuris duplicibus,* et recentiorum linguarum *duplicibus* (ut vocant) *præteritis perfectis;* quorum alterum respondet Græcorum *Aoristo.* Quæ quidem tempora vim suam varie sortiuntur, partim ex *præsentibus,* partim ex *præteritis* et *futuris,* interdum etiam ex *Thematis ipsius* natura. Quamobrem hæc quidem, neque in *diversis linguis* singula singulis respondent, neque in *ejusdem linguæ* Verbis omnibus; et interdum una eademque vox, pro diverso orationis contextu, diversum habet significatum: Non utique promiscue et ἀλόγως, sed semper certa quadam et definita ratione. Quæ omnia cum sint intellectu multo, quam explicatu, faciliora; quæque cujusque vocabuli præfinito vis sit, sæpe admodum difficile sit dictu; diligenti porro lectione sunt observanda. Hæc quo pertineant, paucis *exemplis* subjectis, apparebit.

Qui Græce ait, ὧδε ἐληλυθώς; id ait, διωρισμένως, quod latine dicitur, "*Quo-"niam huc advenisti:*" Qui autem, ὧδε ἐλθὼν; is id ait ἀορίστως, quod latine dicitur, "*Cum huc adveneris;*" tam de *futuro,* quam *præterito.* Quod longe aliud est.

Quod apud *Sophoclem* legitur de *Achille;* — ὅς, μετὰ ζώντων ὅτ' ἦν, Ἤκου' ἄριστα— *perpetuam* eum habuisse laudem indicat. Quod si, ἤκουσ' ἄριστα, scriptum fuisset; jam utique *semel* tantum, aut *sæpius,* eum laudatum dixisset. Similiter apud *Homerum* β'. 221. τῷ γὰρ νεικείεσκε, "*His "perpetuo solebat convitiari.*"

Quod Latine dicitur, *abiit;* (quoniam lingua Romana *Aoristis* caret;) æque id sonat, quod διωρισμένως dicimus, "*he is "gone, Il s' en est allé;*" atque id, quod dicimus ἀορίστως, "*he went away, Il s' en "alla.*" Græcum autem, βέβηκε, horum *duorum* Temporum *prius solummodo* exprimit; (uti videre est, *Iliad.* α'. 37. 451. β'. 134. ζ'. 355. ι'. 90. π'. 66. 69. ψ'. 481.

Τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,

"Pendant-pœnas Danai ob meas lachrymas tuis sagittis!"
Sic dixit orans; eum autem audivit Phœbus Apollo:
Descenditque ex cœli verticibus iratus animo,

Leid. ap. Valkenar. de Cod. Leid. p. 108. quod verum est. Aliis locis MS. L. habet κρήνων.

Odyss. θ'. 541. μ'. 74.) *Posterius* semper exprimitur voce βεβήκει, ἔβη, et similibus: *Iliad* α'. 221. ἡ δ', οὔλυμπόνδε βεβήκει· Et π'. 751. Ὣς εἰπὼν — βεβήκει· Aliisque innumeris in locis. Quibus in locis si, βίβηκε, dixisset; jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac si quis *Anglice* diceret, "*When* "*he had said This, he Is gone away;*" Vel "*After he had done This, he has Stopped.*" Quod et *aliis omnibus* in *Verbis* notandum est.

4to. Hinc videre est, *Temporum* in sermonis contextu *rationem* in universum tum constare, cum inter se respondeant *Tempora*, non quæ *iisdem* forte *nominibus* sunt a Grammaticis definita, sed quæ apto connexu, et apposite ad scribentis mentem expromendam, cohæreant. *Exemplis* res clara fiet.

Æque constabit Temporum ratio, sive dicas Ὣς εἰπὼν ἀποβαίνει, ἀπέρχεται· "*Hæc loquutus abit:*" quæ quidem loquendi ratio ea est, quæ stilo historico rem præteritam, tanquam præsentem, depingit: "*As soon as he had said This,* "*away he goes.*" Sive dicas, Ὣς εἰπὼν ἀπέβαινε, ἀπήρχετο· "*Hæc loquutus,* "*abibat:*" Atque hæc quidem loquendi ratio Motum abeuntis exprimit Tardiorem: "*As soon as he had said This, he began to go away.*" Sive dicas, Ὣς εἰπὼν ἀπέβη, ἀπῆλθε. "*Hæc loquutus, abit:*" Atque hæc loquendi ratio generalior est; neque Motum abeuntis, tardus sit celerve, designat: "*As soon as he had said This, he went away.*" Sive dicas denique, Ὣς εἰπὼν ἀποβεβήκει, ἀπεληλύθει. "*Hæc loquutus, abierat;*" Atque hæc quidem loquendi ratio, Motum abeuntis exprimit, Celerrimum: "*As soon as he had said This, he was gone.*"

Porro; Quoniam Tempus illud *præsens perfectum*, ["*occisus est,*" "*constitutum est,*" et similia,] semper vim aliquam necessario habet mutuam ex *præterito*; ut adeo quid jam factum *sit*, necessario indicet id, quod *fiebat*, utique *jam* esse *præteritum*; et quicquid unquam factum *fuerit*, exinde necessario efficiatur, ut illud jam *sit* utique factum: Ideo perinde est, sive de eo qui *hoc ipso temporis momento* interierit, sive de eo qui *ante mille annos* perierit, "*interfectus est,*" dicas.

Similiter: Quod ait *Cicero* de temporibus præteritis, "*CONSTITUTUM* "*EST* Legibus, ut — *liceret;*" æque de præsente dici potuit, "*CONSTITUTUM* "*EST* Legibus, ut — *liceat;*" (Fallitur.)

Quod ait *Terentius*; "*Nisi me lactasses amantem, et vana spe produceres;*" non metri causa dictum, sed re ipsa multo amplius est, quam si dixisset, "*produxisses.*" Indicat enim se non modo vana spe *productum fuisse*, sed etiamnum *produci*.

Quod itidem *Horatius*: "*Parturiunt* "*Montes, nascetur ridiculus mus:*" non utique versus gratia dictum est; sed *ideo*, ut constaret Temporum ratio. Quod enim *parturit*; eo ipso, quod parturiat, futurum *est*, utique ut pariat.

In eo denique, quod apud *Virgilium* legitur: "*Illa vel intactæ segetis per summa volaret Gramina, nec teneras cursu* "*læsisset aristas:*" optime constat temporum ratio: Quia perinde est, sive illum tum, quum gramina *pervolaret*, quas *percurreret* aristas *non lædere* dicas; sive, quas *percurrisset* interea, *non læsisse*.

Ver. 39. εἴποτέ τοι χαρίεντ']

Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris
Dona tulit. *Æn.* IX. 406.
——— colui vestros si semper honores.
Æn. XII. 778.

Ver. 40. πίονα μηρί' ἔκηα]

ἐῷ ἐνὶ πίονι νηῷ β' 549.
— Pingues — aras: *Æn.* IV. 62.
— Pinguis—ara Dianæ: *Æn.* VII. 764.

Ver. 43. Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε]

Τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην.
Ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,
Αὐτοῦ κινηθέντος· ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς·
Ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
Δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.

Arcum humeris gestans, et undique tectam pharetram:
Clangorem autem dederunt sagittæ in humeris irati,
Ipso moto: ipse vero ibat nocti similis;
Sedit deinde seorsum a navibus, et sagittam emisit:
Terribilis autem clangor edebatur splendidi arcus.

45 ὤμοισι] Fl. A. R. I. ἀμφιρεφ.] R. Ald. 2. 3. I. ἔκλαξαν] MS. γ. adscriptum a m. s. vid. v. 59. ὤμον] MS. vid. v. 570. Il. γ. 257. etc.

Dixit: opemque Dei non cassa in vota vocavit.
Æn. XII. 780.

Ibid. Φοῖβος Ἀπόλλων·] Ἐπίθετα οἰκείως καὶ προσφυῶς τοῖς ὑποκειμένοις ἡρμοσμένα, δύναμιν ἴσην ἔχει τοῖς κυρίοις ὀνόμασιν· ὥσπερ τῶν θεῶν ἑκάστῳ ἰδίαν τινὰ προσηγορίαν προστίθησι· τὸν Δία, μητιέτην καὶ ὑψιβρεμέτην· καὶ τὸν Ἥλιον, ὑπερίονα· καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, φοῖβον καλῶν. *Dionys. Halic.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, c. 6. Sic cum *Apollinem* ἑκάεργον et ἑκηβόλον et χρυσάορον et ἀφήτορα appellat Poëta, apposite ad naturam rei e *Solis radiis* deductum est Epitheton. Vide infra ad ver. 75. et 477. et 528.

Ver. 45. ἀμφηρεφέα τε] Qua ratione ἀμφηρεφέα, syllabam hic postremam producat, vide, *infra*, ad ver. 51.

Ver. 46. Ἔκλαγξαν — ἐπ' ὤμων]

Tela sonant humeris.— Æn. IV. 149.
— pharetramque fuga sensere sonantem.
Æn. IX. 660.
Aureus ex humero sonat arcus. —
Æn. XI. 652.

Venustior in eo *Homeri* hic quam *Virgilii* elocutio, quod *IRATI* describitur Incessus, paullo utique inæquabilior.

Ver. 47. νυκτὶ ἐοικώς·] *Causa* nimirum pestis, *qualis* sit, *incompertum*.

Ver 48. μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·] Scholiastes explicat, μετὰ ταῦτα. Unde Interpretum nonnulli, *deinde*. Quod est languidius. Ego ita intelligendum existimo, ut sit, ἰὸν μετὰ νῆας ἕηκε.

Ver. 49. Δεινὴ δὲ κλαγγὴ] Pestis scilicet ingruentis *primus Rumor*, terribilis.

Ver. 50. Οὐρῆας μὲν πρῶτον] Ἴσως οὐ τοὺς ἡμιόνους λέγει, ἀλλὰ τοὺς φύλακας· *Arist. de Poëtic.* c. 25. Male; cum κύνας ἀργοὺς statim deinceps addit Poëta.

Ver. 51. βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς,] *Al.* ἀφιείς. Quod perinde est: Ex arcu scilicet *emisit*, in populum *immisit*. Verum qua ratione vocabulum hoc, βέλος, et similia, syllabam posteriorem producant, ne *perpetuo* dicendum sit, *semel* hic diligentius exponam.

Primo igitur, syllaba *producta* dicitur, quæ tempore *duplici* effertur, ac *brevis*; sive quæ *duarum brevium* tempus pronunciando explet. Itaque ή, quoniam valet εε; et ώ, quoniam valet οο; (quod et de ᾱ, ῑ, ῡ, similiter intelligendum est, ubi natura sunt longæ, ut in vocibus διωτέρᾱ, τῖμη, νῖκᾶν, ψῡχὴ, ὄμνῡμι, ὄμνῡ, στόρνῡ, δαίνῡ, et similibus,) semper necessario producuntur; nisi quum, propter Vocalem sequentem, *altera* ex *componentibus* (ut ita dicam) *Vocalibus* elidatur; adeoque τύχη, exempli gratia, τύχε' efferatur; et χρυσῷ ita pronuncietur, ac si χρυσό' scriptum esset.

2. Quemadmodum *duplici Vocali*, ή, ώ, ᾱ, ῑ, ῡ; sic *duplici* itidem *Consonante* fit syllaba necessario longa; ut φλὲψ, quod est, φλὲβς; et φλὸξ, quod est, φλὸγς; et σὰρξ, quod est σάρκς.

3. Syllaba natura brevis, ut κὸς, in *Consonantem* desinens, sequente *alia Consonante*, sive in *eodem* vocabulo, sive in *alio*; sit itidem, *positione* ista, necessario longa. Ut, Κόσμος γὰρ —

4 Syllaba natura brevis, in *Vocalem brevem* desinens, sequentibus in *eadem* voce *Consonantibus duabus*, ut τέ-κνον φιλότε-κνος, ἄτε-κνος, (quæ in *oratione soluta*, ut ex Scriptorum Tragicorum et

Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο, καὶ κύνας ἀργούς·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς,
Βάλλ'· αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί·
Ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·

Mulos quidem primum invasit, et canes veloces.
Sed postea ipsis [*hominibus*] sagittam mortiferam immittens
Feriebat: perpetuo autem rogi cadaverum ardebant frequentes.
Novem dies quidem per exercitum ibant sagittæ Dei.
Decimo autem ad concionem vocavit populum Achilles;

48. ἰὼν] Fl. Ald. 2. 51 ἀφιεὶς] Ald. 2. 3. I. Rom. Sic Dawesius de conjectura bene.

Comicorum *Iambis* constat, semper corripitur;) in heroico carmine, propter *positionem* istam, (sicuti in Latinis vocabulis, *tenebræ*, *volucris*, et similibus,) produci potest.

5. Syllaba natura brevis, in *Vocalem brevem* desinens, ut τὶ; *vocabulo proxime sequenti, a duabus Consonantibus* incipiente; propter istam *positionem* itidem produci potest. Ut, — Τάς τι τρεῖ ἐσσύμενος πρὸ.

6. *Ultima* cujusque versus syllaba, qualiscunque ea sit natura, et a qualicunque incipiat Versus sequens; non (ut Grammatici loquuntur) *communis*, sed semper necessario *longa* est, propter *Pausam* istam, qua, in fine versus, syllabæ ultimæ pronunciatio necessario producitur. Atque hinc (ut id obiter moneam) apparet, quamobrem in solo versu *Anapæstico* syllaba *ultima*, vel *Vocali longa* vel *Consonantium concursu*, producatur necesse sit. Pes nimirum *Anapæstus*, qui a syllabis brevibus incipiens in longam desinit, graviorem in *ultima* syllaba, quam Pedum alius quivis, pronunciandi ictum excipit. Quam ob causam pausa ista, qua omnis in universum versus finitur, in hoc uno versus genere minor æquo fuerit, nisi vel ultima syllaba sit etiam alias longa, vel sententia ipsa simul cum versu finiatur. Hanc versus *Anapæstici* proprietatem Primus et solus Recentiorum observavit longe omnium Doctissimus *Rich. Bentleius*. Videtur tamen hoc non ignorasse Scholiastes in *Æschylum*; Qui ad versum istum, *Pers.* 591. [ἀξέονται, βασιλείας·] Τὰ τοιαῦτα πάντα ποιητικὰ (inquit) μακρὰν ἔχει τὸ α. Quod *isto in loco* notari ab eo non potuit, qui ultimam cujusque versus syllabam *communem* crederet.

7. Non modo in fine *Versus* aut *Sententiæ*, sed etiam in fine *Vocis*, propter *Pausam* qua vox finitur, syllaba alioqui brevis produci potest. Ut, βέλος ἐχεπευκὲς—. Quod scilicet ita fere pronunciabatur, ac si scriptum fuisset, *beloss*. Etenim *Græci* plenius et productiori spiritu, quam *Romani*, syllabas singulas efferebant. Id quod ex eo liquet, quod *Græci* Vocales etiam *breves*, in diversis vocabulis concurrentes, *sæpius* non elidant; cum *Romani* non *breves* modo, sed et *longas semper omnes*, et *Consonantem* insuper *m*, et olim *s* quoque eliderent.

8. Fit hoc præcipue in *Cæsura*, quia major eo incidit pronunciationis ictus. Fieri tamen potest etiam *extra Cæsuram*, si *Consonans* sit natura *durior*, et *duplicari* solita; vel *Vocalis* sequatur *aspirata*. Ut, Αὐτὰρ ὁ Πρῶτος —. Nam.

9. Et propter Consonantem *asperiorem*, quæ *quasi duplex* efferri solita sit, syllaba alioqui brevis, etiam *non in fine vocis*, produci potest. Ut; Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ —. Est enim litera ρ, pronunciatu asperrima, et facillime duplicatur: Ut ῥέω ἔῤῥεον.

10. Et propter Vocalem *Aspiratam* in voce proxima sequentem, ultima præcedentis produci potest. Spiritus enim *asper* sæpe tanquam *Consonans* pronunciabatur, vel tanquam *Æolicum Digamma*. Ut, — φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε· Legebatur fere, tanquam si scriptum fuisset, φίλεϝ ἑκυρὲ δεινός τε.

11. Quin et *Diphthongi* quædam, etiam

Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
Ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν·

Huic enim in animo posuit Dea candidas-ulnas habens Juno;
Curam enim gerebat Danaorum, quia scilicet morientes videbat.
Hi itaque postquam congregati sunt, in unumque convenerant,
Inter eos surgens locutus est pedibus velox Achilles;
" Atride, nunc nos iterum errantes puto
" Retrocessuros, si modo mortem effugerimus;

59. παλιμπλαγχθ.] MS. vid. ad v. 46. quod verum est v. Jens. ad Lucian. 64. ὅ, τι] MS. Ald. 2. 3. I. Steph. T. I. p. 497. ceteræ ὅτι, quod et

sine spiritu aspero, fere tanquam *duplices Consonantes* efferebantur. Ut πρὸς, οἶκον Πηλῆος —. Videtur enim οἶκος, οἶνος, pronunciatæ fuisse, *Wicus*, *Winus*; unde Latinæ, *Vicus*, *Vinum*: Et ex οἱ, facta est Latina, *sui*. De ἀθάνατος, Πριαμίδης, et similibus, primam producentibus; vide *propriis in locis*. Et siqua sint adhuc rarius occurrentia, de his etiam *suis in locis* dicetur.

12. Quam itaque *Poëticam* vulgo appellant *Licentiam*, ea omnis in *hoc uno* consistit, (non ut syllabarum Quantitates confundantur promiscue atque ἀλόγως; quod est perabsurdum; sed) ut Syllabæ *natura Breves*, certa quadam *Positione*, fiant *productæ*. Non utique *hæ* quidem Omnes, neque Omni in Positu, sed certa quadam ac constanti ratione; sicuti supra est expositum. Alias enim Syllabæ *Breves*, et maxime quæ in *Nominibus* sint *Casuum*, in *Verbis* utique *Temporum Personarumque* characteristicæ; (ut ἄρμᾰτος, λύσᾰτι, ὄμνῠμεν, ζευγνῠμεν, ὄμνῠμαι, ζευγνῠμαι, κῠρεῖν, κρῐνεῖς, κρῐνοῦμαι, μαρτῠροῦμαι, μαρτῠρήσομαι; horumque Derivata, κρῐσις, κρῐτὴς, μάρτῠρες et similia;) *produci* omnino non possunt. Quæ autem Syllybæ *natura* sunt *Longæ*, in his omnibus *Licentia* apud Principes Poëtas *nunquam* prorsus est *ulla*. Nam ut νῖκη, τῖμη, ψῦχὴ, χρῦσὸς, horumque Derivata et Composita omnia; item, ut ὄμνῦμι, ζεύγνῦμι, ὄμνῦ, ζεύγνῦ, et similia; vel ut κῦρω, κῦρεις, κρῖνω, κρῖνόμαι, ἐκρῖνόμην, μαρτῦρόμαι, ἐμαρτῦρόμην, et similia; in præsentibus et imperfectis, (*vide infra ad* ver. 338.) ut hæc, inquam, et hujusmodi *corriperentur*, nulla unquam licuit *Licentia*.

13. Nam quod apud *Doricos* Scriptores legamus τὰς αὐτὰς, τὸς ἀνθρώπος, τὰς βωλάς; et apud Scriptores tum *Doricos*, tum *Atticos*, κάλῶς, κάλεὸς, et similia; qualia apud *Homerum* nusquam reperiuntur; *vide infra ad β'.* ver. 43.) hoc utique non *Licentia* est Poëtica, sed *alia* nimirum *lingua* loqui.

Ver. 54. ἀγορήνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς· Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ —·] Recte Scholiastes: Ἀχιλλεὺς γὰρ Χείρωνος ὢν μαθητὴς, καὶ τὴν ἰατρικὴν σαφῶς ἐπιστάμενος, — ἐπεὶ, Τίνος ἕνεκεν Νέστωρ, ἢ Ὀδυσσεὺς, ἢ Μενέλαος, οὐδενὸς ἔλαττον τῶν Ἑλλήνων φροντίζοντες, οὐ ζητοῦσι τὸ αἴτιον τῆς νόσου.

Ver. 55. Τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ]

Hic mentem Æneæ genetrix pulcherrima misit.
Æn. XII. 554.

Ver. 56. ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.] Qui istud ῥα omiserit, vel alio quovis expletivo mutaverit, sentiet is demum, tempori isti imperfecto, ὁρᾶτο, nescio quid ex vocula illa accrevisse *diuturnitatis*. " Cur " *hosce*" (inquit *Quintilianus*, l. IX. c. 4. quum vocula illa quodam in loco apte usus esset *Cicero*) " potius quam *hos?* — " Rationem fortasse non reddam; sen- " tiam esse melius. — Ita ut audio, hoc " Animus accipit, *plenum* sine hac ge- " minatione non esse." Vide infra ad β'. 158. Sed et istud ῥα, quoniam deductum est scilicet (non ex ῥέω, sed) ex

Εἰ δὴ ὁμῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιὺς.
Ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, ἢ ἱερῆα,
Ἢ καὶ ὀνειροπόλον, (καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν·)
Ὅς κ' εἴποι, ὅ, τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Εἴ τ' ἄρ ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴθ' ἑκατόμβης·
Αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης, αἰγῶν τε τελείων

"Siquidem simul bellumque domat et pestis Achivos.
"Verum age quæso, aliquem vatem consulamus, vel sacerdotem,
"Vel et somniorum-interpretem, (etenim somnium quoque ab Jove est:)
"Qui dicat, cur tantopere iratus sit Phœbus Apollo;
"Sive is *nos* ob *vota-non-reddita* incusat, sive ob hecatomben:
"Si forte agnorum nidorem caprarumque lectarum

Barn. secutus est. 66 κνίσσης] MS. sed σ. alterum erasum. aliis locis plerumque σ. pro σσ.

ἄρα, vim habet porro in sententia cum eo, quod præcessit (πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαὶ) connectenda: Ὅτι ῥα (ὅτ' ἄρα θνήσκοντας ὁρᾶτο, "*quoniam utique morientes videbat.*" Vide infra ad ί. 858. et ad θ'. 558.

Ver. 57. ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν,] Τοῖς Βασιλεῦσι βυλευτήριον ἦν ἐκ τῶν κρατίστων· — καὶ οὐχ', ὥσπερ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, αὐθάδεις καὶ μονογνώμονες ἦσαν αἱ τῶν ἀρχαίων βασιλέων δυναστεῖαι. *Dion. Halic. Antiq. Rom.* lib. 2. p. 86. Vide infra ad ver. 238.

Ibid. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν —, Τοῖσι δ' —·] *H. Stephanus*, quem hic secutus est *Barnesius; Scribere* (inquit) non dubitem τοῖσίδ' conjunctim, quum significet τούτοις, id est τοῖσδε, non τούτοις δέ." Sed errat, ut opinor, Vir doctissimus. Est enim alterum illud δὲ, repetitio prioris non inelegans. Quomodo et *Latine* recte dicitur; "*Cum autem —, tum vero —,*" Vide infra ad γ'. 200. et ad θ'. 160.

Ver. 58. πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·] Epitheta hujusmodi ex *singulari* aliqua corporis animive dote desumta, sunt quasi *Agnomina* personarum propria. Quamobrem ineptiunt plane, qui *Achillem* tam in concilio quam in campo πόδας ὠκὺν appellatum, vitio vertant Poëtæ. *Euripides*, etiam in Tragœdia, ubi elocutio *Sermoni* proprior est, eodem utitur Epitheto:

Ἀπώλεσ' ἐκ σοῦ παῖδα τὸν ταχὺν πόδας,
Ἀχιλλέα. — *Andromach.* ver 1236.

Clark. add. Cl. Riccium Diss. Homeric. 22.

Ver. 59. Ἀτρείδη, νῦν] Totum hujus et sequentis Orationis artificium eleganter et particulatim detexuit *Dionys. Halicarn. in libro qui inscribitur* Τέχνη, c. 9. Ἴδωμεν οὖν τοὺς ἑκατέρων λόγους, πῶς ἔχουσι δι' ἀλλήλων, καὶ πῶς τὸ εὐπρεπὲς ἔχουσιν, οἱ μὲν τοῦ Ἀχιλλέως ἐν βαθύτητι ζητήσεως, οἱ δὲ τοῦ μάντεως, ἀσφαλείᾳ πρὸ τῆς ἀποκρίσεως· "Ἀτρείδη, νῦν ἄμμι *etc.* Totus locus lectu est dignissimus.

Ibid. ἄμμι παλιμπλαγχθέντας] Si ἄμμι hic, ut plerique arbitrantur, *duale* sit; tum hoc ait Achilles, "*utrumque nostrum cum exercitibus etc.*" Vide infra ver. 566. Verum ego quidem existimo, qua analogia ex ἡμῖν fit ἄμμι, eadem ex ἡμεῖς et ἡμᾶς fieri ἄμμι, in *plurali.* Ut recte Scholiastes; Ἄμμι, ἡμᾶς, Αἰολικῶς.

Ver. 62. ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν, — Ὅς κ' εἴποι, ὅ, τι τόσσον ἐχώσατο]

— ad oraclum Ortygiæ Phœbumque—;
Quem fessis finem rebus ferat, unde laborum
Tentare auxilium jubeat. *Æn.* III. 143.

Cæterum de vi voculæ δὴ, vide infra ad β'. 158.

Ver. 63. καὶ γάρ τ' ὄναρ] "Γάρ τε, pro "γὰρ, (inquit *H. Stephanus*,) passim alibi invenitur." Sed non vacat istud, τέ. Nam, καὶ γάρ τ' ὄναρ, id est quod Latine dicitur, *nam et Somnium quoque.*

Ver. 64. εἴποι, ὅ, τι τόσσον] Ita omnino legendum; uti recte scriptum est in editione *Scherpezeelii* cum Scholiis *Moschopuli.* Al. ὅτι τόσσον. *Clark.* vid. Var. Lect.

Ver. 66. Αἴ κέν πως] Turpissime hæc vertit Barnesius, "*AUT si forte*" etc. Ac si *trimembris* esset sententia, εἴτ'

Βέλεται ἀντιάσας, ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
Καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω,
Ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διῒ φίλε, μυθήσασθαι,

"Vult assecutus a nobis pestem depellere."
Ille quidem sic locutus resedit: his autem surrexit
Calchas Thestorides, augurum longe optimus,
Qui noverat et præsentia, et futura, et præterita,
Et navibus dux fuerat Achivorum Ilium usque,
Suam propter vaticinandi artem, quam ei dedit Phœbus Apollo:
Qui ipsis cordatus concionatus est, et dixit:
"O Achilles, jubes me, Jovi care, eloqui

73. ὅ σφιν] MS. Aldd. Junt. et sic locis omnibus. ὅς φιν. ed. Rom.

ἄρ' —, εἴθ' —, αἴ κέν πως. Atqui hoc ait Achilles; "*Si forte, (postquam intellexerimus utrum ob —, an ob —, iratus sit,) velit etc.*

Ver. 67. Βούλεται ἀντιάσας,] Qui *Prosodiæ* student, observare potuerunt, ἀντιάσας, hoc in loco, non ab ἀντιάω esse posse, sed ab ἀντιάζω. Quæ enim in αω purum desinunt, vel in ράω purum impurumve; ea omnia (ni fallor) penultimam istam et in *aoristo* et in *futuro* semper producunt. Ut ἀράομαι, βιάω, βοάω, γοάω, δράω, [unde non modo δράσω, sed et δέδρᾶκα, δέδρᾶμαι etc. *Aristoph. Avib.* ver. 13. et *Pace*, ver. 1039.] ἐάω [de qua vide ad Δ'. ver. 42.] ἐγγυάομαι, θεάομαι, θηράω, ἰάομαι, ξυράω, ὁράω, πειράω, φθειριάω, φυράω, φωράω, χράω, ψωριάω, et similia. Κεράσας, est a κεράννυμι, similiter ut πετάσας a πετάννυμι. Ἠράσάμην, est ab ἔραμαι vel ἐράζομαι. Περᾶσαι, videtur esse a πιπράσκω, *vendo*; unde πέπρακα, πράσω, πράσῃ, περάσω, περάσῃ, περάσας. Nam quæ deducta sunt a περάω, *transeo*; ut περᾶσαι, quod est Ionicum περῆσαι; et ἐπέρᾶσαν; quod est Ionicum ἐπέρησαν; hæc etiam in Tragicis Comicisque Scriptoribus, (ubi elocutio *Sermoni* proprior est, et nec dialectorum varietas nec Poëtica illa literarum geminatio, ἐπέρασσαν, περάσσας, multum licita est,) *penultimam* producunt.

Ὕδωρ τι, ποταμοῦ σῶμα, διαπεράσομεν.
Chæremon. Tragicus apud *Athenæum* lib. 2. p. 43. Et,

Κρήνην τε διαπεράσεν Ἀργῶον δόρυ.
Eurip. Phœniss. 1403.

Quæ in αω desinunt nec *puro*, nec præcedente ρ, eorum nonnulla (quanquam pauca) aliam sequuntur analogiam, ut γελάω, γελάσω· ἐγέλασα· σπάω, σπάσω ἔσπάσα. Vide infra ad ζ. 434.

Ver. 70. Ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα,]

——— Novit namque omnia vates,
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura trahantur.
Virg. G. IV. 392.

Simplicior paullo et venustior hic *Homeri* elocutio: nam istud, *ventura trahantur*, minus facile est quam, τὰ ἐσσόμενα. Cæterum de producta syllaba, ὃς; item Διῒ, ver. 74. et Ἀπόλλωνος, ver. 75. et θεοπρόπιον ver. 85. vide supra ad ver. 51. *Clark.* Simplicius est Homericum ἐσσόμενα Virgiliano *ventura trahantur*: at Virgilianum est exquisitius et venustius, posito verbo *trahantur* pro verbo substantivo *sint*.

Ver. 73. ἐϋφρονέων] Libri antiqui modo de sine punctis diæreseos, modo cum punctis scribunt. Utrumque patitur metrum. Cæterum potius vertendum erat *bene cupiens, iis favens, bene consulturus etc.* quam *prudens* aut *cordatus:* quod etiam

Μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,
Ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
Ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ·
Εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,

"Iram Apollinis longe-jaculantis regis.
"Igitur ego dicam: tu autem paciscere, et mihi jura,
"Omnino te mihi propensum verbis, et manibus opem laturum.
"Profecto enim suspicor virum iratum fore, qui late omnium
"Argivorum imperium habet, et ei obediunt Achivi.
"Potentior enim rex, quando irascatur viro inferiori;
"Et enim si forte iram quidem eodem die decoxerit,
"Tamen et postea retinet simultatem, donec perfecerit,

75. ἄνακτος] interrogative Steph. mavult legi. Sic dedit. Barn. 80. χέρηϊ] Rom.

monet Cl. Abresch. ad *Æschyl.* p. 287. *Ern.*

Ver. 74. κέλεαί με, — ἄνακτος.] "Ma-"lim (inquit *Henr. Stephanus*) post, ἄνακ-"τος, notam *Interrogationis.*" Judicet Lector. *Clark.* Melius puto sine interrogatione. *Æn.* II. 3. *infandum regina jubes etc. Sed—incipiam.*

Ver. 75. — κατηβελέταο ἄνακτος.] Apollo, sive Sol, "inde (inquit *Macrobius*) "ἑκηβόλος et ἑκατηβόλος dictus, ἕκαθεν τὰς "ἀκτῖνας βάλλων, e longissimo altissimo-"que radios in terram usque demittens." lib. I. c. 17. Ut per *Sagittas*, intelligatur vis emissa radiorum." *ibid.* Vide supra ad ver. 43.

Ver. 77. ἦ μέν μοι] Jensius de stilo Hom. p. 255. putat legendum: ἦ μήν μοι, quæ est solennis formula jurandi. Sed omnes etiam Grammatici veteres ex h. l. proferunt ἦ μεν. Suidas tamen addit: τὸ δὲ ἐντελέστερον ἦ μήν. Idem in h. v. scribit ἀρῆξαι. Sed ἀρήξειν verum est. Etiam β΄. 290. quædam edd. ἦ μὲν, male et operarum errore. *Ern.*

Ver. 82. Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον,] *Aristoteles* hunc versum citans, *Rhetoric.* l. II. c. 2. ἀγανακτοῦσι γὰρ, inquit, διὰ τὴν ὑπεροχήν. Similiter *Euripides Med.* ver. 119.

Δεινὰ τυράννων λήματα καί πως
Ὀλίγ' ἀρχόμενοι, πολλὰ κρατοῦντες,
Χαλεπῶς ὀργὰς μεταβάλλουσι.

Hoc est: "*Terribiles sunt Regum animi;* "*quippe raro admodum cedere, plerumque* "*dominari soliti, difficulter iras deponunt.*" Quod ideo hic affero, quia in *Latinis*, quas viderim, Versionibus, sententiam hujus loci, voce ἀρχόμενοι male intellecta, penitus turbatam observarim: Quanquam *Græcum* Scholiasten non videtur ex toto fugisse. Et quoniam loci hujusce incidit mentio, lubet hic in transcursu turpissimam mendam in præcedente ver. 106. notare,

Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς ἐξαιρόμενον.

Videtur legendum, αἰρόμενον; inquit doctissimus *Canterus.* Rationem autem emendationis non adjecit. Recentiores *Euripidis* Editores neglecta ista emendatione, retinuerunt ἐξαιρόμενον: scilicet quia recte et Græce dicitur, ἐξαιρόμενον ἐξ ἀρχῆς. At vero ideo necesse est αἰρόμενον legatur, non quod ad *constructionem Grammaticam*, sed quod ad *Versum* nimia sit ista syllaba ἐξ, metrumque jugulet. Est enim Versus anapæsticus ex quatuor pedibus.

Δῆλον δ' ἐξ ἀρχῆς αἰρόμενον.

Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Θαρσήσας μάλα, εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ, τι οἶσθα.
Οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα, Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ, Κάλχαν,
Εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
Οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
Σοὶ κοίλῃς παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει,
Συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
Ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
Οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὐθ' ἑκατόμβης·
Ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,

" In pectoribus suis: tu itaque dic, an me sis servaturus."
Hunc autem respondens alloquutus est pedibus velox Achilles;
" Confisus valde, dic vaticinium, quodcunque scis:
" Non enim, per Apollinem Jovi carum, cui tu, Calcha,
" Vota faciens Danais vaticinia ostendis,
" Non ullus, me vivo et in terra vidente,
" Tibi cavas apud naves graves manus adferet,
" Cunctorum Danaorum: ne *quidem* si Agamemnona dixeris,
" Qui nunc longe potentissimum in exercitu gloriatur se esse."
Et tum quidem cepit animum, et dixit vates præcellens;
" Neque hic [*nos*] ob vota *non reddita* incusat, neque ob hecatomben;
" Sed causa sacerdotis, quem contumelia affecit Agamemnon,

85 ὅτι MS. Fl. 91 πολλῶν] MS. 96 ἄλγ' ἔδωκε] A. 2. 3. I. 103. ἀμφὶ μέλαιναι] A. sic Steph. volebat. 105. προσέειπεν] MS. Rom. v. ad. 2.

Ver. 83. φράσαι,] Vide infra ad ver. 140.

Ver. 84. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος] Quod *Martialis* de *Homero* jocose ad Epigrammatis facetias, id nuperus Scriptor Gallicus *Rapin* serio annotavit. " *Les Transitions, qui doivent par leur caractere etre fort variées, pour desennuyer le Lecteur; sont toutes semblables dans la plus grande partie de son ouvrage.*" *La Compar. d' Homere et de Virg.* c. 10. At vero erant hæc omnino simplicissime et sine ornatu dicenda, ut raptim ac velut in transitu legendi percurrerentur.

Ver. 86. Οὐ μὰ γὰρ] Non hic πεπλεόνακε τὸ " οὐ," ut ait *Scholiastes;* sed significanter admodum, et maxima cum vi, iteratur. Οὐ γὰρ, μὰ τὸν Ἀπόλλωνα, οὔ τις —.

Ibid. ᾧτε σὺ, Κάλχαν,] Recte in Vocativo, Κάλχαν. Est enim Nominativus, plenis Notis exaratus Κάλχανς; quanquam in hoc nomine et in similibus, respuit istud ν linguæ Græcæ ratio; semperque scribitur, Κάλχας.

Ver. 90. οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα] Quam ferociter hoc, et personæ *Achillis* convenienter!

Ver. 91. Ὃς νῦν — εὔχεται] Et istud νῦν, et εὔχεται, aptissime ad minuendam *Agamemnonis* auctoritatem. *Clark.* Nempe si εὔχεται est *gloriatur.* At id non est necessarium. Auctor ipse Homerus Il. β'. 82. ubi Nestor non detrahens Agamemnoni, aut irridens, sed auctoritatem addere cupiens eodem modo de eo loquitur. Verte: *volentissimus est,* vel *fertur.*

[redacted]

Οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ ὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
Τὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει·
Οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
Πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κύρην
Ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην·
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προςέειπε·
Μάντι κακῶν, ὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας·

" Neque liberavit filiam, et non accepit pretium liberationis.
" Idcirco dolores dedit longe jaculans [*Apollo*,] et adhuc dabit;
" Neque hic prius a peste graves manus abstinebit,
" Quam patri dilecto reddat [*Agamemnon*] nigris oculis puellam
" Inemptam, sine pretio; et ducat [*mittat*] sacram hecatombam
" In Chrysam: tunc ipsum [*Apollinem*] forte placatum flexerimus."
Ille quidem ita loquutus consedit: his autem surrexit
Heros Atrides late-dominans Agamemnon
Turbatus: Iraque valde præcordia circumfusa-caligine
Plena-erant, oculique ipsi igni lucenti similes-erant:
Calchanta primum torve intuens alloquutus est;
" Vates malorum, nunquam mihi gratum dixisti:

105. κακοσσόμενος] A. 2. 3. 106. εἶπες] M. Fl. Al. 1. similiter MS. mox. v. 108.

Ver. 92. τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα]

Ille hæc, deposita tandem formidine, fatur.
Æn. II. 76.

Ver. 97. β. χεῖρας ἀφέξει,] Cl. Markland ad Lys. p. 592. tentat κῆρας, frustra. βαρεῖαι χεῖρες Apollinis sunt ut v. 89. μεθ' ὅπλων βεβαρημέναι, ut habet Glossa interlin. MS. Lips. cf. v. 49. s. *Ern.*

Ver. 102. εὐρυκρείων] Late tyrannum *Horat.* Late Regem: *Virg. Æn.* I. 25.

Ver. 103. φρένες ἀμφιμέλαιναι] Hoc est, quod aiunt Latini; *atra bile percitus.*

Ver. 104. ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην·]

Stant lumina flamma. *Æn.* VI. 300.
— totoque ardentis ab ore,
Scintillæ absistunt; oculis micat acribus ignis.
Æn. XII. 102.

Ver. 105. ἀνέστη — Κάλχαντα — προσέειπε·] Constructio hæc Asyndetos, ira excandescentem significanter indicat.

Ibid. κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε.]

Surgit, et his onerat dictis, atque aggerat iras.
Æn. XI. 342.

Cæterum de voce κακοσσόμενος, ita *Porphyrius:* Οὐ, κακῶς ὑποβλεψάμενος. — ἀλλὰ — ἐστὶν Ὄσσα, ἡ θεία φήμη· — " μετὰ δέ σφισιν ὄσσα δεδήει, Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος." [Il. β'. 93.] Ἀπὸ τῆς Ὄσσης πεποίηται τὸ Κακοσσόμενος, ἤτοι ὡς κακόμαντιν αὐτὸν ὀνειδίζων.— " Οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω [Il. ω'. 172.] τουτέστιν, οὐ κακὸν κληδονιζομένη. *Quæstion. Homer.* 16.

Ver. 106. Μάντι κακῶν,]

" Infelix vates —:" *Æn.* III. 246.

Αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ ἔστι φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
Ἐσθλὸν δ᾽ ὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, ὐδ᾽ ἐτέλεσσας·
Καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
῾Ως δὴ τῦδ᾽ ἕνεκά σφιν ῾Εκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
Οὕνεκ᾽ ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά᾽ ἄποινα
Οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
Οἴκοι ἔχειν· καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἕθεν ἐστὶ χερείων,
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ᾽ ἄρ᾽ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ᾽ ἄμεινον·
Βούλομ᾽ ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ᾽ ἑτοιμάσατ᾽, ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.

" Semper animo tuo jucundum est mala vaticinari:
" Bonum autem nondum aliquid dixisti verbum, neque perfecisti:
" Et nunc inter Danaos vaticinans concionaris,
" Quasi idcirco ipsis Longe-jaculans [*Apollo*] dolores struat,
" Quoniam ego puellæ Chryseïdis splendidum liberationis-pretium
" Nolui accipere, quandoquidem longe malo illam
" Domi habere; etenim *ipsi* Clytæmnestræ præfero,
" Quam-Virginem-duxi, Uxori; quoniam non ipsa inferior est,
" Neque corpore, neque oris-habitu, neque mente, neque omnino operibus.
" Sed et sic volo reddere, si hoc est melius:
" Malo equidem populum salvum esse, quam perire.
" Sed mihi præmium statim præparate; ut non solus
" Argivorum præmio caream : quippe *id* non decet.

115 οὐ φυὴν] MS. 120. λιύσιτι] Rom. A. 2. 3. Junt. sic et γ. 110. etc.

Ibid. τὸ κρήγυον] Ἀντιτιθέντος, οὐ τῷ ψεύδει, ἀλλὰ τῷ κακῷ, τὸ κρήγυον. — Ἔστι δὲ κρήγυον, τῷ κέαρι ἡδὺ καὶ προσηνές· ὅ ταὐτὸν τῷ θυμήρει. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16.

Ver. 106. 107. 108. οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγυον — Αἰεί τοι τὰ κάκ᾽ — Ἐσθλὸν δ᾽ οὐδέ τί πω] Recte hic observatum, Poëtam optime *personæ* serviisse, dum ira vehementer commotus rem eandem hoc modo *ter* repetat. Cæterum qua ratione vox εἶπας, in ver. 108. ultimam producat, vide supra ad ver. 51.

Ver. 114 Κουριδίης ἀλόχου·]

Cui pater intactam dederat, primisque jugarat
Ominibus —. *Æn.* I. 349.

Clark. Observent autem studiosi οὐ ἕθεν non οὐχ ἕθεν dici. Nempe quia sequitur vocalis adspirata, non opus est ad hiatum vitandum τῷ χ, idque temere interdum ab editoribus aut librariis additum est. Exempla v. in Vann. Crit. p. 393. *Ern.*

Ver. 117. Βούλομ᾽ ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.] Οὐκ ἔχει ὑψηλόν τι καὶ σεμνὸν ὁ λόγος — Τινὲς δὲ οὕτω θεραπεύουσι τὸ νόημα. Βούλομαι σόον εἶναι τὸν λαόν· ἤ, εἰ μὴ τοῦτο γένηται, ἀπολέσθαι ἂν βουλοίμην αὐτός. *Eustathius in locum.* Similiter et *Scholiastes.* Mihi tamen magis arridet simplicior illa et vulgaris expositio: *Cupio equidem populum omni ratione salvum esse, et nequaquam Mei causa periri.*

Λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων,
Πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
Οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά.
Ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται·
Λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Μὴδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.

" Videtis enim hoc omnes, quod mihi præmium abit alio."
Hic autem respondit postea pedibus-præstans nobilis Achilles:
" Atride gloriosissime, avarissime omnium;
" Quinam vero tibi dabunt præmium magnanimi Achivi?
" Non utique scimus communia ullibi reposita multa:
" Sed quæ quidem ex urbibus deprædati sumus, ea divisa sunt:
" Populos autem non decet iterum-collecta hæc congregare.
" Sed tu quidem nunc hanc Deo præmitte: at Achivi
" Tripliciter quadrupliciterque compensabimus; si quando Jupiter
" Det urbem Trojam bene-munitam diripere."
Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
" Ne sic quidem, quamvis *sis* fortis, Deo similis Achille,
" Falle mente: quoniam non antevertes *astutia*, neque mihi persuadebis.

129. δῷσι] edd. vett. δῶσι etiam Barn.

Ver. 118. ἑτοιμάσατ',] Vide infra ad ver. 140.

Ver. 120. ὅ μοι] Vide infra ad ver. 531.

Ver. 121. Τὸν δ' ἠμείβετ'] Male hic et in similibus, *alieno* in loco, edidit *Barnesius* Τόνδε, pro Τὸν δὲ. Quod semel atque iterum monuisse satis sit.

Ver. 123. Πῶς γάρ τοι] "*Inique præ-*" *mium postulas: Qui ENIM fieri potest,* " *ut etc.*" Vide infra ad ι΄. 22.

Ver. 124. Οὐδέ τί πω] Scribi potest vel, οὐδέ τί πω, vel οὐδ' ἔτι πω.

Ver 126. παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.] *Omnia iterum in unum conferre, ut alia denuo portione dispertiantur.*

Ver. 128. αἴ κέ ποθι Ζεὺς Δῷσι]

Si vero capere Italiam, sceptrisque potiri
Contigerit victori, et prædæ ducere sortem.
Æn. IX. 267.

De hoc loco *Plutarchus:* Ὁ Ἀχιλλεὺς, ἄλλως μὲν (inquit) ὑφίετο τῷ θείῳ τῆς δόξης, καὶ μέτριος ἦν λέγων, " Αἴ κέ ποθι Ζεὺς Δῷσι etc." *Lib. de Sui laude.* Vide infra ad β΄. 228.

Ver. 131. θεοείκελ'] Τὸ φύσει δίκαιον καὶ καλὸν καὶ σῶφρον — ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐκάλεσεν ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐγγιγνόμενον, θεοειδές τε καὶ θεοείκελον. *Plato de Repub.* lib. 6. Liquet tamen apud Poëtam θεοείκελος, ἀμύμων, et similia, non virtutibus exornatum *omnibus*, sed *una quavis* sive *Animi* sive *Corporis* dote *præcellentem*, perpetuo significare.

Ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
Ἧσθαι δευόμενον; κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ,
Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·
Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην

" Nunquid vis, ut ipse habeas præmium, ac me frustra
" Sedere indigentem? jubesque me hanc reddere?
" Atqui si dabunt præmium magnanimi Achivi,
" Satisfacientes animo *meo*, ut æquale sit valore; *bene est:*
" Sin autem non dederint, ego certe ipse auferam
" Vel tuum, vel Ajacis, veniens, præmium, vel Ulyssis
" Abducam ablatum; ille autem commotus-reddetur, ad quem ivero.
" Verum enimvero de his post consultabimus etiam alias.
" Nunc vero age, navem nigram deducamus in mare vastum,
" Intusque remiges idoneos congregemus, intus et hecatomben

133. ἠὲ θέλεις] MS. edd. vett. ἢ ἐθέλεις Barn.

Ver. 133. Ἦ ἐθέλεις,] *Al.* Ἠὲ θέλεις.

Ver. 135 — 137. Ἀλλ' εἰ μὲν — Εἰ δὲ —] " *Si dabunt, bene est; Sin minus etc.*" Ea scilicet est Græcæ linguæ ratio, ut, in hujusmodi sententiis, membri prioris Apodosis, (καλῶς ἔχει,) semper fere reticeatur; idque elegantissime. *Aristoph. Plut.* ver. 468. κἂν μὲν ἀποφήνω, — Εἰ δὲ μὴ, — Alia exempla plurima, ex iis qui tum *astricta* tum *soluta* oratione scripserunt, videas apud *Henr. Stephanum* in Annotatis ad *Xenophontem* p. 39. et *Kusterum*, in locum citatum *Aristophanis:* et *Eustathium* in hunc locum *Homeri*. Vide et infra ad ver. 340.

Ver. 137. Εἰ δὲ —, ἐγὼ δὲ] Vide supra ad ver. 57.

Ver. 139. Ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.] Fuerunt apud Veteres, qui totum hunc *supposititium* existimarint. Et *possit* quidem, licet *non inelegans*, sine sententiæ dispendio abesse. *Dna Dacier*, hoc modo interstinguit.

Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
Ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος, ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος,
Ἄξω ἑλών. ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.

Sed et Vulgati recte se habent. *Clark.* In numero eorum, qui spurium putarent, ponitur Longinus ap. Eustath. ad h. l. p. 67. B. *Ern.*

Ver. 140. μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις.] Quid sibi velint Græcæ Grammaticæ Scriptores plerique, prorsus nescio; qui hanc commenti sunt regulam; " *Penul-* " *tima Futuri primi SEMPER Longa,* " *nisi in* Quarta *conjugatione,*" *quam* (Alii *Quintam* appellant?) in qua scilicet et ultima circumflectitur, ut τιμῶ, χρυσῶ, et similia. Et tamen *innumeræ* sunt voces, *alia* conjugatione, scilicet in άζω et ίζω desinentes, quarum e contrario (nescio an non *omnium polysyllabarum*, nisi quæ *duplicem* habent formandi rationem, ut πειράζω et πειράω, πειράσω; ἀνάζω et ἀνάω, ἀνάσω;) *penultima illa* tam *Futuri primi* quam Aoristi, *SEMPER corripitur*. Ut φράζω, ἁρπάζω, γουνάζομαι, ἐργάζομαι, ἀκοντίζω, ὁπλίζω *etc.*

Θείομεν, ἀν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Βήσομεν· εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
Ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεύς, ἢ δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἠὲ σύ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
Ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ-
Ὤ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον, [λεύς·
Πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθηται Ἀχαιῶν,
Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
Οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων

" Ponamus, ipsamque Chryseïda pulchram-genas
" Conscendere faciamus: Unus autem aliquis præfectus ex proceribus sit,
" Vel Ajax, vel Idomeneus, vel nobilis Ulysses;
" Vel tu, Pelide, omnium terribilissime virorum:
" Ut nobis Longe-jaculantem [*Apollinem*] places sacris factis."
Hunc autem torve intuitus alloquutus est pedibus velox Achilles;
" Heu! impudentia indute, lucri-studiose, [vel *dolose*,]
" Quomodo aliquis tibi promptus mandatis obsequatur inter Achivos,
" Vel ut expeditionem *aliquam* faciat, vel adversus viros fortiter pugnet?
" Non enim ego Trojanorum gratia veni bellicosorum

150 πείθεται] MS. cf. v. 218.

Κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι.——— *Iliad.* ί. 234.
Βουκολέοντος ἀγέλης βοῶν ἀρπάξας.——— ρ΄. 62.
Καί μιν γουνάσομαι ——————— ά. 427.
——— καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ. δ΄. 496.
Δόρπον δ' ὁπλισόμεσθα — *Odyss.* μ΄. 292.
Μείζων, θυμῷ τί ποτ' ἐργάσεται;
Eurip. Medea, 108.
Ἅπαντα ταῦτα συντεμὼν ἐγὼ φράσω.
Hecuba, 1180.

Sed exempla in singulis Poëtarum omnium paginis occurrunt. Vide infra ad ζ. 434.

Ver. 141. ἅλα δῖαν,] *Mare magnum.* Quicquid enim *quavis* de causa *eximium* est, δῖον appellatur.

— "per Mare Magnum;" Æn. V. 628.

Sic *Odyss*, γ΄. 153. quod est, ἅλα δῖαν, ibidem ver. 158. dicitur μεγακήτεα πόντον. Similiter, *Odyss.* ί. Λακεδαίμονα δῖαν explicat Scholiastes μεγάλην.

Ver. 142. ἐρέτας ἐπιτηδὲς] *Remigum quod sufficiat.*

Ver. 149. ὤ μοι, ἀναιδ.] Hæc contumeliosius dicta arguunt multi, quam personis talibus conveniat. Bene monet Cl. Riccius Diss. Homeric. X. XI. ejus reprehensionis caussam esse in versione latina ad verbum: quam tolli sensum potius spectando et meliori versione, quam ipse suppeditat hujus loci. Videant ipsum et legant illas duas diss. qui hic non labi judicando, injuriamque facere poëtæ velint. *Ern.*

Ver. 151. Ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι,] Exponunt plerique, *insidias locare:* quia nimirum *Demosthenes* dixerit, ἐν ὁδῷ καθιλών. Verum ex eo quod, ἐν ὁδῷ καθιλὼν, *insidias* indicet, ex vi scilicet verbi καθιλὼν; non utique efficitur, ut, ὁδὸν ἐλθέμεναι, itidem indicet *insidias*. Recte igitur *Eustathius*, Δύναται δὲ καὶ ἄλλως " ὁδὸς" πλατυκώτερον λέγεσθαι etc.

Ver. 152. Οὐ ΓΑ'Ρ ἐγὼ] " *Quomodo* " *quisquam tibi lubens obsequatur;* cum " eos tam male accipias, qui *Tui solius* " causa bellum gerant? *Non ENIM ego* " *Trojanorum etc.*" Vide infra ad ί. 22.

Δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γάρ πώποτ’ ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ’ ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ’· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
Ἀλλά σοι, ὦ μέγ’ ἀναιδὲς, ἅμ’ ἑσπόμεθ’, ὄφρα σὺ [χαίρῃς,
Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
Πρὸς Τρώων· τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ’ ἀλεγίζεις·
Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
Ὧι ἔπι πόλλ’ ἐμόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ’ Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ’ εὐναιόμενον πτολίεθρον·

“ Huc pugnaturus; quippe qui culpa in me carent.
“ Non enim unquam meas boves abegerunt, neque equos:
“ Neque unquam in Phthia glebosa, populosa
“ Fructum læserunt: quoniam valde multi inter *jacent*
“ Montesque umbrosi, mareque resonans.
“ Sed te, o valde impudens, una secuti sumus, ut tu gauderes,
“ Honorem petentes Menelao tibique, canino-vir-aspectu,
“ A Trojanis: quæ *beneficia* neque revereris, neque curas:
“ Quin et mihi præmium ipse te ablaturum minaris,
“ Super quo multum laboravi, dederuntque mihi filii Achivorum.
“ Non equidem tibi unquam æquale habeo præmium, quando Achivi
“ Trojanorum exciderint bene-habitatam urbem,

Ver. 153. *μαχησόμενος· ἐπεὶ*] Qua ratione, *μαχησόμενος*, hic ultimam producat; vide supra ad ver. 51.

Ver. 157. *μάλα πολλὰ μεταξὺ Οὔρεά τε*]

Longa procul longis via dividit invia terris.
Æn. III. 383.

Innumeri Montes inter me teque, viæque,
Fluminaque et Campi, nec freta pauca, jacent.
Ovid. Trist. lib. 4. *Eleg.* 7.

Ver. 163. *Οὐ μὲν σοί ποτε ἶσον*]. “ *Nunquam ego præmium tuo æquale habeo;* “ neque *tum* mihi æquale dandum postulo, *cum excisa erit Troja.*” Quare nihil opus ut, *Τρώων πτολίεθρον*, reddatur, “ *Trojanorum urbs aliqua;*” quomodo verterunt *Barnesius* et Dn. *Dacier*.

Ver. 167. *ἐγὼ δ’ ὀλίγον τε φίλον τε*] *Parvum quidem; at quod ægerrime tamen feram, ut mihi vi abripiatur. Parvum* appellat, non quod ipse *Briseïda* parvi faceret, sed quod *Agamemnoni* semper obtingeret amplior et uberior præda. Quare insulsus plane est. *Terrassonus*, qui hoc appellat “ *une épithéte ridicule.*” Dissertat. sur l’ Iliade, Part. IV. Chap. 3.

Ver. 170. *οὐδέ σ’ ὀΐω, Ἐνθάδ’ ἄτιμος — ἀφύξειν.*] Sunt qui, *ἄτιμος*, non ad ipsum *Achillem*, sed ad *Agamemnonem*, hic referant. Quod si fiat; erit constructio dura admodum, *ἀνακόλουθος*. Ac si dicas; “ *neque te puto-divitias hic inhonoratus* “ *assequaris*”. Quod etsi Linguæ Latinæ ratio haud ferat, reperitur tamen interdum apud Græcos constructio non ita multum absimilis. Supra, ver. 77. Quod latine dicas, “ *Jura te mihi luben-*

Ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
Χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ᾽· ἀτὰρ ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
Σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ᾽ ὀλίγον τε φίλον τε
Ἔρχομ᾽ ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπήν κεκάμω πολεμίζων.
Νῦν δ᾽ εἶμι Φθίηνδ᾽· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
Οἴκαδ᾽ ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν· οὐδέ σ᾽ ὀΐω,
Ἐνθάδ᾽ ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Φεῦγε μάλ᾽, εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ᾽ ἔγωγε
Λίσσομαι, εἵνεκ᾽ ἐμεῖο μένειν· πάρ᾽ ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
Οἵ κέ με τιμήσουσι· μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων.

" Verum quidem majorem partem impetuosi belli
" Manus meæ ministrant; at si quando divisio venerit,
" Tibi præmium multo majus; ego vero modicumque gratumque quid
" Venio possidens ad naves, postquam defessus sim pugnando.
" Nunc itaque abeo in Phthiam: quoniam multo melius est,
" Domum ire cum navibus recurvis: neque te puto,
" Hic inhonoratus quum sim, divitias et opes collecturum."
Huic autem respondit postea rex virorum Agamemnon;
" Fuge omnino, si tibi animus appetit; neque te ego
" Rogo, gratia mei manere: apud me et alii sunt,
" Qui me honorabunt; præcipue vero providus Jupiter.
" Invisissimus vero mihi es a-Jove-nutritorum regum;

169 ἐστι] Fl.

"*tem opitulaturum;*" græce est, et constructione quidem non inusitata, ὀμοσσόν μοι πρόφρων ἀρήξειν. Similiter infra, ver. 397. Quod latine dicas, "*Aiebas* "*solam te avertisse perniciem;* græce est, ἔφησθα Οἴη λοιγὸν ἀμῦναι. Rarius est, quod occurrit, β'. 350—353. κρονίωνα — Ἀστράπτων ἐπιδέξι᾽. Quem locum vide. Sed satis hic constat sententia, si constructione simplicissima, ἄτιμος, jam ad ipsum *Achillem* referatur: "*Neque te* "*puto, hic inhonoratus quum sim, diviti-* "*as et opes collecturum.*" Fuerunt tamen qui et boc modo verterent: "*Neque* "*Tibi* [Tui causa] *volo hic, inhonoratus* "*quum sim, divitias opesque* meas *pro-* "*fundere.*" Sed simplicior est interpretatio prior: Et ἀφύξειν, multo aptius significat, *exhaurire arripiendo,* quam *profundendo.*

Ver. 173. Φεῦγε μάλ᾽,] Recte hic *Eustathius.* Ἀχιλλέως εἰπόντος, " ἄπειμι " Φθίηνδε." ὁ Ἀγαμέμνων ἀστείως ἀντιλέγων φησί " Φεῦγε μάλα" etc.

Ver. 174. πάρ᾽ ἔμοιγε καὶ ἄλλοι, Οἵ κέ με τιμήσουσι]

Non erit auxilio nobis *Ætolus,* et *Arpi?*
At *Messapus* erit, felixque *Tolumnius,* et quos
Tot populi misere duces; nec parva sequetur
Gloria delectos *Latio.*— *Æn.* XI. 428.

Ver. 175. μητίετα Ζεύς.] Μητίετα, non *Vocativus* pro *Nominativo;* quod est absurdum: (Quorsum enim, obsecro, *aliud dixisse* Scriptorem accuratissimum, *aliud voluisse?*) Sed revera *Nominativus* est, ex lingua *Æolica* et *Bœotica,* vel (ut alii existimant) *Macedonica.* Unde deinceps *Latine* factum est, *Poëta, Cometa, Athleta.* et similia.

Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
Εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
Οἴκαδ' ἰὼν, σὺν νηυσί τε σῆς, καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε· σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
Οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος· ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
Ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι
Πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον
Αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
Ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ'· ἐν δέ οἱ ἦτορ
Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,

"Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnæque.
"Si valde fortis es, Deus certe tibi hoc dedit.
"Quin domum reversus cum navibusque tuis, et tuis sociis,
"Myrmidonibus impera: te vero ego non moror,
"Neque *quicquam te* æstimo iratum: minabor autem tibi sic;
"Quoniam a me aufert Chryseïda Phœbus Apollo,
"Hanc quidem ego cum navique mea, et meis sociis
"Mittam: ego autem abducam Briseïda pulchram-genas,
"Ipse profectus ad tentorium, tuum præmium: ut bene intelligas,
"Quanto potentior sim te: timeat vero et alius
"Æqualem *se* mihi dicere, et comparari contra."
Sic dixit: Pelidæ autem dolor ortus est, et ipsi cor
In pectore furibundo bifariam deliberavit,

187 ἴσσον] A. 2. ὤσον A. 3. ἶσον Junt. φᾶσθαι] MS.

Ver. 178. Εἰ μάλα — Οἴκαδ' ἰὼν,] Vide supra ad ver. 105.

Ver. 180. Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε·] Similiter *Virgilius:*

——— Illa se jactet in aula
Æolus, et clauso ventorum carcere regnet.
Æn. I. 140.

Ver. 184. Βρισηΐδα — τὸ σὸν γέρας·] Vide infra, ver. 366. et β'. ver. 690.

Ver. 185. Αὐτὸς ἰὼν] Satis *ineptum* est et *puerile*, quod de hoc versu annotat *Plutarchus;* omnes orationis partes, utique *nomen, pronomen, verbum etc.* in hoc uno versu contineri. *Quæstiones Platonicæ sub finem.*

Ver. 188. Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ'.]

Talibus Alecto dictis exarsit in iras.
Æn. VII. 445.
Talibus exarsit dictis violentia Turni.
Æn. XI. 376.

Ver. 189. Στήθεσσιν λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,]

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc,
In partesque rapit varias. Æn. IV. 285.
Nunc huc ingentes, nunc illuc pectore curas
Mutabat versans——— Æn. V. 701.

Cæterum duo MSS. a *Barnesio* citati, legunt μερμήριζεν. *Plutarchus* etiam, in *Coriolano*, citat μερμήριζεν. Quæ forte verior lectio.

Ver. 191. ἐναρίξοι,] *Al.* ἐναρίζοι.

Ver. 193. Ἕως ὁ] Pronuntiabatur rap-

Ἦ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
Ἦε χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη
Οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε·
Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
Θάμβησεν δ' Ἀχιλλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' [ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην, δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτ' αὖτ', Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;

Utrum ipsemet, ense acuto stricto a femore,
Hos quidem dimoveret, ipse autem Atridem interficeret;
An iram sedaret, compesceretque furorem:
Dum ille hæc agitabat mente et animo,
Trahebat utique e vagina magnum ensem; venit autem Pallas
Cœlitus: præmiserat enim dea ulnis-candida Juno,
Ambos simul ex-animo amansque, curansque.
Stetit autem a-tergo, et flava coma prehendit Peliden,
Soli apparens, aliorum vero nullus videbat.
Expavit autem Achilles et retro conversus est, statimque agnovit
Palladem Minervam; terribilesque ei oculi visi sunt:
Et ipsam compellans, verbis alatis allocutus est;
"Cur huc, Ægiochi Jovis progenies, venisti?

tim legentibus, ac si scriptum fuisset ὤσω vel ὤσαι.

Ibid. κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,]

Mentem animumque. *Æn.* VI. 11.

Ver. 194. Ἕλκετο δ' ἐκ — ἦλθε δὲ] Vide supra ad ver. 57.

Ibid. ἦλθε δ' Ἀθήνη Οὐρανόθεν.] Ἡ φρόνησις, Consilium prudentius; "*potior sententia,*" *Aen.* IV. 287. — "ἐφράσθης, "καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ," *Odyss.* ψ'. 260. — "ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε Δαίμων," *Odyss.* τ'. 10. Ἐπιγνοὺς δ' εἰς οἷον κακὸν προκυλισθῆναι παρὰ μικρὸν ἔμελλεν, ὡς ἡνίοχον εὐλαβήθη τὸν ἐφιστῶντα Νοῦν *Heraclid. Pontic.* Ἐπὶ μὲν τοῦ Ἀχιλλέως τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ μαχόμενον, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ῥοπῇ διανοούμενον, — τὴν φρόνησιν ἐπικρατοῦσαν πεποίηκε· τοῦτο γὰρ αὐτῷ ἡ ἐπιφάνεια τῆς Ἀθηνᾶς βούλεται. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, c. 15. Vide infra ad β'. 169. et ad δ'. 92. et ad η'. 29.

Ver. 197. κόμης ἕλε Πηλείωνα,]

——— refulsit
Alma parens, confessa Deam; dextraque prehensum
Continuit——— *Æn.* II. 590.

Ver. 198. Οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.]

———Ὀδυσῆϊ φανεῖσα,
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν.
Odyss. π'. 160.

Ver. 199. μετὰ δ' ἐτράπετ',] Notandus hic maxime proprius vocis Mediæ usus;

Ἦ, ἵνα ὕβριν ἴδῃς Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελέσθαι ὀΐω,
Ἧις ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι,
Οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
Ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
Ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,
Ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.

" An ut injuriam videas Agamemnonis Atridæ?
" Sed tibi edico, quod et perfectum iri puto;
" Suis superbiis cito tandem animum perdet."
Hunc autem rursus alloquuta est dea cæsiis-oculis Minerva;
" Veni ego sedatura tuam iram (si modo parueris)
" Cœlitus; præmisit autem me Dea candidis-ulnis Juno,
" Ambos simul ex animo diligensque curansque.
" Sed age, quiesce a contentione, neque ensem trahe manu:
" At verbis quidem convitiator, sicut acciderit.
" Sic enim edico, quod et perfectum erit.
" Et aliquando tibi ter tot aderunt splendida dona,
" Injuriæ causa hujus: tu autem cohibe te, obtemperaque nobis."

203 ἴδῃ] MS. edd. vett. ἴδῃς Barn. 205 ᾗς] edd. vett. ᾗς MS. ed. Junt. et edd. rec.

Retro se convertit. Vide infra ad γ'. 141.

Ver. 201. ἔπεα πτερόεντα]

——— *verbis*
Quæ tuto tibi magna *volant*———
Æn. XI. 380.

Ver. 202. Αἰγιόχοιο Διὸς] *Ægidem habentis Jovis.* Sunt qui vertant, *a capra nutriti.* Vide *Scherpezeelii Notas* editas cum *Moschopuli* Scholiis in lib. *Iliad.* α'. et β'. Meminit itidem et *Eustathius.* Vera autem prior interpretatio: Vide infra, δ'. 167. et ι'. 736 etc.

Ibid. εἰλήλουθας;] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 203. ἴδῃς] *Al.* ἴδῃ. Quod perinde est.

Ver. 206. γλαυκῶπις Ἀθήνη·] Οὐχ, ὥσπερ ἔνιοι ἐλλήνων ὑπέλαβον, ἀπὸ τοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχειν γλαυκούς. τοῦτο μὲν γὰρ εὔηθες ὑπάρχει· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τὸν ἀέρα τὴν πρόσοψιν ἔχειν ἄγλαυκον. [Editor *Rhodomanus* conjicit legendum, ἔγγλαυκον: Ego γλαυκὸν malim.] *Diodor. Sicul.* lib. I. p. 12.

Ver. 207. τεὸν μένος,] *Al.* τὸ σὸν μένος.

Ver. 211. ὀνείδισον,] Vide supra ad ver. 140.

Ver. 214. πείθεο δ' ἡμῖν·]

———Tu neque Parentis
Jussa time, neu præceptis parere recusa.
Æn. II. 606.

Ver. 216. Χρὴ μὲν,]

Cedamus Phœbo, et moniti meliora sequamur.
Æn. III. 188.

Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος, προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Χρὴ μὲν, σφωΐτερόν γε, θεὰ, ἔπος εἰρύσασθαι,
Καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὣς γὰρ ἄμεινον.
Ὅςκε Θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ᾽ ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ᾽ ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
Ἂψ δ᾽ ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ᾽ ἀπίθησε
Μύθῳ Ἀθηναίης· ἡ δ᾽ οὐλυμπόνδε βεβήκει,
Δώματ᾽ ἐς Αἰγιόχοιο Διὸς, μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ᾽ ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προςέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο·
Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων, κραδίην δ᾽ ἐλάφοιο·
Οὔτε ποτ᾽ ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,

Hanc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;
" Oportet quidem vestrum, Dea, verbum observare,
" Quantumvis sim animo iratus: sic enim melius.
" Quisquis utique Diis obtemperaverit, magis et *illi* exaudiunt ipsum."
Dixit, et in argenteo manubrio repressit manum gravem;
Retroque in vaginam condidit magnum ensem, neque fuit inobediens
Verbo Minervæ; hæc autem ad cœlum abiit,
In domos Ægiochi Jovis, ad deos alios.
Pelides autem iterum asperis verbis
Atriden alloquutus est, et nondum cessabat ab ira;
" Vinolente, canis oculos habens, cor vere cervi;
" Neque unquam in bellum una cum populo armari,

211 ἴσσεται] MS. A. 2. Rom. 218 ἐπιπείθεται] MS. v. ad v. 150.

Ver. 220. ὦσε μέγα ξίφος,] Ἀλλ᾽ αἱ κοιναὶ τῶν λέξεων παρ᾽ αὐτῷ σώζουσι τὸ σεμνόν, *Dion. Halicarn.*

Ibid. οὐδ᾽ ἀπίθησε Μύθῳ Ἀθηναίης·] Ὀρθῶς πάλιν καὶ καλῶς· ὅτι, τὸν θυμὸν ἐκκόψαι παντάπασι μὴ δυνηθεὶς, ὅμως, πρὶν ἀνήκεστόν τι δρᾶσαι, μετίστησι καὶ κατίσχει, εὐπειθῆ τῷ λογισμῷ γενόμενον. *Plutarch. de audiend. Poëtis.* Vide supra ad ver. 194.

Ver. 221. ἡ δ᾽ οὐλυμπόνδε βεβήκει,] Sic α΄.751. "Ὣς εἰπὼν — βεβήκει." Si βέβηκεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim fuisset, ac quis Anglice dicat, *is gone away*, pro eo quod est, *was gone away*. Vide supra ad ver. 37.

Ver. 225. Οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων,] Τί δὲ τὰ τοιάδε; ἆρα καλῶς, — οὐ καλῶς. *Plato de Republ.* lib. 3. Sed vid. supra, ad ver. 2. *Clark.* Immo dicta nostra ad v. 145. *Ern.*

Ver. 226. Οὔτε πότ᾽ ἐς πόλεμον ἅμα]

—————An tibi Mavors
Ventosa in lingua pedibusque fugacibus istis
Semper erit?——— *Æn.* XI. 390.

Cæterum qua ratione, πόλεμον, hic ultimam producat; item ἐπὶ, infra, ver. 233. vide supra ad ver. 51.

Ver. 228. Τέτληκας θυμῷ·] *Audes animo.* Respondet enim sequentibus, εἴδεται, et ἐστί. Vide supra ad ver. 37.

Ibid. τὸ δέ τοι κὴρ] Scholiastes videtur legisse (nec quidem hoc in loco male) τόδε τοι κὴρ. Nam Δεικτικώτερον (*inquit*) καὶ ἀναφορικώτερον. *Clark.* et sic edidit Barnes.

Οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν,
Τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
Ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴποι·
Δημοβόρος βασιλεὺς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
Φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
Οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
Φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν

" Neque ad insidias ire cum primoribus Achivorum,
" Ausus es animo: hoc utique tibi mors videtur esse.
" Certe multo melius est, per exercitum latum Achivorum
" Dona auferre *illius*, quicunque tibi contradixerit;
" Populi-vorator Rex, quoniam hominibus nullius pretii imperas:
" Certe enim, Atrida, nunc postremo contumeliam fecisses.
" Verum tibi edico, atque insuper magnum juramentum juro,
" Næ per hoc sceptrum, quod quidem nunquam folia et ramos
" Producet, postquam semel truncum in montibus reliquit.
" Neque repullulabit; circum enim ei ferrum delibravit
" Foliaque et corticem; nunc autem ipsum filii Achivorum

238 παλάμαις] MS.

Ver. 229. 231. 232. Ἦ πολὺ — Δημοβόρος βασιλεὺς, — Ἦ γὰρ ἂν —] Iratum et ferocientem mire decet præfracta hæc et interrupta oratio. Vide supra, ver. 178.

Ver. 233. καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,] Καὶ ἐπὶ, mihi vertendum videtur, non, *atque adeo*, (quod habent Vulgati;) sed, *atque insuper*.

Ver. 234. Ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον,]

Ut sceptrum hoc (dextra sceptrum nam forte gerebat)
Nunquam fronde levi fundet Virgulta nec umbras,
Cum semel in sylvis imo de stirpe recisum
Matre caret, posuitque comas et brachia ferro:
Olim arbos, nunc artificis manus ære decoro
Inclusit, patribusque dedit gestare Latinis.
Æn. XII. 206.

Recte mihi videtur adversus Recentiores quosdam hic annotasse *Popius*, locum hunc Antiquis nullo modo tædium attulisse, cum eum adeo ample transcripserit *Virgilius*. Recte porro adjicit, adversus *Scaligerum*: vim hoc in loco et ingenium *Homeri* ipsum vix assecutum *Virgilium*.

Ibid. τὸ μὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους] Videtur mihi hoc, non (ut *Eustathio* et Recentioribus visum est) eo pertinere, ut Achillis Agamemnonisque *Dissensio* ac *Discessus*, quem utique Achilles hic *perpetuum* futurum minitetur, cum ligni de stirpe recisi et nunquam repullulaturi *Disjunctione ab arbore* conferatur; Est enim hoc paullo languidius: Sed consimile esse, ac si dixisset; *Quemadmodum hoc lignum nunquam repullulabit, ita et Ego penitus disperéam, nisi etc.* Vel: *Quam certo hac lignum nunquam repullulabit, tam certo ingens Mei desiderium Achivos Hectori posthac succumbentes afficiet, neque Tu eis opitulari valebis.* Vel: *Citius erit, ut repullulet hoc lignum, quam ut Achivis in posterum non indigeant Mei.*

Ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας
Πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
Ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
Ξύμπαντας· τοῖς δ' ἔτι δυνήσεαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
Χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
Χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε· τοῖσι δὲ Νέστωρ
Ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,

" In manibus portant judices, qui utique leges
" A Jove tuentur; hoc autem tibi erit magnum juramentum:
" Certe aliquando Achillis desiderium invadet filios Achivorum
" Universos: his autem non poteris, dolens licet,
" Prodesse; quando multi ab Hectore homicida
" Morientes cadent: tu autem intus animum lacerabis
" Iratus, quod fortissimum Achivorum non honoraris."
Sic dixit Pelides; sceptrumque projecit in terram
Aureis clavis distinctum: consedit autem ipse.
Atrides vero ex altera parte irascebatur: His igitur Nestor
Suaviloquus surrexit, argutus Pyliorum orator,

241 σύμπαντας] MS.

Ver. 235. Τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,] Fuerunt qui legerint, κόμην ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν. Nimirum ex loco *Virgilii* jam citato, (" — posuitque *comas* et brachia ferro:") Ut recte conjecit *Fulvius Ursinus.*

Ver. 236. χαλκὸς ἔλεψε] Cultrum poëta facit æreum, ut alibi enses, hastas et alia arma, etiam ad faciendam vim: cujus rei vel admirationem vel reprehensionem bene tollit Cl. Riccius Diss. Hom. XVI. demonstrans veteres æris ita durandi artem calluisse, ut acies secando aptas habere posset: ejusque generis exempla cerni in museis. add. locum Pausaniæ ad Il. γ'. 380. *Ern.*

Ver. 238. δικασπόλοι, οἵ τε θέμιστας] Κατ' ἀρχὰς μὲν γὰρ ἅπασα πόλις Ἑλλὰς ἐβασιλεύετο· πλὴν οὐχ', ὥσπερ τὰ βάρβαρα ἔθνη, δεσποτικῶς· ἀλλὰ κατὰ νόμους τε καὶ ἐθισμοὺς πατρίους· καὶ κράτιστος ἦν βασιλεύς, ὁ δικαιότατός τε καὶ νομιμώτατος — δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, δικασπόλους τε καλῶν τοὺς βασιλεῖς, καὶ θεμιστοπόλους. *Dion. Halicarn. Antiq. Roman.* lib. 5. Vide supra ad ver. 57.

Ver. 242. Ἕκτορος] Mire admodum *Plato* in *Cratylo*: Καὶ τῷ Ἕκτορι αὐτὸς ἔθετο τὸ ὄνομα Ὅμηρος, — παραπλήσιον τῷ Ἀστυάνακτι — Ὁ γὰρ Ἄναξ καὶ ὁ Ἕκτωρ σχεδόν τι ταυτὸν σημαίνει — Οὗ γὰρ ἄν τις Ἄναξ ᾖ, καὶ Ἕκτωρ δήπου ἐστὶ τούτου. δῆλον γὰρ ὅτι κρατεῖ τε αὐτοῦ, καὶ κέκτηται, καὶ Ἔχει αὐτό. Vide infra ad ζ. 402. et ad χ'. 508.

Ibid. ἀνδροφόνοιο] *Homicidam Hectorem* dixit *Horatius*, Epod. 17. At *vim* Græcæ vocis vix assecutus videtur sermo Romanus. Vide *Mureti Var. Lect.* lib. 3. c. 19. Porro, recte ad hunc locum Scholiastes: τὸν Ἕκτορα ἀνδροφόνον προσηγόρευσε, καὶ οὐ χαλκοκορυστὴν ἢ ἱππόδαμον, — πρὸς κατάπληξιν τῶν ἀκουόντων· Εἴωθε δὲ τηρεῖν τὰ ἐπίθετα εὐστόχως.

Ver. 244. Χωόμενος, ὅτ'] Qua ratione

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
'Εφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο
'Εν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·
"Ος σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
"Ω πόποι, ἦ μέγα πένθος 'Αχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
"Η κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
"Αλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν,
Οἳ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
'Αλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.

Cujus etiam a lingua melle dulcior fluebat sermo.
Ei jam duæ quidem ætates articulata-voce-loquentium hominum
Defecerant, qui cum ipso antea simul nutriti sunt et vixerunt
In Pylo eximia, inter tertios autem *jam* regnabat.
Qui illis prudens concionatus est, et dixit;
" O Dii, certe magnus luctus Achivam terram invadit.
" Certe lætabitur Priamus, Priamique filii,
" Cæterique Trojani valde gaudebunt animo,
" Si *de* Vobis hæc omnia audiverint decertantibus,
" Qui quidem consilio Danais antecellitis, et pugnando.
" Sed persuadeamini: ambo nempe juniores estis me.

250 δύω] A. 2. 3. Junt. 253 ἴ σφιν] MS. edd. Fl. A. Junt. v. ad 73. εὖ φρονέων] Fl. A. 1. 258 πέρι] Fl. R. A. Junt. cf. ad 287.

χωόμενος, hic ultimam producat; vide supra ad ver. 51.

Ver. 247. ἰμήνει·] Pronunciabatur (credo) ἰμήν. Nam μηνίω secundam producit.

Ver. 248. ἀνόρουσε,] " *Ut in re magna* " *et periculosa, non placide assurgentem* " *facit, sed* prorumpentem *Senem quo*- " *que.*" Uti observavit *Camerarius.*

Ver. 249. Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης] " Vi- " detisne ut apud *Homerum* sæpissime " *Nestor* de virtutibus suis prædicet? ter- " tiam enim jam ætatem hominum vide- " bat: nec erat ei verendum ne vera de " se prædicans, nimis videretur aut inso- " lens aut loquax. Etenim, ut ait *Ho*- " *merus, ex ejus lingua melle dulcior flue*- " *bat oratio.*" Cic. de Senectute. Vide infra ad ver. 260. et ad β'. 372.

Ver. 252. μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν·] Nonagenarius circiter existens.

Ver. 255. "Η κεν γηθήσαι Πρίαμος,] Sic *Virgilius;*

Hoc Ithacus velit, et magno mercentur Atridæ.
Æn. II. 104.

Ver. 259. 'Αλλὰ πίθεσθ'·]

Tu major; tibi me est æquum parere, Menalca.
Virg. Ecl. V. 4.

Sententia eadem: sed apud *Homerum* convenientior Persona.

Ver. 260. "Ηδη γάρ ποτ' ἐγὼ — 'Ανδράσιν ὡμίλησα —, Οὐ γάρ πω etc.] Mire *Senem* decet jactantia hæc et longitudo orationis. At *Scaliger:* " Nestor, *inquit*, " in primo Iliados, loquax; in septimo, " non minus; in quarto, odiosus: in un- " decimo obtundit; in penultimo, etiam " nugatur." *Poëtic.* lib. 5. Aliter sensit *Cicero*, loco supra citato, ad ver. 249. et

Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἠέπερ ὑμῖν,
Ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔ ποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
Οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
Κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν·
Κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο,
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
Καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον, ἐκ Πύλου ἐλθὼν,
Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·

"Jam enim aliquando ego et cum fortioribus, quam vobis,
"Viris consuetudinem-habui, et nunquam me ipsi parvi-penderunt.
"Non enim unquam tales vidi viros, neque videbo,
"Qualem Pirithoumque, Dryantemque, ducem populorum,
"Cæneumque, Exadiumque, et divinum Polyphemum,
"Theseumque Ægidem, similem immortalibus.
"Fortissimi certe illi terrestrium nutriti sunt virorum:
"Fortissimi quidem erant, et cum fortissimis pugnabant
"Centauris monticolis, et terribiliter interfecerunt,
"Et quidem cum illis habebam-consuetudinem e Pylo profectus,
"Procul ex Apia terra: Evocarunt enim ipsi.

259 ἐμοῖο] Fl. A. 1. add. ad 301. 265 Totus versus abest a MS. 266. 67 κράτιστοι, κρατίστοις] MS. 268 θηρσὶν] MS.

infra, ad β'. 372. Aliter etiam *Plutarchus:* Οὐ μόνον ἀλύπως καὶ ἀνεπιφθόνως, ἀλλὰ καὶ χρησίμως καὶ ὠφελίμως. — Ὅρα πρῶτον εἰ προτροπῆς ἕνεκα καὶ ζήλου καὶ φιλοτιμίας τῶν ἀκουόντων, αὐτὸν ἄν τις ἐπαινέσειεν· ὥσπερ ὁ Νέστωρ τὰς ἑαυτοῦ διηγούμενος ἀριστείας καὶ μάχας. — Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ καταπλήξεως — ἕνεκα, καὶ τοῦ ταπεινῶσαι τὸν αὐθάδη — καθάπερ αὖ πάλιν ὁ Νέστωρ, "Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν" *etc.* Lib. de Sui laude.

Ibid. ἠέπερ ὑμῖν,] *Eustathius* ἡμῖν, præfert, ut κάλλιον, — καὶ ἀνεπαχθέστερον, διὰ τὸ κοινότερον· ἔστι γάρ πως τὸ "ἡμῖν" ὅμοιον τῷ, "οἱ νῦν βροτοί εἰσιν." Sed *Nestoris personam* magis decet istud, ὑμῖν.

Ver. 264. Πολύφημον,] Non utique *Cyclopem* illum, sed *Lapitharum* Ducem quendam.

Ver. 265. Θησέα τ'] Qui rei prosodiacæ student, merito hic quærere poterunt, sitne hic, pes [Θησέα] *dactylus*, an potius contracte *spondæus*, ac si scriptum fuisset Θησᾶ. Nam istud α, in *accusativis Atticis* (quod *haud adverterunt* Grammatici) semper *producitur*.

> Τὸν Πηλέως τιν' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον·
> *Eurip. Helen.* 97.
>
> Εὐδαιμονεῖν με Θησέα τε παῖδ' ἐμόν·
> *Id. Supplic.* 3.
>
> Κήρυξ πρὸς ἄστυ δεῦρο Θησέα καλῶν.
> *Ibid.* 37.
>
> Τὸν μὲν Διὸς πληγέντα Καπανέα πυρί.
> *Ibid.* 934.
>
> Μενοικέα σοῦ πατρὸς αὐτεπώνυμον.
> *Id. Phœniss.* 776.
>
> Ἐτεοκλέα τ' αὖ νῦν πόλεως ὑπερμαχεῖς.
> *Ibid.* 1258.
>
> Σίτοις καπήλευ', Ὀρφέα τ' ἄνακτ' ἔχων.
> *Id. Hippol.* 953.
>
> Ποῖ γῆς ἄνακτα τῆσδε Θησέα μολών.
> *Ibid.* 1153.

Καὶ μαχόμην κατ᾽ ἔμ᾽ αὐτὸν ἐγώ· κείνοισι δ᾽ ἂν οὔτις
Τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο·
Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ.
Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
Μήτε σὺ τόνδ᾽, ἀγαθός περ ἐὼν, ἀποαίρεο κούρην,
Ἀλλ᾽ ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·
Μήτε σὺ, Πηλείδη, ᾽θέλ᾽ ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
Ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ᾽ ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν·
Εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ἀλλ᾽ ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε

" Et pugnabam pro meis *quidem* viribus ego: cum illis autem nullus
" Eorum, qui nunc homines sunt terrestres, pugnaret;
" Et tamen mea consilia audiebant, obtemperabantque verbo.
" Verum obedite et vos; quandoquidem obedire melius.
" Neque tu ab isto, quantumvis præstans, auferas puellam,
" Verum sine, ut ei primum dederunt præmium filii Achivorum:
" Neque tu, Pelide, velis contendere regi
" Contra: quia nunquam *ullus* similem, *atque hic*, sortitus est honorem
" Sceptriger rex, cui utique Jupiter gloriam dedit.
" Si autem tu fortior es, Deaque te generavit mater,
" At hic potentior est, quia pluribus imperat.
" Atride, tu autem compesce tuam iram: verum, ego

271 κατ᾽ ἐμαυτὸν] MS. edd. vett. ἐμ᾽ αὐτὸν Barn. 277 πηλείδ᾽ ἔθελ᾽] MS. edd. Rom. A. Junt. recentiores variant.

Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε Πηλέᾶ πέλας.
Id. Androm. 545.
Ἀχιλλέᾶ τεκοῦσα πρῶτον Ἑλλάδος.
Ibid. 1237.
Αἰλυμμένον δὴ βασιλέᾶ, κἀκ τοῦδε χρή.
Ibid. 1247.

Sequitur nimirum *Accusativus iste* analogiam *Genitivi*, in lingua tum *Attica*, tum *Ionica*. Πηλῆος, Πηλῆᾰ; Πηλέως Πηλέᾱ. Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆᾰ; Ἀχιλλέως, Ἀχιλλέᾱ. Βασιλῆος, Βασιλῆᾰ; Βασιλέως, Βασιλέᾱ. Similis quædam Analogia et in aliis reperitur: Τεθνηκότος, Τεθνηότος, Τεθνειῶτος: Κρονίων, Κρονίονος, Κρονίωνος: Μετήορος, Μετέωρος: Λαὸς, Λεώς: Ἵλαος, Ἵλεως: Μενέλαος, Μενέλεως.

Permulta ejusmodi, Poëtas cum judicio legentibus, a Grammaticis vix observata, occurrent. Sic διάκονος, διᾱκονεῖν, secundam *semper producit*. Quamobrem absurdissime vir Doctus, *Phil. Labbe*, *Dialect. ling. græc.* cap. 7. 16. " διηκόνουν (inquit) pro διακόνουν:" (Istud enim διηκόνουν si omnino *græcum* esset, jam διακονεῖν *posset* atque etiam necessario *deberet* secundam corripere.) Sic ἀνᾱλίσκω, φλυᾱρεῖν, τάριχος, ἀκριβὴς, λῑπαρεῖν, λῑπαρὴς, (quod ab alia esse videtur origine, ac λῐπαρὸς;) semper producuntur. *Eurip. Med.* 325. *Cyclop.* 31. *Ion.* 396. et *Supplic.* 776. *Æschyl. Prometh.* 941. *Menander apud Athenæum* p. 245. *Sophocles apud Athenæum* p. 119. *Idem, Trachin.* 430. *Aristoph. Acharn. Act.* 2. *Scen.* 4. Et *passim*. Vide quoque infra ad ver. 338.

Ibid. ἀθανάτοισι.] Vide infra ad ver. 398.

Λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
Πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
Πᾶσι δὲ σημαίνειν· ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
Εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
Εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ, ττι κεν εἴποις·

"Precabor Achillem deponere iram, qui magnum omnibus
"Propugnaculum Achivis est belli mali."
Hunc autem vicissim-allocutus est rex Agamemnon;
"Sane hæc omnia, senex, convenienter dixisti;
"Verum hic vir vult supra omnes esse alios;
"In omnes dominari vult, omnibusque imperare,
"Et omnibus præesse: quæ minime persuasurum puto.
"Quod si ipsum bellicosum fecerunt Dii semper existentes,
"An propterea ipsi permittunt contumelias loqui?"
Huic autem interpellato-sermone respondit nobilis Achilles;
"Certe timidusque et nullius pretii vocari debeam,
"Si utique tibi in omni re cessero, quamcunque dixeris.

284 Ἀχαιοῖσι] Fl. A. R. Junt. Recte. 287. πέρι] Fl. A. R. v. ad 258.
298 οὕτοι] MS. μαχίσομαι] Id. Sic et alibi. add. ad v. 150. 218.

Ver. 271. Καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ·]

—— κατὰ σφίας γὰρ μαχίσονται. β. 366.

Tum validis flexos incurvant viribus arcus
Pro se quisque viri.———— *Æn.* V. 500.

—— pugnæ nodumque moramque.
Æn. X. 428.

Simplicior *Homeri* elocutio, nec tamen minorem habet Vim.

Ver. 273. Καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιον, πείθοντό τε μύθῳ. Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες,] *Auscultate vos mihi seni juvenes, cui etiam Juveni auscultarunt Senes.*

Ver. 277. Μήτε σὺ, Πηλείδη, 'θέλ'] Φασὶ γὰρ, inquit *Eustathius*, μὴ εἶναι παρὰ τῷ Ποιητῇ, τὸ "Θέλειν" δισυλλάβως, ἀλλὰ "Ἐθέλειν" μετὰ τοῦ ε. Sed hoc leve est.

Ver. 283. Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν] Qua ratione, Ἀχιλλῆϊ, hic ultimam producat; vide supra ad ver. 51.

Ibid. ὃς μέγα πᾶσιν Ἕρκος Ἀχαιοῖσιν]

Ver. 286. ἔειπες·] *Al.* ἔειπας. Quod idem est.

Ver. 291. Τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;] *Eustathius* interpretatur, "*Ideone sermonem ejus etiam prævertunt* "*contumeliæ?*" Alii, προθέουσιν, *active* accipiunt: Ut sit, *Idone ei* [προτρέπουσιν] *permittunt*, "[vel, *ideone eum impellunt*,] "*ut contumelias effundat:*" Reddi tamen potest, etiam simplicissime; "*Ideone ei* [æquum est ut] "*effundantur contumeliæ* "*inter loquendum?*" *Clark*. Canter. Lect. N. I. 3. putat esse antique dictum pro προτιθεῖσι. Sed nec hoc poest esse si-

Ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
Σήμαιν'· οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω,
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Χερσὶ μὲν οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἵνεκα κούρης,
Οὔτε σοὶ, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες·
Τῶν δ' ἄλλων, ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηΐ μελαίνῃ,
Τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν, ἀέκοντος ἐμεῖο.
Εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
Αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένω ἐπέεσσιν
Ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.

"Aliis sane hæc impera; nec enim mihi
"Præcipias; non enim ego amplius *me* tibi obtemperaturum puto.
"Aliud autem tibi dicam, tu vero in præcordiis tuis conde:
"Manibus quidem non ego pugnabo causa puellæ,
"Neque tecum, neque cum alio quovis, quum a me aufertis, quod dedistis:
"Aliarum autem rerum, quæ mihi sunt velocem apud navem nigram,
"Harum utique nihil auferes abripiens, invito me.
"Quin age, fac periculum; ut cognoscant et isti:
"Statim tibi sanguis niger fluet circa lanceam."
Sic hi contrariis contendentes verbis
Surrexerunt; solveruntque concionem apud naves Achivorum.

299 τῷ] A. 2. 3. J.

nunt, *permittunt*, quod sensus desiderat. *Ern.*

Ver. 296. Σήμαιν'· οὐ γὰρ] Fuerunt olim, (in his Longinus) qui post vocem, ἔμοιγε, distinguentes, totum hunc versum expungerent. Quod etsi ferri potest, nihil tamen opus videtur.

Ver. 297. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι]

Sensibus hæc imis, res est non parva, reponas.
Virg. Ecl. III. 54.
Accipite ergo animis, atque hæc mea figite dicta.
Æn. III. 250.
——— Tu condita mente teneto. *Ibid.* 388.
——— Simul hæc animo hauri.
Æn. XII. 26.

Ver. 298. οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι, εἵνεκα κούρης,] Perstringere hic Achillem Græcos, existimat *Popius*, *Helenæ* causa bellum gerentes. At vero aliud est, bellum gerere *uxoris raptæ* gratia; aliud, *captivæ* causa, vel sorte vel consensu *datæ*. Οὔτι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης, — ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.

Ver. 302. Εἰ δ' ἄγε μὴν,] "*Sin autem*"; "*age*" etc.

Ver. 304. Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι]

Illi hæc inter se dubiis de rebus agebant,
Certantes. ——— *Æn.* XI. 445.

Ver. 306. νῆας ἐΐσας] Ἰσοτοίχους· *Schol.* ἢ, πορευτικὰς καὶ ταχείας, παρὰ τὸ ἰέναι. *Eustath.* *Clark.* Νῆες ἐΐσαι, sunt *bonæ*, *bene ædificatæ*. v. Schol. ad Od. τ. 574. add. ad v. 468.

Ver. 308. Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα] Vocula ista, ἄρα, nequaquam supervacanea est; sed vim habet in *connectenda sententia* cum eo, quod præcessit, ver. 141. Νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν etc.

Ver. 309. Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν,] Κρίνω non habet priorem *ancipitem*: Sed quam habet analogiam, φαίνω, ἔφαινον, ἔφηνα, φᾰνῶ; φᾰσις; eandem sequitur et

Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
Ἤϊε, σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
Ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
Βῆσε Θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
Εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
Λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
Οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
Ἕρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
Ταύρων ἠδ' αἰγῶν, παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·

Pelides quidem ad tentoria et naves æquales
Abiit, cumque Menœtiade et suis sociis:
Atrides autem navem velocem in mare deduxit,
Et in *eam* remiges elegit viginti, inque *eam* hecatomben
Imposuit Deo; insuper vero Chryseïdem pulchras genas habentem
Collocavit ducens: dux autem inscendit sapiens Ulysses.
Hi quidem deinde, cum conscendissent, innavigabant humidas vias.
Exercitum autem Atrides lustrari jussit.
Illi igitur lustrabantur, et in mare sordes projiciebant;
Sacrificabantque Apollini perfectas hecatombas
Taurorum et caprarum, juxta litus maris infructuosi:

301 ἐμοῖο] Fl. A. 2.

κρῖναι, ἔκρινον, ἔκρινα, κρινῶ, κρίσις: Aliaque similiter verba innumera. Vide infra ad ver. 314. et 338.

Ver. 311. ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη] *Al.* ἂν δ' ἀρχὸς ἔβη.

Ver. 312. ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.]

—— qui per maria humida————

Æn. V. 594.

Ver. 313. ἄνωγεν.] Non ex ἄνωγα, sed ex aoristo ἄνωγον. Vide supra ad ver. 37. et infra ad Θ'. 322.

Ver. 314. λύματ' ἔβαλλον·] "*Quid cau-* "*sæ afferri potest, cur? immo (quod mi-* "*rum magis) cur* λυτὸς, λύσις, *brevien-* "*tur; producantur vero* λύτωρ, λυτὴρ, "λῦμα —; *cum tamen ab eadem origine* "*dimanent omnia? Fateor me in his* La- "byrinthis *filum* Ariadnes *aliquod sæpe* "*desiderasse.*" Phil. Labbe Prosod. p. 65.

Nullus tamen revera hic Labyrinthus. Utique *Verba* innumera, non ἀλόγως, sed certa quadem ac constanti ratione, in quibusdam *Temporibus* vocalem penultimæ *semper corripiunt*, in aliis *Temporibus* semper *producunt*. Indeque Derivata, pro eo, a *qua parte* fluant, penultimam similiter vel *perpetuo corripiunt* vel *perpetuo producunt*. Latini habent, *lĕgo, lēgi*, quasi contractum ex *lĕlĕgi*. Similiter *sĕdeo, sēdi;* indeque *sēdes, sēdile*. Item, *mŏveo, mōvi;* indeque *mōles, mōmentum, mōbilis*. Consimili quadam ratione, apud Græcos fit: φαίνω, φᾰνῶ, ἔφᾰνον, et inde φᾰσις, φᾰνερὸς· Κρῖνομαι, κρῖνοῦμαι, κέκρῖμαι, κέκρῖσαι, κρῖσις, κρῖτὴς, κρῖτὸς. Κλῖνομαι, κλῖνοῦμαι, κέκλῖμαι, κλῖσις. Διδωμι, δώσω, indeque δωτήρ. Δίδομαι, δίδοσαι, inde δόσις. Λῦω, λῦσω, indeque λῦτωρ, λῦτήρ, λῦμα· Λέλῠμαι λέλῠσαι, et inde λῠσις, λῠτὸς etc. Vide supra ad ver. 265. 509. et infra ad ver. 338. et ad ζ. ver. 434.

Ver. 316. ἀτρυγέτοιο·] Ἀκαταπονήτου, πολλῆς· ἢ, ὡς ἔνιοι φασὶ, τῆς ἀκάρπου. *Schol.*

Κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
Λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
Ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
Τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε.
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
Χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηον·
Εἰ δέ κε μὴ δώησιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι,
Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·

Nidor autem ad cœlum ibat circumfusus fumo.
Sic hi quidem hæc operabantur per exercitum: neque Agamemnon
Cessabat a contentione, quam primum minatus fuerat Achilli.
Sed is Talthybiumque et Eurybatem affatus est,
Qui ipsi erant præcones et seduli ministri:
" Abite *ad* tentorium Pelidæ Achillis,
" Manu prehensam adducite Briseïda pulchris-genis.
" Quod si non dederit, ego ipse auferam,
" Veniens cum pluribus: quod illi et acerbius erit."
Sic dicens, præmisit; asperum autem sermonem addidit *in mandatis.*
Hi itaque inviti iverunt juxta litus maris infructuosi:

317 κνίση] MS. ut v. 66. 321 κάρυκες] MS.

Ver. 322. Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,] Vide supra ad ver. 1.

Ver. 324. ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι, Ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι·] *Ipse illam, cum exercitu veniens, auferam.* Scholiastes legit: ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι Ἐλθὼν, σὺν πλεόνεσσι· *Ipse veniens, et illam auferam, et alia plura.* Prior lectio et *simplicior* multo est, et *Iniqui* minorem habet speciem.

Ver. 326. προΐει,] Vid. ad v. 3. bene mox v. 336. et γ'. 118. vertitur *misit.* Gloss. interlin. MS. L. ἔπεμψε. *Ern.*

Ver. 330. οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.]

Nec vero Alciden me *sum lætatus* euntem
Accepisse.———— *Æn.* VI. 392.

Ἡ ἀντίφασις τῇ καταφάσει ποτὲ μὲν τὸ ἴσον δύναται, ποτὲ δὲ τὸ πλέον — Ὅταν λέγῃ, ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν, μεῖζον ἡ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως· τὸν γὰρ πάνυ ἰσχυρὸν θέλει. Ὁμοίως δὲ ἔχει καὶ τὸ οὐδ' ἄρα τώγε " ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς·" Τὸ γὰρ λίαν λυπεῖσθαι, τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν. *Hermogenes* περὶ μεθόδου δεινότητος, c. 37. add. β'. 269.

Ver. 332. οὐδέ τι μὲν προσεφώνεον,] *Silentio isto* significantius, quam ullo sermone potuissent, et *Agamemnonis* honori, et *Achillis*, et *suæ* etiam *ipsorum* saluti, consulunt. Ut recte hic annotavit *Popius*; et Domina *Dacier*.

Ver. 334. Διὸς ἄγγελοι,] Jure gentium sacrosancti et inviolati.

Ver. 338. τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων] *Ipsi autem testes sint.* Plerique vertunt: *Vos autem ipsi testes estote:* nec tamen agnoscunt, quod in uno MS. reperit *Barnesius*, ἔστον.

Cæterum, cum μάρτῦροι et μάρτῦρες semper *corripiantur;* mirati sunt *Prosodiæ* Scriptores, qui factum sit ut μαρτῦρεσσι

Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
Τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
Τὼ μὲν ταρβήσαντε, καὶ αἰδομένω βασιλῆα,
Στήτην, οὐδέ τι μὶν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν·
Ἆσσον ἴτ'· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
Ὅς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης·
Ἀλλ' ἄγε, διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
Καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων

Myrmidonum vero ad tentoriaque et naves pervenerunt.
Illum autem invenerunt apudque tentorium et navem nigram
Sedentem: neque sane hos intuitus lætatus est Achilles.
Hi quidem perterriti, et reverentes Regem
Stabant, neque ipsum alloquebantur, nec interrogabant.
Sed is cognovit suis in mentibus, dixitque;
"Salvete præcones, Jovis nuncii, atque etiam hominum:
"Propius accedite; nihil mihi vos culpandi, sed Agamemnon,
"Qui vos misit Briseïdis causa puellæ.
"Verum age, generose Patrocle, educ puellam,
"Et ipsis trade, ut abducant: ipsi autem testes sint

328 Μυρμιδόνων ἐπί] Rom. 335 οὔτι] Rom. οὔτοι Ald. 1. 336 ὁ σφῶϊ] MS. v. ad v. 253.

secundam producat. "*Ipsum quoque* ἐπι-"μαρτύρομαι, *quod forte mirum videbitur, producit* υ:" Phil. Labbe *Prosod.* p. 45. Nec tamen hac in re quidquam *miri*, cum sit ex *Analogia* generali. Verba nimirum innumera sunt, quæ in *præsentibus* et *imperfectis* omnibus, et in *Aoristis primis* activis et mediis, *semper producantur;* in *futuris* autem et *Aoristis secundis* omnibus, *semper corripiantur.* Φαίνω, ἔφαινον; φᾰνῶ, ἔφᾰνον, ἐφᾰνόμην, indeque φᾰσις, φᾰνερὸς etc. Κρίνω, ἔκρῖνον, ἔκρῖνα; κρῐνῶ, indeque κρῐσις, κρῐτὸς, κρῐτὴς etc. Περαίνω, ἐπέραινον, ἐπέρᾱνα, περᾰνῶ, ἐπέρᾰνον.

Ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε.
Sophoc. Aj. 22.

Καὶ ξυμπεράναι φροντίδ' ᾗ φευξούμεθα.
Eurip. Med. 341.

Secundum eandem igitur analogiam, μαρτῡρομαι, ἐμαρτῡρόμην, necessario *semper producuntur:*

Πίστιν μεγίστην καὶ θεοὺς μαρτύρεται.
Eurip. Med. 22.

Ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν δαίμονας μαρτύρομαι.
Ibid. 619.

Μαρτυρόμενος δαίμονας ὥς μοι.
Ibid. 1410.

Μαρτύρομαι. ξυλλάμβαν' αὐτοῦ τὸ στόμα.
Aristoph. Acharn. 926.

Μαρτύρομαι δὲ Ζηνὸς ἑρκίου χύτρας.
Id. Danaid.

Κᾆπειτ' ἐπισχὼν ὀλίγον, ἐπιμαρτύρομαι.
Id. Nub. 495.

Μαρτύρομαι τυπτόμενος, ὢν ἐπίσκοπος.
Id. Avib. 1032.

Futurum autem, μαρτῠροῦμαι, *semper corripitur;* indeque deductum Verbum μαρτῠρέω, in *omnibus* ubique *temporibus* semper *corripitur:*

Ἔσται τὸ λοιπὸν οὐδαμοῦ δὲ μαρτῠρεῖν.
Aristoph. Eccles. 557.

Οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς.
Sophoc. Antigon. 525.

Πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
Καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος· Εἴποτε δ' αὖτε
Χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
Τοῖς ἄλλοις· — ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
Οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
Ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηον,
Δῶκε δ' ἄγειν· τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.

"Coram Diis beatis, coramque mortalibus hominibus,
"Et coram rege immiti. Sin vero unquam posthac
"Opus me fuerit ad indignam pestem arcendam
"Ab aliis: —— Certe enim ille perniciosis consiliis furit,
"Neque omnino potest circumspicere simul præsentia et futura
"Ut sibi apud naves salvi pugnent Achivi."
Sic dixit: Patroclus autem caro paruit sodali,
Eduxitque tentorio Briseïda pulchris-genis,
Et tradidit abducendam: illi autem redibant ad naves Achivorum:

344 βίνθισι] MS.

Legentibus, perpetuo occurrent exempla. Atque hinc μάρτῦρες, μάρτῦροι, et similia. In quibus universis, istud υ nusquam reperitur commune.

Simili analogia, κύρω, primam *producit;* et inde, κῦριος. Futurum autem κυρῶ, *corripitur;* et inde Verbum κὕρίω, per *omnia* omnino *tempora* semper *corripitur.* Similiter φῖλομαι, φῖλασθαι, prima producta, [ι'. 61. et 117. et κ'. 280. et υ'. 304.] sed futurum φῐλῶ indeque φῐλέομαι, quod primam per *omnia tempora* necessario. corripit. Item πορφῦρω πορφὕρῶ; et inde πορφὕρεος· Vide supra, ad ver. 265. 309. 314. et infra; ad ζ'. 434.

Ver. 340. Εἴποτε δ' αὖτε Χρειὼ ἐμεῖο γίνηται] Editi, et quas viderim Versiones, hæc cum superioribus ita connectunt, ut istud (δὲ) prorsus *supervacaneum* sit. Μάρτυροι ἔστων πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος, εἴποτε δ' αὖτε etc. Quod valde durum est. Distingue post vocem ἀπηνέος; Eritque illud, Εἴποτε δ' αὖτε Χρειὼ ἐμεῖο γίνηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι τοῖς ἄλλοις—, minatio acerba cum elegantissima ἀποσιωπήσει. Vide supra ad ver. 135. In Aliis Scriptoribus, istiusmodi Aposiopesis non observata, viros etiam doctissimos nonnunquam in fraudem induxit. In indicibus ad optimas *Terentii* editiones, vox *Nisi* posita dicitur pro *Sed*. Eunuch. Act. 3. Sc. 4. lin. ult. "*Nisi quicquid est,*" etc. Equidem non crediderim. Neque ullus dubito, quin legendum sit cum Aposiopesi; "*Nisi* —. *Quicquid est,*" etc. Similiter, Adelph. Act. I. sc. 2. lin. penult. *Clark.* MS. Lips. sic interpungit, ut voluit Clarkius.

Ver. 342. ἦ γὰρ ὅγ'] Qua ratione, γὰρ, hic producatur, vide supra ad ver. 51.

Ibid. ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,] Cum versus hic λαγαρὸς sit, τινὲς *(inquit* Eustathius) ἐτόλμησαν γράψαι, Ὀλοϝῇσι. Atque ita edidit *Barnesius*. Quod tamen non factum oportuit, ex mera conjectura. Alii scripserunt, ὀλοιῇσι. Sed neque hoc satis firmo nititur fundamento. Orthographia non mutata, pronunciabitur fortasse ὀλουῇσι, vel *olouuesi;* quo fere modo οἶνος pronunciabatur *Winos*. Notatu dignum quod scribit *Athenæus* lib. 11. c. 5. Οἱ Ἀχαιοι [*forte* Ἀρχαῖοι] τῷ ϝ'. ἀπεχρῶντο, οὐ μόνον ἐφ' ἧς νῦν τάττεται δυνάμεως, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν δίφθογγον διασημαίνῃ, διὰ τοῦ ϝ'· μόνον

Ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Δακρύσας, ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,
Θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνὺς·
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,
Τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
Ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.

Atque invita una cum his mulier ibat. Sed Achilles
Lachrymans, a sociis statim sedit seorsum separatus,
Littus ad maris cani, inspiciens nigrum pontum.
Multa autem matri dilectæ supplicavit, manus porrigens;
" Mater, quandoquidem me peperisti brevis ævi existentem,
" Honorem saltem mihi debebat Olympius tribuere,
" Jupiter altitonans; nunc autem neque me tantillum quidem honoravit:
" Certe enim me Atrides late-dominans Agamemnon
" Contumelia affecit: prehendens enim habet præmium, ipse cum abstulerit."

γράφουσι. Sed et in *hoc eodem vocabulo* versum λαγαρὸν alibi effecit Poëta: χ΄. 5. Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοὴ Μοῖρ' ἐπέδησεν· Ut forte consulto factum sit, ad vehementissimum affectum exprimendum. Simili fere ratione, ac, λ΄. 36. Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο: Et, μ΄. 208. Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν. Quo utroque in loco versus ipse videtur quasi *diriguisse*. Non sine magno artificio; cum utique facillime dicere potuisset, ὅπως ὄφιν αἰόλον εἶδον. Vide infra ad λ΄. 26. et ad μ΄. 208.

Ver. 344. Ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.] *Al.* μαχέοιατ' Ἀχαιοί. Cæterum magno hoc cum affectu dictum: *Haud secum animo præcepit Agamemnon, qua ratione Trojanos classem ipsam Achivorum, simul atque Ego abiero, oppugnaturos repellat.*

Ver. 348. γυνὴ κίεν·] Ὅρα τὸ, "γυνὴ," ἔμφασιν ἔχον διαθέσεως, ἣν πάσχοι ἂν ἄλοχος ἀποσπωμένη φίλου ἀνδρός. *Eustathius.*

Ibid. Ἀχιλλεὺς δακρύσας,] Heroas Homericos lacrimantes, nominatim Achillem; sive potius Homerum lacrimantes inducentem, bene defendit Cl. Riccius Diss. Hom. XIII. *Ern.*

Ver. 349. Ἕζετο νόσφι λιασθεὶς,] *Sedit seorsum.* Editiones pleræque Versionum, et in hoc loco et passim, scribunt inepte admodum, *seorsim*. *Seorsum*, est *se versum;* eadem analogia, ac *sursum*, *deorsum*, *dextrorsum*, *sinistrorsum*, *prorsum*, *retrorsum*, *quorsum*, *eo versum*, *quoquoversum :* et similia.

Ver. 350. Θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, — Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ — Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε]

Tristis ad extremi sacrum caput astitit amnis,
Multa querens, atque hac, affatus voce parentem;
Mater Cyrene, mater, quæ gurgitis hujus
Ima tenes; quid me præclara stirpe Deorum?
etc. *Georgic.* IV. 319.

Ver. 352. μινυνθάδιόν περ ἐόντα, Τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος] Vide infra, ί. 412. Εἰ μέν κ' αὖθι μένων etc.

Ver. 356. Ἠτίμησεν·] Οἱ νέοι καὶ οἱ πλούσιοι, ὑβρισταί· ὑπερέχειν γὰρ οἴονται, ὑβρίζοντες. Ὕβρεως δὲ ἀτιμία· Ὁ δὲ ἀτιμάζων, ὀλιγωρεῖ· — Διὸ λέγει ὀργιζόμενος ὁ Ἀχιλλεὺς, "Ἠτίμησεν" etc. *Aristot. Rhetoric.* lib. ii. c. 2.

Ὣς φάτο δακρυχέων· Τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
Ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι·
Καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη·
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
Ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
Ὠιχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
Τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα·
Καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
Ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον·
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος,
Ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

Sic dixit lachrymas fundens. Hunc autem audivit veneranda mater,
Sedens in profunditatibus maris apud patrem senem:
Raptimque emersit e cano mari, velut nebula;
Et ante ipsum sedit lachrymas-fundentem,
Manuque ipsum demulsit, et verba fecit, et compellavit;
" Fili, quid fles? Quis vero tibi mentem invasit mœror?
" Dic; ne celes animo; ut sciamus ambo."
Hanc autem graviter suspirans allocutus est pedibus velox Achilles;
" Nosti: cur tibi hæc scienti omnia dicam?
" Ivimus in Theben sacram urbem Eetionis,
" Hancque diripuimus, et adduximus huc omnia:
" Et hæc quidem bene diviserunt inter se filii Achivorum,
" Elegerunt autem Atridæ Chryseïda pulchris-genis:
" Chryses vero postea sacerdos longe-jaculantis Apollinis
" Venit ad veloces naves Achivorum ære-loricatorum,

365 ἀγορεύσω] MS. non male. 368 δάσαντο] MS. 372 λυσόμενος] MS.

Ver. 357. Ὣς φάτο δακρυχέων]
Constitit; et lachrymans, —— inquit.
Æn. I. 463.
Multa gemens; largoque humectat flumine vultum.
Ibid. 469.
Sic fatur lachrymans. —— *Æn.* VI. 1.

Ver. 361. Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, — Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;]
——— dextraque prehensum
Continuit, roseoque hæc insuper addidit ore:
Nate, quis indomitas tantus dolor excitat iras?
Æn. II. 592.

Ver. 364. Τὴν δὲ βαρυστενάχων προσέφη]
——— quærenti, talibus ille

Λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ· καὶ ἐλίσσετο πάντας Ἀχαιὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα, δύω κοσμήτορε λαῶν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
Ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
Ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
Χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
Ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος· οἱ δέ νυ λαοὶ
Θνῆσκον ἐπασσύτεροι· τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο
Πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν· ἄμμι δὲ μάντις
Εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο.
Αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην Θεὸν ἱλάσκεσθαι·

"Redempturusque filiam, ferensque infinitum pretium-liberationis,
"Infulam habens in manibus longe-jaculantis Apollinis
"Aureo cum sceptro; et supplex oravit omnes Achivos,
"Atridas vero imprimis, duos duces populorum.
"Tunc alii quidem omnes comprobarunt Achivi,
"Reverendumque esse sacerdotem, et splendidum accipiendum pretium:
"At non Atridæ Agamemnoni placuit animo;
"Sed contumeliose dimisit, et minacem sermonem addebat.
"Iratus itaque senex retro abivit: hunc autem Apollo
"Precantem exaudivit, quoniam valde illi carus erat:
"Misit itaque in Argivos malam sagittam; populi vero
"Moriebantur alii super alios: ibantque spicula Dei
"Quoquoversus per exercitum latum Achivorum: nobis autem vates
"Peritus in concione narrabat vaticinia Apollinis.
"*Tum* statim ego primus hortabar Deum placare.

373 *στίμμα τ'*] Rom. v. ad 14. 374 *καὶ λίσσετο*] MS. 377 *δέχθ' ἄποινα*] MS.

Suspirans imoque trahens a pectore vocem.
Æn. I. 374.

Ver. 365. *Οἶσθα· τίη τοι ταῦτ'*]
Scis, Proteu, scis ipse. *Georgic.* IV. 447.

Ver. 372. *Λυσόμενός τε θύγατρα,*] Vide supra, ver. 13. etc.

Ver. 380. *τοῖο δ' Ἀπόλλων Εὐξαμένου ἤκουσεν,*]
Audiit illa Deus —— *Æn.* X. 424.

Ver. 382. *οἱ δέ νυ λαοὶ*] Non supervacaneum est istud, *νυ*. Eam enim fere vim habet, ac si Latine dicas, "*Milites vero* "*statim*" etc. Ortum habet scilicet ex vocabulo *νῦν*.

Ver. 386. *κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·*]
—— orandaque Divæ
Numina conclamant. —— *Æn.* III. 282.

Ἀτρείωνα δ᾽ ἔπειτα χόλος λάβεν· αἶψα δ᾽ ἀναστὰς
Ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
Τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
Ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
Τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
Κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν·
Ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος.
Ἐλθοῦσ᾽ Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
Ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.

" Atridem vero deinde ira cepit; statimque exsurgens
" Minatus est verbum, quod utique et perfectum est.
" Illam quidem enim cum navi veloci nigris-oculis Achivi
" Ad Chrysen deducunt, feruntque donaria Deo:
" At *mihi* jam nuper e tentorio iverunt præcones abducentes
" Puellam Brisei, quam mihi dederant filii Achivorum.
" Sed tu, siquidem potes, auxiliare filio tuo.
" Profecta ad cœlum Jovem precare, si unquam utique aliquid
" Vel verbo juvisti cor Jovis, vel etiam facto.

394. λίσσαι] Ald. 2. 3. J.

Ver. 393. παιδὸς ἑῆος,] Τοῦ σοῦ· οἱ δὲ, ἀγαθοῦ. *Schol.*

Ver. 394. Δία λίσαι,] Qua ratione vox, Δία, hic ultimam producat, vide supra ad ver. 51.

Ver. 395. Ἢ ἔπει — ἠὲ καὶ ἔργῳ.] Suggerere videntur hæc verba, versum illum *Sophoclis* in *Trachiniis* 1066.

Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ

hoc modo emendari posse,

Ὦ πολλὰ δῆτ᾽ ἔργῳ τε καὶ λόγῳ κακὰ

quem et *Cicero* hoc modo vertit,

O *multa* dictu *gravia*, perpessu *aspera!*

Ver. 396. Πολλάκι γάρ σεο,] Καὶ δεικνύουσιν ἡμῖν ὁ ποιητὴς, τίς μὲν ἂν ἦν ἀτέχνου ἀπαιτήσεως τρόπος, τίς δὲ ἐντέχνου. Ὁ Ἀχιλλεὺς τῇ μητρὶ λέγει, "Πολλάκι γάρ σεο etc." *Dion. Halicarn. lib. qui inscribitur* Τέχνη, cap. 9. Quem vide.

Ibid. πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν,] *In ædibus Patris* Mei. " *Hoc enim ita solet fere in-* " *telligi, cum* Pater *aut* Mater *tantum di-* " *citur:*" Ut recte *Camerarius.* Ἐν τοῖς τοῦ πατρός ΜΟΥ Πηλέως οἴκοις· ἐν θαλάσσῃ γὰρ Πηλεὺς κατοικεῖν οὐκ ἠδύνατο. *Schol.*

Ver. 397. κελαινεφέϊ Κρονίωνι] ὅτι μὲν μακρὸν ἔχει τὸ ι διὰ τοῦ ο μικροῦ κλίνεται, ὡς Μαχάονος, Ὑπερίονος· ὅτι δὲ βραχὺ, διὰ τοῦ ω μεγάλου, ὡς Εὐρυτίωνος. *Moschopuli. Schol. ad hujus libri* ver. 502. Quod quidem qua analogia fiat, vide supra ad ver. 265.

Ver. 398. Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν] In vocum quarundam plusquam trisyllabarum pede priori apud Græcos, præsertim cum syllabæ primæ Vocalis sit ά vel ί, adeo parum in pronunciando *tribrachyn* inter *dactylumque* interest, ut uterque potuerit legitime usurpari. Scilicet in voce, ἀθάνατος, ἀκάματος, ἀπονέεσθαι, ἀγοράασθε, ἀποδίωμαι, Πριαμίδης, et similibus.

Ver. 399. Ὁππότε μιν ξυνδῆσαι] Verisimillimum est hæc non ab *Homero* conficta, sed ab antiquis fuisse desumpta Philosophis, qui elementorum mutationes, rerumque naturalium formandarum rationem, sub hujusmodi fabulis soliti sunt docere. Quarum tamen fabularum subtilior et enucleatior explicatio, ad Poëtici Ornatus intelligentiam parum facit. Ἐκ μηδενὸς δὲ ἀληθοῦς ἀνάπτειν καινὴν τερατολογίαν, οὐδ᾽ Ὁμηρικόν. — Τὸ δὲ πάντα πλάτ-

Πολλάκι γάρ σέο, πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν, ἄκουσα
Εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
'Οππότε μιν ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς 'Αθήνη·
'Αλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν,
Ὦχ' 'Εκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Ὃν Βριάρεων καλέουσι Θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίη οὗ πατρὸς ἀμείνων·

" Sæpe enim te patris in ædibus audivi
" Gloriantem, quum dicebas, ab atras-nubes-cogente Saturnio
" Solam te inter immortales indignam perniciem avertisse,
" Quando ipsum colligare cœlestes voluerunt alii,
" Junoque et Neptunus, et Pallas Minerva:
" Sed tu eum, quum venisses, Dea, liberasti a vinculis,
" Statim Centimanum vocans in excelsum Olympum,
" Quem Briareum vocant Dii, homines autem omnes
" Ægæonem: is enim viribus suo patre præstantior.

404 Αἰγαίων'] Ald. 1.

τιν, — οὐδ' 'Ομηρικόν. *Strabo* lib. 1. p. 38. et 45. *Al.* 20. et 25. *Clark.* Immo Philosophi fabulas interpretationibus physicis commendare ac defendere tentarunt. Putem potius, aliquid veræ historiæ subesse, quod poëtæ suo more ornatius et mirabilius fecerint. *Ern.*

Ibid. 'Ολύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,] *Schol.* Οἱ Τιτᾶνες· καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησί· —

Μάλα γάρ κι μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι·
Οἵπερ νέρτεροί εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.
ό. 224.

Ver. 400. Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς 'Αθήνη·] *Al.* καὶ Φοῖβος 'Απόλλων. Cæterum optimo artificio Jovi hic ii memorantur fuisse inimici, qui a partibus jam stabant *Achivorum*, qui ut plectantur oratum mittitur Thetis.

Ver. 402. Ὦχ' 'Εκατόγχειρον]

Et centum-geminus Briareus. ———
Æn. VI. 287.

Ægæon qualis, centum cui brachia dicunt,
Centenasque manus. ——— *Æn.* X. 567.

Ver. 403. Ὃν Βριάρεων] Pronunciabatur Βριάρων. Vide infra ad β'. 811.

Ibid. Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες Αἰγαίων'·] Similis loquendi ratio β'. 813. υ'. 74. ξ'. 291. item *Odyss.* κ'. 305. Qua de re lepide admodum *Dio Chrysost. Orat.* 11. Οὐ μόνον ἐξὸν 'Ομήρῳ τὰς ἄλλας γλώττας μιγνύειν τὰς τῶν 'Ελλήνων, καὶ ποτὲ μὲν Αἰολίζειν, ποτὲ δὲ Δωρίζειν, ποτὲ δὲ 'Ιάζειν, ἀλλὰ καὶ Διαστὶ διαλέγεσθαι. Cæterum hac loquendi ratione, *Eustathius* sic; Τὸ μὲν ὅλως κρεῖττον τῶν ὀνομάτων θεοῖς δίδωσιν ἡ ποίησις, ὡς θειότερον. *Scholiastes* autem sic; τῶν διωνύμων, τὸ μὲν πρωγενέστερον ὄνομα εἰς θεοὺς ἀναφέρει ὁ Ποιητὴς, τὸ δὲ μεταγενέστερον εἰς ἀνθρώπους. *Camerarius* similiter: " *Quod ad Deorum appellationem* " *nomen referatur,* antiquius *putandum; recentius autem, quod ad Hominum.*" Mihi *sic* videtur: quæ *Eruditioribus* usitata fuerint nomina, *Diis* tributa; quæ *Vulgo* magis trita, *Hominibus*. Vide infra ad ζ'. 402.

Ver. 404. ὁ γὰρ αὖτε βίη οὗ πατρὸς ἀμείνων.] Patre suo *Neptuno* fortior. Cæterum hunc locum olim ita legerunt nonnulli; — ὁ γὰρ αὖτε βίη πολὺ φέρτερος ἦεν Πάντων, οἳ ναίουσ' ὑπὸ Τάρταρον εὐρώεντα. Vide *Eustath.* et *Henr. Stephanum.*

Ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο, κύδεϊ γαίων·
Τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες Θεοὶ, οὐδέ τ' ἔδησαν.
Τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λάβε γούνων,
Αἴ κέν πως ἐθέλῃσιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
Τοὺς δὲ κατά πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
Κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
Γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις, κατὰ δάκρυ χέουσα·
Ὦ μοι, τέκνον ἐμὸν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
Αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος, καὶ ἀπήμων
Ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν·

" Qui porro apud Saturnium sedebat, gloria lætus.
" Hunc utique exhorruerunt immortales Dii, neque *Jovem* amplius ligaverunt.
" His nunc illi in memoriam revocatis asside, et prehende genua,
" Si quo modo velit Trojanis auxiliari,
" Ad puppes vero usque et ad mare concludere Achivos
" Cæsos, ut omnes fruantur rege:
" Sentiat autem Atrides late-dominans Agamemnon
" Suam culpam; quod fortissimum Achivorum nihil honorarit."
Huic autem respondit deinde Thetis, lachrymas-effundens;
" Heu, fili mi, cur te enutrivi, quem malo fato peperi?
" O utinam apud naves sine lachrymis et illæsus
" Sederes; quoniam tibi ævum breve, neque valde diuturnum!

406 οὐδέτ'] MS. 409 Τε] abest edd. Fl. Rom. Ald. 1. 412 ἔτισεν] MS. Fl. Aldd. Rom. Junt. 413 καταδακρυχέουσα] MS. Fl.

Ver. 405. παρὰ Κρονίωνι] De analogia τοῦ κρονίονος et κρονίωνος, vide supra ad ver. 397. et infra ad β'. 818.

Ver. 406. οὐδέ τ' ἔδησαν.] Neque ad Jovem ligandum amplius aggressi sunt. *Al.* οὐδ' ἔτ' ἔδησαν. Quod eodem redit.

Ver. 410. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,]

——— τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
ζ'. 353.

——— εἰ αὖτε κακοῤῥαφίης ἀλεγεινῆς
Πρώτη ἐπαύρηαι ——— δ'. 16.

Ver. 416. οὔτι μάλα δήν·] Qua ratione μάλα hic ultimam producat; item ἐπὶ, ver. 437. vide supra ad ver. 51.

Ver. 422. πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.]

Cætera parce, puer, bello. ——— *Æn.* IX. 656.

Ver. 423. Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὠκεανὸν, μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας]

Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν.
Odyss. α'. 22.

Oceani finem juxta, solemque cadentem,
Ultimus Æthiopum locus est. ———
Æn. IV. 480.

Oceanum hic intelligit *Strabo*, τὸν ὠκεανὸν τὸν καθ' ὅλον τὸ μεσημβρινὸν κλίμα τεταγμένον lib. 1. Scholiastes autem, ὁ δὲ Ὠκεανὸς, inquit, ποταμός ἐστι, καθ' Ὅμηρον.

Νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
Ἔπλεο· τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι·
Τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
Εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐπ' Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
Χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα· Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
Καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ

"Nunc autem simul et cito-moriturus, et ærumnosus supra omnes
"Es: idcirco te malo fato peperi in ædibus.
"Hoc tamen dictura verbum Jovi gaudenti-fulmine
"Vado ipsa in Olympum valde nivosum, si persuadebitur.
"Sed tu quidem nunc, navibus assidens velocibus,
"Irascere Achivis, bello autem abstine omnino.
"Jupiter enim in Oceanum ad inculpatos Æthiopas
"Hesternus abiit ad convivium; Diique simul omnes sequuti sunt.
"Duodecimâ autem rursus veniet in cœlum:
"Et tunc postea vadam Jovis ad ære-fundatam domum,
"Et ipsius genibus advolvar, et eum persuasum iri puto."
Sic utique locuta abiit: illum autem reliquit ibi

418 μεγάροισιν] MS. Fl. Ald. Rom. Junt. 421 ὠκυπόροισιν] MS. edd. eæd. 423 ἐς ὠκ.] Fl. Sic habet et Strabo I. p. 59. 425 αὖτις] MS, v. ad v. 513.

Item *Diodorus Siculus*: Τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδημίαν ἐκεῖθεν [ἐκ τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν] αὐτὸν μετενεγκεῖν· κατ' ἐνιαυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις τὸν ναὸν τοῦ Διὸς περαιοῦσθαι τὸν ποταμὸν εἰς τὴν Λιβύην, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς πάλιν ἐπιστρέφειν, ὡς ἐξ Αἰθιοπίας τοῦ Θεοῦ παρόντος· lib. 1. *sub finem*. Et paullo superius: Τοὺς Αἰγυπτίους κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον Ὠκεανὸν λέγειν τὸν Νεῖλον. p. 86. et 88. Cæterum ἀμύμονας, hic *pios* significat, et *vivendi ratione simplices*. Quanquam alii, ut testatur *Eustathius*, legunt κατὰ Μέμνονας Αἰθιοπῆας.

Ver. 425. Δωδεκάτῃ δέ τοι αὖθις] *Macrobius*, Jovis appellatione *Solem* intelligens, ad *Horarum* hoc numerum refert, quæ Hemisphærii superioris exortum metiuntur; vel ad *duodecim Signa*. lib. 1. c. 23. Sed multo satius est, *Festum* hic *aliquod* intelligi *Æthiopum*, per *duodecim dies* celebratum. Quod quidem *Festum* si *qua parte anni* inciderit, ex antiqua aliqua historia colligi posset; ut adeo, *qua parte anni*, quæ in *Iliade* narrantur, contigerint, *certo ac præfinito* posset exponi; inde lucis forte plurimum, ad hujus Poëmatis partes quasdam illustrandas, afferri posse arbitratur *Popius*. De toto certe liquet, et in universum, tempore *verno* hæc omnia narrari gesta. Liber enim decimus quartus, ver. 153 — 348. *Veris* omnino intelligenda est descriptio. *Clark*. add. de h. l. Riccium V. C. Diss. XXIX.

Ver. 426. χαλκοβατὲς δῶ,] *Stabilem* uti-

Χωόμενον κατὰ θυμὸν, ἐϋζώνοιο γυναικὸς,
Τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
Ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
Ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
Καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
Τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προςέειπεν·

Iratum in animo, *propter* mulierem eleganter-cinctam,
Quam utique vi ab invito abstulerant. Sed Ulysses
In Chrysen pervenit, ducens sacram hecatomben.
Hi autem quando portum valde profundum intraverant,
Vela quidem legerunt, posueruntque in navi nigra;
Malum autem receptaculo suo admoverunt, rudentibus demissum
Statim; ipsamque in stationem protraxerunt remis,
Anchorasque jecerunt, ac retinacula alligaverunt:
Et ipsi autem exierunt in littus maris;
Et hecatomben exposuerunt longe-jaculanti Apollini.
Dein et Chryseïs navi exivit pontigrada.
Hanc quidem postea ad altare ducens sapiens Ulysses,
Patri charo in manibus posuit, et ipsum allocutus est;

que, non *solidam*: Ut recte annotavit *Domina Dacier*. Quanquam et *solidum* credebant Veteres *cœlum*.

Ver. 427. Καί μιν γνώσομαι,] Vide supra ad ver. 140.

Ver. 428. Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο·]

Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.
Æn. IV. 570.

Ver. 434. πέλασαν,] Vide supra ad ver. 140.

Ver. 435. τὴν δ' εἰς ὅρμον] ὅρμος non recte vertitur *portus*, sed *statio* in portu. Nam et jam pridem, ver. 432. erat navis in *portu*: λιμένος ἐντός.

Ver. 436. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·]

Anchora de prora jacitur: stant littore puppes.
Æn. III. 277.

Ver. 436—439. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, — Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ —— Ἐκ δ' ἑκατόμβην —— Ἐκ δὲ Χρυσηῒς] Mirando admodum artificio Poëta, in rebus *minutis* narrandis, et hic et alias, sententias singulas singulis versibus absolvit. Quod semper in narratione *sublimiori* longe aliter fit. Vide infra ad β'. 102. et ad ι'. 210. 589.

Ver. 439. Ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.] Et in hoc versu *numeri ipsi* mulierem tarde cauteque incedentem depingunt.

Ὦ Χρύση, πρό μ᾽ ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ᾽ ἱερὴν ἑκατόμβην
Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ᾽ ἱλασσώμεσθ᾽ ἄνακτα,
Ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε᾽ ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ᾽ ἐδέξατο χαίρων
Παῖδα φίλην· τοὶ δ᾽ ὦκα Θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
Ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
Χερνίψαντο δ᾽ ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ᾽ εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ᾽, ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Ἤδη μέν ποτ᾽ ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
Τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ᾽ ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·

"O Chryse, protinus misit me rex virorum Agamemnon,
"Filiamque tibi ut ducerem, Phœboque sacram hecatomben
"Sacrificarem pro Danais; ut placemus Deum,
"Qui modo Argivis acerbissimos dolores immisit."
Sic locutus, in manibus posuit. Ille autem accepit gaudens
Filiam dilectam: hi vero confestim Deo splendidam hecatombam
Ordine statuerunt rite ædificatum circa altare,
Manusque deinde lavarunt, et molas sustulerunt.
His autem Chryses alta voce precabatur, manibus sublatis:
"Audi me, argenteum-arcum habens, qui Chrysen tueris,
"Cillamque eximiam, Tenedoque potenter imperas:
"Jam quidem aliquando me antea exaudisti precantem;
"Honorasti quidem me, valde autem læsisti populum Achivorum:

444 ἱλασόμεσθ᾽] MS.

Ver. 442. πρὸ μ᾽ ἔπεμψεν] Istud πρό, non est nihili. Respondet prope Latino, *protinus*. *Clark*. Argutatio hæc est. vid. ad v. 3.

Ver. 444. Ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν,] Sic *Virgilius*:

Cum *faciam* vitula pro frugibus, ——
Eclog. III. 77.

"*Cum faciam*" nimirum, est, *cum sacra faciam*. Ut plane ineptissimi sint, qui voces *facere* et ποιεῖν, *sacrificales* esse contendant etiam tum, cum et *alium* habent sibi conjunctum *Accusativum*: ut τοῦτο ποιεῖτε, *Hoc facite*, et similia.

Ibid. ὄφρ᾽ ἱλασσώμεσθ᾽ ἄνακτα,] Dawes Misc. Crit. p. 147. corrigit e vestigiis Flor. ed. ὄφρ᾽ ἱλασόμεσθα ἄνακτα. Recte. Consentit MS. Lips. qui totidem literis sic habet. Syllaba secunda corripitur, quia futurum hoc ducitur ab ἱλάσκομαι. de quo ad hunc ipsum librum agit Clarkius. *Ern.*

Ver. 449. Χερνίψαντο δ᾽ ἔπειτα, etc.] Ταῦτα δὲ Ῥωμαίους ἔτι καὶ εἰς ἐμὲ πράττοντας ἐπὶ ταῖς θυσίαις ἰδὼν ἐπίσταμαι· καὶ μιᾷ πίστει τῇδε ἀρκούμενος οὐ βαρβάρους ἐπείσθην εἶναι τοὺς οἰκιστὰς τῆς Ῥώμης, ἀλλ᾽ ἐκ πολλῶν τόπων συνεληλυθότας Ἕλληνας. *Dion. Hal. Antiq. Roman.* lib. 7.

Ibid. οὐλοχύτας] *Mola salsa*. Horat. Serm. lib. 2. Ecl. 3.

Ver. 450. μεγάλ᾽ εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών]

— duplices tendens ad sidera palmas. *Æn.* I. 97.

Ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ᾽ ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
Ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ᾽ ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ᾽ αὐτῶν δ᾽ ὠμοθέτησαν.
Καῖε δ᾽ ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ᾽ αἴθοπα οἶνον
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ᾽ αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.

"Itidem et nunc mihi hoc perfice votum,
"Jam nunc a Danais indignam pestem, remove."
Sic dixit orans; hunc vero exaudivit Phœbus Apollo.
Cæterum postquam precati sunt, et molas projecerunt,
Cervicem retro egerunt quidem primum, et jugularunt, et excoriarunt,
Femoraque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,
Postquam duplicaverant; super ipsis autem frustra cruda posuerunt.
Adolebat autem in lignis fissis senex, et insuper nigrum vinum
Libabat: juvenesque, secus illum, tenebant verua in *5* mucrones fissa manibus.

Et duplices cum voce manus ad sidera.
Æn. X. 667.

Ver. 451. ἀμφιβέβηκας,] Vide supra ad ver. 37.

Ver. 454. ἐμὲ, μέγα] Qua ratione ἐμὲ ultimam hic producat, vide supra ad ver. 51.

Ver. 458. καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,] *Al.* οὐλοχύτας ἀνέλοντο· ex ver. 449. supra.

Ver. 459. Αὖ ἔρυσαν] *Resupinarunt.* Vide infra, Θ'. 325. Εἰς τοὐπίσω ἀνέκλασαν τὸν τράχηλον. *Schol. Brev.* Ἀνέστρεψαν τὸν τράχηλον τοῦ ἱερείου, ἵνα ἡ κεφαλὴ ἄνω ἀφορᾷ. *Schol. Moschopuli.* Ἄνω τρέπων ἔσφαζεν. *Sophoc. Clark.* Nempe, Deo cœlesti sacrificatur.

Ibid. καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,]

Illi se prædæ accingunt, dapibusque futuris:
Tergora diripiunt costis, et viscera nudant:
Pars in frusta secant, verubusque trementia figunt.
Littore ahena locant alii, flammasque ministrant.
Tum victu revocant vires. —— *Æn.* I. 214.

Ver. 460. Μηρούς τ᾽ ἐξέταμον,] *Prosecuerunt.* Unde *Profecta*, vox sacrificalis.

Ver. 461. ὠμοθέτησαν.] Ἔκοψαν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία. *Schol.*

Ver. 462. αἴθοπα οἶνον] "*Conjectare me,* "*vinum, quod semina quædam Caloris in* "*sese haberet, essetque natura ignitius; ob* "*eam rem dictum esse ab Homero* αἴθοπα "οἶνον; *non, ut alii putarent, propter Colo-* "*rem.*" Gell. lib. 17. c. 8. "*Num quia* "*Vinum semina quædam in se Caloris ha-* "*bet, et ob eam rem* Homerus *dixit* αἴθοπα "οἶνον; *non, ut quidam putant, propter Co-* "*lorem?*" Macrob. lib. 7. c. 12. *Generosum* Vinum. *Clark.* Argutationes istæ sunt: αἴθοπα οἶνον vocat a colore saturiori, bene coloratum: quod est signum boni vini: etiam *rubens*, ut Ovidius appellat. *Ern.*

Ver. 463. πέμπωβολα] *Schol.* Πέντε ὀβελοὺς ἔχοντα ἐκ μιᾶς λαβῆς κρατουμένης, τριαινοειδῶς. *Quincuplex veru, craticulæ simile.*

Ver. 464. Αὐτὰρ ἐπεὶ] Αὐτὰρ, quod est, αὖτ᾽ ἄρ, eandem fere vim habet, ac Latinum "*autem,*" seu "*tum deinceps:*" Et proinde longe aliud est quam ἀλλά. Nempe αὐτὰρ, ordine disposita atque sententia connectit; ἀλλὰ, inter se opposita disjungit. Quod cum non intelligeret *Barnesius*; sententiam infra, Ξ'. 101. penitus jugulavit, inferciendo αὐτὰρ pro ἀλλά. Vide ad locum. *Clark.* Quare secunda in ἐπάσαντο brevis sit, cum habet significationem edendi, miror non docuisse Clarkium, qui in hoc genere acutius aliis vidit. Ratio est non in significatione, ut vulgo Grammatici tradunt, sed quod est a πάσσομαι. de quo dixi ad Callim. H. in Cererem. *Ern.*

Ver. 465. Μίστυλλόν τ᾽ ἄρα τ᾽ ἄλλα,]

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα·
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ Θεὸν ἱλάσκοντο,

Tum postquam femora exusta erant, et viscera gustarant,
Minutatim dein secuerunt cætera, et verubus transfixerunt,
Assaruntque scite, detraxeruntque omnia.
Atque ubi cessarunt ab opere, apparaveruntque convivium,
Convivati sunt: neque quicquam animus indiguit cibo æquali.
Porro postquam potus et cibi desiderium exemerant,
Pueri quidam crateras coronabant vino;
Distribuebantque omnibus, auspicantes poculis.
Illi igitur totum diem cantu Deum placabant,

Haud scio facetusne sit magis, an ridiculus, quem hinc arripuit *Martialis* jocum:

> Si tibi *Mistyllus* coquus, Æmiliane, vocatur;
> Dicetur quare non *Taratalla* mihi?
> *Lib.* I. 51.

Ver. 466. Ὤπτησάν τε] Καὶ παρ' Ὁμήρου τά γε τοιαῦτα μάθοι ἄν τις. Οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ στρατιᾶς ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἑστιάσεσιν, οὔτε ἰχθῦσιν αὐτοὺς ἑστιᾷ, καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὄντας, οὔτε ἑφθοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς. — Οὐδὲ μὴν ἡδυσμάτων, ὡς ἐγῷμαι, Ὅμηρος πώποτε ἐμνήσθη. *Plat. de Repub.* l. 3.

Ver. 468. οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο] *Nec non abunde erant contenti.* Henr. Stephanus legendum contendit, οὐδ' ἔτι. Cui tamen non assentior. *Clark.* Vulgo colon est post δαίνυντ'. quod mutavi, et posui post δαῖτα. In MS. Lips. non est interpunctio post δαίνυντ'. *Ern.*

Ibid. δαιτὸς ἐΐσης·] Ἰσομοίρου καὶ μεριστῆς. *Schol. Brev.* Τῆς ἐν κοινῇ τραπέζῃ· αὕτη γὰρ κυρίως τὸ ἴσον, πᾶσιν ὁμοῦ προκειμένη ἰσοτίμως. *Schol. Moschopuli.* Καὶ τῶν κρεῶν δὲ μοίρας ἐνέμοντο· ὅθεν ἐΐσας φησὶ τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος — Ἐπείσθη δὲ Ζηνόδοτος, δαῖτα ἐΐσην, τὴν ἀγαθὴν λέγεσθαι. *Athenæus* lib. 1. c. 10. *Clark.* Probo Zenodoti judicium. add. ad 306. infr. 575. δαιτὸς ἐσθλῆς. et γ'. 48. ubi de victima unius Dei est. *Ern.*

Ver. 469. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,]

> Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ. *Æn.* I. 220.
>
> Postquam prima quies epulis, mensæque remotæ. *Ibid.* 727.
>
> Postquam exempta fames, et amor compressus edendi. *Æn.* VIII. 184.
>
> —— dapes, et plenæ pocula mensæ. *Æn.* XI. 738.

Ver. 470. Κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο]

> —— et socii cratera coronant. *Georgic.* II. 528.
>
> Crateras magnos statuunt, et vina coronant. *Æn.* I. 724.

Ἐπιστέφονται δὲ ποτοῖο οἱ κρατῆρες, ἤτοι ὑπερχειλεῖς οἱ κρατῆρες ποιοῦνται, ὥστε διὰ τοῦ ποθοῦ [*leg.* ποτοῦ] ἐπιστεφανοῦσθαι. *Athenæus*, lib. 1. c. 11. Τὸ δὲ στέφειν, πλήρωσίν τινα σημαίνει. *Id.* lib. 15. c. 5. Sunt tamen qui hoc aliter interpretentur:

> —— συνάψας καρπίμοις κισσοῦ κλάδοις
> Ἔστεψα. ——

Alexis Poëta apud *Athenæum* lib. 11. c. 6. de cratere *Thericleo.* Sed hoc recentius.

Ver. 471. Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.] Vide *Odyss.* η'. 183. σ'. 417.

Καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
Μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Οἱ δ' ἱστὸν, στήσαντ' ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα

Lætum canentes pæana, juvenes Achivorum,
Cantu celebrantes longe jaculantem *Apollinem*: ille autem animo delectabatur [audiens.
Quando vero sol occidit, et tenebræ supervenerunt,
Utique tunc dormiverunt juxta retinacula navis.
Quando autem mane-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
Tunc deinde revehebantur ad amplum exercitum Achivorum.
His porro secundum ventum misit longe-jaculans Apollo:
Illi vero malum erexerunt, velaque alba panderunt:
Ventus autem flatu-implevit medium velum, circumque fluctus

484 μετὰ] MS. Sed supra scriptum: κατὰ στρ. Ἀρίσταρχ. οὐ μετά.

φ'. 263. Τὸ "πᾶσιν," οὐ τοῖς ποτηρίοις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν· *Athenæus* lib. I. c. 11.

Ver. 472. Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,] Θαλήταν τὸν κρῆτά φασι — διὰ μουσικῆς ἰάσασθαι, ἀπαλλάξαι τε τοῦ κατασχόντος λοιμοῦ τὴν Σπάρτην. — Ἀλλὰ καὶ Ὅμηρος τὸν κατασχόντα λοιμὸν τοὺς Ἕλληνας παύσασθαι λέγει διὰ μουσικῆς, — ἐπεὶ φθάσας σὺ τὴν μουσικὴν δύναμιν διὰ τούτων [" Οἱ δὲ πανημέριοι — "] προαπέφηνας ἡμῖν. *Plutarch. de Musica, sub finem.*

Ver. 473. Καλὸν ἀείδοντες] Vide infra ad β'. 43.

Ibid. ἀείδοντες παιήονα,]

—— lætum pæana secuti. *Æn.* X. 738.

Ver. 474. Μέλποντες Ἑκάεργον·] Vide supra ad ver. *51*.

Ver. 476. παρὰ πρυμνήσια] Juxta *Palum*, quem Romani *Tonsillam* appellant.

Ver. 477. Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,]

Postera Phœbea lustrabat lampade terras,
Humentemque Aurora polo dimoverat umbram.
Æn. IV. 6.

Oceanum interea surgens Aurora relinquit:
It portis jubare exorto. —— *Ibid.* 129.

Et jam prima novo spargebat lumine terras
Tithoni *croceum* linquens Aurora cubile.
Ibid. 584.

Jamque *rubescebat* radiis mare, et æthere ab alto
Aurora in *roseis* fulgebat *lutea* bigis.
Æn. VII. 25.

Aurora interea miseris mortalibus almam
Extulerat lucem, referens opera atque labores.
Æn. XI. 182.

——— cum primum crastina cœlo
Puniceis invecta rotis Aurora *rubebit*.
Æn. XII. 76.

Pulcherrima hæc; nec tamen vocis, ῥοδοδάκτυλος, *Vim* attingunt, Ἀπὸ τοῦ σχήματος τῶν τῆς χειρὸς δακτύλων, παρίστησι τὸ τῶν Ἀκτίνων σχῆμα. *Schol.* Ἔστι γὰρ ἄλλο ἄλλου κυριώτερον, καὶ ὡμοιωμένον μᾶλλον, καὶ οἰκειότερον, τῷ ποιεῖν τὸ πρᾶγμα πρὸ ὀμμάτων —. Διαφέρει δ' εἰπεῖν· οἷον, ῥοδοδάκτυλος ἠὼς, μᾶλλον ἢ φοινικοδάκτυλος, ἢ ἔτι φαυλότερον, ἐρυθροδάκτυλος. *Aristot. Rhetoric.* lib. 3. c. 1. Vide supra ad ver. 43. et infra ad ver. 528. *Clark.* Nempe poëta pulcritudinem feminarum solet exprimere per partem aliquam pulcritudinis, quæ cuique personæ maxime apta est. Id latini non possunt imitari in omnibus, repugnante genio linguæ et consuetudine: ut in hoc verbo, in βοῶ-

Στεῖρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης.
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
Ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.
Αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
  Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
Διογενὴς Πηλέως υἱὸς, πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
Οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,

Carinam ater valde resonabat, navi eunte:
Hæc itaque currebat per fluctum conficiens vias.
Ac postquam venerunt ad exercitum latum Achivorum;
Navem quidem hi nigram in continentem subduxerunt,
Alte super arenas, phalangasque longas subtenderunt:
Ipsi autem sparsi sunt per tentoriaque navesque.
  Verum iram fovit, navibus assidens velocibus,
Generosus Pelei filius pedibus velox Achilles,
Neque unquam in concione versabatur illustres viros-habente,

486 Totus versus abest a MS. sed manu secunda adscriptus inter versum 485 et 87. ψαμάθου] Fl. A. 1. τάνυσαν] MS.

τις et aliis. Lector poëtæ non debet ista verba ex etymologia in linguam vel latinam vel vernaculam vertere: sed universam pulcritudinem cum proprietate alicujus partis cogitare: ut Ἠὼς ῥοδ. est *Aurora pulcra*, coloris rosei maxime causa. Add. ad v. 551.

Ver. 479. Τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει]

Prosequitur surgens a puppi ventus euntes.
Æn. III. 130.

Vide infra ad *Odyss.* λ'. 6.

Ver. 480. Οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ',] *Al.* στῆσαν τ'.

Ver. 481. Ἐν δ' ἄνεμος πρῆσεν μέσον ἱστίον,]

——— et auræ
Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus Austro. *Æn.* III. 357.
Vela facit tamen, et plenis subit ostia velis.
Æn. V. 281.

Ver. 482. κῦμα — πορφύρεον]

——— mare purpureum. *Georgic.* IV. 373.

Cæterum, qua *analogia* a πορφύρω deducatur πορφύρεος, a φαίνω, φανερὸς, a κρίνω, κρῖτος; a κλίνω, κλῖτὸς: a μαρτύρομαι, μάρτυρος; et similia; Vide supra ad ver. 309. 314. 338. *Barnesius* hic legendum velit, πορφῦρον: sed nihil opus.

Ver. 483. Ἡ δ' ἔθεεν μετὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθα.]

— maris æquor arandum. *Æn.* II. 780.
Vastumque cava trabe currimus æquor.
Æn. III. 191.
Currit iter tutum non secius æquore classis.
Æn. V. 862.

Odyss. β'. 429. scriptum est, διαπρήσσουσα κέλευθον. Quod auribus magis placet.

Ver. 484. κατὰ στρατὸν] *Al.* μετὰ στρατόν. *Clark.* vid. Var. Lect.

Ver. 486. ἐπὶ ψαμάθοις,] *Al.* ἐπὶ ψαμάθου. vid. Var. Lect.

Ver. 488. Αὐτὰρ ὁ μήνιε, νηυσὶ] Quoniam μηνίω secundam producit, verisimillimum est (licet id non necessario sequatur,) pronunciatum fuisse contracte, Αὐταρ ὁ μήνι νηυσὶ — Vide β'. 769. 772.

Ver. 489. Διογενὴς Πηλέως υἱὸς,] Pronunciabatur Πηλῶς. Alii scribunt, Πηλέος: Quod ferri quoque potest, et pronunciabitur Πηλεῦς. *Barnesius* edidit Πηλῆος: et ipsum quoque non male; cum υἱὸς priorem et alias corripiat, et Πηλῆος præsertim sit dictio *Ionica*.

Οὔτε ποτ' ἐς πόλεμόν γ'· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
Αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠὼς,
Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν Θεοὶ αἰὲν ἐόντες
Πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε· Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
Παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
Ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε·
Εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
Ἀκροτάτη κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
Σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
Λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα,
Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ.

Neque unquam in prælio; sed macerabat suum cor,
Illic manens; desiderabat autem clamoremque pugnamque.
At quando jam ex illo duodecim erant dies,
Tum utique ad Olympum ibant Dii semper existentes
Omnes simul, Jupiterque præibat: Thetis autem non oblita est mandatorum
Filii sui, sed emersit ex unda maris,
Matutinaque conscendit in magnum cœlum Olympumque:
Invenit autem late-sonantem Saturnium seorsum sedentem ab aliis
In summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
Et ante ipsum sedit, et prehendit genua
Sinistra; dextraque mento prehenso,
Supplicans allocuta est Jovem Saturnium regem:
“ Jupiter pater, si unquam revera te inter immortales juvi,
“ Vel verbo, vel opere; hoc mihi perfice votum:

491 γ' abest a MS. et ed. Fl. Recte. γ' videtur insertum versus fulciendi causa: quod non erat necesse: nec satis apparet, quæ sit vis particulæ h. l. 492 πόλεμον] MS. 493 δωδεκάτη] MS. 495 ἐφετμάων] MS. a m. sec.

Ver. 491. φθινύθεσκε] οὐκ ἔφερε τὴν σχολὴν, ἀλλὰ “ φθινύθεσκε” *etc.* Plutarch. in Pyrrho. Ἐκεῖνον οὐδὲν ἤρεσκε τῶν μαλθακῶν, ἀλλά φθινύθεσκε *etc.* Id. in *Agide et Cleomone.* Ἐνίους δὲ καὶ μὴ πράσσειν, αὐτὸ πολλάκις εἰς ἀθυμίαν καθίστησιν· ὡς — “ ἀλλὰ “ φθινύθεσκε” *etc.* Id. *de Tranquill. animi;* sub initio. Cæterum de hujus vocis prosodia, vide infra ad β'. 43. *Clark.* Cæterum poëta pulcerrime expressit animum hominis propter iram abstinentis ab rebus, quas amet, et plus ægritudinis sibi quam iis, quibus irascitur, adferentis.

Ver. 498 εὐρύοπα] Alii exponunt, *late prospicientem.* Alii *voce late sonantem, late tonantem.*

Ver. 500. Καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων]

Τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
Ἔπλετ᾽· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας, αὐτὸς ἀπούρας.
Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε, μητίετα Ζεῦ·
Τόφρα δ᾽ ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ᾽ ἂν Ἀχαιοὶ
Υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο· τὴν δ᾽ οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Ἀλλ᾽ ἀκέων δὴν ἧστο· Θέτις δ᾽, ὡς ἥψατο γούνων,
Ὣς ἔχετ᾽ ἐμπεφυυῖα, καὶ ἤρετο δεύτερον αὖθις·
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
Ἢ ἀπόειπ᾽· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ᾽ εὖ εἰδῶ,
Ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη Θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ᾽ ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργ᾽, ὅτ᾽ ἔμ᾽ ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις

"Honora mihi filium, qui brevissimæ vitæ præ cæteris
"Est: sed ipsum nunc rex virorum Agamemnon
"Contumelia-affecit: Ereptum enim habet præmium, ipse abripiens.
"At tu ipsum honora, Olympie, sapientissime Jupiter;
"Tamdiu autem Trojanis adjice victoriam, donec Achivi
"Filium meum honorent, augeantque eum honore."
Sic dixit. Hanc autem nihil allocutus est nubes-cogens Jupiter,
Sed tacitus diu sedit. Thetis vero, ita ut apprehenderat genua,
Sic tenebat inhærens, et rogabat secundo iterum;
"Vere jam mihi promitte, et annue,
"Vel abnue; quoniam non tibi inest timor: ut bene sciam,
"Quanto ego inter omnes inhonoratissima Dea sim."
Hanc autem graviter suspirans allocutus est nubes-cogens Jupiter;
"Sane perniciosum facinus, quum me in offensionem impellis

510 τί οἱ τιμὴν] Fl. quod verum est. Homeri hæc solennis est constructio. Mirumque omnes ab hac lectione discessisse. 511 ὁ προσέφη] MS. 513 εἴρετο] MS. αὖτις] MS. Fl. Sic et h. l. et alibi ut mox v. 522. MS. Voss. ap. Valkenar. ad Ammon. p. 27.

——— genua amplexus, genibusque volutans
Hærebat ——— *Æn.* III. 607.

Ver. 503. εἴ ποτε δή σε μετ᾽ ἀθανάτοισιν ὄνησα, Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ,] Vide supra, ver. 395. 398. 399. *etc.* Τὸ μὲν ὀνειδίζειν ἀφίησι· τὸ δὲ ὑπομιμνήσκειν ἐπιμελῶς πραγματεύεται. Τὸ μὲν ἔργον ἐκ εἶπε, (vide ver. 399. *etc.*) τὴν δὲ ἀνάμνησιν εὐεργεσίας ἐποιήσατο — Καὶ τὰ μέτρα τῶν ἐσχηματισμένων λόγων παιδεύει ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος, ὅτι ἐ τῆς εὐεργεσίας δεῖται, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν χρείᾳ συντομίας. [Legendum fortasse, ἐ μόνον τῆς εὐεργεσίας *etc.*] c. 9. *Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur* τέχνη.

Ver. 508. Ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον,] *Si alii eum contumelia afficiunt, at Tu eum honora.* Istam scilicet vim habet vocula πέρ.

Ἥρη, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.
Ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι Θεοῖσι
Νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν·
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, μή σε νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
Εἰ δ' ἄγε, τοὶ κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
Τῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
Τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,

"Junonis, quando me irritet contumeliosis verbis.
"Hæc autem et temere mecum semper inter immortales Deos
"Contendit; atque me dicit in pugna Trojanis auxiliari.
"Sed tu quidem nunc recede, ne te videat
"Juno: mihi autem hæc erunt curæ, ut perficiam.
"Verum age, *jam* tibi capite annuam, ut fidem habeas.
"Hoc enim a me inter immortales maximum
"Signum: non enim *promissum* meum revocabile, neque fallax,

519 ἤρη] Fl. ὅτ' ἄν] MS. ὀνειδίοις] MS. 522 αὖτις] MS. 524 omissus est in MS. sed in marg. ab eadem manu adscriptus.

Ver. 510. ὀφίλλωσίν τέ ἑ τιμῇ.] *Al.* ὀφίλλωσίν τέ ἑ τιμήν. *Clark.* vid. Var. Lect.

Ver. 514. Νημερτὲς μὲν δή μοι] *Vere jam mihi, quæso etc.* Non enim hic vacat istud, δή.

Ver. 515. ἔπι δέος·] Vide supra ad ver. 51.

Ver. 517. νεφεληγερέτα] Vide supra ad ver. 175.

Ver. 518. Ἦ δὴ λοίγια ἔργ',] *Al.* Ἤδη λοίγια ἔργ'.

Ver. 519. ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.] *Al.* ὀνειδίοις ἐπέεσσιν. Magis arridet, ὀνειδείοις· quia ὀνείδειον penultimam corripit.

Ver. 520. ἀθανάτοισι] Vide supra ad ver. 398.

Ver. 522. Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖθις ἀπόστιχε, — ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται,]

Cede locis; ego, siqua super ———,
Ipsa regam ——— *Æn.* VII. 559.

Ver. 524. Εἰ δ' ἄγε,] *Sin dubitas; arce, etc.*

Ver. 526. ὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, ὐδ' ἀπατηλὸν, Οὐδ' ἀτελεύτητον] Promissum meum neque per *levitatem*, neque per *fraudem*, neque per *impotentiam* irritum erit. Ut recte observavit *Eustathius*, aliique.

Ver. 528. κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι] Quia *Cœli* nimirum color cœruleus. Simili de causa *Neptunus* itidem κυανοχαίτης. Vide supra ad ver. 43. et 477.

Ibid. ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων· Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος, Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.]

Ambrosiæque comæ. ——— *Æn.* I. 407.
Annuit, et totum nutu tremefecit Olympum. *Æn.* X. 115.

Terrificam capitis concussit terque quaterque
Cæsariem; *cum qua* terram, mare, sidera movit. *Ovid. Metam.* I. 179.

Ἀπομνημονεύουσι δὲ τῦ Φειδίυ, διότι πρὸς τὸν Πάνταινον εἶπε πυνθανόμενον, πρὸς τί παράδειγμα μέλλει ποιήσειν τὴν εἰκόνα τῦ Διὸς, ὅτι πρὸς τὴν Ὁμήρυ δι' ἐπῶν ἐκτεθεῖσαν τύτων· "Ἦ, καὶ κυανέῃσιν" etc. εἰρῆσθαι γὰρ μάλα δοκεῖ καλῶς. *Strabo.* lib. 8. p. 543. *Edit. Amst.* 1707. "Phidias, cum Jovem Olympium fingeret, interrogatus de quo exemplo divinam mutuaretur effigiem, respondit, archetypum Jovis in his se tribus *Homeri* versibus invenisse." *Macrob.* lib. 5. c. 13. Porro, libet hic obiter annotare, quam fœde corruperit linguam Romanam *Sanctius*; qui [*de causis linguæ Latinæ* lib. 4. cap. 6.] ex loco *Ovidii* jam citato,

Οὐδ' ἀτελεύτητόν γ', ὅ, τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπεῤῥώσαντο ἄνακτος,
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
Τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν, ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου·
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
Ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη

"Neque infectum, quodcunque capite annuero."
Dixit, et nigris superciliis annuit Saturnius:
Ambrosiæ vero comæ concussæ sunt regis
A capite immortali; ac magnum tremefecit Olympum.
Illi utrique re sic deliberata discesserunt: hæc quidem deinde
In mare desiliit profundum e splendido Olympo;
Jupiter autem *rediit* in suum domum. Dii vero simul omnes assurrexerunt
Ex sedibus, sui patris in occursum: neque quisquam sustinuit

527 γ' omittunt MS. et ed. Fl. placet. vid. ad 491. 531 διέτμαγεν] A. 2. 3. Rom. Junt. Turn. etc. et sic laudant vett. Gramm.

et similibus quibusdam, arrepta occasione, *ablativum* (quem appellant) *Instrumenti*, cum præfatione [*cum*] conjungi posse contendit: cum, e contrario, ex plurimis manifestum sit exemplis, præpositionem, a qua *(plerumque suppressa)* pendet iste Ablativus, utique non esse, *cum*; sed, *ab*. Citat ipse ex *Ovidio:* "*Pectora — trajectus* "*ab ense*," hoc est, *ense trajectus:* "*De*-"*fendar ab armis*," hoc est, *armis defendar:* "*Fallere ab arte viros*," hoc est, *arte fallere:* Quibus adde, "*Tunicaque* "*amicitur ab alba*," hoc est, *alba tunica amicitur*. Quæ in *alteram partem* exempla adduxit *Sanctius*, inseruitve deinceps *Scioppius*, vel in Notis suis tandem addidit *Perizonius*, eorum omnium exemplorum, ne unum quidem rem attingit. "*Cæ*-"*sariem* cum qua *terram movit;*" non est, *qua terram movit;* sed, *simul cum qua terram movit*. "*Ipse dedit letho* cum qui-"bus *ante feras;*" non de *instrumento* dictum est, sed de *sociis*. "*Vertebat* cum "pectine *pratum;*" et, "*cirri* cum qui-"bus *venantur;*" utrumque et ipse agnoscit aliter esse scriptum; et, vera si sit ista lectio, possit tamen utrobique Ablativus iste non *instrumenti* esse, sed *Adjuncti*. "*Imperator* cum sagitta *saucius;*" non est, *sagitta saucius;* sed *Imperator cum sagitta infixa*. "*Gladium* quicum *se percusserat;*" nuperi est Auctoris, non Latini. "*Sufficit fruges* cum vomere *tellus;*" est, *tellus cum agricultura*. "Cum *armis confligere;*" non est, *armis confligere*, sed, *armatos confligere*. "*Ista* cum lin-"gua *lingere;*" non est, *lingua lingere;* sed sarcastice, *Tu cum ista lingua* etc. "*Pacem* cum precibus *petere:*" "Cum "*maximo labore expugnare:*" "*Facere* "cum *tantis minis:*" "*Investigare* cum "*animo:*" "*Juvare* cum *fide:*" "*Bene-* "*volentia* cum *singulari:*" "*Vestro* cum "*Beneficio:*" non utique *Instrumentum* denotent, sed *Adjunctum*. "*Instructus* "cum *conjuratorum manu:*" "*Vexavi* "cum *omnibus meis copiis:*" "*Quibus* "*cum* [*scilicet quorum opera*] *filiam inve-* "*ni:*" itidem non *instrumentum* significant, sed *socios*. Denique, "*aggrediun-* "*tur* cum *funibus;*" non est, *funibus aggrediuntur;* sed, *manibus aggrediuntur, funibus armatis*. Et, "*Macedonum ani-* "*mos sibi conciliavit cum Heraclide*," (eo quod Heraclidem scilicet in vincula conjecerat;) non utique Ablativus est *Instrumenti*, sed *Adjuncti*.

Ver. 531. διέτμαγεν.] *Al.* διέτμαγον.

Μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου· οὐδέ μιν Ἥρη
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσ', ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος·
Αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα.
Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, Θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
Αἰεί τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
Κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τι πώ μοι
Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, ὅ, ττι νοήσεις.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
Εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ', ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
Ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα

Expectare venientem, sed obvii steterunt omnes.
Sic hic quidem illic resedit in solio; neque ipsum Juno
Ignoravit, conspicata, quod contulerat cum eo consilia
Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis:
Statim *itaque* convitiis Jovem Saturnium allocuta est;
" Quis vero tecum, dolose, Deorum contulit consilia?
" Semper tibi gratum est, a me seorsum existenti,
" Clandestina *consilia* ineuntem statuere: neque unquam mihi quicquam
" Lubens sustines dicere verbum, quod cogitaveris."
Huic autem respondit deinde pater hominumque Deorumque;
" Juno, ne (quæso) omnia mea sperato consilia
" *Te* scituram: difficilia tibi erunt, uxor quamvis *mea* sis:
" Sed quod quidem par *fuerit* audire, nullus utique

543 ὅττι] Fl. Rom. Junt. νοήσῃς] MS. sic schol. 549 ὃν δὲ κ' ἐγὼν] Fl. Ald. 1.

Ver 533. Θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν]

— viro Phœbi chorus assurrexerit omnis.
Virg. Eclog. VI. 66.

Ver. 535. ἐπερχόμενον, ἀλλ'] Qua ratione hic ἐπερχόμενον, et τέτληκας, infra ver. 543. ultimam producant; vide supra ad ver. 51.

Ibid. ἔσταν ἅπαντες.] Ἔσταν, ultima brevi, ex ἔστησαν vel ἔστασαν· simili analogia. ac τύπτν, γράφν, et similia, ex ἐτύπησαν, ἐγράφησαν etc.

Ver. 536. οὐδέ μιν Ἥρη Ἠγνοίησεν]

Nec latuere doli fratrem—. *Æn.* I. 134.

Ver. 537. ἰδοῦσ', ὅτι] Quamvis, " *neque* " *ignoravit quod contulerat,*" vel, " *con-* " *spicata quod contulerat,*" non dicatur latine; quod est utique, " *conspicata con-* "*ferentem,*" aut, " *sentiens contulisse;*" tamen ne verbum verbo non responderet, versionem hic non mutavi. Sunt qui legant, ἰδοῦσ' ὅτι.

Ver. 538. Ἀργυρόπεζα Θέτις,] Vide supra ad ver. 43. 477. et 528. *Clark.* Malim vertere: *candidis pedibus Thetis.*

Ver. 539. Αὐτίκα — προσηύδα.] De hujusmodi Asyndeto, vide supra ad ver. 105.

Ver. 542. οὐδέ τι πώ μοι Πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν] *Nunquam mihi lubens dicis.*

Οὔτε Θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε Θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
Μήτι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπας;
Καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
Ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλησθα·
Νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
Ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
Ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
Τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
Τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

"Neque Deorum prior hoc sciet, neque hominum:
"Quod autem ego seorsum a Diis voluero animo concipere,
"Ne tu hæc singula interroga, neque perscrutare."
Huic autem respondit postea magnos oculos habens veneranda Juno:
"Severissime Saturnie, quale verbum dixisti?
"Et omnino te antea neque interrogavi, neque perscrutor:
"Sed valde quietus ea consultas, quæcunque vis.
"Nunc autem valde timeo animo, ne te seduxerit
"Argenteos-pedes-habens Thetis, filia marini senis.
"Matutina enim tibi assedit, et prehendit genua.
"Cui te suspicor annuisse certe, *fore* ut Achillem
"Honores, perdas autem multos ad naves Achivorum."
Huic autem respondens dixit nubes-cogens Jupiter;

550 μὴ δὲ] Fl. Rom. Aldd. Junt. 552 *ἔειπες*] MS. Fl. Aldd. Junt.

Conjunctum est enim πέπληκας, cum præcedente, φίλον ἐστίν, tempore *præsenti*. Vide supra ad ver. 37.

Ver. 543. ὅ, ττι νοήσεις.] *Al.* ὅττι νοήσῃς.

Ver. 544. πατὴρ ἀνδρῶν τε Θεῶν τε·]

Divûm pater atque hominum Rex.
Æn. I. 69.
—— hominum sator atque Deorum.
Æn. XI. 725.

Ver. 549. Ὃν δ' ἂν ἐγὼν] *Al.* Ὃν δέ κ' ἐγών.

Ver. 551. βοῶπις πότνια Ἥρη] Oris majestatem indicat. Vide supra ad ver. 43. 58. 477. et 528. Ὅμηρος ἐνδείξασθαι βουλόμενος, ὡς εἶησαν ὀφθαλμοὶ τῇ Ἥρᾳ καλοί τε μεγάλοι τε, "βοῶπιν" αὐτὴν ἐκάλεσε. *Liban. Progymn.* Vide *Moschopuli* Scholia, et *Grævium* ad *Hesiodi* Θεογονίαν, ver. 335. *Clark.* Bene *magnos oculos habens*, sed tamen parum eleganter. Malim *magnis oculis formosa*. v. ad 477. Schol. εὐόφθαλμος, καλή.

Ver. 555. μή σε παρείπῃ] *Ne te blanditiis persuaserit.*

Ver. 559. ὀλέσῃς δὲ πολέας] Enunciabatur ac sic scriptum fuisset πολεῖς. Vide infra ad β'. 811.

Ver. 560. νεφεληγερέτα] Vide supra ad ver. 175.

Δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
Πρῆξαι δ᾽ ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ᾽ ἀπὸ θυμοῦ
Μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι, τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
Εἰ δ᾽ οὕτω τοῦτ᾽ ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
Ἀλλ᾽ ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ᾽ ἐπιπείθεο μύθῳ·
Μή νύ τοι ἐ χραίσμωσιν, ὅσοι Θεοί εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ,
Ἆσσον ἰόνθ᾽, ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ᾽· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη·
Καί ῥ᾽ ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·
Ὤχθησαν δ᾽ ἀνὰ δῶμα Διὸς Θεοὶ οὐρανίωνες.

" Improba, semper quidem suspicaris, nec te lateo;
" Proficere tamen nihil poteris, sed animo ingrata
" Magis eris meo: hoc autem tibi acerbius erit.
" Si vero ita hoc est, mihi gratum erit.
" Verum tacita sede, meoque obedi verbo;
" Ne tibi non depellant, quotquot Dii sunt in Olympo,
" Prope accedentem, quando tibi invictas manus injiciam."
Sic dixit: timuit autem magnis-oculis veneranda Juno;
Et tacita sedit, inflexa suo corde.
Ingemuerunt autem, per domum Jovis, Dii cœlicolæ.

563 ἔσσεαι] MS. *569* ἐπιγνάψασα] Fl. ut MS. ap. Barn. Sic laudat Hesychius: ubi vid. Intt. inpr. Dorvill. Obs. Misc. IX. p. 118. qui et de omissione θῆς μ. passim agit ad Charitonem. Eadem ed. Fl. addit μ. in β'. 31.

Ver. *565.* Ἀλλ᾽ ἀκέουσα κάθησο,] Τὸ [Κάθισον] τοῦ [Κάθησο] διαφέρειν φημὶ — τῷ, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑστῶτα λέγεσθαι, τὸ Κάθισον· τὸ δὲ πρὸς τὸν καθιζόμενον, Ἧσο — ἀντὶ τοῦ, Μένε καθιζόμενος. *Lucian. Pseudolog. sub finem.* Vide infra ad β'. 191.

Ver. 566. Μή νύ τοι ἐ χραίσμωσιν, ὅσοι Θεοί εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ,—Ἆσσον ἰόνθ᾽, ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.] Editores, quos viderim, omnes, ἆσσον ἰόνθ᾽, intelligunt ἆσσον ἰόντε, *propius accedentes.* Quod mihi quidem ferri, non posse videtur. Quamvis enim verum sit, quod ait *Eustathius,* p. 25. ἰστέον ὅτι ἔθος Ὁμήρῳ ἀδιαφορεῖν ἐν τοῖς Δυϊκοῖς καὶ τοῖς Πληθυντικοῖς, καὶ ποτὲ μὲν Πληθύνειν τὰ Δυϊκὰ, ποτὲ δὲ Δυάζειν τὸ πλῆθος· at *Utrumque* tamen ita esse verum existimo, si de *Duobus* sit sermo. Omni nimirum Substantivo *duali,* recte adjungi potest Adjectivum *plurale;* quia omne *Duale,* est necessario *Plurale.* Substantivo itidem *plurali,* recte adjungi potest Adjectivum *duale;* non quidem omni, sed ita, si de *Duobus* sermo sit. Nam *Plurale* non utique omne, est *Duale;* sed tum, quum sermo sit de *Duobus.* (ut Il. ψ'. 276. s. *Ern.*) Quare istud, ἆσσον ἰόνθ᾽, cum illo, ὅσοι Θεοί εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ, male mihi videtur cohærere. Vide infra ad β'. 228. et ad ι'. 487. De *Enallage* (quam vocant) numeri, personæ, temporis, sive (quæ *Antiptosis* dicitur) casuum; equidem hoc *Portenti* quod sibi velit, minime intelligo. Nam siquis usquam gentium, in lingua sua *vernacula,* simile quid unquam tentaverit; quam sit id plane *absurdum,* statim sentiet. Melius igitur *Eustathius,* de hoc loco: δύναται inquit) καὶ κυρίως εἶναι δυϊκὸν, διὰ τὸ διγενὲς τῶν τε θεαινῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς ἀῤῥένων. Quod tamen et ipsum in hujusmodi sententia, ubi de *sexu* nihil videtur interesse, satis est inficetum. Siquid mutare ausim, legerem equidem isto modo:

Μή νύ τοι ὁ χραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰσ᾽ ἐν Ὀλύμπῳ,

Τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
Εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
Ἐν δὲ Θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
Πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διῒ, ὄφρα μὴ αὖτε
Νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,

Hisce autem Vulcanus inclytus-artifex incepit concionari,
Matri dilectæ gratificans, candidas-ulnas habenti Junoni:
" Certe pestifera facta hæc erunt, nec amplius tolerabilia,
" Si quidem vos gratia mortalium contenditis hoc modo,
" Interque Deos tumultum excitatis: neque ulla convivii
" Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
" Matrem autem ego admoneo, et ipsam licet intelligentem,
" Patri caro obsequium præstare Jovi; ne iterum
" Jurget pater, et nobis convivium conturbet.
" Si enim vult Olympius fulminator,

570 ἔχθησαν] MS. quod ex antiquissimis Codd. ductum v. ad Il. χ΄. 235.
573 οὐδέτ'] MS.

Ἄσσον ἰὼν ὅτι κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.

Quin et, sine ulla mutatione, istud ἰόνθ', (scilicet ἰόντα,) ad Jovem ipsum quo minus referri possit, nihil video. Ut adeo sententia sit: " *Ne te nihil juvent " quotquot in cœlo sunt Dii, adversus me " propius accedentem, quando tibi invic- " tas manus injiciam.*" Judicet Lector eruditus. Certe aliis in locis, et istud ἄσσον ἰὼν, *minitantis* est; et illud χραίσμωσιν, similem sibi adjunctum habet *Accusativum*.

Ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν, ἄσσον ἰόντες.
ό. 105.
Ἀλλ' ἄγε μίμν' Ἀχιλῆα πελώριον, ἄσσον ἰόντα.
χ΄. 92.
Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἄσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος ——
Odyss. ί. 300.
——— οὐδ' ἄρ' οἱ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη —— *Iliad.* ή. 144.
Ὡς ἄρα τοῖς ἄν τις δύναιτο χραισμῆσαι ὄλεθρον.
λ΄. 120.
Νήπιος, οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
ύ. 296.

Clark. Quæ de duali dicuntur, bene se habent, si subtiliter res æstimetur e natura rei. Sed tamen exempla ita perspicua sunt in contrarium, ut nullo modo eludi possint. Il. δ΄. 452. 53. ποταμοὶ—συμβάλλετον. Aratus v. 1004. βοῶντε κολοιοί. ubi v. Schol. Idemque et alibi sic duali utitur, pro plurali, ubi non de duobus sermo. Psuedo-Orpheus in prooem. de lapid. 77. φυγέτην pluraliter dixit pariter; et talia exempla plura reperi, quæ notare omnia supersedi. ἰόντα intelligere in vulgata lectione commode licet. Nam convenit verbo χραίσμωσιν, quod cum accusativo est *arcere*. Correctio autem ἄσσον ἰὼν habet frigidam tautologiam.

Ver. 568. βοῶπις] Vide supra ad ver. 551.

Ver. 569. ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ·] *Iram suam invite cohibens ac sedans.*

Ver. 572. λευκωλένῳ Ἥρῃ·] Vide supra ad ver. 43. 58. 477. 528. et 551.

Ἐξ ἑδίων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν.
Αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ ἔφη, καὶ ἀναΐξας, δέπας ἀμφικύπελλον
Μητρὶ φίλῃ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπε·
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
Μή σε φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
Θεινομένην· τότε δ' οὔτι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
Χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
Ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ', ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,

" Ex sedibus *omnia* deturbare, — Is enim longe potentissimus est.
" At tu hunc verbis demulceto mollibus:
" Statim deinde placidus Olympius erit nobis."
Sic dixit: et surgens, poculum duplex rotundum
Matri dilectæ in manibus posuit; et ipsam allocutus est;
" Tolera, mater mea, et sustine, mœsta quamvis *sis;*
" Ne te, tam charam *mihi* existentem, *his* oculis videam
" Verberatam: tunc utique non potero, quantumvis dolens,
" Juvare: difficilis enim Olympius, cui resistatur.
" Jam enim me et alias adjuvare studentem

583 εὐλύμπιος] Fl. Ald. 1. ut primæ duæ in ἵλαος corripiantur, ut β'. 550. in ἱλάοντας. Probo.

Ver. 573. οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,] *Al.* οὐδέ τ' ἀνεκτά.

Ver. 576. ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.—]

——ἄλυξε γάρ τις, ὡς τὰ χείρονα
Πλείω βροτοῖσιν ἐστὶ τῶν ἀμεινόνων.
Eurip. Suppl. 198.

Ver. 580. Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν — Ἐξ ἑδίων στυφελίξαι·] Si στυφελίξαι *Modi Infinitivi* intelligatur, elegans erit Ἀποσιώπησις: *Si vult Jupiter e sedibus Omnes deturbare; — poterit sane:* Vide supra ad ver. 135. Sin στυφελίξαι *Modi Optativi* accipiatur, tum sententia erit plena: *Si velit Jupiter, utique omnes e sedibus suis deturbaverit.* Prior ratio placuit *Eustathio*, posterior *Henrico Stephano* in *Annotat. ad Xenophontem* p. 39.

Ver. 584. δέπας ἀμφικύπελλον] *Schol.* ἀμφοτέρωθεν κοῖλον. *P. Victorius Variar. Lect.* lib. 54. c. 22. erudite ex *Aristotele* ostendit, poculum hoc esse duplex; fundo in media sui parte, quod sit utrique poculo, et erecto et inverso, commune. Quod et notavit *Eustathius.* Alii poculum *utrinque ansatum* intelligunt.

Ver. 586. Τέτλαθι,] Τέτλαι, καὶ (κατὰ μεταπλασμὸν) Τέτλαθι, ὡς Δίδωθι. Εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ Τλῆθι ἐγένετο κατ' ἀναδιπλασιασμὸν, εἶχεν ἂν τὴν παραλήγουσαν μακράν. *Schol. Moschopuli.*

Ver. 587. Μή σε φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι Θεινομένην] Vis particulæ περ hoc in loco est, ut sententia sit: " *Ne* " *te, quam omnium maxime amo, cogar* " *videre vapulantem.*"

Ver. 590. μεμαῶτα,] Vide infra ad β'. 818.

Ver. 591. ποδὸς τεταγὼν,] *pede prehensum et circumrotatum. Clark.* Apud Lucian. Contempl. init. scripti et edd. τεταγώς. nisi quod Codex Gorlic. τεταγὼν exhibet. Id participium magno Hemsterhusio magis placebat, ductum a τέταγα, quam τεταγὼν ab aor. 2. ἔταγον, quem vid. adde notam Jensii ad illum locum de βηλοῦ θεσπ. quod cum I. Fr. Gronovio verti vult *sacro limine.* Bene.

Ibid. βηλοῦ] Schol. MS. Lips. Εἴρηται δὲ βηλὸς ἀπὸ τοῦ βαίνεσθαι, ὡς καὶ ὀδὸς ἀπὸ τοῦ ὀδεύεσθαι. Καὶ Πανύασις δὲ τὰ πέδιλα,

Ῥίψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο·
Πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
Κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
Ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ Θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
Αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι Θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
Ὠινοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι Θεοῖσιν,
Ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.

"Dejecit, pede prehensum, de limine divino:
"Totam autem diem ferebar; unaque cum sole occidente
"Decidi in Lemno; parum autem jam animæ inerat:
"Ibi me Sinties viri statim exceperunt cadentem."
Sic dixit: risit autem Dea candidas-ulnas-habens Juno:
Subridensque a filio accepit manu poculum.
At ille cæteris Diis a dextra-exorsus omnibus
Fundebat dulce nectar ab cratere hauriens.
Immensus autem excitatus est risus beatis Diis,
Ut viderunt Vulcanum per ædes ministrantem.

591 ῥίψαι] MS. Sed rubro supra scriptum ε. vid. ad γ'. 252. 598 κρατῆρος] Fl. Ald. 1. sic et γ'. 247.

βῆλα λέγει. Παρμενίων δὲ ὁ γλωσσογράφος φησὶν, Ἀχαιοὺς καὶ Δρύοπας καλεῖν τὸν οὐρανὸν, βηλόν. Κράτης δὲ περισπῶν τὴν πρώτην συλλαβὴν, χαλδαϊκὴν εἶναι τὴν λέξιν ἀποδίδωσι. Ἀγαθοκλῆς δὲ τὴν πάντων περιοχὴν etc. *Ern.*

Ver. 593. Κάππεσον ἐν Λήμνῳ,] In insula nimirum sulphurosa, et igne subterraneo referta. Cæterum, decidere *aliquo in loco*, vel *aliquem in locum*, non unum idemque est. Nimirum qui erat *in Lemno* tum, cum *in Lemnum* deciderat; æque recte dicitur is, sive *in Lemno* decidisse, sive *in Lemnum*. At qui *in lapillum deciderit*, non utique et is itidem recte dicetur *decidisse in lapillo*. Similiter, qui *humi sedet*, æque recte dicitur sive *in terram* consedisse, sive *in terra:* At qui *in flosculum consederit*, non item recte dicetur *consedisse in flosculo*. Qui in his et similibus loquendi rationibus, vocabulum alterum esse contendunt *pro altero* positum; plane ineptiunt. Vide quæ Nos hac de re ad *Cæsaris Commentar. de Bello Gallico*, lib. 4. §. 9. Item infra, ad θ'. 156. *Clark.*

Vereor, ne hæc subtiliora sint, quam consuetudo loquendi patiatur, quæ talem ἀκρίβειαν respuit. Simplicius Glossa interlin. MS. Lips. ἀντὶ τοῦ εἰς Λῆμνον. *Ern.*

Ver. 594. κομίσαντο πεσόντα.] Vide supra ad ver. 140.

Ver. 597. ἐνδέξια] Glossa MS. Lips. ἐπιδεξίως, quod vulgatæ interpretationi prætulerim. Pincernæ regum cum artificio aliquo ministrabant potum. Xenoph. Cyro l. 3. καλῶς οἰνοχοεῖ — οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοοῦσι etc. Ἐνδέξια sunt καλὰ, ut τέρατα ἐνδέξια ap. Callin. H. in J. 69. etc. *Ern.*

Ver. 599. Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως] Vituperat hic *Plato*, non locutionem Poëticam, quæ est pulcherrima; sed Rem ipsam. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ φιλογέλωτάς γε δεῖ εἶναι. — Οὔτε ἄρα ἀνθρώπους ἀξίους λόγου κρατουμένους ὑπὸ γέλωτος ἄν τις ποιῇ, ἀποδεκτέον· πολὺ δὲ ἧττον, ἐὰν θεούς. — Οὐκοῦν Ὁμήρου οὐδὲ τὰ τοιαῦτα ἀποδεξόμεθα περὶ θεῶν, Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως. *De Repub.* lib. 3.

Ver. 600. ποιπνύοντα.] *Pincernam agen-*

῝Ως τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
῟Ηχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
῞Ηφαιστος ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
῎Ενθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
῎Ενθα κάθευδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος ῞Ηρη.

Sic tunc totum diem usque ad solem occidentem
Convivabantur; neque quicquam animus indiguit dapibus æqualibus,
Nec cithara perpulchra, quam tenebat Apollo,
Musisque, quæ canebant alternantes voce pulchra.
Cæterum postquam occidit splendida lux solis,
Hi quidem decubituri abierunt domum unusquisque,
Ubi singulis domum inclytus utroque-pede-claudus
Vulcanus fecerat solertibus præcordiis:
Jupiter autem ad suum lectum abiit Olympius fulgurator,
Ubi antea dormiebat, quando ipsum dulcis somnus invaderet:
Illic dormivit cum ascendisset; juxtaque, aureum-solium-habens Juno.

602 οὐδ' ἔτι] MS. 608 πραπίδεσσιν] Fl. Ald. J.

tem, sed et *claude*. Mirifici sunt hujus versus numeri, ad rem ipsam quasi depingendam. Vide infra ad γ'. 363.

Ver. 602. οὐδέ τι θυμὸς] *Al.* οὐδ' ἔτι θυμός.

Ibid. δαιτὸς ἐΐσης.] Vide supra ad ver. 468.

Ver. 604. καλῇ.] Vide infra ad β'. 43.

Ver. 606. ἔβαν οἶκόνδε.] Qua ratione, ἔβαν, hic ultimam producat; vide supra, ad ver. 51. et infra ad θ'. 229.

Ver. 608. ποίησ' εἰδυίῃσι πραπίδεσσι.] *Eustathius* testatur, Antiquos hoc modo scripsisse: ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.

Ver. 609. πρὸς ὃν λ.] Gloss. MS. L. Ζηνόδοτος πρὸς οὗ λ. *Ern.*

Ver. 611. ῎Ενθα κάθευδ'] *Eustathius* et *Scholiastes* scribunt, ῎Ενθα καθεῦδ'. Ne scilicet, *Modi esse Imperativi* videtur. Quod sane nihil opus.

Ibid.] Notat Scholiastes, Poëtam in toto hoc primo libro unam quidem inseruisse *Similitudinem*. Quod itidem doctissima *Domina Dacier*, et de primo *Odysseæ* libro observavit. Narrationem nimirum inchoantem, paullo simplicior decuit et minus sublimis oratio.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Β΄.

Ὑπόθεσις τῆς Β΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

ΖΕΥ͂Σ Ὄνειρον ἐπιπέμψας Ἀγαμέμνονι, παρακελεύεται τοὺς Ἕλληνας ἐξάγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον· ὁ δὲ, πρότερον μὲν τῶν ἀρίστων συνέδριον συνήγαγεν· ἔπειτα δὲ ἐκκλησίαν ποιησάμενος, ἀποπειρᾶται αὐτῶν, παρακελευσάμενος φεύγειν εἰς τὰς πατρίδας. Κατέχει δὲ αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς Ἀθηνᾶς προνοίᾳ, καὶ Νέστωρ βεβαιοῖ δημηγορήσας. Εἶτα τροφὴν ἀνελόμενοι, ἐξοπλίζονται αὐτοί τε, καὶ οἱ ἡγεμόνες, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, Ἴριδος αὐτοῖς ἀπαγγειλάσης. Κατάλογον δὲ ὁ Ποιητὴς ἐποίησε τῶν στρατευμάτων, καὶ τῶν νεῶν.

ΑΛΛΩΣ.

ΖΕΥ͂Σ, ἐμέμνητο γὰρ τῆς Θέτιδος ἱκεσίας, τῶν ἄλλων Θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ὕπνῳ σχολαζόντων, πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος τιμῆσαι τὸν τοῦ Πηλέως, Ὄνειρον Ἀγαμέμνονι πέμπει, κελεύων αὐτῷ ἐκβάλλειν πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν μάχην, συμβουλεύων αὐτῷ δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀχιλλέα παρακαλέσαι, ὁ δὲ, οὐ συνεὶς τὸ ὄναρ, τοῖς ἀριστεῦσιν αὐτὸ διηγεῖται· καὶ μετὰ τοῦτο εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσας πάντας Ἕλληνας, ὑπόπτως πρὸς αὐτοὺς διακείμενος, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι τὸν Ἀχιλλέα, ἐπιτεθέμενον αὐτοῦ τῇ ἀρχῇ, προσοικειοῦσθαι τὸ πᾶν πλῆθος, πειράζων, φεύγειν αὐτοὺς εἰς τὰς πατρίδας κελεύει· οἱ δὲ οὐ συνιέντες, ἐπὶ τὸ καθέλκειν τὰς ναῦς, καὶ εἰς τὰς πατρίδας ἀπαλλάττεσθαι χωροῦσιν. Ὀδυσσεὺς δὲ, ὑποθεμένης αὐτῷ Ἀθηνᾶς, τοὺς μὲν ἀρίστους πειθοῖ κατέχει, τῶν δὲ στρατιωτῶν πικρῶς καθάπτεται· παίει δὲ καὶ Θερσίτην, ἀμούσως πρὸς τὸν βασιλέα στασιάζοντα· καὶ τοὺς Ἕλληνας μεῖναι, καὶ τὴν Ἴλιον ἑλεῖν προτρέπει. Συμβουλεύσαντος δὲ καὶ Νέστορος τὰ αὐτὰ, Ἀγαμέμνων θύσας τῷ Διῒ τοὺς γέροντας ἑστιᾷ· καὶ προτρεψάμενος τοὺς Ἕλληνας, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξάγει πάντας. Ἑξῆς ἐστιν ὁ κατάλογος τῶν νεῶν, ἐφ' ὧν ἦλθον οἱ Ἕλληνες, καὶ τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, καὶ τῶν Τρώων, καὶ τῶν ἐπικούρων.

ΤΗΣ

ʽΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Β΄.

Ἐπιγραφαί.

Ὄνειρος, καὶ Κατάλογος, ἢ Βοιωτία.

Ἄλλως.

Βῆτα δ᾽ Ὄνειρον ἔχει, ἀγορήν, καὶ νῆας ἀριθμεῖ.

ἌΛΛΟΙ μέν ῥα Θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
Εὗδον παννύχιοι· Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·

Cæteri quidem Diique et homines bellatores equestres
Dormiebant totam noctem; Jovem autem non tenebat dulcis somnus,

Ver. 1. ἌΛΛΟΙ μέν ῥα] *Zenodotus* legit, Ὧλλοι· Quod est, Οἱ ἄλλοι. Istud autem, ῥὰ, vim habet in connectenda sententia cum eo, quod præcessit. α΄. 606. Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν.

Ibid. ἱπποκορυσταὶ] Γελοίως ὁ Ἀπίων ἱπποκορυστὰς ἀπέδωκε, τοὺς κόρυθας ἔχοντας ἱππείαις θριξὶ κεκοσμημένας. Εἰ γὰρ παρὰ τὴν κόρυν συνέκειτο, ἱπποκόρυθος ἂν ἐλέγετο. Νῦν δὲ σημαίνει τὸν ἔφιππον ὁπλίτην· κορυστὴς γὰρ ἀπὸ μέρους ὁ ὁπλίτης καὶ μαχητής· — Ἄνδρα κορυστήν. *Porphyr. Quæstion. Homeric.* §. 15.

Ver. 2. Εὗδον παννύχιοι· Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.]

> ——— Somno positæ sub nocte silenti
> Lenibant curas, et corda oblita laborum:
> At non infelix animi Phœnissa; neque unquam
> Solvitur in somnos, oculisve aut pectore noctem
> Accipit. ——— *Æn.* IV. 527.

Fuerunt inter veteres teste *Eustathio*, qui legerent ἔχεν ἥδυμος ὕπνος. Fuerunt porro, qui hoc, Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος, cum isto, ἔνθα καθεῦδ᾽ ἀναβὰς, in fine præcedentis libri, pugnare existimarent. Inepte admodum. Nam et istic (quod observavit *Eustathius*) καθεύδειν recte dicitur is, qui ad somnum captandum decumbit; et hic (quod annotavit *Scholiastes*) de eo, qui parum admodum dormierit, non minus recte dicitur, Δία δ᾽ οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος.

Ver. 3. Ἀλλ᾽ ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα,]

> —— animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc;
> In partesque rapit varias, perque omnia versat.
> *Æn.* IV. 285.

Ver. 4. ἀλέσῃ δὲ πολέας] Enunciabatur, ac si scriptum fuisset πολεῖς. Vide infra ad ver. 811.

Ver. 5. Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,]

> Hæc alternanti potior sententia visa est.
> *Æn.* IV. 287.

'Αλλ' ὅγε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς 'Αχιλῆα
Τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν 'Αχαιῶν.
"Ηδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Πέμψαι ἐπ' 'Ατρείδῃ 'Αγαμέμνονι οὖλον "Ονειρον·
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι, οὖλε "Ονειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας 'Αχαιῶν·
'Ελθὼν ἐς κλισίην 'Αγαμέμνονος 'Ατρείδαο,
Παντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω·
Θωρῆξαί ἑ κέλευε καρηκομόωντας 'Αχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς 'Ολύμπια δώματ' ἔχοντες

Verum is anxie-cogitabat animo, ut Achillem
Honoraret, perderetque multos ad naves Achivorum.
Hoc autem ei in animo optimum visum est consilium,
Mittere ad Atridem Agamemnonem perniciosum Somnium:
Et id compellans, verbis alatis allocutus est;
" Vade, age, perniciosum Somnium, celeres ad naves Achivorum:]
" Ingressus in tentorium Agamemnonis Atridæ,
" Omnia valde accurate nuncia, sicut mando
" Armare ipsum jube comatos Achivos
" Cum omnibus copiis; Nunc enim capiat urbem latas-vias habentem
" Trojanorum; non enim amplius diverse cœlestes domos habentes

12 πασσυδίῃ] Ald. 2. 3. Junt. 14 ἐπέγναμψε] Fl. Aldd. Junt. Rom.

Ver. 6. Πέμψαι ἐπ' 'Ατρείδῃ 'Αγαμέμνονι οὖλον "Ονειρον] *Al.* ἐπ' 'Ατρείδην 'Αγαμέμνονα. Porro et hic vituperat *Homerum* Plato: Δεῖ περὶ θεῶν καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν, ὡς μήτε αὐτοὺς γόητας τῷ μεταβάλλειν ἑαυτοὺς, μήτε ἡμᾶς ψεύδεσι παράγειν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ — Πολλὰ ἄρα Ὁμήρου ἐπαινοῦντες ἄλλα, τοῦτο οὐκ ἐπαινεσόμεθα, τὴν τοῦ ἐνυπνίου πομπὴν ὑπὸ Διὸς τῷ 'Αγαμέμνονι. *De Repub.* lib. 2. *sub finem.* Sed vide infra, ad ver. 12.

Ver. 8. Βάσκ' ἴθι,]

Vade, age, nate; —— *Æn.* IV. 223.

" Cæterum, quis tam obtuso ingenio est, " quin intelligat, βάσκ', ἴθι, verba duo " idem significantia, non frustra posita " esse ἐκ παραλλήλου, ut quidam putant; " sed hortamentum esse acre imperatæ " celeritatis?" *Gell.* lib. 13. cap. 23. *Clark.* Post ἐλθὼν videtur excedisse δ'. Sed et alibi omittitur. Clarkius δ'. 327. etiam emphasin in eo quærit: quæ nulla est, ut ibi monuimus. *Ern.*

Ver. 10. ἀτρεκέως ἀγορευέμεν,] *Vere;* non ad narrationis sententiam, sed ad verborum narrationem: ut recte annotavit *Spondanus.* Quare melius latine vertitur, *accurate,* quam *vere.*

Ver. 11. καρηκομόωντας] Crinitos.

—— *Crinitus* Jopas. *Æn.* I. 744.

Ver. 12. Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν] *Al.* πασσυδίῃ. Cæterum quas hic minutias *Macrobius* (in *Somn. Scip.* l. 1. c. 7.) aliique commenti sunt, quo minus in errorem *necessario* inductus fuerit hoc somnio *Agamemnon;* meræ sunt nugæ. Tota hæc Poëtica machinatio, id unum narrat; Agamemnonem, postquam discessisset Achilles, sibi tamen assentatum, sibi somniasse, sibi temere finxisse; urbem sc Trojam, illo absente, posse nihilominus expugnare. Infra 37. Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ· Νήπιος.

Ver. 13. οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς] " Quid est " quod dicit, consensisse in excidium Tro-

Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
Εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληΐῳ υἷϊ ἐοικὼς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων.
Τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος.
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,

"Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
"Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent."
Sic dixit: ivit autem Somnium, postquam sermonem audivit:
Protinusque pervenit celeres ad naves Achivorum:
Ivit utique ad Atridem Agamemnonem: hunc vero deprehendit
Dormientem in tentorio; circumque dulcis fusus erat somnus.
Stetit autem supra caput, Neleïo filio similis,
Nestori, quem maxime senum honorabat Agamemnon.
Huic se cum assimilavisset, eum *ita* alloquebatur divinum Somnium;
"Dormis, Atrei fili, bellicosi, equûm-domitoris?
"Non oportet per totam noctem dormire consiliarium virum,
"Cui populique sunt commissi, et tanta curæ-sunt.
"Nunc vero mihi mentem adhibe ocyus; Jovis enim tibi nuncius sum,

19 ἀμβρόσιος] MS. 25 μέμηλεν] Ald. 2. 3. Rom. Junt. 28 σ' ἐκέλευε] MS. Sic rursus infr. 61. 31 ἐπέγναμψε] Fl. 33 μὴ δέ σε] Fl. Aldd. R. Junt.

"jam omnes Deos, precibus motos Junonis? " quod sequens historia manifeste refellit: "Hoc igitur satis liquide et plane falsum "et fictum est." Ita Vir doctissimus, *Camerarius*. Verum, quam supervacanea sic hæc Annotatio, vide supra ad ver. 12.

Ver. 15. Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.] Hemistichium hoc desumptum videtur ex sequente ver. 32. Olim hoc in loco legebatur, δίδομεν δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι vel, ut alii maluerunt, διδόμεν δέ οἱ εὖχος ἀρέσθαι. *Aristot. Poëtic.* c. 25. et alibi. Cæterum, quibus de causis factæ fuerint hæ mutationes, meræ sunt ineptiæ: Vide supra, ad ver. 12.

Ver. 20. Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς,]

Devolat, et supra caput astitit.—— *Æn.* IV. 702

Ibid. Νηληΐῳ υἷϊ ἐοικὼς,]

Omnia Mercurio similis, vocemque, coloremque *Æn.* IV. 558.

Ver. 22. Τῷ μιν ἐεισάμενος] Vide infra ad γ'. 389.

Ver. 23. Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ,]

—— potes hoc sub casu ducere somnos? *Æn.* IV. 560.

Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
Ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
Ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
Αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
Τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
Φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ·
Νήπιος· οὐδὲ τὰ ᾔδη, ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
Θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε

" Qui de te, *quanquam* distans, valde solicitus est, et miseratur:
" Armare te jussit comantes Achivos
" Cum omnibus copiis: nunc enim capias urbem latas-vias-habentem
" Trojanorum: non enim amplius diverse cœlestes domos habentes
" Immortales sentiunt: inflexit enim omnes
" Juno supplicans: Trojanis autem mala impendent
" A Jove. Sed tu tuo tene animo, neque te oblivio
" Capiat, quando te dulcis somnus dimiserit."
Sic quum dixisset, abiit; illumque reliquit ibi
Ea cogitantem animo, quæ non perfecta erant futura:
Putavit enim capturum *se* Priami urbem die illo,
Stultus; neque ea sciebat, quæ Jupiter scilicet moliebatur opera.
Erat enim insuper impositurus doloresque suspiriaque

35 ἀπεβήσετο] MS. Fl. Ald. 2. 3. Junt. Turn. Secutus est hoc Barnes. sic sæpe MS. et edd. vett. mox v. 48. γ'. 262. 328. etc. 36 ἄρ'] MS. ut mox v. 38. ἄρα pro ἅ ῥα. ἔμελλεν] Fl. Ald. 1.

Ibid. ἱπποδάμοιο;]

Picus, equûm domitor, —— Æn. VII. 189.
Lausus, equûm domitor, —— 651.
At Messapus equûm domitor, —— 691.

Ver. 24. Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν] Qua ratione, παννύχιον, hic ultimam producat; item γὰρ, ver. 30. vide supra ad α'. 51.

Ver. 25. ἐπιτετράφαται, — μέμηλε.] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 27. Ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·]

Imperio Jovis huc venio, qui ——
—— cœlo tandem miseratus ab alto est.
Æn. V. 726.

Ver. 35. ἀπεβήσατο·] Sic infra, ver. 48. προσεβήσατο. Editi hic plurimi habent, ἀπεβήσετο, a verbo ficto, βήσομαι. Vide infra ad ε'. 109.

Ibid. Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο·]

—— Sic fatus, nocti se immiscuit atræ.
Æn. IV. 570.

Ver. 37. Φῆ γὰρ ὅγ'] Vide supra ad ver. 12.

Ver. 38. Νήπιος·]

Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·
Ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
Καλὸν, νηγάτεον, περὶ δ' αὖ μέγα βάλλετο φᾶρος·
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·

Trojanisque et Danaïs per acres pugnas.
Experrectus igitur est ex somno: divinaque ei *adhuc* circumfusa erat vox:
Sedit autem arrectus, mollemque induit tunicam,
Pulchram, novam: circaque magnum *sibi* jecit pallium:
Pedibus item sub nitidis ligavit pulchra calceamenta:
Circumque humeros suspendit ensem argenteis-clavis:

43 περὶ δὲ μέγα] MS. Fl. non displicet. 44 ὑπὸ λιπ.] MS.

Demens qui —— *Æn.* IX. 728.

Et alibi.

Ibid. ἅ ῥα Ζεὺς] Vide supra ad α'. ver. 56.

Ver. 40. διὰ κρ. ὑσμίνας.] Gloss. interl. MS. L. notat dictum pro διὰ ὑσμινῶν. *Ern.*

Ver. 41. Ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου·]

Tum vero Æneas ——
Corripit e somno corpus —— *Æn.* IV. 571.

Ibid. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·] Qui hoc in alium sermonem convertere volet, is demum, quæ sit horum vocabulorum vis et ἐνέργεια sentiet. *Domina Dacier* non male: "*Il lui sembla que la voix divine* "*repanduë tout autour de lui, retentissoit encore a ses oreilles.*" *Clark. Aures ei adhuc tinniebant voce divina.*

Ver. 42. Ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,]

Consurgit senior, tunicaque inducitur artus.
Æn. VIII. 457.

Ver. 43. Καλὸν, νηγάτεον,] Occurrit hæc vox, καλὸς, in Iliade et Odyssea, amplius *ducenties et septuagies:* et his *omnibus* in locis priorem *semper* producit. Unde sequentes mihi videor *Observationes* colligere, a nemine, quod sciam, occupatas.

Primo: Poëticam, quam appellant, *Licentiam*, non utique eam esse, quæ vulgo existimatur. Nam casu et fortuito evenire omnino non potuit, ut vox toties usurpata, syllabam priorem ne SEMEL quidem corriperet. Vide supra ad α'. ver. 51. *Pauca* admodum immo *paucissima* sunt vocabula, quæ penultimam habent ancipitem; ut ὕδωρ etc.

Secundo; Homerum non *Dialectis* omnibus promiscue et ἀλόγως, sed ea solummodo usum esse, quæ inter Suos erat *Ionico-Poëtica:* Ex variis quidem illa Dialectis existens, non communiter et universe, sed certa quadam et constanti ratione, Poëtis *Ionicis* (ut credere æquum est) usitata. In Sermone *Attico*, vox καλὸς, *Sophocli, Euripidi* et *Aristophani, innumeris* in locis (nescio annon in omnibus) *corripitur.* Atque hæc quidem loquendi ratio, ignota erat *Homero;* quemadmodum ista *Ionico-Poëtica*, καλίων, ἴμμεναι, ἀγερέμεν, et similia, scriptoribus *Atticis*, Tragicis Comicisque, non erant licita. In lingua *Dorica*, vox καλὸς itidem *corripitur:* Ideoque apud *Theocritum*, qui dialecto *Ionica* et *Dorica* promiscue usus est, sæpe legitur *correpta*, sæpe *producta:* nonnunquam etiam uno eodemque in versu; ut — Πολύφαμε, τὰ μὴ καλὰ καλὰ πέφανται. Qua licentia *Homerus* nusquam est usus; sicuti nec τᾰς, αὐτᾰς, μούσᾰς, et similibus.

Tertio: Hinc mihi videor colligere, *Hymnum* istum *in Venerem*, et *Epigrammata* quædam, *Homero* vulgo ascripta, non utique *Homeri* esse, sed recentioris cujusdam Poëtæ. Legitur nimirum, *Hymn. in Venerem*, ver. 29. Τῇδε πατὴρ Ζεὺς δῶκε ΚΑΛΟ'Ν γέρας, ἀντὶ γάμοιο. Et ver. 262. Καί τε μετ' ἀθανάτοισι ΚΑΛΟ'Ν χόρον ἐῤῥώσαντο. (Licet posterior iste versus sanari quidem possit, si leges, ἀθανάτοις) Similiter, *Epigramm.* 47. ver. 4. Φρυχθῆναί τε ΚΑΛΩ͂Σ, καὶ τιμῆς ὦνον ἀρέσθαι. Certe hæc ab *Homero* profecta nemo crediderit,

Εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον, ἄφθιτον αἰεί·
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσατο μακρὸν Ὄλυμπον·
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε,
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.

Accepit autem sceptrum paternum incorruptum semper,
Cum quo ivit ad naves Achivorumære-loricatorum.
Aurora quidem Dea conscendit magnum Olympum,
Jovi lumen nunciatura et aliis immortalibus:
Sed is præcones argutis-vocibus jussit,
Convocare ad consilium comantes Achivos.

48 προσεβήσατο] MS. habet α ab manu secunda. nam a prima fuit προσεβήσετο.

qui vocem istam in *Iliade* et *Odyssea* prope *trecenties* productam legerit, correptam ne SEMEL quidem.

Quarto: Hinc mihi novo argumento confirmari videtur. *Hesiodum* non *æqualem* fuisse *Homeri*, (nisi forte per longa *regionum* intervalla linguis loquebantur plane diversis,) sed *recentiorem* multo: Quod et aliunde censuit Cicero; "*Homerus*, inquit, *multis, ut mihi videtur, ante sæculis fuit.*" lib. de Senectute) *Hesiodus* nimirum, ut priorem in voce καλὸς, sæpe *producit*, (Ἔργ. καὶ Ἡμερ. lib. 1. ver. 196. *Theogon*. ver. 8. 17. 22. et alibi;) ita eandem sæpe quoque *corripit;* (Ἔργ. καὶ Ἡμερ lib. 1. ver. 63. *Theogon*. ver. 585. et 903.) Neque hoc solum, verum etiam, more Dorico, *ultimam* in vocibus τροπὰς, δεινὰς, κύρας, Ἁρπυίας, μεταναιέτας, βουλὰς, (quinetiam et λαγὸς in accusativo plurali) corripuit: [Ἔργ. καὶ Ἡμερ. lib. 2. ver. 182. 281. 293. Ἀσπ. Ἡρακλ. ver. 302. *Theogon*. ver. 60. 267. 401. 534. 654.] Cujusmodi Exempla apud *Homerum* neutiquam occurrunt. Similiter vocem ὀπωρινὸς, cujus penultimam *Homerus* semper producit, *Hesiodus* recentiore pronunciandi more corripuit: Ἔργ. καὶ Ἡμερ. lib. 2. ver. 33.

Quinto: Itaque rem minus attigerunt Prosodiæ Scriptores, qui vocem καλὸς priorem habere *communem* universe docent. *Καλὸς primam habet ancipitem, sicque passim occurrit.* Phil. Labbe, *Thesaur. Prosod.* pag. 81. Similem et in aliis vocibus errorem errarunt. Τίνω apud *Homerum*, lingua *Ionica* scilicet, priorem producit. Hinc idem vir doctus; Τίνω (inquit) *primam producere debet, quamvis Euripides alicubi videatur corripuisse:* Prosod. pag. 125. Immo vero non *videtur* corripuisse, sed (*Attico* videlicet ore proloquens) manifesto *corripuit:*

Δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς.

Iphig. in Taur. ver. 339. et alibi. Similiter φθίνω, φθάνω, et similia quædam, apud *Homerum* semper producuntur; quæ Tragici Scriptores *Attici* corripuerunt:

Νέαν φθινόντων, μεῖζον ἄρνυμαι κλέος.
Eurip. Alcest. ver. 56.

Ζητῶν· φθίνει γὰρ καὶ μαραίνεται νόσῳ.
Ibid. 201.

Τοὶ γὰρ φυτεύων παῖδας οὐκ ἔτ' ἂν φθάνοις.
Ibid. 662.

Χωρεῖ τρέμουσα κῶλα, καὶ μόλις φθάνει.
Medea, 1169.

Nihilo tamen minus, et apud *Homerum*, in lingua utique *Ionica*, semper corripiuntur, [φθῖτὸς] ἄφθῖτος, φθῖνύθειν a φθῖνω; φθᾰμενος, a φθᾱνω; et similia: Eadem nimirum analogia, qua ex φαίνω deducitur ἔφᾰνον φᾰνερὸς, φᾰνεροῦμαι; ex μαρτῡρομαι, μαρτῠρίομαι; ex κῡρω, κῠρίω: ex κρῖνω, κρῐτὸς, ἄκρῐτος *etc*. Vide supra ad α'. 309. 314. 338. et infra ad ζ'. 334.

Ver. 44. Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα· Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·]

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis:
Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. *Æn.* VIII. 458.

Ver. 48. Ἠὼς μέν ῥα θεὰ] Vide supra ad α'. 477.

Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων,
Νεστορέῃ παρὰ νηῒ Πυληγενέος βασιλῆος·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος,
Ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ,
Εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ', ἄγχιστα ἐῴκει.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ, δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
Ὧι λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
Νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
Ὃς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει.
Θωρῆξαί σε κέλευσε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς
Πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν

Hi quidem convocarunt, illi autem frequentes affuerunt valde celeriter.
Consultationem vero primum magnanimorum sedere jussit Senatorum,
Nestoream apud navem Pylo-nati regis:
Quos ille cum coëgisset, prudentem struebat consultationem;
" Audite, amici, divinum mihi in somnis venit Somnium,
" Dulcem per noctem: maxime vero Nestori nobili,
" Formaque, staturaque corporisque habitu, simillimus erat.
" Stetit autem supra caput, et ad me verba fecit:
" Dormis, Atrei fili, bellicosi, equûm-domitoris?
" Non oportet totam noctem dormire consiliarium virum;
" Cui populique commissi sunt, et tanta curæ-sunt.
" Nunc vero mihi mentem adhibe ocyus: Jovis enim tibi nuncius sum,
" Qui de te, *quanquam* distans, valde solicitus est, et miseratur.
" Armare te jussit comantes Achivos
" Cum omnibus copiis; nunc enim capias urbem latas-vias-habentem

65 σ' ἐκέλευε] MS. ut v. 28.

Ver. 49. ἀθανάτοισιν·] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 51. Κηρύσσειν ἀγορήνδε — ἠγείροντο μάλ' ὦκα.]

Ergo concilium magnum, primosque suorum
Imperio accitos, alta intra limina cogit.
Olli convenere, fluuntque ad regia plenis
Tecta viis. ——— Æn. XI. 234.

Ver. 53. Βουλὴν — ἷζε] Veterum nonnulli legebant Βουλὴ — ἷζε.

Ver. 57. μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ, Εἶδός τε, μέγεθός τε] De isto, τέ vide ad α'. 51.

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque,
Et crines flavos, et membra decora juventæ.
Æn. IV. 557.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque,
Et crines albos, et sæva sonoribus arma.
Æn. IX. 650.

Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς 'Ολύμπια δώματ' ἔχοντες
'Αθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
'Εκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
Ὤιχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
'Αλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας 'Αχαιῶν.
Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
Καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
'Υμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅγ', ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, 'Αργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον 'Αχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
Ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·

" Trojanorum: non enim amplius diverse cœlestes domos habentes
" Immortales sentiunt; inflexit enim omnes
" Juno supplicans: Trojanis vero mala impendent
" Ab Jove: Sed tu tuo tene animo. Sic illud loquutum
" Abiit avolans; meque jucundus somnus reliquit.
" Verum agite, si quo modo armemus filios Achivorum.
" Primum autem ego verbis tentabo, quatenus fas est,
" Et fugere cum navibus multorum-transtrorum jubebo:
" Vos autem aliunde alius cohibete verbis."
Ille quidem sic loquutus, consedit. His autem surrexit
Nestor, qui Pyli rex erat arenosæ,
Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit,
" O amici, Argivorum ductores et principes,
" Siquidem aliquis somnium Achivorum alius dixisset,
" Mendacium diceremus, et aversaremur magis:

68 ἐπέγναμψε] Fl. ut supra v. 31. 74 πολυκλήϊσι] Ald. 2. 3. R. Junt. Fl.
78 ὅ σφιν] MS. Fl. Ald. Junt. εὔφρ.] MS. Ald. 1.

Ver. 65—70. Θωρῆξαί σε κέλευσε etc. Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν] *Zenodotus*, teste *Eustathio*, ad evitandam ταυτολογίαν, versus hosce (id quod Veteres tamen non approbarunt) hoc modo contraxit:

Ἠνώγει σε πατὴρ ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Τρωσὶ μαχήσασθαι προτὶ Ἴλιον· Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν etc.

Ver. 71. ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ] Vide supra ad α'. ver. 51.

Ver. 73. Πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσιν πειρήσομαι,] Ἵνα πεῖραν τῆς ὁρμῆς αὐτῶν λάβῃ, καὶ μὴ ἐπαχθὴς ᾖ, πολεμεῖν ἀναγκάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ. *Dion. Hal.* περὶ τῆς 'Ομήρου ποιήσεως, cap. 20. Veritus nimirum ne, discessu *Achillis*, militum a se voluntates alienasset. Vide infra ad ver. 110.

Ver. 81. νοσφιζ. μᾶλλον·] Gloss. MS. L. διαχωριζόμεθα ἀπὸ τῆς πίστεως τοῦ ὀνείρου. *Ern.*

Νῦν δ' ἴδεν, ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
Ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξ ἦρχε νέεσθαι.
Οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
Βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
Αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων

"Nunc autem vidit *is*, qui *se* longe præstantissimum in exercitu gloriatur esse.
"Verum agite, si quo modo armemus filios Achivorum."
Sic loquutus, concilio incepit excedere.
Hi autem surrexerunt, parueruntque pastori populorum,
Sceptrigeri reges: accurrebant autem *interea* populi.
Sicut gentes eunt apum confertarum,
E petra cava semper recens venientium,
In modum racemi autem volant super floribus vernis,
Et aliæ hac affatim volant, aliæ illac:
Sic horum gentes multæ a navibus et tentoriis

87 ἤυτε] Fl. ἀδινάων] sic Schol. min. Infra 469. aliter est. 88 ἀεὶ] MS. 90 ἔνθ' ἅλις — τ' ἔνθα] MS.

Ver. 87—93. Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων — Ὣς τῶν ἔθνεα — Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν·]

Qualis apes æstate nova per florea rura
Exercet sub sole labor, cum gentis adultos
Educunt fœtus, aut cum liquentia mella
Stipant, et dulci distendunt nectare cellas,
Aut onera accipiunt venientum, aut agmine facto
Ignavum fucos pecus a præsepibus arcent;
Fervet opus, redolentque thymo fragrantia mella. *Æn.* I. 433.

Ac veluti in pratis, ubi apes æstate serena
Floribus insidunt variis, et candida circum
Lilia funduntur: strepit omnis murmure campus. *Æn.* VI. 707.

In hac Similitudine, *suam* habet Pulchritudinem *sua* utriusque Poëtæ loquendi ratio. Τὸν ἀθροισμὸν, καὶ τὴν πολυπλήθειαν μετ' εὐταξίας ἀπείκασε μελίσσαις. *Dionys. Halic.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, cap. 10. Atque ea quidem tenus, comparatio utrique communis. *Macrobius* (lib. 5. c. 11.) *Virgilium* hoc in loco præfert: "*Vides* "*descriptas apes a* Virgilio *Opifices, ab* "Homero *vagas? alter discursum, et so-* "*lam volatus varietatem, alter exprimit na-* "*tivæ Artis officium.*" Pulcherrime quidem hoc *Virgilius* et apposite ad rem: Etenim *Apum* comparationem cum *Operariis* instituebat, urbem condentibus. At *Homero* alia res agebatur. Exercitum nimirum e navibus atque tentoriis *egredientem* describit. Atque hanc quidem rem pulcherrime depingit illud, *ἀδινάων*; et *ἐκ πέτρης γλαφυρῆς*; et *αἰεὶ νέον ἐρχομενάων*; et *βοτρυδὸν*; et *αἱ μὲν τ' ἔνθα, αἱ δέ τε ἔνθα*. Ut mire admodum cæcutierit *Spondanus*, (recte notante *Popio*;) qui totam hujus comparationis ἀπόδοσιν in *sola* voce ἰλαδὸν, consistere existimavit.

Ver. 89. Βοτρυδὸν δὲ πέτονται]

Ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
Ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο.
Τετρήχει δ' ἀγορή, ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα,
Λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν· ἐννέα δέ σφεας
Κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
Σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ διοτρεφέων βασιλήων.
Σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας,
Παυσάμενοι κλαγγῆς· ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
Ἔστη, σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων·

Littus ante immensum procedebant ordine
Turmatim ad concionem; interque ipsos Fama accendebatur,
Incitans ire, Jovis nuncia: Hi itaque congregati erant:
Tumultuabatur autem concio, subtusque gemebat terra,
Populis sedentibus; clamorque inconditus erat: novem autem ipsos
Præcones vociferantes cohibebant, si quando a clamore
Desisterent, et Jovis alumnos reges audirent.
Vix tandem resedit populus, tenebantque sedes,
Cessantes a clamore: quum rex Agamemnon
Surrexit, sceptrum tenens; quod Vulcanus labore-fabricaverat:

95 ὑπὸ δὲ στεναχίζετο] MS. Schol. min.

——— Jamque arbore summa
Confluere et lentis uvam demittere ramis.
Georgic. IV. 557.

Ver. 90. πεποτήαται,] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 93. μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει, Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος·] Mira cum sublimitate atque ἐνεργείᾳ exhibet *ista Imago*, quam celeriter, quamque *ardenti studio*, per universum Exercitum delata fuerint Imperatoris mandata. Cæterum de voce, δεδήει, hoc in loco; et τετρήχει, ver. 95. observandum, si δέδηεν et τέτρηχεν dixisset, jam non utique constitisse *Temporum* rationem. Simile enim est, ac siquis Anglice dicat, *is in a Commotion*, pro eo, quod est, *was in a Commotion*. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 95. ὑπὸ δ' ἐστοναχίζετο γαῖα,]
— pulsuque pedum tremit excita tellus.
Æn. VII. 722.

Al. ὑπὸ δὲ στεναχίζετο. Quod et auribus magis placet, et aliis in locis ita scriptum occurrit.

Ver. 97. Κήρυκες βοόωντες] De Sono vocis istius, βοόωντες, recte Scholia *Moschopuli:* Ἐνταῦθα τὴν ἐπὶ πολὺ παράτασιν τῆς βοῆς ἐκφαίνειν βούλεται.

Ver. 99. ἐρήτ. κ.] Aut κατὰ intelligendum, aut divisim legendum est καθ' ἕδρας, ut placet viro docto in Obs. Misc. 1. p. 111. s. Ita ἐρητ. habet genuinam significationem, i. e. passivam. add. Viros doctos ad Hesych. in ἐρέτοθεν. *Ern.*

Ver. 101. σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος] Ὁ ποιητὴς, ἐπαινῶν ἐθέλων τῆς τῶν Πελοπιδῶν οἰκίας τὴν ἀρχαιότητα, καὶ τὸ μέγεθος ἡγεμονίας ἐνδείξασθαι, — Αὕτη σοι τῆς Πελοπιδῶν οἰκίας ἡ γενεαλογία, εἰς τρεῖς οὐδὲ ὅλας μείνασα γενεάς. Τά γε μὴν τῆς ἡμετέρας *etc.* Juliani *Orat.* 3.

Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
Αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκεν Πέλοπι πληξίππῳ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·
Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
Πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν·
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προςηύδα·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἀνέδησε βαρείῃ·
Σχέτλιος, ὃς πρίν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·

Vulcanus quidem dedit Jovi Saturnio Regi:
Sed Jupiter dedit internuncio Argicidæ:
Mercurius autem rex dedit Pelopi equiti:
Ac rursus Pelops dedit Atreo pastori populorum:
Atreusque moriens reliquit diviti-pecorum Thyestæ:
Ac rursus Thyestes Agamemnoni reliquit gestandum,
Ut multis insulis et Argo omni imperaret:
Hoc ille nixus, verba alata dixit;
" O amici heroës Danai, famuli Martis,
" Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi:
" Durus, qui antea quidem mihi promisit et annuit,
" Ilio exciso bene munito, *me* rediturum:

104 omissus in MS. sed ab alia manu adscriptus. δῶκε] MS. Fl. Ald. Rom. Junt. 107 φορῆναις] Ald. 2. 3. Junt. 108 πολλῇσιν] MS. sic Barnes. edidit.

Ver. 102. Ἥφαιστος μὲν δῶκε] Apte admodum et ad rem congruenter Poëta, in his quinque versibus, *Agamemnonis* stemma describens, singulis versibus sententias singulas absolvit. " *Homerum nemo in* " *magnis sublimitate, in parvis proprietate* " *superaverit.*" *Quintilian.* lib. 10. cap. 1. Vide supra ad α'. 436.

Ver. 103. διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·] De epitheto hoc Mercurii inprimis videndus Cel. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 489. qui probat eos, qui ab διάγειν sc. τὰς ἀγγελίας θεῶν ducunt, et interpretantur, *nuncium mandata perferentem*, nisi quis malit simpliciter a διάγειν ducere, ut *ministrum* significet, vel nunciis perferendis, vel aliis mandatis peragendis.

Ver. 106. ἔλιπε πολύαρνι] Qua ratione, ἔλιπε, hic ultimam producat; item ἐρεισάμενος, ver. 109. et ὑπερμενέϊ ver. 116. vide supra ad α'. 51.

Ver. 107. Αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ'] Θυέστα, Nominativus; non Vocativus pro Nominativo; quod est ineptissimum. Vide supra ad α'. 175.

Ver. 108. Πολλῇσι νήσοισι] Quidam, πολλῇσιν. Sed nihil opus. Vide infra ad ver. 612.

Ver. 109. ἔπεα πτερόεντα προςηύδα·] *Al.* ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα.

Ver. 110. Ὦ φίλοι, ἥρωες] Totum hujus orationis artificium, in qua aliud dicit Agamemnon, aliud revera persuadere cupit, pulchre et fuse enarrat *Dionys. Hali-*

Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα, Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν·
Οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Μαψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
Ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω·
Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν·

"Nunc vero malam fraudem struxit, et me jubet
"Inglorium, Argos redire; postquam multum perdidi populum.
"Ita scilicet Jovi erit præpotenti placitum,
"Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
"Et adhuc etiam demolietur: ejus enim potentia est maxima.
"Turpe enim hoc est etiam posteris auditu,
"Incassum adeo talem tantumque populum Achivorum
"Irritum bellum gerere, et pugnare
"Cum viris paucioribus: exitus autem nondum ullus apparuit.
"Si enim velimus Achivique Trojanique,
"Fœderibus fidelibus percussis, numerari utrique;
"Trojanos quidem legere, cives quotquot sunt;

109 ἐπὶ ἀργείοισι μετήνυδα] MS. de qua lectione vid. Eustath. Eadem est in aliquot MSS. ap. Barnes. μετήνυδα est etiam in Schol. min. Totum hemistichium est Il. ί. 16.

carn. lib. qui inscribitur τέχνη cap. 8 et 9. Ἐπάγει τὴν τέχνην, ἐν τῇ δημηγορίᾳ ἀσθενεῖς προτάσεις προτείνων — τὸ δὲ ἑξῆς, θαυμασίως στρεφόμενόν ἐστιν. "Αἰσχρὸν γὰρ τό δε" etc. — τὸ δὲ τέλος τῶν λόγων, ἰσχυρῶς ἐναντία βουλομένῳ ἐστὶν, οἷς λέγει. "Φεύγωμεν" etc.

Ver. 111. Ζεύς με μέγα] Ἐπιπροσθεῖ ὁ τύφος, "Ὦ μάκαρ Ἀτρείδη." — Αἱ δὲ τῶν παθῶν φωναὶ πρὸς τὴν κενὴν δόξαν Ἔνδοθεν ἀντιμαρτυροῦσι, "Ζεύς με μέγα κρονίδης ἄτῃ" etc. *Plutarch. de Animi Tranquillit.*

Ibid. ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·] Hinc apud *Antoninum*, lib. X. § 28. Ὁ οἰμώζων — τὴν Ἔνδεσιν ἡμῶν, "*deplorans vitæ hujus miseri*-"*as, et quasi* illigationem."

Ver. 113. ἀπονέεσθαι·] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 115. Δυσκλέα, Ἄργος ἱκέσθαι,]
— patriam remeabo inglorius urbem.
Æn. XI. 793.

Ver. 118. Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει·] *Barnesius* legendum existimat, καλλύσει; quod est, καταλύσει. Sed nihil opus.

Ibid. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.]
—— rerum cui summa potestas.
Æn. X. 100.

Ver. 122. Ἀνδράσι παυροτέροισι·]
Vix hostem, alterni si congrediamur, habemus.
Æn. XII. 233.

Ver. 123. Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν — Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω· Τρῶας μὲν λέξασθαι,] Το "Ἀριθμηθήμεναι," οὐ πρὸς τὸ, "Ἐθέλοιμεν," ἀποδίδοται

Ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν,
Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
Τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
Οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὐναιόμενον πτολίεθρον.
Ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοὶ,
Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
Αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,
Εἵαται ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
Αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα·

"Nos autem in decurias disponamur Achivi,
"Trojanorumque viros singulos accipiamus, qui vinum fundant;
"Multæ utique decuriæ indigerent pocillatore.
"*In* tantum ego aio plures esse filios Achivorum
"Trojanis, qui habitant in urbe. Sed auxiliares
"Multis ex civitatibus hastas-vibrantes viri sunt,
"Qui me valde impediunt, et non sinunt volentem
"Trojæ expugnare bene habitatum oppidum.
"Novem utique prætererunt Jovis magni anni,
"Et jam ligna computruerunt navium, et funes dissoluti sunt:
"Et nostræ utique uxores, et infantes liberi
"Sedent in ædibus expectantes: nobis autem opus
"Frustrà infectum, cujus gratiâ huc venimus:

126 εἰς δεκ.] MS. 130 νέουσι] MS. 131 πολίων] MS.

ἀλλὰ πρὸς τὸ, "Ὅρκια πιστά." — Τὸ δὲ, "Ἐθέλοιμεν," πρὸς "τὸ, Τρῶας μὲν "λέξασθαι,"]— Καί ἔχει ὁ λόγος [nempe constructio ista, "ἐθέλοιμεν Τρῶας μὲν "λέξασθαι, ἡμεῖς δὲ διακοσμηθεῖμεν,"] ὁμοίως τῷ, (α'. 133.) "Ἠ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς "ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως Ἧσθαι δευόμε-"νον;" *Schol. Moschopuli.* Eodem tamen redit, si Ἀριθμηθήμεναι referatur ad Ἐθέλοιμεν; et istud, λέξασθαι, accipiatur ἐλλειπτικῶς.

Ver. 124. Ὅρκια πιστὰ ταμόντες,]
—— Fœdusque *ferit.* —— *Æn.* X. 154.
Clark. Ὅρκια τάμνειν autem non proprie *fœdus facere,* sed *victimas ferire fœderis causâ,* ut θύειν γάμους, *nuptiarum causâ sacra facere* etc. v. Cuper. Obs. III. 13. et viros doctos ad Hesych. v. τάμνειν. quæ glossa ad h. l. pertinet.

Ver. 125. Τρῶας μὲν] Alii legunt, Τρῶες μὲν· ut respondeat τῷ, Ἡμεῖς δὲ, in sequenti versu. Sed perinde est.

Ver. 129. Τόσσον ἐγώ φημι πλέας] Mire hic erravit *Scholiastes.* Οἱ μὲν Τρῶες, χωρὶς τῶν ἐπικούρων, ἦσαν μυριάδες πέντε. *Schol.* ad ver. 122. Recensentur quidem (Θ'. 562. 563.) Trojanorum *myriades quinque;* At non, isto in loco, "*sine Auxiliis.*" Recte enim (ad Θ'. 562.) annotavit *Eustathius;* τούτους [πεντακισμυρίους] μὴ τοὺς

Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε,
Πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
Πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρός τε Νότος τε
Ὤρορ', ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
Ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν
Λάβρος, ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
Ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
Νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
Ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον

"Sed agite, ut ego dixero, pareamus omnes:
"Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:
"Non enim jam Trojam capiemus latas-vias-habentem."
Sic dixit: His autem animum in pectoribus commovit,
Omnibus inter multitudinem, quicunque non consilium audiverant.
Mota est vero concio, ut fluctus ingentes maris
Pelagi Icarii, quos quidem Eurusque Notusque
Commovit, cum irruerit patris Jovis ex nubibus.
Sicutque quum moverit Zephyrus ingentem segetum campum, veniens,
Rapidus superne ingruens, et incumbens-inclinat spicas;
Sic horum tota concio mota est: hi autem fremitu-militari
Ad naves ruebant: a pedibus vero subter pulvis
Stabat excitatus: Alii autem alios adhortabantur,

137 εἶατ' ἐνὶ μ. MS. Fl. R. A. 1. Versus quidem ita concinnior. μεγάροισι] Aldd. Junt. Rom. vitiose. 140 νηυσὶν] MS.

ἐφεστίους εἶναι μόνους Τρῶας, κατά τινας, ὡς τῶν ἐπικούρων καθευδόντων· — ἀλλὰ πάντας, ἤγουν τούς τε αὐτόχθονας Τρῶας, τούς τε ἐπικούρους.

Ver. 131. Πολλίων] Pronunciabatur, Πολλῶν.

Ver. 135. Καὶ σπάρτα λέλυνται·] "Non "*rudentes*, sed *funiculi* vel *lora*, quibus "naves *consuebantur*: τὰ ῥάμματα τῶν "νεῶν." *Salmas*. "Liburni *plerasque naves* "*loris suebant*; Græci *magis cannabo et* "*stupa cæterisque sativis rebus*, *a quibus* "σπάρτα *appellabant*." Varro *apud* Gellium, lib. 17. c. 3.

Ver. 137. Εἵατο ἐν μεγάροις ποτιδέγμεναι·] Al. Εἵατ' ἐνὶ μεγάροις. Quod et ipsum scilicet εἵαται, non εἵατο, intelligendum est. Conjunctum est enim cum præcedentibus, βεβάασι, σέσηπε, λέλυνται, quæ omnia de *præsenti* dicta sunt tempore: Vide supra ad α'. 37.

Ver. 139. ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·]

Ne qua meis esto dictis mora. Æn. XII. 565.

Ver. 144. Κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα]

—— variusque per ora cucurrit
Ausonidum turbata fremor; ceu, saxa morantur
Cum rapidos amnes; clauso fit gurgite murmur,
Vicinæque fremunt ripæ crepitantibus undis.
Æn. XI. 296.

Ver. 150. ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη Ἵστατ' ἀειρομένη·]

Ἄπτεσθαι νηῶν, ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
Οἴκαδε ἱεμένων, ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
Ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
Εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ, καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

Ut prehenderent naves, et traherent in mare vastum;
Alveosque expurgabant: Clamor autem in cœlum ivit
Domum properantium; subtrahebantque phalangas navibus.
Tunc sane Argivis præter-fatum reditus contigisset,
Nisi Minervam Juno sermone affata fuisset;
" Papæ, Ægiochi Jovis filia indomita,
" Siccine vero domum, dilectam in patriam terram,
" Argivi fugient super lata dorsa maris?
" Gloriam autem Priamo, et Trojanis reliquerint
" Argivam Helenam; cujus gratiâ multi Achivorum
" Ad Trojam perierunt, dilecta procul a patriâ terrâ?
" Verum abi nunc ad populum Achivorum ære-loricatorum,

——— jam pulvere cœlum
Stare vident. ——— Æn. XII. 407.

Ver. 153. Οὐρούς] Ταφροειδῆ ὀρύγματα, δι' ὧν αἱ νῆες καθέλκονται εἰς τὴν θάλασσαν. *Schol.* Gloss. interlin. MS. Lips. ὅθεν ὁρμοῦσιν αἱ νῆες.

Ver. 155. ὑπέρμορα] Quicquid *inopinatum*, præter expectationem, quicquid *violentum*, præter naturam, quicquid *ex stultitiâ natum*, præter rationem, ea omnia ὑπὲρ μοῖραν γενέσθαι dicuntur:

Μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηαι.
υ'. 336.

Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Odyss. α'. 34.

——— nec *Fato*, merita nec morte peribat,
Sed misera *ante diem*. ——— Æn. IV. 696.

Ver. 157. ἀτρυτώνη,] Ἀκαταπόνητος, ἀκοπίαστος, ἄτρυτος ἐν μάχῃ. *Hesych.* Λέγεται δὲ Ἀτρυτώνη, ὡσανεὶ οὐ τριβομένη ὑπ' οὐδενὸς πόνου. *Phornutus de naturâ Deor.* c. 20.

Ver. 158. Οὕτω δὴ οἶκόνδε,] Τοῖς παραπληρωματικοῖς συνδέσμοις χρηστέον, οὐχ ὡς προσθήκαις κεναῖς, — ὥσπερ τινὲς τῷ " Δὴ" χρῶνται πρὸς οὐδέν· — ἀλλ' ἐὰν συμβάλλωνταί τι τῷ μεγέθει τοῦ λόγου. Καθάπερ παρὰ Πλάτωνι· "Ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρα- " νῷ Ζεύς." Καὶ παρ' Ὁμήρῳ, "Ἀλλ' ὅτε δὴ" etc. *Demetr. Phaler.* περὶ Ἑρμηνείας, §. 55. 56. Λαμβάνεται δὲ καὶ ἐν παθητικοῖς πολλάκις ὁ σύνδεσμος οὗτος ὥσπερ, — " Οὕτω δὴ " οἶκόνδε—;" Εἰ γοῦν τὸν σύνδεσμον ἐξέλοις, συνεξαιρήσεις καὶ τὸ πάθος. Ibid. §. 57. Vide supra ad α'. 56.

Ver. 165. Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν] Quâ ratione, νῆας, hic et ver. 181. ultimam producat; et similiter Διΐ et μῆτιν, ver. 169. et ὅς, ver. 184. et κακόν, ver. 190. vide supra ad α'. 51.

Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·
Καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
Ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες;

"Tuisque lenibus verbis cohibe virum quemque,
"Nec sine naves in mare trahere, quæ hinc et inde impelluntur remis."
Sic dixit: nec non paruit dea cæsiis-oculis Minerva:
Descendit itaque ab Olympi verticibus concitata;
Raptimque venit veloces ad naves Achivorum:
Invenit deinde Ulyssem Jovi consilio parem,
Stantem: neque hic navem bonis-transtris-instructam nigram
Tangebat, quia ipsum dolor corde et animo invaserat.
Prope igitur stans alloquuta est cæsiis-oculis Minerva;
"Generose Laërtiade, solertissime Ulysse,
"Siccine vero domum, dilectam in patriam terram,
"Fugietis, naves multa transtra habentes ingressi?

169 'Οδυσσῆα] Fl.

Ver. 166. γλαυκῶπις] Vide supra ad α'. 206.

Ver. 167. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα·]

Illa viam celerans ——
Nulli visa cito decurrit tramite virgo.
Æn. V. 609.

Ver. 168.] Fuerunt apud Antiquos, qui hunc versum expungerent; At nulla idonea de causa.

Ver. 169. Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα,] Ὀδυσσεῖ παρέστηκεν οὐκ ἄλλη τις ἀληθεία, ἢ φρόνησις. *Heraclid. Pontic.* Vide supra ad α'. 194. Cæterum quæri potest, *quidnam* hic extiterit *Sapientiæ* singularis; cum nihil aliud hac in re egerit *Ulysses*, quam quod prius, in concilio *Seniorum*, communi fuerat consensu constitutum, ver. 53. 73. 75. 77. etc. Mihi quidem videtur hac machinatione id indicare Poëtam, utique concilio isti *Seniorum*, ut Duces et βασιλῆας alios, ver. 188. 194. ita et ipsum quoque *Ulyssem*, non interfuisse; sed *sua sapientia* intellexisse, *quid propositi* sibi haberet *Agamemnon*. Ξυνίηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης· — οἷος νόος Ἀτρεΐδαο — οἷον ἴωσι· ver. 182. 192. 194. Judicet tamen Lector eruditus. Neque enim a quoquam hoc, quod meminerim, observatum repperi. Ex *altera parte* stare videtur, quod infra, ver. 40. inter septem γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν, *Ulysses* nomine appelletur. *Clark*. Forte nihil aliud poëta spectavit, quam ut ministerium alicujus Deæ interponeretur: et Ulysses quoque potissimum hac de caussa deligitur ad rem impediendam, quia ei inprimis favens ubique Pallas inducitur. *Ern.*

Ver. 175. νήεσσι πολυκλήϊσι] Intell. *naves amplas, magno remigio.* ut infr. 293.

Καδδέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης;
Ἀλλ' ἴθι νῦν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει·
Σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
Μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
Κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
Αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
Δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·
Σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
Τόνδ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·

" Gloriam autem Priamo et Trojanis reliqueritis,
" Argivam Helenam, cujus gratia multi Achivorum
" Ad Trojam perierunt, dilecta procul a patria terra?
" Verum abi nunc ad populum Achivorum, neque cesses;
" Tuisque blandis verbis cohibe virum quemque,
" Neque sinas naves in mare trahere, quæ-utrinque-impelluntur-remis."
Sic dixit: hic autem intellexit Deæ vocem loquentis;
Tendebatque currere, lænamque abjecit: illam vero sustulit
Præco Eurybates Ithacensis, qui eum sequebatur.
Ipse autem Atridæ Agamemnoni obvius veniens,
Accipit ab eo sceptrum paternum incorruptum semper:
Cum quo ivit per naves Achivorum ære-loricatorum.
Quemcunque quidem, seu regem, seu primarium virum inveniret,
Hunc blandis verbis detinebat astans;

184 κῆρυξ] Fl. R. A. 1. 190 δειδίσσεσθαι] MS.

πολύζυγος. Mox ver. 181. *ἀμφιέλισσαι* sunt *celeres*. Similiterque in cæteris epithetis. *Ern*.

Ver. 182. *ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης.*]

> Ὦ φθέγμ' Ἀθάνας φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν.
> Ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως
> Φώνημ' ἀκούω, καὶ ξυναρπάζω φρενί.
>
> *Sophocl*. *Aj*. v. 16.

Ver. 183. *τὴν δ' ἐκόμισσε*] Recte. Nam *κομίσω*, *ἐκόμισα*, penultimam *corripiunt*. Vide supra ad *α'*. 140.

Ver. 188. *Ὅντινα μὲν βασιλῆα*] Vide supra ad *α'*. 265.

Ver. 190. *Δαιμόνι'*,] Habet hæc vox apud *Homerum* semper aliquam *Increpationis* significationem, sed non semper acerbam. *Camerarius*.

Ver. 191. *Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο*] Quid *vulgo* inter *κάθισον* et *κάθησο* intersit, vide supra ad *α'*. *565*. Mihi tamen ita potius distinguendum videtur, ut vox *κάθισον*, *Homeri* utique temporibus, ejus fuerit, qui *simpliciter* ut *sedeat* aliquis, aliosve *sedere faciat*, jubet; *ἧσο* autem, vel *κάθησο*, ejus, qui, sive *stantem*, sive *sedentem* alloquatur, et *sedere* et *quietum permanere* jubeat.

Ver. 196. *Θυμὸς δὲ μέγας ἐστί*] Apud

Δαιμόνι', ὔ σε ἔοικε, κακὸν ὥς, δειδίσσεσθαι·
'Αλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς·
Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος 'Ατρείδαο·
Νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας 'Αχαιῶν.
'Εν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν, οἷον ἔειπε·
Μήτι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας 'Αχαιῶν.
Θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέος βασιλῆος·
Τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητίετα Ζεύς.
"Ον δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
Τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι' ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
Οὔτε πότ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' 'Αχαιοί·

" Vir optime, non te decet, timidum uti, trepidare;
" Quin ipse et sede, et alios sedere fac populos.
" Nondum enim certo scis, qui animus Atridæ:
" Nunc quidem tentat, mox autem pœna afficiet filios Achivorum.
" In concilio enim non omnes audivimus quid dixerit:
" *Cavendum igitur*, ne iratus afficiat aliquo malo filios Achivorum.
" Ira enim magna est, Jovis-alumni regis:
" Honor autem ab Jove est, diligitque ipsum providus Jupiter."
Quemcunque vero plebeium virum videret, vociferantemque offenderet,
Hunc sceptro percutiebat, increpitabatque voce;
" Improbe, quiete sede, et aliorum verba audi,
" Qui te præstantiores sunt: tu autem imbellis et invalidus,
" Neque unquam in bello æstimatus, neque in concilio.
" Non quidem ullo pacto omnes regnabimus hic Achivi:

192 σάφ' οἶσθα] MS. 203 οὐ μέν πω] MS.

Aristotelem, *Rhetor.* lib. 2. c. 2. legitur; Θυμὸς δή. Quod et in uno MS. repperit *Barnesius*. Sed vera lectio est, δέ. Vide supra ad α'. 51.

Ver. 197. μητίετα Ζεύς.] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 200. Δαιμόνι' ἀτρέμας ἧσο,] Accusatum narrat *Socratem* Xenophon, quod, hos versus sæpius repetendo, ad *Ignaviam* scilicet hortatus sit plebem. Τὸ δὲ 'Ομήρου, ἔφη ὁ κατήγορος, πολλάκις αὐτὸν λέγειν etc. 'Απομνημον. lib. 1.

Ver. 203. Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν] Artificium et εὐπρέπειαν harum duarum orationum recte explicat *Dionys. Halicarnasseus*; in quibus *Ulysses*, dum *Plebem* alloquitur, *Duces* increpat; dum *Duces*, *Plebem*. Quod enim ad *Duces* ait, Οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ' et νῦν μὲν πειρᾶται, et, ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν in hoc *Milites* scilicet objurgat: Quod autem ad *Milites* ait, Οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν, et, οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, hoc vero *Ducibus* esse reprehensioni voluit. "Α γὰρ ἐβούλετο καθάψασθαι τῶν βασιλέων, τῷ δήμῳ διελέγετο. ἃ δ' ἐβούλετο ἐπιτιμῆσαι τῷ δήμῳ, τοῖς βασιλεῦσι διελέγετο. Lib. qui inscribitur Τέχνη c. 9.

Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
Εἷς βασιλεὺς, ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.
"Ως ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
Αὖτις ἐπεσσεύοντο, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων,
'Ηχῇ· ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
"Αλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθέδρας.
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
"Ος ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη,

" Non bonum, multorum principatus: unus princeps esto,
" Unus rex, cui dedit, filius Saturni versuti
" Sceptrumque et jura, ut ipsis dominetur."
Sic ille imperatorem agens dirigebat exercitum. Illi autem ad concilium
Rursus ruebant, a navibus et tentoriis,
Cum tumultu: sicut cum fluctus-multum strepentis maris
Littore magno fremit, resonatque pontus,
Ac cæteri quidem sedebant; tenebantque sedes.
Thersites autem adhuc solus blaterans tumultuabatur,
Qui verbis animo suo et scurrilibus et multis norat

206 Abest a MS. Et est sane spurius ut in vett. libris edd. notatum. Nihil est, quo *σφισι* referatur. Nam sermo est de imperio universo. Sin de imperio in Græcos: certe *ἡμῖν* desideratur propter *τὸ βασιλευέμεν*.

Ver. 204. *Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη*] Aliud hoc, quam si dixisset, *οὐκ ἀγαθὴ etc.* Sic *Virgilius*:

Triste lupus stabulis: ———
Dulce satis humor: ——— *Eclog.* III. 80. 82.

Ver. 205 *ᾧ ἔδωκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ.*] *Πάνυ καλῶς "Ομηρος, ἐμοὶ δοκεῖν, καὶ τοῦτο ἔφη, ὡς οὐχ' ἅπαντας παρὰ τοῦ Διὸς ἔχοντας τὸ σκῆπτρον καὶ τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἀλλὰ μόνους τοὺς ἀγαθούς.* *Dio Chrysost. Orat.* 1. Cæterum totus *hic versus* 206. (teste *Spondano*) *pro spurio est annotatus in codice Didymi, ubi ad marginem scribitur νόθος.* Et in *Scholiis* quæ appellantur *Didymi*, nulla ejus fit mentio. Quin et in *Mori* MS. (teste *Barnesio*) deest iste versus. Et sine sententiæ detrimento (quantumvis eum *necessarium* existimet *Barnesius*) posset sane abesse. Recte enim explicat *Eustathius*: *ᾧ ἔδωκε (τὸ βασιλεύειν δηλαδὴ) κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω*: ut adeo versum istum 206. nec *Eustathius* videatur agnovisse. Porro vox ista; *σφίσιν*, hoc in loco, vix habet quo referatur: Nam in libro nono, ubi versus similis legitur, *Σκῆπτρον τ' ἠδὲ θέμιστας ἵνα σφίσι βουλεύησθα,*) vox *σφίσι* recte refertur ad præcedentem, *λαῶν*. Denique cum versus iste *dubius*, ante editus fuisset, — *ἵνα σφίσιν βασιλεύῃ*; *Barnesius* ex *Dione Chrysostomo*, et ex uno MS. non male edidit, — *ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ*: Nam alioqui scribendum esset *σφίσσιν*, quod est valde durum. *Clark.* Vide Var. Lect.

Ver. 210. *Αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.*] Citat hunc versum *Dionys. Halicarn.* ad demonstrandum quædam esse *οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα, καὶ — μιμητικώτατα τῶν πραγμάτων.* *Περὶ συνθέσεως.* §. 16. De cujusmodi vocabulis *Demetr. Phalereus*, *Τὰ δὲ πεποιημένα ὀνόματα* (inquit) — *ποιεῖ μάλιστα μεγαλοπρέπειαν διὰ τὸ οἷον ψόφοις ἐοικέναι.* *Περὶ 'Ερμηνείας*, §. 94. 95. Vide infra ad γ'. 363. et Υ'. 455.

Ver. 212. *ἀμετροεπὴς ἐκολῴα*] " *Verba illius multa et ἄκοσμα, strepentium sine*

Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
Ἀλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
Ἔμμεναι· αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
Φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
Κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
Φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη·
Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
Τὼ γὰρ νεικείεσκε. Τότ' αὖ Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα· τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
Ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·

Temere, ac non prout decebat, contendere regibus;
Verum quodcunque ei videretur ridiculum Argivis
Fore: Turpissimus autem vir ad Ilium venit:
Strabo erat, claudusque altero pede; et ipsius humeri
Gibbi, in pectus contracti: at superne
Acutus erat capite, rarum vero supra sparsum erat capillamentum.
Inimicissimus autem Achilli maxime erat, et Ulyssi;
His enim *præcipue* convitiari solebat. Tum vero Agamemnoni nobili
Stridule clamans dicebat probra: huic itaque Achivi
Vehementer irati erant, et indignabantur animo:

208 αὖθις] Fl. 218 συνοχηκότε] Fl. Ald. 1. v. *not.* ὕπερθεν] Ald. Junt.
220 Ὀδυσσῆϊ] Fl. Ald. 1.

" *modo* Græculorum *similia.*" Gell. lib. 1. cap. 15.

Ver. 215. Ἀλλ', ὅ, τι οἱ εἴσαιτο] Fuerunt inter Veteres qui hoc ita acciperent, ut fuerit illud ridiculum ab Achivis existimatum, quodcunque dixisset *Thersites.* Atque hoc modo explicat *Scholiastes.* Mihi multo simplicius aptiusque videtur, tum ad *verborum* tum ad *sententiæ* constructionem; ut *Thersites* ad contentionem ea sit locutus, quæcunque Achivis risum movere posse arbitraretur. Quomodo plerique hodie interpretantur,

Ver. 216. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ] Pulcherrima hæc viri, et ad deformitatem animi et ad corporis pravitatem insignis, descriptio. Γεγραμμένον — Θερσίτου πρόσωπον ἰδόντες ἡδόμεθα καὶ θαυμάζομεν· οὐχ ὡς καλὸν ἀλλ' ὡς ὅμοιον — ἡ δὲ μίμησις, ἄν τε περὶ φαῦλον, ἄν τε περὶ χρηστὸν ἐφίκηται τῆς ὁμοιότητος, ἐπαινεῖται. *Plutarch. de audiend. Poëtis.* Porro lepide admodum de hac descriptione *Lucianus:* Ἦν τις γραφὴ κατ' αὐτοῦ [καθ' Ὁμήρου] ἀπεσημειωμένη ὕβρεως ὑπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἔσκωψε, καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως συνηγοροῦντος. *Var. Hist.* lib. 2. Nec denique, ad artificium Poëmatis, nihil est, quod hic annotarunt nonnulli; utique unum omnium formosissimum *Nireo,* itidemque omnium maxime deformem *Thersiten,* semel depictos, nunquam deinceps in toto Poëmate memoratos.

Ver. 218. συνοχωκότε·] Sic MSS. et edd. nisi, quod Fl. et Ald. 1. habent συνοκωχότε, quod convenit derivationi, quam tradit Schol. Lips. συνέχω, συνοχῶ, συνοχήσω, συνόχηκα. Sed olim h. l. legebatur etiam συνοκωχότε, auctore Hesychio, qui eam nobis conservavit. Eam bene defendit Vir doctus in Misc. obs. I. p. 114. copiosius Cl. Valkenar. ad Ammon. p. 24. qui de h. v. et cognatis inprimis videndus. Thema verbi est ὀκωχὴ ap. Etymol. unde ὀκωχεύω· ἀνοκωχὴ est ap. Ammonium in ed. Ald. et Valkenar. etc. *Ernesti.*

Ver. 219. ἐπενήνοθε] Non ut Lexicographi, ex *præterito* ἐπενήνοθα: Sed ex *aoristo*

Αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν, Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
Πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
Εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
Ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
Ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; Οὐ μὲν ἔοικεν
Ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,

At hic alte vociferans, Agamemnonem increpabat sermone;
" Atrida, quam ob rem quereris, aut *qua re* indiges?
" Plena tibi ære tentoria, multæ et mulieres
" Sunt in tentoriis selectæ, quas tibi Achivi
" *Omnium* primo damus, cum urbem ceperimus.
" An adhuc et auro indiges, quod quis afferat
" Trojanorum equûm-domitorum ex Ilio, pro filio redemptionis-pretium,
" Quem ego vinctum duxero, vel alius Achivorum?
" Aut mulierem juvenem, cui miscearis amore,
" Quamque ipse seorsum detineas? Minime quidem decet
" Principem existentem, in mala inducere filios Achivorum.
" O imbelles, ignava probra, Achæïdes, non amplius Achivi.

236 τὸν δ' ἴωμεν] Fl. Ald. 1.

ἐπενήνοθεν· Alias enim non constaret *Temporum* ratio. Vide supra ad α'. 37. et infra ad γ'. 492.

Ver. 220. Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ]

—— semperque odiis et crimine Drances
Infensus juveni Turno, ——
Æn. XII. 122.

Τὴν δὲ τοῦ ἤθους μοχθηρίαν συντομώτατα καὶ δι' ἑνὸς ἔφρασεν· "Ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ." Ὑπερβολὴ γάρ τις φαυλότητος, τὸ τοῖς κρατίστοις ἐχθρὸν εἶναι. *Plutarch.* περὶ φθόνου καὶ μίσους, *sub initio.*

Ver. 221. Τὼ γὰρ νεικείεσκε.] *Convitiari solitus erat.* De vi hujus *temporis imperfecti*, vide supra ad α'. 37.

Ver. 222. Ὀξέα κεκληγὼς] A κλάζω, κεκληγὼς, eadem analogia, atque a φαίνω, πέφηνα, a κράζω, κέκραγα; et similia. Vide supra ad ver. 314.

Ver. 228. Πρωτίστῳ δίδομεν, — πτολίεθρον ἕλωμεν. — Ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω,] Pulcherrime hic *Personæ* servit Poëta, dum virum omnium ignavissimum gloriosius *de se* inducit jactantem, quam ipsum *Achillem* omnium fortissimum, etiam ferocientem insuper illum et iratum. Vide infra ad γ'. 401. Ἃς [πράξεις] ὁ ποιητὴς ἑκατέρῳ [προσώπῳ] προσηκόντως ἀποδίδωσιν. Οἷον ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα λέγει, καίπερ λέγων μετ' ὀργῆς,

Οὐ γάρ σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·

ὁ δὲ Θερσίτης τῷ αὐτῷ λοιδορούμενος λέγει,

——— ἅς τοι Ἀχαιοὶ
Πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν,

καὶ πάλιν ὁ Ἀχιλλεύς,

——— αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

Οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
Ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἦε καὶ οὐκί·
Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας·
Ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσὶν, ἀλλὰ μεθή-
Ἦ γὰρ ἂν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο. [μων.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητὴς,
Ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν·

"Domum cum navibus redeamus: hunc vero sinamus
"Isthic ad Trojam præmia concoquere; ut sciat,
"An in aliquo ei et nos adjumento simus, an non:
"Qui etiam nunc Achillem, se multo fortiorem virum,
"Contumelia affecit: Ereptum enim habet ejus pretium, quod ipse vi abstulit.
"Veruntamen non Achilli bilis est in præcordiis, verum socors *est;*
"Alioqui enim, Atrida, nunc postremum injurius fuisses."
Sic dixit, convitians Agamemnoni, pastori populorum,
Thersites: huic autem cito astitit nobilis Ulysses,
Et ipsum torve intuitus duro increpavit sermone;
"Thersite loquacissime, vocalis quanquam sic concionator,
"Desine, neque velis solus contendere cum regibus:

246] ἀκριτόμυθι] Ald. 2. 3. vitiose, et tamen imitatus est Junta, ut solet.

ὁ δὲ Θερσίτης,

Ὃν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ———
Plutarch. de audiend. Poëtis.

Ver. 233. Ἥν τ' αὐτὸς ἄπο] Qua ratione hic αὐτὸς, et δίδομεν, supra ver. 228. et ἴδ, infra ver. 239. ultimam producat; vide supra ad α'. 51. *Barnesius* hic legi posse auguratur, Ἥν αὐτός τ' ἄπο, *longe melius.* Immo vero, ad *vim* particulæ τι *longe pejus.*

Ver. 235. Ὦ πέπονες, — Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοὶ,]

O vere Phrygiæ, neque enim Phryges!
Æn. IX. 617.

Ver. 237. γέρα πεσσέμεν,] Est *præmia consumere, præmiis frui.* Male versio: *concoquere.* πέσσειν vel πέπτειν sic de tempore dixit Pindarus Pyth. IV: 300. add. Cl. Abresch. ad Æschyl. p. 638. Simillimum est illud Apollon. Rhod. I. 283. ἄλλα δὲ πάντα πάλαι θρεπτήρια πέσσω. quod stulte, ut pleraque vertit Hoelzlinus. sensus est: *cætera autem omnia* θρεπτήρια *habeo, accepi, fruor cæteris* etc. Idque ductum est ex h. l. Homeri. *Ernest.*

Ver. 238. Ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν,] Vide supra ad ver. 228.

Ver. 239. Ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα] Τοῦτο καὶ ἡ Ὁμήρου τέχνη. Ἐπειδὴ γὰρ ἑώρα τὸ στρατόπεδον ἀγανακτοῦντας ὑπὲρ Ἀχιλλέως πρὸς Ἀγαμέμνονα, — ἀνέστησεν αὐτοῦ συνήγορον ἐπίφθονον, γελοῖον, ἵν' ἐν τῇ τοῦ συνηγόρου κακίᾳ ἀφανισθῇ τὸ δίκαιον τοῦ πράγματος. — Εἰ μὴ γελοῖος καὶ ἄξιος μίσους ἦν, ἰσχυρὰ τὰ λεγόμενα ὑπὲρ Ἀχιλλέως. Διὰ τοῦτο καὶ γέλως τοῖς Ἕλλησι γίνεται, καὶ ἐκ τοῦ γέλωτος διάλυσις τῆς σπουδῆς εἰς τὰς πατρίδας.

Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
Ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃσ' ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
Καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.
Οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
Ἢ εὖ, ἦε κακῶς, νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τῷ, νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
Ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

" Non enim ego, quam tu sis, censeo pejorem mortalem alium
" Esse, quotquot cum Atridis ad Ilium venerunt.
" Quare ne reges in ore habens concioneris,
" Neu ipsis probra objicias, et reditionem observes.
" Nondum plane scimus quomodo futura sint hæc facta;
" Utrum bene, an male, redituri simus filii Achivorum.
" Propterea nunc Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,
" Sedes jaciens convicia; quia ei valde multa dant
" Heroës Danai: tu vero maledictis irritans concionaris.
" Sed tibi edico, quod et perfectum erit:

Dion. Halic. Τέχνη, c. 12. Tantum utique interest, quis quid dicat.

Ver. 246. Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε,] Pulcherrima super hac re *Plutarchi* observatio. Ὁ Θερσίτης ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσέως, οὐ χωλὸς, οὐ φαλακρὸς, οὐ κυρτὸς, ἀλλ' ἀκριτόμυθος λοιδορεῖται. Τὸν δ' Ἥφαιστον ἡ τεκοῦσα καὶ φιλοφρονουμένη προσηγόρευσεν ἀπὸ τῆς χωλότητος, "Ὄρσεο Κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος." *De audiend. Poëtis.*

Ver. 257. τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·] Vir doctissimus *Henr. Stephanus* legendum conjicit, quomodo et *Barnesius* deinceps edidit, τῷδε καί. Sed, ut opinor, minus recte.

Ver. 262. τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,] *Subligaculum, fascias femorales.*

Ver. 267. Σμῶδιξ] Hoc in vocabulo, quæstio existit duplex; ad *orthographiam* altera, altera ad *Accentum*.

De *orthographia*; contendit *Barnesius*, legendum omnino σμῶδιγξ, *Homeri* ipsius auctoritate, ψ'. 716. Πυκναὶ δὲ σμώδιγγες. Et eadem sane analogia scribi potest σμῶδιγξ, qua φάλαγξ etc. Attamen γ' istud jamdudum habemus, in litera ξ' inclusum. *Est* nimirum σμῶδιξ, (et, ante inventum ξ, verisimillimum est *scriptum* fuisse, σμῶδιγς, vix autem σμώδιγγς, quod haud advertit *Barnesius*. Similiter φλὶψ, quod est φλιβς; et φλὸξ, quod est φλογς; et σὰρξ, quod est σαρκς: et similia. Qua tamen de re, vide et *Athenæum* aliter disputantem, (lib. 9. c. 10. *sub finem*,) proposita quæstione de vocibus ὄρτυξ, ὄρτυγος; ὄνυξ, ὄνυχος; κήρυξ, κήρυκος etc. Similiter et duplex ista litera ζ, in principia sua non uno modo resolvitur. Vox φράζω, enunciabatur (et, ante inventam ζ, verisimile est *exaratam* fuisse) φράδσω; unde ἔφραδον, πέφραδα, et (in lingua *Dorica*) φράσδω. At κράζω, ἁρπάζω, τρύζω, τρίζω; cum et in lingua *Dorica* literam ζ servent, et in *Aoristo* ac *præterito medio* non utique δ, sed γ assumant; in his verisimile est ipsam ζ sonum compositum habuisse, qui ad γς vel κς propius, quam ad δς accederet. Item λεῖψαι, æque est λεῖβσαι ex λείβω, ac λεῖπσαι ex λείπω.

De *Accentuum* ratione qui scripserunt,

Εἴ κ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
Μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
Μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
Εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
Χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
Αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
Πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ὤμω
Πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη,

"Sicubi iterum te insanientem deprehendero, sicut jam hic,
"Ne amplius deinceps Ulyssi caput super humeros sit,
"Neque posthac Telemachi pater vocer,
"Si non ego, te comprehenso, tuas quidem vestes exuero,
"Lænamque et tunicam, quæque pudenda contegunt;
"Ipsum autem flentem veloces ad naves demisero
"Cæsum e concione duris verberibus."
Sic dixit: sceptroque tergum atque humeros
Percussit; ille vero intorquebat se; uberes autem ei exciderunt lachrymæ;
Vibexque cruenta in dorso exorta est,

258 εἴκετι] Fl. A. 1. 259 Ὀδυσσῆϊ] Fl. A. R. J. 260 μηδέτι] Fl.

regulam uno ore hanc tradunt; *ubi Ultima sit longa*, (diphthongis nimirum οι et αι pro *brevibus* semper habitis,) *penultimam circumflecti non posse.* Excipiunt tamen αὖλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ, et similia. At vero *Excipi* hæc omnino non debent. Nam, ratione accentuum, syllaba longa est ea, quæ *natura*, (Vocali nimirum longa existente,) non utique quæ *positione sola* producitur. Nam οἶκόν μου, οἶκόν σου et similia, *semper* circumflectunt. Pari igitur ratione, circumflecti itidem debent αὖλαξ, χοῖνιξ, καλαῦροψ; ut quæ ultimam, Vocali *brevi* constantem, *positione sola* producant. De voce, καλαῦροψ, res per se manifesta est: Ex genitivis αὔλᾰκος, χοίνῐκος *aliquo modo* colligi videtur, αὖλαξ et χοῖνιξ vocalem *brevem* in ultima habere, ideoque circumflecti debere. Ex genitivis κήρῡκος, φοίνῑκος [nam quæ *Homero* scripta sunt φοινικόεσσαι et φοινικόεσσαν *enunciabantur*, φοινῑκοῦσσαι et φοινῑκοῦσσαν, quomodo et *scribi* deinceps cœpta sunt;] vero admodum simile est κήρυξ et φοίνιξ vocalem *longam* in ultima habere, ideoque circumflecti omnino non debere. Κατήλιφα, qua parte versus apud *Aristophanem* usurpatur, penultimamne corripiat, non liquet; nec proinde scribendumne sit κατῆλιψ, an κατήλιψ. Κάπαιτυξ, in obliquis casibus nusquam mibi occurrit. Denique σμώδιγγος vocalem ι, brevemne habeat an longam, quandoquidem e vivis jam olim periit linguæ Græcæ pronunciatio, sciri nullo modo potest; nec proinde scribendumne sit σμῶδιξ an σμώδιξ. Levicula forte hæc. Semel tamen annotare non piguit, cum vulgo observata non fuerint; et *Analogia* nunquam sit nihil. *Clark.* In disputatione de scriptura, non bene procedit ratio Clarkiana. Si σμῶδιξ pro σμῶδιγς, ut φλὸξ pro φλὸγς, genitivus non potest esse σμώδιγγος, ut nec φλογγὸς, sed σμώδιγος. Certe pro Barnesio est hoc, quod omnia substantiva, in quibus casus obliqui, aut plur. habet γγ, in nominativo habent γξ. Litera γ potuit excidere in scriptura librorum. vid. Var. Lect. ad α'. 46. 59. etc.

Σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἕζετο, τάρβησέν τε·
Ἀλγήσας δ᾽, ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.
Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ᾽ αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί᾽ Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
Βουλάς τ᾽ ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·

Sceptro ab aureo: ipse tamen sedit, timuitque:
Dolensque vultu fœdo, abstersit lachrymas.
Illi autem, quamvis mœsti, super isto suaviter riserunt,
Sic autem aliquis dicebat, intuens propinquum alium;
" Dii boni; certe plurima Ulysses bona fecit,
" Consiliaque inchoans bona, bellumque adornans:

274 νῦν δὲ τὸ δὲ μ.] MS. Fl.

Ver. 268. Σκήπτρου ὕπο χρυσέου·] Pronunciabatur χρυσεῦ, quomodo et scribi postea cœptum est. Nam prima necessario producitur; neque in his ulla est licentia. Sic apud *Virgilium*,

Aurea composuit sponda.——
Æn. I. 702.
Aurea percussum virga.——
Æn. VII. 190.
Uno eodemque igni.——
Eclog. VIII. 80.
Una eademque via.——
Æn. X. 487.

Vide infra ad ver. 811. Porro σκῆπτρον χρυσεῦν, non semper est *sceptrum aureum*, sed *clavis aureis distinctum*, χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, lib. α΄. v. 246.

Ver. 269. Ἀλγήσας δ᾽, ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπεμόρξατο δάκρυ.] *Moschopulus* in *Scholiis* legendum contendit, ἀπομόρξατο: Quod perinde est. Scribitur enim, teste *Eustathio*, et μόργνυμι et ὀμόργνυμι. Idem *Moschopulus* vocem, ἀχρεῖον, refert ad δάκρυ: Sed hoc, minus recte. Nam ἀχρεῖον ἰδὼν elegantissime dictum est, et tam significanter, ut nihil possit supra. Latine dicas, *inutile tuens;* sicuti, *torvum intuens*, et similia.

—— *acerba tuens* —— *Æn.* IX. 794.
Ἀχρεῖον δ᾽ ἐγέλασσε, —— *Odyss.* σ΄. 162.
—— βλέπων ὑπότριμμα.
Aristoph. *Eccles.* 291.
Κᾆβλεψε νάπυ, —— *Equit.* 628.
Καὶ βλέποντ᾽ ὀρίγανον. *Ran.* 616.

Idem in *Vespis*, Ὦ μιαρὸς οὗτος, ὡς δὲ καὶ κλεπτικὸν βλέπει. Et alibi, — βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν. Observandum autem ἀχρεῖος apud *Græcos*, (quum de *homine malo* dicitur,) non utique eum exhibere, qui simpliciter sit *non utilis*, sed qui sit *maxime nequam*. Sic apud *Euripidem*, *Med.* ver. 296. ἀργία significat, non *ignaviam* (ut vulgo vertunt,) sed quicquid *maxime* est *detrimentosum*. Similiter apud optimos linguæ *Romanæ* Auctores, *Augusti* temporibus, *inutile* legitur id, non quod *non utile* modo, sed quicquid *utili* maxime est *contrarium*. Nempe *Exemplum inutile* est id, non quod *non utile*, sed quod *perniciosum* est: et *Servus inutilis* is, non qui *non utilis*, sed qui *omnium nequissimus*. " *Seditiosum* " *et INUTILEM civem:*" Cic. de Offic. lib. 2. " *Hæc tot*" [videl. fallax, malitiosus etc.] " *et alia plura, anne INUTILE*" [videl. calamitosissimum] " *est, vitiorum subi-* " *re nomina?*" Id. ibid. lib. 3. — " *Per ig-* " *nem Excoquitur vitium, atque exudat* " *INUTILIS*" [id est, noxius] " *humor.*" —Virg. Georg. I. 88. " *Solertior isto, Sed* " *sibi INUTILIOR.*" [sibi nimirum, perniciem afferens;] *Ovid. Metam.* lib. 13. ver. 37. " *Aurum et INUTILE, Summi* " *materiem mali.*" *Horat. Carm.* l. 3. *Od.* 24. v. 48. Sic apud *Hirtium*. " *Multa* " *Romæ male et INUTILITER*" [hoc est, perniciose] " *administrari.*" Et apud *Livium*, l. 3. c. 33. " *privatis inutilis,*" [id est, perniciosus.] Et lib. 5. c. 5. " *Vi-* " *dete quot res quam inutiles*" (*i. e.* perniciosæ) " *sequantur illam viam consi-* " *lii.*" Et apud *Ovidium* l. 2. Pont. ep. 8. " *inutile fatum,*" [id est, detrimentosum.] Simili ratione, *impiger*, *improbus*, *inimi-*

Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
Ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
Οὐ θήν μιν πάλιν αὖθις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
Νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν. [σεὺς
Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσ-
Ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

" Nunc vero hoc sane multo optimum inter Argivos fecit,
" Qui hunc conviciatorem contumeliosum coërcuit a garrulitate.
" Nequaquam certe ipsum iterum stimulabit animus praeferox
" Objurgare reges contumeliosis verbis."
Sic dixerunt multitudo. Sed urbium vastator Ulysses
Surrexit sceptrum tenens: (juxtaque caesiis oculis Minerva,

277 ὀνειδείοις] v. ad α'. ver. 519.

cus, immitis, impius, iniquus, infamis, infelix, infestus, impudens etc. non eum exhibent, qui sit solummodo *non piger, non probus, non amicus, non mitis* etc. sed qui sit quicquid *pigro*, quicquid *probo*, quicquid *amico*, quicquid *miti* etc. omnium maxime sit *contrarium*. Erraverunt itaque Grammatici isti a *Gellio* memorati, qui, de verbis *quasi incuriose et abjecte positis* disputantes, istud *Virgilii* reprehenderunt, " *Aut illaudati nescit* " *Busiridis aras?*" Illaudati, *parum idoneum esse verbum dicentes; neque id satis esse, ad faciendam scelerati hominis detestationem.* Nam, ut recte respondet *Gellius;* " *qui omni in re, atque omni tempore, lau-* " *de omni vacat, is* illaudatus *est; isque* " *omnium pessimus, deterrimusque est.* — " Inculpatus, *instar est absolutae virtutis:* " Illaudatus *igitur quoque finis est extre-* " *mae malitiae.* — *Eadem ratione idem* " *Virgilius* inamabilem *dixit Stygiam pa-* " *ludem.*" Gell. lib. 2. c. 6. Eadem reperias, et pene eisdem verbis, apud *Macrobium* lib. 6. c. 7. Quod hac de re affert *Baylius*, (in voce, *Busiris*) plane *Stultissimum* est: " *Je ne trouverois pas un* " *fort grand inconvenient à supposer que* " *cet endroit de Virgile*" [Aut *illaudati* nescit Busiridis aras,] " *est un de ces vers,* " *où la necessité des syllabes breves et* " *longues engage les Poëtes à se servir de* " *paroles inutiles, ou même prejudiciables* " *au sens. La quantité des syllabes de-* " *mande bien des sacrifices aux Poëtes* " *dans les langues mortes, comme la rime* " *leur en demande beaucoup dans les vi-* " *vantes.*" Quasi vero non satis esset verborum, ut *execrandus, detestandus*, et similia innumera, quibus *Versus* (si Diis placet) consarcinari potuisset.

Ver. 270. Οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ,] *Theon* Sophista ambiguum, ait, tristesne, quia *Thersiten* caedi viderint, an quia naves cuperent deduci: annotante *Giphanio.* Sed inepte admodum Sophista. Quod enim *Thersiten* caesum viderint, ob id vero ut dolerent tantum abfuit, ut e contrario statim dixerint, ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν.

Ver. 271. Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν,] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 273. Βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων]

Sive fide, seu quis bello est expertus et armis.
Aen. VII. 235.

Ver. 274. Νῦν δὲ τὸ δὴ μέγ' ἄριστον] *Al.* Νῦν δὲ τόδ' αὖ μέγ' ἄριστον.

Ver. 277. ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.] Vide supra ad α'. 519.

Ver. 278. δ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς] Quanquam et *Achillem* appellat Homerus πτολίπορθον, *Iliad.* θ'. 372. et φ'. 550. *Ulyssi* tamen plerumque et κατ' ἐξοχὴν tribuitur hoc epitheton, ὅτι διὰ τῆς αὐτοῦ μηχανῆς ἑάλω τὸ Ἴλιον. *Moschopul. Schol.*

Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
Odyss. X. 230.

Pergama tum vici cum vinci posse coëgi.
Ovid. Metam. lib. 13. ver. 349.

" Qui M. Antonium oppresserit, is bellum " confecerit: Itaque *Homerus* non *Aja-*

Εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾷν λαὸν ἀνώγει·
Ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
Μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
Πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
Οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν,
Ἐνθάδε τοι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,

Assimulata præconi, silere populum jussit;
Ut simul primique et postremi filii Achivorum
Sermonem audirent, et expenderent consilium:)
Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit;
" Atrida, nunc te, rex, volunt Achivi
" Omnibus probrosissimum facere articulate-loquentibus mortalibus:
" Neque tibi perficiunt promissionem, quam polliciti sunt,
" Huc venientes ex Argo equis-apto,
" Ilio exciso bene munito *te* rediturum.
" Tanquam enim vel pueri tenelli, viduæve mulieres,

281 ὡς θ' ἅμα] MS. 282 ἐπιφρασαίατο] Edd. vett. MS. pariter sic, sed alterum σ manu prima supra scriptum. add. ad α'. 537. 283 ὅ σφιν] MS. 287 ἐνθάδε τι στ.] MS.

" *cem*, nec *Achillem*, sed *Ulyssem* appel- " lavit πολίπορθον." *Cic. epist. ad Famil.* lib. 10. ep. 13.

Ver. 279. παρὰ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,] Vide supra ad α'. 194.

Ver. 282. καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·] Ita omnino scribendum cum duplici σ; ut recte *Barnesius*. Vide supra ad α'. 140. *Clark*. Sic MS. L.

Ver. 284. Ἀτρείδη, νῦν δή σε,] " Admi- " rabilis oratio *Ulyssis*, et omni virtute " eloquentiæ perfecta." *Camerar*. " Non- " ne vel dictæ in *secundo* libro senten- " tiæ, omnes litium ac consiliorum ex- " plicant artes? Affectus quidem vel illos " mites, vel hos concitatos, nemo erit " tam indoctus, qui non in sua potestate " hunc autorem habuisse fateatur." *Quin- " tilian*. lib. X. cap. 1. Vide supra ad ver. 203. Dionys. Halicarn. hic legit; Ἀτρείδη, μάλα δή σε.

Ver. 287. Ἐνθάδε τοι στείχοντες] *Al*. Ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες. *Al*. Ἐνθάδ' ἐπιστείχοντες.

Ver. 288. Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·] Fefellit, quos viderim, Editores versionum, loci hujus Syntaxis; ac si Poëta constructione prorsus inexplicabili id ἐκπέρσαντι dixisset, quod erat dicendum ἐκπέρσαντας. Barnesius; Δυϊκὸν, inquit, ἀντὶ πληθυντικοῦ: ac si, quoniam omne Duale est, Plurale, ideo et omne Plurale posset itidem esse Duale: Qua de re vide supra ad α'. 566. Etiam doctissimus *Camerarius* hoc in loco ad *Enallagen numeri* confugit. At quæ, malum, ista *Enallage?* quæ, si qua erit, omnem omnis linguæ rationem penitus everterit; quamque in lingua sua vernacula si quis usquam gentium experiri velit, nunquam eam non sentiet absurdissimam. Quorsum igitur hic *nodum in scirpo* quærere? Utique ἐκπέρσαντ' non hoc in loco ἐκπέρσαντι est, sed ἐκπέρσαντα. Quid evi-

Ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
Ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
Καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
Ἀσχαλάᾳ, παρὰ νηῒ πολυζύγῳ, ἥν περ ἄελλαι
Χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
Ἐνθάδε μιμνόντεσσι· τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
Ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
Τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,

"Inter se comploratione facta desiderant domum redire:
"Enimvero certe durum est, afflictum *et re infecta aliquem* redire:
"Etenim quispiam vel unum mensem manens *procul* a sua uxore
"Ægre fert, apud navem multa-transtra-habentem, quam procellæ
"Hybernæ detinent, commotumque mare:
"Nobis vero nonus est, qui circumvolvitur, annus
"Hic manentibus: qua de causa non succenseo, Achivos
"Ægre ferre apud naves recurvas: Veruntamen
"Turpe, diuque manere, inanemque redire.
"Tolerate, amici, et manete aliquandiu; ut sciamus,

293 σὺν νηῒ] MS. Fl. v. not. ὄντιε] MS. 294 χυμέριαι] Fl. A. 1. Placet. Sic laudat Stephanus in Thes. qui et νύκτα χυμέριον e Thucyd. III. affert.

dentius? Spoponderunt nimirum Achivi, *Agamemnonem* Trojam ἐκπέρσαντα domum cum gloria rediturum. Quin et, quo magis mirere, *tribus aliis in locis* repetitus idem iste versiculus; quorum in *duobus* vox ista ἐκπέρσαντ' necessario ad unum *Agamemnonem* refertur, in *tertio* ad *Menelaum*; β'. 113. ι'. 716. et ι'. 20.

Ibid. ἀπονέεσθαι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 291. ἀνιηθέντα νέεσθαι.] *Post diuturnum laborem, re infecta redire* — δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι. ver. 298. Ut mirum sit doctissimam *Dominam Dacier* de hoc versu dixisse, *le vers Grec est assez difficile*. Sunt, qui hic legendum conjiciant πόθος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.

Ver. 293. παρὰ νηῒ] Altera lectio σὺν νηῒ Cod. Lips. et ed. Flor. extat etiam in aliquot MSS. ap. Barnesium. Sic legit etiam Hermogenes Method. c. 31. ubi hunc versum affert, et Eustath. in Comm. ad h. l. p. 222. ne commemorata quidem altera lectione παρὰ: quæ quia facilior est, videtur esse glossa veteris lectionis σύν. *Ern.*

Ver. 294. Χειμέριαι εἰλέωσιν,] Enunciabatur, χυμέριαι εἰλῶσιν. Quidam habent Χυμέριαι. *Clark*. vid. Var. Lect.

Ver. 298. Αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.]

Quidve domum fertis decimo nisi dedecus anno?
Ovid. Metam. l. 13.

Ver. 299. Τλῆτε, φίλοι,] *Cicero*, de *Divinat.* lib. 2. locum hunc ita vertit, numeris non admodum Poëticis:

Ferte viri, et duros animo tolerate labores;
Auguris ut nostri Chalcantis fata queamus
Scire, ratosne habeant, an vanos pectoris orsus.
Namque omnes memori portentum mente retentant.
Qui non funestis liquerunt lumina fatis.

Εἰ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἠὲ καὶ οὐκί.
Εὖ γὰρ δὴ τόγε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν· ἐστὲ δὲ πάντες
Μάρτυροι, οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·
Χθιζά τε καὶ πρωΐζ', ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
Ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι·
Ἡμεῖς δ' ἀμφὶ, περὶ κρήνην, ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς,
Ἔρδομεν ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας,
Καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ·
Ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
Σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,

" An verum Calchas vaticinetur, an et non.
" Probe enim hoc scimus animo; estis autem omnes
" Testes, quos non Parcæ incesserunt mortis, auferentes;
" Herique et nudius tertius, quando in Aulidem naves Achivorum
" Congregabantur, mala Priamo et Trojanis ferentes:
" Nos autem circum*jecti* circa fontem, sacris in altaribus
" Faciebamus immortalibus perfectas-hecatombas,
" Pulchra sub platano; unde fluebat limpida aqua:
" Illic apparuit magnum signum: Draco rubris maculis dorsa distinctus,
" Horribilis, quem ipse Olympius misit in lucem,

303 καὶ] abest ab Ald. 1. 308 σῆμα] in MS. asterisco notatur.

Argolicis primum ut vestita est classibus *Aulis*,
Quæ Priamo cladem, et Trojæ, pestemque ferebant:
Nos circum latices gelidos, fumantibus aris,
Aurigeris Divûm placantes numina tauris,
Sub platano umbrifera, fons unde emanat aquaï,
Vidimus immani specie tortuque draconem
Terribilem, Jovis ut pulsu * penetrabat ab ara:
Qui platani in ramo foliorum tegmine septos
Corripuit pullos: Quos quum consumeret octo,
Nona super tremulo genitrix clangore volabat,
Cui ferus immani laniavit viscera morsu.
Hunc, ubi † jam teneros volucres matremque peremit,
Qui luci ediderat, genitor Saturnius idem
Abdidit, et ‡ duro formavit tegmina saxo.
Nos autem timidi stantes mirabile monstrum
Vidimus in mediis Divûm vorsarier aris.
Tum Calchas hæc est fidenti voce locutus:
Quidnam torpentes subito obstupuistis, Achivi?
Nobis hæc portenta Deûm dedit ipse creator,
Tarda et sera nimis, sed fama ac laude perenni.
Nam quot aves tetro mactatas dente videtis,
Tot nos ad Trojam belli exantlabimus annos,
Quæ decimo cadet et pœna satiabit Achivos.
Edidit hæc Calchas; quæ jam matura videtis.

Ver. 301. τόγε] *Al.* τόδε.

Ver. 302. Μάρτυροι,] Vide supra ad α'. 338.

Ibid. οὓς μὴ κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι·] Ὅσους μὴ προκαθαρπάσας ὁ θάνατος ἀπῆλθεν. *Schol.* Similiter apud *Virgilium*:

—— postquam te fata *tulerunt*.

Eclog. V. 34.

Clark. Non simile est Virgilianum. Nam φέρουσαι ἔβαν est *abstulerunt*, *rapuerunt*. Eleganti autem pleonasmo ἔβαν additur, v. ad α'. 70.

Ver. 303. Χθιζά τε καὶ πρωΐζ',] Rectè hic Scholiastes: Κατεσμίκρυνε τὸν ἐνιαυτῆ χρόνον, ἵνα μὴ, διὰ τῆς ἀναμνήσεως, πλέον ποιήσῃ ἀγωνιάσαι τοὺς Ἕλληνας.

Ver. 307. Καλῇ] Vide supra ad ver. 43. *Clark.* Ex hoc loco ductus Platonis

* Ita *Davisius* ex MS. et editis vetustioribus. *Al.* penetraret. *Neutrum male.*
† Ita *Davisius*: Al. *tam teneros.*
‡ Ita *Davisius*: Al. *duro formavit tegmine saxi.* Al. *duro firmavit tegmina saxo.*

Βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·
Ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
Ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
Ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
Μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
Τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκεν θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε·
Λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·

" *Ex imo* altari prolapsus, ad platanum concitatus perrexit:
" Ibi erant passeris pulli, pusilli nati,
" Ramum super summum, sub foliis latentes,
" Octo; verum mater nona erat, quæ pepererat natos:
" Ibi ille hos miserabiliter voravit stridentes:
" Mater vero circumvolabat lugens dilectos natos:
" Hanc autem implicans ala prehendit valde clamitantem.
" Verum postquam natos devoraverat passeris, et ipsam,
" Hunc quidem mirabilem fecit Deus, qui ostenderat:
" Lapidem enim ipsum fecit Saturni filius versuti:

310 *βωμοῦ δ' ὑπ'*] MS. 314 *τετρυγῶτας*] Fl. 318 *θῆκε*] MS. *ἔφηνεν*] Fl. Aldd. Junt. Rom. 319 *ἀγκυλομήτεω*] Ald. 2. 3. Junt. Rom.

in Phædro T. III. p. 229. ad quem alludit Cic. Orat. I. 7. In utroque loco est platanus pulcra, id est, patulis diffusa ramis, ad opacandum locum, in Platonica etiam aquula pellucida et murmure grata. Hoc et alia talia aliis locis admonere placet, ut studiosi videant, quomodo ab una sententia, quæ aliquid venustatis insitæ habet, possit duci ab ingenioso et diserto viro, pulcherrima materia dicendi: idque animadvertisse, et loca inter se comparasse, plurimum prodest ad eloquentiam. Veteres autem a nullo alio scriptore magis talem materiam petiverunt, quam ab Homero. *Ern.*

Ibid. *ὅθεν*] *Al.* *ὅθι*.

Ver. 308. *δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς, Σμερδαλέος,*]

— adytis cum lubricus anguis ab imis:
Cæruleæ cui terga notæ, maculosus et auro
Squamam incendebat fulgor;———

Æn. V. 84.

Ver. 310. *πρός ῥα πλατάνιστον*] Potuisset dicere, *πρὸς τὴν πλατάνιστον*· sed languidius. Vide supra ad *α'*. 56.

Ver. 311. *Ἔνθα δ'*] *Al.* *Ἔνθαδ'*.

Ver. 314. *κατήσθιε τετριγῶτας*·] Notandum hic (quod Grammatici vix observarunt) *Præterita Media* non *unam* habere *omnia* formandi rationem. Alia enim *Aoristi secundi* sequuntur analogiam, ut *τύπτω, ἔτυπον, τέτυπα; λέγω, ἔλεγον, λέλογα; φράζω, ἔφραδον, πέφραδα.* Alia autem vel ex *Aoristo primo*, vel ex *Præsenti*, retinent vel *diphthongum*, ut *φαίνω, ἔφηνα, ἔφανον, πέφηνα; πείθω, ἔπιθον, πέποιθα; σαίρω, ἔσαρον, σέσηρα: φεύγω, ἔφυγον, πέφευγα*, vel syllabam *positione longam*, ut *δέρκω, ἔδρακον, δέδορκα; πέρθω, ἔπραθον, πέπορθα*; vel *Vocalem longam*, ut *τρίζω, ἔτριγον, τέτρῖγα; ῥιγέω, ἔρριγον, ἔρρῖγα; κρίζω, ἔκριγον, κέκρῖγα; βρίθω, ἔβριθον, βέβρῖθα; μυκάω, ἔμυκον, μέμῦκα; πράττω, ἔπραγον, πέπρᾶγα;* unde non modo *πρᾶγος*, sed et *πρᾶγμα, πρᾶξαι, πρᾶξις*, circumflectuntur, id quod syllabis *positione sola* longis nullo modo convenit; itemque *α'*. istud Ionibus in *η* migrat, *πρῆγμα, πρῆξαι, πρῆξις, πρηκτὴρ*, id quod in *α brevi* non itidem locum habet; *κράζω, ἔκραγον, κέ-*

Ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
Ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας.
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·
Τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, καρηκομόωντες Ἀχαιοί;
Ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,
Ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
Ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
Ὣς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Κεῖνός θ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.

" Nos autem stantes admirabamur, quale factum esset.
" Sic igitur terribilia portenta Deorum subiere hecatombas:
" Calchas vero statim deinde vaticinans *hoc modo* concionabatur:
" Cur muti facti estis, comantes Achivi?
" Nobis quidem hoc ostendit signum magnum providus Jupiter,
" Serum, seri exitus; cujus gloria nunquam peribit.
" *Utique*, ut hic natos devoravit passeris, et ipsam,
" Octo, ac mater nona erat, quæ pepererat natos:
" Sic nos tot annos bellabimus ibi;
" Decimo autem urbem capiemus latas vias habentem.
" Et ille *quidem* sic concionatus est: quæ utique nunc omnia complentur.
" Verum age, manete omnes, bene-ocreati Achivi,
" Hic, quousque urbem magnam Priami ceperimus.

322 θεοπρεπέων] Fl. 325 ὀψιτέλεστον] Rom. Junt. 328 τοσαῦτ'] Fl. Rom. Ald. 2. 3. Junt. πολεμίζομεν] MS.

κρᾶγα; κλάζω, ἔκλαγον, κέκληγα; φρίσσω, ἔφριξον, πέφρικα etc.

Ὡς εὐτυχεῖσθ', ὡς μακαρίως πεπράγατε.
Aristoph. Plut. ver. 629.

Ὁ δεσπότης πέπραγεν εὐτυχέστατα.
Id. Ibid. 633.

Πέρσαισι καὶ βαλανεῦσι διακεκραγέναι.
Equit. 1400.

Οὓς ἐγὼ βόσκω κεκραγὼς καὶ δίκαια κἄδικα.
Id. Ibid. 256.

Πεινῶντες ὥσπερ Ἰλλύριοι κεκριγότες.
Id. Avib. 1524.

Reliqua apud ipsum *Homerum* occurrunt.

Ver. 321. 322. Ὡς οὖν — ἑκατόμβας. Κάλχας δ' αὐτίκ'] *Al*. Ὡς οὖν — ἑκατόμβας, Κάλχας αὐτίκ'.

Ver. 324. μητίετα Ζεὺς,] Et similiter infra ver. 336. ἱππότα Νέστωρ. Vide supra ad α'. 175.

Ver. 329. πόλιν αἱρήσομεν] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 330. τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται·] Cic. "*quæ jam matura videtis.*" Quæ jam prope est ut perficiantur.

Ver. 337. Ὦ πόποι,] In hac oratione, "*omnia*" (inquit Camerarius) "*facta et* "*composita sunt præclaro artificio, et ra-* "*tione rhetorica.*" Vide infra ad ver. 344.

Ibid. ἀγοράασθε] Ἐπὶ παρατατικοῦ λέ-

Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον (ἀμφὶ δὲ νῆες
Σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,)
Μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
Νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
Ποῦ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ὑμῖν;
Ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν·
Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
Ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·

Sic dixit: Argivi vero altum clamabant (circumcircaque naves
Terribiliter sonitum reddebant, succlamantibus Achivis,)
Sermonem collaudantes Ulyssis divini.
Inter hos autem dein dixit Gerenius eques Nestor;
" Dii boni, revera pueris similes loquimini
" Parvis, quibus non sunt curæ bellica opera.
" Quo, obsecro, pactaque et juramenta ibunt nobis?
" In ignem nempe consiliaque abierint, curæque virorum,
" Fœderaque vini-libertatione-sancita, et dextræ, quibus confisi sumus:
" Frustra enim verbis contendimus, neque ullam rationem
" Invenire possumus, etsi multum tempus hic moremur.
" Atrida, tu vero etiamnum, sicut prius, habens firmum consilium,
" Impera Argivis in duris prœliis:

339 πῆ] MS. Versui in MS. præpositus est asteriscus. de πῆ v. not.
342 αὔτως] MS. a manu sec. Fl.

γεται· εἰ γὰρ ἦν ἐπὶ ἐνεστῶτος, εἶχεν ἂν τὸ α βραχύ. Nec tamen hoc necessarium, (vide supra ad α. 398.) Ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ α ἀμετάβλητον μὲν ἐπὶ τῶν παρεληλυθότων ἐστὶ παρ' Ἴωσιν· οὐκέτι δ' ἀναύξητον μένει, εἰ βραχὺ ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἐστί. *Schol. Moschopul.*

Ver. 339. Ποῦ δὴ] *Al.* Πῆ δή. *Clark.* Edd. vett. omnes habent vulgatum. At MS. noster πῆ. Consentiunt MSS. ap. Barnes. Eustathius p. 233. *med.* Dionys. Halic. p. 96. Et πῆ est verbum proprium in hoc sensu: ἐρωτηματικὸν μετὰ κινήσεως εἰς τόπον, ut ait Eustathius. πῆ ἄρ' ἴω, *quo vadam,* inquit Homerus, non ποῦ. Illud *quo tibi fides* etc. est πῆ ἔβη, non ποῦ ἔβη. Il. ζ. 377. πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη; Itaque, etsi credo cum Dorvillio ad Charit. p. 119. nobis non satis notum esse, quid sibi in his particulis permiserint poëtæ, tamen hic πῆ prætulerim. add. Viros doctos ad Thomam M. in ὅπου, et Valkenar. V. C. ad Ammon. in h. v. *Ernesti.*

Ver. 341. καὶ δεξιαὶ,]

Jungimus hospitio dextras.——
Æn. III. 83.

—— en dextra fidesque.
Æn. IV. 597.

Ver. 342. Αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνο-

Τὲςδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν 'Αχαιῶν
Νόσφιν βυλεύωσ', (ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,)
Πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς Αἰγιόχοιο
Γνώμεναι, εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἠὲ καὶ οὐκί.
Φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
'Αργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες·
'Αστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
Τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω οἶκόνδε νέεσθαι,
Πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,

" Hos autem sine tabescere, unum et alterum, qui ab Achivis
" Seorsum consultant, (perfectio autem non erit ipsorum *propositi,)*
" Ut prius Argos redeamus, quam et Jovis Ægiochi
" Cognoscamus, an falsa *sit* promissio, an et non.
" Dico enim annuisse præpotentem Saturnium
" Die illo, quando naves citas conscenderunt
" Argivi, Trojanis cædem ac fatum ferentes;
" Quum fulgurabatur ad dextram, fausta signa ostendens.
" Quare, nemo prius festinet domum redire,
" Quam quisque apud Trojanorum uxorem dormiverit,

347 νόσφι] MS. Fl. βουλεύωσ'] Fl. αὐτοῖς] in MS. supra scriptum a manu secunda Fl. Ald. 1. 349 εἴτε κ. ε.] Fl.

μιν,] Solerter admodum et occulte *Agamemnonem* ipsum hic perstringit, λεαίνων τὴν τραχύτητα [ut recte annotat *Eustathius*] πληθυντικῷ καὶ κοινῷ σχήματι.

Ver. 344. Ἔχων ἀστεμφέα βυλὴν, Ἄρχευ' 'Αργείοισι] Hujus orationis artificium pulchre enarrat *Dionys. Halicarn.* Τόδε ἦν ἄρα τέχνη. — 'Ο μὲν 'Οδυσσεὺς κατασχεῖν βούλεται τοὺς Ἕλληνας ὡρμημένους ἀπιέναι· ὁ δὲ Νέστωρ, κατεσχημένους ὑπὸ τοῦ 'Οδυσσέως καὶ μένοντας, ἐκστρατεῦσαι βούλεται etc. Lib. qui inscribitur Τέχνη, cap. 8. et 9. Cæterum vocem ἄρχευ, plerique ita scribunt, ut sit scilicet ἄρχε. *Henr. Stephanus* autem existimat scribendum esse ἄρχευ': qua ratione infra dictum est, ι'. 200. 'Αρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Ver. 346. Τὲςδε δ' ἔα φθινύθειν,] Ita recte edidit *Barnesius* hoc in loco, licet alias in eodem vocabulo sæpius peccaverit. *Al.* τοὺς δὲ δ' ἔα: quod erat valde inficetum. De voce, φθινύθειν, priorem corripiente, vide supra ad ver. 43.

Ibid. ἕνα καὶ δύο,] Videtur hic solerter, ut apud milites *Agamemnonem* in gratiam ponat, *Achillem* perstringere. 'Απευθύνας (inquit *Eustathius*) ἐξευτελίζει διά τι τῆς ὀλιγότητος, καὶ μηδὲ ὀνομάζων αὐτούς· Ἔστι δὲ εἷς μὲν ὁ Θερσίτης· δεύτερος δὲ, ἢ οὐδεὶς, — καὶ ἕτερός τις, ὃν ὁ ποιητὴς ἐσιώπησεν. — Καὶ μὴν τινὲς περὶ τοῦ 'Αχιλλέως νοοῦσι τὸ, δύο: Quanquam ipse aliter sentit.

Ver. 348. Πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι,] Possit hoc vel ad βουλεύωσι referri, ut adeo Parenthesi includatur ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν· vel, dempta Parenthesi, possit " πρὶν " Ἄργοσδ' ἰέναι" referri ad ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται. Prior constructio aptior. Quod autem vertit Barnesius, " *PRIUSQUAM Argos* " *redeamus;*" plane absurdissimum est.

Ver. 353. 'Αστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.]

Prospera Jupiter his, dextris fulgoribus, edit.
Cic. de Divin. 2.

Cæterum de *Syntaxi* in hac sententia ἀνακολούθῳ, recte *Eustathius:* 'Ως ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἀσυνδέτως ἀρχόμενός φησιν, " 'Αστράπτων" — ἵνα λέγῃ, ὅτι 'Αστράπτων ἦν, — Καὶ ὅρα ὅπως — τὸ καινοπρεπὲς τοῦτο σχῆμα εἰς δέον τίθεικεν ὁ ποιητής· ἢ ἵνα ὥσπερ τὸ

Τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἴκονδε νέεσθαι,
Ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
Ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
Ἀλλὰ, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
Οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ, ττι κεν εἴπω.
Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
Εἰ δέ κεν ὣς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοὶ,
Γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,

" Ultusque fuerit Helenæ raptum gemitusque.
" Sin autem quis vehementer volet domum redire,
" Tangat suam navem, habentem-bona-transtra-nigram:
" Ut ante alios mortem et fatum assequatur.
" Sed, rex, tuque ipse bene consulito, et ausculta alteri;
" Non rejectaneum consilium erit, quod dixero.
" Secerne viros per tribus, per curias, Agamemnon,
" Ut curiæ curiis opem ferant, et tribus tribubus.
" Quod si sic feceris, et tibi paruerint Achivi,
" Cognosces dehinc, quique Ducum ignavus, quique militum,

362 Ἀγαμέμνων] Fl. 364 πείθονται] MS.

νόημα, οὕτω καὶ τὸ σχῆμα ξενίσῃ τὸν ἀκροατήν. — ἢ καὶ μιμούμενος ῥήτορα ἐναγώνιον, νοήμασιν ἑαυτὸν ἀπασχολοῦντα, καὶ τοῦ καταλλήλου τῆς συντάξεως μὴ διόλου φροντίσαντα, καὶ διὰ τοῦτο κινδυνεύσαντα εἰπεῖν τι καὶ σολοικοφανέστερον· ὁ μὴν σολοικίσαντα· ὅτι μηδὲ ἄκων περιπέπτωκε τῇ καινότητι τῆς συντάξεως, ἀλλ' ἐπίτηδες ἐπεχειρήσατο. Vide infra ad ver. 681. Item ad γ'. 211. et ad ζ'. 510. et ad κ'. 224. et ad *Odyss.* μ'. 73. *Clark.* Cæterum ἀνακόλουθον tam frequens est apud omnes græcos, inprimis poëtas, ut id consulto, velut imitandi causa, secuti videantur; et sæpe ab interpretibus veterum scriptorum illustratum est.

Ver. 356. Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.] *Helenæ Profectionem*, vel Ἁρπαγήν: vel etiam *nostros labores, Helenæ causa.*

Ver. 361. ἀπόβλητον ἔπος] Qua ratione vox, ἀπόβλητον, ultimam hic producat; item πρὶν, ver. 348. vide supra ad α'. 51.

Ver. 362. Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα,] Quærenti qui factum sit, ut consilium hoc utilissimum *non antea* dederit Nestor; recte respondet Scholiastes, vel, ante ultimum istum annum, Græcos Trojanosque nunquam acie directa pugnam conseruisse; sed incursionibus solummodo dimicasse; vel, ante *Achillis* secessionem, res Græcorum in angustias, nunquam fuisse adductas.

Ver. 363. Ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ,] Καὶ Παμμένους ἀπομνημονεύεταί τι μετὰ παιδιᾶς εἰρημένον· οὐ γὰρ ἔφη τακτικὸν εἶναι τὸν Ὁμήρου Νέστορα, κελεύοντα κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας συλλογίζεσθαι τοὺς Ἕλληνας, — δεῖν ἐραστὴν παρ' ἐρώμενον τάττειν. *Plutarch. in Pelopid.* Δοκεῖ γάρ μοι καὶ τὸν Ὅμηρον οὐκ ἀδίκως ὁ Θηβαῖος αἰτιάσασθαι Παμμένης, ὡς τῶν ἐρωτικῶν ἄπειρον, ὅτι φῦλα φύλοις συνέταξε, καὶ φρατρίας φρατρίαις συνέμιξε· δέον ἐραστὴν μετὰ ἐρωμένου παρεμβάλλειν, ἵνα ᾖ σύμπνους ἡ φάλαγξ, δι' ὅλης ἔμψυχον ἔχουσα δεσμόν. *Id. Sympos.* lib. i. Probl. 2. Atque hic lautus admodum est *Spondanus*, qui adversus istud μετὰ παιδιᾶς εἰρημένον, Homerum *serio* scilicet defendit: Utique " *TEMERE a Pammene reprehensum* " *Nestorem*," et " *Nestoris institutum sua* " *ETIAM ratione non carere.*"

Ἠδ' ὅσκ' ἐσθλὸς ἔησι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέσονται·
Γνώσεαι δ' εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
Ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν·
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
Χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
Ἀλλά μοι Αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
Ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχεσσάμεθ', εἵνεκα κούρης,
Ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων.

" Et quis fortis fuerit; per seipsos enim pugnabunt:
" Cognosces etiam utrum Diis obstantibus urbem non sis expugnaturus,
" An virorum ignavia, et imperitia belli."
Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
" Revera concione vincis, o senex, filios Achivorum:
" Utinam enim, Jupiterque pater, et Pallas, et Apollo,
" Tales decem mihi consultores essent Achivorum!
" Sic cito caderet urbs Priami regis
" Manibus nostris captaque excisaque.
" Sed mihi Ægiochus Saturnius Jupiter dolores dedit,
" Qui me in vanas lites et contentiones conjicit.
" Etenim ego Achillesque certavimus gratia puellæ,
" Inter-se-adversantibus verbis: ego autem primus cœpi esse infensus.

366 μαχέοντα] MS. Fl. A. 1. 375 ἄλγ' ἔδωκε] MS.

Ver. 366. κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται.] Vide supra ad α'. 271.

Ver. 367. Γνώσεαι δ' εἰ] Contendit *Barnesius*, legendum γνώσεαι εἰ, vel γνώσῃ δ' εἰ. Quod posterius, idem plane est ac hoc, quod habent Vulgati. Nam γνώσεαι δ' εἰ, enunciabatur primum, (quomodo deinceps et scribi cœptum est,) γνώσῃ δ' εἰ.

Ver. 370. Ἦ μὰν αὖτ'] Vide infra ad ver. 377.

Ver. 372. Τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες] " *Nullis — corporis viribus: Et tamen " ille dux Græciæ nunquam optat ut Ajacis similes decem habeat, at ut Nestoris. " Quod si acciderit, non dubitat quin brevi " Troja sit peritura.*" Cic. de Senectute. Vide supra ad α'. 249. et 260.

Ver. 375. Αἰγίοχος] Vide supra ad α'. 202.

Ver. 377. Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε] De hujus orationis artificio, ita *Dionys. Halicarn.* Ἔνθα δὴ καὶ παραμυθούμενος τοὺς Ἕλληνας ὑπὲρ Ἀχιλλέως ἀγανακτοῦντας, ὁμολογίαν ἤδη ποιεῖται τοῦ ἁμαρτήματος, ἐπάγων τάδε τὰ ἔπη. " Καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς " τε" *etc.* Lib. qui inscribitur Τέχνη, cap. 8. Παραμυθεῖται τὴν ὀργὴν αὐτῶν ὁ Ἀγαμέμνων ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι, καὶ μέμνηται τοῦ Ἀχιλλέως, ἵνα μαλάξῃ αὐτῶν τὸν θυμὸν ἐπ' αὐτῷ. — Ἐποίησεν αὐτοὺς οἰκτεῖραι, εἰ ὁμολο-

[redacted]

Εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα·
Εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
Εὖ δέ τις ἵπποισιν δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
Εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
Ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' ἄρηϊ.
Οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιὸν,
Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
Ἱδρώσει δέ τευ ἵππος, ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω

" Sin autem unquam in unum consultabimus, non amplius postea
" Trojanis dilatio mali erit, ne tantillum quidem.
" Nunc autem abite pransum, ut conseramus pugnam;
" Bene quidem quisque hastam acuat, bene et scutum paret,
" Bene vero quisque equis prandium det veloces-pedes-habentibus,
" Bene vero quisque currum undique explorans, bellum meditetur:
" Ut per totum diem horrendo cernamus Marte.
" Nulla enim cessatio postea erit, ne tantillum quidem,
" Nisi nox veniens diremerit ardorem virorum.
" Sudabit quidem cujusque lorum circum pectora
" Scuti circumtegentis hominem, circum autem lanceam *quisque* manum fatigabitur;
" Sudabit et cujusque equus, politum currum trahens.
" Quem autem ego seorsum a pugna volentem videro

379 οὐκ ἔπειτα] MS. 385 κρινόμεθ'] MS. sed corr.

γεῖ τὸ ἁμάρτημα, καὶ ἀποπλήρωσιν αὐτῶν τὸν θυμόν. εἶτα — ἐπὶ τὸ οἰκειότατον ἔρχεται, ἐπὶ τὸν βασιλέα. — ἐπάγει καὶ τὴν ἀπειλὴν, — (ver. 391.) " ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης." — Παραμυθεῖται τὸν θυμὸν, ὁμολογῶν ἡμαρτηκέναι, εἶτα κελεύει καὶ ἀπειλεῖ βασιλικῶς. Αὕτη οὖν ἡ τέχνη τίς ἐστι; — Ταύτην τὴν τέχνην τίς ἐμιμήσατο, καὶ τίς ἐξηγήσατο; Ibid. c. 9.

Ver. 381. Νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν ἄρηα·]

Quod superest, læti bene gestis corpora rebus
Procurate, viri; et pugnam sperate parati.
Æn. IX. 157.

" Brevius et expressius *Homerus*." Ut recte annotavit *Macrobius*, lib. 7. c. 1.

Ver. 385. κρινώμεθ' ἄρηϊ.] De syllaba κρι hic producta, infra autem ver. 387. correpta; vide supra ad α'. 309.

Ver. 386. Οὐ γὰρ παυσωλή —. Εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα]

Continuo pugnas ineant, et prælia tentent,
Ni roseus fessos jam gurgite Phœbus Ibero
Tingat equos, noctemque die labente reducat.
Æn. XI. 912.

Ver. 388. Ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν] Numeris ipsis depingitur homo pondere laborans. Vide infra ad γ'. 363.

Ver. 391. Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης] Leguntur apud *Aristotelem* hi versus,

Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
Ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ἐλθὼν
Προβλῆτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
Παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
Ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
Κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
Ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
Εὐχόμενος θάνατόν γε φυγεῖν καὶ μῶλον ἄρηος.
Αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·

" Manere apud naves recurvas, non ei postea
" Possibile erit fugere canes alitesque."
Sic dixit: Argivi vero altum clamabant, sicut quando fluctus
Ad littus altum cum *eum* admoverit Notus ingruens
Procurrenti scopulo; quem nunquam fluctus relinquunt,
Quibusvis ventis *flantibus*, quando hinc vel illinc oriantur.
Surgentes autem ruebant, sparsi per naves,
Fumumque excitabant per tentoria, et prandium sumebant.
Alius autem alii sacrificabat deorum semper-existentium,
Orans *ut* mortem fugeret, et discrimen belli.
Atque *ipse* bovem sacrificavit rex virorum Agamemnon
Pinguem, quinquennem, præpotenti Saturnio:

393 Versus habet asteriscum. 399 κάπνισσαν] MS. edd. vett.

isto modo. Ἀναγκάζουσι γὰρ, *inquit*, οἱ κύριοι· ὥσπερ ὁ Ἕκτωρ,

Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης πτώσσοντα νοήσω,
Οὔ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας.——
Ethic. lib. 3. c. 11.

Creditur memoria lapsus *Aristoteles*, *Hectori* hæc, quæ sunt *Agamemnonis*, tribuisse. Fortasse tamen *Aristoteles* non hunc, sed alterum illum locum, quæ revera *Hectoris* sunt verba, citaverit; *Iliad.* ό. 348. Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε *etc.* quæque deinceps sequuntur verba, a Librariis minus peritis e loco alieno fuerint descripta. Alias enim *Aristoteles* hos versus recte, ut *Agamemnonis*, adducit: Ὁ γὰρ Ἀγαμέμνων, κακῶς μὲν ἀκούων, ἠνείχετο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις· ἐξελθόντων δὲ, καὶ κτεῖναι κύριος ἦν. Λέγει γοῦν,

Ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης —, οὔ οἱ
Ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς·
Πὰρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος ——.
De Repub. l. 3. c. 14

Ver. 396. Προβλῆτι σκοπέλῳ·]

—— *projectaque* saxa Pachyni.
Æn. III. 699.

Cæterum pulcherrimus totus est hic locus, et insigne exemplum τῆς ἐν τῷ διηγεῖσθαι ἐξεργασίας. Videas eum fuse et enucleate enarratum a *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως c. 10.

Ver. 399. Κάπνισσάν τε] Ita recte omnino edidit *Barnesius*. Nam ἐκάπνισαν penultimam corripit. *Vulgg.* male Κάπνισάν τε. Vide supra ad ά. 140.

Ver. 400. ἔρεζε] *Al.* ἔρεξε. Vide supra ad ά. 444.

Ver. 401. θάνατόν γε] *Al.* θάνατόν τε.

Ver. 403. Κρονίωνι·] De prosodia vo-

Κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας παναχαιῶν·
Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
Ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.
Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἤιδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο.
Βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
Τοῖσι δ' ἐπευχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
Αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·

Vocavitque Senes optimates omnium-Græcorum:
Nestorem quidem primum, et Idomeneum regem,
Ac deinde Ajaces duos, et Tydei filium;
Sextum autem Ulyssem, Jovi consilio æqualem.
Spontaneus vero ei venit bello strenuus Menelaus:
Norat enim in animo fratrem, quomodo laboraret.
Bovem itaque circumsteterunt, et molas sustulerunt.
Inter hos autem orans dixit rex Agamemnon;
"Jupiter gloriosissime, maxime, atras-nubes-cogens, in æthere habitans,
"Ne prius sol occidat, et tenebræ adveniant,
"Quam ego pronum dejecero Priami palatium
"Ardens, exusseroque igni infesto portas:

414 μέλαθρον] MS.

cis, κρονίονος et κρονίωνος, vide supra ad α'. 397. et 265.

Ver. 407. Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.] Qua ratione et Διῒ, et μῆτιν, hic ultimam producant; vide supra ad α'. 51.

Ver. 408. Αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε] Ineptire hic mihi videntur viri alias doctissimi, cum moleste quærant, rectene an secus fecerit *Menelaus*, quod ad cœnam venerit non vocatus. Poëta certe *amicitiam* inter fratres *fraternam*, hoc modo depingere voluit.

Ibid. βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·] *Homerum* viros *fortissimos* hoc epitheto insignire solitum, docet *Athenæus*; καλούντων τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον, βοήν. Indeque *Platonem* reprehendit, quod, citato hoc versu, τὸν Μενέλεων μαλθακὸν αἰχμητὴν, [*imbellem pugnatorem*,] ἄκλητον ἐλθόντα repræsentaverit. Confer *Platon. Conviv. sub initio*; et *Athenæi* lib. 4. c. 26, 27.

Ver. 409. Ἤιδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο.] Sunt qui hunc Versum *suppositum* existiment; sed rationibus, ut mihi quidem videtur, minus firmis. Neque enim μικρολόγος est, sed apertus et simplex. Porro, alii voces istas, κατὰ θυμὸν, cum ἐπονεῖτο conjungunt, ut dicatur scilicet Agamemnon *animo cruciari*. Alii autem κατὰ θυμὸν ἤδεε conjungunt, ut dicatur Menelaus *animo intelligere*, scilicet, quomodo Agamemnon *laboraret*, τουτέστιν ἐνήργει (ut ait *Eustathius*) περὶ θυσίαν. Quod et rectius videtur. Sic enim infra, v. 430. ἐπεὶ παύσαντο Πόνου.

Ver. 414. Πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν] *Quam ego funditus evertero.*

Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι,
Χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
Ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
Αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
Καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ἐμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
Μίστυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,

" Hectoream vero loricam circa pectora discidero,
" Ferro ruptam; multique circa ipsum socii
" Proni in pulveribus mordicus prehendant terram."
Sic dixit; nec dum ei annuebat Saturnius:
Verum hic accepit quidem sacrificia, laborem vero magnum augebat.
Cæterum postquam precati sunt, et molas projecerunt,
Cervicem retro egerunt quidem primum, et jugularunt, et excoriarunt,
Femoraque exsecuerunt, adipeque cooperuerunt,
Postquam duplicaverunt; super ipsis autem frusta cruda posuerunt:
Et hæc quidem lignis fissis sine foliis adurebant:
Viscera autem *verubus* fixa tenebant super ignem.
Tum postquam femora exusta erant, et viscera gustarant,
In frusta parva utique conciderunt cætera, et verubus transfixerunt,
Assaveruntque scite, detraxeruntque omnia.
Atque ubi cessarant ab opere, apparaverantque convivium,

420 ἱερὰ] Fl. Ald. 1. 423 κνίσῃ] MS. 425 ἀφύλλοισι] Fl. Ald. 1. 426 ἀμπείραντες] MS. et sic habet Eustath. p. 250. et magis placet vulgato, quod est potius *infigere*, quam *transfigere*, *inserere* quam *trajicere*.

Ver. 418. Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.]

Corruit in vulnus ———
Et terram hostilem moriens petit ore cruento.
Æn. X. 488.

Procubuit moriens, et humum semel ore momordit. *Æn.* XI. 418.

——— cruentam
Mandit humum, moriensque suo se in vulnere versat. *Ibid.* 669.

Ver. 422. etc.] Vide supra ad α'. 459. etc.

Ver. 426. ἐμπείραντες,] Legebant Veterum nonnulli, ἀμπείραντες. *Clark.* vid. Var. Lect.

Ibid. ὑπείρεχον] Ex *Ionicis*, ὑπείρεχον,

Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
'Ατρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, 'Αγαμέμνων,
Μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
'Αμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίξει.
'Αλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν 'Αχαιῶν χαλκοχιτώνων
Λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
'Ημεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν 'Αχαιῶν
Ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
"Ως ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων·
Αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
Κηρύσσειν πόλεμόνδε καρηκομόωντας 'Αχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
Οἱ δ' ἀμφ' 'Ατρείωνα διοτρεφέες βασιλῆες

Epulati sunt, nec quicquam animus indiguit epuli æqualis.
Porro, postquam potus et cibi appetentiam exemerant,
His loqui incipiebat Gerenius eques Nestor:
" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Ne nunc diutius hic tempus teramus, neque diu
" Differamus opus, quod deus in manus dabit.
" Sed age, præcones quidem Achivorum æreas-loricas-habentium
" Populum præconio congregent ad naves:
" Nos autem conferti ita per exercitum amplum Achivorum
" Eamus, ut ocyus cieamus acrem Martem."
Sic dixit: neque renuit rex virorum Agamemnon:
Statim præconibus argutis imperavit,
Convocare ad pugnam comantes Achivos.
Hi quidem convocarunt, illi autem congregati sunt valde celeriter,
Qui porro circum Atridem *erant* reges Jovis alumni,

Joseph. XVI. 10. 4. ὡς ἀναπαρείη ταῖς λόγχαις etc. forte huc respexit Hesych. in ἀμπείρας. 428 μύστιλλον] MS. 431 ἴσσης] Aldd. Rom. Junt. 434 'Αγαμέμνον] Aldd. 2. 3. R. 436 ἐγγυκλίζεις] MS.

ὑπείροχος, et similibus, *Homero* usitatis; irrepsit in *Sophoclem*, dialecto aliena, et versu etiam contrucidato, vox ὑπείροχος. *Trachin*. ver. 1103.

θηρῶν, ὑβριστὴν, ἄνομον, ὑπείροχον βίαν.

Legendum necessario, ὑπέροχον. (Quod et ipsum ore celerrimo pronunciandum, fere ac si scriptum fuisset ὑπροχὸν) Anapæstus enim in pede quarto locum non habet, et apud *Tragicos* Scriptores licentia haud fere est ulla. Vide autem infra ad ver. 811.

Ver. 433. ἱππότα Νέστωρ·] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 434. 'Αγαμέμνων,] *Al.* 'Αγάμεμνον.

Θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήραον, ἀθανάτην τε·
Τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθοντο,
Πάντες ἐϋπλεκέες· ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος·
Σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην,

Properabant *ordines* distinguentes: inter *eos* vero, cæsiis oculis Minerva,
Ægidem habens valde pretiosam, senii expertem, immortalemque;
Ex qua centum fimbriæ totæ-aureæ suspensæ erant,
Omnes bene contextæ, centum-boum *nummorum* unaquæque:
Cum hac impetum faciens percurrebat populum Achivorum,
Concitans ad eundum: robur autem excitavit uniuscujusque
In corde, ut indesinenter bellarent et pugnarent.
His itaque statim bellum dulcius factum est, quam redire
In navibus cavis, dilectam in patriam terram.
Velut ignis edax comburit immensam sylvam,

446 θῦνον] Fl. 451 ἑκάστῳ] Fl. 452 κραδίῃ, ἄλληκτον] MS. 458 ἦκε] Fl. Aldd. ἶκεν] MS. 462 ἀγαλλόμενα] Fl. Aldd. Junt. quod prætulerim,

Ver. 435. λεγώμεθα,] *Tempus colloquendo teramus:* Alii vertunt, *hic occubemus.* Vide infra ad ver. 515.

Ver. 446. κρίνοντες·] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 447. ἀθανάτην τε·] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 448. Τῆς ἑκατὸν θύσανοι] *Δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος οὐχ ἁπλῶς οὐδὲ ἀργῶς ἐν τοῖς ἔπεσι τὴν ἑκατοντάθυσανον αἰγίδα τῷ Διῒ περιθεῖναι, ἀλλά τινι κρείττονι καὶ ἀποῤῥήτῳ λόγῳ τοῦτο αἰνίττεται λέγων* etc. *Julian. epist. ad Sarapion. sub finem.*

Ibid. ἠερέθοντο,] *Al.* ἠερέθονται. Atque utrovis modo, hoc quidem in loco, constabit temporum ratio.

Ver. 449. ἐϋπλεκέες· ἑκατόμβοιος] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 451. Ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος]

——— animum viresque Latinis
Addidit, et stimulos acres sub pectore vertit.
Æn. IX. 717.

——— In prœlia sæva
Suscitat, et stimulis haud mollibus incitat iras.
Æn. XI. 727.

Ver. 453. ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ',]

Qui sibi jam requiem pugnæ, rebusque salutem
Sperabant; nunc arma volunt. ———
Æn. XII. 241.

Ver. 455. Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον]

——— ——— ignis,
Qui furtim pingui primum sub cortice tectus
Robora comprendit, frondesque elapsus in altas
Ingentem cœlo sonitum dedit; inde secutus
Per ramos victor, perque alta cacumina regnat,
Et totum involvit flammis nemus, et ruit atram
Ad cœlum picea crassus caligine nubem.
Georgic. II. 304.

In segetem veluti cum flamma furentibus Austris
Incidit. ——— *Æn.* II. 304.

Collucent flammis. ——— *Æn.* V. 4.

Porro, recte hic annotat *Domina Dacier.* Poëtam hoc in loco, interea dum tantus

Οὔρεος ἐν κορυφῆς· ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
Ὣς τῶν ἐρχομένων, ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
Αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ', ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
'Ασίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,
Ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
Ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
'Ες πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν

Montis in verticibus; proculque apparet splendor:
Sic his gradientibus, ab ære admirando
Fulgor undique collucens per aërem cœlum-ascendit.
Horum porro, sicut avium volatilium gentes multæ,
Anserum, vel gruum, vel cygnorum longa-colla-habentium,
Asio in prato, Caystri circa fluenta,
Huc et illuc volitant exultantes alis,
Cum clangore aliorum ante alios considentium, resonat autem et pratum:
Sic horum gentes multæ a navibus et tentoriis
In planitiem profundebantur Scamandriam: ac terra

metri fulciendi causa iota adjectum videtur. Apud Eustath. est ἀγαλλόμενοι, vitio operarum ut opinor. 465 Καμάνδριον] MS. Rom. Aldd. 1. sic et v. 466.

exercitus in ordinem collocatur, satis sibi *spatii* habere, ut *quinque continuis Similitudinibus* neque lectorem obruat, neque ullam ei molestiam creet. Pulchre igitur et summo cum judicio, *Ignis* similitudine, (quod et notavit *Eustathius*,) *armorum* depingit *Fulgorem*, ver. 455. *Anserum Gruumve* huc illuc gregatim *convolantium* motu, *militum* undique *convenientium* Incessus, ver. 459. *Foliorum* Florumque *multitudine*, militum *Numerum*, ver. 468. *Muscarum* circumvolitantium *murmure*, militum *ardorem* et *aviditatem pugnandi*, ver. 469. *Pastorumque* in gregibus suis *dispertiendis* scientia, militum *exercitationem*, *ordinem*, ac *disciplinam*, ver. 474.

Ibid. ἶλην,] Vide infra ad γ'. 151.

Ver. 459. πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ, Χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων, 'Ασίῳ ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,]

Jam varias pelagi volucres, et quæ Asia circum
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.
Georgic. I. 383.

Ceu quondam nivei liquida inter nubila cycni
Cum sese e pastu referunt, et longa canoros
Dant per colla modos; sonat amnis, et Asia longe
Pulsa palus. ——— *Æn.* VII. 699.

Ver. 461. 'Ασίῳ ἐν λειμῶνι,] Sive scribatur Ἀσίῳ, ut sit nomen Adjectivum, sive 'Ασίω, ut sit genitivus Substantivi; perinde est. Pratum certe dicit *Homerus* non *Asiaticum*, sed *Asium*, sive *Asii*. Quod ignorasse *Virgilium*, nescio quo errore adducta credidit doctissima *Domina Dacier:* contra plane, quam res ipsa clamat. Nam in utroque locorum e *Virgilio* jam citatorum, vox *Asius*, ut recte annotavit *Popius*, priorem producit; cum *Asia*, quæ est Terræ pars quarta, apud eundem corripiatur. Nec quicquam video, quominus id *Asium pratum* dicere potuerit *Virgilius*, quod a rege scilicet *Asio*, vel *Asia*, nomen fuisset adeptum.

Ver. 462. ἀγαλλόμεναι] *Al.* ἀγαλλόμενα. Quod perinde est.

Σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
Ἔσταν δ᾽ ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
Αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν,
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
Τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ᾽, ὥστ᾽ αἰπόλια πλατέ᾽ αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
Ῥεῖα διακρινέωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
Ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,

Terribiliter resonabat sub pedibus ipsorumque et equorum.
Steterunt autem in prato Scamandrio florido
Infiniti, quot folia et flores nascuntur tempore verno.
Veluti muscarum frequentium gentes multæ,
Quæ per caulam pastoralem errant,
Tempore verno, quando lac vasa rigat:
Tot contra Trojanos comantes Achivi
In campo stabant, perdere *eos* vehementer cupientes.
Hos autem, ut greges magnos caprarum caprarii
Facile distinguunt, postquam in pascuis commixti sunt:
Sic hos ductores *sui* in ordines redigebant huc et illuc,

468 γίνεται] Fl. 473 διαῤῥαῖσαι] Fl. 475 διακρίνωσι] MS.

Ver. 464. νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων] Recte hic reprehendit *Popius Scaligerum;* qui in hac similitudine *Homero* id vitio verterat, quod exercitum in ordinem collocatum, cum avibus huc illuc nullo ordine circumvolitantibus minus apte comparasset. At enim milites in ordinem collocatos, alia jam deinceps similitudine, ver. 474. 475. 476. describit. Hoc certe in loco milites adhuc incompositos, e navibus tentoriisque effusos, atque accurrentes depingit.

Ver. 465. αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν *etc.*] Mirifica hic ὀνοματοποιΐᾳ rem ipsam auribus exhibere videtur verborum sonitus. Idem præstitit *Virgilius* in isto versu *Æn.* VIII. 596.

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

Vide infra ad γ'. 363.

Ver. 468. Μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα]

Quam multa in sylvis Autumni frigore primo
Lapsa cadunt folia. —— *Æn.* VI. 309.

Barnesius ex *Luciano* citat γίγνεται ἦρι: Quod est interpretamentum. *G. I. Vossius, Instit. Poëtic.* lib. 3. c. 3. citat ex *Tzetze,* vocabulo μυρίοι omisso,

Ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίνεται ὥαρος ὥρῃ.

Qui est versus valde inficetus. Clark. Locus Luciani est in Revivisc. 42. Moses Solanus putabat, Lucianum de industria substituisse ἦρι, ut anni tempus definiretur. Cæterum non unus Codex ibi habet ὥρῃ, quod tamen est a manu, Lucianum ex Homero corrigere tentante. *Ernest.*

Ver. 475. Ῥεῖα διακρινέωσιν,] Pronunciabatur διακρίνωσιν, siquidem de *Præsenti* accipiatur. Nam syllaba κρι in *Præsenti* corripi non potest. Vide supra ad α'. 309.

Ver. 478. Ὄμματα καὶ κεφαλὴν *etc.*] Sublimem hanc descriptionem omnino sine causa elevat *Plutarchus:* Ὅμηρος μὲν γὰρ οὐ πρεπόντως οὐδὲ πιθανῶς τὸ Ἀγαμέμνονος κάλ-

Ὑσμίνηνδ' ἰέναι· μετὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
Ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι·
Τοῖον ἄρ' Ἀτρείδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
Ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα·
Ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν·
Οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.

Ut ad prælium irent: inter *eos* autem rex Agamemnon,
Oculis et capite similis Jovi gaudenti-fulmine,
Marti autem balteo, pectore autem Neptuno.
Veluti bos in armento longe eximius existit inter omnes
Taurus; (hic enim boves inter excellit congregatas;)
Talem Atridem fecit Jupiter die illo,
Insignem inter multos, et eximium heroas.
Dicite nunc mihi, Musæ, cœlestes domos tenentes,
(Vos enim deæ estis, adestisque, scitisque omnia;
Nos vero famam solum audimus, neque quicquam scimus:)
Qui duces Danaorum et principes fuerint.

481 *ἀγρομένοισι*] Rom. Ald. 2. 3. Junt.

λος ἐκ τριῶν συνήρμοσεν εἰκόνων. — *Ἆρα οὐκ ἂν εἴποιμεν* [*Ἀλέξανδρον*] *ἔχειν φρόνημα μὲν τὸ Κύρου, σωφροσύνην δὲ τὴν Ἀγησιλάου, σύνεσιν δὲ τὴν Θεμιστοκλέους, ἐμπειρίαν δὲ τὴν Φιλίππου* etc. *Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου ἀρετῆς, λόγ. β'.*

Ver. 479. *Ἄρεϊ δὲ ζώνην,*] *Τὸ δὲ ἐνδῦναι τὰ ὅπλα, ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ, Ζώσασθαι. Καὶ δὴ Ὅμηρον Ἄρει τὸν Ἀγαμέμνονα ποιήσαντα ἐοικέναι τὴν Ζώνην, τῶν Ὅπλων τὴν σκευήν φασιν εἰκάζειν.* *Pausan.* lib. 9. c. 17. Sic infra, *Iliad.* λ'. ver. 15.

Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν.

Ver. 480. *Ἠΰτε βοῦς*] Ineptiunt plane, qui Poëtæ hic illud vitio vertunt, quod, ordine minus apto, humiliter ac demisse Agamemnonem, postquam *Jovi* ac *Marti* et *Neptuno* contulisset, cum *Bove* deinceps statim comparet. Etenim priori similitudine *Virum* ipsum depingit, *consilio* et *virtute* eximium: Posteriori, *actionem* solummodo atque *eminentiam præeuntis* exercitui *Ductoris.*

Ibid. *μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων Ταῦρος·*]

Viribus editior cædebat, ut in grege taurus.
Horat. Sermon. lib. 1. *Eclog.* 3. ver. 110.
—— et toto vertice supra est. *Æn.* VII. 784.

Ver. 481. *ἀγρομένῃσι·*] *MS. Barocc. Oxon.* *ἀγρομένοισι.* "*Recte* (inquit Barnesius) *ut* "*patet ex præcedenti versu.*" Atqui nihil impedit istud *πάντων*, quo minus *ἀγρομένῃσι* vera sit lectio. *Clark.* adde Virum doctum in Obs. Misc. I. p. 115. et ad Il. ν'. 623.

Ver. 484. *etc.* *Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι,*]

Pandite nunc Helicona, Deæ, cantusque movete;
Qui bello exciti reges, quæ quemque secutæ
Complerint campos acies. ——
Et meministis enim, Divæ, et memorare potestis:
Ad nos vix tenuis famæ perlabitur aura.
Æn. VII. 641.

Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
Οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
Φωνὴ τ' ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·
Εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς Αἰγιόχοιο
Θυγατέρες, μνησαίαθ', ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
Ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.

Multitudinem autem militum non ego dixero, neque nominavero,
Ne si mihi decem quidem linguæ, decemque ora sint,
Vox autem frangi-nescia, æreumque mihi cor insit;
Nisi cœlestes Musæ, Jovis Ægiochi
Filiæ, commemorent quot sub Ilium venerint
Principes utique navium dicam, navesque universas.

492 ἔσσει] Ald. 2. 3. Junt.

Pulcherrima *utriusque Poëtæ* in *utroque Sermone* elocutio. *Scaliger Poëtic.* lib. 5. c. 3. multo *magnificentiorem* toto hoc in loco esse *Virgilium* contendit: *Macrobius* e contrario, in isto versu,

Ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
Et meministis enim, Divæ, et memorare potestis,

multo *graciliorem* Homero Virgilium existimat. lib. 5. cap 13.

Ver. 488. Πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ] "*Fer-* "*ream vocem illam*" (inquit *Scaliger*, Poëtic. lib. 5. c. 3.) "*noluit* Virgilius in suo "Catalogo *optare, sed ad rem potius atro-* "*cem transtulit, de tartareis suppliciis:*"

Non, mihi si linguæ centum sint, oraque centum,
Ferrea vox, omnes scelerum comprendere formas,
Omnia pœnarum percurrere nomina possim.
Æn. VI. 625.

Atque hac equidem in parte cum *Scaligero* censeo, summo cum judicio id a *Virgilio* factum, ut sublimem istam dicendi rationem alio transtulerit; ad rem videlicet, quæ et ad numeros esset major, et ad dicendum aliquid haberet atrocitatis. Alibi tamen et ipse, etiam in re *tenuiori*, eadem fere loquendi utitur ratione.

Non ego cuncta meis amplecti versibus opto;
Non, mihi si linguæ centum sint, oraque centum,
Ferrea vox. ———— *Georgic.* II. 42.

Ver. 490. χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·] Enunciabatur χαλκεῖν; quomodo et *scribi* deinceps cœptum est.

Ver. 492. Θυγατέρες,] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 494. Βοιωτῶν μὲν *etc.*] In hoc Catalogo, sæculorum id omnium laudem in primis meruit, quod *seriem Geographicam*, ab ipso etiam *Virgilio* neglectam, sequutus sit *Homerus*. Τὸ δ' ὅλον οὐκ εὖ, τὸ τὴν Ὁμήρου ποίησιν εἰς ἓν συνάγειν καὶ τὴν τῶν ἄλλων ποιητῶν, εἴς τε τἄλλα, καὶ εἰς — τὰ τῆς Γεωγραφίας, καὶ μηδὲν αὐτῷ πρεσβεῖον ἀπονέμειν. Καὶ γὰρ — παραβαλόντα τὴν Ὁμήρου περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιμέλειαν ῥᾴδιον εἶναι θέσθαι — τὴν διαφοράν. Ὅπου γὰρ χρεία τάξεως ὧν μέμνηται τόπων, φυλάττει τὴν τάξιν, ὁμοίως μὲν τῶν Ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τῶν ἄπωθεν. — Καὶ ἐν τῷ Καταλόγῳ τὰς μὲν πόλεις οὐκ ἐφεξῆς λέγει· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον· τὰ δὲ ἔθνη ἐφεξῆς· — Κἂν τοῖς κλίμασι δὲ, κἂν τοῖς ἀνέμοις διαφαίνει τὸ πολυμαθὲς τὸ περὶ τὴν Γεωγραφίαν Ὅμηρος. *Strab. Geograph.* lib. 1. p. 47. "Ubi vero enumerantur auxilia, quem Græci *Catalogum* "vocant,— *Homerus* prætermissis *Athenis* "ac *Lacedæmone*, vel ipsis *Mycenis*, unde "erat *Rector* exercitus; *Bœotiam* in catalogi sui capite locavit, non ob loci aliquam dignitatem, sed notissimum promontorium ad exordium sibi enumerationis elegit. Unde progrediens, modo "mediterranea, modo maritima, juncta "describit. Inde rursus ad utrumque situm cohærentium locorum, disciplina "describentis, velut iter agentis, accedit. "Nec ullo saltu cohærentiam regionum

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΕΩΝ, ἤτοι ΒΟΙΩΤΙΑ.

Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
'Αρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλόνιός τε·
Οἵ θ' 'Υρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' 'Ετεωνὸν,

CATALOGUS NAVIUM, SEU BŒOTIA.

Bœotiis quidem Peneleus et Leïtus imperabant,
Arcesilausque, Prothoënorque, Cloniusque:
Quique Hyrien colebant, et Aulidem petrosam,
Schœnumque, Scolumque, jugosamque Eteonum,

493 πειράσσας] MS. 494 πηνέλιθος] MS.

" in libro suo hiare permittit: Sed ob" viandi more procedens, redit unde di" gressus est; et ita finitur quicquid e" numeratio ejus amplectitur. Contra " *Virgilius* nullum in commemorandis re" gionibus ordinem servat, sed locorum " seriem saltibus lacerat. — Sed nec in " Catalogo auxiliorum *Turni*, si velis si" tum locorum mente percurrere, invenies " illum continentiam regionum secutum," *Macrob.* Lib. 5. cap. 15.

Deinde; " Homerus *Omnes*, quos in " *Catalogo* numerat, etiam *pugnantes*, vel " prospera vel sinistra forte commemorat. " Et cum vult dicere occisos, quos catalogo " non inseruit; non Hominis, sed Multi" tudinis nomen inducit; — nulli certum " nomen facile extra Catalogum vel ad" dens in acie, vel detrahens. Sed *Maro* " noster, anxietatem hujus observationis " omisit. Nam et in Catalogo nominatos " præterit in Bello, et alios nominat ante " non dictos." Ibid.

Denique; cum, quod *Homero* plerique vitio verterunt, istud, μίλαιναι νῆες ἕποντο, in hoc catalogo totidem verbis *sæpius repetitum* legatur: Quamvis *Virgilio* majori quidem in laude posita sit incredibilis illa sententiarum varietas, qua res vel maxime vulgares etiam ornate distinxerit; suo tamen in loco neque *hæc ipsa repetitio* arte caret, neque enumerationis simplicitatem in narrando dedecuit. Est enim hoc ex eorum genere, quæ ideo simplicissime et sine ornatu dici convenit, ut raptim ac velut in transitu legendi percurrantur. Vide supra ad α'. 84. Quamobrem, ut recte observavit *Macrobrius*, " mera nomina relaturus, non incurvavit " se, neque minute torsit deducendo sty" lum per singulorum varietates; sed sta" tim consuetudine percensentium, tam" quam per aciem dispositas enumerans." Lib. 5. cap. 15.

Ver. 496. Οἵ θ' 'Υρίην ἐνέμοντο,] Εἴ τις ἔροιτο ὁντινοῦν τῶν Ποιητῶν ἢ 'Ρητόρων. τίνα σεμνότητα ἢ καλλιλογίαν ταῦτα ἔχει τὰ ὀνόματα, ἃ ταῖς Βοιωτίαις κεῖται πόλεσιν, 'Υρία καὶ Μυκαλησσὸς, — καὶ τἄλλα ἑξῆς, ὧν ὁ ποιητὴς μέμνηται· οὐδεὶς ἂν εἰπεῖν οὐδ' ὁντινοῦν ἔχοι. 'Αλλ' οὕτως αὐτὰ καλῶς ἐκεῖνος συνύφανεν, καὶ παραπληρώμασιν εὐφώνοις διείληφεν, ὥστε μεγαλοπρεπέστατα φαίνεσθαι τούτων ὀνόματα. Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, §. 16.

Ver. 497. Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε,] Πολλάκις μέντοι τεθέντες πως ἐφεξῆς σύνδεσμοι, καὶ τὰ μικρὰ μεγάλα ποιοῦσιν, 'Ως παρ' 'Ομήρῳ τῶν Βοιωτικῶν πόλεων τὰ ὀνόματα εὐτελῆ ὄντα καὶ μικρὰ, ὄγκον τινὰ ἔχει καὶ μέγεθος διὰ τοὺς Συνδέσμους ἐφεξῆς τοσούτους τεθέντας· οἷον ἐν τῷ " Σχοῖνόν τε, Σκῶ" λόν τε," Demetr. Phaler. περί ἑρμηνείας, §. 54.

Ver. 498. εὐρύχορον] pro εὐρύχωρον. Poëta videtur consulto vocalem longam corripuisse et in brevem fregisse, ne abstinere a vocabulo sonantiori cogeretur; quæ est elegans conjectura Cel. Hemsterhusii ad Lucian. Nigrin. T. I. p. 54. *Ern.*

Θέσπειαν, Γραῖάν τε, καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν·
Οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθράς,
Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ' ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·
Οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' ʽΑλίαρτον,
Οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσσαντ' ἐνέμοντο,
Οἵ θ' ʽΥποθήβας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ', ἱερὸν Ποσιδήϊον, ἀγλαὸν ἄλσος.
Οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νίσσαν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν·
Τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
Κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον·

Thespiam, Græamque, et spatiosam Mycalessum:
Quique circum Harma habitabant, et Ilesium, et Erythras,
Quique Eleona tenebant, et Hylen, et Peteona,
Ocaleam, Medeonaque bene ædificatam urbem,
Copas, Eutresinque, columbisque abundantem Thisben:
Quique Coroneam, et herbosam Haliartum,
Quique Platæam tenebant, et qui Glissanta incolebant,
Quique Hypothebas habitabant, bene-ædificatam urbem,
Onchestumque, sacrum Neptunium, pulchrum lucum;
Quique uvis abundantem Arnen habitabant, quique Mideam,
Nissamque eximiam, Anthedonaque ultimam;
Horum quidem quinquaginta naves ibant, in quarum unamquamque
Juvenes Bœotii centum et viginti conscenderant.
Qui vero Aspledona habitabant, et Orchomenum Minyeum,

499 ἀφ'] MS. excidit μ. nam glossa explicat περί. 500 ἰδ'] MS. Fl. A. 1
504 γλισᾶν] MS.

Ver. 500. Οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ'] Qua ratione vox εἶχον hic ultimam producat; et similiter ἔχον, ver. 504. et πολυστάφυλον, ver. 507. vide supra ad α'. 51.

Ver. 506. ἱερὸν Ποσιδήϊον,] Ita edidit *Barnesius*. Vulgo, Ποσειδήϊον. Quod ferri non potest. Vir doctissimus *Henr. Stephanus*, nimis modeste; "*Vix ausim* "(inquit) ποσιδήϊον *scribere*." Vide *Odyss.* ζ. 266. ubi vulgati habent, Ποσιδήϊον.

Ver. 513. Οὓς τέκεν Ἀστυόχη, — λάθρη·] Ita *Virgilius*:

——— Quem Rhea sacerdos
Furtivum partu sub luminis edidit auras.
Æn. VII. 659.
Mæonio regi quem serva Lycimnia *furtim*
Sustulerat. ——— *Æn.* IX. 546.

Ver. 515. παρελέξατο] Cum istud παρελέξατο possit ex æquo esse vel παρελέγσατο, vel παρελέκσατο, vel παρελέχσατο; (vide supra ad ver. 267.) equidem vix me contineo, quin, qua analogia factum sit λόγος, λέλογα, ex λέγομαι; eadem factum credam λέχος, λόχος, non ex λέγο-

Τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
Οὓς τέκεν Ἀστυόχη, δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
Παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
Κρίσσαν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
Οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισσὸν δῖον ἔναιον,
Οἵ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἔπι Κηφισσοῖο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,

His imperabat Ascalaphus et Ialmenus, filii Martis,
Quos peperit Astyoche, *in* domo Actoris Azidæ,
Virgo verecunda, superiorem partem domus cum ascendisset,
Marti forti: hic autem ipsi accubuit furtim.
Horum autem triginta cavæ naves ibant ordine.
Porro, Phocensibus Schedius et Epistrophus imperabant,
Filii Iphiti magnanimi Naubolidæ;
Qui Cyparissum tenebant, Pythonaque petrosam,
Crissamque eximiam, et Daulida, et Panopea,
Quique Anemoriam, et Hyampolin circumhabitabant,
Quique apud fluvium Cephissum nobilem habitabant,
Quique Lilæam tenebant, fontem ad Cephissi:
Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi quidem Phocensium ordines constituebant circumeuntes,

508 Νισᾶν] MS. ἐσχατόωσαν] Fl. Rom. Ald. Junt.

μαι, sed ex *inusitato* λίχομαι. Judicet Lector eruditus.

Ver. 518. Υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου] Ἴφιτος alibi secundam corripit, μεγαθύμου Ἰφίτου υἱὸν, *Iliad.* ρ'. 306. Item, Ἴφιτος Εὐρυτίδης — *Odyss.* φ'. 14. et 37. Et, Ἴφιτος αὖθ' ἵππους — ibid. ver. 22. Utrum igitur hoc nomen, diversis in urbibus, diversam haberet pronunciandi rationem, an hoc in loco ita legeretur, ac si scriptum esset Ἰφίττου, non constat. Nam de Prosodiæ in nominibus propriis *analogia* judicium ferre, difficillimum est. Certe quod affert *Eustathius*, [τὸ Ἴφιτος ἐνταῦθα, διὰ μέτρον, ἐξέτεινε τὴν μέσην συλλαβὴν] plane *nihili* est. Facillime enim innumeris modis ita variari potuit versus, ut vox Ἰφίτου secundam corriperet.

Ver. 523. Κηφισσοῖο·] MS. Lips. Κηφίσοιο, quod etsi nullum certum argumentum præbet, quia in illo libro plerumque simplex σ est, ubi duplicari debet: tamen in hoc verbo, quod proprie unum tantum σ habet, nec duplicatione indi-

Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
Μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
Ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς.
Οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινάς,

Bœotios autem prope, ad lævam armabantur.
Locrensibus autem erat dux, Oïlei *filius*, velox Ajax,
(Minor, nequaquam tantus, quantus Telamonius Ajax,
Sed multo minor: Parvus quidem erat, lineum thoracem gestans,
Hastæ autem peritia eximius erat *inter* omnes Græcos et Achivos.)
Qui Cynumque colebant, Opoëntaque, Calliarumque,
Bessamque, Scarphenque, et Augias amœnas,

get, quia altera syllaba natura longa est, putem veram a MS. lectionem indicari. *Ern.*

Ver. *525.* ἵστασαν] Vide infra ad μ'. *55.*

Ver. *528, 529, 530.* Μείων, — Ἀχαιούς.] Veterum nonnulli tres istos versus repudiarunt. *Primo*, inquit Scholiastes, ὅτι οὐκ ἦν μικρότερος ὁ Ὀϊλέως Αἴας τοῦ Τελαμῶνος· φησὶ γὰρ ἐν ἑτέροις τῆς ποιήσεως — "Ἶσον θυμὸν ἔχοντι." *Secundo*, ὅτι οὐκ οἶδεν λινοῖς θώραξι χρωμένους τοὺς Ἕλληνας ὁ ποιητής. *Tertio*, ψεῦδος καὶ τὸ, Ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας. Verum hæ omnes rationes, admodum sunt futiles. *Primo* enim, istud, Ἶσον θυμὸν ἔχοντι, nihil impedit quominus *statura* fuerit alter altero minor. *Secundo;* Quamvis Græcos *in universum* appellet Poëta χαλκοχίτωνας, tamen nihil intercedit quominus *Ajax iste* fuerit λινοθώρηξ, quemadmodum *Adrastus* et *Amphius* inter Trojanos, *infra*, ver. 830. Præcipue cum et, notante Scholiaste, οἱ τοξόται λινοῦς θώρακας φοροῦσιν. *Tertio;* istud, ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο πανέλληνας, non necessario indicat, hunc plane et omnino omnibus superiorem fuisse, sed hastæ mittendæ peritia inter omnes eximium: Certe Scholiastes in *Thucydidem*, lib. 1. *sub initium* — ἐκέκαστο ἐν Ἕλληνας καὶ Ἀχαιούς. Multo majoris momenti est, quod ex *Zenodoto* affert *Eustathius:* Οὐ λέγει, φησὶν, Ἕλληνας ὁ Ποιητὴς, ἀλλ' Ἀργείους, Δαναοὺς, Ἀχαιοὺς, διότι οὐδὲ Ἑλλάδα φησὶν τὴν οἰκουμένην ὑπὸ Ἑλλήνων χώραν, ἀλλὰ μίαν τινὰ πόλιν Θετταλικὴν, καὶ τοὺς ἐντεῦθεν Ἕλληνας. Et ex *Thucydide* *Barnesius:* Ὅμηρος οὐδαμοῦ τοὺς ξύμπαντας ὠνόμασεν Ἕλληνας, οὐδ' ἄλλους ἢ τοὺς μετ' Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώτιδος, οἵπερ καὶ πρῶτοι Ἕλληνες ἦσαν. Δαναοὺς δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι, καὶ Ἀργείους καὶ Ἀχαιοὺς ἀνακαλεῖ. Lib. 1. *initio*. Hæc quantum habeant ponderis, judicet Lector eruditus.

Ver. *529.* Ἀλλὰ πολὺ μείων·] Vide supra ad α'. *51.*

Ver. *537.* πολυστάφυλον θ' Ἱστίαιαν,] Fuerunt qui legerent, Ἱστίαιαν. Sed nihil opus. Nihil enim usitatius, quam syllabam Vocali *brevi* constantem, sequentibus duabus consonantibus, a quibus syllaba inchoari possit, corripi. Ut Αἰγύπτίας, Ἠλἔκτρύωνος, ἀτρᾶκτυλίδες, ἄγρῦπνος, ῥῦθμὸς, πῦκνοὶ, τρῦχνα, ὑπνηρὸν, δᾶφνη, ἀρίθμητοὶ, μᾶστεύων, κᾶπνοὺς, δᾶκνει, Ἴχνος. τἶκνον, τἶκμαρ, δυστἶκμαρτον, κῦκνος, Ἰχνοῦμαι, σᾶθμὸς, προσπἶτνῶ, δρᾶχμὴ, ἄκμὴ, ἐρἶτμὸς, στἶχνη, πὄτμος, ὕπνος, λῦχνος, λἶκτρον etc. *Iliad.* ί. 382. *Odyss.* δ'. 83. 127. 229. ξ'. 263. 286. *Hesiod.* Ἀσπ. 3. 16. 35. 82. 86. *Theocrit.* 4, 52. 24, 104. 26, 23. 22, 126. 10, 37. 24, 35. 1, 113. 14, 48. *Euripid. Phœniss.* 419. *Hippolyt.* 954. *Sophocl. Philoctet.* 1351. Et *passim*. Notandum tamen, in Poëmate *Epico*, ubi oratio grandis et sublimis esse debet, et a sermone vulgari quam maxime distare; hujusmodi syllabas multo rarius *correptas* occurrere, quam apud alios Poëtas.

Similiter apud Latinos, *Quintilianus* docet, "*Agrĕstem*," syllabam mediam corripere, nisi quatenus propter positionem produci potest. Lib. 4. c. 2. Item *Gellius*, vocem "*dĭctio*" primam corripere; et,

4

Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίυ ἀμφὶ ῥέεθρα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλον θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίυ τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
Οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·

Tarphenque, Throniumque, Boagrii circa fluenta:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur
Locrensium, qui habitant ultra sacram Eubœam.
Qui autem Eubœam tenebant, robur spirantes Abantes,
Chalcidaque, Eretriamque, abundantemque uvis Histiæam,
Cerinthumque maritimam, Diique altam urbem,
Quique Carystum tenebant, et qui Styra habitabant:

"*quiēsco*," apud nonnullos, corripere secundam. Lib. 9. c. 6. et Lib. 6. c. 15. Quin et apud *Comicos* scriptores, (qui celerem loquendi rationem vulgo in sermonis consuetudine usitatam exhibent;) "*ĭste, ĭstic, ĭstuc*," et similia, syllabam priorem persæpe corripiunt.

Quinimo et, quod magis mirandum, vocalem *brevem* observarunt veteres, sequentibus etiam istiusmodi consonantibus duabus, a quibus syllaba inchoari non possit; tamen raptim enunciari, et (ut ex scriptoribus Comicis liquet) nonnunquam syllabam efficere correptam. "Indoctus" *dicimus, brevi prima litera;* "insanus" *producta;* "inhumanus" *brevi;* "infelix" *longa. Et, ne multis: Quibus in verbis eæ primæ literæ sunt, quæ in* "Sapiente" *atque* "Felice," *producte dicuntur; in cæteris vero omnibus breviter.* Cicero apud Gellium, lib. 2. cap. 17.

Cæterum hæc omnia (ut dixi) ita sunt intelligenda, si Vocalis sit *brevis.* Nam quibus in syllabis *Vocalis* natura sit *Longa*, (nisi si forte *Comicorum* excipiendæ erunt *festivitates* nonnullæ, quæ non sunt hujus loci;) hæ ut corriperentur syllabæ, si vel una sequatur Consonans, (ut *arāre, simulāre; τῖμὴ, νῖκη, ψῦχὴ, μαρτῦρομαι, κρῖνομαι,* in *præsentibus* scilicet et *imperfectis;*) multo magis si binæ sequantur Consonantes, (ut arātrum, simulāchrum, *ἰᾶτρὸς, θεᾶτρον, et similia;*) Hæ, inquam, syllabæ ut corriperentur, nulla unquam licuit Licentia.

Pessime igitur Vir doctissimus, *Phil. Labbeus,* (Dialect. Ling. Græc. cap. 9. §. 2.) "*Vocales LONGÆ* (inquit) *corripi possunt in Carmine, per solam Systolam puramque Licentiam; cum palam et aperte LONGA breviatur; ut secunda in* λιγύφθογγοι." Pessime, (inquam) hallucinatus est Vir doctissimus. Non enim *Longa* est Vocalis ista, sed *Brevis;* ut liquet in vocibus, λιγὺς, λιγύφωνος, *Odyss.* γ'. 176. *Iliad.* τ'. 350. Et quod λιγύφθογγος secundam nonnunquam producat, *positioni soli* debetur; sicuti *tenebræ, volucris,* et similia, apud Latinos.

Denique hinc intelligi potest, qua ratione de sententia ista *Demosthenis,* [τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίνδυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος,] dixerit *Longinus,* §. 38. Ὅλον τε γὰρ ἐπὶ τῶν δακτυλικῶν εἴρηται ῥυθμῶν. Recte enim dispertitis syllabis, [Τοῦτο τὸ | ψήφισμα | τὸν τότε | τῇ πόλει | περιστάν | τα κίνδυ | νον παρελ | θεῖν ἐπό | ησεν ὥς | περ νέφος,] liquet totam sententiam ex *Dactylis* constare *septem*, *Anapæstis* (qui et ipsi sunt ῥυθμοὶ dactylici) *Duobus* et *Cretico* (qui et ipse generis est dactylici,) *uno* tantum. Nempe ψήφισμα dactylus est, ut liquet e futuro ψηφίσω. Τῇ πόλει, pro dactylo haberi potest; quia diphthongus ει ex Vocalibus brevibus composita, quasi *Positione sola* (quæ in *oratione prosaica* raptim pronuncianti quodammodo evanescit) producitur. Τὰ κίνδυ, *Anapæstus est:* Nam syllaba δυ producitur, et κιν (*positione tantum* longa) pronunciabatur correpta. — Νον παρελ, Dactylus est, quomodo supra est explicatum. Et,

Τῶνδ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
Αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελίῃσι
Θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Δῆμον Ἐρεχθῆος, μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
Θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
Κὰδ δ' ἐν Ἀθήνησ' εἷσεν, ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ·

Horum utique dux erat Elephenor, ramus Martis,
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:
Hunc autem simul Abantes sequebantur veloces, occipite comantes,
Bellatores, docti porrectis hastis fraxineis
Thoraces disrumpere hostium circa pectora:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui porro Athenas tenebant, bene-ædificatam urbem,
Civitatem Erechthei magnanimi, quem olim Minerva
Nutrivit, Jovis filia, (peperit vero Alma Tellus,)
Et Athenis collocavit, suo in pingui templo:

θεῶ ἰσοί, Dactylus est propter sequentem Vocalem. Et ποιν ὥς, *Unicus* est *Creticus* sive *Amphimacer*.

Ver. 539. ναιετάασκον·] Non a verbo ναιεταάσκω; quod nullum est, ut recte annotavit Scholiastes: sed ναιετάω.

Ver. 543. μεμαῶτες ὀρεκτῆσι μελίῃσι] Οἱ μὲν τηλεβόλοις χρῶνται, καθάπερ οἱ τοξόται καὶ οἱ σφενδονῆται, καὶ οἱ ἀκοντισταί· οἱ δ' ἀγχεμάχοις, καθάπερ οἱ ξίφει καὶ δόρατι τῷ ὀρεκτῷ χρώμενοι. Διττὴ γὰρ ἡ τῶν δοράτων χρῆσις· — καὶ γὰρ συστάδην χρώμεθα, καὶ κοντοβολοῦντες — Οἱ δ' Εὐβοεῖς ἀγαθοὶ ὑπῆρξαν πρὸς μάχην τὴν σταδίαν, ἣ καὶ συστάδην λέγεται, καὶ ἐκ χειρός. Δόρασι δὲ χρῶνται τοῖς ὀρεκτοῖς, ὥς φησιν ὁ ποιητὴς, "Αἰχμηταὶ "μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι." *Strab.* lib. 10. Alii legunt ὀρεκτῇσιν. Sed perinde est: Vide supra ad α'. 51. De voce, μεμαῶτες vide infra ad ver. 818.

Ver. 544. δηΐων] Veteres, ut testatur *Eustathius*, legebant δήων.

Ver. 545. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 546. Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,] Quam absurdi sint, qui Ἀθήνας hic in genitivo, semidorice scilicet, ab *Homero* positum esse posse existimarint; videas in *Actis Erud. Lips. ad Jun.* 1712. pag. 311.

Ver. 547. Δῆμον Ἐρεχθῆος,] Δῆμος hoc in loco, idem fere est quod latine *Civitas*. Quo de vocabulo *Gellius*, ex *Verrio Flacco* (lib. 18. c. 7.) "*civitatem* dici et pro "*loco*, et pro *oppido*, et pro *jure* quoque "*omnium*, et pro *hominum multitudine*." Inter Recentiores itidem Vir doctissimus *Joan. Davisius*, in *Curis secundis* ad *Cæsaris* lib. 3. 13. *de Bello Civili*, pag. 474. (citatis verbis istis ex lib. 3. c. 20. [*al.* 21.] *de Bello Gallico*, "*Tolosa, Carcasone, et Narbone, quæ sunt Civitates Galliæ Provinciæ finitimæ;*") *Per civitates*, inquit, *necessario denotantur Urbes*, reprehenditque, quæ nos alicubi de vocabulorum istorum usu *Cæsareano* annotaramus. Atqui *Tolosa*, *Carcaso*, et *Narbo*, quidni tam et *civitates* esse potuerant, quam *urbes?* Certe, quod et e lib. 1. c. 22. [*al.* 21.] *de Bello civili* affert, "*ex civitate* expulsos;" significat, non ex *urbe* modo, sed et ex *civitate* expulsos. Quodque ibidem lib. 1. c. 1. dicitur: *referunt Consules de Rep.* "*in civitate;*" et ipse a Librario arbitratur insertum.

Ver. 548. τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,] Erat nimirum αὐτόχθων, non advena.

'Ενθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
Κοῦροι 'Αθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ', υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς.
Τῷ δ' οὔπως τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ,
Κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν· ὃ γὰρ προγενέστερος ἦεν·
Τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,
Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' 'Αθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,

Illic ipsam tauris et agnis placant
Filii Atheniensium, circumvolutis annis:
His utique præerat filius Petei Menestheus.
Huic haud quisquam similis inter terrestres fuit vir,
In instruendis equis et viris scutatis:
Nestor solus contendebat: hic enim ætate grandior erat:
Hunc autem simul quinquaginta nigræ naves sequebantur.
Ajax autem ex Salamine ducebat duodecim naves,
Constituitque ducens, ubi Atheniensium stabant phalanges.
Qui autem Argosque tenebant, Tirynthaque bene-munitam,

Ver. 549. ἐνὶ πίονι νηῷ·] Vide supra ad α'. 40.

Ver. 550. 'Ενθάδε μιν — ἱλάονται] Αὐτὸν, τὸν 'Εριχθέα. *Schol.* Quod est mirum valde. *Eustathius*, τὴν 'Αθηνᾶν ἱλάσκονται. Cæterum Alii hic, pro ἐνθάδε, legunt ἔνθα δὲ.

Ver. 551. περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·] Κατὰ πενταετηρίδα. *Eustathius.*

—— volventibus annis. *Æn.* I. 238.

Ver. 553. Τῷ δ' οὔπως τις ὁμοῖος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνὴρ,]

—— quo non præstantior alter,
Ære ciere viros. —— · *Æn.* VI. 164.

Cæterum Alii hic legunt οὔπω. Item Alii, ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν, et ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνήρ. Quæ omnia eodem redeunt.

Ver. 556. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 558. Στῆσε δ' ἄγων, ἵν' 'Αθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.] Refert *Demosthenes*, cum *Salamis* ab *Atheniensibus* descivisset, *Solonem*, compositis (etiam cum capitis sui periculo) *elegiacis* versibus, populares suos commovisse vehementer, et, ut provincia ista reciperetur, effecisse. 'Εκεῖνος μέν γε, ἀφεστηκυίας Σαλαμῖνος 'Αθηναίων, καὶ θάνατον ζημίαν ψηφισαμένων, ἄν τις εἴπῃ κομίζεσθαι· τὸν ἴδιον κίνδυνον ὑποθεὶς, ἐλεγεῖα ποιήσας ᾖδε· καὶ τὴν μὲν χώραν ἔσωσε τῇ πόλει, τὴν δ' ὑπάρχουσαν αἰσχύνην ἀπήλλαξεν. *De falsa legatione*, pag. 332. edit. *Francofurt*. 1604. Alii Scriptores fere omnes, *Homeri* insuper auctoritate usum *Solonem* testantur; citatis duobus hisce versibus, Αἴας δ' ἐκ etc.

'Αθηναῖοι 'Ομήρῳ μάρτυρι ἐχρήσαντο περὶ Σαλαμῖνος.
Aristot. Rhetor. lib. 1. cap. ult.

"Ενιοι δέ φασι καὶ ἐγγράψαι αὐτὸν [Σόλωνα] εἰς τὸν κατάλογον τοῦ 'Ομήρου (μετὰ τὸν "Αἴας, δ' ἐκ Σαλαμῖνος, ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας,") Στῆσε δ' ἄγων ἵν' 'Αθηναίων ἵσταντο φάλαγγες. *Laërt*. in vita *Solonis*. Quem locum Latinus Interpres, quoniam παρενθέσεως signa adjecta non essent, minime intellexit. Verba *Laërtii* aliter emendant *Is. Casaubonus* et *Menagius*, ex conjectura: sed sententia eadem est. Καὶ νῦν μὲν ἔχουσιν 'Αθηναῖοι τὴν νῆσον. Τὸ δὲ παλαιὸν πρὸς Μεγαρέας ὑπῆρξεν αὐτοῖς ἔρις περὶ αὐτῆς· Καί φασιν οἱ μὲν Πεισίστρατον, οἱ δὲ Σόλωνα παρεγγράψαντα ἐν τῷ νεῶν καταλόγῳ. — Στῆσε δ' ἄγων etc. *Strabo* lib. 9. Addit idem Scriptor, *Megareos* e contrario, versus *Homeri* isto modo legisse;

Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε, καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
Τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱός·
Τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
Συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
  Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἀφνειόν τε Κόρινθον, ἐϋκτιμένας τε Κλεωνὰς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,

Hermionem, Asinemque, profundum sinum habentes,
Trœzena, Eïonasque, et vitibus-consitam Epidaurum,
Quique tenebant Æginam, Masetaque, juvenes Achivorum:
His porro præerat bello strenuus Diomedes,
Et Sthenelus, Capanei incluti dilectus filius:
Cum his vero simul Euryalus tertius ibat similis-deo vir,
Mecistei filius Talaïonidæ regis:
Universis autem præerat bello strenuus Diomedes:
Hosque simul octoginta nigræ naves sequebantur.
  Qui autem Mycenas tenebant, bene-ædificatam urbem,
Opulentamque Corinthum, beneque structas Cleonas,
Orniasque colebant, Aræthyreamque amœnam,

562 Αἰγίναν] MS. 566 Μηκηστέως] A. 2. Junt. Ταλαονίδας] Fl. 567. συμπάντων] MS. a manu prima. 572 συνιῶν] MS. ὅτ' ἄρ'] Fl. ἐμβασίλευεν] MS. Fl. Ald. 1.

Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν νέας, ἐκ τε Πολίχνης,
Ἔκ τ' Αἰγειρούσης, Νισαίης τε, Τριπόδων τε·

ἅ ἐστι χωρία Μεγαρικά. Ibid. "Neque "est ignobile exemplum, *Megareos* ab "*Atheniensibus*, cum de *Salamine* contenderent, victos *Homeri* versu; qui tamen "ipse non in omni editione reperitur, significans *Ajacem* naves suas *Atheniensibus* junxisse." *Quintilian.* lib. 5. c. 11. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῷ Σόλωνι συναγωνίσασθαι λέγουσι τὴν Ὁμήρου δόξαν· ἐμβαλόντα γὰρ αὐτὸν ἔπος εἰς νεῶν κατάλογον etc. — Αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι ταῦτα μὲν οἴονται φλυαρίαν εἶναι, etc. Plutarch. in vita *Solonis.* Eadem videas apud *Ulpianum*, in Enarratione Orationis *Demosthenis* de falsa Legatione: Et apud *Eustathium* pag. 199. et 215.

Ver. 561. Ἠϊόνας τε,] *Al.* Ἠϊόνην τε. et, Ἠϊόνα τε.

Ver. 562. Οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν,] Γράφουσί τινες, Νῆσόν τ' Αἴγιναν. *Strabo* lib. 8.

Ver. 568. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 573. Γονόεσσαν,] Pausanias, lib. 9. c. 26. scribit Δονόεσσαν. Ipse tamen alibi habet, Γονοούσης et Γονούσης; lib. 2. c. 4. Et lib. 5. c. 18.

Ver. 574. εἶχον, ἠδ'] Vide ad α'. 51.

Ver. 578. ἐδύσατο] *Al.* ἐδύσσατο. Sed nihil opus. Nam ἐδύσατο antepenultimam natura producit. *Clark.* ἐδύσατο habet MS. L.

Ibid. νώροπα χαλκὸν,] Mira sunt, (ne dicam plane ridicula, ad *Homerum* quidem

Καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν·
Οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
Τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρείδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
Κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν·
Οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἱ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φάρην τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,

Et Sicyona, ubi Adrastus primum regnavit;
Quique Hyperesiamque et excelsam Gonoessam,
Pellenamque tenebant, et Ægium incolebant,
Et per omnem oram maritimam, et circa Helicen spatiosam:
Horum centum navibus imperabat rex Agamemnon,
Atrides: simul hunc longe plurimæ et præstantissimæ
Copiæ sequebantur; atque ipse induebat splendidum æs,
Gloria exultans, quod omnes inter elucebat heroas:
Quoniam maximus erat, longeque plurimas ducebat copias.
Qui autem tenebant montibus clausam Lacedæmona magnam,
Pharemque, Spartamque, abundantemque columbis Messam,
Bryxiasque habitabant, et Augias amœnas,

573 ὑπερησίην] MS. 577 πολλοί] Fl. 578 ἐδύσατο] edd. vett. omnes. 582 φᾶριν] MS. Fl. Rom. Ald. Junt. Turneb. v. not. haud dubie vera lectio.

explicandum,) quæ hic affert *Plutarchus*, *Symposiac.* lib. 5. *sub finem.* Καὶ τούς γε διατρίβοντας ἐν τοῖς χαλκωρυχίοις ἱστοροῦσιν ὠφελεῖσθαι τὰ ὄμματα etc. Quæ Latine sic vertit *Macrobius;* "Qui in Metallo "æris morantur, semper oculorum sa-"nitate pollent; et quibus ante palpe-"bræ nudatæ fuerant, illic convestiuntur. "Aurea enim quæ ex ære procedit, in "oculos incidens, haurit et exsiccat quod "male influit. Unde et *Homerus* modo "εὐήνορα, modo νώροπα χαλκὸν, has causas "secutus appellat." Lib. 7. cap. 16.

Ver. 581. Λακεδαίμονα κητώεσσαν,] Γραφόντων δὲ τῶν μὲν, Λακεδαίμονα κητώεσσαν, τῶν δὲ, καιετάεσσαν ζητοῦσι τὴν κητώεσσαν τίνα δέχεσθαι χρὴ, εἴτε ἀπὸ τῶν κητῶν, εἴτε μεγάλην, ὅπερ δοκεῖ πιθανώτερον εἶναι. Τήν τε καιετάεσσαν, οἱ μὲν καλαμινθώδη δέχονται, οἱ δὲ ὅτι οἱ ἀπὸ τῶν σεισμῶν ῥωχμοὶ Καιετοὶ λέγονται. Καὶ Καιάδας [*Al.* ὁ Καιέτας] τὸ δεσμωτήριον ἐντεῦθεν, τὸ παρὰ Λακεδαιμονίοις σπήλαιόν τι. *Strabo* lib. 8.

Ver. 582. Φάρην τε,] Veteres Geographi, Strabo VIII. p. 563. Pausan. III. 16. Stephanus in h. v. magno consensu ex Homero proferunt φάριν. v. Holst. ad Steph. h. v. Etiam Statius Theb. IV, 226. *Pharin* habet. Eustath. ad l. sic suo tempore multos Codd. Homeri habuisse testatur: Et est nunc quoque in Codd. quibusdam, ut Lips. et ed. vett. Geographorum loca arguunt, hanc lectionem antiquioribus temporibus magis probatam fuisse altera. *Ern.*

Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
Οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
Τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ἑξήκοντα νεῶν· ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
Ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾖσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
Ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
Τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἶπυ,
Καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
Ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα, παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ

Quique Amyclas tenebant, Helosque maritimam urbem,
Quique Laan tenebant, et Œtylum circumhabitabant:
Horum ejus frater præerat prælio strenuus Menelaus
Sexaginta navibus; seorsùm vero armabantur:
Inter *eos* et ipse ibat sua animosa virtute fretus,
Adhortans ad bellum; maxime cupiebat animo
Ulcisci Helenæ raptumque gemitusque.
Qui autem Pylumque colebant, et Arenen amœnam,
Et Thryum, Alphæi vadum, et bene-ædificatum Æpy,
Et Cyparisseenta, et Amphigeniam habitabant,
Et Pteleum, et Helos, et Dorion: ubi etiam Musæ
Occurrentes Thamyrim Threïcium spoliarunt cantu,
Ex Œchalia venientem, ab Euryto Œchaliensi:
Asserebat enim gloriabundus se relaturum victoriam, si vel ipsæ

584. 85 MS. sic; οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφ. cætera ἕλος τ' — εἶχον in marg. adscripta sunt manu recentiori: quæ etiam scripsit οἵ τ'

Ver. 585. ἠδ' Οἴτυλον ἀμφ.] Alii olim legebant ἠδ' οἳ Τύλον ἀμ. Eustath. p. 295. profert hunc versum Steph. a λᾶς, sed οἵδ' Οἴτυλον, vitiose pro ἠδ' Οἴτυλον. *Ern.*

Ver. 586. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad ver. 408.

Ver. 587. ἀπάτερθε] Vide supra ad α'. 349.

Ver. 589. μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ] Ipse enim *Sui*, cæteri *Ipsius* causa bellum inferebant.

Ver. 590. Ἑλένης ὁρμήματα] Vide supra ad v. 356.

Ver. 597. Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος]

Non me carminibus vincet, nec Thracius Orpheus,
Nec Linus. ————
Pan etiam, Arcadia mecum si judice certet;
Pan etiam, Arcadia dicat se judice victum.
Eclog. IV. 55.
——— cava dum personat æquora concha
Demens, et cantu vocat in certamina Divos.
Æn. VI. 172.

Cæterum de hoc Ἐπεισοδίῳ, ita *Macrobius.* "Uterque [*Homerus* et *Virgilius*] in *Catalogo* suo, post difficilium rerum vel no-

Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο·
Αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν· αὐτὰρ ἀοιδὴν
Θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον 'Αρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
Οἳ Φενεόν τ' ἐνέμοντο καὶ 'Ορχομενὸν πολύμηλον,
'Ρίπην τε, Στρατίην τε, καὶ ἠνεμόεσσαν 'Ενίσπην,
Καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο·
Τῶν ἦρχ' 'Αγκαίοιο πάϊς κρείων 'Αγαπήνωρ
'Εξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ
'Αρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολέμοιο.

Musæ canerent, filiæ Jovis Ægiochi:
At illæ iratæ cæcum fecerunt, sed et cantum
Divinum ademerunt, et oblivisci-fecerunt artem-pulsandi-citharam.
His porro præerat Gerenius eques Nestor;
Cum eo autem nonaginta cavæ naves ordine proficiscebantur.
Qui autem tenebant Arcadiam, sub Cyllenes montem altum,
Æpytium prope monumentum, ubi viri cominus-pugnantes:
Qui Pheneumque incolebant, et Orchomenum pecorosum,
Ripenque, Stratienque, et ventosam Enispen,
Et Tegeam tenebant, et Mantineam amœnam,
Stymphalumque tenebant, et Parrhasien colebant:
Horum imperabat Ancæi filius rex Agapenor
Sexaginta navibus: multi autem in navem unamquamque
Arcades viri conscenderant, periti rei-militaris.

εἰλάαν. Fl. et Ald. 1. pro ἠδ' habent ἰδ'. 601 τῶν αὖτ'] A. 2. 3. Junt. 602 τῶνδ'] Fl. 611 πολεμίζειν] Fl. A. 1. R.

" minum narrationem, infert fabulam cum " versibus amœnioribus, ut Lectoris ani- " mus recreetur. *Homerus*, inter enume- " randa regionum et urbium nomina, fa- " cit locum fabulis, quæ horrorem satie- " tatis excludant. — ἔνθα τε Μοῦσαι 'Αντό- " μεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς· " — Στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, — et " reliqua, quibus protraxit jucunditatem. " *Virgilius* in hoc secutus auctorem; — " et sic amœnitas intertexta, fastidio nar- " rationum medetur." Lib. 5. cap. 16.

Ver. 601. ἱππότα Νέστωρ,] Et ver. 628. ἱππότα φυλεύς. Vide supra ad α'. 175.

Ver. 611. ἐπιστάμενοι πολέμοιο.] *Al.* ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.

Ver. 612. Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν — Νῆας] 'Αγαμέμνων — ναυτικῷ — ἐπὶ πλέον τῶν ἄλλων ἰσχύσας, τὴν στρατιὰν — ξυναγαγών.— Φαίνεται γὰρ ναυσί τε πλείσταις αὐτὸς ἀφικόμενος, καὶ 'Αρκάσι προσπαρασχὼν, ὡς Ὅμηρος τοῦτο δεδήλωκεν. Καὶ ἐν τοῦ σκήπτρου ἅμα τῇ παραδόσει, εἴρηκεν αὐτὸν " Πολλῇσι " νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν." Οὐκ ἂν

Αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Νῆας ἐϋσσέλμους, περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
Ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
Πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει,
Τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
Νῆες ἕποντο θοαὶ, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
Υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
Τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
Υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.

Ipse enim eis dederat Rex virorum Agamemnon
Naves bene-transtratas, ut transfretarent super nigrum pontum,
Atrides: quoniam non ipsis marina opera erant curæ.
Qui autem Buprasiumque et Elida nobilem habitabant,
Quantum *agri* Hyrmine et Myrsinus extrema,
Petraque Olenia, et Alisium intus continet,
Horum utique quatuor duces erant, decem vero virum unumquemque
Naves sequebantur veloces, multique *eas* conscenderant Epei.
His quidem Amphimachus et Thalpius præerant,
Filii, alter quidem Cteati, alter autem Euryti Actorionis:
Istis vero Amarynchides imperabat fortis Diores:
Quartisque præerat Polyxenus deo similis,
Filius Agasthenis, Augeïadæ regis.

614 σφιν] Rom. 616 ὅσσον ὑφυρμίνη] MS.

ἂν νήσων, ἔξω τῶν περιοικίδων (αὗται δὲ οὐκ ἂν πολλαὶ εἶησαν,) ἠπειρώτης ὢν, ἐκράτει, εἰ μή τι καὶ ναυτικὸν εἶχεν. Thucyd. lib. 1. p. 7.

Ver. 614. ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.] Livius, lib. 35. c. 26. *de* Philopœmene: "*Prætor Achæorum, sicut terrestrium certaminum arte quemvis clarorum Imperatorum vel usu vel ingenio æquabat, ita rudis in re navali erat: Arcas, mediterraneus homo etc.*" Similiter *Pausanias*: Ὁ Φιλοποίμην, — ἅτε ἐς ἅπαν ἀπείρως θαλάσσης ἔχων, τριήρους ἔλαθεν ἐπιβὰς ῥεούσης. Ὥστε καὶ εἰσῆλθε Ῥωμαίους — μνήμη τῶν ἐπῶν, ὧν ἐν Καταλόγῳ πεποίηκεν Ὅμηρος ἐπὶ τῇ Ἀρκάδων ἀμαθίᾳ τῇ ἐς θάλασσαν. Lib. 8. c. 50.

Ibid. μεμήλει.] Si μέμηλε dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglice dicat, *They have no skill*; pro eo quod est, *They had no skill*. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 621. ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δὲ Εὐρύτου] Simplicissima videtur hæc emendatio. *Vulgg.* ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' Εὐρύτου: Quæ est Licentia *Homero* non usitata. *Barnesius* edidit, ex conjectura, neque id quidem male, ὁ μὲν Κτεάτοιο, ὁ δ' Εὐρύτου.

Ver. 623 θεοειδής,] Ἀποβλέπουσιν πρός τε τὸ φύσει δίκαιον καὶ καλὸν καὶ σῶφρον, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, καὶ πρὸς ἐκεῖνο αὖ, ὃ ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐμποιοῖεν, ξυμμιγνύντες τε καὶ κεραννύντες ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων τὸ "Ἀνδρεί-

[redacted]

Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ἤλιδος ἄντα,
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλείδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεὺς,
Ὅς ποτε Δουλιχιόνδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
Οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
Οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
Τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος·
Τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.

Qui autem *venerunt* ex Dulichio, Echinadibusque sacris
Insulis, quæ sitæ sunt trans mare, Elidis e regione;
His utique præerat Meges, æqualis Marti,
Phylides, quem genuit Jovi dilectus eques Phyleus,
Qui olim in Dulichium migraverat patri invisus:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Porro Ulysses ducebat Cephallenses magnanimos,
Qui Ithacam tenebant, et Neritum frondosum,
Et Crocylea colebant, et Ægilipa asperam,
Quique Zacynthum tenebant, et qui Samum incolebant,
Quique Epirum (*vel* continentem) tenebant, et objacentia incolebant;
His quidem Ulysses imperabat, Jovi consilio par;
Hunc autem simul naves sequebantur duodecim proras-rubras-habentes.

629 δ' abest a Fl. 636 ἦρχεν] Fl.

κελον" ἀπ' ἐκείνου τεκμαιρόμενοι, ὃ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐκάλεσεν, ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐγγιγνόμενον, "Θεοειδές" τε καὶ "Θεοείκελον." *Plato de Repub.* lib. 6.

Ver. 626. Νήσων, αἳ ναίουσι] Ita *Sophocles* in *Ajace*, ver. 602.

Ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μέν που
Ναίεις ἁλίπλαγκτος εὐδαίμων,
Πᾶσιν περίφαντος αἰεί.

Ver. 627. ἀτάλαντος Ἄρηϊ,] —— χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα· θ'. ver. 69. Ἰσάζουσα [τάλαντα,] — μ'. ver. 435. Ἀτάλαντος οὖν, ὁ ἴσος, καὶ μὴ ταλαντεύων. *Porphyr. Quæstion. Homer.* 25.

Ver. 628. ὃν τίκτε Διῒ φίλος] *Barnesius*, cum in γ'. ver. 449. (ne Cæsura scilicet interiret, et inficete admodum hiaret versus,) recte emendavit ἐφοίτα, quod ante scriptum fuerat φοίτα; et hic similiter ἔτικτε, pro τίκτε, scribendum contendit: Minus recte, cum utrumque sit æque "*rotun*-"*dum*." Cæterum qua ratione hic, Διῒ, ultimam producat; et similiter, ver. 636. Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος; item Ἀγασθένεος, ver. 624. et ἔχον, ver. 634, 635. vide supra ad ά. 51.

Ver. 630. 644. et 652. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 632. Οἵ ῥ' Ἰθάκην] Apud Strabo-

Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς·
Οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
Οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
Οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος·
Τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε, καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε, πόλεις εὖ ναιεταώσας,
Ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

Ætolis autem imperabat Thoas, Andræmonis filius;
Qui Pleurona colebant, et Olenum, et Pylenen,
Chalcidaque maritimam, Calydonaque petrosam.
Non enim amplius Œnei magnanimi filii supererant,
Neque item amplius ipse supererat, mortuus autem erat flavus Meleager.
Huic igitur summa-rerum erat commissa, ut imperaret Ætolis:
Et hunc simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Cretensibus autem Idomeneus hasta clarus præerat,
Qui Cnossumque tenebant, Gortynaque bene-cinctam-mœnibus,
Lyctum, Miletumque, et albicantem Lycastum,
Phæstumque Rhytiumque, urbes bene-habitatas,
Cæterique, qui Cretam centum-urbium incolebant.

643. ἐπέτακτο] MS. 656 Ἰήλυσον] MS. κάμιρον] MS. Fl. A. 1. R. Sic et Steph. de Urb. ut ap. Strab. XIV. κάμιρος. illud verum puto.

nem X. p. 454. οἵ τ' Ἰθάκην. ut aliis similibus locis in hoc libro Homerus habet. *Ern.*

Ibid. εἰνοσίφυλλον,] *Virgilio*, nemorosum.

Ver. 633. τρηχῖναν,] Male Vir doctissimus *H. Stephanus:* "Τρηχῖνα est apud Homerum metri causa." *Loc. e Cicerone interpretati* p. 190. Quasi vero aliter potuerit scriptor Ionicus: aut quasi ipsa scilicet τραχῖνα, priorem non produceret necessario. Nunquam enim ά, nisi quæ natura producta sit enunciabatur ή. Vide ad ver. 314.

Ver. 637. μιλτοπάρηοι.]

——— pictasque innare carinas.
Æn. VIII. 93.

Ver. 640. Καλυδῶνά τε] Cum *Ætoli* et *Æoles* de *Calydone* contenderent, cessit ea *Ætolis*, quia *Homerus* hoc in loco mentionem ejus fecerat in *Ætolorum* catalogo. Vide *Eustathium* p. 199. lin. 36. Vide et supra ad ver. 558.

Ver. 648. εὖ ναιεταώσας,] *Bene sitas.* Ita apud *Sophoclem Ajac.* 602.

Ὦ κλεινὰ Σαλαμὶς, σὺ μέν που
Ναίεις ἁλίπλαγκτος, εὐδαίμων,
Πᾶσιν περίφαντος αἰεί.

Ver. 649. Κρήτην ἑκατόμπολιν]

Centum urbes habitant magnas. *Æn.* III. 106

Aliter *Odyss.* τ'. 174. καὶ ἐννήκοντα πόληες. Qua de re vide *Scholia;* et *Strabonem*, lib. 10. p. 735. *al.* 479.

Τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε μέγας τε
Ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγεν Ῥοδίων ἀγερώχων·
Οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διάτριχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰηλυσσόν τε, καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·
Τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
Ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
Τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
Πέρσας ἄστεα πολλὰ διοτρεφέων αἰζηῶν.
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,

His utique Idomeneus hasta-clarus præerat,
Merionesque par Marti homicidæ:
Hos autem simul octoginta nigræ naves sequebautur.
Tlepolemus autem Heraclides, fortisque magnusque,
Ex Rhodo novem naves ducebat Rhodiorum magnanimorum,
Qui Rhodum incolebant trifariam instructi,
Lindum, Jalyssumque, et albicantem Camirum:
Horum quidem Tlepolemus hasta-clarus dux erat,
Quem peperit Astyochea fortitudini Herculeæ;
Quam *uxorem* duxerat *(Hercules)* ex Ephyra, fluvio a Selleënte,
Depopulatus urbes multas Jovis-alumnorum juvenum.
Tlepolemus autem, postquam utique nutritus fuerat in domo bene-extructa,

657 ἡγεμόνευε] Fl. 660 διοτρεφέων] MS. ut 847. 661 τράφετ' ἐν] Fl.

Ver. 651. ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·] "Notandum," (inquit *Barnesius*) "duas "*posteriores* syllabas per συνίζησιν coalescere; ut, (α'. 15.) Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ." Sed aliud est ίῳ, aliud ίῳ. Mihi rectius videntur ὔα (ά brevi in ύ productam absorpta) in unam coalescere. Cæterum, si cui displicet istud, ι, cum *Eustathius* (ad π'. 166.) scribat ἀνδρειφόντῃ: poterit is legere, ἀνιμφόντῃ. Quanquam ἀνδρειφόντης non multum abludit ab analogia τοῦ, Ἀργυφόντης. *Clark.* Non placet Barnesii ratio: sed multo minus Clarkiana. Potius crediderim, τὸ ᾱ in ἀνδρειφ. elisum esse, ut in τἄνδρε et similibus. *Ern.*

Ver. 658. (et infra 666.) Βίῃ Ἡρακληείῃ,] Simili plane loquendi ratione, ac in linguis recentioribus, *regia majestas* ipse scilicet *Rex* est, et *divinitas* ipse *Deus*. *Clark*. Sed erat tamen vertendum *forti Herculi*. Latinitas aliter non fert: multo minus *nepotes fortitudinis H.* Nec βία necessario indicat fortitudinem aut robur, ut patet v. c. e γ'. 105. ubi de sene Priamo est. Sic et apud latinos *vis* servit periphrasi et alia verba.

Ver. 659. Τὴν ἄγετ' ἐξ] Vide supra ad ver. 597. Laudatur enim a *Macrobio* et hoc ἐπυσσόδιον, in loco ibi citato.

Ver. 661. τράφη ἐν] Ita edidit *Barnesius* ex conjectura. Olim τράφ' ἐνὶ: Quod est durum, nec *Homero* usitatum. Repperit Idem in duobus MSS. τράφετ' ἐν, et τρέφετ' ἐν. *Clark*. Id ego nec ausus, nec imitatus essem, adversantibus omnibus libris, præter Scholia parva, quæ exhibent ἐτράφη. De ἔτραφεν sensu passivo, vid. quæ diximus ad Callimach. H. in Jov. 55.

Αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
Ἤδη γηράσκοντα Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
Αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε· πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας,
Βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
Υἱέες, υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης.
Αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἷξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
Τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ' ἐφίληθεν
Ἐκ Διὸς, ὅςτε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγεν τρεῖς νῆας ἐΐσας,

Illico patris sui dilectum avunculum interfecit
Jam senescentem Licymnium, ramum Martis:
Statim autem naves compegit: multasque copias cum coëgisset,
Abiit fugiens per mare: minati enim ei fuerant alii
Filii, nepotesque fortitudinis Herculeæ.
Atque hic Rhodum venit errans, ærumnas perpessus.
Trifariam autem *distincti* habitant tributim, et dilecti fuerunt
A Jove, qui diis et hominibus imperat;
Et ipsis ingentes divitias impluerat Saturnius.
Nireus porro ex Syma ducebat tres naves æquales;

664 πολλὸν] Fl. A. 1. v. 577. 667. ἷξεν] A. 2. 3. ἀλώμενος] eæd. 668 ἠδὲ φίλ.] Fl. R. Ald. 1. 670 σφὶν] Fl. 671 ἐΐσσας] Fl. 672 θ' abest a Fl.

Ver. 662. Αὐτίκα — κατέκτα] *Casu et fortuito* occidit, si Historiæ fides.

Ver. 664. ὅγε] Vide infra ad γ'. 409.

Ver. 669. ὅςτε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·]

—— hominum Divûmque æterna potestas!
Æn. X. 18.

Ver. 670. Καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.] *Al.* Καί σφισι. Cæterum vox, κατέχευε, singularem hic vim habet:

—— ἔνθα ποτὲ
βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας
χρυσαῖς νιφάδεσσι πόλιν.
Pindar. Olymp. Ode 7.

Et paullo infra

—— κείνοισι μὲν ξανθὰν ἀγαγὼν νεφέλαν,
πολὺν ὗσε χρυσόν. ——

Ad quorum locorum priorem, *Scholiastes* hunc versum Homeri, στίχον ἀθετούμενον appellat.

Ver. 671. Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν — Νιρεὺς, Ἀγλαΐης — Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ. Miro artificio Poëta virum nullius pretii, et nunquam alias memoratum, (vide supra ad ver. 216.) ad memoriam tamen *mero orationis Schemate* nescio quomodo notabilem effecit. Quoniam enim quod est revera præclarum, dignissimum est, quod sæpius repetatur; hinc utique et *ter repetitum*, quod revera nullius est pretii, διὰ τὸν παραλογισμὸν videtur quodammodo præclarum. Περὶ οὗ πολλά εἴρηται, ἀνάγκη καὶ πολλάκις εἰρῆσθαι· εἰ οὖν καὶ πολλάκις, καὶ πολλὰ δοκεῖ· ὥςτε ηὔξησεν ἅπαξ μνησθεὶς διὰ τὸν παραλογισμὸν, καὶ μνήμην πεποίηκεν, οὐδαμοῦ ὕστερον αὐτοῦ [Νιρέως] λόγον ποιησάμενος. *Aristot. Rhetoric.* lib. 3. c. 12. Τὸν δὲ Νιρέα, αὐτόν τε ὄντα μικρὸν, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ μικρότερα, τρεῖς ναῦς καὶ ὀλίγους ἄνδρας, μέγαν καὶ μεγάλα ἐποίησεν ἀντ' ὀλίγων, τῷ Σχήματι. *Demetr. Phaler.* περὶ Ἑρμηνείας, §. 61.

Ibid. νῆας ἐΐσας,] Vide supra ad α'. 306.

Ver. 673. ὃς κάλλιστος ἀνὴρ]

—— quo pulchrior alter

Νιρεὺς, Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος·
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε,
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
Καὶ Κῶν Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
Τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω, Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
Τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν δ' αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,

Nireus, Agalaïæque filius, Charopique regis;
Nireus, qui formosissimus vir ad Ilium venit,
Cæterorum Danaorum, post laudatissimum Pelidem:
Sed imbellis erat, paucæque eum sequebantur copiæ.
Qui vero Nisyrumque tenebant, Crapathumque, Casumque,
Et Coon, Eurypyli urbem, insulasque Calydnas,
His Phidippusque, et Antiphus præerant,
Thessali filii duo, Herculis-filii regis:
Horum autem triginta cavæ naves ordine ibant.
Nunc vero istos, quotquot Pelasgicum Argos habitabant,

676 Νίσσυρον] MS. Θάσον] MS. 677 καλυδνὰς] Fl. A. 1. 679 δύο] A. 2. 3. J. 681 τοῖσδε] MS. sed gl. interpr. τούτων. 681 αὐτοὺς] MS. (a man. prim. sed suprascr. man. secunda αὖ) edd. vett. præter Ald. 1. ὅσοι] MS.

Non fuit, excepto Laurentis corpore Turni.
Æn. VII. 649.

Monendum hic *primo*, quanto cum artificio, ut Poëma unum sit a capite ad calcem, *ubique* spectetur et inseratur *Achilles*. Observandum *deinde*, vocem ἀμύμονα non utique *omni laude* ornatum virum denotare, (οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,) sed *Una quavis* animi corporisve dote eximium; ut, hoc in loco, *Specie ac Forma* Corporis. *Denique*, notandum hic *Amplificationis* genus id, quod a *Quintiliano* appellatum est *Incrementum:* Quod "*est potentissimum, cum mag-*" "*na videntur etiam quæ Inferiora sunt.*" "— *Per id venitur non modo ad summum,*" "*sed interim quodammodo supra sum-*" "*mum.* — *Ut*, Quo pulchrior alter Non" "fuit, excepto Laurentis corpore Turni." "*Summum est enim, quo pulchrior alter*" "*non fuit; huic deinde aliquid supra po-*" "*situm est.*" Lib. 8. c. 4.

Ver. 681. Νῦν δ' αὖ τοὺς, — τῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.] Species hæc constructionis ἀνακόλουθος, qua sententia, ab alio inchoata exordio, mutata derepente loquendi ratione, in aliam quasi inopinato syntaxin desinit; optimis Auctoribus cum Græcis, tum Latinis, non est inusitata. Vide supra ad ver. 353. et infra ad γ'. 211. et ad ζ'. 510. et ad κ'. 224. 437. et ad *Odyss.* μ'. 73. Verum hoc in loco peculiaris id artificii inest, ut, de *Achille* dicturus, (vide infra ad ι'. 788.) quo attentiorem sibi Lectorem faciat, nescio quid *sublime præfari* videatur Poëta; et, exordio tanquam ex nova re desumpto, iterum Νῦν δ' αὖ τοὺς — eodem fere modo hic dicat, quomodo supra dixerat, Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ver. 484. Neque dissimulandum, hanc observationem a doctissima *Domina Dacier* prius occupatam. Porro, olim "*latebat*" "*hic error*" (inquit doctissimus Henr. Stephanus) "*a nemine antea, quod sciam,*" "*deprehensus;* αὐτοὺς, pro αὖ τούς."

Ver. 684. καλεῦντο,] *Al.* καλοῦντο.

Οἵ τ᾽ Ἄλον, οἵ τ᾽ Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖν᾽ ἐνέμοντο,
Οἵ τ᾽ εἶχον Φθίην, ἠδ᾽ Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς.
Ἀλλ᾽ οἵγ᾽ οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
Οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο·
Κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
Κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
Τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τείχεα Θήβης·
Καδδὲ Μύνητ᾽ ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
Υἱέας Εὐηνοῖο, Σεληπιάδαο ἄνακτος·
Τῆς ὅγε κεῖτ᾽ ἀχέων, τάχα δ᾽ ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ᾽ εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύῤῥασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,

Quique Alon, quique Alopen, quique Trachina colebant,
Quique tenebant Phthiam, et Hellada pulchras-mulieres-habentem,
Myrmidones autem vocabantur, et Hellenes, et Achæi:
Horum utique quinquaginta navibus erat Dux Achilles.
Verum hi non belli horrisoni recordabantur;
Non enim erat, qui ipsos in ordines duceret;
Jacebat enim ad naves pedibus-velox nobilis Achilles,
Ob puellam iratus Briseïda bene-comatam,
Quam ex Lyrnesso ceperat multos perpessus *labores*,
Lyrnessum depopulatus, et muros Thebarum:
Quin et Myneta dejecit et Epistrophum bellicosos,
Filios Eueni, Selepiadæ regis:
Ob istam is jacebat mœrens, cito autem surrecturus erat.
Quique tenebant Phylacen, et Pyrrhasum floridam,
Cereris sacrum-locum, Itonaque matrem ovium,

687 ὅς τύ σφισιν] Fl. 690 λυρνησοῦ et 91. λυρνησὸν] MS. 692. Μύνυτ᾽] A. 2. 3. J. 694 ἀναστησ.] A. 2. 3. J.

Ibid. καὶ Ἕλληνες,] Vide locum supra ex *Thucydide* allatum, ad ver. 528. 529. 530.

Ver. 696. τέμενος, Ἴτωνά τε] Qua ratione τέμενος hic ultimam producat; vide supra ad α΄. 51.

Ver. 701. Καὶ δόμος ἡμιτελής·] Ἤτοι ἄτεκνος, — ἢ ἀτελείωτος. — Βέλτιον δὲ, εἰρῆσθαι ἡμιτελῆ, διὰ τὸ μὴ γεγεννηκότα παῖδας, πλεῦσαι. *Schol. Clark*. Nescio, cur omiserit Scholii partem alteram, ἀφῃρημένος τοῦ ἑτέρου τῶν δεσποτῶν· quæ consentit interpretationi Hesychii, ἡμίγαμος, quæ placebat olim Posidonio ap. Strab. L. V. p. 454. et Cel. Hemsterh. ad Lucian. Dial. M. 19. p. 410. Latini talem *domum* dicunt *vacu-*

Ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶν', ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·
Τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
Ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχεν κατὰ γαῖα μέλαινα.
Τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
Καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
Νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
Ἀλλὰ σφέας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
Αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
Ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων,
Ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
Δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δέ μιν ἐσθλὸν ἐόντα·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,

Maritimamque Antrona, et Pteleum herbosam:
Horum utique Protesilaus bellicosus dux erat,
Dum viveret; tunc vero jam detinebat *eum* terra nigra.
Ejus autem ambas-laceratas-genas uxor in Phylace relicta erat,
Et domus semiperfecta: eum enim interfecit Dardanus vir,
De navi desilientem longe primum Achivorum.
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem *suum*,
Sed ipsos ordinabat Podarces, ramus Martis,
Iphicli filius divitis-pecore Phylacidæ,
Frater germanus magnanimi Protesilai,
Minor natu: *erat* utique major et præstantior,
Heros Protesilaus bellicosus: *at* neutiquam copiæ *ejus*
Indigebant duce, desiderabant tamen ipsum strenuum existentem:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Pheras colebant apud Bœbeïda lacum,

699 ἔχε] eæd. 700 ἐλέλειπτο] Fl. Ald. 1. ut ἔλιφθεν pro ἔλειφθεν. de quo dixi ad Callim. H. in Cer. 94. 709 μὲν] MS.

am. viduam, semiperfecta, quod Clarkius e vulgari versione servavit, nihili est. *Ern.*

Ibid. ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,] Quoniam *Euphorbus* infra, π'. 807. appellatur Δάρδανος ἀνὴρ, ideo et hic, Δάρδανος ἀνὴρ, *Eustathio* intelligitur *Euphorbus*. Satis incerte.

Ver. 704. Ἀλλὰ σφέας] Primus hujus versiculi pes, non *dactylus*, sed *spondæus*. Vox enim σφέας, ut ex multis locis liquet. pronunciabatur μονοσύλλαβος.

Ver. 710. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.

Ver. 718. τόξων εὖ εἰδὼς,]

Insignis jaculo, et longe fallente sagitta.
Æn X. 754.

Βοίβην, καὶ Γλαφυρὰς, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκὸν,
Τῶν ἦρχ’ Ἀδμήτοιο φίλος πάϊς ἕνδεκα νηῶν
Εὔμηλος, τὸν ὑπ’ Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ’ ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
Καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
Τῶνδε Φιλοκτήτης ἦρχεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ’ ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
Ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες ἶφι μάχεσθαι.
Ἀλλ’ ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ’ ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν,
Ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
Ἔνθ’ ὅγε κεῖτ’ ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον
Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
Οὐδὲ μὲν οὐδ’ οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχόν.
Ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱὸς,
Τόν ῥ’ ἔτεκεν Ῥήνη ὑπ’ Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.

Bœben, et Glaphyras, et bene-ædificatam Iaolcum;
Horum imperabat Admeti dilectus filius undecim navibus
Eumelus, quem ex Admeto peperit præstantissima mulierum
Alcestis, Peliæ filiarum forma præstantissima.
Qui autem Methonem et Thaumaciam colebant,
Et Melibœam tenebant, et Olizona asperam,
Horum Philoctetes præerat, arcu peritus,
Septem navibus; remigesque in unamquamque quinquaginta
Conscenderant, arcu periti ad fortiter pugnandum.
Cæterum ille in insula jacebat ingentes dolores perferens,
Lemno in divina, ubi ipsum reliquerant filii Achivorum,
Ulcere laborantem tetro perniciosi colubri.
Ibi ille jacebat mœrens: cito autem recordaturi erant
Achivi apud naves Philoctetæ regis.
Et tamen ne isti quidem sine duce erant, desiderabant tamen ducem *suum*,
Sed Medon ordinabat, Oïlei spurius filius,
Quem peperit Rhena ex Oïleo urbium-eversore.

713 παῖς] R. A. 2. 3. J. νεῶν] Fl. 718 ἦρχε] MS. Fl. A. R. J. 724 μνήσασθαι] MS. μνήσεσθαι Rom. A. 2. 3. J.

Ver. 723. κακῷ] *Al.* κακοῦ.
Ver. 734. Ὀρμίνιον, οἵ] Qua ratione hic, Ὀρμίνιον; et infra, ver. 736. Εὐρύπυλος; et, ver. 745. οἶος, ultimam producant: Vide supra ad α'. ver. 51.

Ver. 737. et 747. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.
Ver. 741. ἀθάνατος] Vide supra ad α'. 398.

Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
Τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
Ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
Τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἵ τ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
Οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα,
Τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκήν·
Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
Υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς·
Τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια,
Ἤματι τῷ, ὅτε φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας·
Τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,

Qui autem tenebant Triccam, et Ithomen montosam,
Quique tenebant Œchaliam, urbem Euryti Œchaliensis:
Horum duces erant Æsculapii duo filii,
Medici boni, Podalirius et Machaon:
Cum his autem triginta cavæ naves ordine ibant.
Qui vero tenebant, Ormenium, quique fontem Hyperεam,
Et qui tenebant Asterium, Titanique albos vertices,
Horum dux erat Eurypylus, Eusæmonis præclarus filius:
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Qui vero Argissam tenebant, et Gyrtonen colebant,
Orthen, Elonemque, urbemque Oloossona albam:
His itidem præerat firmus bellator Polypœtes,
Filius Pirithoi, quem immortalis genuit Jupiter:
Hunc utique ex Pirithoo peperit inclyta Hippodamia
Eo die, quo Centauros ultus est hispidos;
Eosque ex Pelio pepulit, et ad Æthicas *usque* abegit:
Non solus; una cum eo Leonteus, ramus Martis,

729 Τρίρην] A. 2. 3. J. 738 Ἀργίσαν] MS. Fl.

Ver. 742. κλυτὸς Ἱπποδάμεια,] Σύνηθες ἦν τοῖς παλαιοῖς, χρῆσθαι τοῖς ἀρσενικοῖς καὶ ἀντὶ τῶν θηλυκῶν, ὡς κρείττοσι καὶ δυνατωτέροις· οὐκ ἀμέτρως μέντοι, οὐδ' ἀλόγως· ἀλλ' ὅταν δέῃ χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιθέτῳ ἐκτὸς ὄντι τοῦ Σώματος. — Ἐκεῖνο μὲν γάρ ἐστι περὶ τὸ Σῶμα, "ὁ Μέγας, ἡ Μεγάλη, ὁ Καλὸς, ἡ Καλή," καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐκτὸς δὲ, οἷον "Ἔν-

Υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο·
Τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
Οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργ' ἐνέμοντο,
Ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίρροον ὕδωρ,
Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
Ἀλλά τέ μιν καθύπερθεν ἐπιρρέει, ἠΰτ' ἔλαιον·
Ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱὸς,

Filius magnanimi Coroni Cænidæ:
Hos autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Guneus vero ex Cypho ducebat duas et viginti naves:
Hunc autem Enienes sequebantur, firmique bellatores Peræbi,
Qui circa Dodonam valde frigidam domicilia posuerant,
Quique circa amœnum Titaresium arva colebant,
Qui in Penëum immittit pulchre-fluentem aquam,
Nec ille Peneo commiscetur argenteos-vortices-habenti,
Sed ipsum in summo supernatat, veluti oleum:
Juramenti enim gravis Stygis aquæ est rivus.
Magnetibus vero præerat Prothous Tenthredonis filius,

746 ὑπερθύμου] MS. 754 καθύπερθε] MS. 757 ἦρχεν] Ald. 2. 3. J. R.

"δεξιῆς, Εὐτυχῆς" etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 8. Notandum autem hoc in versu particulam, ῥα, nequaquam supervacaneam esse; sed vim habere in connectenda sententia elegantem: Τόν ῥα, *Hunc utique.*

Ver. 751. Οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον] Cum hunc amnem, ex quo Styga derivatum dicat Poëta, quam aquam, *Strabo*, lib. 8. *sub finem*, ὕδωρ ὀλέθριον appellat; quærit hic Doctissima *Domina Dacier*, qua ratione idem amnis appellari possit ἱμερτός. Respondetque, *religiose* id fieri, et *per timorem*; eodem fere modo, ac *Furiæ* olim appellabantur Εὐμενίδες. Mihi id potius sibi voluisse videtur *Homerus*, ut *Titaresium*, non ad aquarum salubritatem, sed ad amœnitatem loci respiciens, diceret ἱμερτόν.

Ver. 753. Οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται]
Sic tibi, cum fluctus subterlabere Sicanos,
Doris amara suam non intermisceat undam.
Virg. Eclog. X. 4.

Similem ex *Plinio* citat historiam *Barnesius*: "Accipit amnem *Eurotam Peneus*, "nec recipit tamen; sed, olei modo, su- "pernatantem (ut dictum est *Homero*) "brevi spatio portatum abdicat; pœnales "aquas, Dirisque genitas, argenteis suis "misceri recusans." Lib. 4. cap. 8. *Clark.* Immo eandem. Nam *Plinii Eurotas* est Titaresius *Homeri*. *Ælianus* autem *V. H.* III. 1. ad ipsum Peneum traduxit: σχολῇ καὶ πρᾴως προϊὼν, ἐλαίου δίκην.

Ver. 755. Στυγὸς ὕδατός,] Vide infra ad Θ'. 369. *Clark.* Nihil ad h. l. faciunt, quæ ibi e Pausania afferuntur. Illud quæri potest, quare poëta dicat, Titaresium Peneo olei modo supernatare, quia Stygis rivus sit. Putem respici ad Stygis naturam, quem poëtæ, ut tarde et leniter, sine ullo murmure aut strepitu labentem, et limosum describunt. *Ern.*

Ver. 759. μέλαιναι νῆες ἕποντο.] Vide supra ad ver. 494.

Οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
Ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε·
Τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
Αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο;
Ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,
Ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
Τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄμφω θηλείας, φόβον ἄρηος φορεούσας.

Qui circa Penëum et Pelion frondosum
Habitabant; his quidem Prothous velox dux erat;
Hunc autem simul quadraginta nigræ naves sequebantur.
Hi utique duces Danaorum et principes erant.
Quis jam horum præstantissimus fuerit, tu mihi dic, Musa,
Ipsorum, et equorum, qui simul Atridas sequebantur?
Equæ quidem multo præstantissimæ erant Pheretiadæ,
Quas Eumelus agitabat, pedibus veloces, aves veluti,
Ejusdem pili, ejusdem ætatis, *quasi* ad perpendiculum dorso pares:
Quas in Pieria aluit argenteum-arcum-gestans Apollo,
Ambas fœminas, terrorem belli ferentes.

περθρηδόνας] Fl. Ald. 1. 764 Ἐΰμηλος] Ald. 1.

Ver. 763. Φηρητιάδαο,] *Admeti.*

Ver. 764 Τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,] De ultima vocis ὄρνιθας; vide supra ad α'. 51. Potuisset dicere, ὡς ὄρνιθας. Sed multo *majorem* habet *Vim*, altera illa verborum positio. Quin et in toto hoc versu numeri ipsi, equi currentis motum in propinquo velocissimum, e longinquo deinceps sensim et placide quasi æquabiliorem visum exhibet. Vide infra ad γ'. 363.

Ver. 766. Τὰς ἐν Πιερίῃ — Ἀπόλλων,] "Sol pascit omnia, quæ Terra progenerat. "Unde non unius generis, sed omnium "pecorum Pastor canitur. Ut apud *Ho-* "*merum*, — Τὰς ἐν Πιερίῃ *etc.*" *Macrob. Saturnal.* lib. I. cap. 17. Cæterum pro Πιερίῃ, Veterum nonnulli hic legerunt Πηρείῃ, et Πυρίῃ.

Ver. 767. ἄμφω θηλείας,] De sexu equorum e genere adjectivi nil colligi posse, ut quod v. 763. ἵπποι dicuntur ἄρισται, ex h. l. clare patet. Frustra enim addidisset ἄμφω θηλείας. v. ad Callim. H. in Lav. Pall. init. *Ern.*

Ibid. φόβον Ἄρηος φορεούσας.] Productio primæ in Ἄρηος, ut quasi geminata ρ sonus durior terrorem specie augeat, omnino arte non caret.

Ver. 768. ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,] Miro artificio *Achillem* ubique ob oculos ponit; in quo omnia, (non quidem quæ ad *Mores*, sed ad *Pulchritudinem* aut *Fortitudinem* quæcunque spectant,) incomparabilia erant ad præstantiam. Vide supra ad ver. 673, et 681. *Sophocles* similiter de *Ajace:*

Ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων ὅσοι
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν Ἀχιλλέως.

Ajac. ver. 1358.

Ver. 769. ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,] Hæc verba *Parenthesi* pessime inclusit doctis-

Ἀνδρῶν δ' αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
Ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
Ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Τόξοισιν θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
Ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
Ἐν κλισίῃς· οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες

Virorum autem longe præstantissimus erat Telamonius Ajax,
Tamdiu dum Achilles in odio permanebat: is enim multo fortissimus erat,
Et equi, qui ferebant laudatissimum Pelidem.
Sed hic quidem in navibus recurvis per-pontum-transeuntibus
Jacebat, iram fovens *adversus* Agamemnonem, pastorem populorum,
Atridam; copiæ vero ad littus maris
Discis delectabantur et hastilibus jaculantes,
Arcubusque: equi vero apud currus suos singuli
Lotum depascentes, palustreque apium,
Stabant: currus autem bene-tecti jacebant dominorum
In tentoriis; illi vero ducem bellicosum desiderantes

768 ἀνδρῶν αὖ] MS. Fl. 771 ποντοπόρουσιν] MS. Fl.

simus *H. Stephanus*, aliique. Quod sententiam plane enecat.

Ver. 772. Κεῖτ', ἀπομηνίσας] Producitur penultima, quoniam a *Præsente* est μηνίω, ver. 769. non μηνίζω. Vide supra ad α'. 140. *Clark*. Cæterum hoc quoque verbum est ex iis, in quibus præpositio ἀπὸ continuitatem, non finem rei modo, exprimit: sic enim capio h. l. ἀπομηνίσας, non simpliciter pro μηνίσας, ut Lexica habent.

Ver. 773. παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης] Qua ratione vox, παρὰ, hic ultimam producat; item, δίσκοισι, quemadmodum a quibusdam scripta est, ver. 774. et ἴσαν ver. 780. et Διΐ, ver. 781. et ὁμηγερέες, ver. 789. vide supra ad α'. 51.

Ver. 776. σέλινον,] Οὐκ ἀλόγως, ἀλλ' ὅτι βλάπτονται μὲν οἱ σχολάζοντες ἀσυνήθως ἵπποι τοὺς πόδας, ἔστι δὲ τούτου μάλιστα ἴαμα τὸ Σέλινον. Ἄλλως γοῦν οὐκ ἂν εὕροις παραβαλλόμενον ἵπποις ἐν Ἰλιάδι σέλινον· — ἀλλ' ἰατρὸς ὢν Ἀχιλλεὺς etc. *Plutarch Sympos*. lib. 5. Prob. 4.

Ver. 777. Ἕστασαν] Vide infra ad μ'. 55.

Ver. 778. οἱ δ'] Οἱ ἄνακτες, non οἱ λαοὶ, ut recte annotavit *Domina Dacier*, (contra *Eustathium*, ut ipsa ait; mihi autem neque ipse *Eustathius* videtur aliter sensisse.) Porro, summa hic cum venustate et condecentia, (uti *Eadem* observavit,) dum *Milites* lusibus se militaribus oblectarent, *Duces* Myrmidonum, ut qui gloriæ magis studerent, mœste obambulantes, et Imperatoris sui discessum e bello dolentes, depinguntur.

Ver. 780. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν,] Exercitus Græcorum universus, excepto *Achille* cum suis. Nam eo jam revertitur Poëta, unde, ad copiarum enumerationem faciendam, digressus erat, ver. 484.

Ibid. ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·] *Ignis* similitudine, simul armorum splen-

Φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἐμάχοντο.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
Γαῖα δ' ὑπεστονάχιζε, Διῒ ὣς τερπικεραύνῳ
Χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στοναχίζετο γαῖα
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Πὰρ Διὸς Αἰγιόχοιο, σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
Οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
Πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες·

Vagabantur huc et illuc per castra, neque pugnabant.
Hi vero ibant, veluti si igni terra tota depasceretur:
Terra autem subtus gemiscebat, Jove sicuti fulminibus-gaudente
Irato, quando circa Typhoëa terram verberat
In Arimis, ubi dicunt Typhoëi esse cubilia:
Sic utique horum sub pedibus multum gemiscebat terra
Gradientium: valde vero velociter pertransibant campum.
Trojanis autem nuncia venit pedibus-ventos-æquans velox Iris.
A Jove Ægiocho, cum nuncio tristi.
Illi vero conciones habebant in Priami vestibulis
Omnes simul congregati, tam juvenes, quam senes:

775 τόξοισι] Fl. Ald. J. R. 777 ἵστασαν] Fl. Ald. 1.

dor, militumque ingruentium terror, vis, et rapiditas, pulcherrime ob oculos ponitur.

Ver. 781. ὑπεστονάχιζε,] *Al.* ὑπεστενάχιζε.

Ver. 783. Εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·]

——— durumque cubile
Inarime Jovis imperiis imposta Typhoeo.
Æn. IX. 716.

Mire torsit hic locus viros eruditos. *Fulvius Ursinus:* " Cur *(inquit)* Virgilius, et " eum secuti, Ovidius, Lucanus, Valerius " Flaccus, Statius, Silius, Claudianus, et " Plinius, de εἰν Ἀρίμοις, fecerint *Inari-* " *men:* ego certe fateor me nescire." Quicquid sit, omnino in istiusmodi re errare non potuit Virgilius. *Adrian. Turnebus, Adversarior.* lib. 20. cap. 8. Virgilium eo defendit, quod *Typhœum non in Cilicia, ut Homerus, sed in insula Pithecusa cubilia habere dicat, quæ appellatur Inarime.* At *Strabo*, et *Ciliciam*, et *Syriam*, et *Pithecusas*, et *Sardes*, et *Mysiam* memorans, his diversis in locis a diversis Auctoribus positos, *uno* tamen semper nomine appellat, τοὺς Ἀρίμους: et adjectum a nonnullis testatur versiculum istum, Χώρῳ ἐνὶ δρυόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. *Strab.* lib. 13. p. 929. Equidem, siquid ego judico, vix dubitaverim, quin, quocunque id casu evenerit, qui locus *Homeri* temporibus Οἱ Ἄριμοι ut *Strabo*, vel Τὰ Ἄριμα ut Scholiastes effert, vocaretur, is *Virgilii* temporibus usu et sermone vulgari, (quem penes arbitrium est et vis et norma loquendi,) appellatus sit *Inarime.* Necnon fieri potuit, ut ex hoc ipso fortasse *Homeri* versu, in ore omnium versato, orta sit ista nominis mutatio. Accidit, haud fere dissimili ratione, in voce κἄτεροι, ut Romani, *conjunctione* in ipsum *nomen* penitus absorpta, *cæteri*, dicerent. *Clark.* add. D. Heins. ad Sil. XII. 148.

Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
Εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷϊ Πριάμοιο Πολίτῃ,
Ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
Τύμβῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
Δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
Τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
Ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
Ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν,
Ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι ὧδέ γε ῥέξαι·

Prope autem stans allocuta est pedibus velox Iris,
Assimulavit autem se voce filio Priami Politæ,
Qui Trojanorum speculator sedebat, pedum velocitate fretus,
Tumulo in summo Æsyetæ senis,
Observans quando a navibus impetum facerent Achivi:
Huic se cum assimulasset, alloquuta est pedibus-velox Iris;
" O senex, semper tibi Sermones placent multi,
" Sicut olim, quum pax esset: bellum autem *nunc* inevitabile ortum est.
" Equidem persæpe præliis interfui virorum,
" Sed nunquam tales tantasque copias vidi:
" Prorsus enim foliis similes, vel arenis,
" Gradiuntur *per* campum, præliaturi circa urbem.
" Hector, tibi vero potissimum mando hoc modo facere:

792 ἷζε] Fl. 798 πολλὰς] Fl. A. 1. in MS. a manu secunda.

Ver. 784. *ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα*]

—— pulsuque pedum tremit excita tellus.
Æn. VIII. 722. XII. 445.

Ver. 791. *υἷϊ Πριάμοιο Πολίτῃ*]

———— Polites,
Unus natorum Priami. —— *Æn.* II. 527.

Ver. 794. *ἀφορμηθεῖεν*] *Al.* ἐφορμηθεῖεν.

Ver. 795. Τῷ *μιν ἐεισαμένη*] Vide infra ad γ'. 389.

Ver. 796. *αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν*,]

Larga quidem, Drance, tibi semper copia fandi,
Tunc cum bella manus poscunt. ————
Æn. XI. 378

Ibid. *μῦθοι ἄκριτοι*] ἀδιάκριτοι, πολλοὶ *Schol.* Nempe πολλοὶ λόγοι, (loquacitas) semper sunt ἀδιάκριτοι, sine judicio, insciti sermones. Usus tamen est pro altera interpretatione, πολλοὶ, quam versio latina sequitur, infra 868. ὄρος ἀκριτόφυλλον. add. γ'. 412. *Ern.*

Ver. 799. *ὄπωπα*·] Vide infra ad ζ'. 124.

Ver. 800. *Λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες, ἢ ψαμάθοισιν*,]

Est numerus; ————
Quem qui scire velit, Libyci velit æquoris idem
Discere quam multæ Zephyro turbentur arenæ:
Aut ubi navigiis violentior incidit Eurus,
Nosse, quot Ionii veniant ad littora fluctus.
Georgic. II. 105.

Πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
Τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει·
Τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεως αἰπεῖα κολώνη,
Ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
Τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,
Ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
Ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.

" (Multi enim per urbem magnam Priami auxiliares *sunt*,
" Aliaque aliorum lingua late-dispersorum hominum:)
" His unusquisque vir imperet, quibus princeps est;
" Eorumque dux sit, ordinans *suos* cives."
Sic dixit: Hector autem minime deæ orationem ignoravit,
Statimque dimisit concionem; ad arma vero ruebant.
Totæ autem aperiebantur portæ, et foras ruebant copiæ,
Pedestres pariter, et equestres: multusque tumultus coortus est.
Est vero quidam ante urbem collis editus,
In planitie seorsum, circumvius undequaque:
Quem quidem homines Batiëam vocant,
Immortales autem sepulchrum agillimæ Myrinnes:
Illic tunc Trojanique in ordines distincti sunt, et auxiliares.

802 ὧδε δὲ ῥέξαι] Fl. Aldd. ὧδε ῥ. Junt. 811 πόλεος] MS. πόληος Fl. A. J. R.

Quam multa in sylvis Autumni frigore primo
Lapsa cadunt folia. —— *Æn.* VI. 309.

Ver. 802. Ἕκτορ,] Vide supra ad α΄. 242.

Ver. 803. Πολλοὶ γὰρ] Refertur istud γὰρ, ad id quod elegantius reticetur. "*Cave "ne qua oriatur confusio; NAM multi* "etc." Vide infra ad ι΄. 22.

Ver. 808. Αἶψα δ' ἔλυσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.]

Ilicet in muros tota discurritur urbe;
Concilium ipse pater et magna incepta Latinus
Deserit. —— *Æn.* XI. 468.

Ver. 810. ὀρώρει.] Quamvis hoc in loco vox ὀρώρει, et ver. 797. vox ὄρωρε, Latine uno eodemque vocabulo, *ortum est*, recte verti possint; ipsæ tamen inter se quomodo significatione differant, et promiscue usurpari nequeant, vide supra ad α΄. 37. Sicubi vox ὄρωρε occurrat de re *non Præsenti*; non erit utique a *Præterito* (ut vulgo appellant) ὄρωρα, sed ab *Aoristo* ὤρορον. Vide infra ad δ΄. 110.

Ver. 811. Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεως] *Al.* πόληος, vel πόλιος, vel πόλεος. Quæ omnia eodem redeunt; non utique ut *Anapæstus* positus sit pro *Dactylo*, vel *Amphimacer* pro *Spondæo*; sed ita nimirum enunciabatur, ac sic scriptum fuisset πόλως, πόλους, vel πόλιως. Usitatissima hujusmodi contractio. Sic supra, ver. 268.

Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν, ἐῢς παῖς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·
Οὐκ οἶος· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,

Trojanis quidem dux erat magnus expedite-pugnam-ciens Hector
Priamides: cum hoc quam plurimæ et fortissimæ
Copiæ armabantur, promptæ hastis.
Dardaniis porro imperabat strenuus filius Anchisæ,
Æneas; quem ex Anchisa peperit diva Venus,
Idæ in jugis, dea *cum* mortali cubans:
Non solus; cum eo duo Antenoris filii,

819 παῖς] Fl. A. 1. 823 Ἀρχίλοχος] MS. Fl. A. 1.

Σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ———

enunciabatur χρυσοῦ: Prima enim corripi non potest. Similiter, ver. 96.

——— ἐννέα δὲ σφέας,

et sæpe in isto vocabulo. Sed et in hac ipsa voce, πόλεως· φ'. 567.

Εἰ δέ κεν οἱ προπάροιθε πόληος [*Al.* πόλεος] κατεναντίον ἔλθω.

Similiter apud *Virgilium:*

Uno eodemque igni. ——— *Eclog.* VIII. 80.
Una eadem via. ——— *Æn.* X. 487.
——— a flumine rejice capellas.
Eclog. III. 96.

Euripides item, *Phœniss.* ver. 1258.

Ἐτεοκλέα δ' αὖ, νῦν πόλεως ὑπερμαχῶν·

ubi πόλεως necessario pronunciatur δισσύλλαβος, quia in *Iambico Tragico*, ubi licentia haud fere est ulla, *anapæstum* non recipit pes quartus. Similiter apud Scriptores Tragicos, σφῶϊ et σφῶϊν fere semper monosyllabæ sunt. Ut legentibus passim apparebit. Sed in *Nominibus propriis* multo omnium sæpissime, celerrime nimirum pronunciari solitis, fit hujusmodi contractio:

Γάμους τ' ἀδελφῆς Ἀντιγόνης, παιδός τε σοῦ.
Eurip. Phœniss. 764.

Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο.
Orest. 65. et *passim.*

Ἡ σπαρτιᾶτις Ἑρμιόνη, τηλουρὰ γάρ.
Androm. 889.

Ῥιφθέντα πύργων Ἀστυάνακτ' ἀπ' ὀρθίων.
Ibid. 10.

Φροῦδος, μετ' αὐτοῦ τ' Ἀνδρομάχη πολλῶν ἐμοί.
Troad. 1130.

Αὐτὸς δ' ἀνῆκται Νεοπτόλεμος, καινάς τινας.
Ibid. 1126.

Τῷ νησιώτῃ Νεοπτολέμῳ δορὸς γέρας.
Androm. 14.

Quibus omnibus in locis, cum *Iambicus tragicus* in quarto pede *Anapæstum*, uti dixi, utpote *Dactylo* aut *Spondæo* ἰσόχρονον, non recipiat: sed *Iambum* solummodo, vel (ei æqualem) *Tribrachyn*; manifestum est *Nomina* ista *propria*, hoc fere modo fuisse enunciata: Ἀντῖγνη, Ἑρμόνη, Ἀστῦναξ, Ἀνδρομῖχη, Νέπτλεμος.

Atque ex hoc raptim *Vocales breves* pronunciandi modo, ut id in transcursu moneam, videor mihi colligere; quoties Scriptores *Comici* (qui *Vulgi* celerrimam exhibere solent pronunciandi rationem,) vocabula, quorum prior syllaba brevis est, posterior natura longa, (ut "*Bonos, Malos, Sedens, Boves,*") ita usurpabant, ut voces istæ dissyllabæ, (sequente insuper et *Consonante*) locum syllabarum vel *binarum brevium* vel *longarum singularum* in versu occuparent; hoc utique ita esse intelligendum, non, ut syllaba, quæ et *Vocali* constaret natura *longa*, et positione

Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
Ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
Καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,

Archilochusque, Acamasque, pugnæ periti omnigenæ.
Qui vero Zeleam habitabant sub pedem imum Idæ,
Divites, bibentes aquam profundam Æsepi,
Trojani; his porro præerat Lycaonis clarus filius,
Pandarus, cui etiam arcum Apollo ipse dederat.
Qui autem Adrasteamque tenebant et civitatem Apæsi,
Et Pityeam tenebant, et Tereæ montem altum;

824 Ἴδης] Fl.

insuper producta esset, corriperetur; legereturque, "*Bonŏs, Malŏs, Sedĕns, Bo-vĕs;*" sed ut *Brevis* potius elideretur Vocalis, legereturque compendio "*bnos, mlos, sdens,* Βῦς *bœufs.*" Similiter, cum "*res est,*" contraheretur in monosyllabam "*res — 'st;*" factum id utique, non quod ex vocabulorum istorum priore *Vocalis longa* extrita esset, sed quod ex posteriori *Brevis*. Quin et in vocibus polysyllabis, ut "*optime, servitutem, neutiquam, senectutem, voluntatem, vererentur,*" et similibus, parem fuisse, apud eosdem Scriptores, contrahendi rationem crediderim; lectumque potius "*optme, servtutem, neutquam, snectutem, vluntatem, vrerentur;*" quam "*ŏptime, sĕrvitutem, neŭtiquam, senĕctutem, volŭntatem, verĕrentur.*" Item cum, "*sive ista uxor sit,*" ἑπτάδιον constituat; pronunciatum fuisse potius, "*siv' 'st' uxor sit,*" quam, "*sīv, ĭst, uxor sit.*" Et similiter in similibus.

Ver. 813. ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν, Ἀθάνατοι δέ] Vide supra ad α'. 403. et infra ad ζ'. 402.

Ver. 816. μέγας — Ἕκτωρ]

Æneæ magni. ——— Æn. X. 830.

Ibid. κορυθαίολος] Τὸ, αἰόλον, οὐκ οἶδ' ὅθεν τῶν Γραμματικῶν τινες ἐπὶ τοῦ Ποικίλου παρ' Ὁμήρῳ ἀκούειν ἀξιοῦσιν· — Οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλὰ σημαίνει τὸ Ταχύ· γινόμενον ἀπὸ τῆς Ἀέλλης, ἥτις ἀπὸ τοῦ Αὖ καὶ Εἴλειν πεποίηται — Κορυθαίολος οὖν, ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα. *Porphyrii Quæst. Homeric.* 8. διὰ τὰς ἐν πολέμῳ συνεχεῖς καὶ σφοδρὰς ἐνεργείας. *Schol.*

Ver. 817. Πριαμίδης·] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 818. μεμαότες ἐγχείῃσι.] Non "*pro* μεμαῶτες, *antepenultima producta, et penultima correpta, Metri causa:*" ut inepte admodum *Barnesius*: Sed e contrario, qua analogia factum est, ex βασιλῆος, βασιλέως; ex βασιλῆα, βασιλέα; ex τεθνηότες, τεθνεῶτες; ex κρεῖονος, κρείωνος; ex μετήορος, μετέωρος; ex λαὸς, λεὼς, eadem factum est, ex μεμάοτες, μεμαῶτες. Vide supra ad α'. 265.

Ver. 820. Αἰνείας· τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη, Ἴδης ἐν κνημοῖσι,]

——— Æneas, quem Dardanio Anchisæ
Alma Venus Phrygii genuit Simoëntis ad undam. Æn. I. 621.

Porro recte hic restituit *Barnesius*, τὸν ὑπ' ex *MS. Barocc.* cum olim male editum fuisset, τὸν δ' ὑπ'. *Clark.* Τὸν ὑπ' etiam est in MS. Lips.

Ver. 822. Οὐκ οἶος· ἅμα] Qua ratione, οἶος, hic ultimam producat; et similiter, οὐδὲ, ver. 832. et Λάρισσαν, ver. 841. vide supra ad α'. 51.

Ver. 827. ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.]

Ipse suas artes, sua munera lætus Apollo
——— dabat, celeresque sagittas.
Æn. XII. 393.

Τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ
Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην,
Τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
Τῶν, οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·

His imperabat Adrastusque et Amphius lineum-thoracem gestans,
Filii duo Meropis Percosii, qui supra omnes
Noverat vaticinia, neque suos filios sinebat
Proficisci in bellum homines-perdens: ipsi vero ei non
Paruerunt: Fata enim *eos* agebant atræ mortis.
Qui vero Percoten et Practium incolebant,
Et Sestum et Abydum tenebant, et nobilem Arisben,
His porro Hyrtacides præfectus erat Asius, princeps virorum,
Asius Hyrtacides, quem ex Arisba ferebant equi
Splendidi, magni, fluvio a Selleënte.
Hippothoüs vero ducebat gentes Pelasgorum hastis-exercitatorum,
Eorum qui Larissam glebosam habitabant:

832 οὐδ' ἑοὺς] MS. Fl. A. 1. οὔτι] A. 2. 3. Junt. 836 Ἀρίβκην] MS. sed β correctum e σ. at mox. 838 Ἀρίσκην. nempe β in MSS. sæpe transiit in κ, ut Iliad. Υ. σ. παρακλιδὴν in MS. 841 λάρισαν] MS.

Τόξον, inquit Scholiastes, *τὴν τοξικὴν ἐμπειρίαν:* Recte. Rationem vero ineptissimam adjungit; τὸ ΓΑ'Ρ *τόξον Αὐτὸς κατεσκεύασε*. Quasi id scilicet Poëtam fugisset: aut, Lectorem ne fugeret, periculum esset.

Ver. 832. *Ἤδεε μαντοσύνας, etc.*]

Fata canens sylvis genitor celarat.——
Injecere manum Parcæ. ————
Æn. X. 417. 419.

Cæterum de vocibus *οὐδὲ οὓς*, vide infra ad λ'. 330.

Ver. 833. *ἐς πόλεμον φθισήνορα·*] *Al.* *φθισήνορα*. Sed nihil opus. Syllaba enim *φθι*, non ex *φθῖσις* desumpta est, sed ex *φθίνω*, quæ, apud Homerum, etiam in Futuris *φθίσειν* et *φθίσεσθαι*, semper producitur. At *φθίσις*, *φθιτὸς*, et similia, sunt ex Aoristo *ἔφθιτον*. Vide supra ad ver. 43. et ad α'. ver. 309. 314. 338.

Ver. 836. *Καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον,*] *Ἀβυδηνοὶ Σηστὸν παρ' Ἀθηναίων ἐκομίσαντο, διὰ τοῦτο τὸ ἔχον.* *Eustath.* pag. 199.

Ver. 843. Υἷε δύω Λήθοιο] Edit. *H. Stephani* et *Wetsten.* aliique; Λίθοιο. Male. Quippe, ut recte annotavit *Barnesius*, in lib. ρ'. ver. 288. habent et iidem Editi, Λήθοιο.

Ver. 844. Πείρως ἥρως,] *Al.* Πείροος ἥρως.

Ver. 848. *Παίονας ἀγκυλοτόξους,*] *Εἶδος ἀκοντίου, ἡ ἀγκύλη.* *Eustath.* "Qui se

Τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
Υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείρως ἥρως,
Ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάῤῥοος ἐντὸς ἐέργει.
Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
Υἱὸς Τροιζήνοιο διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
Τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
Οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,

His præerat Hippothousque, Pylæusque, ramus Martis,
Filii duo Lethi Pelasgi Teutamidæ.
Cæterum Thracas ducebat Acamas, et Piröus heros,
Quotquot Hellespontus æstuosus intus continet.
Euphemus vero dux Ciconum erat bellicosorum,
Filius Trœzeni Jovis alumni Ceadæ. [*i. e.* Ceæ filii.]
Porro Pyræchmes ducebat Pæonas curvis-arcubus-utentes,
Procul ex Amydone, ab Axio late fluente,
Axio, cujus limpidissima aqua diffunditur *super* terram.
Paphlagonibus vero præerat Pylæmenis animosum cor,
Ex Enetis, unde mularum genus agrestium,
Qui Cytorum tenebant, et Sesamum incolebant,

843 λίθοιο] MS. m. pr. sed manu sec. correctum in ληθ. edd. vett. omnes. adde ad Il. ρ'. 288. 844 πείρεος] MS. Fl. A. J. 847 διοτρεφέος] MS. Fl. 850 αἶαν] MS. Fl. A. J.

« servent de dards attachés à une cour- « roie. C'est ce que signifie proprement « le mot ἀγκυλότοξοι. Les Latins l' ont « appellé *amentatum jaculum*. On le « lancoit, et on le retiroit avec la cur- « roie, qu' on ne lâchoit jamais de la « main." *Dacier*. Fuerunt qui, post hunc versum, adderent: Τηλεγόνος θ' υἱὸς περιδέξιος Ἀστεροπαῖος. Male, nam ut recte annotavit *Barnesius* ex φ'. 156. nondum venerat *Asteropæus*.

Ver. 850. Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη.] *Al.* αἶαν. Cæterum cum *Axii* aquæ, *Strabonis* temporibus, limpidæ non essent; in propinquo autem ex *Amydone* fons quidam aquas limpidissimas in *Axium* turbidum emitteret; hinc nonnulli versum *Homeri* isto modo emendabant: Ἀξιοῦ, ᾧ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται Αἴης, *vel* Αἶη. Infeliciter tamen; ut recte annotavit *Barnesius*; Quippe et alibi *Homerus*, φ'. 158. Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησι. Fortasse tempestate quadam pluviosa notam et colorem hujus fluvii acceperit *Strabo*.

Ver. 855. Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε,] *Al.* Κρῶμναν, Καβίαλόν τε.

Al. Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε, καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Καύκωνας αὖτ' ἦγε Πολυκλέος υἱὸς ἀμύμων,
[*Al.* Ἄμυβος,]

Ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον,
Κρῶμνάν τ', Αἰγίαλόν τε, καὶ ὑψηλὰς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο,
Ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής,
Τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μῄοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,

Circaque Parthenium fluvium inclytas domos habitabant,
Cromnamque, Ægialumque, et excelsos Erythinos,
At Halizonibus Hodius et Epistrophus imperabant,
Procul ex Alybe, unde argenti est origo.
Mysis vero Chromis præerat, et Ennomus augur:
Sed non auguriis effugit mortem nigram,
Verum stratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio, ubi quidem Trojanos contrucidabat et alios.
Phorcys porro Phrygios ducebat et Ascanius Deo similis,
Procul ex Ascania: ardebant vero prælio pugnare.
Mæoniis porro Mesthlesque et Antiphus duces erant,

856 ὁ Δίος] edd. vett. in MS. vix dignoscas, utrum ὀδίος an ὁ δίος legendum sit. 863 ὑσμίνῃ] Fl. A. 1.

Οἳ περὶ Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον.

Al. κλυτὰ δώματα ναῖον. *Al.* κατὰ δώματ' ἔναιον] *Strabo* lib. 12. p. 817.

Ver. 856. Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον, Τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.] *Al.* Ἀλύβαν, Χαλύβαν, Καλύβης.

Al. Αὐτὰρ Ἀμαζόνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Ἐλθόντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστί.

Sed lectionem istam appellat *Strabo*, παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίστιν, καινοτομουμένην, Lib. 12. p. 827. Porro in Edit. *H. Stephani* et *Welsten.* aliisque, scriptum est ὁ Δίος: Perperam: Nam, ut recte annotavit *Barnesius*, occurrit idem Nomen iterum ε'. ver. 39. Ἀρχὸν Ἁλιζώνων Ὀδίον —

Ver. 857. Ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.] Non: *unde argenti est origo.* γενέθλη est idem quod alias φορὰ, *proventus.* *Unde magnus est argenti proventus.* Vult dicere ibi esse divites argenti venas. Callim. H. in Dian. 130. οὐ δὲ γενέθλη τετραπόδων ἀέξεται, ubi vid. *Ern.*

Ver. 859. Ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσσατο κῆρα μέλαιναν,]

———————— augur,
Sed non augurio potuit depellere pestem.
Æn. IX. 327.

Ver. 866. Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.] Fuerunt qui hic adderent; Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ. *Strab.* lib. 13. et *Eustath.*

Ver. 867. Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,] Negat *Thucydides* gentes non Græcas, universo nomine *Barbaras*, uti postea

Υἷε Πυλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
Οἳ καὶ Μῄονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
Οἳ Μίλητον ἔχον, Φθειρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρε τε ῥοὰς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα·
Τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κέρη,
Νήπιος· ἐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
Ἐν ποταμῷ· χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.

Filii Pylæmenis, quos Gygæa peperit palus,
Qui etiam Mœonios ducebant sub Tmolo natos.
Nastes porro Caribus præerat barbare-loquentibus,
Qui Miletum tenebant, Phthirorumque montem frondosum,
Mæandrique fluenta, Mycalesque alta cacumina.
His utique Amphimachus et Nastes præerant,
Nastes, Amphimachusque, Nomionis clari filii,
Qui et aurum gestans ad bellum ibat, velut puella,
Stultus: neque omnino ipsi hoc depulit acerbum interitum;
Sed stratus est sub manibus velocis Æacidæ
In fluvio: aurum vero Achilles abstulit belli peritus.

866 μηόνας Fl. 868 φθιρῶντ'] A. 1. 870 Ναίστης] MS. 875 ἐκόμισε] Fl. Ald. Junt. 876 ἦρχε] MS. Fl. A. 1.

factum est, ab *Homero* appellatas. Ὅμηρος — οὐδαμοῦ τοὺς ξύμπαντας [Ἕλληνας] ὠνόμασεν. — Οὐ μὴν οὐδὲ Βαρβάρους εἴρηκε, διὰ τὸ μηδὲ Ἕλληνάς πω (ὡς ἐμοὶ δοκεῖ) ἀντίπαλον εἰς ἓν ὄνομα ἀποκεκρίσθαι. *Thucyd*. lib. 1. *sub initio*. Quam sententiam Thucydidis, "*hic ipse locus*" (inquit Barnesius) "*refutat.*" Atqui eam nullo modo refutat. Non enim ait *Homerus* Cares, "*Barbarorum more,*" sed *barbare*, locutos: Quod verum esse potuit, etsi nondum a Græcis *Barbarorum* nomine appellatæ essent reliquæ gentes universæ. *Strabo*, qui et ipse cum *Thucydide* non sensit, hanc tamen rem recte explicat. Οἶμαι δὲ τὸ βάρβαρον κατ' ἀρχὰς ἐκπεφωνῆσθαι οὕτως κατ' ὀνοματοποιΐαν, ἐπὶ τῶν δυσεκφόρως καὶ σκληρῶς καὶ τραχέως λαλούντων, ὡς τὸ βατταρίζειν καὶ τραυλίζειν καὶ ψελλίζειν. — Ἄλλη δέ τις ἐν τῇ ἡμετέρᾳ διαλέκτῳ ἀνεφάνη κακοστομία, καὶ οἷον βαρβαροστομία, εἴτις ἑλληνίζων μὴ κατορθοίη. — Τοῦτο δὲ μάλιστα συνέβη τοῖς Καρσί. — Ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καὶ τὸ Βαρβαρίζειν λέγεται· καὶ γὰρ τοῦτο ἐπὶ τῶν κακῶς Ἑλληνιζόντων εἰώθαμεν λέγειν, οὐκ ἐπὶ τῶν Καριστὶ λαλούντων. Οὕτως οὖν καὶ τὸ βαρβαροφωνεῖν, καὶ τοὺς βαρβαροφώνους δεκτέον, τοὺς κακῶς Ἑλληνίζοντας. Ἀπὸ δὲ τοῦ Καρίζειν, καὶ τὸ Βαρβαρίζειν μετήνεγκαν εἰς τὰς περὶ Ἑλληνισμοῦ τέχνας· καὶ τὸ Σολοικίζειν, εἴτ' ἀπὸ Σόλων, εἴτ' ἄλλως τοῦ ὀνόματος τούτου πεπλασμένου. *Strab*. lib. 14. p. 977. 978.

Ver. 869. Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα·] Μιλησίοις δὲ πρὸς Πριηνεῖς ὑπὲρ Μυκάλης διαφερομένοις, εἰς νίκην ἐπήρκεσε τὰ ἔπη ταῦτα. *Eustath*. p. 199.

Ver. 872. Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ'

Σαρπηδὼν δ' ἦρχεν Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
Τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἄπο δινήεντος.

Sarpedon autem præerat Lyciis, et Glaucus laudatissimus,
Procul et Lycia, Xantho a vorticoso.

877. ἀπὸ [MS. A. J. R.

ἴσιν.] Πορφύρᾳ μόνον ἐκόσμησε τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ τὸν Ὀδυσσέα δὲ μιᾷ χλαίνῃ τῇ οἴκοθεν— Τὸν γοῦν Κᾶρα τὸν χρυσῷ καλλωπιζόμενον εἰς τὸν πόλεμον, μάλα ὑβριστικῶς ἐλοιδόρησεν. *Dion. Orat.* 2.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Γ΄.

Ὑπόθεσις τῆς Γ΄. ΟΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

ἈΛΕΞΑ´ΝΔΡΟΥ προκαλεσαμένου Μενέλαον εἰς μονομαχίαν ἐπὶ τῇ τῶν ὅλων διαλύσει, ὅρκοι γίγνονται· ἐφ᾽ ᾧ, τὸν νικήσαντα τὴν Ἑλένην λαβεῖν, καὶ τὰ χρήματα αὐτῆς. Ἡττηθέντα δὲ Ἀλέξανδρον Ἀφροδίτη ἁρπάζει, καὶ εἰς τὸν ἴδιον θάλαμον ἀπαγαγοῦσα, μετακαλεῖται ἀπὸ τοῦ τείχους τὴν Ἑλένην. Οἱ δὲ συνομιλήσαντες, εἰς ὕπνον τρέπονται.

ΑΛΛΗ.

ΤΩ͂Ν ἡρώων οὐκ ἰδίᾳ μόνον ἑκάστου τὸ ἦθος, ἀλλὰ καὶ κοινῇ, παρίστησιν ἡμῖν ὁ Ποιητὴς ἔν τε τοῖς ἄλλοις πᾶσι, καὶ ἐπὶ ταύτης δὲ μάλιστα τῆς ῥαψῳδίας. Εἰκάζει γοῦν τοὺς μὲν Τρῶας τοῖς θορυβωδεστάτοις ζώοις γεράνοις, ἄκοσμον φύσει εἰς τὸν πόλεμον αὐτῶν πρόοδον ἀφηγούμενος· τοὺς δὲ Ἕλληνας μετὰ σιωπῆς τὰς προόδους ποιεῖσθαι, οὐ λόγοις τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν ἐπιδεικνυμένους. Καὶ ἡνίκα μὲν προῆλθον ἐπὶ τὸν πόλεμον, τὸν Ἀλέξανδρον προάγει τῶν Τρώων προμαχοῦντα, καὶ γαῦρον ὁρώμενον, ἐπειδὴ δὲ εἶδε τὸν πολέμιον, εἰς τὸ τῶν ἑταίρων πλῆθος ἀναχωροῦντα· Αἰτιώμενον δὲ αὐτὸν Ἕκτορα, καὶ ἐπιπλήσσοντα αὐτῷ· τὸν δὲ ὑπισχνούμενον μαχέσεσθαι τῷ Μενελάῳ, περὶ τῆς Ἑλένης καὶ τῶν κτημάτων· ἐφ᾽ ᾧ τὸν πόλεμον ἐν τῇ τῶν δύο σωμάτων μάχῃ τέλος λαβεῖν. Δηλώσαντος δὲ ταῦτα ἀμφοτέροις τοῖς στρατεύμασιν Ἕκτορος, ὑφίσταται καὶ ὁ Μενέλαος. Μεταπεμψάμενοι δὲ Πρίαμον, ὅρκους καὶ εὐχὰς ποιοῦνται. Καὶ ἡ Ἑλένη Πριάμῳ, καὶ τοῖς περὶ Ἀντήνορα δημογέρουσι, περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀρίστων διηγεῖται. Μαχεσαμένων δὲ αὐτῶν, καὶ ἡττηθέντα Ἀλέξανδρον ἐξαρπάσασα Ἀφροδίτη, εἰς τὸν θάλαμον ἄγει, καὶ μικρὸν ὕστερον καὶ τὴν Ἑλένην. Ἡ δὲ ἀνανδρίαν ὀνειδίζει τῷ Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὴν κοίτην τρέπονται. Ἀγαμέμνων δὲ, κατὰ τοὺς ὅρκους, ἀπαιτεῖ τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ ἅμα αὐτῇ ἁρπαγέντα χρήματα· σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Γ'.

Ἐπιγραφαί.

Ὅρκοι· Μονομαχία Ἀλεξάνδρου καὶ Μενελάου.

Ἄλλως.

Γάμμα δ' ἄρ' ἀμφ' Ἑλένης οἴοις μόθος ἐστὶν ἀκοίταις.

ΑΥ'ΤΑ'Ρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ', ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς·
Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρὸ,
Αἵτ' ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,

At postquam instructi fuerunt una cum ducibus quique,
Trojani quidem *cum* clangoreque, clamoreque incedebant, aves veluti:
Sicut clangor gruum est in aëre,
Quæ postquam scilicet hyemem effugerunt et immensum imbrem,

Ver. 2. Τρῶες μὲν κλαγγῇ]

> Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
> Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες. δ'. 437.

Vide infra ad ver. 8. et ad δ'. 431.

Ibid. ὄρνιθες ὥς·] Potuisset et hic et alibi dicere, ὡς ὄρνιθες. Sed altera illa verborum positio majorem habet emphasin: Vide δ'. 482. Cæterum qua ratione ὄρνιθες hic ultimam producat; itemque κεραὸν, ver. 24. et ἀνεχώρησεν, ver. 35. vide supra ad α'. 51.

Ver. 3. Ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων] Φωναὶ παμμιγεῖς· *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 10.

> ——— Quales sub nubibus atris
> Strymoniæ dant signa grues, atque æthera tranant
> Cum sonitu, fugiuntque Notos clamore secundo.
> *Æn.* X. 264.

Ver. 4. ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον]

> ——— Aves, ubi frigidus annus
> Trans pontum fugat, et terris immittit apricis.
> *Æn.* VI. 311.

Ver. 5. πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,] *Al.* ποτῶνται,

——— Oceani ——— amnes. *Georgic.* IV. 233.

Ver. 6. Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·] Ἔστι δὲ ἔθνος γεωργικὸν, ἀνθρώπων μικρῶν, κατοικούντων εἰς τὰ ἀνωτάτω μέρη τῆς Αἰγυπτιακῆς γῆς, πλησίον τοῦ Ὠκεανοῦ, ὅπερ πολεμεῖ ταῖς γεράνοις (φασὶ) βλαπτούσαις αὐτῶν τὰ σπέρματα, καὶ λιμὸν ποιούσαις τῇ χώρᾳ. *Schol. Clark.* Hunc locum tractat Strabo I. p. 60. ubi vett. edd. ποτῶνται.

Ver. 8. Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ] "Sed enim "*Achæos* Homerus pugnam indipisci ait, "non fidicularum tibiarumque concentu, "sed *mentium animorumque conspiratu* "*tacito* nitibundos: Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα "πνείοντες Ἀχαιοί, Ἐν θυμῷ μεμαῶτες, etc." *Gell.* lib. 1. cap. 11. Ubi videtur *Gellius*

Κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,
Ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
Ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα προφέρονται.
Οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
Ποιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
Τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
Ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
Ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τρωσὶν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
Παρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
Καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
Πάλλων, Ἀργείων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,

Cum clangore eædem volant supra Oceani fluenta,
Hominibus Pygmæis cædem et mortem ferentes:
Aëriæ quippe eæ noxium conflictum adferunt.
At proficiscebantur *cum* silentio robur spirantes Achivi,
In animo gestientes opem ferre sibi invicem.
Quemadmodum montis verticibus Notus offudit nebulam,
Pastoribus nequaquam gratam, furi autem etiam nocte commodiorem,
Et eousque quis *tum* prospicit, quousque lapidem jacit:
Sic horum sub pedibus pulvis excitabatur turbidus
Euntium; valde enim celeriter pertransibant campum.
Hi vero quum jam prope erant se invicem invasuri,
Trojanis quidem in-prima-acie-erat Alexander divina-forma-præditus,
Pardi pellem humeris gestans et incurvos arcus,
Et ensem: is vero hastilia duo præfixa ære
Vibrans, Græcorum provocabat quosque fortissimos,

10 ὀμίχλην] F. A. J. T. 11 οὔκι] A. 2. 3. J. 13 κονίσαλος ὄρνυτ'] MS.

istud ἐν θυμῷ, ita intellexisse, ut idem fere significaret, ac σιγῇ; opponereturque videlicet τῷ, κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τε, ver. 2. Vide infra ad γ'. 431.

Ver. 9. μεμαῶτες] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 11. κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,] *Ovium* scilicet *prædatoribus* nebula, quam ipsa nox, commodior.

Ver. 16. θεοειδὴς,] Specie ac pulchritudine *Corporis*, non virtutibus, insignis.

Ver. 18. δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ]
——— duo forte gerebat
——— præfixa hastilia ferro. *Æn.* XII. 488.

Ver. 19. προκαλίζετο πάντας ἀρίστους,] Pulcherrime describit Poëta virum non prorsus ignavum, nec tamen fortem satis; nequitiæ sibi conscium; cujus solius tamen causa bellum esset susceptum; fortissimos statim, etiam prius quam *Hector*

Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Ἐρχόμενον προπάροιθεν ὁμίλῳ, μακρὰ βιβῶντα,
Ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
Εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα,
Πεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
Σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί·
Ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.

Ut contra se dimicarent in sæva pugna.
Hunc autem postquam animadvertit bellicosus Menelaus
Incedentem ante agmen, magnis passibus gradientem;
Sicut leo gavisus est, qui magnum in corpus inciderit,
Nactus aut cervum cornutum, aut agrestem capram,
Esuriens; avide enim devorat, etiamsi ipsum
Insequantur veloceque canes, florentesque juvenes;
Sic gavisus est Menelaus Alexandrum divina-forma-præditum
Oculis conspicatus: cogitabat enim ulturum se virum sceleratum:
Statim itaque de curru cum armis desiliit humi.

24 ἔλαβε] MS.

se ostenderet, provocantem ad certamen; ferocientem, jactabundum, μακρὰ βιβῶντα, ver. 22. simul autem primum ut Hostis, cui injuriam intulisset, contra incederet, retro cedentem, ver. 32.

Ver. 22. μακρὰ βιβῶντα,] Pessime hæc verba vertit Barnesius, "*longe gradientem.*" Quæ verba apud *Virgilium. Æn.* X. 572. non *magnis incedentem passibus*, sed *e longinquo venientem* significant.

Ver. 23. Ὥστε λέων ἐχάρη etc.]

Impastus stabula alta leo ceu sæpe peragrans,
(Suadet enim vesana fames,) si forte fugacem
Conspexit capream, aut surgentem in cornua cervum,
Gaudet hians immane, comasque arrexit, et hæret
Visceribus super accumbens; lavit improba teter
Ora cruor. —— *Æn.* X. 723.

Ver. 23. 24. 25. κύρσας, Εὑρὼν — Πεινάων·] Non sine artificio ἀσυνδέτως ponuntur tria hæc Participia, (præterquam quod pedibus dactylicis versus iste, ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας, totus incedit;) συνεπιτρέχοντος οἷον τοῦ σχήματος, τῇ σπουδῇ τοῦ λέοντος· ut, ex *Eustathio*, p. 289. lin. 4. recte annotavit *Barnesius*.

Ver. 27. θεοειδέα] Pronunciabatur, θεουδῆ. Quomodo et scribi deinceps cœptum est.

Ver. 28. τίσασθαι] Malim τίσεσθαι, *inquit Vir doctissimus H. Stephanus:* "Fateor tamen τίσασθαι haberi hic in "meo etiam codice vetustissimo; et eo"dem modo legi, *Odyss.* υ'. 121. — φάτο "γὰρ τίσασθαι ἀλείτας. Sed his oppono "locum illum hujus tertii libri, ver. "366. Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον "κακότητος· Nam ibi meus ille codex, "τίσεσθαι habet." *Quam erudite et modeste!*

Ver. 29. Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.]

Sistit equos bijuges, et curru desilit. ——
Æn. XII. 355.
—— et e curru saltum dedit ocyus arvis.
Ibid. 681.

Simplicius dictum est χαμᾶζε, quam *arvis;* et illud, σὺν τεύχεσιν, vim habet insuper singularem.

Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἐν προμάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη
Οὔρεος ἐν βήσσης, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
Ἂψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς·
Ὣς αὖθις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων
Δείσας Ἀτρέος υἱὸν Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν, αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,

Illum autem postquam animadvertit Alexander divina-forma-præditus
In prima-acie apparentem, perculsus est suo corde;
Retroque sociorum in agmen recessit, mortem evitans.
Ut scilicet cum quis draconem conspicatus resiliens fugit
Montis in saltibus, subtusque tremor occupavit artus,
Retroque recessit, pallorque ejus cepit genas:
Sic retro in agmen subrepsit Trojanorum superborum
Metuens Atrei filium Alexander divina-forma-præditus.
Hunc autem Hector objurgavit conspicatus, probrosis verbis;
" Infelix Pari, forma præstantissime, mulierose, deceptor,

36 αὖτις] MS. Fl. R. 38 ἐπέεσσιν] Fl.

Ver. 31. κατεπλήγη] Singulare fere huic verbo est, quod in lingua Ionica *Aoristi secundi penultimam* producat. Hinc et in lingua Dorica apud *Theocritum*, *Idyll*. 22, 105. — αὐτὰρ ὁ πλᾱγείς. In lingua Attica autem dicitur πλᾰγείς. Ἔρωτι θυμὸν ἐκπλαγεὶς Ἰάσονος. *Euripid. Med*. ver. 8.

Ver. 33. Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα] Pulcherrime *Virgilius*:

Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem
Pressit humi nitens, trepidusque repente refugit
Attollentem iras, et cærula colla tumentem:
Haud secus Androgeos visu tremefactus abibat.
Æn. II. 379.

Ver. 39. Δύσπαρι,] *Euripides* similiter δυσελέναν dixit *Helenam*, Orest. ver. 1391. Porro, hinc istud *Ovidii*, in epistola *Laodamiæ* ad *Protesilaum*, ver. 43.

Dux Pari, Priamide, damno formose tuorum:

pulcherrime emendavit *Nic. Heinsius*:

Dyspari Priamide, damno formose tuorum.

Et quoniam *Ovidii epistolarum* incidit mentio, lubet hic emendationem quandam apponere, quæ *Nobis* olim in hac materia ludentibus in mentem venit. In epistola *Acontii* ad *Cydippen*, versus 227. 228. hujusmodi sunt:

Appeteres talem vel non jurata maritum;
Juratæ, vel non, talis habendus erat.

Quam enervis sit hæc sententia, et ταυτολόγος, nemo non videt. *Nic. Heinsius* legendum conjicit, — " talis *emendus* erat:" Nullo profectu. Distingue solummodo, qua distinctum oportet; jamque recte procedet sententia, nec sine magno acumine:

Appeteres Talem *vel* non jurata *maritum;*
Juratæ, *vel* non Talis *habendus erat*.

Simili ratione et alium ejusdem auctoris locum, *Metamorphos*. lib. 4. ver. 60. de *Pyramo* et *Thisbe:*

——— tædæ quoque jure coïssent,
Sed vetuere patres quod non potuere vetare:
Ex æquo captis ardebant mentibus ambo:

Αἴθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ἐπόψιον ἄλλων.
Ἦπου καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
Εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶν, οὐδέ τις ἀλκή.
Ἦ τοιόσδε ἐὼν, ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
Πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
Μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες,
Ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
Πατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, παντί τε δήμῳ,
Δυσμενέσιν μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;

" Utinam non natus fuisses, aut nuptiarum-expers periisses.
" Sane illud mallem, et quidem multo utilius esset,
" Quam sic dedecus esse et turpi spectaculo omnibus.
" Certe cachinnantur comantes Achivi,
" Suspicati egregium propugnatorem esse, quoniam venusta
" Species *tibi* inest: sed non est vis animo, neque ullum robur.
" Num talis existens, in pontum-transeuntibus navibus
" Mare emensus, sociis charis coactis,
" Permistus alienigenis, mulierem formosam abduxisti
" Ex Apia terra, sponsam virorum bellicosorum?
" Patrique tuo magnum detrimentum, civitatique, totique populo,
" Inimicis quidem gaudium, dedecus autem tibi ipsi?

42 ἔμμεναι] Fl. A. 2. 3. J. R. Ibid. ὑπόψιον] MS. Fl. A. 1. v. not. 43 ἦπου A. 2. 3. J. 51 δυσμενέεσσι] MS. R. — δυσμενέεσσιν A. 2. 3. J.

mutata solummodo distinctione, nitori suo restituit Amicus quidam noster:

——— Tædæ quoque jure coissent,
Sed vetuere patres. Quod non potuere vetare,
Ex æquo captis ardebant mentibus ambo.

Ver. 40. Αἴθ' ὄφελές τ' ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.] *Barnesius* in *MS. Barocc. Oxon.* repperit, Αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι. Quam et *veram* fortasse Lectionem esse, suspicatus fuerim. Nam et *Eustathium* ita legisse, licet in Textu aliter jam editum sit, liquet ex Commentario. Quem autem hic a *Dionysio quodam* insertum versum narrat *Eustathius* (Μηδέ τι γούνασιν οἷσιν ἐφέσσασθαι φίλον υἱὸν Δάρδανον) sine dubio suppositus est. *Clark.* Ap. Suet. Aug. 65. quoque τὸ τε omittitur: αἴθ' ὄφελον ἄγαμ.

Ver. 41. Καί κε τὸ βουλοίμην,] *Sane ego, istic si essem, mallem id et ipse*, etc.

Ver. 42. ἐπόψιον] *Al.* ὑπόψιον. *Clark.* ὑπόψιον, præter libros citatos in V. L. habent MSS. duo ap. Barnes. et Eustath. qui addit: τινὲς δὲ γράφουσιν ἐπόψιον, τὸν ἐν ὄψεσι πάντων ἀσχημόνως φυγόντα. Schol. ined. Lips. autem ait: Ἀριστοφάνης δὲ ἐπόψιος γράφει, καὶ οὐ στίζει· unde patet ἐπόψιον esse lectionem recensionis Aristophaneæ. Quod ait, οὐ στίζει, id pertinet eo, quod idem Scholiastes tradiderat, interpungendum esse post ἔμεναι, ut λώβην conjungeretur cum ἄλλων. Cæterum ἐπόψιος dicitur ut lat. *conspiciendus* in malam partem.

Ver. 44. καλὸν] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 46. etc. ἐὼν, — ἐπιπλώσας, — ἀγεί-

Οὐκ ἂν δὴ μείνειας ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
Γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
Ἥ τε κόμη, τό, τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
Ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
Αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὣς, ἐστὶν ἀτειρὴς,
Ὅςτ' εἶσιν διὰ δουρὸς, ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
Νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
Ὥς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.

" Nonne vero sustinueris bellicosum Menelaum?
" Nôsses utique qualis viri teneas florentem uxorem.
" Non tibi profuerit cithara, et dona Veneris,
" Et coma et species; cum in pulveribus immixtus fueris!
" Sed valde Trojani *sunt* timidi: *alias* certe jam
" Lapideam indutus fuisses tunicam, *tot* malorum gratia, quæ patrasti."
Hunc autem vicissim alloquutus est Alexander divina-forma-præditus;
" Hector, quoniam me jure increpasti, non injuria:
" (Semper tibi cor, securis veluti, est indomitum,
" Quæ penetrat lignum, a viro *acta*, qui arte
" *Lignum* navale exscindat, augetque viri impetum:
" Sic tibi in præcordiis intrepidus animus est.)

52 μείνας] A. 2. 3. J. 57 ἕνεχ'] MS. Fl. cæteræ vett. ἕνεκ'. restituit primum Barn. ἕνεχ'. 63 ἐστίν] MS. R. A. 2. 3. J.

ρας, — μιχθεὶς] Ὅρα τὸ ἀσύνδετον σχῆμα, θυμῷ καὶ ἀγωνίᾳ πρέπον, καὶ πάνυ σφοδρόν. — τέσσαρας γὰρ ἀσυνδέτους ἔφη [*legendum fortasse*, ἔθη] μετοχὰς, γοργῶς τὸν λόγον μεταχειρισάμενος. *Eustath.*

Ver. 47. ἑτάρους ἐρίηρας] Ἄγαν εὐαρμόστους, ἢ ἐπεράστους φίλους, τουτέστιν, αὐτῷ ὁμοίους φίλους, καὶ ἅρπαγας. *Schol.*

Ver. 52. Οὐκ ἂν δὴ μείνειας] Καὶ συχνὰ τὰ πολλὰ δὲ καὶ κατὰ κόμμα μεταβαίνει ἀπὸ νοήματος ἄλλου εἰς ἄλλο, διά τε ὀργὴν, καὶ ὅτι οὐδὲ ἔχει καιρὸν ἀποτάδην λαλεῖν. — σφοδρὸν, κατά τε τὰς ἐννοίας, καὶ τὰ κομματικὰ σχήματα, καὶ τὸν τῆς ἐρωτήσεως ἔλεγχον. *Eustath.*

Ver. 54. Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, — Ἥ τε κόμη, — ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.]

Nequicquam Veneris præsidio ferox,
Pectes cæsariem, grataque fœminis
Imbelli cithara carmina divides:
———————— adulteros
Crines pulvere collines.
Horat. Carm. I. 15.

Ibid. τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,]

———— Veneris præmia ——,
Æn. IV. 33.

Clark. Illud quoque obiter notandum, poëtam contemtim loqui de cithara Paridis, cum laude de cithara Achillis Il. ί. 187. Nempe Achilles canebat res heroum etc. Paris voluptatis instrumentum et alimentum habebat. Itaque Alexander M. noluit Paridis citharam videre, sed Achillis.

Ver. 57. Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα,] *Lapidatus,*

Μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης.
Οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
Ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
Ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·

" Ne mihi dona amabilia exprobra aureæ Veneris:
" Neutiquam rejicienda sunt deorum præclara dona,
" Quæcunque ipsi dederint: suo arbitrio autem non quivis ceperit.
" Nunc vero, si me vis bellare et pugnare,
" Cæteros quidem sedere-facias Trojanos et omnes Achivos,
" Sed me in medio et bellicosum Menelaum
" Committite de Helena et opibus omnibus pugnatores:
" Uter autem vicerit, superiorque fuerit,
" Opes acceptas penitus omnes, mulieremque, domum abducat:
" *Vos* autem cæteri, amicitia et fœderibus firmis percussis,
" Habitetis Trojam glebosam: Illi vero redeant
" Ad Argos equis aptum, et Achaiam pulchras-mulieres-habentem."
Sic dixit: Hector vero gavisus est valde, sermone audito:

64 χρυσῆς] MS. edd. vett. 65 ἐρικυδέα] MS. a manu prima, sed manus secunda rubro superscripsit υ. Scholiastes ineditus bis ἐρικυδέα. quæ lectio, quod sciam, in nullo alio libro est, quo est notabilior. 67 νῦν αὖτ'] MS. ibid. εἴ μοι θέλεις] edd. vett. at MS. εἴ μ' ἐθέλεις. 69 μέσῳ] MS.

lapidibus obrutus fuisses; vel fortasse, simpliciter, *sepultus*.

Ver. 64. χρυσέης Ἀφροδίτης.]

——— Venus aurea.———

Æn. X. 16.

Pronunciabatur autem, χρυσῆς. Vide supra ad β'. 268. et 811.

Ver. 66. ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.] Vox ἑκὼν, hoc in loco, non significat, *volens* aut *lubens*; sed, quod Latine dicitur, *suo arbitrio*.

Ver. 67. Νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις]

Quod si me solum Teucri in certamina poscunt,
Idque placet.———

Æn. XI. 434.

Ver. 68. Ἄλλους μὲν κάθισον — Αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ]

—— Teucrûm arma quiescant,
Et Rutulûm; Nostro dirimatur sanguine bellum.

Æn. XII. 78.

Cæterum de voce κάθισον, vide supra ad α'. 565. et ad β'. 191.

Ver. 70. Συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ] Edidit *Barnesius*, Σύμβαλέ τ' ἀμφ' Ἑλένῃ. Minus

Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσε δυρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον·
Αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κῦροι Ἀχαιῶν·
Στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
Ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἄλλες μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιὲς
Τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πυλυβοτείρῃ·

Et in medium progressus, Trojanorum cohibuit phalanges,
Media hasta prehensa: illi autem resederunt omnes.
In hunc autem sagittas dirigebant comantes Achivi,
Missilibusque collineantes lapidibusque petebant:
Sed alte clamavit Rex virorum Agamemnon;
" Continete vos, Argivi, ne jaculemini, filii Achivorum:
" Pollicetur enim se aliquid dicturum expedite-pugnam-ciens Hector."
Sic dixit. Illi vero abstinuerunt a pugna, tacitique facti sunt
Confestim: Hector vero inter utrosque locutus est;
" Audite ex me, Trojani, et bene-ocreati Achivi,
" Sermonem Alexandri, cujus causa bellum ortum est.
" Cæteros quidem jubet Trojanos et omnes Achivos
" Arma pulchra deponere super terram almam:

74 Νίσσι] MS. at gloss. οἰκεῦτι. 75 ἄργεις ἴσω.] MS. a manu prima, sed manu sec. supra adscr. ος. ibid. Ἀχάϊδα] T. 80 ἰοῖσίν] A. 2. 3. J. Ibid. τυτισκ.] Fl. 82 ἀργείοι] R. A. 2. 3. J. 84 ἄνεω] MS. 85 ἴσπειν] MS. 86 post hunc versum alius in MS. v. not. 87 ὄρωρε] Fl.

recte. Oporteret enim istud τι aliter positum; σύμβαλε ἀμφί τ' Ἑλένῃ καὶ etc.

Ver. 72. εὖ πάντα,] Eleganter hoc exprimit Latinum *omnia omnino*. *Ern.*

Ver. 81. μακρὸν ἄϋσεν —"Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε,]

Significatque manu, et magno simul incipit ore:
Parcite jam, Rutuli: et vos, tela inhibete, Latini.
Æn. XII. 692.

Ver. 83. ἔπος ἐρέειν] Qua ratione hic, ἔπος; et infra, ver. 103. λευκὸν ultimam producant, vide supra ad α'. 51.

Ibid. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 86. Κέκλυτέ μευ,] Post hunc versum ex MSS. quibusdam inserit *Barnesius*,

Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·

Auctoribus non satis idoneis. *Clarkius.* Hic versus est etiam in MS. Lips. sed turbat ordinem verborum. Quo enim referetur μῦθον Ἀλ.?

Ver. 87. ὄρωρεν.] Vide supra ad α'. 37. et infra ad γ'. 110.

Ver. 89. κάλ'] Vide supra ad β'. 43.

Αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
Κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
Θυμὸν ἐμὸν, φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε
Εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς·
Ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
Τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε, καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.

" Se vero in medio et bellicosum Menelaum,
" Solos de Helena et opibus omnibus pugnare:
" Uter autem vicerit, superiorque fuerit,
" Opes acceptas penitus omnes, mulieremque, domum abducat:
" Cæteri autem amicitiam et fœdera firma feriamus."
Sic dixit; illi autem omnes taciti facti sunt silentio.
Inter illos vero itidem locutus est bello strenuus Menelaus;
" Audite nunc et me: maxime enim *hæc* molestia incessit
" Animum meum, censeo autem diremptum-iri jam
" Argivos et Trojanos; quoniam mala multa passi estis,
" Propter meam contentionem, et Alexandri propter incœptum:
" Nostrum vero utri mors et fatum paratum est,
" Moriatur: cæteri autem dirimamini citissime.
" Adferte vero agnos, alterum album, alteram vero nigram,
" Terræque, et Soli: Jovique nos adferemus alium.

90 μέσῳ] MS. 91 οἴους] A. 2. 3. J. 98 διακριθ.] A. 1. 100 εἵνεκ] MS. R. A. 2. 3.

Ver. 95. Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα]

Dixerat Æneas: olli obstupuere silentes,
Conversique oculos inter se atque ora tenebant.
Æn. XI. 120.

Ver. 96. μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·] Aptissima hæc oratione personæ *Menelai*, qui

——— ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, ——— ver. 214.

Ver. 100. Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς·] Præfinito id hic significat vox ἀρχὴ, quod Latine dicitur *Cœptum*, *Inceptum*, vel *Susceptum*.

Ver. 103. ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,]

Ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
Αὐτὸς, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι·
Μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
Αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
Λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
Ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυρῦ πολέμοιο.
Καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
Τεύχεά τ' ἐξεδύοντο, τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
Πλησίον ἀλλήλων· ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
Καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι.
Αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
Νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν

" Adducite autem Priami vim, [*Priamum*,] ut fœdus feriat
" Ipse, quoniam ei filii fœdifragi *sunt* et infidi;
" Ne quis transgressione Jovis fœdera violet.
" Semper utique juniorum virorum animi instabiles sunt:
" Quibus vero senex interfuerit, simul præterita et futura
" Prospicit, ut quam optime inter utrosque transigatur."
Sic dixit: at gavisi sunt Achivi Trojanique,
Sperantes *se* finem facturos ærumnosi belli.
Et equos quidem coërcuerunt in ordines, descenderunt autem ipsi,
Armaque exuerunt, quæ quidem deposuerunt in terra
Prope se invicem: exiguum autem erat hinc inde terræ-spatium.
Hector vero ad urbem duos præcones misit
Festinanter, *qui* agnosque adferrent, Priamumque vocarent.
At Talthybium misit Rex Agamemnon,
Naves ad cavas ut iret, et agnum jussit

110 λεύσει] Fl. v. ad α'. 120. 112 παύσασθαι] MS. 116 ἔπεμψε] MS. ἔπεμπεν] R. A. 2. 3. J. 119 ἐκέλευσεν] MS.

Nigram Hyemi pecudem, Zephyris felicibus albam. *Æn.* III. 120.

Ver. 105. Πριάμοιο βίην,] Vide supra ad β'. 658.

Ver. 112. Ἐλπόμενοι παύσεσθαι]

Qui sibi jam requiem pugnæ, rebusque salutem
Sperabant, ——————— *Æn.* XII. 241.

Ver. 113. ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,] *E curribus descenderunt, et in medium exibant.* Fit autem ex ἔβησαν, ἔβᾰν. Simili analogia atque ex ἐτράφησαν, τράφεν.

Ver. 115. ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.]

Discessere omnes medii, spatiumque dedere. *Æn.* XII. 696.

De voce ἄρουρα, vide infra ad ζ'. 142.

Ver. 118. προΐει] Vide ad α'. 3. 326.

Οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
Εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
Τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
Τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
Δίπλακα, μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
 Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη, ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
Ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·

Adferre: ille vero haud immorigerus fuit Agamemnoni nobili.
Iris autem Helenæ candidas-ulnas habenti nuncia venit,
Assimulata glori, Antenoridæ uxori,
Quam Antenorides habebat Rex Helicaon,
Laodicen, Priami filiarum forma præstantissimam.
Eamque invenit in domo: ea vero magnam telam texebat,
Duplicem, splendidam: multosque intexebat labores
Trojanorumque equûm-domitorum et Achivorum ære-loricatorum,
Quos sui causa sustinebant a Martis manibus.
Prope autem stans allocuta est pedibus velox Iris;
“ Huc veni, nympha cara, ut admiranda facta spectes
“ Trojanorumque equûm-domitorum et Achivorum ære-loricatorum:
“ Qui prius sibi invicem inferebant lachrymosum bellum
“ In campo, perniciosæ cupidi pugnæ:

134 ἵαται] vett. edd.

Ver. 125. *ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,*] Qua ratione vox, *δὲ*, hic producatur; item *εἶδον*, infra ver. 154. vide supra ad *α'*. 51.

Ver. 126. *μαρμαρέην·*] *Al.* *πορφυρέην.*

Ver. 132. *πολύδακρυν Ἄρηα*]

———— lachrymabile bellum.
Æn. VII. 604.

Ver. 134. *πέπανται, — πέπηγεν·*] Vide supra ad *α'*. 37.

Ver. 135. *Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν·*]

Stant terra defixæ hastæ.
Æn. VI. 652.

Stant longis adnixi hastis, et scuta tenentes.
Æn. IX. 229.

Defigunt tellure hastas, et scuta reclinant.
Æn. XII. 130.

Aristophanes, ad hunc locum alludens,

Καὶ τὸν θυμὸν κατάθου, κύψας
Παρὰ τὴν ὀργὴν, ὥσπερ ὁπλίτης.
Av. 401.

Cæterum de voce *κεκλιμένοι*, vide supra ad *α'*. 509. 314. et 338.

Ver. 141. *καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,*] Notandus hic *primigenius* Vocis *Mediæ* Usus: *Καλυψαμένη*, *cum seipsam cooperuisset.*

Οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
Ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
Τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.
Ὣς εἰποῦσα θεὰ, γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρός τε προτέροιο, καὶ ἄστεος, ἠδὲ τοκήων.
Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
Ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο, τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον, ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,

"Jam vero sedent taciti, (bellumque cessat,)
"Scutis innixi, juxtaque hastæ longæ fixæ sunt:
"At Alexander et bellicosus Menelaus
"Longis hastis pugnabunt de te:
"Ei vero, qui vicerit, cara vocaberis uxor."
Sic locuta dea, dulce desiderium injecit animo
Virique prioris, et urbis, atque parentum.
Protinus autem candidis operta velis,
Properavit ex gynæceo, teneram lacrymam effundens:
Non sola, simul eam et famulæ duæ sequebantur,
Æthra Pitthei filia, Clymeneque magnis oculis.
Confestim deinde pervenerunt, ubi Scææ portæ erant.
At Priamus et Panthous et Thymœtes,
Lampusque, Clytiusque, Hicetaonque, ramus Martis,

142 καταδάκρυ] R. A. 2. 3. J.

Sic rursum, *Iliad.* ξ'. 184. κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων. Et *Odyss.* ε'. 491. Ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο. Et *Iliad.* θ'. 199. Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, *commovit se in solio.* Similiter, κείρειν, proprie est, *tondere;* κείρεσθαι, *tonderi;* κείρασθαι, *se tondere.* Item, τιμήσομαι, *honorabilem me præstabo;* μισήσομαι, *odiosum me reddam;* κόψομαι, *cædam me ipse*, id est, *plangam* seu *lamentabor.* Primigenius, inquam, hic *vocis mediæ* usus. Paulatim autem, vulgari loquendi consuetudine, cœpta sunt *alia* hujus vocis *Tempora* significatu *activo* usurpari, alia *passivo.* Nec tamen hoc ipsum sine ullo delectu: Quod quidem explicatu difficillimum, attente autem legentibus observatu persæpe est facillimum. Exempli gratia: Ὁ διακονούμενος, idem est ac ὁ διάκονος, *Minister, Famulus;* ὁ διακονῶν autem, is qui *jam tum*, eo ipso tempore articulo, *ministrat.*

Ver. 144. Αἴθρη Πιτθῆος θυγάτηρ,] Οἱ δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἔπος διαβάλλουσι. *Plutarch. in Theseo, sub finem.*

Ibid. βοῶπις] Vide supra ad α'. 551.

Ver. 146. Οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον] Quemadmodum Πριάμοιο βίη, est *Priamus ipse;*

Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
Εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
Γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηταὶ
Ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·
Τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἦντ' ἐπὶ πύργῳ.
Οἱ δ' ὡς ἔν εἶδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
Ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·

Ucalegonque et Antenor, prudentes ambo,
Sedebant populi-seniores in Scæis portis,
Ob senectutem scilicet a bello cessantes; sed *erant* concionatores
Boni, cicadis similes, quæ in sylva
Arbori insidentes vocem suavem emittunt:
Tales utique Trojanorum proceres sedebant in turri.
Hi autem ut viderunt Helenam ad turrim venientem,
Submisse inter se verbis alatis dixerunt;
" Non *est* indigne ferendum, Trojanos et bene-ocreatos Achivos
" Tali de muliere longum tempus dolores pati:

151 ἴλην] A. 2. 3. J. 152 δένδρεφ] Fl. A. J. Ibid. ληριόεσσαν] R. ληριόεσσα] A. 2. 3. J. 154 ἴδον] Fl. A. 1. πύργον] Fl. A. 1. 155 ἦκα] Fl. R. A. 2. 3. J. 158 ἀθανάτῃσι] Sic MS. et edd. vett. oui Turn.

vide supra ad ver. 105. et ad β'. ver. 658. Ita *οἱ ἀμφὶ Πρίαμον*, *Priami asseclæ et pedisequi, Priami comitatus*, idem sonat ac *ipse Priamus.*

Ver. 147. Λάμπον τε, Κλυτίον θ',] Vide supra ad β'. 497.

Ver. 151. οἵτε καθ' ὕλην] Ex græco, ὕλη, ortum est Latinum, *silva;* et Poëtis, trisyllabum, *silüa*. Quo de vocabulo, Eruditissimus *Bentleius;* " Silüa, *inquit*, etiam " per diæresin in tres syllabas dissoluta, " primam tamen *longam* retinebit; si- " quidem certum est a Græco ὕλη, vel " per digamma Æolicum ὕλϝη, latinum " *silva* produxisse. Nam ὕλη quidem " apud Græcos syllabam primam semper " *productam* habet.—Sed eo tantum hæc " notamus, ut acuamus eruditorum ju- " dicia; non ut Poëtam [*Horatium, qui* " *primum in* silüa *corripuit*,] culpæ insi- " mulemus, qui sine dubio ex usu ser- " monis et Eruditorum consuetudine scire " melius faciliusque hæc potuit, quam qui- " vis hodie mortalium ex incertis Analo- " giæ rationibus tanto post intervallo ha- " riolari," *Not. ad Horat. Carm. lib.* I. 23. Si quis, post *Ingentis Eruditionis Virum*, conjecturæ locus sit; crediderim equidem Vocalium *brevium duarum*, ex *unius longæ* dissolutione natarum, altera transposita, ab ὕλη naturaliter oriri *sўla, sўüla, sўlüa*. Lectoris judicium esto.

Ver. 152. Δενδρέῳ ἐφεζόμενοι] Vide supra ad β'. 268. et 811.

Ibid. ὄπα λειριόεσσαν] Vocem *suavem;* vel, ut alii, *gracilem*. Οἱ δὲ γέροντες, τέττιξιν ἐοικότες, ζώοις ὀξυφώνοις εἰκάζονται. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 18. *Clark.* Hunc versum Timon sillographus ap. Diog. Laërt. III. 7. lepide accommodat ad Platonicorum consessus et disputationes in Academia.

Ver. 155. Ἦκα] *Al.* Ὦκα.

Ver. 156. Οὐ νέμεσις, — Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ] " Illud quoque est ex relatione ad " aliquid, quod non ejus rei gratia dictum

[redacted]

Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
Ἀλλὰ καὶ ὥς, τοίη περ ἐῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὥς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
Δεῦρο πάροιθ' ἐλθῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
Ὄφρα ἴδῃς πρότερόν τε πόσιν, πηῦς τε, φίλυς τε·
Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
Οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·
Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
Ὅςτις ὅδ' ἐςὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε.

" Omnino immortalibus deabus ad vultum similis est.
" Sed et sic, talis quamvis sit, in navibus redeat,
" Neque nobis liberisque in posterum detrimentum relinquatur."
Sic dixerunt: Priamus autem Helenam vocavit voce;
" Huc coram veniens, cara filia, asside mihi,
" Ut videas prioremque maritum, affinesque, amicosque:
(" Non mihi *tu* in causa es; dii utique mihi in causa sunt,
" Qui mihi immiserunt bellum lacrymosum Achivorum:)
" Ut mihi et istum virum ingentem nomines,
" Quisnam iste sit Achivus vir amplusque magnusque.

et alii substituerunt ἀθανάτοισι. ὦπαν] A. 2. 3. J. 161 καλέσσατο] Fl. 165 ἐφόρμησαν] R. A. 2. 3. J.

" videtur, *Amplificationis* genus. Non " putant indignum Trojani principes, " Graios Trojanosque propter Helenæ " speciem tot mala tanto temporis spatio " sustinere: *Quænam* igitur *illa Forma* " credenda est? Non enim hoc dicit *Paris*, " qui rapuit; non aliquis *Juvenis;* non " unus e *Vulgo;* sed *Senes*, et *prudentis-* " *simi,* et *Priamo assidentes*. Verum et " *ipse Rex*, decenni bello exhaustus, amis- " sis tot liberis, imminente summo discri- " mine; cui faciem illam, ex qua tot la- " crymarum origo fluxisset, invisam atque " abominandam esse oportebat; et audit " hæc, et eam *Filiam* appellans juxta se " locat, et excusat etiam, atque sibi esse " malorum causam negat." *Quintilian.* lib. 8. c. 4.

Ver. 158. Αἰνῶς—ἔοικεν.] Ionismus est in αἰνῶς pro σφόδρα, qui etiam apud Herodotum obvius est, ut IV. 61. αἰνῶς ἄξυλος χώρα et ap. Hippocratem v. Foes. Œcon. H. in v. de forma ἀθανάτῃσι v. Eustath. ad Il. ε'. 78. ἀθανάτη, inquit, ἀναλόγως εἴρηται τῷ, ἡ εὐποιήτη, ἡ εὔξεστη, ἡ ἄσβεστη, καὶ τοῖς ὁμοίοις. *Ern.*

Ver. 160. λίποιτο.] *Al.* λίπηται.

Ver. 163. ἴδῃς] *Al.* ἴδῃ. Quod perinde est.

Ver. 164. Οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,]

Non tibi Tyndaridis facies invisa Lacænæ,
Culpatusve Paris; verum inclementia Divûm
Has evertit opes, sternitque a culmine Trojam.
Æn. II. 601.

Vide supra ad ver. 156.

Ver. 166. Ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς, Ὅςτις ὅδ' ἐςὶν] Ἐζήτηται δὲ, πῶς ὁ Πρίαμος τῷ δεκάτῳ ἔτει πυνθάνεται περὶ τῶν ἀρίςων; Λέγουσιν οἱ παλαιοὶ, Ἐπειδὴ πρότερον περὶ τὰς ἀςυγείτονας πόλεις ἐπλανῶντο· ὥς πε καὶ ὁ Ποιητὴς φησι, " Πλαζόμενοι κατὰ ληΐδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·" νῦν δὲ προςκάθηνται τῷ Ἰλίῳ. — Πρότερον δὲ οὐκ ἐτεθέατο ὅτω πάντας ἀόπλους (ver. 114.) ὡς νῦν. *Schol.* ad ver. 170.

Ver. 169. Καλὸν] Vide supra ad β'. 43.

Ἦ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι·
Καλὸν δ' ὅτω ἐγὼν ὅπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Οὐδ' ὅτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε·
Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
Υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
Παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς·
Οὗτός γ', Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,

" Certe quidem capite etiam altiores alii sunt:
" Pulchrum autem adeo ego nondum vidi oculis,
" Nec adeo venerabilem: regi enim viro similis est."
Huic autem Helena verbis respondit, nobilissima mulierum,
" Reverendusque mihi es, dilecte socer, timendusque:
" Utinam mors mihi placuisset mala, quando huc
" Filium tuum secuta sum, thalamo fratribusque relictis,
" Filiaque carissima, et cœtu æqualium amabili.
" Sed hæc non facta sunt: quamobrem et lacrymis liquesco.
" Illud autem tibi dicam, quod *ex* me quæris atque percontaris:
" Hic quidem, Atrides *est* late imperans Agamemnon;

168 ἔασιν] MS. Fl. R. A. J. ἔασι] Turn. etc. 170 ἔοικεν] MS. Fl. R. A. J. ἔοικε] T. etc. 172 ἑκυρεῖ] Fl. A. 1. R. 173 ἀδεῖν] A. 2. 3. J. R. T.

Ibid. ὄπω ἐγὼν ὄπω] *Al.* οὔπω ἐγὼν οὕτως.

Ver. 172. Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε.] Οἱ δειλότατοι πρὸς τοὺς νόμους, θαρραλεώτατοι πρὸς τοὺς πολεμίους εἰσί·—διὸ καὶ καλῶς—Ὅμηρος, " Αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε " ἑκυρὲ, δεινός τε." *Plutarch. in Agid. et Cleomene.* Cæterum de prosodia vocabulorum, φίλε ἑκυρὲ, vide supra ad α'. 51.

Ver. 173. Ὡς ὄφελεν θάνατός μοι] Pulcherrime, et singulari plane cum condecentia, atque ad personam convenientissime, dedecus suum hic in exordio orationis præfatur *Helena*; ὡς ὄφελεν θάνατός μοι etc. et eodem tandem desinit—ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.

Ver. 176. Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο·] *Quod optaverim, quodque factum oportebat; non evenit.*

Ibid. τέτηκα.] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 179. Ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής.] Εἴποτε γένοιτο τῶν Ὁμήρου σύγκρισις τ' ἐπῶν ἐν ταῖς διατριβαῖς, ἢ παρὰ τὰ συμπόσια, ἄλλον ἄλλου στίχον προκρινόντων, αὐτὸς [Ἀλέξανδρος] ὡς διαφέροντα πάντων ἐνέκρινε τοῦτον, " Ἀμφότερον βασιλεύς " τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής." *Plutarch. de Alexandri Magni fortuna sive virtute, orat.* 1. Ἆρά γε ὅτι αἰχμητής τε καὶ κρατερὸς ἂν εἴη, οὐκ εἰ μόνος αὐτὸς εὖ ἀγωνίζοιτο πρὸς τοὺς πολεμίους, ἀλλ' εἰ καὶ παντὶ τῷ στρατοπέδῳ τούτου αἴτιος εἴη; καὶ βασιλεὺς ἀγαθὸς, οὐκ εἰ μόνον τοῦ ἑαυτοῦ βίου καλῶς προεστήκοι, ἀλλ' εἰ καὶ, ὧν βασιλεύοι, τούτοις εὐδαιμονίας αἴτιος εἴη. *Xenoph.* Ἀπομνημονευμ. lib. 3.

Ver. 180. εἴ ποτ' ἔην γε.] *Siquidem id meminisse fas sit: Si unquam digna eram, quæ isto nomine memorarer.* Vide supra ad ver. 173. *Eustathius* hæc ita explicat: Τὸ δὲ, εἴποτ' ἔην γε, πραΰνει τὸν ἐπὶ τῇ μνείᾳ τοῦ ἀνδρὸς λυπούμενον ἴσως κατ' αὐτῆς· οἱονεὶ λέγουσα, ὡς οὐ νῦν ἐστιν, ἀλλά ποτ' ἦν. *Do-*

'Αμφότερον, βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής.
Δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
Ὦ μάκαρ 'Ατρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,
Ἦ ῥα νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κῦροι 'Αχαιῶν.
Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
Ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
Λαοὺς 'Οτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο.
Καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
Ἤματι τῷ, ὅτε ἦλθον 'Αμαζόνες ἀντιάνειραι.

"Utrumque, Rexque bonus, fortisque bellator.
"Levir utique meus erat inverecundæ, siquidem fuit."
Sic dixit: hunc vero senex admiratus est, dixitque;
"O beate Atrida, læto-fato-nate, fortunate,
"Certe tibi multi sub imperio sunt juvenes Achivorum.
"Olim etiam Phrygiam ingressus sum vitiferam,
"Ubi vidi plurimos Phrygas, viros equos-agitandi peritos,
"Copias Otrei et Mygdonis deo-similis,
"Qui quidem tunc castra-habebant apud ripas Sangarii.
"Etenim ego auxiliaris existens cum illis numerabar
"Die illo, quando venerunt Amazones virgines.

186 λαὸς] MS. eraso υ. Ibid. Μυγδόνος] MSS. edd. vett. 189 τῷ ὅτ'] Fl. A. J. R. τῷ ὅτι τ' ἦλθον] MS.

mina *Dacier* hoc modo vertit: "*Il étoit* "*mon beau frere: Helas! malheureuse* "*puis je vivre, et penser que je ne puis* "*plus lui donner ce nom?*"

Ver. 182. Ὦ μάκαρ 'Ατρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον,] Ἔξωθεν οὗτος ὁ μακαρισμὸς, ὅπλων καὶ ἵππων καὶ στρατείας περιεχομένης· αἱ δὲ τῶν παθῶν φωναὶ πρὸς τὴν κενὴν δόξαν ἔνδοθεν ἀντιμαρτυροῦσι, "Ζεύς με μέγα "Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ," *Plutarch. de Animi Tranquillit.* Quod autem annotat *Eustathius*, laudatum hunc versum eo, quod vocem *monosyllabam dissyllaba*, deinceps *trisyllaba*, *quadrisyllaba*, et *quinquesyllaba*, ordine et κλιμακηδὸν excipiant; meræ sunt ineptiæ.

Ver. 183. δεδμήατο κῦροι 'Αχαιῶν.] Scholiastes legit δεδμήαται; recteque explicat, ὑποτεταγμένοι εἰσίν. At δεδμήαται hoc in versu locum habere non potest; nisi cum *Barnesio*, pro κοῦροι, legas υἷες 'Αχαιῶν, contra Codicum fidem. *Eustathius*, (ut ex commentario ejus colligo, pag. 303. lin. 49.) legit δέδμηνται. Atque hanc equidem *veram* esse Lectionem existimo. Exigit enim *Temporum* ratio, ut δέδμηνται potius, quam δεδμήατο, legatur. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 184. Ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον]

Nam memini Hesiones visentem regna sororis
Laomedontiadem Priamum. *Æn.* VIII. 157.

Ver. 185. Ἔνθα ἴδον πλείστους] *Narratio* sensibus fere perpetua, etiam in hac brevi oratione mire condecet.

Ibid. —αἰολοπώλους,] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 187. παρ' ὄχθας] *Al.* παρ' ὄχθαις.

Ver. 188. ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν] 'Επίκουροι λέγονται, οἱ τοῖς πολεμουμένοις βοηθοῦντες· σύμμαχοι δὲ, οἱ τῶν πολεμούντων. *Schol.*

Ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
    Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅςτις ὅδ' ἐστί·
Μείων μὲν κεφαλῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Εὐρύτερος δ' ὤμοισιν, ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
Τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὸς δὲ, κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
Ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,
Ὅςτ' οἰῶν μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
    Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
Οὗτος δ' αὖ, Λαερτιάδης πολύμητις Ὀδυσσεὺς,

" Sed neque isti tot erant, quot nigris oculis Achivi."
    Secundo dein, Ulyssem conspicatus, interrogavit senex;
" Dic age mihi et istum, dilecta filia, quisnam is sit:
" Minor quidem capite Agamemnone Atrida,
" Latior vero humeris et pectoribus visu.
" Arma quidem ei jacent super terram almam;
" Ipse vero, aries veluti, obit ordines virorum:
" Arieti ipsum ego assimilo densi velleris,
" Qui ovium magnum gregem oberrat candidarum."
    Huic autem respondit deinde Helena Jove nata;
" Iste porro, *est* Laërtiades solers Ulysses,

204 γῦναι] Fl. Ibid. ἴεισαν] MS. sed supra scr. ι. illud usitatius: quanquam variat sæpe MS. vid. α'.

Ver. 191. Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·] Πῶς οὐκ ἔγνω αὐτὸν ὁ Πρίαμος, ὃς πρότερον ἅμα Μενέλεῳ εἰς Τροίαν ἐληλύθει; Ἅπαξ μόνον ἐντυχὼν, καὶ μετὰ δεκαετῆ χρόνον, εὐλόγως ὁ γεραιὸς ἀπὸ μνήμης εἶχεν· Ἴσως μὲν, οὐκ ὀξὺ βλέπων, διὰ τὸ βαθὺ γῆρας· τυχὸν δὲ, καὶ ἐξελάθετο, ἢ οὐδὲ τότε ἠκριβώσατο. *Schol.* apud *Barnesium*, et *Eustath.* Cæterum Δεύτερον hic intelligendum τὸ δεύτερον, sicut (infra, ver. 225.) Τὸ τρίτον.

Ver. 195. Τεύχεα μέν οἱ] Qua ratione, μὲν, hic producatur; item μάλα, ver. 214. et τι, ver. 221. et ἔπεα, ver. 222. Vide supra ad α'. 51.

Ver. 200. Οὗτος δ' αὖ,] Pessime hic Scholiastes interpolatus; καὶ Οὗτόςδε λέγεται, καθάπερ Τοιόσδε. Quem malo omine secutus est *Barnesius*, et hic, et ver. 229. et alibi. Vide infra ad θ'. 160.

Ibid. πολύμητις Ὀδυσσεὺς,]

—— pellacis Ulyssei. Æn. II. 90.

Ver. 201. Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,]

—— Scopulos Ithacæ Laërtia regna.
Æn. III. 272.

" *Ithacam illam in asperrimis saxulis tan-*
" *quam nidulum affixam.*" Cic. de Orat. I. Atque hinc liquet istud χθαμαλὴ, *Odyss.* ι'. 25. ab Interpretibus minus recte fuisse acceptum. Insula enim *Ithaca*, non erat *humilis* ac *depressa:* Sed hoc (ut opinor) ibi ait Poëta, non modo montem istum, ver. 21. sed totam insulam, etiam χθαμαλὴν, etiam quibus in partibus *depressior* esset, comparate tamen cum circumjacentibus insulis, πανυπερτάτην εἰν ἁλὶ κεῖσθαι.

Ver. 203. ἀντίον ηὔδα·]

Æolus hæc contra: —— Æn. I. 80.
—— Æneas contra cui talia reddit. Æn. X. 530.

Ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
Εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες·
Ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης, σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα·
Ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά·
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν ἔμιχθεν,
Στάντων μὲν, Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.

"Qui nutritus est in populo Ithacæ, asperæ licet existentis,
"Sciens omnimodosque dolos et consilia prudentia."
Hanc autem Antenor prudens contra locutus est;
"O mulier, profecto valde hoc verbum verum es locuta;
"Jam enim et huc olim venit nobilis Ulysses,
"Tui causa legatus, cum bellicoso Menelao:
"Hos autem ego hospitio accepi, et in ædibus humaniter tractavi:
"Amborum vero indolem perspexi et consilia prudentia:
"At cum jam Trojanis congregatis misti essent,
"Stantibus quidem, Menelaus eminebat latis humeris;
"Ambobus autem sedentibus, augustior erat Ulysses.

207 ἐξείνισσα] MS. ξείνισσα] Fl. sine ἐν. 209 ἐν ἀγειρ.] MS. at Fl. A. 1. ἀγειρ.

Ver. 204. ἐούσης] *Al.* ἐούσας. Quod perinde est.

Ver. 205. ποτ' ἤλυθε] Postulat temporum ratio, ut sit ἤλυθε ab Aoristo ἤλυθον, non a Præterito (ut vocant) ἤλυθα. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 206. Σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης,] Vertunt Recentiores, "*Tui causa Legatus.*" At *Eustathius:* Ἕνεκ' ἀγγελίης τῆς κατὰ τὴν Ἑλένην. *Clark.* Recte Eustathius. Durius Græci utuntur genitivis, ubi latina lingua præpositione utitur: quod tamen et latini poëtæ imitantur. Apud Thucydidem est ψήφισμα Μεγαρέων, plebiscitum de Megarensibus, vel contra Megarenses I. 100. 140.

Ibid. σὺν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ] Cum *Menelaus*, et vir Princeps, et singulare certamen jam initurus, nequaquam hoc in loco prætereundus esset; nec tamen de ejus charactere *Helenam* verba facere deceret; pulcherrimo artificio (ut recte notavit *Popius) Antenorem* inducit Poëta, formam atque ingenium *Menelai* hic describentem.

Ver. 207. ἐξείνισσα,] Recte cum duplici σ. Vide supra ad α'. 140.

Ver. 209. Τρώεσσιν ἀγειρομένοισιν] *Al.* Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν.

Ver. 210. ὑπείρεχεν] Vide supra ad β'. 426.

Ver. 211. Ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.] Convenit in hunc locum, quod de *Odyss.* μ'. ver. 73. observavit *Demetrius Phalereus* περὶ ἑρμηνείας, §. 60. Τῷ μεγαλοπρεπεῖ μὲν — τὴν ἀνθυπαλλαγὴν, ὡς Ὅμηρος· "Οἱ δὲ δύω σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν —" Πολὺ γὰρ οὕτω μεγαλειότερον, ἐναλλαγείσης πτώσεως, ἢ εἴπερ οὕτως ἔφη, "Τῶν δὲ δύω σκοπέλων, ὁ μὲν οὐρανὸν —" Cæterum de hujusmodi Syntaxeos *ratione*, (cui nihil est commune cum absurda illa, quam vocant, *Antiptosi;)* vide supra ad

Ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
Οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς,
Στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας·
Σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς ἐνώμα,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,

" Sed cum jam verba et consilia omnibus texebant,
" Certe quidem Menelaus succincte concionabatur,
" Pauca quidem, sed valde argute: quoniam non multiloquus *erat,*
" Neque verbis errans, quamvis ætate posterior erat.
" Sed cum jam solers surrexisset Ulysses,
" Stabat, deorsumque despiciebat in terram oculis defixis;
" Sceptrum vero neque retrorsum, neque in anteriorem-partem movebat,
" Sed immotum tenebat, imperito viro similis:
" Dixisses iracundum aliquem esse, stultumque itidem.
" At cum jam vocemque magnam ex pectore mitteret,

212 γεραρώτερος] Fl. 219 αἴδρει] Fl. ἀΐδρεϊ] A. 1. 220 κε] Fl. ζάκοτόν τί τιν'] MS. τ' αὔτως] Fl. R. 221 ἵη] MS. 222 χειμερίῃσιν] Fl. A. 1.

β'. 353. et 681. Item infra ad ζ'. 510. et κ'. 224. et *Odyss.* μ'. 73.

Ver. 213. 224. Ἤτοι μὲν Μενέλαος —, Ἀλλ' ὅτε δὴ — Ὀδυσσῆος —.] *Menelaus* concionabatur ἐπιτροχάδην, συντόμως, ἐσπουδασμένως. Παῦρα μέν. *Ulysses* vero, πολλὰ καὶ πυκνά. *Schol.* Οὐκ ἠμέλησε δὲ, οὐδὲ χαρακτηρίσαι τοὺς ῥήτορας. Τὸν μὲν γὰρ Νέστορα, ἡδὺν καὶ προσηνῆ τοῖς ἀκούουσιν εἰσάγει· τὸν δὲ Μενέλαον, βραχυλόγον καὶ εὔχαριν, καὶ τοῦ προκειμένου τυγχάνοντα· τὸν δὲ Ὀδυσσέα, πολλῇ καὶ πυκνῇ τῇ δεινότητι τῶν λόγων κεχρημένον. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 20. "*Menela*-"*um* ipsum, dulcem illum quidem tradit "*Homerus:* sed pauca loquentem." *Cic. de clar. Orat.* "Itaque oratio illa [*Ulys*-"*sis*] apud *Homerum* concitata, et sine "intermissione in *morem nivis* superve-"niens, oratori data est." *Senec. epist.* 40. "*Homerus* brevem quidem cum a-"nimi jucunditate, et propriam, (id enim "est, *non errare verbis,*) et carentem su-"pervacuis eloquentiam, *Menelao* dedit; "quæ sunt virtutes generis illius primi. "Et ex ore *Nestoris* dixit *dulciorem melle* "profluere sermonem; qua certe delecta-"tione, nihil fingi majus potest. Sed "summam aggressus, ut in *Ulysse,* facun-"diam; magnitudinem illi junxit; cui o-"rationem *Nivibus Hybernis,* et copia "verborum, atque impetu, parem tribuit. "Cum hoc igitur, nemo mortalium con-"tendet." *Quintilian.* lib. 12. cap. 10. "Sed ea ipsa genera dicendi, jam antiqui-"tus tradita ab *Homero* sunt tria in tribus: "Magnificum in *Ulyxe,* et ubertum; Sub-"tile in *Menelao,* et cohibitum; mixtum "moderatumque, in *Nestore.*" *Gell.* lib. 7. cap. 14.

Ver. 217. Στάσκεν, etc.]

——— defixa Latinus
Obtutu tenet ora, soloque immobilis hæret,
Intentos volvens oculos. *Æn.* VII. 249.

"Mire auditurum dicturi cura delectat —. "Hoc præcipit *Homerus, Ulyssis* exemplo; "quem stetisse *oculis in terram defixis,* "*immotoque sceptro,* priusquam illam elo-

Καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίησιν,
Οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
Οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός·
Τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμυς;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
Οὗτος δ', Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὣς,
Ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται.

" Et verba imbribus nivalibus similia hybernis;
" Non deinde cum Ulysse contendisset mortalis alius:
" Non *autem* tunc adeo Ulyssis mirabamur speciem intuentes."
Tertio rursus Ajacem conspicatus, interrogabat senex;
" Quisnam item iste alius Achivus vir, latusque magnusque,
" Procerissimus Argivorum *tum* capite tum latis humeris?"
Huic autem Helena sinuoso-peplo-induta respondit, nobilissima mulierum;
" Hic vero, Ajax est ingens, propugnaculum Achivorum:
" Idomeneus autem illinc inter Cretenses, deus veluti,
" Stat: circum vero ipsum Cretensium duces congregati sunt.

223 Ὀδυσσῆϊ] eæd. Ibid. ἐρίσει] A. 2. 3. J. R. etc. 224 Ὀδυσσῆος] Fl. A. 1. 228 τανύπεπλος] MS. 229 ὅτος Αἴας] MS.

" quentiæ *procellam* effunderet, dicit." *Quintilian* lib. 11. cap. 3. Ludum facit hunc locum *Aristophanes*, *Nub*. ver. 187. et 191. Ἀτὰρ, τί ποτ' ἐς τὴν γῆν βλέπουσιν οὗτοι, Τί γὰρ οἵδε δρῶσιν, οἱ σφόδρ' Ἐγκεκυφότες; *Clark*. Huc respexit et *Ovid. Met*. XIII. 125. *Adstitit, atque oculos paullum tellure moratus, sustulit ad proceres* etc.

Ver. 219. ἀΐδρει] *Al*. ἀΐδρι.

Ver. 220. ζάκοτόν τινα ἔμμεναι,] *Al*. ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι. *Clark*. sic et MS. L.

Ver. 222. ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα] Vide supra ad ver. 213.

Ver. 223. ἐρίσσειε] Ita edidit *Barnesius*, ex tribus MSS. Rectissime. *Alii* male; ἐρίσειε. Quod secundam necessario corripit, α'. ver. 6. — διαστήτην ἐρίσαντε. Vide supra ad α'. 140. *Clark*. MS. Lips. pariter habet ἐρίσσειε, itemque edd. Flor. et Ald. prima: sic etiam libri omnes apud Strabon. L. I. p. 33. ubi artificium hujus loci attingitur. *Ern*.

Ver. 226. ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε, Ἔξοχος Ἀργείων κεφαλὴν ἠδ' εὐρέας ὤμους;]

——— latos humeros ——— *Æn*. XI. 679.

——— sed cunctis altior ibat
Anchises ———. *Æn*. VIII. 162.

Ipse inter primos præstanti corpore Turnus
Vertitur, arma tenens, et toto vertice supra est. *Æn*. VII. 783.

Musæum ante omnes: medium nam plurima turba
Hunc habet, atque humeris extantem suspicit altis. *Æn*. VI. 667.

Ubi notandum, *Musæum*, non *Homerum*, inter omnes tum eminere visum; quod *Homerus*, quo tempore, quæ ibi narrantur, gesta sunt, nondum natus esset.

Ver. 230. θεὸς ὣς,] Qua ratione, θεὸς, hic ultimam producat; item δεῦρο, ver. 240. et Ἰδαῖος, ver. 248. et παριστάμενος, ver. 249. vide supra ad α'. 51.

Ver. 231. ἠγερέθονται.] Edidit *Barnesius*, et legendum contendit, ἠγερέθοντο. Nimirum, non vidit temporum rationem isto modo non constare: " *Stat, et circum*

Πολλάκι μιν ξείνισσεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
Νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς,
Οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
Δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
Αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
Ἦ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς;
Ἦ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
Νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
Αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν;
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχεν φυσίζοος αἶα
Ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.

" Sæpe eum hospitio excepit bellicosus Menelaus
" Domo in nostra, quum ex Creta venisset.
" Nunc vero alios quidem omnes video nigris oculis Achivos,
" Quos facile cognoverim, nomenque proferrem:
" Duos vero non possum conspicere principes populorum,
" Castoremque equorum domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem,
" Germanos-fratres, quos mihi una peperit mater.
" An non secuti sunt Lacedæmone ex amœna?
" An huc *illi* quidem secuti sunt navibus in pontigradis;
" Nunc vero nolunt pugnam inire virorum,
" Dedecora veriti et probra multa, quæ mihi sunt?"
Sic dixit: hos autem jam continebat alma tellus
In Lacedæmone istic, dilecta in patria terra.

232 ξείνισσ'] A. 2. 3. J. R. 235 εὖ] MS. Fl. A. J. Prima Rom. ἐῢ dedit, quod secutus est Turnebus cum aliis. 239 οὐκ] R. A. 2. 3. J. ἑσπ.] MS. et sic v. s. A. 2. 3. J. ἑπέσθ. Fl. R. 243 κατέχε ἐν] MS. videtur esse διττογραφούμενον. Vera lectio κατέχε; nec opus τῷ ν. not. ad Il. α'. 2. ei alterius terminatio addita, ut esset κατέχεν. 244 ἐν] MS. 247 φέρε δὴ] MS. κρατῆρα] Fl. 249 ὤτρυνε] MS. Fl. recte. v. l. c. Aldus addidit ν. statim in ed. pr. 252 τάμητε] MS. sive ut sit secunda pl. quod fert contextus: sive ut ε pro αι sit scriptum, ut

" *ipsum Duces congregabantur.*" Vide supra ad α'. 37. et ad γ'. 183. et infra ad δ'. 434. Omnino aut retinendum, ἠγερέθονται, aut legendum ἠγερέονται, ut infra κ'. 127. *Clark*. Sic MS. et edd. vett.

Ver. 232. ξείνισσεν] Recte, cum duplici σ. Vide supra ad α'. 140.

Ver. 235. Οὕς κεν ἐῢ γνοίην,] Ita Editi. Nec tamen opus: Cum, οὕς κεν εὖ γνοίην, recte dici posset. Vide supra ad α'. 51. n. 7. *Clark*. MS. Lips. habet εὖ. v. V. L.

Ver. 237. Κάστορά θ' ἱππόδαμον,] v. β'. 23.

Ibid. πὺξ ἀγαθὸν]

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ, θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,
Ἄρνε δύω, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
Κῆρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ χρύσεια κύπελλα·
Ὤτρυνεν δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη· καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηται·
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ ἀρηΐφιλος Μενέλαος
Μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·
Τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
Οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
Ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέωνται

Præcones autem per urbem, deorum ferebant fœdera firma,
Agnos duos, et vinum lætum, fructum telluris,
Utre in caprino: ferebat etiam cratera splendidum
Præco Idæus, et aurea pocula:
Excitabatque senem astans, *his* verbis;
" Surge, Laomedontiade: vocant optimates
" Trojanorumque equûm-domitorum, et Achivorum ære-loricatorum,
" In campum descendere, ut fœdera firma feriantur:
" Quippe Alexander et bellicosus Menelaus
" Longis hastis dimicabunt de muliere:
" Victorem autem mulier et opes sequentur:
" Cæteri vero, amicitia et fœderibus firmis percussis,
" Incolemus *nos* Trojam glebosam; illi autem revertentur

habuimus ῥίψι, νίσσητι pro ῥίψαι, νάσσητι etc. at τάμωμεν Flor. Ald. 1. quod prætulerim. 254 μαχήσονται] MS. Fl. quia Homero frequentius μαχέσομαι, quam μαχησ. fuerit forte in libris ἐγχείῃς μαχέσονται. Sed v. ad αʹ. 298. 257 νίσονται] MS. edd. vett. Castell. a. 1567. Bas. edidit νίσονται, quod alii secuti sunt. recte. nempe in νίσονται est ι longum antiqua scriptura: cujus exemplum habimus αʹ. 46. 570. ubi vid.

Seu crudo fidit pugnam committere cestu.
Æn. V. 69.

Ver. 240. δεῦρο μὲν] Mallet *Barnesius*, "δεῦρ' οἱ μὲν, *ob Emphasin, siqua faverent* "*exemplaria:*" Vide ad ver. 409. Sed et δεῦρο, ferri potest: Vide supra ad αʹ. 51.

Ver. 241. μάχην] *Al.* πόνον.

Ver. 242. ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν;] Vide supra ad ver. 173. Pulchre admodum, unde primum exorsa est, eodem infelix desinit.

Ver. 246. οἶνον ἐΰφρονα,] Εὔφρων h. l. dicitur active, *lætificum*. *Ern.*

Ibid. καρπὸν ἀρούρης,] Vide infra ad ζʹ. 142.

Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον.
Τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
Ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,

"In Argos aptum-equis et *in* Achaiam pulchras mulieres habentem."
Sic dixit: cohorruit autem senex; jussitque socios
Equos jungere; Illi vero impigre paruerunt.
Ascendit itaque Priamus, ac lora traxit retrorsum:
Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum.
Illi utique per Scæas *portas* in campum dirigebant veloces equos.
At ubi jam venerunt at Trojanos et Achivos;
Ex equis descendentes in terram almam,
In medium Trojanorum et Achivorum processerunt.
Surrexit autem statim deinde rex virorum Agamemnon,

259 ἐκέλευε] Fl. A. 1. ἑταίρους] MS. 260 ὀτραλέως] scr. in Cod. tanquam esset ὀτραλέες. ἐπείθοντο] Fl. A. 1. 262 βάσατο] Fl. A. 1. 263 πεδίον sine δ'. MS. 267 ὤρνυτ'] ο superscr. in MS. ut alibi. 268 αὐτὰρ] MS. Fl. sic et MS. v. 270. 270 ἔχευον] MS. Fl. 271 Ἀτρείδης δ'] MS. Ald. 2. 3. vitiose Ἀτρίδης, ut alia: et tamen imitatur Junta.

Ver. 247. κρητῆρα φαεινὸν] *Cratera argenteum.*

Ver. 248. Κήρυξ Ἰδαῖος, ἠδὲ] Vide supra ad α'. 51. Nam licet "*alias legi posset*, Ἰδαῖος κήρυξ," ut conjecit *Barnesius;* at languidum id valde fuisset, et invenustum.

Ver. 252. τάμνεται·] *Al.* τάμνωμεν.

Ver. 259. ῥίγησεν δ' ὁ γέρων,] Cohorruit, præ metu et de filio dimicaturo, et de rerum summa.

Ver. 260. Ἵππους ζευγνύμεναι·] Qua analogia fit δίδωμι, δίδως, δίδωσι, δίδομεν, δίδομαι, δίδου, διδόναι, δόμεναι; eadem fit ζευγνῦμι, ζευγνῦς, ζευγνῦσι, ζευγνῦμεν, ζευγνῦμαι, ζευγνῦ, ζευγνῦναι, ζευγνύμεναι. Et similiter in verbis, istius formæ, omnibus: ut Poëtas attente legentibus facile apparebit. Neque in His licentiæ locus est ullus. Vide infra ad ι'. 70.

Ver. 261. Ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·]

Interea Reges, ingenti mole Latinus
Quadrijugo vehitur curru:
Æn. XII. 161.

Ver. 272. ἄορτο,] *Al.* ἄωρτο.

Ver. 273. Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας·]

Et summas carpens media inter cornua setas.
Æn. VI. 245.
———— et tempora ferro
Summa notant pecudum ————.
Æn. XII. 173.

Ver. 276. Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,] *Heraclides Ponticus* citat: Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων·

Ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις· ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
Ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
Μίσγον· ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
Ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄορτο,
Ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
Κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις.
Τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,

Surrexit etiam Ulysses solers: at præcones conspicui
Res necessarias ad fœdera fida Deorum cogebant, cratere autem vinum
Miscebant; ac regibus aquam supra manus fuderunt:
Atrides vero, districto manibus cultro,
Qui ei ad ensis magnam vaginam semper pendebat,
Agnorum ex capitibus abscidit pilos: at *eos* postea
Præcones Trojanorum et Achivorum distribuerunt principibus.
Inter eos vero Atrides alta-voce precabatur, manibus sublatis;
" Jupiter Pater, qui ab Ida imperas, augustissime, maxime,
" Solque, qui omnia adspicis, et omnia audis,

272 *μέγαν*] Fl. Aldd. J. Turneb. Sic citat Eustath. ad Il. σ'. p. 1182. cum in Comment. ad locum huncce habeat *μέγα:* quod metrum desiderat. Ibid. *ἄωρτο*] MS. Fl. A. 1. quod prætulerim. consentiunt MSS. alii plures, Hesych. Suidas et alii Grammat. 273 *τάμνεν*] MS. 274 *νεῖμον*] MS.

Ver. 277—284. Ἠέλιός θ' — Καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα — Ὑμεῖς μάρτυροί ἐστε, — Εἰ μέν κεν Μενέλαον — Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον —]

Sol, qui terrarum flammis opera omnia lustras;
Et Diræ ultrices. ———
Æn. IV. 607. 610.

Esto nunc Sol testis, et hæc mihi Terra precanti,
Et Pater Omnipotens, et tu Saturnia Juno.
Fontesque Fluviosque voco. ———
Cesserit Ausonio si fors victoria Turno,
Convenit Evandri victos discedere ad urbem;
Cedet Iülus agris; nec post arma ulla rebelles
Æneadæ referent, ferrove hæc regna lacessent.
Sin nostrum annuerit nobis victoria martem,
——— paribus se legibus ambæ
Invictæ gentes æterna in fœdera mittant.
Æn. XII. 176. *etc.*

Ver. 278. *καμόντας*] Optime et significanter exprimit id hæc vox, quod Latine dicitur, vita *functos;* pari ratione ac, Officio *functos*, Honore *functos*, Labore *functos;* et similia siqua sunt.

Ver. 279. *τίννυσθον,*] Si scribatur *τίνυσθον*, perinde erit. Nam *τίνω*, (unde *τίνυμι*) in lingua *Ionica* priorem producit; licet in lingua *Attica* corripiatur: Vide supra ad β'. 43. Δυϊκῷ δὲ ἀριθμῷ κέχρηται, εἰπὼν, Τίννυσθον· ἔστι γὰρ ὁ λόγος πρὸς Πλούτωνα καὶ Περσεφόνην. *Schol.*

Ver. 280. *μάρτυροι*] Vide supra ad α'. 338.

Ver. 282. *ἐχέτω*] *ἀγέτω*, *Plutarch. Symposiac.* lib. 9.

Ver. 286. *ἀποτινέμεν,*] Vide supra ad ver. 279. et ad β'. 43.

Ver. 287. Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.] Male hæc reddidit doc-

Καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
Ἀνθρώπȣς τίννυσθον, ὅ, τίς κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ,
Ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά·
Εἰ μέν κεν Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
Αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
Ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·
Εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδȣ͂ναι,
Τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχέσσομαι, εἵνεκα ποινῆς,
Αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχȣς ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ·

"Et Flumina, et Tellus, et qui sub *terra* mortuos
"Homines punitis, quicunque perjurium juraverit,
"Vos testes sitis, conservate vero fœdera fida:
"Si quidem Menelaum Alexander interfecerit,
"Ipse deinceps Helenam retineat, et opes omnes;
"Nos vero in navibus redeamus pontum-transeuntibus:
"Sin autem Alexandrum interfecerit flavus Menelaus,
"Trojani exinde Helenam et opes omnes reddunto,
"Mulctam vero Argivis pendunto, quam convenit,
"Quæque etiam posteros inter homines sit *memorata*.
"Sin autem mihi mulctam Priamus Priamique filii
"Pendere noluerint, Alexandro prostrato;
"Tum ego etiam deinde pugnabo, gratia mulctæ,
"Hic manens, usque dum finem belli invenero."
Dixit, et fauces agnerum abscidit sævo ferro:

275 τοῖσι δ'] Fl. Aldd. R. J. 279 τίνυσθον] MS. Etiam sic versus salvus. ibid. ὅστις] MS. Fl. Aldd. R. J. 283 ἡμεῖς] hic versus totus abest a MS. in extr. pag. adscriptus manu recentiori. Et non modo abesse potest salva sententia. Nam etiam domum redeundum erat victo Paride. Quamquam Eustathius ait, hoc dici, ut appareat cædem

tissima *Dacier;* "*payeront aux Grecs et* "*à leurs descendans à jamais un tribut.*" Ut recte observavit *Popius.*

Ver. 289. Τίνειν] Vide supra ad ver. 279. et ad *β'*. 43.

Ver. 292. Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε]

Talibus inter se firmabant fœdera dictis,
Conspectu in medio procerum; tum rite sacratas

Καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
Θυμῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
Οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
Ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τέ·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
Ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
Αὐτῶν, καὶ τεκέων· ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὣς ἔφαν· ὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
Τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
Ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
Ἂψ, ἐπεὶ ὔπως τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
Μαρνάμενον φίλον υἱὸν ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.

Et hos quidem deposuit super terram palpitantes,
Anima carentes: nam vires ademerat ferrum;
Vinum insuper ex cratere haustum poculis
Effundebant, et vota faciebant diis immortalibus:
Sic autem aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque;
" Jupiter augustissime, maxime, et immortales dii cæteri;
" Utri priores præter fœdera offenderint,
" Sic ipsis cerebrum humi fluat, sicut hoc vinum,
" Ipsorum, et liberorum: uxores vero aliis cedant."
Sic dicebant; necdum ipsis *votum* ratum faciebat Saturnius.
Inter eos autem Dardanides Priamus verba fecit;
" Audite me, Trojani, et bene-ocreati Achivi:
" Equidem ego abeo ad Ilium ventosum
" Retro; quia nullo modo sustinebo oculis videre
" Pugnantem dilectum filium cum bellicoso Menelao.

Menelai non ulturos Græcos. Etiam Steph. testatur hunc versum a quibusdam MSS. abesse. 295 ἀφυσσόμενοι] MS. sed corr. a manu sec. Ald. 2. 3. J. Ibid. δεπάεσσιν] MS. 296 αἰειγενέτῃσι] Fl. 302 τῷ] Fl. 304 εὔνη.] Fl. Aldd. J. R. 306 πω] Fl. A. 1.

In flammam jugulant pecudes.
Æn. XII. 212.

Ver. 293. ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας, Θυμοῦ δευομένους·]

—— exanimisque tremens procumbit humi,——
Æn. V. 481.

Ver. 297. Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν] Qua ratione, τις, hoc in loco producatur, et infra, ver. 319. item δίφρον, ver. 310. et Ἀλέξανδρος, ver. 329. vide supra ad α'. 51.

Ver. 298. ἀθάνατοι] Vide supra ad α'. 398.

Ζεὺς μέν πυ τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐςίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
Ἂν δ᾽ ἄρ᾽ ἔβαιν᾽ αὐτὸς, κατὰ δ᾽ ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
Πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσατο δίφρον·
Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ Πριάμοιο πάϊς καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον· αὐτὰρ ἔπειτα
Κλήρυς ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
Ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
Λαοὶ δ᾽ ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τέ.
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιςε, μέγιςε·

"Jupiter nimirum hoc scit et immortales dii reliqui,
"Utri mortis finis fato-destinatus sit."
Dixit, et in currum agnos posuit diis par vir:
Et ascendit ipse, ac lora traxit retrorsum;
Juxtaque eum Antenor perpulchrum ascendit currum:
Hi quidem itaque reversi, ad Ilium abibant.
Hector vero Priami filius et nobilis Ulysses
Locum quidem primum dimensi sunt: ac deinde
Sortes in galea ærea quatiebant prehensas,
Uter prior emitteret æream hastam.
Populi interim supplicabant, diisque manus elevabant;
Sic autem aliquis dicebat Achivorumque, Trojanorumque;
"Jupiter pater, qui ab Ida imperas, augustissime, maxime:

310 θέτω] pessime A. 2. 3. tamen J. sequitur. ut mox v. 313 πρωτί. 318 θεοῖς ἰδὲ χ.] MS. Fl. Aldd. Junta hic discessit, casu, ut opinor, et dedit θεοῖσι δὲ, quod cæteri secuti sunt. Eustath. utramque lectionem

Ver. 302. Κρονίων.] De prosodia vocis Κρονῖων, Κρονῖονος, Κρονΐωνος, vide supra ad α'. 397. et 265.

Ver. 303. Τοῖσι δὲ] Male hic et alias edidit *Barnesius*, Τοῖσίδε. Quod est hiulcum. Utique, si quid opus, scribendum ei fuisset non Τοῖσιδε, sed Τοῖσδε δέ.

Ver. 306. ἐπεὶ ὄπως τλήσομ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι]

Non pugnam aspicere hanc oculis, non fœdera, possum. *Æn.* XII. 151.

Ver. 313. Τὼ μὲν ἄρ᾽ ἄψορροι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.] De ἀπονέοντο, vide supra ad α'. 398. Cæterum inepte admodum nodum hic in scirpo quærit Scholiastes: Διατὶ χωρίζεται ὁ Πρίαμος; καὶ οἱ μὲν φασιν, ὅτι ἵνα ἀφ᾽ ὕψυς κρεῖσσον θεωρήσῃ ἀπὸ τῆς πόλεως τὴν μονομαχίαν. Οἱ δὲ, ἵνα φυλάξῃ τὰ τείχη. Ἄλλοι δὲ τὴν Ὁμηρικὴν λύσιν παρέχονται τὸ, "Οὔπως τλήσομ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι." Ὅπερ ἄμεινον.

Ver. 315. Χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον·]

'Οππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
Τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
Οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
Ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχε' ἔκειτο.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλάς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
Οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ·

"Uter horum facinorum inter utrosque auctor fuerit,
"Hunc da interemptum subire domum Orci;
"Nobis vero rursus amicitiam et fœdera rata fieri."
Sic quidem dixerunt: concutiebat vero ingens expedite-pugnam-ciens
Retro aspiciens: Paridis autem illico sors exiliit. [Hector.
Illi deinde consederunt secundum ordines, ubi unicuique
Equi veloces, et varia arma jacebant.
At circa humeros induit arma pulchra
Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchras-comas-habentis.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis apte-junctas:
Tum postea thoracem circa pectora induebat
Sui fratris Lycaonis: habilis enim erat ipsi:

memorat, sed parem facit sensu. 328 ἐδύσετο] A. 2. 3. J. 330 κνημῖδας] Fl. Ibid. ἔνθηκεν] MS. 332 στήθεσσι] Fl.

Campum ad certamen, magnæ sub mœnibus urbis,
Dimensi Rutulique viri, Teucrique, parabant.
Æn. XII. 116.

Ver. 316. Κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ]

Convenere viri, dejectamque ærea sortem
Accepit galea;—— Æn. V. 490.

Ver. 318. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον] Al. Λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖς, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον.

Ver. 322. ἀποφθίμενον] De syllaba φθι correpta, vide supra ad β'. 43. et ad α'. 309. et 314.

Ver. 324. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 330. Κνημῖδας μὲν πρῶτα etc.]

—— Rutulum thoraca indutus, ahenis
Horrebat squamis, surasque incluserat auro,
— laterique accinxerat ensem. Æn. XI. 487.

Ver. 333. ἥρμοσε δ' αὐτῷ·]

— habilis lateri clypeus, loricaque tergo, est.
Æn. XII. 432.

Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
Χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
Ὥς δ' αὔτως Μενέλαος ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
Ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
Δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Καί ῥ' ἐγγὺς στήτην, διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
Σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισιν κοτέοντε.

Circa autem humeros suspendit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Æreum; ac postea scutum magnumque solidumque:
Capiti vero forti galeam affabre-factam imposuit,
Setis equinis comantem: terribiliter vero crista desuper nutabat:
Sumsitque robustam hastam, quæ ipsius manibus apta erat.
Pari autem modo et Menelaus Mavortius arma induebat.
Hi postquam igitur ex utraque acie armati erant,
In medium Trojanorum et Achivorum processerunt,
Torvum intuentes: stupor autem occupabat aspicientes
Trojanosque equorum-domitores, et bene-ocreatos Achivos.
At *hi* propius steterunt dimenso in loco,
Quassantes hastas, sibi invicem irati.

336 ἐΰτυκτον] Aldd. 341 μέσον] A. 2. 3. J. 342 εἰσορόωντες] R. A. 2. 3. J. 343 εὐκν.] Edd. vett.

Ver. 334. *βάλετο*] Vide supra ad ver. 141.

Ver. 337. *Ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος*]

Ære caput fulgens, cristaque hirsutus equina.
Æn. X. 869.

Ver. 338. *ἄλκιμον ἔγχος,*]

—— validam hastam. *Æn.* X. 401.

Ver. 345. *Σείοντ' ἐγχείας,*] Legendum existimat *H. Stephanus*, *Σεῖον τ' ἐγχείας*. Sed perinde est, tum ad Sententiam, tum ad Syntaxim. Nam quod locum hic minus aptum habere arbitratur *τὸ ἀσύνδετον*, in eo vero mire fallitur Vir doctissimus. Non enim rectius, sed omnino pessime, et languide admodum diceretur, *σείοντε* ΚΑΙ' *κοτέοντε*.

Ibid. *κοτέοντε.*] *Al.* *κοτέοντες*. Quod, hoc quidem in loco, non utique omni in loco, *idem* est. Vide supra ad *α'*. *566*. et *β'*. 288.

Ver. 347. *Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα —— Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸν,*]

—— rauco quod protinus ære repulsum,
Et summo clypei nequicquam umbone pependit.
Æn. II. 545.

Ver. 348. *Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸν,*] *Al.* *Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκός*.

Ver. 349. *Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ·*] *Al.* *Ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ*.

Ver. 352. *Δῖον Ἀλέξανδρον,*] Cum vox.

Πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
Ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί·
Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
Δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον·
Ὄφρά τις ἐῤῥίγησι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κεν φιλότητα παράσχῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄμβριμον ἔγχος,

Prior autem Alexander emisit longam hastam,
Et feriit Atridæ scutum undique æquale,
Neque perrupit æs, inflexa est enim ei cuspis
Scuto in valido: At secundus impetum fecit ferro
Atrides Menelaus, precatus Jovem patrem;
" Jupiter rex, da ulcisci, qui me prior injuria affecit,
" Scelestum Alexandrum, et meis sub manibus doma:
" Ut quisque horrescat etiam posterorum hominum,
" Hospitem injuria afficere, qui benignitatem exhibuerit."
Dixit, et vibratam emisit longam hastam,
Et feriit Priamidæ scutum undique æquale.
Per scutum sane penetravit fulgidum rapida hasta,

349 ἐνὶ] MS. sed ante ἀσπίδι. 352 χειρὶ] MS. 355 καὶ προΐει] A. S. Ibid. δολιχόσχιον] Fl. 356 πάντοσ' ἴσην.] MS. 357 ὄβριμον] MS.

δῖος, proprie id denotet, quod Latine dicitur, *insignis;* vulgo hic vertunt, δῖον Ἀλέξανδρον, *scelestum Alexandrum*, nequitia scilicet *insignem*. *Eustathius* tamen et hic bonam in partem accipit: παιδεύοντος Ὁμήρου, δεῖν τὸν σπουδαῖον ἄνδρα εὐλογητὸν εἶναι, ὡς τὰ πολλὰ, καὶ μὴ σκωπτικὸν ἐν οἷς οὐ χρή.

Ver. 355. προΐει δολιχόσκιον ἔγχος, — Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε — Καὶ διὰ θώρηκος]

—— hastam jacit: illa per orbem
Ære cavum triplici, per linea terga, tribusque
Transiit intextum tauris opus. Æn. X. 783.

Ver. 356. Πριαμίδαο] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 357. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε] Rapidissimum hastæ transitum pulcherrime et ζωγραφικῶς depingit Versus, a brevibus statim exorsus syllabis tribus. Quod cum *Barnesium* non fugeret; idem tamen eodem in loco vocem, διὰ, syllabam priorem ex "*Necessitate*," si Diis placet, producere comminiscitur. Quo nihil fingi potuit ineptius. Nam in quibusdam quidem vocabulis, ubi *breves syllabæ tres* concurrunt, nec in iis tamen omnibus, (vide supra ad α'. 398.) conceditur istiusmodi ex *necessitate* licentia. Atqui ut a voce διὰ, e *duabus* syllabis brevibus constante, inchoetur versus; quæ (malum) ista demum *Necessitas!* Vide supra ad ver. 363.

Ibid. ὄμβριμον] *Al.* ὄβριμον.

Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
'Αντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν·
'Ατρείδης δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
Πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
'Ατρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·

Et per thoracem affabre-factum infixa est:
E regione autem juxta ile discidit tunicam
Hasta: ille vero inclinatus est, et evitavit mortem atram.
Atrides autem educto ense argenteis-clavis distincto,
Percussit attollens galeæ conum: super eo vero
In triaque et quatuor frusta disruptus excidit manu.
Atrides autem ejulavit, suspiciens in latum cœlum;

361 'Ατρείδης δ' ἐρυσσ.] MS. Fl. ut versus constaret, τὸ ρ in pronunciando duplicandum foret. 363 διάτρυχιν] Fl. διάτρυφθιν] MS. R. A.

Ver. 359. 'Αντικρὺ δὲ] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 363. Τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε]

—— perfidus ensis
Frangitur, in medioque ardentem deserit ictu.
—— mucro, glacies seu futilis, ictu
Dissiluit; fulva resplendent fragmina arena.
Æn. XII. 731. 740.

Non assequutus est, hoc in loco, *Homeri* artem *Virgilius*. Nam, ut ait *Eustathius*, in hoc versu ὥσπερ ἂν σιδήρου θραυομένου ἀκούειν· τοιοῦτον γάρ τινα ἦχον ἡ τῶν λέξεων ὑπηχεῖ τραχύτης, ἐπιτηδὲς οὕτω φράζοντος τοῦ ποιητοῦ, ὀνοματοποιΐας τρόπῳ. Sunt qui hoc in versu, pro διατρυφέν, legant διατρυφθέν. Cæterum innumeris in locis Poëtam versus sui numeros, verborumque ipsorum Sonum (vide jam supra ad ver. 357.) ad rei dicendæ naturam quasi ζωγραφικῶς ἐπιτετυπωμένην exegisse, notissimum est.

Hominis omnibus nervis connitentis, lapidemque ingentem adversus montis devexitatem sublevantis labor, quam pulchre depictus et quasi ob oculos positus est *Odyss.* λ'. 594.

—— σκηριπτόμενος χερσίν τε, ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε, ——

E contrario, lapidis pondere suo de monte devoluti impetus, ver. 596.

—— τότ' ἀποστρέψασκε κραταιΐς
Αὖτις, ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής.

Similiter apud *Virgilium* pulcherrime exhibetur temporis prætereuntis celeritas, pedibus dactylicis;

Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus.
Georgic. III. 284.

Item Equi cursus;

Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum. *Æn.* VIII. 596.

Junonis dignitas, pedibus spondaïcis;

—— quæ Divûm incedo regina, — *Æn.* I. 50.

Deorum majestas, Spondæo in quinto pede;

—— Penatibus, et Magnis Diis.
Æn. VIII. 679.
magnum Jovis incrementum. *Ecl.* IV. 49.

Similiter, cauta prudentia et circumspectio;

—— oculis Phrygia agmina circumspexit.
Æn. II. 68.

Et a tergo longe sequentis distantia;

—— longo sed proximus intervallo.
Æn. V. 320.

Sed cadentis Motus ab initio tardior, deinde acceleratus;

—— jamjam lapsura, cadentique
Imminet assimilis; —— *Æn.* VI. 602.

Motus Senilis, labascens et impeditus;

—— sed tarda trementi
Genua labant. —— *Æn.* V. 432.

Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος·
Νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
Ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
Ἦ, καὶ ἐπαΐξας, κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
Ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρὴν,

"Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius;
"Certe speraveram *me* ulturum Alexandrum de injuria:
"Nunc autem mihi in manibus fractus est ensis; mihique hasta
"Emissa est manibus irrita, neque sum assecutus ipsum."
Dixit, et irruens galea *eum* prehendit setis-equinis-densa,
Trahebatque conversus ad bene-ocreatos Achivos:
Præfocabat autem eum acu-pictum ligamen tenero sub jugulo,

366 τίσασθαι] MS. R. 368 παλάμηφι] R. 370 μετ' εὐκν.] Fl. R. Aldd.

Ictus validi, et in numerum, incude accepti;

Illi inter sese multa vi brachia tollunt
In numerum. ———— *Æn.* VIII. 452.

Sonus continuus et productior, Vocalium longarum non elisarum hiatu;

——— gemituque et fœmineo ululatu.
Æn. IV. 667.

Et longum, formose, vale, vale, inquit, Iola.
Ecl. III. 79.

Item ingens nisus et molimen;

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam.
Georg. I. 281.

Prærupti siquid dicendum sit, versu in μονοσύλλαβον desinente;

——— insequitur cumulo præruptus aquæ mons.
Æn. I. 109.

——— procumbit humi bos. *Æn.* V. 481.

Vel, minutuli siquid et contemnendi;

——— Sæpe exiguus mus. *Georg.* I. 181.

Et e contrario nonnunquam, siquid singulariter emineat;

——— Divûm Pater, atque hominum Rex.
Æn. I. 69.

Portenti amplificatio, verborum asperitate;

Monstrum horrendum, informe, ingens,———
Æn. III. 658.

Belli civilis horror, consulta verborum κακοφωνίᾳ;

Neu patriæ validas in viscera vertite vires.
Æn. VI. 833.

Terror repentinus, insolita vocis prosodia;

——— steteruntque comæ, et vox faucibus hæsit.
Æn. II. 774.

Deliquium animi, inusitata cæsuræ dispositione;

Et cum frigida mors animæ seduxerit artus.
Æn. IV. 385.

Fulcimenti mollitudo, pede quinto a syllaba brevi inchoante;

———— molli fultus hyacintho.
Eclog. VI. 53.

Liquor inter fervefaciendum exuperans atque effluens, syllaba ad finem versus exuberante;

Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem.
Georg. I. 295.

Ver. 366. τίσεσθαι] *Al.* τίσασθαι. Ex versu 28vo, ut videtur; φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτην.

Ver. 367. ἐν χείρεσσ' ἐάγη] *Plutarch. Symposiac.* lib. 9. Prob. 13. et MSS. nonnulli, ἐν χείρεσσιν ἄγη.

Ver. 369. κόρυθος λάβεν] Quærit hic ineptissime Scholiastes, quare *Ensem* potius non arripuerit *Paridis*. Quasi vero, inter pugnandum, omnia essent æque factu facilia.

Ver. 371. πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρὴν,] Ad personam quam convenientissime!

Ver. 372. Ὅς οἱ] Qua ratione, ὅς, hic producatur; item βοὸς, infra, ver. 375. et θεὸς, ver. 381. et μιν, ver. 386. vide supra ad α'. 51. n. 10.

Ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
Καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·
Κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
Τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
Ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
Κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.

Quod ipsi sub mento retinaculum adstrictum erat galeæ.
Et pertraxisset utique, et immensam tulisset gloriam,
Nisi cito sensisset Jovis filia Venus,
Quæ ipsi rupit lorum bovis vi occisi:
Inanis autem galea simul sequebatur manum robustam.
Eam quidem tum heros ad bene-ocreatos Achivos
Projecit contorquens, sustuleruntque dilecti socii.
At ille iterum irruit interficere cupiens
Hasta ærea: hunc autem eripuit Venus
Facile valde, utpote dea: cooperuitque caligine multa,
Collocavitque in thalamo suaveolenti, fragrante suffimentis.

372 ὑπὸ] R. 383 ἐκίχανεν] MS. Fl. Aldd. R. J.

Ver. 375. *ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο*] Τῶν γὰρ μὴ νόσῳ μηδὲ γήρᾳ διαλυομένων, ἀλλ' ὑπὸ σφαγῆς, εὔτονον, τὸ δέρμα καὶ στρυφνὸν [fortasse στυφρὸν] γίνεσθαι· τὰ δὲ ὑπὸ θηρίων δηχθέντα, — καὶ τοῖς δέρμασι φλιδᾶν καὶ ῥακοῦσθαι. *Plutarch. Symposiac.* Lib. II. Probl. 9.

Ver. 378. *κόμισαν*] Vide supra ad *α'*. 140.

Ver. 380. *Ἔγχεϊ χαλκείῳ*·] Ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ ὅπλα ὁμοίως χαλκᾶ ἦν πάντα, μαρτυρεῖ μοι καὶ Ὁμήρου —. Βεβαιοῖ δὲ καὶ ἄλλως μοι τὸν λόγον, ἐν Φασηλίδι ἀνακείμενον, ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ, τὸ δόρυ Ἀχιλλέως· καὶ Νικομηδείᾳ ἐν Ἀσκληπιοῦ ναῷ, μάχαιρα ἡ Μέμνονος. Καὶ τοῦ μὲν ἥ τε αἰχμὴ καὶ ὁ σαυρωτὴρ, ἡ μάχαιρα δὲ καὶ διὰ πάσης, χαλκοῦ πεποίηνται. Ταῦτα μὲν δὴ ἴσμεν ἔχοντα οὕτως. *Pausan. Laconic.* lib. 3. c. 3. *Clark.* v. ad *α'*. 236.

Ibid. *τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη*] Itaque fœdus deinceps fractum eo prætextu, quod *evaserit* scilicet, nec *interfectus* fuerit *Paris*.

Ver. 385. *νεκταρέου ἑανοῦ*] "Ἑανὸς *Peplum*" (inquit vir doctissimus *Phil. Labbe*,) "mediam habet *Ancipitem*; quod, ut pleraque alia, omiserunt observare vulgares Prosodiographi. Corripitur, *Iliad.* *γ'*. ver. 419. Producitur vero, *Iliad.* *ψ'*. ver. 254. et alibi." *Thesaur. Prosod.* pag. 48. At, siquid ego judico, tota via erravit Vir doctissimus. Qui enim loca omnia, in quibus hæc vox occurrit, contulerit; *viz.* Iliad. *γ'*. 385. 419. *ε'*. 734. *θ'*. 385. *ξ'*. 178. *π'*. 9. *σ'*. 352. 612. *φ'*. 507. et *ψ'*. 254. inveniet, (id quod a nemine occupatum memini) nomen substantivum, *ἑανὸς Peplum*, quod est a verbo *ἕννυμι*, mediam *semper corripere*; at nomen adjectivum, *ἑανὸς subtilis*, quod equidem ab alia esse origine crediderim, mediam *semper producere*. Atque hinc iterum in transcursu, (quod ex prosodia vocis, *καλὸς*, su-

Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
Πύργῳ ἐφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρῳαὶ ἅλις ἦσαν·
Χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
Γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν
Εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
Ἤσκειν εἴρια καλὰ, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
Τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη.
Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι·
Κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
Κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν, οὐδέ κε φαίης
Ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε

Ipsa autem Helenam vocatura abiit: hanc autem invenit
Turri in alta, circumque Troïdes abunde erant:
Manu vero odora veste concussit prehensam:
Anui autem eam similis facta grandævæ allocuta est
Lanificæ, quæ ipsi Lacedæmone habitanti
Carpebat lanas pulchras, maximeque ipsam diligebat:
Huic se cum assimilasset, allocuta est Diva Venus;
" Huc veni: Alexander te vocat domum redire:
" Ille ipse in thalamo et tornatis lectis,
" Tum pulchritudine splendens, tum vestibus: neque dixeris
" Cum viro congressum armis illum rediisse, sed ad choream

388 ἤσκει] MS. sed ι est in litura, et a manu secunda, et supersunt vestigia τοῦ ν.

pra observaveram, ad β'. ver. 43.) videor mihi colligere, Hymnum illum in *Venerem*, ubi adjectivum λιτὸς mediam corripit, ver. 63. non utique *Homeri* esse, sed Scriptoris cujusdam longe recentioris. Induxit autem, ut opinor, in errorem virum doctissimum *Phil. Labbeum* versio quorundam latina; qui in versu isto, *Iliad.* ψ'. 254. (nomen id adjectivum arbitrati, quod erat substantivum, et substantivum contra, quod erat adjectivum,) vocabulum λιτῷ, quod erat vertendum [*Tenui*,] voce [*Peplo*] reddiderunt; et λιτὶ quod erat [*Linteo*] vertendum, id contra [*Subtili*] verterunt.

Ver. 388. ἤσκειν εἴ. κ.] De ν quod tertiæ ἤσκει contra legitimam rationem, quæ ejus accessionem in contractione tali respuit, tamen accessit, more Dorum, quam etiam Attici imitantur, ut Aristophanes et alii, vid. Eustath. ad Od. ι'. p. 1182. ubi de hoc ipso loco agit, sive potius Heraclides Grammaticus subtilis, cujus excerpta ponit. *Ern.*

Ver. 389. Τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε] Cum vocula μιν, duriuscule hic referatur ad προσεφώνεε; (quanquam similis fere verborum collocatio jam supra occurrit, ver. 386.) itemque alibi, ut β'. 795. et præter ἐεισαμένη, quo referatur, nihil habeat; verbum autem, ἐεισαμένη, in *Voce Media*, jam plene id exprimat, quod latine dicitur, "*quum SE assimilasset*," (vide supra ad γ'. 141.) ut supervacanea adeo videri possit vocula ista, μιν: prope fuit ut crederem, Poëtam scripsisse, Τῇ μὲν ἐεισαμένη. Veruntamen, quoniam pluribus in locis eadem occurrit loquendi ratio, istisque in locis omnibus scriptum sit μιν, nihil ausim mutare

Ver. 390. Δεῦρ' ἴθ'·] Ita restituit *Barnesius*. Recte, ut mihi quidem videtur. *H.*

Ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
Στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
Θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
Ἦ πή με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
Ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
Εἴ τίς τοὶ καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
Οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
Νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,

" Ire, vel a chorea modo cessantem sedere."
Sic dixit: huic autem animum in pectoribus commovit:
Atque ut vidit deæ perpulchrum collum,
Pectoraque desiderabilia, et oculos vibranti-splendore-coruscantes,
Expavit inde, verbaque fecit, dixitque;
" Improba, quid me his cupis decipere?
" An in aliquam me ulterius urbium bene-habitatarum
" Abduces, vel Phrygiæ, vel Mæoniæ amœnæ,
" Si quis tibi et illic amicus, articulate-loquentium hominum?
" Num, quia nunc nobili Alexandro Menelaus
" Victo, vult odiosam me, domum abducere;

399 ἠπεροπεύειν] Fl. A. 1. 400 πῆ] Fl. A. J. etc. MS. ut editum hic est. Ibid. προτέρω] superscr. a m. vet. in MS. ρω. 401 ἄξεις] F. A J cæteræ sine interrogationis nota, præterquam in Fl. ubi est post ἐρατεινῆς.

Stephanus aliique ediderant, Δεῦρ' ἴτ'. *Clark.* Consentit MS. Lips.

Ver. 391. Κεῖνος ὅγ' — Κάλλεϊ τε στίλβων καὶ εἵμασιν,]

Et nunc ille Paris ———
Mæonia mentum mitra crinemque madentem
Subnexus. ——— *Æn.* IV. 215.

Ibid. καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,] *Al.* καὶ δινωτοῖς λεχέεσσι.

Ver. 392. Κάλλεϊ τε στίλβων] *Athenæus* interpretatur, Μύροις ἀλειφόμενος, Lib. 1. cap. 15.

Ver. 396. θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,]

——— avertens, rosea cervice refulsit
Æn. I. 406.

Ver 398. ἔκ τ' ὀνόμαζε·]

——— nomine clamat. *Æn.* IV. 674.

Ver. 400. Ἦ πή με] Vulgg. Ἦ πῆ με. Minus recte. Non enim interrogativum est istud πή, sed Ἦ.

Ver. 403. Οὕνεκα δὴ νῦν—;] Verti hunc versum, *Num, quia etc.* ne in Versione appareret *Disjunctio* (ver. 400. et 403.) quæ in ipsis Poëtæ verbis nulla est.

Ver. 404. στυγερὴν ἐμὲ] Optimo artificio *Helenam* semper inducit dedecus suum profitentem.

Ver. 405. δολοφρονέουσα]

——— simulata mente locutam.
Æn. IV. 105.

Ver. 407. Μηδ' ἔτι] Ita *H. Stephanus* recte legendum existimavit. *Vulgg.* Μηδέ τι.

Ver. 409. Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.] Vox, ὅγε, nequaquam hic supervacanea est, sed elegantissimam tum

Τȣ̃νεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέȣσα παρέστης;
Ἧσο παρ' αὐτὸν ἰȣ̃σα· θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθȣς·
Μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
Ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον οΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
Εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δȣ́λην.
Κεῖσε δ' ἐγὼν ȣ̓κ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
Κείνȣ πορσυνέȣσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
Πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
Μή μ' ἔρεθε, σχετλίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
Τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα·

" Ideo jam nunc huc dolos-struens advenisti?
" Sede apud ipsum profecta; deorum vero abrenuncia vias:
" Neque unquam tuis pedibus revertaris in Cœlum,
" Sed semper juxta illum ærumnas-perfer, et ipsum serva,
" Donec te vel uxorem fecerit, vel ille ancillam.
" Illuc autem ego non ibo, (reprehensu-dignum utique esset,)
" Illius ornatura lectum: Troades sane me postea
" Omnes vituperabunt: sustineo vero dolores immensos animo."
Hanc autem irata allocuta est diva Venus;
" Ne me irrites, misera; ne irata te deseram,
" Tantumque te odio habeam, quantum jam mirifice amavi:

403 τούνεκα] Fl. A. J. R. T. 411 Pseudodidymus notat alios habere πορσανέουσα, quod etiam in edd. quibusdam, sed non vetcribus, expressum est. 415 ἔκπαγλα φίλησα] MS.

in Græco tum in Latino sermone emphasin habet, quam Linguæ Recentiores prorsus ignorant. *Odyss.* β'. 326.

Ἤ τινας ἐκ Πύλȣ ἄξει ἀμύντορας ἠμαθόεντος,
Ἤ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν.

Item *Hesiodus*, Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I. 224.

Ἤ τόνγε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τεῖχος.

et 320.

Εἰ γάρ τις καὶ χερσὶ βίῃ μέγαν ὄλβον ἕληται.
Ἤ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται.

Similiter *Virgilius:*

Præcipitemque Daren ardens agit æquore toto,
Nunc dextra ingeminans ictus, nunc *Ille* sinistra.
Æn. V. 456.

Item *Horatius:*

——— nec dulces amores
Sperne puer, neque *Tu* choreas.
Carm. lib. I. *Od.* 9.

Et *Seneca:*

——— sive me altorem vocas,
Seu *Tu* parentem ———.
Herc. Fur. ver. 1248.

Non hæc versus gratia intrusa; sed singularem habent et in Græca lingua, et in Romana, elegantiam. *Clark*. Hæc sumta sunt e Bentleii nota ad Horat. Carm. I. 9. Plura diximus ad Callim. H. in Dian. 115. ubi hanc vocem Callimacho e MSS. et edd. vett. restituimus, pro qua irrepserat ἢ ὅτι. *Ern.*

Ver. 411. Κείνου πορσυνέουσα] De hujus vocis et similium prosodia, vide supra ad α'. 309. 314. 338. et infra ad ζ'. 434.

Μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσσομαι ἔχθεα λυγρὰ
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ,
Σιγῇ· πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
Ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
Ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα·
Ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
Ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.

" In medio autem utrorumque struam odia perniciosa
" Trojanorum et Danaorum: tu vero malo fato pereas."
Sic dixit: timuit vero Helena Jove prognata;
Ivitque cooperta peplo candido splendido,
Tacite; omnesque Troadas latuit: præibat autem Dea.
Hæ vero ubi *in* Alexandri domum pulchram venerunt,
Ancillæ quidem deinde velociter ad munera *sua* convertebantur,
Ipsa autem in altum thalamum ascendit nobilissima mulierum.
Ei autem sellam prehensam amans-risum Venus,
Ex adverso Alexandri dea deposuit ferens:
Ibi sedit Helena, filia Jovis Ægiochi,
Oculis aversis; virumque objurgavit *hac* oratione:
" Venisti ex bello: utinam illic periisses,
" A viro interfectus forti, qui meus prior maritus erat.

416 μητίσομαι] MS. A. 2. 3. 418 ἔδεισεν] Fl. A. J. R. 424 φιλομειδὴς] MS. Fl. A. J. R. 429 ὡς] A. 2. 3.

Ver. 419. ἑανῷ] Vide supra ad ver. 385.
Ver. 422. τράποντο,] Vide supra ad α'. 199. et ad γ'. 141.
Ver. 427. πάλιν κλίνασα·] Vide supra ad α'. 309.
Ver. 429. πρότερος] *Al.* πρότερον. Quod perinde est.
Ver. 432. Ἴθι νῦν προκαλέσσαι] Sic apud *Martialem;*
I, fuge: sed poteris tutior esse domi.
Ver. 433. ἀλλά σ' ἔγωγε Παύεσθαι] Περιστατικῶς δὲ καὶ κήδεσθαι αὐτοῦ, κολακευτικώτερον διὰ φόβον δηλαδὴ, ἐν οἷς φησιν, "Ἀλλά σε κέλομαι παύεσθαι," inquit *Eustathius*. Videtur tamen hoc mihi, non assentandi, sed ignaviam exprobrandi causa dictum. Hoc enim est quod re-

Ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' ἀρηϊφίλε Μενελάε,
Σῇ τε βίῃ, καὶ χερσὶ, καὶ ἔγχεϊ, φέρτερος εἶναι·
Ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι ἀρηΐφιλον Μενέλαον
Ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλά σ' ἔγωγε
Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
Ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
Ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
Μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.
Νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ·
Κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
Οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
Οὐδ' ὅτε σε πρότερον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς

" Certe quidem antea gloriabaris bellicoso Menelao,
" Tuisque viribus et manibus, et hasta, *te* præstantiorem esse:
" Sed vade nunc provoca bellicosum Menelaum
" Rursus pugnare contra: At te ego
" Cessare moneo, neque flavum Menelaum
" Contra, bellum bellare, et pugnare
" Temere; ne forte ab ipso hasta interficiaris."
Hanc autem Paris verbis respondens est allocutus;
" Ne mihi, mulier, acerbis opprobriis animum incessas.
" Nunc quidem enim Menelaus vicit cum Minerva:
" Illum vicissim ego *forte alias vincam*; nam dii adsunt et nobis.
" Sed age in gratiam redeamus concumbentes;
" Non enim unquam me sic amor mentem complexus est,
" Ne *tunc quidem*, quando te pridem Lacedæmone ex amœna

430 εὔχεο] Fl. A. 1. 434 παύσασθαι κέλευμαι] MS. 437 προσέειπεν] MS. recte. 438 ἄνιπτε] A. 2. 3. J. R. etc. restituit bene ἔνιπτε Barnes. 439 ἐνίκησε] Fl. A. J. R. recte.

spondet Paris, ver. 438. Μή με χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.

Ver. 434. Παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ — πολεμίζειν]

—— desiste manum committere Teucris.
Æn. XII. 60.

Ver. 438. ἔνιπτε.] *Al.* ἔνισπε. Ut *Eustathius* in textu. Sed ex commentario liquet eum legisse, ἔνιπτε. *Clark.* Contextus interpositus Commentariis Eustathii, male Eustathio tribuitur, cum sæpe discrepet a Commentariis. Ab editoribus e libro, incertum est quo, sumtus est. *Ern.*

Ver. 439. ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ] *Al.* ἐνίκησε ξὺν Ἀθήνῃ.

Ver. 442. ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,]

Ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
Νήσῳ δ' ἐν Κρανάῃ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ὥς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἄρχε λέχοσδε κιὼν, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις·
Τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικὼς,
Εἴ πȣ ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
Ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικȣ́ρων
Δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
Οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο.
Ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Κέκλυτέ μȣ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκȣροι·
Νίκη μὲν δὴ φαίνετ' ἀρηϊφίλȣ Μενελάȣ·
Ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ

" Navigabam rapta in transeuntibus-pontum navibus,
445 " Insula vero in Cranaë junctus sum amore et concubitu;
" Sicut te nunc amo, et me dulce desiderium capit."
Dixit, et præibat in lectum ascendens, simulque sequebatur uxor:
Hi quidem igitur in perforatis cubuerunt lectis.
Atrides vero [*Menelaus*] per turbam vagabatur, feræ similis,
450 Sicubi conspicaretur Alexandrum divina-forma-præditum.
Verum nullus poterat Trojanorum inclytorumque auxiliatorum
Ostendere Alexandrum tunc bellicoso Menelao:
Nec enim propter amicitiam abscondissent, si quis vidisset.
Æque enim ipsis omnibus odio erat, atque mors atra.
455 Inter hos autem locutus est rex virorum Agamemnon;
" Audite me, Trojani, et Dardani, et auxiliatores;
" Victoria quidem manifesta est bellicosi Menelai:
" Vos igitur Argivam Helenam et opes cum ipsa

Veterum nonnulli legebant: φρένας ἔρος ἀμφικάλυψεν· voce, φρένας, in cæsura ultimam producente.

Ver. 443. πρότερον] *Al.* πρῶτον.

Ver. 447. ἄρχε] Edidit *Barnesius* ἦρχε· Ex conjectura. Quod tamen nihil quicquam immutat.

Ver. 449. Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικὼς,] Ita primus edidit *Barnesius*, ex *Eustathio* et *Scholiis*, et MSS. et ex libro ς'. ver. 528. Alii legunt, ἀν' ὅμιλον φοίτα· Quod est hiulcum. Attamen, cum perturbationem hic *Menelai* maximam, motumque turbidum valde, inconditumque ac concitatum, describat Poëta; aitque *Eustathius*, συντομωτάτη δὲ ἐπιτηδὲς καὶ ἀνεπεξέργαστος καὶ αὕτη ἡ παραβολὴ, συντροχάζοντος οἷον τοῦ ποιητικοῦ λόγȣ τῷ Μενελάῳ ἰχνηλατοῦντι τὸν φυγάδα Πάριν καὶ σπεύδοντι· subit mihi nonnihil quidem dubitationis, annon hiulcum illud, ἀν' ὅμιλον φοίτα, et legerit *Eustathius*, et consulto fortasse scripserit *Homerus*. *Clark*.

[redacted]

Ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
Ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

" Reddite, et mulctam persolvite, quam oportet,
" Quæque et posteris hominibus memoretur."
Sic dixit Atrides: comprobabant autem cæteri Achivi.

Mera hæc argutatio est. ἐφοίτα habet etiam MS. Lips.

Ver. 450. Εἴ που ἐσαθρήσειεν]

—— solum densa in caligine Turnum
Vestigat lustrans, solum in certamina poscit.
Æn. XII. 466.

Ibid. Ἀλέξανδρον θεοειδέα.] Pronunciabatur θεοειδῆ. Quomodo et postea scribi cœptum est.

Ver. 459. ἀποτινέμεν,] Vide supra ad β'. 43.

ΤΗΣ

῾ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Δ΄.

῾Υπόθεσις τῆς Δ΄. ῾ΟΜΗΡΟΥ ῾Ραψῳδίας.

῞ΕΔΟΞΕ τοῖς θεοῖς τὴν ῎Ιλιον ἁλῶναι. Διὸ ᾿Αθηνᾶ μὲν Μενέλαον τοξευθῆναι ὑπὸ Πανδάρου παρεσκεύασε. Καὶ οὕτω συγχυθέντων τῶν ὅρκων, Μαχάων μὲν ἰᾶται Μενέλαον· ᾿Αγαμέμνων δὲ ἀπελθὼν, τὴν στρατιὰν παρορμᾷ εἰς τὸν πόλεμον. Συμβολῆς δὲ γενομένης, πολλοὶ ἑκατέρωθεν ἀναιροῦνται.

ΑΛΛΗ.

ΤΟΥ ᾿Αλεξάνδρου ἡττηθέντος, καὶ τοῦ ᾿Αγαμέμνονος ἀπαιτοῦντος κατὰ τὰς συνθήκας τήν τε ῾Ελένην, καὶ τὰ σὺν αὐτῇ ἁρπαγέντα κτήματα, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀδικήματος τιμωρίαν, ἐν Διὸς οἱ θεοὶ βουλεύονται περὶ τῆς ᾿Ιλίου. Καὶ Ζεὺς προτραπεὶς ὑπὸ τῆς ῞Ηρας, ἀποστέλλει τὴν ᾿Αθηνᾶν εἰς τὸ τῶν Τρώων στράτευμα, σύγχυσιν τῶν ὅρκων ἐργασομένην. ῾Η δὲ παραγενομένη πείθει Πάνδαρον τὸν Ζελείτην τοξεῦσαι τὸν Μενέλαον. Καὶ βληθέντος αὐτοῦ, ᾿Αγαμέμνων ὀδύρεται, καὶ Μαχάονα τὸν ἰατρὸν μεταπέμπεται. Καὶ ἔτι περὶ τὴν θεραπείαν Μενελάου ἀσχολουμένων τῶν ἀρίστων, ἐπίασιν οἱ Τρῶες σὺν ὅπλοις. ᾿Αγαμέμνων δὲ ἐπιὼν τὸ στρατόπεδον, τοὺς μὲν ἤδη παρατασσομένους παρακαλεῖ καὶ ἐπαινεῖ· τοῖς δὲ ἀγνοοῦσι τὴν ἔφοδον τῶν Τρώων, ἐπιπλήσσει· καὶ οὕτως, συμπεσόντων αὐτῶν εἰς τὴν μάχην, ἑκατέρωθεν πίπτουσι πολλοί.

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Δʹ.

Ἐπιγραφαί.

Ὁρκίων σύγχυσις. Ἐπιπώλησις Ἀγαμέμνονος.

Ἄλλως.

* Ἐπιπώλησις.

Ἄλλως.

Δέλτα, θεῶν ἀγορή, ὅρκων χύσις, ἄρεος ἀρχή.

ΟἹ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
Χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
Νέκταρ ἐῳνοχόει· τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
Δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
Αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,

Dii interim apud Jovem sedentes consultabant
Aureo in pavimento; interque hos veneranda Hebe
Nectar ministrabat; illi autem aureis poculis
Excipiebant alter alterum, Trojanorum urbem aspicientes.
Tum continuo conabatur Saturnius irritare Junonem,

3 χρυσείοις] R. A. 1. Ibid. δεπάεσσιν] Fl.

Ver. 1. Οἱ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ] Virgilius:

Panditur interea domus Omnipotentis Olympi,
Conciliumque vocat Divûm Pater atque hominum Rex
Sideream in sedem. —— *Æn.* X. 1.

Ver. 3. τοὶ δὲ χρυσέοις] Pronunciabatur χρυσοῖς. Prima enim corripi non potest. Vide supra ad βʹ. 268. *Clark.* Clar. *Riccius* Diss. Homer. XLI. p. 235. aliud agebat, cum hunc locum de hominibus et humanis conviviis caperet: et hinc pocula tantum aureis laminis inducta suspicaretur. Deorum omnia sunt apud poëtas aurea. *Ern.*

Ver. 4. Δειδέχατ' ἀλλήλους,] Ἤτοι ἐδεξιοῦντο, προπίνοντες ἑαυτοῖς, ταῖς δεξιαῖς. — τῇ δεξιᾷ διδοὺς τὸ ποτήριον. *Athenæus*, lib. I. cap. xi. Προέπινον δ' ἀλλήλοις οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, (τοῦτο γὰρ προσεκπιεῖν ἐστι,) ἀλλὰ μεστὸν τὸν σκύφον. "Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας "δείδεκτ' Ἀχιλῆα." *Idem* lib. V. cap. iv. Κυρίως ἐστὶ τοῦτο, [προπίνειν,] τὸ ἑτέρῳ πρὸ

* Vide ver. 231. et 250.

Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη·
Ἀλλ' ἤτοι ταὶ νόσφι καθήμεναι εἰσορόωσαι
Τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν, ἀρηϊφίλου Μενελάου·
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσαι τάδε ἔργα·
Ἢ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Ὄρσομεν, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
Εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,

Mordacibus verbis *subdole et* per comparationem loquens:
" Duæ quidem Menelao adjutrices sunt dearum,
" Junoque Argiva, et auxiliatrix-potens Minerva:
" At enim ipsæ seorsum sedentes, aspicientes
" Oblectantur; huic vero [*Paridi*] risum-amans Venus
" Semper adest, et ab ipso fata repellit:
" Et nunc conservavit putantem *se* moriturum.
" Sed victoria quidem, bellicosi Menelai:
" Nos igitur consultemus, quem exitum habituræ sint hæ res:
" Utrum rursus bellumque perniciosum et certamen grave
" Excitemus, an amicitiam inter utrosque conciliemus.
" Quod si ita hoc omnibus gratum et jucundum sit,

6 παρακλήδην] MS. v. β'. 636. 10 φιλομειδὴς] MS. Fl. A. 3. ut γ'. 424. 15 καὶ] in MS. adscript. a m. rec.

ἑαυτοῦ δοῦναι πιεῖν. —" Πλησάμενος δ' οἴνοιο " δέπας δείδεκτ' Ἀχιλῆα." Πληροῦντες γὰρ προέπινον ἀλλήλοις, μετὰ προσαγορεύσεως. *Idem*. lib. XI. cap. xiv. Virgilius:

Primaque libato, summo tenus attigit ore;
Tum Bitiæ dedit;——ille impiger hausit
Spumantem pateram, —— *Æn.* I. 741.

Ver. 6. Κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην] Ὀρθῶς προεῖπεν, ὅτι ἐρεθιστικὸς ὁ λόγος ἔσαι καὶ χλευαστικὸς, καὶ παραβλητικός. Et paullo superius: Οὐκ ἔστιν ἁπλῶς παραβολὴ καὶ ἀντεξέτασις, ἀλλ' οὕτως ἐρεθιστικὴ καὶ κέρτομος, ὡς προεῖπον. Δύο μὲν Μενελάῳ, μία δ' Ἀλεξάνδρῳ. Καὶ ἡ μὲν Ἥρη, ὡς Ἀργεία, τῷ Μενελάῳ ἐπαρκεῖν ὀφείλουσα· ἡ δὲ Ἀθηνᾶ, ὡς Ἀλαλκομενηΐς. Ἡ δὲ Ἀφροδίτη, φιλομειδὴς, καὶ οὐκ ἀπ' Ἰλίου. Καὶ ὅμως αἱ μὲν νόσφι τοῦ Μενελάου κάθηνται· ἡ δὲ ἀεὶ παρμέμβλωκε. Καὶ αἱ μὲν, θεωροὶ εἰς τέρψιν τῶν ἀγώνων, ἡ δὲ αὐτοῦ " κῆρας ἀμύνει" συμπαραμένουσα, " καὶ νῦν ἐξεσάωσεν." *Porphyrii Quæst. Homeric.* 16. *Aristophanes* voce, διαβάλλεται, (*Avibus*, ver. 1647.) in eandem fere sententiam utitur, si Scholiasti in *Aristophanem* fides sit,) ac *Homerus* hoc in loco voce παραβλήδην, siquidem παραβλήδην *subdole*, sive ἀπατητικῶς, interpreteris. Denique, quidni παραβλήδην ita accipiatur, quomodo Latini dicunt, *limis oculis intuens?*

Ver. 8. ἀλαλκομενηῒς] Quoniam præcessit Ἥρη τ' Ἀργείη, in eam sententiam propendeo, ut legatur Ἀλαλκομενηΐ' Ἀθήνη, ad conservandam analogiam. Ἡ ἐν Ἀλαλκομεναῖς, πόλει τῆς Βοιωτίας, τιμωμένη. *Schol.*

Ἤτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
Αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
Σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον
Ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι
Λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παισίν.
Ἔρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.

" Omnino utique habitetur urbs Priami Regis,
" Retro autem Argivam Helenam Menelaus abducat."
Sic dixit: Compressis vero labris gemebant Minervaque et Juno:
Propinquæ hæ utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.
Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,
Irata Jovi patri, ira enim ipsam sæva tenebat:
Juno vero non continuit *in* pectore iram, sed respondit;
" Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?
" Quomodo vis vanum reddere laborem, et sine fructu
" Sudorem, quem sudavi præ labore? defatigati sunt mihi et equi
" Copias cogenti, Priamo mala, ejusque filiis.
" Fac; at nequaquam omnes comprobamus dii cæteri."

27 *καί μοι*] R. A. 2. 3. J.

Ver. 10. Τέρπεσθον] *Porphyrius*, loco jam citato, videtur hanc vocem in *secunda persona* accepisse; ut sit, *Oblectamini*; *Αἱ μὲν νόσφι τοῦ Μενελάου κάθησθε.*

Ibid. φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη]

Venus, (nec te sententia fallit)
Trojanas sustentat opes. Æn. X. 608.

Ver. 12. Καὶ νῦν ἐξεσάωσεν] Itaque fœdus deinceps fractum eo prætextu, quod *evaserit* scilicet, nec *interfectus* fuerit *Paris*.

Ver. 18. Ἤτοι μὲν οἰκέοιτο] Pronunciabatur, *οἰκοῖτο*. Cæterum *Barnesius* hic edidit, *μήν*. Quod tamen nihil opus: Vide ad α'. 51. Optimeque respondet μὲν, sequenti isti δέ.

Ver. 20. ἐπέμυξαν] Veteres de sensu hujus vocis non consensere: Alii interpretati sunt ita, ut latina versio habet, quod sequuntur scholia Pseudo-Didymi, et inedita Lips. etc. alii de irrisione ceperunt, ut Hesych. ἐπέμυξαν, ἐπεμυκτήρισαν, et Suidas. Analogia linguæ utrique rationi favet. v. Cel. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 253. Sed contextus et h. l. et Il. θ'. 457. priori interpretationi favet. *Ern.*

Ver. 21. Πλησίαι αἵγ' ἥσθην,] Qui istud γε omiserit, sentiet tandem quam *ad sententiam* plane non sit supervacaneum. *Clark.* de versu v. ad θ'. 457.

Ver. 24. Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε]

——— Tum regia Juno
Acta furore gravi: Quid me alta silentia cogis
Rumpere ——? Æn. X. 62.

Alii hic legunt: Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε. Quod perinde est.

Ver. 27. Ἱδρῶθ', ὃν ἵδρωσα] Qua ratione,

Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
Τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
Εἰ δὲ σύ γ', εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας,
Ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.

Huic autem valde indignatus respondit nubes-cogens Jupiter;
" Improba, qui tibi Priamus Priamique filii
" Tanta mala faciunt, quod indesinenter cupis
" Ilii evertere bene-ædificatam urbem?
" Quod si tu, ingressa portas et muros altos,
" Crudum voraveris Priamum Priamique filios,
" Cæterosque Trojanos; tunc fortasse iram saturaveris.

33 εὐκτίμενον] Fl.

ἶν, hic producatur; vide supra ad α'. 51. n. 10.

Ver. 30. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 31. Δαιμονίη,] Vide supra ad β'. 190.

Ibid. τί νύ σε Πρίαμος]

Quid meus Æneas in te committere tantum,
Quid Troës potuere? —— Æn. I. 235.

Ver. 35. Ὠμὸν βεβρώθοις] Hinc apud *Xenophontem*: Τούτους, ἤν πως δυνώμεθα, καὶ ὠμοὺς δεῖ καταφαγεῖν. Κύρ. Ἀναβάσ. lib. IV. *sub finem*. Et, — τὸ μὴ οὐχ ἡδέως ἂν καὶ ὠμῶν ἐσθίειν αὐτῶν. Ἑλληνικ. lib. III.

Ver. 39. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν] Vid. ad α'. 297.

Ver. 41. Τὴν ἐθέλω,] Videntur mihi hoc minus recte accepisse ii, qui vertunt; *Quam volo*. Constructio enim hujusmodi est: *Si quando et ego vehementer urbem exscindere istam* (scil. *aliquam istarum*) *voluero*, etc. *Clark*. Simplicissimum fuerit, τὴν accipere dictum pro τινα. Sin malis significare ταύτην, quod et ipse prætulerim, innuit Argos.

Ibid. ἐκγεγάασι,] *Al.* ἐγγεγάασι.

Ver. 42. διατρίβειν] Vide supra ad α'. 309.

Ibid. ἀλλά μ' ἐᾶσαι·] Fœdissime in hoc vocabulo *Homerum* permultis in locis deturpavit *Barnesius*, scribendo ἐάσσαι, ἐάσσω, et similia; quæ erant omnino scribenda, ἐᾶσαι, ἐάσω, etc. Ignoravit nimirum vir eruditus, vocem ἐάω, (aliasque item omnes in αω *purum* desinentes,) secundam et in Futuro et in Aoristo primo *Semper* producere. Liquet hoc ex Scriptoribus scenicis, quorum elocutio *Sermoni* propior est, et quibus proinde poëtica illa literarum geminatio rarius est licita.

Οὔ φησ' ἐᾶσαι τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς.
Sophocl. Ajac. v. 1344.

Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς.
Id. Elect. v. 631.

Οὔκουν σ' ἐάσω τήνδε γῆν οἰκεῖν ἔτι.
Eurip. Phœniss. v. 1583.

'Αμελήσας' ἐάσας μάντεως θεσπίσματα.
Ibid. v. 978.

Μίαν με μεῖναι τήνδ' ἔασον ἡμέραν.
Id. Medea, v. 340.

Καί μ' ἐκ ἄπαιδ' ἔθηκεν, οὐδ' εἴασε σε.
Id. Alcest. v. 621.

Χαμαί μ' ἔασον αὐτὰ ταῦτ' ἐκφροντίσαι.
Aristoph. Nub. v. 697.

Τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω, ταῦτα κἂν πίθησθέ μοι.
Id. Ἐκκλησιαζ. v. 239.

Οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἐάσω Πράμνιον
Id. apud Athenæum lib. 1. c. 23.

Quæ virum doctum hic in errorem induxerunt, hujusmodi sunt:

1*mo*. "*Certissimum*, inquit, τὸ ἐάσω, me- " *diam corripere, vel ex unico hoc loco*," Odyss. φ'. 233.

Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην.

Ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
Σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς, πόλιν ἐξαλαπάξαι
Τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάασι,
Μήτι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι·
Καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.

" Fac, quomodo vis; ne hæc contentio posthac
" Tibi et mihi magna concertatio inter utrosque sit.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in præcordiis repone tuis;
" Si quando et ego ardens, urbem exscindere
" Aliquam voluero, ubi tibi dilecti homines nati sunt,
" Ne remoreris meam iram, sed me permittas:
" Etenim ego tibi *urbem hanc* dedi volens invito animo.

41 ἐγγεγάασι,] Fl. A. 1. 3. quæ mutatio est frequens in verbis hujus compositionis.

At non advertit vir eruditus, syllabas ἐα hic in unam coalescere; et pronunciatum fuisse, Οὐκ ἄσυνετ' ἐμοί: eadem ratione scilicet, ac in sequentibus:

Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
Iliad. ε'. 256.

Ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο.
Ibid. κ. 344.

Ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἐῶμεν πολέμοιο.
Ibid. τ'. 402.

Similiter apud Latinos:

Uno eodemque igni.—— *Virgil. Eclog*. VIII. 81.
Una eademque via.—— *Æn*. X. 487.
Uno eodemque tulit partu.—— *Æn*. XII. 847.

2do, Qua ratione vir eruditus supra, in γ'. ver. 223. recte edidit ἐρίσσειε, quod olim scriptum fuerit ἐρίσειε; eadem ratione et hic ἰάσσαι restituendum existimavit, quod olim scriptum fuerat ἰᾶσαι. At horum duorum vocabulorum longe diversa est ratio. Nam innumera sunt verba in ίζω et άζω, quæ penultimam et Futuri et Aoristi primi semper corripiunt; *nonnulla* etiam in άω *impurum* desinentia, ut γελάω, γελάσω. At quæ in άω *purum* desinunt, ut ἐάω, βοάω, ἰάομαι, θεάομαι: ea omnia et Futurum et Aoristum semper producunt. Vide supra ad α'. 67.

3tio, Fraudem (ut opinor) viro erudito fecit versiculus iste, *Iliad*. κ'. 299.

Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασεν Ἕκτωρ·

ubi, ex supra dictis, manifesto legendum,

Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας ἔασ' Ἕκτωρ.

Similis error irrepserat, ex ignorata prosodia, *Odyss*. λ'. 303.

Τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι·

quo in loco ipse *Barnesius* recte restituit,

—— τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἶσα θεοῖσι.

Denique similis error etiamnum insedit, *Iliad*. ω'. 124.

—— καὶ ἐντύνοντο ἄριστον·

et *Odyss*. π'. 2.

Ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ.

quibus in locis necessario legendum est,

—— καὶ ἐντύνοντ' ἄριστον.

Et,

Ἐντύνοντ' ἄριστον ἅμ' ἠοῖ.

Nam ἄριστον, *prandium*, primam producit:

Ὥρα ὅμως κ' εἰς οἶκον· ἀνάριστος Διοκλείδας.
Theocrit. Idyll. XV. 146.

* Καὶ πρὸς τούτοις ἀριστῶν τὸν Πειραιᾶ προσέμαξεν.
Aristoph. Equit. 812.

—— ἐπὶν' ἄριστον παραθῇσι. *Id Vesp*. 611.

Ἐπὶ τοῖσδε τοὺς πρέσβεις ἐπ' ἄριστον καλῶ.
Id. Avib. 1601.

Ἄριστον προτίθεντο καὶ ἄνθ' ἥδιστα πάσασθαι
Id. Pace, 1280.

* Vide infra ad ζ'. 146.

Αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι,
Ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Τάων μοι πέρι κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
Λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἦ τοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
Τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
Τάων οὔτι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.
Εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
Οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐσσι.
Ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον·

"Quæ enim sub soleque et cœlo stellifero,
"Habitantur urbes terrestrium hominum,
"Harum a me maxime ex animo honorabatur Ilium sacrum,
"Et Priamus, et populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
"Non enim mihi unquam ara carebat epulis convenientibus,
"Libationeque, nidoreque: hunc enim sortiti sumus honorem nos."
Huic autem respondit deinde magnis-oculis veneranda Juno;
"Certe mihi tres quidem multo dilectissimæ sunt urbes,
"Argosque, Spartaque, et latas-vias-habens Mycene:
"Has excinde, quando tibi invisæ fuerint animo.
"Has non ego propugno, nec invideo *tibi*.
"Quamvis enim inviderem et non sinerem exscindere,
"Nihil profecerim invidendo: quoniam multo potentior es.
"Sed oportet et meum facere laborem non irritum:

47 ἐϋμμελίω] R. A. 1. 49 κνίσης] MS.

Ἀρξ' τοῦτ' ἐν' ἀριστῶντ' ——
Id. Ἐκκλησιαζ. 468.

Et apud *Athenæum*, lib. I. c. ix. recte scriptus occurrit versus ipse *Homericus*,

Ἐντύνοντ' ἄριστον:—— *Odyss.* π'. 2.

Ver. 43. Δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.] Δοκεῖ δέ πως ἐναντίον εἶναι τὸ ἑκὼν, τῷ ἀέκοντί γε θυμῷ. inquit Scholiastes. Διὸ καλῶς [immo vero *ineptissime*] ὁ Τρύφων, συναλείψας καὶ ἀποστρέφων τὸ α ἐν τῷ "δῶκα," συνάπτει τὸ ἀεκὼν, ἵν' ᾖ, "δῶκ' ἀέκων ἀέκοντί γε θυμῷ."

Ver. 44. οὐρανῷ ἀστερόεντι,]
—— stellantis regia cœli. *Æn.* VII. 210.
—— cœlum stellis fulgentibus aptum. *Æn.* XI. 202.

Ver. 45. Ναιετάουσι] Vide supra ad β'. 648.

Ver. 48. Οὐ γάρ μοι ποτὲ]
—— evertere gentem
Immeritam visum superis. *Æn.* III. 2.

Ibid. δαιτὸς ἐΐσης,] Vide supra ad α'. 468. *Clark.* Hic quidem locus est classicus adversus eos, qui a partitione cibo-

Καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί·
Καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
Ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
Κέκλημαι· σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
Σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
Ἀθάνατοι· σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
Ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
Πειρᾷν θ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
Πειρᾷν δ', ὥς κεν Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς

" Nam et ego dea sum, genus autem mihi inde, unde tibi:
" Et me maxime-venerandam genuit Saturnus versutus,
" Utrumque, tum quod ad genus, tum quod tua conjux
" Vocor: tu autem omnes inter immortales regnas.
" Verum enimvero in his quidem concedemus nos inter nos,
" Tibi quidem ego, tu autem mihi: sequentur autem dii cæteri
" Immortales: Tu vero ocyus Minervæ manda,
" Ire in Trojanorum et Achivorum pugnam gravem,
" Conarique, ut Trojani gloria-elatos Achivos
" Incipiant priores præter fœdera lædere."
Sic dixit: neque non paruit pater hominumque et deorum:
Protinus Minervam verbis alatis allocutus est;
" Cito admodum ad exercitum vade, ad Trojanos et Achivos,
" Et conare efficere, ut Trojani gloria-elatos Achivos

60 σοι] R. A. 2. 3. J. 67 ὑπερόρκια] MS. et sic rursus v. 72.

rum ducunt modum loquendi, et ad intelligendum δαῖτα ἐΐσην esse nihil aliud nisi *cibum bonum, opimum.* μηρία πίονα sunt Il. α'.

Ver. 53. Τὰς διαπέρσαι] Verbum, διαπέρσαι, in hoc versu; et ἐπιτεῖλαι, infra in versu 64. infinitivum accipiunt, loco imperativi. 'Απαρέμφατον, inquit in utroque loco Scholiastes, ἀντὶ προστακτικοῦ. Equidem, quare utrobique non legatur imperativum, διάπερσαι et ἐπίτειλαι, nihil video.

Ver. 61. Κέκλημαι] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 66. Πειρᾷν θ', ὥς κεν] Virgil.

Aut tu bella cie, conceptumque excute fœdus.
Æn. XII. 158.

Ver. 68. οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ] Vituperat hoc *Plato, de Republ.* lib. II. Vide autem supra ad ver. 12. et ad γ'. 380.

Ver. 69. ἔπεα πτερόεντα] Vide supra ad α'. 201.

Ver. 74. ἀΐξασα.] Virgil.

Illa viam celerans——
——cito decurrit tramite virgo.
Æn. V. 609.

Ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Οἷον δ' ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
Λαμπρόν· τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
Τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
Κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ
Ἔσσεται, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.

"Incipiant priores præter fœdera lædere."
Sic fatus, instigavit antea propensam Minervam:
Descendit vero *ea* ab Olympi verticibus festinans.
Qualem autem stellam mittit Saturni filius versuti,
Aut nautis portentum, aut exercitui lato populorum,
Splendidam; ex ea autem multæ scintillæ emittuntur:
Huic similis impetu-ferebatur in terram Pallas Minerva,
Desiliitque in medium: stupor autem tenebat aspicientes,
Trojanosque equorum domitores, et bene-ocreatos Achivos.
Sic vero aliquis loquebatur intuitus in propinquum alium;
"Sane rursus bellumque perniciosum et pugna gravis
"Erit, vel amicitiam inter utrosque statuit
"Jupiter, qui inter homines arbiter belli est."

80 ἐϋκνημ.] F. A. R. J. 83 τίθησιν] Fl. 86 κατεδύσεθ'] F. A. 1. κατεδύσεθ' ὅμιλον] A. 2. 3. J. κατεδύσεθ'] etiam MS. Turn.

Ver. 75. Οἷον δ' ἀστέρα] Non τὸν λεγόμενον Κομήτην, ut Scholiastes male; sed *Stellæ trajectionem.*

Quæ si non cecidit, potuit cecidisse videri.

Porro, ridiculus plane hoc in loco scriptor Gallicus *Terrasson:* "Voilà, *inquit,* un "Phenomene absolument inconnu *sous* "*le Nom d' Astre,* tel que le donne "Homére; mais je veux qu' il ait parû "quelquefois comme *Meteore* quoique je "n' en aye aucune connoissance." *Dissert. Critiq. sur l' Iliade.* Part. IV. chap. 5.

Ver. 78. Τῷ εἰκυῖ'] Legit Scholiastes, Τῷ ἰκέλη, ex versu 86. ut videtur.

Ver. 81. Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν] Qua ratione vox, τις, hic producatur; et infra. ver. 85. itemque ultima, in voce ἀνδρὶ, ver. 86. vide supra ad α'. 51.

Ver. 82. φύλοπις αἰνὴ Ἔσσεται, ἢ φιλότητα] "Un presage ridicule, cet astre, "qui promet la guerre *ou* la paix; car il "vaudroit autant, qu' il n' eût point pa- "rû." *Terrasson Dissertat. Critiq. sur l' Iliade.* Part. IV. chap. 6. Sed erravit hic ingenium nimis acutum. Hoc enim aiunt milites; *rem non amplius in incerto fore; quippe signum dedisse Jovem, aliquid jam apud se statutum atque decretum; statim intellecturos, Paxne futura sit an Bellum.*

[redacted]

Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσαθ' ὅμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
Τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν·
Πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
Τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,

Sic utique aliquis dicebat Achivorumque Trojanorumque.
Illa vero viro similis Trojanorum subiit multitudinem,
Laodoco Antenoridæ, forti bellatori,
Pandarum deo similem quærens, sicubi inveniret.
Invenit Lycaonis filium laudatumque fortemque,
Stantem: circaque ipsum fortes ordines clypeatorum
Militum, qui ipsum secuti fuerant ab Æsepi fluentes:
Prope autem stans, verbis alatis allocuta est;
"Nunquid mihi parueris, Lycaonis fili bellicose?
"Auderes sane Menelao immittere velocem sagittam:
"Ab omnibus utique Trojanis gratiam et gloriam reportares,
"Inter omnes vero maxime ab Alexandro rege:
"A quo profecto imprimis luculenta dona ferres,

95 κεν] edd. vett. 96 μάλιστ'] MS.

Ver. 84. ἀνθρώπων] Conjicit *Domina Dacier*, scribendum ἀνθρώποις. De τίτυνται, vide ad α'. 37.

Ver. 86. Ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη] Virgil.

—— formam assimulata Camerti,
In medias dat sese acies. ——— *Æn.* XII. 224.

Ibid. κατεδύσαθ'] Sic infra κ'. 517. Alii κατεδύσεθ' et κατεδύσσεθ'. A verbo δύσομαι: Quod et alibi usurpatur.

Ver. 88. Πάνδαρον ἀντίθεον — ἀμύμονά τε,] Non, *omni virtute præcellentem*; erat enim *perfidus*: sed τοξικῆς *scientia singulari peritum*.

Ver. 89. Εὗρε] Orationis τὸ ἀσύνδετον, *celeritatem* indicat Minervæ.

Ver. 92. Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη — προσηύδα·] Non male hic Scholiastes: Ἀθηνᾶν δὲ νῦν ὑποληπτέον τὸν λογισμὸν αὐτοῦ Πανδάρου. Αὐτὸς γὰρ πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα διελογίζετο· ἄπιστοι γὰρ Λυκάονες, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης μαρτυρεῖ. Vide supra ad α'. 194. Recte itaque et *Plutarchus*: Ἦ γὰρ οὐχ ὁρᾷς — τὴν Ἀθηνᾶν, ὅτι πεῖσαι βούλεται τοὺς Ἀχαιοὺς, τὸν Ὀδυσσέα παρακαλοῦσαν; ὅτι συγχέαι τὰ ὅρκια, τὸν Πάνδαρον ζητοῦσαν; ὅτι τρέψασθαι τοὺς Τρῶας, ἐπὶ τὸν Διομήδην βαδίζουσαν; Ὁ μὲν γὰρ, εὔρωστος καὶ μάχιμος· ὁ δὲ, τοξικὸς, καὶ ἀνόητος· ὁ δὲ, δεινὸς εἰπεῖν καὶ φρόνιμος. *De Pythiæ Oraculis.*

Ver. 94. Τλαίης κεν] Nonnulli hoc ita

Αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
Σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
Ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
Εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
Ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
Αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, ἰξάλου αἰγὸς
Ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
Πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῆσι,
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.
Τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει·

"Si viderit Menelaum Mavortium, Atrei filium,
"Tuo telo domitum, rogum conscendentem tristem.
"Quin age, sagitta-pete Menelaum gloria-sublimem:
"Vove autem Apollini in-Lycia-genito, arcu-inclyto,
"Agnorum primogenitorum *te* sacrificaturum inclytam hecatomben,
"Domum reversum sacræ in urbem Zeleæ."
Sic dixit Minerva, huic autem animum dementi flectebat.
Statim eduxit arcum perpolitum, *factum ex* salaci capro
Agresti, quem quondam ipse, sub pectore consecutus,
E rupe exeuntem excipiens in insidiis,
Percusserat in pectus: hic autem supinus cecidit in petram.
Hujus cornua ex capite sexdecim-palmorum nata erant:

104 ἔφατ'] MS. 113 πρόσθεν δὲ τάχιστα] MS. sed superscr. manu sec. Fl. Aldd. J. T. quod bene prælatum.

accipiunt, ut sit *interrogatio:* Nec male. Vir doctissimus *Henric. Stephanus*, sine interrogatione legere malit. Quod recte fieri poterit, nec tamen quicquam opus sit, ut in præcedenti versu scribatur, Εἰ ῥά νύ μοι etc.

Ver. 101. Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ,] Τὸν γὰρ θεὸν τοῦτον τεχθῆναί φασι τῆς Λητοῦς μεταβαλούσης τὸ εἶδος εἰς λύκαιναν. — Ταύτῃ τοι καὶ ἐν Δελφοῖς ἀνακεῖσθαι λύκον· πίστωμαι χαλκοῦν, τὴν τῆς Λητοῦς ὠδῖνα αἰνιττόμενον. *Ælian. de Animalib.* lib. X. cap. 26. Alii deductum existimant a λύκη: *Heraclid. Pontic. de Homeri Allegor.* §. 6. "Prisci "Græcorum, primam lucem, quæ præce- "dit Solis exortus, λύκην appellaverunt: "— ἀμφιλύκη νὺξ, et — Ἀπόλλωνι λυκηγενέϊ; quod significat τῷ γεννῶντι τὴν λύ- "κην." *Macrob. Saturnal.* lib. I. c. 17.

Ibid. κλυτοτόξῳ,] *Arcitenens. Æn.* III. 75.

Ver. 102. ῥέξειν] Vide supra ad α'. 444.

Ver. 104. τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.]

Pandare, qui quondam, jussus confundere fœdus,
In medios telum torsisti primus Achivos.
Æn. V. 496.

Vide supra ad ver. 92. et ad ver. 12.

Ibid. ἄφρονι] Εὖ δὲ καὶ ταῖς ἐπιῤῥήσεσι χρῆται Ὅμηρος, καθάπερ τινὰ ψῆφον ἰδίαν ἐπιφέρων τοῖς πραττομένοις ἢ λεγομένοις· — "τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν." *Plutarch. de audiend. Poëtis.*

Ver. 105. ἐσύλα] Eduxit e *theca;* quæ appellabatur γωρυτὸς, *Odyss.* φ'. 54.

Καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
Πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην·
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
'Αγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Μὴ πρὶν ἀναΐξειαν ἀρήϊοι υἷες 'Αχαιῶν,
Πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν 'Αχαιῶν.
Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης· ἐκ δ'. ἕλετ' ἰὸν
'Αβλῆτα, πτερόεντα, μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων·
Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστὸν,
Εὔχετο δ' 'Απόλλωνι Λυκηγενέϊ, κλυτοτόξῳ,
'Αρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
Οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.

Atque hæc quidem elaborans cornuum-politor aptaverat faber,
Totumque cum recte levigasset, aureum imposuit apicem:
Et hunc quidem *arcum Pandarus* scite disposuit, cum tetendisset, ad terram
Inclinans; ante autem scuta tenebant strenui socii,
Ne prius consurgerent *in eum* Mavortii filii Achivorum,
Quam percussus esset Menelaus Mavortius, propugnator Achivorum.
Porro ille detraxit operculum pharetræ, exemitque sagittam
Nondum-in quenquam conjectam, pennatam, profundorum causam *validam* [dolorum;
Statimque ad nervum aptavit acerbam sagittam,
Vovitque Apollini in-Lycia-genito, arcu-inclyto,
Agnorum primogenitorum *se* sacrificaturum inclytam hecatomben,
Domum reversum sacræ in urbem Zeleæ.

Ibid. σάκη] R. (sed Eustath. in Comm. σάκεα) quod post alii imitati sunt.
114 ἀναΐξειν] Aldd. J.

Ver. 107. Πέτρης ἐκβαίνοντα] *Virg.*

Ecce! feræ saxi dejectæ vertice capræ.
Æn. IV. 152.

Ver. 109. ἐκκαιδεκάδωρα] Contendit *Popius*, binorum hic, non singulorum cornuum, longitudinem denotari. Ne scilicet longior esset arcus, quam qui manibus tractari posset. At quid opus, obsecro, ut cornu ipsum, quam esset longum, longitudine adæquaret arcus?

Ver. 110. ἤραρε] Non a præterito medio ἤραρα, sed ab aoristo ἤραρον. Vide supra ad α'. 37. et ad β'. 810.

Ver. 111. χρυσέην] Pronunciatur χρυσῆν. Vide supra ad β'. 268.

Ver. 112. Καί τὸ μὲν] τόξον.

Ibid. ποτὶ γαίῃ] *Al.* προτὶ γαίῃ.

Ver. 113. 'Αγκλίνας·] Vide supra ad α'. 309.

Ibid. πρόσθεν δὲ σάκεα] *Al.* σάκη. Quod pronunciatu idem est. At σάκεα videtur antiquior esse scriptio. *Clark.* v. Var. Lect.

Ver. 116. Αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης·]

—— aurata volucrem Threissa sagittam
Deprompsit pharetra, cornuque infensa tetendit.
Æn. XI. 858.

Ver. 117. μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων] *Barnesius* nove edidit, μελαινέων. Sed scribendum existimo, μελαινῶν. Quod enim olim scriptum erat, μελαινάων, vix ac ne vix quidem ulla cum analogia (absorpta ά longa) poterat enunciari μελαινῶν.

Ver. 118. Αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ] Qua ratio-

Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν, καὶ νεῦρα βόεια·
Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
Λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, ἆλτο δ' ὀϊστὸς
Ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
Ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη,
Ἥ τοι πρόσθεν στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
Ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ

Traxit autem simul crenasque *sagittæ* prehensas, et nervos bubulos:
Nervum quidem mammæ admovit, arcui autem ferrum.
Porro postquam rotundum magnum arcum tetenderat,
Striduit arcus, nervus autem valde sonuit, saliitque sagitta
Acutam-habens-cuspidem, in turbam advolare cupiens.
Neque tui, Menelaë, dii beati obliti sunt
Immortales, prima autem Jovis filia prædatrix,
Quæ ante te stans, sagittam mortiferam depulit.
Hæc vero tantum inhibuit a corpore, ut cum mater

125 *βίος*] A. 3. T. Ibid. *ἆλτο*] Fl. A. J. R. 128 *ἀγελαίη*] T. 131 *λίξεται*] MS. F. A. 1. R. sic et Schol. min. Pseudo-Did.

ne vox, *ἐπὶ*, hic ultimam producat; item *βέλος*, ver. 129. vide supra ad *α'*. 51.

Ver. 119. *Εὔχετο δ' — Ἀρνῶν πρωτογόνων*]

——— audacibus annue cœptis:
Ipse tibi ad tua templa feram solemnia dona,
Et statuam ante aras aurata fronte juvencum.
Æn. IX. 625.

Ibid. *Λυκηγενεῖ*,] Vide supra ad v. 101.

Ver. 122. *Ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας*] Virg.

——— nervoque obversus equino
Contendit telum; diversaque brachia ducens
Constitit. ———
Æn. IX. 622.

Et duxit longe; donec curvata coirent
Inter se capita, et manibus jam tangeret æquis
Læva aciem ferri, dextra nervoque papillam.
Æn. XI. 860.

Ver. 123. *Νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασεν, τόξῳ δὲ σίδηρον.*] *Macrobius* versum hunc cum versibus tribus jam novissime e *Virgilio* citatis comparans; "*totam*, inquit, *rem quanto compendio lingua ditior explicavit! vester, licet periodo usus, idem tamen dixit.*" lib. V. cap. 3. Cæterum de prosodia vocis *πέλασεν*, vide supra ad *α'*. 140.

Ibid. *σίδηρον.*] Virgilio, *acies ferri*; Livio, *aculeus sagittæ*.

Ver. 124. *Αὐτὰρ ἐπειδὴ*] Vel, *Αὐτὰρ ἐπεὶ δή*· ad numeros, rotundius.

Ver. 125. *Λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν*]

——— sonat una letifer arcus,
Et fugit horrendum stridens elapsa sagitta.
Æn. IX. 631.

Extemplo teli stridorem, aurasque sonantes
Audiit una.
Æn. XI. 863.

Cæterum de voce, *λίγξε*, quam singularem habeat vim, ita *Quintilianus*: "*Minime*, inquit, *Nobis concessa est ὀνοματοποιΐα; Quis enim ferat, siquid, simile illis merito laudatis, λίγξε βιὸς, et σίζε ὀφθαλμὸς, fingere audeamus?*" Lib. I. c. 5. Vide infra ad ver. 455.

Ver. 126. *μενεαίνων.*] De hac voce, *Aristoteles*: *Κέχρηται Ὅμηρος πολλαχοῦ τῷ, τὰ ἄψυχα ἔμψυχα λέγειν, διὰ τῆς μεταφορᾶς. Ἐν πᾶσι δὲ, τῷ Ἐνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκιμεῖ· οἷον ἐν τοῖσδε, — "ἐπιπτέσθαι μενεαίνων." — Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις, διὰ τὸ ἔμψυχα εἶναι, Ἐνεργοῦντα φαίνεται.* *Rhetoric.* lib. III. cap. 11. Inde *Demetrius Phalereus*: *Ἀρίστη δὲ δοκεῖ μεταφορὰ τῷ Ἀριστ-*

Παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξαιτο ὕπνῳ.
Αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
Χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
'Εν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός·
Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
Μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
Ἣ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
'Ακρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός·

A filio arcet muscam, quando dulci sopitus est somno.
Ipsa vero *eo* direxit, ubi baltei annuli
Aurei constringebant *id*, et duplex obtendebatur thorax:
Incidit itaque in balteum bene-aptatum acerba sagitta:
Et per balteum quidem adacta est affabre-factum,
Et per thoracem artificiose-factum infixa est,
Laminamque, quam portabat tutamen corporis, septum telorum,
Quæ ipsum plurimum juvit, perforavit tamen et ipsam;
Summamque sagitta perstrinxit cutem viri:

134 ἔπεσεν] Fl. contra consuetudinem vitiose. 141 μιήνῃ] R. Ald. J. quod verum est. v. ad α'. 41.

ποτίλει, ἢ κατ' ἐνέργειαν καλουμένη, ὅταν τὰ ἄψυχα ἐνεργοῦντα εἰσάγηται καθάπερ ἔμψυχα· ὡς τὸ ἐπὶ βέλους, — "ἐπιπτέσθαι "μενεαίνων." — Πάντα γὰρ ταῦτα — ζωτικαῖς ἐνεργείαις ἔοικεν. Περὶ 'Ερμηνείας, §. 81. Vide infra ad λ'. 573.

Ver. 127. Οὐδὲ σέθεν, — λελάθοντο] Virg.

Non tamen Euryali, non ille oblitus amorum.
Æn. V. 334.

Ver. 128. ἀγελείη,] Ita restituit *Barnesius* ex *Eustathio* et *Scholiis* et MSS. *Vulgg.* ἀγελαίη. *Clark.* Firmat MS. Lips. Edd. vett. magno consensu sic habent.

Ver. 130. 'Η δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς,] Virg.

——— deflexit partim stringentia corpus
Alma Venus. ——— *Æn.* X. 331.

Ver. 131. λέξατο] *Al.* λέξεται. Vide autem supra ad β'. 515.

Ver. 132. ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες] Virg.

—— teritur qua sutilis alvo
Balteus, et laterum juncturas fibula mordet.
Æn. XII. 273.

Ver. 135. Διὰ μὲν ἄρ' ζωστῆρος — ἠρήρειστο,] Pulcherrime Motum Sagittæ describunt hi duo versiculi; in quibus sententia a pede tribrachi et dactylicis pluribus inchoata, in duplicem demum Spondæum desinit. Vide supra ad γ'. 357.

Ver. 136. Καὶ διὰ θώρηκος — ἐπέγραψε χρόα φωτός·]

Illa volans, humeris surgunt qua tegmina summa,
Incidit; atque viam clypei molita per oras,
Tandem etiam magno *strinxit* de corpore Turni.
Æn. X. 476.

——— rumpitque infixa bilicem
Loricam, et summum degustat vulnere corpus.
Æn. XII. 375.

Ver. 137. Μίτρης] Μίτρα δὲ ἐλέγετο τὸ ἐσώτερον τῆς λαγόνος εἴλημα ἐρεοῦν, χαλκῷ ἔξωθεν περιειλημένον. *Schol.*

Ver. 139. ἐπέγραψε] Catullo, *conscribillavit.*

Ver. 141. 'Ως δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα]

Indum sanguineo veluti violaverit ostro
Siquis ebur: ——— *Æn.* XII. 67.

Quem locum *Macrobius* inter eos recen-

Αὐτίκα δ' ἔῤῥεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
Κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
Ἱππῆες φορέειν· βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
Ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος·
Τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες, κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Ὡς εἶδεν μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς·
Ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
Ὡς δ' εἶδεν νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
Ἄψοῤῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.

Statim autem fluxit sanguis purpureus ex vulnere.
Ac veluti quando aliqua ebur mulier purpura tinxerit
Mæonia, vel Caria, maxillare ut sit equorum:
Jacet autem in thalamo, multique ipsum optarunt
Equites gestare; Regi vero est repositum ornamento,
Utrumque, ornatusque equo, equitique gloria:
Talia tibi, Menelaë, fœdata sunt cruore femora
Formosa, suræque, et malleoli pulchri inferius.
Cohorruit autem deinde rex virorum Agamemnon,
Ut vidit atrum sanguinem defluentem ex vulnere:
Cohorruit autem et ipse bellicosus Menelaus.
Quum vero vidit nervumque et *sagittæ* hamos extra existentes,
Iterum ei animus in pectoribus collectus est.

151 ὡς δὲ ἴδεν] MS. 155 ἔταμον] F. 161 ἀπέτισαν] vett. edd. omnes. 162 σῇσιν] F. A. J. R.

set, in quibus Poëtarum "*par pene splendor amborum est.*" lib. V. cap. 12. *Lucianus* jocose, *Pictorum* hinc *optimum* nuncupat *Homerum*: Μᾶλλον δὲ τὸν ἄριστον τῶν γραφέων Ὅμηρον, παρόντος Εὐφράνορος καὶ Ἀπελλοῦ, δεδέγμεθα. Οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐκεῖνος ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκάσας ἠρέμα πεφοινιγμένῳ, etc. *Dialog. qui appellatur* Εἰκόνες. Notatu dignius est, quod ait *Pausanias*: Ἐλέφαντα, ὅσοις μὲν ἐς ἔργα καὶ ἀνδρῶν χεῖρας, εἰσὶν ἐκ παλαιοῦ δῆλοι πάντες εἰδότες· αὐτὰ δὲ τὰ θηρία πρὶν ἢ διαβῆναι Μακεδόνας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, οὐδὲ ἑωράκεναι ἀρχὴν, πλὴν Ἰνδῶν τε αὐτῶν, καὶ Λιβύων, καὶ ὅσοι πλησιόχωροι τούτοις. Δηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, ὃς βασιλεῦσι κλίνας μὲν καὶ οἰκίας τοῖς εὐδαιμονεστέροις αὐτῶν, ἐλέφαντι ἐποίησε κεκοσμημένας, θηρίου δὲ ἐλέφαντος μνήμην οὐδεμίαν ἐποιήσατο. *Attic.* lib. I. cap. 12.

Ver. 144. β. κεῖται ἄγαλμα,] Non satis apte h. l. *ornamentum* vertitur. Nam de ornatu e tali ebore est vers. seq. Verterim *delicias* (bijou), quo sensu antiquissimis usurpatur. v. Dorvill. ad Charit. p. 12. et Cl. Ruhnken. ad Timæi gloss. *Ern.*

Ver. 146. μηροὶ Εὐφυέες, κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.] Pulcherrime sangui-

Τοῖς δὲ βαρυστενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
Οἶον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι·
Ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.
Οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
Σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
Εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ· σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
Σὺν σφῇσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε, καὶ τεκέεσσιν.
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.

Inter hos autem graviter suspirans locutus est rex Agamemnon,
Manu tenens Menelaum; adgemebantque socii.
" Care frater, *in* mortem ergo tibi fœdera percussi,
" Solum cum objeci pro Achivis cum Trojanis pugnare:
" Quandoquidem ita te vulnerarunt Trojani, et fœdera firma conculcarunt.
" Non tamen ullo modo irritum erit fœdus sanguisque agnorum,
" Libaminaque mero-facta, et dextræ, quibus fisi sumus.
" Etiamsi enim protinus Olympius non perfecerit,
" Attamen tandem aliquando perficiet; et magno luerint,
" Cum propriis capitibus, uxoribusque et liberis.
" Bene enim ego hoc scio mente et animo,
" Erit dies, quando pereat Ilium sacrum,
" Et Priamus, et populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.

Ibid. τίσιεν] A. 2. 3. J. 163 ἐγὼν] Fl. A. 3. 165 ἐϋμελ. F. A. 1.

nis lente delabentis *tramitem* quasi ob oculos ponunt hæc verba.

Ibid. καλ'] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 151. ἐκτὸς ἐόντας,] *Carni non infixos.*

Ver. 152. Ἄψορρον οἱ θυμὸς] Qua ratione, ἄψορρον, hic ultimam producat; itemque κασίγνητε, ver. 155. et τε, ver. 161. et σφῇσι, ver. 162. vide supra ad α'. 51. *Clark.* Male vulgata versio *iterum* etc. servata est. Voluit poëta exprimere adfectum eorum, qui perterrentur; quibus *fugit retro. versus cor sanguis,* ut ictus densentur et augeantur, et pallore os inficiatur. *Ern.*

Ver. 155 Φίλε] Vide infra ad ι'. 61.

Ver. 161. ἀπέτισαν,] Ita edidit *Barnesius.* Recte, ut mihi quidem videtur. *Vulgg.* ἀπέτισαν. *Clark.* Consentit MS. L.

Ibid. τελεῖ· — ἀπέτισαν,] Pro ἀποτίσουσι. Hæc conjunctio fut. et aor. frequens poëtis et cæteris, in prosaicis interdum turbavit viros doctos. vid. Intt. ad Lucian, Revivisc. c. 22. *Ern.*

Ver. 163. Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα] Vide ζ'. 447. Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα etc.

Ver. 164. Ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν] Virg.

Scilicet et tempus veniet, cum —— *Georgic.* I. 493.

Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα πᾶσι,
Τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα·
Ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
Αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
Καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
Αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
Κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν,
Ἀργείην Ἑλένην· σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
Κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ.
Καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
Τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
Ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν·

“ Jupiter utique ipsis Saturnius, in excelso sedens, *in* æthere habitans,
“ Ipse incutiet terrificam Ægida omnibus,
“ Ob hanc fraudem iratus: Hæc sane erunt non irrita:
“ Sed mihi gravis dolor tui *causa* erit, O Menelaë,
“ Si moriaris, et fatum adimpleveris vitæ:
“ Utique summa tum ignominia notatus carum Argos repetam.
“ Statim enim recordabuntur Achivi patriæ terræ,
“ Gloriam vero Priamo et Trojanis relinquemus,
“ Argivam Helenam: tui autem ossa putrefaciet terra
“ Jacentis in Troja, non-ad-finem-perducto super bello.
“ Et aliquis sic dicet Trojanorum ferocientium,
“ Sepulchro insultans Menelai gloriosi:
“ Utinam sic in omnibus iram expleat Agamemnon,
“ Sicut et nunc incassum exercitum duxit huc Achivorum:

173 λίπωσιν] MS. 174 πύσσει] R. A. 2. 3. J. T. 178 τελέσει] MS. et edd. vett. Eustath. in Comm. τελέσαι. optativus quidem necessarius est.

—— tempus erit, magno cum optaverit emptum
Intactum Pallanta, —— *Æn.* X. 503.

Ver. 166. ὑψίζυγος,] —— ἐπὶ ζυγοῖς Καθίζετ' ἀρχῆς. —— *Eurip. Phœniss.* ver. 74.

Ver. 167. Αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν Αἰγίδα] Virg.

—— ipsum
Credunt se vidisse Jovem, cum sæpe nigrantem
Ægida concuteret dextra.—— *Æn.* VIII. 354.

Ver. 171. πολυδίψιον Ἄργος] Πολυπόθητον, *Athenæus* lib. X. cap. 9. et *Strab.* lib. VIII. Ubi et πολυΐψιον et πολὺ δ' ἴψιον a nonnullis scriptum memorat.

Ver. 174. πύσει] Nonnulli, minus recte, πύσσει. *Clark.* Iique minus boni. vid. Var. Lect.

Ver. 178. τελέσει'] Ita edidit *Barnesius.* Recte, ut mihi quidem videtur. Scholiastes itidem, τελέσαι. *Vulgg.* τελέσει. *Clark.* vid. Var. Lect. De Scholiaste, si intelligit Pseudodidymum, falsum est. *Ern.*

Καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σὺν κεινῆσιν νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
  Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν·
Οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
Εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθεν
Ζῶμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
  Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε·
Ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
Φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
  Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
Ταλθύβι', ὅττιτάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,

" Ac scilicet rodiit domum, dilectam in patriam terram,
" Cum vacuis navibus, relicto strenuo Menelao:
" Sic aliquando aliquis dicet; tunc mihi dehiscat lata terra."
  Hunc autem confirmans allocutus est flavus Menelaus:
" Bono sis animo, neque quicquam terrefacias copias Achivorum:
" Non in lethali *loco* acuta fixa est sagitta, sed ante
" Tutatus est balteusque varius, et subtus
" Cinctusque, et lamina, quam ærarii cuderant fabri."
  Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
" Utinam sane ita sit, dilecte o Menelaë:
" Vulnus autem medicus tractabit, et adhibebit
" Medicamina, quæ sedent tetros dolores."
  Dixit; et Talthybium, divinum præconem, allocutus est;
" Talthybi, quam citissime Machaonem huc accerse,

181 κεινῇσι] Fl. A. J. R. 183 ἐπιθαρσύνας] Fl. 193 ὄτι] A. J. R.

Ver. 181. Σὺν κεινῇσιν νηυσὶ,] Tam sine *Helena* et spoliis, quam sine *Menelao*.

Ver. 182. Ὥς ποτέ τις ἐρέει·] Qua ratione, τις, hic producatur; item ultima in ἱστάμενος, ver. 203. et in πάλιν, ver. 214. vide supra ad α'. 51.

Ibid. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Hoc ita accepit Scholiastes, ut vertendum sit, non, *tum mihi dehiscat lata terra;* sed, *tum mihi dehiscat latum terra*. Virg.

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat.
Æn. IV. 24.

Ver. 185. πάγη] Ex hoc aoristo fit πάγος, *collis*. Unde *Areopăgus*, penultima brevi. Vox latina *pāgus*, ab alia est origine.

Ver. 186. παναίολος,] *Mobilis*, Porphyrio. Vide supra ad β'. 816.

Ver. 192. θεῖον κήρυκα,] Vide supra ad α'. 334.

Ver. 194. φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν] Vox, φῶτα, non hic παρέλκει: Quod est ridiculum, et Poëta omnino indignum: Sed aut *virum inclytum* denotat, aut (quod

Φῶτ', Ἀσκληπιῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
Ὅν τις ὀϊςεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ'· ὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκύσας·
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Παπταίνων ἥρωα Μαχάονα· τὸν δ' ἐνόησεν
Ἑςαότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ ςίχες ἀσπιςάων,
Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
Ἀγχῦ δ' ἱςάμενος ἔπεα πτερόεντα προςηύδα·
Ὄρσ', Ἀσκληπιάδη· καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
Ὅν τις ὀϊςεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Τρώων, ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.

"Virum, Æsculapii filium laudatissimi medici,
"Ut videat Menelaum mavortium, ducem Achivorum,
"Quem aliquis missa-sagitta vulneravit, arcuum peritus,
"E Trojanis, vel Lyciis; *quod* illi quidem gloria, nobis vero luctus."
Sic dixit; neque ei præco immorigerus fuit, quum audivisset:
Perrexit autem ire per copias Achivorum ære-loricatorum,
Circumspiciendo-quærens heröem Machaonem: illum vero vidit
Stantem; circumque ipsum fortes ordines clypeatorum
Militum, qui ipsum secuti sunt Tricca ex equorum-altrice.
Prope autem stans, verbis alatis allocutus est;
"Veni *ocyus*, Æsculapiade; vocat rex Agamemnon,
"Ut videas Menelaum mavortium, Atrei filium,
"Quem aliquis sagitta-missa vulneravit, arcuum peritus,
"E Trojanis, vel Lyciis: *quod* illi quidem gloria, nobis autem luctus."

202 Alterum οἱ omittit ed. R. 205 ἴδῃ] MS. 206 ἔβαλε] MS.

ait *Pausanias*, lib. II. cap. 26.) "φῶτ', "Ἀσκληπιῦ υἱὸν," ὡς ἂν εἰ λέγοι, "θεῦ "παῖδα ἄνθρωπον."

Ver. 202. οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ] Cum hoc nomen alibi scriptum sit Τρίκκη; et verbo ἕπον utatur Homerus, λ'. 483. Τρῶες ἕπον πολλοὶ; edidit hoc in loco *Barnesius*, et omnino legendum contendit, οἵ οἱ ἕπον Τρίκκης ἐξ. Sed erudite respondet Auctor Anonymus, in his rebus apprime sagax, interque paucos (ut opinor) facile dignoscendus, (in *Actis Erudit. Lips. ad Febr.* 1712.) "Pessime posuit "*Barnesius* ἕπον, ut, *secuti sunt*, significet; "pro, ἕποντο. Semper Græcis, ἕπεσθαι "*sequi*, non ἕπειν. Fallitur etiam vehe"menter, dum hanc suam scriptionem "defendit ex *Iliad*. λ'. 483. Τρῶες ἕπον "πολλοί. Nam ibi ἕπον divulsum est ab "ἀμφὶ, ut sit ἀμφιέπον, (ut recte *Eusta*"*thius*,) id est, περιέπον, ut minora Scho"lia exponunt. Ἀμφιέπειν, autem et περιέ"πειν, longe aliud significant, quam ἕπεσ"θαι. Respondent illis latina verba, *ex*"*cipere*, *tractare*, et *habere*. — Nec est ut "putet, in præsenti etiam loco ἕπον re-

Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
Βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
Βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἄριστοι,
Κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φὼς·
Αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν·
Τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι·
Λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
Ζῶμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστὸς,
Αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
Πάσσε, τά οἱ ποτὲ πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·

Sic dixit; huic vero animum in pectoribus commovit:
Perrexerunt autem ire per turbam, per exercitum latum Achivorum.
Ac quum jam pervenissent, ubi flavus Menelaus
Vulneratus fuerat, circumque ipsum congregati erant quique præstantissimi,
Corona-facta, ille vero in mediis stabat divinus vir;
Protinus utique e balteo bene-aptato extraxit sagittam:
Ea vero dum extraheretur, retro curvati sunt acuti hami:
Solvit porro ipsi balteum variegatum, et subtus
Cinctumque, et laminam, quam ærarii cuderant fabri.
Atque ubi inspexerat vulnus, quo inciderat acerba sagitta,
Sanguine exsucto, lenia medicamenta peritus
Inspersit, quæ ejus quondam patri amicus præbuit Chiron.
Dum hi occupati erant circa bello strenuum Menelaum,
Interim Trojanorum ordines admovebantur clypeatorum:

215 λῦσσε] Fl.

" ferri debere ad ἀμφὶ, quod hic itidem " est in versu antecedente: Nam hic ad " ἀμφὶ, adsciscendum ἀπὸ κοινοῦ est ἐστή- " κεισαν: ut sit, — τὸν δ' ἐνόησεν 'Ερμαόν'· " ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες (ἑστήκεισαν) " ἀσπιστάων Λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ. Po- " test etiam tantum subaudiri ἦσαν." *Hæc ille.* Plane, si Τρίκη scribi nequivisset, facillime potuisset dicere Poëta,

Λαῶν οἵ οἱ ἕποντ' ἐκ Τρίκκης ἱπποβότοιο.

Ver. 210. 213. 'Αλλ' ὅτε δή—, Αὐτίκα δ' ἐκ] De isto δὲ, (et similiter τόφρα δ', ver. 221.) vide supra ad α'. 57.

Ver. 211. περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἄριστοι,] Virg.

Stant lecti circum juvenes; ipse æger, —
Æn. X. 837.

Ver. 215. παναίολον,] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 218. ἤπια φάρμακα εἰδὼς Πάσσε,] Virg.

Scire potestates herbarum, usumque medendi.
Æn. XII. 396.

Ver. 220. βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,] Vide supra ad β'. 408.

Οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' ὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
Οὐδὲ καταπτώσσοντ', ὐδ' ὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι·
Ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
Ἵππυς μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
Καὶ τὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίυ Πειραΐδαο·
Τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
Γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·
Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο σίχας ἀνδρῶν·
Καί ῥ' ὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
Τὺς μάλα θαρσύνεσκε παριςάμενος ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, μήπω τι μεθίετε θύριδος ἀλκῆς·
Οὐ γὰρ ἐπὶ ψεύδεσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·

Atqui hi rursus arma induerunt, et recordati sunt pugnæ.
Tunc non dormitantem vidisses Agamemnona nobilem,
Neque trepidantem, neque detrectantem pugnare;
Sed valde properantem pugnam in gloriosam.
Equos quidem enim dimisit, et currus varios ære:
Et hos quidem minister seorsum tenebat anhelantes
Eurymedon, filius Ptolemæi Piraïdæ:
Huic plurimum mandavit prope se *currus* tenere, si quando ipsum
Per membra occuparet defatigatio, multos *obeuntem et* imperitantem:
At ipse pedester existens [*pedes*] obibat *lustrans* ordines virorum:
Et quos quidem properantes videret Danaorum velocium-equitum,
His magnopere animum addebat astans verbis;
" Argivi, ne quid remittatis de acri fortitudine:
" Non enim mendaciis pater Jupiter erit auxiliator:

235 *ἔσσεται*] MS. 242 *σιύεσθε*] Aldd. Junt. quæ lectio bonum sensum habet, sed frigida existit tautologia.

Ver. 223. *Ἔνθ' ὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις*] Virg.

Tum vero Teucri incumbunt, ——
Migrantes cernas, —— *Æn.* IV. 397. 401.

Ver. 226. *ἔασε*] Vide supra ad ver. 42.

Ver. 229. *παρισχέμεν,*] *Al.* *περισχέμεν*, et *παρασχέμεν*. *Clark.* Παρισχ. habent MS. et edd. vett. magno consensu. *Ern.*

Ver. 231. *ἐπεπωλεῖτο*] Hinc inscriptus hic liber, *Ἐπιπώλησις*· ut recte notavit *Barnesius.*

Ver. 233. *παριςάμενος ἐπέεσσιν*] Qua ratione, *παριςάμενος*, hic ultimam producat; item *χολωτοῖσιν*, ver. 241. et *δὲ*, ver. 274. vide supra ad *α'*. 51.

Ver. 235. *ἐπὶ ψεύδεσσι*] Ambiguum est, scripseritne *Homerus*, *ἐπὶ ψευδέσσι*: ut dicat, interprete *Eustathio*. *ὅτι ὐ ψεύσεται τὴν βοήθειαν*· an, *ἐπὶ ψεύδεσσι*: ut dicat, *ὅτι ὐκ ἔσται βοηθὸς τοῖς ψεύςαις Τρωσίν.*

Ver. 242. *ἰόμωροι,*] Vulgo explicant, *οἱ περὶ ἰὺς μεμορημένοι.* Sicuti *ἐγχεσίμωροι*, et similia. Quod si verum est, nec ab alia, jam forte ignota, deducta sunt hæc

'Αλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
Τῶν ἦτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
'Ημεῖς δ' αὖτ' ἀλόχες τε φίλας, καὶ νήπια τέκνα
Ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕςτινας αὖ μεθιέντας ἴδοι ςυγερῦ πολέμοιο,
Τὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
'Αργεῖοι, ἰόμωροι, ἐλεγχέες, ὔ νυ σέβεσθε;
Τίφθ' ὕτως ἕςητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
Αἵ τ' ἐπεὶ ὖν ἔκαμον, πόλεος πεδίοιο θέυσαι,
'Εστᾶσ', ὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
Ὧς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες, ὐδὲ μάχεσθε.
Ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθά τε νῆες
Εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ὄφρα ἴδητ', αἴκ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;

" Sed qui priores præter fœdera injuriam-intulerunt,
" Horum certe ipsorum tenera corpora vultures vorabunt:
" Nos vero uxoresque dilectas, et infantes liberos
" Abducemus in navibus, postquam urbem ceperimus."
Quos *autem* e contrario detrectantes videret triste bellum,
Eos valde objurgabat iracundis verbis;
" Argivi, sagittis-addicti, probro digni, nonne vos pudet?
" Cur-nam sic statis stupidi, sicut hinnuli?
" Qui utique postquam fessi sunt, per magnum campum currentes,
" Stant, nec ullum ipsis in præcordiis est robur:
" Sic vos statis stupidi, neque pugnatis.
" Anne expectatis Trojanos *dum* propius veniant, ubi naves
" Subductæ sunt pulchras-puppes habentes, cani in littore maris,
" Ut cognoscatis, an vos protegat manu Saturnius?"

245 *γίνεται*] F. A. J. R. 248. versus hic omissus est in MS. sed in marg. adscr. eadem manu. Ibid. *εὔπρυμνοι*] A. J. R. 249. *αἴχ' ὔμμιν*] A. 2. 3. J.

origine; videbitur istud *μοιρα*, contractum ex prioribus syllabis τῦ, *μέμορα*, vel *μεμόρημαι*, simili fere ratione ac, apud Latinos, *lēgi*, *sēdi*, et similia, ex inusitatis *lĕlĕgi*, *sĕsĕdi etc.*

Ibid. *ὔ νυ σέβεσθε*;] Verbum, *σέβεσθαι*, proprie *Hominum* est; *Rerum*, non nisi *καταχρηστικῶς*. Unde in transcursu emendandus apud *Euripidem*, *Electræ* versus 1273.

Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβὲς χρηστήριον.

Ubi, primo, vox *εὐσεβὲς*, cum *χρηστήριον* conjuncta, nihili est. Deinde istud *σεμνὸν εὐσεβὲς*, quam hiulcum et inconcinnum! Legendum,

Σεμνὸν βροτοῖσιν εὐσεβέσι χρηστήριον.

Videturque, ex rythmo, ita pronunciatum fuisse, ac si scriptum esset *εὐσβέσι*. Quod et in similibus locum habet.

Ver. 249. *Κρονίων*;] De prosodia vocis *κρονίων*, *κρονίονος*, *κρονίωνος*, vide supra ad *α'*. 397. et 265.

Ὥς ῥ' ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
Ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκήν·
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
Τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ, πέρι μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
Ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
Ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρσι κέρωνται.
Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαιτρὸν πίνωσιν, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
Ἕστηχ', ὥσπερ ἐμοὶ, πιέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.

Sic is imperitans obibat ordines virorum:
Venitque ad Cretenses, iens per catervas virorum.
Hi autem circum Idomeneum bellicosum armabantur:
Idomeneus quidem in prima acie *erat* apro similis robore;
Meriones autem ei extremas incitabat phalangas.
Hos ergo conspicatus, lætatus est rex virorum Agamemnon,
Protinusque Idomeneum allocutus est blandis *verbis;*
" Idomeneu, equidem te honoro præ Danais pernicibus-equitibus,
" Tum in bello, tum alio *quolibet* in opere,
" Tum etiam in convivio, quando honorarium nigrum vinum
" Argivorum proceres in crateribus miscent.
" Etsi enim cæteri comantes Achivi
" Portionibus-certis bibunt, tuum sane plenum poculum semper
" Stat, sicut mihi *meum*, ut bibas, quando animus jusserit.

252 θωρήσσωντο] MS. 253 ἴκελος] edd. vett. omnes. 258 πολέμῳ] Fl. 264 εὔχεαι] A. 2. 3. J.

Ver. 253. εἴκελος ἀλκήν·] Ita *Barnesius* ex MS. *Al.* ἴκελος. *Clark*. Consentit MS. qui a manu pr. habet εἴκελος, manus sec. correxit ἴκ.

Ver. 257. πέρι μέν σε τίω] Inepte admodum hic annotat *Barnesius:* "*vel hinc* "*patet, priorem* τοῦ τίω *communem esse.*" Nam in τίσω, τίσασθαι, et similibus, ubi duæ Vocales non concurrunt, prior *Homero* nunquam corripitur.

Ver. 259. αἴθοπα οἶνον] Vide supra ad α'. 462.

Ver. 262. σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ] Οἱ κρατῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τοὔνομα, κεκραμένοι παρεστήκεισαν· ἐξ ὧν οἱ κοῦροι διακονούμενοι, τοῖς μὲν ἐντιμοτάτοις ἀεὶ πλήρεις παρεῖχον τὸ ποτήριον, τοῖς δ' ἄλλοις ἐξ ἴσου διένεμον. Ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα φησὶ, "Σὸν "δὲ πλεῖον δέπας αἰεί." *Athenæus* lib. V. cap. 4. Vide supra ad ver. 4. *Clark*. Utitur h. l. Lucianus in Parasito c. 45. et hinc profert σὸν δὲ πλέον δέπας αἰεί. Potest Lucianus memoriter sic scripsisse, quia numeri hemistichii sic quoque constant, ut

'Αλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεο εἶναι.
Τὸν δ' αὖ 'Ιδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
'Ατρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
Ἔσσομαι, ὡς τοπρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
'Αλλ' ἄλλες ὄτρυνε καρηκομόωντας 'Αχαιὲς,
Ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευσαν
Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
Ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.
Ὣς ἔφατ'· 'Ατρείδης δὲ παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ·
Ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι, κιὼν ἀνὰ ἔλαμὸν ἀνδρῶν·
Τὼ δὲ κορυσσέσθην· ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν·
Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδεν νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,
'Ερχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς,
Τῷ δέ τ', ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,

"Sed propera in bellum, qualis antea gloriabaris esse."
Hunc autem Idomeneus, Cretensium dux, contra *sic* est allocutus;
"Atrida, valde quidem tibi ego concors socius
"Ero, sicut primum promisi et annui:
"Verum alios hortare comantes Achivos,
"Ut quamprimum pugnemus: quoniam fœdera confuderunt
"Trojani; his utique mors et dolores postmodum
"Erunt, quoniam priores contra fœdera injuriam-intulerunt."
Sic dixit; Atrides vero præteribat lætus corde:
Venitque ad Ajaces iens per catervas virorum:
Hi vero armabantur; simulque nimbus sequebatur peditum:
Sicut autem quando a specula vidit nubem pastor vir, [*pastor aliquis*]
Venientem per mare a Zephyri flatu,
Eique, procul stanti, nigra, ceu pix,

269 ἔχευαν] MS. F. A. J. R. quæ est vera lectio. et alibi sic est. 271 ὑπερέρκια] MS. ut semper, Turn. 275 αἰπόλιος] MS. Ibid. εἶδε] edd. vett. εἶδεν. T.

bene monet ibi Cl. Reitzius. Miror in spondæis continentibus hujus versus nil artificii aut emphaseos quæsisse. *Ern.*

Ver. 264. εὔχεο εἶναι.] Vide ad α'. 91. *Ern.*

Ver. 272. παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ·]
—— gaudens incedit. *Æn.* I. 694.

Ver. 274. ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν]
Insequitur nimbus peditum.—*Æn.* VII. 793.

Ver. 275. Ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς] Virg.
—— campoque atrum rapit agmen aperto.
Qualis ubi ad terras abrupto sidere nimbus
It mare per medium; miseris heu præscia longe
Horrescunt corda agricolis; dabit ille ruinas
Arboribus stragemque satis, ruet omnia late:
Antevolant, sonitumque ferunt ad littora venti:
Talis in adversos ductor Rhœteius hostes
Agmen agit; densi cuneis se quisque coactis
Agglomerant.——*Æn.* XII. 450.

Ibid. εἶδεν] Notat *Henr. Stephanus*, *Porphyrium* legisse εἴδη.

Ver. 277. ἄνευθεν] Notat idem *Henr.*

Φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
'Ρίγησέν τε ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
Τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσιν ἀρηϊθόων αἰζηῶν
Δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
Κυάνεαι, σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Καὶ τὰς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων 'Αγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ', 'Αργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Σφῶϊ μὲν, ὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν ὔτι κελεύω·
Αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ 'Αθηναίη, καὶ ἌΠολλον,
Τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,

Apparet veniens per mare, ducitque turbinem multum;
Cohorretque videns, subque speluncam cogit pecudes:
Tales simul cum Ajacibus velocium-in-bello juvenum
Hostile in prælium densæ movebantur phalanges
Fuscæ, scutisque et hastis horrentes.
Et his quidem lætatus est visis rex Agamemnon,
Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus;
" Ajaces, Argivorum duces ære-loricatorum,
" Vobis equidem, nec enim convenit, *milites* incitare non præcipio:
" Vos enim ipsi valde populum instigatis ad fortiter pugnandum.
" Utinam enim, o Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
" Talis omnibus animus in pectoribus esset:
" Sic cito caderet urbs Priami regis,

280 *αἰάντεσσι*] F. A. J. R. διοτρεφέων pro ἀρηϊθόων, F. A. 1. et MS. διοτρεφέων, ut alibi: gloss. interpr. πολεμικῶν: quod ad ἀρηϊθόων pertinet. Schol. min. auctor videtur legisse διοτρ. nam ἀρηϊθ. haud dubie interpretatus esset. 289 πᾶσι] MS. Fl.

Stephanus, *Porphyrium* hic legisse, ἄνωθεν. Ibid. ἰόντι,] *Al.* ἰόντι. Sed male; Propter id quod sequenti versu legitur, φαίνετ' ἰόν.

Ver. 280. Αἰάντεσσιν ἀρηϊθόων] *Al.* Αἰάντεσσι διοτρεφέων. *Clark.* vid. Var. L.

Ver. 282. Κυάνεαι, — πεφρικυῖαι.] Ὁ ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ὀνομάτων ὐκ ἂν ἐποίησε, τῦτο διὰ τῶν μεταφορικῶν σημαινομένων ἐνήργησε. Τό, τε γὰρ Μέλαν, — τό, τε τῆς φρίκης ὄνομα, διὰ τὸ φοβερὸν, τὴν ἐν τῷ πολέμῳ διαδεικνύσιν ἀγωνίαν. *Aristid. Quintil. de Musica* lib. II. p. 82. Cæterum de prosodia vocis, πεφρικὼς, et similium; vide supra ad β'. 314.

Ver. 290. ἠμύσειε] *Al.* ἠμύσσειε. Minus recte: uti notavit *Barnesius*. *Clark.* ἠμύσειε MS. et edd. vett. magno consensu.

Ver. 295. Πελάγοντα,] *Al.* Πελάγοντά τ'. Nec male.

Ver. 297. 'Ισπῆας μὲν πρῶτα] Virgil.

Messapus *primas* acies, *postrema* coërcent
Tyrrheidæ juvenes, *medio* dux agmine Turnus.
Æn. IX. 27.

Pulchrior *Homerica* dispositio. Ad quam

Χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν ἁλῦσά τε, περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν, τὰς μὲν λίπεν αὐτᾶ, βῆ δὲ μετ᾽ ἄλλυς·
Ἔνθ᾽ ὅγε Νέστορ᾽ ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
Οὓς ἑτάρυς στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
Ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντα, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
Ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι,
Πεζὺς δ᾽ ἐξόπιθεν στῆσεν πολέας τε καὶ ἐσθλὺς,
Ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακὺς δ᾽ ἐς μέσσον ἔλασσεν,
Ὄφρα καὶ ὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζῃ.
Ἱππεῦσιν μὲν πρῶτ᾽ ἐπετέλλετο· τὺς γὰρ ἀνώγει
Σφὺς ἵππυς ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
Μηδέ τις ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι πεποιθὼς,

" Manibus nostris captaque, excisaque."
Sic fatus, hos quidem reliquit illic, ivit autem ad alios;
Ubi is Nestorem invenit, argutum Pyliorum oratorem,
Suos socios ordinantem, et hortantem ad pugnandum;
Circa [*nempe*] magnum Pelagonta, Alastoraque, Chromiumque,
Hæmonaque principem, Biantemque pastorem populorum.
Equites quidem primum cum equis et curribus,
Pedites autem a tergo constituit multosque et strenuos,
Vallum ut essent belli: ignavos vero in medium coëgit,
Ut etiam non volens quis necessitate pugnaret.
Equitibus quidem primum mandata dabat: hos enim jussit
Suos equos continere, neque turbatis ordinibus versari in turba.
" Neve quis equitandi-peritiaque et robore fretus,

295 *χρόμιον*] Turn. et alii post eum. 297 *πρώτιστα*] Fl. Ibid. *ἵπποισι*] id. Ibid. *ἔχεσφιν*] MS. illud bene, hoc male. Ita ope MS. et Fl. hujus versus vera lectio restitui potest. 298 *ἐξόπισθεν*] MS. 300 *πολεμίζοι*] MS. 301 *ἱππεῦσι*] MS. Fl.

facete alludens *Quintilianus*: " Quæsitum, *inquit*, potentissima argumenta " primone ponenda sint loco, — an summo, — an partita primo summoque, ut " *Homerica* dispositione in medio sint infirma." lib. V. cap. 12.

Ver. 303. Μηδέ τις] De hujusmodi Transitione, (cujus et aliud occurrit exemplum, *Iliad.* έ. 348.) ita *Dion. Halic.* Ἀπὸ τῦ διηγηματικῦ μετέβαλεν εἰς τὸ μιμητικόν· — τῷ δὲ μιμητικῷ κινῦ καὶ ἄγει τὸν ἀκροώμενον. Περὶ τῆς Ὁμήρυ Ποιήσ. §. 8. Et *Longinus*: Ἔτι γε μὴν ἔσθ᾽ ὅτε περὶ προσώπυ διηγύμενος, — ἐξαίφνης παρενεχθεὶς εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀντιμεθίσταται· καὶ ἔστι τὸ τοιῦτον εἶδος, ἐμβολή τις πάθυς. — Ἐψύχετο γὰρ, εἰ παρενετίθει, " Ἔλεγε δὲ τοιά τινα." — Νυνὶ δὲ ἔφθακεν ἄφνω τὸν μεταβαίνοντα ἡ τῦ λόγυ μετάβασις. Διὸ καὶ ἡ πρόσχρησις τῦ σχήματος τότε, ἡνίκα ὀξὺς ὁ καιρὸς ὢν, διαμέλλειν [*Al.* διαμένειν], τῷ γράφοντι μὴ διδῷ, ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐπαναγκάζῃ μεταβαίνειν ἐκ προσώπων εἰς πρόσωπα. §. 27. " Hæc schemata — " et convertunt in se auditorem, nec languere patiuntur, subinde aliqua notabili " figura excitatum." *Quintil.* lib. IX. cap.

Οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
Μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
Ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
Ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως.
Ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
Τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
Καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων·

" Solus ante alios sit nimis cupidus cum Trojanis pugnandi,
" Neque retrocedat: imbecilliores enim eritis.
" Quicunque autem vir a suo curru ad alium currum venerit,
" Hastam porrectam extendat: quoniam multo melius sic.
" Sic et veteres urbes et muros evertebant,
" Hanc mentem et animum in pectoribus habentes."
Ita senex adhortabatur, dudum rei militaris bene peritus;
Et eum quidem lætatus est cum vidisset rex Agamemnon;

307 ὅτω] iid.

3. Imitatus est hoc schema *Virgilius*,

——— et cava tempora ferro
Trajicit: I, verbis virtutem illude superbis.
Æn. IX. 634.

Ubi (ut recte notavit *Tallius*) si, quod reticetur, "*et subjicit*," adjeceris; totus ille indignantis animi impetus, velut injectis pedicis, retinebitur infringeturque, omnisque decor sententiæ corrumpetur.

Ver. 307. Ἔγχει ὀρεξάσθω] Sententia hæc (notante *Eustathio*) quadruplici modo diverse accipi postest:

1*mo*. Ut jubeat *Nestor*, siquis currum hostilem bello ceperit, ne tempus in eo terat, ut, quod ceperit spolium, abducat; sed hostes pergat oppugnare. *Vel*

2*do*. Siquis, de curru suo forte excussus, commilitonum alicujus currum conscenderit; equos ibi alienos sibique minus cognitos regere ne velit, sed hasta pugnet. *Vel*

3*tio*. Ut jubeat, siquis de curru suo forte excussus, commilitonum alicujus currum conscendere velit; commilitonem istum hasta eum porrecta excipere, et ad conscendendum adjuvare. *Vel* denique

4*to*. Ut jubeat e contrario, siquis de curru suo forte excussus, commilitonum alicujus currum conscendere velit; commilitonem istum hasta eum porrecta *depellere* ne conscendat, neve ipse adeo ad pugnandum impediatur.

Atque hanc quidem ambiguitatem, tanquam exquisitam, laudi dat *Homero Eustathius*, eumque secuta *Domina Dacier*. Ego cum *Popio* potius sentio, ambiguitatem istam omnem non Poëtæ, sed Nobis jam græce minus scientibus omnino tribuendam. Etenim *Homericæ* eloquentiæ et perpetua et singularis virtus est *perspicuitas* in carminibus ornatissimis tanta, quantam ne in soluto quidem scribendi genere unquam assequutus est quisquam.

Primam igitur horum duorum versuum explicandi rationem, quominus probem, facit, tum quod e curru non ἐρυκτῆρσι μελίῃσι, quod erat utique συσταδὴν congredientium, sed telis *missilibus* κοντοβολοῦντες pugnare soliti essent; tum quod ratio ista, *ne tempus in eo terat, ut quod ceperit spolium abducat*, omnino tam perspicuo scriptori non erat reticenda.

Secunda explicandi ratio, (quam secuti sunt plerique;) et eandem ob causam mihi minus placet, quod ἐρυκτῆρσι μελίῃσιν e curru non pugnarent; itemque quod ratio ista, *equos ibi alienos sibique minus cognitos regere ne velit*, reticeri omnino non debuisset; et præterea, quod istud [ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως,] ad hanc sententiam parum apte congruat.

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Ὥς τοι γοῦναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
Ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον· ὡς ὄφελέν τις
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν κεν ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
Ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν·

Et ipsum compellans verbis alatis est allocutus;
" O senex, utinam, sicut animus *est* in pectoribus tuis,
" Sic te genua sequerentur, roburque tibi firmum esset.
" Verum te senectus atterit omnibus æque-molesta: utinam quis
" Virorum alius *eam* haberet, tuque in numero juvenum esses."
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
" Atrida, valde quidem ego vellem et ipse
" Sic esse, ut quando nobilem Ereuthalionem interfeci:

318 *μάλα μέν τοι ἐγὼν*] MS. quod sono hic suavius est.

Tertiam quominus amplectar, facit, tum quod istud [ἐπεὶ πολὺ φέρτερον οὕτως,] ad eam sententiam adhuc minus congruat; tum quod ἔγχει ὀρέξασθαι, non *Amici* est, sed *Hostis*:

Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' —Ἔγχεϊ χαλκείῳ,
Iliad. ι'. 851.

—— μεμαῶτες ὀρεκτῇσιν μελίῃσι.
Iliad. β'. 543.

Citat hunc locum *Eustathius*, p. 362. lin. 27. ὀρεκτὰς, ἔφη, ἐν τῇ Βιωτίᾳ (legendum Βοιωτίᾳ, hoc est, *Catalogo)* μελίας. Similiter, *Iliad.* π'. 314.

Ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος. —— *Et*,

Ἔφθη ὀρεξάμενος πρὶν οὐτάσαι. ——
Ibid. 322. *Et*,

Ὁππότερός κε φθῇσιν ὀρεξάμενος χρόα καλόν.
ψ'. 805.

Quare, si cum Amico res fuisset, dixisset utique, non ἔγχει, sed χειρὶ ὀρεξάσθω, vel χειρὸς ὀρεξάσθω.

In eam itaque partem propendeo, ut *Quarta* demum vera explicandi sit ratio: Ἔγχει ὀρεξάσθω, *hasta porrecta repellat.* Hoc nimirum et *proprie* est, ἔγχει ὀρέξασθαι; et, ad disciplinam militarem optime cum hoc congruit id, quod sequitur, ἐπεὶ πολὺ φέρτερον οὕτως. *Satius est ut pereat, qui de curru suo excussus fuerit; quam ut commilitones in pugnando interturbet.* Judicet Lector eruditus. *Clark.* Huic sententiæ repugnat hoc, quod ὀρεξάσθω non est *hasta repellatur*, aut *oppugnetur*, sed *hasta pugnet*, aut *repellat:* nec adeo refertur ad eum, in cujus currum confugere tentat, sed ad eum, qui excussus curru suo se recipit ad alium. Atque etiam pendet ab ὃς δέ κ' ἀνήρ. Eum itaque Nestor vult ἔγχει ὀρέξασθαι. Sensus, mea sententia est: *Si quis e curru excussus, ad alium se recipere velit, is* potius (repulsus scil. vel repellendus) *pugnet hasta pedes*, quam ut alium currum conscendens, ei, qui in curru est, impedimento sit. Ὀρέξασθαι dici de eo, qui pedes hasta pugnat, patet etiam ex ι'. 335. ψ'. 805.

Ver. 310. *πολέμων εὖ εἰδώς*] *Sciens pugnæ.* Horat. Carmin. I. 15. ver. 24.

Ver. 315. *ὁμοίϊον*] Ἰστέον, ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ τὸ Ὁμοίϊον ἐπὶ τοῦ φαύλου λαμβάνει· οἷον, — γῆρας ὁμοίϊον, — θάνατον ὁμοίϊον, etc. *Schol.*

Ver. 317. *ἱππότα Νέστωρ*] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 319. *ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν*] Vide supra ad α'. 249. 260. et β'. 372.

Ver. 324. *αἰχμάσσουσι*] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 327. *Εὗρ' υἱὸν*] Festinantem depin-

Ἀλλ' ὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν·
Εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει.
Ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
Βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ γερόντων.
Αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
Ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασίν τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο, γηθόσυνος κῆρ.
Εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, Μενεσθῆα πλήξιππον,
Ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι, μήστωρες ἀϋτῆς·
Αὐτὰρ ὁ πλησίον εἱστήκει πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
Ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
Ἀλλά νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν,
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.

"Verum nunquam simul omnia dii dederunt hominibus:
"Si tunc juvenis eram, nunc vice-versa me senectus invadit.
"Veruntamen et sic equitibus interero, et adhortabor
"Consilio et verbis: hoc enim munus est senum.
"Hastas autem vibrabunt juniores, qui me
"Minores nati sunt, confiduntque robore."
Sic dixit: Atrides vero præteribat, lætus corde.
Invenit *deinceps* filium Petei Menestheum equitandi-peritum
Stantem; circumque *erant* Athenienses, periti belli:
Cæterum prope stabat solers Ulysses;
Juxtaque, Cephallenum circum ordines non imbecilli
Stabant: nondum enim horum audierant copiæ clamorem *belli*,
Sed recens concitatæ movebantur phalanges
Trojanorumque equûm-domitorum, et Achivorum: hi vero expectantes
Stabant, quando phalanx Achivorum alia invadens,
In Trojanos impetum faceret, et inciperent prælium.

324 αἰχμάσουσι] MS.

git hoc Asyndeton. Vide supra ad α'. 105. et 539. *Clark*. Non credo. Cur enim non festinat γ'. 365. aut β'. 9.

Ver. 329. εἱστήκει] Si ἑστήκειν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide infra ad ver. 434.

Ver. 331. 334. Ἕστασαν] Vide infra ad μ'. 55.

Ver. 338. Ὦ υἱὲ Πετεῶο,] Vide supra ad α'. 51. Edidit *Barnesius*, Ὦ υἱὸς Πετεῶο. Sed mutato nihil opus.

Ver. 340. Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε,]

Qui metus, o ————
—— quæ tanta animis ignavia venit?
Æn. XI. 732.

Τὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον·
Τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλυς;
Σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
Πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκυάζεσθον ἐμεῖο,
Ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
Ἔνθα φίλ' ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
Οἴνυ πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον·
Νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
Ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς δὴ φῇς πολέμοιο μεθιέμεν; Ὁππότ' Ἀχαιοὶ

Hos itaque conspicatus objurgavit rex virorum Agamemnon,
Et ipsos compellans verbis alatis est allocutus;
" O fili Petei, Jovis-alumni regis;
" Et tu, malis dolis instructe, astute;
" Cur trepidantes absistitis, expectatisque alios?
" Vos quidem conveniebat inter primos existentes
" Consistere, et pugnæ ardenti occurrere.
" Primi enim et ad convivium vocamini a me,
" Quando convivium proceribus instruimus Achivi.
" Ibi juvat assatas carnes edere, et pocula
" Vini bibere suavis, quoad usque placuerit:
" Nunc vero libenter videretis, etiam si decem phalanges Achivorum
" Vos ante pugnarent sævo ferro."
Hunc autem torve intuitus allocutus est solers Ulysses;
" Atrida, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?
" Quomodo vero dicis in bello remissos *nos* esse? Quando Achivi

338 διοτρεφέος] MS. sed corr. e διοτρεφ.

Ver. 341. ἰόντας] *Eustathius* ἰοῦσι, æque scribi potuisse existimat. Male, ut mihi quidem videtur. Non enim æque recte refertur ad præcedentem Σφῶϊν, ac ad sequentem Ἑστάμεν. Quippe aliud est, *Vos inter primos quum essetis, stare decuit:* aliud, *Vos inter primos existere atque stare decuit.*

Ver. 351. Πῶς δὴ φῇς πολέμοιο μεθιέμεν; Ὁππότ' — ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα, Ὄψεαι,] *Interrogationis* notam, quæ olim voci ἄρηα subjuncta erat, apposuit *Barnesius* voci μεθιέμεν. Recte, ut opinor. Istud enim, Ὁππότ' Ἀχαιοὶ ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα, et bene conjunctum est cum Ὄψεαι —; optimeque cum eo congruit, quod erat ante dic-

Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα,
Ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴκεν τοὶ τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
Ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·
Διογενὲς, Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
Οἶδα γὰρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅ τ' ἐγώ περ.
Ἀλλ' ἴθι· ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν
Εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώλια θεῖεν. [νῦν
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους.

"In Trojanos equorum domitores cieamus acre prælium,
"Videbis, si volueris, sique tibi hæc curæ fuerint,
"Telemachi dilectum patrem antesignanis immixtum
"Trojanorum equûm-domitorum; tu autem hæc vana dicis."
Hunc vero subridens allocutus est rex Agamemnon,
Ut sensit iratum; contrarioque sumpsit sermonem;
"Generose Laërtiade, solertissime Ulysse,
"Neque te objurgo temere, neque hortor.
"Scio enim, quod tibi animus in pectoribus tuis
"Benigna consilia novit: eadem enim sentis, quæ et ego.
"Quin age: hæc autem in posterum componemus, si quid male nunc
"Dictum est: hæc autem omnia dii irrita faciant."
Sic locutus, hos quidem reliquit illic, ivitque ad alios.

354 Τηλεμάχου] MS. 355 Τρώων θ' ἱπ.] MS. 361 ἤπια] Fl. A. 1. 363 μεταμώλινα] MS. sed λ et ν a manu sec. 364 αὐτοῦ] MS. sed υ a manu sec. et eras. nempe αὐτ̑ est in hoc Cod. αὐτῦ, quod ignorans lector, adscripsit υ.

tum, ver. 333 —. οἱ δὲ μένοντες Ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν, Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.

Ver. 357. ὅγε] Vide supra ad γ'. 409.

Ver. 359. Οὔτε σε νεικείω] Festinantem, et vehementer commotum, pulcherrime exhibet et superior temeraria objurgatio, suique hæc instituta statim deinceps defensio.

Ver. 360. Οἶδα γὰρ, ὥς] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 365. Διομήδεα,] Pronunciabatur Διομήδη.

Ver. 367. ἑστήκει] Si ἕστηκεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio: Vide infra ad ver. 434.

Ver. 368. Καὶ μὲν τὸν] Edidit *Barnesius*, Καὶ τὸν μέν· quia nimirum supra scriptum est, ver. 283. Καὶ τοὺς μέν· et ver. 311. Καὶ τὸν μέν et ver. 336. Τοὺς δέ. Verum hujus loci alia ratio. Nam illic, Καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν, et, Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν,

Εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι·
Πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος, Καπανήϊος υἱός.
Καὶ μὲν τὸν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
Οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωκαζέμεν ἦεν,
Ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι·
Ὣς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
Ἦ τοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
Ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων,

Invenit vero Tydei filium magnanimum Diomedem,
Stantem interque equos et currus bene-compactos;
Juxtaque ipsum stabat Sthenelus, Capanei filius.
Et hunc quoque objurgavit conspicatus rex Agamemnon,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
"Eheu, Tydei fili bellicosi equûm-domitoris,
"Cur trepidas? cur et circumspicis belli semitas?
"Non utique Tydeo ita solitum trepidare erat,
"Sed longe ante dilectos socios cum hostibus dimicare:
"Sicut dixerunt, qui eum viderunt laborantem; non enim ego
"Interfui, neque vidi: verum aliis *eum* dicunt præstitisse.
"Certe enim sine bello [*sine copiis*] intravit Mycenas
"Hospes, cum deo-pari Polynice, copias colligens,

366 κολλητοῖσι] fuit in MS. a pr. manu. 368 καὶ τὸν·μὲν] MS. Fl. recte sic edidit Barnes. 371 ὀπιπτεύεις] MS. a manu pr. π adscr. manu sec. 372 πτωσκαζέμεν] MS.

sunt inter se opposita. At hoc in loco, Καὶ μὲν τὸν νείκεσσεν, illud est quod dicimus, *Et quidem Hunc itidem*, sicuti supra *Ulyssem*, objurgavit. Quare, etsi utravis lectio ferri possit, vulgarem tamen retineo. *Clark*. Sed quis dicit: *Et quidem hunc?* Nemo Latinorum sic dixit: nec bene dici potest. Hodie sic dicunt inscitia latinitatis. Ergo Barnesius audiendus: cujus lectionem libri boni habent. v. Var. L. *Ern*.

Ver. 371. πολέμοιο γεφύρας;] Scholiasti, τὰς διεξόδους τοῦ πολέμου. Spondano, *Ordinum intervalla*. Virgilio, *Belli Oras*, *Æn*. IX. 528. Vide infra ad Θ'. 378. *Clark*. Tacitus: *Vias præliorum*. Thucyd. I. 122. ὁδοὶ τοῦ πολέμου.

Ver. 376. ἄτερ πολέμου] Schol. χωρὶς πολεμικῆς παρατάξεως. *Non stipatus*. Μοῦνος ἐὼν, ver. 388.

Ibid. Ἦ τοι μὲν γὰρ] Longior videri possit hæc oratio, quam festinantis, et vehementer commoti, ordinesque singulos obeuntis esse oporteret. Sed observandum,

Οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
Καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
Οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον, ὡς ἐκέλευον·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ᾤχοντο, ἰδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,
Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην·
Ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί·
Αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας
Δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
Ἔνθ' οὐδὲ, ξεῖνός περ ἐὼν, ἱππηλάτα Τυδεὺς
Τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσιν μετὰ Καδμείοισιν·
Ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα

" Qui tunc bellum admovebant sacra ad mœnia Thebes,
" Et valde supplicabant, ut darent inclytos auxiliatores.
" Atque illi *quidem* volebant dare, et probabant, sicut hortabantur;
" Verum Jupiter avertit, sinistra prodigia ostendens.
" Hi autem postquam abierant, et in via progressi fuerant,
" Ad Asopum venerunt juncosum, herbosum:
" Tum utique legatum *(Thebas)* Tydeum miserunt Achivi;
" Atque ille abiit, multosque invenit Cadmeos
" Convivantes in domo fortitudinis Eteoclææ [*Eteoclis*].
" Tunc non, hospes licet esset, agitator-equûm Tydeus
" Pavebat, solus existens multos inter Cadmeos:
" Quin ad certandum provocabat; in omnibus autem vincebat

378 οἵ ῥα τότε στρατόωνθ'] sed στρατόων sunt in litura. fuit a manu pr. τοτ' ἐστρ. 383 λεχεπ.] A. 2. 3. J. 392 ἂψ ἀνερχ.] MS. edd. ante Barn. omnes.

in hac Ἐπιπωλήσει, *Ultimum* esse omnium, ad quos *Agamemnon* pervenerit, *Diomedem.*

Ver. 379. μάλα λίσσοντο] Vide ad α'. 51.

Ver. 380. ἐκέλευον] Tydeus et Polynices. *Al.* ἐκέλευεν· *scil.* Tydeus. *Clark.* Facilius erat ἐπῄνεον ὅσσ' ἐκέλευον *annuebant, quicquid petebant,* sed illud quoque rectum. *Ern.*

Ver. 382. ᾤχοντο, ἰδὲ] Legit Scholiastes, ᾤχοντ', ἠδέ.

Ver. 383. Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο] Quod in MS. repperit *Barnesius,* Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο, non minus recte co hæret. Tum enim sententia erit hæc; ἐπεὶ ᾤχοντο, — Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο — Ἔνθ' αὖτ' etc.

Ver. 384. ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν] Τυδῆ ἀγγελίην ἐπέστειλαν, *Tydea legatum (Thebas) miserunt.* Vel, ἀγγελίη hic tam intelligi potest *legatio,* quam ἀγγελίης, *legatus:* Ut adeo legendum sit, ἀγγελίην ἐπὶ Τυδῆ στεῖλαν. Quod eodem redit.

Ver. 385. πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας] Infra ad ε'. 803.

—— ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
Ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας.

Ver. 386. Δαινυμένους] Vide supra ad γ', 260.

Ibid. βίης Ἐτεοκληείης.] Vide supra ad β'. 658.

Ver. 387. ἱππηλάτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 389. Ἀλλ' ὅγ'] ὅγε nec hic plane inane est. Ἀλλ' ὅγε est *quin ille.* Latini plane sic. *Ern*

'Ρηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίῤῥοθος ἦεν Ἀθήνη.
Οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
Ἂψ οἱ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
Κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
Υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
Πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
Τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
Γείνατο, εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,

" Facile: talis ei auxiliatrix erat Minerva.
" Verum irati Cadmei, stimulatores equorum,
" Ei revertenti densas insidias locaverunt ducentes,
" Juvenes quinquaginta; duo autem ductores erant,
" Mæon Hæmonides, similis immortalibus,
" Filiusque Autophoni, in-pugna-stabilis Lycophontes.
" Tydeus tamen et his duram mortem intulit:
" Omnes *scilicet* interfecit, unumque solum dimisit domum redire;
" Mæonem utique dimisit, deorum signis parens.
" Talis erat Tydeus Ætolus: sed filium
" Genuit, se ipso inferiorem pugna, facundia autem præstantiorem."
Sic dixit: huic vero nihil respondit fortis Diomedes,

In ed. Amstel. an. 1650. est ἀναιερχ. sed vitio operarum: est enim e Steph. expressa. 400 χέρεια] MS. sed ει corr. ex η.

Ver. 390. τοίη οἱ ἐ. ἦ. 'Α.] Aut simpliciter vertendum: *Nam ei adjutrix magna aderat Minerva*; aut potius: *Adeo ei adj. aderat M.* Sic latini hanc formam exprimunt. Vide etiam quæ diximus ad Callim. H. in Del. 27. de verbo τοῖος in hac forma. *Ern.*

Ver. 392. Ἂψ οἱ ἀνερχομένῳ] Ita restituit *Barnesius*. Optime, ut mihi quidem videtur. *Vulgg.* Ἂψ ἀνερχομένῳ. Quod nulla sane ratione, nulla licentia Poëtica, excusari potest.

Ver. 394. ἀθανάτοισιν,] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 400. χέρεια] *Al.* χέρηα et χερῆα.

Ver. 401. τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης, — Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο] Ἃς (πράξεις) ὁ Ποιητὴς ἑκατέρῳ (προσώπῳ) προσηκόντως ἀποδίδωσιν. (vide supra ad β'. 228.) Οἷον, — τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ ἐπιπωλήσει τὸν Διομήδην λοιδορήσαντος, ὁ μὲν οὐδὲν ἀντεῖπεν, "Αἰδεσθεὶς βασιλῆος. ——" ὁ δὲ Σθένελος, οὗ μηδεὶς λόγος, "Ἀτρείδη " (φησὶ) μὴ ψεύδε', — Ἡμεῖς τοι πατέρων " μέγ' ἀμείνονες." — Χρήσιμον δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατανοεῖν ἐνταῦθα. Τὸν μὲν γὰρ Σθένελον ἀπροσαύδητον παρῆλθε· τοῦ δὲ Ὀδυσσέως οὐκ ἠμέλησε δηχθέντος, ἀλλ' ἠμείψατο, (ver. 357.) — "Ὡς γνῶ χωομένοιο· " πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον." — Ἄριστα δὲ ὁ Διομήδης, ἐν μὲν τῇ μάχῃ σιωπᾷ, κακῶς ἀκούων ὑπὸ τοῦ βασιλέως· μετὰ δὲ τὴν μάχην, παῤῥησίᾳ χρῆται πρὸς αὐτόν. (Iliad. ι'. 34.) "Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖ- " σιν." *Plutarch. de audiend. Poëtis.* Πολλὰ δὲ τῶν εἰσαγομένων ὑπ' αὐτοῦ προσώπων

Αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρείδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν·
Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·
Ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
Παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος Ἄρειον,
Πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
Κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.

Reveritus regis increpationem venerandi.
Huic autem filius Capanei respondit incluti;
" Atrida, ne mentiaris, sciens vere loqui:
" Nos sane patribus longe fortiores gloriamur esse:
" Nos etiam Thebes sedem cepimus septem-portas-habentis,
" Paucioribus copiis ductis sub murum Marti-sacrum,
" Freti signis deorum et Jovis auxilio:
" Illi autem sua vecordia perierunt.
" Quare ne mihi patres unquam in simili ponas honore."
Hunc autem torve intuitus allocutus est fortis Diomedes;
" O mi *Sthenele*, tacitus sede, meoque pare sermoni.

λεγόντων ποιῶν, — ἑκάστῳ τὸ πρέπον εἶδος τῶν λόγων ἀποδίδωσιν. — Ὁ μὲν Διομήδης, ὅτι τὸ ἐκ τῆς νεότητος θράσος καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀριστείας παῤῥησίαν ἔχων, πρὸ τοῦ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀνδραγαθίαν, σιωπῆς ἀξιώσας τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως ὄνειδος, τότε [postea nimirum, quam præclare se gessisset, *Iliad.* ί. 32.] ἐπιπλήσσει τῷ Ἀγαμέμνονι. *Dion. Halic.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 20.

Ver. 405. Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες] Οὐδὲ τοῦ Ὁμηρικοῦ Σθενέλου παντάπασιν αἰτιατέον, τὸ, " Ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' " ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι·" μεμνημένους τοῦ " Ὦ μοι Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο, Τί " πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύ" ρας;" (ver. 370.) Οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἀκούσας κακῶς, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ φίλου λοιδορηθέντος ἠμύνατο, τῇ περιαυτολογίᾳ παῤῥησίαν συγγνώμονα τῆς αἰτίας διδούσης. *Plutarch. de sui laude.*

Ver. 406. Ἡμεῖς καὶ Θήβης] Quod inceptum Patribus nostris, *Tydeo* et *Capaneo* (qui erant ex *Septem illis* ad *Thebas*) infauste cecidit, id nos, eorum Ἐπίγονοι, feliciter peregimus.

Ver. 407. λαὸν ἀγαγόνθ'] Ἀγαγόντε, *Ego et Diomedes.* Vide supra ad ά. 566. et β'. 288. Cæterum qua ratione vox, λαὸν, ultimam hic producat; itemque, ἶρις, ver. 440. vide supra ad ά. 51.

Ver. 409. Κεῖνοι δὲ — ὄλοντο.] Ambiguum hoc, dictumne sit de *Septem illis ad Thebas* in prima expeditione, an de *Thebanis ipsis* in secunda. *Eustathius*, ἢ μάλιστα λέγει, ὅτι οἱ Θηβαῖοι, etc. Ego in *priorem* sententiam potius propendeo; tum propter sequentem, Τῷ μή μοι πατέρας: tum ut et præcedenti, Πειθόμενοι τεράεσσι, aptius hoc ex adverso responderat.

Ver. 412. Τέττα,] Προσφώνησίς ἐστι φιλεταιρική. — Τινὲς δὲ σχετλιαστικὸν νοοῦσι τὸ, Τέττα, [fortasse, Τέτλα] ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ, Τέτλαθι. *Eustath.*

Οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Τρῶας δηώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
Τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δηωθέντων.
Ἀλλ' ἄγε δή, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς·
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος,
Ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
Ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος,

"Non enim ego succenseo Agamemnoni, pastori populorum,
"Cohortanti ad pugnandum bene-ocreatos Achivos:
"Hunc enim gloria simul sequetur, si quidem Achivi
"Trojanos debellarint, ceperintque Ilium sacrum:
"Huic vero contra ingens luctus, Achivis cæsis.
"Verum age quæso, et nos cogitemus de impetuosa fortitudine."
Dixit, et de curru cum armis desiliit in terram;
Terribiliter autem sonuit æs circa pectora regis,
Qui concitus ferebatur: utique vel fortissimum *virum* metus corripuisset.
Ut vero quando in littore sonoro fluctus maris
Concitatur confertim, Zephyro submovente,

415 γὰρ] abest a MS. ἔσσεται] R.

Ver. 415. ἕψεται,] *Al.* ἔσσεται.

Ver. 419. σὺν τεύχεσιν, ἆλτο χαμᾶζε] Vide supra ad γ'. 29.

Ver. 420. Δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς] Virgil.

——— et arma
Horrendum sonuere.— *Æn.* IX. 731.

Cæterum de voce, ἔβραχε, et similibus; vide supra ad ver. 125. et infra ad ver. 455.

Ver. 421. ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.] Vox, ὑπὸ, non id sonat, quod ait Scholiastes, ὑφ' οὗ ἂν ἦχου; sed quod latine dicas, *genua timore subtus intremiscere.* Nimirum refertur ὑπὸ, non ad *sonum terrefacientem*, sed ad *hominem metu succussum.*

Ver. 422. Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης] Virgil.

Fluctus ut in medio cœpit cum albescere ponto
Longius, ex altoque sinum trahit; utque volutus
Ad terras, immane sonat per saxa, nec ipso
Monte minor procumbit; at ima exæstuat unda
Vorticibus, nigramque alte subjectat arenam.
Georg. III. 237.

Fluctus uti primo cœpit cum albescere vento,
Paullatim sese tollit mare, et altius undas
Erigit, inde imo consurgit ad æthera fundo.
Æn. VII. 528.

Macrobius hunc locum inter eos citat, in quibus *Virgilius Homerici* carminis majestatem non æquat. "*Homerus*, cum "marinos motus, et *littoreos* fluctus *ab initio* describit; hoc iste prætervolat. Deinde; quod ait ille, Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα "κορύσσεται, *Maro* ad hoc vertit, *Paullatim sese tollit mare.* Ille fluctus incremento suo ait in sublime curvatos littoribus illidi, et asperginem collectæ sordis exspuere; quod nulla expressius "*pictura* signaret; Vester, mare a fundo "ad æthera usque perducit." Lib. V. cap. 13.

Πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
Κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
Ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
Νωλεμέως πόλεμόνδε· κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
Ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, (ὐδέ κε φαίης
Τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,)
Σιγῇ δειδιότες σημάντορας· ἀμφὶ δὲ πᾶσι
Τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥστ' ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
Μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,

In alto quidem primum attollitur, sed postea
Terræ allisus vehementer fremit, et circa promontoria
Tumidus existens fastigiatur, exspuitque maris spumam:
Sic tunc confertæ Danaorum movebantur phalanges
Indesinenter ad pugnam: imperabat autem suis unusquisque
Ducum: cæteri vero taciti ibant, (neque dixisses
Tantas copias sequi habentes in pectoribus vocem,)
Silentio reveriti ductores: circum autem omnes
Arma varia splendebant, quibus induti procedebant-ordine.
Trojani autem, perinde ac oves locupletis viri in caula
Innumeræ stant, dum mulgentur lac album,

430 στήθεσσιν] MS. 435 ἑκνῦσαι] A. 1. R.

Ver. 423. Ζεφύρυ ὑποκινήσαντος·] Et *molem* fluctus, et *motum* ab initio *tardiorem*, pingunt hi numeri.

Ver. 425. Χέρσῳ ῥηγνύμενον] De prosodia vocis, ῥηγνύμενον, istiusque ὄρνυται, ver. 423. vide supra ad γ'. 260.

Ver. 426. Κυρτὸν] Latine dicitur, *tumidus*, *curvatus*, *gibbus*. Nam *convexus*, quod recentiores *concavo* opponunt, Romanis idem fere sonabat, quod *concavus*; nisi si forte, in Sphæra, *convexa* dicta sit Hemisphærii *Superioris* potius, quam *Inferioris*, facies *Interior*; ut cum *cæli convexa*, *nemorum convexa*, *cavam cæli convexitatem*, et similia, dicerent. Qui, ex linguarum recentiorum usu, *convexum concavo* opponunt, Romanis scriptoribus miras tenebras offundunt.

Ibid. ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·] Imitatus est Callimach. H. in Del. 14. ἀπομάσσεται ὕδατος ἄχνην. *Ern.*

Ver. 428. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος]

—— æratasque acies in prælia cogit
Quisque suas. —— *Æn.* IX. 463.

Ver. 431. Σιγῇ δειδιότες σημάντορας·] Οἱ μὲν Τρῶες ἴασι, μετὰ κραυγῆς καὶ θράσους. οἱ δ' Ἀχαιοὶ, σιγῇ δειδιότες σημάντορας. Τὸ γὰρ, ἐν χερσὶ τῶν πολεμίων ὄντων, φοβεῖσθαι τοὺς ἄρχοντας, ἀνδρείας ἅμα καὶ πειθαρχίας σημεῖον. *Plutarch. de audiend. Poëtis.* Καὶ τὴν ἀνδρείαν δέ μοι δοκοῦσιν, ὐκ ἀφοβίαν, ἀλλὰ φόβον ψόγυ, καὶ δέος ἀδοξίας, οἱ παλαιοὶ νομίζειν. Οἱ γὰρ δειλότατοι πρὸς τὺς νόμους, θαρραλεώτατοι πρὸς τὺς πολεμίυς εἰσί· καὶ τὸ παθεῖν ἥκιστα δεδίασιν, οἱ μάλιστα φοβύμενοι τὸ κακῶς ἀκῦσαι. Διὸ καὶ καλῶς Ὅμηρος, — "Σιγῇ δειδιότες σημάντορας." *Id. in Agid. et Cleomene.* Vide quoque supra ad γ'. ver. 2. et 8.

Ver. 433. 436. Τρῶες δ', — Τρώων ἀλαλητὸς] De hujusmodi Syntaxi ἀνακολούθῳ, quæ directa constructione et elegantior est nonnunquam, atque etiam simpli-

[redacted]

Ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκȣ́σασαι ὄπα ἀρνῶν·
Ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ ϛρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, ȣ̓δ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο, πολύκλητοι δ' ἔσαν ἄνδρες.
Ὦρσε δὲ τȣ̀ς μὲν Ἄρης, τȣ̀ς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε,
Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
Οὐρανῷ ἐϛήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.
Ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοΐιον ἔμβαλε μέσσῳ,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλȣσα ϛόνον ἀνδρῶν.

Assidue balantes, audita voce agnorum:
Sic Trojanorum fremitus per exercitum latum est excitatus.
Nec enim omnium erat una vociferatio, nec una vox,
Sed lingua mista erat, e multis quippe locis convocati fuerant homines.
Instigabat vero hos quidem Mars, illos autem cæsiis-oculis Minerva,
Terrorque et Fuga, et Discordia insatiabiliter furens,
Martis homicidæ soror, sociaque,
Quæ parva quidem primum attollitur, sed postea
Cœlo condit caput, et solo ingreditur.
Quæ ipsis et tunc litem utrinque perniciosam injecit in medium,
Gradiens per turbam, augens gemitum virorum.

445 ὀφέλλȣσα] MS. 449 ὀρυγμάδος] MS. F. B.

cior; vide supra ad βʹ. 353. 681. et ad γʹ. 211.

Ibid. πολυπάμμονος] Scribendum πολυπάμονος, nec opus est duplici μ. A πάω fit πᾶμα, ut a δράω, νάω, δρᾶμα, νᾶμα etc. Vide bene de hoc verbo et similibus derivatis a πάομαι disserentem Cel. Valkenarium ad Ammon. p. 187. Duplicatio literæ orta est e vulgari pronunciatione, quæ hanc literam facile duplicat. *Ern.*

Ver. 434. ἑϛήκασιν] *Stant.* Vide supra ad αʹ. 37. Miro errore de hac voce doctissimus *Grotius*, (ad *Rom.* v. 2.) "*Est*, inquit, *præteritum pro præsente, more Hebræo.*" Quasi vero Græcum, ἑϛήκασι, non *semper* responderet Latino, *stant.*

Ver. 439. τȣ̀ς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ — Ἀθήνη, Δεῖμός τ',] *Trojanos Mars, Græcos Minerva, utrosque Terror,* etc.

Ver. 442. Ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα] Ἀρξαμένη ἀπὸ λιτῆς αἰτίας, — πρὸς μέγα δή τι κακȣ̃ διογκοῦται. *Heraclid. Ponticus.*

Parva metu primo, mox sese attollit in auras,
Ingrediturque solo, et caput inter nubila condit.
Æn. IV. 176.

Quod *Homerus* hic de *Contentione* dixit, *Maronem* de *Fama* postea *minus congrue* dixisse, contendit *Macrobius;* lib. V. cap. 13. Magnifica tamen, et elegantissima, *Utriusque* descriptio. *Longinus*, §. 9. Καὶ τοῦτ' ἂν, *inquit*, εἴποι τις ȣ̓ μᾶλλον τῆς Ἔριδος, ἢ Ὁμήρȣ μέτρον. Ridiculus plane hoc in loco *Scaliger;* qui in hac comparatione non vidit, *Rem* utique in immensum succrescentem, non *Gigantis* molem atque effigiem descriptam; *cœlumque* hic, non utique de Contentionis *Sede*, (quanquam et hoc quoque Poëtæ licitum,) sed de *Magnitudine* dictum. *Poëtic. lib.* V. cap. 3. *Clark.* Adde dicta ad Calli-

Οἱ δ', ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔνθαδ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ,

Hi vero quando jam in locum unum coëuntes venerant,
Committebant scuta, unaque hastas, et robora virorum
Æreis-thoracibus-indutorum: atque clypei umbones-habentes
Appropinquabant invicem, multusque tumultus coortus est.
Tum vero simul ejulatusque et jactantia erat virorum,
Perdentiumque, et pereuntium: fluebatque sanguine terra.
Ut vero quando *duo* torrentes fluvii, de montibus fluentes,
In convallem conferunt rapidas aquas,

455 ἐν ὄρεσσι] MS.

mach. H. in Cer. 59. ubi h. l. poëta imitatus est.

Ver. 446. Οἱ δ', ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα] Virgil.

Jamque intra jactum teli progressus uterque,
Substiterat; subito erumpunt clamore, frementesque
Exhortantur equos; fundunt simul undique tela
Crebra, nivis ritu; cœlumque obtexitur umbra.
Æn. XI. 608.

Ver. 450. Ἔνθαδ' ἅμ' οἰμωγή τε] Virgil.

Tum vero et gemitus morientum, et sanguine in alto
Armaque, corporaque, et permisti cæde virorum
Semianimes volvuntur equi. —— Æn. XI. 633.

Ver. 451. ὀλλυμένων] Vide supra ad γ'. 260.

Ibid. ῥέε δ' αἵματι γαῖα.] Virgil.

———— atro tepefacta cruore
Terra torique madent. —— Æn. IX. 333.

Ver. 452. Ὡς δ' ὅτε χείμαρροι ποταμοὶ,] Virgil.

——— aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, sternit sata læta boumque labores,
Præcipitesque trahit sylvas: stupet inscius alto
Accipiens sonitum saxi de vertice pastor.
Æn. II. 305.

Aut ubi decursu rapido de montibus altis
Dant sonitum spumosi amnes, et in æquora currunt
Quisque suum populatus iter. — Æn. XII. 523.

Ποταμῶν δέ γε σύῤῥευσιν εἰς χωρίον ἓν, καὶ πάταγον ὑδάτων ἀναμισγομένων ἐκμιμήσασθαι τῇ λέξει βουλόμενος, οὐκέτι λείας συλλαβὰς, ἀλλ' ἰσχυρὰς καὶ ἀντιτύπους ἔθηκε. "Ὡς δ' "ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ κατ' ὄρεσφι ῥέοντες, "Ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον "ὕδωρ." *Dion. Halic.* περὶ Συνθέσεως, §. 16. Ubi, in transitu, notandæ variæ lectiones parvi momenti.

Ver. 453. ποταμοὶ, —— συμβάλλετον] Vid. ad α'. 566. *Ern.*

Ver. 455. Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον] Καὶ αὐτὸς ἐποίησέ τινα ὀνόματα, οὐκ ὄντα πρότερον, πρὸς τὰ σημαινόμενα τυπώσας· οἷον, τὸν Δοῦπον, καὶ τὸν Ἄραβον, καὶ τὸν Βόμβον, καὶ τὸ Ῥοῖχθι, καὶ τὸ Ἀνέβραχε, καὶ τὸ Σίζε, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὧν οὐκ ἂν εὕροι τις εὐφημότερα. *Dion. Halic.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 6. Καὶ αὐτοί τε δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ, — πρὸς χρῆμα ὁρῶντες, οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα. — Μεγάλη τούτων ἀρχὴ καὶ διδάσκαλος ἡ φύσις, ἡ ποιοῦσα μιμητικοὺς ἡμᾶς καὶ θετικοὺς τῶν ὀνομάτων, οἷς δηλοῦται τὰ πράγματα, κατά τινας εὐλόγους καὶ κινητικὰς [τῆς] διανοίας ὁμοιότητας· ὑφ' ὧν ἐδι-

Κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
Τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
Ὣς τῶν μισγομένων γίνετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν·

Scatebris ex magnis, concavum intra alveum voraginis,
Horumque procul fragorem in montibus audit pastor:
Sic hisce commistis oriebatur clamorque timorque.
Primus autem Antilochus Trojanorum interfecit virum bellatorem,
Strenuum in prima acie, Thalysiadem Echepolum,
Quem utique percussit primus galeæ in conum setis-equinis-densæ;
Inque frontem fixit; penetravit autem os intra
Cuspis ærea; eum vero tenebræ oculos operuerunt;

456 γίνετο] MS. ἐγίνετο] Fl. γίνετ'] Aldd. J. R. 459 ἔβαλεν] Aldd. J. 460 ὀστέον] MS.

λέχθημεν ταῦρον τε μυκήματα λέγειν, καὶ χρεμετισμὸς ἵππων, καὶ φρυαγμὸς τράγων etc. *Id.* περὶ συνθέσεως, §. 16. Τὰ δὲ πεποιημένα ὀνόματα — ποιεῖ μάλιστα μεγαλοπρέπειαν, διὰ τὸ οἷον ψόφοις ἐοικέναι. *Demetr. Phaler.* §. 94. 95. Καναχάς τε, καὶ Βόμβους, καὶ Κτύπον, καὶ Δοῦπον, καὶ Ἄραβον, πρῶτος ἐξευρών. *Dio. Orat.* XII. Vide supra ad ver. 125.

Ver. 456. γίνετο ἰαχή τε] Producta ultima syllaba vocis, γίνετο, atque etiam hiatu isto interjecto, id efficit Poëta, (quod et *Barnesium* non fugit,) ut quasi auribus accipiatur clamor intentus, sonusque continuus et productior. Consilio id factum, ostendit similis alibi vocis ejusdem, ἰάχων, dispositio:

> Σμερδαλέα ἰάχων. *Iliad.* ε'. 302. λ'. 785. ν'. 41. υ'. 285. 382. 443. *Odyss.* χ'. 81.
>
> Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα. *Iliad.* ε'. 343. *Odyss.* κ'. 323.
>
> Οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες. *Iliad.* ξ'. 421.
>
> Βῆ ῥα μέγα ἰάχων. *Iliad.* ζ'. 218.
>
> —— γίνετο ἰαχή τε φόβος τε. *Iliad.* μ'. 144. ο'. 396.
>
> —— μεγάλα ἰάχοντα. *Odyss.* ι'. 392.

Virgilius, paullo minus audacter:

> —— longumque vale, vale, inquit, Iola. *Eclog.* III. 79.
>
> —— fœmineo ululatu. *Æn.* IV, 677.

Ver. 457. Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος] Πῶς οὐκ Αἴας, ἢ Διομήδης, ἀριστεύει πρῶτος; Καί φασιν, ὅτι Πύλιοι πρῶτον συνέῤῥηξαν. — Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ἀπ' ἐλάσσονος ἄρχεσθαι τὸν ποιητὴν, τὸ τῆς τύχης αἰνισσόμενον κράτος. *Schol.* Quidni *revera* hoc *acceptum memoria* tradat Poëta?

Ver. 459. Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος] Non vacat hic particula, ῥά; sed idem fere hoc in loco sonat, ac vox latina, *utique*. Vide supra ad α'. 56. et β'. 158.

Ver. 460. Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε,] Virg.

> ———— ille securi
> Adversi frontem mediam mentumque reducta
> Disjicit, et sparso late rigat arma cerebro.
> *Æn.* XII. 306.

Ibid. πέρησε] Vide supra ad α'. 67.

Ver. 461. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν·]

> Immolat, ingentique umbra tegit. ——
> *Æn.* X. 541.
>
> Olli dura quies oculos et ferreus urget
> Somnus, in æternam clauduntur lumina noctem.
> *Æn.* XII. 309.

Ver. 465. Ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων] Non

Ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
Τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
Ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
Νεκρὸν γάρ ῥ' ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
Πλευρὰ, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός· ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη
Ἀργαλέον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
Ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας

Ceciditque, sicut quando turris, in forti pugna.
Hunc autem prostratum pedibus prehendit rex Elephenor
Chalcodontiades, magnanimorum princeps Abantum:
Subtrahebatque extra tela cupidus, ut quamprimum
Arma prædaretur: brevis vero ei fuit *iste* conatus.
Cadaver enim trahentem conspicatus magnanimus Agenor,
Latera, quæ ei inclinato a clypeo denudata erant,
Vulneravit hastili ærato, solvitque membra.
Itaque eum quidem reliquit animus; super eum vero pugna coorta est
Ardua Trojanorum et Achivorum: hi autem, lupi sicut,
Invicem irruebant; virque virum manu occidebat.
Tunc percussit Anthemionis filium Telamonius Ajax

467 γὰρ ἐρύοντα, omisso ῥ' MS. Fl. A. 1. Recte. nam nec sensus, nec metrum postulat. 478 Θρέπτρα] MS. at edd. omnes ante Barnes. Θρέπτα. Sic et Pseudo-didymus habuit in Cod. At in Eust. Comm. est quidem bis Θρέπτα, sed ait factum e Θρεπτήρια κατὰ συγκοπὴν, ut e λουτήρια λοῦτρα, σωτήρια, σῶστρα etc. Sic et Etym. M. In Suidæ Lex. etiam Θρέπτρα, τροφεῖα, quod ad defendendam lectionem Θρέπτρα valere videtur supervacaneum est istud, ὑπό. Nempe e telorum desuper cadentium nimbo, mortuum *subtrahebat*.

Ver. 468. Πλευρὰ, τά — ἐξεφαάνθη, Οὔτησε]

——— dum texit Imaona Halesus,
Arcadio infelix telo dat pectus inermum.
Æn. X. 424.

Ver. 469. Οὔτησε] Ex οὐτάω. Nam ex οὐτάζω fit οὔτασε, penultima correpta.

Ver. 472. Ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.]

——— congressi in prælia, totas
Implicuere inter se acies, legitque virum vir.
Æn. XI. 631.

Ver. 478. Θρέπτρα] *Al.* Θρέπτα. v. Var. Lect.

Ver. 481. ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου] Qua ratione, ἀντικρὺ, hic ultimam producat; item, αἴγειρος, ver. 482. et, ὄις, ver. 500. vide supra ad α'. 51.

Ver. 482. χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,] Vide supra ad γ'. 2. et β'. 764.

Ac veluti summis antiquam in montibus ornum

Ἠΐθεον, θαλερὸν, Σιμοείσιον· ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθησιν Σιμόεντος
Γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο, μῆλα ἰδέσθαι·
Τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον· οὐδὲ τοκεῦσι
Θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
Ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμυ δυρὶ δαμέντι.
Πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
Δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμυ χάλκεον ἔγχος
Ἦλθεν· ὁ δ' ἐν κονίησι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὥς,
Ἥ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει,
Λείη· ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
Τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ

Juvenem, florentem, Simoïsium: quem olim mater
Ab Ida descendens, ad ripas Simoëntis
Peperit, cum parentes simul sequeretur, pecus ut videret:
Propterea ipsum vocabant Simoïsium: neque parentibus
Nutritia caris reddidit, brevis autem ei ætas
Fuit, ab Ajace magnanimo lancea interfecto.
Primum enim ipsum venientem percussit in pectore, ad mammam
Dexteram: ex adverso autem per humerum ærea hasta
Ivit: hic autem in pulvere humi decidit, populus ceu,
Quæ in irriguo-loco paludis magnæ nata est,
Lævis; atque ei rami in summo *vertice* creverunt:
Quam quidem curruum fabricator micanti ferro

etiam Cl. Alberto ad Hes. sed in ed. pr. in Frob. etc. est θρίπτα, quod temere corrigit Kusterus. θρίπτα etiam Hesych. quod non audet corrigere sospitator ejus. Patet θρίπτα esse antiquissimam lectionem. Forte τὸ ῥ elisum est pronunciando, ut mollior vox esset. 480 μιν] MS. edd. vett. 484 αὐτὰρ] MS. πεφύασιν] R. A. 2. 3. J.

Cum ferro accisam crebrisque bipennibus instant
Eruere agricolæ certatim; illa usque minatur,
Et tremefacta comam concusso vertice nutat:
Vulneribus donec paullatim evicta, supremum
Congemuit, traxitque jugis avulsa ruinam.
Æn. II. 626.

Quod de *Iliad.* ν'. ver. 389. (Ἤριπε δ' ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν,) observavit *Macrobius*; nempe "*nullo negotio Homericam arborem* "*abscidi*," cum Virgilius "*magno cultu* "*difficultatem abscidendæ arboreæ molis* "*expresserit*," (Macrob. lib. V. cap. 11.) et *hic* quoque pariter locum habet, si utique locum omnino haberet. At revera (ut ex *Hobbesio* notavit *Popius*) inepta est omnis horum duorum locorum inter se instituta comparatio. Quippe *Homerus* et *Virgilius*, cum res longe inter se diversas describerent; hic urbem ingentem in ignes paullatim considentem, ille hominem uno ictu occisum atque humi extensum; suam uterque materiam suo colore ac specie ornavit, suam uterque pulcherrima aptissimaque similitudine explicavit.

Ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ,
Ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
Τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας διογενής· τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί·
Τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
Ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Ἀμφὶ ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,

Excidit, ut curvaturam rotæ flectat ad pulchrum currum,
Quæ quidem et arescens jacet fluvii ad ripas:
Talem sane Anthemidem Simoïsium interfectum spoliavit
Ajax generosus: *In* hunc autem Antiphus indutus-varium-thoracem
Priamides per turbam jaculatus est acuta hasta:
A quo quidem aberravit; at Leucum, Ulyssis fidum socium,
Percussit in inguine, cadaver aliorsum trahentem:
Cecidit itaque juxta ipsum, cadaver autem ei excidit manu.
Ob hunc vero Ulysses valde animo interfectum iratus est:
Prodiit autem per primos pugnatores armatus corusco ære:
Stetitque valde prope cum accesserat, et jaculatus est hasta splendenti,
Circa se oculis conversis: at Trojani retrocesserunt,

492 ἑταιρόνι] vitiose R. A. 2. 3. J. et ver. 493 ἔμπεσε] A. 3. 498 ἀκοντίσαντος] MS. edd. vett.

Ver. 488. Ἀνθεμίδην] Ab Ἀνθεμίων (ut ex *Eustathio* recte notavit *Barnesius*) fit Ἀνθεμιωνίδης, et inde contractum Ἀνθεμίδης; quemadmodum a Δευκαλίων Δευκαλιωνίδης, indeque contractum Δευκαλίδης, *Iliad.* μ'. 117. itemque a Μολίονη, Μολιονίων, indeque contractum Μολίων, *Iliad.* λ'. 708.

Ver. 489. αἰολοθώρηξ] Porphyrio, *thoracem (corpus suum thorace indutum) agiliter motans.* Quæst. Homer. 3. Vide supra ad β'. 816.

Ver. 490. Πριαμίδης] Vide supra ad α'. 398.

Ibid. ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί· Τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, — Βεβλήκει]

—— stridentemque eminus hastam
Jecit; at illa volans clypeo est excussa, proculque
Egregium Anthorem latus inter et ilia figit.——
Sternitur infelix alieno vulnere.——
Æn. X. 776.

Ver. 492. Βεβλήκει] Æque recte dicitur βεβλήκει, ac ἔβαλε. Sin βέβληκε dixisset, jam non constitisset temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglice dicat, *has wounded*, pro eo quod est, *did wound*. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 498. Ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος·] Ita edidit *Barnesius*: Recte, ut mihi quidem videtur. Nam, ἀκόντισε, penultimam corripit, ver. 490. et 496. ut, ex analogia, omnino oportet. Vide supra ad α'. 140.

Ver. 500. παρ' ἵππων ὠκειάων·] Ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἵπποι ἐγεννῶντο ταχεῖς. Εἶπε δὲ, ὅτι ἐκεῖ ἐτρέφοντο καὶ αἱ ἵπποι τοῦ Πριάμου. *Schol.*

'Ανδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
'Αλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
Ὅς οἱ 'Αβυδόθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ὠκειάων·
Τόν ῥ' 'Οδυσεὺς, ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
Κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
'Αργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς·
Ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω· νεμέσησε δ' 'Απόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδών· Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης

Viro jaculante: ille vero non irritum telum misit,
Sed filium Priami nothum percussit Democoönta,
Qui ei ex Abydo venerat, ab equabus velocibus:
Hunc utique Ulysses, ob socium iratus, percussit hasta
In tempore: atque alterum per tempus penetravit
Cuspis ærea: illum autem tenebræ oculos cooperuerunt:
Fragorem vero edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipsum:
Recesseruntque et primi pugnatores, et illustris Hector.
Argivi autem altum clamabant, trahebantque cadavera;
Rectaque proruperunt multo longius: indignatus est autem Apollo,
Ex Pergamo despiciens; Trojanosque adhortatus est inclamans;
"Irruite, equûm-domitores Trojani, neque cedite pugna

501 'Οδυσσ.] F. A. J. R. 506 ἐῤῥύσαντο] edd. vett.

Ver. 501. Τόν ῥ' 'Οδυσεὺς,] Non vacat hic particula ῥά. Id enim sonat, quod Latine dicitur, *Hunc utique Ulysses, etc.* Vide supra ad α'. 56. et ad β'. 158.

Ver. 502. Κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ]

—— it hasta Tago per tempus utrumque
Stridens, trajectoquè hæsit tepefacta cerebro.
Æn. IX. 418.

—— mediam ferro gemina inter tempora frontem
Dividit. —————— *Ibid.* ver. 750.

Ibid. πέρησεν] Vide supra ad α'. 67.

Ver. 503. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε·] Σολοικισμὸς, *inquit Scholiastes*, παρὰ τὰς πτώσεις· ἔδει γὰρ εἰπεῖν, "τοῦ δὲ σκότος ὄσσ' "ἐκάλυψε." Ineptissime plane. Vide et supra ad ver. 461.

Ver. 504. Δούπησεν δὲ] Vide supra ad ver. 455.

—— collapsa ruunt immania membra;
Dat tellus gemitum, et clypeum super intonat ingens.
Æn. IX. 708.

Corruit in vulnus; sonitum super arma dedere.
Æn. X. 488.

Ver. 505. Χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι,]

Diffugiunt versi trepida formidine Troës.
Æn. IX. 756.

Ver. 506. 'Αργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκρούς.] Ita *Barnesius:* Optime, uti mihi quidem videtur. Vide supra ad ver. 456. *Vulgg.* corrupte, 'Αργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ἐῤῥύσαντο δὲ νεκρούς. *Clark.* 'Ερύσαντο habet MS. Lips.

Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
Χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα βαλλομένοισιν.
Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος παῖς ἠϋκόμοιο,
Μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Ὦρσε Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια,
Ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρ' ἐπέδησε·
Χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι,
Κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρῃκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν
Πείρως Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλέθει.
Ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
Ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι

"Argivis; quoniam non illis lapis *est* corpus, neque ferrum,
"Ut æs sustineat acutum percussis.
"Sed neque Achilles, Thetidis filius pulchras-comas-habentis,
"Pugnat, verum ad naves iram cruciantem coquit."
Sic dixit ab urbe terribilis Deus: Sed Achivos
Excitavit Jovis filia gloriosissima Tritonia,
Gradiens per turbam, ubi remittentes *prælium* videret.
Tunc Amaryncidem Diorem fatum implicavit;
Pugillari enim saxo percussus est ad malleolum aspero
In tibia dextra: percussit utique Thracum dux virorum
Pirus Imbrasides, qui ex Æno venerat.
Ambos autem nervos et ossa lapis improbus
Prorsus confregit: ille vero supinus in pulvere

518 ὀκριόεντι] edd. vett. 526 ἐκάλυψεν] Fl. A. 1. 527 ἀπεσσύμενον] edd. vett. omnes. 529 ἔβριμεν] MS. ut supra.

Ver. 508. Περγάμου ἐκκατιδών· Τρώεσσι δὲ κέκλετ'] *Priami* civiumque vox et sententia intelligitur, ad exercitum ex urbe delata, vel a Ducibus ex ipsa re desumpta et excogitata.

Ver. 510. ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, — Χαλκὸν — ταμεσίχροα]

> Et *nos* tela, pater, ferrumque haud debile dextra
> Spargimus, et *nostro* sequitur de vulnere sanguis.
> Æn. XII. 50.

Ver. 512. Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς,] Miro artificio, ut Poëma unum sit a capite ad *calcem, ubique* spectatur et interseritur *Achilles.*

Ver. 516. ὅθι μεθιέντας] Qua ratione vox, ὅθι, hic ultimam producat; itemque μέγα et ἴαχεν, ver. 506. vide supra ad α'. 51.

Ver. 520. εἰληλούθει.] Si εἰληλούθειν dixisset; jam non constitisset temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 522. Ἄχρις ἀπηλοίησεν·] Τὸ ἄχρις ἐνταῦθα κεῖται, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἀντὶ τοῦ διόλου. — Δύναται δὲ κοινότερον νοηθῆναι, ὅτι συνηλόησεν ὁ λίθος τοὺς τένοντας ἄχρις καὶ εἰς τὰ ὀστᾶ. Eustath. ad h. l. qui similia tradit ad Iliad. π'. p. 1062. Nec ἄχρι significare potest διόλου, nec altera ratio satis placet. An dicitur elliptice,

Κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
Θυμὸν ἀποπνείων· ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν περ,
Πείρως· οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
Χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενον βάλε δουρὶ
Στέρνον, ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
'Αγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄμβριμον ἔγχος
'Εσπάσατο στέρνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξὺ,
Τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
Τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι,
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
Οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.

Decidit, ambas manus caros ad socios pandens,
Animam expirans: ille autem accurrit, qui percusserat,
Pirus: vulneravitque hasta ad umbilicum; atque omnia
Effusa sunt humi intestina: illumque tenebræ oculos cooperuere.
Istum vero Thoas Ætolus irruentem percussit hasta
In pectore super mammam, fixum est autem in pulmone æs:
Prope autem ad illum accessit Thoas, et validam hastam
Extraxit pectore; strinxit autem ensem acutum,
Eoque is ventrem percussit medium, abstulitque animum.
Arma vero non exuit: circumstabant enim socii,
Thraces vertice-summo-comantes, longas hastas manibus tenentes,
Qui ipsum, magnum licet existentem, et fortem, et præclarum,
Propulsarunt a se: is vero recedens, vi repulsus est.

535 χασάμενος] MS. 542 ἀτὰρ] Fl.

pro ἄχρι πάντων vel παντὸς? quod habet Strabo VIII. p. 578. et alii. *Ern.*

Ver. 524. ὅς ῥ' ἔβαλέν περ] Qui centies observatiunculam de ῥα repetiit, hic non dixit, quid sit ῥα et περ. Τὸ περ hic me semper offendit, nec nunc concoquo. Usitata Homeri forma est: ὅς ῥ' ἔβαλέ μιν. *Ern.*

Ver. 525. οὖτα δὲ δουρὶ] Recte observarunt Grammatici, vocabulum οὖτα nullo modo ex οὐτάω deduci posse, (inde enim fit οὖτα ultima necessario producta;) sed ex οὐτάζω, οὔτᾰσα οὖτᾰ. Unde et οὔτημι, οὔτᾰμαι, οὐτάμενος etc. Porro, de hujus vocis significatione; Οἱ νεώτεροι οὐκ ἴσασι τὴν διαφορὰν τοῦ "οὐτάσαι" καὶ "βαλεῖν." Ὅμηρος δὲ "οὐτάσαι" μὲν τὸ ἐκ χειρὸς καὶ ἐκ τοῦ συνεγγὺς τρῶσαι, "βαλεῖν" δὲ τὸ πόῤῥωθεν. *Schol. ad Euripid. Hipp.* 684.

Ver. 526. Χύντο χαμαὶ χολάδες·] Rem *turpem* consulta verborum κακοφωνίᾳ depingit. Ita *Virgilius*, belli civilis horrorem;

Neu patriæ validas in viscera vertite vires.
Æn. VI. 833.

Ibid. τὸν δὲ σκότος] Vide supra ad ver. 461. et 503.

Ver. 527. ἐπεσσύμενον] Scholiastes legit, ἀπεσσύμενον, ἀπερχόμενον. *Clark.* Immo vid. Var. Lect.

Ὣς τώ γ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
Ἤ τοι ὁ μὲν Θρῃκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
Ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
  Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,
Ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατος ὀξέϊ χαλκῷ
Δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
Πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
Πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

Sic hi duo in pulvere prope invicem extensi sunt;
Hic quidem Thracum, ille vero Epeorum ære-loricatorum,
Duces; multi autem circum interfecti sunt et alii.
  Tum vero non pugnam quisquam reprehendisset interveniens,
Qui adhuc illæsus et invulneratus acuto ære
Versaretur in medio, duceretque ipsum Pallas Minerva,
Manu prehensa, ac telorum averteret impetum.
Multi enim Trojanorum et Achivorum die illo
Proni in pulvere prope inter se prostrati sunt.

Ver. 528. πάγη] Vide supra ad ver. 185.

Ver. 539. οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,] Τοιοῦτος δ' ἂν εἴη θεατὴς, ὁ τοῦ Ποιητοῦ ἀκροατής. *Eustath.*

Ver. 540. ἄβλητος καὶ ἀνούτατος] Recte Scholiastes: Ὁ μήτε ἀπὸ διαστήματος τρωθεὶς δόρατι ἢ ὀϊστῷ, μήτε δὲ ἐκ τοῦ ἐγγὺς ξίφει. *Neque eminus neque cominus vulneratus.* Vide et supra ad ver. 525.

ΤΗΣ

ʽΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ε΄.

ʽΥπόθεσις τῆς Ε΄. ʽΟΜΗΡΟΥ ʽΡαψῳδίας.

ΔΙΟΜΗ΄ΔΗΣ, ʼΑθηνᾶς αὐτῷ συλλαμβανομένης, ἀριστεύει, καὶ πολλὺς ἀναιρεῖ τῶν πολεμίων. Τιτρώσκει δὲ ʼΑφροδίτην κατὰ τῆς χειρὸς, καὶ Ἄρεα κατὰ τοῦ κενεῶνος. Αἰνείαν δὲ, πληγέντα ὑπʼ αὐτῦ λίθῳ, Ἀπόλλων διασώζει. Τληπόλεμος δὲ ὑπὸ Σαρπηδόνος ἀναιρεῖται. Τῷ δὲ Ἄρει Ζεὺς ἐπιπλήττει. ʼΙᾶται δὲ αὐτὸν Παιήων ὁ τῶν θεῶν ἰατρός.

ΑΛΛΗ.

ʼΑΠΑΓΑΓΩ΄Ν τὸν τοῦ Πηλέως ὁ Ποιητὴς πρόμαχον, ἕτερον τῶν ʽΕλλήνων προστῆσαι θελήσας, καὶ παράδοξον ἀριστείαν ἑρμηνεῦσαι, τὸν Τυδέως ἵστησι· καὶ διότι ὐχ οἷός τε ἦν ἐπίσης ἐκείνῳ τοὺς πολεμίυς φοβεῖν, φησὶν αὐτὸν ὑπὸ τῆς ʼΑθηνᾶς βοηθεῖσθαι, καὶ ἐξαιρέτῳ τιμῇ τετιμῆσθαι. ʽΟρᾶσθαι γοῦν ὑπὲρ τῶν ὤμων αὐτοῦ φοβερὸν πῦρ καιόμενον, ὡς τοὺς Τρῶας καταπλαγέντας ἐπὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν βοηθείᾳ καταφυγεῖν, φοβερώτερον αὐτὸν καὶ ʼΑχιλλέως νομίζοντας. Λέγει οὖν, "Οὐδʼ ʼΑχιλῆα ποθʼ ὧδέ γʼ ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν, Ὅνπερ φασὶ θεᾶς "ἐξέμμεναι· ἀλλʼ ὅδε λίην Μαίνεται, οὐδὲ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν." Τοῦτον τὸν τρόπον Διομήδης ὑπὸ τῆς ʼΑθηνᾶς βοηθούμενος, πολλοὺς τῶν Τρώων ἀναιρεῖ, καὶ Πάνδαρον τὸν παρασπονδήσαντα. Τιτρώσκει δὲ καὶ ʼΑφροδίτην συλλαμβανομένην τῷ παιδὶ Αἰνείᾳ· ὁμοίως δὲ καὶ Ἄρεα. Τὴν μὲν οὖν ʼΑφροδίτην ἡ μήτηρ Διώνη παραμυθεῖται· τὸν δὲ Ἄρεα ἰᾶται Παιήων, τοῦ Διὸς πρότερον αὐτῷ ἐπιπλήξαντος.

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ε΄.

Ἐπιγραφαί.

Διομήδους ἀριστεία.

Ἄλλως.

Εἶ, βάλλει Κυθέρειαν, Ἄρηά τε, Τυδέος υἱός.

ἜΝΘ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.

TUM vero Tydidæ Diomedi Pallas Minerva
Dedit robur et audaciam, ut conspicuus inter omnes
Argivos fieret, et famam insignem auferret.

Ver. 2. *Δῶκε μένος*] *Καὶ περὶ τὰς μάχας τὸ παθητικὸν καὶ τὸ ἐνθουσιῶδες, ἀνυπόστατόν ἐστι καὶ ἀήττητον. Ὃ καὶ τοὺς θεοὺς Ὅμηρος ἐμποιεῖν φησι τοῖς ἀνθρώποις, — καθάπερ ὅρμημα τῷ λογισμῷ καὶ ὄχημα τὸ πάθος προστιθέντας. Plutarch. de Virtute morali, sub finem.* Vide autem supra ad *α΄*. 194. et *β΄*. 169. et *δ΄*. 92.

Ver. 4. *Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθος*] *Al.* *Δαῖε δ' οἱ.* *Virgilius* hanc loquendi rationem sæpe est imitatus:

——— galea alta chimæram
Sustinet, Ætnæos efflantem faucibus ignes.
Æn. VII. 785.

——— geminas cui tempora flammas
Læta vomunt, patriumque aperitur vertice sidus.
Æn. VIII. 680.

——— tremunt in vertice cristæ
Sanguineæ, clypeoque micantia fulgura mittit.
Æn. IX. 732.

Terribilem cristis galeam, flammasque vomentem.
Æn. VIII. 620.

Ardet apex capiti, cristisque a vertice flamma
Funditur, et vastos umbo vomit aureus ignes;
Non secus ac liquida siquando nocte cometæ
Sanguinei lugubre rubent, aut Sirius ardor;
Ille sitim morbosque ferens mortalibus ægris
Nascitur, et lævo contristat lumine cœlum.
Æn. X. 270.

Quo ultimo in loco *inferiorem Homero Virgilium* existimavit *Macrobius*, eo quod "Minerva Diomedi suo, *pugnanti duntaxat*, flammarum addat ardorem:" Quod idem a *Virgilio*, "importune positum," cum "*necdum pugnaret* Æneas, sed tantum in "navi veniens appareret." lib. V. cap. 13. Ex altera parte, *Homero Virgilium* in eo *Superiorem* annotavit *Popius*, quod *Homero* in hac similitudine *Splendor* solummodo scribatur Sideris; *Virgilio*, significantius et *lugubris* Cometarum *rubor*, *sitisque et morbi* quos *Sirius ardor* portenderit, memorentur. Cæterum in his præcipue observandum; summo cum *ornatu*

Δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅςτε μάλιστα
Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελυμένος Ὠκεανοῖο·
Τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων·
Ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,

Accendebat *utique* ei ex galeaque et clypeo indefessum ignem,
Stellæ autumnali similem, quæ maxime
Splendide collucet lota in Oceano:
Talem ei ignem accendebat a capiteque et humeris;
Impulitque eum in medium, ubi plurimi tumultuabantur.
Erat autem quidam inter Trojanos Dares, locuples, inculpatus,

6 παμφαίνῃσι] MS.

atque *splendore orationis* dixisse utrumque Poëtam, quantum *terrorem* Heröis ad pugnam expediti incuteret *ASPECTUS.* Nec minus audaci figura etiam auram *RUMORIS*, cum ad concionem iret exercitus, expressit Poëta:

—— μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,
Ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος. ——
Iliad. β΄. 93.

Quin et *Achillis* ad pugnam redituri *FAMA* atque ipsa *EXSPECTATIO*, simili verborum atque imaginum magnificentia depingitur:

Ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
Χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.
Ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται,
—————— ὕψοσε δ' αὐγὴ
Γίγνεται ἀΐσσουσα, ——————
Ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανε.
Στῆ δ' ἐπὶ τάφρον ἰὼν, ——————
Ἔνθα στὰς ἤϋσ'· ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Φθέγξατ'· ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν. ——————
Οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
Ἂψ ὄχεα τρόπεον· ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
Ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
Δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
Δαιόμενον· τὸ δ' ἔδαιε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς·
Τρὶς δ' ἐκυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι.
Iliad. σ΄. 205—229.

Hæc cum de *Achillis* solummodo adventantis *RUMORE* summa cum laude dicta sint, non satis justa de causa videtur *Macrobius Virgilio* id vitio vertisse, quod *Æneam*, loco supra citato, "*necdum pug-* "*nantem, sed tantum in navi venientem,*" simili verborum splendore grandiloquo descripserit.

Ibid. ἀκάματον πῦρ,] Vide supra ad α΄. 398. Virg.

—————————— incendia vires
Indomitas —————— *Æn.* V. 680.

Ver. 5. Ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον,] "*No-* "*tandum,* ὀπωρινὸς, *ab Homero fuisse pro-* "*ductum, sed licenter; nam longe melius* "*corripietur;*" Phil. Labbé Prosod. p. 54. At qui, obsecro, *longe melius?* Certe non *licenter* produxit *Homerus*, quia *ubique* produxit. At *Hesiodus* quidem licenter, qui (ut alia multa) et corripuit, et produxit; Ἔργ. II. ver. 33. 292. 295. Vide supra ad β΄. 43. Porro εἰαρινὸς, χειμερινὸς, θερινὸς, penultimam quidem corripiunt; quippe ex ἔαρ, χεῖμα, θέρος, deducta. At ὀπωρινὸς, ab ὀπώρη, penultimam habere videtur ex ista η partim contractam, atque exinde productam.

Ver. 6. Λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελυμένος Ὠκεανοῖο·] Quod Homerus de *Sirio*, Virgilius similiter de stella *Veneris:*

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer unda,
Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,
Extulit os sacrum cœlo, tenebrasque resolvit.
Æn. VIII. 589.

Ver. 7. Τοῖόν οἱ πῦρ] Vide supra ad α΄. 51. n. 10. *Clark.* add. Dorvill. Vann. Crit. p. 394. *Ern.*

Ver. 9. Ἦν δέ τις — ἀμύμων, Ἱρεὺς]

Forte sacer Cybelæ Chloreus, olimque sacerdos,
Insignis longe —— *Æn.* XI. 768.

Ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης·
Τώ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·
Τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιϊν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
Ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρός·
Ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
Οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο·
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,

Sacerdos Vulcani; duoque ei filii erant,
Phegeus, Idæusque, pugnæ bene periti omnis:
Hi ei [*Diomedi*] semoti *a suis*, obvii proruerunt;
Hi quidem ab equis, ille vero a terra pugnam ciebat pedester.
Hi itaque quum jam prope erant in se mutuo vadentes,
Phegeus quidem prior emisit longam hastam,
Tydidæ vero super humerum sinistrum venit cuspis
Hastæ, nec percussit ipsum: posterior vero irruit hasta
Tydides; hujus autem non irritum telum fugit e manu;
Sed percussit pectus inter mammas, deturbavitque de equis [*de curru.*]
Idæus autem desiliit, relicto perpulchro curru,
Neque ausus est protegere fratrem interfectum:
Nam nec ipse quidem effugisset mortem atram;
Verum Vulcanus eripuit, servavitque caligine tectum,

12 ἀποκριθέντε] MS. R. Ibid. ἐναντίον] R. in MS. est ἐναντίω, sed supra scriptum ἐναντίον.

Ver. 12. ἐναντίω] *Al.* ἐναντίον.

Ver. 13. ἀφ' ἵπποιϊν,] Ἀφ' ἅρματος, ut recte Scholiastes.

Ibid. ὤρνυτο] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 16. ἤλυθ'] Vide supra ad γ'. 205. et ad α'. 37.

Ver. 18. τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος] Virgil.

At non hoc telum, mea quod vi dextera versat,
Effugies. ——— *Æn.* IX. 747.

Ver. 20. ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,] *Pedibus* ideo fugit, ut in turba posset melius *latere*. Ita *Barnesius*, recte. Alii alias commenti sunt causas, minus idoneas.

Ver. 22. Οὐδὲ γὰρ] Istud, γὰρ, non refertur ad id quod proxime præcessit, nempe *fugisse Idæum;* sed ad id quod eleganter reticetur, *fugisse* scilicet *Nequicquam; NAM neque sic quidem futurum fuisse, ut Effugisset, nisi* etc. *Virgilius* similiter.

Cadit et Ripheus, justissimus unus
Qui fuit in Teucris, et servantissimus æqui;
Dis aliter visum. ——— *Æn.* II. 426.

Ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
Ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
Δῶκεν ἑταίροισιν κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
Τὸν μὲν, ἀλευάμενον, τὸν δὲ, κτάμενον παρ' ὄχεσφιν,
Πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
Μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ·
Νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·
Τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος

Ne scilicet ei penitus senex tristis esset.
Equos autem abductos magnanimi Tydei filius,
Dedit sociis ut deducerent cavas ad naves.
Trojani vero magnanimi, ut viderunt filios Daretis,
Alterum quidem fugientem, alterum vero interfectum apud currus,
Omnibus perturbatus est animus: Cæterum cæsiis-oculis Minerva
Manu prehensum, verbis allocuta est impetuosum Martem:
"Mars, Mars, pernicies hominum, inquinate-cæde, murorum-eversor,
"An non jam Trojanos quidem sinemus et Achivos
"Pugnare, utris pater Jupiter gloriam præbeat;
"Nos autem cedamus, Jovisque evitemus iram?"
Sic fata, prælio eduxit impetuosum Martem:
Hunc quidem postea sedere fecit in herboso Scamandro.
Trojanos autem in fugam verterunt Danai; interfecitque virum quilibet

15 ἔγχεος] Aldd. J. R. T. 26 ἑταίροισι] Fl. 32 οὐκ ἂν δὴ καὶ Τρῶας ἐάσ.] T.

ubi istud, *aliter*, non refertur ad id quod proxime præcessit, nempe *justissimum fuisse Ripheum*, sed ad id quod elegantissime reticetur, *factum* utique *oportuisse, vulgi judicio, ut qui justissimus fuerat, simul cum cæteris non interisset. Clark.* Simplicius et melius fuerit, si vertas: *Enimvero nec ipse effugisset fatum dirum.* Non enim frustra fugit. *Ern.*

Ver. 27. Τρῶες δὲ μεγάθυμοι,] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 31. Ἆρες, Ἄρες] Ridiculum plane est, quod hic affert *Eustathius*; vocem, Ἄρης, *duplicem* habere etymologiam; aliam, quum primam producat; aliam, quum corripiat. Qua ratione hujusmodi syllabæ breves nonnunquam producantur, vide supra ad α'. 51. Cæterum hoc in loco et παθητικῶς, majori cum emphasi, ita fortasse pronunciari debuerit, ac si geminatam haberet literam ῥ; vel etiam ita fere, ac si scriptum fuisset, Ὦ Ἄρες, Ἄρες.

Ibid. τειχεσιπλῆτα,] *Al.* τειχεσιβλῆτα.

Ἡγεμόνων· πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἀρχὸν Ἁλιζώνων Ὀδίον μέγαν ἔκβαλε δίφρου·
Πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μήονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
Νύξ', ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.
Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον, αἵμονα θήρης,

Ductorum: primus utique Rex virorum Agamemnon
Ducem Halizonum Hodium magnum dejecit e curru:
Primo enim *ei* verso-in fugam in tergum hastam infixit
Humeros inter, perque pectora trajecit:
Fragorem vero edidit cadens, sonitumque dedere arma super ipso.
Idomeneus autem Phæstum interfecit, Mæonis filium
Bori, qui ex Tarne glebosa venerat:
Hunc utique Idomeneus hasta-inclytus longa hasta
Vulneravit, currum conscendentem, ad dextrum humerum:
Decidit autem de curru, horrendaque ipsum caligo invasit.
Hunc quidem inde Idomenei spoliarunt famuli.
Filium autem Strophii Scamandrium, peritum venationis,

39 μέγαν] in MS. additum a manu sec. 41 totus versus in MS. est a manu sec conf. v. 57. 42 δούπησε] Fl. 43 Μήονος] MS. 44 Μώρου] Fl. Θώρου Aldd. 1. 48 ἐσύλεον] Fl. ἐσσυλ. Fl. Ald. A. 1. 49 Καμάνδριον] A.

Ver. 32. ἐάσομεν] Pessime *Barnesius*, ἐάσσομεν. Vide supra ad δ'. 42.

Ver. 35. μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα·] Recedebat nimirum Trojanorum exercitus, *Scamandrum* versus.

Ver. 37. ἔκλιναν] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 40. στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν] Virgil.

Tum Pallas bijugis fugientem Rhætea præter
Trajicit ——— *Æn.* X. 399.

Ver. 42. Δούπησεν δὲ] Vide supra ad δ'. 455. et 504.

Ver. 43. Μήονος υἱὸν] *Strabo* legit, τέκτονος υἱὸν, lib. IX. pag. 633. Ex sequente, ver. 59. ut videtur.

Ver. 44. ἐκ Τάρνης] *Al.* ἐκ τ' Ἄρνης. Vide *Strab.* lib. IX. pag. 633. et *Pausan.* lib. IX. cap. 40.

Ibid. εἰληλούθει·] Si, εἰλήλουθε, dixisset, utique non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglice dicat, *Who Is come;* pro eo quod est, *Who Came.* Vide supra ad α'. 37.

Ver. 50. ὀξυόεντι,] Ἔγχεα ὀξυόεντα, ἐξ ὀξύης τοῦ δένδρου· ὡς καὶ Ἀρχίλοχος, "ὀξύη "ποτᾶτο·" ἀλλ' οὐ, τὰ ὀξέα, ὡς οἱ Γραμματικοὶ ἀποδιδόασι. *Porphyr. Quæstion. Homeric.* 11. Similiter et apud *Euripidem* legitur, *Heraclid.* ver. 727.

——— χειρὶ δ' ἐνθὲς ὀξύην. *Al.* ὀξύνην.

Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
Βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
Ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Οὐδὲ ἑκηβολίαι, ἧσιν τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
Ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
Τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·

Atrides Menelaus interfecit hasta acuta,
Bonum venatorem: docuit enim Diana ipsa
Jaculari ferarum omne genus, quas utique nutrit in montibus sylva.
Verum non ei tunc profuit Diana sagittis-gaudens,
Neque peritia-jaculandi-eminus, qua antea instructus erat:
Sed ipsum Atrides hasta-inclytus Menelaus
Ante se fugientem, in dorso vulneravit hasta,
Humeros inter, perque pectora trajecit.
Cecidit autem pronus, sonitumque dederunt arma super ipso.
Meriones vero Phereclum interfecit, fabri filium
Harmonidæ, qui manibus sciebat artificiosa omnia
Fabricari; egregie enim ipsum diligebat Pallas Minerva;

57 totus versus abest a MS. Vereor ne alterutro loco (hic aut v. 41.) sit insititius. 58 post hunc versum inseri in margine jubentur versus hi: *αἴολα, παμφανόωντα, παρέτρεσαν δὲ οἱ ἵπποι, ὠκύποδες, τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή.* e v. 295. 296.

Ver. 51. Ἐσθλὸν θηρητῆρα·] Virgil.
—— debellatorque ferarum. *Æn.* VII. 651.

Ver. 52. ὕλη.] Vide supra ad γ'. 151.

Ver. 53. Ἀλλ' οὔ οἱ τότε] Virgil.
—— nihil illos Herculis arma,
Nil validæ juvere manus. —— *Æn.* X. 319.

Ver. 55. δουρικλειτὸς] *Vulgg.* δουρικλυτὸς. At *Barnesius* edidit δουρικλειτός. Recte, ut mihi quidem videtur. Sic enim et Vulgati, *Odyss.* ό. 52. Similique analogia sæpe apud Homerum legitur et ἀγακλυτὸς et ἀγακλειτός. Neque nihili est, quod hunc versum non memoret *Athenæus* inter λαγαρούς, τοὺς ἐν μέσῳ χωλότητα ἔχοντας. lib. XIV. c. 8.

Ver. 56. οὔτασε δουρὶ,] Vide supra ad δ'. 525. et ad α'. 140.

Ver. 61. μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·] *Eustathius* ἐφίλατο deducit ex φίλημι: Alii contractum existimant ex ἐφιλήσατο. Pessime utrumque: Corripi enim omnino debuisset syllaba φι. Revera, qua analogia dicitur μαρτῦρόμαι, ἐμαρτῦρόμην, ἐμαρτῦράμην, in futuro autem μαρτὔροῦμαι, indeque μαρτὔρέομαι, quod per omnes Modos ac Tempora ὔ semper corripit; (vide supra ad α'. 338.) eadem analogia ex φῖλομαι deduxit Homerus ἐφῖλατο, et in imperativo φῖλαι: Ex quo Futurum deducetur φῖλοῦμαι; indeque φῖλέω, quod per

Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας,
Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
Οἷ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔ τι θεῶν ἐκθέσφατα ᾔδη·
Τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
Βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή·
Γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱὸν,
Ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ,
Ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
Τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
Ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός·

Qui etiam Alexandro fabricatus fuerat naves æquales,
Exordia malorum, quæ omnibus exitium Trojanis fuerunt,
Sibique ipsi; quoniam non deorum oracula intellexerat:
Hunc utique Meriones, cum scilicet assecutus esset insequens,
Feriit clunem ad dextram: at penitus
E regione juxta vesicam sub osse exiit cuspis:
In genua itaque cecidit ejulans, morsque ipsum circumtexit.
Pedæum vero interfecit Meges, Antenoris filium,
Qui nothus quidem erat, studiose tamen *eum* educavit nobilis Theano,
Æque cum dilectis liberis, gratificans marito suo.
Hunc utique Phylides hasta inclytus, prope cum venisset,
Feriit capitis ad occipitium acuta hasta:
E regione vero per dentes linguam subsecuit æs:

66 διαπρὸ] T. 67 ὕλη τ' ἀκ.] R. 68 ἀμφικάλυψιν·] MS. Fl. Aldd. J. R. 69 'Ηδαῖον] Fl. A. 1.

omnes Modos et Tempora ι semper corripit. Vide κ'. ver. 280. et υ'. ver. 304.

Ver. 62. νῆας ἐΐσας,] Vide supra ad α'. 306.

Ver. 63. 'Αρχεκάκους,] Virgil.

—— Primus leti, primusque malorum
Causa fuit. —— *Æn.* IV. 169.

—— Quæ prima malorum
Causa fuit. —— *Æn.* VII. 481.

Ver. 66. Βεβλήκει γλουτὸν] Similiter, ver. 73. βεβλήκει κεφαλῆς. Vide supra ad γ. 492. et ad α'. 37.

Ver. 67. ἤλυθ'] Vide supra ad γ'. 205.

Ver. 71. πόσεϊ ᾧ.] Qua ratione, πόσεϊ, hic ultimam producat; et ἀντικρὺ, ver. 67. 74. et 100. itemque Εὐρύπυλος, ver. 79. vide supra ad α'. 51. n. 10.

Ver. 72. Φυλείδης] Meges, Phylei filius; ver. 69.

Ver. 81. ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν·] Virgil.

Te decisa suum, Laride, dextera quærit;
Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant. *Æn.* X. 395.

Ver. 83. πορφύρεος θάνατος] *Homero*

Ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
Υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
Ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
Τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον,
Φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν·
Αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
Ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
Ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἢ μετ' Ἀχαιοῖς·
Θῦνε γὰρ ἀμπεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς,

Ceciditque in pulvere, frigidumque prehendit æs dentibus [*mordicus*].
Eurypylus vero Euæmonides Hypsenora nobilem,
Filium magnanimi Dolopionis, qui Scamandri
Sacerdos fuerat, deique instar honorabatur a populo;
Hunc utique Eurypylus, Euæmonis præclarus filius,
Ante se fugientem, in cursu percussit in humero,
Ense impetu facto; absciditque manum gravem;
Sanguinolenta vero manus in campo cecidit: hunc autem oculos
Occupavit purpurea mors et fatum violentum.
Sic hi quidem laborabant per acre prœlium.
Tydidem autem non dignosses, utris interesset,
Utrum cum Trojanis versaretur, an cum Achivis:
Furibundus enim ferebatur per campum, fluvio inundanti similis,

71 τίκτε ῥ] Ald. 2. 3. J. 75 ὀδοῦσι] R. 77 Σκαμάνδρου] Aldd. J. R.

πορφύρεος θάνατος, non est *purpurea mors*, qua ratione *Virgilius* dixit, de eo qui sanguinem ense trajectus vomeret: "*Purpuream vomit ille animam;*" sed, ut recte interpretatur Scholiastes, *Atra mors*. Sic infra,

— θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψε. π'. 350.
— πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασα ἑαυτήν. ρ'. 551.

Porro, qua analogia πορφύρεος e πορφύρω deducatur; vide supra ad α'. 338. et 482. *Clark*. Immo nihil impedit, quo minus et hic *purpurea mors* vertatur: nec Virgilius l. c. purpuream mortem dixit, quia moriens sanguinem vomebat; sed quia color purpureus habet aliquid fusci et nigricantis, præsertim in purpura viliori, unde apud Ciceronem etiam *purpura fusca* occurrit, propterea *purpureus* apud poëtas pro nigro ponitur: ut cum *purpureum mare* dicitur Virgil. G. IV. 373. ubi v. Serv.

Ver. 84. Ὣς οἱ μὲν πονέοντο] Virgil.

Atque ea per campos — dum Marte geruntur.
Æn. VII. 540.

Ver. 87. ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς,]

Χειμάῤῥῳ, ὅςτ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
Τὸν δ' ὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
Οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ἀλωάων ἐριθηλέων,
Ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Πολλὰ δ' ὑπ' αὐτῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, ὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς ὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
Θύνοντ' ἀμπεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
Αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
Καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
Θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊςὸς,

Torrenti, qui velociter fluens dissipat pontes;
Quem utique neque pontes muniti coërcent,
Neque septa retinent camporum perquam-virentium,
Venientem derepente, quando ingruerit Jovis imber;
Multæ autem ab ipso segetes dejectæ sunt lætæ juvenum:
Sic a Tydide densæ turbabantur phalanges
Trojanorum; nec ipsum sustinebant, multi licet existentes.
Hunc autem postquam vidit Lycaonis præclarus filius
Furibunde ruentem per campum, ante se turbantem phalangas,
Illico contra Tydidem intendebat incurvos arcus,
Et percussit irruentem, assecutus ad dextrum humerum
Thoracis cavitatem: pervolavit autem acerba sagitta,

96 πρόσθεν] Fl. 99 θώρηκος] Fl. 101 αὖτε] Fl. 104 ἀνασχήσεσθαι] MS. R. A. 2. 3. J. 106 ὡς φατ' ἐπευχ.] R. 107 πρόσθεν] Fl.

Montibus ex altis magnus decursus aquai,
Fragmina conjiciens sylvarum, arbustaque tota;
Nec validi possunt pontes venientis aquai
Vim subitam tolerare; ita magno turbidus imbri
Molibus incurrit validis cum viribus amnis:
Dat sonitu magno stragem, volvitque sub undis
Grandia saxa; ruit, qua quidquam fluctibus obstat. *Lucret.* lib. I. 284.

——— torrentis aquæ, vel turbinis atri
More furens. ——— *Æn.* X. 603.

Non sic, aggeribus ruptis cum spumeus amnis
Exiit, oppositasque evicit gurgite moles;
Fertur in arva furens cumulo, camposque per omnes
Cum stabulis armenta trahit. ——— *Æn.* II. 496.

——— aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, sternit sata læta boumque labores,
Præcipitesque trahit sylvas.——— *Ibid.* ver. 305.

Pulcherrime uterque Poëta: *Macrobius* tamen *Virgilium* hoc in loco dignitatem *Homeri* non assecutum censet: Lib. V. cap. 13.

Ver. 90. ἐριθηλέων,] Pronunciabatur ἐριθηλῶν.

Ver. 91. ἐπιβρίσῃ] Vide infra ad ν'. 343.

Ver. 92. κάλ'] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. ἔργα κατήριπε] *Segetes*, vertit Clarkius. Sed id non satis convenit τῷ κατήριπε, quamquam ἔργα sic dicuntur. Nil impedit, quo minus etiam intelligantur arbores consitæ. *Ern.*

Ver. 93. Ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ] Virgil.

Ἀντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ·
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
Βέβληται γὰρ ἄριςος Ἀχαιῶν· οὐδέ ἑ φημὶ
Δηθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
Ὦρσεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, ἀπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
Ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν
Ἔςη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊςόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε·

Atque in oppositam partem perrupit; fœdabaturque sanguine thorax:
Super hoc autem altum clamavit Lycaonis clarus filius;
" Ingruite, Trojani magnanimi, stimulatores equorum:
" Vulneratus est enim fortissimus Achivorum: nec ipsum autumo
" Diu toleraturum acrem sagittam, si vere me
" Impulit rex, Jovis filius, proficiscentem ex-Lycia."
Sic dixit jactabundus: Hunc vero non sagitta velox interfecit;
Sed relato pede ante equos et currus
Stetit, et Sthenelum allocutus est, Capaneïum filium;
" Propera, suavissime Capaneïade, descende de curru;
" Ut mihi ex humero trahas acerbam sagittam."
Sic dixit: Sthenelus autem de curru desiliit in terram;

108 Καπανῆος υἱὸν] A. 2. 3. 109 Ὄρσεο] Sic edd. omnes ante Barnes. qui e MSS. edidit ὄρσο. Consentit MS. Lips. 110 ἐρύσῃς] edd. ante Barn. omnes.

Sic Turno, quacunque viam secat, agmina cedunt,
Conversæque ruunt acies. — Æn. XII. 369.

Ver. 95. Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς] Pandarus.

Ver. 103. Βέβληται γὰρ ἄριςος] Vide supra ad α΄. 37. Virgil.

Pars belli haud temnenda, viri, jacet altus Orodes:
Conclamant socii. —— Æn. X. 737.

Ver. 105. ἀπορνύμενον] Vide supra ad γ΄. 260.

Ver. 109. Ὄρσο, πέπον] Ita Barnesius ex Codd. vett. et MSS. Recte, ut opinor. Al. ὄρσεο: Quod erat, ὄρσου. Clark. Vid. Var. Lect.

Ibid. καταβήσεο] Videtur mihi Imperativus ex Futuro deductus, (vide infra ad ι΄. 613.) licet id non agnoscant Grammatici, erraréque eos, qui verbum hic in Præsenti fingunt καταβήσομαι. (Vide supra ad β΄. 35.) Quanquam, analogia non dissimili, persæpe usurpare visus est *Homerus*, verbum δύσομαι, δύσεο, ἐδύσετο, etc.

Ver. 110. ἐρύσσῃς] Ita *Barnesius*, ex MSS. Recte. *Al.* ἐρύσῃς: Quod penultimam corripit. διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου, ver. 112. *Clark*. Sic et MS. Lips. bene.

Ver. 114. Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο] Virgil.

—— sic voce precatur:
Tu dea, tu præsens nostro succurre labori.
Æn. IX. 403.

Πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
Αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
Δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κλῦθί μοι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
Εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
Δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη·
Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
Ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ
Δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
Γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
Ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.

Et adstans, sagittam velocem penitus-trajectam extraxit humero:
Sanguis autem ejaculabatur *se* per tortilem annulis tunicam.
Tum vero vota concepit pugna strenuus Diomedes;
" Audi me, Ægiochi Jovis filia, indomita:
" Si unquam mihi et patri favens astitisti
" Ardenti in pugna, nunc rursus mihi fave, Minerva:
" Atque da me virum *istum* interficere, et *eum* intra impetum hastæ venire,
" Qui me percussit præveniens, et gloriatur, neque me dicit
" Diu amplius visurum splendidum lumen Solis."
Sic dixit precans; eum vero exaudivit Pallas Minerva,
Ac membra fecit levia, pedes, et manus desuper:
Et prope stans verbis alatis est allocuta;
" Confidens jam, o Diomedes, contra Trojanos pugna:
" Nam tibi in pectoribus robur paternum immisi
" Intrepidum, quale habuit vibrator-scuti eques Tydeus.

112 διαμπαρὲς] MS. 117 ἄν τί με] Fl. A. 1. Sic et MS.

Ver. 115. Κλῦθί μοι,] *Al.* Κλῦθί μευ: Ut et alibi. Quod perinde est.

Ibid. Αἰγιόχοιο] Vide supra ad α'. 202.

Ibid. ἀτρυτώνη·] Vide supra ad β'. 157.

Ver. 117. νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, 'Αθήνη·] Ita omnino legendum: Non, ut plerique, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλε' 'Αθήνη. Nam φιλέειν, primam *necessario* corripit; φίλασθαι, eandem *necessario* producit. Vide supra ad ver. 61. et ad α'. 338.

Ver. 118. Δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,] Virgil.

Hunc sine me turbare globum, et rege tela per auras. *Æn.* IX. 409.

Scholiastes ἑλεῖν interpretatur ἐν χερσὶν ἔχειν· ἐπιφέρει γὰρ, εἰς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν. Sed nihil impedit, quominus et hoc in loco, ἑλεῖν, sit *interficere*. Nam, *hastæ suæ patere*, et *interfici*, uno eodemque

Ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
Ὄφρ' εὖ γινώσκῃς ἠμὲν θεὸν, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
Τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
Μήτι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Καὶ, πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
Δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλεν μένος, ὥστε λέοντα,
Ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
Χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐδὲ δαμάσσῃ·
Τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
Αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,

" Caliginem vero tibi ab oculis abstuli, quæ prius inerat,
" Ut bene dignoscas tum deum, tum etiam hominem.
" Itaque nunc siquis Deus tentans te huc venerit,
" Nequaquam tu immortales deos contra pugna
" Alios: Verum si Jovis filia Venus
" Venerit in pugnam, hanc vulnera acuto ære."
Sic quidem locuta discessit cæsiis-oculis Minerva:
Tydides vero reversus primis pugnatoribus mixtus est.
Et, licet antea quoque animo promptus *esset* adversus Trojanos pugnare,
At tunc tamen illum ter tantum occupavit robur, instar leonis,
Quem opilio in agro apud lanigeras oves
Perstrinxerit quidem caulam transilientem, nec tamen interfecerit:
Hujus quidem vim irritavit; postea vero non amplius repellit,
Sed stabula subit, *oves*que desertæ fugantur;
Atque hæ quidem confertæ aliæ super alias sternuntur,

134 δ'] abest ab ed. R. ἐμίγη] A. 1. 141 ἀγχηστῖναι] Edd. vett. in MS. litera est erasa. Sed spatium indicat η fuisse a manu pr.

æstimat *Diomedes*: "*Da mihi, ut virum* "*istum interficiam; da utique, ut intra* "*hastæ meæ jactum accedat.*"

Ver. 126. ἱππότα Τυδεύς.] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 127. Ἀχλὺν δ' αὖ τοι] Virgil.

—— namque omnem, quæ nunc obducta tuenti
Mortales hebetat visus tibi, et humida circum
Caligat, nubem eripiam. —— *Æn.* II. 604.

Ver. 128. Ὄφρ' εὖ γινώσκῃς] Quæritur; Quî ergo Glaucum deinceps ignoravit, (ζ. 123. 128.) homone esset, an deus? *Καί φαμεν, ὅτι πρὸς καιρὸν ἀφῄρηται τὴν ἀχλὺν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἵνα τρώσῃ τὴν Ἀφροδίτην καὶ Ἄρεα. Schol.*

Ver. 130. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α'. 398.

Αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
Ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείνορα, ποιμένα λαῶν·
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
Τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῖδα παρ' ὦμον
Πλῆξ· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου.
Τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
Υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
Ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
Βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,

At ille alacer ex alto exilit ovili:
Sic alacer Trojanis mixtus est fortis Diomedes.
Tunc interfecit Astynoum, et Hypenora, pastorem populorum;
Altero quidem super mammam percusso ærata hasta;
Alterum autem ense magno, in jugulo ad humerum
Percussit: ab cervice vero humerum abscidit, et a dorso.
Atque hos quidem omisit: Abantem vero petebat, et Polyïdum,
Filios Eurydamantis, somniorum interpretis senis:
Quibus non, ad bellum proficiscentibus, senex interpretatus est somnia,
Verum ipsos fortis Diomedes interfectos spoliavit.
Perrexit autem *deinceps* ad Xanthum Thoönaque, Phænopis filios,

148 Πολύιδον] MS. ἔασ'] R. 153 ὁ δὲ, τείρετο] Fl. A. 1. placet. ὃδ' ἐτείρετο] A. 2. 3. J. male.

Ver. 132. τήνγ' ἐτάμνεν ὀξέϊ χαλκῷ.] Vide infra ad ver. 336.

Ver. 140. Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται,] Σταθμοί, inquit *Eustathius*, τὰ ἐν τοῖς ἀγροῖς ζωοστάσια, αἱ ἐπαύλεις· καὶ ὅλως κατοικίαι ἀγροτικαί. Alii igitur hoc ita accipiunt, ut dicatur *Pastor se in ædibus abscondere; quæ autem a Pastore deserta sint, loca omnia terrore repleta; ovesque in stabulis confertim sterni.* Alii *Leonem* intelligunt *stabula subire dictum*, ad oves diripiendas. Porro istud, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται, quod *Eustathius* ad ποίμνια refert, *Scholiastes* a *Barnesio* citatus ita accipit, ut scilicet *Pastor* dicatur τὴν ἐρημίαν φοβεῖσθαι. Quæ quidem, ad sententiam, eodem redeunt omnia.

Ibid. ἐρῆμα] Ita Veteres, teste *Eustathio*. Al. ἔρημα. Sed hoc leviculum.

Ver. 141. ἀγχιστῖναι] *Al.* ἀγχηστῖναι.

Ver. 142. βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·] "*Exilit EX ovili;*" vel *in agros*, postquam oves diripuit; vel *in stabula interiora*, ut oves eo jam præ metu confertas diripiat. Quod enim affert Scholiastes apud *Barnesium*, (βαθέης Ἐξάλλεται αὐλῆς, ἀντὶ τοῦ, Εἰσάλλεται εἰς τὴν βαθεῖαν ἔπαυλιν ἔνδον,) plane est absurdissimum. Quodque ait *Eustathius*, (ἡ γὰρ, Ἐξ, πρόθεσις, οὐ μόνον τὴν ἔξω δηλοῖ σχέσιν, ἀλλὰ καὶ ὕψωμα πολλάκις σημαίνει· ὡς καὶ ἐν τῷ, Ἐξωγκώθη· καὶ ἐν τῷ, ἐκνεμίας) neque *verum* est in istis ipsis, quæ affert, vocabulis; neque, si in istis *verum esset*, posset id ullo modo locum habere in *Verbis motum significantibus*; ut adeo ἐξάλλεσθαι, exempli causa, τὴν ἔξω σχέσιν non exprimeret; neque ab ὑπεράλλεσθαι quicquam differret.

Ver. 143. Ὡς μεμαὼς] Virgil.

——— Pœnorum qualis in arvis

Ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δ' ἐτείρετο γήραϊ λυγρῷ,
Υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
Ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
Ἀμφοτέροιν· πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
Λεῖπ', ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
Δέξατο· χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμονά τε, Χρόμιόν τε.
Ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξει
Πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον καταβοσκομενάων·
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς

Ambos provecta-ætate-genitos: ipse vero conficiebatur senecta tristi,
Filium vero non susceperat alium, *quem* hæredem relinqueret.
Tum ille hos interfecit, eorumque eripuit animam
Amborum; patri vero luctum et curas tristes
Reliquit, quoniam non vivos ex pugna reversos
Accepit; curatores vero hæreditatem partiti sunt.
Tunc filios Priami duos corripuit Dardanidæ
In uno curru existentes, Echemonaque, Chromiumque.
Ut vero leo inter boves insiliens cervicem fregit
Juvencæ, vel bovis, fruticetum depascentium;
Sic hos ambos de curru Tydei filius

156 ἀμφοτέρω] MS. a manu pr. sed ν addidit manu sec. 159 ὗιος] Fl. A. 1. 160 Ἐχίμμονα] MS. Ἐχίμονα] edd. vett. omnes. 161 θορῶν] MS. edd. vett. ἄξη] MS. sed superscr. *u*.

Saucius ille gravi venantum vulnere pectus
Tum demum movet arma leo, ——
—— et fremit ore cruento:
Haud secus accenso gliscit violentia Turno.
Æn. XII. 4.

Ver. 146. ξίφεϊ μεγάλῳ] Qua ratione, ξίφεϊ, hic ultimam producat; itemque, πατέρι, ver. 156. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 148. Τὸν μὲν ἔασ',] Vide supra ad δ'. 42.

Ver. 150. Τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,] Vel, *Quibus nequicquam, cum ad bellum proficiscerentur, interpretatus est somnia:* (vide infra, ver. 198.) Vel, *Quibus, nunquam reversuris, interpretatus est somnia:* Vel, *Quibus non amplius interpretaturus erat somnia reversis.* Ab *Eustathio* laudatur hæc ambiguitas. Mihi videtur, non utique *Poëtæ*, sed *Nobis* jam Græce minus scientibus omnino tribuenda. Alio adhuc modo interpretatur *Popius:* nempe *senem, quoniam filii ejus non reverterentur, Somniis interpretandis, quid tandem de iis actum esset, quæsitum isse.* At vero cur, ante confectum bellum, ut filii reverterentur, omnino expectaret senex; equidem nihil video. Porro, de *Prosodia* vocis ἐκρίνατο, vide supra ad α'. 309. *Clark*. Mihi simplicissimum videtur interpretari: *quibus euntibus* (ad bellum) *pater non interpretatus erat somnia*, neglexerat interpretari somnia, sive nulla somnia interpretatus erat, ut a bello absterreret et domi retineret. Ἐρχόμενοι sunt *euntes:* σὺν δὲ δύ' ἐρχομένω etc. Mox 198. μοι ἐρχομένῳ est *ad bellum abeunti*. *Ern*.

Ver. 151. Ἀλλά σφεας] Credo pronunciatum fuisse, Ἀλλὰ σφᾶς· ut alibi.

Ver. 155. ἐνάριζε,] *Al.* ἐνάριξε· ut supra ver. 151. *Clark*. Ἐνάριζε verum esse, patet e sequentibus imperfectis.

Βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
Ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
Βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
Εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε·
Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
Καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,
Οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων·
Ἀλλ' ἄγε, τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασ-
Ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε [χὼν,
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.

Deturbavit sæviter invitos, posteaque armis spoliavit;
Equos vero suis sociis dedit ad naves agendos.
Hunc autem vidit Æneas dissipantem ordines virorum,
Cœpitque ire perque pugnam et per strepitum hastarum,
Pandarum deo-parem quærens, sicubi inveniret.
Invenit *utique* Lycaonis filium laudatumque, fortemque:
Stetitque ante ipsum, verbumque eum contra locutus est;
"Pandare, ubi tibi arcus et volucres sagittæ,
"Et gloria? qua nullus tecum contendit hic quidem vir,
"Neque quisquam in Lycia te gloriatur esse præstantior:
"Sed age, huic immitte viro sagittam, Jovi manibus sublatis,
"Quisquis is *sit*, *qui* vincit, et sane malis multis affecit
"Trojanos: quoniam multorumque et fortium genua solvit.

174 ἄφες] A. 2. 3. J. v. ad α'. 51. 178 ἐπὶ] MS.

Ibid. φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν Ἀμφοτέροιιν] Virgil.

——— Morere, et ne fratrem desere frater.
Æn. X. 600.

Vide autem infra ad ί. 478.

Ver. 158. χηρωσταὶ] Verte: *propinqui*, non *curatores:* ut interpretatur Eustathius aliis locis, et Hesychius. *Ern.*

Ver. 161. αὐχένα ἄξῃ] *Al.* αὐχέν' ἔαξε.

Ver. 166. Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,] Virgil.

Hunc ubi miscentem longe media agmina vidit.
Æn. X. 721.

Ver. 169. Εὗρε Λυκάονος] Vid. ad. 276. *Ern.*

Ver. 171. Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον,] Virgil.

——— heroüm quondam fortissime frustra,
Tantane tam patiens nullo certamine tolli
Dona sines? Ubi nunc nobis deus ille, magister
Nequicquam memoratus Eryx? ubi fama per omnem
Trinacriam? ——— *Æn.* V. 389.

Ibid. πτερόεντες ὀϊστοὶ,] Virgil.

——— volatile ferrum. *Æn.* IV. 71.

Ver. 172. ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,] Ἐπεὶ δὲ — οὔτ' ἐμπαθὴς ψυχὴ παῤῥησίαν ἀναδέχεται καὶ νουθεσίαν ἄκρατον, ἐν τοῖς χρησιμωτάτοις ἐστὶ τῶν βοηθημάτων ὁ παραμιγνύμενος ἐλαφρὸς ἔπαινος· ὥσπερ ἐν τούτοις, — "Ποῦ τοι τόξον, — ᾧ οὔτις τοι ἐρίζε-

Εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
Ἱρῶν μηνίσας· χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδείδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
Ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
Ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
Εἰ δ' ὅγ' ἀνήρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱός,
Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
Ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
Ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
Ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
Δεξιόν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·

"Nisi quis deus est, iratus Trojanis,
"Ob sacrificia succensens: Difficilis autem dei est ira."
Huic autem respondit Lycaonis clarus filius;
"Ænea, Trojanorum princeps ære-loricatorum,
"Tydidæ eum ego bellicoso in omnibus assimilo,
"Clypeo agnoscens, oblongaque galea,
"Equosque inspiciens: plane vero haud scio, an deus sit.
"Quod si hic homo, quem dico, bellicosus *sit* Tydei filius,
"Non hic sine deo ista furens facit, sed aliquis prope
"Stat immortalium, nebula involutus humeros,
"Qui ab isto sagittam velociter involantem avertit alio:
"Jam enim ei immisi telum, et ipsum percussi in humero
"Dextro, penitus per thoracis cavitatem;

182 γινώσκων] Fl. Ibid. τρυφαλείῃσι] Id. 187 κιχήμενον] R.

"ταυ ἐνθάδε γ' ἀνήρ;" *Plutarch. Quomodo Adulator ab Amico internosc.* sub finem.

Ver. 173. εὔχεται εἶναι] Vid. de sensu ad α'. 91. add. infr. 248. *Ern.*

Ver. 174. τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ — Ὅστις ὅδε κρατέει] Virgil.

Unus homo, ————
———— tantas strages impune per urbem
Ediderit? juvenum primos tot miserit Orco?
Æn. IX. 783.

Ver. 178. μηνίσας·] Secundam *producit*, quippe a μηνίω deducta. Nam quæ in ίζω desinunt, penultimam in Futuris et Aoristis *corripiunt.*

Ibid. ἔπι μῆνις.] *Al.* ἐπιμῆνις.

Ver. 185. Οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ] Similiter, ver. 1.

———— Παλλὰς Ἀθήνη
Δῶκε μένος καὶ θάρσος. ————

Et Apollo,

———— ἐμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
ό. 262.—Et,

———— οὐκ ἄν τις ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,
Νόσφι θεῶν. ———— μ'. 465.

———— Non hæc sine numine Divûm
Eveniunt. ———— *Æn.* II. 777.

Ver. 186. Ἕστηκ' ἀθανάτων,] Vide supra ad α'. 398. et ad γ'. 434.

Ibid. νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,]
Nube candentes humeros amictus.
Horat. Carm. I. 2. ver. 31.

Καί μιν ἔγωγ᾽ ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
Ἔμπης δ᾽ οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
Ἵπποι δ᾽ οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ᾽ ἐπιβαίην·
Ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
Καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
Πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
Ἑστᾶσιν, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
Ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
Ἵπποισίν μ᾽ ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
Ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦτ᾽ ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,

" Et ipsum ego putavi ad Plutonem demissum iri,
" Attamen non occidi: Deus sane aliquis est iratus.
" Equi autem non adsunt, et currus, quos conscendam:
" Sed alicubi in sedibus Lycaonis undecim *sunt* currus
" Pulchri, novi, recens-facti; circumque vela
" Expansa sunt: apudque eorum unumquemque bijuges equi
" Adstant, hordeum album comedentes, et avenas.
" Atqui mihi valde multa senex bellator Lycaon
" Proficiscenti mandata dabat in-sedibus affabre-factis:
" Equis me jubebat et curribus vectum
" Præesse Trojanis in acribus pugnis:
" Sed ego non parui, (profecto multo satius fuisset,)
" Equis parcens; ne mihi indigerent pabulo,

199 ἵπποισι] R. A. 2. 3. J. Ibid. ἐμμεμαῶτα] Fl. A. 1. 203 ἠλομένων] A. 2. 3. J. R. T. 205 τόξοισι] MS.

Ver. 187. ἴτρωπιν ἄλλῃ·] Virgil.
——— septenaque tela ——
Irrita, deflexit partim stringentia corpus.
Æn. X. 329.

Ver. 189. ἀντικρὺ] Qua ratione, ἀντικρὺ, hic ultimam producat; itemque, γὰρ, versu praecedente; vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 190. προϊάψειν,] Vid. dicta de h. v. ad Iliad. α'. 3. quæ h. l. confirmantur. *Ern.*

Ver. 194. Καλοὶ,] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 195. δίζυγες ἵπποι]
——, equi bijuges. ————
Virgil. Georgic. III. 91.

Ver. 197. Ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ] Pulcherrime hæc omnia, et ad *personam* convenientissime.

Ibid. αἰχμητὰ Λυκάων] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 199. ἐμβεβαῶτα] Ita edidit *Barnesius* ex *MSS.* et *Editt. Vett. Stephanus* aliique, ἐμμεμαῶτα. Vide autem supra ad β'. 818. *Clark.* Ἐμβεβ. etiam MS. Lips. ἐμμεμ. si est, e MSS. ortum est ex iis, in quibus β ita scribitur, ut cum μ et κ facile confundatur. vid. Var. Lect. ad ver. 91. Falso autem, a Clarkio omnes vett. edd. laudari pro ἐμμεμ. patet e Var.

Ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
ᵃὯς λίπον· αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλυθα,
Τόξοισιν πίσυνος· τὰ δέ μ' ἐκ ἄρ' ἔμελλον ὀνήσειν.
Ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρείδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιϊν
Ἀτρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλε ἀγκύλα τόξα
Ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
Ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
Πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
Εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,

ᵃ Viris *in urbe* inclusis, soliti pasci largiter.
" Sic *eos* reliqui; ac pedes ad Ilium veni,
" Arcubus fretus: qui tamen mihi non erant profuturi.
" Jam enim duobus principibus *sagittam* immisi,
" Tydidæque et Atridæ; atque ex ambobus
" Verum sanguinem elicui percussis: irritavi autem magis.
" Ideo malo fato de paxillo curvos arcus
" Die illo detraxi, cum Ilium ad amœnum
" Dux fui Trojanis, gratificans Hectori nobili.
" Quod si rediero, et adspexero oculis
" Patriam meam, uxoremque, et altam magnam domum;
" Illico post mihi caput abscidat hostilis vir,
" Si non ego hos arcus lucido in igne posuero,

209 πασσάλυ] MS. 212 ὀφθαλμοῖσιν] Fl. R. A. 2. 3. J. 213 ὑψηρεφὲς] MS.

Lect. Nam Rom. Ald. sec. tert. Junt. habent ἐμβιβ.

Ver. 202. *Ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,*] Veritus ne in urbe obsessa non esset, unde equis pabulum suppeditaretur. *Eustathio* aliter: *Διὰ φειδωλίαν, ὡς ἂν μὴ δαπανῷ πολλὰ εἰς αὐτούς.— οὕτω, παρὰ τὸ δέον, ἀνελεύθερος·— ἀναλωμάτων φειδοῖ, τοῦ συμφέροντος ἀμελεῖ.* Quod quidem non videtur dixisse Poëta. Hominem enim describit, non tam *pecuniæ parcum*, quam *consilii improvidum*. *Clark.* Et addit poëta, eos equos large pasci solitos: *εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην*, quod in bello sæpe non licet.

Ver. 203. *ἄδδην.*] *Al. ἄδην et ἄδην.*

Ver. 204. *εἰλήλουθα,*] Hoc est, quod aiunt Galli, *Je suis venu*. Vide supra ad *α'*. 37.

Ver. 208. *Ἀτρεκὲς αἷμ'*] Sanguinem verum, manifestum, atque in armis etiam colore rubro interlitis conspicuum. Ut recte notavit *Popius.*

Ver. 212. *Εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι*] *Virg.*

——— patriis ut redditus oris,
Conjugium optatum et pulchram Calydona viderem. *Æn.* XI. 269.

Ver. 213. *ὑψερεφὲς*] *Al. ὑψερεφής.*

Ver. 214. *ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι*] Non,

Χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Μὴδ' οὕτως ἀγόρευε· πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
Πρίν γ' ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ, σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,
Ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔντεσι, πειρηθῆναι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο,
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι·
Τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
Ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
Δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·

"Manibus confractos: inutiles enim mihi sunt-comites."
Hunc autem vicissim Æneas, Trojanorum dux, contra allocutus est;
"Ne sic loquere: prius vero non erit aliter,
"Quam nos ambo adversus hunc virum, cum equis et curribus,
"Obviam invecti, cum armis, experti fuerimus.
"Verum age, meos currus conscende; ut videas
"Quales *sint* Troïi equi, periti *per* campum,
"Rapide valde huc et illuc insequi, et fugere:
"Qui et nos ad urbem salvos perducent, si denuo
"Jupiter Tydidæ Diomedi gloriam præbuerit.
"Verum age, nunc scuticam et habenas miro-artificio-factas
"Accipe, ego vero de equis decedam, ut pugnem.
"Vel tu Hunc excipe, curæ autem erunt mihi equi."
Hunc autem vicissim allocutus est Lycaonis clarus filius;

219 ἵπποισι] MSS. edd. vett. 221 ἀλλά γ'] Fl. 227 ἐπιβήσομαι] Fl. A. 1. male.

κάρη τάμοι ἀπ' ἐμεῖο, sed, κάρη ἐμεῖο ἀποτάμοι.

Ver. 215. φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,] Ὀργιζόμεθα καὶ πολεμίοις, καὶ φίλοις, καὶ τέκνοις, καὶ γονεῦσι, καὶ θεοῖς, νὴ Δία, καὶ θηρίοις, καὶ ἀψύχοις σκεύεσιν· ὡς ὁ Θάμυρις, — ῥηγνὺς ἁρμονίαν χορδοτόνου λύρας· καὶ ὁ Πάνδαρος, αὑτῷ καταρώμενος, εἰ μὴ τὰ τόξα καταπρήσειε, χερσὶ διακλάσσας. Ὁ δὲ Ξέρξης καὶ τῇ θαλάττῃ στίγματα καὶ πληγὰς ἐνέβαλλε. *Plutarch. de Ira cohib.*

Ver. 219. ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ, — ἐλθόντε,] Non utique, νὼ ἐπὶ τῷδ' ἀνδρὶ, (nam ea ratione inficete admodum *transposita* esset vox νὼ) sed, ἐπελθόντε νὼ τῷδ' ἀνδρί.

Ibid. ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν,] *Al.* ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν. Quod perinde est. Vide ad α'. 51. n. 8. *Clark.* Sed ἵπποισι verum est, auctoribus libris, et ob notata, ad α'. 2.

Ver. 221. ἐπιβήσεο,] Vide supra ad ver. 109. et ad β'. 35.

Ver. 222. Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι,] Ἐνταῦθα οὐχ ἁπλῶς οἱ Τρωϊοί· οὐ γὰρ ἔχουσί τι ἐξαίρε-

Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ᾽ ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
Μᾶλλον ὑφ᾽ ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
Οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεϐώμεθα Τυδέος υἱόν.
Μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ᾽ ἐθέλητον
Ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
Νῶϊ δ᾽ ἐπαΐξας μεγαθύμε Τυδέος υἱὸς,
Αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππες.
Ἀλλὰ σύ γ᾽ αὐτὸς ἔλαυνε τε᾽ ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
Τόνδε δ᾽ ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δερί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
Ἐμμεμαῶτ᾽ ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππες.
Τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱός·
Αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

" Ænea, tu quidem ipse tene habenas et tuos equos;
" Melius sub auriga consueto curvum currum
" Ferent, si retro fugerimus Tydei filium.
" Ne hi, si expaverint, temere vagentur, neque velint
" Efferre prælio, tuam vocem desiderantes:
" Nos autem cum-impetu-insecutus magnanimi Tydei filius,
" Ipsosque interficiat, et abigat solidos-ungulis equos.
" Sed tu ipse age tuos currus et tuos equos,
" Hunc autem ego irruentem excipiam acuta hasta."
Sic locuti, curribus variatis conscensis,
Impetu concitati contra Tydidem dirigebant veloces equos.
Hos autem vidit Sthenelus, Capaneïus præclarus filius;
Confestimque Tydidem verbis alatis allocutus est;
" Tydide Diomedes, meo carissime animo,

228 μιλάσσει] MS. Fl. A. 1. Ibid. δέ μοι ἵππω] MS.

τον οἱ τῆς Τροίας ἵπποι· ἀλλ᾽ οἱ τοῦ Τρωὸς βασιλέως· οἱ καὶ ἀθάνατοι ἐλέγοντο. *Schol. a Barnesio citat.* Vide infra ver. 265.

Ver. 225. Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.] Mire admodum Scholiastes: Ἐὰν ἡμῖν ὁ Ζεὺς δόξαν παράσχῃ ἐπὶ τῷ Τυδέως παιδὶ, Διομήδει. Contra plane, quam ait Poëta. Quo enim istud σκαιότερον; quo et istud αὖτε; si de Æneæ scilicet victoria accipi possent hæc verba?

Ver. 227. ἐγὼ δ᾽ ἵππων ἀποβήσομαι,] Non, *in terram e curru descendam; sed dum Tu equos regis, Ego stans in curru pugnabo.* Ut recte *Eustathius:* Τὸ πεζεῦσαι τοῦ ἅρματος, ἵππων ἀποβῆναι λέγει.

Ver. 228. δ᾽ ἐμοὶ] *Al.* δέ μοι.

Ver. 236. μώνυχας ἵππους.] *Virg.*

——— solido ——— ungula cornu.
Georgic. III. 88.

Ver. 240. Ἐμμεμαῶτ᾽] Similiter, ver. 244. μεμαῶτε. Vide supra ad β´. 818.

Ver. 243. ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,]

Ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
Ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν, τόξων εὖ εἰδὼς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ' υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
Εὔχεται ἐκγέγαμεν, μήτηρ δέ οἱ ἔστ' Ἀφροδίτη.
Ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτω
Θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσης.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μήτι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω·
Οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
Οὐδὲ καταπτώσσειν· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.
Ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν· ἀλλὰ καὶ αὔτως
Ἀντίον εἶμ' αὐτῶν· τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.

" *Duos* viros video fortes contra te paratos pugnare,
" Vires immensas habentes: alter quidem, arcuum peritus,
" *Est* Pandarus, filius vero Lycaonis gloriatur esse:
" Æneas autem filius magnanimi Anchisæ
" Gloriatur natus esse, materque ipsi est Venus.
" Verum age quæso retrocedamus conscenso curru, neque mihi sic
" Discurrito furens per primos pugnatores, ne forte dulcem vitam perdas."
Hunc autem torve intuens allocutus est fortis Diomedes;
" Nequaquam ad fugam hortare, quoniam non te persuasurum puto:
" Non enim mihi decorum *est* fugitantem pugnare,
" Neque pavitare: adhuc mihi vires integræ sunt.
" Piget autem equos conscendere: quin et sic
" Obviam ibo ipsis: trepidare me non sinit Pallas Minerva.

247 μὲν ἀμύμονες] MS. Fl. placet: epitheton magis convenit ei, qui Veneri placuerit, et τὸ μὲν bene respondet τῷ δὲ. 250 ὀλέσῃς] MS. 252 ἀγόρευε] MS. Fl. R. A. J. 255 οὕτως] MS. R. A. 2. 3. J. T.

——— animo gratissima nostro.
Æn. XII. 142.

Ver. 247. Αἰνείας δ' υἱὸς] *Barnesius* edendum voluit, Αἰνείας θ' υἱός. Minus recte.

Ibid. μεγαλήτορος] *Al.* μὲν ἀμύμονες.

Ver. 249. ἄγε δὴ] *Age quæso.* Vide supra ad β'. 158.

Ver. 253. ἀλυσκάζοντι] *Al.* ἀλυσκάζοντα.

Ver. 255. αὔτως] *Al.* οὕτως. *Clark.* οὕτως habet etiam MS. L. quod prætulerim. In αὔτως esset κακέμφατον et malum omen, *quod in suscipiendis rebus cavebatur.* Est enim ambiguum, quod *frustra* quoque significat. Secus est ζ'. 55. ubi ambiguitas etiam apta est personæ dicentis. *Ern.*

Ver. 256. τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.] Syllabæ ἐᾷ hic in unam coalescunt. Sic et alibi:

Ἀλλ' ἴομέν μοι πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο.
Iliad. κ'. 344.

Ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἴομεν πολέμοιο.
Ibid. ν'. 402.

Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην.
Odyss. φ'. 233.

Τὼ δ' ἂν πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
Ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγησιν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ
Ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
Αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
Ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
Δῶχ' υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
Ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ', ἠέλιόν τε.
Τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
Λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·

" Hos autem non iterum retro auferent veloces equi
" Ambos a nobis, si vel alter quidem effugerit.
" Aliud vero tibi dicam, tu autem in animo reconde tuo:
" Si mihi consultissima Minerva gloriam præbuerit
" Ambos interficiendi, tum vero tu hosce quidem veloces equos
" Hic detine, ex orbili-ad-sellam-fixo habenis suspensis;
" In Æneæ vero irrue memor equos,
" Abigeque a Trojanis ad bene-ocreatos Achivos.
" Ejus enim stirpis *sunt*, e qua Troï late-sonans Jupiter
" Dedit pro filio pretium Ganymede: quoniam optimi *sunt*
" Equorum, quicunque sunt sub Auroraque, Soleque.
" Ex hac stirpe furatus est rex virorum Anchises,
" Clam Laomedonte, submissis fœminis equabus:

264 εὐκνήμιδας] Fl. A. 1. 3. 267 ὅσσοι] Fl. A. 1. 269 θηλέας] Fl. A. 1. 270 γενέθλη] MS. Fl. A. 1. quod prætulerim.

ubi omnino pronunciabatur, Οὐκ ἄσσον ἰμοί· vide supra ad Γ. 42. Cæterum hoc in loco, Veterum nonnulli (ut docet *Eustathius*) legebant ἴα: ut esset scilicet, non contractum, sed ἀποκοπὴν, ex ἰάα.

Ver. 259. σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν] Vide supra ad α'. 297.

Ver. 261. τούσδε] *Nostros hosce.*

Ver. 262. ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·] Cel. Hemsterh. ad Lucian. T. I. p. 279. docet, ἄντυγα fuisse orbiculum, summæ curuli sellæ additum, sed proprie tamen, ejus cacumen aliquod eminentius ex anteriore parte, vel geminum ad utrumque latus, cui habenæ circumligari possent, si consistere currum oporteret. Itaque infra ver. 728. in curru Junonis δοιαὶ περίδρομοι ἄντυγες commemorantur. *Ern.*

Ver. 265. Τῆς γάρ τοι γενεῆς,] Virg.

Semine ab æthereo ———
Illorum de gente, patri quos Dædala Circe
Supposita de matre nothos furata creavit.
Æn. VII. 281.

Ibid. εὐρύοπα Ζεὺς] Vide supra ad α'. 175. et 498.

Ver. 269. θήλεας ἵππους·] Nonnulli, annotante *Eustathio*, scribunt θηλέας, pro θηλείας. Quod ferri omnino non potest.

Τῶν οἱ ἓξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης·
Τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
Τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκεν, μήστωρε φόβοιο·
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθα κᾶν κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
Τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱέ,
Ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
Νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.

“ Horum ex stirpe ei sex nati sunt in ædibus;
“ Quatuor quidem ipse retinens saginavit ad præsepe,
“ Duos autem Æneæ dedit, aptos bello:
“ Si hos ceperimus, retulerimus sane gloriam magnam.”
Sic hi quidem talia inter se dicebant:
Illi vero cito prope accesserunt, incitantes veloces equos.
Hunc prior allocutus est Lycaonis præclarus filius;
“ Pertinax, bellicose, illustris Tydei fili,
“ Profecto te non telum velox interfecit, acerba sagitta:
“ Nunc rursus hasta experiar, an assequi valeam.”
Dixit, et vibratam emisit longam hastam,
Et feriit Tydidæ clypeum: per eum autem penitus
Cuspis ærea volans thoraci admota est.

271 ἀντίταλλ'] MS. 273 κεν] MS. Fl. A. R. J. 281 διαπρὸ] Fl. 283 ἄντι] Fl.

Nam Accusativum istum pluralem *primæ* (quam vocant) *Declinationis*, qui in lingua *Dorica* syllabam ας corripit, ignoravit plane *Homerus*. Vide supra ad β'. 43.

Ver. 270. γενέθλης·] *Al.* γενέθλη.

Ver. 273. Εἰ τούτω κε λάβοιμεν,] Non supervacaneum est istud κε; sed eam fere vim habet, quam apud Latinos, *Quod si hos ceperimus;* vel, *Quod si hos porro ceperimus.*

Ibid. κᾶν] *Al.* κεν.

Ver. 276. Τὸν πρότερος προσέειπε] Constructio Asyndetos, hoc in loco, loquentis atque irruentis impetum recte exprimit. *Clark.* At id inane esse, dixi alibi *Ern.*

Ver. 284. Βέβληαι] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 286. οὐ ταρβήσας] Virg.

—— neque territus heros. *Æn.* V. 453.

Ver. 287. οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ] Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα] *Barnesius* particulam γὲ, ad *Metrum* utique non necessariam, post vocem πρὶν bis hic omittendam existimat. At nihil opus. Habet enim *faceti* aliquid particula ista

[redacted]

Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
Δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι· ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.
Τὸν δ' ὀ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες· ἀτὰρ ὀ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
Πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
Αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος προέηκε, βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
Ῥῖνα παρ' ὀφθαλμὸν, λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
Αἰχμὴ δ' ἐξεχύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
Αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι

Tum vero altum clamavit Lycaonis præclarus filius;
" Vulneratus es ad ile penitus, neque te puto
" Diu amplius toleraturum; mihi autem magnam gloriam dedisti."
Hunc autem non expavefactus allocutus est fortis Diomedes;
" Errasti, nec es assecutus: at non equidem vos puto
" Ante cessaturos, quam saltem alter-*vestrum* stratus
" Sanguine satiarit Martem invictum bellatorem."
Sic fatus jaculatus est, telumque direxit Minerva
In nasum ad oculum; albos autem trajecit dentes.
Ejusque linguam extremam abscidit æs rigidum,
Cuspis vero exiit ad extremum mentum.
Cecidit autem e curru, sonitumque dedere arma super ipso
Varia, collucentia; tremefacti vero restitabant ejus equi

288 *ἀποπαύσεσθαι*] MS. Fl. A. 1. 293 *ἐξέσυτο*] MS. *ἐξελύθη*] Fl. v. not. Ibid. *παρὰ νείατον ἐς κενεῶνα.*] Fl. A. 1.

in hujusmodi *παθητικοῖς* sæpius repetita. *Εἰ γοῦν τὸν σύνδεσμον ἐξέλοις, συνεξαιρήσεις καὶ τὸ πάθος. Demetr. Phaler. περὶ ἑρμηνείας*, §. 57. Vide supra ad *α'*. 56. et ad *β'*. 158. Porro, in ultimo isto loco, *ἕτερόν γε πεσόντα*, maximam habet vim particula *γέ*; eam nimirum, quam habet vox Romana, *saltem*.

Ver. 290. *βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη*] Virg.

——— direxti tela manusque
Corpus in Æacidæ. ———
Æn. VI. 57.

Ver. 291. *ἐπέρησεν*] Vide supra ad *α'*. 67.

Ver. 292. *ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε*] *Διὰ τὸ ἐπισυγκεκλεῖσθαι κατὰ τῆς γλώττης. Athenæus* lib. VI. cap. 8.

Ver. 293. *ἐξεχύθη*] *Al.* *ἐξεσύθη* et *ἐξελύθη*. *Clark.* MS. L. *ἐξέσυτο:* ad quod verbum Schol. ined. sic: *ἐξέσυτο, ἐξελύθη, τῆς ὁρμῆς ἐπαύσατο. Ἐξελύθη, Ἀρίσταρχος, Ζηνόδοτος δὲ ἐξεσύθη. Ern.*

Ibid. *παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.*] Nempe incidit ei telum tum, cum forte caput demitteret.

Ver. 295. *Αἰόλα,*] Vide supra ad *β'*. 816.

Ibid. *παμφανόωντα·*] Virg.

Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Αἰνείας δ' ἐπόρουσε σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ·
Δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὥς, ἀλκὶ πεποιθώς.
Πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
Τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίον ἔλθοι·
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
Τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
Ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
Θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
Ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως

Pedibus celeres: ejusque ibi soluta est animaque, roburque.
Æneas vero *tum* irruit, cum clypeo hastaque longa;
Veritus, ne qua sibi traherent cadaver Achivi.
Circumiens autem *propugnabat*, tanquam leo, robori confisus.
Prætenditque ipsi hastamque, et clypeum undique æqualem,
Illum interficere paratus, quicunque huic obvius veniret;
Horribiliter vociferans: At saxum prehendit manu
Tydides, magni ponderis, quod non duo utique viri ferrent,
Quales nunc homines sunt: hic vero ipsum facile vibrabat etiam solus.
Eo percussit Æneæ coxendicem, ubi scilicet femur
In coxa vertitur; acetabulumque ipsum vocant:
Confregit autem ipsi acetabulum, et insuper ambos disrupit nervos;
Detraxitque cutem asper lapis: Tum vero heros

297 ἀπόρουσε] MS. a manu prima Fl. A. J. R. int. e curru, ut supra 227. ἀποβήσομαι. Consentiunt Schol. Pseudod. 300 δόρυ] MS. a manu prima. 301 ἀντίος] Fl. A. 1.

—— fulgentiaque arma. *Æn.* VI. 490. XI. 6.
—— et versicoloribus armis. *Æn.* X. 181.

Ver. 297. ἐπόρουσε] *Schol.* ἀπόρουσε, ἀπεπήδησε τοῦ ἅρματος. Quod eodem redit.

Ver. 298. μήπως οἱ] Qui istud, *οἱ, ad se*, latine vertunt, ad *sententiam* quidem nihil male, sed ad *syntaxin* minus recte accipiunt. Non enim hoc dicitur; "*veritus, ne ad se*," ad Achivos scilicet, pertraheretur cadaver; sed, "*veritus, ne sibi*," ne *Æneæ* scilicet, eriperetur. Id quod ad *sententiam* minime, ad *grammaticam* certe permultum interest.

Ver. 299. ἀλκὶ] Recte Scholiastes, ut et *Ascalonites* apud *Eustathium*; εἴρηται ἀπὸ τῆς ὀρθῆς Ἄλξ, ὡς πλακὶ, ἀπὸ τῆς Πλάξ. *Al.* ἀλκὶ pro ἀλκῇ. Quod ineptum est.

Ver. 302. Σμερδαλέα ἰάχων] Vide supra ad Γ. 456.

Ver. 303. ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,] Particula γε, eam hic vim habet, quam Latina, *utique*. Virg.

Saxum antiquum, ingens, campo quod forte jacebat
Limes agro positus, litem ut discerneret arvis:

Ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
Ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
Ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο·
Οὐ δ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
Τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους

Constitit in genua lapsus, et sustentabat se nixus manu robusta
In terram; oculos vero nigra nox cooperuit.
Atque adeo ibi periisset rex virorum Æneas,
Nisi cito animadvertisset Jovis filia Venus,
Mater, quæ ipsum ex Anchisa peperit boves-pascente:
Circum autem suum dilectum filium fudit lacertos candidos:
Anteque ipsum pepli nitidi plicaturam obtendit,
Septum ut esset telorum; ne quis Danaorum celerum-equitum
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illa quidem *igitur* suum dilectum filium subducebat e prælio;
Neque *vero* filius Capanei oblitus est mandatorum
Eorum, quæ dederat pugna strenuus Diomedes:
Sed hic suos quidem inhibuit solidos-ungulis equos

306 ἀναστρέφεται] R. ἀνστρέφεται] J. ubi est vitium operarum. 318 ὑπεξέφερε] MS. Fl. recte. 321 ἠρύκακε] R. A. 2. 3. J.

Vix illud lecti bis sex cervice subirent,
Qualia nunc hominum producit corpora tellus:
Ille manu raptum trepida torquebat in hostem
Altior insurgens, et cursu concitus heros.
Æn. XII. 897.

Vix illam famuli Phegeus Sagarisque ferebant
Multiplicem, connixi humeris; indutus at olim
Demoleus, cursu palantes Troas agebat.
Æn. V. 263.

Ver. 304. Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'·] Hunc locum vindicat Cl. *Riccius* diss. Homer. T. I. p. 185. utens collectis a *Calmeto* in diss. de Gigantibus. *Ern.*

Ver. 308. τρηχὺς] Mire admodum Vir doctissimus, *Henr. Stephanus*, (de verbis Græcis, quæ interpretatus est Cicero;) τρηχῦα *est apud Homerum, Metri causa.* Quasi vero aut non omnibus in locis τρηχὺς *Homero* diceretur, aut etiam τραχὺς primam non produceret. De ἀπὸ, vide ad α'. 51. n. 9.

Ver. 310. ἀμφὶ δὲ ὄσσε] *Al.* ἀμφὶ δ' οἱ ὄσσε.

Ver. 315. Πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο] Virg.

Tu potes Ænean manibus subducere Graiûm,
Proque viro nebulam et ventos obtendere inanes.
Æn. X. 81.

Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ', ἐπαΐξας, καλλίτριχας ἵππους
Ἐξέλασε Τρώων, μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
Τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
Ἐμμεμαώς· ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
Γιγνώσκων ὅτ' ἄναλκις ἔην θεός, οὐδὲ θεάων
Τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
Ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱός,

Seorsum a strepitu *bellico*, ex orbili-ad-sellam fixo habenis suspensis;
Æneæ vero, irruens, jubis-pulchris comantes equos
Abegit a Trojanis, ad bene-ocreatos Achivos:
Deditque Deïpylo, socio dilecto, quem supra omnem
Honorabat æqualium-cœtum, quod sibi mente consentanea erat,
Naves ad cavas ut ageret: at ipse heros
Suo curru conscenso, sumpsit habenas miro-artificio-factas:
Statimque post Tydidem egit validos-ungulis equos,
Alacer; Is vero Venerem persequebatur crudeli ære,
Gnarus quod imbellis esset dea, neque dearum
Earum, quæ virorum bellum imperio-administrant,
Neque Minerva, neque urbium-vastatrix Bellona.
At cum jam assecutus esset, frequentem per turbam persequens,
Tum protensa *hasta* magnanimi Tydei filius,

331 γινώσκων] MS. Fl. Ibid. ἦεν] MS. 336 δουρὶ pro χαλκῷ] Fl.

Ver. 316. Ἕρκος ἔμεν βελέων,] Nimirum, τῇ ἀσπίδι. infra ver. 345.

Ver. 320. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 322. Νόσφιν] Vide supra ad α'. 349.

Ver. 326. ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη.] Non hoc utique dicitur, aut ad *sapientiam* fuisse pares; id quod alii existimarunt: aut ad *virtutem*, ut aliis visum est: sed, cum *moribus et natura Stheneli* congruum fuisse *Deïpylum*. *Clark*. Qui sensus bonus est, sed non satis convenit verbo ἄρτια, quamquam et Hesychius interpretatur προσηρμοσμένα. Intelligam: quia ejus bonis consiliis uti poterat, ob prudentiam. *Ern.*

Ver. 331. Γιγνώσκων ὅτ'] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 336. Ἄκρην οὔτασε χεῖρα] Vide supra ad γ'. 525. et ad α'. 140. Virg.

——— Venus aurea contra;
——— Ætolis surgit ab Arpis
Tydides; equidem credo, mea vulnera restant.
Æn. X. 28.

——— *ferro cœlestia corpora demens*

Ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
Ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
Ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταὶ,
Πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος· ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
Ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·
Οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
Τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπὸ ἕο κάββαλεν υἱόν·
Καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
Κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
Χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕληται.
Τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος·
Ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;

Summam vulneravit manum insiliens acuto ære
Imbecillam: statim vero hasta cutem perfodit,
Divinum per peplum, quem ei Charites elaborarant ipsæ,
Extremam supra volam: Fluebat autem immortalis sanguis deæ,
Ichor, qualis nempe fluit beatis diis:
Non enim panem edunt, neque bibunt nigrum vinum;
Ideo exsangues sunt, et immortales appellantur.
Illa vero altum clamans, abs se dejecit filium:
Et hunc quidem manibus eripuit Phœbus Apollo
Obscura nebula, ne quis Danaorum celerum-equitum,
Ære in pectora conjecto, animam eriperet.
Illam vero altum inclamavit pugna strenuus Diomedes;
" Cede, Jovis filia, bello et pugna:
" An non satis, quod mulieres imbelles decipis?

340 θεοῖσι] Fl. A. J. R. male. 343 μέγ'] MS. edd. vett. 344 ἐρύσατο] MS. edd. vett. 346 ἕλοιτο] MS. Fl. A. 1. 347 ἄυσε] Fl.

Appetii, et Veneris violavi vulnere dextram.
Æn. XI. 276.

Cæterum hoc, ut opinor, ait *Homerus; Diomedem*, πολὺν καθ' ὅμιλον ἐπάζοντα, ver. 334. permultis Trojanorum fusis atque cæsis, (πολλῶν φονευομένων, ut recte *Heraclides Ponticus)* magnam *Helenæ rapiendæ auctoribus* ac propugnatoribus *notam infamiæ* eo die inussisse.

Ver. 341. αἴθοπα οἶνον] Vide supra ad α'. 462.

Ver. 342. ἀθάνατοι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 343. Ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα] Ita optime restituit *Barnesius*. Vide supra ad γ'. 456. *Vulgg.* corruptissime, Ἡ δὲ μέγ' ἰάχουσα.

Ibid. ἀπὸ ἕο] Vide supra ad α'. 51. n. 10.

Ver. 344. ἐρύσσατο] Ita et hic quoque recte edidit *Barnesius*. Quod enim in

Εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦτέ σ' ὀΐω
Ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.
Τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
Ἀχθομένην ὀδύνησι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
Εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
Ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω·
Ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
Πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ἤτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητ', ἐκκόμισαί τέ με, δὸς δέ μοι ἵππους,
Ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
Λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.

" Sin autem tu in bello versabere, certe te puto
" Reformidaturam bellum, etiam si vel alibi *nomen ejus* audieris."
Sic dixit: illa vero mente-turbata abiit; affligebatur enim graviter.
Eam vero Iris prehensam pernix duxit extra turbam,
Oppressam doloribus: livebat vero cutem pulchram.
Invenit deinde pugnæ ad sinistram impetuosum Martem
Sedentem; caligine autem hasta erat abdita, et veloces equi:
Illa vero, ad genua procidens, fratris cari,
Multum supplicans, aureis-phaleris-insignes petebat equos;
" Dilecte frater, curamque mei gere, desque mihi equos,
" Ut ad Olympum perveniam, ubi immortalium sedes est.
" Valde doleo vulnere, quo me mortalis vulneravit homo
" Tydides, qui jam et adversus Jovem patrem pugnaverit."

350 πολήσεαι] Fl. 354 ὀδύνησιν] Fl. 359 Hic versus in textu MS. omissus et in margine scriptus est.

aliis legitur, ἐρύσατο, antepenultimam necessario corripit.

Ver. 345. Κυανέη νεφέλῃ,] Τῇ ἀορασίᾳ, ut recte Scholiastes. Per multitudinem scilicet *Æneas* elapsus, se subduxit. Vide supra ad ver. 315.

Ver. 349. Ἦ οὐχ ἅλις,] Istud ἢ οὐχ, in interrogationibus, in unam syllabam coalescit, non licentia aliqua *Poëtica*, sed quia vulgo etiam in *soluta* (ut opinor) oratione ita pronunciabatur. Non enim id semel iterumve, sed perpetuo fere, et consulto fecit Poëta. Pronunciabatur *nimirum*, ἦὐχ ἅλις, etc. Sic in vulgato versu,

Ἡ δὲ δικαιοσύνη συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή 'στί.

Similiter, apud *Philemonem* in fragmentis,

Ἀνὴρ δίκαιος ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν.

Legebatur scilicet,

Ἀνὴρ δίκαιός ἐστιν, οὐχ ὁ μὴ 'δικῶν.

Item, apud *Sophoclem*,

Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενός.
Antigon. ver. 468.

Pronunciabatur videlicet,

Τούτων ἐγὼ 'ὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενός.

Ὣς φάτο· τῇ δ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
Πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσί·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
Ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη,
Μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
Μαψιδίως· ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·

Sic dixit: ei autem Mars dedit aureis-frænis-ornatos equos;
Eaque in currum conscendit, mœrens suo corde.
Juxtaque ipsam Iris conscendit, et habenas cepit manibus:
Flagellavitque, ut irent; illi vero non inviti volabant:
Statim autem deinde pervenerunt ad deorum sedem, excelsum Olympum:
Ibi equos sistebat pedibus pernix velox Iris,
Solutos ex curru; atque immortale apposuit pabulum.
Ad genua vero cecedit Diones diva Venus,
Matris suæ: hæc autem ulnis complectebatur filiam suam,
Manuque ipsam demulcebat, verbaque fecit, dixitque;
" Quisnam tibi talia fecit, dilecta filia, Cœlicolarum
" Temere; ac si quid flagitii patrasses palam?"
Huic autem respondit deinde risum-amans Venus;

374 Schol. Lips. τινὶς ἐνωπῇ. 375 φιλομειδὴς] MSS. edd. vett.

et apud *Platonem* perpetuo, ἐγὼ οἶμαι, efferebatur ἐγῷμαι, indeque scriptum ἐγῷμαι.

Ver. 357. γνὺξ ἐριπούσα,] 'Εαυτὴν προσρίψασα τοῖς 'Εκείνου γόνασιν· ut recte *Eustathius*. Sic infra, ver. 370. ἐν γούνασι πίπτε Διώνης — Μητρὸς ἑῆς.

Ver. 358. Πολλὰ λισσομένη,] Vox πολλὰ hic ultimam, etiam extra cæsuram, mihi videtur eadem de causa *consulto* producere, ac vox μέγα, in μέγα ἰάχουσα, et similibus. Vide supra ad γ'. 456. *Barnesius* conjicit legendum, πολλά ἑ λισσομένη. Sed nihil opus. *Clark.* Exemplum allatum et quæ proferuntur ad γ'. 456. sunt aliena, quod in iis litera ultima ά est in cæsura: quod hic secus est, si lectio vulgata sine vitio est, putem literam sequentem λ duplicandam in pronunciatione, per quam duplicationem produci vocales breves, monuit Clark. ad α'. 51.

Ver. 359. Φίλε] Vide supra ad ver. 61.

Ibid. ἐκκόμισαί] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 360. ἀθανάτων] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 361. οὔτασεν] Vide supra ad γ'. 525. et ad α'. 140.

Ver. 362. ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διΐ] Virg.

Οὖτά με Τυδέος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,
Οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὅς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
Οὐ γάρ ἔτι Τρώων καὶ 'Αχαιῶν φύλοπις αἰνὴ,
'Αλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
Τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ·
Πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν 'Ολύμπια δώματ' ἔχοντες
'Εξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
Τλῆ μὲν ῎Αρης, ὅτε μιν ῟Ωτος, κρατερός τ' 'Εφιάλτης,
Παῖδες 'Αλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·
Χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρεισκαίδεκα μῆνας.
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ῎Αρης, ἆτος πολέμοιο,

"Vulneravit me Tydei filius, superbus Diomedes,
"Eo quod dilectum filium subducerem e prælio,
"Æneam, qui mihi omnium longe dilectissimus est.
"Non enim jam Trojanorum et Achivorum pugna gravis *est*,
"Sed nunc Danai etiam cum immortalibus pugnant."
Huic respondit deinde Dione, eximia inter Deas;
"Perfer, filia mea, et tolera, mœsta licet:
"Multi enim jam *multa* pertulimus cœlicolæ
"Ab hominibus, graves dolores invicem inferentes.
"Pertulit quidem Mars, quando ipsum Otus, fortisque Ephialtes,
"Filii Aloëi, ligaverunt duris vinculis:
"Æreo autem in carcere vinctus erat tredecim menses.
"Et fortassis ibi periisset Mars, insatiabilis belli,

394 τότε κεν μὲν] R. A. 2. 3. J. T.

—— idem certet Phœbum superare. ——
Eclog. V. 9.

Ver. 371. ἀγκὰς ἐλάζετο] Fuerunt inter Grammaticos, qui ἀγκὰς ita acciperent, ac si *Accusativus* esset ab ἀγκαί. Quod nullo modo ferri potest. Vide supra ad ver. 269. et ad β'. 43. *Clark.* Nempe ἀγκὰς est adverbium, pro quo Æschylus Eumen. 80. dixit ἀγκαθεν, in quo ultima brevis est. Atque ita semper Homerus, et cum eo alii poëtæ, ut Apollonius Rhodius usurpant, vid. viros doctos ad Hesych. in h. v. *Ern.*

Ibid. θυγατέρα ἥν,] Vide supra ad α'. 51. et 398.

Ver. 376. Οὖτά με] V. supra ad δ'. 525.

Ver. 380. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 381. δῖα θεάων·] Ennio, *sancta Dearum.* Virg.

——— sancte Deorum. *Æn.* IV. 576.

Ver. 385. Τλῆ μὲν ῎Αρης, ὅτε μιν] Non videtur hæc et similia *finxisse* Homerus, sed veteres enarrare historias more antiquo fabulis involutas. Vide supra ad α'. 399.

Ibid. ὅτε μιν ῟Ωτος,] Vide ad α'. 51. n. 8.

Ver. 386. δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·] Μέγιστοι καὶ ἰσχυροὶ γενόμενοι, ἔπαυσαν τοὺς

Εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια,
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
Ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
Τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος,
Δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, ὀϊστῷ τριγλώχινι
Βεβλήκει· τότε κέν μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
Τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
Εὖτέ μιν αὐτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ἐν πύλῳ ἐν νεκύεσσι βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·
(Αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
Κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
Ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,

" Nisi noverca, perpulchra Eribœa,
" Mercurio indicasset: ille vero furtim subduxit Martem
" Jam confectum: dura enim ipsum vincula afflixerant.
" Pertulit etiam Juno, quando illam fortis filius Amphitryonis,
" Dextram ad mammam sagitta tricuspide
" Percussit: tunc ipsam gravissimus occupavit dolor.
" Pertulit et Pluto inter hos ingens velocem sagittam,
" Quando ipsum idem vir, filius Jovis Ægiochi,
" Ad portam apud inferos vulneratum doloribus affecit:
" (Verum is ivit ad domum Jovis et excelsum Olympum,
" Corde dolens, doloribus confixus; nempe sagitta
" Humerum in crassum adacta erat, torquebatque animum:
" Hunc autem Pæon, dolores-pellentia pharmaca inspergens,

396 ὠὐτὸς] MS. αὐτὸς] edd. vett.

πελώριος. Ut recte *Scholiastes* et *Heraclides Ponticus*. Virg.

Aspera tum positis mitescent secula bellis.
Cana Fides et Vesta, Remo cum fratre Quirinus,
Jura dabunt: diræ *ferro et compagibus arctis*
Claudentur *Belli portæ*: Furor impius intus
Sæva sedens super arma, et *centum vinctus ahenis*
Post tergum nodis, fremet horridus ore cruento.
Æn. I. 295.

Ver. 387. Χαλκέῳ δ'] Pronunciabatur Χαλκῷ. Vide supra ad β'. 811.

Ver. 388. καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης,] Cl. *Rickius* Diss. Hom. T. II. p. 182. indignatur Gallo, Homeri reprehensori, etiam in hoc versu, parum decoro Martis divinitati: eamque reprehensionem natam putat ab insulsa censoria, putantis ἀπόλοιτο de morte capiendum, cum sit *perdi, pessundari, ultimam calamitatem pati:* quasi hoc decorum sit Deo, ab homine perdi et ultima pati. Et si rationi obest locus hujus ipsius libri alius v. 311. Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀ. Αἰ. quæ verba non aliter hic quam illic intelligi possunt. *Clarkius* videtur mollire sensum voluisse per *fortassis:* frustra. Sensus est: *Atque ibi haud dubie periisset. Ern.*

Ver. 394. Βεβλήκει·] Vid. supra ad δ'. 492.

Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.)
Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
Ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
Σοὶ δ' ἔπι τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
Ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
Οὐδέ τί μιν παῖδες ποτὶ γούνασι παππάζουσιν,
Ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
Φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται·
Μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
Ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
Κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,

« Sanavit: non enim omnino mortalis erat.)
« Audax! facinorosus! qui pro nihilo duxit nefaria patrare,
« Qui arcu violabat deos, qui Olympum habitant.
« In te autem hunc concitavit dea cæsiis-oculis Minerva:
« Demens, neque hoc scit animo Tydei filius,
« Quod omnino non longævus *sit is*, qui cum immortalibus pugnaverit,
« Neque omnino ipsum filii ad genua pappa-vocant,
« Reversum ex bello et gravi prælio.
« Itaque nunc Tydides, etsi valde fortis est,
« Cogitet, ne quis secum fortior te pugnet:
« Ne aliquando Ægialea, cordata Adrasti-filia,
« Ex somno, lugens, suos domesticos excitet,
« Eum-qui-se-virginem-duxit, desiderans maritum, fortissimum Achivorum,

404 τόξοισι] Fl. ἔχουσιν] Fl. R. A. J. 407 μάχηται] MS. Fl. A. 1. 413 ἀγείρῃ] MS.

Ver. 396. υἱὸς Διὸς] Apud *Pausaniam*, lib. VI. cap. 25. legitur Διὸς υἱός.

Ver. 400. κῆδε δὲ θυμόν·] *Barnesius* edidit, κῆδε δ' ἑ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 403. Σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς,] Hæc, licet de *Hercule* dicta, mihi tamen non videntur, quæ est hujus Poëtæ ubique perspicuitas, cum præcedentibus αὐτὸς ἀνὴρ construi; sed a principio sententiam denuo exordiri: ea fere admirandi ratione, qua dixit *Virgilius:*

Demens! qui nimbos et non imitabile fulmen, etc.

Ver. 407. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 408. Οὐδέ τί μιν] Nunquam videlicet domum revertetur incolumis.

Ver. 411. μή τίς οἱ ἀμείνων] Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 416. ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶρ χειρὸς ὀμόργνυ·] Editi plerique habent, ἰχῶρ χειρὸς· quod, ut mihi quidem videtur, ferri non potest, διὰ τὴν καινότητα (ut ait *Eustathius*) τῆς ἀποκοπῆς. Scholiastes legisse videtur, ἀμφοτέρῃσ' ἀπὸ χειρὸς ἰχῶρα ὀμόργνυ: Sed ἰχὼρ primam producit. Melius igitur *Barnesius* ex conjectura, ἀμφοτέρῃσ' ἰχῶρ' ἀπὸ χειρὸς ὀμόργνυ: Sed Codices non favent. Veteres, apud *Eustathium*, qua ratione dictum sit, ἱδρῶτα

'Ιφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχῶρ χειρὸς ὀμόργνυ·
Ἄλθετο χείρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι 'Αθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις 'Αθήνη·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα τί μοι κεχολώσεαι, ὅ, ττι κεν εἴπω;
Ἦ μάλα δή τινα Κύπρις 'Αχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι, τὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
Τῶν τινα καῤῥέζυσα 'Αχαιϊάδων ἐϋπέπλων,
Πρὸς χρυσέη περόνη καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην 'Αφροδίτην·

" Generosa uxor Diomedis equûm-domitoris."
Dixit, et ambabus ichora a manu abstergebat:
Sanata est manus, doloresque mitigati sunt graves.
Tum vero intuentes Minerva et Juno,
Mordacibus verbis Jovem Saturnium irritabant:
Inter hos autem sermonem orsa est dea cæsiis-oculis Minerva;
" Jupiter pater, num quid mihi succensebis *ob id*, quod dixero?
" Certe jam aliquam Venus Achivarum stimulans
" Trojanos ut simul sequeretur, quos nunc vehementer diligit,
" Utique aliquam demulcens Achivarum pulchris-peplis-indutarum,
" Ad auream fibulam perstrinxit manum teneram."
Sic dixit; subrisit vero pater hominumque deorumque,
Et advocatam allocutus est auream Venerem;

424 εὐπέπλων] Fl. 425 χρυσῇ] MS. edd. vett. sic et mox v. 427 χρυσῆν.

ἱδρῶ, 'Απόλλωνα 'Απόλλω, κυκεῶνα κυκεῶ· eadem ratione et *ἰχῶρα ἰχῶ* dictum existimarunt, *ἀμφοτέρησιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ*. Quæ quidem analogia minime est contemnenda. Mihi tamen facillimum id omnium videtur, ut, quod Recentiores *ἰχῶρα* appellarint, *Homerus* id et in *masculino genere ἰχῶρα*. et in *neutro* dixerit *ἰχώρ*. Judicent eruditi.

Ver. 422. *ἀνιεῖσα Τρωσὶν ἅμ' ἑσπέσθαι,*] *Ita* videlicet, *quomodo* antea *Helenam*. Alii hic legunt, *ἅμα σπέσθαι*. Quod perinde est.

Ver. 425. Πρὸς *χρυσέη περόνη*] Pronunciabatur, Πρὸς *χρυσῇ*· et similiter, ver 427. Nam *χρύσεος* primam corripere nullo modo potest. Vid. supra ad β' 268.

Ver. 426. *μείδησεν δὲ πατὴρ*] Virgil.

Olli subridens hominum sator atque deorum.
Æn. I. 258.

Ver. 428. Οὔ τοι, *τέκνον ἐμὸν,*] *Apud Ciceronem ad Attic*. lib. XIV. epist. 13 scriptum est; *Τέκνον ἐμὸν, ὅ τοι*. Quæ lectio vim habet non minorem. Virgil.

Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
Ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο·
Ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλυς ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρυσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Γιγνώσκων ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ὐδὲ θεὸν μέγαν ἅζετο· ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρυσε, κατακτάμεναι μενεαίνων·
Τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
Δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν

"Non tibi, filia mea, commissa sunt bellica opera:
"Quin tu desiderabilia obi munera nuptiarum;
"Hæc vero Marti veloci et Minervæ omnia curæ-erunt."
Sic isti quidem talia inter se colloquebantur.
In Æneam autem irruit pugna strenuus Diomedes,
Gnarus quod eum ipse tegeret manibus Apollo:
Sed hic ne deum quidem magnum reverebatur; cupiebat autem semper
Æneam interficere, et inclytis armis exuere.
Ter quidem dehinc irruit, interficere cupiens;
Ter autem illi incussit fulgentem clypeum Apollo:
Sed cum jam quartum impetum faceret, deo par,
Minaciter tum vero increpitans allocutus est longe-jaculans Apollo;
"Perpende, Tydide, et recede, neque diis

433 γινώσκων] MS. Fl. 434 ὁ γὰρ] MS.

Cura *tibi*, Divûm effigies et templa tueri:
Bella *viri* Pacemque gerant, queis bella gerenda.
Æn. VII. 443.

Ver. 432. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 433. Γιγνώσκων] *Gnarus*. Quod vulgo vertunt, *cognoscens*, longe aliud est.

Ibid. ὅ οἱ] Vide supra ad α'. 537. *Clark.* Libenter Homerus post γινώσκων usurpat ὅ pro ὅτι. v. θ'. 140. 362. *Ern.*

Ibid. ὑπείρεχε] Vide supra ad β'. 426.

Ver. 439. Δεινὰ δ'] Ἐνταῦθα τὸ "δὲ" παρέλκει φανερῶς, inquit *Barnesius*. Male. Vide supra ad α'. 57. *Clark.* Hic quidem paullo aliter est, quam in illo loco. δὲ est pro δὴ, quod alias in tali contextu ponitur, *ibi tum, tum vero.*

Ver. 442. Ἀθανάτων] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 444. ἀλευάμενος ἑκατηβόλυ] Qua ratione vox, ἀλευάμενος, hic ultimam producat; itemque εἰδόμενος, ver. 462. vide supra ad α'. 51. *Clark.* Itaque v. 446. ἐν stare poterat.

Ver. 448. κύδαινόν τε.] Cum hic non de Æneæ *gloria atque honore* agatur; conjicit *Domina Dacier* scripsisse *Homerum*, κήδαινόν τε. Sed κηδαίνω, vox est *Homero* ignota. Siquid mutatum oporteret, scribendum erat κήδεσκόν τε. Sed nihil

Ἶσ' ἔθελε φρονέειν· ἐπεὶ ἔποτε φῦλον ὁμοῖον
Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
῝Ως φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
Μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλε Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλε θῆκεν Ἀπόλλων,
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο·
Ἤτοι τὸν Λητώ τε, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.
Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ ςήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλες, λαισήϊά τε πτερόεντα.

" Paria velis meditari: quoniam nequaquam genus simile
" Immortaliumque deorum, humi incedentiumque hominum."
Sic dixit: Tydides autem recessit paululum retro,
Iram evitans e longinquo-ferientis Apollinis.
Æneam vero seorsum a turba posuit Apollo,
Pergamo in sacra, ubi ipsi templum erat:
Utique illum Latonaque et Diana sagittis-gaudens,
In magno adyto curabantque, gloriaque decorabant.
At imaginem fabricavit argenteum-arcum-gerens Apollo,
Ipsique Æneæ similem, et armis talem:
Circumque imaginem Trojani et nobiles Achivi
Cædebant invicem circa pectora bubulos
Clypeos pulchre-orbiculatos, parmulasque leves.

444 ἀλευάμενος] MS. 452 δηίουν] MS. 453 τε] abest a MS.

opus. Κύδαινον enim id est, quod latine dicas, *honorifice excipiebant*. Quod quidem non ad *gloriam* Æneæ, sed ad *pietatem* referendum.

Ver. 449. Αὐτὰρ ὁ εἴδωλον] Virgil.

Tum dea nube cava tenuem sinè viribus umbram
In faciem Æneæ (visu mirabile monstrum!)
Dardaniis ornat telis, clypeumque jubasque
Divini assimulat capitis, dat inania verba,
Dat sine mente sonum, gressusque effingit euntis:
Morte obita quales fama est volitare figuras,
Aut quæ sopitos deludunt somnia sensus.
At primas læta ante acies exsultat imago,
Irritatque virum telis, et voce lacessit.
Æn. X. 636.

Ver. 451. Ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ] Hoc nimirum ait Poëta, ut recte observavit *Popius;* utique nescisse Achivos, *Æneam*, postquam humi cecidisset, per multitudinem elapsum in urbem evasisse.

Ver. 455. Ἆρες, Ἄρες,] Vide supra, ad ver. 31.

Ver. 458. Κύπριδα μὲν πρῶτον] Vide supra ad ver. 336.

Ibid. ἔτασε] Vide supra ad Υ. 525. et ad α'. 140.

Δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἄρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
Οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
Ὣς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ·
Τρώων δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
Εἰδόμενος Ἀκάμαντι, θοῷ ἡγήτορι Θρηκῶν·
Υἱάσι δὲ Πριάμοιο διοτρεφέεσσι κέλευεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, διοτρεφέος βασιλῆος,
Ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
Ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ' εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
Κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο·

Tum porro impetuosum Martem allocutus est Phœbus Apollo;
" Mars, Mars, hominum-pernicies, inquinate-cæde, murorum-eversor,
" Nonne jam istum virum prœlio subduxeris, aggrediens
" Tydidem, qui jamjam vel Jovi patri pugnaverit?
" Venerem quidem primum cominus vulneravit manu ad carpum:
" At postea in meipsum irruit, deo par."
Sic locutus, ipse quidem resedit in Pergamo excelsa:
Trojanorum vero ordines perniciosus Mars concitavit obeundo,
Assimilatus Acamanti, strenuo ductori Thracum:
Filios autem Priami Jovis-alumnos adhortatus est;
" O filii Priami, Jovis alumni regis,
" Quousque tandem interfici sinetis populum ab Achivis?
" An donec circa portas bene structas pugnent?
" Jacet vir, quem etiam æqualiter honorabamus Hectori nobili,
" Æneas, filius magnanimi Anchisæ:

460 μὲν] abest edd. Fl. A. J. R. 463 ἐκέλευσεν] MS. F.

Ver. 465. Ἐς τί ἔτι] *Barnesius* hic inter varias Lectiones reponit, ἴς τι, pro ἕως τι. Absurdissime. Quasi scilicet Vocalis *longa* posset in *brevem* absorberi.

Ibid. ἐάσετε] Vide supra ad Γ. 42.

Ver. 466. Ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃσ'] Virgil.

Excindine domos, id rebus defuit unum,
Perpetiar ?—— *Æn*. XII. 643.

De syllabis ἦ εἰσ, in unam contrahendis, vide supra ad ver. 349.

Ver. 467. Κεῖται ἀνὴρ, ὃν] Virgil.

Nam quid ago? aut quæ jam spondet fortuna salutem?
Vidi oculos ante ipse meos, ——
Murranum, quo non superat mihi carior alter,
Oppetere; ingentem. —— *Æn*. XII. 637.

Ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
Φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν, ἠδ' ἐπικούρων,
Οἶος, σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
Τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼ ἰδέειν δύναμ', οὐδὲ νοῆσαι·
Ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα·
Ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
Καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω·
Τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἔπι δινήεντι·
Ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱὸν,
Καδδὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής·
Ἀλλὰ καὶ ὣς, Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
Ἀνδρὶ μαχέσσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,

"Verum agite, ex tumultu eripiamus strenuum socium."
Sic locutus, excitavit robur et animum uniuscujusque.
Tunc vero Sarpedon valde objurgavit Hectora nobilem;
"Hector, quo jam tibi robur abiit, quod prius habebas?
"Dixisti quondam sine copiis urbem defensurum, et auxiliis,
"Solum, cum affinibus, fratribusque tuis:
"Horum nunc nullum ego videre possum, neque animadvertere,
"Sed trepidant, canes tanquam circa leonem:
"Nos vero pugnamus, qui socii adsumus.
"Etenim ego, auxiliator existens, admodum e longinquo venio:
"Procul enim est Lycia, Xanthum ad vorticosum;
"Ubi uxoremque dilectam reliqui et infantem filium,
"Et possessiones multas, quas cupit, quicunque pauper:
"Attamen etiam sic, Lycios adhortor, et promptus sum ipse
"Cum viro *isto* pugnare; tametsi nihil mihi hic tale,

476 καταπτώσσουσι] Fl. A. 1. 477 ἡμεῖς δὲ μ.] MS.

Ibid. ἂν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ, Αἰνείας,] Virgil.

Hectoris Æneæque manu victoria Graiûm.
Hæsit: ———
Ambo animis, ambo insignes præstantibus armis.
Æn. XI. 289.

Ver. 470. ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 475. ἐγὼ ἰδέειν] *Al.* ἐγὼν ἰδέειν.

Ver. 476. κύνες ὥς] Qua ratione, κύνες, hic ultimam producat; itemque ἕστηκας, ver. 485. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 481. τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής·] Quæ satis sint ad cujusvis animum explendum, ne amplius in dubiam belli aleam eat.

Ver. 483. Ἀνδρὶ μαχέσσασθαι·] *Cum viro quovis*, vertit *Barnesius.* Mihi potius videtur, *cum viro Isto, sc. Diomede.*

Ver. 484. ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν]

Οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν·
Τύνη δ' ἕστηκας· ἀτὰρ ὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
Λαοῖσιν μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι.
Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνυ [πυ] ἁλόντε πανάγρυ,
Ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε·
Οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσυσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
Σοὶ δέ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
Ἀρχὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν γ' ἐπικύρων,
Νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·

"Quale vel auferant Achivi, vel abducant:
"Tu vero stas; ac ne alias quidem hortaris
"Copias sustinere *hostem*, et opem-ferre uxoribus.
"*Cave*, ne forte veluti nexibus lini capti omnia-trahentis,
"Hostibus captura et præda sitis:
"Illi vero cito exscindent bene-habitatam urbem vestram.
"Tibi autem convenit hæc omnia curæ esse, noctesque diesque,
"Principibus supplicanti longe-vocatorum sociorum,
"Ut incessanter *hosti* obsistant, asperamque deponant increpationem."
Sic dixit Sarpedon: momordit autem præcordia Hectori sermo:
Statimque de curru cum armis desiliit ad terram;

486 λαοῖσι] Aldd. J. R. Eust. 489 ὑμῖν] MS. sed manu sec. correxit ὑμήν. 491 τηλεκλυτῶν] MS. a manu pr. sed superscr. η. Fl. A. 1. Sed MS. pro γ' habet τ'. Fl. et A. 1. neutrum. hoc rectum.

Mihi *(inquit)* hoc in loco neque opes sunt, quas *diripiant* Achivi; neque uxor atque liberi, quos in servitutem *abducant*. Ut recte *Eustathius*: Λέγεται, ὡς ἐπὶ πολὺ, ἄγεσθαι μὲν τὰ ἔμψυχα καὶ βαδιστικά· φέρεσθαι δὲ, τὰ βασταζόμενα. *Plato* similiter; τῶν ἀλλοτρίων μηδένα μηδὲν φέρειν, μηδὲ ἄγειν.

Ver. 485. ἕστηκας·] Vide supra ad α'. 37. et ad γ'. 434.

Ver. 486. Λαοῖσιν μενέμεν,] *Eustathius*, Λαοῖσι μενέμεν. Quæ fortasse verior lectio. Vide supra ad α'. 51. n. 8. *Clark.* Et mox ad 526. add. Var. L.

Ver. 487. ἁλόντε] *Tuque ipse* scilicet, et *populus tuus*: Ut versu superiore, Τύνη et λαοὶ ἄλλοι. Quod enim hic ait *Barnesius*, aliique; "*Dualis pro Plurali; — Enallage numeri Dualis pro Plurali;*" plane est absurdissimum. Utique *Enallage*, quam vocant, siqua revera esset, omnem omnis linguæ rationem jam penitus everteret. Vide supra ad α'. 566. et ad β'. 288. Quæcunque sive istius *Enallages*, sive *Antiptoseos*, sive *cujuscunque* istiusmodi *Solœcismi* exempla afferunt Grammatici; ea vero omnia, si modo attentius perpenderis, aliena esse senties, et rem minime attingere. Porro, quam ἀνακόλουθον appellant constructionem, quæque ab optimis Auctoribus elegantissime nonnunquam usurpatur; longe aliam et illa habet explicandi rationem. Vide supra ad β'. 353. 681. et ad γ'. 211. Nequid tamen dissimulem; incidit mihi suspicio mendi hic nescio quid irrepsisse; cum vox ἁλοὺς, quæ primam hic in Vulgatis producit, eandem alias *semper* corripiat; *Iliad.* β'. 374. γ'. 291. ι'. 588. λ'. 405. μ'. 172. ν'. 816. ξ'.

Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν·
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδ' ἐφόβηθεν.
Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
Ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
Κρίνει ἐπειγομένων ἀνέμων καρπόν τε, καὶ ἄχνας·
Αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὡς τότ' Ἀχαιοὶ
Λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισσάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
Ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.

Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat undique,
Adhortans ad-pugnandum; excitavitque pugnam gravem:
Illi vero conversi sunt *a fuga*, et adversi steterunt Achivis.
Argivi autem sustinebant conferti, neque in-fugam-versi sunt.
Sicut autem ventus paleas differt sacras per areas,
Viris ventilantibus, quando utique flava Ceres
Secernit urgentibus ventis fructumque et paleas;
Et subalbicant palearum-receptacula: sic tunc Achivi
Albi superne facti sunt pulvere, quem inter ipsos
Cœlum ad usque solidum excitabant pedes equorum,
Conversa-acie confligentium: flectebant nempe *equos* aurigæ.

501 Κρίνῃ] MS. A. 1. unde natum κρίνει in A. 2. 3. J. R. *503* κονισάλῳ] MS. Fl. A. J. R. T. quod propter consensum librorum prætulerim. Nam ad producendam syllabam non est opus literam σ duplicari. adde γ΄. 13.

81. ς΄. 506. φ΄. 281. 495. *Odyss.* ι΄. 312. ξ΄. 183. ο΄. 299. σ΄. 264. et ω΄. 34. Forte igitur hic legendum, Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνοιο ἁλόντε, vel potius, Μήπως, ὡς ἀψῖσι λίνου που ἁλόντε, vel, ὡς ἀψῖσι λίνου περ ἁλόντε, quod est, ὥσπερ ἁλόντε: vel aliquid simile. E contrario, notandum, vocem ἀνᾱλίσκω (quam proinde non, ut Lexicographi, ex ἁλίσκω, sed ex alia omnino origine esse credam,) secundam ubique producere; ἀνᾱλίσκειν, ἀνᾱλώσω, ἀνᾱλοῦν, etc.

Ver. 489. ἐκπέρσουσ'] *Barnesius*, inter varias Lectiones, ἐκπέρσωσ'. Nec male.

Ver. 492. ἀποθέσθαι ἐνιπήν.] *Barnesius* hoc minus recte ad præcedentem χρὴ ita refert, ut de *Hectore* scilicet intelligatur; quod alii cum isto ἀρχοὺς λισσομένῳ construentes, de auxiliariorum ducibus accipiunt.

Ver. 494. Δούρατα δ' ἐξ ὀχέων] Vide supra ad γ΄. 29.

Ver. 496. ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν] Virgil.

—— Pugna aspera surgit.
Æn. IX. 667.

Ver. 497. Οἱ δ' ἐλελίχθησαν,] Virgil.

—— Densi cuneis se quisque coactis
Agglomerant. —— *Æn.* XII. 457.

Ver. 499. Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας] *Barnesius* edidit, Ὡς δ' ἄχνας ἄνεμος. Sed nihil opus. Vide supra ad α΄. 51. n. 8.

Ver. 500. ξανθὴ Δημήτηρ] Virgil.

Flava Ceres.—— *Georgic.* I. 96.

Ver. 501. Κρίνει] Vide supra ad α΄. 309. *Al.* Κρίνῃ.

Οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον· ἀμφὶ δὲ νύκτα
Θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
Πάντοσ' ἐποιχόμενος· τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
Οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλεν Δαναοῖσιν ἀρηγών.
Αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
Ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔτι·
Οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
Τοὺς δ' Αἴαντε δύω, καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Διομήδης,
Ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ

Ipsi vero robur manuum recta tulerunt; circum autem caliginem
Impetuosus Mars offudit prœlio, Trojanis opem-ferens,
Omnem aciem obiens: effectaque dabat mandata
Phœbi Apollinis aureum-ensem-gestantis, qui ipsum jusserat
Trojanis animum excitare, postquam vidit Pallada Minervam
Abeuntem; hæc enim erat Danais auxiliatrix.
Ipse autem Æneam valde pingui ex adyto
Emisit; et pectoribus robur indidit pastori populorum.
Æneas itaque inter socios stetit: hi vero gavisi sunt,
Ut viderunt vivumque et incolumem advenientem,
Et vires integras habentem; percontati sunt tamen nihil:
Non enim sinebat labor alius, quem argenteum-arcum-gerens excitabat,
Marsque hominum-pernicies, Discordiaque insatiabiliter furens.
At Ajaces duo, et Ulysses, et Diomedes,
Concitabant Danaos ad pugnandum: ii vero etiam per se

510 ἀγείρειν] R. A. 2. 3. J. 516 μετάλλησαν] A. 2. 3. J. R. Ibid. οὔτι] MS. placet. et gloss. οὐδὲν ut Pseudo-didymus. 520 ὤτρυνον] A. J. R.

Ver. 504. ἐπέπληγον] Vide supra ad γ'. 31.

Ver. 506. νύκτα] Virgil.

—— nigro glomerari pulvere nubem.
Æn. IX. 33.

Ver. 507. Ἄρης — Τρώεσσιν ἀρήγων,] Virgil.

Hic Mars armipotens animum viresque Latinis
Addidit, et stimulos acres sub pectore vertit.
Æn. IX. 717.

Ver. 509. Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου,] Vide supra ad α'. 43. Virgil.

Armatumque auro —— Æn. III. 517.

Ver. 510. ἐγεῖραι,] Al. ἀγεῖραι.

Οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς·
Ἀλλ' ἔμενον, νεφέλησιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων,
Νηνεμίης, ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδησι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
Ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
Πνοιῇσιν λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
Ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
Ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Αἰδομένων τ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
Φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι

Neque vires Trojanorum timebant, neque clamores;
Sed expectâbant *eorum impetum*, nubibus similes, quas Saturnius,
Tranquillitatis-tempore, sistit in summis montibus,
Quiete, quando dormit vis Boreæ, et aliorum
Impetuosorum ventorum, qui nubes opacas
Flatibus stridulis dissipant flantes:
Sic Danai Trojanos expectabant stabiliter, neque fugiebant.
Atrides autem per turbam discurrebat, multa mandans;
" O amici, Viri estote, et fortem animum sumite,
" Et alius alium verecundantes observate per acres pugnas:
" Verecundantium utique virorum plures salvi, quam interfecti sunt:
" Fugientium vero neque gloria exurgit, nec ullum auxilium."
Dixit, et jaculatus est hasta impigre; percussitque principem virum,
Æneæ socium magnanimi, Deïcoöntem
Pergasidem, quem Trojani æque ac Priami filios

526 πνοιῇσι] MS. ed. vett. πνοιῇσι vero A. 2. 3. J. R. Ibid. διασκιδν. A. 2. 3. J. R. T. 531 πέφανται] MS. sed ν est a manu sec. 534 ἑτάρον] Fl. A. J.

Ver. 516. οὔτοι] *Schol.* οὔτι. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Ver. 526. Πνοιῇσιν λιγυρῇσι] Apud *Eustathium*, Πνοιῇσι. Quæ fortasse est verior lectio: Syllaba σι producta, qua ratione et τι in præcedenti versu producitur. Vide supra ad α'. 51. n. 8. *Clark.* Nullum dubium est, quin hæc vera lectio sit. Vid. Var. Lect. et ad Il. γ'. 2.

Ver. 532. ὄρνυται,] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 537. Τόν ῥα] "*Istum utique.*" Adeo ut non supervacanea sit vocula, ῥα. Vide supra ad α'. 56. et ad β'. 158.

Τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
Τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
Υἷε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε·
Τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
Ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
Ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
Ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Τὼ μὲν ἄρ ἡβήσαντε, μελαινάων ἐπὶ νηῶν

Honorabant; quoniam impiger erat inter primos pugnare:
Hunc utique in scutum hasta percussit rex Agamemnon;
Illud vero non hastam inhibuit, transiit autem penitus etiam per ipsum;
Imumque in ventrem per balteum trajecit;
Fragorem autem edidit cadens, et sonitum dedere arma super ipso.
Tum vero Æneas Danaorum interfecit viros *hosce* fortissimos,
Filios Dioclis, Crethonaque, Orsilochumque:
Horum pater quidem habitabat bene-ædificata in Pheris,
Dives opum; genus autem erat a fluvio
Alpheo, qui late fluit Pyliorum per terram:
Qui *utique* genuit Orsilochum multis viris imperatorem:
Orsilochus autem genuit Dioclem magnanimum:
Ex Diocle autem gemini filii nati sunt,
Crethon, Orsilochusque, pugnæ bene scientes omnigenæ.
Ac hi quidem puberes-*jam*-facti, nigris in navibus

539 ἔλασσεν] Fl. A. J. R. 543 ἔναιε.] Fl. 546 ἄνδρεσιν] Fl. A. 1.

Ver. 538. Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο,] Virgil.

—— clypeum, tot ferri terga, tot æris,
Cum pellis toties obeat circumdata tauri,
Vibranti cuspis medium transverberat ictu.
Æn. X. 482.

Ibid. καὶ τῆς·] *Al.* χαλκός.

Ver. 540. Δούπησεν δὲ πεσὼν,] Vide supra ad γ'. 455. et 504.

Ver. 543. Τῶν ῥα] Vide supra ad ver. 537.

Ver. 547. Διοκλῆα μεγάθυμον·] Qua ratione vox, Διοκλῆα, hic ultimam natura brevem producat; itemque, ἄρα, ver. 574. et Πυλαιμένεα, ver. 576. vide supra ad α'. 51. n. 8. Cæterum, quæ vocis, βασιλέα, formam sequuntur: eæ ultimam *natura* semper *producunt*. Vide supra ad α'. 265.

Ver. 560. Κασιγνήτη, ἐλάτῃσιν ἐοικότε ὑψηλῇσι.] Virgil.

Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
Τιμὴν Ἀτρείδησ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώγε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
Ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
Τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Σταθμὲς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
Ἀνδρῶν ἐν παλάμησι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
Καππεσέτην, ἐλάτησιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Σείων ἐγχείην· τȣ̃ δ' ὤτρυνεν μένος Ἄρης,
Τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμȣ Νέϛορος υἱός·

Ilium ad generosis-equis-fœcundum simul Argivos secuti sunt,
Honorem Atridis, Agamemnoni et Menelao,
Expetentes: eos vero ibi finis mortis obtexit.
Quales leones duo montis in verticibus
Nutriti sunt sub matre, profundæ *in* densis-recessibus sylvæ:
Qui quidem rapientes boves et pingues oves
Stabula hominum vastant, donec *tandem* et ipsi
Virorum manibus interfecti sunt acuto ære:
Tales hi manibus sub Æneæ domiti
Deciderunt, abietibus similes proceris.
Horum vero prostratorum misertus est pugna strenuus Menelaus:
Processit itaque per primos-pugnatores, armatus corusco ære,
Quassans hastam; ejusque excitabat animum Mars,
Ea cogitans, ut manibus sub Æneæ domaretur.
Hunc autem vidit Antilochus magnanimi Nestoris filius;

556 ἁρπάζοντο] Fl. A. 1. *557* σταυθμοὺς] MS. *563* ὄτρυνε] MS. bene.

Concidit; ut quondam cava concidit, aut Erymantho,
Aut Ida in magna, radicibus eruta pinus.
Æn. V. 448.

Ver. 561. Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε] Virgil.

— ut vultum vidit morientis, et ora,
Ingemuit miserans graviter. —
Æn. X. 821.

Ibid. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408. Cæterum alii hic legunt, ἐλέησεν ἀρηΐφιλος Μενέλαος.

Ver. 567. μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*; Recte. *Stephanus*, aliique, δέ σφεας. Quod prosodiam perimit.

Ver. 568. Τὼ μὲν δὴ] *Menelaus* et *Æneas*.

Ibid. ὀξυόεντα,] Vide supra ad ver. 50.

Βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
Μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
Τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε, καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα,
Ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι.
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστής,
Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
Τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
Αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
Ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
Τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος

Processitque per primos-pugnatores; valde enim timebat pastori populorum,
Ne quid pateretur *humanitus*, graviterque ipsos frustraret laboris.
Illi quidem jam manusque, et hastas acutas,
Contra se invicem tenebant, parati pugnare.
Antilochus autem valde prope astitit pastori populorum.
Æneas vero non sustinuit, impiger licet existens bellator,
Ut vidit duos viros prope inter se stantes.
Illi igitur postquam mortuos traxerant ad populum Achivorum,
Eos quidem miseros posuerunt in manibus sociorum:
Ipsi vero conversi, inter primos pugnabant.
Tunc Pylæmenem interfecerunt parem Marti,
Principem Paphlagonum magnanimorum clypeatorum.
Hunc utique Atrides hasta-inclytus Menelaus

584 ξίφεϊ] Fl. A. 1. ut ante 579. ἔγχεϊ, ubi A. 3. ἔγχει.

Ver. 569. μεμαῶτε] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 572. Ὡς εἶδεν δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.] "Post hunc versum, tale "quid (inquit *Barnesius*) deesse videtur; "Ἀντιβίην ἐς αὐτοῦ, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι." Ridicule admodum: quasi id scilicet non elegantius multo reticeatur.

Ver. 576. Ἔνθα Πυλαιμένεα] Ὧδε μὲν ἀναιρεῖται Πυλαιμένης Παφλαγόνων ἀρχός.—ὁ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς (ν'. 643. 658.) ζῶν Πυλαιμένης, ὁμώνυμός ἐστι τούτῳ. *Eustath.* Fortasse *hujus Pater*, ut *Barnesius* non male. Nomina enim heroum non confinxit *Homerus*, sed ex historia memoravit.

Ibid. ἀτάλαντον] Vide supra ad β'. 627.

Ver. 578. δουρικλυτὸς] Ita *Barnesius*; recte, ut mihi quidem videtur. *Al.* δουρικλυτός. add. supr. ad v. 55.

Ver. 581. ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,] Interea, dum averteret equos, percussus est. Recte igitur *Parenthesi* inclusa sunt hæc verba.

Ver. 583. λεύκ' ἐλέφαντι] Non, λευκὰ

Ἑϛαότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῖδα τυχήσας.
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον θεράποντα,
Ἐσθλὸν Ἀτυμνιάδην, (ὁ δ' ὑπέϛρεφε μώνυχας ἵππȣς,)
Χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
Αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρȣ,
Κύμβαχος ἐν κονίῃσιν ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμȣς.
Δηθὰ μάλ' εἱϛήκει, τύχε γὰρ ψαμάθοιο βαθείης,
Ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι· [ῶν.
Τȣ̀ς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ ϛρατὸν ἤλασ' Ἀχαι-
Τȣ̀ς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες

Stantem hasta vulneravit, ad jugulum assecutus.
Antilochus vero Mydona percussit aurigam *ejus* famulum,
Fortem Atymniadem, (ille autem avertebat solidos-ungulis equos,)
Saxo cubitum assecutus medium: atque ex manibus
Fræna candida ebore humi ceciderunt in pulvere.
Antilochus autem irruens ense percussit tempus:
Atque is anhelans affabre-facto excidit curru,
Præceps in pulvere, in sinciputque et humeros.
Diu valde *fixus* stetit, inciderat enim in arenam profundam;
Donec equi percussum humi dejecerunt in pulverem:
Illos autem scutica-agitabat Antilochus, et ad exercitum egit Achivorum.
Hos autem Hector animadvertit inter ordines, irruitque in ipsos
Vociferans; unaque Trojanorum sequebantur phalanges

586 *κονίῃσι*] R. male. 587 *γάρ ῥ' ἀμάθοιο*] MS. Fl. A. 1. 3. 591 Abest a MS. δὲ.

ὡς ἐλέφαντος, ut Scholiastes; sed *ebore ornata et distincta*. Virgil.

—— ensem collo suspendit eburnum.
Æn. XI. 11.

— *κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.* *Odyss.* φ. 7.

Vide supra ad γ'. 141.

Ver. 584. *ἐπαΐξας ξίφει*] Virgil.

—— at fervidus advolat hasta. *Æn.* XII. 293.

Ver. 586. *Κύμβαχος — ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμȣς.*] Virgil.

——— involvitur ———
In caput atque humeros, —— *Æn.* XII. 292.

Ver. 587. *εἱϛήκει*] Vox, *εἱϛήκει*, accipitur *ἀορίστως*, similiter ut *ἔϛη*. Quod si *ἕϛηκεν* dixisset, jam non constitisset *Temporum* ratio. Erat enim hoc utique *διωρισμένως* dicere, Mydona *jam tum, cum hæc scriberet Poëta*, in caput diu stetisse. Vide supra ad γ'. 492. et ad α'. 37.

Ibid. *ψαμάθοιο*] *Eustathius* in commentario, *ῥ' ἀμάθοιο βαθείης*. Quæ et vera lectio, si Scholiastes recte; *ἄμαθος, ἡ κατὰ τὸ πέδιον ἄμμος· ψάμμος δὲ, ἡ κατὰ τὴν θάλασσαν κόνις*. *Clark*. Vide Var. L.

Ver. 590. Τȣ̀ς δ' Ἕκτωρ] *Menelaum* scilicet, et *Antilochum*.

Καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφὶν Ἄρης, καὶ πότνι' Ἐνυώ·
Ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·
Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθεν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,
Στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε προρέοντι,
Ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
Ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον,
Αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
Τῷ δ' αἰεὶ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
Καὶ νῦν οἱ πάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
Ἀλλὰ πρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
Εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.

Fortes: dux autem erat ipsis Mars, et veneranda Bellona;
Illa quidem, ferens Tumultum immanem pugnæ:
Mars vero in manibus ingentem hastam quassabat;
Itabatque modo quidem ante Hectorem, modo post.
Hunc autem conspicatus cohorruit pugna strenuus Diomedes.
Ut vero cum homo rerum-imperitus, emensus ingentem campum,
Constiterit ad rapidum fluvium in-mare profluentem,
Spuma trementem conspicatus, continuoque recurrit retrorsum:
Sic nunc Tydides recessit, dixitque populo:
" O amici, quam *nos* sane admiramur Hectora nobilem,
" Hastaque fortem esse, et audacem bellatorem!
" Huic autem semper astat unus *aliquis* deorum, qui mortem arceat:
" Et nunc ei astat ille Mars, mortali viro similis.
" Sed ad Trojanos adversa-fronte semper, retro
" Cedite, neque contra deos velitis fortiter pugnare."

592 Κρατεραὶ] MS. R. A. 2. 3. 606 μὴ δὲ] Fl. A. J. R.

Ver. 591. Κεκληγώς·] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 595. Φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν] Pulcherrima fortitudinis *Hectoreæ* imago.

Ver. 596. βοὴν ἀγαθὸς] Vid. ad β'. 408.

Ver. 599. μορμύροντα] De hujusmodi ὀνοματοποιΐᾳ, vide supra ad γ'. 455. Producit autem penultimam μορμύρειν, simili analogia ac πορφύρειν, μαρτύρεσθαι, κύρεσθαι, *etc.* Vide supra ad α'. 338.

Ver. 603. εἷς γε θεῶν,] " *Deorum certe* " *aliquis, unus saltem.*" Ut adeo istud, γε, nequaquam sit supervacuum.

Ver. 608. κατέκτανεν, εἰδότε] *Al.* κατέκταν' εὖ εἰδότε.

Ver. 612. ἐνὶ Παισῷ] *Al.* ἐν Ἀπαισῷ.

Ver. 613. πολυκτήμων, πολυλήϊος·] Virg.

Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
Ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν, εἰδότε χάρμης,
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
Τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰών, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱόν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
Ναῖε πολυκτήμων, πολυλήϊος· ἀλλά ἑ μοῖρα
Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας·
Τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλεν Τελαμώνιος Αἴας,
Νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ πάγη δολιχόσκιον ἔγχος·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
Τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
Ὀξέα, παμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο πολλά.
Αὐτὰρ ὁ λὰξ προσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
Ἐσπάσατ'· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ

Sic dixit: Trojani vero admodum prope venerunt *ad* ipsos.
Tunc Hector duos viros interfecit, peritos pugnæ,
In uno curru existentes, Menesthem, Anchialumque.
Horum vero prostratorum miseratus est magnus Telamonius Ajax:
Stetitque admodum prope cum accessisset, et jaculatus est hasta fulgenti,
Ac percussit Amphium Selagi filium, qui in Pæso
Habitabat prædives, locuples; sed eum fatum
Duxit auxiliaturum, ad Priamumque et filios:
Hunc ad balteum percussit Telamonius Ajax,
Imoque in ventre defixa est longa hasta:
Fragorem vero edidit cadens; accurrebat autem illustris Ajax
Arma detracturus: Trojani vero in *eum* hastas conjecerunt
Acutas, collucentes; scutumque *ejus* excepit multas.
At ille calce impressa ex cadavere æream hastam
Evulsit: non tamen et alia potuit arma pulchra

608 ἰών] MS. Ibid. κατέκταν' εὖ εἰδ.] Fl. A. J. R. T. quod prætulerim. 612 βάλε] Ald. J. 620 προβὰς] MS.

—— Ausoniis olim ditissimus arvis:
Quinque greges illi balantum, quina redibant
Armenta, et terram centum vertebat aratris.
Æn. VII. 537.

Ver. 614. Ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμον] Virgil.

—— illis ad Trojam forte diebus
Venerat, ——
—— auxilium Priamo, Phrygibusque, ferebat:
Infelix! —— *Æn.* II. 342.

Ver. 615. Τόν ῥα] *Hunc utique.*

Ver. 618. Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν] Virgil.

—— telorum effundere contra
Omne genus Teucri. —— *Æn.* IX. 509.

Ver. 621. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 622. Ὤμοιιν ἀφελέσθαι] Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ὤμοιιν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι·
Δεῖσε δ᾽ ὅγ᾽ ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
Οἵ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε᾽ ἔχοντες,
Οἵ ἑ, μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,
Ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ, χασσάμενος πελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τληπόλεμον δ᾽ Ἡρακλείδην, ἠΰν τε, μέγαν τε,
Ὦρσεν ἐπ᾽ ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι μοῖρα κραταίη.
Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Υἱός θ᾽, υἱωνός τε, Διὸς νεφεληγερέταο,
Τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
Πτώσσειν ἐνθάδ᾽ ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
Ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον Αἰγιόχοιο
Εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
Οἵ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων·

Ab humeris auferre; premebatur enim telis:
Timuit itaque circuitionem potentem Trojanorum fortium,
Qui multique et strenui instabant hastas tenentes,
Qui ipsum, magnum licet existentem, et fortem, et præclarum,
Propulsarunt a se: ille vero recedens, vi-repulsus-est.
Sic hi quidem laborabant per acrem pugnam.
Tlepolemum vero Heraclidem, fortemque, magnumque,
Incitavit in deo-parem Sarpedonem fatum violentum.
Hi autem cum jam proxime essent in se invicem vadentes,
Filiusque neposque Jovis nubes-cogentis,
Hunc utique Tlepolemus prior verbis allocutus est;
" Sarpedon, Lyciorum princeps, quæ tibi necessitas
" Trepidare hic existenti pugnæ imperito viro?
" Mentientes autem te dicunt Jovis sobolem Ægiochi
" Esse: cum longe illis inferior sis viris,
" Qui Jove prognati sunt temporibus priscorum hominum:

632 ἴωσιν] Fl. A. J. R. 634 μάχας] MS. a manu pr. sed sec. suprascripsit η.

Ver. 623. ἀμφίβασιν] Vide infra ad ζ. 434.

Ver. 627. Ὣς οἱ μὲν πονέοντο] Virgil.
Atque ea per campos æquo dum Marte geruntur, Æn. VII. 540.

Ver. 633. βουληφόρε, — μάχης ἀδαήμων] Domi, quam militiæ, melior.

Ver. 638. βίην Ἡρακληείην] Vide supra ad β΄. 658. Similiter apud *Virgilium*,
—— violentia Turni. Æn. XI. 376.

Ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην
Εἶναι, ἐμὸν πατέρα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα;
Ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἓξ οἴης σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
Σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
Οὐδέ τέ σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
Ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
Ἀλλ' ὑπ' ἐμοῦ δμηθέντα πύλας αΐδαο περήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
Ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
Οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα

" At qualem aiunt vim Herculeam [*Herculem*]
" Fuisse, meum patrem animosum, spiritum-leonis-habentem?
" Qui quondam huc profectus, causa equorum Laomedontis,
" Sex solis cum navibus et viris paucioribus,
" Ilii vastavit urbem, desolavitque compita.
" Tibi autem ignavus quidem animus, intereunt vero copiæ:
" Neque te Trojanis credo auxilio fore,
" Profectum ex Lycia, ne quidem si perquam fortis sis,
" Sed a me interfectum ad portas orci descensurum."
Hunc vero Sarpedon, Lyciorum dux, contra allocutus est;
" Tlepoleme, sane ille evertit Ilium sacram,
" Viri *præ* vecordia præclari Laomedontis,
" Qui ipsum bene meritum malo objurgavit sermone,
" Neque dedit equos, quorum gratia e longinquo venerat.
" Tibi autem ego hic edico cædem et mortem atram
" A me futuram, meaque *te* hasta domitum

646 ὑπ' ἐμοὶ] MS. 650 ἠνίπαπε] MS.

Ver. 642. *χήρωσε δ' ἀγυιάς.*] Hunc modum dicendi de populatione frequenter imitati sunt græci et latini, ut bene monet ac docet Cel. Wesseling. in Diss. Herodotea, p. 86. *Ern.*

Ver. 643. *ἀποφθινύθουσι*] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 644. Οὐδέ τε] *Al.* Οὐδέ τι.

Ver. 646. *περήσειν.*] Vide supra ad α'. 67.

Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος, καὶ τῶν μὲν ὁμαρτῇ δούρατα μακρὰ
Ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
Τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
Ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
Ἑλκόμενον· τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε,
Μηροῦ ἐξερύσαι δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
Σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ

"Gloriam mihi daturum, animam vero Plutoni insigni-equis."
Sic dixit Sarpedon: at sustulit fraxineam hastam
Tlepolemus; et horum quidem eodem-tempore hastæ longæ
E manibus evolarunt: ac quidem percussit cervicem mediam
Sarpedon, cuspisque penitus transiit acerba;
Eumque circum oculos caliginosa nox operuit.
Tlepolemus autem femur sinistrum hasta longa
Percussit; cuspisque pertransiit rapido impetu acta,
Ad os appulsa: pater vero *Jupiter* mortem avertit.
Tum quidem deo-parem Sarpedonem nobiles socii
Ferebant e prælio: gravi autem dolore afficiebat eum hasta longa
Tracta *una;* quam quidem nemo notabat, neque advertebat
Femore extrahere hastam fraxineam, ut incederet, [*vel*, currum conscenderet;]
Festinantium *utique:* tantum enim habebant studium, qui-circumsistentes-
Tlepolemum autem ex-altera-parte bene-ocreati Achivi [curabant.

662 ἐγχριφθεῖσα] edd. vett. Ibid. πατὴρ δ' ἔτι] MS. quod placet. *sed pater adhuc mortem arcebat.* nondum et fatum erat mori.

Ver. 656. ὁμαρτῇ] *Al.* ἀμαρτῇ.

Ver. 661. μαιμώωσα,] Ἀρίστη δὲ δοκεῖ μεταφορὰ τῷ Ἀριστοτέλει, etc. Vide supra ad Γ. 126.

Ver. 662. πατὴρ δέ τι λοιγὸν ἄμυνεν.] Indicat instud τι, prope admodum fuisse, ut interiret. Alii legunt, πατὴρ δ' ἔτι.

Ver. 663. Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι Ἐξέφερον πολέμοιο·] Virg.

Interea Æneam Mnestheus et fidus Achates,
Ascaniusque comes, castris statuere cruentum,
Alternos longa nitentem cuspide gressus.
Æn. XII. 384.

Ver. 664. βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν Ἑλκόμενον·] Virg.

Ille pedem referens, et inutilis, inque ligatus
Cedebat, clypeoque inimicum hastile trahebat.
Æn. X. 794.

Ἔξεφερον πολέμοιο· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
Τλήμονα θυμὸν ἔχων· μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
Ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
Ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Ἄλκανδρόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
Καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
Δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε·

Efferebant prælio: animadvertit autem nobilis Ulysses,
Fortem animum habens; commotumque est ei suum cor.
Anxie vero cogitabat deinde mente et animo,
Utrum ulterius Jovis filium magnum-sonantis insequeretur,
An ipse plurium Lyciorum animam eriperet.
Non utique Ulyssi magnanimo in fato erat,
Fortem Jovis filium interficere acuto ære.
Itaque ad multitudinem Lyciorum vertit *ejus* animum Minerva.
Tunc ille Cœranum interfecit, Alastoraque, Chromiumque,
Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.
Et quidem adhuc plures Lyciorum interfecisset nobilis Ulysses,
Nisi statim animadvertisset ingens expedite-pugnam-ciens Hector.
Processit itaque per primos pugnatores armatus corusco ære,
Terrorem inferens Danaïs: gavisus est autem eo accedente
Sarpedon, Jovis filius, sermonemque lugubrem dixit;

665 *ἀπεφφέρατ'*] Rom. vitiose. sed cum duplici *σ*. Fl. A. J. male. 672 *λύκιι*] MS. a manu prima, sed corr. a manu sec. in *ω*.

Ver. 665. ἐπεφέρατ',] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 668. Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν] Virg.
At Lausum socii exanimum super arma ferebant
Flentes, ingentem atque ingenti vulnere victum.
Æn. X. 841.

Ver. 673. Ἢ ὅγε τῶν] Vocabulum istud, ὅγε, quam non versus gratia intrusum sit, sed singularem habeat elegantiam; vide supra ad γ'. 409.

Ver. 674. Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι] Qua ratione, Ὀδυσσῆϊ, hic ultimam producat, itemque, ὅς, ver. 695. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 676. τράπε θυμὸν Ἀθήνη.] Vide supra ad α'. 194.

Ver. 678. Ἄλκανδρόν θ',] Virg.
Alcandrumque, Haliumque, Noëmonaque, Prytanimque.
Æn. IX. 767.

Ver. 680. et 689. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς
Κεῖσθαι· ἀλλ' ἐπάμυνον, ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
Ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε,
Νοστήσας οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
Ἀλλὰ παρήϊξεν, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
Ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
Εἷσαν ὑπ' Αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ·
Ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
Ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
Αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο

"Priamide, ne quæso me prædam Danaïs sinas
"Jacere: sed auxiliare; deinde me vel deserat vita
"In urbe vestra; quoniam non eram ego,
"(Reversus domum, dilectam in patriam terram,)
"Oblectaturus uxoremque dilectam et infantem filium."
Sic dixit; huic autem nil respondit expedite-pugnam-ciens Hector,
Sed prætervolavit, ardens cupidine, ut quam citissime
Repelleret Argivos, multorumque vitam eriperet.
Itaque deo-parem Sarpedonem nobiles socii
Collocarunt sub Ægiochi Jovis perpulchra fago:
Ex ejus autem femore hastam fraxineam extraxit foras
Fortis Pelagon, qui ei dilectus erat socius:
Hunc autem deseruit anima, circumque oculos offusa est caligo:
Rursus tamen spiritum-recepit, ac circum aura Boreæ

697 πνοὴ] MS. v. 526.

Ver. 684. Πριαμίδη,] Vide supra ad α'. 398.

Ibid. μὴ δή με] Vide supra ad β'. 158.

Ibid ἐάσῃς] Vide supra ad γ'. 42.

Ver. 686. οὐκ ἄρ' ἔμελλον] Virg.

Invidisse deos, patriis ut redditus oris
Conjugium optatum et pulchram Calydona viderem. *Æn.* XI. 269.

Ver. 689. τὸν δ' οὔτι προσέφη] Vide ad α'. 332.

Ver. 693. Εἷσαν ὑπ' — φηγῷ·] Virg.

—— corpusque levabat
Arboris acclinis trunco.———*Æn.* X. 834.

Ver. 699. χαλκοκορυστῇ] Vide supra ad β'. 1.

Ver. 703. Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον] Virg.

Quem telo primum, quem postremum, aspera virgo,
Dejicis? aut quot humi morientia corpora fundis? *Æn.* XI. 664.

Ver. 707. αἰολομίτρην,] Vide ad β'. 816.

Ver. 708. Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ] De hac urbe *Strabo* lib. IX. pag. 625. [al. pag. 407.] Πόλις, *inquit*, ἣν καλοῦσιν Ὕλας, ὡς λύρας

Ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
'Αργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
Οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
Οὔτε ποτ' ἀντιφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
Χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
'Αντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον 'Ορέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ 'Ορέσβιον αἰολομίτρην,
Ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
Λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισσίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
Ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη

Recreabat aspirans ægre spirantem animam.
Argivi vero propter Martem et Hectorem ære-armatum
Nec unquam versis-tergis-fugiebant nigras ad naves,
Nec unquam contra-ferebantur in pugnam: sed semper retro
Cedebant, postquam audierant apud Trojanos Martem esse.
Tum quem primum, quemque ultimum interfecit
Hectorque Priami filius et æreus Mars?
Deo-parem Teuthranta, et insuper equûm-agitatorem Orestem,
Trechumque hastatum Ætolum, Œnomaumque,
Œnopidemque Helenum, et Oresbium mitram-habentem-variam,
Qui in Hyla habitabat, valde divitiis intentus,
Lacui vicinus Cephissidi: juxtaque ipsum alii
Habitabant Bœoti, valde opulentum populum habentes.
Hos quum igitur animadvertit dea candidas-ulnas-habens Juno

703 ἐξενάριξαν] MS. quod non displicet.

καὶ θύρας· et, τὴν 'Υλικὴν, τῇ προσῳδίᾳ ὡς λυρικὴν nempe, priori syllaba *correpta*; contra, quam fit in voce, ὕλη, *sylva*. Quod cum non intelligeret vir doctissimus *Is. Casaubonus*, ad verba *Strabonis* hæc annotat: "*Notetur locus ubi προσῳδίαν vocat quod alii Analogiam: Ait enim ab* Ὕλη *fieri* 'Υλικὴ, *eadem prosodia qua a* λύρα *fit* λυρική: *Alius dixisset, eadem Analogia.*" Nempe, de verborum *formandi ratione* accepit vir eruditus id, quod erat a *Strabone* accurate et præfinite dictum de *Prosodia*. Quod si, Ὕλη, 'Υλικὴ, syllabam priorem utrobique *produxisset*; tamen *analogiam* adhuc eandem plane haberet, ac λύρα, λυρική· *prosodiam* non utique eandem. *Clark.* In hac lectione MS. et edd. omnes consentiunt. Male in quibusdam rec. edd. ἐν omittitur.

Ver. 709. κεκλιμένος] Vide supra ad α'. 309. et 314.

Ver. 711. Τοὺς δ'] *Hectorem* et *Martem*. Quod non advertens *Spondanus*, vocem hanc ad 'Αργείους in sequenti versu refert; et 'Αργείους ὀλέκοντας, *Argivos per-*

Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
Εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
Ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα,
Χάλκεα ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
Τῶν ἤτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
Χάλκε' ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·

Argivos interimentes in acri pugna,
Illico Minervam verbis alatis allocuta est;
"Papæ, Ægiochi Jovis filia indomita,
"Certe vanum *hoc* promissum fecimus Menelao,
"Ilio exciso bene-munito *eum* rediturum;
"Si sic furere sinamus perniciosum Martem.
"Sed age jam et nos cogitemus de strenue auxilio *ferendo*."
Sic dixit: neque non obsecuta est dea cæsiis-oculis Minerva.
Ac quidem discurrens aureis-frænis-ornatos instruebat equos
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni.
Hebe autem ad currus velociter posuit curvos orbes *rotarum*,
Æreos, octo-radios-habentes, ferreum ad axem utrinque:
Quorum utique aurea curvatura perennis; ac desuper
Æreæ laminæ-rotam-munientes, adaptatæ, mirabile visu:

716 Ἴλιον τ' ἐκπ.] A. 2. 3. J. R. male. 722 ὀχέεσφι] MS. 725 ἐπίσσωτρα] MS.

euntes, vertit. Quin et in editione *Wetsteniana* Interpres, licet ὀλέκοντας recte vertat, *interimentes;* non tamen videtur hujus vocis, τοὺς δὲ, vim recte cepisse.

Ver. 714. Ἀτρυτώνη,] Vide supra ad β'. 157.

Ver. 716. ἀπονέεσθαι,] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 717. ἐάσομεν] Vide supra ad γ'. 42.

Ver. 720. ἔντυεν ἵππους] Ficta fortasse vox, ἔντυεν, ab iis qui, quoniam ἐντύνω et Imperfectum ἔντυνον et Aoristus ἔντυνα penultimam producunt, (vide infra ad ι'. 203.) nescirent Aoristum ἔντυνεν corripi. Sic apud *Moschum:*

—— *καί οἱ λέχος ἔντυνεν Ὧραι.*
Idyll. II. 160.

Ver. 724. Τῶν ἤτοι χρυσέη] Pronunciabatur χρυσῆ. Similiter ver. 727. Δίφρος δὲ χρυσέοισι, pronunciabatur χρυσοῖσι. Vide supra ad β'. 268.

Ver. 728. Ἐντέταται·] Ut constet scilicet temporum ratio, cum *præcedente et sequente*, εἰσί. Vide supra ad α'. 37.

Πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
Δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
Ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι·
Τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
Δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγὸν, ἐν δὲ λέπαδνα
Κάλ' ἔβαλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
Ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
Ἡ δὲ, χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
Δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ Φόβος ἐστεφάνωτο·

Modioli autem ex argento erant rotundi utrinque:
Sella vero aureis et argenteis funibus
Exporrecta erat; duoque semicirculi, unde-habenæ-suspenduntur, erant:
Ex hac porro argenteus temo procurrebat; ad cujus extremitatem
Ligavit aureum pulchrum jugum, et lora jugalia
Pulchra innexuit, aurea: sub jugum vero duxit Juno
Equos pedibus-celeres, cupida contentionis et prælii.
Cæterum Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Peplum quidem *laxatum* defluere-sivit pulchrum, patris super pavimento,
Varium, quod ipsa fecerat et elaborarat manibus:
Ipsa autem, loricam induta Jovis nubes-cogentis,
Armis ad bellum armabatur lacrymosum.
Circum autem humeros posuit ægidem fimbriatam,
Horribilem, cui quidem undique Timor circumdatus erat:

732 αὐτῆς] Fl. 738 ὤμοισι] MS. bene. Ibid. βάλ'] idem, forte βάλλ'. Ibid. θυσσανόεσσαν] MS. Fl. 739 ἐστεφάνωται] Fl Ald. 1. male.

Ibid. δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι] Vide supra ad 262. *Ern.*

Ver. 730. καλὸν] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. ζυγὸν,] Mire admodum Spondanus: "*Per hoc jugum, Equos* (inquit) *intelligit; Ut statim subjicit,* ὑπὸ δὲ ζυγὸν "ἤγαγεν ἵππους."

Ver. 734. κατέχευεν ἑανὸν] Vide supra ad γ'. 385.

Ver. 735. Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο] Virg.

—— quas illi læta laborum
Ipsa suis quondam manibus Sidonia Dido
Fecerat, et tenui telas discreverat auro.
Æn. XI. 73.

Ver. 738. αἰγίδα θυσσανόεσσαν, Δεινὴν,] Virg.

Ægidaque horrificam, turbatæ Palladis arma.
Æn. VIII. 435.

Ver. 740. Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκὴ,] Virg.

—— tristesque ex æthere Diræ,
Et scissa gaudens vadit Discordia palla;
Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello.
Æn. VIII. 701.

Ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
Ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
Δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας Αἰγιόχοιο.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
Χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσατο· λάζετο δ' ἔγχος
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους·
Εὗρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,

In ea Contentio, in ea Fortitudo, in ea atrox Insectatio:
In ea et Gorgonium caput diri monstri,
Dirumque, horrendumque, Jovis portentum Ægiochi.
Capiti vero clavis-undique-ornatam galeam imposuit quatuor-conos-haben-
Auream, centum urbium peditibus sufficientem. [tem,
Inque currum fulgidum pedibus conscendit; sumsitque hastam
Gravem, magnam, validam, qua domat ordines virorum
Heroum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.
Juno autem scutica velociter urgebat equos.
Sponte sua autem portæ crepuerunt cœli, quas custodiebant Horæ,
Quibus commissum est magnum cœlum Olympusque,
Ut et aperiant densam nubem et claudant.
Hac utique *via*, per eas, stimulo-parentes dirigebant equos:
Invenerunt autem Saturnium, a diis seorsum sedentem aliis,

747 τοῖσι] MS. bene. 749 δὲ male omittunt A. 2. 3. J. R.

In quibus facile videre est, *Virgilium Homeri* majestatem non assecutum.

Ibid. δὲ κρυόεσσα] *Al.* δ' ὀκρυόεσσα.

Ibid. Ἐν δ' Ἔρις, — ἐν δ' — ἐν δὲ] Imitatus est Callim. H. in Cer. 28. de luco Cereris: Ἐν πίτυς, ἐν μεγάλαι πτελέαι ἔσαν, ἐν δὲ καὶ ὄχναι, ἐν δὲ καλὰ γλυκύμαλα. ubi vid. quæ dixi de hac forma ad illum locum.

Ver. 741. Ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ] Virg.

—— ipsamque in pectore Divæ
Gorgona, desecto vertentem lumina collo.
Æn. VIII. 437.

Ver. 743. ἀμφίφαλον κυνέην] Virg.

—— galeam — cristisque decoram. Æn. IX. 365.

Ver. 744. ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.] Vel, quod τοσούτων πόλεων ὁπλίτας καλύπτειν καὶ σκέπειν ἐδύνατο· Vel, ὅτι ἑκατὸν πόλεων ὁπλίτας εἶχεν ἐντετυπωμένους ἑαυτῇ. *Eustath. Clark.* Quid si putemus Homerum non tam magnitudinem, quam firmitatem laudare voluisse, et verba sic esse intelligenda; *adversus centum urbium exercitus sufficturam*, nedum adversus Trojanos, nulla vi humana lædendam aut comminuendam. *Ern.*

Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
Ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξήρετο, καὶ προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,
Ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον; ἐμοὶ δ' ἄχος· οἱ δὲ ἕκηλοι
Τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔτινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
Λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξαποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·

Summo vertice multa-cacumina-habentis Olympi.
Ibi equos sistens dea candidas-ulnas-habens Juno
Jovem supremum Saturnium interrogavit, et allocuta est;
" Jupiter pater, annon succenses Marti *ob* hæc atrocia facta,
" Eo-quod-tantasque et tales perdiderit copias Achivorum
" Temere, nec ut decuerat? Mihi sane dolor: at vero quieti
" Delectantur Venusque et argenteo-arcu-decorus Apollo,
" Dementem hunc quum exstimularint, qui nulla novit jura.
" Jupiter pater, nunquid mihi irasceris, si Martem
" Graviter percussum pugna exegerim?"
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter;
" Agedum, adversus ipsum incita Minervam prædatricem,
" Quæ ipsum maxime solita-est in graves dolores conjicere."
Sic dixit; nec non obsecuta est dea candidas-ulnas-habens Juno;

757 κρατερὰ] MS. Fl. R.

Ver. 745. βήσατο] *Al.* βῆσεν. Vide supra ad ver. 109. et ad β'. 35.

Ver. 747. 'οβριμοπάτρη.] Vide supra ad α'. 43.

Ver. 748. Ἥρη δὲ μάστιγι] Qua ratione, δὲ, hic producatur; et similiter, φλόγεα, ver. 745. itemque κιντρηνικίας, ver. 752. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.] Videtur *Eustathius* legisse, ἐπεμαίετο ἵππους. Quæ fortasse non pejor lectio. Quanquam et istud ἄρ', non male hæc cum *præcedente*, ver. 732. connectit.

Ver. 749. Αὐτόμαται] *Al.* Αὐτόματοι.

Ibid. μύκον] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 751. ἀνακλῖναι] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 752. Τῇ ῥα] Vide supra ad α'. 56.

Ver. 756. ἐξήρετο,] *Al.* ἐξείρετο.

Ver. 763. ἐξαποδίωμαι;] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 764. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 765. ἀγελείην,] *Al.* ἀγελάην. Vide supra ad γ'. 128.

Ver. 766. Ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε] Vide infra ad ver. 841.

Μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
Ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον, ποταμώ τε ῥέοντε,

Sed scutica verberavit equos: hi autem non inviti volabant
Per medium terræque et cœli stellati.
Quantum vero aëris per horizontem extensi spatium homo videt oculis,
Sedens in specula, prospectans in nigricantem pontum,
Tantum saltu conficiunt deorum altisoni equi.
At quando jam Trojam pervenissent, fluviosque labentes,

768 μάστιζεν] MS. male. 776 πάλιν] MS.

Ver. 769. *Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ*] Virg.

—— terras inter cœlumque volabat,
Littus arenosum Lybiæ ventosque secabat,
Æn. IV. 256.

Quæ cum sententia plane sit nulla, (quid enim est *littus secare?*) emendavit hoc modo Criticorum longe longeque omnium Princeps, *Richardus Bentleius:*

—— terras inter cœlumque, *legebat*
Littus arenosum Libyæ, ventosque secabat.

Qua sane emendatione nihil unquam excogitatum venustius, nihil certius. Cæterum ad vocem, *μεσσηγὺς*, non abs re erit hoc in loco annotare, quam singulari loquendi ratione Scriptores Romani vocis istius vim interdum expresserint: *Horat.*

—————————— *inter*
Hectora Priamiden, animosum atque *inter* Achillem,
Ira fuit capitalis. —— *Sermon.* I. 7.
—— Nestor componere lites
Inter Peliden festinat, et *inter* Atriden.
Epist. I. 2.

Quæ ad loca *Vir ingens* jam memoratus; "*Vitiosum sane,* inquit, *loquendi genus,* "*et ἰδιωτικόν; quodque magni emerim,* "*nunquam ab Horatio prolatum.*" Similem tamen loquendi rationem et *Livio* lib. XXII. 35. adduxit *Gatakerus;* "inter "*cives Romanos et* inter *peregrinos.*" Et ex *Cicer. Paradox.* 1. *Marcilius;* "*nihil* "inter *te atque* inter *quadrupedem putes* "*interesse.*" Quorum in priori locorum, posterius illud *inter*, codicum meliorum jussu; in posteriori, codicum omnium consensu, ejiciendum contendit (in *Addendis* ad Notas suas) *Bentleius.* Verum casu occurrit mihi nuper alius ex *Cicerone* locus, qui medela ista, siquidem jam sanus non sit, sanari venuste non potest. *De amicit.* §. 25. "*Quid inter-* "*sit* inter *popularem, id est, assentatorem,* "*et levem virum; et* inter *constantem, se-* "*verum, et gravem.*" *Clark.* Recte de hoc loco Ciceronis judicat. Et argutiæ sunt, quæ Bentleius de duplici *inter* disputat. *Ern.*

Ibid. *ἀστερόεντος.*] Vide supra ad δ'. 44.

Ver. 770. *Ὅσσον δ' ἠεροειδὲς — Τόσσον — ἵπποι.*] Ὁ δὲ, *πῶς μεγεθύνει τὰ δαιμόνια;* —— *τὴν ὁρμὴν αὐτῶν κοσμικῷ διαστήματι καταμετρεῖ.* *Longinus* §. 9.

Ver. 772. *ὑψηχέες*] *Al.* *ὑψαυχένες.*

Ver. 778. *Αἱ δὲ βάτην*] Recte se habet ista Syntaxis: Vide supra ad *α'.* 566. Non omittendum tamen, *Scholiastem Sophoclis* ad *Electr.* ver. 980. itemque *Euripidis* ad *Alcest.* ver. 902. legisse hoc in loco, *τὼ δὲ βάτην.* Quæ quidem Syntaxis, et ipsa quoque recte se habet; licet de *Fœminis* sermo sit. Non quod *τὼ* "*per omnia genera dicatur,*" ut *Barnesius;* nedum quod *γυναῖκε* sit *masculinum* in numero *duali*, ut Grammatici *stultissime* commenti sunt; sed quod unusquisque [*la personne,*] sive sit Hominum, sive Deorum, seu quicunque sit, sive mas, sive fœmina, quoties *ad sententiam* nihil interest *quo* quis *sexu sit*, proprie efferatur genere *masculino.* Scilicet non ad *Sexum*, sed (ut recte alicubi *Dionys. Ha-*

Ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
Τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
Ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.

Qua fluenta Simoïs commiscent et Scamander;
Ibi equos stitit dea candidas-ulnas-habens Juno,
Solutos curru; circumque caliginem multam fudit.
Illis vero ambrosiam Simoïs summisit ad depascendum.
Hæ autem iverunt pavidis columbis incessu similes,
Viris Argivis auxiliari properantes.

777 τοῖσι δ'] MS. edd. vett. unde forte leg. τοῖσι δὲ, quod est mollius vulgato.

licarnasseus) πρὸς τὸ πρόσωπον ἀποτείνεται ὁ λόγος. Exempla apud optimos Auctores occurrunt innumera. Apud *Homerum*, de *Junone et Minerva;*

—— πληγέντε κεραυνῷ. *Iliad. θ'.* 455.

De iisdem *deabus*, in quibusdam codicibus;

—— προφανέντι ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ibid. ver. 378.

De *fœminis* duabus, apud *Pausaniam;*

— τούτους δέ φασιν, etc. Lib. II. cap. 21.

Apud *Sophoclem*, de *fœminis* itidem duabus;

Ἴδεσθε τώδε τὼ κασιγνήτω, φίλοι,
Ὣ τὸν πατρῷον οἶκον ἐξεσωσάτην·
Ὣ τοῖσιν ἐχθροῖς ——
Ψυχῆς ἀφειδήσαντε· ——
Τούτω φιλεῖν χρὴ, τώδε χρὴ πάντας σέβειν·
Τώδ' ἔν θ' ἑορταῖς ——.
Electr. ver. 980. *etc.*

Apud *Euripidem*, de *Viro et Uxore sua;*

Δυοῖν γὰρ ὄντοιν, οὐχ ὁ μὲν τλήμων, ὁ δ' οὔ.
Helen. 652.

Δύο —— ψυχὰς —— λίμναν διαβάντε.
Alcest. 900.

Item *Hecuba*, de *seipsa et filia;*

—— οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένους
Μετῆλθες ἡμᾶς —— *Hecub.* 511.

Creüsa, de *seipsa:*

Ἡμεῖς ἐν ὀρφνῇ σπαργανώσαντες πέπλοις.
Ion. 955.

Et *Pythia*, de seipsa;

Ἤδη δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
Ἔχοντας ἡμᾶς —— *Ibid.* 1361.

Apud eundem, de *muliere* mortua;

Θάπτειν τιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλειν νεκρόν.
Alcest. 513.

Νέκυν μὲν ἤδη πάντ' ἔχοντα —— *Ibid.* 607.

—— Καὶ παρεὶς ἄλλῳ θανεῖν
Νέῳ γέρων ὤν, τόνδ' ἀποιμώξεις νεκρόν.
Ibid. 635.

Ἀλλ' οὐ σὺ νεκρὸν ἀντὶ σοῦ τόνδ' ἐκφέρεις;
Ibid. 716.

Ἄπελθε, καί με τόνδ' ἔα θάψαι νεκρόν.
Ibid. 729.

Apud *Aristophanem*, de *fœmina* quadam;

—— ἴστερον ἂν ——
—— καὶ τοῦ φράζοντος ἀκοῦσαι.
Ecclesiaz. Scen. 2.

Apud *Plautum* itidem, de *muliere;*

Quis ea est? *Mil. Glorios. Act.* III.
Quicum ibat. *Epidic. Scen.* 4.
Sed quis ea est mulier? *Ibid. Scen. ult.*
Hæc est; Quis? *Cistell. Act.* IV. *Scen.* 2.
Quis es? *Ibid.*
Quisquis es, quæ, etc.
Rud. Act. IV. *Scen.* 4.

Apud *Virgilium*, de *Venere;*

—— ducente Deo. —— *Æn.* II. 632.

Ex quibus omnibus abunde apparet, utramque loquendi rationem, et Αἱ δὲ βάτην, et Τὼ δὲ βάτην, recte se habere.

Ibid. πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,] Motum indicat æquum et placidum: Virg.

Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
Ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Εἰλόμενοι, λείεσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη, μεγαλήτορι, χαλκεοφώνῳ,
Ὃς τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον· κείνε γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·

Sed quando jam venerant, ubi plurimi et fortissimi
Stabant, circum vim Diomedis equûm domitoris [*circum Diomedem*]
Conferti, leonibus similes cruda-vorantibus,
Vel suibus apris, quorum robur non imbelle:
Ibi stans clamavit dea candidas-ulnas-habens Juno,
Stentori assimulata, magnanimo, æream-vocem-habenti,
Qui tantum vociferabatur, quantum alii quinquaginta:
" *Proh* pudor, Argivi, turpia probra, forma *tantum* admirabiles!
" Quamdiu quidem in bello versabatur nobilis Achilles,
" Nunquam Trojani ante portas Dardanias
" Progrediebantur; illius enim timebant validam hastam:

783 *κάπρεισι*] MS. recte. 787 *εἶδος ἄριστοι*] MS. 789 *Δαρδανίων*] MS. vitiose. 791 *ἑκὰς*] MS. Fl. A. 1. Fuit forte *νῦν δὲ ἑκάς*.

Qualis spelunca subito commota columba,——
Fertur in arva volans, ——
—— mox, aëre lapsa quieto,
Radit iter liquidum, celeres neque commovet alas. *Æn.* V. 213.

Ver. 781. *βίην Διομήδεος*] Vide supra ad *β'*. 658.

Ver. 784. *ἤϋσε θεὰ*] Ducum indicat per totum exercitum ad commovendos milites cohortationem.

Ver. 785. *Στέντορι εἰσαμένη,*] Vide supra ad *γ'*. 141. *Clark.* De Stentoris voce vid. Cl. *Riccium* in Diss. Homer. T. I. Diss. 19. *Ern.*

Ibid. *μεγαλήτορι,*] Vox, *μεγαλήτωρ*, non hic *fortem* aut *magnanimum* significat; (nam, ut recte monet Scholiastes, *οὐδὲν οὐδαμοῦ περὶ τούτε διεξῆλθεν ἔργον πεποιηκότος*·) sed, ut *Eustathius* explicat, *χαλκέντερον. κατ' ἐκεῖνο,* " *Χάλκεον δέ μοι* " *ἦτορ ἐνείη.*" *Clark.* Igitur vertendum erat: *firmo pectore*, et alterum *ferrea voce*, ut habet *Virgilius*, aut *sonora voce*, ut placet *Riccio*, quæ tamen est potius prosaica interpretatio formæ poëticæ. *Ern.*

Ver. 788. *Ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον — Ἀχιλλεὺς,*] *Ὁ ποιητὴς ἀπὸ τοῦ ἐννάτε ἔτους ἤρξατο, ἐπεὶ τὰ πρὸ τῆς Ἀχιλλέως μήνιδος ἦν ἀτονώτερα, καὶ πράξεις οὐκ ἔχοντα μακρὰς, οὐδὲ ἐπαλλήλους. Συμμαχοῦντος γὰρ Ἕλλησιν Ἀχιλλέως,*

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον, κείνε γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.

Θαρσήσαντες δὲ, τούτου ἀποστάντες, προῆλθον, καὶ, τῆς μάχης γινομένης, πολυπρόσωποί τι καὶ συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστεῖαι καθίστησαν. *Plutarch. de vita Homeri, in fine.* Notandum hic porro, quanto cum artificio, ut Poëma sit unum a capite ad

Νῦν δ' ἕκαθεν πόλιος κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστε.
Τυδείδῃ δ' ἐπόρεσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν
Ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
Ἱδρῶς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
Ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·
Ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπεμόργνυ·
Ἱππείε δὲ θεὰ ζυγῦ ἥψατο, φώνησέν τε·
Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.

"Nunc vero procul ab urbe cavas apud naves pugnant."
Sic fata, commovit robur et animum uniuscujusque.
Tydidæ autem supervenit dea cæsiis-oculis Minerva;
Reperitque hunc regem apud equos et currus
Vulnus refrigerantem, quod ei inflixerat Pandarus sagitta:
Sudor enim ipsum affligebat sub lato loro
Clypei pulchre-orbiculati; quo *utique* affligebatur, laborabatque manu:
Ac elevans lorum, nigrum sanguinem abstergebat:
Equinum autem dea jugum attigit, dixitque;
"Profecto parum sibi filium similem genuit Tydeus.
"Tydeus utique parvus quidem erat corpore, sed pugnator.

797 κάμμι] Fl. A. 1. 798 Ἂν δ' ἄσχων] Fl. A. 1. vitiose. Ibid. ἀπομόργνυ] MS.

calcem, nunquam non spectetur et inseratur *Achilles*.

Ver. 792. ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 794. παρ' ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν] Vide supra ad ver. 219. *Clark*. Male hic obediit *Barnesio Clarkius*. MS. et edd. vett. omnes ἵπποισι, ut supra. *Ern*.

Ver. 800. Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα] Ὑπομνηστέον δὲ καὶ πατέρων ἀγαθῶν ἐνίοις, ὅταν ἐξαμαρτάνωσιν. Ὅμηρος, "Ἦ ὀλίγον "οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς." *Plutarch*. πολιτικὰ παραγγέλμ. Idem, in libro *de Adulatore ab Amico dignoscendo*, haud longe a fine, versum hunc *Agamemnoni* attribuit, vel memoria lapsus, eo quod simili argumento usus sit *Agamemnon* ἐν τῇ Ἐπιπωλήσει, supra in præcedente libro δ'. vel quod hoc in loco *Minervam* intellexerit, *Agamemnonis* utique *cohortationem prudentem*.

Ibid. ὀλίγον οἱ παῖδα] Qua ratione, ὀλίγον, ultimam producat; itemque, μι, ver. 817. vide supra ad α'. 51. n. 8. Cæterum siquis transposuerit in hoc et sequenti versu voces ὀλίγος et μικρὸς, utrobique τὸ ἁρμόττον, ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἐπῶν, θεωρείσθω· — τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ εὐτελές. Ut recte observavit *Aristoteles*, *Poëtic*. cap. 22. de versu isto, *Odyss*. ι'. 515.

Ver. 801. Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν] *Interim confert admirationi multum etiam infirmitas; ut cum Homerus Tydea parvum, sed bellatorem dicit fuisse.* Quintilian lib. III. cap. 5.

Ingentes animos angusto pectore versant.
Virg. Georgic. IV. 83.

Ingenio pugnax, corpore parvus erat.
Ovid.

—— sed non et viribus infra

Καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
Οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
Ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας·
Δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον·
Αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
Κούρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
Ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
Σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
Καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
Ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
Ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονός ἐσσι, δαΐφρονος Οἰνείδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Γινώσκω σε, θεὰ, θύγατερ Διὸς Αἰγιόχοιο,

" Ac quando ipsum ego pugnare non sinebam,
" Neque furenter irruere, quando scilicet venit seorsum ab Achivis
" Legatus ad Thebas, plures ad Cadmeios;
" Convivari ipsum jussi in ædibus quietum:
" Sed is animum retinens suum fortem, sicuti prius,
" Juvenes Cadmeiorum provocabat; in omnibus autem vincebat
" Facile: talis illi ego adjutrix eram.
" Tibi vero equidem ego assistoque, et *te* servo,
" Et te prompto animo hortor adversus Trojanos pugnare:
" Sed tibi vel defatigatio ex multo labore membra subiit,
" Vel te certe aliquo-modo timor tenet exanimans: Non sane tu posthac
" Tydei soboles es *reputandus*, rei-militaris-periti Œnidæ."
Hanc autem respondens allocutus est fortis Diomedes;
" Agnosco te, dea, filia Jovis Ægiochi,

806 κρατερὸν] MS. Fl. 808 τοίη τοι] edd. vett. 809 σοὶ δή τοι] edd. vett. Lectioni Barnes. quam Clarkius secutus est, suffragatur MS. Lips. 810 κελεύομαι] MS. male. 815 σε] male omittit MS.

Tydea fert animus; totosque infusa per artus
Major in exiguo regnabat corpore virtus.
Stat. Theb. lib. 1.

Ver. 803. ἤλυθε] Vide supra ad γ'. 205.

Ibid. νόσφιν] Vide supra ad α'. 349.

Ver. 808. τοίη οἱ ἐγὼν] Ita edidit *Barnesius* ex MS. Recte, ut mihi quidem videtur. *Vulgg.* τοίη τοι ἐγών· ex versu, ut verisimile est, 828. infra. Quanquam et τοίη τοι, etiam hoc in loco, ferri possit; si modo particula τοι, *explementum* utique accipiatur; sicuti in φ'. 110. Ἀλλ' ἐπί τοι κᾆμοὶ θάνατος, *etc. Clark.* Consentit MS. Lips. De τοίη v. ad Callimach. H. in Del. 27.

Ver. 815. Γινώσκω σε, θεὰ,] Virgil.

Et nunc nequicquam fallis Dea.——
Æn. XII. 634.

Ver. 818. ἐφετμέων,] Pronunciabatur, ἐφετμῶν. Vide supra ad β'. 811.

Τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω·
Οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
Ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
Οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
Τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε, Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη
Ἔλθησ' ἐς πόλεμον, τήνγ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
Γινώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνακοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Μήτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
Ἀλλ' ἄγ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·

" Ideo tibi lubenter dicam verbum, neque celabo:
" Neque aliquis me timor tenet exanimis, nec ulla ignavia;
" Sed adhuc tuorum recordor mandatorum, quæ mandasti.
" Non me sinebas cum beatis diis ex-adverso pugnare
" Cæteris; sed si, Jovis filia, Venus
" Veniret in prælium, hanc vulnerare acuto ære.
" Quare nunc et ipse recedo, atque etiam cæteros
" Argivos jussi congregari hic omnes:
" Agnosco enim Martem prælium obeuntem *et administrantem*."
Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva;
" Tydide Diomedes, meo carissime animo,
" Neque tu Martem hunc ullatenus time, neque quemquam alium
" Immortalium: talis tibi ego adjutrix sum.
" Verum age, in Martem primum dirige solidos-ungulis equos.

823 ἀλήμεναι] Fl. A. 1. Vid. not. 827 Ἄρηα τόνδε δειδ.] MS. edd. vett. 828 ἀπιτάῤῥοθος] A. 2. 3. vitiose.

Ver. 823. ἀλήμεναι] Sic MS. sic edd. præter Flor. et Ald. pr. quæ ἀλήμ. habent: quod mihi placet. Nullo modo ἀλήμεναι ab ἄλημι, *vagor*, *erro*, potest esse *congregari*. Haberet enim idem verbum plane contrarias significationes, quod est absurdum. Sed est ab eodem, unde ἀλὴς, *confertus*, *densus*, unde ἀλία, ἀλίζω. Arcadius, Grammaticus ineditus, ἄλη, ἄθροισις. Hinc ἄλημι potest fieri, ut ἄλημι ab ἄλη. Hinc infra ἀλέντες. *Ern.*

Ver. 824. ἀνακοιρανέοντα.] *Schol.* διατάσσοντα, διέποντα. Αἱ προθέσεις, ἀντιλαμβανόμεναι ἀλλήλων, τοὺς οἰκείους τόπους τηροῦσι. *Al.* ἀνὰ κοιρανέοντα.

Ver. 827. Μήτε σύ γ' Ἄρεα τόνδε τι δείδιθι,] Ita recte, ut opinor, edidit *Barnesius*. *Al.* Μήτε σύ γ' Ἄρεα τόνδ' ἔτι δείδιθι. Quod perinde est. *Al.* Μήτε σύ γ' Ἄρηα τόνδε δείδιθι, et, Μήτε σύ γ' Ἄρηα τόνγε δείδιθι. Quarum lectionum prior versum, posterior sententiam jugulat.

Τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἄζεο θοῦρον Ἄρηα
Τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·
Ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων,
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
Νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
  Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'· ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε·
Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
Ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
Βριθοσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεὸν, ἄνδρα τ' ἄριστον.
Λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη·
Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,

" Ferique *eum* cominus, neque reverere impetuosum Martem
" Hunc insanientem, *præter-naturam*-ascitum malum, inconstantem:
" Qui non ita-pridem mihique et Junoni promisit dicens,
" Adversum Trojanos *se* pugnaturum, atque Argivis auxiliaturum;
" Nunc vero cum Trojanis versatur, horumque est oblitus."
  Sic locuta, Sthenelum quidem e curru depulit humi,
Manu retrorsum trahens; ille autem dicto-citius desiliit:
Ipsaque in currum conscendit juxta Diomedem nobilem
Ira-concitata dea: valde autem gemuit faginus axis
Sub pondere; gravem enim vehebat deam, virumque fortissimum.
Corripuit autem scuticam et habenas Pallas Minerva;
Ac statim in Martem primum dirigebat solidos-ungulis equos.
Ille quidem Periphantem ingentem occiderat,

830 ἄζευ] MS. 833 μαχήσασθαι] R. A. 2. 3. J. 836 ἀπόρουσεν] MS. Fl. recta. et mox 839 idem MS. ἄγε.

Ver. 828. Ἀθανάτων] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 831. τυκτὸν κακὸν,] *Eustathio*, "præter-naturam-ascitum malum." *Aliis*, "natura improbum." Neutrum male, licet diversa ratione.

Ver. 835. Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε, — Ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε] Virgil.

Aurigam Turni media inter lora Metiscum
Excutit, et longe lapsum temone relinquit;
Ipsa subit, manibusque undantes flectit habenas,
Cuncta gerens, vocemque, et corpus, et arma, Metisci. *Æn.* XII. 469.

Ver. 836. πάλιν ἐρύσασ'.] Qua ratione, πάλιν, hic ultimam producat; item, δὲ, ver. 840. et μιν, ver. 845. et ὀλοφυρόμενος, ver. 871. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 838. μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων] Οἱ παλαιοὶ, ἀντὶ τοῦ φήγινος, πήδινος γράφουσι· εἰπόντες ὅτι πῆδος, εἶδος ξύλου. *Eustath.* Virgil.

Post valido nitens sub pondere faginus axis
Instrepat. ——— *Georgic.* III. 172.

——— gemuit sub pondere cymba.
Æn. VI. 413.

Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίε ἀγλαὸν υἱόν·
Τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
Ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
Κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν, ἡνία θ' ἵππων,
Ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι·
Καὶ τό γε χειρὶ λαβῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
Δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης

Ætolorum longe fortissimum, Ochesii præclarum filium:
Hunc utique Mars occidebat cæde-inquinatus: sed Minerva
Induit Orci galeam, ne ipsam videret impetuosus Mars.
Postquam vero vidit hominum-pernicies Mars Diomedem nobilem,
Is quidem Periphantem ingentem illic sivit
Jacere, ubi primum interficiens abstulerat animam;
Atque ivit rectà in Diomedem equûm-domitorem.
Hi vero quum jam prope erant, alter in alterum vadentes,
Prius Mars protenta-manu-jaculatus est super jugum, habenasque equorum,
Hasta ærea, cupiens animam eripere:
Et vero hanc manu prehensam dea cæsiis-oculis Minerva
Summovit a curru, ut incassum præterfugeret.
Secundus tum impetum fecit pugna strenuus Diomedes

844 ἐνάριξε] MS. Fl. A. 1. recte. ut supra 768 μάστιξεν, non μάστιζεν, ut habet ibi MS. 847 ἔασεν] Fl. A. J. R. 852 ὀλέσαι] MS.

Ver. 840. 841. Λάζετο —— Αὐτίκ' —— ἔχε] Oratio hæc *asyndetos*, impetum et vehementiam *Festinantis* significanter indicat. Vide supra ad α'. 105. *Clark.* Argutias esse has, aliis locis monuimus.

Ver. 841. Αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ (Παλλὰς) ἔχε μώνυχας ἵππους.] Nempe, Trojanorum *vim* superavit Græcorum *disciplina et scientia militaris.* Id quod fieri scilicet εἴωθε, ver. 766.

Ver. 842. ὁ μὲν (Ἄρης) Περίφαντα — ἐξενάριξεν,] Eo, ut opinor, quod in *prælio* cecidisset *Periphas,* nec *a quo* occisus esset appareret; a *Marte* dicitur interfectus. Cæterum legendum hic crediderim, ἐξενάριζε· sicuti infra, ver. 844.

Ver. 847. ἔασε] Vide supra ad γ'. 42.

Ver. 855. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 857. Νείατον ἐς κενεῶνα,] Hoc ait Poëta, ni fallor; militibus *inferiorum ordinum* interfectis permultis, fusos Trojanos tantam cladem accepisse, ut eo die, qua parte pugnaret *Diomedes,* pene *confectum bellum* videretur. Διομήδης ἐπὶ τὰ κενὰ τῆς μὴ πάνυ φρουρουμένης ἀντιπάλου

Ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
Νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
Τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
Ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε,
Δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἆτος πολέμοιο.
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ,
Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
Τοῖος Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
Φαίνεθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.

Hasta ærea: infixit autem connixa Pallas Minerva
Imum in ile, ubi cingebatur cinctu.
Ea utique *parte* ipsum vulneravit assecutus, cutemque pulchram dilaceravit;
Atque hastam extraxit rursus: Tum vero boabat æreus Mars,
Quantum scilicet novies-mille clamant, vel decies mille
Viri in bello, certamen committentes Martis.
Tum vero tremor occupavit Achivosque Trojanosque
Territos: adeo boabat Mars, insatiabilis belli.
Qualis autem ex nubibus nigra apparet caligo,
Ab æstu vento graviter-spirante excitato:
Talis Tydidæ Diomedi æreus Mars
Apparebat, cum nubibus iens in cœlum latum.

857 ζωννύσκετο] MS. 860 ὅσσον ἐνν.] MS. 862 τοὺς δ' ἄρα] Fl. 864 φαίνετ' ἀὴρ] MS.

τάξεως περιελθὼν, εὐμαρῶς ἐτρέψατο τοὺς βαρβάρους. *Heraclid. Pontic. Clark.* Argutiæ istæ sunt inanes.

Ver. 858. Τῇ ῥά] "Ea *utique* parte." Non igitur supervacaneum est istud, ῥά; sed vim habet in connectenda sententia perquam elegantem. Vide quoque supra ad α'. 56. et ad β'. 158.

Ibid. οὖτα] Vide supra ad γ'. 525.

Ibid. καλὸν] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 859. ἔβραχε χάλκεος Ἄρης, Ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι] Clamorem exhibet aciei disjectæ, et in fugam conversæ.

Ver. 860. ἐννεάχιλοι] Similis locus est de Neptuno vociferante. *Aristarchus* corrigebat ἐννεάχυλοι ut δεκάχυλοι, inepte. Nam ita nimis minuitur res, si Mars clamando tantum novem aut decem hominum vocem æquat, quæ in vulgata lectione nimis augeri videtur. *Dacieria* mollivit græca verba vertens sic, ut clamorem Martis dicat fuisse tantum, quantus est universi exercitus. *Ern.*

Ver. 864. ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ, Καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·] Nonnulli distinguunt; Καύματος ἐξ, ἀνέμοιο *etc.* Ac proinde diverse accipi potest hæc sententia: ut dicat nimirum Poëta, caliginosum aërem *vel* ex æstu oriri ac vento a meridie exorto, *vel* ventum denique ex æstu. Quæ quidem ambiguitas, non utique Poëtæ, sed nobis græce

Καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα, καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
Αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμὲν,
'Αλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
Σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
Οὐλομένην, ᾗτ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν 'Ολύμπῳ,
Σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
Ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,

Statim vero venit deorum in sedem, excelsum Olympum:
Propterque Jovem Saturnium sedit, animo mœrens,
Ostenditque immortalem sanguinem defluentem ex vulnere,
Et lamentans verbis alatis allocutus est;
  " Jupiter pater, nonne indignaris, videns hæc violenta facinora?
" Semper sane acerbissima dii passi sumus,
" Mutuo consilio, gratificantes nempe hominibus.
" *Atqui* tui causa omnes pugnamus: tu enim peperisti dementem filiam,
" Perniciosam, cui semper iniqua opera curæ sunt.
" Alii enim quidem omnes, quotquot dii sunt in Olympo,
" Tibique obediunt, et subjecti-sumus unusquisque:
" Hanc autem neque verbo coërces, neque quaquam facto,

868 δ'] abest a MS. 872 κράτερα] MS. Fl.

jam minus scientibus omnino est tribuenda.

Ver. 865. ἐρυμένοιο·] Vide supra ad γ΄. 260.

Ver. 867. ὁμοῦ νεφέεσσιν] *Pulvere ingenti* scilicet excitato.

Ver. 869. Κρονίωνι] De analogia τοῦ Κρονίονος et Κρονίωνος, vide supra ad α΄. 397. et β΄. 818.

Ver. 870. Δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα] Ad has voces, *Henr. Stephanus*: " *In Flor.* " (inquit) *et Ald. et aliquot aliis*, δεῖξε, " *miror quomodo stante versu; in aliis* " δεῖξαι, *miror quomodo stante sententia.*" Credo equidem istos, δεῖξε δὲ ἄμβροτον hos, δεῖξας ἄμβροτον, dicere voluisse.

Ver. 872. Ζεῦ πάτερ,] Equidem continere me nequeo, quin vocem Romanam, *Jupiter*, multo potius Ζεὺς πατὴρ esse credam, quam *Juvans pater.*

Ver. 874. χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.] Videtur *Eustathius*, quantum ex Commentario conjicere est, legisse, χάριν ἄνδρεσσι φέροντες. Quod æque ferri potest, ac ὀλοφυρόμενος ἔπεα, jam supra, ver 871. Vide ad α΄. 51.

Ver. 881. Διομήδεα] Pronunciabatur Διομήδη. Quomodo et scribi tandem cœptum.

Ver. 882. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α΄. 398.

'Αλλ' ἀνίεις, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον·
Ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα
Μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
'Αλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦτέ κε δηρὸν
Αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσιν νεκάδεσσιν,
Ἤ κεν ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Μήτι μοι, 'Αλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε·
Ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν·
Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε·
Μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,

" Sed indulges, quoniam ipse genuisti filiam pestiferam;
" Quæ nunc Tydei filium insolentem Diomedem
" Furere exstimulavit in immortales deos.
" Venerem quidem primum cominus vulneravit manu ad carpum:
" Ac postea in me ipsum irruit, deo se-æquans:
" At me subduxerunt veloces pedes: profecto *alioqui* diu
" Ibi dolores passus fuissem inter horrendas cadaverum-strages,
" Aut vivus viribus-fractus fuissem æris ictibus."
Eum autem torve intuitus allocutus est nubes-cogens Jupiter;
" Nequid mihi, *o tu* inconstans, assidens quiriteris:
" Invisissimus utique mihi es deorum, qui Olympum tenent;
" Semper enim tibi contentioque grata, bellaque, pugnæque:
" Matris tibi ingenium est intolerandum, cedere nescium,

880 ἀνίεις] MS. a manu pr. sed superscr. ἀνίης. Ibid. ἐγείνατο] MS. male. 881 Gloss. adscr. ad ὑπέρθυμον. 'Αρίσταρχος ὑπερφίαλον. 887 χαλκίῳ] MS. 891 'Αεὶ] R. A. 2. 3. J. 895 δηρὸν] abest a F. A. 1. 898. νέρτερος] MS. Schol. οὕτως 'Αρίσταρχος. ὁ δὲ Ζηνόδοτος ἐνέρτερος.

Ver. 883. Κύπριδα μὲν πρῶτον] Vide supra ad ver. 336. *et* 857.

Ibid. οὔτασε] Vide supra ad δ'. 525. et ad α'. 140.

Ver. 885. 'Αλλά μ' ὑπήνεικαν] Virgil.
Ni fuga subsidio subeat.
Æn. XII. 733.

Ver. 886. αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον] Κατ' εὐφημίαν dictum puto pro: *ibi cæsus jacuissem inter mortuos.* Nam sequitur, ἤ κεν ζὼς etc. *Aut certe si vivus discessissem, fractis viribus fuissem ab ictibus telorum.* Add. ad v. 388. *Ern.*

Ver. 888. νεφεληγερέτα Ζεύς·] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 891. Αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη,] Virgil.
——cui tristia bella,

Ἥρης· τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσιν·
Τῷ σ' ὀΐω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
Ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
Ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ.
Εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
Καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·
Τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
Ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γ' ἐτέτυκτο.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν,
Ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιστρέφεται κυκόωντι·
Ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
Τὸν δ' Ἥβη λοῦσεν, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε·

"Junonis; quam quidem ego vix reprimo verbis;
"Idcirco te puto illius hæc pati consiliis.
"Attamen non te amplius diu patiar dolores sustinere:
"Nam e me genitus es, mihique te peperit mater.
"Quod si aliquo ex alio deorum natus esses ita improbus,
"Sane jam pridem fuisses inferior Urani-filiis [*Titanibus*]."
Sic dixit, et Pæonem jussit mederi:
Huic autem Pæon dolorem-pellentia medicamina inspergens,
Sanavit; nequaquam enim mortalis erat.
Sicut autem quando fici-succus lac album festino-motu in-coagulum-cogit,
Liquidum quod erat; valdeque velociter *concrescens* circumagitur a miscente:
Sic utique *is* celeriter sanavit impetuosum Martem.
Hunc autem Hebe lavit, elegantesque vestes induit;

900 ἐπὶ] MS. Ibid. πάσσεν] MS. et seq. versum omittit. 905 λοῦσε] MS. bene. 906 καθίζετο] Schol. Lips. ὡς ἄλλο πρόσαλλο ἐπιλίληπται, ὧν πέπονθεν. Ὁ Ἀρίσταρχος δὲ ἀθετεῖ. Sequentes autem tres versus non sunt in MS. et in verbis positis desinit Scholiastes. Adscripti tamen sunt alia manu.

Iræque, insidiæque, et crimina noxia cordi.
Odit et ipse pater. —— *Æn.* VII. 325.

Ver. 899. ἀνώγει] *Al.* ἄνωγε μιν.

Ver. 900. φάρμακα πάσσων,] *Alii* legunt, φάρμακ' ἔπασσεν· et versum sequentem omittunt.

Ver. 902. ἐπειγόμενος] *Al.* ἐπιειγόμενον. Quod eodem redit.

Ver. 903. περιστρέφεται] Ἡρωδιανὸς (inquit *Eustathius*) "περιτρέφεται" γράφει, πάνυ ὀρθῶς. — ἡ γὰρ λέξις, [τροφαλὶς, *caseus*] εἴρηται παρὰ τὸ τρέφεσθαι, ὅ ἐστι πήγνυσθαι. Firmatur *Herodiani* lectio. *Odyss.* Ξ. 476.

—— αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ', ἠΰτε πάχνη,
Ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.

Quin et τροφαλίδας, *caseos*, ex *Antiphane*

Πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
   Αἱ δ' αὖθις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
Παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

Juxtaque Jovem Saturnium sedit gloria exultans.
   Tum vero rursus ad domum Jovis magni redierunt
Junoque Argiva, et potens-auxiliatrix Minerva,
Postquam repressissent hominum-perniciem Martem a virorum-cædibus.

et *Aristophane* memorat *Athenæus*, lib. X. c. 21. et lib. XIV. c. 22.

Ver. 908. ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,] Vide supra ad Υ. 8.

THΣ

‘OMHPOY IΛIAΔOΣ

PAΨΩΔIA, ἢ ΓPAMMA Z′.

‘Υπόθεσις τῆς Ζ. ‘OMHPOY· ‘Ραψῳδίας.

ΤΩ῀Ν θεῶν ἀποστάντων τῆς μάχης, οἱ Ἕλληνες πολλοὺς ἀναιροῦσι τῶν Τρώων· Ἑλένου δὲ συμβουλεύσαντος, Ἕκτωρ εἰς τὴν πόλιν ἄνεισι, καὶ τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ κελεύει εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ ὑποσχέσθαι αὐτῇ δώδεκα βοῶν θυσίαν, ὅπως τὸν Διομήδην * ἀποστήσει τῆς μάχης. Τέως δὲ ὄντων αὐτῶν ἐν τῷ πεδίῳ, Γλαῦκος καὶ Διομήδης ἀναγνωρίσαντες † φιλίαν πατρικὴν, διαλλάσσουσι τὰ ὅπλα ἀλλήλοις. Ἕκτωρ δὲ διαλεχθεὶς τῇ μητρὶ Ἑκάβῃ, καὶ τῇ γυναικὶ Ἀνδρομάχῃ, σὺν τῷ ἀδελφῷ Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸν πόλεμον ἔξεισιν.

ἌΛΛΗ.

ἈΝΑ` μέσον Ξάνθου καὶ Σιμοῦντος, τῶν ποταμῶν, θάνατος Ἀκάμαντος τοῦ Θρᾳκός· καὶ Γλαύκου σύστασις, καὶ ἀναγνωρισμὸς, καὶ ἀμοιβὴ τῶν ὅπλων αὐτοῦ καὶ Διομήδους· καὶ ἄνοδος Ἕκτορος εἰς Ἴλιον πρὸς τὴν μητέρα, Ἑκάβην· εἶτα πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Ἑλένην· εἶτα πρὸς Ἀνδρομάχην, τὴν γυναῖκα· καὶ Ἕκτορος ἔξοδος ἐπὶ τὸν πόλεμον σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ.

* Ἀποστήσῃ. MS. *Mori.* † πατρῴαν φιλίαν. Id.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ζ'.

Ἐπιγραφαί.

Ἕκτορος καὶ Ἀνδρομάχης ὁμιλία.

Ἄλλως.

Ζῆτα, θεᾶς Ἑκάβη ἐπὶ γούνασι πέπλον ἔθηκεν.

Ἄλλως.

Ζῆτα δ' ἄρ' Ἀνδρομάχης καὶ Ἕκτορος ἔστ' ὀαριστύς.

ΤΡΩ'ΩΝ δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
Πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
Ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα,
Μεσσηγὺς Σιμόεντος, ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,

TROJANORUM porro destituta est et Achivorum pugna gravis *deorum præ-*
Sæpe autem huc et illuc propendebat impetus prælii per campum, [*sentia:*
Copiis in se invicem dirigentibus æratas hastas,
Inter Simoëntis et Xanthi fluenta.
Ajax autem primus Telamonius, murus Achivorum,
Trojanorum rupit phalangem, spemque sociis attulit,

8 Ἐϋσώρῳ] T. 14 δ' ἢ ἐν] MS. Ibid. ἀνθρώποισιν] Fl. A. 1. J. R.

Ver. 5. πρῶτος] Nempe, *post* Junonis et Minervæ discessum.

Ver. 6 φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,] Recte Scholiastes, φῶς, χαρὰν, σωτηρίαν. Mire autem hoc accipit *Popius: perrupta et disjecta Trojanorum acie, Lucem utique immissam.* Quod, ne quid amplius dicam, cum verbo ἔθηκε nequaquam congruit. *Clark.* Sic supra Dea Pandaro: αἴκεν τι φόως Τρώεσσι γένηαι. add. ad θ'. 282.

Ver. 9. Τὸν ῥ'] *Hunc utique, Hunc scilicet.* Vide supra ad ι'. 858.

Ver. 10. πίρησι] Vide supra ad α'. 67.

Ver. 11. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.] Vide supra ad δ'. 461. et 503.

Ver. 12. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρήκεσσι τέτυκτο,
Υἱὸν Ἐϋσσώρου, Ἀκάμαντ', ἠΰν τε μέγαν τε.
Τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
Ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
Αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
Ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·
Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
Ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Πρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
Αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
Ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ποτε νύμφη

Virum percutiens, qui fortissimus inter Thracas erat,
Filium Eüssori, Acamantem, strenuumque, magnumque.
Hunc percussit primus in galeæ cono setis-equinis-densæ:
Inque fronte fixit: penetravitque intra os
Cuspis ærea: eum vero tenebræ oculos cooperuerunt.
Axylum porro interfecit pugna strenuus Diomedes,
Teuthranidem, qui habitabat bene-structa in Arisba,
Dives opum, benignusque [*vel* dilectus] erat hominibus:
Omnes enim excipiebat-comiter, ad viam *sitas* ædes habitans.
Sed ab eo nullus horum tunc arcuit tristem interitum,
Ante subveniens: sed ambos anima privavit *Diomedes*,
Ipsum et famulum Calesium, qui tunc equorum
Erat auriga: hique ambo terram subierunt.
Dresum autem Euryalus et Opheltium interfecit:
Perrexit porro ad Æsepum et Pedasum, quos quondam nympha

20 ἐξενάριξεν] A. 2. 3. J.

Ver. 15. Πάντας γὰρ φιλέεσκεν, —Ἀλλά οἱ οὔτις] Ridiculi plane fuerunt, qui Poëtam hoc in loco hospitalitatem *Axyli* in universos, *vitio* ei *vertere* existimarent. Revera de *Axylo*, hominum omnium hospitalissimo atque optimo, idem plane hic ait *Homerus*, ac de *Ripheo* omnium justissimo *Virgilius*:

—— cadit et Ripheus, justissimus unus
Qui fuit in Teucris, et servantissimus æqui:
Diis aliter visum. —— Æn. II. 426.

Ver. 17. ὑπαντιάσας·] Vide supra ad α'. 67.

Ibid. ἀπηύρα,] *Diomedes*.

Ver. 18. Αὐτὸν καὶ θεράποντα] Virgil.

—— premit aurigamque sub ipsis

Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι·
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·
Ποιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ·
Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε.
Καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
Ἔγχεϊ χαλκείῳ· Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ναῖε δὲ, Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο παρ' ὄχθας,
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως

Naïs Abarbarea peperit insigni Bucolioni:
Bucolion autem erat filius clari Laomedontis,
Maximus natu, clandestinum vero ipsum peperit mater:
Pastor autem quum *Bucolion* esset, inter oves *ei* mixtus est amore et cubili:
Ea vero gravida-facta gemellos peperit filios.
Et quidem horum solvit robur et pulchra membra
Mecisteïades *Euryalus*, et ab humeris arma detraxit.
Astyalum item occidit bellicosus Polypœtes.
Pidytem vero Ulysses Percosium interfecit
Hasta ærea: Teucerque Aretaonem nobilem.
Antilochus autem Ablerum interemit hasta splendenti
Nestorides: Elatum vero rex virorum Agamemnon;
Habitabat autem, Satnioëntis pulchre-fluentis apud ripas,
Pedasum altam. Phylacum porro interfecit Leïtus heros

27 ὑπέλυσε] MS. 28 Μηκιστιάδης] Fl. A. 1. 3. R. Μηκιστηϊάδης] A. 2. J.
30 Ὀδυσσεὺς] Fl. A. 1. R. Ibid. Περκώσιον] MS. 31 δ' ἄρ' Ἐτάονα] MS.

Nactus equis, ferroque secat pendentia colla:
Tum caput ipsi aufert domino. ——
Æn. IX. 330.

Ver. 23. Λαομέδοντος, Πρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ·] Virgil.

——— primævus Helenor,
Mæonio regi quem serva Lycimnia furtim
Sustulerat, vetitisque ad Trojam miserat armis.
Æn. IX. 545.

Quæ loca *Macrobius* in cis recenset, in quibus Poëtarum "*par pene splendor amborum est.*" Lib. V. cap. 12.

Ver. 25. Ποιμαίνων] *Bucolion.*

Ver. 28. Μηκιστηϊάδης,] *Euryalus*; ver. 20.

Ver. 31. Ἔγχεϊ χαλκείῳ·] Vide supra ad γ'. 380.

Ibid. Ἀρετάονα] *Al.* ἄρ' Ἐτάονα.

Ver. 38. ἵππω γάρ οἱ] Qua ratione γὰρ, hic producatur; vide supra ad α'. 51.

Ver. 42. Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο] Virgil.

Φεύγοντ'· Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
"Αδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
Ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω πεδίοιο,
"Οζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
"Αξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
Πρὸς πόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
Πρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα· πὰρ δέ οἱ ἔστη
'Ατρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος·
"Αδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
Ζώγρει, 'Ατρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,

Fugientem: Eurypylus item Melanthium interfecit.
Adrastum vero deinde pugna strenuus Menelaus
Vivum cepit: equi enim ei pavore-attoniti-*fugientes* per-campum,
Ramo impediti myricino, curvum currum
Cum fregissent ad extremitatem temonis, ipsi quidem contenderunt
Ad urbem, quo alii pavore-attoniti fugiebant:
Ipse autem de curru juxta rotam devolutus est,
Pronus in pulveribus in os: prope autem ipsum stetit
Atrides Menelaus, tenens longam hastam:
Adrastus vero deinde complexus genua supplex orabat;
" Vivum-cape, Atrei fili, tuque dignum accipe liberationis-pretium:
" Multæ utique in divitis patris *domo* res-pretiosæ-reconditæ jacent,
" Æsque, aurumque, varioque-artificio-elaboratum ferrum:
" Ex quibus certe tibi largietur pater infinita dona *liberationis-ergo*,

50 Εἶκεν] Fl. A. 2. 3. J.

Fertur equis, curruque hæret resupinus inani,
Lora tenens tamen; huic cervixque comæque trahuntur
Per terram, et versa pulvis inscribitur hasta.
Æn. I. 480.

Ver. 45. λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων· Ζώγρει, 'Ατρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·] Virgil.

Et, genua amplectens, effatur talia supplex: —
Te precor, hanc animam serves ——,
Est domus alta; jacent penitus defossa talenta
Cælati argenti; sunt auri pondera, facti
Infectique, mihi. —— Æn. X. 523.

Vocem, ἐλλίσσετο, restituit *Barnesius*. Alii scribunt, ἐλίσσετο. Quod et ipsum ferri potest, eadem utique analogia, ac ἐλώρια. Vide supra ad α'. 4. 'Ελλίσσετο tamen rectius videtur; non modo propter similia, ἔλλαβε, ἐλλιτάνευε, ἀπολλήξῃς, quæ observavit *Barnesius*; sed maxime propter eandem ipsam vocem, ἐλλισσάμενος, *Odyss.* λ'. 35. et ν'. 273. ubi Exemplaria conveniunt.

Αἴκεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε.
Καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
Ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας, ἔπος ηὔδα·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι αὔτως
Ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα πεποίηται κατὰ οἶκον,
Πρὸς Τρώων· τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
Χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
Κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα πάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ἔτρεψεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ὤσατο χειρὶ
Ἥρω' Ἄδρηστον· τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων

" Si me vivum *esse* audiverit ad naves Achivorum."
Sic dixit: huic autem animum in pectoribus flectebat.
Ac sane ipsum mox erat veloces ad naves Achivorum
Daturus suo famulo deducendum: verum Agamemnon
Obvius venit currens, et minaciter-clamans verba fecit;
" O mollis, o Menelaë, cur-nam vero tu sollicitus es ita *de servandis*
" Hominibus? Certe tibi optime res gesta est domi,
" Per Trojanos: Quorum nullus effugiat grave exitium,
" Manusque nostras: ne quidem quem in sinu mater
" Infantem existentem gestet, ne is quidem effugiat: sed simul omnes
" Ex Ilio funditus pereant, inhumati et prorsus disperditi."
Sic locutus immutavit fratris mentem heros,
Recta admonens: ille autem a se depulit-manu
Heroëm Adrastum: hunc vero rex Agamemnon

55 οὕτως] Fl. A. J. v. ad ι'. 255. *56 ἦ τοι*] R. Ibid. *πεποίηται*] MS. sed corr. e *πεπόνηται*, superscr. tamen *ι*. *65 στήθεσσι*] Fl.

Ver. *51*. *ἔπειθε*.] *Al*. *ὄρινε*. Virgil.
Et jam jamque magis cunctantem flectere sermo
Coeperat. —— *Æn*. XII. 940.

Ver. *53*. *Δώσειν ᾧ θεράποντι*] Ita restituit *Barnesius*, ex *MSS*. et *Editt*. *Vett*. Recte, ut mihi quidem videtur. *Al*. *τῷ θεράποντι*. *Clark*. *ᾧ* etiam MS. Lips. et edd. vett. omnes.

Ver. *55*. *αὔτως*] *Al*. *οὕτως*.

Ver. 62. *Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν*] *Παρειπὼν*, cum sit vox composita, priorem producit eadem ratione, ac *γὰρ*, supra ver. 38. Sed et vox, *ἀπὸ*, ultimam qua ratione hic producat, vide supra ad *α'*. 51. n. 10. Sunt tamen qui scribant, *ἀπαὶ ἕθεν*.

Ver. 64. *Οὔτα κατὰ λαπάρην*] Vide supra ad *γ'*. 525. et ad *α'*. 140. *Al*. *οὖτασε καλλαπάρην*.

Οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρείδης δὲ
Λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
Μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
Μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
Ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
Νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες·
Εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα

Vulneravit ad ile; ille vero resupinatus est: Atrides autem
Pede pectoribus imposito extraxit fraxineam hastam.
Nestor autem Argivos hortabatur, altum clamans;
" O amici, heroës Danai, famuli Martis,
" Ne quis nunc exuviarum cupidus pone
" Maneat, ut plurima ferens ad naves redeat;
" Sed viros interficiamus, postea vero et his otiosi
" Corpora per campum spoliabitis mortua."
Sic fatus, concitavit ardorem et animum uniuscujusque.
Ac tum sane Trojani bellicosis ab Achivis
In Ilium se recepissent, præ ignavia *sua* domiti;
Nisi Æneæque et Hectori dixisset adstans
Priamides Helenus, augurum longe præstantissimus;
" Æneaque, et Hector, quoniam labor vobis maxime

68 *μετόπισθεν*] A. 2. 3. J. 69 *ὥς κε*] MS. et produci potest h. l. sine ν. at *ἄν* ed. R. 71 *τεθνεῶτας*] MS. 72 *ὄτρυνε*] MS. a manu pr. 77 *ὔμμι*] Fl.

Ver. 70. *κτείνωμεν — συλήσετε*] Pulcherrime hic Senex, et ad personam convenientissime, seipsum etiam adhuc eum exhibet, qui prælio utique committendo, non item prædæ diripiendæ intersit. Ut recte *Eustathius*: "Ὅρα ὅπως θαυμασίως ὁ γέρων, τοῦ μὲν κατακτείνειν συναφάπτεσθαι καὶ αὐτὸς θέλει, ὡς δηλοῖ τὸ Κτείνωμεν. — Τὸ δὲ κέρδος, ἴδιον ποιεῖται τῶν στρατιωτῶν· οὐ γὰρ συλήσομέν φησιν, ἀλλὰ συλήσετε.

Ver. 71. *τεθνειῶτας*.] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 72. *ὄτρυνε μένος*] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 76. *Πριαμίδης*] Vide supra ad α'. 398.

Ibid. *Ἕλενος, οἰωνοπόλων*] Qua ratione, Ἕλενος, hic ultimam producat; item, *κατὰ*, ver. 64. et *πρὶν*, ver. 81. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
Πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε, μάχεσθαί τε φρονέειν τε·
Στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
Πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
Φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
Ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
Καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
Μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
Νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος, ἐν πόλει ἄκρῃ,
Οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
Πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
Εἶναι ἐνὶ μεγάροις, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,

"Trojanorum et Lyciorum incumbit, quia præstantissimi
"Omnem ad conatum estis, ad pugnandumque et ad consulendum;
"State istic, et copias continete ante portas,
"Quoquoversum discurrentes; prius quam in complexu uxorum
"Fugientes cadant, hostibusque gaudium fiant.
"Ac postquam phalanges cohortati fueritis omnes,
"Nos quidem adversus Danaos pugnabimus hic manentes,
"Quamvis valde pressi; necessitas enim urget:
"Hector, at tu urbem adi; dicitoque demum
"Matri tuæ et meæ; eaque congregans honoratas matronas
"*In* templum Minervæ oculos-cæsiæ, in arce summa,
"Apertis clave valvis sacræ ædis,
"Peplum, quod sibi videtur elegantissimum et maximum
"Esse in ædibus, et sibi longe carissimum ipsi,

86 μετοίχεο] R. 91 μεγάρῳ] MS. Fl. A. J. quod prætulerim. 92 ἠυκόμοιο] Fl. 96 ὥς κεν] Aristarchus apud Schol. Lips. 98 ἐγὼ] omitt. Fl. A. I. κρατ.] MS. L.

Ver. 77. Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ,] Vide supra ad ε'. 467.—ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ, Αἰνείας.

Ver. 78. ἐγκέκλιται,] Vide supra ad α'. 309. et 314.

Ver. 86. μετέρχεο,] *Al.* μετοίχεο.

Ver. 87. ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς Νηὸν Ἀθηναίης] Virgil.

Necnon ad templum summasque ad Palladis arces
Subvehitur magna matrum regina caterva,
Dona ferens. ——— Æn. XI. 477.

Ver. 89. θύρας ἱεροῖο δόμοιο, Πέπλον,] Virgil.

——ad templum non æquæ Palladis ibant,
——peplumque ferebant. Æn. I. 483.

Ver. 91. μεγάροις,] *Al.* μεγάρῳ.

Ver. 92. ἐπί γούνασιν] *Ad genua*, vel,

Θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας, ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι·
Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
Ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι· ἀλλ' ὅδε λίην
Μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.

" Ponat Minervæ ad genua pulchræ-comæ:
" Et ei voveat *se* duodecim boves in templo
" Anniculas, jugum-non-passas, sacrificaturam, si miserata fuerit
" Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos;
" Si utique Tydei filium averterit ab Ilio sacra,
" Ferocem bellatorem, violentum artificem fugandi-*hostes*;
" Quem sane ego fortissimum Achivorum arbitror esse:
" Nec Achillem quidem unquam sic timuimus, ducem virorum,
" Quem aiunt e dea *natum* esse: sed hic valde
" Furit, neque quisquam ei potest viribus par esse."
Sic dixit: Hector vero nequaquam fratri non-obsecutus est:
Statim vero de curru cum armis desiliit in terram;
Vibransque acutas hastas, per exercitum ibat quoquoversum,
Concitans ad pugnandum; suscitavitque prælium grave.

99 γ'] omitt. MS. salvo versu, sed lenior fit adjecto γ. 100 ἐξέμεναι] Fl. A. 1. Ibid. λίαν] MS. a manu secunda. 105 μαχέεσθαι] Fl. A. 1.

in genibus; pro eo ut *Minervæ* statua vel *stantis* erat, vel *sedentis.*

Ver. 93. ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα — αἴκ' ἐλεήσῃ] Virgil.

—— siqua est Heleno prudentia, vati ——
—— primum prece numen adora:
—— dominamque potentem
Supplicibus supera donis. ——

Æn. III. 435.

Ver. 99. Οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ'] Notandum, quanto cum artificio et hic et ubique inseratur *Achilles,* ut Poëma unum sit a capite ad calcem.

Ver. 103. σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε] Vide supra ad γ'. 29.

Ver. 105. Ὀτρύνων μαχέσασθαι] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 106. Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν] Virg.

Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
Φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
Εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
Δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
Ἄντυξ ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς

Illi itaque conversi-sunt-*a-fuga*, et adversi steterunt Achivis.
Argivi autem pedem-retulerunt, desieruntque a cæde:
Existimabant utique aliquem immortalium de cœlo stellato
Trojanis auxiliaturum descendisse, *eo quod* ita conversi essent.
Hector autem Trojanos hortabatur, altum inclamans;
"Trojani animosi, et e longinquo-vocati socii,
"Viri estote, amici, revocate autem strenuam fortitudinem,
"*Tantisper* dum ego ivero ad Ilium, et senibus
"Dixero consiliariis, et nostris uxoribus,
"Deos ut precentur, voveantque hecatombas."
Sic utique locutus, abiit expedite-pugnam-ciens Hector;
Circum autem ipsi malleolos pulsabat et cervicem corium nigrum,
Ora, quæ extrema ambiebat scutum umbonem habens.
Glaucus autem Hippolochi natus et Tydei filius

111 τηλέκλειτοι] MS. 123 κατὰ θυμ-] MS. addita glossa: ἐπὶ.

Talibus accensi firmantur, et agmine denso
Consistunt. ——— *Æn.* IX. 788.

Ver. 108. ἀθανάτων] Et rursum, ver. 128, et 140. Vide supra ad α'. 398.
Ibid. οὐρανοῦ ἀστερόεντος] Virg.

——— stellantis regia cœli. *Æn.* VII. 210.

——— cœlum stellis fulgentibus aptum. *Æn.* XI. 202.

Ver. 116. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 117. Ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα] Hectorem *incedentem* ita depingunt hi duo versiculi, ut tanquam ob oculos ponant. *Clark.* Versus alter Ἄντυξ etc. additur per ἐπεξήγησιν, ut intelligatur, quid sit δέρμα κελαινὸν, nempe circulus ambiens clypeum, qui circulus est corii, quo inductus est clypeus. Ἄντυγα circulum in sedili currus habuimus supra ζ'. 262. *Ern.*

Ver. 120. μεμαῶτι] Vide supra ad β'. 818.

Ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
Σῷ θάρσει, ὅ τ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.
Δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
Οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
Δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν·
Ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
Σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι

In medium utrinque aciei congrediebantur, animis-prompti ad pugnandum.
Hi vero cum jam prope essent, se invicem invadentes,
Illum prior allocutus est pugna strenuus Diomedes;
"Quisnam tu es, fortissime, mortalium hominum?
"Non enim unquam vidi te pugna in gloriosa
"Antehac: atqui nunc longe antecessisti cunctos
"Tua confidentia, quandoquidem meam longam hastam expectasti.
"Infelicium sane filii meo robori occurrunt.
"Sin aliquis immortalium de cœlo venisti,
"Non equidem ego cum diis cœlestibus pugnavero.
"Non enim, ne Dryantis quidem filius fortis Lycurgus,
"Diu vixit, qui cum diis cœlestibus contendebat:
"Qui utique furentis Bacchi nutrices
"Persequebatur per sacrum Nyseium: illæ vero simul omnes

132 Διωνύσσοιο] edd. vett. omnes, ut ver. 136: male. Bene Barnes. Διωνύσοιο, ut est etiam in MS. L. 133 Νυσήϊον] MS. recte.

Ver. 122. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 123. Τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε,] Longior hæc *Glauci* et *Diomedis* collocutio, non medio est intersita prælio; sed, ut recte notavit *Eustathius*, τὸν ἄγριον αἰχμητὴν Ἕκτορα τῆς μάχης ἀποστήσας — ὁ ποιητὴς, — ἀνίησι τὸ τοῦ πολέμου ἀκμαῖον, καὶ ἀναπαύει τὸν ἀκροατήν.

Ver. 124. Οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα] Differunt inter se, οὐ ποτ' ἴδον, et, οὔ ποτ' ὄπωπα, eodem modo atque apud Anglos, *I never saw*, et, *I have never seen*: Quorum nempe prius ἀορίστως de præterito QUOVIS spatio temporis recte dici possit; posterius non nisi διωρισμένως de tempore *omni* ad usque PRÆSENTEM diem. Quare aptissime hic conjunctum est ὄπωπα, cum sequentibus προβέβηκας et εἰλήλουθας. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 127. Δυστήνων—παῖδες] Glossa MS. Lips. addit: ὡς υἱεῖς Ἀχαιῶν. *Ern.*

Θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
Θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
Δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
Δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
Τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
Εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
Ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·

"Thyrsos humi projecerunt, ab homicida Lycurgo
"Percussæ stimulo-boario; Bacchus vero fugatus
"Subiit maris undam; Thetisque excepit sinu
"Timentem: vehemens enim occupaverat tremor ob viri comminationem.
"Huic quidem postea irati sunt dii tranquille viventes,
"Et ipsum cæcum fecit Saturni filius: nec amplius diu
"Vixit: quoniam immortalibus exosus erat omnibus diis.
"*Quare* nec ego equidem cum beatis diis velim pugnare.
"Si vero quis es mortalium, qui telluris fructu vescuntur,
"Propius accede, ut ocyus mortis *ad* metas pervenias."
Hunc autem vicissim Hippolochi allocutus est illustris filius;

148 ἐπιγίνεται MS. Fl. A. J. R.

Ver. 135. *βουπλῆγι·*] *Βουπλὴξ δὲ, βούκεντρον, ἢ πέλεκυς βοὸς ἀναιρετικὸς, ἢ μάστιξ γινομένη ἀπὸ τμήματος βύρσης. Eustath.*

Ver. 139. *ἄρ' ἔτι δὴν*] Vide supra ad *α'.* 51. n. 8.

Ver. 142. *οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,*] *Ἄρουρα,* est, *γῆ ἀρουμένη, Terra culta:*

—— incultis præstare videmus
Culta loca, et manibus meliores reddere fœtus.
Lucret. lib. I. 210.

Quem locum *Lambinus* ita edidit:

—— incultis præstare videmus
Culta loca, et manibus meliores *reddi* fœtus:

Atque ita omnino "*legendum libris omnibus reclamantibus,*" contendit: "*quoniam videmus fœtus manibus reddi, hoc est, fieri, meliores; reddere autem, quod est in omnibus libris, ferri non posse.*" Absurde admodum. Neque enim verum est, neque id ait *Lucretius, terræ fœtus* (quod utique voluit, Vir doctus) hominum *manibus* meliores "*reddi;*" sed *terram* ipsam *manibus* cultam, fœtus suos "*Reddere*" meliores.

Ver. 146. *Οἵη περ φύλλων γενεὴ,*] Locum hunc omni tempore et laudarunt Veteres, et imitati sunt. *Simonides,* in fragmentis;

Ἓν δὲ τὸ κάλλιστον, Χῖος ἔειπεν ἀνήρ·
"Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν."

Musæus apud *Clementem Alexandrinum, Strom.* VI.

Ὡς δ' αὔτως καὶ φύλλα φύει ζείδωρος ἄρουρα·
Ἄλλα μὲν ἐν μελίῃσιν ἀποφθίνει, ἄλλα δὲ φύει·
Ὣς δὲ καὶ ἀνθρώπων γενεὴ καὶ φύλλον ἑλίσσει.

Quos quidem versus *Homerum ipsum ex Musæo* antiquiore imitatum fuisse existimavit *Clemens:* sed Scriptoris *Homero recentioris* fuisse, vel ex eo satis liquet, quod verbi *ἀποφθίνει* penultimam *corripiat:* Vide supra ad *β'.* 43. *Pindarus, Pythior. Od.* VIII. *sub finem;*

Τυδείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
Οἵη περ φύλλων γενεὴ, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
Ὣς ἀνδρῶν γενεὴ, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
Ἡμετέρην γενεὴν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
Ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἐνθάδε Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης· ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν·
Αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην·

" Tydide magnanime, cur genus *meum* percontaris?
" Qualis foliorum generatio, talis et hominum.
" Folia alia quidem ventus humi fundit, alia vero sylva
" Germinans producit; verisque succrescunt tempore:
" Sic hominum generatio, hæc quidem nascitur, illa vero desinit.
" Si vero vis et hæc discere, ut bene cognoscas
" Nostram stirpem, multi utique ipsam homines norunt.
" Est urbs Ephyra, *in* recessu Argi equis-apti,
" Ibi Sisyphus fuit, qui prudentissimus erat mortalium,
" Sisyphus Æolides; Is autem Glaucum genuit filium:
" At Glaucus genuit laudatissimum Bellerophontem:

149 ἡ μὲν — ἡ δ'] MS. addit Gloss. ποτὲ μὲν, ποτὲ δὲ.

Ἐπάμεροι· τί δέ τις; τί δ' οὔτις;
Σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι.

Sophocles, in *Ajace*, ver. 125.

Ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν
Εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.

Euripides, apud *Plutarchum* de *Consolatione*:

Κύκλος γὰρ αὐτὸς καρπίμοις τε γῆς φυτοῖς,
Θνητῶν τε γενεᾷ· τοῖς μὲν αὔξεται βίος,
Τῶν δὲ φθίνει τε κἀκθερίζεται πάλιν.

Aristophanes, in *Avibus*, ver. 686.

Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες ἀμαυρόβιοι, φύλλων γενεᾷ προσόμοιοι,
Ὀλιγοδρανέες, πλάσματα πηλοῦ, σκιοειδέα φῦλ' ἀμενηνά,
Ἀπτῆνες, ἐφημέριοι, ταλαοὶ βροτοὶ, ἀνέρες εἰκελόνειροι.

[Quorum quidem versuum *rythmum* qui auribus accipere velit, eos ad sequentem normam exigere oportebit:

Βοῶν, βοῶν, βοῶν, βοῶν, | βοῶν, βοῶν, βοῶντες. |
Ἄγε δὴ | φύσιν ἄν | δρες ἀμαυ | ρόβιοι | φύλλων | γενεᾷ | προσόμοιοι.

Horatius denique, in *Arte Poëtica*, v. 60.

Ut silvæ foliis pronos mutantur in annos,
Prima cadunt: ———

Vel, ut emendavit Criticorum maximus *Bentleius*:

Ut silvis folia privos mutantur in annos,
Prima cadunt.

Ver. 147. ὕλη] Vide supra ad γ'. 151.
Ver. 152. Ἔστι πόλις Ἐφύρη,] Virg.

Urbs antiqua fuit. ——— Æn. I. 16.

Cæterum qua ratione vox, πόλις, hic ultimam producat; item αὐτὰρ, ver. 157. et γὰρ, ver. 159. vide supra ad α'. 51. Porro de *longa* hac oratione, vide supra ad ver. 123.

Ibid. μυχῷ Ἄργεος] Virg.

Τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
Ὤπασαν· αὐτάρ οἱ Προῖτος κάκ' ἐμήσατο θυμῷ·
Ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, (ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων· Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.)
Τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
Κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
Ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
Τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
Ὅς μ' ἔθελεν φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε·
Κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γάρ τόγε θυμῷ,
Πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ,
Γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά·

" Huic autem dii pulchritudinemque et virtutem amabilem
" Præbuerunt; sed ei Prœtus mala molitus est animo;
" Qui e civitate expulit: (quoniam *Prœtus* multo potentissimus erat
" Argivorum: Jupiter enim ei *illos* sub sceptro subdiderat.)
" Cum hoc utique uxor Prœti furiose-cupierat, nobilis Antea,
" Clandestino amore misceri; sed neutiquam
" Persuasit bona-mente-prædito prudenti Bellerophonti.
" Illa vero mentita, Prœtum regem *sic* allocuta est;
" *Moriendum tibi statue, O Prœte, vel interfice Bellerophontem,*
" *Qui mihi voluit amore misceri nolenti.*
" Sic dixit: at regem iræ occupavit, eo-quod-talia audierat:
" Interficere quidem nolebat, religioni enim habuit id in animo,
" Misit autem ipsum in Lyciam, deditque is literas perniciosas,
" Scribens in tabella complicata exitialia multa;

157 ἀτὰρ] Fl. A. J. quod ferri potest, si ante legatur ὤπασσαν. 158 ἔλασεν] MS. 165 ἔθελε] MS. bene. 166 τόνδ'] Fl. A. J. R. 168 Λυκίηνδ' ἔπορεν] A. 2. 3. J. λυκίηνδε πόρεν] R. πόρε] MS. F. A. 1. quod verum est.

—— vasto submota recessu. —— *Æn.* VIII. 193.

Ver. 153. κέρδιστος] Συνετώτατος, ὡς ὁ Γλαῦκός φησι. Μέση δὲ λέξις ἐστὶ τὸ Κέρδιστος. Οὐ γὰρ ἐθέλει βλασφημεῖν ὁ Γλαῦκος τὸν πρόγονον, κλεπτίστατον ἀληθῶς ὄντα. *Eustath.*

Ver. 155. ἀμύμονα] *Insignem;* non utique ad *omnem* virtutem, (vide ver. 200.) sed — κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινήν· Item ad castitatem, ver. 161.

Ver. 156. ἠνορέην ἐρατεινὴν] Virtutem in bello, non sævam et ferocientem, sed cum humanitate conjunctam.

Ver. 158. Ὅς ῥ'] *Qui utique: Qui scilicet.* Vide supra ad ι'. 858.

Ibid. πολὺ φέρτερος] *Prœtus* videlicet.

Ver. 160. Τῷ δὲ] Istud, τῷ δὲ, hoc in loco, non illud est, quod Romani dicunt, *Huic autem;* sed, *Huic videlicet.* Indicat enim, quam demum ob causam *Bellerophonta* expulerit *Prœtus.*

Ibid. δῖ' Ἄντεια,] Εἰρωνικῶς, inquit *Scho-*

Δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
Αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ·
'Αλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
Προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
'Εννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βῦς ἱέρευσεν.
'Αλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ἤτεε σῆμα ἰδέσθαι,
"Ο, ττι ῥά οἱ γαμβροῖο παρὰ Προίτοιο φέροιτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβρῦ,
Πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
Πεφνέμεν· ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, ὐδ' ἀνθρώπων,
Πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
Δεινὸν ἀποπνείυσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.
Καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.

" Ostendereque jussit suo socero, quo periret.
" Itaque ille abiit in Lyciam, deorum fausto ductu:
" Sed quando jam *ad* Lyciam pervenisset, Xanthumque fluentem,
" Propenso-animo ipsum honoravit rex Lyciæ latæ:
" *Nempe* per-novem-dies *cum* hospitaliter-excepit, et novem boves sacrificavit.
" Verum ut jam decima apparuit roseis-digitis aurora,
" Tum quidem ipsum interrogavit, et petiit literas videre,
" Quid utique sibi genero a Prœto ferret.
" At postquam literas exitiales accepit generi,
" Primum quidem Chimæram insuperabilem *eum* jussit
" Interficere: hæc utique erat divinum genus, non hominum,
" Ante leo, post autem draco, media vero capra,
" Terribilem spirans ignis vim ardentis.
" Et hanc quidem interfecit, deorum signis fretus.

169 πτυκτῷ] Fl. A. 1. MS. add. Gl. ἐσφραγισμένῳ, quod est πτυκτῷ, nam complicatæ vel duplicatæ tabulæ obsignantur. 172 ἷξεν] Fl. A. 1. male et contra morem illarum edd. 181 ὄπισθεν] MS.

liastes. At nihil opus. Δῖος enim dicitur quis, non ad *probitatem Morum*, sed ad *pulchritudinem*, *nobilitatem*, aut similia.

Ver. 161. ἀλλὰ τὸν ὄτι Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα] Τὰ μὲν εἰκότα καὶ συνήθη κατὰ λόγον περαινόμενα, τῷ ἐφ' ἡμῖν ἀποδίδωσι· Καὶ λέγει δήπου, — " ἀλλὰ τὸν ὄτι Πεῖθ' " ἀγαθὰ φρονέοντα." *Plutarch. in Coriolano.*

Ver. 163. βασιλῆα] Vide supra ad α'. 265.

Ver. 168. πόρεν δ' ὅγε] Quam non supervacaneum sit istud, ὅγε· vide supra ad γ'. 409.

Ver. 175. ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,] Vide supra ad α'. 477.

Ver. 176. μιν ἐρέεινε,] Qua ratione, μιν, hic producatur; similiterque, [illegible], ver. 189. et μὲν, ver. 194. itemque ultima vocis, θυγατέρα, ver. 192. vide supra ad α'. 51. n. 8:

Δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
Καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
Τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
Τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
Εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
Πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
Καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
Καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
Ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ,

"Secundo vero, *cum* Solymis pugnavit inclytis:
"Acerrimam certe hanc pugnam dicebat *se* iniisse virorum.
"Tertio vero, interfecit Amazonas viragines.
"Huic autem redeunti callidam fraudem aliam struxit:
"Delectis ex Lycia lata viris fortissimis,
"Collocavit insidias: ii vero nequaquam rursus domum redierunt;
"Omnes enim interfecit eximius Bellerophontes.
"Sed quando jam cognorat *hunc* dei sobolem præclaram esse,
"Illic ipsum detinuit, deditque is filiam suam:
"Dedit etiam ei honoris regii dimidium totius.
"Quin et ei Lycii portionem-agri dederunt separatam, præstantem cæteris,
"Amœnam, *et* vitiferam et arabilem, ut coleret.
"Illa vero peperit tres liberos prudenti Bellerophonti,

184 κυδαλίμοις] A. 2. quod, ut semper, repetit J. 185 κρατίστην] MS. 187 ἀπερχομένῳ] MS. sed adscripsit librarius: ὑποστρέψαντι· Ἀρίσταρχος δὲ ἀνερχομένῳ. 188 ἐυρείης] In MS. librarius adscripsit: γρ. ἐείκοσι. 191 γίνωσκε] MS. Fl. A. J. R. 192 διδοῦ ὅγε] MS.

Ver. 177. Ὅ, ττι ῥά] *Quod scilicet.* Vide supra ad ι'. 858.

Ver. 188. Κρίνας] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 191. ὅτε δὴ γίγνωσκε] Ex *virtute* scilicet et *rebus gestis.*

Ver. 192. ὅγε] Non *Prœtus*, (ut absurde *Spondanus* ad ver. 144.) sed Rex Lyciæ *Prœti* socer. De syntaxi, vide supra ad γ'. 409.

Ibid. θυγατέρα] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 194. Καὶ μέν οἱ] *Barnesius* edidit, Καὶ μήν οἱ. Sed nihil opus.

Ver. 195. Καλὸν] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 197. et 203. Ἴσανδρόν] *Al.* Πείσανδρόν.

Ver. 198. παρελέξατο] Vide supra ad β'. 515.

Ibid. μητίετα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 199. χαλκοκορυστήν.] Vide supra ad β'. 1.

Ver. 200. ὅτε δὴ κἀκεῖνος] " *Quum et*

Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
(Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς,
Ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυςήν.)
Ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
Ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων.
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι.
Τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τȣ̃ φημὶ γενέσθαι·
Πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελ-
Αἰὲν ἀριςεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων· [λεν,
Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν· οἵ μεγ' ἄριςοι

" Isandrumque et Hippolochum et Laodameam.
" (Cum Laodamea quidem concubuit providus Jupiter,
" Hæcque peperit deo-parem Sarpedona bellicosum.)
" Sed quando jam et ipse [*Bellerophon*] exosus-fuit omnibus diis,
" Sane is per campum Aleïum solus errabat,
" Suum animum exedens, vestigia hominum vitans.
" Isandrum vero ejus filium Mars, insatiabilis belli,
" Pugnantem adversus Solymos interfecit inclytos.
" Hanc autem irata aureas-habenas-tractans Diana occidit.
" Hippolochus vero me genuit, et ex hoc dico *me* natum esse:
" Misit autem me ad Trojam, et mihi valde multa mandavit,
" *Ut semper fortissime rem gererem, et superior virtute essem aliis:*
" *Neque genus patrum dedecorarem; qui quam fortissimi*

204 κατέκτα] MS. κατάκτανε] T. 205 τὴν] in MS. media litera erasa. sed adscriptum tamen ταύτην a manu recentiori. at manus pr. ad χολωσαμένη adscripsit ἴσως διὰ τὰς Ἀμάζονας, ut videatur librarius scripsisse τὸν, et retulisse ad Bellerophontem ex ver. 186. sed τὴν verum est, et intell. de Laodamia.

" *ipse Bellerophon.*" Cæterum *cujus* demum *criminis* pœnas lueret *Bellerophon*, id vero non meminit *Glaucus*, ne genus suum dedecoraret: ut recte annotavit *Popius*. *Aristoteles* citat hunc versum, Αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ ὗτος —. *Probl.* XXXI. 1.

Ver. 201. Ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον]

Qui miser in campis mœrens errabat *Aleïs*,
Ipse suum cor edens, hominum vestigia vitans.
Cic. Tusc. Quæst. l. III.

Τὸ Ἀλήϊον, ἆρά γε τὸ ἄσπορον, καὶ μὴ ἔχον λήϊα; ȣ̓χί· ἀλλ' ἐκ τȣ̃, οἷον αὐτὸν ἐν αὐτῷ ἀλᾶσθαι. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 11. *Diogenes Laërtius* similiter de *Heraclito*; Καὶ τέλος, μισανθρωπήσας, ἐν τοῖς ὄρεσι διῃτᾶτο, πόας σιτούμενος καὶ βοτάνας· in *vita Heracliti*. Quæritque *Aristoteles*, διὰ τί πάντες, ὅσοι περιττοὶ γεγόνασιν ἄνδρες, ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, ἢ πολιτικὴν, ἢ ποίησιν, ἢ τέχνας, φαίνονται μελαγχολικοὶ ὄντες; — οἷον λέγεται τῶν τε ἡρωϊκῶν τὰ περὶ τὸν Ἡρακλέα, — ἔτι δὲ τὰ περὶ Αἴαντα καὶ

Ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ.
Ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
  Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
Αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
  Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊός ἐσσι παλαιός·
Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
Ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
Οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινὸν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
Καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν, ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα

" *Inque Ephyra extiterunt et in Lycia lata.*
" Hoc tibi *ex* genereque et sanguine glorior esse."
  Sic dixit; lætatus autem est pugna strenuus Diomedes:
Hastam quidem defixit in terram almam,
Atque ipse blandis *verbis* allocutus est pastorem populorum;
  " Certe mihi hospes paternus es vetus:
" Œneus enim olim nobilis eximium Bellerophontem
" Hospitio-excepit in ædibus, viginti dies retentum:
" Hi autem et sibi mutuo dederunt xenia pulchra:
" Œneus quidem balteum dedit puniceo-colore fulgentem,
" Bellerophontes autem aureum poculum duplex rotundum:
" Et id ego reliqui, cum *huc* proficiscerer, in ædibus meis.
" Tydeum vero non memini; quoniam me adhuc parvulum existentem

211 εὔχομαι αἵματος] MS. edd. vett. præter R. 212 γήθησε] MS. 221 ἐμοῖσιν] Fl.

Βελλεροφόντα.—καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ τῶν ἡρώων, ὁμοιοπαθεῖς φαίνονται τούτοις. *Problem.* XXX. 1.

Ver. 205. Τὴν δὲ] *Laodameam.* Vide Var. Lect.

Ver. 208. ὑπείροχον] Vide supra ad β'. 426.

Ver. 209. Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν·] Virg.

—— in antiquam virtutem animosque viriles
Et pater Æneas, et avunculus excitat Hector.
Æn. III. 342.

Ver. 212. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 217. Ξείνισ' ἐνὶ] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 218. καλά·] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 219. Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου] Virg.

Ille mihi insignem pharetram, Lyciasque sagittas
Discedens, chlamydemque auro dedit intertextam,
Frænaque bina, meus quæ nunc habet, aurea, Pallas:

Καλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
Τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
Εἰμί· σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
Ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου·
Πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
Πολλοὶ δ' αὖ σοι Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι·
Τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα καὶ οἵδε
Γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
Χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
Ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς,
Ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,

" Reliquit, quando ad Thebas perierunt copiæ Achivorum.
" Quare nunc tibi quidem ego hospes amicus Argo *in* medio
" Sum; tu autem in Lycia, siquando Lyciorum ad gentem venero.
" Hastis vero alter alterum *petere* vitemus et in turba:
" Multi quidem enim mihi Trojani, inclytique socii,
" *Quorum* occidam quemcunque deus obtulerit, et pedibus assequutus fuero;
" Multique vicissim tibi Achivi, *quorum* interficias quemcunque possis:
" Arma vero inter nos permutemus, ut et hi
" Norint, quod hospites paternos profitemur *nos* esse."
Sic utique loquuti, de curribus desilientes,
Manusque mutuo prehenderunt, et fidem-dederunt.
Tum vero Glauco Saturnius mentem ademit Jupiter,
Qui cum Tydide Diomede arma permutavit,

226 ἔγχεα] A. 2. 3. J. 228 πόρει] MS.·R. sed in MS. eadem manus supra scr. η. 235 ἄμειβεν] A. 2. 3. J.

Ergo et quam petitis, juncta est mihi fœdere dextra. *Æn.* VIII. 168.

Ver. 220. χρύσεον δέπας] Pronunciabatur χρυσοῦν. Vide supra ad β'. 268.

Ibid. ἀμφικύπελλον] Vide supra ad α'. 584.

Ver. 225. ὅτε κεν] Qui istud κεν omiserit, vel alia vocula mutaverit; is demum sentiet, quam non sit ad sententiam supervacaneum. Vide supra ad α'. 56. et β'. 158. et ι'. 858.

Ver. 231. ὅτι] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 234. φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,] Ὃ ἐστιν, ἐξαιρέτως ἐποίησεν, ὡς τῷ Πορφυρίῳ δοκεῖ· διὰ τὸ τοιαύτην φιλοτιμίαν ἐνδείξασθαι, καὶ μὴ γλισχρεύεσθαι περὶ τὴν τοῦ ξένου ἀξίωσιν. — Ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς, τὸ, φρένας ἐξέλετο Ζεὺς φανερῶς ἐπὶ Ἀφροσύνης κεῖται. *Eustath.* Vide infra ζ'. 470. et σ'. 137. *Clark.* Sequuntur hanc interpretationem *Daciera*, et *Riccius*, V. C. Diss. Hom. T. II. p. 190. Non bene. Nam semper apud Homerum ἐξέλετο est *ademit:* quod hic quoque intelligendum. *Ern.*

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
"Εκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
'Αμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον, ἠδὲ θύγατρες,
Εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
Καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
Πάσας ἑξείης· πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
'Αλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
Ξεστῇσ' αἰθούσῃσι τετυγμένον· (αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε παῖδες
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρὰ μνηστῇς ἀλόχοισι·

Aurea æneis, centum-boves-valentia novem-boves-valentibus.
Hector autem ut ad Scæasque portas et fagum pervenit,
Circa utique ipsum Trojanorum uxores currebant et filiæ,
Percontantes *de* filiisque, fratribusque, amicisque,
Et maritis; ille vero deinceps diis supplicare jussit
Omnes ordine: multis autem mala impendebant.
Sed quando jam *ad* Priami domum perpulchram pervenisset,
Fabrefactis porticibus extructam; nempe in ea
Quinquaginta inerant thalami *ex* polito lapide
Prope se invicem ædificati; ubi filii
Cubabant Priami, apud legitimas uxores:

237 πύργον] MS. (sed eadem manu superscr. γρ. φηγὸν) Fl. A. 1.

Ver. 236. Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.] *Fulvius Ursinus*, ad *Virgil. Æn. III.* 549. tres versus ex *Homero* et *Virgilio* affert, quorum membra bina in sonum istum *consimilem* exeant, quem in linguis recentioribus *Rythmum* vulgo appellare solent:

'Εκ μὲν Κρητάων, γένος εὔχομαι εὐρειάων.
Odyss. ξ'. 199.

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
Iliad. ζ'. 236.

Cornua velatarum obvertimus antennarum.
Æn. III. 549.

Verum in trium horum exemplorum posterioribus duobus, a scopo aberravit vir eruditus. Neque enim — κείων et — βοίων similem istum sonum in diphthongis dissimilibus efficiunt; neque, in ultimo versu, sibi omnino respondent, in membri utriusque exitu, — *tarum* et — *narum*; sed — *latar'* et — *narum*, quorum utique sonus est dissimillimus;

Cornua velatar' obvertimus antennarum.

Porro, valde pueriliter ad hunc versum *Homeri* annotat Scholiastes; Κεκώλυται δὲ ὑπὸ τοῦ μέτρου εἰπεῖν, δεκαβοίων: quasi vero non facillime, si id postulasset sententia, dicere potuisset,

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοια δεκαβοίων.

Qua de licentia, (quæ et rursum ver. 240. in voce πόσιας, occurrit;) vide supra ad α'. 51.

Ver. 237. φηγὸν] *Al.* πύργον.

Ver. 244. Πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι] Virg.

Κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
Δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
Πλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἔνθάδε γαμβροὶ
Κοιμῶντο Πριάμοιο παρ' αἰδοίης ἀλόχοισιν·)
Ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
Ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
Μαρνάμενοι περὶ ἄστυ· σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
Ἐλθόντ', ἐξ ἄκρης πόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.

Filiarum autem e-regione oppositi intra atrium
Duodecim erant sub-tecto thalami *ex* polito lapide,
Prope se invicem ædificati; ubi generi
Cubabant Priami, apud pudicas uxores;
Ibi ei mitis obvia venit mater,
Ad Laodicen iens, filiarum forma præstantissimam;
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, et compellavit;
"Fili, cur relicto prælio aspero venisti?
"Certe valde jam premunt detestandi filii Achivorum,
"Pugnantes circa urbem: te autem, *credo*, huc animus impulit
"Profectum, ex summa arce Jovi manus attollere.

245 πλήσιοι] A.

Quinquaginta illi thalami, spes tanta nepotum,
Barbarico postes auro spoliisque superbi.
Æn. II. 503.

Ver. 245. et 249. Πλησίοι] *Al.* Πλησίον.

Ver. 248. τέγεοι] ὑπερῷοι. *Schol.*

Ver. 251. ἤλυθε] Vide supra ad γ'. 205.

Ver. 252. Λαοδίκην ἐσάγουσα,] Εἰς Λαοδίκης θάλαμον ὑπάγουσα· πρὸς Λαοδίκην πορευομένη. *Schol.* Similiter *Porphyrius:* Τὸ ἐσάγουσα, οὐκ ἔστι κατὰ τὸ συνηθὲς, οἷον εἰσφέρουσα.—Ὡς γὰρ, "ἐξαγαγόντες," ἐκπορευθέντες τοῦ πεδίου—ὁμοίως τῷ, "ἐσάγουσα," κέχρηται. *Quæst. Homeric.* 17. Item *Eustathius:* Εἰς ἣν [Λαοδίκην] ἡ Ἑκάβη ἀπιοῦσα, ἐντυγχάνει τῷ Ἕκτορι.—Ἐνταῦθα δὲ κεῖται τὸ "εἰσάγειν" ἀντὶ τοῦ "εἰσιέναι" ἢ "ὑπάγειν."

Ver. 254. et 262. εἰλήλουθας—κέκμηκας,] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 255. Ἦ μάλα δὴ τείρουσι—περὶ ἄστυ· σὲ—χεῖρας ἀνασχεῖν.] Sunt qui hæc ita accipiant, ut sit interrogatio, *An valde jam? etc.* Nec quidem id male. Ego tamen quominus ita accipiam, faciunt tum particulæ istæ, μάλα δή· tum id quod postea occurrit, ver. 386.—οὕνεκ' ἄκουσα Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.

Ver. 259. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 261. κεκμηῶτι] Qua analogia ex τεθνηκότι, fit τεθνηότι, τεθνεῶτι, et inde, lingua Ionica, τεθνειῶτι et τεθνηῶτι, eadem analogia fit κεκμηκότι, κεκμηότι, κεκμεῶτι, et inde κεκμηῶτι. Vide supra ad β'. 818.

Ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
Ὡς σπείσῃς Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Πρῶτον· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε πίησθα·
Ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει,
Ὡς τύνη κέκμηκας, ἀμύνων σοῖσιν ἔτησι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, πότνια μήτηρ,
Μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
Χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Διῒ λείβειν αἴθοπα οἶνον
Ἅζομαι· οὐδέ πῃ ἔστι, κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
Πέπλον δ', ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος

" Sed mane, donec tibi dulce vinum attulero,
" Ut libes Jovi patri et cæteris immortalibus
" Primum; deinde et ipse reficiaris, si biberis:
" Viro utique defatigato robur valde vinum auget,
" Sic tu defatigatus es, pugnans *pro* tuis civibus."
Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens Hector;
" Ne mihi vinum afferas mellitum, veneranda mater,
" Ne me enerves, roboris autem viriumque obliviscar.
" Manibus autem illotis Jovis libare nigrum vinum
" Vereor: nec ullo-modo *fas* est, nubes-atras-cogenti Saturnio
" Sanguine et tabo inquinatum vota facere.
" Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
" Vade cum suffimentis, congregatis *honoratis* matronis:
" Peplum autem, quod tibi elegantissimum et maximum

258 ἀλλὰ μὲν] A. 2. 3. J. vitiose. 262 ἔτῃσιν] MS. Fl. 265 μένεος ἀλκῆς τε λ.] MS. Fl. 266 ἀνίπτοισι] MS. et edd. recte. cæterum versus hic et très sequentes absunt ab ed. Flor. 271 πέπλον] MS. sed eadem manus suprascripsit πέπλων.

Ver. 263. κορυθαιόλος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 264. πότνια μήτηρ,] Scholiastes et *Eustathius* in Commentario, πότνια, μῆτερ.

Ver. 265. μένεος δ' ἀλκῆς *etc.*] Veram lectionem arbitror esse MS. et Fl. ed. omittentium δ' quod versus fulciendi causa insertum est, cum valde hic langueat, et orationem frangat. *Ern.*

Ver. 266. ἀνίπτοισιν] *Al.* ἀνίπτοισι. Quod perinde est. Vide ad α'. 51. Virg.

Me bello e tanto digressum et cæde recenti,
Attrectare nefas, donec me flumine vivo
Abluero. —— *Æn.* II. 719.

Ibid. αἴθοπα οἶνον] Vide supra ad α'. 462.

Ver. 267. Κρονίωνι] Vide supra ad α'. 397.

Ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
Τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
Καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ,
Ἤνις, ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴκ' ἐλεήσῃ
Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα·
Αἴκεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίȣ ἱρῆς,
Ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
Ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω,
Αἴκ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν· ὥς κεν οἱ αὖθι
Γαῖα χάνοι· μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε πῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε παισίν.
Εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
Φαίην κεν φρέν' ἀτέρπȣ ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.

"Est in domo, et tibi longe carissimum ipsi,
"Hoc pone Minervæ ad genua pulchræ-comas,
"Et ei vove *te* duodecim boves in templo
"Anniculas, jugum-non passas, sacrificaturam; si miserata fuerit
"Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos:
"Si Tydei *nempe* filium averterit ab Ilio sacra,
"Ferocem bellatorem, violentum artificem-fugandi-*hostes*.
"Sed tu quidem ad templum Minervæ prædatricis
"Vade: ego autem Paridem adibo, ut vocem,
"Si velit dicentem audire: utinam ei illic
"Terra dehiscat: magnum enim ipsum Olympius nutrivit detrimentum
"Trojanisque, et Priamo magnanimo, ejusque filiis.
"Si illum utique viderem descendentem in orcum,
"Existimarim equidem animum *meum* ingratæ ærumnæ obliturum."

Ibid. πέπλος] Fl. A. 1. 3. omnes lectiones bonæ, sed πέπλον præfero. Ibid. ὅς τοι χαρ.] Fl. A. J. 272 ἔστιν ἐν μ.] MS. 285 κε] MS. et similiter Scholiastes.

Ver. 269. et 279. ἀγελείης] Vide supra ad δ'. 128.

Ver. 270. ἀολλίσσασα] Ita restituit *Barnesius*. Recte, ut opinor. Vide ad ver. 287. et supra ad α'. 140. *Al.* ἀολλίσασα.

Ver. 273. ἐπὶ γούνασιν] Vide supra ad ver. 92.

Ver. 285. Φαίην κεν] Non vacat istud, κεν· "*Existimarim equidem*," "*Credide-rim utique*." Fortasse tamen rectius ad εὐφωνίαν legas, (quod in editionem *Barnesianam* casu videtur irrepsisse,) φαίην κε φρέν', quam, φαίην κεν φρέν'. Sed hoc levioris est momenti. Porro, pessime hunc locum interpretatur Scholiastes, ὑπολάβοιμι ἂν "Αὐτὸν Ἐκεῖνον" ἔξω πάσης ταλαιπωρίας εἶναι. Verum paullo infra, rectius; τὴν "Ἐμὴν" φρένα τῆς ἀτέρπου ὀϊζύος ἐπιλαθέσθαι. *Clark*. De κε recte

Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
Κέκλετο· καὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
Ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,
Τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
Τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάβη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
Ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων·
Βῆ δ' ἰέναι, πολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης, ἐν πόλει ἄκρῃ,

Sic dixit; hæc vero profecta ad ædes ancillis
Mandata dedit: et *illæ* congregarunt per urbem matronas-honoratas.
Ipsa autem in repositorium descendit odoribus-fragrans,
Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, opera mulierum
Sidoniarum, quas ipse Alexander divina-forma-præditus
Abduxerat a Sidone, navigando-permensus latum pontum,
Ea via, qua Helenam adduxit magno-patre-natam.
Horum unum accipiens Hecuba, tulit donum Minervæ,
Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, et maximum;
Velutque stella resplendebat: jacebat autem ultimum omnium:
Perrexit itaque ire, multæque propere-sequebantur matronæ honoratæ.
Illæ vero cum *ad* templum pervenissent Minervæ, in arce summa,

287 κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ'] Sic MS. et supra scriptum: αὗται δὲ. quod quin verum sit, dubitari non potest. nam καὶ valde languet. 297 αἱ δ' ὅτε ν.] MS. verbo inter ὅτε et νηὸν eraso. sed eadem manus superscrip-

Clarkius. non quo sola euphonia id desideret, sed e canone, de quo ad α'. 2. dixi. Et est κε in MS. Lips. Scholiastes: φαίη κε· Ζηνόδοτος· φαίη κεν φίλον ἦτορ· ἔστι δὲ καὶ ἄλλη γραφή· φαίνη περ. vitiose pro φαίνῃ περ.

Ibid. ἀτέρπου] *Al.* ἄτερ που. Minus recte.

Ver. 286. ποτὶ μέγαρ,] Qua ratione, ποτὶ, hic ultimam producat; item Κισσηῒς, et ἄλοχος, ver. 299. et Διΐ, ver. 318. Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 287. ἀόλλισσαν] Ita recte restituit *Barnesius*, ex *Eustathio* et MS. Vide supra ad α'. 140. *Al.* ἀόλλισαν.

Ver. 288. κατεβήσατο] *Al.* κατεβήσετο. *Vide supra* ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 290. θεοειδὴς] Non ad *virtutes*, sed ad *formam*.

Ver. 291. Σιδονίηθεν,] Hac de re, vide *Herodotum*, lib. II. §. 116. ubi hos versus recitat.

Ver. 299. Κισσηῒς,] *Virgilio* aliter ac *Homero*, (vide π'. 718.) non *Theano*, sed *Hecuba* appellatur *Cisseïs*.

——— Paridisque Mimanta
Æqualem comitemque; una quem nocte Theano
In lucem genitori Amyco dedit, et, face prægnans,
Cisseïs regina Parin creat: Urbe paterna
Occubat; ignarum Laurens habet ora Mimanta.
Æn. X. 702.

Quorum quidem versuum quum sententia

Τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρηος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
Τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον·
Ἡ δ' ἄρα πέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρηος,
Θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
Εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
Ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
Πρηνέα δὸς πεσέειν Σκαιῶν προπάροιθε πυλάων·
Ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βῦς ἐνὶ νηῷ
Ἤνις, ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς

Eis fores aperuit Theano pulchra-genas,
Cisseïs, uxor Antenoris equûm-domitoris:
Illam enim Trojani fecerant Minervæ sacerdotem.
Illæ vero voce-sublata omnes ad Minervam manus sustulerunt:
At peplum acceptum Theano pulchra-genas,
Posuit Minervæ ad genua comas-pulchræ;
Vovensque precabatur Jovis filiam magni;
" Veneranda Minerva, custos-urbis, excellentissima dearum,
" Frange jam hastam Diomedis, atque ipsum
" Pronum da cadere Scæas ante portas:
" Ut tibi statim nunc duodecim boves in templo
" Anniculas, jugum-nondum-passas, sacrificemus, si miserata fueris

sit: γρ. ἀλλ' ἔτι. Ibid. αἰθῆναι ἐν π. ἅ.] MS. sed αι est in litura a manu sec. 303 ἠυκόμοιο] Fl.

plane nulla sit; neque enim omnino quicquam est, quo, ex linguæ Romanæ consuetudine, istud "*occubat*" referri possit; conjectura pulcherrima et certissima, (ad *Horat. Epod.* V. 28.) ita emendavit *Bentleius:*

——— una quem nocte Theano
In lucem, *genitore* Amyco, dedit; et face prægnans,
Cisseïs regina Parin. *Paris* urbe paterna
Occubat; ignarum Laurens habet ora Mimantis.

Ver. 301. Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι] Virgil.

Interea ad templum non æquæ Palladis ibant,
Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant
Suppliciter tristes, et tunsæ pectora palmis.
Æn. I. 483.

Necnon ad templum summasque ad Palladis arces
Subvehitur magna matrum regina caterva,
Dona ferens: ———
Succedunt matres, et templum ture vaporant;
Et moestas alto fundunt de limine voces.
Æn. XI. 477.

Ver. 303. Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν] Vide supra ad ver. 92.

Ver. 305. Πότνι' Ἀθηναίη,] Virgil.

Armipotens belli præses, Tritonia virgo,
Frange manu telum Phrygii prædonis, et ipsum
Pronum sterne solo, portisque effunde sub altis.
Æn. XI. 483.

Ver. 306. Ἆξον δὴ] Quam non supervacanea sit ista particula, δή; vide supra

Ἄστυ τε, καὶ Τρώων ἀλόχους, καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
Καλὰ, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
Ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι, τέκτονες ἄνδρες,
Οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλὴν,
Ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
Ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
Τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,

" Urbemque, et Trojanorum uxores, et infantes liberos."
Sic dixit vovens; abnuit autem Pallas Minerva.
Ita illæ quidem vota-faciebant Jovis filiæ magni:
Hector vero ad ædes Alexandri ivit
Pulchras, quas ipse ædificarat cum viris, qui tunc peritissimi
Erant in Troja glebosa, architecti viri,
Qui ei fecerunt thalamum, et tectum, et atrium,
Prope *ædes* Priami et Hectoris in arce summa.
Illuc Hector intravit Jovi carus; inque manu
Hastam tenebat undecim-cubitorum: præmicabat vero hastæ
Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus.
Illum autem invenit in thalamo perpulchra arma curantem,

314 ἔτευχε] T. Cæteræ omnes cum MS. ἔτευξε, quod verum est. 319 Ἔγχος ἔχεν δεκ.] A. 2. 3. J. T.

ad β'. 158. Habet utique hoc in loco eam fere vim, ac quod Latine dixeris; " *Frange, quæsumus.*"

Ver. 311. ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.] Virgil.

Diva solo fixos oculos aversa tenebat.
Æn. I. 486.

Ver. 312. αἱ μέν ῥ'] Similiter, ver. 314. Καλὰ, τά ῥ' αὐτός. Vide supra ad ι'. 858.

Ver. 313. βεβήκει] Vide supra ad γ'. 492.

Ver. 314. Καλὰ,] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. ἔτευξε] Ita *Eustathius*, et Veterum nonnulli. *Stephanus* et Recentiores, ἔτευχε. Minus recte, ut opinor. Non enim *ædificari* hasce ædes ait Poëta, sed *ædificatas esse*. Neque deinceps, ver. 316. οἵ οἱ ἐποίει, dixit; sed, οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον. *Clark.* Immo omnes vett. vid. Var. Lect.

Ver. 319. Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ] Recentiores, Ἔγχος ἔχεν δεκάπηχυ. Sed *Barnesius* lectionem *Eustathianam* restituit. Οἱ μὲν, ἀσυναλείπτως γράφοντες, νοοῦσι δεκάπηχυ τὸ Ἕκτορος ἔγχος· οἱ δὲ, μετὰ συναλοιφῆς, λέγουσιν ἑνδεκάπηχυ· ᾧ καὶ ἀρέσκονται οἱ παλαιοὶ, λέγοντες καὶ ὅτι τὸ ναύμαχον διπλάσιον τούτου, ὡς ἐκ δύο συμβληθὲν, ὅπερ " δύο καὶ εἰκοσίπηχυ" λέγει ὁ Ποιητής. *Eustath. Clark.* Vid. Var. Lect. Schol. eandem lectionem servat, et interpretatur: ἕνδεκα πηχῶν.

Ver. 320. χρύσεος] Pronunciabatur χρυ-

Ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφόωντα·
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
Ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ·
Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
Μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε, πτόλεμός τε,
Ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
Εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο·
Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,

Clypeum, et thoracem, et curvos arcus tractantem:
Argiva autem Helena inter famulas mulieres
Sedebat, et ancillis insignia opera imperabat.
Eum vero Hector objurgavit conspicatus, probrosis verbis;
" Bone vir, non sane decore indignationem istam concepisti animo:
" Copiæ quidem pereunt circa urbem, altaque mœnia,
" Pugnantes; tui autem gratia pugnaque, bellumque,
" Urbem hanc circum-ardet: tu vero etiam objurgares alium,
" Si quem usquam detrectantem videres horrendam pugnam:
" Verum surge, ne forte urbs igne ardente deflagret."
Hunc autem vicissim alloquutus est Alexander divina-forma-praeditus;
" Hector, quoniam me jure increpasti, nec injuria,

322 ἀφόωντα] MS. A. 1. 323 μετά ῥα] R. 327 περὶ πόλιν] MS. 329 μαχέσσαιο] Fl. A. 1.

σοῦς; quomodo et scribi postea cœptum est. Vide supra ad β'. 268.

Ver. 323. μετ' ἄρα δμωῇσι] Similiter, ver. 318. ἐν δ' ἄρα χειρί. Neque omnino in his locis supervacuum est istud, ἄρα. Nam eam fere vim habet, ac si latine dixeris, "*ut par erat*," vel, "*ut solita erat*."

Ver. 326. Δαιμόνι',] Vide supra ad β'. 190.

Ibid. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ·] Ὀργίζῃ, ἡγούμενος τοὺς Τρῶας ἀγανακτεῖν κατὰ σοῦ. *Schol.* Οὔτε ἀρνουμένους δεῖ πικρῶς ἐξελέγχειν, οὔτε κωλύειν ἀπολογουμένους, ἀλλὰ καὶ προφάσεις εὐσχήμονας ἁμωσγέπως συμπαρορίζειν, καὶ τῆς χείρονος αἰτίας ἀφισταμένους, αὐτοὺς ἐνδιδόναι μετριωτέραν· ὡς ὁ Ἕκτωρ, "Δαι- "μόνι' οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ," πρὸς τὸν ἀδελφὸν, ὡς οὐκ ἀπόδρασιν, οὐδὲ δειλίαν οὖσαν, ἀλλ' ὀργὴν τὴν ἐκ τῆς μάχης ἀναχώρησιν αὐτοῦ. *Plutarch. de Adul. et Amici discrim.* sub finem.

Ver. 327. Λαοὶ μὲν φθινύθουσι] Virgil.

——— sat funera fusi
Vidimus. ——— Æn. XI. 366.

Ibid. φθινύθουσι] De hujus vocis prosodia; Vide supra ad β'. 43.

Ver. 329. ἀμφιδέδηε·] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 332. θεοειδής·] Vide supra ad ver. 290.

Ver. 334. σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον] Vide supra ad α'. 297.

Ver. 336. ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι·] Διὰ τὴν λύπην τοῦ δυσημερήματος. *Schol.*

Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὔτι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ, οὐδὲ νεμέσσει,
Ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,
Ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
Λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
Ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
Ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
Οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
Εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·

"Propterea tibi dicam; tu autem animum-adverte, et me audi:
"Non ego tam in Trojanos ira, neque indignatione,
"Sedebam in thalamo; sed volebam dolori dare-locum.
"Nunc vero me suadens uxor mollibus verbis,
"Impulit ad bellum: videturque mihi sic et ipsi
"Melius fore: victoria utique alternis-vicibus accedit ad homines.
"Verum age nunc expecta, *donec* martia arma induero:
"Vel præi, ego autem sequar; assecuturumque *me* te puto."
Sic dixit; ei autem non respondit pugnam-expedite-ciens Hector:
Hunc vero Helena verbis allocuta est blandis;
"Levir mei, impudentissimæ, malorum auctoris, aversandæ;
"Utinam me die illo, quo me primum peperit mater,
"Abreptam tulisset perniciosa venti procella
"In montem, vel in undam multo-strepitu-resonantis maris:

335 τόσον] A. 1. R. Ibid. νέμεσσι] MS. sed superscr. eadem manus. γράφεται καὶ ι. (sc. νεμέσσι) τὸ σι μακρῶς, ὡς θέτι. 339 ἔσεσθαι] Fl.

Ver. 337. παρειποῦσ'] Vide supra ad β'. ver. 62.

Ver. 339. νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.] Virgil.

Quondam etiam victis redit in præcordia virtus,
Victoresque cadunt. —— Æn. II. 367.

Multa dies variusque labor mutabilis ævi
Rettulit in melius; multos alterna revisens
Lusit, et in solido rursus fortuna locavit.
Æn. XI. 425.

Ver. 342. κορυθαιόλος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 344. κυνὸς κακομηχάνου] Pulchre admodum, et ad personam convenientissime, hæc et hujusmodi semper de semetipsa *Helena*.

Ver. 351. Ὅς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε] "*Qui* "*utique intelligeret,*" etc. Ubi notandum quam non supervacanea sit ista particula, ῥά. Arguit nimirum *Parin* Helena,

Ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
'Ανδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
Ὃς ῥ' ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
Τȣ̃τῳ δ' ȣ̓́τ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, ȣ̓́τ' ἄρ' ὀπίσσω
Ἔσσονται· τῷ κέν μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
'Αλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
Δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
Εἵνεκ' ἐμεῖο κυνὸς, καὶ 'Αλεξάνδρȣ ἕνεκ' ἄτης·
Οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὡς καὶ ὀπίσσω
'Ανθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Μή με κάθιζ', 'Ελένη, φιλέȣσά περ, ȣ̓δέ με πείσεις.
Ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω

" Ubi me fluctus obrutam-perdidisset, antequam hæc facinora patrata forent.
" Sed quoniam hæc ita dii mala statuerunt,
" Viri saltem debueram fortioris esse uxor,
" Qui sentiret indignationemque et probra multa hominum.
" Huic autem neque nunc mens *est* constans, neque in futurum
" Erit; idcirco ipsum *sua stultitia* fruiturum credo.
" Verum age nunc, intra; et sede hac in sede,
" Levir, quoniam tibi maxime labor mentem invasit,
" Gratia mei impudentissimæ, et Alexandri causa noxæ:
" Quibus Jupiter imposuit malam sortem, ut etiam in-posterum
" Hominibus simus famosa-cantilena posteris."
Huic autem respondit deinde ingens pugnam-expedite-ciens Hector;
" Ne me sedere facias, Helena, officiosa licet, nam nec mihi persuadebis.
" Jam enim mihi animus incitatus est, ut succurram

348 *κῦμα ἀπόει.*] Fl. A. 1. R. T. 350 *ὄφιλον*] MS. 351 *νέμεσσιν* et mox *πόλ'*] MS. 352 *ὀπίσω*] Fl. 356 *ὕνεκ ἄτης*] MS. Ibid. *ἀρχῆς*] Fl. A. 1. 358 *πιλώμεσθ'*] Fl. A. J. R.

quod res dijudicare ac distinguere nesciret; nec existimationi ac famæ suæ consuleret; nec intelligeret quam amice quantaque cum arte *Hector* reprehensionis severitatem condimentis humanitatis mitigasset, idque *χόλον* leniter appellasset, quod fuerat revera *ἀπόδρασις* et *δυλία*. Vide supra ad ver. 326.

Ver. 355. *ἀμφιβέβηκεν,*] *Jam tenet, jam occupat.* Vide supra ad *α'*. 37.

Ver. 359. *κορυθαίολος*] Vide supra ad *β'*. 816.

Ver. 361. *θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω Τρώεσσ',*] Virgil.

Instaurati animi, regis succurrere tectis,
Auxilioque levare viros, vimque addere victis.
Æn. II. 451.

Ver. 363. *'Αλλὰ σύ γ' ὄρνυθι*] Qua analogia dicitur *δίδοθι* et *δίδου*, eadem dici-

Τρώεσσ', οἳ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν·
Ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
Ὥς κέν μ' ἔντοσθεν πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
Καὶ γὰρ ἐγὼν οἰκόνδε ἐλεύσομαι, ὄφρ' ἂν ἴδωμαι
Οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
Οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
Ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
Ἀλλ' ἥγε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ ἐϋπέπλῳ
Πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ', ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
Ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·

"Trojanis, qui valde mei desiderium absentis habent:
"Verum tu concites hunc, festinetque et ipse,
"Ut me intra urbem assequatur existentem.
"Etenim ego domum ibo, ut videam
"Domesticos, uxoremque dilectam, et infantem filium.
"Neque enim scio, utrum amplius ipsis redux veniam rursus,
"An nunc me sub manibus dii doment Achivorum."
Sic utique fatus, abiit pugnam expedite-ciens Hector:
Statimque postea pervenit ad ædes *suas* habitantibus-commodas,
Nec invenit Andromachen candidam-ulnas in ædibus,
Sed illa cum filio et ancilla eleganti-peplo-induta
In turri stabat gemensqueploransque.
Hector vero, ut intus inculpatam non invenit uxorem,
Stetit ad limen profectus, ancillisque dixit;

362 Τρώεσσιν] MS. 364 ἔντοσθε] MS. 365 οἶκονδ'] MS. Fl. A. J. R. 367 Οὐ γὰρ ἔτ' οἶδ'] A. 2. 3. J.

tur ὄρνυθι et ὄρνυ. Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 364. Ὥς κέν μ' ἔντοσθεν] *Al.* Ὥς κεν ἔντοσθεν· *Al.* Ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθεν.

Ver. 366. Οἰκῆας, ἄλοχόν τε] Vide ad α'. 51. *Barnesius* edidit Οἰκῆάς τ', ἄλοχόν τε. Sed nihil opus.

Ver. 370. ναιετάοντας,] Vide supra ad β'. 648.

Ver. 372. Ἀλλ' ἥγε ξὺν] Ita edidit *Barnesius* ex MS. et *Eustathii* Commentario. Atque ita alibi nonnunquam *Homerus*. *Al.* Ἀλλ' ἥγε σύν. Quod et ipsum ferri possit. Vide ad α'. 51.

Ver. 373. ἐφεστήκει] Vide supra ad δ'. 492.

Ver. 376. Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ,] Notandum, nihilo minus eleganter dici, ἄγε, quam ἄγετε. Sic apud *Aristophanem*, Ἄγε δὴ φύσιν ἄνδρες. *Av.* 686. Porro; par-

Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
Πῆ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
Ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων ἐϋπέπλων,
Ἦ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖ ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι,
Οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων ἐϋπέπλων,
Οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ ἐϋπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται·
Ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
Τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν·
Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
Μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.

" Eja agite; mihi, ancillæ, vera dicite:
" Quo ivit Andromache candida-ulnas ex ædibus?
" An aliquo ad glorum, an *ad* fratriarum elegantibus-peplis-indutarum *ædes*,
" An ad Minervæ *templum* exiit, ubi aliæ
" Trojanæ comas-pulchræ tremendam deam placant?"
Hunc autem vicissim sedula œconoma verbis allocuta est;
" Hector, quandoquidem omnino jubes vera loqui,
" Nec aliquo ad glorum, nec *ad* fratriarum elegantibus-peplis-indutarum *ædes*,
" Nec ad Minervæ *templum* exiit, ubi aliæ
" Trojanæ comas-pulchræ tremendam deam placant:
" Sed ad turrim ivit magnam Ilii: quoniam audivit
" Premi Trojanos, potentemque esse impetum Achivorum:
" Illa quidem *dudum* ad murum festinans contendit,
" Furenti similis: fert et una puerum nutrix."

373 *γοόωσα*] MS. a manu pr. sed alterum *ο* est erasum. *γόωσα* Fl. 382 *νημέρτεα μυθ.*] MS.

ticulæ, *εἰ*, vis hujusmodi est: *Siquidem exiit*, vel, *Quoniam exiit Andromache*, etc.

Ver. 388. Ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος] Virgil.

Evolat infelix, ———
——— muros amens atque agmina cursu
Prima petit. ——— *Æn.* IX. 477.

Ver. 392. Εὖτε πύλας ἵκανε,] Oratio *asyndetos* festinantem et concitatum pulchre depingit.

Ver. 394. Ἔνθ' ἄλοχος — ἅμα δ' ἀμφίπολος — Παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ'] Pulchrius, et majore cum affectu, *de improviso, interveniens* narratur conjux, quam si *domi* eam invenisset. Virgil.

Ecce autem complexa pedes in limine conjux
Hærebat, parvumque patri tendebat Iulum.
Æn. II. 673.

Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
Τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις, ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.
Εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξιέναι πεδίονδε,
Ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος·
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν Ὑποπλάκῳ ὑλήεσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
Τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
Ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
Παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,

Dixit mulier œconoma: concitusque exiit domo Hector
Eadem via retro, bene-structas per plateas.
Quum ad portas venisset, pertransiens magnam urbem,
Scæas, (hac enim erat ei egrediendum in campum;)
Tunc uxor, quæ-magnam-attulerat-dotem, obvia venit currens,
Andromache, filia magnanimi Eëtionis;
Eëtion, qui habitabat *in* Hypoplaco silvosa,
Thebe *in* Hypoplacia, Cilicibus viris imperans;
Cujus utique filia nupserat Hectori ære-armato:
Quæ ipsi tunc occurrit, unaque famula ibat *cum* ipsa,
Filium in sinu gestans tenellum, infantem adeo,

402 Καμάνδριον] A. 2. 3. J.

Ver. 396. Ἠετίων, ὃς ἔναιεν] Ἠετίων non hic positum est pro Ἠετίωνος, figura, quam *Antiptosin* appellant, ineptissima, quæque, siqua esset, jam Grammatica plane nulla esset: Sed Ἠετίων ὅς, "*Eëtion qui*," eodem redit ac si dicas, Ὅς τις Ἠετίων, "*Qui* "*quidem Eëtion*" etc. Similiter apud Latinos: Quum ait *Terentius*,

Populo ut placerent, quas fecisset fabulas;

constructio hæc est; *Ut, quas fabulas fecisset, placerent populo*. Rursum, in isto *Virgilii*, *Æn*. I. 577.

Urbem quam statuo, vestra est:

syntaxis est; *Quam urbem statuo, vestra est*. Item *Ecl*. IV. 34.

Alter erit tum Tiphys; et altera, quæ vehat Argo
Delectos heroas;

constructio est; *altera erit* (Argo,) *quæ Argo vehat delectos heroas*. Et in isto, *Æn*. XI. 687.

Advenit, qui vestra dies muliebribus armis
Verba redargueret;

vox, *dies*, non refertur ad, *advenit*; quæ esset transpositio verborum non ferenda; Sed constructio est: *Qui dies vestra verba redargueret* [redarguturus erat, is jam] *advenit*. *Clark*. Recte ista disputata sunt; sed ita etiam mutanda erat interpunctio vulgata, et comma post Ἠετίων delendum in contextu. *Ern*.

Ibid. ὑληέσσῃ] *Nemorosa*. *Æn*. III. 270.

Ver. 398. χαλκοκορυστῇ·] Vide supra ad β'. 1.

Ver. 400. ἀταλάφρονα,] *Al*. ἀταλόφρονα.

Ver. 401. ἀγαπητὸν,] MS. Lips. Scho-

Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀςέρι καλῷ·
Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀςυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίςατο δακρυχέουσα,
Ἔντ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, ὐδ' ἐλεαίρεις
Παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
Σεῦ ἔσομαι· τάχα γάρ σε κατακτανέεσιν Ἀχαιοὶ,
Πάντες ἐφορμηθέντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Σεῦ ἀφαμαρτέσῃ χθόνα δύμεναι· ὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη

Hectoridem unicum, similem stellæ pulchræ:
Atque hunc quidem Hector vocabat Scamandrium, at alii
Astyanacta: solus enim tutabatur Ilium Hector.
Et ille quidem subrisit, intuens filium tacite:
Andromache vero ipsi prope astabat lacrymans,
Inque ejus hæsit manu, verbaque fecit, dixitque;
" Animose, perdet te tua virtus, neque misereris
" Filiique infantis, et mei calamitosæ, quæ mox vidua
" Tui ero: mox enim te interficient Achivi,
" Omnes simul *in te* impetu facto: mihi autem satius esset,
" A te destitutæ, terram subire: Non enim amplius aliud

406 ἔντ' ἄρ' οἱ] MS. nec repugnat versus. vid. ad α'. 51. n. 9. 411 σεῦ ἁμαρτέσῃ] MS. in textu et Schol.

lia interpretantur μονογενῆ, ut Pseudodidymus. sic in *Luciani* Cataplo. c. 10. Cel. *Gesnerus* παῖδα ἀγαπητὸν recte vertit *filium unicum*. quo sensu est etiam in sacris libris, ut Matth. III. 17. conf. XVII. 5. coll. Jo. I. 14. et ep. LXX. Gen. XXII. 5. *Ern.*

Ver. 402. Τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι Ἀςυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.] Non dissimilis est sententia, *Iliad.* υ'. 74.

Ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.

Vide ad α'. 403. item β'. 813. ξ'. 291. et *Odyss.* κ'. 305. Cæterum de *Astyanacte* et infra χ'. 506.

Ἀςυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέεσιν·
Οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.

Qua de re *Plato* in *Cratylo*: Ὀρθῶς ἔχει καλεῖν τὸν τῦ σωτῆρος υἱὸν, Ἀςυάνακτα τῦτο ὃ ἔσωζεν ὁ πατὴρ αὐτῦ, ὥς φησιν Ὅμηρος. *Euripides* similiter, *Hippol.* ver. 88.

Ἄναξ, (θεὺς γὰρ δεσπότας καλεῖν χρεών.)

Quin et ipsius etiam *Hectoris nomen* simili ratione confictum, mire asserit *Plato*. Vide supra ad α'. 242.

Ver. 404. Ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν] Γλυκανεῖ δὲ τὴν παίδευσιν καὶ τὸ βρεφύλλιον τῦ Ἕκτορος. Καὶ, τὸ ὅλον εἰπεῖν, ἐθ πεποίηται ὁ Ἕκτωρ ἀπελθὼν τῆς μάχης· ἱλαρύνθη γὰρ οὕτω τῆς ποιήσεως ἡ σκυθρωπότης, καὶ ἀπονίψαμένη τὸ λύθρα τῶν πιπτόντων, τοῖς ἐπεισοδίοις ἐαγίλασεν. *Eustath.*

Ver. 407. Δαιμόνιε,] Vide supra ad β'. 190.

Ibid. φθίσει] De hujus vocis prosodia, vide supra ad β'. 43. et 833.

Ver. 410. Πάντες ἐφορμηθέντες·] Neminem unum scilicet, præter *Achillem*, ti-

Ἔσται θαλπωρή, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,
Ἀλλ' ἄχε'· οὐδέ μοι ἐστὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἤτοι γὰρ πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς,
Ἐκ δὲ πόλιν πέρσεν Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γάρ τόγε θυμῷ·
Ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
Ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
Οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
Οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι ἄϊδος εἴσω·
Πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
Βουσὶν ἐπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.

" Erit solatium, postquam tu mortem obieris,
" Sed mœrores: neque mihi est pater, et veneranda mater.
" Etenim patrem meum interfecit nobilis Achilles,
" Et urbem devastavit Cilicum bene-habitatam,
" Theben portis-altam; interemitque Eëtionem,
" Neque ipsum spoliavit; subveritus enim fuit id animo:
" Sed ipsum combussit cum armis artificiose-factis,
" Et tumulum-aggesta-terra super *eum* fecit: circum autem ulmos plantave-
" Nymphæ Oreades, filiæ Jovis Ægiochi. [runt
" Qui porro mihi septem fratres erant domi,
" Hi quidem omnes uno migrarunt die ad orcum:
" Omnes enim interfecit pedibus-celer nobilis Achilles,
" Boves inter [*dum pascerent*] flexipedes, et candidas oves.

414 πάτερ' ἐμὸν] MS. sed Schol. habet ἀμὸν et Herodiani sententias de eo affert. Fl. A. J. R. 417 σεβάσσατο γε θυμῷ] MS.

muit, ne *Andromache* quidem, ne *Hectorem* interficeret.

Ver. 414. et 423. πατέρ' ἀμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεύς, — Πάντας γὰρ κατέπεφνε] Maximo cum artificio, ut Poëma unum sit a capite ad calcem, nusquam non interseritur *Achilles*. Vide supra ad ι'. 788.

Ver. 415. εὖ ναιετάωσαν,] Vide supra ad β'. 648.

Ver. 417. Οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ] Virgil.

Arma, quibus lætatus, habe tua; teque parentum
Manibus et cineri, siqua est ea cura, remitto.
Æn. X. 827.

Ver. 418. Ἀλλ' ἄρα μιν] Non supervacaneum est istud, ἄρα. Eam enim fere vim habet, ac si latine dicas: *Sed cum* "*utique;*" vel, "*ut par erat;*" vel, "*pro ea, quæ ipsi fuit, religione,*" etc.

Ver. 420. Αἰγιόχοιο.] Vide supra ad α'. 202.

Ver. 422. Οἱ μὲν πάντες] *Barnesius* scribendum existimavit, Τοὶ μὲν πάντες. Sed perinde est.

[redacted]

Μητέρα δ', ἣ βασίλευεν Ὑποπλάκῳ ὑλήεσσῃ,
Τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
Ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
Πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
Μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
Λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
Ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
Τρὶς γὰρ τῇγ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι,
Ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀτρείδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·

" Matrem autem, quæ regnabat *in* Hypoplaco sylvosa,
" Hanc postquam utique huc duxisset cum cæteris opibus,
" Retro ille eam dimisit-liberatam, accepto infinito pretio:
" Patris autem in ædibus *eam* percussit Diana sagittis gaudens.
" Hector, at tu mihi es pater et veneranda mater,
" Et frater, tu etiam mihi floridus maritus.
" Sed age nunc miserere, et hic mane in turre,
" Ne puerum pupillum facias, viduamque uxorem:
" Exercitum autem siste apud caprificum, ubi potissimum
" Ascensu facilis est urbs, et scandi potest murus.
" Ter enim hac venientes periculum fecerunt fortissimi,
" Ajaces duo, et percelebris Idomeneus,
" Et Atridæ, et Tydei fortis filius:

418 ἔντεσιν] MS. 420 Ὀρεστιάδες] MS. 434 πόλις] MS. non habet in contextu: sed in Schol.

Ver. 427. ὅγε] Quam eleganter inserta sit hæc vocula, vide supra ad γ'. 409.

Ver. 433. παρ' ἐρινεὸν,] *Strabo*, lib. XIII. p. 893. Ὅ, τε Ἐρινεὸς, τραχύς τις τόπος καὶ ἐρινεώδης. Ac si dicas, *caprificetum.*

Ver. 434. Ἀμβατός ἐστι πόλις,] De vocis, ἄμβατος, et similium prosodia, nodum plane in scirpo quæsivit Vir eruditus, *Phil. Labbe.* " *Quid enim causæ,* " inquit, *afferri potest, cur* ἐργάτης, — " ἄμβατος, — *penultimam corripiant:* ὁρα- " τὸς vero, ἰατρὸς, πυρατὴς, θεατὴς, — " *eandem illam producant, cum perinde* " *a præteritis in* αμαι *formentur?* — " *Fateor me in his Labyrinthis filum* " *Ariadnes aliquod sæpe desiderasse.*" Prosod. pag. 64. 65. Nodum (inquam) in scirpo quæsivit vir eruditus. Nam ista, ὁρατὸς, ἰατρὸς, πυρατὴς, θεατὴς, sunt a verbis, quæ (ad analogiam τοῦ, βοήσω, ἐβόησα, βεβόηκα) vocalem *longam* conservant, etiam in *futuris, præteritis* et *aoristis;* ὁρᾱσω, ἑώρᾱκα; ἰᾱσομαι, ἰᾱσάμην; πειρᾱσω, ἐπείρᾱσα, πεπείρᾱκα; θεᾱσομαι, ἐθεᾱσάμην, τεθέᾱμαι. At ἐργᾰτης, est ab

Ἤπου τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδὼς,
Ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἴκε, κακὸς ὥς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο·
Οὐδέ με θυμὸς ἄνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
Αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
Εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,

"Sive quis ipsis dixit vaticiniorum peritus,
"Sive etiam ipsorum animus impulit et jussit."
Hanc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expedite-ciens Hector;
"Certe et mihi hæc omnia curæ sunt, uxor: sed perquam vehementer
"Vereor Trojanos et Troädas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
"Si, ignavus velut, eminus *stans* devitem prælium:
"Neque *vero* me animus *ita* jubet, quoniam didici esse fortis
"Semper, et primos inter Trojanos pugnare,
"Conans-vendicare patrisque magnam gloriam, et meam ipsius.
"Bene enim hoc scio mente et animo,
"Erit dies, quando pereat Ilios sacra,
"Et Priamus, et populus hastæ-fraxineæ-periti Priami.
"Sed non mihi Trojanorum tantopere curæ-est dolor in-posterum,

438 ἤπυ τί σφιν] Fl. A. 1. Ibid. θεοπροπίων] MS. 441 μάλλει] MS. 446 καὶ ἐμὸν] MS. 449 ἐυμελίω] Fl. A. J. T. ἐυμμελίω]. R.

ἐργάζομαι, quod in *Præsenti* et *Imperfecto* syllabam *brevem* (ad analogiam τοῦ ῥέζω) *positione* habet *productam*; alias autem necessario ubique corripitur, ut ἐργᾰσομαι, εἰργᾰσάμην. Vide supra ad α'. 67. et 140. Porro, qua analogia ex λύω, λύσω, λέλῠμαι, fit λῠσις, λῠτὸς; ex κρίνω, κέκρῐμαι, κρῐσις, κρῐτὸς; ex μαρτῠρομαι, μαρτῠροῦμαι, μάρτῠρος; ex φαίνω, φᾰσις, ἐμφᾰνὴς; eadem plane analogia, ex βαίνω, fit βᾰσις, ἔμβᾰτος, et similia. Vide supra ad α'. 514. et 338.

Ver. 436. Ἀμφ' Αἴαντε δύω,] Vide supra ad γ'. 146.

Ver. 439. ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.] Verba præcedentia et sensus desiderabant ἐπώτρυνε καὶ ἄνωγε. *Ern.*

Ver. 440. κορυθαίολος] Vid. ad β'. 816.

Ver. 443. Αἴκε, κακὸς ὥς,] Qua ratione, κακὸς, hic ultimam producat; item, ἰδὲ, ver. 469. et τις, ver. 459. 462. 479. vide supra ad α'. 51.

Ver. 445. Αἰεὶ,] Schol. MS. Lips. min. ὁ Νικάνωρ στίζει εἰς τὸ αἰεὶ, ἵνα μὴ τοῦ συνδέσμου ὑπερβατὸν γίνηται. *Ern.*

Ver. 446. Ἀρνύμενος] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 447. Εὖ μὲν γὰρ] Refertur istud,

Οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
Οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
Ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
Καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις·
Καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος, ἢ Ὑπερείης,
Πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
Καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν,
Ἕκτορος ἥδε γυνή, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
Χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.

" Neque ipsius Hecubæ, neque Priami regis,
" Neque fratrum, qui sane multique et fortes
" In pulvere ceciderint sub viris hostibus,
" Quantopere tui; quando aliquis Achivorumære-loricatorum
" Lacrymabundam abduxerit, liberum diem eripiens;
" Atque in Argo existens, sub alienæ imperio telam texas;
" Atque aquam feras ex fonte Messeïde, aut Hypereа,
" Valde invita: dura autem incumbet necessitas:
" Et aliquando quis dixerit, conspicatus lacrymas-fundentem,
" Hectoris hæc uxor, qui præstantissimus erat in pugnando
" Trojanorum equûm-domitorum, quando Ilium circa-pugnabant.
" Sic aliquando quis dicet: tibique rursus novus erit dolor
" Ex desiderio talis mariti, ad depellendum servilem diem.

456 ὑφαίνῃς] MS. sed superscr. οι. 461 ἀμφὶ μάχοντο] Fl. A. 1. J. 463 χήτει] MS. Fl. A. 1. 3. R. J.

γὰρ, non ad id, quod jam ante erat dictum, sed ad id, quod eleganter reticetur. *Fortiter me geram; Non quod nescius sim nihil me virtute profecturum; NAM probe novi, interituram hanc urbem*, etc. Vide supra ad ι'. 22.

Ver. 448. Ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν] Vide supra ad Υ. 164.

Ver. 449. ἐϋμμελίω Πριάμοιο.] Ita edidit *Barnesius* ex MSS. et ex Υ. 165. supra. *Al.* ἐϋμμελίου.

Ver. 464. τεθνειῶτα] Quæ analogia ex βασιλῆος et βασιλῆα, factum est βασιλέως et βασιλέα; eadem analogia ex τεθνηότος fit τεθνειῶτος (et inde, more Ionico, τεθνειῶτος:) ex μεμαότος, μεμαῶτος; ex Κρεΐοντος κρείοντος; et similia. Vide supra ad α'. 265. et ad β'. 818.

Ibid. χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι, Πρὶν] Virgil.

Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat.
Æn. IV. 24.

Ver. 466. Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο,—ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,] Vide supra ad ver. 404. Cæterum optime de hoc loco observavit *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, Poëtam res verbis, ut gran-

Ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
Πρίν γ' ἔτι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
Ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
Ταρβήσας χαλκόν τε, ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
Δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
Ἐκ δ' ἐγέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.
Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
Εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσι·

" Sed me mortuum aggesta terra obtegat,
" Antequam tuumque clamorem, tuamque abreptionem audiero."
Sic fatus, suum filium porrectis-manibus-petiit illustris Hector:
Retro autem puer ad sinum eleganter-cinctæ nutricis
Inclinatus est clamans, patris cari aspectum exhorrescens,
Timens æsque et cristam setis-equinis-horridam,
Horrendum a summa galea nutantem intuens;
Leniter vero arrisit paterque carus, et veneranda mater.
Tum statim a capite galeam abstulit illustris Hector,
Et hanc quidem deposuit in terra collucentem.
Atque ille suum dilectum filium ut osculatus fuerat, leviterque-agitarat manu,
Dixit precans Jovemque, cæterosque deos;

464 *κατὰ*] abest a MS. 465 *πρὶν δ' ἔτι*] A. 2. 3. J. 471 *ἐκ δ' ἐγέλασε*] MS. 475 *ἄλλοισι*] MS. edd. vett. bene.

des *grandibus*, ita et *tenuibus* tenues, pari fere pulchritudine depinxisse, et rem unamquamque ornamentis decorasse *propriis* et *suis*. Ἰσχνὸν δὲ [πλάσμά ἐστι,] τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει κατισχνωμένον· οἷόν ἐστι τοῦτο. [ver. 466 — 469.] "Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς " ὀρέξατο, — Ἂψ δ' ὁ πάϊς —, Χαλκόν τ' " ἠδ' αὖ λόφον ἱππιοχαίτην." §. 9. Ubi notandum χαλκόν τ' ἠδ' αὖ scriptum, quod hodie legimus χαλκόν τε ἰδέ. *Eustathius* legit, χαλκόν τ' ἠδὲ λόφον.

Ver. 474. Αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν] Virgil.

Ascanium fusis circum complectitur armis,
Summaque per galeam delibans oscula fatur.
Æn. XII. 433.

Ver. 476. δότε δὴ] Non supervacaneum est istud, δὴ, sed eam fere vim habet, ac si latine dicas, " *date quæso*."

Ver. 477. ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα]

Disce, puer, virtutem ex me, verumque laborem.
Æn. XII. 435.

Ver. 479. Καί ποτέ τις *etc.*] Scholion MS. Lips. καινοπρεπὴς ἡ σύνταξις. Nempe propter accusativum ἀνιόντα. Enimvero sæpe Homerus εἰπεῖν habet cum accusativo. καί ποτέ τις εἴπῃσι ἀνιόντα ἐκ πολέμου, *et eum quis aliquando e bello redeuntem sic laudet*, sive, *de filio redeunte sic dicat*: sic placet etiam *Dawesio* Misc. p. 147. 148. quem vid. *Ern*.

Ver. 486. μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο] Τοῖς

Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
Παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
Ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν.
Καί ποτέ τις εἴπησι, Πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων,
Ἐκ πολέμε ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
Κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε
Παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ
Δακρυόεν γελάσασα· πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ·
Οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.

" Jupiter, aliique dii, date et hunc fieri
" Filium meum, ut et ego *sum*, eximium inter Trojanos,
" Ita viribusque fortem, et Ilio potenter imperitare.
" Et olim quis dicat, Patre vero hic multo *est* fortior,
" Ex pugna redeuntem *conspicatus:* referat autem spolia cruenta,
" Interfecto hoste, gaudeatque animo mater."
Sic fatus, uxoris dilectæ in manibus posuit
Puerum suum; hæc vero ipsum fragranti excepit sinu
Lacrymabundum ridens: Vir autem misertus est intuitus,
Manuque ipsam demulsit, verbaque fecit, dixitque;
" O bona, ne mihi præter-modum tristeris animo:
" Non enim quis me præter fatum vir orco præmature-mittet.

477 *καὶ*] abest a MS. 478 *ὧδε βίην ἀγαθόν τε*] MS. 480 *αἰν. ἐόντα*] Junt. corrupte. 484 *ἰλίαμε*] MS.

ἀφαιρυμένους τὰς λύπας διὰ τῆς γενναίας καὶ σεμνῆς παρηγορίας — ἔχοντας ἐν νῷ τὸ Ὁμηρικὸν τοῦτο ἔπος. — " Δαιμονίη, μή μοί τι " λίην ἀκαχίζεο θυμῷ" —*Plutarch. de Consolat. ad Apoll. Clark.* Imitatus est h. l. *Silius* III. 133. *Ominibus parce et lachrimis, fidissima conjux,* etc. add. Virgil. *Æn.* XII. 72. *Ern.*

Ver. 488. *Μοῖραν δ' οὔτινά φημι*] *Ὁμήρου πάλιν ποιήσαντος, " Μοῖραν δ' οὔτινά φημι " πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν," — ὅ, τε Δημοσθένης, " Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος " τοῦ βίου θάνατος, κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν " καθείρξας τηρῇ."* *Clem. Alexandrin. Strom.* VI. Virgil.

——— inexorabile fatum.
Georgic. II. 491.

——— ineluctabile tempus.
Æn. II. 324.

——— ineluctabile fatum.
Æn. VIII. 334.

——— irreparabile tempus.
Æn. X. 467.

Ibid. *πεφυγμένον*] Contendit *Barnesius*, " *πεφευγμένον scribendum:* — *et ita " τευκτὸς et φευκτός.*" Quod si verum esset, " *ergo et composita,*" (ut recte observavit Eruditus scriptor Anonymus,) " *ἄφυκτος, ἄτυκτος, εὔτυκτος, apud omnes " Auctores apud quos occurrunt, et in omnibus eorum Editionibus, et quotiescunque occurrunt, vitiose erunt scripta. — " Nimis hoc improvide Vir Clarissimus.*"

Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν ταπρῶτα γένηται.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἵππουριν· ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
Ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα·
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
Ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.

“ Fatum vero neminem arbitror, qui effugerit, esse hominum,
“ Neque ignavum, neque vero fortem, postquam primum natus fuerit.
“ Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,
“ Telamque, columque; et ancillas jube
“ Munus obire: bellum autem viris curæ erit
“ Omnibus, mihi vero præcipue, qui in Ilio nati sunt.”
Sic utique fatus, galeam sustulit illustris Hector
Setis-equinis-comantem: uxor autem dilecta domum abiit
Respectans, uberes lachrymas effundens:
Statim autem deinde venit ad ædes habitantibus-commodas
Hectoris homicidæ; invenitque intus multas
Ancillas; his vero luctum omnibus commovit.

499 τῇσι] MS. bene. 500 γόων] MS. Fl. A. 1. R. Ibid. ἐν οἴκῳ] A. 2. 3.

Acta Eruditor. Lipsiæ, ad *Februar.* 1712. Sed et occurrit præteritum medium πέφυγα, indeque verbum poëticum πεφύγω.

Ver. 490. τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, — πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει] Virgil.

Cura tibi, Divûm effigies et templa tueri:
Bella viri pacemque gerant, queis bella gerenda. Æn. VII. 443.

Ver. 495. Ἵππουριν ἄλοχος] Qua ratione, ἵππουριν, hic ultimam producat; item, μιν, ver. 501. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. βεβήκει] Vide supra ad γ'. 492.

Ver. 497. εὖ ναιετάοντας] Vide supra ad β'. 648.

Ver. 500. Αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ] Hac quidem sententia nihil unquam fuit, ad commovendos affectus, neque excogitatum exquisitius, neque elegantius dictum.

Ibid. γόον Ἕκτορα] *Al.* γόων Ἕκτορα. Quod utique pronunciabatur, γῶν Ἕκτορα.

Ver. 501. ἔφαντο] Plerique, ἔφαντ'. Pessime.

Ver. 603. Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν] Supra, ver. 341.

Ver. 504. τεύχεα ποικίλα χαλκῷ] Virgil.

— versicoloribus armis. Æn. X. 181.

Ver. 506. Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος,]

Αἰ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
Ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
Ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
Σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
Ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
Δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει πεδίοιο κροαίνων,
Εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
Κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
Ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·

Hæ quidem adhuc vivum lugebant Hectorem sua in domo:
Non enim eum amplius putabant reducem ex pugna
Venturum, elapsum robur ac manus Achivorum.
Neque vero Paris moram-trahebat in altis ædibus:
Sed is, postquam induit inclyta arma varia ære,
Properabat deinde per urbem, pedibus velocibus fretus.
Ut vero cum stabulans equus, hordeo-pastus ad præsepe,
Vinculo rupto currit per campum terram-pedibus pulsans,
Consuetus lavari *in* pulchre-fluente fluvio,
Superbiens; alte vero caput fert, circumque jubæ
Humeros motantur: ipse autem pulchritudine *corporis* fretus,
Facile ipsum genua ferunt ad loca-consueta et pascua equarum:

511 *ῥίμφα δ' ἑ*] MS. Posidonius legebat una voce *ῥίμφα*.

Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinclis
Tandem liber equus, campoque potitus aperto;
Aut ille in pastus armentaque tendit equarum,
Aut assuetus aquæ perfundi flumine noto,
Emicat, arrectisque fremit cervicibus alte
Luxurians, luduntque jubæ per colla, per armos.
Æn. XI. 492.

Pulcherrime uterque Poëta. Recte tamen hic observavit *Popius*, comparationem istam et aptiore *loco*, et ad *personam* convenientius, de *Paride Homerum*, quam de *Turno* instituisse *Virgilium*.

Ibid. *ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ.*] Ἀκοστῆσαι δὲ, τὸ πολυκριθῆσαι, κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἤγουν τὸ κριθιάσαι· ἀκοσταὶ γὰρ, αἱ κριθαί —. Ἄλλοι δὲ ἀκοστῆσαί φασι, τὸ σχεῖν ἄχος ἐν τῷ ἵστασθαι. Ἕνιοι δὲ, τὸ λαβεῖν ἄχθος, ἢ μᾶλλον — ἄκος, τῇ στάσει καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. — Ἕτεροι τὸ ἀκολάστως διατεθῆναι· (Schol. δυσχεράνας ἐπὶ τῇ τῆς φάτνης στάσει·) — Ἄλλοι δὲ, τὸ ἡσυχάσαι· — Τινὲς δὲ γράφουσιν, ἀγοστήσας, ὅ ἐστι, ῥυπανθείς. *Eustath.*

Ver. 510. *ὁ δ'* — *Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει*] De hujusmodi Syntaxi *ἀνακολούθῳ*, *suis* in *locis* elegantissima. et [ut ait *Demetrius Phalereus*] *μεγαλοπρεπεῖ*, vide supra ad β'. 353. et 681. et ad γ'. 211. Utique hoc in loco singulari id artificio dandum est, quod *rem ipsam*, *δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείει*, quasi ob oculos ponat syntaxis ista infracta, *ὁ δ'* — *Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει*. Qua de re ita *Eustathius*: Σχῆμά

Ὡς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης
Τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
Καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον· αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
Δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
Ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
Ἀλλὰ ἑκὼν μεθίεις τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
Ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
Πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.

Sic filius Priami Paris a Pergami arce
Armis collucens, tanquam sol, incedebat
Exultans, veloces autem *eum* pedes ferebant: statimque postea
Hectora nobilem invenit fratrem, quando jam erat
Digressurus e loco, ubi cum sua colloquebatur uxore.
Hunc prior allocutus est Alexander divina-forma-præditus;
"Venerande frater, certe valde jam te etiam properantem detineo,
"Remorans, neque veni mature, ut jussisti."
Hunc autem respondens allocutus est pugnam-expedite-ciens Hector;
"O bone, nemo tibi hominum, qui æquus-rerum-æstimator sit,
"Opera vituperaverit bellica; nam fortis es.
"Sed sponte remittisque *animum*, et non vis *pugnare:* at meum cor
"Tristatur in animo, quando de te probra audio
"A Trojanis, qui ferunt multum laborem gratia tui.

521 δαιμόνιε] MS. 523 μεθίης] MS. sed superscr. ει.

ἐπὶ καινοπρεπὲς, ἐπὶ καινῷ ῥηθὲν καὶ αὐτὸ πράγματι. — Ὁ δὲ καινοπρεπῶς κἀνταῦθα σχηματίζων, — συναγλαϊζόμενος οἷον τῷ φραζομένῳ πράγματι. Quin et Motum insuper equi currentis celerrimum aptissime depingunt numeri isti dactylici, Ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων.

Ver. 513. ἐβεβήκει] Vide supra ad δ'. 492.

Ver. 514. ταχέες δὲ πόδες φέρον·] *Barnesius* edidit, ταχέες δ' ἑ πόδες φέρον, "*ut* "*longe meliorem Lectionem.*" Quod tamen *sententiæ* nihil *addit*, *elegantiæ* non paullum *detrahit*.

Ver. 517. Τὸν πρότερος προσέειπεν] Festinantem optime depingit oratio ista ἀσύνδετος.

Ibid. θεοειδής·] Vide supra ad β'. 623.

Ver. 520. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 521. Δαιμόνι',] Vide supra ad β'. 190.

Ver. 524. Ἄχνυται] Vide supra ad γ'. 260.

Ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴκε πόθι Ζεὺς
Δώῃ, ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
Κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
Ἐκ Τροίης ἐλάσαντες ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

" Sed eamus; hæc autem postea componemus, si quando Jupiter
" Dederit, cœlestibus diis sempiternis
" Craterem statuere liberum in ædibus,
" Quum Troja expulerimus bene-ocreatos Achivos."

527 αἰειγενέτῃσιν] Fl. A. J. R. 528 *στήσεσθαι*] A. 2. 3. J.

Ver. 528. Κρητῆρα στήσασθαι] *Craterem basi suppositæ imponere.* Quam quidem *basin* Veteres appellabant *ὑποκρητήριον* vel *ὑποκρητηρίδιον*, apud *Athenæum*, lib. V. cap. 13. Item *ἐπίστατον*, ut doctissime observavit *Edmundus Chishull* de *Inscriptione Sigea;* " *unde* (inquit) *phrasis illa* " *Homerica, κρατῆρα στῆσαι, aut καθιστάναι, quod et Latine* craterem statuere " *a Virgilio dictum.*" *Casaubonus*, in *Annotatis* ad locum *Athenæi* jam citatum, recte emendavit *ὑποκρατηρίδιον*, quod fuerat male scriptum *ὑποκρητηρίδιον*; sed pessime vertit, *cratercula parva.*

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Η′.

Ὑπόθεσις τῆς Η′. ὉΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

ἙΛΕ′ΝΟΥ συμβυλεύσαντος, Ἕκτωρ προκαλεῖται τῶν Ἑλλήνων τὸν ἄριστον εἰς μονομαχίαν. Ἐννέα δὲ ἀναστάντων, ἔλαχεν Αἴας ὁ Τελαμώνιος· καὶ γενναίως αὐτὲς ἀγωνισαμένους διαλύεσι κήρυκες, ἑσπέρας γενομένης. Τῇ δ' ἑξῆς τοὺς νεκρὲς ἀνελόμενοι θάπτουσι, καὶ τεῖχος οἱ Ἕλληνες κατασκευάζεσιν, ἐφ' ᾧ ὁ Ποσειδῶν ἠγανάκτησε· Ζεύς τε αὐτοῖς διὰ νυκτὸς σημεῖα οὐκ αἴσια τῶν μελλόντων δείκνυσιν.

ἌΛΛΗ.

ἝΚΤΩΡ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἀδελφῷ κατελθὼν εἰς τὴν μάχην, ἐβοήθει τοῖς Τρωσὶ κεκμηκόσιν ἤδη. Καὶ συμβυλεύσαντος Ἑλένου τοῦ ἀδελφοῦ, μάντεως ὄντος, προκαλεῖται αὐτὸς, τίς αὐτῷ βέλοιτο τῶν Ἑλλήνων μονομαχῆσαι. Πολλῶν δὲ προαιρεμένων, Αἴας ὁ Τελαμώνιος κληρωθεὶς ἀνθίσαται. Μαχομένους δὲ αὐτὲς κήρυκες καταπαύεσι, καὶ νὺξ διαλύει τὴν μάχην. Καὶ οἱ μὲν ἀλλήλοις δῶρα διδόασιν. Ἐπικηρυκευσαμένων δὲ Τρώων περὶ νεκρῶν ἀναιρέσεως, τὰ αὐτὰ γίγνεται παρὰ ἀμφοτέροις τοῖς ϛρατοῖς· οἵτε Ἕλληνες πολυάνδριον κατασκευάζουσι, καὶ τεῖχος τε ναυϛάθμε.

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Η΄.

Ἐπιγραφαί.

Ἕκτορος καὶ Αἴαντος μονομαχία.

Ἄλλως.

Ἦτα δ' Αἴας πολέμιζε μόνῳ μόνος Ἕκτορι δίῳ.

ὮΣ εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ·
Τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
Ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
Οὖρον, ἐπὴν κεκάμωσιν ἐΰξέστῃσ' ἐλάτῃσι
Πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
Ὡς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.

HÆC fatus, portis erupit illustris Hector;
Cumque eo simul Alexander ivit frater: animo vero
Ambo ardebant bellare et pugnare.
Sicut autem Deus nautis desiderantibus dat
Ventum-secundum, postquam defatigati fuerint politis remis
Pontum agitantes, laboreque membra soluta sunt:
Sic utique hi Trojanis desiderantibus apparuerunt.

5 ἐπὶ] R. 6 ἐρέσσοντες] MS. sed superscr. γρ. ἐλαύνοντες.

Ver. 1. Ὣς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο] Virgil.

Hæc ubi dicta dedit, portis sese extulit ingens.
Æn. XII. 441.

Ver. 9. κορυνήτης] Vide infra ad ver. 141.

Ver. 10. βοώπις·] Vide supra ad α΄. 551.

Ver. 11. ἀξυνέοντι] Vide supra ad ι΄. 50.

Ver. 15. ἵππων ἐπιάλμενον — ἐξ ἵππων — πέσε·] Nempe *in currum* conscendens, *e curru* cecidit.

Ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν κορυνήτης
Γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φιλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι
Αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου· λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ, κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
Ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε· λύντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
Βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱρήν· τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
Ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.

Tunc interfecerunt, hic quidem [*Paris*] filium Areïthoi regis,
In Arna habitantem Menesthium, quem claviger
Genuit Areïthous, et Philomedusa magnis-oculis:
Hector autem Eïoneum feriit hasta acuta
Ad cervicem sub galea ære-solida; solvitque membra.
Glaucus vero, Hippolochi filius, Lyciorum dux virorum,
Iphinoum feriit hasta, in aspera pugna,
Dexiadem, equas insilientem veloces,
In humero; hic autem ex equabus humi cecidit, solutaque sunt membra.
Hos vero ut animadvertit Dea glaucis-oculis Minerva
Argivos perimentes in aspera pugna,
Descendit de Olympi verticibus impetu facto
Ilium ad sacram: huic autem obvius properabat Apollo,
Ex Pergamo conspicatus, Trojanisque cupiebat victoriam.
Sibi invicem autem hi occurrerunt apud fagum.

Ver. 17. γλαυκῶπις] Vide supra ad α'. 206.

Ver 19. Βῆ ῥα] Non vacat istud, ῥα; sed eam fere vim habet, ac si latine dicas, *statim, continuo, illico.*

Ibid. ἀΐξασα] Vide supra ad γ'. 74.

Ver. 20. ὤρνυτ'] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 23. Τὴν πρότερος προσέειπεν] Festinantem indicat constructio ἀσύνδετος. Virg.

Talibus *aggreditur* Venerem Saturnia dictis.
Æn. IV. 92.

Clark. Non esse talem vim hujus ἀσυνδέτου supra monuimus. *Ern.*

Τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
Ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
Ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
Δῷς; ἐπεὶ οὔτοι Τρῶας ἀπολλυμένες ἐλεαίρεις.
Ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίε εὕρωσιν· ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
Ὑμῖν ἀθανάτῃσι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖθις προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὧδ' ἔστω, Ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέεσα καὶ αὐτὴ
Ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο, μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιές.
Ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·

Hanc prior allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;
" Cur tu vero rursus concitata, o Jovis filia magni,
" Venisti ab Olympo, magnusque te affectus impulit?
" An ut jam Danais pugnæ ancipitem victoriam
" Des? quandoquidem minime Trojanorum pereuntium misereris.
" Sed si mihi quid obtemperaveris, quod certe multo satius esset,
" Nunc quidem cessare-faciamus bellum et pugnam
" Hodie: posthac rursus pugnabunt, donec finem
" Ilii invenerint: quandoquidem sic gratum est animo
" Vobis Deabus, evertere hanc urbem."
Hunc autem vicissim allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva;
" Ita sit, o eminus-jaculans; eadem enim sentiens et ipsa
" Veni ab Olympo, ad Trojanos et Achivos.
" Verum age, quomodo fert-animus prælium sedare virorum?"
Hanc autem rursus allocutus est rex, Jovis filius, Apollo;

27 οὔτι] MS.

Ver. 27. ἀπολλυμένες] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 28. εἴ μοί τι πίθοιο,] Schol. interl. MS. Lips. εἰ ἀντὶ τῦ ἄγε. *Ern.*

Ver. 29. 34. Νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον — τὰ γὰρ φρονέεσα καὶ αὐτὴ] Quod hic inter se collocutos *Apollinem* et *Minervam* finxit Poëta, id videlicet *pro sua prudentia* admonuit *Helenus*. Est enim *Minerva*, ἡ Φρόνησις, "*potior sententia*;" Vide supra ad α'. 194. Hinc jam infra, ver. 44. et 53. Ἕλενος — σύνθετο θυμῷ Βελὴν, ῥά θεοῖσιν ἐφήνδανε. — Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκεσα θεῶν.

Ver. 31. εὕρωσιν ἐπεὶ ὣς] Qua ratione, εὕρωσιν, hic ultimam producat; item Διῒ et μῆτιν, ver. 47. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
Ἤν τινά πυ Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
Οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'· ἐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τῶν δ' Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
Βυλὴν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
Στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ἦ ῥα νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοι εἰμί.
Ἄλλυς μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιύς·
Αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅςτις ἄριστος,
Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·

" Hectoris excitemus fortem animum equûm-domitoris,
" Si quem forte Danaorum provocabit, quocum solo solus
" Ex adverso pugnet in gravi pugna:
" Qui porro et *ipsi* indignati ære-ocreati Achivi
" Solum *aliquem* incitent pugnare cum Hectore nobili.".
Sic dixit: neque non-obsecuta est dea glaucis-oculis Minerva.
Horum autem Helenus, Priami carus filius, sensit animo
Consilium, quod utique diis placuit consultantibus:
Stetit itaque juxta Hectorem profectus, et eum allocutus est;
" Hector, fili Priami, Jovi consilio par,
" Num mihi quid obsequeris? frater utique tibi sum.
" Cæteros quidem sedere fac Trojanos et omnes Achivos:
" Ipse autem provoca Achivorum quicunque fortissimus,
" *Ut* contra *te* pugnet in gravi pugna:

40 ἄντιον] MS. 44 παῖς φίλος] MS.

Ver. 32. Τμῖν ἀθανάτῃσι,] *Junoni* et *Minervæ*. *Barnesius*, in uno MS. repperit ἀθανάτοισι. Quo pacto et *Jupiter* quoque intelligetur.

Ver. 45. ἥ ῥα] Vide supra ad α'. 56. et ad ε'. 858.

Ver. 47. ἀτάλαντε,] Vide supra ad β'. 627.

Ver. 49. κάθισον Τρῶας] Vide supra ad α'. 565. et ad β'. 191.

Ver. 52. Οὐ γάρ πώ —Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν] Existimat *Eustathius*, quem secutus est et *Popius*, de fortitudine Hectoris *diminuere* hanc orationem, eo, quod *sciret* se isto die non interiturum: Σμικρύνεταί πως ἐνταῦθα τὸ θάρσος καὶ ἡ ἀνδρία τῦ Ἕκτορος· ὐ γὰρ ἁπλῶς εἰς μονομαχίαν ὁρμᾷ, ἀλλὰ πρότερον μαθὼν ὅτι ὔπω σοι μοῖρα θανεῖν. Mihi *e contrario* videtur *Heleni* oratio, de *audita Deorum voce*, hoc ipsum velle; utique Hectorem, quæ esset *nota* et *singularis* ipsius *Fortitudo*, victoriam sine dubio reportaturum.

Ver. 55. Τρώων ἀνίεργε φάλαγγας, μέσσυ δυρὸς ἑλών·] Virg.

Οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
Ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
Καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
Μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
Κὰδδ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
Κὰδδ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
Φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς Αἰγιόχοιο,
Ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναὶ,
Ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
Οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρὶξ
Ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
Τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε

" Nondum enim tibi fatum mori et interitum attingere:
" Sic enim ego vocem audivi deorum immortalium."
Sic dixit: Hector vero gavisus est vehementer, sermone audito:
Et in medium progressus, Trojanorum coërcuit phalangas,
Media hasta prehensa: illi autem resederunt omnes.
Sed et Agamemnon sedere-fecit-bene-ocreatos Achivos:
Atque Minerva etiam et argenteum-arcum-gerens Apollo
Desederunt, avibus similes vulturibus,
Fago super alta patris Jovis Ægiochi,
Viris delectati: Horum utique ordines sedebant densi,
Scutis et galeis et hastis horrentes.
Qualis autem Zephyri funditur super pontum horror
Surgere jam inchoantis, nigrescitque pontus sub illo:
Tales quidem ordines sedebant Achivorumque Trojanorumque

63 ἐπιφρὶξ] MS. 64 νέοιο] MS. F. A. J. Ibid. αὐτῇ] MS.

Significatque manu, et magno simul incipit ore:
Parcite jam, Rutuli, et vos tela inhibete, Latini.
Discessere omnes medii, spatiumque dedere.
Æn. XII. 692.

Ver. 60. Αἰγιόχοιο] Vide supra ad α'. 202.

Ver. 61. Ἀνδράσι τερπόμενοι] Schol. min. in MS. Lips. Ἀπὸ τούτου ὁ τοῦ Πλάτωνος ὁρισμὸς, παίγνιον θεοῦ ἄνθρωπός ἐστι. Locus Platonis nobilis est de Legg. VII. p. 803. C. *Ern.*

Ver. 62. πεφρικυῖαι] Vide supra ad β'. 314. et ad δ'. 282.

Ver. 64. Ὀρνυμένοιο] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 69. Ὅρκια μὲν Κρονίδης] Quum *Paridis* et *Menelai* certamen singulare, irritum jam ante cecidisset, neque deditus fuisset qui fœdus primum fregisset *Pandarus*; ideoque in aperto esset, certamine rursus singulari nihil quicquam profecturos; sed eo jam omnino deventum, ut decernendum esset bello: præfari hæc necessario oportebat *Hectorem*, ut intelligeretur certamen hoc non jam deinceps de *summo bello*, sed

Ἐν πεδίῳ· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
Ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,
Εἰςόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
Ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
Ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες παναχαιῶν·
Τῶν νῦν ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
Δεῦρ' ἴτω ἐκ πάντων, πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
Ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
Εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
Τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,

In campo: Hector autem inter utrosque locutus est;
" Audite me, Trojani, et bene-ocreati Achivi,
" Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
" Fœdera quidem Saturnius in excelso-sedens non rata-fecit,
" Sed mala cogitans molitur utrisque;
" Donec vel vos Trojam bene-turritam ceperitis,
" Vel ipsi ad naves domiti fueritis pontum-transeuntes.
" Vobis quidem enim sunt viri fortissimi omnium Achivorum;
" Quorum nunc quemcunque animus *suus* mecum pugnare jubet,
" Huc prodeat ex omnibus, ut pugnet-ante-alios cum Hectore nobili.
" Sic vero aio, Jupiterque nobis testis adsit;
" Si quidem forte me ille occiderit protensam-cuspidem-habente hasta,
" Arma detracta ferat cavas ad naves,

73 μὲν] Abest a MS.

de Heroum ipsorum *gloria ac virtute* ineundum.

Ver. 72. δαμείετε] *Iones*, qua analogia id raptim pronunciabant, πείθομεν, δάμεν, τράφεν, quod alii voce productiore πείθομεν, ἐδάμησαν, ἐτράφησαν *etc.* eadem analogia et δαμείετε enunciabant id, quod alii δαμείητε.

Ver. 76. ἐπιμάρτυρος] Qua analogia ex ἐπιμαρτύρομαι, quod literam ῡ necessario *producit*, deducatur ἐπιμάρτῠρος, quod eandem necessario *corripit;* neque in his, et similibus, Poëtarum ulla sit licentia; vide supra ad α'. 338.

Ver. 77. Εἰ μέν κεν ἐμὲ] Qua ratione, κεν, hic producatur; item ultima, in voce Ἀπόλλωνος, ver. 83. et νίκην, ver. 84. itemque τις, ver. 87. et 91. vide supra ad α'. 51. n. 8. Porro, vocem ταναήκεϊ, scribendam ταναήκει contendit *Barnesius:* sed hoc in utramvis partem perparvi est momenti.

Ver. 82. et 83. ποτὶ] *Al.* προτί.

Ver. 85. καρηκομόωντες] Vide supra ad β'. 11.

Ver. 86. πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.] Stultissime hic Scholiastes: Πλατὺς κατὰ ἀντίφρασιν· στενὸς γὰρ ὁ Ἑλλήσποντος. Quasi vero in hujusmodi locutione, *Ironiæ* locus esse posset! *Athenæus* πλατὺν intelligere videtur ἁλμυρόν· Διαστέλλει καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατέος, Lib. II. cap. 4. Quem in

Σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων,
Τεύχεα συλήσας, οἴσω ποτὶ Ἴλιον ἱρήν,
Καὶ κρεμόω ποτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο·
Τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
Ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Σῆμά τέ οἱ χεύσωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
Νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
Ὄν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.

" Corpus vero meum domum remittat, ut ignis me
" Trojani et Trojanorum uxores participem-faciant mortuum.
" Sin ego illum interfecero, dederitque mihi gloriam Apollo,
" Arma detracta feram ad Ilium sacram,
" Et suspendam ad templum Apollinis longe-jaculantis;
" At cadaver ad naves bonis-transtris-instructas remittam;
" Ut ei exsequias-faciant caput-comantes Achivi,
" Tumulumque ei aggerant ad latum Hellespontum.
" Et aliquando aliquis dicat etiam posterorum hominum,
" *In* navi multis-transtris-instructa navigans super nigrum pontum;
" *Viri quidem hic tumulus jam diu defuncti,*
" *Quem olim fortissime-se-gerentem occidit illustris Hector.*
" Sic olim aliquis dicet; mea vero gloria nunquam peribit."

82 περτί] MS. 86 χίωσιν] MS. 89 τεθνεῶτες] MS.

locum, vide *Animadvers. Is. Casauboni.* Melius *Eustathius;* πλατὺν Ἑλλήσποντον, *Hellespontum qua parte latior est, sive in latitudinem se laxat:* Τὸ δυσκρίσιον αὐτοῦ ἔξω πρὸς τῷ Αἰγαίῳ, — ἐκεῖνο πλατὺν Ἑλλήσποντον λέγει· ἐκεῖ γὰρ εἰς πλάτος ὁ τῆς Ἕλλης πόντος ἀνοίγεται. Haud tamen scio annon his omnibus simplicius sit, ut πλατὺν hic *Hellespontum* ideo dictum intelligamus, non quod is, cum aliis *Maribus* comparatus, non sit στενός; sed quod *inde*, quam *e Terra*, (id quod omnibus commune est maribus,) tumuli *multo magis e longinquo* se aperiret prospectus. *Clark.* Hoc quoque rem æstimanti e consuetudine loquendi, argutius est. Omne mare promiscue poëtis *longum* et *latum* dicitur. Et hic *ora* magis Hellespontiaca intelligitur, quæ sane latissime patet. *Ern.*

Ver. 89. κατατεθνηῶτος,] Et τεθνεῶτος, fit τεθνεῶτος, (vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.) et inde, more Ionico, τεθνειῶτος et τεθνηῶτος. Cæterum *Cicero*, in fragmento libri qui est *secundus* de *gloria;* (ubi, notante *Gellio* lib. XV. cap. 6. memoria lapsus *Ajaci* id tribuit, quod erat dictum ab *Hectore*,) hosce versiculos ita vertit:

Hic situs est vitæ jampridem lumina linquens,
Qui quondam Hectoreo perculsus concidit ense:
Fabitur hoc aliquis? Mea semper gloria vivet.

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
Ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
Νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στοναχίζετο θυμῷ·
Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·
Ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
Εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
Ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλεὲς αὔτως·
Τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι· αὐτὰρ ὕπερθεν
Νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Sic dixit: Illi autem omnes obmutuerunt silentio;
Verebantur quidem renuere, timebant autem suscipere.
Tandem vero Menelaus surrexit, et inter *eos* dixit,
Jurgio probra-objectans, graviterque ingemiscebat animo;
" Me miserum! jactatores, Achivæ, non amplius Achivi:
" Certe jam dedecus hæc erunt gravissime graviter,
" Si nullus Danaorum nunc Hectori obvius iverit.
" Atqui vos quidem omnes aqua et terra fiatis,
" Sedentes ibi singuli excordes, inglorii pariter:
" Adversus istum vero ego ipse armabor; verum superne
" Victoriæ termini positi sunt in immortalibus diis."

98 εἶσι] R. 100 ἥμενοι αὖθ' ἕκαστοι] Fl. A. J.

Ver. 92. πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·] Virg.

—— olli obstupuere silentes,
Conversique oculos inter se atque ora tenebant.
Æn. XI. 120.

Quæritur huic alius; nec quisquam ex agmine tanto
Audet adire virum. *Æn.* V. 378.

Ver. 93. Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.] Miras hic nescio quas collegit aut commentus est *Scholiastes* ineptias: Δεῖσαν, διὰ τὰς σπονδάς· ἢ περιμένοντες πάλλωσιν· — ἢ ὑπὸ θεοῦ ἁρμῶσθαι αὐτὸν ὑπονοοῦντες· ἢ διὰ τὸ, Νὺξ δ' ἤδη τελέθει· — Τοὺς δὲ, δείσαντες τὸν Ἀγαμέμνονα. Quarum quidem excusationum, ultimam meminit et *Eustathius*. At sententia ipsa per se clara est admodum et perspicua: *Annuere timebant, quoniam fortissimum norant Hectorem; renuere verebantur, ne ipsi scilicet viderentur non fortes.*

Ver. 96. Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί·] Virg.

O vere Phrygiæ, neque enim Phryges.
Æn. IX. 617.

Ver. 97. Ἦ μὲν δὴ λώβη — Εἰ μή τις Δαναῶν] Virg.

—— si *nemo* audet se credere pugnæ.
—— heroum quondam fortissime, frustra
Tantane tam patiens *nullo certamine* tolli
Dona sines? *Æn.* V. 383—390.

Ver. 99. ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,] Virg.

Quamvis ignis eris, quamvis aqua. ——
Virgil. in Diris.

Quæ tibi terra velim, quæ tibi fiet aqua.
Propert. lib. II.

Ver. 100. ἀκλεὲς αὔτως,] " *Rem ingle-*

Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τεύχεα καλά.
Ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν·
Εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν·
Αὐτός τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε διοτρεφές· ȣ̓δέ τί σε χρὴ
Ταύτης ἀφροσύνης· ἀνὰ δ' ἴσχεο, κηδόμενός περ,
Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι·
Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τȣ́τῳ γε μάχῃ ἐνὶ κυδιανείρῃ

Sic fatus, induebat arma pulchra.
Tunc utique tibi, Menelaë, adfuisset vitæ finis
Hectoris in manibus, quoniam multo fortior erat;
Nisi propere-exurgentes inhibuissent *te* reges Achivorum:
Ipseque Atrides, late-dominans Agamemnon,
Dextram prehendit manum, verbaque fecit, et compellavit;
"Insanis, Menelaë Jovis-alumne: neque quicquam tibi opus est
"Hac dementia: contine vero *te*, dolens quamvis;
"Neque velis, præ contentionis-studio, te fortiori *cum* viro pugnare,
"Hectore Priamide, quem extimescunt et alii:
"Quin et Achilles huic pugna in gloriosa

103 κατεδύσετο] Fl. A. J. R.

"*riam!*" Vel, "*Id quod valde erit inglori-um.*" Sic supra α'. 142. ἐρέτας ἐπιτηδὲς, "*Remigum quod sufficiat.*" Nam durius paullo est, quod affert *Eustathius:* Τὸ ἀκλεὶς, ἐνθάδε ἐστι πληθυντικὸν, ἀντὶ τοῦ ἀκλεεῖς. — ὡς καὶ ἐν τῷ, ἐρέτας ἐπιτηδὲς· —— τινὲς μέντοι ἐπίῤῥημα τοῦτό φασιν εἶναι. Equidem, si nomen plurale habendum erit, cum iis potius sentiam, (quos et memorat *Eustathius,*) qui ἀκλεῖς scribunt, quomodo et ἀγακλεῖς: Qua quidem forma scriptum videtur, *Odyss.* δ'. 728. ἀκλέα.

Ver. 102. πείρατ' ἔχονται] Ἐνθάδε ἰκανὰ τοῦ Πείρατα, οὐ τὸ Πεῖραι, ἀλλὰ τὸ Πέρας. *Eustath.*

Ver. 103. κατεδύσατο] *Al.* κατεδύσετο, et κατεδύσσετο. Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ibid. καλά.] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 104. Ἔνθα κέ τοι,] Virg.

Hic tibi mortis erant metæ.
Æn. XII. 546.

Notandum porro istud, κε, nequaquam supervacuum esse: "*Tuum utique tibi*" etc. Vide supra ad α'. 56. et ad β'. 158.

Ver. 109. Ἀφραίνεις, Μενέλαε] Virg.

Infelix! quæ tanta animum dementia cepit?
Non vires alias —— sentis?
Cede deo —— *Æn.* V. 465.

Ver. 112. Πριαμίδῃ,] Similiter et ἀθανάτοισι, ver. 102. et 130. Vide supra ad α'. 398.

Ver. 113. Καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε] Notandum quanto cum artificio in singulis libris, quæcunque res narretur, nusquam tamen non inseratur *Achilles.*

Ver. 114. Ἔῤῥιγ' ἀντιβολῆσαι,] *Non sine horrore aliquo occurrit.* De voce, ἔῤῥιγε, vide supra ad β'. 314.

Ἔρριγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
Τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
Φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
Αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο· τοῦ μὲν ἔπειτα
Γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο·
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει·

"Horret occurrere, qui te multo *est* fortior.
"Verum tu quidem nunc sede, profectus ad agmen sociorum:
"Huic autem duellatorem alium excitabunt Achivi.
"Licet intrepidusque sit, et etiamsi pugnæ sit insatiabilis,
"Existimo eum libenter genu flexurum [*requieturum,*] si effugerit
"Ardenti ex bello, et gravi pugna."
Sic fatus flexit fratris præcordia heros,
Recta monens; ille autem paruit: Illius quidem postea
Læti famuli ab humeris arma detraxerunt;
Nestor autem inter Argivos surrexit et dixit;
"O dii, profecto ingens luctus Achivam terram invadit:

121 *αἴσημα*] A. 2. 3. J.

Ver. 115. *μὲν νῦν ἵζευ,*] Voculam, *νῦν*, quæ olim ex multis exciderat, recte hic reposuit doctissimus *Henr. Stephanus.*

Ver. 117. *Εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,*] Virg.

Bellum importunum, cives, cum gente Deorum
Invictisque viris gerimus; quos nulla fatigant
Prælia, nec victi possunt absistere ferro.
Æn. XI. 305.

Ver. 118. *Φημί μιν ἀσπασίως*] Referunt hæc ad *πρόμον ἄλλον*, ad heroëm quisquis sit ille *Achivorum*, qui cum *Hectore* esset dimicaturus: quia scilicet eo spectet *tota* hæc *Agamemnonis* oratio, ut *Hectorem* plane *invictum* dicat, adeoque *Menelaum* ab hoc certamine singulari deterreat. Confer ver. 173. 174. infra. Possint tamen hæc et de *Hectore* intelligi: Quippe non modo *deterrendus* erat *Menelaus*, ne se ipse iniquo certamini offerret; sed et *in spem inducendus*, extiturum aliquem qui et certamen continuo iniret, atque etiam victoriam de *Hectore* reportaret.

Ibid. *ἀσπασίως*] Vide supra ad *α'*. 140.

Ibid. *γόνυ κάμψειν,*] Eadem phrasis occurrit, *Iliad. τ'*. 72. eamque ita explicat *Porphyrius:* Οἱ φεύγοντες, τεταμένον ἔχουσι, τὸ γόνυ· οἱ δὲ καθήμενοι, κεκαμμένον· Ἀσπασίως οὖν, φησι, καθιδεῖται τῶν φευγόντων τις ἐκ τοῦ πολέμου· ὃς καὶ ἀναπαύσει ἑαυτὸν, καὶ τὰ σκέλη, ἐκ τοῦ συντόνου τῆς φυγῆς δρόμου καθίσας. *Quæst. Homeric.* 22. *Clark.* Recte Porphyrius, et sic capit etiam Pseudo-didymus, et Glossa Cod. Lips. Frustra nonnulli interpretantur *gratias acturum diis. Ern.*

Ver. 120. *Ὣς εἰπὼν, παρέπεισεν*] *Hæc ad persuadendum dixit;* vel, *His ei per-*

Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
Ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βυληφόρος ἠδ' ἀγορητὴς,
Ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
Πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε·
Τὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκύσει,
Πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,
Θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
Ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
Ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνυ ἀμφὶ ῥέεθρα·

" Certe valde ploraverit senex equûm-agitator Peleus,
" Præstans Myrmidonum consiliarius et concionator,
" Qui olim me interrogans valde lætabatur sua in domo,
" Omnium Achivorum inquirens genusque sobolemque:
" Quos nunc si metu-consternatos propter Hectorem omnes audierit,
" Sæpe sane immortalibus suas manus attollet,
" Anima e membris ut-descendat intra domum Plutonis.
" Utinam enim, o Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
" Essem juvenis, sicut quando ad rapidum Celadontem pugnabant
" Congregati Pyliique et Arcades hastarum-usu-exercitati,
" Pheæ ad muros, Jardani circa fluenta;

126 Μυρμηδόνων] MS. 127 ποτὶ] T. 129 Ἕκτορος] MS. Ibid. ἀκύσαι] MS. Fl. A. J. quod prætulerim. In MS. superscr. ἀκύσει.

suadere conatus est; vel, *His persuasibiliter dixit:* — ὁ δ' ἐπείθετο, *atque ei persuasum est.*

Ver. 121. παραιπών] Vide supra ad ζ'. 62.

Ver. 125. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων] Χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὁμήρου τιθείς· οἷον λέγω τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν — καὶ τὰ, "Ἦ κε μέγ' "οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς." πρὸς τὸ, "Πηλίκον ποτὶ στενάξαιεν ἂν οἱ ἄνδρες "ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευ-"τήσαντες." *Lucian. Encom. Demosthenis, haud longe ab initio.*

Ibid. ἱππηλάτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 131. Θυμὸν ἀπὸ μελέων] Qua ratione, ἀπὸ, hic ultimam producat; item κράτεϊ, ver. 142. vide supra α'. 51. n. 8. *Barnesius* edidit, Θυμὸν ἄπαι μελέων. Sed nihil opus.

Ver. 132. Αἲ γὰρ, — Ἡβῷμ', ὡς ὅτ'] De sui laude ista senili *Nestoris*, vide infra ad ver. 157. item supra ad α'. 249. 260. et ad β'. 372. Notandum porro istud, γὰρ, non ad id quod proxime *præcessit*, sed ad id quod *reticetur* de suo pugnandi studio, elegantissime referri: Vide supra ad ι'. 22.

Ver. 133. Ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ'] Virg.

—— non laudis amor, nec gloria cessit
Pulsa metu; sed enim gelidus tardante senecta
Sanguis habet, frigentque effœtæ in corpore vires.
Si mihi, quæ quondam fuerat, quaque improbus iste
Exultat fidens, si nunc foret illa juventa;
Haud equidem.—— *Æn.* V. 394.

Τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φώς,
Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·
Δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
Ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
Οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας·
Τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔτι κράτεΐ γε,
Στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
Χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
Δουρὶ μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Τεύχεα τ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·

" Inter illos autem Ereuthalion in acie-primus stabat, par-deo vir,
" Arma gerens humeris Areïthoi regis;
" Nobilis Areïthoi, quem cognomento Clavigerum
" Viri appellabant, eleganterque-cinctæ mulieres,
" Quoniam utique non arcu pugnabat, hastaque longa,
" Sed ferrea clava rumpebat phalangas:
" Hunc Lycurgus interfecit dolo, non vi,
" Angusta in via, ubi utique non clava ei exitium
" Arcebat ferrea: ante enim Lycurgus occupans
" Hasta medium transfodit, isque supinus solo allisus est;
" Armisque interfectum-spoliavit, quæ ei dederat æreus Mars:

143 ὅτ'] MS.

O mihi præteritos referat si Jupiter annos!
Qualis eram, cum primam aciem Præneste sub ipsa
Stravi, scutorumque incendi victor acervos:
Et regem hac Herilum dextra sub Tartara misi.
Æn. VIII. 560.

Ibid. Κελάδοντι μάχοντο — Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν,] Ἔνιοι δὲ οὐ οἴονται γράφειν — "Ἀκίδοντι μάχοντο, — Χάας πὰρ τείχεσσιν." — ἐν Κελάδοντι, οὐδὲ Φειᾶς. *Strab.* lib. VIII. pag. 535. *al.* 348.

Ver. 134. ἐγχεσίμωροι,] Vide supra ad Γ. 242.

Ver. 136. Τοῖσι δ'] *Arcadibus.*

Ver. 141. Ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ] Sicuti *Iones* κορύνη, ver. 141. et 143. et κορυνήτης, ver. 9. et 138. ita *Dores* enunciabant κορύνα.

Δεξιτερᾷ κορύναν. — *Theocrit. Idyll.* VII. 19.
Τάν τοι ἔφα κορύναν. —— *Ibid.* ver. 43.
Δάφνιδι μὲν κορύναν. —— *Idyll.* IX. 23.

ut adeo *Idyllium* istud 25*tum*, ubi legitur,

—— χειροπληθεῖ τε κορύνῃ. ver. 63.

forte non sit *Theocriti*, sed recentioris cujusdam Poëtæ. Nam apud Veteres, ut syllabæ istæ *penultimæ* non habeant certam pronunciandi rationem, admodum est rarum. *Clark.* Dawesius V. C. in Miscell. Crit. p. 101. hoc Idyllion ab homine græcæ linguæ rudi scriptum pronunciat. *Ern.*

Ibid. κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας·] Virgil.

—— sternentes agmina clava. *Æn.* X. 318.

Ver. 143. ὅθ'] Ita edidit *Barnesius*, ex Editt. quibusdam veteribus, et MS. Recte, credo; ut sit scilicet, ὅτι. *Stephanus* et Recentiores ediderant, ὅτ' quod est

Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
Δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι, φίλῳ θεράποντι, φορῆναι·
Τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·
Οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη·
Ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
Θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων·
Καὶ μαχόμην οἱ ἐγὼ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
Τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
Πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,

" Et ea quidem ipse postea gestabat in pugna Martis.
" At postquam Lycurgus in ædibus senuerat,
" Dedit utique Ereuthalioni, dilecto famulo, gestanda:
" Illius *igitur* hic arma ferens provocabat omnes fortissimos;
" Hi autem valde tremebant et timebant, neque quisquam sustinebat:
" Verum me animus impulit audax ut pugnarem
" Confidentia sua; natu autem minimus eram omnium:
" Et pugnabam cum-eo ego, deditque mihi gloriam Minerva.
" Hunc utique procerissimum et fortissimum interfeci virum;
" Multus enim jacebat extensus hinc atque illinc.
" Utinam sic *nunc* pubescerem, viresque mihi integræ essent,

147 ἔπειτα φόρει] MS. Fl. A. 1. R. 154 δῶκε] MS.

multo minus venustum. *Clark.* Consentit MS. Lips.

Ibid. ἐν κορύνῃ οἱ ὄλεθρον Χραῖσμε σιδηρείῃ·] Virg.

——— nihil illos Herculis arma,
Nil validæ jubere manus. ——— *Æn.* X. 319.

Ver. 148. Αὐτὰρ ἐπεί — Δῶκε δ'] Particula ista, δὲ, quam vim hoc in loco habeat, cum non intelligeret *Barnesius*; vertit id, *Dederatque*, quod erat vertendum, *Dedit utique*. Similis enim hic constructio est, Αὐτὰρ ἐπεὶ — Δῶκε δέ· ac supra, Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν — Τοῖσι δέ. Vide supra ad α'. 57. *Clark.* Non *utique*, sed potius *tum vero*, vel *tum*. *Ern.*

Ver. 150. Τοῦ] Tam *Areithoi*, quam *Lycurgi*. Parenthesi enim intercludendi sunt versus præcedentes *duodecim*. Vide infra ad ver. 157.

Ibid. προκαλίζετο πάντας ἀρίστους·] Post has voces, ex uno MS. versum istum, Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι, ut "*pene necessarium*" interserit *Barnesius*. Sed nihil opus. Videtur enim ex ver. 40. et 51. irrepsisse.

Ver. 155. Τὸν δὴ] "*Hunc utique.*" Voculam, δὴ, si hoc in loco omiseris; plane sententiam perimis. Similis fere est vis particulæ, ἄρ, ver. 140. et 169. *Clark. Hunc igitur.* Sic sæpe. Nimis amat Clarkius illud suum *utique*. *Ern.*

Ver. 156. Πολλὸς] Δυνατὸς, θαυμαστὸς, μέγιστος· *Schol. ad Eurip. Hippol.* 1. Virgil.

——— et late terram consternere tergo.
Æn. XII. 542.

Ver. 157. Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι,] Senis personam mire condecet hæc et *sui laudatio*, laudisque istius *iteratio*, et orationis *longitudo*, et *Parenthesis* ista, quæ est *duo-*

Τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Ὑμέων δ' οἵπερ ἔασιν ἀριςῆες παναχαιῶν,
Οὐδ' οἱ προφρονέως μέμαθ' Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ' ὁ γέρων· οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέςαν.
Ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
Τοῖσι δ' ἔπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
Πάντες ἄρ' οἵγ' ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.

"Ita cito haberet quicum-pugnaret expedite-pugnam-ciens Hector.
"Vestrum autem qui sunt fortissimi omnium Achivorum,
"Ne hi quidem alacriter parati-estis Hectori obviam ire."
Sic increpavit senex: Ac statim novem omnes surrexerunt.
Surrexit multo primus quidem rex virorum Agamemnon:
Post hunc autem Tydides surrexit fortis Diomedes;
Post hos autem Ajaces, strenuam induti fortitudinem:
Post hos Idomeneus, et armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ.
Post hos autem Eurypylus, Evæmonis præclarus filius.
Surrexit porro Thoas Andræmonides, et nobilis Ulysses.
Omnes utique hi volebant pugnare cum Hectore nobili.

162 πρῶτον] MS. sed superscr. ος. 166 ἀνδρειφόντῃ] MS. ut alibi, superscr. tamen ει.

decim ipsorum versuum (ab usque ver. 137. ad ver. 150.) interclusio. Vide supra ad ver. 132. et 133. item ad α'. 249. 260. et ad β'. 372.

Ver. 158. κορυθαιόλος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 161. οἱ δ' ἐννέα πάντες ἀνέςαν.] *Non pauciores quam novem.* Latine dicas "*novem ipsi:*" Qua ratione dixit Cicero, *decem ipsos dies*, et, *annis octoginta ipsis*. Simili sententia dixit Homerus, *Iliad*. σ'. 470. — εἰίκοσι πᾶσαι ἐφύσων, *viginti ipsi simul spirabant;* Et *ibid*. ver. 373. — τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν, *tripodas enim viginti ipsos uno eodem tempore fabrificabatur.* (Quem ad locum stultissime Scholiastes; περισσὸν, *inquit*, τὸ πάντας· cum e contrario, in *isto* sit *vocabulo* tota sententiæ vis et venustas.) Item, *Odyss*. ι'. 204. Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν, *Vinum in amphoris duodecim ipsis.* Vide infra ad κ'. 560.

Ver. 164. θοῦριν ἐπιειμένοι] Qua ratione θοῦριν, hic ultimam producat; item Εὐρύπυλος, ver. 167. et αὐτὸς, ver. 173. et τις, ver. 178. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 165. Τοῖσι δ' ἔπ' Ἰδομενεὺς,] Pessime hic edidit *Barnesius*, Τοῖσιδ' ἐπ'; et ver. 163. Τῷδ' ἔπι· et ver. 164. et 167. Τοῖσιδ' ἔπ'· et ver. 170. Τοῖσδ' αὐτοῖς. Similiterque in locis aliis quamplurimis. Ac si ὅδε, et ὁ δὲ, non significarent diversa. Vide supra ad α'. 57.

Τοῖς δ' αὐτοῖς μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν·
Οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
Καὶ δ' αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
Δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
Ἐν δ' ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Λαοὶ δ' ἠρήσαντο, θεοῖσι δὲ χεῖρας ἀνέσχον·
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱὸν,
Ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·

Hos autem inter rursus dixit Gerenius eques Nestor;
" Sortibus nunc sortimini universi, cui sors obtigerit:
" Ille enim sane juvabit bene-ocreatos Achivos:
" Quin etiam ipse suum animum juvabit, si effugerit
" Ardenti ex bello et gravi pugna."
Sic dixit: Ii autem sortem signaverunt singuli,
Et injecerunt galeæ Agamemnonis Atridæ.
Populi interim supplicabant, diisque manus attollebant:
Sic autem quis dicebat, intuens in cœlum latum:
" Jupiter pater, *da* autem Ajacem sortiri, aut Tydei filium,
" Aut ipsum regem divitis Mycenes."
Ita dicebant: Concutiebatque *sortes* Gerenius eques Nestor:

170 τοῖσι δ' αὖτις] MS. Fl. A. J. R. 171 πεπάλασθε] MS. Ibid. λάχῃσι] MS. 174 πολέμου] Fl. A. J. R. 177 θεοῖς ἰδὲ] Fl. A. 1.

Ver. 166. ἀτάλαντος] Vide supra ad β'. 627.

Ibid. Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.] Vide supra ad β'. 651.

Ver. 170. Τοῖς δ' αὐτοῖς] *Barnesii* MSS. duo, Τοῖς δ' αὖτις. Quæ sane et ipsa lectio non mala. *Clark*. Sic et MS. Lips. nisi quod in τοῖς male adhæsit iota, ut in edd. vett. Ego αὖθις, prætulerim. Friget enim αὐτοῖς. *Ern.*

Ibid. ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 172. Οὗτος γὰρ — Καὶ δ' αὐτὸς] *Popius* istum, καὶ δ' αὐτὸς, non eundem illum intelligit, qui ad dimicandum sortitus fuisset; sed *alium* scilicet, quisquis *non* esset cum Hectore dimicaturus. Male admodum. Nam ista ratione, (præterquam quod *Nestoris* non erat animos suorum debilitare,) dicendum fuerat, non, αἴ κε φύγῃσι, sed ὅς κε φύγῃσι. nec utique, ἐκ πολέμοιο, sed, πόλεμον.

Ver. 175. ἐσημήναντο] *Signis occultis notabant*, ut liquet ex ver. 185. et 189. *Clark*. Non puto hoc patere e locis illis. Suum quisque signum calculo suo inscripserat. Ubi exierat sors circumferebatur et ostendebatur cuique, ut suum signum agnosceret, cujus esset. *Ern.*

Ver. 177. θεοῖσι δὲ] *Al.* θεοῖς ἰδὲ· notante *H. Stephano*.

Ver. 185. Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες] Male hæc vertuntur, non intellecto Græcismo. οὐ γινώσκειν ἀπαναίνομαι est *nego me agnoscere*. Verte ergo: *Hi vero negabant se agnoscere* sc. suum signum, sive pro sua sorte.

Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κῆρυξ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντη,
Δεῖξ' ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' οὐ γινώσκοντες ἀπηνήναντο ἕκαστος·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν' ὅμιλον ἁπάντη,
Ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε φαίδιμος Αἴας,
Ἦ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ'· ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν, ἄγχι παρα-
Γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ. [στάς·
Τὸν μὲν πὰρ πόδ' ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἐμὸς, χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
Θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
Τόφρ' ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι,
Σιγῇ ἐφ' ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται·
Ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
Οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται,

Exiliit autem sors e galea, quam utique volebant ipsi,
Ajacis: præco autem ferens per cœtum undiquaque,
Ostendit, orsus-a-dextra, omnibus principibus Græcorum.
Hi autem non agnoscentes renuerunt singuli:
Sed cum ad illum pervenit *præco*, ferens per cœtum undiquaque,
Qui ipsam inscriptam galeæ injecerat illustris Ajax,
Porrexit quidem manum, et is imposuit prope-astans;
Agnovit autem sortis signum conspicatus, et gavisus est animo.
Hanc quidem ad pedem suum humi jecit, dixitque;
" O amici, sane sors *est* mea, gaudeoque et ipse
" Animitus; quoniam puto superaturum *me* Hectorem nobilem.
" Verum agite, dum ego bellica arma induo,
" Interim vos supplicate Jovi Saturnio regi,
" Tacite vobiscum, ut ne Trojani audiant:
" Vel etiam palam: quandoquidem neminem timemus prorsus.
" Non enim quis me vi volens nolentem summovebit,

183 φέρων] MS. ut mox v. 219. 188 χεῖρα] MS. 192 νικησέμεν] MS. sed superscr. η.

Eurip. Iphig. Aul. 1502. θανοῦσα δ' οὐκ ἀναίνομαι: et similiter alii. *Ern.*

Ver. 195. γε πύθωνται·] *Al.* πεπύθωνται.

Ver. 198. οὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' οὕτως Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι] Virgil.

Non ita me genitor bellis assuetus Opheltes
Argolicum terrorem inter Trojæque labores
Sublatum erudiit.—————— *Æn.* IX. 201.

Ver. 206. νώροπι χαλκῷ.] Vide supra ad β'. 578.

Ver. 208. οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,] Virgil.

Οὐδέ τ' ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ ὐδ' ἐμὲ νήϊδά γ' ὕτως
Ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τέ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς ὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
Εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτῦ,
Ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
Σεύατ' ἔπειθ', οἷόςτε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
Ὅς τ' εἶσιν πόλεμόνδε μετ' ἀνέρας, ὕςτε Κρονίων
Θυμοβόρυ ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
Τοῖος ἄρ' Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Μειδιόων βλοσυροῖσι προςώπασι· νέρθε δὲ ποσσὶν
Ἤϊε, μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.

"Neque vero per imperitiam *meam;* quippe neque me rudem adeo
"Spero in Salamine natum educatumque fuisse."
Sic dixit: illi autem supplicabant Jovi Saturnio regi.
Sic autem quis dixit, intuens in cœlum latum;
"Jupiter pater, qui inde-ab-Ida imperas, augustissime, maxime;
"Da ut victoriam Ajax et præclaram gloriam referat;
"Quod si et Hectorem diligis, et curam geris ejus,
"Æqualem ambobus vim et gloriam præbe."
Sic dixerunt: Ajax autem armabatur splendido ære.
Postquam vero omnia circa corpus induerat arma,
Concitus-ferebatur deinde, qualis ingens incedit Mars,
Qui it in bellum ad viros, quos Saturnius
Animum-rodentis contentionis vi commisit pugnare:
Talis utique Ajax progressus est ingens, murus Achivorum,
Subridens terribili vultu: infra autem pedibus
Incedebat, magnis-*passibus* gradiens, quassans prælongam hastam.

195. Ἰ. μ. Τρῶες πεπύθωνται] Fl. A. J. idque prætulerim. Nam γε h. l. friget.

Qualis apud gelidi cum flumina concitus Hebri
Sanguineus Mavors clypeo increpat, atque furentes
Bella movens immittit equos.——*Æn.* XII. 331.

Ver. 209. Κρονίων] De prosodia vocis, Κρονίων, Κρονίονος, Κρονίωνος, vide supra ad α'. 265. et 397.

Ver. 211. Τοῖος ἄρ'] Non vacat istud ἄρ', sed vim habet in connectenda sententia perquam elegantem: *Talis utique.*

Τὸν δὲ καὶ Ἀργεῖοι μέγ' ἐγήθεον εἰσορόωντες·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·
Ἀλλ' ὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, ὐδ' ἀναδῦναι
Ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμη.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
Σκυτοτόμων ὄχ' ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
Ὅς οἱ ἐποίησεν σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον,
Ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.

Hunc autem et Argivi valde lætabantur aspicientes:
Trojanis autem tremor gravis subiit membra singulis;
Hectorique ipsi animus in præcordiis palpitabat:
Sed nequaquam jam poterat metu-refugere, neque regredi
Retro copiarum in turbam, quoniam provocarat ad certamen.
Ajax autem prope accessit, ferens scutum, instar turris,
Æreum, septem-boum-pellibus-opertum, quod ei Tychius elaborarat fabricans,
Coriariorum longe præstantissimus, in Hyla ædes habitans:
Qui ei fecerat scutum varium, septem-bubulis-pellibus-munitum,
Taurorum præpinguium, octavum autem superinduxerat æs.

219 φέρον] MS. ut 183. 222 ἐποίησε] MS. recte.

Ver. 212. Μειδιόων βλοσυροῖσι — μακρὰ βιβὰς,] Horoëm torvo aspectu, proceris passibus ingredientem, pulcherrime ob oculos ponunt versus grandiloqui et tumentes. Vide supra ad γ'. 363.

Ver. 215. τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,] Similiter infra:

——— κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὕπο φαίδιμα γυῖα.
κ'. 95.

Frigidus Arcadibus coit in præcordia sanguis.
Æn. X. 452.

De voce ὑπήλυθε, vide supra ad γ'. 205.

Ver. 216. Ἕκτορί τ' αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·] Longe aliud est, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν, aliud, κραδίη ἔξω στηθέων ἐκθρώσκει, vel, τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα. Nempe *Trojani*, cum ad pugnam progredientem Ajacem cernerent, terrore perculsi erant plane, et consternati: *Hector* autem, fortissimus omnium, etiam et *ipse* commovebatur nonnihil, ac subtimebat. Seutentiam tam luculentam, tam perspicuam atque elegantem, *non intellexisse* M. Tullium Ciceronem, prorsus est incredibile. Mira tamen nescio qua negligentia aut incuria, locum hunc ita reddidit; "*Videmus progredientem apud Homerum* "*Ajacem multa cum hilaritate, cum de-* "*pugnaturus esset cum Hectore; cujus, ut* "*arma sumpsit, ingressio lætitiam attulit* "*sociis, terrorem autem hostibus: Ut ip-* "*sum Hectorem, quemadmodum est apud* "*Homerum TOTO PECTORE TRE-* "*MENTEM, provocasse ad pugnam pœ-* "*niteret.*" *Tusc. Disput.*. Lib. IV. §. 22. Sententiæ Homericæ venustatem recte accepit *Plutarchus:* Τίς ὐκ ἂν ἀγάσαιτο τὴν διαφοράν; Τῷ μὲν κινδυνεύοντος ἡ καρδία πηδᾷ ΜΟΝΟΝ, ὥσπερ παλαίειν νὴ Δί' ἢ σταδιοδρομεῖν μέλλοντος· τῶν δὲ θεωμένων ΤΡΕΜΕΙ καὶ πάλλεται τὸ σῶμα, δι' εὔνοιαν καὶ φόβον ὑπὲρ τῦ βασιλέως. *De audiend. Poëtis.* Item *Dionys. Halicarnasseus:* Εὔδηλον, ὅτι τῦ ἀγαθῦ τὸ λίαν φοβεῖσθαι ὑφελὼν, τὸ μέτριον κατέλιπεν. — Οἱ μὲν ἄλλοι, καὶ ὁρῶντες ἔτρεμον· ὁ δ' ἐν τῷ κινδύνῳ καθεστὼς, ἀνδρεῖος ὢν,

Τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας
Στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγὺς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
"Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
Οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
Κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
Ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
Καὶ πολέες· ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·

Hoc ante pectus ferens Telamonius Ajax
Stetit valde Hectorem prope, minabundusque allocutus est;
" Hector, nunc sane manifesto scies cum-solo solus,
" Qualis etiam Danais principes intersint,
" Etiam præter Achillem hostium-agmina-perrumpentem, animo-leonino-[præditum:
" Sed ille quidem in navibus recurvis pontum-transeuntibus
" Jacet iram-longam-fovens adversus Agamemnonem pastorem populorum:
" Nos autem sumus tales, qui tibi obviam-ire-possimus,
" Et multi: Sed ordire pugnam et certamen."
Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expedite-ciens Hector;

224 πρόσθεν] Fl. A. J. male. 230 ἀπομηνίσας] MS.

μόνον ἠγανία. Περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 16.

Ver. 219. σάκος, — Χάλκεον, ἑπταβόειον,] Virgil.

—— clypei—— septemplicis orbes.
Æn. XII. 925.

Ver. 221. Ὕλῃ] Vide supra ad ι'. 708.

Ver. 222. Ὅς οἱ ἐποίησεν] Qua ratione, ὅς, hic producatur; item τις ver. 201. item ἶφαν, ver. 206. et Ἀχιλλῆα, ver. 228. et πολέες, ver. 232. vide supra ad α'. 51.

Ibid. αἰόλον,] *Mobile:* Ut mox: ver 238. Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν Ἀζαλέην. Vide supra ad β'. 816.

Ver. 224. Τὸ πρόσθε στέρνοιο] Syllabæ breves isto modo productæ, et *clypei pondus* et *Ajacis laborem* pulchre depingunt. Vide supra ad γ'. 363.

Ver. 225. Στῆ ῥα] *Stetit utique*, vel *stetit scilicet*. Nimirum non *supervacanea* est particula ῥὰ, sed *resumit* adnectitque id, quod erat supra dictum, ver. 219. Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε.

Ver. 228. Καὶ μετ' Ἀχιλλῆα] Notandum quanta cum arte, ut Poëma unum sit a capite ad calcem, et hic et ubique, quicquid rerum narretur, quisquis hominum loquatur, semper tamen interponatur *Achilles*. Καὶ τοῦτο μὲν Ἀχιλλέως τὸ ἐγκώμιόν ἐστι. *Plutarch. de audiend. Poëtis.* Porro vox Ἀχιλλῆα ultimam hic ea ratione producit, quæ explicata est superius ad lib. α'. 51. n. 9. Nam alioqui sequitur Accusativus iste analogiam Genitivi; Ἀχιλλέως, Ἀχιλλέᾱ; Ἀχιλλῆος, Ἀχιλλῆᾰ: βασιλέως, βασιλέᾱ; βασιλῆος, βασιλῆᾰ. Vide supra ad α'. 265.

Ver. 230 ἀπομηνίσας] Producitur penultima, quia non est ex μηνίζω, sed μηνίω. Vide supra ad α'. 140.

Ver. 231. ἀντιάσαιμεν,] Corripitur antepenultima, quia non est ex ἀντιάω, sed ἀντιάζω. Vide supra ad α'. 67.

Ver. 232. μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.] Virgil.

—— *pugnas* ineant, et *prælia* tentent.
Æn. XI. 902.

Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Μήτι μευ, ἠΰτε παιδὸς ἀφαυρȣ̃, πειρήτιζε,
Ἠὲ γυναικὸς, ἣ ȣ̓κ οἶδεν πολεμήϊα ἔργα·
Αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τέ·
Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
Ἀζαλέην, τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·
Οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ·
Οἶδα δ' ἐπαΐξας μόθον ἵππων ὠκειάων.
Ἀλλ' ȣ̓ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιȣ̃τον ἐόντα,
Λάθρη ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
Ἒξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής·

"Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
"Ne me, tanquam puerum imbecillem, tenta,
"Vel mulierem, quæ nescit bellica opera:
"Atqui ego bene scio pugnasque, cædesque:
"Scio ad dextram, scio ad sinistram motare scutum
"Aridum, ita ut possim indefessus bellare:
"Scio quoque in stataria-*pugna*, ad sævi *sonos*-gressum-componere Martis:
"Scio etiam, postquam insiluerim *currum*, pugnam in equabus velocibus.
"Sed enim non te volo ferire, talem existentem,
"Clanculum observans, sed aperte, si assequi-potuero."
Dixit, et vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,
Extremum ad æs, quod octavum erat in illo.
Sex autem per plicaturas penetravit dissecans hasta indomita:

236 οἶδε] MS. Fl. A. J. R. recte. 239 ταλαύρινον] Fl. A. J. 240, 241 In MS. Fl. A. J. versus inverso ordine sunt: quamquam nil refert: tamen libri sunt audiendi. σταδίῃ] Fl. A. J. ἐπαΐξαι] MS. uti et glossa superscr.

Ver. 233. κορυθαίολος] Vide supra ad ver. 222. et ad β'. 816.

Ver. 237. ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας — Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ'] Ἵνα — θαῤῥῶν τάδε καὶ τὰ τούτων ἀδελφὰ φθέγγεσθαι δυνηθῇ, ὡς ἀληθῶς, ἀλλ' οὐ κατὰ κόμπον τινὰ — "ἐγὼν "εὖ οἶδα μάχας" etc. *Aristot. de Republ.* lib. IX.

Ibid. μάχας τ', ἀνδροκτασίας τέ·] Vide infra ad ver. 279.

Ver. 238. Οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ] Motus concitos, reciprocos, et celeriter agitatos, optime depingunt hujus versus Numeri. Vide supra ad γ'. 363. Fuerunt qui hic, pro οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ, legerint ἠδ' ἐπ' ἀριστερά. Sed id multo languidius.

Ver. 241. ἐπαΐξας] *Barnesius* in uno MS. repperit, ἐπαΐξαι. *Clark.* Vide Var. Lect.

Ἐν τῇ δ᾽ ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. Δεύτερος αὖτε
Αἴας διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ᾽ ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
Ἔγχος· ὁ δ᾽ ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Τὼ δ᾽ ἐκσπασσαμένω δολίχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἅμ᾽ ἄμφω
Σύν ῥ᾽ ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
Ἢ συσὶ κάπροισιν, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
Οὐδ᾽ ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ᾽ ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·

In septima vero pelle hæsit. Secundus vicissim
Ajax nobilissimus emisit prælongam hastam,
Et feriit Priamidæ clypeum undique æqualem.
Per clypeum quidem penetravit splendidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est:
E regione autem juxta ile discidit tunicam
Hasta: Ille vero inclinatus est, et evitavit mortem nigram.
Itaque eductis longis hastis cominus simul ambo
Congressi sunt, leonibus similes cruda-vorantibus,
Vel suibus apris, quorum utique robur non imbecille.
Priamides quidem postea medium scutum feriit hasta;
Neque rupit æs, reflexa est autem ei cuspis.
Ajax autem clypeum punctim feriit insiliens, et penitus
Transivit hasta; conturbavit autem illum irruentem:

ὀρμῆσαι] Ald. 2. 3. J. idque vulgato melius. nec enim participium habet, unde pendeat. 250 πάντοσ᾽ ἐΐσην] MS. ut alibi. 257 κάπροισι] MS. edd. vett. recte. 259 ἔῤῥηξε] edd. vett. male. Ibid. ἀνεγνάμφη] MS.

Ver. 242. Ἀλλ᾽ οὐ γάρ] Refertur istud, γάρ, ad id, quod elegantius reticuit. "*Sed* "*accinge te ad pugnam: Non* enim," etc. Vide supra ad ι΄. 22.

Ibid. τοιοῦτον ἐόντα,] Hostem videlicet honestum et generosum: Cui δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε, καὶ πινυτήν ver. 288.

Ver. 250. Πριαμίδαο] Similiter ver. 258. Πριαμίδης. Vide supra ad α΄. 398.

Ver. 251. Διὰ μὲν ἀσπίδος] Vide supra ad γ΄. 357. et 363.

Ver. 253. Ἀντικρὺ δὲ] Vide supra ad α΄. 51.

Ver. 255. Τὼ δ᾽ ἐκσπασσαμένω] Ita edidit *Barnesius:* Recte, ut mihi quidem videtur. Nam σπάσω, ἔσπασα, penultimam corripiunt. Scripserant alii, ἐκσπασάμενω.

Τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
Τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
Μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησεν δ' ἄρα χαλκός.
Δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον·
Εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ·
Βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'· ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
Ἀσπίδι ἐγχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
Καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
Εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
Ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

Et cæsim super cervicem venit: ater autem subsiliit sanguis.
Verum ne sic quidem cessavit a pugna expedite-pugnam-ciens Hector;
Sed retrocedens lapidem prehendit manu robusta,
Jacentem in campo, nigrum, asperumque, magnumque:
Eo percussit Ajacis ingens scutum septem-bubulis-pellibus-munitum,
Medium ad umbonem; circumsonuitque æs.
Secundus autem Ajax, multo majore lapide sublato,
Misit contortum, adhibuitque-connixus vires immensas:
Perfregit autem clypeum, percussum molari-veluti saxo;
Læsitque ei genua: is autem supinus extensus est,
Scuto inhærens; sed eum statim erexit Apollo.
Jamque ensibus cominus vulnerassent *se invicem*,
Nisi præcones, Jovis nuncii atque hominum,
Advenissent, alter Trojanorum, alter Achivorum ære-loricatorum,

267 περιήχησε] MS. edd. vett. bene. ἰνιέρας] MS.

Ver. 258. οὔτασε] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 261. Ἤλυθεν] Vide supra ad γ'. 205.

Ibid. μεμαῶτα·] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 263. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 265. τρηχύν] Vide supra ad ι'. 308.

Ver. 274. κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι] Vide supra ad α'. 334.

Ver. 277. Μέσσῳ] Ita accepit *Eustathius*, *Μέσσῳ ἀμφοτέρων κήρυκες*. Atque ita edidit *Stephanus*. In editione tamen *Eustathiana*, quam hic secutus est *Barnesius* aliique, scriptum est Μέσσῳ.

Ver. 279. Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε,] Virgil.

Ne, pueri, ne tanta animis assuescite bella.
Æn. VI. 832.

De versus proxime sequentis, "*Neu pa-*" "*triæ validas in viscera vertite vires,*" κακοφωνίᾳ, vide supra ad γ'. 363.

Ibid. πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·] Virgil.

Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω·
Μέσσω δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον· εἶπέ τε μῦθον
Κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
Ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·
Αὐτὸς γὰρ χάρμη προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους·
Ἀρχέτω, αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
Καὶ πινυτὴν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατός ἐσσι,

Talthybiusque et Idæus, prudentes ambo:
Medii autem inter-utrosque sceptra tenuerunt: dixitque sermonem
Præco Idæus, prudentium consiliorum peritus;
" Ne amplius, filii dilecti, bellate, neque pugnate;
" Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter:
" Ambo autem *estis* armis-acerrimi: quod quidem et scimus omnes.
" Nox vero jam adest; bonum etiam nocti parere."
Hunc autem respondens allocutus est Telamonius Ajax;
" Idæe, Hectorem hæc jubete loqui;
" Ipse enim ad pugnam provocavit fortissimos quosque:
" Incipiat, ac ego omnino parebo, si quidem ille *paruerit*."
Hunc autem vicissim allocutus est ingens pugnam-expedite-ciens Hector;
" Ajax, quandoquidem tibi dedit deus magnitudinemque vimque,
" Et prudentiam, hasta autem Achivorum longe præstantissimus es;

284 Ἕκτορι] MS. A. 2. 3. J. Ibid. κέλετε] Fl. A. J. R.

—— *pugnas* ineant, et *prælia* tentent.
Æn. XI. 912.

" *Quum — ista multa et continua nomi-*
" *na nihil plus demonstrent quam præli-*
" *um, hujus tamen rei varia facies delecta-*
" *biliter ac decore multis variisque verbis*
" *depicta est. Neque non illa quoque —*
" *una in duobus verbis sententia cum*
" *egregia ratione repetita est,* — πολεμί-
" ζετε μηδὲ μάχεσθε, [*Al.* μάχεσθον] *In*
" *quo versu non oportet videri alterum*
" *verbum, idem quod superius significans,*
" *supplendi numeri causa extrinsecus ad-*
" *ditum et consarcinatum; Est enim hoc*
" *inane admodum et futile: Sed quum in*
" *juvenibus gloriæ studio flagrantibus per-*
" *vicaciam ferociamque et cupidinem*
" *pugnæ, leniter tamen ac placide, objur-*
" *garet; atrocitatem rei, et culpam per-*
" *severandi, bis idem dicendo alio atque*
" *alio verbo auxit inculcavitque; duplex-*
" *que eadem compellatio admonitionem fa-*
" *cit instantiorem.*" Gell. lib. XIII. cap. 23. Vide supra ad ver. 232.

Ver. 280. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

Νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος
Σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι·
Ὡς σύ τ' ἐϋφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς,
Σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν·
Αὐτὰρ ἐγὼ, κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐϋφρανέω καὶ Τρωάδας ἑλκεσιπέπλους,
Αἵ τέ μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
Δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω,
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ἦ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
Ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.

" Nunc quidem cessemus a pugna et certamine
" Hodie; posthac rursum pugnabimus, donec fatum
" Nos dirimat, det autem alterutri victoriam.
" Nox vero jam est, bonum etiam nocti parere:
" Ut tuque lætos-facias omnes ad naves Achivos,
" Tuosque maxime amicos, et socios, qui tibi sunt:
" At ego per urbem magnam Priami regis
" Trojanos lætos-faciam et Trojanas longa-peplorum-syrmata-trahentes,
" Quæ utique pro me supplicantes divinum ingredientur templum.
" Dona autem age mutuo inclyta demus ambo,
" Ut quis sic dicat Achivorumque Trojanorumque:
" Profecto pugnabant per contentionem animum-rodentem,
" Et iterum in amicitia discessere conciliati."

290 μὲν] abest MS. Fl. A. 1. 294 εὐφρήνης] MS. Fl. R. Ald. 1. ut mox v. 297. 297 Τρωιάδας] MS. Fl. A. 1. R. Τρωΐδας] cæteræ edd. Si illud probetur, ut trisyllabum legendum est, ut alibi. nec opus est iota sub ω scribi. 302 ἀριθμήσαντι] vitiose. Glossa adscr. φιλιωθέντι.

Ver. 284. Ἕκτορα — κελεύετε] Ἕκτορι quod MS. L. et vett. edd. aliquot habent, etiam Eustathius in Commentario habet. In hac lectione sensus est: *Jubete præconem hæc dicere Hectori.* Κέλευε autem peperit Ἰδαῖε. Sed Idæus populi nomine locutus erat in numero plurali: et κελεύετε refertur ad populum, cujus nomine locutus est Idæus. *Ern.*

Ver. 292. διακρίνῃ.] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 298. θεῖον δύσονται ἀγῶνα.] Ἀγῶνα λέγει μὲν καὶ τὸν τόπον· "Λείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὔρυναν ἀγῶνα," (*Odyss.* θ'. 260.) — Θεῖον οὖν ἀγῶνα νῦν, τὸ ἱερὸν εἶπε, καὶ τὸν ναὸν ἤτοι θεῖον τόπον ὄντα, ἢ θεῖον ἄθροισμα περιέχοντα· διὰ τὸ πολλῶν θεῶν ἀνατίθεσθαι ἐν αὐτῷ ἀγάλματα. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 20.

Ver. 299. Δῶρα δ' ἄγ'] *Al.* Δῶρα δέ γ', notante *Eustathio.*

Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
Σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
Τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
Ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
Ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
Καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀέλποντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·

Sic utique locutus dedit ensem argenteis-clavis-distinctum,
Cum vaginaque offerens et scite-facto balteo:
Ajax vero cingulum dedit puniceo-colore splendidum.
Hi itaque digressi, alter quidem ad populum Achivorum
Ibat, alter vero ad Trojanorum multitudinem vadebat: Hi autem gavisi sunt,
Ut viderunt vivumque et incolumem venientem,
Ajacis elapsum fortitudinem et manus invictas:
Et deduxerunt ad urbem, desperantes salvum esse.
Ajacem vero ex-altera-parte bene-ocreati Achivi
Ad Agamemnonem nobilem deduxerunt lætum victoria.
Hi autem cum jam in tentoriis Atridæ essent,
Horum causa bovem sacrificavit Rex virorum Agamemnon
Marem, quinquennem, præpotenti Saturnio:

303 δῶκεν] Fl. A. J. 304 σὺν κουλεῷ] Fl. A. 1. quod ferri potest, si contracte legatur cætera verbi pars. Ibid. εὐδμήτῳ] Fl. A. 1. R. ἐυτμήτῳ] MS. A. 2. 3. J. 306 διακριθέντε] MS. 310 ποτὶ] T. Ibid. ἀελπτίοντες] MS. v. not.

Ver. 303. Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος] Virgil.

Sic ait illachrymans: humero simul exuit ensem
Auratum, mira quem fecerat arte Lycaon
Gnossius, atque habilem vagina aptarat eburna.
Æn. IX. 303.

Ver. 304. ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι] Ita edidit *Barnesius*, ex duobus MSS. *Vulgg.* ἐϋδμήτῳ τελαμῶνι. Veri eo similior hoc in loco *Barnesii* emendatio, quod eadem in voce infra, *Iliad.* ψ'. 825. varient et *Codices*. *Clark*. vid. Var. Lect.

Ver. 310. προτὶ] *Al.* ποτί.

Ibid. ἀέλποντες σόον εἶναι.] *Præ lætitia vix credentes verum id esse, quod viderent:* Ut recte notavit *Domina Dacier*. Nonnulli hic olim legerunt, ἀελπτίοντες notante *Eustathio*. *Clark*. Eustathius simpliciter dicit, repetens verba poëtæ, καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀελπτίοντες, ἢ ἀέλποντες σόον εἶναι. Sed, quamquam

Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
Ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Huic pellem-detraxerunt, et curarunt, et ipsum dissecuerunt totum,
Et in-frusta-parva-conciderunt scite, et transfixerunt verubus,
Et assarunt accurate, detraxeruntque omnia.
Caeterum ubi cessassent ab opere, apparassentque convivium,
Epulati sunt, neque quicquam animus indiguit epuli aequalis.
Tergo vero Ajacem perpetuo honoravit
Heros Atrides, late-dominans Agamemnon.
Ac postquam potus et cibi appetentiam exemissent,
His senex primus-omnium texere coepit consilium
Nestor, cujus et antea optimum apparuerat consilium:
Qui ipsis prudens concionatus est et dixit;

316 διέχευσαν] MS. 321 νώτοισι] MS. edd. vett. bene. 326 ὅ σφιν] MS. edd. vett. ut supra. Ibid. εὖ] Fl. A. 1. R. 327 ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιῶν] MS. v. 385.

etiam apud Hesych. est ἀελπτέοντες, quod ex h. l. ductum videri possit, et ἀελπτίαν ap. Suidam: tamen veram lectionem et apud Hesychium ἀελπτιόεντες esse puto cum Heinsio, Jensio, Cel. Alberto, et Homeri quoque hanc veram lectionem credo, quam MS. Lips. habet in textu et in Scholiis. Ea est vox Ionica, Herodoto etiam usurpata. Ἀελπτίῃ vix credo ferre analogiam.

Ver. 313. Οἱ δ' ὅτε — Τοῖσι δὲ] Qua ratione posterius istud δὲ non sit supervacaneum, vide supra ad α'. 57.

Ver. 320. δαιτὸς ἐΐσης.] Vide supra ad α'. 468.

Ver. 321. Νώτοισιν δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι]

Vescitur Æneas ——
Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis.
Æn. VIII. 182.

Al. Νώτοισι δ' Αἴαντα. Quod perinde est: Vide ad α'. 51. n. 8. *Clark*. Immo quod verum est.

Ver. 323. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος] Virgil.

Postquam exempta fames, et amor compressus edendi. Æn. VIII. 184.

Ver. 325. ἀρίστη φαίνετο βουλή·] Vide supra ad β'. 5.

Ver. 328. Πολλοὶ γὰρ] Refertur istud γὰρ, ad id quod elegantius reticuit: "*Audite me de induciis jam paciscendis:* "*NAM multi*" etc. Vide supra ad ε'. 22. *Clark*. Durior hic est ista ratio. Immo in his verbis est id, e quo post v. 329.

Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν·
Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
Τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν ἐΰῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον
Ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' ἄϊδόσδε κατῆλθον·
Τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
Αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκρὺς
Βυσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακήομεν αὐτὺς
Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
Οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·
Τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες,
Ἄκριτον ἐν πεδίῳ· ποτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα

"Atridæque et cæteri principes Achivorum;
"Multi quidem mortui sunt comantes Achivi,
"Quorum nunc sanguinem atrum, circa pulchre fluentem Scamandrum
"Diffudit acer Mars, animæque ad orcum descenderunt:
"Itaque te oportet pugnam quidem prima luce intermittere Achivorum,
"Nos vero congregati curribus-advehemus huc cadavera
"Bobus et mulis; ac comburemus ea
"Prope a navibus, ut ossa filiis quisque
"Domum ferat, quando revertamur in patriam terram:
"Tumulum autem circa pyram unum aggesta-terra-faciamus egressi,
"Omnibus communem in campo: juxta autem ipsum ædificemus cito

333 κατακείομεν] MS. R. 334 ἀπόπρο] A. 2. J. 335 ὅτ' ἂν] R. 337 ἐκ πεδίυ] MS. Fl. A. J. In MS. adscr. ἔξω τῆς πεδιάδος. Verum puto. v. *Clarkium* ad 436.

docet inducias esse faciendas. Rectius hic τὸ γὰρ abundare, aut pro μὲν positum dicemus. *Ern.*

Ver. 329. αἷμα κελαινὸν ἐΰῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον] Virgil.

Et Tybrim multo spumantem sanguine cerno.
Æn. VI. 87.

——— recalent nostro Tyberina fluenta
Sanguine adhuc, campique ingentes ossibus albent.
Æn. XII. 35.

Ver. 332. κυκλήσομεν] *Eustath.* ἐφ' ἁμαξῶν κομίσωμεν· — προϊὼν οὖν ἐρεῖ, "Ἀμαξά-"ων ἐπάειραν," ver. 426. *Al.* ἐν κύκλῳ συνελάσομεν.

Ver. 333. κατακήομεν αὐτὺς] Vide infra ad ver. 428. et 430. Cæterum *Eustathius*, quanquam hanc lectionem probat, tamen apud Veterum plerosque scriptum testatur κατακείομεν. *Clark.* Quod est etiam in MS. L. Cæterum post futurum (κυκλήσομεν) poni præsentia pro futuris, κατακήομεν, χεύομεν, δείμομεν, sequente denique rursus futuro, ποιήσομεν, aliis quoque Homeri locis observatur. *Ern.*

Ver. 334. Τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν,] *Ante naves, parvo interjecto intervallo.*

Ver. 336. ἐξαγαγόντες,] Vide supra ad ζ'. 252.

Ver. 337. Ἄκριτον] De κρίνω. κριτὸς, ἄκριτος, vide supra ad α'. 309. et 314.

Ibid. ἐν πεδίῳ·] *Al.* ἐκ πεδίυ. Sicuti infra, ver. 436. *Clark.* Vid. V. L.

Ibid. ποτὶ] *Al.* προτί. Quod perinde est.

Πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
Ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες.
Τρώων αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,
Δεινὴ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι·
Τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

" Turres altas, propugnaculum naviumque et nostrûm ipsorum;
" In ipsis autem portas faciamus bene coagmentatas,
" Ut per ipsas equestris via sit:
" Exterius autem profundam fodiamus prope fossam,
" Quæ equos et viros probibeat circum-ducta,
" Ne quando ingravescat bellum Trojanorum superborum."
Ita dixit: Omnes autem approbarunt principes.
Trojanorum item concio facta est Ilii in arce summa,
Trepida, turbulenta, ad Priami fores:
His autem Antenor prudens incepit concionari;
" Audite me, Trojani, et Dardani, et Socii,
" Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.

339 εὖ] abest Fl. A. 1. 342 ἵππον] MS. Fl. A. J. placet præ vulgato.

Ver. 338. εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·] Recte hic annotat *Popius*, (itemque *Domina Dacier*, ad Θ'. 177.) castris munitis ante ultimum hunc annum nihil opus fuisse Græcis. Quippe, dum *Achilles* adesset,

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
Οἴχνεσκον, κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.
Ι. 789.

absente autem *Achille*, Agamemnon

——— μάλα πολλὰ πονήσατο ———
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
Εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς δύναται σθένος Ἕκτορος ———.
Ι. 348.

Ver. 339. εὖ] *Al.* ἔπτ'· notante *Eustathio.*

Ver. 340. ἱππηλασίη] *Al.* ἱππηλασίῃ.

Ver. 343. Μή ποτ' ἐπιβρίσῃ] *Futura* et *Aoristi* Verborum in ίζω, corripiuntur, quia etiam in *Præsenti* vocalem habent non *natura*, sed *positione tantum* productam. At βρίθω Iota habet *natura* longam.

Ver. 347—354. Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν. — τοῖσι δ' ἀνέστη Δῖος Ἀλέξανδρος,] *Horatius*, lib. I. epist. 2. v. 9.

Antenor censet belli præcidere causam.
Quid Paris? ut salvus regnet vivatque beatus,
Cogi posse negat. ———

Nempe, ut reddita *Helena* belli causam præcideret, id vero a *Paride* ne ea qui-

Δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
Δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν· νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
Ψευσάμενοι μαχόμεσθα· τῷ ὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
Ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἦ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο·
Ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν ὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τῦδε νοῆσαι·
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τῦτον ἀπὸ σπυδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
Αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·

" Eja agite, Argivam Helenam et opes cum ipsa
" Reddamus Atridis abducendas: nunc autem fœderibus fidis
" Violatis pugnamus: quare nihil utile nobis
" Autumo effectum-iri, nisi fecerimus ita."
Ille quidem sic locutus resedit: Iis autem surrexit
Nobilis Alexander, Helenæ maritus pulchræ-comas:
Qui ipsum respondens verbis alatis allocutus est;
" Antenor, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:
" Nosti et aliam sententiam meliorem hac excogitare:
" Sin autem revera hanc serio dicis,
" Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi.
" At ego Trojanos inter equûm-domitores dicam-sententiam;

347 τοῖσι δ'] MS. edd. vett. si vera est hæc librorum omnium lectio, pronuncianda est τοῖσιδ' δ' Ἀντ.

dem impetrari mercede potuit, etiam ut salvus deinceps et beatus regnaret. *Sententia*, perspicua admodum, et luculenta. *Verba* autem cum apud *Horatium* paullo essent impeditiora, eleganter isto modo emendavit *Bentleius:*

Antenor censet belli præcidere causam:
Quod Paris, ut salvus regnet vivatque beatus,
Cogi posse negat. ———

Ver. 353. ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.] Vocabulorum, ἵνα μὴ, vis hujusmodi est: "*Nihil video, cujus rei spe adduci possimus, QUOMINUS Helenam reddamus.*" Porro qua ratione, ἵνα, hic ultimam producat; item Ἀλέξανδρος, ver. 355. et ἀμειβόμενος, ver. 356. et ἀντικρὺ, ver. 362. vide upra ad α'. 51. n. 9.

Ver. 355. Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,] Τὸν Ἀλέξανδρον "Ὅμηρος Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο," μηδὲν ἔχοντα πρὸς δόξαν ἄλλο, σεμνύνων, ἀπὸ τῆς γυναικὸς ὀνομάζει πολλάκις. *Plutarch. in Galba.*

Ver. 358. Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα] Μὴ τοῖς ἁμαρτάνουσι σὺν ὀργῇ καὶ πρὸς ὕβριν ἐπιφυόμενον, ἀλλ', ὡς Ὅμηρος ἠθικώτερον. — "οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα." *Plutarch.* παραγγέλμ. πολιτικά.

Ver. 359. Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ — Ἐξ ἄρα δὴ] De isto, δὴ, vide supra ad β'. 158.

Ver. 366. θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος,] Non quod *Priamus* hac in parte sententiam potiorem sequeretur, *Paridi* nimium facilis; sed quod in universum vir esset

Ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
Κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
Πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἤ τοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ στρατὸν, ὡς τοπάρος περ,
Καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰπέμεν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσι
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς

" Aperte autem profiteor, conjugem quidem non reddam:
" Opes vero quascunque abduxi ex Argo nostram domum,
" Omnes volo dare, atque etiam de meo alias adjungere."
Ille quidem sic locutus consedit: Inter eos autem surrexit
Dardanides Priamus, diis consiliarius par:
Qui ipsis sapiens concionatus est et dixit;
" Audite me, Trojani, et Dardani, et Socii,
" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.
" Nunc quidem cœnam sumite per exercitum, sicut antea,
" Et excubiarum mementote, et vigilate quisque:
" Mane autem Idæus eat cavas ad naves,
" Nunciatum Atridis, Agamemnoni et Menelao,
" Sententiam Alexandri, cujus causa contentio exorta est.
" Quin et hunc addat prudentem sermonem, num velint
" Cessare a bello horrisono, donec cadavera

360 φρένες] Fl. A. 1. male. 361 ἀγορεύω] MS. sed glossa adscr. δημηγορήσω. 367 ὅς φιν] MS. Ibid. εὖ φρ.] Fl. A. 1. R. 370 κατὰ πτόλιν] Fl. A. J. v. not. *Clark*. 377 Κείομεν] MS. R. ut 333. 382 ἐν ἀγορῇ] Fl. A. J. non

gravis, sapiens et benignus. De voce, ἀτάλαντος, vide supra ad β'. 627.

Ver. 370. κατὰ στρατὸν,] *Al.* κατὰ πτόλιν. Minus recte. Nam, ver. 380. Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν.

Ver. 374. et 388. τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.] Ὄρωρε, hoc in loco, non est ab ὄρωρον, sed ab ὄρνυμι. *Cujus causa bellum hodie gerimus.* Vide supra ad α'. 37.

Ver. 375. πυκινὸν ἔπος,] Qua ratione, πυκινὸν, hic ultimam producat; item, μὲν, ver. 389. et πρὶν, ver. 390. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Κήομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην. [θοντο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπί-
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν·
Ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, θεράποντας Ἄρηος,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
Στὰς ἐν μέσσοισιν, μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
Ἀτρεΐδαί τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες παναχαιῶν,
Ἠνώγει Πρίαμός τε, καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ,
Εἰπεῖν, αἴκε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
Μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
Κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
Ἠγάγετο Τροίηνδ', ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι,
Πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·

" Combusserimus: postea iterum pugnabimus, donec fatum
" Nos dirimat, detque alterutris victoriam."
Sic dixit: Illi autem ei maxime auscultarunt, et paruerunt.
Cœnam deinde sumpserunt per exercitum turmatim:
Mane autem Idæus ivit cavas ad naves.
Invenit vero in concione Danaos, famulos Martis,
Navis ad puppim Agamemnonis: atque ille inter eos,
Stans in mediis, vocem edidit vocalis præco;
" Atridæque, et alii Principes omnium Græcorum,
" Jussit Priamusque, et alii Trojani illustres,
" Dicere, si quidem vobis gratum et jucundum sit,
" Sententiam Alexandri, cujus causa contentio exorta est.
" Opes quidem quascunque Alexander cavis in navibus
" Adduxit Trojam, (utinam ante periisset,)
" Omnes vult dare, et etiam de suo alias adjungere:

displicet. εἰν potest esse e correctione putantis versum non constare. 384 μέσσοισι] MS. edd. vett. recte. 385 ἐυκνήμιδες] edd. vett. Ibid. ἀριστῆες Ἀχαιῶν] v. 327. 387 εἰπέμεν] MS. Ibid. ὔμμι] A. 2. J. T. 390 ὤφελλ'] MS. 393 οὔ φησι] MS. bene.

Ver. 377. Κήομεν·] *Al.* κείομεν. Vide supra ad ver. 333.

Ver. 378. Ἄμμε] *Nos duos populos.* Vide supra ad α'. 59. et 566. item ad β'. 288. et ad ι'. 487.

Ibid. διακρίνῃ] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 384. ἠπύτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 385. ἀριστῆες παναχαιῶν,] Ita edidit *Barnesius*, ex tribus MSS. *Al.* ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί. *Clark.* Etiam MS. Lips.

Κυριδίην δ' ἄλοχον Μενελάυ κυδαλίμοιο
Οὔ φησιν δώσειν· ἦ μὰν Τρῶές γε κέλονται.
Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
Παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκρὺς
Κήομεν· ὕςερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
Ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Μήτ' ἄρ τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
Μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐςιν,
Ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρυ πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο·

"Juvenem autem uxorem Menelai gloriosi
"Negat *se* redditurum: quanquam eum Trojani sane hortantur.
"Quin et hunc *insuper* jusserunt dicere sermonem, num velitis
"Cessare a bello horrisono, donec mortuos
"Cremaverimus; postea iterum pugnabimus, donec fatum
"Nos dirimat, detque alterutris victoriam."
Sic dixit: illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Tandem autem inter eos locutus est pugna-strenuus Diomedes;
"Ne quis nunc opes Alexandri accipiat,
"Neque *ipsam quidem* Helenam: Manifestum enim *ei*, qui vel plane infans est,
"Quod jam Trojanis interitus extremitates immineant."
Sic dixit: omnes autem acclamabant filii Achivorum,
Sermonem admirati Diomedis equûm-domitoris:

396 κιίομεν] MS. R. Ibid. μαχησόμεθ'] Fl. A. J. 401 ὃς μάλιστα ν. ι.] MS. Fl. A. 1. sed in MS. superscriptum ab alia manu ὅςτις νήπιος. 408 νεκροῖσι] MS. recte. Ibid. κατακαιέμεν] MS. R. ut semper. κατα-

habet ἀριστῆες Ἀχ. at contra ver. 327. ἐῦκν. Ἀ.

Ver. 392. Κουριδίην δ' ἄλοχον] Vide supra ad α'. 114.

Ver. 394. Καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον] Pronunciabatur, ἠνώγεν.

Ver. 395. Παύσασθαι —, εἰσοκε νεκροὺς Κήομεν] Virgil.

Corpora, per campos ferro quæ fusa jacebant,
Redderet, ac tumulo sineret succedere terræ.
Æn. XI. 102.

Ver. 396. Κήομεν] Vide supra ad ver. 333.

Ver. 398. ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.] Τῶν Ἑλλήνων τὸ μὲν Πλῆθος σιγᾷ, ὅτι τῶν Βασιλέων ἦν τὸ ἀποκρίνασθαι. Οἱ δέ γε Βασιλεῖς σιωπῶσιν, οὐ μόνον φειδοῖ τῶν Ἑλλήνων, ἵνα μὴ δόξωσιν ἐπὶ καλῷ τῷ ἑαυτῶν οἱ Ἀτρεῖδαι παραβάλλειν κινδύνοις τοὺς ἄλλυς· ἀλλὰ καὶ διότι θαῤῥοῦσιν, ὡς αἰσχυνόμενοι οἱ ἀριστεῖς οὐδὲν ἐροῦσιν ἄνανδρον. *Eustath.* Vide supra ad ver. 92.

Ver. 399. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 400. Μήτ' ἄρ τις] Repperit *Barnesius* in uno MS. Μὴ γάρ τις. Quod emphasin habet non contemnendam.

Ver. 401. Μήθ' Ἑλένην] *Neque ipsam quidem Helenam*, ἧς εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.

Καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἰδαῖ', ἤτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
Ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
Ἀμφὶ δὲ νεκροῖσιν κατακηέμεν οὔτι μεγαίρω·
Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνειώτων
Γίνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα·
Ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω ἐρίγδουπος, πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν.
Ἄψορρον δ' Ἰδαῖος ἔβη ποτὶ Ἴλιον ἱρήν·
Οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
Στὰς ἐν μέσσοισιν· τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,

Atque tum porro Idæum allocutus est rex Agamemnon;
" Idæe, utique sententiam Achivorum ipse audis,
" Quemadmodum tibi respondeant: mihi autem *itidem* placet sic.
" Sed de mortuis cremandis nihil ægre-fero:
" Non enim ullo modo invidendum cadaveribus mortuis
" Est, postquam occubuerint, igne gratum-officium-facere ocyus:
" Fœderis autem Jupiter esto-testis, altitonans, maritus Junonis."
Sic locutus, sceptrum sustulit omnibus diis.
Retro vero Idæus ivit ad Ilium sacram:
Sedebant autem in concione Trojani et Dardani,
Omnes congregati, expectantes quando rediret
Idæus: ille autem venit et nuntium exposuit,
Stans in mediis: Hi autem accingebantur perquam celeriter,

κηέμεν'] Fl. A J. 412 θεοῖσι] R. male. 413 προτὶ] MS. edd. vett. præter T. ut alibi et mox v. 429. 415 ὁππότ'] MS. Ibid. ἄρ'] MS. Fl. A. J. placet. 416 ἀπέειπε] Fl. A. J. 417 μέσσοισι] MS. recte.

Pulcherrime hoc, et (ut recte notavit *Eustathius*) convenientissime ad personam *Diomedis* πάνυ μεγαλόφρονος.

Ver. 402. Ὣς ἤδη] Vide supra ad α'. 527.

Ver. 407. ὑποκρίνονται·] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 408. κατακηέμεν] Vide supra ad ver. 333.

Ver. 409. Οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων]

Nullum cum victis certamen, et æthere cassis.
Æn. XI. 104.

Ibid. νεκύων κατατεθνειώτων] Non esse hoc ταυτολόγον, liquet ex Scriptoribus Tragicis, quorum locutio *Sermoni* propior est:

Οὐ μαρτυρήσω τοῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς.
Sophoc. Antig. 525.

Ibid. κατατεθνειώτων] Vide supra ad α'. 265. ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 412. ἀνέσχεθε] *Al.* ἀνέσχετο.

Ver. 413. ποτὶ] *Al.* προτὶ.

Ver. 415. ποτιδέγμενοι] *Al.* προτιδέγμενοι.

Ver. 416. Ἰδαῖος·] Qua ratione, Ἰδαῖος, hic ultimam producat; item, ἀγέμεν, ver. 418. et 420. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
Ὤτρυνον νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
  Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο,
Οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
Ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
Ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα,
Δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἁμαξάων ἐπάειραν.
Οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας· οἱ δὲ σιωπῇ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν ποτὶ Ἴλιον ἱρήν.

Utrumque *ad opus*, *alii* ad cadavera advehenda, alii vero ad lignandum:
Argivi item ex-altera-parte bonis-transtris-instructis a navibus
Properabant, *alii* ut cadavera adveherent, alii vero lignatum.
  Sol quidem dein recens percutiebat *radiis* arva,
Ex leniter-fluente profundo Oceano,
Cœlum ascendens: illi vero occurrebant sibi invicem.
Tunc dignoscere difficile erat virum quemque *in mortuis:*
Sed aqua abluentes tabum sanguinolentum,
Lacrymas calidas fundentes, curribus imposuerunt.
Neque sinebat flere Priamus magnus: illi igitur silentio
Cadavera rogo cumulatim-imponebant, mœrentes corde:
Quum vero igne cremassent, redierunt ad Ilium sacram.

429 Προτί] MS. edd. vett. præter T.

Ver. 417. τοὶ δ' ὀπλίζοντο μάλ' ὦκα, — μεθ' ὕλην· Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν] Virgil.

—— et pace sequestra
Per sylvas Teucri, mixtique impune Latini
Erravere jugis. ——— *Æn.* XI. 133.

Ver. 418. μεθ' ὕλην·] Vide supra ad γ'. 151.

Ver. 421. ἀρούρας,] Vide supra ad ζ. 142.

Ver. 422. ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο,] Ἀκαλαῤῥείταο δὲ, ἔχει τινὰ ἔμφασιν τῆς πλημμυρίδος ἐχούσης τὴν ἐπίβασιν πραεῖαν, καὶ οὐ τελέως ῥοώδη. *Strabo*, lib. I. p. 9. Ἐπὶ τοῦ βραδυκινήτου στοιχείου τοῦ ὕδατος, — ὅπου μὲν, τὸ ἠρεμαῖον δηλῶν τῆς ἐπιῤῥοῆς· φησὶν οὖν. "Ἐξ ἀκαλαῤῥείταο —·" ὅπου δὲ, τὴν αἰτίαν ἐμφαίνων τῆς βραδυκινησίας· λέγει γὰρ, "βαθυῤῥόου ὠκεανοῖο." *Aristid. Quintilian. de Musica*, lib. II. p. 81.

Ver. 428. Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον,] Constituere pyras; huc corpora quisque suorum
More tulere patrum; subjectisque ignibus atris
Conditur in tenebras altum caligine cœlum.
Æn. XI. 185.

Ver. 429. ποτὶ] *Al.* προτί.

Ver. 430. Ὣς δ' αὕτως ἑτέρωθεν — Ἀχαιοὶ Νεκροὺς] Virgil.

Nec minus et miseri diversa in parte Latini
Innumeras struxere pyras; ——
—— confusæque ingentem cædis acervum
Nec numero nec honore cremant. ——
Mœrentes altum cinerem et confusa ruebant
Ossa focis, tepidoque onerabant aggere terræ.
Æn. XI. 203.

Ver. 431. ἀχνύμενοι] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 433. Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠὼς,] Virgil.

Ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ·
Ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Ἦμος δ' οὔτ' ἄρ πω ἠὼς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νὺξ,
Τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
Τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
Ἄκριτον ἐκ πεδίȣ· ποτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,
Πύργους θ' ὑψηλȣ̀ς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.
Ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
Ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν.

Similiter etiam ex-altera-parte bene-ocreati Achivi
Cadavera rogo cumulatim-imponebant, mœrentes corde:
Iisque igne crematis, redierunt cavas ad naves.
Cum vero nondum *esset* aurora, sed adhuc sublustris nox,
Tum circa pyram lecta surrexit manus Achivorum;
Tumulum autem circa eam unum fecerunt egressi
Omnibus-communem extra campum: juxtaque ipsum murum ædificarunt,
Turresque altas, propugnaculum naviumque et ipsorum.
In eis autem portas fecerunt bene coagmentatas,
Ut per illas equestris via esset:
Exterius autem profundam prope illum fossam foderunt,
Latam, magnam; inque *ea* vallos defixerunt.

437 Πύργους ὑψηλοὺς] MS. Fl. A. J. T. quod male neglectum est, debetque in textum revocari: cum nihil sit, quod copulam desideret.

Aurora interea miseris mortalibus almam
Extulerat lucem. —— *Æn.* XI. 182.

Ibid. ἀμφιλύκη νὺξ] Ὅτι πᾶσίν ἐστι σκότος, ὁ λύκος βλέπει. Ἔνθεν τοι καὶ Λυκόφως κέκληται ὁ καιρὸς οὗτος τῆς νυκτός — Δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος λέγειν ἀμφιλύκην νύκτα, καθ' ἣν ἤδη βλέποντες λύκοι βαδίζουσιν. *Ælian. de Animal.* lib. X. c. 26. "Prisci Græcorum primam lucem, quæ "præcedit Solis exortus, λύκην appel- "laverunt, ἀπὸ τοῦ λευκοῦ. Id temporis "hodieque λυκόφως cognominant. De "quo tempore, ita Poëta scribit, — ἀμ- "φιλύκη νύξ. Idem Homerus, — Ἀπόλ- "λωνι λυκηγενέϊ, — quod significat, τῷ "γεννῶντι τὴν λύκην, id est, qui generat "exortu suo lucem. (*Vide supra ad* δ'. "101.) — Annum quoque vetustissimi "Græcorum λυκάβαντα appellant, τὸν "ἀπὸ τοῦ λύκου, id est *Sole*, βαινόμενον καὶ "μετρούμενον. Λύκον autem *Solem* vocari, "etiam Lycopolitana Thebaïdos civitas "testimonio est; quæ pari religione *Apol-* "*linem*, itemque *Lupum*, hoc est, λύκον "colit; in utroque *Solem* venerans." *Macrob. Saturn.* lib. I. c. 17.

Ver. 434. κριτὸς] Vide supra ad α'. 309. et 314.

Ver. 436. ἐκ πεδίου·] Ver. 337. scriptum est, ἐν πεδίῳ. Quo tamen et ipso in loco *Eustathius* videtur legisse, ἐκ πεδίου. Nam et istic ita commentatur; ἔξω που τῆς πεδιάδος, πλὴν οὐ πάνυ μακράν. Vide et supra ad ζ'. 252.

Ver. 437. εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν.] Vide supra ad ver. 338. Cæterum hoc in loco scribit *Barnesius*, αὐτῶν. *Clark*. MS. et omnes edd. vett. habent αὐτῶν. αὐτῶν

Ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοὶ, πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
Θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
Ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
Οὐχ ὁράας δ', ὅτι αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
Τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς·
Τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ, τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων

Sic quidem laborabant comantes Achivi.
Cæterum dii, apud Jovem sedentes fulgurum-auctorem,
Admirabundi spectabant magnum opus Achivorum ære-loricatorum.
Eosque inter loqui orsus est Neptunus concussor-terræ;
" Jupiter pater, ecquis est mortalium in immensa terra,
" Qui posthac immortalibus mentem et consilium *suum* dicat?
" Non vides vero, quomodo rursum comantes Achivi
" Murum struxerint pro navibus, circumque fossam
" Duxerint, neque diis dederint inclytas hecatombas?
" Hujus profecto gloria erit, quacunque diffunditur lux;
" Illius autem obliviscentur, quem ego et Phœbus Apollo

447 ἐνίψει,] MS. 448 Οὐχ ὁράας, ἔτι δ' αὖτε] MS. ut edd. vett. præter Turneb, nisi quod ἔτι habent. v. not. 451 ἐπισκίδναται' ἠώς] MS.

est in quibusdam recentioribus ut Schreveliana, quod temere secutus est *Barnesius*. *Ern.*

Ver. 438. 439. εὖ ἀραρυίας, — ἱππηλασίη] *Al.* ἐπ' ἀραρυίας, — ἱππηλασίη. *Clark.* In ἱππηλασίη, MS. et edd. vett. consentiunt,

Ver. 440. Ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν] Vide infra ad ver. 449.

Ver. 444. Θηεῦντο μέγα] Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 446. ἀπείρονα γαῖαν,] Virgil.

——— vastæ ——— terræ. *Æn.* X. 57.

Ver. 447. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α'. 398.

Ibid. νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;] Duplicem horum verborum explicandi rationem affert *Eustathius:* Ut accipiantur scilicet vel ἀποφατικῶς, *sine* interrogatione; Εἰσί τινες ἔτι, καὶ μετὰ τοὺς Τιτᾶνας ἐκείνους καὶ τοὺς γίγαντας, οἳ κακολογήσουσι καὶ βλάψουσιν ἡμᾶς, εἴπερ οἱ Ἀχαιοὶ τοιαῦτα δρῶσι δίχα ἡμῶν. Vel, *cum* interrogatione, Ἆρα δή ἐστί τις περὶ γῆν, ὃς ἐνίψει (τουτέστιν ἐνίσπῃ) βουλὴν οἰκείαν ἡμῖν τοῖς θεοῖς, λόγῳ μαντείας, ἢ καὶ θύσει; εἴπερ οἱ Ἀχαιοὶ οὕτω τειχίζουσι, μήτε μαντευσάμενοι, μήτε θύσαντες. Posteriorem explicandi rationem secuti sunt Recentiores: Priorem præfert *Eustathius*, τάτ' ἄλλα, καὶ ὅτι τὸ ἐνίψει οὐχ ἁπλῶς δηλοῖ τὸ ἐνίσπῃ, ἤγουν ἐρεῖ, ἀλλὰ τὸ κακολογήσει. *Mihi* ita videtur: utique si *Eustathii* sententia vera esset, jam neque illud τις [ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν] satis venuste positum; neque amplificationem istam, ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, recte interjectam; neque istud, ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει, satis id significanter dicere, quod sit *ita κακολογεῖν καὶ βλάπτειν θεοὺς, quomodo* eos Titanes et Gigantes ἐκακολόγησαν καὶ ἔβλαψαν. *Clark.* Schol.

Ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
Ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
Ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
Σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσον τ' ἐπικίδναται ἠώς.
Ἄγρει μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Τεῖχος ἀναῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
Ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.

" Heroi Laomedonti ædificavimus-circa-urbem, malis-exerciti-laboribus."
Hunc autem graviter indignatus allocutus est nubes-cogens Jupiter;
" Papæ, terræ-concussor late-potens, quale *hoc* dixisti?
" Alius utique aliquis deorum hoc reformidasset *opus* excogitatum,
" Qui te multo imbecillior manibusque animisque:
" Tua vero certe gloria *tibi* erit, quam-late diffunditur lux.
" Age porro, cum retro comantes Achivi
" Abierint cum navibus dilectam in patriam terram,
" Murum deturbatum hunc quidem in mare totum demergito:
" Postea autem littus magnum arena obtegito,
" Ut adeo ingens murus evanescat Achivorum."

461. Καταχεῦσαι] MS. ut alibi. 465 δύσετο τ'] MS. R.

Lips. pariter utramque interpretationem habet: priorem prope iisdem verbis. Sed primam incipit: ἢ ἀποφαντικῶς etc. Deinde interposita interpretatione varia verborum κατ' ἀπείρονα γαῖαν, ἐνίψει interpretatur, ἀνακοινώσεται διὰ θυσιῶν, συνεργοὺς αὐτοὺς θέλων λαβεῖν. Et hæc est vera interpretatio. In textu autem lectio hæc est: ἐνίψει, οὐχ ὁράᾳς; ὅτι δ' αὖτε etc. cui simile est v. 459. Et hæc lectio MS. haud dubie vera est. οὐχ ὁράᾳς solet interrogative et nude poni et in parenthesi. Sensus est: Nemo nos posthæc mortalis consulet et precibus adibit, quando, ut vides, Græci rursus mœnibus circumdant naves etc. *Ern.*

Ver. 448. Ζεῦ πάτερ, — Οὐχ ὁράᾳς δ',] Virgil.

Jupiter omnipotens, ——
Aspicis hæc? —— *Æn.* IV. 206, 208.

Ibid. αὖτε] *Rursum;* post nostrum scilicet dirutum.

Ver. 449. ἐτειχίσσαντο] Ita edidit *Barnesius:* Recte, ut mihi quidem videtur. Nam ἐτειχίσαντο antepenultimam necessario corripit. Vide supra ad α'. 140.

Ibid. ἀμφὶ δὲ τάφρον Ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι] Virgil.

—— Quibus hæc medii fiducia valli,
Fossarumque moræ, leti discrimina parva,
Dant animos; annon viderunt mœnia Trojæ
Neptuni fabricata manu considere in ignes?
Æn. IX. 142.

Ver. 454. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 456. Ἄλλος κέν τις] Non vacat istud, κέν. Eam enim fere vim habet, ac si latine dicas, *Utique alius aliquis;* vel; *Alius sane aliquis.*

Ver. 458. Σὸν δ' ἤτοι] *Al.* Σὸν δή τοι· et, Σοὶ δ' ἤτοι.

Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
Βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
Νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,
Πολλαί, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
Τόν ῥ' ἔτεχ' Ὑψιπύλη ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
Χωρὶς δ' Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
Δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσιν,
Ἄλλοι δ' ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
Παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Δαίνυντο· Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ' ἐπίκουροι.
Παννύχιος δέ σφιν κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς,
Σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει·

Sic illi quidem talia inter se colloquebantur:
Occidit vero sol, absolutumque est opus Achivorum.
Boves autem mactabant per tentoria, et cœnam sumebant.
Naves porro e Lemno appulerunt, vinum vehentes,
Multæ, quas miserat Jasonides Eunëus,
Quem peperit Hypsipyle ex Jasone pastore populorum.
Seorsum autem Atridis, Agamemnoni et Menelao,
Dederat Jasonides muneri-ferendum vinum mille mensuras.
Inde utique vinum-emebant comantes Achivi,
Alii quidem ære, alii autem splendido ferro,
Alii autem pellibus, alii vero ipsis bobus,
Alii demum mancipiis; apparabantque convivium lætum.
Per-totam-noctem quidem deinde comantes Achivi
Epulabantur; Troës vero per urbem, et socii.
Pernox vero ipsis mala moliebatur providus Jupiter,
Terribiliter tonans; illos autem pallidus timor cepit:

476 παννύχιοι τὴν] A. 2. 3. J.

Ver. 462. ἠϊόνα μεγάλην] Qua ratione, ἠϊόνα, hic ultimam producat; item δὲ, ver. 474. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 465. Δύσετο] Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 474. αὐτοῖσι βόεσσιν] *Al.* αὐτῇσι βόεσσιν, *Clark*. Sic habuit Schol. min. *Nam ait:* Ὁπόταν περὶ πλήθους θρεμμάτων διαλέγονται οἱ ποιηταί, κατὰ τὸ θηλυκὸν προφέρονται. Et sic volebat edi D. Heins. ad Silium XV. 259. *Ern.*

Ver. 478. μητίετα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 479. κτυπέων·] Vide supra ad ϒ. 455.

Ibid. ᾕρει] Vide supra ad ϒ. 492.

Οἶνον δ' ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
Πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
Κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Vinum autem ex poculis in terram fundebant, nec quisquam ausus est
Ante bibere, quam libasset præpotenti Saturnio.
Decubuerunt deinde, et somni donum ceperunt.

Ver. 481. λεῖψαι] Vide supra ad β'. 267.

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Θ΄.

Ὑπόθεσις τῆς Θ΄. ὉΜΗΡΟΥ Ῥαψῳδίας.

ΖΕΥ῀Σ ἀπαγορεύσας τοῖς θεοῖς μηδετέρῳ βοηθεῖν τῶν στρατῶν, ἐπὶ τὴν Ἴδην κατέρχεται· καὶ πρότερον ἴσον μαχομένους τοὺς Ἕλληνας, ἐλάττονας τῶν Τρώων καθίστησιν. Ἥραν δὲ καὶ Ἀθηνᾶν ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Ἕλλησιν ἐξιούσας ἐπίσχει Ἶρις, Διὸς κελεύσαντος. Ἑσπέρας δὲ γινομένης, Ἕκτωρ ἐδημηγόρησεν ἐν τῷ πεδίῳ, ὥστε στρατοπεδεύεσθαι, καὶ πῦρ δι' ὅλης νυκτὸς καίειν.

ἌΛΛΗ.

ΖΕΥ῀Σ καλέσας εἰς ἐκκλησίαν τοὺς θεοὺς, ἀπαγορεύει μετὰ ἀπειλῆς, μηδετέροις τῶν μαχομένων βοηθεῖν· Ἀθηνᾶ δὲ αἰτεῖται παρ' αὐτοῦ, εἰ καὶ μὴ φανερῶς συγχωρεῖ αὐτῇ τὴν τοῖς Ἕλλησι βοήθειαν, κἂν γνώμην τινὰ αὐτοῖς ὑποθέσθαι, ὡς μὴ παντάπασιν ἀπόλωνται. Συμπεσόντων δὲ εἰς τὴν μάχην, τὰ μὲν πρῶτα ἰσοπαλὴς πόλεμος γίγνεται· μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Τρῶες βελτίους γίγνονται ῥοπῇ κατὰ Διὸς γνώμην, κεραυνοῦ πρὸ τῶν ἵππων τοῦ Διομήδους ἐνεχθέντος, καὶ τῶν ἀριστέων φοβηθέντων καὶ εἰς φυγὴν τραπέντων. Καὶ Ποσειδῶν μὲν, προτρεπούσης αὐτὸν Ἥρας βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν, ἀρνεῖται· ἀναθαῤῥησάντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, Τεύκρου πολλοὺς τοξεύσαντος, Ζεὺς πάλιν τὴν νίκην ἐπὶ τοὺς Τρῶας μεταφέρει. Ἀθηνᾶ δὲ καὶ Ἥρα, ὀλίγον τῶν Διὸς ἀπειλῶν φροντίσασαι, κατίασιν εἰς τὸν πόλεμον, βοηθήσουσαι τοῖς Ἕλλησιν· ἀλλὰ, Διὸς ἐπ' αὐτὰς Ἶριν πέμψαντος μετ' ἀπειλῆς, ὑποστρέφουσι. Καὶ τότε Ἕκτωρ πλησίον τῶν νεῶν ἐπαγαγὼν τοὺς Τρῶας, καὶ παῤῥησιασάμενος ἐπὶ τῇ νίκῃ, κελεύει αὐτοὺς πῦρ καίειν πρὸ τῶν νηῶν, καὶ φυλάσσειν, ὡς ἂν μὴ λάθωσιν Ἕλληνες φεύγοντες, διὰ τὸ ἡττῆσθαι, ἐς τὰς πατρίδας.

ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Θ'.

Ἐπιγραφαί.

Θεῶν ἀγορά· καὶ, κόλος μάχη.

Ἄλλως.

Θῆτα, θεῶν ἀγορὴ, Τρώων κράτος, Ἕκτορος εὖχος.

Ἄλλως.

Θῆτα δ' ἅπαντας ἔτρεψεν Ἀχαιοὺς Ἕκτορος αἰχμή.

ἨΩ'Σ μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν·
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·
Μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην

AURORA quidem croceo-peplo induta spargebatur totam per terram;
Jupiter vero deorum concionem habuit gaudens-fulmine,
Summo *in* vertice multa-cacumina-habentis Olympi:
Ipse autem illis concionabatur, dii vero simul omnes auscultabant;
" Audite me, omnesque dii, omnesque deæ,
" Ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet:
" Ne qua igitur fœmina dea hoc, neu quis mas

4 ὑπὸ] MS. pro ἅμα. Ibid. οἱ δ' ὑπὸ π. α.] R. 7 ἂν] abest MS.

Ver. 1. ἨΩ'Σ μὲν κροκόπεπλος] Virgil.

—— *croceum* linquens Aurora cubile.

Æn. IV. 585.

Alia ex *Virgilio* complura videas *supra* citata, ad α'. 477. Pulcherrima et illa; vim tamen vocabulorum, ῥοδοδάκτυλος et κροκόπεπλος, non assequuta est linguæ Romanæ angustia.

Ver. 2. 4. Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν — Αὐτὸς δέ σφ' ἀγόρευε,] Virgil.

Conciliumque vocat Divûm pater atque hominum rex
Sideream in sedem:——
Considunt tectis bipatentibus, incipit Ipse.

Æn. X. 2.

Ver. 4. ἅμα] *Al.* ὑπό.

Ver. 7. τόγε,] *Al.* τόδε.

Ver. 8. ἐμὸν ἔπος·] Qua ratione, ἐμὸν, hic ultimam producat; item, ἂν, ver. 21. et περὶ, ver. 25. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ' ἅμα πάντες
Αἰνεῖτ', ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.
Ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
Ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
Πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
Τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·

" Tentet rescindere meum verbum: sed simul omnes
" Assentimini, ut celerrimè perficiam hæc opera.
" Quemcunque vero ego seorsum deorum ultroneum intellexero
" Profectum, ut vel Trojanis auxilium ferat, vel Danais;
" Sauciatus indecore redibit in Olympum:
" Aut ipsum correptum projiciam in Tartarum tenebrosum,
" Procul valde, ubi profundissimum sub terra est barathrum,
" Ubi ferreæque portæ et æreum limen,
" Tantum infra Orcum, quantum cœlum distat à terra:

Ver. 12. Πληγεὶς] Vide supra ad γ'. 31.

Ver. 14. ἧχι] *Al.* ἔνθα.

Ibid. βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,] Ἄλλως τε μέγιστον τυγχάνει ὂν, καὶ διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς· τοῦτο ὅπερ Ὅμηρος εἶπε, λέγων αὐτὸ, " Τῆλε μάλ', ἧχι " βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον·" ὃ καὶ ἄλλοθι καὶ ἐκεῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρταρον κεκλήκασιν. — Οἳ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἁμαρτημάτων, — τούτους δὲ ἡ προσήκουσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθεν οὔποτε ἐκβαίνουσι. *Plato in Phædone.* Cæterum ingeniose hæc ad *Terram nostram*, e serenis *Lunæ* regionibus prospectatam, transfert *Plutarchus:* Ἐκείνους δ' ἂν [τοὺς ἐν τῇ σελήνῃ κατοικοῦντας] οἴομαι πολὺ μᾶλλον ἀποθαυμάσαι τὴν γῆν, ἀφορῶντας οἷον ὑποστάθμην καὶ ἰλὺν τοῦ παντὸς ἐν ὑγροῖς καὶ ὁμίχλαις καὶ νέφεσι διαφαινομένην ἀλαμπῆ καὶ ταπεινὸν καὶ ἀκίνητον χωρίον, εἰ ζῷα φύει καὶ τρέφει μετέχοντα κινήσεως, ἀναπνοῆς, θερμότητος. Κἂν εἴ ποθεν αὐτοῖς ἐγγένοιτο τῶν Ὁμηρικῶν τούτων ἀκοῦσαι, " Τόσσον ἔνερθ' ἀΐ- " δεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης," ταῦτα φήσουσιν ἀτεχνῶς περὶ τοῦ χωρίου τούτου λέγεσθαι, καὶ τὸν ᾅδην ἐνταῦθα καὶ τὸν τάρταρον ἀπῳκίσθαι, γῆν δὲ μίαν εἶναι τὴν Σελήνην *De facie in orbe Lunæ.*

Ver. 15. Ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,] Virgil.

Porta adversa ingens, solidoque adamante columnæ;
Vis nulla virûm, non ipsi excindere ferro
Cælicolæ valeant: stat ferrea turris ad auras.
Æn. VI. 552.

Ver. 16. Τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·] Quod *Homerus* hic audacter ἔνερθ' ἀΐδεω, *Hesiodus* multo languidius dixit ἔνερθ' ὑπὸ γῆς·

Τόσσον ἔνερθ' ὑπὸ γῆς, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης. *Theogon.* ver. 720.

Melius *Virgilius:*

———— tum Tartarus ipse
Bis patet in præceps tantum, tenditque sub umbras,
Quantus ad æthereum cœli suspectus Olympus.
Æn. VI. 577.

Ver. 18. Εἰ δ' ἄγε,] Non minus venuste dicitur ἄγε, quam ἄγετε: Vide supra ad ζ'. 376. Porro voculæ, εἰ, vis hujusmodi est: *Si dubitatis, agite etc.*

Ver. 19. Σειρὴν χρυσείην] Τὴν σειρὰν, inquit *Plato* in *Theæteto*, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸν ἥλιον Ὅμηρος λέγει καὶ δηλοῖ. Et ingeniose

Γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
Εἰ δ' ἄγε, πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες,
Σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες·
Πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·
Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
Αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
Σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο

" Cognoverit deinde, quanto sim deorum potentissimus omnium.
" Quin agite, periculum-facite Dii, ut sciatis omnes,
" Catena aurea de cœlo suspensa;
" Omnes autem ex ea pendete dii, omnesque deæ:
" At non traxeritis de cœlo in terram
" Jovem summum consiliarium, ne quidem si valde multum labore-contenderitis:
" Verum quando deinceps ego lubens voluero trahere,
" Cum ipsa utique terra traxero, ipsoque mari:
" Catenam quidem dein circa cacumen Olympi

23 ἐγὼν] Fl. A. J. 25 μὲν] Fl.

admodum conjicit *Popius*, *catenam auream* veteribus *Ægyptiis* Astronomiæ peritis *Vim* fuisse *Solis*, qua in Orbibus suis continerentur *Planetæ*. Cæterum vide supra ad α'. 399.

Ver. 20. Πάντες δ' ἐξάπτεσθε] Plerique hoc in loco, præcedenti κρεμάσαντες cum ἐξάπτεσθε conjuncta, voculam δὲ prorsus supervacaneam efficiunt, et in versionibus suis proinde omittunt. At hæc non est *Homeri* ratio. Vide tamen supra ad α'. 57. *Clark.* Sed in illa vulgari interpretatione melius omnia cohærent. Nam τὸ πειρήσασθε non est in τῷ κρεμάσαι, sed in τῷ ἐξάπτεσθαι e suspensa catena. Et illud δὲ non uno loco sic est apud Homerum, veluti eo, quem ipse profert. *Ern.*

Ver. 21. Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ'] Τὸ μὲν ὅλως ἀκίνητον, ὑπ' οὐδενὸς ἐνδέχεται κινηθῆναι· " Ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν" etc. *Aristot.* περὶ τῆς κοινῆς τῶν ζώων κινήσεως. *Barnesius*, minime ignarus qua ratione Syllaba ἂν produci hic posset, edidit tamen ex conjectura, Ἀλλ' οὐκ ἂν μ' ἐρύσαιτ', " *Idque adeo evidens*, inquit, *ut* " *non amplius sit dubitandum*." Attamen longe venustius reticetur istud, μέ.

Ver. 23. πρόφρων] Fuerunt qui legerent, πρόσσω. *Clark.* Scilicet, quia πρόφρων, quod alias in bonam partem dicitur, non videtur hic sententiæ convenire. Sed πρόφρων h. l. non est *lubens*, ut est in versione, aut *cupidus*, sed aut redundat, aut locus sic vertendus est: *At vero si me lubido capiat.* Et dicitur mox v. 40. in partem deteriorem. *Ern.*

Ver. 25. περὶ ῥίον Οὐλύμποιο] Cl. *Boivinius in Memoir. d' l' Acad. des Inscr. T. X. Diss.* 24. statuit, intelligi non montem Thessaliæ, sed cœlestem, cujus radices in cœlo, cacumen versus terram: nam alias non intelligi posse, qui catena de Olympi vertice suspensa pendeat ita in terram, ut hic describitur. Quod probat *Cl. Riccius Diss. Hom. T. II.* p. 210. *Ern.*

Ver. 26. μετήορα] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 28. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ] Virgil.

—— olli obstupuere silentes,
Conversique oculos inter se atque ora tenebant.
Æn. XI. 120.

Δησαίμην· τὰ δέ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
Τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

" Alligavero: illa vero sublimia omnia pependerint.
" Tanto ego superque sum deos, superque sum homines."
Sic dixit: Hi autem omnes obmutuerunt silentio,
Orationem admirati: valde enim minaciter concionatus erat.
Tandem vero interlocuta est dea cæsiis-oculis Minerva;
" O pater noster, Saturnie, summe regum,
" Bene et nos scimus, quod tibi potentia vinci-nescia:
" Attamen Danaos lugemus bellicosos,
" Qui jam malo fato expleto perierint.
" Verum enimvero bello quidem abstinebimus, si tu jubes:
" Consilium vero Argivis suggeremus, quod proderit;
" Ut ne omnes pereant, irato te."
Hanc autem subridens allocutus est nubes-cogens Jupiter;

27 εἴμι ἀνθρ.] MS. 29 ἀγόρευσεν] MS. Fl. A. J.

Ver. 30. γλαυκῶπις] Vide supra ad α'. 206.

Ver. 31. Ὦ πάτερ ἡμέτερε,] Virg.

O pater, O hominum Divûmque æterna potestas. *Æn.* X. 18.

Ver. 32. Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν,] Pulcherrime hæc ex persona *Minervæ*, prudentiæ scilicet et sapientiæ antistitis. *Juno* si hic sit, quam diversa loquatur! Ut recte annotavit *Eustathius*.

Ibid. ὅ τοι] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 38. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 41. χαλκόποδ' ἵππω] Similiter *Virgilius*,

—— æripedem cervam, —— *Æn.* VI. 802.

Ver. 42. χρυσέῃσιν] Pronuntiabatur χρυσῆσιν, quomodo et scribi postea cœptum est. Vide supra ad β'. 268.

Ver. 43. γέντο δ' ἱμάσθλην] *Eustathius* ad ι'. 369. φίλτατος, φίντατος· ἦλθεν, ἦνθεν· ἔλετο, ἔντο, καὶ δωρικῶς γέντο· κέλετο, κέντο. Equidem crediderim potius ab inusitato quodam γένω, vel γέννω, vel γείνω deductam. Nam *Dorica* ista, quæ

Θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
Πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω
Ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν κομόωντε·
Χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
Χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπιβήσατο δίφρου.
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην,
Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
Αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,

"Bono-esto-animo, Tritonia, dilecta filia: neutiquam animo
"Serio loquor; volo autem tibi mitis esse."
Sic fatus, sub curru junxit æripedes equos
Celeriter-volantes, aureis jubis comantes:
Aurum autem ipse induit circa corpus; accepitque scuticam
Auream, scite-factam, suumque conscendit currum.
Scutica autem percussit, ut-inirent-cursum: iique non inviti volabant,
In medio inter terramque et cœlum stellatum.
Idam autem venit fontibus irriguam, matrem ferarum,
Ad Gargarum, ubi utique *erat* ei ager sacer altareque odoratum:
Ibi equos stitit pater hominumque deûmque,
Solutos curru, caliginemque multam circumfudit.
Ipse autem in verticibus sedit gloria exultans,

42 ἐθείρῃσι] MS. bene. 44 ἐπεμείβετο] MS. 45 ἀέκοντε] MS. 47 Ἴδαν] MS. edd. vett. 50 πολὺν] MS. ut 472. et alibi.

memorat *Eustathius*, recentiora videntur, et *Homero* (ut opinor) ignota.

Ver. 44. ἐπεβήσατο] Vulgg. ἐπεβήσετο. Vide supra ad β'. 35. et ad ε'. 109.

Ver. 46. Μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ] Vide supra ad ε'. 769.

Ver. 49. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,] Virg.

—— Divûm pater atque hominum Rex.
Æn. I. 69.

—— hominum sator atque Deorum.
Æn. XI. 725.

Ver. 50. κατὰ] *Al.* περὶ.

Ver. 51. ἐν κορυφῇσι καθέζετο — Εἰσορόων] Virg.

—— cum Jupiter æthere summo
Despiciens mare velivolum, terrasque jacentes,
Littoraque, et latos populos, sic vertice cœli
Constitit, et Libyæ defixit lumina regnis.
Æn. I. 227.

Sideream in sedem, terras unde arduus omnes,
Castraque Dardanidûm aspectat, populosque Latinos.
Æn. X. 3.

—— hominum sator atque Deorum
Observans oculis, summo sedet altus Olympo.
Æn. XI. 725.

—— fulva pugnas de nube tuentem.
Æn. XII. 792.

Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖ ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὡπλίζοντο
Παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
Χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
Πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
Σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
Χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
Ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.

Inspiciens Troumque urbem et naves Achivorum.
Interim jentaculum sumpserunt comantes Achivi
Raptim per tentoria, statimque post id armabantur.
Trojani item ex-altera parte per urbem armabantur
Pauciores: prompti tamen erant etiam sic pugna contendere,
Necessitate dura, proque liberis et pro uxoribus.
Omnes itaque aperiebantur portæ, forasque ruebant copiæ,
Peditesque equitesque; ingensque tumultus coortus est.
Hi autem cum jam in locum unum congredientes convenissent,
Commiserunt scuta, itemque hastas, et robora virorum
Æreis-thoracibus-indutorum: ac clypei umbonibus-muniti
Appropinquabant invicem: ingensque tumultus est coortus.

52 τε] abest Fl. A. J. R. 57 χρείῃ] MS. 61 καὶ μέν' ἀνδρῶν] MS.

Ver. 53. Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον] Vocula, ἄρα, nequaquam hic supervacua est; sed eleganter *connectit* quod erat supra dictum, (η'. 476.) Παννύχιοι μὲν ἔπειτα — Ἀχαιοὶ Δαίνυντο.

Ver. 57. πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.] Virg.

——— nunc conjugis esto
Quisque suæ tectique memor. Æn. X. 280.

Ver. 59. 63. ὀρώρει.] Vide supra ad δ'. 492. et β'. 810.

Ver. 60. Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα] Vide supra ad δ'. 446.

Ver. 64. Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε] Vide supra ad δ'. 450.

Ver. 65. Ὀλλύντων] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 68. Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν] Virg.

—— medios cum Sol accenderit æstus.
Georgic. IV. 401.

—— medium Sol igneus orbem
Hauserat. ——— Ibid. 426.

Sol medium cœli conscenderat igneus orbem.
Æn. VIII. 97.

Ibid. ἀμφιβεβήκει] Vide supra ad α'. 37. et ad δ'. 492.

Ver. 69. Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·] Virg.

Jupiter ipse duas æquato examine lances
Sustinet, et fata imponit diversa duorum;
Quem damnet labor, et quo vergat pondere letum. Æn. XII. 725.

Inferiorem hic Virgilium Homero ob-

Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
Ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ἕλκε δὲ μέσσα λαβών, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.
Αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
Ἑζέσθην· Τρώων δὲ, πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ

Tum vero simul ejulatusque et jactantia erat virorum,
Perdentiumque et pereuntium: fluebat autem sanguine terra.
Quamdiu quidem tempus matutinum erat, et crescebat sacra dies,
Tamdiu valde utrosque tela attingebant, cadebatque populus:
Quum vero sol medium cœlum conscendisset,
Tum utique aureas pater attollebat lances:
Imposuitque duo fata longum-somnium-adferentis mortis,
Troumque equitum et Achivorum ære-loricatorum:
Sustinuitque medias prehensas: inclinata est autem fatalis dies Achivorum.
Utique Achivorum fata in terra alma
Considebant; Troum vero, ad cœlum latum sublata-erant.
Ipse autem ex Ida magnum tonabat, ardensque

65 Ὀλύντων] MS. 76 κατὰ λαὸν] Fl. A. J.

servavit Macrobius, eo quod Homerus hæc, jam antequam appareret utram in partem propenderet victoria; Virgilius autem eadem sero dicat, postquam et prævisum et prædictum fuisset (Æn. XII. 149. 150.) Turnum utique periturum. "Hæc autem ratio fuit non æquandi om- "nia, quæ ab auctore transcripsit, quod "in omni operis sui parte alicujus Ho- "merici loci imitationem volebat inse- "rere, nec tamen humanis viribus illam "divinitatem, ubique poterat æquare. — "Sed hæc et alia ignoscenda Virgilio, "qui studii circa Homerum nimietate "excedit modum, et revera non poterat "non in aliquibus minor videri, qui per "omnem poësin suam hoc uno est præ- "cipue usus archetypo. Acriter enim in "Homerum oculos intendit, ut æmulare- "tur non modo magnitudinem, sed et "simplicitatem, et præsentiam orationis, "et tacitam majestatem. Hinc diver- "sarum inter heroas suos personarum "varia magnificatio; hinc deorum inter- "positio; hinc auctoritas fabulosorum; "hinc affectuum naturalis expressio; hinc "monumentorum persecutio; hinc para- "bolarum exaggeratio; hinc torrentis "orationis sonitus; hinc rerum singula- "rum cum splendore fastigium." *Macrob.* lib. V. cap. 13.

Ver. 75. ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ Ἧκε σέλας — οἱ δὲ ἰδόντες θάμβησαν,] Non modo tempore meridiano, ver. 68. sed et cœlo, ut videtur, sereno.

Ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
Θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
Ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
Οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος·
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
Οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῷ
Δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Ἄκρην κακκορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
Κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ·

Misit fulgur in exercitum Achivorum: illi autem conspicati
Obstupuerunt, et omnes pallidus timor cepit.
Tum vero nec Idomeneus ausus est manere, nec Agamemnon,
Neque duo Ajaces manserunt, famuli Martis:
Nestor autem solus mansit Gerenius, custos Achivorum,
Minime volens, sed equus debilitatus erat; quem percusserat sagitta
Nobilis Alexander, Helenæ vir pulchræ-comas,
Summo in vertice, ubi scilicet primi crines equorum
Cranio innascuntur; maxime autem lethalis est *locus*.
Dolore itaque correptus erigebatur, sagitta enim ad cerebrum penetrarat;

79 θεράποντι] T. quod non spernam, si ante sit Αἴαντι, ut habet Scholiastes MS. Lips. quæ lectio potuit mutari, quod versus non constare videretur,

Ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
Odyss. υ'. 113.

——— cœlo ceciderunt plura sereno
Fulgura. ——— *Georgic.* I. 487.

——————— Diespiter
Igni corrusco nubila dividens
Plerumque, *per purum* tonantes,
Egit equos volucremque currum.
Horat. Carm. I. 34.

Ver. 77. καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.] Virgil.

Tum vero tremefacta novus per pectora cunctis
Insinuat pavor. ——— *Æn.* II. 228.

——— Dii me terrent, et Jupiter hostis.
Æn. XII. 895.

Ver. 78. οὔτ' Ἀγαμέμνων,] *Al.* οὐδ' Ἀγαμέμνων. Quod, hoc in loco, minus εὔφωνον.

Ver. 81. τὸν βάλεν ἰῷ ——— Ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο,] Virg.

——————— inter
Bellatoris equi cava tempora conjicit hastam.
Tollit se arrectum quadrupes, et calcibus auras
Verberat, effusumque equitem super ipse sequutus
Implicat, ejectoque incumbit cernuus armo.
Æn. X. 890.

Hastam intorsit equo, ferrumque sub aure reliquit:
Quo sonipes ictu furit arduus, altaque jactat,
Vulneris impatiens, arrecto pectore crura.
Æn. XI. 637.

Ver. 82. Ἀλέξανδρος, Ἑλένης] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 83. ὅθι τε πρῶται τρίχες —, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν·] Λεπτότατον τὸ ὀστοῦν, (ὡς κατὰ μέγεθος) ἔχουσιν [οἱ ἵπποι] περὶ τὸν ἐγκέφαλον, τῶν ἄλλων. Τεκμήριον δ', ὅτι καίριος ἡ πληγὴ ἡ εἰς τὸν τόπον τοῦτον γίνεται τούτοις. Διὸ καὶ Ὅμηρος οὕτως ἐποίησεν "Ἵνα τε τρίχες ἵππων Κρανίῳ ἐμπεφύασι, "μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι." *Aristot.* περὶ

Σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
Ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
Φασγάνῳ ἀΐσσων· τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
Ἦλθον ἀν' ἰωχμὸν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὡς, ἐν ὁμίλῳ;
Μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.

Conturbabatque equos, volutans se circa ferrum.
Porro dum senex equi *hujus* lora abscindebat
Gladio insurgens; interim Hectoris veloces equi
Venerunt per turbam-insequentium, audacem aurigam ferentes
Hectorem: atque tum senex vitam perdidisset,
Nisi illico animadvertisset pugna strenuus Diomedes:
Horrendum autem clamavit, adhortans Ulyssem;
"Nobilissime Laërtiade, solertia-pollens Ulysse,
"Quo fugis, tergo obverso, ignavus veluti, in turba?
"*Cave*, nequis tibi fugienti tergo hastam infigat.

83 κακορυφὴν] MS. a manu prima, sed manus sec. superscripsit alterum κ. sic ante ὀλύντων et alia. 84 ἐπὶ] MS. male. 87 ἀπέτεμνε] MS. F. A. J. T. 89 φέροντες] MS.

ζώων γενέσεως, lib. V. c. 5. (Ubi in transcursu notandum, quod hodie scriptum est ἔθι τι, *Aristotelem* legisse ἵνα τι.) Virgilius:

——— qua fata celerrima. ———

Æn. XII. 507.

Ver. 85. ἀνέπαλτο,] Ex verbo, ἀναπάλλομαι· ut recte annotavit *Barnesius*. Nam ex ἄλλομαι fit ἆλτο.

Ver. 86. κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.] Scholiastes, περὶ τῷ σιδήρῳ τῶν ἐπισώτρων, ὅ ἐστι, τῶν κανθῶν. At *Eustathius*, περὶ χαλκῷ, τῷ τοῦ οἰστοῦ σιδήρῳ δηλαδή.

Ver. 87. ἀπέταμνε] *Al.* ἀπέτεμνε. Minus recte. Εἰ δὲ καὶ ἦν εἰπεῖν [ἀπέτεμνε] κοινότερον, ἀλλ' Ὅμηρος τὴν κατ' αὐτὸν Ἰάδα γλῶσσαν τιμᾷ, τὸ τέμνειν τάμνειν λέγουσαν. Porro singularem hic vim habet *tempus* illud *imperfectum:* Τὸ δὲ "ἀπέ"ταμνεν," inquit *Eustathius*, ἀστείως εἴρηται, κατὰ τὴν παρατήρησιν τῶν παλαιῶν. Οὐ γὰρ δυνάμενος ὁ οὕτω γέρων ταχὺ ἀποταμεῖν, ἀπέταμνε κατ' ὀλίγον ἐν Παρατάσει Χρόνου, καίτοι μὴ ἀνειμένος, ἀλλ' ἀΐσσων, ὅ ἐστι πάνυ σπεύδων. Similiter *Scholiastes:* Δεινός ἐστιν Ὅμηρος, καὶ διὰ μιᾶς λέξεως ὅλον τὸν ἄνδρα σημαίνειν. Διὰ γὰρ τοῦ "ἀπέταμ"νε," τὴν ἀσθένειαν τοῦ γέροντος δηλοῖ, καὶ ἐντεῦθεν τὸ βραδὺ τῆς ἐνεργείας. Πρεπηκόντως οὖν ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου ἐχρήσατο τῷ Παρατατικῷ χρόνῳ, εἰπὼν τὸ "ἀΐσσων." Ἐπὶ δὲ τοῦ νέου Αὐτομέδοντος, τῷ Συντελικῷ, εἰπὼν, "αἶξε" καὶ "ἀπέκοψε," συντόμως τὸ πρᾶγμα ἐδήλωσεν. Et *Tatianus:* Νέστορα μὲν, — τῶν ἵππων τὰς παρηορίας βραδέως ἀποτέμνοντα διὰ τὸ ἄτονον καὶ νωθὲς τῆς ἡλικίας, θαυμάζεσθαι. *Orat. ad Græcos* §. 51.

Ver. 91. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 94. μετὰ νῶτα βαλὼν, κακὸς ὡς, ἐν ὁμίλῳ;] Editor eruditus *Ciceronis dialogo*-

Ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλὰ παρήϊξεν κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ', αὐτός περ ἐὼν, προμάχοισιν ἐμίχθη·
Στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί·
Σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
Ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.
Ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
Οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
Κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην, μήστωρα φόβοιο.
Τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ

" Quin mane, ut a sene propellamus trucem virum."
Sic dixit: At non exaudivit patiens nobilis Ulysses,
Verum raptim-præteriit cavas ad naves Achivorum.
Tydides autem, solus licet existens, primis-pugnatoribus mixtus est:
Stetitque ante equos Neleïdæ senis,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
" O senex, certe valde jam te juvenes premunt bellatores:
" Tua utique vis soluta est, gravisque te senecta persequitur:
" Debilis autem tibi famulus, segnesque tibi equi.
" Verum age, meos currus conscende; ut videas
" Quales Troii equi, periti per-campum
" Rapide valde huc et illuc insequi et fugere;
" Quos nuper ab Ænea cepi artifice fugandi-*hostes*.
" Istos quidem *tuos* famuli, *tuus et meus*, curent: hos vero nos

97 οὐδ' ἄκουσε] MS. 98 παρήϊξε] MS. recte. 108 μήστωρε] MS. A. 2. 3. J. ut ad equos referatur. Eandem lectionem memorat Eustathius, sed valde falli ait, qui hanc lectionem sequantur.

rum de Oratore, ad lib. II. §. 72. legendum hic conjicit. — μετὰ νῶτα βαλὼν σώκος, ὥς ἐν ὁμίλῳ Μήτις τοι *etc*. Sed multo elegantius est, ut ἐλλειπτῶς dicatur, ὅρα ἵνα μή σε φεύγοντα τις πλήξῃ. Quomodo interpretatus est *Eustathius*.

Ver. 95. μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.] Non, ἐν μεταφρένῳ πήξῃ· sed, μεταφρένῳ ἐμπήξῃ.

Ver. 97. πολύτλας — Ὀδυσσεὺς,] Virgilio, *infelicis Ulyssei*. Horatio, *patientis Ulyssei*.

Ver. 103. λέλυται,] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 105. ἐπιβήσεο,] Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 108. Οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην,] Οὓς Αἰνείαν ἀφειλόμην· Constructio similis atque illa, — Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα· ο'. 462. Et *Odyss.* λ'. 201. 202. Ἀλλά με σός τε πόθος — μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα. Et alibi non semel.

Ver. 110. ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν,] Ita

Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
Εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
"Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
Ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ·
Τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην.
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία σιγαλόεντα·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο·
Τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
Υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου Ἠνιοπῆα,
Ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τέ.

"Trojanos in equûm-domitores dirigamus, ut et Hector
"Sciat, an et mea hasta insaniat in manibus."
Sic dixit: neque non obsecutus est Gerenius eques Nestor.
Nestoreas quidem postea equas famuli curabant
Fortes Sthenelusque et Eurymedon virtutis-amans:
Hi autem ambo Diomedis currum conscenderunt.
Nestor autem in manus sumpsit habenas miro-artificio-factas;
Percussitque scutica equas, celeriterque Hectorem prope fuerunt:
Hunc porro recta irruentem telo-petiit Tydei-filius:
Et ab eo quidem aberravit; sed aurigam famulum,
Filium magnanimi Thebæi Eniopeum,
Equorum habenas tenentem, percussit pectus juxta mammam;
Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi
Veloces: ejus autem ibi soluta est animaque roburque.

110 ἱπποδάμοισι] MS. 114 τε] abest a Fl. 116 φοινικόεντα] Fl. A. J. 123 Hic versus in MS. omissus, a manu secunda scriptus est in margine.

optime restituit *Barnesius* ex MS. *Al.* ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἰθύνομεν. Male. Neque enim in his ulla est licentia. *Clark.* MS. L. ἱπποδάμοισι ἰθ. unde patet, primum vitium ortum esse a temere duplicato iota. *Ern.*

Ver. 111. δόρυ μαίνεται] Vide supra ad δ'. 126.

Ver. 112. ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 116. σιγαλόεντα·] *Al.* φοινικόεντα. Quod pronunciabatur φοινικοῦντα; Nam secundam necessario producit: Neque in his ullus unquam licentiæ locus.

Ver. 118. μεμαῶτος] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ibid. ἀκόντισε] Vide supra ad α'. 140. 309. 314.

Ver. 119. Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· etc.] Hic non assequor quam vim habeat ῥα. An insertum est ad fulciendum versum, qui videbatur non constare? At constat.

Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασὺν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
Ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο·
Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες·
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν,
Καδδὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
Δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·
Τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφιν·

Hectorem vero gravis dolor operuit animum propter aurigam:
Hunc quidem dein sivit, tametsi dolens sodalis *gratia*,
Jacere; ipse autem aurigam quærebat audacem: neque sane diutius
Equi indigebant rectore; statim enim invenit
Iphitidem Archeptolemum audacem, quem tunc equos
Pedibus-veloces conscendere fecit, deditque ei habenas in manus.
Tum vero ingens-clades fuisset, et exitialia facinora edita fuissent:
Quin et conclusi-fuissent-ut-in-stabulo *Trojani* in Ilium, ceu agni;
Nisi cito animadvertisset pater hominumque deûmque:
Tonans autem graviter, emisit candens fulmen,
Et ante equos Diomedis injecit in terram:
Terribilis autem flamma exorta est sulphuris ardentis;
Et equi territi consternabantur sub curru:

131 κεν] MS. 137 φύγον] MS. Fl. J. quod non spreverim.

sine illa litera, quia μὲν est in cæsura. Sed sic rursus est infra v. 302. 387. Tum esse porro debebat, τὸν δ' ἡνίοχον, sed versus non patitur. Et sæpe sic subjectum repetitur, ut mox 126. ὁ δ' ἡν. μ. θ. ubi sensus desiderabat ἄλλον δ' ἡ. μ. add. infr. v. 302. *Ern.*

Ver. 124. πύκασε] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 125. εἴασε,] Vide supra ad δ'. 42.

Ibid. ἀχνύμενός] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 126. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν] Qua ratione, ἔτι, hic ultimam producat; vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 128. ῥα τόθ'] Non supervacaneum est istud, ῥα. Nam eam fere vim habet, ac si latine dicas, *tum dein*, *tum utique*, *tum porro*, *tum igitur*, aut siquid simile.

Ver. 131. Καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες·] Ridicule hic Barnesius, "*Addendum videtur tale quid*, Τρῶες ὑπ' ἠνορέῃ Διομήδεος ἱπποδάμοιο." quo scilicet *Trojani soli*, non utique et *Hector*, ut repellerentur futurum fuisse dicatur. Quasi vero in urbem conclusi si fuissent *Tro-*

Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγεν ἡνία σιγαλόεντα·
Δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε·
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους.
Ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;
Νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
Σήμερον· ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
Δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο,
Οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας.

Nestoris autem e manibus fugerunt habenæ miro-artificio-factæ;
Timuitque ille animo, Diomedemque allocutus est;
" Tydide, age jam in fugam dirige solidos-ungulis equos.
" An non sentis, quod tibi a Jove non sequitur victoria?
" Nunc quidem enim huic Saturnius Jupiter gloriam præbet
" Hodie; postea rursus etiam nobis, si voluerit,
" Dabit; homo autem nequaquam Jovis mentem impedierit,
" Ne quidem fortissimus; quoniam *ille* longe potentissimus est."
Huic autem respondit deinde pugna strenuus Diomedes;
" Profecto hæc omnia, senex, recte dixisti:
" Sed ille gravis dolor *mihi* cor et animum incessit:
" Hector enim aliquando dicet, inter Trojanos concionans;
" Tydides a me fugatus se-recepit-ad naves.

144 φέρτερος] MS. ἐστιν] edd. vett.

jani, non utique et *Hector* una conclusus intelligeretur.

Ver. 132. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε] Vide supra ad α'. 544.

Ver. 133. Βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν,] Virg.

Hic pater omnipotens ter cœlo clarus ab alto
Intonuit, radiisque ardentem lucis et auro
Ipse manu quatiens ostendit ab æthere nubem.
Æn. VII. 141.

Ver. 135. φλὸξ] Vide supra ad β'. 267.

Ver. 137. σιγαλόεντα·] Vide supra ad ver. 116.

Ver. 140. γιγνώσκεις,] Alii scribunt, γινώσκεις. Quod perinde est. Prima enim ubique producitur.

Ibid. ὅ τοι] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio* et MS. Recte, ut mihi quidem videtur, et ad sententiam et ad venustatem. *Al.* ὅτι. De versione hoc in loco minus latina, vide supra ad α'. 537. *Clark.* Non male, mea sententia, sed non necessario. Nam ὅ nunc potest significare *quod*, ut infr. 362. sed et τοι intelligi potest, quod etiam in MS. L. supra scripsit Glossator, de ὅ post γινώσκειν pro *quod*, supra monui ad ι'. 435. *Ern.*

Ibid. ἐκ Διὸς οὐχ ἕπετ' ἀλκή;] Virgil.

——— Jupiter ipse
Auxilium solitum eripuit. ——— Æn. IX. 128.

Ver. 144. ἴφθιμος· ἐπεὶ] Qua ratione,

Ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες·
Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
Ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
Καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
Τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδ' ἔτραπε μώνυχας ἵππους,
Αὖθις ἀν' ἰωχμόν· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
Ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
Τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τυδείδη, περὶ μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσι·

" Sic aliquando gloriabitur; tunc mihi dehiscat lata terra."
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
" Hei mihi, Tydei fili bellicose, quale *verbum* dixisti!
" Etsi enim te Hector ignavum et imbellem dixerit,
" Attamen non credent Trojani et Dardanidæ,
" Et Trojanorum uxores magnanimorum clypeatorum,
" Quarum in pulvere dejecisti juvenes maritos."
Sic locutus in fugam vertit solidos-ungulis equos,
Retro in turbam *fugientium*: in *eos* autem Trojanique et Hector
Cum-clamore ingenti tela tristia fundebant.
Tum vero altum inclamavit ingens pugnam-expedite-ciens Hector;
" Tydide, præ *cæteris* quidem te honorabant Danai pernices-equites
" Sedeque, carnibusque, et plenis poculis:

151 γηρήνιος] A. 2. J. 163 ἀντ' ἐτέτυξο] MS. ἀντιτέτυξο] A. 2. 3. J.

ἰφθίμους, hic ultimam producat; item, ἰωχμὸν, ver. 158. et δὲ, ver. 179. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 148. Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει,] Ἀνδρειότατοι δοκοῦσιν εἶναι, παρ' οἷς οἱ δειλοὶ ἄτιμοι, οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἔντιμοι. Τοιούτους δὲ καὶ Ὅμηρος ποιεῖ, οἷον τὸν Διομήδην — "Ἕκτωρ "γάρ ποτε φήσει" etc. *Aristot. Ethic. Nicom.* Lib. III. cap. 11.

Ver. 150. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.] Vide supra ad γ'. 182.

Ver. 151. ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 153. Εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν] Virg.

Pulsus ego? aut quisquam — pulsum
Arguet? Iliaco tumidum qui crescere Tybrim
Sanguine, et Evandri totam cum stirpe videbit
Procubuisse domum, atque exutos Arcadas armis? *Æn.* XI. 392.

Ver. 156. ἐν κονίῃσι βάλες] Latine itidem recte dicas, *in pulvere dejicere*. Non quod *in pulvere*, idem ipsum sit, quod est alterum illud, *in pulverem;* (id quod plane ineptissimus sit qui dixerit;) sed quod, *in pulvere dejicere*, sit, *humi dejicere in pulvere;* quippe cum is, qui sit *in terram dejectus*, jaceat *in pulvere* necesse sit. Similiter, quod aiunt, *in Senatu venire*, est, *venire in curiam inter*

Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντετέτυξο.
Ἔῤῥε, κακὴ γλήνη· ἐπεὶ οὐκ, εἴξαντος ἐμεῖο,
Πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
Ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω.
 Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
Ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
Τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητίετα Ζεὺς,
Σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
 Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Γιγνώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων

" Nunc vero te ignominia-afficient; mulieris utique similis es.
" Abi-in-malam-rem, timida puella: quoniam minime, cedente me,
" Turres nostras conscendes, neque mulieres
" Abduces in navibus: prius tibi fatum dabo."
 Sic dixit: Tydides autem bifariam anxie-cogitavit,
Equosque convertere, et contra pugnare.
Ter quidem cogitavit mente et animo:
Ter vero ab Idæis montibus intonuit providus Jupiter,
Signum dans Trojanis, pugnæ alternantem victoriam.
Hector autem Trojanos hortabatur, alte vociferans;
 " Trojani, et Lycii, et Dardani comminus-pugnantes,
" Viri estote, amici, mementote autem strenuæ fortitudinis.
" Sentio utique, quod mihi lubens annuit Saturnius

170 τρὶς δ' ἀπ' Ἰδ.] Fl. A. J.

Senatores: In conspectu venire, est, *accedere ad aliquem in conspectu: Projicere globum in herba*, est, *globum in terram demissum provolvere in herba*. Vide quæ Nos hac de re ad *Cæsaris Commentar. de Bello Gallico*, lib. IV. §. 9. Item supra, ad α'. 593. *Clark*. Sed ibidem nos monuimus hæc esse argutiora, quam simplicitas linguæ ferat. *Ern*.

Ver. 160. Τῷ δ' ἐπὶ] Pessime hic Scholiastes interpolatus, (quem perpetuo sequutus est *Barnesius*, magno et venustatis et sententiæ ipsius detrimento;) τὸ ὅδε, τῷδε, τοῦσδε, *inquit*, ἄρθρον ἐστὶ συνθετικὸν, ἅπαντα δὲ σύνδεσμος, δέ. Sane in *Transitionibus* semper scribendum est, ὁ δὲ, τὸν δὲ, τῷ δέ. Quibus autem in locis usurpanda sint ista, ὅδε, τῷδε, τοῦσδε, ex orationis contextu est judicandum. Vide supra ad α'. 57. et ad γ'. 200.

Ibid. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 162. πλείοις δεπάεσσι] Male hic Editio *Wetsteniana*, (in qua Versio plerumque cæteris elegantior;) *crebrioribus poculis*. Quod utique non est πλείοσι, sed πλείοσι. *Clark*. Nam, ut Schol. MS. L. docet, πλείοις est a recto πλεῖος, πλείη, πλεῖον, quod est πλήρης. *Ern*.

Ver. 169. 170. Τρὶς μὲν — Τρὶς δ'] Virg.

Νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
Νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο
Ἀβλήχρ', οὐδενόσωρα· τόδ' οὐ μένος ἀμὸν ἐρύξει·
Ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
Μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
Ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους περὶ καπνῷ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε· [δῖε,
Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε
Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,

" Victoriam et magnam gloriam, at Danais exitium.
" Stulti, qui scilicet hos muros struxerunt
" Infirmos, contemnendos, qui non robur meum arcebunt:
" Equi vero facile fossam transilient quam *illi* foderunt.
" Verum quando jam naves ad cavas pervenero,
" Memoria aliqua tum ignis ardentis esto,
" Ut igne naves incendam, interficiam autem et ipsos
" Argivos apud naves, attonitos in fumo."
Sic fatus, equos adhortatus est, dixitque;
" Xantheque, et tu Podarge, et Æthon, Lampeque generose,
" Nunc mihi alimentorum præmia rependite, quæ permulta
" Andromache, filia magnanimi Eëtionis,

178 ἐμὸν] MS. F. A. J. T. 182 ἐμπρήσω] R. 183 abest a MS. manu prima. vid. not. Ibid. ὑπὸ] Fl. A. J. 188 παρὰ] MS.

Ter conatus erat ——
—— ter frustra —— *Æn.* VI. 700.—*Ern.*

Ver. 170. μητίετα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 175. Γιγνώσκω] Vide supra ad ver. 140.

Ibid. ὅτι] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 177. οἳ ἄρα δὴ] *Qui scilicet.* Ut adeo nequaquam supervacaneum sit istud, ἄρα δή.

Ver. 178. τόδ' οὐ] *Al.* τό γ' οὐ.

Ver. 183. Περὶ καπνῷ.] *Al.* ὑπὸ καπνῷ. Sed præstat vulgata Lectio, quæ fumo *circumdatos* depingit. *Clark.* Sed profecto durum est in h. l. περὶ sic accipi, aut dici. MS. L. totum versum non habet *in textu*, sed in fine paginæ adscriptus est a manu rec. Nec Scholiastes vestigium ejus habet. Et mihi videtur efficacior oratio, si versus hic abeit, et αὐτοὺς sit simpliciter. Videtur aliquis existimasse αὐτοὺς sic stare non posse, quia Argivorum nulla ante diserta mentio facta sit. *Ern.*

Ver. 184. Ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·] Virgil.

—— equum duci jubet; ——
—— alloquitur mœrentem, et talibus infit:
Rhœbe. —— *Æn.* X. 858.

Ver. 185. Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε, Νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον,] Fuerunt qui, propter dualia, ἀποτίνετον, ἐφομαρτεῖτον, et σπεύδετον, *duos* tantum equos crediderint, *Xanthum* et *Lampum*, duobus epithetis, πόδαργε et αἴθων, insignitos. Sed istam constructio-

Ὑμῖν πὰρ προτέροισι, μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
Οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
Ἢ ἐμοί, ὅςπερ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
Ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
Πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
Αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιϊν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
Δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην ἂν Ἀχαιοὺς
Αὐτονυχεὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη·
Σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·

" Vobis prioribus, suave *utique* triticum apposuit,
" Vino etiam immisto ad bibendum, quandocunque animus juberet,
" Quam mihi, qui ei juvenis maritus glorior esse.
" Verum insequimini et festinate; ut capiamus
" Clypeum Nestoreum, cujus nunc fama ad cœlum pervenit,
" Totum aureum esse, manubriaque et ipsum:
" Atque ab humeris Diomedis equûm-domitoris,
" Affabre-factum thoracem, quem Vulcanus elaboravit fabricans.
" Si hæc utique ceperimus, speraverim equidem Achivos
" Hac-ipsa-nocte naves conscensuros veloces."
Sic dixit glorians; indignata autem est veneranda Juno;
Et commovit se in solio, tremefecitque magnum Olympum:

190 ὅςπερ] MS. 196 κεν Ἀχαιοὺς] MS. Fl. A. J. 197 αὐτονυχὶ] Sch. adscripsit: τινὲς διὰ τοῦ ι γράφουσιν. 198 νεμέσσησε] Fl. A. J.

nem neque ullo modo fert ipse *verborum ordo*; neque aliunde quicquam est causæ, quominus *quatuor* hic intelligendi sint equi. *Tres* Nestori fuisse equos, liquet ex ver. 86. et 109. supra; ubi *unus* vulneratus reliquos conturbavit *binos*, παρήορος videlicet συνήορος. Sed et equorum τετραόρων nominatim meminit *Homerus*, *Odyss.* ν'. 81. Verba autem *dualia* recte hoc in loco usurpantur, eo quod equi *bis bini* essent, vel ἐν διῤῥυμίᾳ, vel συνήοροι duo, quam ξυνωρίδα appellabant; itemque duo παρήοροι. Alloquebatur igitur *Hector* δύο συστήματα, ut ait *Eustathius*, ἤγουν τὴν δεξιὰν συζυγίαν καὶ τὴν ἐξ ἀριστερῶν. *Clark.* Schol. MS. L. ait nonnullis repudiari primum versum, propter τὸ σὺ et propter numerum equorum. Nam currus militares apud Homerum semper esse bijuges, et poëtam uti dualibus. De duali numero idem respondet quod Eustathius habet. De quadrigis: id proprium esse Hectori, qui equestris rei peritissimus fuerit. *Ern.*

Ver. 186. ἀποτίνετον,] De hujus vocis prosodia, vide supra ad β'. 43.

Ver. 189. ἐγκεράσασα] Vide supra ad α'. 67.

Ibid. ὅτε] *Al.* ὅ τι.

Ver. 190. Ἢ ἐμοί, ὅςπερ οἱ] Qua ratione, ὅςπερ, hic ultimam producat, etiam extra cæsuram; vide supra ad α'. 51. n. 9.

Ver. 199. Σείσατο] Vide supra ad γ'. 141. Cæterum *Strabo* lib. VIII, p. 543. legit; Εἴσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ.

Καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι', εὐρυσθενὲς, ὐδέ νύ σοί περ
Ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
Οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγυσι
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βέλεο νίκην.
Εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
Αὐτῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι
Ἡμέας τὺς ἄλλυς, ἐπειὴ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλυς ἀγόρευον.

Et Neptunum, magnum deum, coram allocuta est;
“ Eheu, Terræ-quassator, late-potens, nonne tibi quidem
“ Pereuntium Danaorum miserescit in præcordiis animus?
“ Qui tamen tibi Helicenque et Ægas dona ferunt
“ Multaque et elegantia: tu itaque ipsis cupias victoriam.
“ Siquidem enim velimus, quotquot Danais fautores *sumus*,
“ Trojanos repellere, et coërcere late-sonantem Jovem,
“ Illic sane tunc tristaretur sedens solus in Ida.”
Hanc autem valde indignatus allocutus est rex Neptunus;
“ Juno in dicendo-audax, qualem hunc sermonem dixisti?
“ Non equidem ego velim cum Jove Saturnio pugnare
“ Nos alios, quoniam longe potentissimus est.”
Sic hi quidem talia inter se invicem loquebantur.

206. 207 Ζῆ] in fine versus 206. et in principio alterius Ν' αὐτῦ] MS. R. T. v. not. at Schol. adscriptum: γρ. ζήν. 208 In MS. adscriptum hoc Scholion ad ὀχθήσας· γρ. ἤ, καὶ Ὀππιανὸς ὀχθίζω, σφακίλω.

Ver. 203. Ὀλλυμένων] Vide supra ad γ. 260.

Ver. 203 Οἱ δέ τοι — δῶρ' ἀνάγυσι Πολλά τε καὶ χαρίεντα·] Virgil.

——————— tua larga
Sæpe manu multisque oneravit limina donis.
Æn. X. 619.

Ver. 206. εὐρύοπα Ζῆν',] Ineptissimum est, quod hic vulgo afferunt, εὐρύοπα *vocativum* pro *accusativo* positum: Id quod ne de *nominativo* quidem ulla ratione ferri potest. Vide supra ad α'. 175. et 498. Εὐρύοπα, hoc in loco, est ab εὐρύοψ. *Clark.* Notabilis hic est lectio notata e MS. et edd. quibusdam vett. Scholiastes MS. Lips. Ἐν ἀρχῇ τῦ στίχυ τὸ ν' θετέον, ὅτι τὸ πρὸ τῆς ἀποστρόφυ σύμφωνον, τῷ ἐπιφερομένῳ συνάπτεται φωνήεντι· μετὰ δὲ τὸ ν' ἡ στιγμὴ, καὶ μεταξὺ τῆς συλλαβῆς, καὶ μεταξὺ συναλοιφῆς καὶ ἐν ἀρχῇ τῦ στίχυ τοῖς ποιηταῖς πολλάκις ἡ στιγμὴ τίθεται. *Ern.*

Ver. 209. ἀπτοεπὲς,] *Al.* ἀπτοεπές· Ut sit, ἀπτόητε ἐν τῷ λέγειν. *Clark.* Sic habet MS. Lips. suprascripta glossa ἀπτόητε. Utramque lectionem commemorat etiam Schol. Lips. *Ern.*

Τῶν δ' ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργȣ τάφρος ἔεργε,
Πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιςάων
Εἰλομένων· εἶλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
Καί νύ κεν ἔπρησεν πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
Αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιȣ́ς.
Βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
Ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας

Græcis autem quod spatii *jam inde* ex navibus a muro fossa inclusit,
Repletum erat pariter equisque et viris scutatis
Coactis-in-angustum; cogebat vero veloci par Marti
Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit.
Et sane concremasset igne ardenti naves æquales,
Nisi in præcordia posuisset Agamemnoni veneranda Juno,
Ipsi per-se studiose-agenti, ocyus incitare Achivos.
Perrexit itaque ire ad tentoriaque et naves Achivorum,
Purpuream magnam pallam tenens manu robusta:
Stetit autem in Ulyssis ingenti nave nigra,
Quæ in medio erat, ut-vox-exaudiri-posset in utramque partem,
Et ad Ajacis tentorium Telamonii,
Et ad Achillis, qui *duo* utique ad extrema naves equales

209 ἀντιτοωπὸς] MS. edd. vett. præter R. 211 φέρτερος] MS. R. ut 144. 217 καί νύ κ' ἐνέπρησε] MS. bene. 223 ἀμφοτέρωθεν] Fl. A. J. 224 Vid. not. 225 ἔσχατοι] F. A. 1. R.

Ver. 211. φέρτατός] *Al.* φέρτερος.

Ver. 215. ἀτάλαντος] Vide supra ad β'. 627.

Ver. 216. Πριαμίδης,] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 217. Καί νύ κεν ἔπρησεν] *Al.* Καί νύ κ' ἐνέπρησεν· Uti supra, ver 182. et infra ver. 235. Virgilius:

Et si continuo victorem ea cura subisset
Rumpere claustra manu, sociosque immittere portis,
Ultimus ille dies bello gentique fuisset.
Æn. IX. 757.

Ibid. κηλέῳ] Pronunciabatur, κηλῷ.

Ibid. νῆας ἐΐσας,] Similiterque ver. 225. Vide supra ad α'. 306.

Ver. 219. ὀτρῦναι] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 221. Πορφύρεον] Vide supra ad α'. 482.

Ver. 222. μεγακήτεϊ νηῒ] Κῆτος in compositis exprimit immensam magnitudinem per similitudinem, quo sumto omnes difficultates tolluntur, quæ interdum in talibus verbis esse videntur, ut bene docet

Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον, Δαναοῖσι γεγωνώς·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ᾽ ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί·
Πῆ ἔβαν εὐχωλαὶ, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι·
Ἃς ὁπότ᾽ ἐν Λήμνῳ κενεαυχέες ἠγοράασθε,
Ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
Πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἀνθ᾽ ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
Στήσεσθ᾽ ἐν πολέμῳ; νῦν δ᾽ οὐδ᾽ ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν

Subduxerant, virtute freti et robore manuum.
Vociferatus autem est alta-voce, Danaos inclamans;
"*Proh* pudor, Argivi, turpia probra, forma *tantum* admirabiles!
"Quo abierunt gloriationes, cum profitebamur nos esse fortissimos;
"Quas olim in Lemno vana-jactantes proferebatis,
"Comedentes carnes multas boum cornutorum,
"Bibentes*que* crateras coronatos vino:
"*Scilicet* Trojanorum adversus centenosque ducenosque, quemque *vestrum*
"Staturum in pugna? nunc autem ne uni quidem æquales sumus

233 τε primum abest a Fl. A. 1.

Cel. *Hemsterh.* ad Lucian. T. I. p. 139. *Ern.*

Ver. 224. Ἠμὲν ἐπ᾽ Αἴαντος etc. — γεγωνώς·] Versus tres priores absunt prorsus a MS. Lips. Nec eorum vestigium in Scholiaste. Quartus et-ipse non est in textu. Sed τὸ διαπρύσιον interpretatur Scholiastes: et est alia manu adscriptus in margine. *Ern.*

Ver. 225. ἐπ᾽ Ἀχιλλῆος, τοί ῥ᾽ ἔσχατα — ἠνορέῃ πίσυνοι] De eo, quanta cum arte *Achillem* nusquam non inserat Poëta, vide supra ad ί. 788. et ad β΄. 673. et 681. et ad η΄. 228.

Ibid. ἔσχατα] *Al.* ἔσχαται. Sed ἔσχατα recte edidit *Barnesius* ex MS. Atque *Eustathium*, pluribus ex ejus commentario locis allatis, ita legisse ostendit. Virgilius:

> Messapus *primas* acies, *postrema* coërcent
> Tyrrheidæ juvenes. —— *Æn.* IX. 27.

> Καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
> Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει.
> *Sophocl. Aj. ver.* 4.

> Αἴας —— ὅρμον πλάτωσιν ἐσχάτοισιν.
> *Eurip. Iphig. in Aul.* 291.

Ver. 229. ἔβαν] Ultima brevi, ex ἔβησαν; simili analogia, ac τύπτεν, τράφεν, et similia, ex ἐτύπησαν, ἐτράφησαν, etc.

Ibid. φαμὲν εἶναι ἄριστοι] Summa cum arte, ad minuendam invidiam, et ad conciliandam militum benevolentiam; quibus istud κενεαυχέες ἠγοράασθε, exprobrat, v. 230. de iisdem hic, et infra ver. 234. mutata persona, φαμὲν εἶναι ἄριστοι, et οὐδ᾽ ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν, dicit. Ut recte annotavit *Eustathius:* Τὸ δὲ, "ἔφαμεν," παραμυθητικῶς ἔχει, λεαῖνον τὸ τραχὺ τοῦ λόγου, οἷα τοῦ βασιλέως κοινοποιουμένου τὸ ὄνειδος. Διὸ καὶ "οὐδ᾽ ἑνὸς ἄξιοί ἐσμεν" εἶπεν, ἵνα μὴ ἄγαν ὁ ὄχλος λυπῆται ἀκούσας τὸ Ἐστέ. Vide infra ad ver. 234.

Ver. 230. Ἃς ὁπότ᾽ ἐν Λήμνῳ — ἠγοράασθε] Τὸ ὁπότε ἐστὶ, ἀντὶ τοῦ, ποτέ· inquit Scholiastes. *Eustathius* similiter: Τὸ δὲ, ὡς ὁπότε, ἀντὶ τοῦ ποτὲ, εἴρηται. Equidem minime crediderim, aliud *dixisse* Homerum, aliud *voluisse*. Ἀσυνήθως μὲν τοι, ἐπὶ

Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
Τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
Οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
Νηῒ πολυκλήϊδι παρελθέμεν ἐνθάδε ἔρρων·
'Αλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
'Ιέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
'Αλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
Αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,

" Hectori, qui mox naves incendet igne ardenti:
" Jupiter pater, anne ullum adhuc præpotentium regum
" Tali clade afflixisti, et eum magna gloria privasti?
" Et tamen nego *me* unquam tuum *ullum* perpulchrum altare
" Nave multis-transtris-instructa præteriisse, quum huc malo-fato venirem;
" Sed in omnibus boum adipem et femora combussi,
" Cupiens Trojam bene-munitam exscindere.
" At, Jupiter, hoc saltem mihi perfice votum;
" *Nos* ipsos saltem permitte effugere et evadere,

237 τῇδ' ἄτῃ ἄσας] MS. nempe prima in ἄσας duplicanda, cum semel scribatur, de more antiquiorum librorum.

καὶ σημειῶδές ἐστι, fatetur ipse *Eustathius*. Vera sententiæ constructio, hujusmodi est: " *Quas, quum in Lemno* eratis, *proferebatis;*" Vel, " *Quas* proferebatis, " *quum in Lemno gloriabamini.*" *Clark.* Schol. MS. Lips. cum pariter dixisset, ὁπότε esse pro πότε, addit: Οἱ δὲ στίζουσι εἰς τὸ Λήμνῳ, λείποντος τοῦ ἦμεν. Quod mihi quoque melius videtur. *Ern.*

Ver. 231. Ἔσθοντες κρέα πολλὰ] *Aristarchus*, teste *Athenæo*, lib. II. cap. 3. delendum hunc versum censuit, propterea quod *carnis esui* id tribuere videatur, quod erat *Vino soli* tribuendum: — ἀθετεῖ τὸν στίχον, ὃς ὑπὲρ κρεωφαγίας [al. rectius, ὑπὸ κρεωφαγίας] αὐχεῖν ποιεῖ τοὺς Ἕλληνας. Mire admodum. Græci enim hoc in loco non utique ideo se jactabant, quod *carnes comedissent*, vel quod *vinum bibissent;* sed quod *Hostis* videlicet *abesset*. *Clark.* Non inspexit, aut non intellexit Athenæum *Clarkius*. Aristarchus dicebat, lusum, hilaritatem, jactantiam non esse sociam κρεωφαγίας, sed vini et compotationis: unde veteres scriptores in tali re vini semper et solius faciant mentionem, cujus usus est post sumtum cibum. Atque ita non absurda est Aristarchi dubitatio: sed tamen non satis gravis ad tollendum versum. Est etiam durius, quod non sequitur πίνοντες δέ. Sed ejus generis exempla et alia sunt apud Homerum. *Ern.*

Ver. 232. κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,] Vide supra ad α'. 470. Cæterum qua ratione, ἐπιστεφέας, hic ultimam producat, vid. ad α'. 51. n. 8.

Ver. 233. Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε] 'Αντίσταθμοι καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων ἕκαστος ἠπείλει ἐν τῷ πολέμῳ γενέσθαι. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 25.

Ver. 234. νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν] 'Επεὶ φαύλους γε ὄντας αὐτοὺς, ἑτέρους τε τοιούτους ὁμιλοῦντας, ἐξάγει τὰ πράγματα πολλάκις εἰς τὸ καθεστὼς· ἐπιεικέστατος ἂν εἴη τρόπος, ὁ συνεμπλέκων καὶ συνεπιλαμβάνων ἁμηγέπῃ τῷ ἐγκλήματι τὸν παρρησιαζόμενον. 'Εν ᾧ λέγεται καὶ τὸ, " Τυδείδη, τί παθόντε

Μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
Νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
Νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
Πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρὸν,
Ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἶδον, ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
Μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
Ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,
Εὔξατο, Τυδείδαο πάρος, σχέμεν ὠκέας ἵππους,
Τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·

"Neque sic a Trojanis sinas interimi Achivos."
Sic dixit: Hujus autem *deorum* pater misertus est lacrymantis;
Annuitque ei exercitum salvum fore, neque periturum.
Statim vero aquilam misit, certissimum-augurium-facientem ex volucribus,
Hinnulum tenentem unguibus, sobolem cervæ velocis:
Juxta autem Jovis altare perpulchrum, dejecit hinnulum,
Ubi Panomphæo Jovi sacrificabant Achivi.
Hi autem postquam viderunt, quod a Jove venisset avis,
Alacrius in Trojanos erumpebant, recordabanturque pugnæ.
Tum nemo prior ex Danais, multi licet essent,
Gloriatus est, Tydidem ante, agitasse veloces equos,
Extraque fossam egisse, et contra pugnasse:

251 Vid. not.

"λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;" καὶ τὸ, "Νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν Ἕκτορος." Καὶ ὁ Σωκράτης οὕτως ἀτρέμα τοὺς νέους ἤλεγχεν, ὡς μηδ' αὐτὸς ἀπηλλαγμένος ἀμαθίας. *Plutarch. de Adulat. et Amici discrim.* Vide supra ad ver. 229.

Ver. 235. κηλέῳ] Pronunciabatur, κηλῷ.

Ver. 237. ἄεσα,] Vide infra ad ι'. 116.

Ver. 243. ἔασον] Vide supra ad γ'. 42.

Ver. 247. Αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε,] Virgil.

Namque volans rubra fulvus Jovis ales in æthra, ——
Cycnum excellentem pedibus rapit improbus uncis.
—— donec vi victus et ipso
Pondere defecit, prædamque ex unguibus ales
Projecit fluvio, penitusque in nubila fugit.
Tum vero augurium Rutuli clamore salutant.
Æn. XII. 247.

Ver. 248. τέκος ἐλάφοιο] Qua ratione, hic τέκος, ultimam producat; item, Ζηνὶ, ver. 250. et εἶδον, ver. 251. et θοῦρον, ver. 262. et Εὐρύπυλος, ver. 265. et σάκεϊ, ver. 267. Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 250. πανομφαίῳ Ζηνὶ] Πανομφαῖός ἐστιν, ὁ πάσης μαντείας αἴτιος. Οἱ γὰρ ἄλλοι πάντες, ὑποφῆται Διός εἰσιν, εἴτε δαίμονες ἐκεῖνοι, εἴτε ἄνθρωποι. *Eustath.*

Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον· ὁ μὲν φύγαδ' ἔτραπεν ἵππους·
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
Τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
Τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
Τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.

Sed longe primus *ille* Trojanorum interemit virum armatum,
Phradmonidem Agelaum: is quidem in fugam verterat equos;
Ei autem converso, dorso hastam infixit,
Humeros inter, perque pectora adegit:
Decidit autem de curribus, sonitumque dederunt arma super ipso.
Post hunc autem Atridæ, Agamemnon et Menelaus;
Postque hos, Ajaces, strenuam induti fortitudinem;
Postque hos Idomeneus, et armiger Idomenei
Meriones, par Marti homicidæ:
Postque hos Eurypylus, Euæmonis præclarus filius.
Teucer autem nonus venit, resilientes arcus tendens;
Stetitque sub Ajacis scuto Telamonii.

256 Τρώων] abest a MS. 264 Ἐνυαλίῳ] F. A. J. R.

Ibid. ῥίζωσεν] Vide supra ad α'. 444.

Ver. 251. εἶδον, ὅτ'] *Barnesius* ex tribus MSS. edidit, εἴδονθ' ὅτ'. Quomodo et olim legerat *Eustathius*. Neutrum male. Quanquam usitatius *Homero* εἶδον, quam εἴδοντο. Cæterum de *versione* hujus versus, vide supra ad α'. 537. *Clark.* Etiam MS. Lips. habet εἴδονθ'. Sed antiqua manus suprascripsit: γρ. ἴδονθ', quod melius contextui convenit: ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις. *Ern.*

Ibid. ἤλυθεν] Vide supra ad γ'. 205.

Ver. 258. μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,] Vide ad ver. 95.

Ver. 260. ἀράβησε] Vide supra ad Δ. 455. et 504.

Ver. 261. Τὸν δὲ — Τοῖσι δ'] Pessime in his et similibus ex Scholiaste edidit *Barnesius*, Τῷδε — Τοῖσδ'. Vide supra ad ver. 160.

Ver. 264. Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ] Vide supra ad β'. 651.

Ver. 266. παλίντονα τόξα τιταίνων] Virgil.

Spicula torquebat Lycio Cortynia cornu:
Aureus ex humeris sonat arcus. —

Æn. XI. 773.

Ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
Βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
Αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
Εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
Ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά τε, Χρομίον τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
Καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
Τόξου ἄπο κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
Στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·

Ibi Ajax quidem ei submovebat scutum; at iste heros
Circumspiciens, posteaquam aliquem jaculatus in turba
Vulnerasset, ille quidem [*qui vulneratus erat*] ibi delapsus animam amittebat,
Ipse vero [*Teucer*] retro se-recipiens, puer tanquam ad matrem, submittebat se
Ad Ajacem: ille vero eum scuto tegebat splendido.
Tum, quem primum Trojanorum interfecit Teucer eximius?
Orsilochum quidem primum, et Ormenum et Ophelestem,
Dætoraque, Chromiumque, et deo-parem Lycophontem,
Et Polyæmonidem Hamopaonem, et Melanippum,
Omnes alium super-alium dejecit in terram almam.
Eum autem conspicatus, lætatus est rex virorum Agamemnon,
Arcu e forti Trojanorum perdentem phalangas:
Stetit autem ad eum profectus, et ipsum allocutus est;

276 ἀμ' Ὀπάονα] MS. 283 ὅς] R. 285 ἐυκλ.] MS. edd. vett.

Ver. 268. ὑπεξέφερεν σάκος,] *Scutum submovebat, ut locum haberet Teucer jaculandi.* Editio *Wetsteniana*, (quam hic secutus est *Barnesius*,) licet ad versionem plerumque elegans, hoc tamen in loco sententiam plane pessundat, vertitque, contra ac res erat, *ante eum tenebat scutum. Clark.* Sed et *submovebat* non est satis perspicuum. Attollebat scutum Ajax et flectebat, ut sub eo velut sub testudine ac tecto staret tutus Teucer: unde mox: ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ. *Ern.*

Ver. 272. ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.] Sic apud *Virgilium:*

—— magnum —— se post cratera tegebat.
Æn. IX. 346.

Χρησιμώτατόν ἐστι τοῖς ἀδελφοῖς τὸ μὴ κτᾶσθαι μήτε τὰς τιμὰς, μήτε τὰς δυνάμεις, ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ἀλλ' ἕτερον ἀφ' ἑτέρου. Καὶ γὰρ — τῶν ἀθλητῶν οἱ πρὸς ἓν ἄθλημα κάμνοντες, ἀνταγωνισταί, πύκται δὲ παγκρατιασταῖς φίλοι, καὶ δολιχοδρόμοι παλαισταῖς εὐμενεῖς εἰσι, καὶ συναγωνιῶσι καὶ σπουδάζουσιν ὑπὲρ ἀλλήλων. Διὸ καὶ τῶν Τυνδαριδῶν, πὺξ μὲν ὁ Πολυδεύκης ἐνίκα, δρόμῳ δὲ ὁ Κάστωρ. Εὖ δὲ καὶ τὸν Τεῦκρον Ὅμηρος πεποίηκεν ἀπὸ τῆς τοξικῆς εὐδοκιμοῦντα, τοῦ ἀδελφοῦ πρωτεύοντος ἐν τοῖς ὁπλίταις· "ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ." *Plutarch.* περὶ φιλαδελφίας.

Τεῦκρε, φίλη κεφαλή, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
Πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
Καί σε, νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
Τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·
Αἴκεν μοι δώῃ Ζεὺς Αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
Ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἠὲ γυναῖχ', ἥ κέν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν

"Teucer, carum caput, Telamonie, princeps populorum,
"Jaculare sic; siquod forte lumen Danais fias,
"Patrique tuo Telamoni, qui te educavit parvulum existentem,
"Et te, spurium licet existentem, studiose-aluit sua in domo:
"Hunc, etiamsi procul absit, in gloriam evehe.
"Tibi autem ego edico, ut et perfectum erit;
"Si mihi dederit Jupiter Ægiochus ei Minerva
"Ilii evertere bene-ædificatam urbem,
"Primo tibi post me præmium-honorarium in manu ponam,
"Vel tripodem, vel duos equos cum ipsis curribus,
"Vel mulierem, quæ tecum eundem lectum conscendat."
Hunc autem respondens allocutus est Teucer eximius;
"Atrida illustrissime, cur me properantem et ipsum

286 ἐγὼν] R. 288 εὐκτ.] F. A. J. 289 χειρὶ] Fl. A. J.

Ver. 273. τίνα πρῶτον] Ex his verbis liquet quam inepti fuerint, qui supra, ver. 269. voces istas, ἐπεὶ ἄρ' τιν', immutaverint, scripserintque ἐπ' Ἴαρτιν, vel ἐπὶ Ἄρτιν, vel Ἐπίαρτιν.

Ver. 277. πίλασ'] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 281. φίλη κεφαλή] Sic apud *Virgilium:*

—— capitisque injuria cari.
Æn. IV. 354.

Ver. 282. αἴκεν τι φόως] *Siquod forte lumen*, vel, *siquid forte luminis.* Editio *Wetsteniana*, eamque secutus *Barnesius*, minus latine hic reddidit, "*si forte quid* "*lumen.*"

Ver. 283. ὅ σ' ἔτρεφε] *H. Stephanus*, aliique ediderant, ὅς σ' ἔτρεφε: Id quod *nulla* potest *Licentia* excusari. Alii, ὅς ἔτρεφε. Quod ferri quidem potest, sed haud satis est venustum. Optime *Barnesius*, ὅ σ' ἔτρεφε, ex *Schrevelii* editione, et ex MS. et analogia ex ipso *Homero* petita; χ'. 480. —— ὅ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα. *Clark.* Consentit MS. Lips.

Ver. 286. ὡς καὶ] *Al.* τόδε καί.

Ver. 287. Αἰγίοχος] Vide supra ad α'. 202.

Ὀτρύνεις; ἐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
Παύομαι· ἀλλ' ἐξ ἕ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτὲς,
Ἐκ τἕ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
Ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστὲς,
Πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
Τἕτον δ' ἐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
Καὶ τἕ μέν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
Υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
Τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
Καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι.
Μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ

" Incitas? neque enim, quantum in me certe est,
" Cesso; sed ex quo Ilium versus repulimus ipsos,
" Ex eo utique sagittis exceptos viros interficio.
" Octo sane jam emisi longos hamos-habentes sagittas,
" Omnes autem in corpore fixæ sunt bellicosorum juvenum;
" Hunc vero nequeo percutere canem rabidum."
Dixit, et aliam sagittam a nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus:
Et ab eo quidem aberravit; sed eximium Gorgythionem,
Filium fortem Priami, ad pectus percussit sagitta:
Quem utique ex Æsyma ducta peperit mater,
Pulchra Castianira, corpore similis deabus.
Papaver autem sicuti in-alteram-partem caput inflexit, quod in horto

295 ποτὶ] edd. vett.

Ver. 295. προτὶ] *Al.* ποτὶ. Quod perinde est.

Ver. 297. Ὀκτὼ δὴ —, Πάντες δ' ἐν χροῒ] Virgil.

Quotque emissa manu contorsit spicula virgo,
Tot Phrygii cecidere viri.
Æn. XI. 676.

Ver. 300. ἀπὸ νευρῆφιν] Qua ratione, ἀπὸ, et hic et ver. 309. ultimam producat; item ἀντικρὺ, ver. 301. et 310. item δέμας, ver. 305. et σμερδαλέα, ver. 321. et ἐπὶ, ver. 324. Vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 302. Καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ'·] Virg.

Æneam petiit; sed non et figere contra
Est licitum. ——— *Æn.* X. 343.

Ver. 304. Τόν ῥ' ἐξ] Vocula ῥα non est in his supervacanea. Vide supra ad ε'. 858.

Ver. 305. Καλὴ] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 306. Μήκων δ' ὡς] Transtulit hæc ad *Euryalum* Virgilius:

——— inque humeros cervix collapsa recumbit:
Purpureus veluti cum flos succisus aratro
Languescit moriens, lassove papavera collo,
Demisere caput, pluvia cum forte gravantur.
Æn. IX. 434.

Nec sine magna gratia vocem *purpureus*, interseruit Poëta Romanus, qua et *Ho-*

Καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
Ὡς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός. [λων·
Ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλεν γὰρ Ἀπόλ-
Ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
Ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
Ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
Ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
Τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.

Fructu *sit* gravatum, humoreque verno;
Sic *ille* in-alteram-partem inclinavit caput casside gravatum.
Teucer vero aliam sagittam a nervo misit
Hectorem contra, percutere autem ipsum cupiebat animus.
At iste etiam tunc aberravit; avertit enim Apollo:
Sed Archeptolemum, audacem Hectoris aurigam,
Ruentem ad pugnam, percussit in pectore juxta mammam:
Decidit autem de curru, retrocesseruntque ejus equi
Veloces: ipsius vero ibi soluta est animaque roburque.
Hectori autem gravis dolor contexit mentem *ob* aurigam:
Hunc tamen demum reliquit, tristis licet *sui* sodalis gratia:
Cebrionem autem jussit fratrem, prope existentem,
Equorum habenas capere: Hic porro non immorigerus-fuit, ut audivit.

minem fuisse *Formosum* innuit. Quantam *venustatem* idem vocabulum et in Græcis istis alicubi addiderit, quis non videt?

> Ὡς δ' ὅτε τὴν ὑάκινθον ἐν οὔρεσι ποιμένες ἄνδρες
> Ποσσὶ καταστείβουσι, χαμαὶ δέ τε πόρφυρον ἄνθος.

E contrario, *Virgilium Homero* recte hic annotat *Popius* in eo inferiorem, quod in *Euryali* sui morte coloribus ex *Homero* desumptis depingenda, pulchrum istud, κάρη πήληκι βαρυνθὲν, omiserit; præcipue cum eum et *ipsa Galea* in nocte sublustri prodidisset.

Ibid. ἥτ' ἐνὶ κήπῳ Καρπῷ βριθομένη,] Scilicet, βριθομένη ἐστί. Dubitat *inepte admodum* Scholiastes, itane intelligendum sit; an potius vox, ἤ τι, dicenda sit περιστεύειν. Quasi vero istiusmodi vocabulum *de nihilo* intertrudere potuerit scriptor non plane ridiculus.

Ver. 316. πύκασε] Vide supra ad ε'. 140.

Ver. 317. εἴασε,] Vide supra ad δ'. 42.

Ibid. ἀχνύμενός] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 318. ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, — Ἵππων ἡνί' ἑλεῖν] Virgilius:

> —— furens, acrique incensa dolore,
> Tradit equum comiti, paribusque assistit in armis Æn. XI. 709.

Αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρί·
Βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου, βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἄνωγεν.
Ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν,
Θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαιόλος Ἕκτωρ
Αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει
Αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
Τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαῶτα βάλεν λίθῳ ὀκριόεντι·
Ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
Ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
Τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
Νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.

Ipse autem de curru humi desiliit collucente,
Horribiliter vociferans; et saxum prehendit manu:
Perrexitque recta in Teucrum, ac ferire ipsum animus jubebat.
Ille quidem pharetra exemerat amaram sagittam,
Posueratque ad nervum: illum vero pugnam-expedite-ciens Hector
Retro ducentem *nervum*, ad humerum, qua-parte junctura dirimit
Cervicemque pectusque, maxime autem lethalis locus est,
Ea utique parte in se ardentem percussit lapide aspero:
Rupit autem ei nervum: obtorpuit vero manus ad juncturam:
Constititque in genua lapsus, arcus vero ei excidit de manu.
Ajax autem non neglexit fratrem collapsum,
Sed accurrens protexit, et ei scutum prætendit.
Hunc quidem postea subeuntes duo cari socii,
Mecisteus, Echii filius, et nobilis Alastor,
Naves ad cavas portarunt graviter gementem.

322 ἀνώγει] MS. Fl. A. J. 327 βάλε] MS. Fl. A. J. R. recte. 328 ῥῆξεν] Fl. A. J. 331 περίβη] MS. super ι adscr. ε a manu sec. 332 ἐρίηρες] abest a Fl. A. 1.

Ver. 321. Σμερδαλέα ἰάχων·] De hiatu isto, ad sonum continuum productioremque efficiendum consulto summaque cum arte interjecto, quo quasi auribus accipiatur clamor intentus; vide supra ad γ'. 456.

Ver. 322. ἄνωγεν.] Aut legendum ἀνώγει, *quomodo* in uno MS. scriptum repperit *Barnesius;* aut ἄνωγεν erit, non ex ἄνωγα, sed ex aoristo ἄνωγον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Nam ἄνωγα, non est, *jussi*, sed, *jubeo*. Ut videre est, κ'. 120. ξ'. 105. ψ'. 245. aliisque omnibus in locis. Vide supra ad α'. 37. *Clark*. Ἀνώγει MS. Lips.

Ver. 324. κορυθαιόλος] Vide supra ad β'. 816.

Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν,
Οἳ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
Ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου, ἠὲ λέοντος,
Ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθὼς,
Ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
Ὣς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἳ δ' ἐφέβοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
Φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
Οἳ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
Ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.

Rursus autem Trojanis Olympius animos excitavit;
Illique recta ad fossam profundam repulerunt Achivos:
Hector autem inter primos ibat, præ ferocia oculos-truces-circumferens.
Ut vero cum et aliquis canis aprum sylvestrem, vel leonem,
Apprendat a tergo, pedibus velocibus fretus,
Coxasque clunesque, convertentemque *se* observat:
Sic Hector insequebatur comantes Achivos,
Semper occidens postremum *quemque*: hi vero fugiebant.
At postquam perque vallos et fossam transiissent
Fugientes, multique domiti essent Trojanorum sub manibus,
Hi quidem jam apud naves continebantur manentes,
Invicemque hortantes, et omnibus diis
Manus attollentes, alta-voce precabantur unusquisque.
Hector vero undique-circum-agebat pulchras-jubas-habentes equos,
Gorgonis oculos habens et hominum-perniciei Martis.

339 ποσὶ] MS. 340 ἐλισσόμενος] edd. vett. præter R. Ibid. τε alterum abest MS. 342 Τὸν] abest MS. Ibid. οἱ δὲ φέβοντο] MS. 346 κλόμενοι] M. vitiose.

Ver. 325. Αὖ ἐρύοντα,] Vide supra ad α'. 459.

Ver. 327. μεμαῶτα] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 349. ὄμματ'] *Al.* οἴματ'. *Clark.* Eustathius tradit, Zenodotum legisse γοργόνος ὄμματ', Aristarchum οἴματα, τυπώσεις, ὁρμήματα. Idem tradit Schol. Lips. nisi quod etiam γοργόνος tribuit Aristarcho. *Ern.*

Ver. 353. Ὀλλυμένων] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 356. Πριαμίδης,] Vide supra ad α'. 398.

Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
Ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὑστάτιόν περ;
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
Ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ· ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
Χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,
Σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
Οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
Τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.

Hos autem conspicata, miserta est dea candida-ulnis Juno,
Statimque Minervam verbis alatis allocuta est;
" Eheu! Ægiochi Jovis filia, nonne jam nos
" Pereuntes Danaos curabimus, extremo saltem *in eorum casu?*
" Qui *jam* utique malo fato expleto perierint
" Viri unius impetu: quippe furit non amplius tolerabiliter
" Hector Priamides, et sane mala multa fecit."
Hanc autem vicissim allocuta est dea cæsiis-oculis Minerva;
" Atqui omnino hic quidem ferociam animamque perdidisset,
" Manibus Argivorum confectus in patria terra;
" Sed pater ille meus mente furit non sana,
" Durus, semper iniquus, mei animi-impetus impeditor.
" Nec quicquam horum recordatur, quod ei valde sæpe filium *Herculem*
" Pressum servavi sub Eurysthei laboribus.

352 οὐκέθ' ἡμεῖς] R. 354 ἀναπλήσαντες] MS. corr. ex ἀνναπλήσαντες, eraso altero fulcro.

Ver. 359. φθίμενος ἐν] Qua ratione, φθίμενος, hic ultimam producat; vide supra ad α'. 51.

Ver. 362. ὅ οἱ] Vide ad 140. *Ern.*

Ver. 363. Τειρόμενον — ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.] Virgil.

—— ut duros mille labores
Rege sub Eurystheo, fatis Junonis iniquæ,
Pertulerit. —— *Æn.* VIII. 291.

Ver. 366. Εἰ γὰρ ἐγὼ] Refertur istud, γὰρ, non ad id, quod proxime præcessit, sed ad id, quod elegantius reticetur: "*Sed* "*me facti pœnitet. NAM si,*" etc. Vide supra ad ι'. 22.

Ver. 368. Ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα] Virgil.

Tartareum ille manu custodem in vincla petivit,
Ipsius a solio Regis, traxitque trementem.
Æn. VI. 395.

Ἦτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
Τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
Εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
Εὖτέ μιν εἰς ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
Ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο,
Οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
Νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς,
Ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
Λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ἔσται μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον Αἰγιόχοιο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
Εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαιόλος Ἕκτωρ

"Certe is quidem flebat ad cœlum: sed me Jupiter
"Ei auxiliaturam de cœlo demisit.
"At si ego hæc scivissem mente prudenti,
"Cum eum ad orcum validas-portas-habentem misit,
"Ex Erebo ducturum canem horrendi Plutonis;
"Non utique effugisset Stygis aquæ profunda fluenta.
"Nunc autem me quidem odit, Thetidis vero perfecit consilia,
"Quæ ei genua osculata est, et prehendit manu barbam,
"Supplicans ut honoraret Achillem urbium-eversorem.
"Erit tamen, cum iterum dilectam Minervam dicat.
"Quin tu quidem nunc nobis junge solidos-ungulis-equos;
"Dum ego, ingressa Jovis domum Ægiochi,
"Armis ad bellum instruar, ut videam,
"An nos *conspiciens* Priami filius pugnam-expedite-ciens Hector

373 μάλ'] MS. 374 ἐπέντυνε] Fl. A. J. 377 νῶϊν] edd. vett. præter R. 378 προφανεῖσαι] Fl. προφανέντε] A. J. T. quod non contemnendum, v. not. ad ι'. 778.

Te Stygii tremuere lacus, te janitor Orci
Ossa super recubans antro semesa cruento.
Æn. VIII. 296.

Ver. 369. Στυγὸς ὕδατος] *Pausanias*, lib. VIII. cap. 18. citato hoc versu, Τὸ δὲ ὕδωρ, *inquit*, τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ τοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον, ἐμπίπτει μὲν πρῶτον ἐς πέτραν ὑψηλήν· διεξελθὸν δὲ διὰ τῆς πέτρας, ἐς τὸν Κρᾶθιν ποταμὸν κάτεισι. Θάνατον δὲ τὸ ὕδωρ φέρει τοῦτο καὶ ἀνθρώπῳ καὶ ἄλλῳ ζώῳ παντί. Λέγεται δὲ, ὅτι γένοιτό ποτε ὄλεθρος ἀπ' αὐτοῦ καὶ αἰξὶν, αἳ τοῦ ὕδατος ἔπιον πρῶτον· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐγνώσθη, καὶ εἰ δή τι ἄλλο πρόσεστι τῷ ὕδατι τῶν ἐς θαῦμα ἡκόντων.

Ver. 372. τιμῆσαι Ἀχιλλῆα] Quanto cum artificio *Achillem* nusquam non inseruerit Poëta, vide supra ad β'. 673. 681. et ad ι'. 788. et ad η'. 228.

Ver. 377. Εἰ νῶϊ — Γηθήσει, προφανείσα

Γηθήσει, προφανεῖσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
Ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
Δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
Ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο,
Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
Ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
Ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα Διὸς νεφεληγερέταο,
Τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσατο, λάζετο δ' ἔγχος

" Gavisurus sit, quum apparebimus per belli semitas.
" Certe aliquis et Trojanorum saturabit canes et alites
" Pinguedine et carnibus, stratus ad naves Achivorum."
Sic dixit: Neque non obsecuta est dea candidas-ulnas Juno.
Ac quidem discurrens auro-phaleratos instruebat equos
Juno, veneranda dea, filia magni Saturni.
Minerva autem, filia Jovis Ægiochi,
Peplum quidem laxatum-defluere-sivit pulchrum patris super pavimento,
Varium, quod utique ipsa fecerat et elaborarat manibus:
Ipsa vero loricam induta Jovis nubes-cogentis,
Armis ad bellum armabatur lachrymosum.
In currus autem fulgidos pedibus conscendit, sumpsitque hastam

383 Versus totus abest a MS. et potest commode abesse, et e margine in textum venisse.

ἀνὰ] De venustate istius, γηθήσει· vide supra ad α'. 330. Cæterum constructio, νῶϊ γηθήσει προφανείσα (quemadmodum et in ista locutione, τίς ἂν τάδε γηθήσειεν;) vel hujusmodi est, δι' ἡμᾶς γηθήσει προφανείσας, vel, ἡμᾶς ἰδὼν γηθήσει προφανείσας. Nam quod addit *Eustathius*, (δύναται δὲ θεραπευθῆναι τὸ σολοικοειδὲς, ἢ δι' Ἀντιπτώσεως, — ἀντὶ τοῦ, ἡμῶν φανεισῶν·) plane est, quod de omni semper *Antiptosi* dictum sit, absurdissimum: quasi scilicet ullus unquam non contemnendus scriptor, aliud *dixisse* potuerit, aliud *voluisse*. Porro fuerunt, qui hic legerent (ut ex Scholiis liquet) προφανείσας, vel potius προφανεῖσας· Quod ferri omnino non potest: Nam *Doricum* illud ᾰς breve in Accusativis femininorum, *Homero* prorsus erat ignotum. Quod autem in MS. repperit *Barnesius*, προφανέντε, recte scribi potuerat, licet de *Feminis* sermo sit; ut fuse ostendimus supra ad ε'. 778.

Ver. 378. πτολέμοιο γεφύρας.] Τὰς διὰ τοῦ ῥεύματος τῶν αἱμάτων διόδους. *Eustath*. Vide autem supra ad δ'. 371.

Ver. 379. Ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας] *Trojanorum aliquis, et ante omnes ipse scilicet Hector*. Miro autem errore hoc in loco *Eustathius* istud, Τρώων, non ad τις, sed ad κύνας ἠδ' οἰωνοὺς refert.

Ver. 382. ἔντυεν] Vide supra ad ε'. 720.

Βριθὺ, μέγα, ςιβαρὸν, τῷ δάμνησι ςίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων, τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάςιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππες.
Αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον ὀρανῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
Τῇς ἐπιτέτραπται μέγας ὀρανὸς, Οὔλυμπός τε,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
Τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππες.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέεσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
Ἔρχεσθ'· ὀ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔςαι·

Gravem, magnam, validam, qua domat ordines virorum
Heroum, quibuscunque irascitur præpotenti-patre-nata.
Juno porro scutica velociter urgebat equos.
Sponte-sua autem portæ crepuerunt cœli, quas custodiebant Horæ,
Quibus commissum est magnum cœlum Olympusque,
Ut et aperiant densam nubem, et claudant.
Hac utique *via*, per eas, stimulo-parentes dirigebant equos.
Jupiter autem pater ab Ida ut vidit, iratus est graviter:
Irimque excitavit aureas-alas habentem, nunciaturam;
" Vade age, Iri velox, retro verte, neque *eas* sine adversus *me*
" Venire: non enim commode congrediemur in prælium.
" Sic enim edico, quod et perfectum erit:

390 στιβαρὸν μέγα] MS. 397 χώσετ'] MS. 400 πόλεμόν δε] MS.

Ver. 385. ἱκνὸν] Vide supra ad γ'. 385.

Ver. 389. Ἐς δ' ὄχεα φλόγεα] Qua ratione, φλόγεα, hic ultimam producat; item κεντρηνεκέας, ver. 396. et ἄν, ver. 406. vide supra ad α'. 51.

Ibid. βήσατο,] *Al.* βήσετο. Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 391. ὀβριμοπάτρη.] Vide supra ad α'. 43. et 58.

Ver. 392. Ἥρη δὲ μάςιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππες.] Ita equidem scribendum existimo, (quomodo eundem versum legimus, ι'. 748. atque etiam hoc in loco edidit *H. Stephanus*,) Ἥρη δὲ μάςιγι. Ferri tamen potest et Ἥρη δή· ut sit scilicet, Ἥρη ἄρα δὴ ἐπεμαίετο· adeoque augeatur vis vocabuli ἄρα, quæ hæc cum *præcedente* ver. 383. connectit. Alioqui scribere potuisset Poëta, ἐπεμαίετο ἵππες.

Ver. 393. μύκον] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 395. ἀνακλῖναι] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 396. Τῇ ῥα] Vide supra ad α'. 56. et ad ι'. 858.

Ver. 399. Βάσκ' ἴθι,] Vide supra ad β'. 8.

Ver. 400. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Γυιώσω μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους·
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω·
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός.
Ὄφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι·
Αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾶν, ὅ, ττι νοήσω.
Ὣς ἔφατ', ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
Πρώτῃσιν δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
Ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
Πῆ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
Οὐκ ἐάα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
Ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου παῖς, εἰ τελέει περ,

" Claudos-reddam quidem ipsis sub curribus veloces equos:
" Ipsasque de curru dejiciam, et currus confringam:
" Nec decem vertentibus annis
" Vulnera perfecte-sanare-poterunt, quæ deprehensis-impresserit fulmen.
" Ut sciat Minerva, quando cum suo patre pugnaverit.
" Junoni autem non tantopere succenseo, neque irascor;
" Semper enim mihi solet interrumpere, quicquid in-animum-induxero,"
Sic dixit: festinabat autem Iris cursu-procellas-æquans, nunciatura:
Ivitque ex Idæis montibus ad magnum Olympum.
Primis autem in portis multas-convalles-habentis Olympi
Occurrens detinuit *eas*, Jovisque ipsis exposuit sermonem;
" Quo tenditis? cur vobis in præcordiis furit animus?
" Non sinit Saturnius auxilium-ferre Argivis.
" Sic enim minatus est Saturni filius, si quidem perficiet,

408 ἔττι] in MS. alterum τ insertum a manu sec. 411 πρώτῃσι] Edd. vett. bene. 414 Ἀργείοισι] Fl. A. J. R. male.

Ver. 406. Ὄφρ' εἰδῇ] Vel facete; "*Ut sciat, quando cum patre suo pugnare oporteat.*" Vel ἐλλειπτικῶς: "*Ut, quando cum patre suo pugnaverit, sciat deinceps* —." Notante *Eustathio.*

Ver. 409. ἀελλόπος ἀγγελέουσα·] Virgil.

—— at illa leves cœli demissa per auras. *Æn.* XI. 595.

Ver. 419. ἀπαλθήσεσθον,] *Al.* ἀπαλθήσεσθαι.

Ver. 420. Ὄφρ' εἰδῇς,] Vide supra ad ver. 406.

Ibid. Γλαυκῶπις,] *Al.* Γλαυκῶπι.

Ver. 422. γάρ οἱ] Vide supra ad α'. 51. n. 9.

Ver. 423. Ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεές,] Non hæc venuste *Iris* ex *sua* persona, sed ex Jovis. Quare hoc modo, ut opinor, vertendum, "*At tu, inquit, o teterrima,*" *etc. Clark.* Lenius puto sic: *At*

Γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν.
Οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
Ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτησι κεραυνός.
Ὄφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
Αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾷν, ὅ, ττι νοήσῃ.
Ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεές, εἰ ἐτεόν γε
Τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
Νῶϊν ἐῶ Διὸς ἄντα, βροτῶν ἕνεκεν, πολεμίζειν·
Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,

"Claudos-redditurum quidem vobis sub curribus veloces equos,
"Vosque ipsas de curru dejecturum, et currus confracturum.
"Neque decem vertentibus annis
"Vulnera perfecte-sanabimini, quæ deprehensis-impresserit fulmen.
"Ut scias, Minerva, quando cum tuo patre pugnaveris.
"Junoni autem non tantopere succenset, neque irascitur:
"Semper enim *illa* ei solet interrumpere, quicquid in-animum induxerit.
"Sed tu, o teterrima, o canis inverecunda, si revera
"Audebis, Jovem contra, ingentem hastam-attollere."
Ac quidem sic locuta, abiit pedibus velox Iris.
Tum Minervam Juno allocuta est;
"Eheu, Ægiochi Jovis filia, non amplius ego
"Nobis permitto, Jovem contra, mortalium causa pugnare;
"Quorum alius quidem intereat, alius autem vivat,

420 γλαυκῶπι] MS. edd. vett. quod nescio, cur desertum sit. 428 Ἕνεκα] MS. Fl. quod non spernam. ἕνεκεν videtur inductum ad fulciendum versum.

tu profecto ferocissima et audacissima sis, si revera vis etc. Non est necesse vocativos hic intelligere. Et illa non sunt aliena a persona Iridis. *Ern.*

Ibid. εἰ ἐτεόν γε Τολμήσεις] Quo istud εἰ τολμήσεις referatur, nihil subjungit. De qua elegantissima *Aposiopesi*, vide supra ad α'. 340. *Clark.* Immo vero est, quo referatur, si ita intelligimus præcedentia, ut dixi. *Ern.*

Ver. 429. Τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω,] *Eustathius* legit ἀποφθίσθω· φθίσθω, ἐξ οὗ κατὰ κρᾶσιν τὸ φθίσθω. Cæterum aptissime hæc ad personam *Junonis* superbam atque præfractam: quæ ut primum, quod maxime velit, non possit, continuo, "*Nihil hæc sui interesse; sibi perinde* "*esse, quis vincat, quis pereat mortalium.*"

Ὅς κε τύχῃ· κεῖνος δὲ, τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
Τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
Ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
Αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
Μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδ' ἐδίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
Τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
Αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρύοπα Ζεὺς
Ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
Αἳ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη

" Ut cuique fors-ferat: ille vero quæ sua sunt cogitans animo,
" Trojanisque et Danais adjudicet, ut æquum *est*."
Sic fata, retro vertit solidos-ungulis equos.
His porro Horæ quidem solverunt pulchros-jubis equos;
Et eos quidem alligarunt ad ambrosia præsepia;
Currus autem inclinarunt ad parietes collucentes.
Ipsæ autem [*Juno et Minerva*] aureis in sellis-recubitoriis sederunt
Mixtim *cum* aliis diis, suo mœstæ corde.
Jupiter autem pater ab-Ida pulchras-rotas-habentem currum et equos
Ad Olympum egit, deorumque pervenit ad sedes.
Huic autem et equos quidem solvit inclytus terræ-quassator [*Neptunus;*]
Currus vero ad receptaculum posuit, linteo-circumdato.
Ipse autem aureum in thronum late-sonans Jupiter
Consedit, eique sub pedibus magnus concutiebatur Olympus.
At solæ a Jove seorsum Minervaque et Juno

433 τῇσι] MS. 439 δὲ δίωκε] Fl. A. 1. 449 Τοῖσι] MS. recte.

Ver. 432. τρίσι] *Al.* τράπι.

Ver. 435. ἔκλιναν] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 436. χρυσέοισιν] Pronunciabatur χρυσοῖσιν. Vide supra ad β'. 268.

Ver. 441. ἀμβωμοῖσι] Βωμοὶ, οὐ μόνον ἐφ' ὧν ἔθυον, ἀλλὰ καὶ — ἁπλῶς ἀνάστημα ἐφ' οὗ ἐστι βῆναί τι καὶ τεθῆναι. Οὕτω γοῦν ἐν Ὀδυσσείᾳ ἀγαλμάτιά τινα, δᾷδας ἐν χερσὶν ἔχοντα, ἱστάμενα ἐπὶ βωμῶν, ἤτοι βάσεών τινων, ἔφαινον. *Eustath.*

Ibid. πετάσσας.] Ita recte edidit *Barnesius*. *Vulgg.* male, πετάσας: quod penultimam corripit.

Ver. 442. εὐρύοπα Ζεὺς] Vide supra ad α'. 175 et 498.

Ver. 443. ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.] Vide supra ad α'. 528. 529.

Ἥσθην, ὐδέ τί μιν προσεφώνεον, ὐδ' ἐρέοντο·
Αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
  Τίφθ' ὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
Ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσιν κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
Πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
Οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
Σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
Πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν, πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔςαι·
Οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
Ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐςίν.
  Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
Πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
Ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, ὐδέ τι εἶπε,

Sedebant, nec omnino ipsum alloquebantur, neque interrogabant:
Sed ille cognovit sua in mente, dixitque;
  " Cur ita mœstæ estis, Minervaque et Juno?
" Non sane diu laborastis pugna in gloriosa
" Ad perdendos Trojanos, quorum odium acerbum cepistis.
" Omnino, quæ *sunt* meæ vires et manus invictæ,
" Non me verterint quotquot dii sunt in Olympo.
" Vobis autem prius tremor cepit pulchros artus,
" Quam pugnamque videretis, pugnæque magna facinora.
" Sic enim edico, quod et perfectum fuisset:
" Haud sane in vestris curribus, percussæ fulmine,
" Amplius in Olympum rediissetis, ubi immortalium sedes est."
  Sic dixit: at compressis-labris-gemebant Minervaque et Juno.
Propinquæ hæ utique sedebant, malaque Trojanis cogitabant.
Ac Minerva quidem tacita erat, neque quicquam dixit,

452 ἔλαβε] MS. 456 ἐςί] Fl. A. J. R. 458 vid. not.

Ver. 444. Διὸς ἀμφὶς] Vide supra ad α'. 349.

Ver. 448. Οὐ μὲν δὴν κάμετόν γε] Acerba et faceta irrisio: " *Cito sane reversæ* " *estis.*" Cæterum alii hic legunt, Οὐ μὲν θὴν, et Οὐ μὲν δὴ, et Οὐ μέν τοι.

Ver. 454. Ὧδε γὰρ ἐξερέω,] Refertur istud γὰρ, non ad id quod proxime præcessit, sed ad id quod elegantissime reticetur: " *Ac Feliciter quidem vobis evenit, quod pugnam inire timueritis;* " *NAM*" etc. Vide supra ad ι'. 22.

Ibid. ἔςαι·] *Al.* ἦεν. Scilicet, ἦεν ἄν.

Ver. 455. πληγέντε] De voce, πληγεὶς, vide supra ad γ'. 31. De constructione elegantissima, πληγέντε, etiam cum de *Fœminis* sermo sit; vide ad ι'. 778.

Ver. 456. ἀθανάτων] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 458. αἵγ'] Notandum, quam non

Σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
Εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
Ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
Οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
Ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
Βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
Ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
Ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
Ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὺν στρατὸν αἰχμητάων.
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,

Irata Jovi patri, ira quippe ipsam atrox tenebat:
Juno vero non continuit in pectore iram, sed allocuta est;
" Gravissime Saturnie, quale verbum dixisti?
" Bene et nos scimus, quod tibi potentia vinci nescia:
" Attamen Danaos lugemus bellicosos,
" Qui jam sane malo fato expleto perierint.
" At certe bello quidem abstinebimus, si tu jubes:
" Consilium vero Argivis suggeremus, quod proderit,
" Ut ne omnes pereant, irato te "
Hanc autem respondens allocutus est nubes-cogens Jupiter;
" Crastino-mane etiam magis, præpotentem Saturnium
" Videbis, si vis, magnos-oculos-habens veneranda Juno,
" Perdentem Argivorum ingentem exercitum bellicosorum.
" Non enim prius a bello cessabit fortis Hector,

466. 67. 68. vid. not. 471 βοῶπι] MS. v. ad 420. 472 πολὺν] MS. ut v. 50.

sit supervacaneum istud γε, ad connectendam sententiam. *Clark.* Hic versus abest a MS. Lips. Recte. Repetitus est temere e θ'. 21. *Ern.*

Ver. 461. Ἥρῃ] *Al.* Ἥρη, et Ἥρης. Vide supra ad θ'. 24.

Ver. 462. ἔειπες;] *Al.* ἔειπας. Quod perinde est; et hic, et aliis permultis in locis.

Ver. 463. ὅ τοι] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 466-68] Hi tres versus absunt a MS. Lips. Sunt cum superioribus repetiti ex oratione Minervæ ver. 32 sqq. Ibi autem sunt aptiores, quia loquitur Minerva, cui conveniunt consilia, quia est Dea sapientiæ. Nec est in responsione Jovis, quod eis respondeat: sed tota refertur ad ver. 464. 465. Itaque forte inde temere huc translati sunt. *Ern.*

Ver. 468. ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.] Ita et supra ver. 37. Quare pessime in plerisque editum hic, Θεοῖο. Quod hoc in loco prorsus est invenustum.

Πρὶν ὦρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα,
Ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
Στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος.
Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐϛι· σέθεν δ' ἐγὼ ὐκ ἀλεγίζω
Χωομένης, ὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
Γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
Ἥμενοι, ὔτ' αὐγῆς ὑπεριόνος ἠελίοιο
Τέρποντ', ὔτ' ἀνέμοισι· βαθὺς δέ τε τάρταρος ἀμφίς·
Οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, ὔ σευ ἔγωγε
Σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ ὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
Ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
Ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρυραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκυσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς

" Quam excitatus sit ad naves velox-pedibus Pelides,
" Die illo, quando hi quidem ad puppes pugnaturi sint,
" Angustia in gravissima, de Patroclo occiso.
" Sic enim fatale est: Tui vero ego non rationem-habeo
" Iratæ, neque si ultimos fines adieris
" Terræ et maris, ubi Iapetusque Saturnusque
" Sedentes, neque splendore supra-gradientis solis
" Oblectantur, neque ventis: profundus autem tartarus circum:
" Ne quidem si illuc *(inquam)* perveneris errabunda, tui ego
" Iratæ rationem-habeo; quoniam non te impudentius aliud."
Sic dixit: Ei autem nihil respondit candida-ulnis Juno.
Occidit vero in Oceanum splendidum lumen solis,
Trahens noctem nigram super almam terram.
Ac Trojanis quidem invitis occidit lux: sed Achivis

481 δὲ sine τι] MS. Fl. A. J. quod prætulerim. καὶ] T. 483 κύντερον] MS.

Ver. 469. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 471. βοῶπις] Vide supra ad α'. 551.

Ver. 474. Πρὶν ὦρθαι] Qua ratione, πρὶν, hic producatur; item Διῒ, ver. 493; et ἐρεισάμενος, ver. 496; vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. Πηλείωνα,] De *Achille* nusquam non inserto, vide supra ad β'. 673. 681. ad ι'. 788. et ad η'. 228.

Ver. 477. Ὣς γὰρ θέσφατόν ἐϛι·] Virgil.

——— sic fata Deûm Rex
Sortitur.—— *Æn.* III. 375.

Ver. 485. Ἐν δ' ἔπεσ' — Ἕλκον νύκτα] Virgil.

Vertitur interea cœlum, et ruit Oceano nox,
Involvens umbra magna terramque polumque.
Æn. II. 250.

Nox ruit, et fuscis tellurem amplectitur alis.
Æn. VIII. 369.

Ἀσπασίη, τρίλλιστος, ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
Ἐν καθαρῷ· ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
Τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
Ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
Αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
Τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι·
Νῦν ἐφάμην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα

Grata, exoptissima, supervenit nox tenebrosa.
Trojanorum vero concionem habuit illustris Hector,
Seorsum a navibus quum duxisset fluvium ad vorticosum,
In puro; ubi utique cadaveribus vacuum apparebat spatium.
Ex equis vero cum descendissent in terram, orationem audiebant,
Quam Hector dicebat, Jovi carus: in manu autem
Hastam tenebat undecim-cubitorum; prænitebat vero hastæ
Cuspis ærea, circumque aureus ambibat annulus:
Hac ille nixus, verba alata allocutus est:
" Audite me, Trojani, et Dardani, et Socii;
" Modo credidi, navibusque perditis et omnibus Achivis,
" Retro *me* rediturum ad Ilium ventosam:
" Sed prius caligo supervenit, quæ nunc servavit maxime

490 ἐνὶ] Fl. A. J. T. quod verum est. v. not. 499 ποτὶ] edd. vett.

Ver. 486. ἄρυραν.] Vide supra ad ζ. 142.

Ver. 487. Τρωσὶν μὲν ῥ'] Non vacat istud ῥα; Eam enim vim habet, quam et in versione servavi, *Ac Trojanis quidem etc.*

Ver. 488. ἐπήλυθε] Non ex ἐπήλυθα, sed ex ἐπήλυθον. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 490. Νόσφι] Vide supra ad α'. 349.

Ibid. ποταμῷ ἔπι] Ita recte edidit *Barnesius*. Erat enim non, ut vulgo legitur, ποταμῷ ἐνί· sed (ut infra ver. 556.) μεσσηγὺ νεῶν, ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων. *Clark.* Ἔπι habet etiam MS. Lips. Sed idem significare potest ἐνὶ, quod subinde dicitur pro *ad*, *apud*, *prope*, præsertim apud poëtas. Exempla dabunt Perizon. ad Ælian. V. H. II. 25. et Cel. Wesselingius ad Diodor. T. I. p. 321. etc. In quibus etiam sunt loca de fluminibus, ut ἐν Καμικῷ. Centies apud Isocratem et alios ἡ ἐν Σαλαμῖνι μάχη. Itaque ἐνὶ prætulerim. *Ern.*

Ver. 492. Ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες] Virgil.

Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
Λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
Ὥς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,
Καίωμεν πυρὰ πολλά, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
Μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
Φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι,
Ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,

"Argivos et naves in littore maris.
"Verum nunc quidem obsequamur nocti nigræ,
"Cœnasque instruamus; atque pulchris-jubis equos
"Solvite ex curribus, ipsisque apponite pabulum:
"Ex urbe autem ducite boves et pingues oves
"Propere, vinumque suave afferte,
"Panemque ex domibus; insuperque ligna multa colligite,
"Ut per-totam noctem, usque ad auroram mane-genitam,
"Accendamus ignes multos, splendorque ad cœlum perveniat:
"Ne forte etiam per noctem comantes Achivi
"Fugere aggrediantur super lata dorsa maris.
"Ne saltem illacessiti naves ascendant, *et* quieti;
"Sed *faciamus* ut quis eorum vulnus etiam domi curet,

503 ἐφοπλισόμεσθα· ἀτὰρ] MS. ἐφοπλιζόμεσθα αὐτὰρ] Fl. A. J. 504 βάλετ'] MS. 509 ἵκει] MS. 510 καρηκομόωντες] A. J.

——— tota cohors — relictis
Ad terram defluxit equis. —— *Æn.* XI. 500.

Ver. 494. ἔχ' ἐνδεκάπηχυ] Vide supra ad ζ'. 319.

Ver. 495. χρύσεος] Pronunciabatur χρυσοῦς. Vide supra ad β'. 268.

Ver. 498. Νῦν ἐφάμην, — ἀπονοστήσειν] Refertur istud Νῦν, non ad ἐφάμην, sed ad ὀλέσας ἀπονοστήσειν. *Clark.* Nam Homerus constructionem τοῦ νῦν cum futuro non refugit, ut docet Grævius ad Lucian. Solœc. c. 9. *Ern.*

Ver. 499. προτὶ] *Al.* ποτί. Quod idem est.

Ver. 501. ἐπὶ ῥηγμῖνι] Qua ratione, ἐπὶ hic ultimam producat; item, Διΐ, ver. 517. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 502. πειθώμεθα νυκτὶ —, Δόρπα τ'] Virgil.

Nunc adeo, melior quoniam pars acta diei;
Quod superest, læti bene gestis corpora rebus
Procurate, viri; et pugnam sperate parati.
Æn. IX. 156.

Ver. 503. ἐφοπλισόμεσθ'·] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 504. Λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων,] Non supervacaneum est istud, ὑπό. Vide infra ad ver. 543.

Βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
Νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις συγέησι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἔφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν ἄρηα.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
Παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας
Λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων·
Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη,
Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω·
Μὴ λόχος εἰσέλθησι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
ʽΩδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω·
Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω·
Τὸν δ' ἠοῦς, Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.

" Percussus vel sagitta, vel hasta acuta,
" Dum navem propere conscendit: ut quis horreat etiam alius
" Trojanis equûm-domitoribus inferre lamentabile bellum.
" Præcones autem per urbem Jovi cari jubeant,
" Pueros pubescentes, et temporibus canos senes
" Excubias-agere circum urbem, a Diis ædificatis in turribus;
" Sequioris autem sexus fœminæ in suis ædibus quæque
" Ignem magnum accendant; custodiaque aliqua firma sit:
" Ne manus hostium per insidias ingrediatur urbem, copiis absentibus.
" Sic esto, Trojani magnanimi, ut dico:
" Ac Sermo *hic*, qui quidem nunc utilissimus, dictus esto:
" Qui autem mane *utilis sit*, Trojanos inter equûm-domitores dicam.

517 ἀγγιλόντων] MS. 518 πολυοκρ.] MS.

Ver. 510. διὰ νύκτα] *Schol.* Ἀντὶ τοῦ, διὰ νυκτός. Sed διὰ νύκτα φεύγειν, non est illud modo, quod dicimus (διὰ νυκτὸς) *noctu fugere*, sed et *noctis beneficio fugere*.

Ver. 514. ὀξυόεντι,] Vide supra ad ι'. 50.

Ver. 516. πολύδακρυν ἄρηα.] Vide supra ad γ'. 132.

Ver. 517. Κήρυκες — Διῒ φίλοι] Jure gentium sacrosancti et inviolati.

Ver. 518. πολιοκροτάφους] Virgil.

Candidior — tondenti barba cadebat.
Virg. Eclog. I. 29.

Ver. 519. Λέξασθαι] Vide supra ad β'. 515.

Ver. 520. Θηλύτεραι δὲ γυναῖκες,] *Imbecilliori sexu Fœminæ.* Sic apud *Sophoclem, Trachin.* 1070. Γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα· " *Fœminea vis, fœminea manus,*" vertente Cicerone: Et mox de seipso Hercules, ibid. ver. 1083. θῆλυς εὕρημαι τάλας, "*fœminata virtus occidit,*" vertente itidem Cicerone. Stultissime igitur vocem hanc, θηλύτεραι, ad sententiam minus honestam hic detorsit *Scholiastes*, et apud *Eustathium Porphyrius.* Quod et *ad rem*, hoc in loco, *ineptissimum* est; et *Hectore*, viro in primis gravissimo *indignissimum*,

Εὔχομαι ἐλπόμενος Διΐ τ', ἄλλοισίν τε θεοῖσιν,
Ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτυς,
Οὓς κῆρες φορέυσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
Ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτύς·
Πρωΐ δ' ὑπ' ἠοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Εἴσομαι, αἴκε μ' ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης
Πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
Χαλκῷ δῃώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
Αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
Μείνῃ ἐπερχόμενον· ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Κείσεται ὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,

" *Utique* vota facio sperans, Jovique cæterisque diis,
" Expulsurum *me* hinc canes funestis-fatis-adductos,
" Quos fata adduxerunt nigris in navibus.
" Verum enim vero per noctem custodiamus nos ipsos:
" Mane autem sub auroram armis armati
" Naves ad cavas excitemus acrem martem.
" Videbo, utrumne me Tydides fortis Diomedes
" A navibus ad murum repellat, an ego illum
" Ære cum-occidero, spolia cruenta auferam.
" Cras suam virtutem perspectam-dabit, si meam hastam
" Sustinuerit irruentem: sed in primis puto
" Jacebit vulneratus, multique circa ipsum socii,

530 ἠοῖ] Fl. A. J.

cumque etiam *de suis* loquatur, plane *absurdissimum.*

Ver. 521. Πῦρ μέγα καιόντων· φυλακὴ δέ] Virgil.

Interea vigilum excubiis obsidere portas,
——— et mœnia cingere flammis.
Æn. IX. 159.

Ver. 524. Μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω·] Sententia ea est, quam in *Versione* exhibui. *Eustathius* aliter accipit: Ὁ μὲν λόγος, ὃς νῦν εἰρημένος ἐστὶν, ὑγιὴς ἔστω. Καὶ συντέτακται μὲν καθ' Ὑπέρβατόν — Ὑγιὴς δὲ λόγος, ὁ ἀπαραποίητος καὶ ἀκολόβωτος. Verum *Hyperbata* ista *Homero*, scriptori summe perspicuo, prorsus erant ignota.

Ver. 529. ἡμέας αὐτύς·] Pronunciabatur, ἡμᾶς αὐτύς. Nam ἡμέας ultimam *producit*, ideoque contrahitur in ἡμᾶς. Alioqui contraheretur in ἡμεῖς; sicuti βασιλέας, βασιλεῖς, ἀληθέας, ἀληθεῖς.

Ver. 530. σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες — ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.] Istud Σὺν τεύχεσι (propter adjunctam *præpositionem*) non refertur ad θωρηχθέντες, (vide ι'. 737. et θ'. 376. 388.) sed ad ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα. Quemadmodum et latine dicitur, *armis armari*, non *cum armis armari*: e contrario, *cum armis hostem aggredi*, recte dicitur. Vide supra ad α'. 528. 529.

Ver. 536. ἐπερχόμενον· ἀλλ'] Qua ratione, ἐπερχόμενον, hic ultimam producat; item, ἀριπρεπέα, ver. 552. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ἠελίȣ ἀνιόντος ἐς αὔριον. Αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
Εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
Τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
Ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
  Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
Οἱ δ' ἵππȣς μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγȣ̃ ἱδρώοντας,
Δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαςος·
Ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
Καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
Σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
Κνίσσην δ' ἐκ πεδίȣ ἄνεμοι φέρον ȣ̓ρανὸν εἴσω.
  Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ

"Sole orto cras. Utinam enim ego ita
"Sim immortalis et expers-senectutis *per* dies omnes,
"Et honorer sicut honoratur Minerva et Apollo,
"Ut jam dies hic malum feret Argivis."
  Sic Hector concionatus est: Trojani autem acclamabant.
Illique equos quidem solvebant jugo sudantes,
Ligabantque capistris apud currus suos unusquisque:
Ex urbe autem adducebant boves et pingues oves
Propere; vinumque suave afferebant,
Pauemque ex domibus: et insuper ligna multa colligebant.
Nidorem autem ex campo venti ferebant *ad* cœlum usque.
  Ipsi vero, multum elati, secundum bellicos ordines

534 δηιώσας] MS. 535 εἴκ'] A. J. 542 δὲ] add. in MS. a manu secunda. 743 ἱδρώοντας] MS. sed supersc. ωο.

Ver. 539. ἀθάνατος] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 543. λῦσαν ὑπὸ ζυγȣ̃ ἱδρώοντας,] Ζυγȣ̃ ὑπέλυσαν, (ut ὑπελύσαο δεσμῶν, α'. 401.) *Loris subtus solutis expedierunt.* Nam istud, ὑπὸ, non refertur ad ζυγȣ̃. Vide supra, ver. 504.

Ver. 547. 549. ξύλα πολλὰ λέγοντο.— Οἱ δὲ, μέγα] *Barnesius ex Platonis Alcibiade secundo* (circa fin.) locum hunc quatuor versibus (non ineptis quidem illis, si forte huc pertineant) auctiorem edidit.

—— ξύλα πολλὰ λέγοντο·
Ἕρδον δ' ἀθανάτοισι τελήεσσας ἑκατόμβας·
Κνίσσην δ' ἐκ πεδίȣ ἄνεμοι φέρον ȣ̓ρανὸν εἴσω
Ἡδεῖαν· τῆς δ' οὔτι θεοὶ μάκαρες δατέοντο,
Οὐδ' ἔθελον· μάλα γάρ σφιν ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρὴ,
Καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
Οἱ δὲ μέγα φρονέοντες. ——

Clark. Versus primus ἔρδον etc. vix abesse posse videtur. Nidoris enim mentio desiderat prægressam mentionem sacrificii. Cæterum vix dubitem Homeri libros tempore Platonis hos versus habuisse. Non enim temere e variis locis consuti existimandi sunt, quia Homerum ait, hæc de Trojanorum sacrificio dicere *Ern.*

Ver. 549. ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρῃ] *Al.* γεφύραις, sive γεφύρῃς. *Al.* ἀνὰ πτολέμοιο

Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
Φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ,
Ἔκ τ' ἔφανον πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,
Καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθὴρ,
Πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·
Τόσσα, μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
Εἵατο πεντήκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
Ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, ἐΰθρονον ἠῶ μίμνον.

Sedebant per-totam-noctem; ignesque eis ardebant multi.
Sicut autem quando in cœlo stellæ lucidam circa lunam
Apparent perdecoræ, quando utique est sine vento æther,
Apparentque omnes speculæ, et cacumina summa,
Et saltus: cœlitus autem aperitur immensus æther,
Et omnia conspiciuntur astra; gaudetque porro animo pastor;
Ita tot, inter naves et Xanthi fluenta,
Trojanorum accendentium ignes apparebant Ilium ante.
Mille utique in campo ignes ardebant: ad singulos autem
Sedebant quinquaginta *viri*, *ad* lumen ignis ardentis.
Equi vero hordeum album comedentes et avenas,
Stantes apud currus, pulchro-sedentem-in-solio-auroram expectabant.

555 γέγηθε τε φρένα] MS. 556 μεσσηγὺ] F. A. J. R. 559 σέλᾳ] MS. Fl. A. 1. R.

γεφύρας· ut supra, ver. 378. Quem locum vide; itemque Υ. 371.

Ver. 550. Εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.] Virg.

Collucent ignes; noctem custodia ducit
Insomnem. —— Æn. IX. 166.

Ver. 554. οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπερράγη ἄσπετος αἰθὴρ,] Elegantissima et plane mirifica descriptio. *Discissis subter et disjectis undique nubibus, aperuit se in immensum æther.*

Ver. 558. Χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ] Notandum istud, ἄρ', singularem hic *vim* habere in connectenda sententia. " *Tot ignes appa-*" *rebant: Utique mille in campo ignes,*" *etc.* Tolle hanc particulam; perit continuo tota sententiæ venustas.

Ibid. πὰρ δὲ ἑκάστῳ Εἵατο πεντήκοντα, σέλας πυρὸς αἰθομένοιο.] Alii legunt, σέλᾳ. Quod ferri potest. Quod autem addit Scholiastes: Τῷ ἑκάστῳ, συναπτέον τὸ σέλᾳ· ἵν' ᾖ, παρ' ἑκάστῳ σέλαϊ καὶ φωτὶ τοῦ πυρός· jejuna est valde, et inconcinna constructio. Cæterum merito hic *Popius Terassonum*, scriptorem Gallicum, negligentiæ postulat; qui apud *Homerum* Trojanos cum sociis non amplius decem fuisse millia contenderit, cum hic liquido dictum sit milites numero fuisse quinquagies mille.

Ver. 560. Ἵπποι δὲ] Virgil.

——— et religatos rite videbat
Carpere gramen equos. —— Æn. IX. 352.

Ver. 561. ἐΰθρονον ἠῶ μίμνον.] Potuisset dicere, — ἔμιμνον ἐΰθρονον ἠῶ. At longe venustior est *Spondæus* iste, ad longinquam auroræ expectationem, et spem arduam, noctisque impatientem.

ΤΗΣ

ʽΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ι΄.

ʽΥπόθεσις τῆς Ι΄. ʽΟΜΗΡΟΥ ʽΡαψῳδίας.

ʼΑΓΑΜΕ΄ΜΝΟΝΟΣ συμβουλεύσαντος τοῖς ῞Ελλησι φεύγειν, ἵσανται τὴν ἐναντίαν ἀποφαινόμενοι γνώμην Διομήδης καὶ Νέςωρ. Συμβουλεύσαντος δὲ Νέςορος, πρὸς ʼΑχιλλέα πέμπονται πρέσβεις. Καὶ δεηθεῖσιν ἀντεῖπεν αὐτοῖς ʼΑχιλλεύς. Οἱ δὲ ἀπαγγέλλουσι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς ὕπνον τρέπονται.

῎ΑΛΛΗ.

ʼΕΠΑΥΛΙΣΑΜΕ΄ΝΩΝ τῶν πολεμίων, διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον εὐημερίαν, παρὰ τῷ ναυςάθμῳ, ʼΑγαμέμνων ἀπηλπικὼς τὴν σωτηρίαν, ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἀποφαινόμενος γνώμην, ἀποφεύγειν ἐπιβάντας τῶν νηῶν κελεύει τοὺς ῞Ελληνας. Διομήδους δὲ ἀντειπόντος, Νέςωρ παραυτίκα ἀμείβεται τοῦτον. Προςίθησι δὲ τὰ λείποντα αὐτοῦ τοῖς λόγοις, φύλακας κελεύων ἐπὶ τὴν τάφρον ἐκπέμπειν, καὶ τοὺς ἀρίςους ἀθροίσαντα βουλεύεσθαι μετ᾽ αὐτῶν περὶ τῶν ἐπειγόντων. Πείθεται τούτοις ὁ βασιλεὺς, καὶ τοὺς ἀρίςους ἑςιᾷ, ἐν οἷς πάλιν Νέςωρ ʼΑγαμέμνονι σύμβουλος τῶν καλλίςων γίγνεται, τῆς μὲν πρὸς τὸν ʼΑχιλλέα κελεύων αὐτὸν ὀργῆς λαθέσθαι, πρὸς δὲ τὸν ἐπείγοντα καιρὸν ἁρμόσασθαι, καὶ πρεσβείαν ὡς τὸν τοῦ Πηλέως ἀποςεῖλαι. Τοῦ δὲ βασιλέως καὶ δῶρα πολλὰ ὑπισχνουμένου δώσειν, καὶ κηδεςὴν ἀξιώσαντος γενέσθαι, παραγίγνονται πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ὅ, τε ʼΙθακήσιος καὶ ὁ τοῦ Τελαμῶνος, καὶ πρὸς τούτοις Φοῖνιξ. Τῶν δὲ πρεσβέων ἐλθόντων, καὶ τὴν δέησιν ποιουμένων, καὶ τὰ κατὰ τοὺς ῞Ελληνας μηνυσάντων, καὶ τὴν ἔπειξιν δηλούντων, ἄτεγκτος ὁ ʼΑχιλλεὺς, καὶ οὐδ᾽ ὅλως ἐνδιδοὺς πρὸς τὴν ἀκοὴν τῶν ʽΕλληνικῶν πραγμάτων εὑρίσκεται· ἀλλὰ μνησικακῶν μὲν τῷ ʼΑγαμέμνονι, τῶν δὲ δώρων καταφρονῶν, καὶ τῆς συγγενείας τοῦ βασιλέως ὑπερφρονῶν. Καὶ μετὰ τοῦτο Φοῖνιξ πείθειν αὐτὸν πειρᾶται, καὶ δακρύει τὴν παροῦσαν τῶν ʽΕλλήνων τύχην, ὡς εἰς ἔλεον αὐτὸν ὑπάξων· καὶ τῆς περὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν ὑπομιμνήσκει τροφῆς· καὶ ὅτι οὐ χρὴ, πάντα μητρί πείθεσθαι, παραδείγματι τῷ κατὰ τὴν παλλακίδα χρώμενος, δι᾽ ὧν εἶπεν, αἰνίττεται· καὶ ὡς πρὸς ἀνάγκην βοηθήσας, χωρὶς τιμῆς, μεταγνώσεται, τὴν Μελεάγρου μάχην καὶ Αἰτωλῶν διηγούμενος. Οὔτε δὲ Φοῖνιξ, πρεσβευτὴς εὐτυχής· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐπίσης τοῖς ἄλλοις ἀποτυγχάνει. Οὔτε δὲ ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Αἴας ἔτρεψεν, ἐπιπλήσσων τε, καὶ ἱκετεύων, καὶ λοιδορούμενος, καὶ παντὶ τρόπῳ πεῖσαι πειρώμενος. ʼΑλλὰ Φοίνικα μὲν παρ᾽ ἑαυτῷ κατέχει ʼΑχιλλεύς. ʼΟδυσσεὺς δὲ, σὺν Αἴαντι, τὰ πρὸς τοῦ ʼΑχιλλέως ἀποπρεσβεύεται τοῖς ῞Ελλησιν. ʼΕφ᾽ οἷς Διομήδης καθάπτεται μὲν ʼΑχιλλέως, ὡς οὐ δεόντως ἀμέτρῳ ὀργῇ σχολάζοντος· τοὺς δὲ ἀρίςους ἐπὶ τὴν μάχην προτρέπεται.

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ι′.

Ἐπιγραφαί.

* Ἀπόπειρα, Πρεσβεία, ἢ Λιταί.

Ἄλλως.

Ἐξεσίη δ' Ἀχιλῆος ἀπειθέος ἐςὶν Ἰῶτα.

Ὡς οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιὲς
Θεσπεσίη ἔχε φῦζα, φόβε κρυόεντος ἑταίρη·
Πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
Ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,

ITA quidem Trojani custodias agebant: sed Achivos
Divinitus-immissa agebat Fuga, Metus frigidi socia:
Luctu vero intolerando sauciati erant omnes fortissimi.
Sicut autem venti duo pontum commovent piscosum,

Ver. 1. Ὣς οἱ μὲν] "Nec poëtica modo, sed *oratoria* virtute (*Homerus*) eminentissimus. Nam, ut de laudibus, exhortationibus, consolationibus taceam; nonne vel *Nonus liber*, quo missa ad Achillem legatio continetur, — omnes litium ac consiliorum explicat artes? Affectus quidem vel illos mites, vel hos concitatos, nemo erit tam indoctus, qui non in sua potestate hunc auctorem habuisse fateatur." *Quintilian.* lib. X. c. 1. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ πρεσβείᾳ, ποικίλαις τέχναις ποιεῖ χρώμενες τὲς ῥήτορας. Ὁ μὲν γὰρ Ὀδυσσεὺς etc. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρε ποιήσεως, §. 20. Ubi totum harum orationum artificium retexitur, et enarratur. Ut et altero in Libro, qui inscribitur Τέχνη, §. 8. et 9.

Ver. 3. Πένθεϊ δ' — ἄριστοι.] Οἱ μὲν ἄλλοι περὶ φυγῆς ἐπιμέλειαν ἐποιῦντο, οἱ δὲ ἄριστοι ἐν πένθει ἦσαν. *Schol. Victoriana;* sc. *ex Petri Victorii codice exscripta.*

Ver. 4. Ὡς δ' ἄνεμοι δύο — Ὡς ἐδαΐζετο θυμὸς] Virgil.

Adversi rupto ceu quondam turbine venti
Confligunt Zephyrusque Notusque. ——

Æn. II. 416.

Cæterum nodum hic in scirpo quæsiverunt plerique, *quibusnam affectibus duobus* distraherentur Achivorum animi. *Porphyrius* (quem secutus est Scholiastes,) φόβον καὶ λύπην intelligit: *Quæst. Home-*

* Vide Annot. ad ver. 17.

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,
Ἐλθόντ᾽ ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
Κορθύεται, πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
Ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ᾽ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
Φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
Κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
Μηδὲ βοᾷν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
Ἷζον δ᾽ εἰν ἀγορῇ τετιηότες· ἂν δ᾽ Ἀγαμέμνων
Ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
Ἥ τε κατ᾽ αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
Ὣς ὁ βαρυστενάχων ἔπε᾽ Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·

Boreas et Zephyrus; qui utique e Thracia spirant,
Advenientes repentino; simulque et unda nigra
In acervum attollitur, multamque extra mare algam fundunt:
Sic scindebatur animus in pectoribus Achivorum.
Atrides autem dolore magno sauciatus cor,
Obibat, præcones canoros jubens,
Nominatim ad concionem vocare virum unumquemque,
Minime autem clamare: ipseque inter primos laborabat.
Sedebant porro in concione tristes: Agamemnon autem
Surrexit lachrymas-fundens, ceu fons aquis niger,
Qui utique ab excelsa petra nigram fundit aquam:
Sic ille graviter-suspirans verba Argivis fecit:
" O amici, Argivorum ductores, et principes,
" Jupiter me valde Saturnius detrimento irretivit gravi:

ric. 5. Sch. Victorian. ἔκπληξιν τῶν παρόντων καὶ δέος τῶν μελλόντων. Alii ibidem memorati, Ζηνός τε νόον, καὶ Τρῶας ἀγαυούς. Admodum invenuste omnes. Unus rem acu tetigit *Eustathius:* Δαΐζονται, ὅ ἐστι μερίζονται βουλαῖς, εἴτε μένειν, εἴτε φύγειν χρείων *fugerentne an permanerent; id scilicet in dubio erat.*

Ver. 5. Βορέης καὶ Ζέφυρος,] *Porphyrio* (Quæst. Homeric. 5.) scriptum est Βόῤῥης. Quomodo Βορέης scilicet pronunciabatur.

Ibid. τώ τε Θρήκηθεν ἄητον,] Eo nimirum in pelago, cui et ab Aquilonis et ab Occidentis partibus adjacebat *Thracia* procellosa. Vide *Strabon.* lib. I. p. 49. *Clark.* Et ibi Casaubonum.

Ver. 9. ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος] Qua ratione, ἄχεϊ, hic ultimam producat; item ὑπερμενέϊ, ver. 23. et πάλιν, ver. 56. vide supra ad α′. 51. Porro alii hic legunt βεβλημένος.

Ver. 11. Κλήδην — ἄνδρα ἕκαστον, Μηδὲ βοᾷν·] Ἕκαστον, scilicet τῶν ἡγεμόνων. Et μὴ βοᾷν· ne vel hostes, vel etiam sui, quantum trepidaretur, intelligerent. Ut

Σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
Νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βȣλεύσατο, καί με κελεύει
Δυσκλέα, Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
Οὕτω πȣ Διΐ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
Ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
Ἠδ' ἔτι καὶ λύσει, τȣ̃ γὰρ κράτος ἐςὶ μέγιςον.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
Φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,

" Infestus, qui antea quidem mihi promisit et annuit,
" Ilio exciso bene-munito rediturum;
" Nunc vero malam fraudem struxit, et me jubet
" Inglorium, Argos redire, postquam multum perididi populum.
" Ita scilicet Jovi erit præpotenti placitum,
" Qui jam multarum urbium demolitus est vertices,
" Atque adhuc demolietur, hujus enim potentia est maxima.
" Verum agite, ut ego dixero, pareamus omnes,
" Fugiamus cum navibus dilectam in patriam terram:
" Non enim jam Trojam capiemus latas-vias habentem."
Sic dixit: illi vero omnes taciti facti sunt silentio,
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:
Tandem vero inter eos locutus est pugna-strenuus Diomedes;
" Atrida, tibi primum adversabor inconsulte-loquenti,

29 ἔφαν] Fl. Ibid. ἀκῆν] MS. ut semper.

recte *Schol. Victorian.* Κατ' ὄνομα τȣ̀ς ἀρίςȣς συνάγει, ἵνα μὴ ἄπυςα γίνηται τοῖς πολεμίοις τὰ πρασσόμενα· ἢ καὶ πρὸς τὸ μὴ ταράξαι τȣ̀ς οἰκείȣς.

Ver. 14. Ἵςατο δακρυχέων,] Virg.

Multa gemens, largoque humectat flumine vultum. *Æn.* I. 469.

Ibid. μελάνυδρος,] Gloss. Cod. Lips. πολύυδρος. *Ern.*

Ver. 17. Ὦ φίλοι,] Eadem oratione supra usus est *Agamemnon* ad tentandos suorum animos, lib. β'. 110 etc. Unde et hic *liber nonus* inscribitur, Ἀπόπειρα.

Ver. 18. Ζεύς με μέγα] Vide supra ad β'. 111. Cæterum *Schol. Victorian.* hic legendum volunt, σὺν τῷ σ', τὸ "μέγας."

Ver. 19. πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο] Τότε μὲν, — ὅτε τὸν ὄνειρον ἔπεμψεν (β'. 12.) ἐκεῖ δὲ, πρὶν, διὰ τὸ, "Ἀςράπτων ἐπιδέξια." (β. 350. 353.) *Schol. Victorian.*

Ver. 20. ἀπονέεσθαι·] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 25. Καὶ λύσει·] Vide supra ad β'. 118.

Ver. 29. ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,] Vide supra ad γ'. 95.

Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
Φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
Σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνε παῖς ἀγκυλομήτεω·
Σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
Ἀλκὴν δ' ὔτοι δῶκεν, ὅ, τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
Δαιμόνι', ὕτω πε μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
Ἀπτολέμες τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
Εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε νέεσθαι,
Ἔρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
Ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί·
Ἀλλ' ἄλλοι μενέεσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,

" Qua fas est, o rex, *in* concione: tu vero ne irascaris.
" De fortitudine quidem mihi primum convitium-fecisti inter Danaos,
" Dicens *me* esse imbellem et fortitudinis-expertem: Hæc autem omnia
" Sciunt Argivorum et juvenes et senes.
" Tibi vero ex-duobus-alterum dedit Saturni filius versuti:
" Sceptro quidem tibi honorari supra omnes;
" Virtutem autem non dedit, quod utique imperium est maximum.
" Bone vir, itane plane credis filios Achivorum
" Imbellesque esse et fortitudinis-expertes, ut dicis?
" Utique, si tibi ipsi animus properat ad redeundum,
" Abi: patet tibi via, navesque tibi prope mare
" Stant, quæ te secutæ sunt a Mycenis valde multæ:
" At alii manebunt comantes Achivi,

34 πρῶτος] v. not. Ibid. ὀνείδισας] MS. 39 τοι] MS. correct. ex τι.

Ver. 30. Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν] Οὔτι γὰρ μένοντες, χρηστὴν εἶχον ἐλπίδα· ὔτε φεύγειν εὐκλεὲς ἡγῦντο. *Schol. Victorian.*

Ver. 31. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 32. Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι] Virgil.

Dicam equidem, licet arma mihi mortemque minetur. *Æn.* XI. 348.

Cæterum totum hujus loci artificium retexit et singulatim enarrat *Dionys. Halicarn.* in libro qui inscribitur Τέχνη, §. 8. et 9. quem vide.

Ver. 34. Ἀλκὴν μέν μοι πρῶτον ὀνείδισας] *Nempe in* δ'. 370. etc. Vide autem et ad δ'. 401. Porro *Schol. Victorian.* hic legunt, πρῶτος. De prosodia autem vocis, ὀνείδισας; vide supra ad α'. 140. *Clark.* Πρῶτος habet etiam MS. Lips. superscripto tamen ον. Et cum edd. Flor. Ald. consentiant, hanc lectionem prætulerim, quæ longe efficaciorem sensum facit. *Ern.*

Ver. 40. Δαιμόνι',] Vide supra ad β'. 190.

Ver. 42. ἐπέσσυται,] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 46. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ, Φευγόντων] Elegantissima *Aposiopesis.* Κομματικῶς δὲ εἶπε, μιμούμενος τὸν θυμούμενον. *Schol. Victorian.*

Εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν· εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ,
Φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
Νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμωρ
'Ιλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
῟Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες 'Αχαιῶν,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Τοῖσι δ' ἀνιςάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέςωρ·
Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἐνὶ καρτερός ἐσσι,
Καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος.
Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι 'Αχαιοὶ,
Οὐδὲ πάλιν ἐρέει· ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
῏Η μὴν καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε καὶ παῖς εἴης
'Οπλότερος γενεῆφιν, ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις

" Donec Trojam everterimus: Quod si et ipsi *volunt*,
" Fugiant cum navibus dilectam in patriam terram:
" Nos vero, ego Sthenelusque, pugnabimus, donec finem
" Ilii invenerimus; favente enim Deo venimus."
Sic dixit: Atque omnes acclamarunt filii Achivorum,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Inter eos autem surgens locutus est eques Nestor;
" Tydide, eximie quidem in pugna fortis es,
" Et consilio inter omnes æquales es optimus.
" Nemo tibi hanc sententiam vituperaverit, quotquot *sunt* Achivi,
" Neque contra dixerit: sed non ad finem pervenisti consiliorum.
" Utique juvenis es, meus vero etiam filius esse posses
" Minimus natu; et tamen prudentia loqueris

49 εἰληλύθημεν] MS. 53 κράτιρος] MS.

Ver. 48. ἐγὼ Σθένελός τε,] Quanta hic cum arte *Sthenelum* collaudat, et προσεπιχυράζει! Ita fere Cæsar: "*Quod si præ-*" *terea nemo sequatur, tamen se cum sola* " *decima legione* (contra Germanos) *itu-*" *rum, de qua non dubitaret; sibique eam* " *prætoriam cohortem futuram.*" De bello Gallico, lib. I. §. 40. *al.* 31. Et; "*An,* " *me deleto, non animadvertebatis decem* " *habere legiones populum Romanum, quæ* " *non solum vobis obsistere, sed etiam* " *cælum diruere possent?*" De bello Hispanico §. ult.

Ver. 49. εἰλήλουθμεν.] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 52. ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 53. Τυδείδη, πέρι μὲν] Vide supra ad α'. 249. Cæterum de hujus orationis arte rhetorica, vide enarrationem *Dionysii Halicarn.* in libro qui inscribitur Τέχνη, §. 8.

Scis ut te cunctis unam ———
Prætulerim. —— *Æn.* XII. 143.

Ver. 55. Οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, — ἀτὰρ οὐ τέλος] 'Ενίοις δὲ καὶ συναναπληροῦν μετ' εὐφημίας τὸ ἐλλεῖπον, ὡς ὁ Νέστωρ· "Οὔ-" τις τοι τὸν μῦθον" etc. *Plutarch.* Εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον.

Ver. 58. πεπνυμένα βάζεις 'Αργείων βασι-

Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Ἐξείπω, καὶ πάντα διίξομαι· ὐδέ κέ τίς μοι
Μῦθον ἀτιμήσει, ὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
Ἀφρήτωρ, ἀθέμιςος, ἀνέςιός ἐςιν ἐκεῖνος,
Ὃς πολέμυ ἔραται ἐπιδημίυ, ὀκρυόεντος.
Ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαςοι
Λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
Κύροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
Δαίνυ δαῖτα γέρυσιν· ἔοικέ τοι, ὔτοι ἀεικές.

" Argivorum regibus, quoniam recte dixisti.
" Verum age; ego, qui te senior glorior esse,
" Eloquar, et omnia persequar: neque aliquis mihi
" Sermonem improbaverit, ne quidem rex Agamemnon.
" Sine tribu, sine-lege, sine-lare est ille,
" Quisquis bellum amat intestinum, horrendum.
" Verum enim vero nunc quidem pareamus nocti nigræ,
" Cœnasque instruamus: custodes autem quique
" Incubent ad fossam, quam fodimus murum extra.
" Juvenibus quidem hæc præcipio: at deinde,
" Atrida, tu quidem incipias: tu enim supremus es.
" Præbe convivium senibus: decet te, nequaquam *est* indecorum,

64 ὀκρυόεντος] MS. corr. ex ὀκριόεντος. 68 κύροισι] MS. bene. 73 ab hoc versu ad 161. fuit lacuna in MS. unius folii, sed ea expleta a recenti manu inserto folio.

λῆας,] Βάζεις πρὸς τὺς Βασιλεῖς. *Eustath.* Παρὰ πάντας τὺς βασιλεῖς. *Schol.*

Ver. 63. Ἀφρήτωρ, ἀθέμιςος, ἀνέςιος] E patria, e tribu, e familia omni ejectus. " *Nam nec privatos Focos, nec publicas* " *Leges videtur, nec Libertatis jura cara* " *habere, quem Discordiæ, quem Cædes* " *civium, quem Bellum civile delectat.*" Cicero, Philipp. 13. Ὅτι τῶν φύσει ἡ πόλις ἐςὶ, καὶ ὅτι ἄνθρωπος φύσει πολιτικὸν ζῶον· καὶ ὁ ἄπολις διὰ φύσιν, καὶ ὐ διὰ τύχην, ἤτοι φαῦλός ἐςιν. ἢ κρείττων ἢ ἄνθρωπος· ὥςπερ καὶ ὑφ' Ὁμήρυ λοιδορηθεὶς, " ἀφρή- " τωρ, ἀθέμιςος, ἀνέςιος." *Aristot. de Repub.* lib. I. cap. 2. Horatius:

——— perjurus erit, sine gente, cruentus
Sanguine fraterno, fugitivus. *Serm.* II. 5. 15.

Ver. 64. Ὃς πολέμυ ἔραται ἐπιδημίυ,] Videtur hic nonnullis, *Achillem* perstringere. At multo rectius *Dionys. Halicarn.* ὡς διὰ κοινῦ δόγματος, καθαπτόμενος τῦ Ἀγαμέμνονος· *libro supra citato.* Ita enim infra ver. 109. 110. *Agamemnoni* vitio vertit Nestor, quod Achillem, Achivorum fortissimum, non honorasset.

Ver. 66. ἐφοπλισόμεσθα·] Vide supra ad α'. 140.

Ibid. φυλακτῆρες] *Aristarchus* legit φυλακτῆρας.

Ver. 67. Λεξάσθων] Δυϊκὸν ῥῆμα, τὸ λεξάσθων, συντέτακται (inquit *Eustathius*) ὀνόματι πληθυντικῷ. Quod absurdum est, nisi quum de *Duobus* sermo sit; ut fuse ostendimus supra ad α'. 566. et ad β'.

Πλεῖαί τοι οἴνυ κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
Ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγυσι.
Πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
Πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίςην
Βυλὴν βυλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιὺς
Ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
Καίυσιν πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
Νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαῤῥαίσει ςρατὸν, ἠὲ σαώσει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπί-
Ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο, [θοντο.
Ἀμφί τε Νεςορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
Ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,

"Plena *sunt* tibi vino tentoria, quod naves Achivorum
"Quotidianæ ex Thracia per latum pontum advehunt.
"Omnis tibi adest ad-excipiendum-apparatus, multisque imperas.
"Multis autem congregatis, illi obsequaris, qui optimum
"Consilium dederit: valde enim opus *est* omnibus Græcis *consilio*
"Bono et prudenti; quoniam hostes prope naves
"Accendunt ignes multos: Quis in his lætetur?
"Nox autem hæc vel disperdet exercitum, vel servabit."
Sic dixit; illi vero eum libenter *et* audierunt et obsecuti sunt.
Ac custodes cum armis propere-exierunt,
Nempe Nestoridesque Thrasymedes, pastor populorum,
Et Ascalaphus et Ialmenus, filii Martis,

78 ςρατὸν] abest a MS. 79 μὲν] abest a MS. 80 ἐσσεύοντο] MS. superscr. tamen altero σ.

288. Quare aut contractum erit λεξάσθων ex λεξάσθωσαν; aut eo scilicet spectabat *Nestor*, ut in stationibus *singulis* milites in vigilia manerent *bini*.

Ibid. παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.] Ἔσω τῆς τάφρυ. *Schol. Victor.* Recte. Ita enim infra, ver. 87. — μέσσον τάφρυ καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες.

Ver. 69. βασιλεύτατός] *Al.* βασιλεύτερος.

Ver. 70. Δαίνυ δαῖτα γέρυσιν·] Ἵνα μὴ διαβάλλειν δοκῇ τὸν Ἀγαμέμνονα πρὸς τὸ πλῆθος, ὡς ἁμαρτόντα καὶ χρησάμενον ὀργῇ. *Plutarch. de audiendis Poëtis.* Item. *Symposiac.* lib. VII. *Qu.* 9. Cæterum de Prosodia vocis, δαίνυ, vide supra ad γ'.

260. Recte hanc ad rem citat *Barnesius* ex Aristophane:

Στρέψυ τί μοι καὶ τῇδε κυρίδιον λέχος.

Item ex Euripide:

Ὄμνυ· σὺ δ' ἔξαρχ' ὅρκον, ὅστις εὐσεβής.
Iphig. in Taur. 743.

Quibus adde:

Ὄμνυ πέδον γῆς, πατέρα θ' ἥλιον πατρός.
Medea, 746.

Ὄμνυμι γαῖαν, λαμπρὸν ἡλίου τε φῶς.
Ibid. 752.

Et similia passim. Nam in his, nullus unquam est licentiæ locus.

Ver. 75. χρεὼ] Pronunciabatur, χρῶ. Vide autem infra ad κ'. 43.

Ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν, Λυκομήδεα δῖον·
Ἑπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
Κοῦροι ἅμ' ἔστειχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες·
Καδδὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
Ἐνθάδε πῦρ κήαντο, τίθεντο δὲ δόρπον ἕκαστος.
Ἀτρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν Ἀχαιῶν
Ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Merionesque, Aphareusque Deïpyrusque,
Et Creontis filius, Lycomedes nobilis:
Septem erant duces custodum, centeni vero cum singulis
Juvenes ordine-ibant, longas hastas manibus tenentes;
Atque in medio fossæ et muri sedebant profecti:
Ibi ignem accenderunt, apposueruntque cœnam unusquisque.
Atrides autem proceres frequentes duxit Achivorum
In tentorium; ipsisque apposuit gratum-animo convivium:
Hi autem ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemissent,
Illis senex omnium-primus texere cœpit consilium
Nestor, cujus et antea optimum apparuerat consilium:
Qui ipsis cordatus concionatus est et dixit;

86 κοῦφοι] A. 2. 3. J. Ibid. ἔστιχον] MS. 88 κείαντο] MS. R. 95 ὅς φιν] MS. ὅ σφιν] Edd. vett. Ibid. εὖ] F. A. 1. R.

Ver. 77. Καίουσιν] *Al.* καίουσι. Quod perinde est. Vide ad α'. 51.

Ibid. τίς ἂν τάδε γηθήσειε;] Vide supra ad α'. 330.

Ver. 81. Ἀμφί τε Νεστορίδην] De hujusmodi loquendi ratione, vide supra ad γ'. 146.

Ver. 85. Ἕπτ' ἔσαν —, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ] Virgil.

Bis septem Rutuli, muros qui milite servent,
Delecti; ast illos centeni quemque sequuntur,
Purpurei cristis juvenes, auroque corusci.
Æn. IX. 161.

Ver. 94. ἀρίστη φαίνετο βουλή·] Virgil.

—— potior sententia visa est. *Æn.* IV. 287.

Ver. 95. Ὅς σφιν] Ita recte edidit *Barnesius*. *Stephanus*, aliique permulti, Ὃ σφιν. Male.

Ver. 97. Ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι·] Virgil.

A te principium, Tibi desinet. ——
Ecl. VIII. 11.

Prima dicte mihi, summa dicende Camœna.
Horat. Epist. I. 1. 1.

Ἀρχόμενοι δὲ Λίνον καὶ λήγοντες καλέουσιν.
Hesiod.

Ver. 99. Σκῆπτρόν τ', ἠδὲ θέμιστας,] Σκῆπτρον, διὰ τὸ κράτος· θέμιστας, διὰ τὸ

'Ατρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, 'Αγάμεμνον,
'Εν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι· ὅνεκα πολλῶν
Λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
Σκῆπτρόν τ', ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα·
Τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι,
Κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
Εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται ὅ, ττι κεν ἄρχῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
Οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
'Εξέτι τοῦ, ὅτε, διογενὲς, Βρισηΐδα κούρην
Χωομένου 'Αχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
Οὔτι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε

"Atrida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
"In te quidem finiam, a te autem incipiam; quoniam multorum
"Populorum es rex, et tibi Jupiter in-manus-dedit
"Sceptrumque, et jura; ut ipsis consulas:
"Ideo te oportet supra *omnes* et dicere sententiam, et audire,
"Perficere etiam et alterius *consilium*, quum aliquem animus jusserit
"Dicere in bonum: penes te autem erit quicquid optimum-visum-fuerit.
"At ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
"Non enim quis sententiam alius meliorem hac excogitaverit,
"Qualem ego sentio, et olim, et etiam nunc,
"Ex eo *tempore*, quando, generose, Briseïda puellam
"Irati Achillis abiisti a tentorio auferens:
"Nequaquam secundum nostram quidem sententiam: valde enim tibi ego

96 'Αγαμέμνων] Fl. 100 φάσθι] MS. sed superscr. σθαι. 101 κρηῆναι] MS. Ibid. ὅτ' ἄν] R. 102 ἐς] MS. 104 ἀμείνονα] MS. man. pr.

δίκαιον· οὕτω γὰρ εὔχον γραπτοὺς νόμους. *Schol. Victor.*

Ver. 102. σέο δ' ἕξεται, ὅ, ττι κεν ἄρχῃ.] Τὸ τῶν λόγων κατόρθωμα, σὸν ἔσται· εἰς σὲ γὰρ ἀνενεχθήσεται, ὅ, τι ἂν κρατῇ καὶ συμφέρῃ. — ὁ δέσποτε τῆς παραινέσεως πρωτεύῃ καὶ ἐπικρατυνθῇ ἐκ σοῦ γίνεται. Καὶ ἀλλαχοῦ. (Odyss. λ'. 345.) — "ἐκ τοῦδ' "ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε." *Schol. Vulgg. et Victorian.*

Ver. 104. Οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα] Vide supra ad α'. 249. 260. et ad β'. 372. Cæterum alii hic legunt, νόον ἄλλον.

Ver. 106. διογενὲς,] *Al.* διογενοῦς. Ut referatur scilicet ad 'Αχιλῆος. Quod est hoc in loco minus venustum. *Clark.* In textu MS. est διογενὲς sed Schol. legit διογενοῦς, aitque Doricum esse.

Ver. 109. σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ Εἶξας,] Δεξιῶς ὑπήλλαξε τὰ ὀνόματα· τὴν αὐθάδειαν μεγαλοφροσύνην καλῶν· καὶ τὸ προπετὲς, εἶξας, λέγων. *Schol. Victorian.* Φίλος ἐπεικὴς — ἐπαίνῳ μᾶλλον ἢ ψόγῳ χαίρει πρὸς ἐπανόρθωσιν ἤθους χρώμενος. Οὐδὲν γὰρ ἄλλο ποιεῖ τὸν παῤῥησιαζόμενον ἧσσον τὰ λυπεῖν καὶ μάλιστα θεραπεύειν, ἢ τὸ — μετ' εὐνοίας προσφέρεσθαι τοῖς ἁμαρτάνουσι. Ὅθεν ὅτι ἀρνουμένους δεῖ πικρῶς ἐξελέγχειν, ὅτι κωλύειν ἀπολογουμένους, ἀλλὰ καὶ προ-

Πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
Ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Φραζώμεσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
Δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ γέρον, ὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·
Ἀασάμην, ὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
Λαῶν ἐστιν ἀνὴρ, ὅντε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
Ὡς νῦν τῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν Ἀχαιῶν.

" Multis dissuadebam: tu autem tuo magno animo
" Cedens, virum fortissimum, quem etiam immortales honorarunt,
" Contumelia-affecisti; ereptum enim habes præmium: verum etiam et nunc
" Deliberemus, quomodo ipsum placantes flectamus
" Donisque placidis, verbisque blandis."
Hunc autem rursum allocutus est rex virorum Agamemnon;
" O senex, neutiquam mentitus mea errata enumerasti:
" Peccavi, neque ipse nego; multarum nempe instar
" Copiarum est vir, quem Jupiter ex-animo dilexerit,
" Sicut nunc hunc honoravit, domuitque populum Achivorum.

113 δώρασι] MS. Ibid. μειλιχίοισιν] edd. vett.

φάσεις εὐσχήμονας ἀμωσγέπως συνηπορίζειν, καὶ, τῆς χείρονος αἰτίας ἀφισαμένους, αὐτὸν ἐνδιδόναι μετριώτερον· ὡς — πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα ὁ Νέστωρ, " σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ " Εἶξας." Ἠθικώτερον γὰρ, οἶμαι, τῦ ἠδίκησας καὶ ἠσχημόνησας, *etc.* Plutarch. de Adul. et Amici discrim.

Ver. 110. ἀθάνατοι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 115. οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·] Ἔτι δὲ, inquit *Eustathius*, τὸ " ψεῦ" δος " μὲν ἐπιῤῥηματικὸν, ἀντὶ τῦ, ψευδῶς· εἰ μή τις ἴσως ἐθέλει σίζειν ἐν τῷ " οὔτι ψεῦ" δος·" εἶτα ἐπάγειν ἀσυνδέτως κατ' ἔλλειψιν τὸ ἐφεξῆς· ἵνα λέγῃ κομματικῶς, " οὔτι ψεῦ" δος ἐστιν ὃ ἐδημηγόρησας· ἐμὰς ἄτας κατέ" λεξας·" Minus perite, ut mihi quidem videtur. Quid enim invenustius, aut magis hiulce dici potuisset? Revera illud, ψεῦδος, hoc in loco est, κατὰ ψεῦδος· cujus contrarium est, κατ' ἀλήθειαν, vel πρὸς ἀλήθειαν.

Ver. 116. Ἀασάμην,] Verbum hoc fictitium et abnorme, ά in primis syllabis *utramque habet ancipitem.* Quod in hoc verbo (credo) est *singulare.* Fortasse tamen hujus rei ratio ex ea petenda erit analogia, qua analogia dicitur Κρονίονος et Κρονίωνος, τεθνηότος et τεθνεῶτος, μετήορος et μετέωρος, λαὸς et λεὼς, βασιλῆος et βασιλέως, βασιλῆα et βασιλέα, Ἀχιλλῆα et Ἀχιλλέα, *etc.*

Ibid. ἀντί νυ πολλῶν] Notandum, quam non supervacaneum hic sit istud, νυ, sed eandem fere vim habeat ac Latinum *nempe.*

Ver. 119. Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην,] Vide supra ad ver. 116. Item ad β'. 111.

Ibid. φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας, Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι,] Οὕτω δὲ τὰ ἴση ταῦτα προηνέγκατο Διοσκουρίδης ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς,

Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἢ οἴνῳ μεθύων, ἤ μ' ἔβλαψαν θεοὶ ἄλλοι,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι. — *Athenæus*, lib. I. c. 9.

Barnesius versum *istum alterum* inserendum potius contendit (ubi et *Eustathius* ejusdem meminit) infra in lib. τ'. post ver. 137.

Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
Ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
Ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
Δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,

" Verum quoniam peccavi, animo lævo obsecutus,
" Iterum volo placare, dareque ingentia dona:
" Vobis autem coram omnibus inclyta dona nominabo,
" Septem igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,
" Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
" Validos, in-cursu victores, qui præmia pedibus reportarunt.
" Non sane pauper esset vir, cui tot contigerint,
" Neque inops valde-preciosi auri,
" Quot mihi attulerunt præmia solidi-ungulis equi.
" Dabo item septem mulieres forma-præstantes, operum scientes,

127 ἠνίκαντο] MS.

Ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, (καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,)
Ἢ οἴνῳ μεθύων, ἤ μ' ἔβλαψαν θεοὶ ἄλλοι,
Ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι. ——

Sed neutro in loco satis apte cohæret versus iste. Nam *priore* in loco, ubi Jovis mentio non fit, non recte inseritur istud θεοὶ ἄλλοι. Et *posteriore* in loco, non satis apte apponitur istud οἴνῳ μεθύων, nisi Parenthesi inclusa dempseris; quæ tamen si dempseris, jam non amplius cohærebit alterum istud θεοὶ ἄλλοι.

Ver. 120. δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·] Ἵνα μὴ, σμικροψυχίας ἕνεκα, δοκῇ τὸν στρατὸν ἀποστερεῖν συμμαχίας. *Schol. Victorian.* Τῆς Βρισηΐδος τὴν ἀφαίρεσιν εἰς τὴν Ἄτην (supra ver. 18.) ἀναφέρων ὁ Ἀγαμέμνων, ὅμως "ἂψ ἐθέλει ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' "ἄποινα." Καὶ γὰρ τὸ δεῖσθαι, τοῦ μὴ καταφρονοῦντός ἐστι, καὶ ταπεινὸς φανεὶς ὁ ἀδικήσας, ἔλυσε τὴν τῆς ὀλιγωρίας δόξαν. *Plutarch.* περὶ ἀοργησίας.

Ver. 121. Ὑμῖν] *Al.* Ἡμῖν.

Ver. 122. ἀπύρους τρίποδας, — Αἴθωνας δὲ λέβητας] Virgil.

Bina dabo argento perfecta, atque aspera signis,
Pocula: ————
Et tripodas geminos; auri duo magna talenta.
Æn. IX. 263.

Ἀπύρους, πρὸς σύγκρισιν τῶν ἐμπυριβητῶν· αἴθωνας δὲ, τοὺς εἰς πῦρ βαλλομένους. *Schol. Victorian.* Ἦν γὰρ τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τριπόδων, οὓς καλεῖσθαι λέβητας συνέβαινεν ἀμφοτέρους. — Τρίπους χαλκοῦς — ὃν νῦν λέβητα καλοῦσι. Οὗτοι δ' ἦσαν οἱ μὲν ἄπυροι, εἰς οὓς τὸν οἶνον ἐξεκεράννυον· οἱ δὲ λουτροχόοι, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ ἐθέρμαινον, καὶ ἐμπυριβῆται. *Athenæus*, lib. II. c. 2.

Ver. 124. οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.] Οὐκ ἐν Πελοποννήσῳ ἦσαν οἱ ἵπποι ἠγωνισμένοι· εἶεν γὰρ ἂν ἤδη γέροντες· ἀλλ' ἐν Ἰλίῳ νενικήκασιν, ἐπιταφίους ἀγῶνας ἀγωνιζόμενοι. *Schol. Victorian.*

Ver. 127. μώνυχες ἵπποι.] Virgil.

—— solido — ungula cornu. *Georg.* III. 88.

Ver. 128. ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,] *Al.* ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας. Virgil.

Præterea bis sex genitor lectissima matrum
Corpora, captivosque dabit. —— *Æn.* IX. 272.

Λεσβίδας· ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋκτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
Ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
Κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας εείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
Αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,

"Lesbias; quas, quando Lesbum bene-habitatam cepit ipse,
"Delegi, quæ pulchritudine vincebant genus mulierum.
"Has quidem ei dabo; interque *eas* erit, quam tunc abstuli
"Filiam Brisei; et magnum jusjurandum addam,
"Nunquam *ejus* cubile ascendisse, vel cum ea rem habuisse,
"Qua mos hominum est, virorum et mulierum.
"Hæc quidem statim omnia aderunt: si vero insuper
"Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
"Naves abunde auro et ære *congesto* impleat,
"Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
"Trojanas porro mulieres viginti ipse deligat,
"Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ sint.
"Quod si *unquam* Argos pervenerimus Achaïcum, uber agri;

131 ποτ'] MS. 137 χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ] Fl. A.

Ver. 129. ἕλεν αὐτὸς,] Πιθανῶς ἔπαινον Ἀχιλλέως παρενέμιξε, καὶ μονονουχὶ παραχωρήσειν φησὶν τῶν Αὐτοῦ σκύλων. Ἅμα δὲ καὶ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὴν δωρεὰν ἄγει, ἐμφαίνων ὅτι, ἃ εἶδεν ἐκεῖνος, δίδωσιν. Ἁπλοῦν δὲ τὸ ἦθος, καὶ πάντα πρὸς πειθώ. *Schol. Victorian.*

Ver. 131. Τὰς μέν οἱ δώσω,] Qua ratione hic μὲν, (etiam extra cæsuram,) producatur; item ἐπὶ, ver. 132. et ἐνὶ, ver. 144. et πρὸς, ver. 147. vide supra ad α'. 51. n. 9.

Ver. 134. Ἣ θέμις ἀνθρώπων] Θαυμασίως τὴν αἰσχρὰν λέξιν ἐκάλυψε, — τιμιωτέραις προσηγορίαις ἐπισκιάζων. *Schol. Victorian.*

Ver. 135. εἰ δέ κεν αὖτε] Virgil.

Si vero capere Italiam, sceptrisque potiri
Contigerit victori, et prædæ ducere sortem:
Æn. IX. 267.

Ver. 137. Νῆας ἅλις χρυσοῦ] Plerique hic legunt, Νῆα ἅλις χρυσοῦ. Quod ferri potest. Verum cum infra, ver. 279. a plerisque scribatur Νῆας· et hic quoque, cum *Barnesio*, Νῆας edidi. *Eustathius* utrobique legit, Νῆα. Quod perinde erit.

Γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον Ὀρέςῃ,
Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται, θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ ἐϋπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
Τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπιμείλια δώσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,

" *Tum vero* gener mihi sit; honorabo autem ipsum æqualiter Oresti,
" Qui mihi unicus nutritur, rerum-copia in magna.
" Tres autem mihi sunt filiæ in domo bene-constructa,
" Chrysothemis, et Laodice, et Iphianassa:
" Harum, quam velit, dilectam sine-sponsalibus ducat
" Ad domum Pelei: ego vero dotalia-dona dabo
" Multa valde, quot adhuc nemo suæ dedit filiæ.
" Septem porro ei dabo bene-habitatas urbes,
" Cardamylen, Enopenque, et Hiran herbosam,
" Pherasque inclytas, et Antheam profunda-habentem-prata,
" Pulchramque Æpeam, et Pedasum vitiferam;
" Omnes autem prope mare *sunt*, ultimæ Pylum *versus* arenosam:
" Virique *eas* incolunt pecudibus et bobus abundantes,

144 θυγάτερες ἐν] MS. Ibid. εὐπήκτῳ] MS. Fl. 145 καὶ pr.] abest a Fl. A. 1. 153 Πύλον ἠμαθόεντα] MS.

Ver. 141. ἀρούρης,] Vide supra ad ζ. 142.

Ver. 142. ἶσον] *Al.* ἴη.

Ver. 144. Τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες] Virgil.

Sunt mihi bis septem præstanti corpore nymphæ:
Quarum quæ forma pulcherrima, Deïopeiam
Connubio jungam stabili, propriamque dicabo;
Omnes ut tecum meritis pro talibus annos
Exigat, et pulchra faciat te prole parentem.
Æn. I. 75.

Ver. 147. ἐπιμείλια δώσω] *Al.* ἐπὶ μείλια δώσω. Nempe μείλια ἐπιδώσω. *Clark*. Hoc melius puto et exquisitius. ἐπιδοῦναι sic est ψ'. 559. et sic profert locum et explicant Etym. M. Schol. min. *Ern.*

Ver. 149. Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω] Ἄδηλον, εἴτε φερνὴν ἐπὶ τῇ θυγατρὶ καὶ ταύτας δίδωσι τὰς πόλεις· ἢ ἔξωθεν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα δῶρα. *Schol. Victorian.* At vero mihi nequaquam hoc ἄδηλον videtur. Si enim φερνῇ et has urbes annumerasset, dixisset utique, non Ἑπτὰ δέ οἱ δώσω, sed Ἑπτὰ ἄρ' οἱ δώσω· non, *Septem autem*, vel *Septem porro*; sed *Septem utique*, ei dabo.

Ibid. εὖ ναιόμενα πτολίεθρα, — Καὶ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ] Virgil.

Insuper id campi, quod rex habet ipse Latinus.
Æn. IX. 274.

Οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσουσι,
Καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
Ταῦτά κέ οἱ τελέσαιμι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ᾽ ἀδάμαστος,
Τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
Καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
Ἠδ᾽ ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Δῶρα μὲν οὐκ ἔτ᾽ ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλ᾽ ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
Ἔλθωσ᾽ ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
Εἰ δ᾽ ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼν ἐπιόψομαι· οἱ δὲ πιθέσθων.

" Qui ipsum donis, deum tanquam, honorabunt,
" Et ejus sub sceptro opulenta solvent tributa, [vel, *læta perficient jura.*]
" Hæc utique ei præstabo, si cessaverit ab ira.
" Exorari-se-sinat: Pluto *solus* implacabilis et inexorabilis,
" Quare et hominibus *est* deorum odiosissimus omnium:
" Atque etiam mihi cedat, quatenus major imperio sum,
" Et quatenus natu major glorior esse."
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
" Atrida gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
" Dona quidem neutiquam aspernanda das Achilli regi.
" Sed agite, delectos excitemus, qui celerrime
" Eant ad tentorium Pelidæ Achillis.
" Quin age, hos ego legam; ii autem pareant.

157 μεταλήξαντι] MS. 167 ἐγὼ] MS. sic et Schol. Vict.

Ver. 150. Ἱρὴν] *Al.* Ἵρην et Ἵρην.

Ver. 152. Καλὴν] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 153. ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου] Vel *νέαται, ὅ ἐστιν ἔσχαται, ὡς ὁμοροῦσαι τῇ Πύλῳ·* vel, *νέαται, συγκοπὴν ἐκ τοῦ ναιέαται, ὃ δηλοῖ τὸ, οἰκοῦνται. Eustath. Ἀπολλόδωρος δὲ γράφει, κέαται. Schol. Victorian.* Certe *Homeri* temporibus nihil hic inerat ambigui. A prioris interpretationis partibus stat istud infra, λ'. 711. — *νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος.*

Ver. 155. *θεὸν ὥς,*] Qua ratione θεὸν, hic ultimam producat; item Διΐ, ver. 168. et Ὀδυσσῆϊ, ver. 180. vide supra ad α'. 51. n. 9.

Ver. 158. Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος,] Horat.

Non si trecenis, quotquot eunt dies,
Amice, places *illachrymabilem*
Plutona tauris. —— *Carm.* II. 14.

—— Manesque adiit, regemque tremendum,
Nesciaque humanis precibus *mansuescere* corda
Virg. Georg. IV. 469.

Ver. 162. *ἱππότα*] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 166. Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.] Vide supra ad α'. 1.

Ver. 167. Εἰ δ᾽ ἄγε,] Particulæ, *εἰ*, vis hujusmodi est: *Quod si meo consilio parebis, age etc.* Vide supra ad ζ'. 376.

Ibid. *πιθέσθων.*] Aut contractum hoc ex *πιθέσθωσαν·* aut, *duale* si sit, qua ratione id fiat, vide infra ad ver. 182.

Φοῖνιξ μὲν πρώτιϛα, Διῒ φίλος, ἡγησάσθω,
Αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς·
Κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
Φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
Ὄφρα Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴκ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
Αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Κῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεςέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαντ', ἔπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
Τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέςωρ,
Δενδίλλων ἐς ἕκαςον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιςα,

"Phœnix quidem primum, Jovi dilectus, sit-dux,
"Ac deinceps *eat* Ajax magnus, et nobilis Ulysses:
"Præconum autem Hodiusque et Eurybates simul sequantur.
"Ferte autem ad manus-*lavandas* aquam, et linguis-favere jubete,
"Ut Jovi Saturnio supplicemus, si forte misereatur."
Sic dixit: his autem omnibus gratam sententiam dixit.
Illico præcones quidem aquam in manus fuderunt,
Juvenes autem crateras coronaverunt vino:
Distribueruntque inde omnibus, auspicantes poculis.
At postquam libassent, bibissentque, quantum voluit animus;
Properabant ex tentorio Agamemnonis Atridæ.
Illis autem multa mandata dedit Gerenius eques Nestor,
Oculos in unumquemque vertens, Ulyssem autem maxime,

170 ὁ Διὸς] Fl. A. J.

Ver. 168. Φοῖνιξ] Vide supra ad β'. 267.

Ver. 170. Κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης] Ἵνα δηλωθῇ, ὅτι δημοσία ἐστὶν ἡ πρεσβεία. Ταλθύβιος δὲ οὐ πέμπεται, ὡς Ἀγαμέμνονος. *Schol. Victorian.*

Ver. 175. ἐπεστέψαντο] Vide supra ad α'. 470. 471.

Ver. 177. Σπείσαντ'] Fortasse, σπεῖσάν τ'. Quod est usitatius.

Ver. 179. Ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 180. Δενδίλλων ἐς ἕκαστον,] Οἷον τῇ ὄψει ἱκετεύων, ὡς ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τοῦ παντὸς στελλομένους. *Schol. Victorian.*

Ibid. Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,] Quippe cujus prudentiæ et sapientiæ maximam habuit fiduciam.

Ver. 182. Τὼ δὲ βάτην] Nempe *Ajax* et *Ulysses:* Ut recte *Schol. Victorian.* Nam *Phœnix* non erat ipse legatus, sed legatorum ad *Achillem* alumnum suum ductor, ver. 168. Ἔνιοι δὲ (inquit *Scholiastes*) λέγουσι καὶ συμπεπρεσβευκέναι τὸν Φοίνικα· καὶ οὐδὲ εἶναι τεκμήριον τὸν παρὰ τῷ Ποιητῇ ἀριθμὸν πολλάκις δὲ καὶ ἐπὶ πλειόνων αὐτὸν [τὸν δυϊκὸν] τετάχθαι· ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ, (*Iliad.* α'. 566.

Μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
Ἆσσον ἰόντε.

Πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ,
Ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην·
Τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
Καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν·
Τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
Τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.

Obsecrans eniti, ut flecterent eximium Pelidem.
Hi autem iverunt juxta littus multum strepentis maris,
Permulta vota facientes terram-cingenti Neptuno,
Ut facile flecterent magnos animos Æacidæ.
Myrmidonum vero ad tentoriaque et naves pervenerunt:
Illumque invenerunt animum oblectantem cithara arguta,
Pulchra, affabre-facta, (superne autem argenteum jugum erat:)
Quam ceperat e spoliis, urbe Eëtionis eversa:
Hac is animum oblectabat, canebatque utique præclara-facinora virorum.

183 Εὐχομένω] in MS. superscr. αι. 184. ῥηϊδίως δὲ πεπιθεῖν] MS. ῥ. πιθεῖν] Fl. A. 1. 185 ἵκοντο] MS. 187. ἀργύρεον ζυγὸν] MS. a manu pr.

καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ, (*Odyss.* θ'. 48.)

Κούρω δὲ κρινθέντε δύω καὶ πεντήκοντα.

Sed absurda admodum est ista sententia: Neque ullo pacto adhiberi potest Numerus *Dualis*, nisi quum sermo sit de *Duobus:* Ut fuse ostendimus supra ad α'. 566. et β'. 288. et ι'. 487. Istud ἄσσον ἰόνθ' (*Iliad.* α'. 577.) non utique est ἄσσον ἰόντι, sed ἄσσον ἰόντα, ut ibi ostendimus. Et quamvis recte dicatur, (*Odyss.* θ'. 48.) κούρω δύω καὶ πεντήκοντα, (quod est videlicet, κούρω δύω καὶ κοῦροι πεντήκοντα;) non tamen recte dici potuisset (quod voluit Scholiastes) κούρω πεντήκοντα καὶ δύω. Nec quoniam recte dicas tam κοῦροι δύο, quam κούρω δύω; idcirco vicissim dicere licebit, κούρω τρεῖς, vel κούρω πεντήκοντα. Cujus rei rationem supra adjecimus; ad α'. 566. Porro in transcursu id monitum Lectorem velim, recte editum a *Barnesio* versum istum, κούρω δὲ κρινθέντε —, quod in aliis *pessime* scriptum est, κούρω δὲ κρινθέντι. Nam κρινθέντε primam necessario corripit, (vide supra ad α'. 309.) Neque in his ullus unquam est *licentiæ* locus.

Ver. 184. Ῥηϊδίως πεπιθεῖν] Non, ut *Neptunus facile flecteret*, (quomodo *Editio Wetsteniana*, eamque secutus *Barnesius* pessime vertunt;) sed, *ut legati facile flecterent* etc.

Ver. 185. ἱκέσθην·] Vide ad ver. 182.

Ver. 186. φρένα τερπόμενον φόρμιγγι] Virgil.

—— canit, et mœstum Musa solatur amorem.
Æn. X. 191.

Ver. 187. Καλῇ,] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. ἐπὶ δ' ἀργύρεος ζυγὸς ἦεν·] *Plutarchus* περὶ μουσικῆς, *sub finem*, citat hoc modo; περὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν. Et *Barnesius* in uno MS. repperit, ἀργύρεον ζυγόν. *Clark.* Idem habuit MS. Lips. a manu pr.

Ver. 189. ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.] Virgil.

—— heroum laudes, et facta parentis.
Eclog. IV. 26.

—— equos, atque arma virûm pugnasque canebat.
Æn. IX. 777.

Ὥστε οὐδέποτε ἐκλανθάνεσθαι δέον τῆς ἀρετῆς, οὐδὲ τῶν εὐκλεῶν πράξεων, οὔτε πίνοντα, οὔτε ᾄδοντα, τὸν γενναῖον ἄνδρα καὶ βασιλικόν· ἀλλ' ἀεὶ διατελεῖν ἢ πράττοντα αὐτὸν μέγα

Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
Δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
Στὰν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,
Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν.
Ὣς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη·
Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Χαίρετον, ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον· ἦ τι μάλα χρεώ,
Οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.

Patroclus autem ei solus e-regione sedebat tacitus,
Expectans Æacidem, quando desineret canere.
Hi vero progressi sunt ulterius, præibat autem nobilis Ulysses:
Steteruntque ante ipsum: attonitus autem exiliit Achilles,
Ipsa cum cithara, relicta sede, in qua sedebat.
Eodem modo et Patroclus, postquam vidit viros, surrexit;
Eos autem dextra prehendens compellavit, pedibus velox Achilles;
" Salvete, sane amici viri venistis; certe aliqua magna necessitas *urget*,
" Qui mihi, quamvis irato, Achivorum gratissimi estis."

188 τὴν ἄρτ'] T. Ibid. πόλιν] R. 192 ἡγήτω] MS. 197, 198 χαίρετον —ἐστον] in MS. superscr. χαίρετε—ἐστε.

τι καὶ θαυμαστὸν, ἢ μεμνημένον τῶν ὁμοίων. *Dion. Orat.* 2. Κλέα γὰρ ἀνδρῶν ᾖδεν, καὶ πράξεις ἡμιθέων, ἔπρεπεν Ἀχιλλεῖ τῷ Πηλέως τοῦ δικαιοτάτου. *Plutarch.* περὶ μουσικῆς, *sub finem.* Τινὸς αὐτῷ [τῷ Ἀλεξάνδρῳ] τῶν ἐγχωρίων ὑποσχομένου τὴν Πάριδος λύραν, εἰ βούλοιτο, δώσειν· οὐδὲν (ἔφη) τῆς ἐκείνου δεῖ μοι· τὴν γὰρ Ἀχιλλέως κέκτημαι, πρὸς ἣν ἐκεῖνος ἀνεπαύετο, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν· ἡ δὲ Πάριδος, πάντως μαλακήν τινα καὶ θήλειαν ἁρμονίαν [imbelli cithara *Horat. Carm.* I. 15. vide supra ad γ'. 54.] ἐρωτικοῖς ἔψαλλε μέλεσι. Φιλοσόφου τοίνυν ἐστὶ ψυχῆς, σοφίας ἐρᾶν, καὶ σοφοὺς ἄνδρας θαυμάζειν μάλιστα. *Id. de Alexandri Magni fortuna sive virtute.* lib. I. Porro, lautissime hæc verba (ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν) vertit *Athenæi* Interpres Latinus, lib. XIV. cap. 8. " *Herculem ex heroibus viris " ab Achille præcipue cantionibus laudatum;*" atque etiam alibi rem eandem repetit; scilicet credidit ἄρα κλέα, idem esse atque Ἡρακλῆα.

Ver. 191. ὁπότε λήξειεν] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 192. Τὼ δὲ βάτην] *Ulysses* et *Ajax*, ductore *Phœnice*. Vide supra ad ver. 182.

Ibid. προτέρω,] Προσωτέρω, ἐνδοτέρω. *Schol.* Sic ver. 199. προτέρω ἄγε.

Ibid. ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·] *Ajaci* præibat *Ulysses*, cujus erant præcipuæ videlicet in perorando partes: Ducebat autem ambos *Phœnix*.

Ver. 194. Αὐτῇ σὺν φόρμιγγι.] Ὑπὸ φιλοφροσύνης ἀπήντησεν αὐτοῖς οὕτως, ὡς εἶχεν, σὺν τῇ κιθάρᾳ. Τινὲς δὲ, ὑφ' ἓν, αὐτῇ σὺν φόρμιγγι λιπὼν ἕδος, ὡς αἰδούμενος. *Schol. Victorian.* Amicis inopinato advenientibus assurrexit incompositus.

Ver. 196. δεικνύμενος] Vide supra ad γ'. 260.

Ibid. πόδας ὠκὺς] Vide supra ad α'. 58.

Ver. 197. Χαίρετον, — ἱκάνετον — ἐστον.] Vide ad ver. 182.

Ibid. ἦ τι μάλα χρεώ, Οἵ μοι σκυζομένῳ περ — φίλτατοί] Summa certe necessitate adducti, ad me iratum advenistis; vos tamen omnium mihi gratissimi advenistis, etiam irato.

Ver. 200. Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε] Virgil.

Aurea composuit sponda, ———
—— stratoque super discumbitur ostro.
Æn. I. 702.

Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς·
Εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
Αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίε υἱὲ, καθίστα,
Ζωρότερον δὲ κέραιρε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·
Οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
Αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγὸς,

Sic fatus, ulterius duxit nobilis Achilles;
Et sedere fecit in sellis recubitoriis, tapetibusque purpureis:
Statim autem Patroclum allocutus est, qui prope aderat;
"Majorem jam craterem, Menœtii fili, appone,
"Meraciusque misce, poculumque para unicuique:
"Hi enim carissimi viri meo sunt sub tecto."
Sic dixit: Patroclus autem dilecto obsecutus est socio.
At ipse vas-carnarium magnum imposuit in ignis splendore,
Et in *illo* tergum posuit ovis et pinguis capræ,

203. κέραιε] R. ut olim quosdam libros, eosque paucos, nec optimos, habuisse testatur Eustathius. An Hesychio boc verbum restituendum qui bis habet Κέραιε? Etym. M. in κέραιρε· κέραιρε ἐκ τοῦ κερῶ, κεραίρω, etc.

Ibid. πορφυρέοισιν·] Vide supra ad α'. 482.

Ver. 202. Μείζονα δὴ κρητῆρα,] Vide supra ad ζ'. 528. Cæterum notanda hic vis vocabuli, δή. *Majorem (quæso) craterem etc.*

Ver. 203. Ζωρότερον δὲ κέραιρε,] *Aristoteles* interpretatur οὐ τὸ ἄκρατον, ἀλλὰ τὸ θᾶττον. *Poëtic.* cap. 25. Alii, apud *Athenæum*, lib. X. cap. 6. et apud *Plutarchum*, *Sympos.* lib. V. *Prob.* 4. τὸ κεκραμένον accipiunt, et τὸ θερμὸν, et τὸ εὔκρατον. Alii, τὸν πολυετῆ καὶ παλαιὸν οἶνον. Præfert autem *Plutarchus*, contra quam *Aristoteles*, ἀκρατότερον εἰρῆσθαι τὸ ζωρότερον. Quæ quidem et potior videtur sententia.

Ibid. δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ·] Qua analogia fit φαίνω, ἔφαινον, ἔφηνα, φανῶ, ἔφανον, etc. κρίνω, ἔκρινον, ἔκρινα, κρινῶ, etc. μαρτύρομαι, ἐμαρτυρόμην, ἐμαρτυράμην, μαρτυρόμαι, etc. et similia: Eadem analogia fit ἐντύνω, ἔντυνον, ἔντυνα, ἐντυνόμην, (vide supra ad γ'. 42.) ἐντυνῶ, ἔντυνον, sive ἔντυον. Vide supra ad ι'. 720. et ad α'. 338.

Ver. 204. ὑπέασι] Nonnulli, ὑπέασσι. Minus recte. *Clark.* Ὑπέασι MS. et edd. vett.

Ver. 206. κρεῖον μέγα] Veteres dubitarunt caro esset intelligenda, an lebes, ut patet ex Eustath. Schol. Lips. nihil de hoc verbo dixit. Quo minus caro intelligatur, impediunt sequentia. Nec vero lebes intelligitur, in quo coquantur carnes. Assa caro est semper in cœnis Homericis. Nec in eodem lebete coquuntur variæ carnes. Sed κρεῖον est, mea sententia τράπεζα μαγειρικὴ, in qua carnes ponuntur, secantur, ut deinde verubus figi possint, quod sequentia docent. Ἐν πυρὸς αὐγῇ Schol. Lips. comparat cum ἐν ἡλίου αὐγῇ. Non posuit in aut super igni, sed prope ignem, in culina. *Ern.*

Ver. 209. Τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·] Τούτῳ δὲ, τῷ Ἀχιλλεῖ ὑπηρέτει τὰ κρέα ὁ Αὐτομέδων, οἷον ὑπεῖχεν αὐτά· ἐκεῖνος δὲ διέτεμνεν. *Schol. Victorian.*

Ver. 210. 211. etc.] Quanto cum artificio Poëta in rebus *minutis* narrandis, et

Ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
Τῷ δ᾽ ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνεν δ᾽ ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
Καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειρε·
Πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖεν μέγα, ἰσόθεος φώς.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
Ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·
Πάσσε δ᾽ ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ᾽ ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευε,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ,

Injecit etiam porci saginati tergum abundans pinguedine.
Ipsi autem *Achilli* tenebat *carnes* Automedon, secabatque nobilis Achilles:
Atque eas quidem scite in-minuta-dividebat, et verubus transfigebat:
Ignem autem Menœtiades accendebat magnum, deo-similis vir.
Ac postquam ignis deflagrasset, et flamma elanguisset,
Prunis stratis, *is* verua desuper extendit:
Inspersitque sale sacro, e fulcris elevans.
Ac postquam assavisset, et in mensas-coquinarias fudisset,
Patroclus quidem panem acceptum distribuit in mensa,

206 αὐτὰρ ὁ κρεῖον] MS. 209 τάμνε] MS. 215 ἐλεοῖσιν] MS. in textu et Schol. et edd. vett. ἔχευεν] Fl. A. J. ἔθηκε] MS. ἔθηκεν] R.

hic et alias, sententias singulas singulis versibus absolvat; vide supra ad α′. 436. etc. et ad β′. 102. Εἰς ταπεινὴν τάξιν μαγειρικὴν κατερχόμενος, οὐδὲν ἧττον τὴν ἡρωϊκὴν διαφυλάττει σεμνότητα. *Schol. Victorian.* ad ver. 206. Et ad ver. 212. Εἰς ταπεινὴν ἀπαγγελίαν, οὐδεὶς τοσαύτην ἐπέθηκε σεμνότητα. *Homerum nemo in magnis sublimitate, in parvis proprietate superaverit.* Quintilian. lib. X. cap. 1. *Clark.* Eadem totidem verbis cum Schol. Victor. habet Lips. laudans insuper metaphorarum usum et verborum delectum, quod κάββαλε dixit non κατέθηκε, τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ etc. *Ern.*

Ver. 212. Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,] Virgil.

Postquam collapsi cineres, et flamma quievit.
Æn. VI. 226.

Plutarchus, de facie in orbe lunæ, versum hunc ita citat,

Αὐτὰρ ἐπεὶ πυρὸς ἄνθος ἀπέπτατο, παύσατο δὲ φλόξ.

Alii isto modo,

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ.

Utrique minus eleganter.

Ver. 213. ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·] Quod erat prunis hoc modo *impositum*, dicebatur Romanis *In igne versari*, simili fere loquendi ratione ac Equitem dicebant *In equo vehi.* Quod cum non intelligeret *Jul. Cæs. Scaliger.* (*Poët.* lib. VI. cap. 7.) imperite admodum istud *Horatii* reprehendit, — "*turdos versat in igne;*" contenditque *Horatium* scribere debuisse, — "*versat ad ignem.*" Quæ *alia res* est, ac quod voluit *Horatius. Clark.* Atque etiamsi *versat ad ignem* est illud ipsum, quod voluit Horatius, tamen idem est *versat in igni*, ut supra ἐν ποταμῷ, idem quod ἐπὶ ποταμῷ. *Ern.*

Ver. 214. ἁλὸς θείοιο,] Θείοιο, ἢ ὅτι τὰς φιλίας συνάγει, ἢ διὰ τὸ ἄσηπτα τηρεῖν τὰ πασσόμενα. *Schol. Victorian.* Vel, quia in universa vita plurimus ejus et communis est usus; qua de causa *Aqua* itidem et *Lux* eandem habent appellationem. *Plutarch. Symp.* lib. V. *Probl.* 10.

Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ θεῖος Ὀδυσσεὺς,
Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
  Χαῖρ', Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς,
Ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
Ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
Δαίνυσθ'· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν·

Pulchris in canistris: Sed carnes distribuit Achilles.
Ipse autem e-regione sedit Ulyssis divini,
Ad parietem alterum: diis autem sacrificare jussit
Patroclum, suum socium: is vero in ignem jecit primitias.
Hi itaque in cibos paratos appositos manus extenderunt.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemissent,
Innuit Ajax Phœnici: animadvertit autem divinus Ulysses,
Impletoque vino poculo, propinavit Achilli;
  " Salve, Achille; epulorum quidem æqualium non indigentes *sumus*,
" Tum in tentorio Agamemnonis Atridæ,
" Tum etiam hic nunc: adsunt enim animo-grata multa
" Ad epulandum: Atqui non *jam* convivii amabilis opera sunt-curæ:

217 αὐτάρ] MS. 220 θυηλλάς] MS. 223 δῖος] MS. 224 Ἀχιλλῆα] Fl. A. J. R. 225 Ἀχιλλεῦ] Fl. ἐπιδευεῦς ἡμὶν] MS. et edd. vett. 232 νηῶν] abest a MS. et Fl.

Ibid. κρατευτάων ἐπαείρας.] Schol. Lips. Κρατευτάων, ἢ τῶν ἀλοθηκῶν, ἢ τῶν ἐξοχῶν τῆς ἐσχάρας· Ἐμβάλλει δὲ ἐκτὸς τοῦ πυρὸς, ἵνα μὴ ἐκεῖσε πάττων ἐνοχλῇ.

Ver. 215. ἐλεοῖσιν ἔχευε,] *Athenæus*, lib. IV. cap. 22. legit: ἐλεοῖσιν ἔθηκε. *Al*. ἐλεοῖσι. *Clark*. Vide Var. Lect.

Ver. 217. Καλοῖς] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 220. Πάτροκλον, ὃν] Vide supra ad α'. 51.

. Ibid. ἐν πυρὶ βάλλε] Vide supra ad α'. 593.

Ver. 222. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος] Vide supra ad α'. 469.

Ver. 223. Νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ θεῖος Ὀδυσσεὺς,] Nempe bellator erat, et ingenii subasperi *Ajax*, non orator. Itaque *Ulyssi* tributæ erant dicendi partes. Innuit autem Ajax *Phœnici*, qui *Achillis* altor fuerat atque assecla, eosque jam ad Alumnum suum duxerat; ut ipse, quod ad loquendum tempus esset opportunum, nutu significaret.

Ver. 224. Πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·] Vide supra ad γ'. 4. et 262.

Ver. 225. Χαῖρ', Ἀχιλεῦ·] De hujus orationis artificio, vide supra ad ver. 1.

Ibid. δαιτὸς μὲν ἐΐσης] Vide supra ad α'. 468.

Ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
Δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ, σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι
Νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν.
Ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλειτοί τ᾽ ἐπίκουροι,
Κηάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ᾽ ἔτι φασὶν
Σχήσεσθ᾽, ἀλλ᾽ ἐνὶ νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
Ἀστράπτει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων
Μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διΐ, οὐδέ τι τίει
Ἀνέρας, οὐδὲ θεούς· κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
Ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι ἠῶ δῖαν·

" Sed valde magnam cladem, Jovis-alumne, inspicientes,
" Timemus; in dubio utique, utrum servandæ, an perituræ sint
" Naves bonis-transtris-instructæ, ni tu indueris fortitudinem.
" Prope enim naves et murum castra posuerunt
" Trojani superbi et e-longinquo-vocati socii;
" Accensis ignibus multis per exercitum; neque amplius aiunt
" Prohiberi *se* posse, quin in naves nigras invadant.
" Jupiter autem ipsis Saturnius fausta signa ostendens
" Fulgurat: Hector vero valde fortitudine oculos-truces-circumferens
" Furit terribiliter, fretus Jove, nec quicquam veretur
" Homines, neque deos: ingens enim ipsum rabies subiit.
" Precatur autem, ut citissime appareat aurora divina:

233 τηλίκλητοι] MS. et Schol. τηλόθεν κεκλημένοι. 234 κειάμενοι] MS. v. ad 88. Ibid. φασι. 235 ἐν νηυσὶ] MS. 238 μαίνετ᾽] MS. edd. vett.

Ibid. ἐπιδευεῖς, Ἡμὲν ἐνὶ] *Al.* ἐπιδευεῖς Εἰμὲν, ἐνί. *Al.* ἐπιδεύεις. Minus recte.

Ver. 226 — 231. Ἡμὲν ἐνὶ κλισίῃ — σύγε δύσεαι ἀλκήν.] Καλῶς τὰ περὶ τὴν Ἑστίασιν ὅμοια τῇ παρ᾽ Ἀγαμέμνονι λέγει, ἐν ᾗ οὐδεμίαν ἑώρα φιλοτιμίαν· τὴν δὲ Σωτηρίαν ἐν Ἀχιλλεῖ κεῖσθαι μόνῳ φησί. Τοῦτο γάρ, φησιν, ἥκομεν αἰτοῦντες, ὃ ἐξ ἄλλου λαβεῖν οὐ δυνάμεθα. *Schol. Victorian.*

Ver. 228. ἐπηράτου] Deductum hoc vocabulum, non ex ἐρῶμαι, (penultimam enim tum necessario produceret;) sed ex ἔραμαι. Vide supra ad α΄. 67.

Ver. 236. Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης] *Al.* Ζεὺς γάρ σφι Κρονίδης. *Cicero*, de *Divinatione*, lib. II. §. 39. memoria lapsus, *Ajaci* hæc tribuit: " *Homericus Ajax, apud Achillem querens de ferocitate Trojanorum* " *nescio quid, hoc modo nunciat;*

" Prospera Jupiter his dextris fulgoribus edit."

Ver. 241. νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,] Ἤ, ὡς ἂν μὴ ἅψηται τὸ πῦρ τῶν ἐντετυπωμένων αὐτοῖς ἀγαλμάτων ἢ μάλιστα, ἵνα, κατὰ παλαιὸν ἔθος, ἀναθήσῃ αὐτὰ ναοῖς ἐγχωρίοις εἰς τρόπαια. *Schol. Victor.*

Ver. 243. ἀτυζομένους ὑπὸ καπνοῦ.] *Al.* ὀρινομένους ὑπὸ καπνῷ. Supra θ΄. 183. ἀτυζομένους περὶ καπνῷ. *Clark.* Vid. Var. Lect.

Στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
Αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλερȣ̃ πυρός· αὐτὰρ Ἀχαιȣ̀ς
Δηώσειν παρὰ τῇσιν ἀτυζομένȣς ὑπὸ καπνȣ̃.
Ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
Ἐκτελέσωσι θεοί· ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
Φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ περ, υἷας Ἀχαιῶν
Τειρομένȣς ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδȣ̃.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, ȣ̓δέ τι μῆχος
Ῥεχθέντος κακȣ̃ ἔς' ἄκος εὑρεῖν· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
Ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε πατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
Τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
Δώσȣσ', αἴκ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν

" Affirmat enim navium *se* abscissurum summa rostra,
" Ipsasque incensurum pernicioso igne; atque Achivos
" Interfecturum ad ipsas, attonitos in fumo.
" Hæc graviter timeo in mente, ne ei minas
" Perficiant dii; nobisque jam fatale sit
" Perire in Troja, longe ab Argo equis-apto.
" Verum surge, si in animo tibi est, quamvis sero, filios Achivorum
" Afflictos defendere a Trojanorum impetu.
" Ipsi *sane* tibi postea dolor erit, neque ullo modo
" Acceptæ *jam* cladis est remedium invenire: sed longe ante
" Considera, ut Danais arceas funestum diem.
" O amice, profecto tibi pater præcipiebat Peleus
" Die illo, cum te ex Phthia Agamemnoni misit;
" Fili mi, fortitudinem quidem Minervaque et Juno
" Dabunt, si voluerint; tu vero ingentes animos

242 *αὐτάς τε πρήσειν*] Fl. A. 1. *αὐτὰς δ' ἐμπ.*] R. 243 *δηιώσειν*] Fl. Ibid. *ὀρινομένȣς*] MS. Fl. A. J. nisi quod edd. habent *υ*.

Ver. 249. *οὐδέ τι μῆχος — ἔστι*] Ἀμήχανόν ἐστι. Cæterum fuerunt qui hic legerent, *οὐδέ τι μῆχαρ*.

Ver. 255. *σὺ δὲ μεγαλήτορα*] Vide supra ad *α'*. 51.

Ver. 258. Τίεωσ'] *Al.* Τίωσ'.

Ver. 259. *σὺ δὲ λήθεαι.*] Πρᾴως καθήψατο, οὐκ ἀμελεῖν αὐτὸν φήσας, ἀλλ' ἐπιλελῆσθαι. *Schol. Victorian.*

Ver. 260. Παύε',] Editi habent παῦε. Quod aliis in locis *Activum* est. *Barnesius* edidit, παύε' ex MSS. duobus, in quibus scriptum erat, παύεο. Neque non verisimile est, scripsisse *Homerum*, παύεο· quod utique pronunciabatur, παύου. *Clark.* In MS. est παῦε, sed superscripto ου m. s. sive ita corrigi, sive intelligi voluit. Nec est quod impediat, quo minus παῦε activum servetur et neutraliter accipiatur, cum alii antiquissimi et oprimi παῦε sic

Ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
Ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
Τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα· σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
Ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
Ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
Αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
Πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
Οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
Ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
Δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,

"Contine in pectoribus; humanitas enim melior:
"Desine autem a contentione noxia, ut te magis
"Honorent Argivorum et juvenes et senes.
"Sic præcipiebat senex; tu vero oblivisceris. Atqui vel etiam nunc
"Cessa, mitteque iram tristem. Tibi vero Agamemnon
"Digna dona dat, si desieris ab ira.
"Quod si *vis*, tu quidem me audi, egoque tibi recensebo,
"Quot tibi in tentoriis promiserit dona Agamemnon;
"Septem-igni-nunquam-admotos tripodas, decemque auri talenta,
"Splendidosque lebetas viginti, duodecimque equos
"Validos, in cursu-victores, qui præmia pedibus reportarunt.
"Non sane pauper esset vir, cui tot contigerint,
"Neque inops valde-pretiosi auri,
"Quot Agamemnonis equi præmia pedibus reportarunt.
"Dabit item septem mulieres forma-præstantes, operum scientes,

248 Ὀρυγμαδῷ] Fl. A. J. 250 κακῶς] A. 2. 3. J. 258 Τίωσ'] Fl. A. J. 260 Παῦε] MS. edd. vett. 263 ἐν] MS. 270 δώσει] A. 2. 3. J. autem δώσω.

dixerint, Hesiodus et alii, ut dudum docuere viri docti. *Ern.*

Ver. 261. Ἄξια δῶρα δίδωσι] Καλῶς — Μετὰ τὸ, τοὺς τοῦ πατρὸς λόγους πιστᾶναι αὐτὸν, προσφέρει τὰ δῶρα· αἰσχροκερδὴς γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς. *Schol. Victorian.*

Ver. 262. Εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον,] Hæc ita accipienda existimat *Domina Dacier*, ac si istud Εἰ δὲ, incipientis esset id dicere, quod versu demum trecentesimo profertur, Εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο —· quæ autem hic inseritur donorum enumeratio, δι' ἀποσιωπήσεως esset interposita: Εἰ δὲ —· (σὺ μέν μευ ἄκουσον,) —· εἰ δέ τοι Ἀτρείδης etc. Verum, præterquam quod hoc longius videatur petitum; liquet, ista ratione, non utique σὺ Μέν μευ ἄκουσον, sed σὺ Δ' ἄρ' μευ ἄκουσον, dictum oportuisse. Istud autem Εἰ δὲ, revera simile est atque Εἰ δ' ἄγε, ζ'. 376. θ'. 18. ψ'. 667. aliisque undi-

Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐΰκτιμένην ἕλες αὐτὸς,
Ἐξέλεθ᾽, αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
Τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ᾽ ἔσσεται, ἣν τότ᾽ ἀπηύρα
Κούρην Βρισῆος, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
Μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
Ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ᾽ ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.
Ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
Ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ᾽ ἀλαπάξαι,
Νῆας ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι
Εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ᾽ Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
Αἵ κε μετ᾽ Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
Εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ᾽ Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
Γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
Ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἔνι πολλῇ.
Τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·

“ Lesbias; quas, quando Lesbum bene-habitatam cepisti ipse,
“ Delegit, quæ tunc pulchritudine vincebant genus mulierum.
“ Has quidem tibi dabit, interque *eas* erit, quam tunc abstulit
“ Filiam Briseï: et insuper magnum jusjurandum addet,
“ Nunquam *ejus* cubile ascendisse, vel cum ea rem habuisse,
“ Qua mos est, rex, et virorum et mulierum.
“ Hæc quidem statim omnia aderunt: si vero porro
“ Urbem magnam Priami dii dederint evertere,
“ Naves abunde auro et ære *congesto* impleas
“ Ingressus, quando dividemus prædam Achivi.
“ Trojanas porro mulieres viginti ipse deligas,
“ Quæ post Argivam Helenam pulcherrimæ fuerint.
“ Quod si *unquam* Argos pervenerimus Achaïcum, uber agri,
“ Tum vero gener ei sis: honorabit autem te æqualiter Oresti,
“ Qui ei unicus nutritur rerum-copia in magna.
“ Tres autem ei sunt filiæ in domo bene-constructa,
“ Chrysothemis, et Laodice, et Iphianassa:

276 ἢ] MS. Ibid. ἤτ᾽ ἀνδρῶν, ἤτε. 278 ἀλλαπάξαι] MS. 279 νῆα] MS. R. 281 ἑλέσθω] MS. Fl. A. J. 283 ἱχοίμεθ᾽] A. 2. 3. J. 286 θυγατέρες] MS.

tis in locis; atque etiam hoc ipso supra in libro, ver. 167.

Ver. 264—269.] Vide supra ad ver. 122—157.

Ver. 274. καὶ ἐπὶ μέγαν] Qua ratione hic, ἐπὶ, ultimam producat; item κὲν, ver. 284. et ὃς, ver. 285. et ἐνὶ, ver. 286. et πρὸς,

Τάων, ἥν κ' ἐθέλησθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
Πρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπιμείλια δώσει
Πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
Ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
Καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·
Πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλε ἠμαθόεντος·
Ἐν δ' ἄνδρες ναίεσι, πολύῤῥηνες, πολυβῆται,
Οἵ κέ σε δωτίνησι, θεὸν ὣς, τιμήσεσι,
Καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέεσι θέμιστας·
Ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλλήξαντι χόλοιο.
Εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον,
Αὐτὸς, καὶ τῶ δῶρα· σὺ δ' ἄλλες περ παναχαιὲς
Τειρομένες ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε, θεὸν ὣς,
Τίσεσ'· ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο. [θῃ,
Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλ-

"Harum, quam velis, dilectam sine-sponsalibus ducas
"Ad domum Pelei: ille autem dotalia-dona dabit
"Multa valde, quot antehac nemo suæ dedit filiæ.
"Septem porro tibi dabit bene-habitatas urbes,
"Cardamylen, Enopenque, et Hiran herbosam,
"Pherasque inclytas, et Antheam profunda-habentem prata,
"Pulchramque Æpeam, et Pedasum vitiferam:
"Omnes autem prope mare *sunt*, extimæ ad Pylum arenosam:
"Viri autem *eas* incolunt pecudibus et bobus abundantes,
"Qui te donis, deum tanquam, honorabunt,
"Et tibi sub sceptro opulenta solvent tributa:
"Hæc utique tibi præstabit, si desieris ab ira.
"Quod si tibi Atrides quidem invisus est ex-animo magis,
"Ipse, et ejus dona; at tu alios tamen universos-Achivos
"Afflictos miserare in castris, qui te, deum velut,
"Honorabunt: certe enim apud ipsos valde magnam gloriam tuleris.
"Nunc enim Hectorem interfeceris, quum utique valde tibi prope venerit,

288 ἀγέσθαι] MS. R. 292 Ἱερὴν] MS. 297 τιμήσεσιν] MS. edd. vett. 301 τῶ δῶρα] A. S.

ver. 289. et θεὸν, ver. 297. 302. et μάλα, ver. 303. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 304. Νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις,] Καλῶς εἶπε καὶ ἐνταῦθα τὸ, "νῦν" ὡς πρώην αὐτῦ στήξαντος ἐν τῷ τείχει. Ὥστε μὴ καὶ ἀπολίσῃ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ μεγάλα δύναται ἐπιδείξασθαι κατὰ τῶν πολεμίων. *Schol. Victorian.*

Λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον
Οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
Ἧπερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσαι,
Ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος·
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος, ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Οὔτε μέ γ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
Οὔτ' ἄλλους Δαναοὺς, ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν

" Rabiem habens perniciosam: quippe neminem putat similem
" Sibi esse Danaorum, quos huc naves vexerunt."
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;
" Nobilissime Laërtiade, solertia pollens Ulysses,
" Oportet sane sententiam *meam* aperte dicere,
" Quemadmodum sentioque, et quemadmodum perfectum erit,
" Ut ne mihi obstrepatis assidentes aliunde alius:
" Inimicus enim mihi ille æque ac inferni portæ,
" Qui aliud quidem occultat in animo, aliud vero dicit.
" Sed ego dicam, ut mihi videtur esse optimum:
" Neque mihi Atridem Agamemnona persuasurum puto,
" Nec alios Danaos: quippe *ei* haud *unquam* gratia fuit *tributa*,

306. οἱ ἔμμεναι] Fl. A. 1. 313 κεύθῃ] MS. Ibid εἴπῃ] MS. Fl. A. J. 314 ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται] MS.

Ver. 307. πόδας ὠκὺς] Vide supra ad α'. 58.

Ver. 308—313.] Ἐν τούτοις δηλοῖ τοῖς ἔπεσι τὸν τρόπον ἑκατέρου τοῦ ἀνδρός· ὡς ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς εἴη ἀληθής τε καὶ ἁπλοῦς· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, πολύτροπός τε καὶ ψευδής. *Plato in Hippia.*

Ver. 310. Ἧ περ δὴ φρονέω τε,] Ὥσπερ δὴ φρονέω τε. *Plato, ubi supra.* Al. Ἧπερ δὴ κρανέω τε, apud *Eustathium.*

Ibid. καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,] Καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω. *Plato, ubi supra.*

Ver. 312. Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος,]

Ἐγὼ δ' ἐν ἀνδρὸς εὐσεβεστάτου τραφεὶς,
Χείρωνος, ἔμαθον τοὺς τρόπους ἁπλοῦς ἔχειν.

Achill. apud Eurip. Iphigen. in Aul. ver. 926.

Ver. 313. Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.] Ὅς γ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ. *Plato, ubi supra.*

Ver. 314. ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·] Ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται. *Plato ibid.*

Ver. 315. Οὔτε μέ γ'] Neque mihi *equidem*, etc.

Ver. 318. πολεμίζοι] *Al.* πολεμίζει.

Ver. 319. Ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ] Ita edidit *Barnesius* ex *MSS.* et *Editt. Vett.* Recte, ut mihi quidem videtur; nam ἰῇ primam corripit. *Al.* Ἐν δ' ἰῇ τιμῇ. *Clark.* Consentit MS. Lips. cum edd. vett.

Ver. 322. Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν] Virgil.

——— in certamina rursus
Succedunt, animasque in aperta pericula mittunt. *Æn.* IX. 662.

Μάρνασθαι δηΐοισι μετ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
Ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·
Ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
Κάτθαν' ὁμῶς ὅ, τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ, τε πολλὰ ἐοργώς·
Οὐδέ τι μοὶ περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
Ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
Μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·
Ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
Ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
Ἀνδράσι μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
Δώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,

"Qui pugnaverit hostibus cum viris assidue semper.
"*Utique* æqua pars *datur* cessanti, ac si acriter quis pugnet:
"Inque eodem honore tum ignavus, tum fortis.
"Occumbit æque et iners vir, et qui multum laboravit:
"Nec quidquam mihi præ *aliis* ex re fuit, quod pertulerim mala animo,
"Semper meam animam objectans *periculis* pugnæ.
"Sicut autem avis implumibus pullis affert
"Escam, postquam ceperit; male autem ei est ipsi:
"Sic et ego multas quidem insomnes noctes duxi,
"Dies autem cruentos exegi pugnans,
"*Cum* viris prælians, uxorum gratia [*Atridarum*] istorum.
"Duodecim utique classe urbes vastavi hominum,

323 ἀπτῆσιν] edd. vett. 324 κακῶς δέ τι οἱ] MS. 328 Δώδεκα δὲ ξὺν] Fl. δώδεκα σὺν] MS.

Ver. 324. κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῇ·] Κακῶς δέ τί οἱ πέλει αὐτῇ. Apud *Plutarch. de Amore prolis*. Atque ita quoque *Schol. Victorian.*

Ver. 327. μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.] Vide supra ad α'. 51. n. 8. Cæterum *male* hic versio *Wetsteniana*, cæteroqui plerumque elegantissima; "*uxo-* "*rum gratia VESTRARUM.*" Sententia enim ea est, quam exhibent *Schol. Victorian.* Οὐ δι' ἐμὴν ἡδονὴν, "Οὐ γὰρ ἐγὼ "Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον·" ἀλλὰ διὰ τὸ γύναιον Ἀγαμέμνονος· τοῦτο γὰρ δηλοῖ, "Ὀάρων ἕνεκα "σφετεράων." Qua de re et *Eustathius*: Ἐντεῦθεν ὁ Σοφοκλῆς μεθοδευθεὶς, ποιεῖ τὸν Τεῦκρον λέγοντα τῷ Ἀγαμέμνονι, ὅτι ὁ Αἴας διὰ τὴν Αὐτοῦ γυναῖκα ἐν Τροίᾳ ἐμάχετο· ταὐτόν τι λογισάμενος τὸ, διὰ τὴν Αὐτοῦ, καὶ τὸ, διὰ τὴν τοῦ Μενελάου τοῦ ἀδελφοῦ. Addunt autem *Schol. Victorian.* et aliam interpretationem: ἢ, τολμηρῶς πολεμῶν πρὸς ἄνδρας, ὑπὲρ παίδων ῥιψοκινδύνως ἀγωνιζομένους. Quæ languidior multo est sententia.

Ver. 328. Δώδεκα δὲ σὺν νηυσὶ πόλεις] Merito hic reprehendit *Popius Eustathium*, qui ambiguitatem hic exquisivit, quæ nulla est; εἰ, πόλεις ἀλάπαξα σὺν δώδεκα ναυσὶν, ἢ δώδεκα πόλεις σὺν ναυσί. Quasi scilicet δώδεκα et ἕνδεκα non essent hoc in loco tam *perspicue* inter se opposita, ut nihil possit supra. De *Achillis* autem, quam quis hic nimiam fortasse arguerit, Laudatione Sui, recte Plutarchus: Ἀδικουμένῳ τῷ πολιτικῷ δίδοται τὸ λέγειν τι περὶ

Πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
Τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρείδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
Δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν.
Ἄλλα δ' ἀριςήεσσι δίδου γέρα, καὶ βασιλεῦσι·
Τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
Εἵλετ'· ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων
Τερπέσθω· Τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρείδης; ἦ οὐχ' Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεῖδαι; ἐπεὶ ὅςτις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
Τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται· ὡς καὶ ἐγὼ τὴν

" Pedester vero undecim aio per Troicum-agrum glebosum:
" His ex omnibus, supellectilem multam et pretiosam
" Abstuli, et omnia ferens Agamemnoni dabam
" Atridæ: is vero remanens apud naves veloces,
" Accipiens, pauca dividebat, pleraque autem retinebat.
" Alia vero optimatibus dabat munera, et regibus:
" *Ac* istis quidem *ea* firma manent; a me vero solo Achivorum
" Abstulit: habetque uxorem *meam* animo-gratam: cui condormiens
" Oblectetur. Quid autem oportet bellare cum Trojanis
" Argivos? Quid vero exercitum adduxit huc congregatum
" Atrides? an non Helenæ causa pulchræ-comis?
" An soli diligunt uxores *suas* articulata-voce-loquentium hominum
" Atridæ? Utique quisquis vir bonus et prudens,
" Suam ipsius amat et curat: ut et ego hanc

333 ἴχεσκε] edd. vett. 337 πολεμιζέμεν] MS. 341 ἐπειὴ] edd. vett. 342 αὐτοῦ] A. 3.

αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀγνωμονοῦντας· ὥςπερ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄλλως μὲν ὑφίετο τῷ θείῳ τῆς δόξης, καὶ μέτριος ἦν λέγων· "αἴκέ ποθι Ζεὺς Δῶσι "πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι." ὑβρισθεὶς δὲ παρ' ἀξίαν καὶ προπηλακισθεὶς, ἀφίησι τὴν μεγαλαυχίαν τῇ ὀργῇ, "Δώδεκα "γὰρ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων" καὶ, "Οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτω"πον Ἐγγύθι λαμπομένης." *De Laude Sui.* Porro, notanda hic vis vocabuli δή· Δώδεκα δὴ, *Duodecim utique*, vel, *Duodecim scilicet*. Videtur *Plutarchus* legisse, δώδεκα γάρ. Quod eodem redit.

Ver. 330. πασέων] Pronunciabatur, πασῶν. Nam prima necessario producitur.

Ver. 336. παριαύων] Non συναύων, sed παριαύων, διὰ τὸ βίαιον. Ut *Odyss.* χ'. 37. Δμωῇσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως. *Schol. Victorian.*

Ver. 340. Ἦ μοῦνοι φιλέουσ' — Ἀτρεῖδαι;] Virgil.

——— ferro sceleratam exscindere gentem

'Εκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
Μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
'Αλλ', 'Οδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι
Φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
Ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
Εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν·
'Αλλ' οὐδ' ὧς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
Ἴσχειν· ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' 'Αχαιοῖσιν πολέμιζον,
Οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
'Αλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν.
Ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
Νῦν δ' ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ,

" Ex animo amabam, captivam licet existentem.
" Nunc autem, postquam e manibus præmium eripuit et me fraudavit,
" Ne me tentet probe-gnarum, neque *enim* mihi persuadebit.
" Verum, o Ulysses, tecum et aliis regibus
" Cogitet, *quomodo* a navibus propellat hostilem ignem.
" Sane quidem jam permulta fecit sine me,
" Ac scilicet murum ædificavit, et duxit fossam prope ipsum
" Latam, magnam; inque *ea* vallos defixit:
" Sed ne sic quidem potest vim Hectoris homicidæ
" Sustinere. Dum autem ego inter Achivos pugnabam,
" Non voluit pugnam procul a mœnibus ciere Hector,
" Sed quantum ad Scæasque portas et fagum progrediebatur.
" Ibi olim *me* solum *semel* mansit, vix autem meum effugit impetum.
" Nunc vero, quoniam nolo pugnare cum Hectore nobili,

343 δουρικ.] MS. 346 ἄλλοισι] MS. 352 'Αχαιοῖσι] MS. edd. vett.

Conjuge prærepta: Nec solos tangit Atridas
Iste dolor, solisque licet capere arma Mycenis.
Æn. IX. 137.

Ver. 341. ἐπεὶ ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς] Ita edidit *Barnesius* ex MSS. *Al.* ἐπειὴ ὅστις ἀγαθός. *Clark.* Barnesianis consentit MS. Lips.

Ver. 346. σὺν σοί τε καί ἄλλοισιν βασιλεῦσι] Τοῦ βασιλέως εἰπόντος, (α'. 175.) ὡς πάρ' ἐμοί γε καὶ ἄλλοι, οἵ κέ με τιμήσουσι· λέγει νῦν 'Αχιλλεὺς βαρέως μάλα πρὸς ἐκεῖνο· 'Αλλ' 'Οδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισιν βασιλεῦσι, φραζέσθω etc. *Eustath.*

Ver. 349. Καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον] Virgil.

——— hæc medii fiducia valli,
Fossarumque moræ, leti discrimina parva.
Æn. IX. 143.

Ibid. καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ] *Al.* καὶ ἤλασεν ἔκτοθι τάφρον.

Ver. 350. ἐν δὲ σκόλοπας] *Al.* περὶ δὲ σκόλοπας.

Αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
Νηήσας εὖ νῆας, ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
Ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴκεν τοὶ τὰ μεμήλῃ,
Ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεύσας
Νῆας ἐμὰς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας·
Εἰ δέ κεν εὐπλοίην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
Ἔςι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον ἐνθάδε ἔῤῥων·
Ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν,
Ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνυς, πολιόν τε σίδηρον

"Cras, sacris Jovi factis et omnibus diis,
"Oneratas bene naves postquam in mare deduxero,
"Videbis, si volueris, et si tibi hæc curæ fuerint,
"Bene mane Hellespontum super piscosum navigantes
"Naves meas, inque *ipsis* viros remigandi cupidos:
"Si autem prosperam-navigationem dederit inclytus Neptunus,
"Die sane tertio Phthiam glebosam pervenero.
"Sunt autem mihi permulta, quæ reliqui, huc malo-fato-veniens:
"Aliud vero hinc aurum et æs rubrum,
"Et fœminas eleganter cinctas, splendidumque ferrum

362 εὐπλοίην] R. 264 μάλα] abest a MS.

Ver. 352. ὄφρα δ' ἐγὼ — Οὐκ ἐθέλεσκε — Ἕκτωρ,] Vide supra ad ver. 328. Item ί. 788.

Ver. 353. ὀρνύμεν' Ἕκτωρ,] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 354. φηγὸν] Vide ad ζ. 237.

Ver. 355. μόγις] Erudita est admonitio Cel. Hemsterhusii: credibile esse, in antiquis exemplaribus semper vel μόγις vel μόλις fuisse, prout de his verbis statuerint Grammatici, e quorum recensione exemplaria fluxerint; cum alii μόλις ut antiquius præferrent, alii μόγις ut lenius. v. ad Lucian. T. I. p. 86. Hodie utraque lectio in exemplaribus occurrit. Similisque varietas est in aliis libris, iisdem adeo locis v. Cel. Wesseling. ad Diodor. II. 48. Dorvill. ad Charit. p. 345. *Ern.*

Ver. 356. οὐκ ἐθέλω] Τινὲς εἰρωνικῶς, ὁ δύναμαι· διὰ τὸν Ἀγαμέμνονα. *Schol. Victorian.*

Ver. 357. Διῒ] Qua ratione, Διῒ, hic ultimam producat: vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. ῥέξας] Vide supra ad α'. 444.

Ver. 359. Ὄψεαι, — Ἦρι — πλεύσας Νῆας ἐμὰς,] Ὅρα ὡς, πρὸς μὲν Ὀδυσσέα, Ἀπιέναι φησί· πρὸς Φοίνικα δὲ, Μένειν, μὴ μέντοι πολεμήσειν· πρὸς Αἴαντα δὲ, Πολεμήσειν, ἀλλ' ὅταν ἀνάγκη. Καλῶς· Τῦτο δὲ θυμώδυς ἀνδρὸς, καὶ, πρὸς τὸ μὴ καταφρονηθῆναι ἀγωνιζομένυ. *Schol. Victorian.* ad ver. 309. *supra.* Vide et infra ad ver. 646.

Ver. 361. μεμαῶτας·] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 363. Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.] Ὄναρ δόξας [Σωκράτης] τινὰ αὐτῷ λέγειν, Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἵκοιο· πρὸς Αἰσχίνην ἔφη, εἰς τρίτην ἀποθανῦμαι. *Diog. Laërt.* in vita *Socratis.* Ἢ τὸ πλοῖον ἀφῖκται ἐκ Δήλε, ὃ δεῖ ἀφικομένυ τεθνᾶναί με; — τῇ γάρ πυ ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀποθνήσκειν, ἢ ᾗ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον — Οὐ τοίνυν τῆς ἐπιύσης ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἥξειν, ἀλλὰ τῆς ἑτέρας· τεκμαίρομαι δὲ ἔκ τινος ἐνυπνίυ, ὃ ἑώρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς νυκτός. — Ἐδόκει τίς μοι γυνὴ προσελθῦσα, καλὴ καὶ εὐειδὴς, λευκὰ ἱμάτια ἔχυσα,

Ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. Γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,
Αὐτὸς ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρεΐδης· τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
Ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοὶ,
Εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
Αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος· οὐδ' ἂν ἔμοιγε
Τετλαίη, κύνεός περ ἐὼν, εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
Οὐδέ τί οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλιτεν· οὐδ' ἂν ἔτ' αὖτις
Ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος

"Abducam, quæ quidem sortitus sum. Præmium autem mihi, qui dedit,
"Ipse per-injuriam abstulit rex Agamemnon
"Atrides: ei omnia referto, ut mando,
"Palam; ut et alii indignentur Achivi,
"Si quem Danaorum adhuc sperat *se* fraudaturum,
"Semper impudentia indutus: neque sane mihi
"Ausit, proterve-audax licet sit, faciem intueri;
"Neque omnino cum eo consilia communicabo, neque factum *ullum*.
"Nam jam me decepit et offendit, neque adhuc rursus
"Fallet verbis: satis autem ei *sit*: verum quietus

372 οὐκ ἂν] R. 374 οἱ] abest ab R. Ibid. *συμφράσομαι*] Fl. A. 1. R.

καλέσαι με καὶ εἰπεῖν· ὦ Σώκρατες, Ἤματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἵκοιο. *Plato in Critone.* Est apud Platonem Socrates, quum esset in custodia publica, dicens Critoni suo familiari, sibi post tertium diem esse moriendum; vidisse enim se in somnis pulchritudine eximia fœminam, quæ se nomine appellans, diceret Homericum quendam ejusmodi versum,

Tertia te Phthiæ tempestas læta locabit.

Cic. de Divinat. lib. I. §. 25.

Ver. 364. *Ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ,*] Ne adeo *Agamemnonis* scilicet dona mihi opus sint. Vide autem et infra, ad ver. 400.

Ver. 367. *ἄσσ' ἔλαχόν γε*] *Al.* *ὅσσ'*, et *ἔλαχον τε*, et *ὅσσα λέλογχα*.

Ibid. *ὅσπερ ἔδωκεν, Αὐτὸς — ἕλετο*] *Al.* *ὥσπερ ἔδωκεν, Αὖτις — ἕλετο.* Quod autem *Achilles* hic perpetuo eodem redeat, repetatque id, quod jam ante sæpius dixerat, ver. 335. 344. personæ optime convenit, et *τὸ ὀργίλον ἦθος* apprime condecet.

Ver. 374. *συμφράσσομαι,*] Recte. Nam *φράσομαι* primam corripit. Vide supra ad *α'*. 140.

Ver. 375. *Ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε, καὶ ἤλιτεν — ἐν καρὸς αἴσῃ.*] Veteres distinguebant: *δή μ' ἀπάτησε· καὶ ἤλιτεν·* teste *Eustathio.* *Τὸ ἐντεῦθεν δὲ ὀργίλον ἦθος, ὡς καὶ οἱ παλαιοὶ σημειοῦνται, διαγράφων ὁ ποιητὴς, ἐγκόπτει συχνὰ τὸν λόγον τῷ Ἀχιλλεῖ, κομματικῶς προάγων τὴν ἀντιλογίαν· ὥσπερ ἦθος τοῖς τραχυνομένοις. Ἐν γοῦν τέτταρσι φασὶ στίχοις ἀπὸ τοῦ, "οὐδὲ μὲν ἔργον," ἐννέα που στίζονται αὐτοτελεῖς.* Similiter *Schol. Victorian.* *Ἐμφατικώτεροι γίνονται οἱ λόγοι, θᾶττον δὴ κοπτόμενοι· ἐν γοῦν τέτταρσι στίχοις, ὀκτώ εἰσιν αὐτοτελεῖς στιγμαί.*

Ver. 377. *ἐκ γάρ οἱ*] Qua ratione, *γὰρ*, hic producatur, etiam extra cæsuram; vide supra ad *α'*. 51. *Al.* *ἐκ γὰρ εὖ.*

Ibid. *μητίετα*] Vide supra ad *α'*. 175.

Ver. 378. *τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.*] Vocabulum *καρὸς*, cum alibi non occurrat, quam vim hoc in loco habeat, haud satis liquet. Alii *ἔγκαρος* legunt, et *ἐγκεφάλῳ*

Ἐῤῥέτω· ἐκ γάρ οἱ φρένας εἵλετο μητίετα Ζεύς.
Ἐχθρὰ δέ μοι τȣ̃ δῶρα· τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
Οὐδ' εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
Ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐςι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο·
Οὐδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, ȣ̓δ' ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖςα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάςην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν·
Οὐδ' εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
Οὐδέ κεν ὧς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει Ἀγαμέμνων,

"Pereat: nam ei mentem ademit providus Jupiter.
"Invisa autem mihi ejus dona, æstimoque eum nihili.
"Neque si mihi deciesque et vicies tot daret,
"Quot et ei nunc sunt, et si alicunde alia accederent;
"Nec quot Orchomenon adveniunt, nec quot Thebas
"Ægyptias, ubi plurimæ in domibus opes reconditæ jacent;
"Quæ et centum habent portas, duceni autem unamquamque
"Viri egrediuntur cum equis et curribus:
"Neque si mihi tot daret, quot *sunt* arenæque pulvisque,
"Ne sic quidem jam animum meum flexerit Agamemnon,

377 ἐν] MS. a manu pr. sed manu sec. fecit ἐο. sed Fl. A. J. ἴ. 381 ποτινήσσεται] MS. προτινίσσεται] R. T.

interpretantur; quia scilicet Athenienses τὸν ἐγκέφαλον non comederent: Sed et longe petitum hoc, et admodum invenuste dictum, et res ipsa (crediderim) haud *Homero* nota. Alii καρὸς, sive ἔγκαρος, exponunt φθειρὸς τȣ̃ περὶ τὴν κεφαλήν. Sed auctoribus haud satis idoneis. Alii accipiunt, ἐν Καρὸς αἴσῃ, ἐν Μισθοφόρȣ τάξει· quia scilicet Κᾶρες μισθοφόροι, et ἄτιμοι. Sed neque demonstrati sunt *Cares* Homeri temporibus μισθοφορήσαντες, neque, si id factum fuisset potuisset vox Καρὸς secundam non producere:

Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων.
β'. 867.

Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι.
κ'. 428.

Δράσω τάδ'· ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν.
Eurip. Cyclop. 650.

Quod autem apud *Theocritum* legitur, *Idyll.* XVII. 89.—φιλοπτολέμοισί τε Κάρεσσι, etiam si vera sit ista lectio, (quod *Barnesius* emendandum contendit —φιλοπτολέμοισί τε Καρσὶ,) huc tamen utcunque nihil faciet: Nam *Dorica* ista loquendi ratio, (ut de Accusativis τὰς αὐτὰς et similibus supra observavimus, ad *β'*. 43.) *Homero* prorsus erat ignota. Denique, οἱ ἀκριβέστεροι, apud *Eustathium*, τὸ καρὸς ἀντὶ τȣ̃ κηρὸς καὶ θανάτȣ. Sed neque isto modo, opinor, potuisset illud ά ulla ratione non produci: Nam quod μάκαρες dicantur μὴ καρὶ τοιαύτῃ ὑποπίπτοντες, merum est commentum. Mihi id verisimillimum; vocem καρὸς, ejusdem esse originis atque ἄκαρι et ἀκαρής. Apud *Aristophanem*.

Τῶν γὰρ πατρῴων ȣ̓δ' ἀκαρȣ̃ μέτεστί σοι.
Av. 1648.

Judicet Lector eruditus. *Clark.* Cum istis ἀκριβεστέροις facit etiam Schol. Lips. qui esse ait ὑποστολὴν τȣ̃ ή εἰς ά, et sensum dicti esse eundem cum ver. 312. ἐμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν. Quod mihi tamen non videtur. Necessario debet esse aliquid contemtibile. Cæterum vide etiam, quæ docti su-

Πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
Κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
Οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
Ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
Οὐδέ μιν ὣς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
Ὅςτις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐςιν.
Ἢν γάρ δή με σόωσι θεοὶ, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
Πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Κοῦραι ἀριςήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·

"Antequam totius mihi *pœnas* persolvat acerbæ contumeliæ.
"Filiam autem non ducam Agamemnonis Atridæ:
"Ne quidem si cum aurea Venere pulchritudine certet,
"Operibusque Minervæ oculis-cæsiæ par-sit,
"Ne sic quidem eam ducam: ipse vero Achivorum alium eligat,
"Qui ei conveniat, et qui major-imperio sit.
"Si enim porro me servarint dii, et domum venero,
"Peleus tum mihi deinceps uxorem desponsabit ipse.
"Multæ *certe* Achivæ sunt in Hellade Phthiaque,
"Filiæ principum, qui utique urbes tuentur:

382 ἐν] abest a Fl. A. 1. 383 ἑκάςη] MS. 389 χρυσῇ] R. 392 ἐπέοικεν] Fl. A. R. J. ἐςί] A. R. J. 395 πολλαὶ Ἀχαιΐδες] MS.

per h. l. disputant, inprimis de significatione cerebri, Cel. Hemsterh. ad Aristoph. Plut. pag. 6. s. *Ern.*

Ver. 381. προτινίσσεται,] *Al.* ποτινίσσεται. Quod idem.

Ibid. οὐδ' ὅσα Θήβας Αἰγυπτίας,] Hinc fortasse de *Homeri* ætate nonnihil conjicere erit, quum *Thebæ* adhuc caput essent *Ægypti.*

Ver. 382. Αἰγυπτίας,] Vide supra ad β'. 537.

Ver. 383. διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστην Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι, σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν] Οὐ τὸ πλάτος τῶν πυλῶν θέλει σημαίνειν· οὐδὲ γὰρ ἅμα πάντας ἐξιέναι φησίν· ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν· εἴ γε πύλας μὲν ἑκατὸν ἔχει, ἄνδρας δὲ ἁρματοφόρους δὶς μυρίους. *Schol. Victorian.* recte. Porro alii hic scribunt, σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι. Quod perinde est. Vide ad α'. 51.

Ver. 385. ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,] Καλῶς ἀμφοτέρας ἐμπεριέλαβε τῷ λόγῳ, τὴν θ' ἁλίαν καὶ τὴν πεδιάδα. *Schol. Victorian.* Εἰσὶ δὲ ὑπερβολαὶ μειρακιώδεις· σφοδρότητα γὰρ δηλοῦσι· διὸ ὀργιζόμενοι λέγουσι μάλιστα·— "ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε." *Aristot. Rhetoric.* lib. III. cap. 12.

Ver 386. πείσει] Scribitur πείσει, et πείσει'.

Ver. 392. Ὅςτις] Qua ratione hic, ὅςτις, ultimam producat, etiam extra cæsuram; vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. καὶ ὅς βασιλεύτερός ἐςιν.] Ἐπεὶ αὐτὸς ἔλεγε (supra ver. 160.) "Καί μοι ὑποςήτω, "ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι." *Schol. Victor.*

Ver. 394. θήν μοι] *Al.* δή μοι.

Ibid. γαμέσσεται] Γαμῆσαι μὲν, διὰ τοῦ η, (inquit *Eustathius,*) τὸ εἰς γάμον ἐλθεῖν, ἤτοι γυναῖκα λαβεῖν· γαμέσαι δὲ, διὰ τοῦ ε, τὸ γυναῖκα δοῦναι. Quod tamen an firmo nitatur fundamento, merito dubitari potest. *Clark.* Nihili profecto est *Eustathii* observatio, etsi similia sunt, apud alios. v. ad Hesych. in γαμήσεται. Γαμήσεται et γαμέσσεται differunt non magis, quam μα-

Τάων ἥν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν·
Ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ,
Γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
Τοπρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
Οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·

" Harum quam voluero, dilectam faciam uxorem:
" Illic autem mihi plurimum appetit animus generosus,
" Ducta legitima uxore, apta conjuge,
" Possessionibus frui, quas senex conquisivit Peleus.
" Non enim mihi vitæ æquiparandum, ne quidem quantas *opes* aiunt
" Ilium possedisse, bene-habitatam urbem,
" Antehac tempore pacis, priusquam advenissent filii Achivorum:
" Nec quantas lapideum limen jaculatoris intus continet
" Phœbi Apollinis, Pytho in saxosa.
" Prædando enim parabiles quidem bovesque et pingues oves,
" Parabiles autem tripodesque, et equorum flava capita:

397 ἦν] F. A. J. ἠθέλοιμι] A. 2. 3. J. quæ etiam auget vitia ἠθέλοιμι.
401 ἐμῆς] R.

χήσεσθαι et μαχέσεσθαι. γαμεῖσθαι autem in medio dicitur, ut διδάσκεσθαι, quod est *docendum curo*, i: e. *procurare, ut filius uxorem ducat, prospicere filio de uxore deligere filio uxorem. Ern.*

Ver. 395. Πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν] Ita recte restituit *Barnesius* ex duobus MSS. *Al.* Πολλαὶ δ' Ἀχαιΐδες εἰσίν. Virg.

Sunt aliæ innuptæ Latio et Laurentibus agris,
Nec genus indecores. Æn. XII. 24.

Ver. 400. Κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων] Virg.

Sunt tibi regna patris Dauni, sunt oppida capta
Multa manu; nec non aurumque animusque Latino. Æn. XII. 22.

Ver. 401. ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον,] *Al.* ἐμῆς ψυχῆς. Cæterum summo cum artificio (ut recte annotavit *Popius*) hic effecit Poëta, ut vitam longam, ingloriam et ignobilem, maximis laudibus per indignationem efferret is, qui unus omnium hominum avidissime esset gloriæ appetens, eamque revera vitæ longæ anteferret.

Ver. 403. πρὶν ἐλθεῖν] Vide supra ad α'. 51. n. 1.

Ver. 404. ὅσα — οὐδὸς ἀφήτορος — Φοίβου Ἀπόλλωνος,] De hujusmodi *Epithetis*, vide supra ad α'. 43. et 75. De hujus Ædis *divitiis*, vide *Strabonem* lib. IX. pag. 644. al. 421.

Ver. 406. Ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες — Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ]

——— τοῦτο γὰρ μόνον βροτοῖς
Οὐκ ἔστι τἀνάλωμ' ἀναλωθὲν λαβεῖν,
Ψυχὴν βροτείαν· χρημάτων δ' εἰσὶν πόροι.
Eurip. Supplic. 775.

Αἴ, αἴ, ταὶ μαλάχαι μὲν ἐπὰν κατὰ κᾶπον ὄλωνται,

Ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν οὔτε λῃϊστὴ,
Οὔθ᾽ ἑλετὴ, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Μήτηρ γάρ τέ μέ φησι θεὰ, Θέτις ἀργυρόπεζα,
Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
Εἰ μέν κ᾽ αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
Εἰ δέ κεν οἴκαδ᾽ ἵκοιμι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
Ἔσσεται, οὐδέ κέ μ᾽ ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
Καὶ δ᾽ ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην,
Οἴκαδ᾽ ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ

" Hominis vero anima ut redeat, neque parabilis,
" Neque prensabilis, postquam semel transiverit septum dentium.
" Mater enim me dicit dea, Thetis argenteos-pedes-habens,
" Duplicia fata ferre mortis ad finem.
" Siquidem hic manens Trojanorum urbem circa-pugnavero,
" Periit quidem mihi reditus, sed gloria immortalis erit:
" Sin autem domum reversus fuero, dilectam in patriam terram;
" Periit mihi gloria bona, diuturnum vero mihi ævum
" Erit, neque me celeriter finis mortis deprehenderit.
" Quin et aliis itidem ego suaserim,
" Domum navigare: quia jam non invenietis finem

408 λεϊστὴ] R. T. 412 μένω] MS. 415 ὤλετο μὲν] R. 418 ἀποπλέειν] Fl. A. J.

Ἢ τὰ χλωρὰ σέλινα, τό τ᾽ εὐθαλὲς οὖλον ἄνηθον,
Ὕστερον αὖ ζώοντι, καὶ εἰς ἔτος ἄλλο φύοντι.
Ἄμμες δ᾽ οἱ μεγάλοι καὶ καρτεροὶ ἢ σοφοὶ ἄνδρες,
Ὁππότε πρᾶτα θάνωμες, ἀνάκοοι ἐν χθονὶ κοίλᾳ
Εὕδομες εὖ μάλα μακρὸν ἀτέρμονα νήγρετον ὕπνον.
Mosch. Idyll. III.

Ver. 408. οὔτε λῃϊστὴ] Plerisque λεϊστή. Sed nihil opus.

Ver. 410. γάρ τε] Respondet Latino *Etenim*. Ut et supra ver. 406.

Ver. 413. κλέος ἄφθιτον ἔσται] Ex φθίνω, φθιτος, ἄφθιτος; simili analogia ac κριτὸς, ἄκριτος, ex κρίνω. Vide supra ad α'. 309. et ad β'. 43. Cæterum notandum hic, quam singulari quamque modesto Poëta artificio, gloriam dicat Achillis *suo* factam Poëmate sempiternam. Non, *exegi*, dixit, *monumentum*; Non, *jamque opus exegi*. Nusquam *sui* meminit omnino; Nusquam, *Suorum Operum*; Nusquam, *Patriæ*; Nusquam, ne *Partium* quidem *suarum*; Ut adeo Europæusne fuerit ipse, an Asiaticus, plane non constet. Sed *Achillis* nomen atque famam immortalitati tradidit; idque eum, non qualis fingi debuerat heros, sed qualis esset, depingendo.

Ver. 414. Εἰ δέ κεν οἴκαδ᾽ ἵκοιμι φίλην] Ita edidit *Barnesius:* Recte, ut opinor: Quomodo *Odyss.* μ'. 345. Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα. *Al.* οἴκαδ᾽ ἵκωμαι φίλην. *Clark.* Hoc quidem lenius, quam *Bentleii* ἵκωμαι ἐμὴν in not. ad *Callim.* Hymn. in Jov. extr. et jam in mentem venerat *Arnaldo* Animadv. Crit. p. 31. *Ern.*

Ver. 415. μοι κλέος] *Al.* μὲν κλέος.

Ibid. ἐπὶ δηρὸν] Qua ratione, ἐπὶ, hic ultimam producat; item γὰρ, ver. 419. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 418. οὐκέτι δήετε τέκμωρ — μάλα

Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
Ἀγγελίην ἀπόφασθε, (τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων·)
Ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
Ἥ κέ σφιν νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη
Ἣν νῦν ἐφράσσαντο, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
Ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,

" Ilii excelsæ: valde enim ipsam late-sonans Jupiter
" Manu sua protegit, et animo-confirmato-sunt copiæ.
" Sed vos quidem profecti principibus Achivorum
" Nuncium renunciate, hoc enim munus est legatorum;
" Ut aliud excogitent mentibus consilium melius,
" Quod ipsis navesque servet, et populum Achivorum
" Navibus in cavis: quoniam non ipsis hoc expeditum *est*,
" Quod nunc excogitarunt, me iram-fovente.
" Phœnix autem hic apud nos manens cubet;
" Ut me in navibus dilectam in patriam sequatur
" Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducam."
Sic dixit: Illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Sermonem admirati: admodum enim vehementer recusaverat.
Tandem vero inter eos locutus est senex equûm-agitator Phœnix,

430 ἀκῆν] MS.

γὰρ — Ζεὺς] Τεχνικῶς ἀπέστρεψε πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον· ἐπεὶ καὶ ἔλεγε, (ver. 236.) " Ζεὺς " δέ σφιν Κρονίδης ἐνδέξια —." Εἰ τοίνυν, ὡς φῄς, πολέμιον ἔχετε τὸν Θεὸν, ὑπόλοιπον ὑμῖν ἐστιν ἀποπλεῖν. *Schol. Victorian.*

Ver. 419. *εὐρύοπα*] Vide supra ad *α'*. 175. et 498.

Ver. 426. ἐφράσσαντο,] *Al.* ἐφράσαντο. Male. Nam corripit ea vox secundam. Vide supra ad *α'*. 140.

Ibid. *ἀπομηνίσαντος.*] Μηνίσας secundam *producit*, quippe a *μηνίω* deducta. Nam *quæ* in *ίζω* desinunt, penultimam in Fu*turis et Aoristis corripiunt.*

Ver. 427. Φοῖνιξ] Vide supra ad *β'*. 267.

Ibid *αὖθι*] Ita restituendum existimavi ex *Schol. Victorian.* ad ver. 427. et 434. *Al. αὖτι.* Quod alibi apud *Homerum* non occurrit.

Ver. 431. *κρατερῶς*] Vehementer, præfracte.

Ver. 432. *ἱππηλάτα* Φοῖνιξ,] Et mox, *ἱππηλάτα* Πηλεύς. Vide supra ad *α'*. 175.

Ver. 434. Εἰ *μὲν δὴ — γε*] " *Si quidem re-* " *vera,*" etc. Porro, recte *Schol. Victorian.* Ἀπὸ τοῦ καιροῦ τὸ προοίμιον δέχεται· οὐ γὰρ ὡς συμβουλεύσων, ἀλλ' ὡς διδοὺς ἀπόκρισιν πρὸς τὸ, (ver. 427.) " Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι

Δάκρυ' ἀναπρήσας, πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
Πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·
Πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
Οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
Νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
Οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι·
Τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
Ὣς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
Λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
Γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα·

Lachrymas cum-suspiriis-effundens, valde enim timebat de navibus Achivorum;
" Si quidem jam reditum animo, illustris Achilles,
" Cogitas, neque omnino defendere a navibus velocibus
" Ignem vis pestiferum, quoniam ira incidit in animum:
" Quomodo tandem a te, care fili, hic relinquar
" Solus? tecum vero me misit senex equûm-agitator Peleus
" Die illo, quando te ex Phthia Agamemnoni misit
" Puerum, nondum peritum omnibus-æque-gravis belli,
" Neque concionum, ubi et viri præclari fiunt:
" Propterea me misit, ut docerem te ista omnia,
" Verborumque orator ut esses, actorque rerum.
" Quare deinceps a te, dilecte fili, nolim
" Relinqui; ne quidem si mihi promitteret Deus ipse,
" Senectute abrasa, facturum me juvenem pubescentem:

441 ἀγοράων] A. J. 443 ἔμμεναι] A. R.

" μένων." — Cæterum de totius hujus orationis artificio, vide supra ad ver. 1.

Ver. 435. Βάλλεαι,] *Al.* Βούλεαι.

Ver. 438. σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων,] Virg.

Tum comitem Ascanio pater addidit.

Æn. IX. 649.

Ver. 441. Οὐδ' ἀγορέων,] Pronunciabatur, ἀγορῶν.

Ver. 443. Μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.] Ὅν γε δὴ ἄνδρα τέλειον Ὅμηρος δι' ὅλης τῆς Ἰλιάδος δῆθεν ἀπεργάζεσθαι πειρώμενος, καὶ ἐπί τινι ἔπει τὰς τούτου ἀρετὰς περιλαβὼν ἔφη, " Μύθων μὲν ῥητῆρ' ἔμεναι, " πρηκτῆρα δὲ ἔργων." *Aristot. de Republ.* lib. IX. Ut ille apud Homerum Phœnix, qui se a Peleo patre Achilli juveni comitem esse datum dicit ad bellum, ut illum efficeret oratorem verborum, actoremque rerum: *Cic. de Orat.* III. 15. Sit ergo tam eloquentia quam moribus præstantissimus, qui ad Phœnicis Homerici exemplum *dicere* ac *facere* doceat. *Quintilian.* lib. II. cap. 3. Barnesius, et ante eum *Versio Weisteniana*, cæteroqui plerumque elegantissima, pessime hunc locum corruperunt: " *Orator ut ESSEM, actorque re-* " *rum.*" Ac si *seipsum* scilicet, non *Achillem*, docuisset has artes Phœnix. Cæte-

Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο·
Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο καλλικόμοιο,
Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
Μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
Παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα·
Τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς, αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς,
Μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν,
Ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα· θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
Ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
Πατρὸς χωομένοιο, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.

" Qualis *eram*, cum primum liqui Hellada pulchris-mulieribus-abundantem,
" Fugiens jurgia patris Amyntoris Ormenidæ:
" Qui mihi de pellice irascebatur pulchra-comas,
" Quam ipse diligebat, et ignominia-afficiebat uxorem,
" Matrem meam: hæc autem semper me supplex-orabat *prehensis* genibus,
" Ut pellici prius-miscerer, ut *adeo* odio haberet senem:
" Huic parui, et feci: Pater autem meus, statim sentiens,
" Multa imprecatus est, horrendasque invocabat Diras,
" Ne unquam genibus suis imponeretur dilectus filius,
" Ex me genitus: Dii autem ratas-fecerunt imprecationes,
" Jupiterque infernus, et horrenda Proserpina.
" Tunc mihi non amplius omnino sustinuit in præcordiis animus,
" Patre irato, in domo versari.

449 περιχώσατο] Fl. A. J. T. 451 ἐμεῦ] MS. sed in lit. superscr. ε. 452 προμιγῆμεν] MS. 454 ἐπικέκλετο] MS. 455 ἐφίζεσθαι] MS. R. 458 ἔνθα μοι] Fl. A. J.

rum qua ratione vocula, τε, hic producatur; item, ἐμὲ, ver. 451. et κατὰ, ver. 459. et εἰλίποδας, ver. 462. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 447. Οἷον ὅτε πρῶτον λίπον] Μυθολόγοι οἱ γέροντες καὶ παραδείγμασι παραμυθούμενοι. *Schol. Victorian.* Vide supra ad α'. 260.

Ibid. Ἑλλάδα καλλιγύναικα,] *Demetrius* Grammaticus apud *Eustathium* et *Scepsius* apud *Strabonem* lib. X. pag. 670. (*al.* 439.) legerunt, Ὀρμίνιον πολύμηλον, *al.* Ὀρμίνιον πολύπυρον.

Ver. 449. Ὅς μοι παλλακίδος πέρι χώσατο] Οἰκείως ταῦτα πρὸς τὸν ἕνεκα Βρισηΐδος χαλεπαίνοντα· ὅτι συγγνωστέος ἁμαρτήσας περὶ κόρην Ἀγαμέμνων, εἰ καὶ αὐτὸς συγγνώμης ἠξίωται παρὰ Πηλέως. *Schol. Victorian.*

Ver. 452. Παλλακίδι προμιγῆναι,] Οὐ τῆς ἤδη μιγείσης, ἀλλὰ τῆς εἰς τοῦτο τρεφομένης· φησὶ γοῦν, " Προμιγῆναι." Οὐκ ἀντίκειται δὲ τὸ, " Τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν·" ἔπραττε δὲ ταῦτα, ἐν νῷ ἔχων ἤδη τὴν πρὸς αὐτὴν ὁμιλίαν. *Schol. Victorian.* Idemque fere, ex *Antiquis*, Eustathius.

Ver. 455. ἐφέσσεσθαι] *Al.* ἐφίζεσθαι.

Ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
Αὐτῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι·
Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βῦς.
Ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
Εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίςοιο·
Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.
Εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·
Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· ὐδέ ποτ' ἔσβη
Πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθύσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
Ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννὴ,
Καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
Ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς

" Certe quidem multum familiares et cognati circum-stantes
" Ibi orantes retinebant *me* in ædibus:
" Multasque pingues oves et flexipedes cornibus-camuris boves
" Jugulabant: multi quoque sues florentes pinguedine
" Assandi extendebantur per flammam Vulcani:
" Multum etiam ex doliis vinum bibebatur senis.
" Per novem autem me circa ipsum noctes dormiebant:
" *Atque* hi quidem per-vices custodias habebant: neque unquam extinguebatur
" Ignis, alter quidem in porticu bene-munitæ aulæ,
" Alter autem in vestibulo, ante thalami fores.
" Sed quando tandem decima mihi advenit nox tenebrosa,
" Tunc ego thalami foribus solerter-junctis
" Effractis exivi, et transilii septum aulæ

464 ἰνόμενοι] F. A. J. 466 πιρὶ] R. T. 467 ἴφη] A. 3. 469 Ἀλλ' ἀδ'] A. 2. 3. J. Ibid. πρόσθε] MS. 472 ἕρκιον] MS. A. 2. 3. J. R. ἑρκίς A. 1.

Ver. 456. γεγαῶτα·] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 457. Ζεύς τε καταχθόνιος] Virgil.

——— Jovi Stygio. ——— *Æn.* IV. 638.

Post hunc versum 457. vel, ut alii, post versum 459. omissos quatuor versus, nec indignos quidem illos, meminit *Plutarchus*:

Τὸν μὲν ἐγὼ βύλευσα κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἀλλά τις ἀθανάτων παῦσεν χόλον· ὅς ῥ' ἐνὶ θυμῷ
Δήμυ θῆκε φάτιν, καὶ ὀνείδεα πόλλ' ἀνθρώπων·
Ὡς μὴ πατροφόνος μετ' Ἀχαιοῖσιν καλεόμην.

Ὁ μὲν ὖν Ἀρίσταρχος ἐξεῖλε ταῦτα τὰ ἔπη, φοβηθείς· ἔχει δὲ πρὸς τὸν καιρὸν ὀρθῶς, τῦ Φοίνικος τὸν Ἀχιλλέα διδάσκοντος, οἷόν ἐστιν ὀργὴ, καὶ ὅσα διὰ θυμὸν ἄνθρωποι τολμῶσι, μὴ χρώμενοι λογισμῷ, μηδὲ πειθόμενοι τοῖς παρηγορῦσι, *De audiend. Poëtis.* Eorundemque iterum versuum meminit, in libro *de Adul. et Amici discrimine*, haud longe a fine. *Clark.* Hos versus *Barnesius* et ante *Berglerus* notarunt. *Aristarchus* et *Zenodotus* ob versus ex *Homero* rejectos notantur a *Lucian.* Ver. Hist. II. 20. *Ern.*

Ver. 462. ἴλικας βῦς] Virgil.

Ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας, δμωάς τε γυναῖκας.
Φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε, δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
Ἐς Πηλῆα ἄναχθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
Καί με φίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
Μȣνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
Καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν·
Ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων·
Καί σε τοσȣ̃τον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ἐκ θυμȣ̃ φιλέων· ἐπεὶ ȣ̓κ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ

" Facile, latens custodesque viros, famulasque mulieres.
" Fugi deinde procul, per Hellada spatiosam;
" Phthiamque perveni glebosam, matrem ovium,
" Ad Peleum regem: is autem me lubens suscepit,
" Et me dilexit, ut pater suum filium dilexerit
" Unicum, extrema-ætate-natum, amplis in possessionibus;
" Et me divitem fecit, multumque mihi dedit populum:
" Incolebam autem extremam-oram Phthiæ, Dolopibus imperans:
" Et te tantum feci, o diis-par Achille,
" Ex animo diligens; quippe non volebas cum alio

473 δμῶας] F. A. J. 474 φεύγων] MS. sed superscr. ο. 484 γένεσι] MSS. Ibid. καθίσας] MSS. et edd. vet. MS. Ur. habet etiam γένεσι.

——— camuris —— sub cornibus. ———
Georgic. III. 55.

Ver. 464. διὰ φλογὸς] Vide supra ad β'. 267. itemque ad ver. 213. *hujus libri.*

Ver. 466. παρὰ] *Al.* περί.

Ver. 470. ἐπήλυθε] Ex aoristo ἐπήλυθον. Vide supra ad γ'. 205.

Ver. 471. Καὶ τότ'] *Tum dein; tum vero.*

Ver. 472. ὑπέρθορον — Ῥεῖα, λαθὼν] Recte *Schol. Victorian.* τὸ, ὑπέρθορον, συναπτέον τῷ, ῥεῖα. Λαθεῖν γὰρ ῥᾳδίως, ἀδύνατον ἦν, τὸν οὕτω φυλαττόμενον· ῥεῖα δὲ ὑπέρθορε, διὰ τὴν νεότητα.

Ver. 476. Πηλῆα] Vide supra ad α'. 265. et ad ζ'. 464.

Ver. 478. Μȣ̃νον, τηλύγετον,] Τȣτέςι, μὴ ἔχȣσιν ἕτερον γονεῦσι, μήτε ἕξουσι, γεγεννημένον. *Plutarch.* περὶ πολυφιλίας. De quali filio immature abrepto, pulchre idem in Παραμυθητικῷ πρὸς Ἀπολλώνιον· Ἀλλ' ὅρα τὸ ἑξῆς· " Μȣ̃νος, τηλύγετος, πολλοῖσιν " ἐπὶ κτεάτεσσι." Τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ὁ θεὸς πατρικῶς προϊδὼν, καὶ κηδόμενος τȣ̃ ἀνθρωπείȣ γένȣς, προορώμενος τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι, προεξάγει τινὰς ἐκ τȣ̃ ζῆν ἀώρȣς.

Ver. 479. ὤπασε] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 482. οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ] Οὐκ οἶδε παρὰ Χείρωνι τραφέντα αὐτόν. *Schol. Victorian.* Quod tamen hinc non necessario sequitur. Potuit enim *Achilles* vel alia ætate, vel alias ad artes, *Chironi* fuisse discipulus. *Chironis* certe alibi meminit *Homerus;* Υ'. 219. Immo et *Pelei* fuisse amicum indicat; π'. 141. et τ'. 388.

—— τὸ μὲν ȣ̓ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
Πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίςατο πῆλαι Ἀχιλλεὺς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων
Πηλίȣ ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.

Quin et, eo docente, medicinam exercuisse *Achillem;* λ'. 829.

——— ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
Ἐσθλὰ, τά σε προτὶ φασὶν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε δικαιότατος Κενταύρων.

Οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
Πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνασσι καθίσσας,
Ὄψου τ' ἄσαιμι προταμὼν, καὶ οἶνον ἐπισχών·
Πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
Ὣς ἐπί σοι μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα,
Τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
Ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ

" Neque ad convivium ire, neque in ædibus *tuis* cibum sumere;
" Ante quam te meis ego genibus impositum
" Opsonioque satiassem secato-antea, et vinum admovens.
" Sæpe *utique* mihi rigasti ad pectora vestem,
" Vino ex-ore-ejecto in infantia difficili.
" Ita tui causa permulta passus sum, et multa laboravi;
" Hæc cogitans, quod mihi nequaquam dii prolem perficiebant
" Ex me *ipso*: sed Te filium, diis par Achille,
" Adoptabam, ut a me aliquando indignum fatum propulsares.
" Verum, Achille, doma animum magnum: neque te oportet

488 καὶ] abest a MS. sed superscr. 492 Ἀχιλλεῦ] MS. Ibid. δάμασσον] A. A. 1. Ibid. οὐδέ τι] eæd.

Videtur utique *Phœnix* Altor fuisse *Achillis*, *Chiron* in disciplinis singularibus Magister.

Ver. 484. Πρίν γ' ὅτε δή] *Neque unquam contentus eras, aut te compescuisti, antea quam*, vel, *nisi quum, etc.* Editt. *Henr. Stephani* et *Weisteniana* aliæque, male hic distinguunt; — πάσασθαι· Πρίν γ' ὅτε δὴ — τ' ἄσαιμι, — καὶ οἶνον ἐπισχὼν, Πολλάκι μοι κατέδευσας. Quæ interpungendi ratio, cum isto ἄσαιμι minus congruit.

Ibid. καθίσσας,] Ita edidit *Barnesius*. Alii καθίσας, minus recte. Nam verba istius analogiæ penultimam corripiunt. Vide ad α'. 140.

Ver. 486. Πολλάκι μοι κατέδευσας] Locum hunc vitio dat *Scaliger*, aliique. Rationibus, ut mihi quidem videtur, parum idoneis. Πάθος enim in hac re exigua inest non exiguum. *Clark.* v. *Ricc.* Dispp. Homer. II. p. 198. *Ern.*

Ver. 487. ἀποβλύζων] De hujusmodi ὑπερματοποιΐᾳ, vide supra ad β'. 210. et γ'. 363. ad δ'. 455. 456. et 504.

Ver. 489. ὅ μοι οὔτι] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 491. ἵνα μοί ποτ'] Καλῶς ἰδιώμενος τὴν σωτηρίαν Ἑλλήνων. *Schol. Victorian.*

Ver. 492. δάμασον θυμὸν μέγαν] Ἅπερ Ὀδυσσεὺς εἰπεῖν ἐφυλάξατο, (πικρὸν γὰρ ἦν,) ἐπὶ δὲ τὸν Πηλέα, (ver. 255.) ἀνήνεγκε· ταῦτα Φοίνικι δίδωσιν ἡ τῆς ἀνατροφῆς παῤῥησία. *Ibid.*

Ver. 493. στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,] *Iliad.* δ'. 203. — " στρεπταὶ μέν τε φρένες " ἐσθλῶν."

Ver. 495. Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι] Virgil.

——— tu munera supplex
Tende petens pacem, ———
Namque dabunt veniam votis, irasque remittent:
Sed modus orandi qui sit, prius ordine dicam.
Georgic. IV. 534.

——— primum prece numen adora:
——— cane vota libens, dominamque potentem
Supplicibus supera donis.——— *Æn.* III. 437.

Νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοὶ,
Τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, τιμή τε, βίη τε.
Καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι,
Λοιβῇ τε, κνίσσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι,
Λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
Χωλαί τε, ῥυσσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμὼ·
Αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
Ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος· οὕνεκα πάσας
Πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
Ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς, ἆσσον ἰούσας,
Τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·

"Immisericordem animum habere: flecti utique solent et dii ipsi,
"Quorum tamen et major virtus, honorque, potentiaque.
"Ac quidem hos sacrificiis et votis placidis,
"Libamineque, nidoreque, avertunt *ab ira* homines
"Supplicantes, cum quis transgressus fuerit et peccarit.
"Etenim Preces sunt Jovis filiæ magni,
"Claudæque, rugosæque, strabæque oculis:
"Quæ etiam et a tergo Noxam curant sequentes.
"Noxa vero robustaque est, et pedibus-integra; ideo omnes
"Longe præcurrit, antevertitque omnem per terram,
"Lædens homines: hæ vero medentur postmodo.
"Quisquis quidem reverebitur filias Jovis, propius accedentes;
"Hunc valde juvant, et exaudiunt precantem:

496 λοιβῆς] F. A. J. 499 ῥυσαί] MS. edd. præter R. 500 μετόπισθεν] F. A. 1. R. 510 νόον pro φρένας] Fl. A. J.

Νῦν δὲ περί τε τῶν ἔργων [τῆς ἱερατικῆς] ῥητέον, καὶ τῶν ὀργάνων ὅσα ταύτῃ ἀναγκαῖα. Ταῦτα σχεδὸν πάντα ὁ ποιητὴς ὀλίγοις τισὶν ἔπεσι περιείληφε ποιῶν, — "Καὶ μὲν τοὺς θυέ-"εσσι," etc. *Aristot. de Republ.* lib. X. Ἀγύρται δὲ καὶ μάντεις ἐπὶ πλουσίων θύρας ἰόντες, πείθουσιν ὡς ἔστι παρὰ σφίσι δύναμις ἐκ θεῶν ποριζομένη, θυσίαις τε καὶ ἐπῳδαῖς, εἴτε τι ἀδίκημά του γέγονεν, αὐτοῦ ἢ προγόνων, ἀκεῖσθαι μεθ' ἡδονῶν τε καὶ ἑορτῶν. Τούτοις δὲ πᾶσι τοῖς λόγοις μάρτυρας Ποιητὰς ἐπάγονται· — "Καὶ τοὺς μὲν θυσίαισι καὶ εὐχω-"λαῖς," etc. *Plato de Republ.* lib. II.

Ver. 498. Καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι] Quam *Senis* personam deceat longa hæc et verbosa descriptio, vide supra ad α'. 249. et 260. Cæterum qua ratione, τε, et hic et in sequente versu producatur; item δέ, ver. 516. vide supra ad α'. 51.

Ver. 499. Χωλαί τε, ῥυσσαί τε,] *Al.* ῥυσαί τε. Cæterum simili fere loquendi ratione, ac *Homerus* Preces hic vocat Διὸς κούρας χωλάς τε ῥυσσάς τε, *Euripides*, mentis male sibi consciæ cogitationes appellat τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας. *Orest.* 256.

Ver. 501. Ἡ δ' Ἄτη] Hæc eleganter

῞Ος δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
Λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
Τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.
Ἀλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
Τιμὴν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει φρένας ἐσθλῶν.
Εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
Νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν
Ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους, [ὑπέστη,
Κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκὸν, οἵτε σοι αὐτῷ
Φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,

" Qui vero renuerit, et obstinate recusaverit,
" Precantur tum quidem hæ Jovem Saturnium adeuntes,
" Eum ut Noxa simul sequatur, quo læsus pœnas-luat.
" Sed, Achille, da et tu, Jovis filias qui sequatur
" Honorem, qui et aliorum utique flectit mentes fortium.
" Si quidem enim minime dona ferret, et alia in futurum nominaret
" Atrides, sed semper pertinaciter iratus esset,
" Non equidem te ira abjecta hortarer
" Argivis auxiliari, quantumvis indigentibus:
" Nunc vero simul in præsenti multa dat, aliaque in posterum pollicetur,
" Viros etiam, qui supplicarent, *ad te* misit præstantissimos,
" Electos per exercitum Achaïcum, quique tibi ipsi
" Amicissimi Argivorum: horum ne tu orationem asperneris,

512 χαλεπαίνοι] A. 2. J. 517 Ἀχαϊκὸν] Fl. A. J. T. 519 νεμεσσητὸν] F. A. 1. .

ad insolentes transfert, sed aliis utens verbis, *Lucianus* Imagin. c. 21. *Ern.*

Ver. 506. 507. ῞Ος δὲ — Λίσσονται δ'] De vi duplicis istius δὲ, vide supra ad α'. 57.

Ver. 508. ἀποτίσῃ.] Producit hæc vox penultimam, quippe ex ἀποτίω. Quæ enim in ίζω desinunt Verba, ea penultimam istam in Futuris et Aoristis corripiunt. Vide supra ad α'. 140.

Ver. 517. Κρινάμενος] Vide supra ad α'. 309. 314. 338. et ad ζ'. 434.

Ver. 518. τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς, Μηδὲ πόδας·] *Horum tu neque orationem, neque legationem, nec quid dixerint, nec quid fecerint tanti viri, itinere ad te suscepto, asperneris.*

Ver. 519. πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.] Non *ante* quam dona daret Agamemnon, sed *ante* quam oblatæ eum injuriæ pœniteret. Scilicet Achillis hic non *commodi et utilitatis* rationem duxit Phœnix, sed *honoris*. Ut recte annotavit *Domina Dacier*.

Ver. 520. τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν Ἡρώων,] Virg.

—— heroum laudes, et facta parentis.
Eclog. IV. 26.

Μηδὲ πόδας· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
Ἡρώων, ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
Δωρητοί τε πέλοντο, παράῤῥητοί τ' ἐπέεσσι.
Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔτι νέον γε,
Ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι,
Ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
Αἰτωλοὶ μὲν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς·
Κουρῆτες δὲ, διαπραθέειν μεμαῶτες ἄρηϊ.
Καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
Χωσαμένη, ὅ οἱ οὔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς.

" Neque pedes *(i. e. iter frustres)*: At prius haud reprehendendum, te ira-
" Sic et priscorum audivimus laudes virorum [exarsisse.
" Heroum, quando aliquem vehemens ira occupasset,
" Donisque placabiles erant, exorabilesque verbis.
" Memini hoc factum ego vetus, neutiquam recens,
" Quale esset; inter vos autem narrabo omnes amicos.
" Curetesque pugnabant et Ætoli fortiter-prælium-sustinentes,
" Circa urbem Calydona, et se-mutuo interficiebant;
" Ætoli quidem, defendentes Calydona amœnam;
" Curetes autem, vastare ardentes Marte.
" Etenim his malum aureo-solio-sedens Diana excitavit
" Irata; quod sibi non sacra post-fruges-comportatas in fœcundo-loco agri

520 πρόθεν] R. 526 ἐναρίζον] MS. 528 διαπροθέειν] MS.

Ver. 523. Μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι,] Virgil.

Nam memini Hesiones visentem regna. ———
Æn. VIII. 157.

Οἰκεῖον δὲ διδασκάλῳ, ἐκ τῶν παλαιῶν σωφρονίζειν τοὺς νέους. *Schol. Victorian.* Porro, quam deceat *Senis* personam longa hæc et verbosa narratio, jam antea sæpe annotavimus.

Ver. 525. Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ] " Narrare vero — quis *significantius* " potest, quam qui Curetum Ætolorum" que prælium exponit?" *Quintilian.* lib. X. cap. 1.

Ver. 528. μεμαῶτες] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 530. θαλύσια] Schol. Lips. ἅπαξ κεῖται ἡ λέξις, δηλοῖ δὲ, ἃ ἡμεῖς φαμὲν συγκομιστήρια. *Ern.*

Ver. 531. 532. ῥέξ' — ἔῤῥεξε] Vide supra ad α'. 444.

Ver. 533. Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν] Ἤτοι ἐννοήσας θῦσαι, ἐπελάθετο· ἢ οὐδ' ὅλως ἐπενόησεν. *Schol.* Cæterum, ἢ οὐ, in unam hic syllabam coalescit; quomodo et supra ι'. 349.

Ἢ οὐχ ἅλις, ὅτι ———;

Et apud *Euripidem*,

Ἢ οὐχ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς ἀναφέροντί μοι;
Orest. 597.

Similiter, φεῦ ὦ, apud eundem,

Φεῦ ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων.
Hecub. 55.

Notandum tamen, istud ἢ, in *interrogativis* sæpius quam in *disjunctivis*, cum sequente Vocali coalescere solere; vide ad

Οἰνεὺς ῥέξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας·
Οἴῃ δ' οὐκ ἔρρεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ.
Ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα,
Ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ἀργιόδοντα,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν.
Πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
Αὐτῇσιν ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινεν Μελέαγρος,
Πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
Καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι·
Τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.

" Œneus fecisset: Alii utique dii epulati-erant hecatombas;
" Soli vero non *sacra* fecit Jovis filiæ magni,
" Sive oblitus est, sive non advertit: devius-erat certe multum animi.
" Illa itaque irata, Jovis genus, sagittis-gaudens,
" Immisit sylvestrem aprum, ferum, candidis dentibus,
" Qui damna multa patravit, frequentans Œnei agrum.
" Multas utique ille alias super-alias humi prostravit arbores altas
" *Cum* ipsis radicibus, et ipsis floribus pomorum.
" Hunc autem filius Œnei occidit Meleager,
" Multis ex urbibus venatoribus viris congregatis,
" Et canibus; non enim domitus fuisset paucis hominibus;
" Tantus erat, multosque adeo rogum ascendere-fecit tristem.

532 ἔρεξε] Fl. 538 αὐτῇσι] MS. 539 ἀπέκτεινε] Id.

ι'. 349. Quare in *Schol. Victorian.* scriptum est, Ἢ λάθ', ἢ οὐχ ἐνόησεν. — Quod tamen longe minus eleganter est dictum. Nam λαθεῖν, proprie est, *alium latere;* λαθέσθαι, *latere seipsum*, hoc est, *oblivisci. Clark.* Schol. Lips. Ἀπὸ μετοχῶν εἰς ῥῆμα μετῆλθε. λάθετο δὲ ἀντὶ τοῦ ἑκὼν παρεπέμψατο. *Ern.*

Ibid. ἀάσατο δὲ] De voce, ἀάσατο, vide supra ad ver. 116. Alii hic legunt ἀάσατο δή. Quo tamen nihil opus.

Ver. 534. δῖον γένος,] De *Diana* accipiunt plerique; ut sit videlicet, Διὸς θυγάτηρ. At *Schol. Victorian.* ad *Achillem* referunt, ut sit idem scilicet ac, διογενής· propterea quod Poëta hanc compellationem οὐδέποτε ἐπὶ θεοῦ τάσσει. *Clark.* Eadem habet Schol. Lips. sed addit: ὁ δὲ Νικάνωρ ἐπὶ Ἀρτέμιδος. *Ern.*

Ver. 535. Ὦρσεν ἐπὶ] Ἐπῶρσε. Cæterum *Aristoteles, de historia Animalium,* lib. VI. cap. 28. locum hunc isto modo citat:

Θρέψεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, οὐδὲ ἐῴκει
Θηρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑλήεντι.

Quæ lectio et παρὰ τῷ Γεωγράφῳ εὕρηται, notante *Eustathio.*

Ver. 536. ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν.] Οἰκεία τιμωρία, τῷ περὶ καρποὺς ἡμαρτηκότι. *Schol. Victorian.* Ἐπὶ τούτοις ἰστέον καὶ ὡς διαφέρων λέγεται τὸ Ἔθων, τοῦ Ἔδων, ὡς τὸ Κατεσθίων τοῦ Ἐσθίων. *Eustath.*

Ver. 539. Τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος] Vide ad α'. 51. Nec omnino audiendus *Barnesius;* qui, *potest*, inquit, *tutius legi*, Τὸν δ' Οἰνῆος υἱός.

Ver. 543. Ἡ δ'] Ἄρτεμις.

Ver. 547. Τόφρα δὲ] *Tamdiu utique.*

Ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτὴν,
Ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
Ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος ἀρηΐφιλος πολέμιζε,
Τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν· οὐδ' ἐδύναντο
Τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅστε καὶ ἄλλων
Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων,
(Ἤτοι ὁ, μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
Κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
Κούρῃ Μαρπίσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,
Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν

" Illa vero *(Diana)* circa ipsum excitavit magnum tumultum et bellum,
" Pro suis capite et pelle hirsuta,
" Curetasque inter et Ætolos magnanimos.
" Quamdiu igitur Meleager bellicosus pugnabat,
" Tamdiu utique Curetibus male erat; neque poterant
" Mœnia extra manere, multi quamvis essent.
" At quando jam Meleagrum subiit ira, quæ et aliorum
" Inflat in pectoribus mentem, probe licet sapientium;
" (Nempe ille, matri suæ Althææ iratus corde,
" Jacebat apud legitimam uxorem, pulchram Cleopatram,
" Filiam Marpissæ pedibus-elegantis Euenines,
" Idæque, qui fortissimus inter terrestres fuit viros,

545 *μεσσηγὺ*] F. A. J. 548 *ἔκτοσθε*] Fl. A. J. 550 *ἐνὶ*] eæd.

Quod cum non videret *Barnesius*, pessime edidit Τόφρα δὲ, contenditque παρέλκειν τὸ Δέ. Quod in hujusmodi vocabulis non fert linguæ Græcæ ratio.

Ibid. *οὐδ' ἐδύναντο Τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν,*] *Castra ipsi sua tueri non poterant, nedum urbem expugnare.*

Ver. 551—568. Ἤτοι — ἴχνεα,] Versus hosce *octodecim* in *Parenthesin* inclusi, et ipsam *aliis interjectis Parenthesibus* intricatam. Id quod tantum abest ut scriptori luculentissimo, et supra omnes perspicuo, vertendum sit vitio; ut contra summo hic, si usquam alias, artificio, verbosam illam et *senilem* narrandi rationem, in *Phœnicis* persona, depinxerit. *Popius* tamen videtur *aliter* sensisse. Vide infra, ad λ'. 687.

Ver. 552. *καλῇ*] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 554. Ἴδεω] Pronunciabatur Ἴδω, vel Ἴδυ. *Clark*. De hoc *Ida* accepta est inscriptio capitis, quod miræ magnitudinis repertum est in Sicilia cum inscriptione ΙΔΕΩ. apud Phlegont. de Mirabil. c. XI. *Ern.*

Ver. 555. Τῶν τότε,] Ἐπαινετέον τὸ ἀμφιβὲς περὶ τὴν ἑκάστου ἠθοποιΐαν. Ὁ μὲν Φοῖνιξ, κάρτιστον εἰπὼν τὸν Ἴδαν, ἵνα μὴ δόξῃ καὶ τοῦ Ἀχιλλέως αὐτὸν προτετιμηκέναι, ἐπήνεγκε τὸ, " τῶν τότε." *Schol. Victorian.*

Ver. 556. *νύμφης*·] *Marpissæ*, uxoris suæ.

Ver. 557. Τὴν δὲ] *Cleopatram*, filiam suam.

Ver. 559. Μήτηρ,] *Marpissa.*

Ver. 560. *μιν*] Vide ad α'. 51. Cæterum, pro Κλαῖ', ὅτι μιν, fuerunt qui legerent, Κλαῖεν ὅ μιν.

Τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης·
Τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
Μήτηρ, Ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα,
Κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
Ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
Πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο, κασιγνήτοιο φόνοιο·
Πολλὰ δὲ καὶ Γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
Κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
Πρόχνυ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,

" Eorum qui tunc erant; utique contra regem sumpsit arcum
" Phœbum Apollinem, pedibus-elegantis gratia nymphæ:
" Illam autem *(Cleopatram)* tunc in ædibus pater et veneranda mater
" Alcyonen vocabant cognomine, quod ipsius
" Mater, Alcyonis luctuosæ fatum habens,
" Flebat, quando ipsam longe-jaculans rapuit Phœbus Apollo.
" Huic is *(Meleager)* accubabat, iram tristem coquens,
" Propter diras matris iratus, quæ utique diis
" Multum dolens supplicabat, fraternæ cædis *causa:*
" Multum autem et Terram almam manibus verberabat,
" Invocans Plutonem et horrendam Proserpinam,
" In-genua considens, (rigabantur autem lachrymis sinus,)

553 Μαρπήσσης] MS. *554* κράτιστος] Id. *555* ῥ'] Id. *558* κάλεσκον] Id.

Ibid. ἀνήρπασε] Vide supra ad α'. 140.

Ver. *561*. Τῇ ὅγε] *Huic Cleopatræ, Meleager.*

Ibid. παρκατέλεκτο,] Vide supra ad β'. 515.

Ver. *562*. Ἐξ ἀρέων] Pronunciabatur ἀρῶν· ut recte observavit *Barnesius*. Nam ἀρὴ (hoc significatu,) ἀρητὴρ, ἀρῶμαι, primam producunt.

Ibid. ἥ ῥα] *Quæ utique.* Nam ad sententiam nullo modo supervacaneum est istud, ῥα.

Ver. *564*. Γαῖαν — χερσὶν ἀλοία,] Εὔχονται οἱ ἥρωες τοῖς μὲν Οὐρανίοις θεοῖς, Ἂψ τὰς Χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος· τοῖς δὲ Θαλασσίοις, Πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνὺς, εἰς Θάλασσαν δηλονότι· τοῖς Καταχθονίοις δὲ, κόπτοντες τὴν Γῆν, ὡς ἐνθάδε φησί· *Schol.*

Ver. *565*. Κικλήσκουσ' Ἀΐδην] Virg.

Luctificam Alecto dirarum ab sede sororum
Infernisque ciet tenebris; cui tristia bella,
Iræque insidiæque et crimina noxia, cordi.
Æn. VII. 324.

Ver. *568*. ἔχουσα.] Vide supra ad ver. *553*.

Ver. *569*. Τῶν δὲ] *Meleagri popularium, Ætolorum.*

Ibid. δῆμος] Vide supra ad β'. 210. ad γ'. 363. et ad δ'. 455. 456. 504.

Ibid. ὁμάρευ,] Vide supra ad β'. 810.

Ver. *570*. τὸν δ' ἐλλίσσοντο] Vide supra ad ζ'. 45. *Al.* τὸν δ' ἐλίσσοντο; et, τὸν δὲ λίσσοντο. Quæ et ipsa ferri possunt; vide ad α'. 51.

Ver. *573*. Ὀππόθι πίοτατον πεδίον] Virg.

Παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς
Ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβευσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.)
Τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει,
Πύργων βαλλομένων· τὸν δ' ἐλλίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
Ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
Ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
Ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι,
Πεντηκοντόγυον· τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο·
Ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι·
Πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
Οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
Σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·

" Ut filio darent mortem: hanc autem per-tenebras-vagans Erinnys
" Exaudivit ex Erebo, implacabile cor habens.)
" Horum vero *tum* confestim ad portas tumultus et strepitus excitabatur,
" Turribus percussis: illum autem supplices orabant senes
" Ætolorum, mittebantque deorum sacerdotes lectissimos,
" Ut-exiret et propulsaret *hostes*, polliciti magnum donum:
" Ubi *scilicet* pinguissimus *erat* ager Calydonis amœnæ,
" Ibi eum jusserunt prædium perpulchrum eligere,
" Quinquaginta jugerum: dimidium quidem, vitiferi soli;
" Dimidium autem, non-consiti arabilis agri separatum-accipere:
" Multum item eum obsecrabat senex equûm-agitator Œneus,
" Limine conscenso altum-tectum-habentis thalami,
" Quatiens conglutinatos asseres, suppliciter-orans filium:

568 Ἐρέβευσφιν] MS. 570 ἐνίσσοντο] A. 2. 3. J. Ibid. τοὶ δὲ λίσσοντο] MS. 571 πέμπον ἱερῆας θεῶν ἀρ.] MS. 575 Πεντηκοντόγυιον] MS. 578 ὀδῦ] MS. sed superscr. ὀ.

Insuper id campi, quod rex habet ipse Latinus.
Æn. IX. 274.

Ver. 574. ἤνωγον] Vide supra ad θ'. 322.

Ver. 576. ψιλὴν ἄροσιν] Τὴν ἄδενδρον χώραν. *Schol.*

Ver. 577. ἱππηλάτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 580. κασίγνηται] *Al.* κασίγνητοι.

Ver. 581. Ἐλλίσσονθ'·] Vide supra ad ζ. 45. *Al.* Ἐλίσσονθ'.

Ver. 585. ἐνέπρηθον] *Jamjam incendebant; jamjam ad comburendum aggrediebantur.*

3

Ver. 588. Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει,] *Aristoteles, Rhetoric.* lib. I. cap. 7. citat isto modo: Ὅσσα κάκ' ἀνθρώποισι πέλει.

Ver. 589. 590. Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, — γυναῖκας.] " Narrare vero — quis significantius potest?" *Quintilian.* lib. X. cap. 1. Καὶ διαιρούμενα δὲ εἰς τὰ μέρη, τὰ αὐτὰ μείζω φαίνεται· πλειόνων γὰρ ὑπεροχὴ φαίνεται· ὅθεν καὶ ὁ Ποιητής φησι, ——

Λαοὶ μὲν φθινύθουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι ——.
Aristot. Rhetoric. lib. I. cap. 7.

Ubi notandum quod hodie legimus, "Αν-

Πολλὰ δὲ τόνδε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
'Ελλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
Οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
'Αλλ' ὀυδ' ὧς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο, τοὶ δ' ἐπὶ [πύργων
Βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ·
Καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
Λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
Κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώη·
Ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει·
Τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.
Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα·
Βῆ δ' ἰέναι, χροῒ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.

" Multum etiam eum sorores et veneranda mater
" Orabant; ille autem magis recusabat: Multum et socii,
" Qui ei carissimi et amicissimi erant omnium:
" Sed ne sic *quidem* ejus animum in pectoribus flectebant,
" Antequam jam thalamus frequenter percuteretur, ipsique turres
" Conscenderent Curetes, et incenderent magnam urbem:
" Tum vero demum Meleagrum eleganter-cincta uxor
" Orabat lugens, et ei recensuit omnia
" Mala, quæcunque hominibus contingunt, quorum urbs capta-fuerit:
" Viros quidem occidunt, urbem autem ignis in-cineres-redigit;
" Liberosque alii abducunt, et profunde-succinctas mulieres.
" Hujus autem *tum* motus est animus audientis sæva facta:
" Perrexitque ire, corporeque arma induit collucentia.

580 *τόνγε*] MS. A. Fl. J. Ibid. *κασίγνητοι*] R. T. 581 *Ἐλίσσ.*] MS. 588 *ἁλωὰς*] T. 590 *βαθυζώνας*] MS. 592 *'Εδύσσατο*] R. T. 593 *ἀπήμονι*] MS.

δρας μὲν κτείνουσι legisse olim (aut memoriter citasse) *Aristotelem*, *Λαοὶ μὲν φθινύθουσι*. Uberius de hoc loco *Hermogenes*: *Πάσης πολέως οὖσης* ["Ομηρος] *πόρθησιν ἐν δυσὶν ἔπεσιν*. —*Τὰ μεγάλα τῇ βραχύτητι τῆς ἑρμηνείας φυλάττει μεγάλα, τῆς συντομίας τὸ μέγεθος αὐτοῖς διασωζούσης· τὰ δὲ σμικρὰ καὶ φαῦλα* [Vide supra ad ver. 210. item *α'*. 433—439.] *τῇ περιβολῇ τῶν λόγων μέγεθος προσλαμβάνει. Ταὐτὰ ποιεῖ Δημοσθένης, καὶ οὕτω τραγῳδεῖ Φωκέων ἅλωσιν, ἔθνους ὅλου, ἐν ὀλίγοις ῥήμασι λέγων· "Ἦν ἰδεῖν, οἰκίας κα-" τεσκαμμένας, τείχη περιῃρημένα, χώραν " ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ, γύναια δὲ καὶ παιδά-" ρια ὀλίγα, καὶ πρεσβύτας ἀνθρώπους οἰκ-" τρούς." Μονονουχὶ παρέφρασε τὸ 'Ομηρικόν*. Cap. XXXIII. *Περὶ μεθόδου δεινότητος*.

Ver. 592. *ἐδύσατο*] *Al. ἐδύσσατο*. Sed nihil opus: Nam *ἐδύσατο* secundam producit.

Ver. 594. *Εἶξας ᾧ θυμῷ·*] *Schol. Victor.* in plerisque optima, aliique fere, hoc ita accipiunt, ut dicatur Meleager, vel *jam olim*, (*πάλαι, ὁ νῦν*,) *antequam* suis opitularetur, *iræ* habenas dedisse; vel *nunc demum*, *quum* suis opitularetur; *rationi* (*τῷ*

Ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνεν κακὸν ἦμαρ,
Εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
Πολλά τε καὶ χαρίεντα· κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
Ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων
Ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
Νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
Ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
Εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
Οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιὲ, διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
Χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
Ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσόκ' ἀϋτμὴ

" Sic ille quidem *ab* Ætolis propulsavit malum diem,
" Obsecutus suo animo: ei autem non deinceps dona persolverunt
" Multaque et pulchra: malum tamen depulit etiam sic.
" Atqui tu ne mihi ista cogites in animo, neque te dæmon
" Istuc vertat, amice: Pejus autem esset
" Navibus *demum* incensis *te* ferre auxilium: Sed *nunc* accepta conditione donorum
" Veni: æque enim te ac deum honorabunt Achivi.
" Quod si *tandem* sine donis pugnam viros-perdentem inieris,
" Non tum æque *in* honore eris, bellum quamvis propulsaveris."
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;
" Phœnix, pater, senex, Jovis alumne, minime mihi hoc
" Opus *est* honore: puto enim *me* honoratum fore Jovis voluntate,
" Qui *honor* me consequetur apud naves recurvas, dum spiritus

589 νηυσὶ] F. A. 1. 3. 601 ἀπάλκων] MS. 604 Χρειὼ] Id. 606 μίμνῃ] F. A. 1. 609 ὕδιτι] F. A. J.

ἐπιλογισμῷ) fuisse obsequutus. Sed neutrum fert linguæ Græcæ ratio. Εἴξας τῷ θυμῷ, necessario est, *jam tum* quum suis opitularetur, *animos sibi incitans, animo incitato demum habenas dans, effusis habenis hostem invadens:*

——— Σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
Εἴξας, ——— ver. 109. *hujus libri.*
——— τὸν δεξιὸν ἵππον
Κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τέ οἱ ἡνία χερσίν.
ψ'. 336.
——— βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ
Εἴξας, εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ——— ι'. 42.
——— irarumque omnes effundit habenas.
Æn. XII. 499.

Clark. Schol. Lips. πάλαι, ὅτι ὠργίζετο, ὁ νῦν ὅτι ἤμυνεν. Καὶ θυμὸν τὸν ἐπιλογισμόν φησι, etc. *Ern.*

Ver. 600. Εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων] *Quod si tandem invite et necessitate coactus,* etc.

Ibid. φθισήνορα] Vide supra ad β'. 833.

Ver. 601. ὁμῶς τιμῆς] *Eodem loco honoris.* Al. ὁμῶς τιμῆς, quod est τιμίως: Qua ratione alibi dicitur, καὶ χρυσὸν τιμῆντα —, σ'. 475.

Ver. 602. πόδας ὠκὺς] Vide supra ad α'. 58.

Ver. 603. ἄττα,] Inepte admodum ex *Heinsio Barnesius* vocabulum hoc, ac si *Hebraicum* esset, *Tu*, Latine reddit.

Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
Τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοὶ ἀπέχθηαι φιλέοντι·
Καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν, ὅς κέ με κήδῃ·
Ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
Οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
Εὐνῇ ἔνι μαλακῇ· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Φρασσόμεθ', ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἤ κε μένωμεν.
Ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅγ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
Ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. Τοῖσι δ' ἄρ' Αἴας

" In pectoribus maneat, et mihi mea genua moveantur.
" Aliud autem tibi dicam, tu vero in animo reconde tuo:
" Ne mihi turba animum, flens et mœrens,
" Atridæ heroi gratificans: neutiquam te convenit
" Istum amare, ut ne mihi odio sis *te nunc* amanti:
" Decet te mecum eum angere, qui me angat:
" Æqualiter mecum regna, et dimidium sortire honoris.
" Isti autem renunciabunt; tu vero hic cubato remanens
" Lecto in molli: simul autem atque aurora illuxerit
" Consultabimus, an redeamus ad nostra, an maneamus."
Dixit, et Patroclo hic superciliis annuit tacite,
Phœnici ut sterneret densum lectum, ut citissime
E tentorio de reditu cogitarent. Inter hos autem Ajax

610 *ἀπέχθεαι*] MS. 619 *Τελαμωνίδης*] Id. Ibid. *θυμὸν*] Id. sed Schol. *λόγον*.

Ibid. *οὔτι με ταύτης Χρεὼ τιμῆς*·] Vide infra ad κ'. 43.

Ver. 604. *τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,*] Πιθανῶς τῇ παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος τιμῇ, ἀντίθησι τὴν παρὰ τοῦ Διός. *Schol. Victorian.*

Ver. 605. *εἰσόκ' ἀϋτμὴ*] Virgil.

—— dum spiritus hos reget artus. *Æn.* IV. 336.

Ver. 607. *σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι*·] Vide supra ad α'. 297.

Ver. 608. *Μή μοι σύγχει θυμὸν*] Virgil.

Desine meque tuis incendere teque querelis.
Æn. IV. 360.

Ibid. *ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,*] *Al.* ἐπὶ στήθεσσιν ἀχεύων. Virgil.

———— lachrymansque gemensque.
Æn. XI. 150.

Ver. 610. *ἵνα μὴ μοὶ*] *Vulg.* *ἵνα μή μοι.* Sed, μοὶ, ἐχρῆν ὀρθοτονεῖν, ἵνα ἀντιδιαστέλληται Ἀγαμέμνονι. *Schol. Victorian.*

Ver. 611. *Καλόν*] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 613. *λέξεο*] Vide supra ad β'. 515. et ι'. 109.

Ver. 615. *Φρασσόμεθ',*] Vide supra ad α'. 140.

Ibid. *ἤ κε μένωμεν.*] Vide supra ad α'. ver. 359.

Ver. 618. *Τοῖσι δ'*] Male *Barnesius*, *Τοῖσιδ'*. Vide supra ad γ'. 200. et ad θ'. 160.

Ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
Τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι· ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
Χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
Οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν,
Σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων,
Τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων·
Νηλής· καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
Ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας,
Τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,

Deo-par Telamonius verba fecit;
" Nobilissime Laërtiade, solertia-pollens Ulysse,
" Abeamus; non enim mihi videtur sermonis *nostri* exitus
" Hac quidem via perficiendus; renunciare autem citissime
" Oportet responsum Danais, etiamsi non lætum sit,
" Qui utique nunc sedent expectantes: sed Achilles
" Trucem in pectoribus reposuit superbum animum,
" Durus, neque rationem-habet amicitiæ sodalium,
" Illius, qua eum apud naves honorabamus supra cæteros;
" Immisericors: Atqui aliquis etiam pro fratris cæde
" Pretium, vel pro suo filio accepit occiso:
" Et is quidem *qui interfecerit*, in *sua* civitate manet ibi, multis persolutis,
" Et alterius sedatur cor et animus elatus,

624 προτιδέγμενοι] Id. 630 αὐτοῦ] abest a MS. Fl. 632 ἄληκτον] MS.

Ver. 621. Ἴομεν· οὐ γάρ μοι] Ὁ μὲν Φοῖνιξ τέχνῃ χρῆται. — Ὁ δέ γε Αἴας, ἁπλούστατος ὢν, βαθύτατος ἐν τοῖς λόγοις πάντων ἐστίν· ἀνίσταται γὰρ, ὡς ὀργιζόμενος, καὶ ἀξιῶν μηκέτι μηδὲ διαλέγεσθαι, καὶ λέγει, — Οὗτος οὖν ὁ λόγος, δείκνυσιν, ὅτι καὶ τῆς ἁπλότητος προσποίησις, σχήματος ἔργον ἐπιτελεῖ. *Dionys. Halicarn.* lib. *qui inscribitur* Τέχνη, cap. IX. Οἱ δ' εἰσὶ ῥήτορες· Ὀδυσσεὺς, συνετὸς, πανοῦργος, θεραπευτικός· Ἀχιλλεὺς, θυμικὸς, μεγαλόφρων· Φοῖνιξ, ἠθικὸς, πρᾶος, παιδευτικὸς· Αἴας, ἀνδρεῖος, σεμνὸς, μεγαλόφρων, ἁπλοῦς, δυσκίνητος, βαθύς· εἰ δέ που κινηθείη, ἐπικαίρως, εὐστόχως, διὰ βραχέων φησίν. *Schol. Victorian.*

Ver. 624. ποτιδέγμενοι] *Al.* προτιδέγμενοι. Quod perinde est.

Ver. 625. θέτο μεγαλήτορα] Qua ratione, θέτο, hic ultimam producat; item, ἔω, ver. 614. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 628. Νηλής· καὶ μέν τίς τε] *Al.* Νηλειής· (quod pronunciabatur, Νηλῆς) καὶ μήν τίς τε.

Ver. 629. τεθνειῶτος·] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 630. Καί ῥ' ὁ μὲν — Τοῦ δὲ] *Is qui pretium dedit — Ejus qui datum accepit.*

Ibid. αὐτοῦ,] *Al.* αὐτοῦ. *Al.* αὐτόθι.

Ver. 632. σοὶ δ'] Elegantissime orationem ab *Ulysse* repente ad *Achillem* con-

Ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
Οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
Ἄλλά τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι· σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν·
Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
Πληθύος ἐκ Δαναῶν, μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλ- [λεύς·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Πάντα τι μοὶ κατὰ θυμὸν ἐείσαο μυθήσασθαι·
Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνου
Μνήσομαι, ὅς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

" Pretio accepto: tibi vero, o *Achille*, implacabilemque durumque
" Animum in pectoribus dii posuerunt, gratia puellæ
" Unius: nunc vero tibi septem præbemus eximie præstantissimas,
" Aliaque multa præter has: Tu vero propitium indue *tibi* animum:
" Reverere etiam *tuam* domum: sub tecto enim tuo sumus
" Ex cœtu Danaorum, studemusque tibi supra alios
" Carissimique esse et amicissimi *omnium*, quotquot *sunt* Achivi."
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;
" Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
" Omnia quodammodo mihi ex animo visus es dixisse:
" Sed mihi tumet cor ira, quoties illius
" Recordor, qui me inhonorum inter Argivos fecit
" Atrides, tanquam aliquem contemptibilem inquilinum.

638 *κυδίστοι*] MS. sed superscr. *η*. Schol. *οἰκεῖοι*. 641 *ἐείσω*] MS. F. A. J. 642 *ἐκείνων*] MS. F. A. 1. R. 643 *ὡς*] MS.

vertit. Ἐντέχνως ἡ μετάβασις ἐκ τοῦ Περὶ ἄλλου λόγου, εἰς τὸν Πρὸς αὐτόν. *Schol. Victorian.*

Ver. 634. Οἴης·] *Al.* apud Scholiastem, οἷος. Minus recte.

Ver. 635. *σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν*] Μεγαλοφυῶς· Θαυμαστῶς μετίσχει ὁ λόγος· θεοποιεῖ γὰρ αὐτὸν πῶς, διὰ τοῦ, ἵλαον. *Schol. Victorian.*

Ver. 636. Αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον·] Τοὺς πρόσφυγας τῆς Ἑστίας αἴδεσαι. *Schol. Victorian.*

Ver. 638. Κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι,] Ἐκ τοῦ πλήθους φύσεως τοὺς συνετωτάτους καὶ συγγενικωτάτους ἤκειν, πολλὰ δι' ὀλίγων ἐσήμανεν· ὑπεροψίας ἐπιτίμησιν, μετριότητος ὑπόμνησιν, αἰδῶ τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν, ἵλεων ἱκεσίας, ἐντροπὴν συγγενείας. *Schol. Victorian.*

Ver. 639. *πόδας ὠκὺς*] Vide supra ad *α'*. 58.

Ver. 641. Πάντα τι μοὶ] Dubitat *Barnesius*, legendumne sit, Πάντα σύ μοι. Quod est longe minus venustum.

Ver. 642. Ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη]
Corque meum penitus turgescit tristibus iris,
Cum decore atque omni me orbatum laude recordor. *Cic. Tusc. Qu.* lib. III.

Ibid. *ὁππότ' ἐκείνου —, ὅς μ' — ἔρεξεν Ἀτρείδης,*] *Al.* *ὁππότε κείνου —, ὥς μ' —*

Ἀλλ' ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
Πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι,
Κτείνοντ' Ἀργείους, κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆας.
Ἀμφὶ δέ τοι τῇ 'μῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ,
Ἕκτορα, καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
Σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν, ἰδὲ δμωῇσι, κέλευσε
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα·
Αἱ δ' ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσε,

" Sed vos abite, et nuncium renunciate:
" Non enim ante de pugna cogitabo sanguinolenta,
" Quam filius Priami bellicosi, Hector nobilis,
" Myrmidonum ad tentoriaque et naves venerit,
" Interficiens Argivos, incendatque igne naves.
" Circa vero meum tentorium et navem nigram,
" Hectorem, quantumvis ardentem, a pugna destiturum puto."
Sic dixit: Illi vero unusquisque, accepto poculo duplice-rotundo,
Libatione facta, ad naves redierunt: præibat autem Ulysses.
Patroclus vero sociis et ancillis imperavit,
Phœnici sternere densum lectum quam celerrime:
Illæ autem obedientes straverunt lectum, ut imperavit,

654 Κέλευσεν] Fl. κέλευσε] A. J. 656 ἐκέλευσε] R.

ἔθηκεν Ἀτρείδης. *Clark.* De modo loquendi: ἐκείνῳ, ὅς μ' — ἔρεξεν Ἀτρείδης, supra dictum. Cæterum alteram lectionem non spreverim, ob consensum librorum. *Ern.*

Ver. 646. Οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο —, Πρίν γ' υἱὸν Πριάμοιο] Vide supra ad ver. 359. Πρὸς μὲν Ὀδυσσέα, ἀποπλεύσεσθαί φησιν· ἔστι γὰρ αὐτὸν σφόδρα ἐξέμαινε. Πρὸς δὲ Φοίνικα, ἤδη πραϋνόμενος, σκέψεσθαί φησι περὶ τοῦ μένειν. Τὸν δὲ Αἴαντα αἰδεσθεὶς, τότε ἐπαμύνειν φησὶν, ἡνίκα ἂν πλησίον γίνωνται οἱ πολέμιοι. Οὔτε ἀνέλπιστον τὴν συμμαχίαν τοῖς Ἕλλησι καταστῆσαι θέλει, οὔτε ἕτοιμον ἵνα μὴ μέτρια δοκῇ πεπονθέναι. *Schol. Victorian.* Neque omnino idoneis rationibus *Plato* Achillem hic vel ἐπιλήσμονα vel ψευδῆ appellat, eo quod dixerit πρὸς μὲν τὸν Ὀδυσσέα, ἀποπλευσεῖσθαι· πρὸς δὲ τὸν Αἴαντα, μενεῖν. *Plato in Hippia.* Cæterum notandum in ver. 646. et 650. *Platoni* citatis, corrupte μεθήσομαι scriptum pro μεδήσομαι; et Ἀμφὶ δέ μιν, pro Ἀμφὶ δέ τοι.

Ver. 649. κατά τε σμῦξαι πυρὶ νῆας.] Pessime hic *Barnesius*, versioque (elegantissima plerumque illa) *Wetsteniana*, " *incenderitque igne naves;*" quod erat vertendum, " *incendatque igne naves.*" Non enim id ait *Achilles*, pugnaturum se tum demum, quum *incensæ sint* naves, sed quum *incendantur*. *Clark.* De verbo σμύχειν et compositis copiose agit Cel. *Hemsterh.* ad Lucian. Dial. mort. VI. 3. p. 351. sqq. monens *Homerum*, ut poëtam, paulum discessisse a propria significatione,

Κώεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον·
Ἔνθ' ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μύχῳ κλισίης εὐπήκτου·
Τῷ δ' ἄρα παρκατέλεκτο γυνὴ, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρηος.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ' ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
Δειδέχατ' ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο·
Πρῶτος δ' ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·

Pellesque ovillas, stragulamque-tinctam, linique subtilem florem:
Ibi senex cubuit, et auroram divinam expectabat.
Porro Achilles dormiit in recessu tentorii bene-compacti:
Huic autem accubuit mulier, quam e Lesbo duxerat,
Phorbantis filia, Diomede pulchra-genas.
Patroclus autem ex-altera-parte cubuit: juxta item et ipsum
Iphis eleganter-cincta, quam ei dederat nobilis Achilles,
Scyron cum-cepisset altam, Enyei urbem.
Illi vero postquam ad tentoria Atridæ venissent,
Eos quidem aureis poculis filii Achivorum
Excipiebant aliunde alius assurgentes, interrogabantque;
Primus autem interrogavit rex virorum Agamemnon;

662 πὰρ δ' ἄρ' αὐτῷ] MS. quod non spreverim. sed ut scribatur πὰρ δ' ἄρα τῷ ut v. 662.

quæ ignem non luculentum, sed multo fumo mistum et sensim consumentem aliquid indicat. Quod tamen non est ab h. l. alienum. vid. 242. 243. *Ern.*

Ver. 650. Ἀμφὶ δέ τοι] Apud *Platonem*, loco jam supra citato, Ἀμφὶ δέ μιν. Corrupte.

Ver. 651. μιμαῶτα,] Vide supra ad β'. 818. et ζ'. 464.

Ver. 652. Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ — ἴσαν πάλιν] Πάτροκλος οὐ λαλεῖ· ἵνα μὴ προσκρούσας Ἀχιλλεῖ, ὕστερον μὴ πείσῃ. *Schol. Victorian.*

Ibid. ἀμφικύπελλον,] Vide supra ad α'. 584.

Ver. 653. Σπείσαντες,] *Al.* Λείψαντες.

Ver. 654. κίλισσι] *Al.* κίλισι.

Ver. 656. λέχος, ὡς ἐκέλευσε,] *Al.* λέχος, ὡς ἐκέλευε. *Al.* λέχος ἐγκονέουσαι.

Ver. 657. Κώεά τε,] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 658. 660. 662. κατέλεκτο, — παρκατέλεκτο — ἐλέξατο·] Vide supra ad β'. 515.

Ver. 665. κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,] Similis fere loquendi ratio, ac apud Romanos ista, *in Senatu venire*, *in conspectu venire*, etc. Vide quæ Nos hac de re ad *Cæsaris Commentar. de Bello Gallico*, lib. IV. §. 9. Item supra ad α'. 593. et ad θ'. 156.

Ver. 666. Τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι] Pronunciabatur, χρυσοῖσι. Prima enim necessario producitur; neque in his ulla unquam est licentia.

Ver. 667. Δειδέχατ'] Vide supra ad γ'. 4.

Ibid. ἀνασταδὸν, ἔκ τ' ἐρέοντο·] Virgil.

Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀ-
Ἤ ῥ' ἐθέλει νήεσσιν ἀμυνέμεναι δήϊον πῦρ, [χαιῶν,
Ἦ ἀπέειπε, χόλος δέ τ' ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Κεῖνός δ' ὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ' ἀναίνεται, ἠδὲ σὰ δῶρα.
Αὐτόν σε φράζεσθαι ἄμ' Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
Ὅππως κεν νῆάς τε σόῃς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
Αὐτὸς δ' ἠπείλησεν, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Νῆας ἐϋσσέλμυς ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας·
Καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι,
Οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ ὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίυ αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
Χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.

" Dic age mihi, laudatissime Ulysses, ingens gloria Achivorum;
" Utrumne vult a navibus propulsare hostilem ignem,
" An recusavit, iraque adhuc tenet superbum animum?"
Hunc autem allocutus est laboriosus nobilis Ulysses;
" Atrida gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
" Ille quidem non vult restinguere iram, sed adhuc magis
" Impletur ira: te autem aspernatur et tua dona.
" Ipsum te consultare una cum Argivis jubet,
" Quomodo navesque serves et exercitum Achivorum:
" Ipse vero minatus est, simul atque aurora illuxerit,
" Naves bonis-transtris-instructas in mare deducturum utrinque-remis-actas:
" Atque etiam aliis dixit se suadere,
" Domum ut navigent: quia jam non *(inquit)* invenietis finem
" Ilii excelsæ: valde enim ipsam late-sonans Jupiter
" Manu sua protegit, et animo-confirmato sunt copiæ.

669 Ὀδυσσεῦ] Fl. 673 Ἀγαμέμνων] F. A. J. 674 Κεῖνός γ'] MS. R. non male. Ibid. σβέσαι] MS. 676 ἄμ'] abest a MS. F. A. 1. R. at ἄμα A. 2. 3. J.

Atque hic legatos Ætola ex urbe remissos,
Quæ referant, fari jubet; et responsa reposcit
Ordine cuncta suo. —— *Æn.* XI. 239.

Ver. 670. Ἤ ῥ' ἐθέλει] Summæ expectationis imaginem brevitate mirabili, aptissime ad personam, expressit. Ἐμιμήσατο τὸν σπυδάζοντα τὸ καίριον μαθεῖν. *Schol. Victorian.*

Ver. 674. σβέσσαι] Ita *Barnesius:* Recte. *Al.* σβέσαι. *Clark.* Σβέσσαι etiam alii ante *Barnesium* dedere edd. vett. omnes: etiam *Schrevelius.*

Ver. 676. ἄμ' Ἀργείοισιν] *Al.* ἐν Ἀργείοισιν.

Ver. 677. νῆάς τε σόῃς] Ita iterum recte *Barnesius;* sicuti supra ver. 424. Ἤ

4

Ὣς ἔφατ'· εἰσὶ καὶ οἵδε τάδ' εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοῖνιξ δ' αὖθ' ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
Ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
Αὔριον, ἢν ἐθέλησιν· ἀνάγκη δ' ὔτι μιν ἄξει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
Δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Μὴ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
Μυρία δῶρα διδὺς· ὁ δ' ἀγήνωρ ἐςὶ καὶ ἄλλως,
Νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
Ἤ κε μένῃ· τότε δ' αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν

"Sic dixit: Adsunt autem et hi, ut hæc dicant, qui me secuti sunt,
"Ajax et præcones duo, prudentes ambo.
"Phœnix vero illic senex cubavit: sic enim *ille* jussit,
"Ut se in navibus dilectam in patriam sequatur
"Cras, si voluerit: vi autem neutiquam eum abducet."
Sic dixit: Illi autem omnes obmutuerunt silentio,
Sermonem admirati: admodum enim aspere dixerat.
Diu autem muti erant tristes filii Achivorum:
Tandem vero inter eos locutus est pugna strenuus Diomedes:
"Atrida, gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
"Utinam non orasses eximium Pelidem,
"Infinita dona dans: is utique insolens est etiam alioqui,
"Nunc vero eum multo magis in insolentiam conjecisti.
"Sed illum quidem missum-faciamus, sive abeat,
"Sive maneat: tunc vero rursum pugnabit, quando ipsum

677 σοῖς] MS. Lips. edd. vett. MS. Urat. σόης habet. 681 ἀποπλείειν] MS. 684 εἰσὶ δὲ] M. 689 ἀκὴν] Id. 690 ἀγάσσαμενοι] Id. 693 Ἀγαμέμνων] F. ut 673.

κέ σφιν νῆάς τε σόῃ. Plerique hic ediderunt, νῆάς τε σοῖς. MSS. nonnulli, νῆας σώσῃς.

Ver. 682. γὰρ ἴδιν] Vide supra ad α'. 51.

Ibid. εὐρύοπα] Vide supra ad α'. 175. et 498.

Ver. 686. κατελέξατο·] Vide supra ad β'. 515.

Ver. 690. ἀγόρευσε.] *Al.* ἔειπεν. Ex ver. 431. supra.

Ver. 696. ἐνῆκας.] *Al.* ἀνῆκας.

Ver. 697. ἐάσομεν,] Vide supra ad Υ. 42.

Ver. 699. ἀνώγῃ,] *Al.* ὄρσῃ.

Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
Σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
Αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
Καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
Ὀτρύνων· καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεσσαν βασιλῆες,
Μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
Καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
Ἔνθαδ' ἐκοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

" Animus in pectoribus jusserit, et deus incitaverit.
" Sed agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes:
" Nunc quidem cubitum ite, refecti vestrum cor
" Cibo et vino; hoc enim robur est et vis;
" At postquam illuxerit pulchra rosea-digitos aurora,
" Ocyus ante naves siste copiasque pedestres et equestres
" Adhortans; quin et ipse inter primos pugna."
Sic dixit: Omnes autem assensi sunt reges,
Orationem admirati Diomedis equûm-domitoris.
Et tunc porro libatione-facta iverunt ad *suum* tentorium unusquisque:
Ibi cubuerunt, et somni donum ceperunt.

699 ἀνώγῃ] F. A. 1. ut R. ὀρίνῃ. θυμὸς pro θεὸς MS. male. 703 ἠὸς] MS. a manu pr. 706 ἐπήνεσαν] Id. et edd. vett. 708 δὴ] abest MS. 709 ἔνθα δὲ κοιμησ.] MS. R.

Ver. 703. καλὴ] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. ῥοδοδάκτυλος] Vide supra ad α'. 477.

Ver. 706. ἐπήνησσαν] *Al.* ἐπῄνησαν. Quod et Homero usitatius.

Ver. 708. Καὶ τότε δὴ] *Et tunc porro; Et tunc utique*. Non enim supervacaneum est istud δὴ, sed vim habet in connectenda sententia cum eo quod præcessit, ver. 701. Νῦν μὲν κοιμήσασθε.

TΗΣ

ʽΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Κʹ.

ʽΥπόθεσις τῆς Κʹ. ʽΟΜΗΡΟΥ ʽΡαψῳδίας.

ʼΑΓΑΜΕʹΜΝΩΝ ἀγρυπνήσας, ἀνίστησι τοὺς ἀρίστους τῶν ʽΕλλήνων, αὐτός τε, καὶ Μενέλαος· καὶ ἐπὶ τῆς τάφρου συμβουλευσάμενοι, πέμπουσι κατασκόπους εἰς τὸ τῶν Τρώων στρατόπεδον, ʼΟδυσσέα καὶ Διομήδην· Οἳ Δόλωνα μὲν συναντήσαντες ἀναιροῦσι· Πυθόμενοι δὲ παρʼ αὐτοῦ, ʽΡῆσόν τινα βασιλέα καὶ Θρᾶκας παρεῖναι, ἔνθα τε ἐστρατοπεδεύσαντο, ἐπελθόντες δολοφονοῦσι τὸν ʽΡῆσον καὶ τῶν ἑταίρων τινὰς, καὶ τοὺς ἵππους ἀπελάσαντες, εἰς τὸν ναύσταθμον παραγίνονται.

ΤΗΣ

ʽΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Κ΄.

ʼΕπιγραφαί.

Νυκτεγερσία· Δολώνεια, ἢ Δολωνοφονία, καὶ ʽΡῆσος.

Ἄλλως.

Κάππα δ᾽ ἀπ᾽ ἀμφοτέρων σκοπιαζέμεν ἤλυθον ἄνδρες.

Ἄλλως.

Κάππα δὲ ʽΡήσου τὴν κεφαλὴν ἕλε Τυδέος υἱός.

ἌΛΛΟΙ μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες παναχαιῶν
Εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
Ἀλλ᾽ οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο,

CÆTERI quidem ad naves principes universorum Achivorum
Dormiebant per totam noctem, molli domiti somno:
At non Atridem Agamemnonem, pastorem populorum,
Somnus tenebat dulcis, multa animo volventem.
Ut vero cum fulgurat maritus Junonis pulchræ-comas,

Ver. 1. In MS. Lips. finis argumenti sic habet: *Λέγεται δὲ, ὅτι ἡ παροῦσα ῥαψῳδία ἰδίᾳ συνετάχθη τῷ Ποιητῇ, ὁ δὲ Πεισίστρατος συντάξειν αὐτὴν τῇ Ἰλιάδι.*

Ibid. *Ἄλλοι μὲν — Εὗδον —· Ἀλλ᾽ οὐκ Ἀτρείδην*] Virgil.

Nox erat, et placidum carpebant fessa soporem
Corpora: ————
—— somno positæ sub nocte silenti
Lenibant curas, et corda oblita laborum:
At non infelix animi Phœnissa: neque unquam
Solvitur in somnos, oculisve aut pectore noctem
Accipit. —— Æn. IV. 522.

Cætera per terras omnes animalia somno
Laxabant curas, et corda oblita laborum;
Ductores Teucrûm. —— Æn. IX. 224.

Ver. 4. *πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.*] Vide supra ad β΄. 2. et 3.

Ver. 5. et 9. *Ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ἂν ἀστράπτῃ —, Ὡς πυκίν᾽ ἐν στήθεσσιν*] *Quam celeres nictant, ex omni cœli parte, fulgurum coruscantium flammæ; tam varia ac celeri commutatione agitabatur Agamemnonis animus.* Virgil.

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc;

Τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
Ἢ νιφετὸν, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρέρας,
Ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
Ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστονάχιζ' Ἀγαμέμνων,
Νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
Ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
Θαύμαζεν πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
Αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
Πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
Ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
Ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἐπὶ πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
Εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,

Parans vel multum imbrem immensum, vel grandinem,
Vel nives, quando nix alba-reddit arva,
Vel alicubi belli magnum os amari;
Sic crebro in pectoribus suspirabat Agamemnon,
Imo ex corde: tremebant autem ei præcordia intus.
Nempe, quoties in campum Trojanum aspiceret,
Mirabatur ignes multos, qui ardebant ante Ilium,
Tibiarum fistularumque sonum, tumultumque hominum:
Verum quoties in navesque aspiceret et exercitum Achivorum,
Multos ex capite radicitus vellebat capillos
Superne existenti Jovi: valde autem gemebat generosum cor.
Illa vero ei in animo optima visa est sententia,
Nestorem primum Neleïum adire virorum,
Si quod cum eo consilium bonum struere posset,

12 Θαύμαζε] MS. Fl. A. J. bene. Ibid. καίετ'] MS. F. A. J. T. 15 τρίχας] MS. sed schol. marg. γρ. χαίτας.

In partesque rapit varias, perque omnia versat.
Æn. IV. 285.

Ver. 6. ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,] *Al.* ὄμβρον, ἀθέσφατον ἠὲ χάλαζαν.

Ver. 7. Ἢ νιφετὸν, ὅτε] Qua ratione, νιφετὸν, hic ultimam producat; item, Διΐ, ver. 16. et 49. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. ἀρούρας,] Vide supra ad ζ'. 142.

Ver. 8. πτολέμοιο μέγα στόμα] Sic apud Ciceronem: *E totius belli ore et faucibus.* Orat. pro Archia.

Ver. 11. ἀθρήσειε, — ἐς νῆάς τε ἴδοι] *Animo videret: Secum circumspectaret.* Κατὰ μεταφορὰν εἴρηται. *Aristot. Poëtic.* cap. XXV.

Ver. 13. Αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν,] Virgil.

——— et rauco strepuerunt cornua cantu.
Æn. VIII. 2.

Ver. 15. ἐκ κεφαλῆς — ἕλκετο χαίτας] Scindens dolore identidem intonsam comam.
Accius apud Cic Tusc. Qu. lib. III. §. 26.

Ver. 17. Ἥδε δέ οἱ — ἀρίστη] Virgil.

Ἤ τις ἀλεξίκακος πᾶσιν Δαναοῖσι γένοιτο.
Ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
Ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος.
Ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
Ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε, μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
Ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες·
Παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
Ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας
Θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
Βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεόν, ὃς μέγα πάντων

Quod mala depulsurum ab omnibus Danais esset.
Erectus igitur induit circa pectora tunicam,
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos:
Deinde autem sanguine infectam circumdedit *sibi* pellem leonis
Fulvi, magni, talarem: sumpsitque hastam.
Eodem autem modo Menelaum tenebat tremor; neque enim illi
Somnus in palpebris insidebat, ne quid paterentur *infortunii*
Argivi, qui utique sui gratia longum per mare
Venerant ad Trojam, bellum audax molientes:
Pelle pardi quidem primum tergum latum texit
Varia, tum galeam capiti sublatam
Imposuit æream: hastamque cepit manu robusta.
Perrexit autem ire excitatum suum fratrem, qui summum cunctos

20 Πᾶσι] MS. edd. vett. recte. 29 κάλυψιν] MS.

Hæc alternanti potior sententia visa est.
Æn. IV. 287.

——— omnia secum
Versanti, subito vix hæc sententia sedit.
Æn. XI. 550.

Ver. 18. Νέστορ' ἐπὶ — ἐλθέμεν] *Al.* ἔπι, ut referatur ad Νέστορα: *Al.* ἐπὶ, ut referatur ad ἐλθέμεν.

Ver. 19. οἱ σὺν μῆτιν] *Al.* οἱ συμμῆτιν. Quomodo infra, ver. 197. συμμητιάασθαι.

Ver. 22. ὑπαὶ λιπαροῖσιν] *Al.* ὑπὸ λιπαροῖσιν.

Ibid. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 23. Ἀμφὶ δ' ἔπειτα — δέρμα λέοντος] Virgil.

——— latos humeros subjectaque colla
Veste super, fulvique insternor pelle leonis.
Æn. II. 721.

——— tegmen torquens immane leonis
Terribili impexum seta, cum dentibus albis,
Indutus capiti. ——— *Æn.* VII. 666.

Ibid. δαφοινὸν ἑέσσατο] Apud *Barnesium*, δαφοινεὸν ἕσσατο, et, δαφοινὸν ἢ ἕσσατο. Quæ posterior conjectura est mire infaceta.

Ver. 27. τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα] *Qui utique Sui causa.* Non enim caret vi et venustate istud δή.

Ver. 34. καλὰ,] Vide supra ad β'. 43.

Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
Τὸν δ' εὗρ' ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ,
Νηῒ παρὰ πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
Τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
Ὀτρύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μαλ' αἰνῶς
Δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
Ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσσεται ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.

In Argivos imperium habebat, deusque veluti honorabatur a populo.
Hunc autem invenit circum humeros ponentem arma pulchra,
Navis ad puppim: huic autem gratus fuit veniens.
Nunc prior allocutus est pugna-strenuus Menelaus;
"Quid ita, venerande frater, arma induis? an aliquem sociorum
"Hortari-vis, qui Trojanos exploret? at perquam vehementer
"Timeo, ne nullus tibi promittat hoc officium,
"Ut hostes speculetur solus accedens
"Noctem per placidam: aliquis admodum audax-animo fuerit."
Hunc autem respondens allocutus est rex Agamemnon;
"Opus-*est* consilio mihi et tibi, Jovis-alumne o Menelaë,
"Prudenti, quod eximat-periculo et servet
"Argivos et naves: quandoquidem Jovis mutatus est animus.

33 ἤνασσε] Id. 43 Χρειὼ] MS. ut ι'. 604.

Ver. 35. Νηῒ παρὰ πρύμνῃ·] Vide ad η'. 383. *Ern.*

Ver. 36. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ver. 43. Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ,] *Tenet, premit, urget Me Teque necessitas atque inopia consilii.* Ἔστι δὲ σολοικισμὸς παρὰ τὰς πτώσεις, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ καὶ σοί. *Schol.* Ἔστι δὲ τὸ μὲν, ἐμὲ καὶ σὲ, ἀντίπτωσις ἀντὶ τοῦ ἐμοὶ καὶ σοί. *Eustath.* Absurdissime uterque: Quasi scilicet *Homerus* scribere non potuisset, μοὶ σοί τε· aut non rectius diceretur, ἐμὲ καὶ σέ. Infra, ver. 85. τίπτε δέ σε χρεώ; *quid tibi opus est? Cujus te rei tenet inopia?* Sic ι'. 75. μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιούς. Ibid. 603. ἔτι με ταύτης χρεὼ τιμῆς, λ'. 605. τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο; σ'. 406. τῷ με μάλα χρεώ. *Odyss.* α'. 225. τίπτε δέ σε χρεώ. Constructio est, χρεὼ ἱκάνει, βεβίηκε, vel aliquid simile. Ut, in hoc libro, ver. 118. 142. et 172. Item *Odyss.* β'. 28. ε'. 189. et ζ'. 136.

Ver. 45. ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.] Notandus hic significantissimus et maxime proprius *Vocis Mediæ* usus, "*Quoniam* "*Jupiter animum suum mutavit.*" Quod, ad Agamemnonis querimoniam significantius est, quam si dixisset passive; "*quo-* "*niam Jovis mutatus est animus.*" Vide supra ad γ'. 141. Virgil.

Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
Οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
Ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
Ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διΐ φίλος υἷας Ἀχαιῶν,
Αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο.
Ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι
Δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
Ῥίμφα θέων ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέϛορα δῖον
Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνϛήμεναι· αἴκ' ἐθέλῃσιν
Ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
Κείνου γάρ κε μάλιϛα πυθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
Σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων

" Hectoreis sane magis animum adjecit sacris:
" Nondum enim vidi, nec audivi, qui diceret,
" Virum unum tot ardua uno die molitum esse,
" Quot Hector fecit Jovi carus *in* filios Achivorum,
" Talis cum sit, neque deæ filius dilectus, neque dei.
" Facinora utique gessit, quæ puto curæ fore Argivis
" Diu et *in* longum *tempus*: Tot enim mala struxit Achivis.
" Sed i nunc, Ajacem et Idomeneum voca,
" Cito currens ad naves: ego vero ad Nestorem nobilem
" Vado, et hortabor ut surgat; si velit
" Ire ad custodum sacrum agmen, et consilium dare.
" Illum enim potissimum audient: ejus enim filius
" Præest custodibus, et Idomenei armiger

48 μέρμερα ἐν] MS. Ibid. ἐν] Fl. A. 1. R. 52 Μήσατο] MS. 55 ἀναστήμεναι] Id.

Ex illo fluere ac retro sublapsa referri
Spes Danaûm: fractæ vires, aversa Deæ mens.
Æn. II. 169.

Clark. Argutiæ istæ sunt. Non est ζεὺς ἐτράπετο φρένα, sed Διὸς ἐτράπετο φρὴν, quod latine aliter dici non potest, quam *Jovis animus est mutatus*, ad verbum foret: *Jovis animus se mutavit*, quod bene latine non dicitur. *Ern*.

Ver. 48. ἐπ' ἤματι] *Al*. ἐν ἤματι. *Barnesius*, ἐν' ἤματι: Non male. Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Schol. *Clark*. Ἐν' et alii ante *Barnesium*, sumpsitque e Schreveliana. Putarunt viri docti exprimendum esse *unum diem*, quasi hoc non fieret, si esset ἐπ' ἤματι. *Callimach*. H. in Jov. fin. οἱ δὲ τὰ μὲν πλειῶνι, τὰ δ' οὐχ ἑνί. *Ern*.

Ibid. μητίσασθαι] *Barnesius* scribit μητίσσασθαι, "*ob Metrum*," scilicet. Inepte admodum. Fit enim non ex μητίζω, cujusmodi Verba *Aoristos et Futura* corripiunt; sed ex μητίω, cujus formæ verba *Aoristos* et *Futura* producunt. *Clark*. Utinam exemplum hujus formæ attulisset! Orpheus Argon. 1330. τά οἱ μήτιον ἄνακτες; *quæ machinabantur*, *parabant*, ubi quantitas mediæ syllabæ indicio est, esse a μητίω. *Ern*.

Ver. 50. οὔτε θεᾶς υἱὸς] Non, ut *Achilles*, dea natus. *Achilles* nimirum *Aga*-

4

Μηριόνης· τοῖσιν γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις;
Αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς,
Ἠὲ θέω μετά σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιιν
Ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι·
Φθέγγεο δ', ᾗ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
Πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ·
Ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ πε ἄμμι
Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.

"Meriones: his enim commisimus maxime."
Huic autem respondit deinde pugna-strenuus Menelaus;
"Quomodo igitur mihi verbis mandas, et jubes?
"Ibine maneam cum illis, præstolans donec veneris;
"An recurram ad te, quum diligenter illis mandavero?"
Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon;
"Ibi mane, ne forte aberremus alter ab altero
"Euntes, multæ enim per castra sunt viæ:
"Clama autem, qua iveris, et vigilare jube,
"A-patre *et* stirpe *sua* compellans virum quemque,
"Omnes honorifice-nominans; neque superbias animo:
"Quin et nos etiam ipsi laboremus: ita nimirum nobis
"Jupiter nascentibus injecit calamitatem gravem."

59 τοῖσι] MS. bene. 64 αὖθις] A. 2. 3. et J. 70 Πονεόμεθα] MS. a manu pr. sed corr.

memnoni, in angustiis constituto, ob oculos nunquam non versabatur.

Ver. 55. Εἶμι, καὶ ὀτρυνέω] Ex ὀτρύνω, fit ὀτρυνῶ, sive ὀτρυνέω; sicuti ex κρίνω, κρινῶ; ex μαρτύρομαι, μαρτυροῦμαι, μαρτυρέομαι, etc.

Ver. 57. Κείνου γάρ κε μάλιστα πυθοίατο·] *Al.* κείνῳ γάρ κε μάλιστα πιθοίατο. Cæterum sermo in hisce versibus exilis et tenuis, trepidantis personam apprime decet. *Clark.* Πυθοίατο, omnes edd. vett. etiam MS. sed ut υ sit in litura, ab manu tamen prima. Πιθοίατο correxere, qui πυνθάνεσθαι pro *obedire* dici nesciebant, aut dubitabant. Putatur *Suidas* legisse πιθοίατο, quia hoc habet, et interpretatur πεισθεῖεν, ut schol. min. Habet tamen et πυθοίατο, quamquam per verbum μαθεῖν interpretatur. *Ern.*

Ver. 61. Πῶς γάρ μοι] Refertur istud, γὰρ, non ad id quod proxime præcessit, sed ad id quod elegantissime reticetur. "*Nescio quid faciam : NAM:*" etc. Vide supra ad ι'. 22.

Ver. 67. ἐγρήγορθαι ἄνωχθι, — ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,] *Al.* ἐγρηγόρθαι. Virgil.

——— variisque instigat vocibus —
Nomine quemque vocans, reficitque in prælia pulsos. *Æn.* XI. 730.

Ver. 69. μηδὲ μεγαλίζεο] Vide ad α'. 51.

Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν.
Τὸν δ' εὗρεν παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ,
Εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλ' ἔκειτο,
Ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια·
Πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
Ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
Λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
Ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ·
Τίς δ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἦ τιν' ἑταίρων;
Φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;

Sic fatus, dimisit fratrem, postquam diligenter mandaverat.
Atque ipse perrexit proinde ire ad Nestorem, pastorem populorum.
Hunc autem invenit apud tentorium et navem nigram,
Lecto in molli: juxta autem arma varia jacebant,
Scutum, et duæ hastæ, splendidaque galea:
Prope quoque balteus jacebat artificio-vario factus, quo senex
Cingebatur, quando ad pugnam viros-perdentem armaretur,
Copias ducens: quoniam nondum indulgebat senectuti tristi.
Erectus autem in cubitum, capiteque levato,
Atridem allocutus est, et interrogabat verbis;
"Quisnam ita propter naves per castra vadis solus,
"Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
"An aliquem custodum quærens, an aliquem sodalium?
"Loquere, neque tacitus ad me accede: quid tibi opus est?"

72 ἀπέπεμψεν] MS. 75 εὐνῇ καὶ ἐνὶ] A. 2. 3. J. 77 ᾧ] Schol. MS. γρ. ὅν. Ibid. γηραιὸς] Fl. 78 ζώννυθ'] MS. R. 80 ἄρ] abest Fl. Ibid. ἀγγῶνος] MS. 82 οὕτως] R.

Al. μὴ δὴ μεγαλίζεο. Sed particula δὴ, locum hic non habet, siquis sententiam perpendat.

Ver. 71. Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει] Ita *Barnesius*, recte. Ζεὺς ἐφίει γεινομένοις. *Al.* ἐπιγεινομένοισιν ἵει.

Ver. 77. παναίολος,] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 78. Ζώννυθ', ὅτ'] Vide supra ad γ'. 260.

Ibid. φθισήνορα] Vide supra ad β'. 833.

Ver. 82. Τίς δ' οὕτω] *Al.* Τίς δ' οὕτος.

Ver. 84. ἢ τιν' ἑταίρων;] Ita recte edidit *Barnesius*. *Al.* ἠὲ τιν' ἑταίρων. *Clark.* Consentit MS. Lips.

Ver. 85. τίπτε δέ σε χρειώ;] Vide supra ad ver. 43.

Ver. 88. Εἴσεαι Ἀτρείδην] *Plutarchus*, in lib. περὶ εὐθυμίας, citat: Γνώσεαι Ἀτρείδην. Quod et in duobus MSS. reperit *Barnesius*.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴσεαι Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
Ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
Πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
Ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
Αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
Στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
Ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδέ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
Δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν,
Μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,
Κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται·

Huic autem respondit deinde rex virorum Agamemnon;
" O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum,
" Agnosces Atridem Agamemnonem, quem supra omnes
" Jupiter conjecit in labores perpetuo, quoad spiritus
" In pectoribus maneat, et mihi mea genua moveantur.
" Erro ita, quoniam non mihi in oculis dulcis somnus
" Insidet, sed curæ est bellum et clades Achivorum.
" Vehementer enim de Danais timeo, neque mihi cor
" Firmum, sed mentis-sum-attonitæ: cor autem mihi extra
" Pectora exilit, tremunt vero subtus pulchra membra.
" Enimvero siquid agere-cogitas, (nam neque te sane somnus capit,)
" Age ad custodes descendamus, ut videamus,
" Ne illi labore defessi, et somno *domiti*,
" Obdormiant, et excubiarum prorsus obliti sint.

84 *ὀρήων* pro *ἑταίρων*] et MS. Urat. 88 *γνώσεαι* pro *εἴσεαι*] Fl. A. J. 89 *διαμπαρὲς*] MS. 90 *ὀρώρει*] A. 1. 94 *ἀλύκτημαι*] T. A. J. 99 *κοιμήσονται*] F. A. 1.

Ver. 89. *εἰσόκ' ἀϋτμὴ Ἐν στήθεσσι μένῃ,*] Virgil.

—— dum spiritus hos reget artus.
Æn. IV. 336.

Ver. 92. *μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.*] Virgil.

———— secumque volutat
Eventus belli varios. —— Æn. X. 159.

Ver. 93. *οὐδέ μοι ἦτορ Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι·*] " *Non angor, sed ardeo do-* " *lore: οὐδέ μοι ἦτορ Ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλα-* " *λύκτημαι· Non sum, inquam, mihi cre-* " *de, mentis compos.*" Cic. Epist. ad Attic. lib. X.

Ver. 94. *κραδίη δέ μοι ἔξω Στηθέων ἐκθρώσκει,*] Hoc utique est, quod *alieno* in loco vertit Cicero, " *Toto pectore tre-* " *mere.*" Vide supra ad η'. 216.

Ver. 98. *καμάτῳ ἀδδηκότες, ἠδὲ καὶ ὕπνῳ,*] Versiones habent, " *labore defessi* et

Δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν
Μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
Οὔ θην Ἕκτορι πάντα νοήματα μητίετα Ζεὺς
Ἐκτελέσει, ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλά μιν οἴω
Κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴκεν Ἀχιλλεὺς
Ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
Σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· προτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
Ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
Ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
Ἀλλ' εἴτις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
Ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Τῶν γάρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.

" Hostes autem prope sedent, neque scimus
" An forte etiam per noctis-opportunitatem in-animo-habeant pugnare."
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
" Atrida gloriosissime, rex virorum Agamemnon,
" Non sane Hectori omnia cogitata providus Jupiter
" Perficiet, quæ fortasse nunc sperat; sed ipsum credo
" Curis laboraturum et pluribus, si modo Achilles
" Ab ira gravi converterit suum cor.
" Te vero libenter sequar ego: insuper et excitemus alios,
" Et Tydidem hasta-inclytum, et Ulyssem,
" Et Ajacem *Oilei* velocem, et Phylei fortem filium.
" Quin si quis et hos adiens vocaret,
" Deoque-parem Ajacem *Telamonium* et Idomeneum regem:
" Horum enim naves absunt longissime, neque valde prope.

101 *νύκτα*] In MS. superscr. a manu pr. *νυκτὸς*. 105 ἐκτελέει] MS. R. 108 *ποτὶ*] edd. 109 *δουρικλυτὸν*] MS. Ibid. Ὀδυσσῆα] Fl. R. A. 1. 113 T. *γ. αἱ νῆες*] MS.

"vigilia." Schol. *τῇ ἀγρυπνίᾳ*. Eustathius *τὸ δὲ ὕπνῳ, ἀντὶ τοῦ ἀγρυπνίᾳ, — τὸν μὴ παρόντα ὕπνον*. Quod mihi admodum videtur invenustum. Sententia est; *καμάτῳ ἀδδηκότες, καὶ ὕπνῳ δεδμημένοι, labore defatigati et somno oppressi. Horat.* Carm. lib. III. Od. IV. 11. *Ludo fatigatumque somno.*

Ver. 99. *ἐπὶ πάγχυ λάθωνται*·] Πάγχυ ἐπιλάθωνται. *Al.* *ἐπίπαγχυ*, minus recte. *Vide supra* ad ver. 71.

Ver. 102. 104. *ἱππότα — μητίετα*] Vide supra ad *α'*. 175.

Ver. 105. Ἐκτελέσει,] *Al.* Ἐκτελέει.

Ibid. *ὅσα πού νυν ἐέλπεται*·] *Al.* *νῦν ἔλπεται*. *Stephanus* et plerique pessime, *νῦν ἐέλπεται*. Vera lectio, *νυν ἐέλπεται*. Quomodo infra, *ψ'*. 485. *Δεῦρό νυν ἢ τρίποδος —*. Item apud *Euripidem* et *Sophoclem*, citante *Eustathio*,

Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ' ἔρα τοῦ πλησίον.

Ἀλλὰ, φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
Νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, ἐδ' ἐπικεύσω,
Ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψεν πονέεσθαι.
Νῦν ὄφελεν κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι
Λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται ἐκέτ' ἀνεκτός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα·
Πολλάκι γὰρ μεθίει τε, καὶ ἐκ ἐθέλει πονέεσθαι·
Οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, ἔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο·
Ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
Νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη·
Τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, ἓς σὺ μεταλλᾷς.
Ἀλλ' ἴομεν· κείνες δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
Ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.

"At carum licet existentem et venerandum Menelaum
"Objurgabo, etiamsi mihi succenseas, neque celabo;
"Quoniam ita dormit, tibique soli permisit laborare.
"Nunc debuerat circa omnes principes laborare
"Suppliciter orans: necessitas enim urget non jam tolerabilis."
Hunc autem rursus allocutus est rex virorum Agamemnon;
"O senex, alias quidem te *eum* etiam accusare hortor;
"Sæpe enim cessat, nec vult laborare;
"(Non utique pigritiæ cedens, neque insipientiæ mentis;
"Sed me respiciens, et expectans dum ego incipiam;)
"Nunc autem me prior multo surrexit, et mihi adstitit:
"*Atque* eum quidem ego præmisi, vocatum quos tu quæris.
"Verum eamus: illos utique inveniemus ante portas
"Inter custodes: ibi enim eos monui, ut congregarentur."

115 νεικέσσω] MS. F. A. J. R. Ibid. νεμεσήσεαι] A. 2. 3. J. 116 εὕδῃ] MS. sed superscr. υ. Ibid. ἐπέτρεψε] MS. (a manu pr. sed adscr. ν.) Fl. A. J. R. recte.

Et,
Σίγα νυν ἴσως, καὶ μίν' ὡς κυρεῖς ἔχων.

Ver. 106. εἴκειν Ἀχιλλεὺς] Vide supra ad β'. 673. 681. ad ι'. 788. et ad η'. 228.

Ver. 108. προτὶ] *Al.* ποτὶ. Quod perinde est.

Ver. 110. Αἴαντα ταχὺν,] Recte. *Schol.* Τὸν Ὀϊλέως· καὶ γὰρ ἐν ἄλλοις φησὶ, — "Οϊλῆος ταχὺς Αἴας."

Ibid. καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.] Absurde hic *Schol.* Τὸ "ὅς" μικρὸν, διὰ τὸ μέτρον. Quasi vero versus non æque caperet Φυλέως [pronunciandum videlicet Φυλῶς] ἄλκιμον υἱόν.

Ver. 111. Ἀλλ' εἴτις καὶ τούσδε] Elegantissima Aposiopesi in hujusmodi locutionibus reticeri solet sententiæ Apodosis; καλῶς ἂν ἔχοι, aut siquid simile. Vide supra ad α'. 135. et 340.

Ver. 115. Νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι,] Virgil.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται, οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
Διπλῆν, ἐκταδίην· οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
Βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
Πρῶτον· ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
Ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
Φθεγξάμενος· τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωή,
Ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καὶ σφέας πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε,

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
" Ita nemo ei succensebit, neque non-obsequetur
" Argivorum, quando aliquem hortetur et jubeat."
Sic locutus, induit circa pectora tunicam,
Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos,
Circum autem lænam fibula connexuit puniceam,
Duplicem, amplam; crispa autem super *eam* florescebat lanugo.
Sumpsit dein validam hastam præfixam acuto ære.
Perrexitque ire apud naves Achivorum ære-loricatorum
Primum; deinde Ulyssem, Jovi consilio parem,
E somno excitavit Gerenius eques Nestor
Vociferans: Illi autem continuo ad animum accessit vox;
Exivitque e tentorio, et ipsos sermone allocutus est;
" Cur sic prope naves per castra soli erratis,

133 *φοινίκισσαν*] MS. 134 *ἐπενήνοθε*] A. 2. 3. J. 141 *νῆας κατὰ στρ.*] MS.

Dicam equidem, licet — mihi — minctur.
Æn. XI. 348.

Ver. 118. *χρειὼ γὰρ ἱκάνεται*] Vide supra ad ver 43.

Ver. 120. *ἄνωγα*·] Vide supra ad θ'. 322.

Ver. 127. Ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν] *Barnesius* in *Var. Lect.* Ἐν φυλάκεσσιν· ἵνα σφιν. Quia scilicet ἵνα, rarius significet "*ibi;*" sæpius "*ubi.*"

Ver. 128. *ἱππότα*] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 129. Οὕτως οὔτις οἱ] Qua ratione, οὔτις, hic ultimam (etiam extra cæsuram) producat; item Διῒ et μῆτιν, ver. 137. vide supra ad α'. 51.

Ver. 132. *καλὰ*] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 133. *φοινικόεσσαν*,] Pronunciabatur, *φοινικοῦσσαν*. Secunda enim necessario producitur. Neque in his ullus unquam est licentiæ locus.

Ver. 134. *ἐπενήνοθε*] Non ex præterito, *ἐπενήνοθα;* sed ex Aoristo, *ἐπενήνοθον*. Similiter, ver. 139. ἤλυθ' non ex præteri-

Νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅτι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
Βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
Ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
Ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
Λάμφ', ὡς ἀστεροπὴ πατρὸς Διός· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Εὗδ'· ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·

"Noctem per dulcem? quid est quod jam necessitas adeo urgeat?"
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
"Nobilissime Laërtiade, solertia-pollens Ulysse,
"Ne indigneris: tantus enim dolor oppressit Achivos.
"Sed sequere, ut et alium excitemus, quemcunque convenit
"Consilia agitare, vel fugiendi, vel pugnandi."
Sic dixit: In tentorium vero reversus consilio-abundans Ulysses,
Varium circa humeros scutum posuit, secutusque est eos.
Iverunt porro ad Tydidem Diomedem; eumque invenerunt
Extra pro tentorio cum armis; circumque socii
Dormiebant: sub capitibus autem habebant clypeos: hastæ vero ipsis
Erectæ in cuspide-posteriore fixæ erant: longeque æs
Splendebat, velut fulgur patris Jovis; cæterum ipse heros
Dormiebat; substrataque erat pellis bovis agrestis;

146 ἐπέοικεν]. Fl. 149 θῆ pro βῆ] A. 1. 154. ὥς τε ἀσ.] R.

to, ἤλυθα; sed ex Aoristo, ἤλυθον. Alioqui non constaret temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 135. ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.] Virg.
——— ferro præfixum robur acuto.
Æn. X. 479.

Ver. 137. ἀτάλαντον,] Vide supra ad β'. 627.

Ver. 142. χρειὼ — ἵκει;] Vide supra ad ver. 43.

Ver. 145. 146. 161.] βεβίηκεν — ἐπέοικε — Εἵαται] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 155. ἔστρωτο ῥινὸν] Qua ratione, ἔστρωτο, hic ultimam producat; item μάλα, ver. 172. vide supra ad α'. 51.

Ver. 159. ὕπνον ἀωτεῖς;] Virgil.
Carpebat somnos. ——— Æn. IV. 555.

Ver. 164. Σχέτλιός ἐσσι,] *Nimium arduus es.* Vim hujus vocis non assecutæ sunt Versiones. *Clark.* Quare autem *arduus?* σχέτλιος est *ærumnosus*, *exerci-*

Αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
Τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο, Τυδέος υἱέ· τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
Εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις·
Οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
Οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων,
Πάντῃ ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανός ἐσσι, γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
Καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν.

At sub capite tapes extensus erat splendidus.
Hunc juxta stans excitavit Gerenius eques Nestor,
Calce pedis movens, ursitque, objurgavitque aperte;
" Surge, Tydei fili, cur per-totam-noctem somnum suavem carpis?
" Non audis, ut Trojani in tumulo campi
" Sedent prope naves, exiguum autem jam spatium distinet?"
Sic dixit: Ille vero e somno valde celeriter exiluit,
Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est;
" Arduus nimium es, senex; Tu quidem a labore nunquam cessas:
" An non et alii sunt juniores filii Achivorum,
" Qui utique unumquemque excitent regum,
" Quaquaversum obeuntes? tu vero nulla-arte-a-labore-revocabilis es, senex."
Hunc autem rursus allocutus est Gerenius eques Nestor;
" Sane hæc omnia, amice, recte dixisti:
" Sunt quidem mihi filii eximii, sunt et populi
" Etiam multi, quorum aliquis obiens vocare posset.

156 φαεινὸς] A. J. 157 παρατὰς] MS. 159 παννύχιον] Id. 161 ὀλίγος δέ τις] F. A. J. 166 ἀγείρειαν] MS.

tus, qui se nimis fatigat atque exercet laboribus. *Ern.*

Ver. 167. ἀμήχανος] Et hujus vocis vis fere eadem est, ac superioris.

Ver. 173. 174. ἵσταται ἀκμῆς, Ἦ μάλα] Horum duorum versuum sententiam non cepit *Barnesius*: Qui et Ἦ scripsit, pro Ἦ; et Ἦ μάλα, vertit, *Sane valde*; et deinceps male interpunxit, ἀκμῆς. Ἦ μάλα.

Ver. 177. ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος] Virgil.

Ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιοὺς·
Νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς,
Ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος υἱὸν
Ἀνστησον, σὺ γὰρ ἐσσὶ νεώτερος· εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
Αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος·
Βῆ δ' ἰέναι· τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
Οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον·
Ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
Ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
Θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
Ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
Ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιϊν ὀλώλει,

"Verum valde magna necessitas oppressit Achivos:
"Nunc enim sane *res* omnibus in novaculæ sita est acie,
"Utrum valde triste exitium *futurum sit* Achivis, an vita.
"Verum i nunc, Ajacem *Oilei* velocem, et Phylei filium
"Excita, tu enim es junior; si mei misereris."
Sic dixit: Is vero circum humeros induit pellem leonis
Fulvi, magni, talarem; cepitque hastam;
Perrexitque ire; illosque illinc excitatos duxit heros.
Quum vero jam ad custodes congregatos pervenissent,
Neque itidem dormientes custodum duces invenerunt;
Sed vigilanter cum armis sedebant omnes.
Sicut nimirum canes circum oves difficulter-custodiunt in caula,
Feram audientes ferocem, quæ per sylvam
Veniat de montibus; multus autem strepitus super eam
Virorum *est* atque canum, atque ipsis somnus periit:
Sic horum suavis somnus a palpebris perierat,

180 γένοντο] In MS. Schol. γρ. ἵμιχθεν. sic et MS. habet ap. Barn. 182 ἐγρηγορτὶ] MS. 185 ὀρυγμαδὸς] Fl. A. J. 186 ἀπὸ δὲ] R. ἀπό σφισιν] T.

—— latos humeros subjectaque colla
Veste super, fulvique insternor pelle leonis.
Æn. II. 721.

—— tegmen torquens immane leonis
Terribili impexum seta, cum dentibus albis,
Indutus capiti. —— Æn. VII. 666.

Ver. 182. ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.] Virgil.
Omnis per muros legio sortita periclum
Excubat, exercetque vices, quod cuique tuendum est. Æn. IX. 174.

Ver. 184. ὕλην] Vide supra ad γ. 151.

Νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
Τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
Τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
Τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς,
Ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον, συμμητιάασθαι.
Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
Πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ,
Ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.

Noctem excubias-agentibus tristem: ad campum enim semper
Conversi erant, siquando Trojanos audirent invadentes.
Hos autem senex gavisus est conspicatus, confirmavitque oratione;
Et ipsos compellans, verbis alatis allocutus est;
" Ita nunc, cari filii, excubias-agite: neque quenquam somnus
" Capiat; ne gaudium fiamus hostibus."
Sic locutus, fossam transiit: atque simul sequebantur
Argiverum reges, quotquot vocati-erant ad consilium.
Cum his autem Meriones, et Nestoris clarus filius,
Iverunt: ipsi enim vocabant, ut simul consultarent.
Fossam itaque transgressi depressam, consederunt
In puro, ubi utique cadaveribus vacuum apparebat spatium
Occisorum: unde rursus conversus fuerat impetuosus Hector,
Postquam multos-perdidisset Argivos, cum tandem nox circumtegeret.

188 καλὴν] Fl. 189 τέτραφθ'] MS. 190 θυμῷ] Fl. A. 1.

Ver. 186. ἀπό τί σφισιν] *Al.* ἀπὸ δέ σφισιν.

Ver. 186. 187. ὄλωλεν —— ὀλώλει,] De tempore præsenti alterum, alterum de præterito. Quorum utrumque licet una eademque vox Latina, *periit*, recte exprimere posset; græce tamen utroque in loco, ὄλωλεν, dici non potuit. De cujus rei ratione, vide supra ad α'. 37.

Ver. 195. βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.] *Al.* βουλῇ. Virgil.

Ductores Teucrûm primi, et delecta juventus,
Consilium summis regni de rebus habebant.
Æn. IX. 226.

Ver. 198. Τάφρον δ' ἐκδιαβάντες] Διὰ τῶν Προθέσεων δηλοῖ τὸ δυσδιάβατον τοῦ ὀρύγματος. — Τοῦτο δὲ ποιοῦσιν εἰς παραμυθίαν τῶν κατασκόπων, ἵνα προθυμότεροι γένωνται, ἐγγὺς αὐτῶν ὄντων. *Schol.* Ὁ Νέστωρ πρῶτος τάφροιο διέσσυτο, (ver. 194.) ἵνα τῇ τόλμῃ δηλαδὴ καὶ τοὺς φύλακας καὶ τοὺς ἅμα

Ἔνθα καθεζόμενοι, ἐπέ' ἀλλήλοισι πίφαυσκον·
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλοι, ἐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτῦ
Θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμες
Ἐλθεῖν; εἴ τινά πε δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
Ἤ τινά πε καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο,
Ἅσσά τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἠὲ πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσεσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιές.
Ταῦτά κε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
Ἀσκηθὴς, μέγα κέν οἱ ὑπερϐάνιον κλέος εἴη
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπες, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή·
Ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέεσιν ἄριςοι,
Τῶν πάντων οἱ ἕκαςος ὄϊν δώσεσι μέλαιναν,

Ibi considentes, sermones invicem dicebant:
His autem loqui cœpit Gerenius eques Nestor;
" O amici, an non jam aliquis vir confisus erit suo ipsius
" Animo audaci, ut ad Trojanos magnanimos
" Eat? si quem forte hostium capiat in extremis-castris-errantem,
" Vel aliquem forte etiam sermonem inter Trojanos audiat,
" Quæ utique consultent inter se: utrum in-animo-habeant
" Istic manere apud naves procul, an ad urbem
" Retro reversuri sint, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos.
" Hæc omnia *fortasse* audiat, et rursum ad nos redeat
" Incolumis; magna certe ei sub-cœlo gloria esset
" Universos apud homines; et ei præmium erit egregium:
" Quotquot enim navibus imperant principes,
" Horum omnium ei singuli ovem dabunt nigram,

202 ἐπ' ἀλλ.] T. quod male servatum est ab aliis. 210 δαμάσσαντο] F. A. J. P.

ἐπομένες θαῤῥύνῃ, καὶ τὰς μετὰ μικρὸν δὲ συλησομένες εἰς κατασκόπευσιν. *Eustath.*

Ver. 201. Ὀλλὺς Ἀργείες,] Qua analogia dicitur, δεδὺς, διδῦσα, διδόν· τιθὺς, τιθῦσα, τιθίν· eadem analogia dicitur, ὀλλῦς, ὀλλῦσα, ὀλλῦν neque in his ulla est licentia. Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 204. οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ] Vim habet istud, δὴ, perquam elegantem. "*Annon aliquis, obsecro*" *etc.* Vide supra ad β'. 158.

Ver. 208. ἢ μεμάασιν] Videri potest, legendum esse εἰ μεμάασιν — ἠὲ, ut ante v. 206. 207. sed hoc quoque rectum. vid. mox 309. 310. 409. 410. *Ern.*

Ver. 211. Ταῦτά κε πάντα] Non supervacaneum est istud, κέ. "*Hæc utique* "*omnia*," *etc. Clark.* Sensit Clarkius, ut opinor, hic esse aliquid duri: quod voluit emollire *fortasse* addito. sed sensus desiderat: *Hæc si audierit etc.* sed illud *si* intelligendum e v. 206. *Ern.*

Ibid. ἡμέας ἔλθοι] Pronunciabatur, ἡμᾶς. Nam ἡμέας ultimam producit. *Clark.*

Θῆλυν, ὑπόῤῥηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
Αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
Τρώων· ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
Μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν,
Ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ,
Ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.

"Fœminam, agnum-ubere-alentem: cui quidem possessio nulla similis:
"Semperque in conviviis et epulis aderit."
Sic dixit: Illi vero omnes obmutuerunt silentio:
Inter hos autem et locutus est pugna strenuus Diomedes;
"Nestor, me movet cor et animus generosus
"Virorum hostium ingredi castra, prope existentia,
"Trojanorum; sed si quis me vir simul sequatur et alius,
"Magis [*major*] fiducia, et plus audaciæ erit.
"Duobus quippe simul euntibus, etiam alter ante alterum animadvertit,
"Quomodo commodum sit: solus vero *unus*, etiamsi animadverterit,
"Tamen ei tardiorque animus, debiliusque consilium."

216 τῆς] MS. Fl. Schol. MS. ἧς τινος. 218 ἀκῆν] MS.

Ego vero poëtam credo ἡμίας posuisse, ut spondæum vitaret. Quare ultima in ἡμίας longa sit, non video, cum sit forma tertiæ declinationis. *Ern.*

Ver. 212. μέγα κέν οἱ] Qua ratione, κέν, hic producatur; item γὰρ, ver. 232. et ἐνὶ, ver. 254. vide supra ad ε'. 51. Porro, significanter hic interposita est particula κέν. "*Magna certe ei gloria*" *etc.* Multumque errat *Barnesius*, qui *forte melius* (inquit) *potest et legi* κᾆν; Quæ vocula longe diversum habet intellectum.

Ver. 218. Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·] Virg.

Dixerat Æneas: olli obstupuere silentes,
Conversique oculos inter se atque ora tenebant.
Æn. XI. 120.

Ver. 220. ἔμ' ὀτρύνει κραδίη] Totum hunc locum expressit *Virgilius*, *Æn.* IX. 230.

——— Tum nisus, et una
Euryalus, confestim alacres admittier orant: *etc.*

Ver. 222. ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ] Vide infra ad ver. 325.

Ver. 224. Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν,] Citato hoc versu *Aristoteles*, quod rem vulgarem singulari cum venustate exponat; Καὶ γὰρ (inquit) νοῆσαι καὶ πρᾶξαι δυνατώτεροι. *De Moribus*, lib. VIII. cap. 1. Et Plato: Ἡγοῦμαι γὰρ πάνυ λέγειν τι τὸν Ὅμηρον, τὸ, "Σύν τε δύ' ἐρχο-"μένω." — εὐπορώτεροι γάρ πως ἅπαντές ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἅπαν ἔργον καὶ λόγον καὶ διανόημα. "Μοῦνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ," αὐτίκα περιιὼν ζητεῖ ὅτῳ ἐπιδείξηται, καὶ μεθ' ὅτου βεβαιώσηται, ἕως ἂν ἐντύχῃ. in *Protagora*. Imitatus est et *Euripides:*

——— ἐλῶ
Καὶ ξυστρατηγούς· εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ.
Phœniss. 748. 752.

Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·
Ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος·
Ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ᾽ ἤθελε Νέϛορος υἱός·
Ἤθελε δ᾽ Ἀτρείδης, δυρικλειτὸς Μενέλαος·
Ἤθελε δ᾽ ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ᾽ αἱρήσεαι, ὅν κ᾽ ἐθέλησθα,
Φαινομένων τὸν ἄριϛον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
Μηδὲ σύ γ᾽ αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω

Sic dixit: Ac quidem volebant Diomedem multi sequi:
Volebant Ajaces duo, famuli Martis;
Volebat Meriones; valde autem volebat Nestoris filius;
Volebat et Atrides, hasta-inclytus Menelaus;
Volebat et fortis Ulysses penetrare in castra
Trojanorum; semper enim ei in præcordiis animus audebat.
Inter hos autem et locutus est rex virorum Agamemnon;
" Tydide Diomedes, meo carissime animo,
" Eum quidem sane socium eliges, quem volueris,
" Eorum qui adsunt fortissimum, quandoquidem prompti-sunt multi.
" Neque tu reveritus tuo animo, fortiorem quidem

235 τὸν] edd. omnes. 238 ὀπάσσαι] MS.

Cæterum quam concinna sit, quantamque *suo in loco* vim habeat *Syntaxis hujusmodi* ἀνακόλουθος, (quæ longissime diversa est ab inepta illa quam fingunt *Antiptosi*,) vide supra ad β'. 353. 681. ad γ'. 211. ad ζ'. 510. et infra, ad *Odyss.* μ'. 73. Εἶχε μὲν ὁ ποιητὴς ἀπροσκόπτως εἰπεῖν, " Σύν τε δύ᾽ ἐρχομένων." Εἵλετο δὲ — συνεξαλλάξαι τὸ σχῆμα καινότερον. — Ὁ δὲ οὕτω συμβαρβαρίζειν ἑλόμενος τῷ Ποιητῇ μᾶλλον, ἤπερ εὐθυῤῥημονεῖν ἀφιλῶς, εἴη ἂν ῥητόρων ὁ ἄριστος. *Eustath. Clark.* Usus est etiam Cicero ad Div. IX. 7. ad Att. IX. 6. Schol. Lips. Ἀττικοὶ, ἀφαιρεθέντος τοῦ τε σὺν δύο λέγουσι, σὺν τρεῖς. *Ern.*

Ver. 225. εἴπερ τε νοήσῃ,] *Barnesius* edidit, εἴπερ τι νοήσῃ. Minus recte. Sententia enim est, εἴπερ τε νοήσῃ, ὅπως κέρδος ἔη.

Ver. 230. δυρικλυτὸς] Ita edidit *Barnesius*. Recte, ut mihi quidem videtur. Quod enim habent alii, δυρικλυτὸς, penultimam corripit. Neque in his solet esse licentia.

Ver. 235. Τὸν μὲν δὴ ἕταρόν] *Barnesius* scribit et restituit, ut ad sententiam necessarium, τῶν μὲν δὴ ἕταρον. Sed nihil opus. Quod enim quærit, id jam ante in manibus habet, atque etiam non paullo elegantius, Τὸν μὲν ἕταρον, φαινομένων τὸν ἄριστον, quam, Τῶν μὲν ἕταρον, φαινομένων τὸν ἄριστον. *Clark.* Τῶν, quod e MS. reposuit pro τὸν Barnesius, est etiam in MS. Lips. scriptum eadem manu supra τὸν. Sed ipse τὸν verum puto. Ordinem verborum, quem facit Clarkius, non probo: *Socium quidem delige, quem vis, et eum quidem optimum eorum, qui adsunt.* φαινόμενοι qui adsunt, qui præsto sunt: plane ut latini *apparere* dicunt, quod ex hoc verbo ductum est. *Ern.*

Ver. 238. Καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον᾽] Posterior ista, σὺ, quæ a linguarum recentiorum ratione maxime abhorret, quantum in lingua Græca habeat, atque etiam Romana venustatis, vide supra ad γ'. 409.

Καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι, αἰδοῖ εἴκων,
Ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ·
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετέ μ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
Τούτου δ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
Ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει·
Εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.

"Relinquas, tuque *adeo* deteriorem comitem eligas, pudori cedens,
"Ad genus respiciens, ne quidem si imperio major sit."
Sic dixit: Timuit videlicet de flavo Menelao.
Inter eos autem rursus locutus est pugna-strenuus Diomedes;
"Si quidem revera socium jubetis me ipsum eligere,
"Quomodo tunc Ulyssis ego divini oblivisci-potero,
"Cujus eximie quidem propensum cor, et animus fortis
"In omnibus laboribus; amatque ipsum Pallas Minerva?
"Eo certe comitante, etiam ex igne ardenti
"Ambo redierimus, quoniam est admodum peritus consilii."
Hunc autem vicissim allocutus est laboriosus nobilis Ulysses;
"Tydide, neque me admodum lauda, neque quicquam vitupera;
"Scientes enim hæc inter Argivos loqueris.

240 ἔδδεισε] MS. bene. Schol. δὲ interpr. γάρ. 246 τούτου γ'] MS. F. A. J. R. non male. τούτου δ' laudant veteres.

Ver. 242. Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε] In hujusmodi constructione quam non sit supervacaneum istud, δὴ, vide supra ad β'. 158.

Ver. 243. Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος] Vide infra ad ver. 559.

Ver. 244. Οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ] Virgil.

Cum *tales animos* juvenum, et *tam certa* tulistis
Pectora. —— *Æn.* IX. 249.

Ver. 251. ἐγγύθι δ' ἠώς·] Virgil.

—— nam lux inimica propinquat.
Æn. IX. 355.

Ver. 252. προβέβηκε· παρῴχηκεν — λέλειπται.] Vide supra ad α'. 37. *Clark.* Ἄστρα προβέβηκε sic dicitur, ut νὺξ προέκοψε Rom. XIII. 12. ad quem locum v. *L. Bos.*

Ibid. παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ] Sic apud *Virgilium;*

Nunc adeo, *melior* quoniam *pars acta* diei.
Æn. IX. 156.

Alii, pro πλέων, habent πλέω. Ὡς ἡ νὺξ κατὰ πλέω μοῖραν τῶν δύο παρῆλθεν. *Eustath. Clark.* Πλέω habet etiam MS. Lips. idque prætulerim, quia τῶν δύο μοιράων alias non habet unde pendeat. Nam νὺξ πλέων τῶν δ. μ. dici non potest, ut opinor. Ern.

'Αλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
Ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε· παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
Τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.
Ὣς εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,
Καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
Ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον· ἥτε καταῖτυξ
Κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν.
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδε βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην,
Καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε,
Ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
Ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες

"Sed eamus; valde enim nox præcipitat, propeque aurora:
"Stellæ utique multum processerunt: præteriitque major noctis portio
"Duarum partium, tertia autem adhuc pars reliqua est."
Sic locuti, armis horrendis induerunt se.
Tydidæ quidem dedit bellator-strenuus Thrasymedes
Ensem ancipitem, (suus quippe apud naves relictus erat,)
Et scutum: circumque ei galeam capiti imposuit
Taurinam, et clavis carentem, et crista, quæ καταῖτυξ
Vocatur: tuetur autem caput pubescentium juvenum.
Meriones porro Ulyssi dedit arcum, atque pharetram,
Et ensem, circumque ei galeam capiti imposuit
Ex pelle factam; multis autem intus coriis
Illigata erat firmiter; extrinsecus autem candidi dentes

252 πλέω] M. Ibid. παρῴχηκε] MS. F. A. J. 256 νηῒ] R. 262 πολέσι] MS. 263 ἔκτοσθεν] MS. F. A. J.

Ver. 254. Ὣς εἰπόνθ', — ἐδύτην.] *Diomedes* et *Ulysses*.

Ver. 256. Φάσγανον ἄμφηκες,] Virgil.

Sed ferro ancipiti. —— Æn. VII. 525.

Ibid. παρὰ νηυσὶ] *Al.* παρὰ νηΐ.

Ver. 258. ἄλοφον·] Pronunciabatur, ἄλλοφον. Vide supra ad α'. 4. et ad ζ'. 45. Recte autem et ταυρείη et ἄφαλος et ἄλοφος; ne id scilicet accideret, quod apud *Virgilium Euryalo*,

Et galea Euryalum sublustri noctis in umbra
Prodidit immemorem, radiisque adversa refulsit. Æn. IX. 373.

veritatem *diversæ* (ut opinor) historiæ, suo uterque Poëta condecoravit ornatu:

Ibid. καταῖτυξ] Vide supra ad β'. 267. *Silio Italico* latine appellatur, *Cudon*.

Ver. 259. Κέκληται] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 260. Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ — κυνέην] Virgil.

Dat Niso Mnestheus pellem, horrentisque leonis
Exuvias; galeam fidus permutat Alethes.
—— Æn. IX. 306.

Ver. 264. θαμέες ἔχον] Qua ratione, θαμέες, hîc ultimam producat; item, δῶκεν, ver. 270. item, ἰδὲ, ver. 272. et πάλιν,

Ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
Εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει·
Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὁρμενίδαο
Ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι,
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
Αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι·
Δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασεν κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
Τὼ δ', ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
Βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους·
Τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι

Albos-dentes-habentis apri frequentes muniebant hinc atque illinc,
Bene et scite: in media autem pileus *lana compacta* aptatus erat:
Hanc *galeam* quondam ex Eleone Amyntoris Hormenidæ
Ademerat Autolycus, solidam domum quum perfregisset;
In Scandia autem dedit Cytherio Amphidamanti;
Amphidamas vero Molo dedit hospitale-munus ut esset;
Hic autem Merioni dedit suo filio gestandam:
Ac tunc *demum* Ulyssis texit caput circumposita.
Hi itaque, postquam armis horrendis induerant *se*,
Perrexerunt ire; reliquerunt vero illic omnes optimates:
His porro dextram misit ardeolam prope viam
Pallas Minerva: ii tamen eam non viderunt oculis

271 πύκασε] MS. F. A. J. recte. 275 πέλλον] A. 2.

ver. 281. et ἦνιν, ver. 292. et ἴστι, ver. 304. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 266. Τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος] "*Hanc utique galeam olim ex Eleone,*" *etc.* Vim enim habet vocula, ῥα, in connectenda sententia cum eo quod præcessit, ver. 261. Cæterum totum hunc locum ita imitatus est Virgilius:

Euryalus phaleras Rhamnetis, et aurea bullis
Cingula; (Tiburti Remulo ditissimus olim
Quæ mittit dona, hospitio cum jungeret absens,
Cædicus; ille suo moriens dat habere nepoti;
Post mortem bello Rutuli pugnaque potiti;)
Hæc rapit. —— *Æn.* IX. 359.

Ver. 268. Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε] Ex stylo *Homerico* conjecerim equidem, intercidisse hic forsitan versiculum; adeoque vocem, Σκάνδειαν, extitisse ex corrupto *Hominis* cujusdam nomine, qui galeam ab *Autolyco* acceptam tradiderit scilicet *Amphidamanti*. Sed conjecturis non temere indulgendum.

Ver. 271. Δὴ τότ'] Legitima ratio desiderat ἡ vel αὕτη δὴ τότ', ut mox 294. ex sexcentis aliis locis. Sed articulus vel pronomen intelligi debet: hujusque rationis etiam alia sunt apud Homerum exempla. *Ern.*

Ibid. πύκασεν] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 272. Τὼ δ', ἐπεὶ οὖν] Virgil.

Protinus armati incedunt; quos omnis euntes
Primorum manus ad portas juvenumque senumque
Prosequitur votis. —— *Æn.* IX. 308.

Ver. 276. Νύκτα δι' ὀρφναίην,] Virgilius:

—— noctisque per umbram
Castra inimica petunt. —— Ibid. ver. 314.

[redacted]

Νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
 Κλῦθί μευ, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
Κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθήνη·
Δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλείας ἀφικέσθαι,
Ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κεν Τρώεσσι μελήσει.
 Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη·
Σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
Ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει·
Τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς·

Noctem propter tenebrosam, sed clangentem audierunt.
Gavisus est autem de ave Ulysses, et precatus est Minervam;
 "Audi me, Ægiochi Jovis filia, quæ mihi semper
"In omnibus laboribus adstas, neque te lateo
"Quum moveor: nunc rursus maxime me dilige, Minerva:
"Da autem rursus ad naves nos gloria-onustos reverti,
"Patrato magno facinore, quod quidem Trojanis angori fuerit."
 Secundus deinde precatus est pugna strenuus Diomedes;
"Audi nunc et me, Jovis filia, indomita;
"Sequere me, sicut quum patrem sequebaris Tydeum nobilem
"Ad Thebas, quando utique pro Achivis legatus ivit;
"Nempe ad Asopum reliquerat ære-loricatos Achivos;

278 μοι] pro μευ. MS. F. A. J. 280 φίλι'] edd. vett. 286 τε] abest MS. Fl.

Ver. 277. Χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεύς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ] Virgil.

————— tum maximus heros
Maternas agnoscit aves, lætusque precatur.
Æn. VI. 192.

Ver. 278. ἥτε μοι αἰεὶ Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι,]

Ὦ φθέγμ' Ἀθάνας, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
Ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς, ὅμως
Φώνημ' ἀκούω ———
Καιρὸν δ' ἐφήκεις· πάντα γὰρ τά τ' οὖν πάρος,
Τά τ' εἰσέπειτα, σῇ κυβερνῶμαι χερί.
Sophocl. Aj. 16. 34. 35.

Δέσποιν' Ἀθάνα, φθέγματος γὰρ ᾐσθόμην
Τοῦ σοῦ συνήθη γῆρυν· ἐν πόνοισι γὰρ
Παροῦσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε.
Eurip. Rhes. 608.

Ver. 280. Κινύμενος·] Vide supra ad γ'. 260.

Ibid. φίλαι, Ἀθήνη·] Plerique φίλι', Ἀθήνη. Pessime. Nam φιλεῖν primam necessario *corripit*, φίλασθαι primam necessario *producit*. Neque in his ulla unquam est licentia. Vide supra ad ι'. 61. et 117. Item ad α'. 338. *Clark.* Φίλαι habet etiam MS. Lips. *Ern.*

Ver. 282. Ῥέξαντας μέγα ἔργον,] *Hectorem* ut opprimant, id vero non precatur: *Quanquam, O!* — ver. 406. Sed præclarum *aliquod* facinus ut obeant.

Ver. 284. Ἀτρυτώνη] Vide supra ad β'. 157.

Ver. 286. ὅτε τε — Τοὺς δ' ἄρ'] Quam non supervacuæ hic sint voculæ, τε et ἄρ; e versione, quam adjeci, liquebit.

Αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
Κεῖσ'· ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα,
Σὺν σοὶ, δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης·
Ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
Ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
Τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
Ὣς ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Βάν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀμφόνον, ἀννέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασ' Ἕκτωρ

"At ipse placidam orationem ferebat Cadmeis
"Illuc: sed rediens valde ardua edidit facinora,
"Te favente, magna dea, quando ei benevola adstares:
"Sic nunc mihi lubens adsta, et me serva.
"Tibi vero dein ego sacrificabo juvencam anniculam, lata-fronte,
"Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir:
"Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso."
Sic dixerunt precantes; eosque audivit Pallas Minerva.
Hi autem postquam præcati sunt Jovis filiam magni,
Perrexerunt ire, veluti leones duo, per noctem nigram,
Per cædes, per cadavera, perque arma, et atrum cruorem.
Nec vero Trojanos fortes sivit Hector

290 πρόφρασα] MS. F. A. J. 291 ἐθέλουσα] in MS. corr. ex ἐθέλοσα. 294 κέρασι] MS. recte.

Ver. 289. ἀπιὼν] *Al.* ἀνιών.

Ver. 292. 294. ῥέξω,] Vide supra ad α'. 444.

Ibid. ἦνιν, εὐρυμέτωπον,] Vide supra ad α'. 51. *Al.* ἦνιν: Nempe ἐν ἐκτάσει τῆς ληγούσης οἴδασιν οἱ Παλαιοί· notante *Eustathio.*

Ver. 297. ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,] Virgilius:

——— inde, lupi ceu
Raptores, atra in nebula, quos improba ventris
Exegit cæcos rabies, ———
——— per tela, per hostes
Vadimus. ——— *Æn.* II. 355.

Ver. 298. Ἀμφόνον, ἀννέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.] *Al.* ἂν φόνον, ἂν νέκυας. Est autem, credo, locus hic ex istorum numero, quos spectabat *Quintilianus,* quum de Homero, "*Idem* (inquit) *lætus* "*ac pressus; — tum copia, tum brevitate* "*mirabilis.*" lib. X. cap. 1. Καὶ ὅρα (inquit *Eustathius*) συντομίαν τῆς τε παραβολῆς, καὶ τοῦ λοιποῦ λόγου — ὅρα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς φράσεως, ἐπισκιρτῶντος οἷον τοῦ ποιητοῦ, καὶ τῇ τῶν κατασκόπων εὐψυχίᾳ συνεξορμῶντος, καὶ μιμουμένου τὸ ἐκείνων εὐθαρσὲς καὶ εὐκίνητον. Οἱ δὲ Παλαιοί φασιν καὶ ὅτι ἑρμηνεύεται τοῦ Ξενοφῶντος τὰ τοιαῦτα. "Ἐπεὶ δ' ἔληξεν [apud *Xeno*- "*phontem* ad *Agesilaum,* ἐπεί γε μὴν ἔληξεν] ἡ μάχη, παρῆν ἰδεῖν τὴν μὲν γῆν "[παρῆν δὴ θεάσασθαι, ἔνθα συνέπεσον ἀλ- "λήλοις, τὴν μὲν γῆν] αἵματι πεφυρμένην, "νεκροὺς δὲ κειμένους [φιλίους καὶ πολεμίους

Εὕδειν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
Ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
Τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε
Δώρῳ ἔπι μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
Δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,
Οἵ κεν ἀριστεύωσι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Ὅστις κεν τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαί, ὡς τοπάρος περ,
Ἦ ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι

Dormire, sed simul convocavit omnes optimates,
Quot erant Trojanorum ductores, atque principes:
His ille convocatis, solers struebat consilium;
" Ecquis mihi hoc opus pollicitus perfecerit
" Præmium ob magnum? merces utique ei sufficiens erit;
" Dabo enim currumque, duosque arduos-cervicibus equos,
" Qui quidem præstantissimi fuerint veloces apud naves Achivorum:
" Quicunque *hoc* ausus fuerit, sibi etiam ipsi gloriam reportaverit,
" Naves veloces prope accedere, et cognoscere,
" Utrum custodiantur naves veloces, sicut antea;
" An jam, manibus a nostris domiti,
" De fuga consilium-agitent inter se, neque velint

298 ἂν φ.] edd. vett. 301 ἔσαν] MS. a manu pr. 302 καλέσας] Id.

" μετ' ἀλλήλων· ἀσπίδας δὲ διατεθρυμμένας,] " δόρατα παρατεθραυσμένα [συντεθραυσμένα,] ἐγχειρίδια γυμνὰ κολεῶν, τὰ μὲν χαμαί, τὰ δὲ σώμασιν ἐμπεπηγότα, [τὰ δ' ἐν σώματι, τὰ δ' ἔτι μετὰ χεῖρας."] Ταῦτα δὲ συλλαβὼν (φασιν) Ὅμηρος, ἐνὶ στίχῳ ἀπήγγειλεν. *Clark.* Ἀμφόνων, ἀνίκωνας habet etiam MS. Lips. Schol. L. Ὅρα δὲ ἑνὸς στίχου ἔκφρασιν τῶν ἐκ πολέμου κακῶν, καὶ ὑπὲρ τὰ ἐπαινούμενα τοῦ Ξενοφῶντος, ἃ καὶ ἔχουσιν οὕτως. Deinde sequuntur Xenophontia eodem modo ut apud Eustathium etc. *Ern.*

Ver. 299. Οὐδὲ μὲν οὐδὲ] Singularem habet vim duplex ista negatio, quæ sermone Romano cxprimi non potest.

Ibid. εἶασ' Ἕκτωρ] Mendose hic ediderunt Librarii εἴασιν Ἕκτωρ· ignari scilicet verbum εἴασι nulla posse licentia secundam corripere. Vide supra ad δ'. 42. Similis error irrepserat, ex ignorata prosodia *Odyss.* λ'. 303. — λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι· ubi *Barnesius* recte restituit, — λελόγχασ' ἶσα θεοῖσι. Similisque error etiamnum insedit, *Iliad.* ω'. 124. et *Odyss.* π'. 2. Quo utroque in loco, pro ἐντύνοντο ἄριστον, necessario restitutum oportet ἐντύνοντ' ἄριστον. Nam ἄριστον, *prandium*, semper primam producit.

Ver. 306. ἀριστεύωσι] *Al.* ἀριστεύσωσι, et, ἄριστοι ἔωσι.

Ver. 316. εἶδος μὲν ἔην κακὸς,] Τὸν Δόλωνα, " εἶδος μὲν ἔην κακὸς," ὁ τὸ σῶμα [λί-

Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
"Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱὸς,
Κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος,
Ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης·
Αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν·
Ὅς ῥα τότε Τρωσίν τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
Νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ἄγε, μοι τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον·
Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ,
Δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα·
Σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης·
Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι

"Noctu excubias-agere, labore fatigati gravi."
Sic dixit: Illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Erat autem quidam inter Trojanos Dolon, Eumedis filius,
Præconis divini, dives-auri, dives-æris;
Qui specie quidem erat turpis, sed pedibus-velox;
Atque is solus erat inter quinque sorores:
Qui utique tunc Trojanisque et Hectori dixit adstans;
"Hector, me impellit cor et animus fortis
"Ad naves veloces prope accedere, atque cognoscere.
"Verum age, mihi sceptrum attolle, et mihi jura;
"Certe *ipsos* equosque, et currus varios ære,
"Daturum, qui ferunt eximium Pelidem:
"Tibi autem ego non vanus speculator ero, neque *tuam de me* frustrabor opi-
"Eousque enim in castra penetrabo, donec venero [nionem:

312 ἀδηκότες] MS. 313 ἀκῆν] Id. 318 Ἕκτορι μῦθον ἔειπεν] MS. Ibid. Ἕκτορι μῦθον εἶπε παραστὰς] Fl. A. 1. quæ lectio est e duabus conflata.

γυ] ἀσύμμετρον, ἀλλὰ τὸ πρόσωπον αἰσχρόν. *Aristot. Poët.* cap. 25.

Ver. 322. Ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε,]' Virgil.

Vidisti quo Turnus equo, quibus ibat in armis,
Aureus? ipsum illum clypeum cristasque rubentes
Excipiam sorti, jam nunc tua præmia, Nise.
Æn. IX. 269.

Idem:

——————— dolonis,
Qui quondam, castra ut Danaûm speculator adiret,
Ausus Pelidæ pretium sibi poscere currus.
Æn. XII. 349.

Ver. 325. Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι] Ἔστι δὲ καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν ἴδιος χαρακτήρ· ὁ μὲν γὰρ Δόλων ἐπαγγέλλεται,

Τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Νῆ' Ἀγαμεμνονέην·

ὁ δὲ Διομήδης ἐπαγγέλλεται μὲν οὐδὲν, ἧττον δ' ἂν φησι φοβηθῆναι (supra, ver. 222.) μεθ' ἑτέρου πεμπόμενος. *Plutarch. de audiendis Poëtis.*

Νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
Βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, καί οἱ [ὄμοσσε·
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων· ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθυ-[νεν.
Αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
Ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
Κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα·
Βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἄψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
Βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα

"*Ad* navem Agamemnoniam, ubi fortasse erunt principes
"Consilia agitantes, vel fugiendi, vel pugnandi."
Sic dixit: Ille vero in manibus sceptrum posuit, et ei juravit;
"Sciat nunc Jupiter ipse, altitonans maritus Junonis,
"Non sane istis equis vir vehetur alius
"Trojanorum: sed te assevero perpetuo *iis* gavisurum."
Sic dixit, et sane perjurium juravit: eum tamen incitavit.
Protinus vero *ille* circa humeros posuit curvos arcus:
Induitque exterius pellem cani lupi,
Capitique imposuit viverræ-pelle-munitam galeam; cepitque acutum jaculum:
Perrexitque ire ad naves ab exercitu: neque erat
Venturus a navibus retro, ut Hectori nuncium referret.
Quum autem jam equorumque et virorum reliquit cœtum,
Ibat per viam acer: Hunc autem animadvertit accedentem

326 Νῆα 'Αγ.] MS. Fl. 335 ἐπ' ἰκτιδέην] MS.

Ver. 328. ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε,] 'Ο Ἕκτωρ μέν τοι ὑπισχνεῖται, καὶ, ὡς ἐζητήθη, (ver. 321.) ἀνασχὼν τὸ σκῆπτρον, ὀμνύει *Eustath. Barnesius*, pro σκῆπτρον βάλε, edidit σκῆπτρον λάβε· quia scilicet "*Principes sceptrum non temere Alii cuivis tradiderunt.*" Sed et illud, ἐν χερσὶ σκῆπτρον βάλε, sceptrum non utique *traditum* Doloni indicat, sed *porrectum*. Eustathius tamen in commentario scripsit, ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε, καί οἱ ὄμοσσεν.

Ver. 332. ἐπίορκον ἀπώμοσε·] *Al.* ἐπώμοσε. *Clark*. Non bene vertitur *perjurium juravit*. Non perjurus est Hector: sed temere juravit, frustra, h. e. quod eventum non erat habiturum, quod futurum non erat, quamquam nulla Hectoris culpa. *Ern.*

Ver. 335. ἐπὶ κτιδέην κυνέην·] *Al.* ἐπ' ἰκτιδέην.

——— caput his *Cudone* ferino
Stat cautum. —— *Sil. Italic.* lib. VIII.

Ver. 339. Βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς·] *Ibat via trita, ardenter et incautus.*

Διογενὴς Ὀδυσεὺς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
    Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,
Οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
Ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
Τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
— Καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίῃσι πόδεσσιν,
Αἰεί μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφιν προτιειλεῖν
Ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
    Ὣς ἄρα φωνήσαντε, πάρεξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
Κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην, ὅσσον τ' ἐπίουρα πέλονται
Ἡμιόνων, (αἱ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
Ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον·)

Nobilis Ulysses, Diomedemque allocutus est;
  " Iste sane, o Diomedes, a castris venit vir,
" Haud scio an navibus explorator nostris,
" An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum.
" Verum sinamus ipsum primum præterire *nos* per campum
" Paululum: deinde vero ipsum insequentes capiamus
" Celeriter: sin nos præverterit pedibus,
" Semper ipsum naves versus a castris compelle
" Hasta impetens, ne forte urbem versus effugiat."
  Sic itaque loquuti, extra viam inter cadavera
Reclinati sunt: ille vero celeriter prætercurrit præ imprudentia.
Sed cum jam abesset, quantum sulci sunt
Mularum; (hæ enim bobus præstantiores sunt
Ad trahendum in novali alto compactile aratrum:)

343 κατακτιθνηώτων] MS. sed superscr. ε. 352 εἰσι] F. A. J. R.

Ibid. τὸν δὲ φράσατο προσιόντα] Vide supra ad α'. 140. Virgilius:

—— procul hos lævo flectentes limite cernunt.
Æn. IX. 372.

Ver. 343. νεκύων κατακτιθνειώτων.] Vide supra ad η'. 89. et 409.

Ver. 344. Ἀλλ' ἐῶμεν] Vide supra ad ι'. 256.

Ver. 347. ποτὶ] *Al.* προτὶ. Quod perinde est.

Ver. 352. προφερέστεραί εἰσιν Ἑλκέμεναι — ἄροτρον·] Virgilius:

—— fortes ad aratra juvencos.
Georgic. III. 50.

Ver. 354. δοῦπον] Vide supra ad γ'. 455.

Ver. 356. Ἐκ Τρώων ἰέναι,] Distinguit Scholiastes post vocem Τρώων, ut sit, Ἕκτορος ὀτρύναντος πάλιν ἰέναι.

Ver. 357. δυρηνεκὶς,]

—— ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή· *Iliad.* ό. 358.

Ver. 358. Γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους·] Virgil.

—— sensit medios delapsus in hostes:

Τὼ μὲν ἐπεδραμέτην· ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας.
Ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν, ἀποστρέψοντας ἑταίρους
Ἐκ Τρώων ἰέναι, πάλιν Ἕκτορος ὀτρύναντος.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
Γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους· λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
Φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν.
Ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
Ἢ κεμάδ', ἠὲ λαγωὸν, ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
Χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς·
Ὡς τὸν Τυδείδης, ἠδ' ὁ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί·
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσιν,
Φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδείδῃ· ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων

Illi quidem accurrebant: hic vero constitit strepitu audito.
Sperabat enim animo, qui *se* revocarent socios
Ex Trojanis venire, rursus Hectore jubente.
Sed quando jam aberant hastæ-jactum, vel etiam minus,
Sensit viros hostiles, velociaque genua movit
Ut fugeret: illi autem confestim insequi festinarunt.
Ac veluti quum asperis dentibus duo canes, periti venationis,
Aut hinnulum, aut leporem, urgent constanter semper
Locum per sylvosum; ille autem præcurrit clamans;
Sic hunc Tydides, atque urbium-vastator Ulysses,
A suis cum interclusissent, persequebantur constanter semper:
Sed quando jam mox esset permixturus-se custodibus
Fugiens ad naves, jam tum robur injecit Minerva
Tydidæ; ut ne quis Achivorum ære-loricatorum

355 ἀποστρέψαντες] MS. Fl. A. 1. 356 ὀτρύνοντος] MS. 362 μεμηλὼς] Fl. 363 ἠδ' ὁ πτολίπ.] MS.

Obstupuit, retroque pedem cum voce repressit.
Æn. II. 377.

Ibid. λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα Φευγέμεναι·] Virgilius,

—— celerare fugam in sylvas, et fidere nocti.
Æn. IX. 378.

Ver. 359. αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν. Ὡς δ' ὅτε — κύνε εἰδότε θήρης,] Virgil.

—— trepidique pedem pede fervidus urget:
Inclusum veluti si quando in flumine nactus
Cervum, aut puniceæ septum formidine pennæ,
Venator cursu canis et latratibus instat;
Ille autem, insidiis et ripa territus alta,
Mille fugit, refugitque vias; at vividus Umber
Hæret hians, jam jamque tenet, similisque tenenti
Increpuit malis, morsuque elusus inani est.
Æn. XII. 748.

Ubi in transcursu notandum, "*cervum in flumine inclusum*," quod est scilicet, "*flumine agrum ambiente interclusum;*" a *Ruæo* reddi, "*cervum deprehensum in*

Φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθῃ·
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
Δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός·
Δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξου δουρὸς ἀκωκὴ
Ἐν γαίῃ ἐπάγη· ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε,
Βαμβαίνων, (ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων,)
Χλωρὸς ὑπαὶ δείους· τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
Χειρῶν δ' ἁψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,

Prior gloriaretur vulnerasse, ipse vero secundus veniret:
Hasta itaque impetens allocutus est *eum* fortis Diomedes;
" Vel mane, vel te hasta assequar; neque te puto
" Diu mea a manu effugiturum certam mortem."
Dixit, et hastam emisit; volens autem aberravit ab homine:
Dexterumque supra humerum bene-politæ hastæ cuspis
In terra fixa est; ille autem constitit, trepidavitque,
Crepitans dentibus (stridor utique per os fiebat dentium,)
Pallidus præ timore: ii vero anhelantes assecuti sunt;
Manibusque prehenderunt: ille autem lachrymans dixit;
" Vivum *me* capite, at ego me redimam: est enim *mihi* intus
" Æsque, aurumque, et artificio-multo-elaboratum ferrum:
" Ex his vobis donabit pater infinita-dona-ob-liberationem,

371 ὑπὸ χειρὸς] F. A. J. 375 στόματος] MS. F. A. J. Ibid. γίνετ'] F. A. J.

"*fluvio.*" Quasi vero, "*cervus in fluvio* "*deprehensus,*" posset *mille vias fugere ac refugere.*

Ver. 360. δύω κύνε εἰδότε θήρης,] *Barnesius* edidit δύω κύνες. Quod, ad syntaxin, ferri quidem potest: vide supra ad α'. 566. et ad β'. 288. Sed mutato nihil opus.

Ver. 362. ὑληένθ',] Vide supra ad γ'. 151.

Ibid. ὁ δέ τι] *Ille autem usque.*

Ver. 363. πτολίπορθος] Vide supra ad β'. 278.

Ver. 365. 'Αλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε] *Virgil.*

—— jamque imprudens evaserat hostes.
Æn. IX. 386.

Ubi iterum in transitu notandum, "*imprudens,*" quod est scilicet, "*casu et* "*fortuito, necdum gnarus quo evasisset;*" a *Ruæo* ineptissime reddi, "*non provi-* "*dens amico.*"

Ver. 372. ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός·] Sc. vivum capere cupiens hominem, sciscitandi causa de castris Trojanorum. *Ern.*

Ver. 373. ἐϋξόυ δουρὸς] Pronunciabatur, ἐϋξῦ. Sicuti supra, α'. 18. 'Υμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν —. Vide quoque ad β'. 811.

Ver. 374. 'Εν γαίῃ ἐπάγη·] Vide infra ad δ'. 185.

3

Εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, μηδέ τι τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·
Ἀλλ' ἄγε, μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος,
Νύκτα διʹ ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
Ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων;
Ἤ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἦ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
Πολλῇσίν μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
Ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
Δωσέμεναι κατένευσε, καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·

"Si me vivum *esse* audiverit apud naves Achivorum."
Hunc autem respondens allocutus est consilio-abundans Ulysses;
"Confide, neque omnino tibi mors obversetur animo:
"Sed age, mihi hoc dic, et vere narra;
"Quonam sic ad naves a castris vadis solus,
"Noctem per tenebrosam, quando dormiunt mortales cæteri?
"An aliquod spoliaturus cadaverum mortuorum?
"An te Hector præmisit speculatum singula
"Naves ad cavas? an te ipsum animus impulit?"
Huic autem respondit deinde Dolon, subtusque tremebant membra;
"Multo me *meo* cum damno, præter voluntatem, induxit Hector;
"Qui mihi Pelidæ præclari solidos-ungulis equos
"Daturum annuit, et currus varios ære:

387 κατεστηώτων] ut semper MS. 389 διασκοπιάασθαι] MS.

Ibid. ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε,] Metu impeditum et quasi rigescentem exhibent etiam versus ipsius numeri. Vide supra ad γʹ. 363.

Ver. 375. Βαμβαίνων, (ἄραβος δὲ] De ὀνοματοποιΐα hac, vide supra ad δʹ. 455. 456. item ad βʹ. 210. et ad γʹ. 363.

Ver. 376. κιχήτην] *Al.* κιχείτην.

Ver. 378 ἐμὲ λύσομαι·] Vide supra ad αʹ. 20.

Ver. 380. χαρίσαιτο] Vide supra ad αʹ. 140.

Ver. 383. Θάρσει,] Ὅρα καὶ ὡς ἡ πολλὴ δειλία ἐξέκρουσε τὸν Δόλωνα τῶν φρενῶν. Ὁ γὰρ εἰς μηδὲν δέον (ver. 321.) ἀπαιτήσας ὀμόσαι τὸν Ἕκτορα, εὐκόλως ἐνταῦθα (ver. 392.) καὶ δίχα ὅρκου πείθεται τῷ ἐχθρῷ λέγοντι, Θάρσει. *Eustath.*

Ver. 384. μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·] Virgil.

——— mihique hæc edissere vera roganti.
Æn. II. 149.

Ver. 387. νεκύων κατατεθνειώτων,] Vide supra ad ηʹ. 89. et 409.

Ver. 396. φυλάσσονται —, Ἤ — βουλεύοιτε —, οὐδ' ἐθέλοιτε] Male hic versio *Wetsteniana*, alioqui plerumque elegans: "*Utrum custodiantur* —, *an* — *consilium* "*agitaretis, neque velletis,*" etc. Quo

Ἠνώγει δέ μ' ἰόντα, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
Ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
Ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τοπάρος περ,
Ἦ ἤδη χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
Φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε,
Νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς,
Ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι,
Ἄλλῳ γ', ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
Ἀλλ' ἄγε, μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
Πῆ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν;
Πῆ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα; πῆ δέ οἱ ἵπποι;
Πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;

"Jussit autem me euntem, celerem per noctem nigram,
"Ad hostes prope accedere, et cognoscere,
"Utrumne custodiantur naves veloces, sicut antea;
"An jam manibus nostris domiti,
"*De* fuga consilium agitetis inter vos, neque velitis
"Noctu excubias agere, labore fatigati gravi."
Hunc autem subridens allocutus est consiliis-abundans Ulysses;
"Sane tibi magna dona appetebat animus,
"Equos Æacidæ bellicosi: atqui hi difficiles *sunt*
"Viris mortalibus domitu, et equitatu,
"Alii utique, quam Achilli, quem immortalis peperit mater.
"Verum age mihi hoc dic, et vere narra;
"Ubi nunc huc profectus reliquisti Hectorem, pastorem populorum?
"Ubi vero ei arma jacent Martia? ubi vero ei equi?
"Quomodo item aliorum Troum excubiæque et contubernia?

399 ἀδηκότες] MS. ut 312. 400 τὸν ἐπιμ.] A. 2. 3. J. 414 εἰσὶν] F. A. J. R.

pacto neutiquam constat Temporum ratio.

Ver. 402. Ἵππων Αἰακίδαο] Vide supra ad ver. 322.

Ver. 404. ἀθανάτη] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 406. Πῆ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα,] Vide supra ad ver. 282.

Ver. 407. Πῆ δέ οἱ ἔντεα] Vide *Plutarchum* περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς λόγ. β'. *sub finem*.

Ver. 410. ἀπόπροθεν,] Ita edidit *Barnesius*, ex MS. et ex ver. 209. supra. *Al.* ἀπόπροθι.

Ver. 416. Νόσφιν] Vide supra ad α'. 349.

Ἄσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
Αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
Ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσὶ,
Βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
Νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως,
Οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι οἷσιν ἀνάγκη,
Οἵ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
Ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
Εὕδουσι· Τρωσὶν γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν·
Οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

"Quæque consultent inter se, *narra;* utrumne in animo habeant
"Illic manere secus naves procul, an ad urbem
"Redituri sint, quandoquidem domuerunt scilicet Achivos."
Hunc autem rursus allocutus est Dolon, Eumedis filius;
"Atqui ego tibi hæc valde vere narrabo;
"Hector quidem inter eos qui consiliarii sunt,
"Consilia agitat, divini ad sepulchrum Ili,
"Seorsum a strepitu: excubias vero quas quæris, heros,
"Nullæ certæ tuentur castra, neque custodiunt.
"Quotquot enim Trojanorum ignis *sunt* foci, quibus necesse,
"Hi utique vigilant, excubiasque agere hortantur
"Inter-se: at contra e-multis-locis-convocati socii
"Dormiunt; Trojanis enim permittunt custodias;
"Non enim ipsis liberi prope sedent, neque uxores."
Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses;

416 *βλοίσβου*] R. A. 1. 418 *ὅσσαι μὲν*] MS. Ibid. *τῷ οἷσιν*] superscr. *οἷσιν*] MS. 419 *κελεύονται*] MS. F. A. 1.

Ver. 417. *κεκριμένη*] Vide supra ad *α'*: 309.

Ver. 418. *Ὅσσαι γὰρ Τρώων πυρὸς ἐσχάραι,*] Περὶ τῶν ἐν πεδίῳ πυρῶν νῦν οὐ παιῦσθαι τὸν λόγον, ἀλλὰ βούλεσθαι εἰπεῖν, ὡς ὅσοι Τρῶες αὐθιγενεῖς, καὶ οὐ ξένοι, ἀλλ' ἑστίαν ἔχοντες· ὃ ἐν ἄλλοις περὶ τῶν αὐτῶν φησι, (*β'*. 125.) "Τρῶας μὲν λέξασθαι ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασι." — Τὸ οὖν, "Ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι," δηλοῖ, ὅσσαι Τρώων ἑστίαι. — ὅσοι Τρώων ἐφέστιοι καὶ πολῖται. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 2.

Ver. 425. *ἀπάνευθε;*] Vide supra ad *α'*. 349.

Ver. 427. *ἐγὼ καὶ ταῦτα*] *Al.* *ἐγώ τοι ταῦτα.*

Πῶς γὰρ νῦν, Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
Εὕδουσ', ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
Τοιγὰρ ἐγώ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω·
Πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί·
Πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
Καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί.
'Αλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;
Εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·
'Εν δέ σφιν 'Ρῆσος βασιλεύς, παῖς 'Ηϊονῆος.
Τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον, ἠδὲ μεγίστους·

" At enim quomodo nunc, Trojanis permisti equûm-domitoribus
" Dormiunt, an seorsum? expone mihi, ut sciam."
Huic autem respondit deinde Dolon, Eumedis filius;
" Ego vero tibi etiam hæc valde vere narrabo:
" Ad mare quidem Cares et Pæones curvis-arcubus-armati,
" Et Leleges, et Caucones, nobilesque Pelasgi:
" Ad Thymbram vero obtinent Lycii, Mysique superbi,
" Et Phryges equûm-domitores, et Mæones bellatores-equestres.
" Sed cur me hæc percontamini singula?
" Si enim jam cupitis Trojanorum penetrare in castra,
" Thraces hi seorsum *sunt* novi-advenæ, extremi omnium:
" Inter ipsos autem Rhesus rex, filius Eionei.
" Cujus equidem pulcherrimos equos vidi, atque maximos:

424 πῶς τ' ἄρ νῦν] MS. F. A. J. non male. 438 ἅρματα] MS. 441 ἀνδρεσσι] MS. bene.

Ver. 431. ἱπποκορυσταί.] Vide supra ad β'. 1.

Ver. 435. 'Εν δέ σφιν 'Ρῆσος βασιλεύς,] Vide infra, ver. 474. Virgil.

Nec procul hinc Rhesi niveis tentoria velis:
——— primo quæ prodita somno
Tydides multa vastabat cæde cruentus,
Ardentesque avertit equos in castra ——.'
Æn. I. 473.

Ver. 437. Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.] Virgil.

Qui candore nives anteirent, cursibus auras.
Æn. XII. 84.

—— cursuque pedum prævertere ventos.
Æn. VII. 807.

Singularem autem hic vim habet constructio ista ἀνακόλουθος, et interrupta; " ἵππους, λευκότεροι χιόνος." Sicuti et infra in re eadem, ver. 545. 547. " Ἵππους, — ἀκτίνεσσιν ἐοικότες." De cujusmodi syntaxeos ratione et elegantia, vide supra ad β'. 353. 681. et ad γ'. 211. et ad ζ'. 510. et ad hujus libri ver. 224. item infra ad *Odyss.* μ'. 73. 'Επαινετὸν δὲ, ὅτι κατ' αἰτιατικὴν δυνάμενος εἰπεῖν, " Λευκοτέρους χιόνος," — μετεμόρφωσε τὸν λόγον, θαυμαστικῶς ἀναφωνήσας τὸν ἔπαινον

Λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
Ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
Τεύχεα δὲ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
Ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν ὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
Ἄνδρεσσιν φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
Ἢ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
Ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
Ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἦε καὶ ὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προςέφη κρατερὸς Διομήδης·
Μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
Ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς·
Εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,

"Candidiores *utique sunt* nive, cursu autem ventis pares.
"Currus vero ei auroque et argento scite elaboratus est:
"Arma autem aurea, suspicienda, mirabile visu,
"Venit habens: quæ quidem neutiquam mortalibus convenit
"Viris ferre, sed immortalibus diis.
"At me nunc quidem navibus admovete velocibus,
"Aut me ligatum relinquite hic rigido in vinculo,
"Donec redieritis, et experti fueritis de me,
"Utrum secundum veritatem dixerim vobis, an etiam secus."
Illum autem torve intuens allocutus est fortis Diomedes;
"Ne, quæso, mihi effugium, Dolon, meditere animo,
"Bona quamvis nunciasti, quum venisti manus in nostras:
"Si enim te nunc pretio-accepto-liberaverimus, aut dimiserimus,

442 ἐμὲ μὲν νηυσὶ] Id. 445 Ἦρα κατ'] F. 448 ἀπαγγείλας] Id. ἐμάς] Id.

αὐτῶν. *Schol.* Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι τῷ θαυμασίῳ τῆς ξυνωρίδος, καὶ τὸ σχῆμα τῆς φράσεως συνεξήλλακται. Εἰπεῖν γὰρ δυνάμενος ὁμοιοπτώτως — "λευκοτέρυς," καὶ τῦ μέτρυ ἐπιδεχομένυ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὅμως ὁ ποιητὴς κατὰ πτῶσιν εὐθεῖαν καινῶς ἐσχημάτισεν, ἐξομοιώσας τὸ ξενίζον τῦ λόγυ σχῆμα τῇ καινοπρεπείᾳ τῦ πράγματος, καὶ θαυμαστικῶς τῇ μεταβάσει τῦ σχήματος ἰδίᾳ τὸν τῦ ζεύγυς ἐκφωνήσας ἔπαινον, καὶ συμμεταμορφώσας τὸν λόγον τῷ πράγματι. *Eustath.*

Ver. 438. ἤσκηται·] Vide supra ad α΄. 37.

Ver. 439. πελώρια,] Οὐ κατὰ μέγεθος νῦν, μεγάλα· ἀλλὰ κατὰ τὸ κάλλος, τεράστια. *Schol.*

Ver. 441. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α΄. 398.

Ver. 442. Ἀλλ' ἐμὲ νῦν μὲν νηυσὶ] Ita ex MSS. restituit *Barnesius:* Recte. *Al.* Ἀλλὰ ἐμὲ νῦν νηυσί. Quod est minus venustum. *Clark.* Consentit MS. Lips.

Ver. 445. Ἠὲ κατ' αἶσαν] *Al.* Ἦ ῥα κατ' αἶσαν.

Ver. 447. Μὴ δή μοι φύξιν] Nequaquam vacat istud δή. "*Ne, quæso, mihi effugium,*" *etc.*

Ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίζων·
Εἰ δέ κ' ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
Ἁψάμενος λίσσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
Φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
Καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·
Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·

" Certe et posthac venies celeres ad naves Achivorum,
" Aut speculaturus, aut aperte pugnans:
" Sin autem meis manibus domitus vitam amiseris,
" Non amplius posthac tu nocumentum unquam eris Argivis."
Dixit, et ille quidem eum erat mento manu crassa
Prehenso supplex precaturus: is autem cervicem mediam percussit,
Ense insurgens, et ambos incidit nervos:
Loquentisque adeo illius caput pulveribus mistum est.
Ejus autem viverræ-pelle-munitam galeam a capite detraxerunt,
Et pellem-lupinam, et arcus resilientes, et hastam longam:
Et hæc quidem Minervæ prædatrici nobilis Ulysses
In altum sustulit manu, et precans verbum dixit;

449 γὰρ καὶ] F. 451 ἢ ἐναντίβιον] F. A. J.

Ver. 448. χεῖρας ἐς ἀμάς·] *Al.* χεῖρας ἐμεῖο.

Ver. 451. πολεμίζων·] *Al.* πολεμίξων.

Ver. 457. Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.] " Vide nimiam celerita-" tem salvo pondere, ad quam non potuit " conatus *Maronis* accedere:

" Tum caput orantis nequicquam, et multa
" parantis
" Dicere, deturbat terræ.—— *Æn.* X. 554.

" In quibus mihi visus est (*Virgilius*) gra-" cilior auctore." *Macrob.* lib. V. cap. 13. *Scaliger* e contrario locum hunc *Homeri* vituperans, *Falsum est*, inquit, *a pulmone caput avulsum loqui posse;* Poëtic. lib. V. cap. 3. Quod plane est nodum in scirpo quærere. Hoc enim ait Poëta, caput jam *inter loquendum* fuisse abscissum. Εἰς γῆν ἔπεσεν ἡ κεφαλὴ ἐκείνου, ἀρξαμένου μὲν φωνὴν ἀφιέναι, μήπω δὲ διασαφήσαντος τὸ λεγόμενον. *Eustath.* Γράφεται μὲν, " φθεγγομένη δ' ἄρα τοῦγε κάρη" οὐχ Ὁμηρικὴ δέ ἐστιν ἡ φράσις· οὐ γάρ ἐστι θηλυκῶς ἡ κάρη παρ' Ὁμήρῳ. *Idem.* Meminit et *Aristoteles*, *de partibus Animalium*, lib. III. cap. 10: esse qui hic legerent, φθεγγομένη, non φθεγγομένου.

Ver. 458. κτιδέην κυνέην] Vide supra ad ver. 335.

Ver. 460. 466. Καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι — Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην·] Virgil.

—————— quercum ——
Constituit —, fulgentiaque induit arma
Mezenti ducis exuvias; tibi, magne, tropheum
Bellipotens. ——— *Æn.* XI. 5.

Ver. 461. ἀνέσχεθε χειρὶ,] *Al.* ἀνέσχεν χειρί. *Al.* χερσί.

Ibid. εὐχόμενος] Qua ratione, εὐχόμενος,

Χαῖρε, θεὰ, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ
Πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις
Πέμψον ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας
Θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
Συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους,
Μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
Τὼ δὲ βάτην προτέρω, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα·
Αἶψα δ' ἐπὶ Θρηκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες·
Οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες· ἔντεα δέ σφιν
Καλὰ παρ' αὐτοῖσιν χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον
Τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι·

"Gaude, dea, hisce: te enim primam in Olympo
"Omnium immortalium invocabimus: sed et insuper
"Deduc *nos* ad Thracum virorum equosque et contubernia."
Sic dixit, et *ista* a se in altum sublata
Posuit super myricam: conspicuumque signum apposuit,
Convellens arundines, myricæque late-frondentes ramos;
Ne laterent *eos* redeuntes, celerem per noctem nigram.
Ipsi autem progressi sunt ulterius, perque arma et atrum cruorem:
Statimque ad Thracum virorum ordines pervenerunt euntes:
Illi autem dormiebant labore fatigati, armaque illis
Pulchra juxta ipsos humi jacebant, scite et composite
Triplici-ordine: et ad eorum singulos bijuges equi:

466 δ'] abest a MS. non displicet. 472 αὐτοῖσι] MS. bene.

hic ultimam producat; item, ἀπὸ, ver. 465. et ἀνὰ, ver. 466. vide supra ad αʹ. 51. n. 8.

Ver. 463. ἀθανάτων] Vide supra ad αʹ. 398.

Ibid. ἐπιβωσόμεθ'·] *Al.* ἐπιδωσόμεθ'. *Clark.* Hoc habet etiam MS. Lips. a manu pr. idque interpretatur Schol. ἐπιδόσιων καὶ δώρων ἀξιώσομεν. Sed manus sec. suprascripsit βω, quam lectionem prætulerim et ipse: estque vox Ionica et Homerica pro ἐπιβοησόμεθα. *Ern.*

Ver. 466. μυρίκην·] Usus latinorum a græco deflexit, media in *myrica* producenda. Sed tamen et Homerus producit infra, φʹ. 350. *Ern.*

Ibid. δέελον] Reperit *Barnesius* in uno MS. δῆλον. Ea est glossa, quæ in MS. Urat. supra scripta est.

Ibid. τ' ἔθηκε,] Inter varias lectiones retulit *Barnesius* τίθηκε vel τίθεικε. Quo pacto non constaret Temporum ratio: Vide supra ad αʹ. 37.

Ver. 467. Συμμάρψας] Non *convellens*, sed *confringens*. Confregit leviter arundines, et addidit similiter confractis myricæ frondibus. *Ern.*

Ver. 469. Τὼ δὲ βάτην προτέρω, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα·] Virgil.

—— noctisque per umbram
Castra inimica petunt: ——
—— Passim vino somnoque per herbam
Corpora fusa vident; arrectos littore currus;
Inter lora rotasque viros; simul arma jacere.
Æn. IX. 314.

Ver. 472. Καλὰ] Vide supra ad βʹ. 43.

Ibid. κέκλιτο,] Vide supra ad αʹ. 309. 314.

Ibid. εὖ κατὰ κόσμον] *Composite.* Quod habent versiones, *decore* et *decenter*, rem non attingit.

Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι,
Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
Οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
Ἀλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
Ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λῦ' ἵππους·
Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
Ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
Ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,

Rhesus autem in medio dormiebat: juxtaque ipsum veloces equi,
Ex orbili-ad-currum-fixo extremo, loris ligati erant.
Hunc autem Ulysses prior conspicatus, Diomedi ostendit;
" Is tibi, Diomedes, vir; ii vero tibi equi,
" Quos nobis significavit Dolon, quem occidimus nos.
" Verum age, profer validum robur: neque omnino te oportet
" Stare otiose cum armis; sed solve equos:
" Aut tu viros occide, eruntque curæ mihi equi."
Sic dixit: Illi autem inspiravit robur cæsia-oculis Minerva:
Interficiebatque circumquaque, horumque gemitus ortus est fœdus
Ense percussorum: rubescebatque sanguine terra.
Veluti autem leo pecudibus incustoditis superveniens,

474 Hic versus abest Rom. 476 Ὀδυσσεὺς] A. J. 480 Ἑστᾶναι] MS. 481 ἄναιρε] Id. Ibid. μελήσουσι] MS. edd. vett.

Ver. 474. Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε,] Vide supra, ver. 435. Virgil.

——— qui forte tapetibus altis
Extructus, toto proflabat pectore somnum.
Æn. IX. 325.

Ver. 475. Ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης] Schol. min. ἐπιδιφριάδα faciunt synonymum ἄντυγι, quod placet etiam *Scheffero*. Mihi videtur esse adjectivum, in quo intelligi debeat ἄντυξ. Quid ἄντυξ, supra dictum. *Ern.*

Ver. 476. προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·] Virgil.

—— Prior Hyrtacides sic ore locutus:
Euryale, audendum dextra: nunc ipsa vocat res.
Hac iter est; tu, ne qua manus se attollere nobis
A tergo possit, custodi, et consule longe:
Hæc ego vasta dabo, et lato te limite ducam.
Æn. IX. 319.

Ver. 480 Ἑστάμεναι μέλεον] Vox, μέλεος, vim habet peculiarem. Scholiastes ad *Aristophanem* exponit, μάταιος, ἄθλιος, δυστυχής· ad istum versum,

Ἀλλ' ὦ μέλ' ἐξήλασας ἐμέ γ' ἐκ τῶν ἐμῶν.
Nub. 33.

Clark. Hæc ab h. l. aliena. Schol. Lips. βραδὺν, μελλητὴν, ἐκλελυμένον τὰ μέλη, quæ sunt aptiora. *Ern.*

Αἴγεσιν, ἢ οἴεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ·
Ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,
Ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραςὰς,
Τόνδ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
Τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
Ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
Νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γάρ ἔτ' αὐτῶν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
Τὸν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
Ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέςη
Τὴν νύκτ', Οἰνείδαο πάϊς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.

Capris, vel ovibus, mala machinans irruit:
Sic quidem Thracas viros invadebat Tydei filius,
Donec duodecim interfecisset. At abundans-consiliis Ulysses,
Quemcunque Tydides ense percussisset adstans,
Hunc Ulysses pone prehensum pede extrahebat,
Hæc cogitans animo, ut pulchri-jubis equi
Facile transirent, neque tremerent animo
Supra cadavera gradientes: insueti erant enim adhuc eorum:
Sed quando jam regem assecutus esset Tydei filius,
Hunc decimum-tertium dulci animo privavit,
Suspirantem: malum enim somnium capiti adstitit
Illa nocte, Œnidæ filius, per consilium Minervæ.

485 ἐπ' ἐλθὼν] A. J. R. 486 Ὀίεσι] Fl. Ibid. ἀνορούσῃ] A. J. 488 δυω-καὶ δέκα] MS. 490 Ὀδυσσεὺς] F. ut 498. ubi sic etiam A. J.

Ver. 481. Ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσιν δέ μοι ἵπποι.] Exscripsit Euripides,

Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρήκιον λεὼν·
Ἢ μοὶ πάρεσχε, σοὶ δὲ χρὴ πώλων μέλειν.
Rhes. 622.

Ver. 482. τῷ δ' ἔμπνευσε μένος] Καὶ περὶ τὰς μάχας τὸ παθητικὸν, καὶ τὸ ἐνθουσιῶδες ἀνυπόςατόν ἐςι καὶ ἀήττητον. Ὃ καὶ τοὺς Θεοὺς Ὅμηρος ἐμποιεῖν φησὶ τοῖς ἀνθρώποις, (ὡς εἰπὼν, "— ἔμπνευσε μένος,") — καθάπερ ὅρμημα τῷ λογισμῷ καὶ ὄχημα τὸ πάθος προςτιθέντας. *Plutarch. de virtute morali, sub finem.*

Ibid. γλαυκῶπις] Vide supra ad α'. 206.

Ver. 484. ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.]

——— atro tepefacta cruore
Terra torique madent. ——— *Æn.* IX. 333.

Ver. 485. Ὡς δὲ λέων] Virgil.

Impastus ceu plena leo per ovilia turbans,
(Suadet enim vesana fames,) manditque trahitque
Molle pecus, mutumque metu; fremit ore cruento:
Nec minor Euryali cædes; incensus et ipse
Perfurit, ac multam in medio sine nomine plebem, *etc.* *Æn.* IX. 339.

Ver. 490. Τόνδ' Ὀδυσεὺς] Ita editi. Sed et ferri possit, Τὸν δ' Ὀδυσεύς· Ut sit "*Hunc utique*," vel, "*Hunc dein*" *Ulysses, etc.* Vide supra ad α'. 57.

Ver. 493. ἀήθεσσον] *Al.* ἀήθεσκον.

Τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους·
Σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
Τόξῳ ἐπιπλήσσων· ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
Ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
Ῥοίζησεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
Αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅ, τι κύντερον ἔρδοι·
Ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν, ὅθι ποικίλα τεύχε' ἔκειτο,
Ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας·
Ἦ ἔτι τῶν πλεόνων Θρηκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
Ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
Νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ,

Interea autem fortis Ulysses solvebat solidos-ungulis equos:
Colligavitque loris, et eduxit e turba,
Arcu percutiens, quia non scuticam splendidam
Varia ex sella-*currus* cogitarat manibus sumere:
Sibilavit autem dein, significans Diomedi nobili.
At is anxie *secum* cogitabat manens, quid audacius patraret;
An ipse currum prehensum, ubi varia arma jacebant,
Temone extraheret, exportaretve in altum sublatum;
An *potius* adhuc plurium Thracum animam eriperet.
Dum ille hæc volvebat mente, interim Minerva
Prope adstans allocuta est Diomedem nobilem;
" Reditûs jam memento, magnanimi Tydei fili,

498 ἄρ'] abest MS. 502 πιφαύσκον] MS. 503 Κύντατον] Fl. A. 1. 513 ἐπιβήσειτο] F. A. J. 515 ἀλαοσκοπιὴν] R. Ibid. ἔχεν] A. R.

Ver. 494. 498. Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο —, λύε μώνυχας ἵππους·] Virgil.

Jamque ad Messapi socios tendebat, ubi ——,
——————— religatos rite videbat
Carpere gramen equos. —— *Æn*. IX. 351.

Ver. 497. Οἰνείδαο παῖς,] Schol. min. Ὁ Διομήδης, Οἰνέως ἔγγονος. Τυδεὺς γὰρ ἦν υἱὸς Οἰνέως.

Ver. 498. Τόφρα δ' ἄρ'] Ineptissime hic *Barnesius*, " Τοφρὰδ' (inquit) *scribo*, pro " *τόφρα δὲ; quod, δὲ, παρέλκον sit.*" Vide supra ad γ'. 200. et ad θ'. 160.

Ver. 505. ἢ ἐκφέροι] *Al*. ἠὲ ἐκφέροι.

Ver. 507. Ἕως ὁ ταῦθ'] Vide supra ad α'. 193.

Ibid. τόφρα δ'] Vide supra ad α'. 57. Male et hic *Barnesius*, τοφρὰδ'. Id quod non fert linguæ Græcæ ratio.

Ibid. Ἀθήνη] *Cogitatum* scilicet, sive *consilium prudentius*. Vide supra ad α'. 194. ad β'. 169. et ad γ'. 92.

Ver. 509. Νόστου δὴ μνῆσαι,] Nequaquam vacat istud, δή. " *Reditûs jam, quæso,* " *memineris.*" Vide supra ad β'. 158. Virgil.

—— breviter cum talia Nisus,
(Sensit enim nimia cæde atque cupidine ferri;)
Absistamus, ait; nam lux inimica propinquat:
Pœnarum exhaustum satis est. ——
Æn. IX. 353.

Ver. 515. 518. Οὐδ' ἀλαοσκοπίην — Ἀ-

Νῆας ἔπι γλαφυρὰς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς·
Μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσιν θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ συνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
Καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσατο· κόπτε δ' Ὀδυσσεὺς
Τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων·
Ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν,
Τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσατο πουλὺν ὅμιλον·
Ὦρσεν δὲ Θρηκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν· ὁ δ' ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
Ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ' ἕστασαν ὠκέες ἵπποι,
Ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,

" Naves ad cavas, ne et fugatus venias;
" Ne forte quis etiam Trojanos excitet deus alius."
Sic dixit: Ille vero sensit deæ vocem locutæ;
Confestimque equos conscendit: Verberabat autem Ulysses
Arcu; hique volabant celeres ad naves Achivorum.
Neque *vero* cæcam-speculationem habebat argenteum-arcum-gerens Apollo;
Simul autem ut vidit Minervam Tydei filium comitantem,
Ei irascens Trojanorum ingressus est ingentem exercitum;
Excitavitque Thracum consiliarium Hippocoontem,
Rhesi consobrinum fortem: Hic vero e somno exiliens,
Ut vidit locum vacuum, ubi steterunt veloces equi,
Virosque palpitantes inter fœdas strages,

517 κατεδύσετο] MS. F. A. J. 518 Θρηΐκων] A. 1. R. Ibid. ὦρσε] MS. Ibid. ἱπποκόοντα] Id. 520 ἔρημον] MS. edd. vett. præter Rom.

πόλλων·—Ὦρσεν δὲ—Ἱπποκόωντα,] Virgil.

> At non hæc nullis ——
> Observans oculis, summo sedet altus Olympo:
> Tyrrhenum genitor Tarchontem in prælia sæva
> Suscitat, et stimulis haud mollibus incitat iras.
> Æn. XI. 725.

Ibid. Ἀπόλλων·] Παρουσία ἡλίου. *Eustath.* " *Lux inimica propinquans.*" *Clark.* Interpunctio h. l. est e Barnesiana. Vett. edd. comma tantum habent post Ἀπόλλων et sententiam finiunt in ὅμιλον. Melius MS. Lips. qui et ipse comma ponit post Ἀπόλλων, sed sententiam finit in versu altero. *Ern.*

Ver. 517. κατεδύσατο] *Vulgg.* κατεδύσατο. Quod nihil opus; ut recte monuit *Barnesius:* Nam antepenultimam natura producit. *Al.* κατέδυσετο: De quo, vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 520. ἐρῆμον,] Ita Veteres, teste *Eustathio.* *Al.* ἔρημον. Sed hoc leviculum est. *Clark.* Adde Etym. M. in h. v. qui sic esse apud Homerum tradit. *Ern.*

Ibid. ἕστασαν] Vide infra ad μ'. 55.

Ver. 523. κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς] Virgil.

> Nec minor in castris luctus, Rhamnete reperto
> Exangui, et primis una tot cæde peremptis,
> Serranoque Numaque; ingens concursus ad ipsa

Ὤιμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
Θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
Ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε, Διῒ φίλος, ὠκέας ἵππους·
Τυδείδης δὲ χαμᾶζε θορὼν, ἔναρα βροτόεντα
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσατο δ' ἵππων·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ψεύσομαι, ἦ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός·

Tum vero ejulavitque, carumque voce-ciebat sodalem:
Troum autem clangorque et immensus ortus est tumultus
Concursantium simul; spectabantque admirabundi ardua facinora,
Quibus viri patratis redierant cavas ad naves.
Illi vero cum eo pervenissent, ubi speculatorem Hectoris occiderant,
Tunc Ulysses quidem cohibuit, Jovi carus, veloces equos:
Tydides vero in-terram desiliens, spolia cruenta
In manibus Ulyssi posuit; conscenditque equos:
Tumque percussit equos, ii autem non inviti volabant
Naves ad cavas: illac enim *ire* gratum erat animo.
Nestor autem primus sonitum audiit, dixitque;
" O amici, Argivorum ductores et principes,
" Mentiar, an verum dicam? jubet autem me animus:

524 ἄμυδις] F. 528 θορῶν] F. A. 1. 529 ἐπεβήσετο] MS. F. A. J. 534 ἐτήτυμον] F. A. 1.

Corpora, seminecesque viros, tepidaque recentem
Cæde locum, et plenos spumanti sanguine rivos.
Æn. IX. 452.

Ver. 527. Διῒ φίλος,] Qua ratione, Διῒ, hic ultimam producat; item ἔτυμον, ver. 534. et ἶσος, ver. 540. vide supra ad α'. 51.

Ver. 529. ἐπεβήσατο δ' ἵππων· Μάστιξεν δ' ἵππους,] *Barnesius* in uno MS. reperit, Μάστιξεν δ' Ὀδυσεύς. Quod non est prorsus inconcinnum: Ne adeo vox, ἵππους, repetatur. *Clark*. Immo hæc lectio orta est e glossa, qua etiam in MS. Lips. adscripta est: ὁ Ὀδυσσεὺς ἵππους. *Ern*.

Ver. 534. Ψεύσομαι, ἦ ἔτυμον ἐρέω;] Virgil.

Credimus? an, qui amant, ipsi sibi somnia fingunt? *Eclog*. VIII. 108.

Ver. 537. ἐλασαίατο — ἵππους.] Versio *Wetsteniana* in plerisque elegans, pessime hoc in loco, — "*equos Agerent*." Quæ et alia res est, et sententiam prorsus enecat, Hoc enim ait, Nestor: "*Utinam* "*sonitus, quem audio, sit Ulyssis et Dio-* "*medis, qui huc jam equos agant*." *Clark*. Nempe verus usus temporum etiam in lingua latina vulgo ignoratur, sequentibus prope omnibus vitiosam rationem

Ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει·
Αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
Ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
Ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μήτι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί·
Καί ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρέντες
Δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τίς σφῶε πόρεν θεὸς ἀντιβολήσας;
Αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.

" *Utique* equorum me pedibus-velocium circum sonitus aures ferit:
" Utinam sane Ulyssesque et fortissimus Diomedes
" Huc protinus a Trojanis agant solidos-ungulis equos.
" Sed graviter timeo mente, ne quid passi sint *humanitus*
" Argivorum illi fortissimi a Trojanorum turba."
Nondum totus dictus erat sermo, quum advenerunt ipsi;
Et illi quidem descenderunt in terram: hi vero gavisi
Dextris salutabant, verbisque blandis.
Primus autem interrogabat Gerenius eques Nestor;
" Dic age mihi, o laudatissime Ulysse, ingens gloria Achivorum,
" Quomodo hos equos ceperitis: *an* quia penetraveritis in castra
" Trojanorum? an aliquis illos præbuit deus obvius?
" *Utique* perquam radiis similes *sunt* solis.

539 ὀρυγμαδοῦ] F. A. J. 542 δεξιῇς] F. A. J. ἔπεσι] MS. 544 Ὀδυσσεῦ] F. A. J. 545 ὅπως] MS.

linguarum vernacularum seu vivarum, quæ sunt in hac parte vitiosæ. *Ern.*

Ver. 538. αἰνῶς δείδοικα —, μήτι] Virgil.

Quam metui, nequid. —— ! *Æn.* VI. 694.

Ver. 540. Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος,] Virgil.

Vix ea fatus erat, cum ——
Æn. I. 590. II. 323. III. 90.

Ver. 542. Δεξιῇ ἠσπάζοντο,] *Al.* Δεξιῇ τ' ἠσπάζοντο. Pronunciando videlicet Δεξιῇ τ'.

Ver. 543. ἱππότα] Vide supra ad αʹ. 175.

Ver. 544. Εἴπ' ἄγε] Ὀρθῶς ὁ Νέστωρ, τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Ὀδυσσέως ἐπιστάμενος, " Εἴπ' " ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ (φησι,) μέγα " κῦδος Ἀχαιῶν, Πῶς δὴ τούσδ' ἵππους λάβετον;" Ἄχθονται γὰρ τοῖς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι, καὶ τὰς ἑαυτῶν εὐτυχίας διέξιοῦσιν, ἂν μὴ κελεύσῃ ἄλλος τις τῶν παρόντων, καὶ ἀναγκαζόμενοι λέγωσι. *Plutarch. Symposiac.* lib. II. Probl. 1. Ubi notandum, quod hodie scriptum est, Ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον, legisse *Plutarchum* interrogative, Πῶς δὴ τούσδ' ἵππους λάβετον. Quod nihilo minus est venustum.

Ver. 547. ἐοικότες] De hujus loci constructione elegantiori, vide supra ad ver. 437.

Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, ὐδέ τι φημὶ
Μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέρων περ ἐὼν πολεμιςής·
'Αλλ' ὔπω τοίυς ἵππυς ἴδον, ὐδ' ἐνόησα,
'Αλλά τιν' ὔμμ' οΐω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα·
'Αμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
Κύρη τ' Αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπις 'Αθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσ- [σεύς·
Ὦ Νέςορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος 'Αχαιῶν,
'Ρεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας, ἠέ περ οἵδε,
Ἵππυς δωρήσαιτ', ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·
Ἵπποι δ' οἵδε, γεραιὲ, νεήλυδες, ὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
Ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρυς δυοκαίδεκα πάντας ἀρίςυς·
Τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,

" Semper equidem Trojanis immisceor, neque omnino aio
" Manere *me* apud naves, senex licet sim bellator:
" Attamen nondum tales equos vidi, neque animadverti,
" Sed aliquem vobis puto dedisse deum obvium factum:
" Ambos enim vos diligit nubes-cogens Jupiter,
" Filiaque Ægiochi Jovis, cæsia-oculis Minerva."
Hunc autem respondens allocutus est consiliis-abundans Ulysses;
" O Nestor Neleide, ingens gloria Achivorum;
" Facile deus quidem volens etiam meliores, quam *sunt* hi,
" Equos donaverit, quoniam multo potentiores sunt *Dii:*
" Equi autem hi, senex, nuper-advenerunt, de quibus quæris,
" Threicii: nempe ipsorum regem strenuus Diomedes
" Occidit, juxtaque socios duodecim omnes principes:
" Decimum tertium *autem* speculatorem interfecimus prope naves,

556 Γε θέλων] MS. 560 ἑταίρυς] F. A. J.

Ver. 548. Αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι,] Quam hæc *Nestoris* personam deceant, vide supra ad α'. 249. 260.

Ver. 551. ἀντιάσαντα·] Vide supra ad α'. 67.

Ver. 552. νεφεληγερέτα Ζεὺς,] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 557. ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν·] Πολὺ φέρτεροι θεοί εἰσιν. *Eustath. Barnesius* ex MS. edidit, πολὺ φέρτερός ἐςιν. Alii ad *equos* hoc referunt: Minus apte.

Ver. 559. ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης Ἔκτανε,] 'Ο Διομήδης (supra, ver. 243.) " Πῶς " ἂν ἔπειτ' 'Οδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;" Κἀκεῖνος αὖ πάλιν ἀνταποδίδωσιν οἰκείως τὸν ἔπαινον·—" τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομή- " δης Ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρυς δυοκαίδεκα πάν- " τας ἀρίςυς." Αὕτη γὰρ ἡ πρὸς τὺς φίλυς ὕφεσις ὐχ ἧττον ἐπικοσμεῖ τῶν ἐπαινυμένων τὺς ἐπαινῦντας. *Plutarch.* πολιτικὰ παραγγέλμ.

Ver. 560. δυοκαίδεκα πάντας ἀρίςυς·]

[redacted]

Τόν ῥα διοπτῆρα στρατῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππες,
Καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
Ἵππες μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
Φάτνῃ ἔφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
Ἕστασαν ὠκύποδες, μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες·
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
Θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ·
Αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
Ἐσβάντες, κνήμας τε, ἰδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρές.
Αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
Νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,

" Quem scilicet ut explorator exercitus esset nostri
" Hector miserat et alii Trojani illustres."
Sic fatus, fossam transcendere fecit solidos-ungulis equos,
Gaudio exultans; unaque cæteri ibant gaudentes Achivi.
Quum autem ad Tydidæ tentorium bene-structum pervenissent,
Equos quidem alligarunt scite-sectis loris
Præsepe ad equinum; ubi videlicet Diomedis equi
Stabant veloces-pedibus, dulce triticum edentes;
Navis autem in puppi spolia cruenta Dolonis
Posuit Ulysses, dum sacrum parare possent Minervæ:
Ipsi interea sudorem multum abluebant mari
Ingressi; cruraque, et cervicem, circumque femora.
Verum postquam ipsis unda maris sudorem multum
Abluisset a corpore, et recreati essent suo corde,

566 Εὔτυκτον] MS. 567 ἐϋτμήτησιν ἱμᾶσι] MS. ν in ultima syllaba eraso, at F. A. J. R. ἱμᾶσιν. 571 ἱερὸν] MS. 573 ἐμβάντες] A. J. R.

Non pauciores quam duodecim. Quod Latini dicunt, *duodecim ipsos.* Ut, apud Ciceronem, "*decem ipsos dies,*" et, "*an-*" *nis 73 ipsis.*" Similiter infra, σ'. 373. — τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν. Ubi stultissime Scholiastes, περισσὸν (*inquit*) τὸ Πάντας· cum e contrario in ista voce vis omnis sententiæ consistat; *tripodas uno eodemque tempore non minus viginti fabricabatur.* Rursum σ'. 470. Φῦσαι ἐείκοσι πᾶσαι ἐφύσων. Ubi *Barnesius* inepte id vertit Anglice, "*Twenty in All;*" quod erat scilicet vertendum "*Twenty at once.*" Item, τ'. 247. Χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα· *decem ipsa talenta,* vel, *talenta non minus decem.* Ubi *Dionysii Halicarnassensis,* viri eruditissimi, negligentiam satis mirari non possum; qui hoc, Πλεονασμὸν appellat διὰ τὸ μέτρον lib. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 8. Iterum, *Odyss.* ί. 204. Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν. Et *Odyss.* ω'. 60. Μῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι.

Ver. 563. Ἕκτωρ τε — καὶ ἄλλοι Τρῶες

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ῬΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Λ'.

Ἐπιγραφαί.

Ἀγαμέμνονος ἀριστεία.

Ἄλλως.

Λάμβδα ἐνὶ προμάχοισι μέγη βασιλεὺς Ἀγαμέμνων.

Ἄλλως.

Λάμβδα δ', Ἀριστῆας Δαναῶν βάλον Ἕκτορος ἄνδρες.

ἨΩ͂Σ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
Ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν·
Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,

AURORA autem e lectis, a pulchro Tithono
Surgebat, ut immortalibus lucem ferret atque mortalibus:
Jupiter vero *deam* Discordiam misit celeres ad naves Achivorum
Luctuosam, belli signum in manibus gestantem:
Stetit autem *ea* in Ulyssis ingenti navi nigra,

2 Φέρη] MS.

Ver. 1. Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων — Τιθωνοῖο] Virgil.

Tithoni croceum linquens aurora cubile.

Georgic. I. 447 *Æn.* IV. 585.

Vide supra ad α'. 477.

Ver. 2. Ὤρνυθ',] Vide supra ad γ'. 260.

Ibid. ἀθανάτοισι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 8. τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἔϊσας] Vide supra ad θ'. 225.

Ibid. νῆας ἔϊσας] Vide supra ad α'. 306.

Ver. 10. ἤϋσε θεὰ μέγα τι,] Clamor militum ad pugnam exeuntium, μεγαλοπρεπῶς. Infra ver. 50. ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ'.

Ibid. μέγα τι, δεινόν τι,] Qua ratione,

Ἡ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
Ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
Ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
Εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
Ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε, δεινόν τε,
Ὄρθι' Ἀχαιοῖσιν, μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
Καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι·
Τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
Καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
Δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
Τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.

Quæ in medio erat; ut vox exaudiri posset in utramque partem,
Et ad Ajacis tentoria Telamonii,
Et ad Achillis: qui *duo* utique ad extremas partes naves æquales
Subduxerant, virtute freti et robore manuum:
Illic stans clamavit dea altumque horrendumque,
Intentissima-voce Achivis, magnumque robur immisit cuique
In cor, ut indesinenter bellarent et pugnarent:
His autem statim bellum dulcius factum est, quam redire
In navibus cavis dilectam in patriam terram.
Atrides porro clamavit, et accingi jussit
Argivos; ipse quoque induit splendidum æs.
Ocreas quidem primum circa tibias posuit
Pulchras, argenteis fibulis apte-junctas:
Tum deinde thoracem circa pectora induebat,
Quem olim ei Cinyras dedit, hospitale munus ut esset.

11 Ἀχαιοῖσι] Id. recte. 12 ἄληκτον] Id. 15 Ζώννυσθαι] R. 16 ἐδύσατο] A. R. J. T.

τι hic producatur; vide supra ad αʹ. 51.

Ver. 11. Ὄρθι' Ἀχαιοῖσιν,]

Ὅτι δὴ παρέκυψε Χαῖρις ἐπὶ τὸν ὄρθιον.
Aristophan. Acharn. ver. 16.

Quem ad locum Scholiastes; Ὁ δὲ Ὄρθιος αὐλητικὸς νόμος, οὕτω καλούμενος, διὰ τὸ εἶναι εὔτονος, καὶ ἀνάτασιν ἔχειν. *Clark.* Unde Gellius XVI. 19. verba Herodoti de Arione, canente τὸν ὄρθιον, interpretatur *carmen quod Orthium vocant voce sublatissima cantavit. Ern.*

Ibid. μέγα δὲ σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ] Vide supra ad βʹ. 451.

Ver. 15. Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, — ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο] Virgil.

Turnus in arma viros, armis circumdatus ipse

Πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
Τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆϊ.
Τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
Δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
Κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τρεῖς, ἑκάτερθ' ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
Ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισιν βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
Χρύσειοι πάμφαινον· αὐτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
Ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
Ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα θοῦριν,
Καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
Ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο

Audiebatur enim ad-Cyprum-usque magna fama, quod Achivi
Ad Trojam navibus navigaturi essent:
Quamobrem ei hunc dedit, gratificans regi.
Ac hujus quidem decem virgæ erant nigri cyani,
Duodecim autem auri, et viginti stanni:
Cærulei item dracones surgebant ad collum
Tres, ab utraque parte iridibus similes, quas utique Saturnius
In nube fixit, signum articulate-loquentibus hominibus.
Circa humeros dein jecit ensem: in eo vero clavi
Aurei collucebant: at circum vagina erat
Argentea, aureis loris apta.
Sustulit autem totum-hominem-operiens, varium scutum, validum,
Pulchrum, circum quod orbes decem ærei erant;
Inque eo umbones erat viginti, ex stanno

18 ἀργυρέοις] MS. 22 ἀναπλείσθαι] Fl. 27 ἴρισιν] MS. 29 ὤμοισι] MS. bene. 33 περὶ] F.

Suscitat; æratasque acies in prælia cogit
Quisque suas, variisque acuunt rumoribus iras.
Æn. IX. 462.

Ibid. ἄνωγεν] Non a præterito, quod vocant, ἄνωγα· sed ab aoristo, ἄνωγον. Vide supra ad θ'. 322. et ad α'. 37.

Ver. 16. ἐδύσατο] *Al.* ἐδύσσατο. Male: Ut recte notavit *Barnesius.* Nam ἐδύσατο antepenultimam natura producit. *Al.* ἐδύσετο: De quo vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ibid. νώροπα χαλκόν.] Vide supra ad β'. 578. *Clark.* Verte. *Splendida arma. Ern.*

Ver. 18. Καλὰς,] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 26. προτὶ] *Al.* ποτὶ. Quod et ferri possit.

Ver. 31. Ἀργύρεον, χρυσέοισιν] Pronunciabatur χρυσοῖσιν. Prima enim nulla potest licentia corripi.

Ver. 33. Καλὴν,] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 35. ἦσαν] *Barnesius* legendum existimat, ἴος, *unus.* Quæ neque Home-

Λευκοὶ, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐςεφάνωτο
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε, Φόβος τε.
Τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
Τρεῖς ἀμφιςεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον,
Ἵππεριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,
Ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν ὐρανὸν εἴσω
Λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
Τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαςος
Ἵππυς εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·

Candidi, et in mediis erat unus ex nigro cyano.
In eo autem Gorgon trux-oculis adornata erat
Horrendum aspiciens, et circum Terrorque, et Fuga.
Ex eo autem argenteum lorum erat: et supra istud
Cæruleus sinuabatur draco, capitaque ei erant
Tria in-orbem-curvata, una cervice enata.
Capiti vero clavis-utrimque-ornatam galeam imposuit, quatuor-conos-habentem,
Setis-equinis-comantem: horrendum autem crista desuper nutabat.
Sumpsit dein validas hastas duas, munitas ære,
Acutas: longe autem æs ab ipsis *ad* cœlum usque
Splendebat: insuperque sonitum ediderunt Minervaque et Juno,
Honorantes regem divitis-auro Mycenes.
Aurigæ tum porro suo præcipiebat unusquisque
Equos bene ex ordine tenere illic ad fossam:

42 ἵνευν] F. A. R. J. male. 43 δῦρε] R. 44 αὐτὸ σφιν] T. 48 τάφρον] F. A. J.

rica vox est, et multo etiam elegantius reticetur.

Ver. 36. Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐςεφάνωτο] Non sine magno artificio, producta hic, etiam extra cæsuram, syllaba brevi, versus ipse videtur quasi *diriguisse*. Vide supra ad α'. 342. et ad γ'. 363. et infra ad μ'. 208. Ὅταν δὲ — φοβερὰν — ὄψιν εἰσάγῃ, τῶν τε φωνηέντων ἐ τὰ κράτιστα θήσει, ἀλλὰ τῶν ψοφωδῶν ἢ ἀφώνων τὰ δυσεκφορώτατα λήψεται, καὶ κατασκευάσει τούτοις τὰς συλλαβάς· Οἷά ἐςι ταυτὶ·

Τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐςεφάνωτο,
Δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε Φόβος τε.
Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, §. 16.

Ver. 37. περὶ δὲ Δεῖμός τε,] Qua ratione, δὲ, hic producatur; item ultima in κυάνεος, ver. 39. et in ἀμφιςεφέες, ver. 40. et θεὸς, ver. 58. vide supra ad α'. 51.

Ver. 40. ἀμφιςεφέες,] *Al.* ἀμφιςρεφέες.

Ver. 48. ἐπὶ τάφρῳ·] *Al.* ἐπὶ τάφρον.

Ver. 49. σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες Ῥώοντ'] Istud Σὺν τεύχεσι, propter adjunctam *præpositionem*, non refertur ad θωρηχθέν-

Αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό.
Φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·
Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλε
Πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς ἄϊδι προϊάψειν.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ, θεὸς ὣς, τίετο δήμῳ·
Τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,

Ipsi vero pedibus, cum armis, armati
Alacres-ruebant: immensus vero clamor ortus est auroram ante.
Priores autem venerunt cum equitibus ad fossam instructi;
Equites vero paululum post sequebantur; inter eos autem tumultum
Concitavit perniciosum Saturnius, et ex alto demisit rores
Sanguine madidos ex æthere, quod esset
Multa fortia capita orco præmature missurus.
Troes vero ex-altera-parte *aciem instruebant* super tumulo campi,
Hectoremque circa magnum, et eximium Polydamantem,
Æneamque, qui inter Trojanos, deus veluti, honorabatur a populo;
Tresque Antenoridas, Polybum, et Agenora nobilem,

53 *αἱέρσας*] MS. ἐέρσας R. 54 *ἔμελλεν*] F. A. J. R. male. 57 *Πουλυδ.*] MS. F. A. J. 61 *πάντοσ' ἐΐσην*] F. A. 1. quod prætulerim.

τες, (vide ε'. 737. et θ'. 376. 388.) sed ad ῥώοντο. Quemadmodum et latine dicitur, *armis armari*, non *cum armis armari*; e contrario, *cum armis hostem aggredi*, recte dicitur. Vide supra ad α'. 528. 529. et ad θ'. 530.

Ver. 51. Φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες· Ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον] Sententia est; Progrediebatur exercitus eo ordine, ut priores ad fossam starent instructi pedites; equites, e curribus pugnaturi, parvo interjecto sequerentur intervallo. Fieri quoque potest ut istud, φθὰν, comparate ad Trojanos usurpetur: Prius scilicet ad fossam Achivi erant instructi ad defendendum, quam ad oppugnandum aggrederentur Trojani. *Barnesius* omnino legendum contendit, φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων. Quod tamen nullo modo ferri potest. Nam *primo*, μέγα φθάνειν, ut opinor, non satis græce dicitur: Quod si recte diceretur, non tamen apte conveniret cum eo quod sequitur, ὀλίγον μετεκίαθον. *Deinde:* constructio ista, φθάνειν ἱππήων, Homerum non sapit. Adhibet enim Poëta vocem φθάνειν, absolute, multis in locis: Cum accusativo semel, φ'. 262. — φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα. Cum genitivo autem nusquam conjungit: Nam in isto, π'. 322. — τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης Ἔφθη ὀρεξάμενος, vocula τοῦ refertur non ad ἔφθη, sed ad ὀρεξάμενος. Quod si recte dici potuisset, φθὰν δὲ ἱππήων· attamen multo aptius scriberetur, φθὰν δὲ μὲν ἱππήων, quam φθὰν δὲ μέγ' ἱππήων, propter sequens istud ὀλίγον. *Deniquè*, quod voluit Scholiastes, μέγα κοσμηθέντες, neque græce (credo) dicitur; neque (si di-

'Ηΐθεόν τ' 'Ακάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην.
Οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
Παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα·
Ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
Ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
Λάμφ', ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς Αἰγιόχοιο.
Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν
'Ογμὸν ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν,
Πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·
Ὣς Τρῶες καὶ 'Αχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες

Juvenemque Acamanta, similem immortalibus:
Hector vero inter primos ferebat clypeum undique æqualem.
Qualis autem ex nubibus apparet exitialis stella,
Aliquando collucens, interdum vero subit nubes opacas:
Sic Hector modo quidem inter primos apparebat,
Modo autem inter extremos, imperans: Totus vero ære
Splendebat, veluti fulgur patris Jovis Ægiochi.
Quemadmodum autem messores oppositi invicem
Segetes metendo obviam-festinant, viri locupletis per arvum,
Tritici, vel hordei; manipuli vero crebri cadunt;
Sic Trojani et Achivi in se invicem insilientes

63 ὅτε] F. A. J. recte. tota oratio plene foret ὅτε παμφαίνων, ὅτε δ' αὖτις ἔδυ. ita statim ὅτε — ἄλλοτε, Schol. interpretatur ἐσθ' ὅτε. 64 φάνασκεν] F. A. R. 70 θορῶντες] F. J. A. R.

ei potuisset) istiusmodi verborum transpositionem, aut græcæ, aut ullius (ut opinor) fert linguæ ratio.

Ver. 53. ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας Αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος,] Virgil.

———— fragor intonat ingens:
Arma inter nubem, cœli in regione serena,
Per sudum *rutilare* vident, et pulsa tonare.
Æn. VIII. 527.

Ver. 55. Προϊάψειν.] Vide ad Il. α'. 3. *Ern.*

Ver. 60. ἀθανάτοισιν·] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 62. Οἷος δ' — ἀστὴρ,] Vide supra ε'. 4. et infra, χ'. 26. et 317.

'Ως κἀμ' ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἄπο
Δεδορκότ' ἐχθροῖς, ἄστρον ὣς, λάμψειν ἔτι.
Sophocl. Electr. 64.

———— ipse agmine Pallas
In medio, chlamyde et pictis conspectus in armis:
Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer unda,
Quem Venus ante alios astrorum diligit ignes,
Extulit os sacrum cœlo.—— Æn. VIII. 587.

Singularis autem apud *Homerum* hujus imaginis pulchritudo, eo quod *Hectorem* ubique summa cum agilitate inter suos *ex intervallis* exhibeat *interlucentem*.

Ver. 67. Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες] Mire placuisse *Alexandro Magno* hosce quinque versiculos, refert *Dio. Orat.* I.

Ver. 68. 'Ογμὸν] Ὄγμον scribendum docet *Eustathius*, sicuti ὄκνος, ὄμβρος, ὄρσος, ὄρθρος, ὄρφνος, ὄλβος. Sed hoc leviculum.

Ibid. ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς] Qua ratione, ἐλαύνωσιν, hic ultimam producat; item ἐνὶ,

Δῄουν· οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
Ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα·
Οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
Οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφιν πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο· ἧχι ἑκάστῳ
Δώματα καλὰ τέτυκτο, κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο·
Πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
Οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
Τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τε.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,

Cædebant; neutrique recordabantur perniciosæ fugæ:
Æqualia autem in pugna capita ferebant: ipsi vero, lupi veluti,
Ruebant: Discordia utique gaudebat luctuosa aspiciens:
Sola enim deorum aderat pugnantibus:
At alii non ipsis aderant dii, sed quieti
Suis in ædibus sedebant; ubi singulis
Domus pulchræ ædificatæ erant, per juga Olympi:
Omnes autem accusabant atras-nubes-cogentem Saturnium,
Eo quod Trojanis volebat gloriam præbere.
Atque eorum sane nullam-habebat-rationem pater: sed, secedens,
Ab aliis seorsum sedebat, gloria exultans,
Inspiciens Trojanorumque urbem et naves Achivorum,
Ærisque fulgorem, interimentesque, intereuntesque.
Ac quamdiu quidem tempus matutinum erat et crescebat sacra dies,

76 σφῶϊν] MS. 86 ὡπλίσατο] F. A. J. T. ibid. τις post δρυτόμος abest a Fl. A. J. et friget sane hoc loco: versusque nihilo minus constat,

ver. 76. vide supra ad α'. 51. *Clark*. Omnes autem libri hic habent ν, sine quo nihilo minus longa foret syllaba, credo ad vitandum histum, qui in cæsura paulo durior est. *Ern.*

Ibid. ἄραρον,] Vide supra ad ζ'. 142.

Ver. 70. ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες Δήουν·] Virgil.

—— cædebant pariter, pariterque ruebant
Victores victique; neque his fuga nota, neque illis. *Æn.* X. 756.

Ver. 72. οἱ δὲ, λύκοι ὣς,] Virg.

—— inde, lupi ceu. —— *Æn.* II. 355.

Ver. 73. Θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε] Virg.

—— sævit medio in certamine Mavors, —
Et scissa gaudens vadit *Discordia* palla.
Æn. VIII. 700.

Ver. 76. καθήατο·] *Al.* καθείατο. *Clark.* Enimvero alibi Clarkius edidit καθείατο, ubi alii καθήατο. Itaque et hic edi debebat, ut placebat Barnesio, qui sic in duobus MSS. reperit. *Ern.*

Ver. 77. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
Ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δόρπον
Οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
Τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἅδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
Σίτε τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
Τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
Κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ ςίχας· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
Πρῶτος ὄρουσ'· ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
Αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
Ἤ τοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔςη·
Τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
Νύξ', οὐδὲ ςεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
Ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀςέου, ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.

Tamdiu valde utroque tela attingebant, cadebatque populus:
Quo tempore vero lignator apparat prandium
Montis in saltibus, postquam satiavit manus
Cædendo arbores altas, satietasque ejus cepit animum,
Cibique dulcis circum præcordia desiderium occupat:
Tunc sua virtute Danai perfregerunt phalangas,
Adhortatione-facta sociis per ordines: Agamemnon vero
Primus exiliit; interfecitque virum Bianorem, pastorem populorum,
Ipsum, deinde vero et socium Oïleum agitatorem-equorum.
Nempe hic ab equis *in eum* desiliens, adversus stetit;
Hunc autem recta irruentem in fronte acuta hasta
Percussit, neque galea hastam ei morata est ære-gravis,
Sed per ipsam penetravit et os, cerebrumque
Intus totum fœdatum est: domuit vero ipsum irruentem.

cum ultima in δρυτόμος per cæsuram producatur, et prima in ἀνὴρ longa esse possit. Callim. fr. ap. Procl. in Plat. Polit. p. 391. 88 δένδρεα] MS.

Ver. 81. ἀπάνευθε] Vide supra ad α'. 349.

Ver. 82. Εἰσορόων Τρώων τε πόλιν] Vide supra ad θ'. 51.

Ver. 83. ὀλλυμένους τέ.] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 86. ὡπλίσσατο] Ita *Barnesius*, recte. *Vulgg.* ὡπλίσατο: Male. Corripit enim antepenultimam. Vide supra ad α'. 140. *Clark.* ὡπλίσσατο etiam MS. et ed. Rom. *Ern.*

Ibid. δόρπον] *Plutarchus, Symposiac.* lib. VIII. *Probl.* 6. legit δεῖπνον.

Ver. 95. et 98. μεμαῶτα.] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 97. καὶ ὀςέου, ἐγκέφαλος δὲ Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο] Virgil.

——————— ille securi
Adversi frontem mediam mentumque reducta
Disjicit, et sparso late rigat arma cerebro.
Æn. XII. 306.

Ver. 100. Στήθεσι παμφαίνοντας,] Vide-

Καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
Αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
Υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,
Ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών· καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
Τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
Σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖϊν ἐσύλα τεύχεα καλὰ,
Γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
Εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγεν πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.

Et hos quidem reliquit illic rex virorum Agamemnon
Pectora formosa-nudatos, quum exutas-abstulisset tunicas:
Ipse vero ivit Isumque et Antiphum interfecturus,
Filios duos Priami, nothum et legitimum, ambos
In uno curru existentes: nothus quidem aurigabatur,
Antiphus autem *e curru* pugnabat inclytus: quos olim Achilles
Idæ in jugis ligavit teneris viminibus,
Pascentes apud oves nactus; et *demum* liberavit pretio.
Jam vero Atrides late-imperans Agamemnon
Horum alterum quidem supra mammam ad pectus percussit hasta:
Antiphum autem ad aurem feriit ense, dejecitque ab equis.
Festinans vero ab iis detrahebat arma pulchra,
Agnoscens: etenim ipsos antea apud naves celeres
Viderat, quando ex Ida duxerat pedibus velox Achilles.

100 στήθεσσι] Fl. 102 νόθον καὶ γνήσιον ἄμφω,] MS. F. A. J. T. 103 ἐν ἑνὶ] MS. non male. v. tamen 127. habet εἰν ἑνί. 107 δὴ τότ' Ἀτρ.] F. A. J. 112 ἄγαγε] MS. recte et mox pariter v. 116. σφι.

tur mihi vox, παμφαίνοντας, eam habere vim, ut non dicat tantum *pectora nudatos*, sed, quod et in versione exhibui, *pectora formosa nudatos*.

Ibid. Περίδυσε χιτῶνας·] Hic locus falsam arguit traditionem Grammaticorum veterum, qui verbum hoc in significatione *detrahendi, exuendi* Atticum dicunt. Cæterum Atticos, aut potius Atticorum imitatores, ut Josephum, (VI. 11, 4. VII. 1, 1. XIII. 14, 3. etc.) frequentare verbum hoc sensu, verum est. *Ern.*

Ver. 103. ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν, Ἄντιφος αὖ παρέβασκε] Sic infra ψ'. 132. — ἐν δίφροισι παραιβάται, ἡνίοχοί τε. Virgil.

—— bijugis infert se Lucagus albis,
—— fraterque Liger; sed frater habenis
Flectit equos, strictum rotat acer Lucagus ensem. *Æn.* X. 575.

Ver. 104. ποτ' Ἀχιλλεὺς] Καὶ νῦν Ὅμη-

Ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
Ῥηϊδίως ξυνέαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
Ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἁπαλόν τε σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
Ἡ δ' εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδὸν, οὐ δύναταί σφιν
Χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
Καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
Σπεύδουσ', ἱδρώουσα κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
Ὣς ἄρα τοῖς οὔτις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
Αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
Υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα,
Χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
Οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ·
Τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων,

Sicut autem leo cervæ velocis parvulos hinnulos
Facile confringit, correptos validis dentibus,
Veniens ad lustrum, teneramque ipsis animam aufert;
Illa vero, quamvis adsit valde prope, non potest ipsis
Opitulari; illam enim ipsam tremor vehemens subit;
Confestimque fugit per querceta densa et sylvam
Festinans, sudans violentæ feræ propter impetum:
Sic illis nemo potuit arcere perniciem
Ex Trojanis, sed et ipsi ab Argivis percellebantur.
Porro *Agamemnon* Pisandrumque et Hippolochum fortem,
Filios Antimachi bellicosi, qui potissimum,
Auro ab Alexandro accepto, splendidis *scilicet* donis,
Non sinebat *Trojanos* Helenam reddere flavo Menelao;
Hujus utique duos filios cepit rex Agamemnon,

114 συνέαξε] MS. 120 χραισμῆσαι] F. A. 1. 123 δαΐφρονος] Gl. MS. L. adscripsit: γράφεται καὶ κακόφρονος. 126 τοῦ περ δὴ λάβε παῖδε δύο] MS. quod mihi magis placet.

ρος Ἀχιλλέως μνήμην συνήθως παρενειθεὶς — τόντε Ἀχιλλέα σημαίνει, καὶ τὴν ποίησιν καταποικίλλει. *Eustath.* Vide supra ad β'. 673. 681. ad ι'. 788. et ad η'. 228.

Ver. 105. δίδη] Ut ex δώσω, δίδωμι· ita ex δήσω, δίδημι.

Ver. 106. Ἔλυσεν ἀποίνων.] Verte: *et liberavit s. dimisit pretio accepto.* Versio Clarkii ambigua est. *Ern.*

Ver. 107. Δὴ τότε γ'] *Barnesius* edidit Τῶν τότε γ'. At minus concinne. *Clark.* Vide dicta ad Il. κ'. 235. *Ern.*

Ver. 110. καλὰ,] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 111. Γιγνώσκων] *Al.* Γινώσκων. Quod perinde est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 112. πόδας ὠκὺς] Vide supra ad α'. 58.

Ver. 118. ὕλην] Vide supra ad γ'. 151.

Ver. 128. Ἐκ γάρ σφέας χειρῶν φύγον]

Εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
Ἐκ γάρ σφεας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,
Τὼ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο, λέων ὥς,
Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
Τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
Εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν·
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,
Ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,
Ἀγγελίην ἐλθόντα, σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ,
Αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
Νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.

In uno curru existentes, simulque agebant veloces equos:
Nam iis ex manibus fugerant habenæ miro-artificio-factæ,
Atque adeo turbati sunt: itaque *in eos* contra ruit, ceu leo,
Atrides: ii vero curru supplices orabant;
« Vivos-cape, Atrei fili, tuque digna accipe pretia-liberationis:
« Multæ utique in Antimachi ædibus opes reconditæ-jacent,
« Æsque, aurumque, varioque-artificio elaboratum ferrum:
« Ex his tibi donaverit pater infinita dona,
« Si nos vivos audierit apud naves Achivorum."
Sic hi flentes allocuti sunt regem
Blandis verbis: non blandam vero vocem audiverunt;
« Si ergo Antimachi bellicosi filii estis,
« Qui quondam in Trojanorum concione Menelaum jubebat,
« Legatum profectum, cum divino Ulysse,
« Illic interficere, neque dimittere rursum ad Achivos:
« Nunc certe patris indignam luetis injuriam."

128 ἐκ γὰρ σφιῶν] F. A. J. 132 ἐν ἀφνειοῖο πατρὸς] F. A. J. 134 τῷ κεν τι] MS.

Refertur istud, γὰρ, ad præcedentem λάβε, ver. 126. *Al.* ἐκ γὰρ σφίων χειρῶν φύγον. Minus venuste.

Ver. 129. ἐναντίον ὦρτο,] Virgil.

—— infesta subit obvius hasta.
Æn. X. 877.

Ver. 132. Πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις] *Al.* Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῖο πατρός· vel Πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρός· Sed male. Nam, ut recte annotavit *Barnesius*, liquet ex ver. 138. infra, *Antimachum* jam hic antea fuisse *nominatum*.

Ver. 134. χαρίσαιτο] Vide supra ad ά. 140.

Ver. 138. Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο] Pro-

Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Ἱππόλοχος δ' ἀπόρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
Χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας·
Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
Πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
Ἱππεῖς δ' ἱππῆας, (ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
Ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων,)
Χαλκῷ δηϊόωντες· ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
Αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.
Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
Πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
Πρόῤῥιζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·
Ὡς ἄρ' ὑπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρηνα

Dixit, et Pisandrum quidem ab equis dejecit humi,
Hasta percussum ad pectus; atque ille supinus solo allisus est:
Hippolochus autem desiliit, quem porro humi interfecit,
Manibus gladio abscissis, et cervice amputata:
Mortariumque tanquam, projecit volvendum per turbam.
Atque hos quidem reliquit: ipse vero, ubi plurimæ turbabantur phalanges,
Illuc irruebat, simulque alii bene-ocreati Achivi.
Pedites quidem pedites interficiebant, fugientes necessitate,
Equites vero equites, (ab ipsis autem excitatus est pulvis
E campo, quem excitabant grave-strepentes pedes equorum,)
Ære cædentes: At rex Agamemnon
Semper interficiens insequebatur, Argivos adhortans.
Ut verò cum ignis edax in incæduam inciderit sylvam,
Et quoquoversus contorquens ventus differt, rami autem
Cum stirpibus cadunt impulsi ignis impetu;
Sic sub Atrida Agamemnone cadebant capita

153 δηϊόωντες] F. 154 ἐπ'] MS. sed Gl. ἕπετο. 156 ἠλυφόων] MS.

nunciabatur, Εἰ μὲν δὴ 'ντιμάχοιο. Ut recte observavit *Barnesius*.

Ibid. δαΐφρονος] Per ironiam dictum contendunt nonnulli. Sed nihil opus. Est enim epitheton et sociorum et hostium commune.

Ver. 159. ἄνωγεν,] Non a præterito, quod vocant, ἄνωγα· sed ab aoristo, ἄνωγον. Alioqui non constaret temporum ratio. Vide supra ad Ϛ'. 322. et ad α'. 37.

Ver. 146. ἀπό τ' αὐχένα κόψας· Ὅλμον δ' ὣς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι] Virgil.

Tum caput orantis nequicquam, et multa parantis
Dicere, deturbat terræ; truncumque tepentem
Provolvens. ——— *Æn.* X. 554.

Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
Κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
Ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
Κείατο, γύπεσσιν πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
Ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ·
Ἀτρείδης δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
Οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
Μέσσον καππεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
Ἱέμενοι πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δ' ἐπαλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
Ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.

Trojanorum fugientium, multique arduis-cervicibus equi
Vacuos currus cum strepitu-rapiebant per aciei ordines,
Aurigas desiderantes eximios: illi vero in terra
Jacebant, vulturibus longe gratiores, quam uxoribus.
Hectorem vero extra tela subduxit Jupiter, extraque pulverem,
Extraque cædem, extraque sanguinem, extraque tumultum:
Atrides autem insequebatur, vehementer Danaos adhortans.
Troës autem ad Ili sepulchrum veteris Dardanidæ,
Medium per-campum juxta caprificum ruebant,
Cupidi urbis *adeundæ*: At clamans sequebatur usque
Atrides, cruore autem pulverulento fœdabatur manus invictas.
Quum autem jam ad Scæasque portas et fagum venissent,
Ibi tandem constiterunt, et alii alios expectabant.

162 γύπεσσι] MS. Fl. recte. 165 ἵσπετο] MS. 166 Ἴλλε] F. A. J. R. 171 ἔνθα ἄρα] A. J. T.

Ver. 148. Τὼς μὲν ἔασ'·] Vide supra ad Υ. 42.

Ibid. ἔνθα πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,] Virgil.

Irruit, et qua tela videt densissima, tendit.
Æn. IX. 555.

Ver. 151. ἱππῆας, (ὑπὸ] Vide supra ad α. 51.

Ver. 155. Ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον] Virg.

Ac velut, optato ventis æstate coortis,
Dispersa immittit sylvis incendia pastor;
Correptis subito mediis, extenditur una
Horrida per latos acies Vulcania campos.
Æn. X. 405.

In segetem veluti cum flamma furentibus austris
Incidit. ——— *Æn.* II. 304.

Quo in loco, *Homericæ* parabolæ dignitatem non implevisse *Virgilium* existimat *Macrobius* lib. V. cap. 13.

Ibid. πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,] "Ἄξυλον ὕλην, οἱ μὲν πολύξυλον ἀποδεδώκασιν, οἱ δὲ τὴν ὁμόξυλον· — ὡς καὶ ἄλοχος καὶ ἄκοιτις, ἡ ὁμόλεκτρος καὶ ὁμόκοιτις· καὶ ἄξυλος ἄν, ἡ ὁμόξυλος, διὰ τὸ πυκνόν. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄξυλον λέγειν, ὁ κατὰ τὴν στέρησιν τοῦ ξύλου, — ἀλλὰ κατὰ στέρησιν τοῦ ξυλίσασθαι· ἵν' ᾖ, ἄξυλος ὕλη, ἀφ' ἧς οὐδείς πω ἐξυλίσατο· Καὶ ἄκοιτις δὴ καὶ ἄλοχος ἐμοὶ δοκεῖ κυρίως ἡ παρθενικὴ λέγεσθαι, παρὰ τὸ-

[redacted]

Οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὥς,
Ἅστε λέων ἐφόβησε, μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ,
Πάσας· τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
Πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·
Ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
Αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δ' ἐφέβοντο.
Πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων,
Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
Ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν·

Alii vero adhuc per-medium campum fugabantur, boves tanquam,
Quas leo territas-fugavit, aggressus nocte intempesta,
Omnes; uni autem *alicui* apparet certum exitium:
Hujus nempe cervicem frangit, correptam validis dentibus
Primum; deinde etiam et sanguinem et viscera omnia haurit:
Sic hos Atrides insequebatur rex Agamemnon,
Semper occidens postremum: illi autem fugiebant.
Multi vero pronique et supini excidebant curribus,
Atridæ sub manibus: supra modum enim ante alios hasta furebat.
At cum jam forte esset ad urbem altumque murum
Perventurus, tum vero pater hominumque deûmque
Idæ in cacuminibus resedit abundantis-scatebris,
De cælo delapsus; tenebatque fulgur in manibus;

173 ἐκ] MS. sed superscr. ἐν. 175 ἐδῦσιν] F. A. J. R. 181 ἔμελλεν] MS. 185 φέρεν] Id.

λέχος ἐτέρῳ μὴ μεταισχεῖν, μηδὲ ποίτης.— Καὶ, ἄδηλον δὲ πῦρ, ἐκ ἔστι τὸ μεγαλόδηλον, ἀλλὰ τὸ ἀδηλοποιόν. *Porphyrii Quæst. Homeric.* 26.

Ibid. ὕλῃ,] Vide supra ad γ'. 151.

Ver. 156. φέρει,] *Al.* στρέφει.

Ver. 160. κροτάλιζον] De hujusmodi ὀνοματοποιΐᾳ, vide supra ad β'. 210. ad γ'. 363. et ad δ'. 455. 456. 504.

Ibid. πτολέμοιο γεφύρας,] Vide supra ad δ'. 371.

Ver. 163. ἐκ βελέων — κονίης, — ἀνδροκτασίης, — αἵματος, — κυδοιμοῦ] "Ante "omnes apud Homerum, ejusdem rei "atque sententiæ luculenta exaggeratio "est. Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων —. Nam quum "omnia ista — multa et continua nomina "nihil plus demonstrent quam prælium, "hujus tamen rei varia facies delectabili-"ter ac decore multis verbis depicta est." *Gell.* lib. XIII. cap. 22.

Ver. 167. παρ' ἐρινεὸν] Vide supra ad ζ'. 433.

Ver. 168. κεκληγὼς] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 172. βόες ὥς,] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 176. αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·] *Scaligero (Poëtic.* lib. V. cap. 4.) videntur *plus pingere*, quæ dixit *Virgilius:*

Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἐνίσπε·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
Ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,

Irin autem excitavit aureas-alas habentem, nunciaturam;
" Vade age, Iri velox, hoc Hectori verbum dic:
" Quamdiu quidem videat Agamemnonem, pastorem populorum,
" Furibunde ruentem inter primos pugnatores, perdentem ordines virorum,
" Tamdiu *ipse quidem* pedem referat, cæteras autem copias hortetur
" Pugnare cum hostibus per asperum prælium.
" Sed postquam *iste* vel hasta percussus, vel ictus sagitta,
" In currum saliet; tunc ei robur immittam
" Ut cædat; donec ad naves bonis-transtris-instructas pervenerit,
" Occideritque sol, et tenebræ sacræ supervenerint."
Sic dixit: Nec non obsecuta est pedibus-ventosa velox Iris:
Descendit autem de Idæis montibus Ilium versus sacram;
Invenitque filium Priami bellicosi Hectorem nobilem,
Stantem inque equis et curribus bene-compactis;
Prope vero adstans allocuta est pedibus velox Iris;
" Hector, fili Priami, Jovi consilio par,

186 φάσκ' ἴθ'] MS. ἴθ' etiam A. J. T. 196—199 Sunt extra contextum in marg. sed ab eadem manu.

——— manditque trahitque
Molle pecus, mutumque metu: fremit ore cruento. Æn. IX. 340.

Sed non recta instituta est comparatio. *Virgilio* enim de *ovibus* sermo est, *Homero* de *bubus*; utrobique aptissimus.

Ver. 179. πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον] Virgil.

——— curruque volutus
Cadit semianimis Rutulorum calcibus arva. Æn. X. 403.

Ver. 186. Βάσκ' ἴθι,] Vide supra ad β'. 8.

Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
Τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
Μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην·
Αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
Εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοὶ κράτος ἐγγυαλίξει
Κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
Δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
Πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
Ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν·
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας·
Ἀρτύνθη δὲ μάχη· σταν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων

"Jupiter me pater misit tibi, ut haec loquerer:
"Quamdiu quidem videas Agamemnonem, pastorem populorum,
"Furibunde-ruentem inter primos-pugnatores, perdentem ordines virorum,
"Tamdiu cede pugna, cæteras autem copias hortare
"Pugnare cum hostibus per asperum prælium:
"Sed postquam *iste*, vel hasta percussus, vel ictus sagitta,
"In currum saliet, tunc tibi victoriam dabit
"Ut cædas; donec ad naves bonis-transtris-instructas perveneris,
"Occideritque sol, et tenebræ sacræ supervenerint."
Ac quidem sic locuta abiit pedibus velox Iris:
Hector autem de curribus cum armis desiliit in terram,
Vibransque acutas hastas per exercitum ibat quoquoversum,
Concitans ad pugnandum: suscitavitque prælium grave.
Illi vero conversi sunt *a fuga*, et adversi steterunt Achivis:
Argivi etiam ex altera parte corroborarunt phalangas:
Restitutumque est prælium; steteruntque adversi: Agamemnon autem

201 ζεύς μοι] MS. 203 ἀναίροντα] Id. 207 τότε οἱ] Id.

Ver. 196. Βῆ δὲ —, Εἶδ' υἱὸν] Celeritatem motus pulchre depingit constructio ἀσύνδετος.

Ver. 200. Δεῦ μῆτιν] Qua ratione utrumque horum vocabulorum ultimam producat, vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. ἀτάλαντε,] Vide supra ad β'. 627.

Ver. 201. Ζεύς με πατὴρ προέηκε] Virgil.

Ipse Deûm tibi me claro demittit Olympo
Regnator; cœlum et terras qui numine torquet;
Ipse haec ferre jubet celeres mandata per auras.
Æn. IV. 268.

Πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
Ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
Ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
Ὃς τράφη ἐν Θρήκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων·
Κισσεὺς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
Μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
Αὐτοῦ μιν κατέρυκε· δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
Γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν,
Σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
Τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐΐσας·

Primus irruit; cupiit enim longe pugnare ante omnes.
Dicite nunc mihi, Musæ, cœlestes domos tenentes,
Quisnam tum primus Agamemnoni obvius venerit,
Seu ipsorum Trojanorum, seu inclytorum sociorum.
Iphidamas Antenorides, fortisque, magnusque,
Qui fuit educatus in Thracia glebosa, matre ovium;
Cisseus hunc educavit domi parvulum existentem
Avus-maternus, qui genuit Theano genis-pulchram.
At postquam pubertatis gloriosæ pervenit ad mensuram,
Illic eum detinuit; deditque ipse filiam suam:
Ut autem duxerat, ex *ipso statim* thalamo famam secutus est Achivorum,
Cum duodecim navibus recurvis, quæ eum sequebantur.
Has quidem deinde in Percope reliquit naves æquales:

217 ἴθελε] MS. 222. Θράκῃ] Edd. vett. τράφη ἐνὶ] MS. videtur voluisse dare: ὃς τράφ' ἐνὶ, vid. ad β'. 661. aut utraque lectio confusa est τράφη ἐν et τράφ' ἐνὶ.

Ver. 211. σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,] Vide supra ad γ'. 29.

Ver. 213. Ὀτρύνων μαχέσασθαι·] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 215. ἐκαρτύναντο] Qua analogia dicitur, μαρτῦρομαι, ἐμαρτυράμην, μαρτυροῦμαι; κρίνομαι, ἐκρινάμην, κρινοῦμαι; eadem analogia dicitur, καρτύνομαι, ἐκαρτυνάμην, καρτυνοῦμαι. Vide supra ad α'. 309. 338.

Ver. 219. πρῶτος Ἀγαμέμνονος] Qua ratione, πρῶτος, hic ultimam producat; item θυγατέρα, ver. 226. item μόλιβος, ver. 237. et ἄργυρι, ver. 239. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 222. Θρήκῃ] Ita edidit *Barnesius* ex MS. Recte, ut opinor. Nam et ita alibi Homerus. *Vulgg*. Θράκῃ. *Clark*. Θρήκῃ est etiam in MS. Lips. *Ern*.

Ver. 223. Κισσεὺς] *Al*. Κισσῆς et Κισσεύς.

Ver. 225. Ἥβης ἐρικ. μέτρον,] Ἥβης μέτρον est *ipsa pubertas*, s. justa pubertas, nota Poëtarum periphrasi: ἐρικυδὴς autem est juventus, quia appetentissima est gloriæ, et gloriæ quærendæ aptissima. *Ern*.

Ver. 226. θυγατέρα] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 229. Περκώτῃ] MS. Fl. ed. et Schol. Pseudo-did. habent Περκώτῃ. Quam

Αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει·
Ὅς ῥα τότ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παρὰ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην, θώρηκος ἔνερθε,
Νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
Οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὣς, ἐτράπετ' αἰχμή.
Καὶ τό γε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
Ἕλκ' ἐπί οἱ, μεμαὼς, ὥστε λῖς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
Οἰκτρὸς, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,

At ipse pedestri-itinere profectus, ad Ilium venerat:
Qui utique nunc Atridæ Agamemnoni obvius venit.
Quum autem jam prope erant alter in alterum vadentes,
Atrides quidem aberravit, ejusque aversa est hasta.
Iphidamas autem ad zonam, thoracem subter,
Percussit; et ipse valde-connixus-imprimebat, robusta manu fretus:
Neque perforavit balteum omni-artificio-varium, sed longe ante
Argento occurrens, plumbum tanquam, retusa est cuspis.
Et hanc quidem manu prehensam late-dominans Agamemnon
Trahebat ad se, forti-animo, veluti leo; et ex manu *ejus*
Evulsit: eique ense percussit cervicem, solvitque membra.
Sic is quidem illic lapsus dormivit æreum somnum,
Miserandus, procul a legitima uxore, civibus auxilians,

223 Κισσῆς] MS. R. T. in MS. gloss. ἡ τοῦ Κισσέως θυγάτηρ. 226 αὐτοῦ μιν] Fl. 229. Περκωτῇ] MS. T. v. not. 237 μόλιβδος] F. A. J. 242 ἀπὸ] MS.

lectionem repudiat *Barnesius* auctoritate *Eustathii* ad h. l. qui dicit hanc *Percopen* esse diversam a *Percote*. Stephanus tamen *de Urbb.* ejusdem urbis nomina facit: Περκώτη, καὶ πάλαι Περκώπη, πόλις Τρωάδος. ad quem loc. v. *Holstenius.* Clarum autem est, hic intelligi Troadis urbem. Sed tamen ex Stephani auctoritate præferendum erit Περκώπη, quia hoc antiquius nomen illius urbis, eamque ob causam Homero aptius. *Ern.*

Ibid. νῆας ἐΐσας·] Vide supra ad α'. 306.

Ver. 230. εἰληλούθει·] Si, εἰλήλουθεν, dixisset; non constitisset temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 231. Ὅς ῥα] *Qui utique.* Non enim supervacaneum est istud ῥὰ, sed vim habet perquam elegantem in connectenda sententia cum eo quod præcessit ver. 219.

Ver. 233. ἐτράπετ' ἔγχος.] Notandus maxime proprius Vocis Mediæ usus: *Avertit se hasta.* Vide supra ad γ'. 111. Nempe quemadmodum Latinis recte dicitur, *navis appulit*, et, *navis appulsa est; revertit quis*, et, *reversus est:* Ita Græcis dictum est et ἐτράπετο et ἐτράπη.

Ver. 236. παναίολον,] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 238. τό γε] ἔγχος.

Κȣριδίης, ἧς ȣ̓́τι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·
Πρῶθ' ἑκατὸν βȣ̑ς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέςη
Αἶγας ὁμȣ̑ καὶ ὄϊς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
Δὴ τότε γ' Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε·
Βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
Τὸν δ' ὡς ȣ̓̀ν ἐνόησε Κόων, ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
Πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερόν ῥά ἑ πένθος
Ὀφθαλμȣ̀ς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος·
Στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δȣρὶ, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
Νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
Ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,

Quam-virginem-duxerat, cujus nondum gratiam perceperat, multa autem dederat:
Primum centum boves dedit, deinde autem mille promisit
Capras simul et oves, quæ ei multæ-admodum pascebantur.
Tum sane Atrides Agamemnon *eum* interfectum-spoliavit;
Abiitque ferens per turbam Achivorum arma pulchra.
Hunc autem ut vidit Coon, clarus inter homines,
Major-natu Antenorides, vehemens eum dolor
Oculos cooperuit, *ob* fratrem prostratum:
Stetit itaque a latere cum hasta, latens Agamemnona nobilem;
Percussitque ei brachium medium, cubitum infra,
In contrariam vero partem perrupit splendidæ hastæ cuspis.
Cohorruit vero tum rex virorum Agamemnon;
At ne sic quidem cessavit a pugna, atque prælio,

247 Ἀχαιῶν] abest a MS.

Ver. 240. Σπάσσατο·] Ita edidit *Barnesius* *Vulgg.* σπάσατο. Minus recte. Primam enim corripit.

Ver. 241. κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,] Virg.

Olli dura quies oculos et *ferreus* urget
Somnus, in æternam clauduntur lumina noctem.
Æn. X. 745.

Quod non negaverim, inquit Macrobius, *cultius a Marone prolatum*. lib. V. cap. 11.

Ver. 243. ἧς ȣ̓́πι χάριν ἴδε,] *E qua nondum prolem susceperat.* Cæterum qua ratione, χάριν, hic ultimam producat; item ἀντικρὺ, ver. 253. et τὶ, ver. 265. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. πολλὰ δ' ἔδωκε·] Elegantissime ex adverso apud *Euripidem* Medea de nubentium dote,

Πάντων δ' ὅσ' ἔς' ἔμψυχα, καὶ γνώμην ἔχει,
Γυναῖκές ἐσμεν ἀθλιώτατον φυτόν·
Ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ
Πόσιν πρίασθαι, δεσπότην τε σώματος.
Med. 230.

Ver. 247. καλά.] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 252. ἔνερθεν,] *Al.* ὕπερθεν,

Ver. 255. μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,] Vide supra ad η'. 232. et 279.

Ver. 256. ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.] *Eustath.* Τὸ τραφὲν καὶ ἐγγυμνασθὲν τοῖς ἀνέμοις, καὶ διὰ τοῦτο στερρὸν καὶ οὐκ εὔθραυστον, ἀλλ' εὔτονον —. Διὸ καὶ ἡ τοῦ Ἀχιλλέως μελία —

Ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
Ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
Ἕλκε ποδὸς μεμαὼς, καὶ ἄυτει πάντας ἀρίστους·
Τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
Τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
Ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῆϊ
Πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω·
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν,
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
Ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
Ὀξεῖαι ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.

Sed irruit in Coonem, tenens ventis-auctam *et firmatam* hastam.
Ille quidem Iphidamanta fratrem et eodem-patre-natum
Trahebat pede festinans, et inclamabat quosque fortissimos:
Illum autem trahentem per turbam, sub clypeo umbone-munito,
Vulneravit [*Agamemnon*] hastili ærato, solvitque membra;
Ejusque super Iphidamante caput abscidit astans.
Ita illic Antenoris filii sub Atrida rege
Fato expleto, descenderunt in domum Orci:
Sed hic aliorum obibat ordines virorum,
Hastaque, enseque, magnisque saxis,
Quamdiu ei sanguis adhuc calidus exiliebat e vulnere:
At postquam vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis,
Acuti dolores subierunt robur Atridæ.

257 ἤτοι 'Ιφ.] MS. omisso art. ὁ. 260 χαλκήρει] F. A. J. 263 ἔβαν] MS.

" Πηλίου ἐκ κορυφῆς—." Ἄλλοι δὲ ἀνεμοτρεφές φασι, τὸ κοῦφον καὶ εὐκίνητον. *Clark.* Priorem interpretationem sequitur Schol. Lips. *Ern.*

Ver. 257. Ἤτοι ὁ 'Ιφ.] Int. *Coon.* Lenius foret ἤτοι ὅγ' 'Ιφ. ut alibi est. *Ern.*

Ver. 260. Οὔτησε] Ex οὐτάω. Nam ex οὐτάζω sit οὔτασε, penultima correpta.

Ver. 266. ἀνήνοθεν] Non ex præterito, quod vocant, ἀνήνοθα· sed ex aoristo, ἀνήνοθον. Alioqui non constaret temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 268. Ὀξεῖαι ὀδύναι] *Barnesius* in duobus MSS. reperit, Ὀξεῖαι δ' ὀδύναι. Quod et ipsum ferri qui possit, vide supra ad α'. 57.

Ibid. Μένος Ἀτρεΐδαο.] Sic, βίη Ἡρακληείη, et similia. Vide supra ad β'. 658.

Ver. 269. ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ —, δριμὺ, — πικρὰς ὠδῖνας] De multiplici hac et composita verborum copia, *Hermogenes:* Ὅταν πολλὰ ὀνόματα ἔχῃ τις ἰσότιμα, καὶ ὁμοίως ἔχοντα ἐνάργειαν χρήσιμον, ἡ ποικιλία ἁρμόζει. Οἷον (*Il.* λ'.) Ὅμηρος, — Ἔχομεν " ὀξὺ, δριμὺ, πικρόν." *Hermog.* περὶ μεθόδου δεινότητος, cap. 4. Quando e contrario copia hæc evitari debeat, vide ad *Odyss.* ψ'. 204. 205. etc. *Dionysius Halicarn.* de eadem *varietate* verba faciens, πῶς ἂν συναγάγῃς ἦθος καὶ τὴν γνώμην τέχνῃ, eosdem hosce versiculos exemplo adducit, *lib. qui inscribitur* Τέχνη, c. 12. De iisdem versi-

Ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
Δριμὺ, τό, τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
Ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρείδαο.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
Φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητίετα Ζεὺς
Εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασεν καλλίτριχας ἵππους
Νῆας ἔπι γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην·
Ἄφρεον δὲ στήθεα· ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
Τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.

Ut vero cum parturientem tenet telum *doloris* acutum mulierem,
Acerbum, quod utique immittunt partuum-præsides Ilithyiæ,
Junonis filiæ, amarorum dolorum arbitræ:
Sic acuti dolores subierunt robur Atridæ.
In currum igitur insiliit, et aurigæ præcepit
Naves ad cavas currum-agere; cruciabatur enim corde.
Clamavit autem intentissima-voce Danais vociferans;
" O amici, Argivorum ductores, et principes,
" Vos quidem nunc a navibus arcete pontum-transeuntibus
" Prælium grave; quoniam non me providus Jupiter
" Permisit cum Trojanis per-totam-diem pugnare."
Sic dixit: Auriga autem flagellabat jubis pulchros equos
Naves versus cavas: ii autem non inviti volabant;
Spumabantque pectoribus; aspergebanturque subtus pulvere,
Laborantem regem a prælio seorsum ferentes.

275 ἤϋσε] MS. F. A. J. R. recte. 280 ἵμασε] F. A. J. R. bene. 281 ἀέκοντι] MS. quod non displicet, dactyli melius celeritati conveniunt, quam spondei. 283 φέροντες] MS.

bus *Plutarchus:* Ταῦτα οὐχ Ὅμηρον αἱ γυναῖκες, ἀλλ' Ὁμηρίδα γράψαι λέγουσι, τικοῦσαν ἢ τίκτουσαν ἔτι, καὶ τὸ μίγμα τῆς ἀλγηδόνος ὁμοῦ πικρὸν καὶ ὀξὺ γινόμενον ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἔχουσαν. *Lib. de Amore prolis.*

Ver. 270. Μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,] Non sunt *partuum præsides*, sed *dolorum creatrices;* ut etymologia, et h. l. contextus docent. Male Schol. Pseudo-didym. αἱ τὰς μόγις κουφίζουσαι τῶν τικτουσῶν. Unde enim verbo vis levandi doloris? Schol. Lips. αἱ ἐπὶ τῶν μόγις τικτουσῶν τεταγμέναι. Inepte. *Ern.*

Ver. 271. θυγατέρες,] Vide supra ad α'. 398.

Ἕκτωρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
Ἀνέρες ἐςὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θέριδος ἀλκῆς·
Οἴχετ' ἀνὴρ ὤριςος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης· ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππες
Ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάςε.
Ὡς δ' ὅτε πέ τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
Σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
Ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσιν σεῦε Τρῶας μεγαθύμες
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ·
Αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
Ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
Ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.

Hector vero, ut vidit Agamemnonem abeuntem,
Trojanosque et Lycios hortabatur, alte vociferans;
" Trojani, et Lycii, et Dardani cominus-pugnantes,
" Viri estote, amici, et mementote impetuosæ fortitudinis:
" Abiit vir ille fortissimus, mihique magnam gloriam dedit
" Jupiter Saturnius: sed recta impellite solidos-ungulis equos
" In fortes Danaos, ut ampliorem gloriam referatis."
Sic locutus, concitavit robur et animum cujusque.
Ut vero cum aliquis venator canes candidis-dentibus
Instiget in sylvestrem suem aprum, vel leonem:
Sic in Achivos instigabat Trojanos magnanimos
Hector Priamides, hominum-perniciei par Marti:
Ipse autem inter primos, magnos animos habens gradiebatur;
Irruebatque in prælium, desuper-flanti similis procellæ,
Quæ utique desiliens ferrugineum pontum concitat.

293 συῒ κάπρῳ] F. A. J. quod et ipsum ferri potest, ut est infra v. 324.
294 Ἀχαιοῖσι] MS. F. A. R. J. recte.

Ver. 278. μητίετα] Vide supra ad α'. 175.
Ver. 279. Εἶμαι] Vide supra ad γ'. 42.
Ver. 280. ἵμασιν] Vide supra ad ε'. 140.
Ver. 282. Ἄφρεον δὲ γνῆθεα·] Pronunciabatur, ἄφρευν δὲ γνῆθη. Quomodo et scribi postea cœptum est.
Ver. 283. ἀπάνευθε] Vide supra ad α'. 349.
Ver. 289. μώνυχας ἵππες] Virgil. ——solido—ungula cornu. Georgic. III. 88.
Ver. 291. ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάςε.] Vide supra ad β'. 451.
Ver. 295. et 300. Πριαμίδης,] Vide supra ad ε'. 398.
Ver. 296. ἐβεβήκει·] Si, προβέβηκε, dix-

Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
Καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην·
Τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
Πληθύν· ὡς ὁπότε Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ
Ἀργέσταο Νότοιο βαθείῃ λαίλαπι τύπτων·
Πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
Σκίδναται, ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
Ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
Καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοὶ,
Εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;

Tunc quem primum, quem vero ultimum interfecit
Hector Priamides, quando ei Jupiter gloriam dedit?
Assæum quidem primum, et Autonoum, et Opitem,
Et Dolopem Clytidem, et Opheltium, et Agelaum,
Æsymnumque, Orumque, et Hipponoum fortiter-prælium-sustinentem:
Hos quidem ille principes Danaorum interfecit; at deinde
Plebem: veluti quum Zephyrus nubes agitet
Velocis Noti ingenti vortice-imbrifero verberans:
Creber autem tumidus fluctus volvitur, in altum vero spuma
Spargitur venti multivago flatu:
Sic utique crebra capita ab Hectore domabantur plebis.
Tum vero exitium fuisset, et ineluctabile-malum-afferentia facinora edita [fuissent,
Et sane ad naves pulsi essent fugientes Achivi,
Nisi Tydidem Diomedem hortatus fuisset Ulysses;
" Tydide, quid passi obliviscimur impetuosæ fortitudinis?

305 ὡς ποτὲ] MS. vitiose. 315 εἰ καὶ] MS. bene.

isset; jam non constitisset temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 305. Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ Ἀργέσταο Νότοιο] Ἀργέστην, ὑφ' ὃ τὰ συναγόμενα νέφη — ὁ ζέφυρος εἴωθε διασκιδνάναι. *Eustath. ex Strabone.*

Ver. 307. τρόφι κῦμα] Τρόφι vox Ionica pro μέγα, ut interpretatur glossa MS. Lips. Herodot. IV. 9. ἐπεὰν δὲ γίνωνται τρόφιες pro ἀνδρωθέντες, *ubi adoleverint ad virilem magnitudinem. Ern.*

Ver. 313. τί παθόντε λελάσμεθα] Vide supra ad Θ'. 229. et 234.

Ver. 315. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 318. νεφεληγερέτα] Vide supra ad α'. 175.

[redacted]

Ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵςασο· δὴ γὰρ ἔλεγ-[χος
Ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαιόλος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἦ τοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν.
Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
Δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριςερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀντίθεον θεράποντα Μολίονα τοῖο ἄνακτος.
Τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
Τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
Ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
Ὣς ὄλεκον Τρῶας παλινορμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
Ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε, δήμου ἀρίςω,

"Verum age, huc *adsis*, amice; prope me sta: certe enim probrum
"Erit, si naves ceperit pugnam-expedite-ciens Hector."
Eum autem respondens allocutus est fortis Diomedes;
"Certe ego manebo et sustinebo; sed parum
"Nostri erit usus; quoniam nubes-cogens Jupiter
"Trojanis utique mavult dare victoriam, quam nobis."
Dixit, et Thymbræum quidem ab equis dejecit in terram,
Hasta percussum mammam sinistram: Ulysses vero
Deo-parem famulum Moliona regis.
Atque hos quidem deinde missos-fecerunt, quando a pugna cessare-fecerant.
Ipsi autem per turbam euntes turbabant, sicut quando apri duo
In canes venaticos magnanimi irruunt:
Sic *hi* perdebant Trojanos cum-impetu-conversi-a-fuga: Atque Achivi
Læte a fugiendo respirabant Hectorem nobilem.
Tunc iidem ceperunt currumque et viros, plebis fortissimos,

Ibid. ἕλῃ] Id. vitiose. et gloss. adscripta καταλάβῃ. 319 βέλεται pro ἐθέλει] MS. 323 εἴασιν] MS.

Ver. 323. εἴασαν,] Vide supra ad Υ. 42.

Ver. 326. 327. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ] Ordo verborum perturbatius positorum est: αὐτὰρ Ἀ. φεύγοντες Ἕκτορα δῖον, ἀσπασίως ἀνέπνεον. Ἀσπασίως, ἡδέως, περιχαρῶς. Hesych. Imitatus est Apollon. Rh. II. 730. *Ern.*

Ver. 328. ἑλέτην] *Diomedes* et *Ulysses.*

Ver. 330. υἷε δε] Ita hic legendum existimo, quomodo et supra, β'. 832. Sed et in uno MS. ita hic scriptum reperit *Barnesius*. Ipse tamen cum Vulgatis edidit, υἷε δύω, ut sit "*Anapæstus* (inquit) *in quarto loco*." Quod et valde est inconcinnum, et *Homero* nusquam usitatum. Cæterum qua ratione, υἷε, hic ultimam producat; vide supra ad α'. 51. n. 10.

Υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
Ἤιδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
Στείχειν εἰς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
Πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
Θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφιν κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
Ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
Ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ
Παιονίδην ἥρωα, κατ' ἰσχίον· οὐ γάρ οἱ ἵπποι
Ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·
Τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ, πεζὸς
Θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.

Filios duos Meropis Percosii, qui supra omnes
Norat vaticinandi-artes, neque suos filios sinebat
Proficisci ad bellum viros-perdens: illi vero ei neutiquam
Paruerunt: fata enim ducebant nigræ mortis.
Hos quidem Tydides hasta-inclytus Diomedes,
Anima et vita privatos, inclytis armis spoliavit;
Hippodamum vero Ulysses et Hyperochum interfecit.
Tunc illis æquatam pugnam extendit Saturnius,
Ex Ida despiciens: hi vero sese invicem occidebant.
Ac quidem Tydei filius Agastrophum vulneravit hasta
Pæonidem heroëm, ad coxam: Non enim ei equi
Prope erant ad effugiendum: devius utique valde fuerat animi:
Hos enim famulus seorsum tenebat; sed ipse, pedestris
Ruebat per primos-pugnatores, donec suam perdidit animam.

330 οὐδὲ ἑοὺς] MS. F. A. J. sic et supra β'. 832. ubi vide. 331 στείχειν ἐς πολ.] MS. F. A. J. R. quod prætulerim: ne ει nimis frequentetur: et quia Homerus seq. consona solet ἐς dicere. 333 δουρίκλυτος] MSS. edd. vet. 335 Ὀδυσσεὺς] MS. F. A. 1.

Ver. 331. φθισήνορα·] Vide supra ad β'. 833.

Ver. 333. δουρικλυτὸς] Ita edidit *Barnesius:* Recte, ut mihi quidem videtur. *Vulgg.* δουρικλυτός. Quod penultimam corripit: Neque in his solet esse licentia. Vide supra ad ι'. 55.

Ver. 337. οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.] Ridiculus plane ad hunc locum *Spondanus:* "*Quinam Græcorum a Trojanis interficiuntur? Nodus est mihi difficillimus;* "*quem qui dissolverit, Œdipus per me esto.*" Quasi scilicet interfectos nullos oportuisset narratos, nisi *nominatim* dictos.

Ver. 338. οὔτασε] Vide supra ad α'. 140. et ad δ'. 525.

Ver. 340. ἀάσατο] Vide supra ad ι'. 116. *Clark.* Sensus: vehementer enim erraverat, cum eos jusserat procul haberi

Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
Κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες·
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
Ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν· οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος κεφαλῆφιν
Ἄκρην κακκόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός,
Οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
Τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·
Στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
Γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.

Hector vero illico animadvertit per ordines, concitusque ferebatur in ipsos
Cum clangore; simulque Trojanorum sequebantur phalanges;
Illum autem conspicatus cohorruit pugna strenuus Diomedes,
Statimque Ulyssem allocutus est prope existentem;
" In nos jam ista pernicies volvitur, furibundus Hector:
" Verum age quæso stemus, et arceamus sustinentes."
Dixit, et vibratam emisit prælongam hastam,
Et percussit; neque aberravit collimans in caput
Summum juxta galeam: excussum autem est ab ære æs,
Neque pervenit ad cutem pulchram: prohibuit enim galea
Triplex, oblonga, quam ei dedit Phœbus Apollo.
Hector vero velociter procul recurrit, immistusque est turbæ;
Constititque in genua lapsus, et sustentabat se manu robusta
Terra: oculos vero nigra nox cooperuit.

341 ἴχω] MS. male. 345 τόνδ' ἰδὼν] T. Ibid. ἐνόησε βοὴν] MS. v. not. 346 Ὀδυσσέα] MS. 348 σίωμεν] Edd. vett. Ibid. ἀλεξώμεθα] MS. 351 πλάγχθη δ' ἀπὸ χάλκοφιν] Id. 352 κακὸν] F. A. 1. male. 353 δ' αὐλῶπις] MS.

pugna, eoque commiserat, ut iis uti non posset in periculo. *Ern.*

Ibid. δὲ] Alii hic scribunt, δή. Sed nihil opus. Vide supra ad α'. 51.

Ver. 344. Κεκληγώς·] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 345. ἰδὼν ῥίγησε] Fuere apud antiquos qui legerent, ἰδὼν ἐνόησε. Veriti nimirum, ne *timidus* videretur *Diomedes*. Inepte admodum. Nam et supra idem vir fortissimus, ver. 317.—ἀλλὰ μίνυνθα Ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς Τρωσὶν δὴ ἐθέλει δοῦναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν. Et *Agamemnon*, etiam tum cum fortissime se gereret, ver. 254. Ῥίγησεν, τ' ἄρ' ἔπειτα —, Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης· *Clark.* Ἐνόησε etiam MS. L. habet, ut et infra ver. 598. sed glossa tamen adscripta: ἐφοβήθη.

Ibid. βοὴν ἀγαθὸς] Vide supra ad β'. 408.

Ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,
Τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
Τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
Ἐξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦτέ τοι ἄγχι
Ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ὧι μέλλεις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
Ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
Εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι·
Νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Τυδείδῃ ἔπι τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν,

Dum vero Tydides ad *petendam* hastam ibat, quam emiserat,
Longe per primos-pugnatores, ubi ei defixa fuerat in terram;
Interea Hector rediit ad se, et rursus in currum insiliens,
Egit in turbam, et evitavit mortem nigram.
Hasta autem irruens allocutus est fortis Diomedes;
" Utique nunc effugisti mortem, canis: Certe tibi prope
" Venit malum: jam *autem* denuo te eripuit Phœbus Apollo,
" Cui soles vota facere cum proficisceris in stridorem jaculorum.
" At tandem *sane* te conficiam, quum in posterum occurrero,
" Si forte aliquis et mihi deorum adjutor est:
" Nunc interim alios persequar, quemcunque deprehendere potuero."
Dixit, et Pæonidem hasta-inclytum interfectum-spoliabat.
At Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ,
In Tydidem arcus tendebat pastorem populorum,

357 δούρατος] MS. 358 γαίη] Id. 363 ἐρύσατο] MS. edd. vett.

Ver. 348. στέωμεν.] Ita edidit *Barnesius*; quomodo et infra scriptum est, χ'. 231. Ut scilicet pronunciandum sit, στῶμεν. *Al.* στείομεν. Quod et ipsum more Ionico, ferri possit. *Clark.* Στέωμεν habet etiam MS. L. *Ern.*

Ver. 350. Καὶ βάλεν· — κεφαλῆφιν Ἄκρην κακκόρυθα·] Virgil.

——— apicem tamen incita summum
Hasta tulit, summasque excussit vertice cristas.
Æn. XII. 492.

Ver. 352. καλόν·] Vide supra ad β'. 45.

Ver. 356. ἀμφὶ δὲ ὄσσε] *Al.* ἀμφὶ δ' οἱ ὄσσε.

Ver. 363. ἐρύσσατο] Ita edidit *Barnesius*; Recte. *Vulgg.* ἐρύσατο. Quod antepenultimam corripit.

Ver. 364. δοῦπον] Vide supra ad δ'. 455.

Ver. 369. Αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης] Qua ratione, Ἀλέξανδρος, hic ultimam producat; item, κεκλιμένος, ver. 371. et μιν, ver. 376. et δὲ, ver. 378. et εὐχόμενος, ver. 379. vide supra ad α'. 51. n. 8. 10.

Στήλῃ κεκλιμένος, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
Ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
Αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων,
Καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
Ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς
Ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας,
Ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι,
Νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι·
Οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
Οἵτε σε πεφρίκασι, λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·

Columnam *sibi* prætentam-habens, viri-defuncti ad sepulchrum,
Ili Dardanidæ, prisci senis-honorati.
Ille quidem thoracem Agastrophi fortis
Detrahebat a pectore ornatu-multum-vario insignem, clypeumque ab humeris,
Et cassidem gravem: hic vero arcus cornu traxit,
Et percussit, (nec ei irritum *prorsus* telum effugit manu,)
Plantam dextri pedis: penitus vero sagitta
In terram defixa est. Hic autem valde suaviter ridens,
Ex insidiis exiliit, et glorians verbum dixit;
"Vulneratus es, nec irritum telum effugit: utinam tibi,
"Imum in ile jaculatus, vitam eripuissem:
"Sic enim Trojani respirassent a calamitate,
"Qui utique te horrent, leonem velut balantes capræ."
Hunc autem non expavefactus allocutus est fortis Diomedes;

372 Ἴλλου] F. A. J. ut 166.

Ver. 371. κεκλιμένος,] Vide supra ad α'. 309. 314.

Ibid. ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,] Male vertit *viri defuncti ad sep.* secutus interpretationem verbi græci, cui analogia repugnat. Nam ἀνδρόκμητος nullo modo potest esse *in quo est mortuus repositus*. Ἀνδρόκμητος τύμβος opponitur vulgari sepulcro, cui nihil ornamenti ab hominibus accessit, in quo nulla στήλη. *Ern.*

Ver. 374. Αἴνυτ' ἀπὸ] *Occupatus erat in detrahendo etc.* Cæterum de prosodia vocis αἴνυτο, vide supra ad γ'. 260.

Ibid. παναίολον,] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 383. πεφρίκασι,] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 385. κέρα] Alii "*arcu*" interpretantur, alii "*cincinnis*."

Ibid. παρθενοπῖπα·] Ἕτεροι παρθενοπῖπα γράφουσιν, ὃ ἐστι παρθένοις ἰκανῶς τὴν ὄψιν. *Eustath.*

Ver. 386. Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον] Pronunciabatur, Εἰ μὲν δὴ 'ντίβιον.

Ver. 390. Κωφὸν γὰρ βέλος] Virgil.

Τοξότα, λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα·
Εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
Νῦν δέ μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.
Οὐκ ἀλέγω, ὡςεί με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων·
Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
Ἦτ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
Ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
Τοῦ δὲ, γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαὶ,
Παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
Πύθεται· οἰωνοὶ δὲ πέρι πλέες, ἠὲ γυναῖκες.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἔστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε καθεζόμενος, βέλος ὠκὺ
Ἐκ ποδὸς εἷλκ'· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή.
Ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε

"Sagittarie, convitiator, cornu clare, puellarum-observator-callide:
"Si quidem jam aperte contra cum armis periculum faceres,
"Non utique tibi profuturus esset arcus et crebræ sagittæ:
"Nunc vero postquam me perstrinxeris plantam pedis, gloriaris inaniter.
"Pro nihilo habeo, perinde ac si me mulier percussisset, aut puer insipiens:
"Leve enim *est* telum viri imbellis, nullius pretii.
"Certe aliter a me, etiam si vel paululum attigerit,
"Acutum telum exit, et *virum* exanimem statim reddit:
"Ac illius uxoris quidem ambæ *statim* laceratæ sunt genæ,
"Liberique orbi; ipse autem sanguine terram rubefaciens
"Putrescit; alites vero circum plures *sunt*, quam mulieres."
Sic dixit: Hunc autem Ulysses hasta-inclytus prope veniens
Stetit ante; is autem a tergo desidens, telum velox
Ex pede traxit; dolor vero per corpus venit gravis.
In currum itaque conscendit, et aurigæ præcepit

389 ὡς εἰ] MS. ut infra 467. bene. 395 περιπλέες] F. A. J. T. 400 γλαφυρεῖσιν ἐλαύνειν] MS. 402 ἔλαβε] Id. F. A. 1.

——— telumque imbelle sine ictu.
Æn. II. 544.

Clark. Male retinuit vitium ed. Barn. κυφὸν, pro κωφὸν. *Ern.*

Ver. 392. πέλεται,] *Eustath. in Commentar.* πέτεται.

Ver. 395. περὶ πλέες,] *Al.* περιπλέες. Minus recte.

Ver. 397. Ἔστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε] Virg.

——— genitor nati parma protectus abiret.
Æn. X. 800.

Ibid. ὠκὺ] *Al.* ὀξὺ.

Ver. 401. Οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς] Virgil.

Jamque adeo super unus eram. ———
Æn. II. 567.

Ver. 402. παρέμεινεν,] *Eustath. in Commentar.* παρέμιμνεν.

Ver. 408. ὅττι] Vide supra ad α'. 537

Νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
Οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤιμοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἴκε φέβωμαι, [φέβω-
Πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴκεν ἁλῶω [μαι,
Μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
Ἀλλὰ τίη μοὶ ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
Οἶδα γὰρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·
Ὃς δέ κ' ἀριστεύησι μάχῃ ἔνι, τόνδε μάλα χρεὼ
Ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
Ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ

Naves versus cavas agere *currum*: dolebat enim corde.
Solus autem relictus est Ulysses hasta-inclytus, neque quisquam apud ipsum
Argivorum manebat, quoniam timor ceperat omnes.
Ingemiscens itaque dixit ad suum magnum animum;
"Hei mihi! ego, quid agam? [*quid mihi eveniet?*] ingens quidem malum, [si fugero,
"Multitudinem metuens; illud autem pejus, si interceptus fuero
"Solus: cæteros quippe Danaos in fugam vertit Saturnius.
"Sed cur mihi hæc meus disserit animus?
"Novi enim, quod ignavi quidem recedunt a pugna:
"Qui vero strenuus est in prælio, hunc omnino oportet
"Stare constanter, sive feriatur, sive feriat alium."
Dum is hæc versabat in mente et in animo,
Interim Troum ordines supervenerunt clypeatorum;
Concluseruntque in medio, intra se pestem collocantes.
Ut vero cum in aprum undique canes florentesque-ætate juvenes

401 τι] T. quod aliæ edd. post male secutæ sunt. 408 ὅτι] MS. 409 ἢ δὴ μὲν ἀρ.] MS. 410 ἔβητ'] Id. 413 ἔλσαν] F. A. J.

Ibid. ἀποίχονται πολέμοιο·] *Al.* ἀποίχοντο πτολέμοιο.

Ver. 411. Ἕως ὁ ταῦθ'] Vide supra ad α'. 193.

Ver. 412. Τόφρα δ'] Vide supra ad α'. 57. Male *Barnesius*, Τόφραδ'.

Ver. 413. μετά σφίσι πῆμα τιθέντες.] Ἀμφίβολον ἔχει ἔννοιαν. Δηλοῖ γὰρ, ἢ ὅτι ἔλσαν ἐν σφίσι τὸν Ὀδυσσέα, πῆμα τιθέντες αὐτῷ· ἢ ὅτι ἔλσαν αὐτὸν, πῆμα τιθέντες σφίσιν αὐτοῖς. Καί ἐστι σεμνὸς ὁ λόγος οὗτος, καὶ ὑψηλός· ὡς κρεῖττον ὂν τοῖς Τρωσὶν ἀφεῖναι αὐτὸν ἀκύκλωτον. *Eustath.* Homeri tamen temporibus haud credo ambiguam fuisse istam locutionem.

Ver. 414. Ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ] Virg.

Σεύονται, ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν·
Ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται· ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
Ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον, ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
Οὔτασεν, ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Δουρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ,
Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.

Incitate-feruntur, ille vero prodit alto ex fruticeto,
Acuens album dentem in incurvis malis;
Undique autem *in eum* impetum faciunt; stridor vero dentium
Suboritur: ii autem sustinent protinus, horrendum licet existentem:
Sic sane tum undique in Ulyssem, Jovi carum, incitate-ferebantur
Trojani: ille vero primum quidem egregium Deiopitem
Vulneravit super humerum, insiliens acuta hasta:
Deinde vero Thoonem, et Ennomum interfecit;
Chersidamanta vero deinceps, ab equis desilientem,
Hasta, ad umbilicum, sub clypeo umbone-munito,
Vulneravit: Ille vero in pulvere delapsus, prehendit terram palma.
Atque hos quidem missos fecit: Hippasidem vero Charopa vulneravit hasta,
Germanum-fratrem generosi Soci.

416 γένυσι] F. A. J. R. γένυσιν] T. Ibid. γναμπταῖσι] MS. sed superscr. ῃ. 421 ὕπερθε] A. 2. 3. J. 422 Ὄρμενον pro Ἔννομον] MS. Ibid. ἐξενάριξεν] F. A. J. R. 423 ἀΐσσοντα] MS. ut infra 484.

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper, (multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit, multosque palus Laurentia,) sylva
Pastus arundinea; postquam inter retia ventum est,
Substitit, infremuitque ferox, et inhorruit armos:
Nec cuiquam irasci propiusve accedere virtus,
Sed jaculis tutisque procul clamoribus instant;
Ille autem impavidus partes cunctatur in omnes,
Dentibus infrendens, et tergo decutit hastas:
Haud aliter. ——— *Æn.* X. 707.

Ver. 416. γναμπτῇσι γένυσσιν·] *Al.* γναμπτῇσι γένυσιν. Minus recte. *Barnesius* scribendum voluit, γναμπτῆς γενύεσσιν. *Clark.* Γένυσσιν MS. edd. Fl. Ald. Junt. Rom. Quæ est vera lectio. *Ern.*

Ver. 418. Γίγνεται·] *Al.* Γίνεται. Quod perinde est. Nam γίνομαι, primam producit.

Ver. 419. Διῒ φίλον,] Qua ratione, Διΐ, hic ultimam producat; item, αὐτοκασίγνητον, ver. 427. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 421. Οὔτασεν,] Rursumque, ver.

[redacted]

Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ', ἠδὲ πόνοιο·
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
Τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην·
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασε
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεὺς, ὅ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν·
Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Huic autem auxiliaturus Socus venit, par-deo vir:
Stetitque valde prope cum accessisset, et eum sermone allocutus est;
" O Ulysse clarissime, dolorum insatiabilis, atque laboris:
" Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis,
" Talibus viris interfectis, et armis spoliatis;
" Vel *tu* mea hasta percussus animam perdes."
Sic locutus, percussit ad clypeum undique æqualem:
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est;
Omnemque a costis cutem abstulit; neque tamen sivit
Pallas Minerva misceri visceribus viri.
Sensit autem Ulysses, quod sibi nequaquam telum lethale venisset:
Retroque cedens Socum sermone allocutus est;

425 νύξ' ὁ δ'] F. 430 Ὀδυσσεῦ] F. Ibid. δόλων αὖ τ'] F. A. 1. 434 πάντοσ' ἐΐσην] MS. F. R. ut supra 61. 437 οὐδ' ἔτ' ἔασε] MS. Ibid. ἔασεν] F.

426. ὄτασε δουρί. Vide supra ad δ'. 525. et ad α'. 140.

Ver. 423. ἀΐξαντα,] *Al.* ἀΐσσοντα.

Ver. 425. ἐν κονίῃσι πεσὼν,] Vide supra ad α'. 593.

Ibid. ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.] *Cubitis humum pinsabat.* Ennius apud Varron. lib. IV.

Ver. 426. ἔασ'·] Vide supra ad δ'. 42.

Ver. 430. πολύαινε,] *Schol.* μυθολόγε φλύαρε. Sed nihil opus. Sunt enim hujusmodi epitheta, *laudi* data, et sociorum et hostium communia.

Ver. 433. Ἤ κεν ἐμῷ] *Al.* Ἤ σύγ' ἐμῷ. Quod et non inelegans. Vide supra ad γ'. 409.

Ibid. ὀλέσσεις.] *Al.* ὀλέσσῃς. Quod et ipsum, si præcedat ἤ κεν, non erit inelegans: licet vir doctissimus, *Henr. Stephanus*, propter præcedentem, ἐπεύξεαι, "*non* "*dubium esse, quin* ὀλέσσεις, *legendum* "*sit*," existimet.

Ver. 434. οὔτησε] Ex οὐτάω. Nam ex οὐτάζω fit οὔτασε, penultima correpta.

Ver. 436. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε] Vide supra ad γ'. 357.

Ver. 437. ἔργαθεν·] Ἀπεῖρξεν, ἀπήγαγεν,

Ἆ δεῖλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ἤτοι μέν ῥ' ἐμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δȣρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ· καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δȣ́πησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ Σῶχ', Ἱππάσȣ υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, ȣ̓δ' ὑπάλυξας.
Ἆ δεῖλ', ȣ̓ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὄσσε καθαιρήσȣσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
Ὠμησαί σ' ἐρύσȣσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·

" Vah! miser, certe omnino jam te assequitur grave exitium:
" *Tu* quidem me cessare fecisti, ne cum Trojanis *jam amplius* pugnem;
" Tibi vero ego hic aio cædem et mortem nigram
" Die hoc fore: mesque hasta domitum,
" Gloriam mihi daturum, animam vero Plutoni equis-insigni."
Dixit: et ille quidem in-fugam retro converso gradu abibat;
Ei autem converso, tergo hastam infixit
Humerorum in medio, perque pectora trajecit:
Fragorem autem edidit cadens: insultavitque *illi* nobilis Ulysses;
" O Soce, Hippasi fili bellicosi equûm-domitoris,
" Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.
" Vah! miser, non quidem tibi pater et veneranda mater
" Oculos comprimient mortuo videlicet, sed alites
" Cruda-vorantes te diripient, circum alis crebris verberatum:

442 Ἤτοι μὲν ἐμ' sine ῥ'] MS. nec metrum aut sensus ῥ' desiderat. 444 δαμέντι] MS. 449 δȣ́πησε] MS. 454 ὠμ. ἐρύȣσι] MS. edd.

ἀποκόλλησει τῶν πλευρῶν τὴν ἐπιπολὴν, οἷα μὴ προκύψαν εἰς βάθος. *Eustath.*

Ibid. ἴκασι] Vide supra ad γ'. 42.

Ver. 439. ὅ οἱ] Vide supra ad α'. 537.

Ver. 446. ἐβεβήκει,] Si vocem, βέβηκε, tulisset versus; at non constitisset temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.

Ver. 447. μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν] Non πῆξεν ἐν μεταφρένῳ, sed μεταφρένῳ ἐνέπηξεν.

Ver. 449. Δȣ́πησεν] Vide supra ad γ'. 455. 504.

Ver. 452. Ἆ δειλ', ȣ̓ μέν σοί γε] Δύσμορος, ȣ̓ μέν σοί γε. ——— *Plutarch. de Consolat. ad Apollon.*

Heu! terra ignota, canibus data præda Latinis
Alitibusque jaces! nec te tua funera mater
Produxi, pressive oculos, aut vulnera lavi,
Veste tegens. ——— *Æn.* IX. 485.

Istic nunc, metuende, jace; non te optima mater
Condet humi, patriove onerabit membra sepulchro.

Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς εἷλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀϋτὴ,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.

"Sed ubi *ego* mortuus fuero, justa-facient mihi generosi Achivi."
Sic fatus, Soci bellicosi validam hastam
Eque cute *sua* traxit, et clypeo umbone-munito:
Sanguis autem ei extracta hasta erumpebat, angebatque *illi* animum.
Trojani vero magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,
Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt:
Verum is retrocedebat, inclamabatque socios:
Ter quidem tum clamavit, quantum caput capiebat viri;
Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus:
Confestimque Ajacem allocutus est prope existentem;
"Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
"Circa me Ulyssis magnanimi venit clamor,
"Ei similis, ac si eum violenter-urgerent solum existentem
"Trojani interclusum in acri pugna.

466 Ἵκετο φωνὴ] MS. F.

Alitibus linquere feris, aut gurgite mersum
Unda feret, piscesque impasti vulnera lambent.
Æn. X. 557.

Ver. 454. Ὠμησταί σ' ἐρύουσι,] Ita edidit *Barnesius:* Ex MSS. ἐρύουσι, ex conjectura, σ'. *Vulgg.* Ὠμησταὶ ἐρύουσι. Quod et ipsum ferri possit.

Ibid. περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·] Pulchre depingunt hæc verba, et quasi ob oculos ponunt, aves rapaces prædam alis inter diripiendum verberantes. Ut recte annotavit *Popius.*

Ver. 458. κῆδε δὲ θυμόν.] *Barnesius* edidit, κῆδε δ' ἓ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 459. Τρῶες δὲ] Qua ratione, δὲ, hic producatur, vide supra ad α'. 51.

Ibid. ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος, Κεκλόμενοι — ἔβησαν·] Virgil.

——— Ocyus ensem
Æneas, viso Tyrrheni sanguine lætus,
Eripit a femore, et trepidanti fervidus instat.
Æn. X. 786.

Ver. 463. Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος] Vide supra ad γ'. 456. *Clark.* Omnes libri

Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
Δείδω, μή τι πάθησιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,
Ἐσθλὸς ἐών· μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
  Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
Ἰῷ ἀπαὶ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
Φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν,
Ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
Σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
Ὣς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην

"Quare eamus per turbam; opitulari enim melius.
"Timeo, ne quid patiatur *humanitus* inter Trojanos solus relictus,
"Strenuus cum sit: magnum autem desiderium Danaos subeat."
Sic fatus, ipse quidem præibat, ille vero una sequebatur par-deo vir.
Invenerunt deinde Ulyssem, Jovi carum; circa vero ipsum
Trojani simul ibant, sicut perquam-avidi-cædis thoës in montibus
Circa cervum cornutum vulneratum, quem utique vulnerarit vir
Sagitta a nervo *missa*: ac illum quidem evadit pedibus
Fugiens, quamdiu sanguis tepidus, et genua moventur:
Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,
Cruda-vorantes eum thoës in montibus dilaniando-vorant,
In nemore umbroso: leonem autem adducit fortuna
Exitialem: tunc thoës quidem diffugiunt, atque ille *eo* vescitur:
Sic tunc circa Ulyssem bellicosum versutum

hic habent ἄϊεν, cum ἄϊε ex lege esse debeat, credo h. l. ἄϊεν rectum esse, et sic poëtam dedisse, ne nimis multæ vocales concurrerent, quamquam earum concursum non fugit nimis. *Ern.*

Ver. 466. ἵκετ' αὐτή.] *Al.* ἵκετο φωνή.

Ver. 470. πάθησιν ἐνὶ] *Al.* πάθησι μετὰ.

Ver. 472. ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο] Apte et ad personam Ajacis, et ad rem in periculo constitutam, ὅτι ἀντιφωνεῖ, καὶ ἅμα ἕπεται βοηθήσων. Ut recte notavit *Eustathius.*

Ver. 473. Διῒ φίλον] Qua ratione, Διῒ, hic ultimam producat; item αἷμα, ver. 477. et τὶ, ver. 480. vide supra ad α'. 51.

Ver. 475. Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον,] Virgil.

——— Qualis conjecta cerva sagitta,
Quam procul incautam —— fixit
Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum
Nescius; illa fuga sylvas saltusque peragrat
Dictæos; hæret lateri lethalis arundo.
Æn. IV. 69.

Ibid. ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ] *Al.* ὅν ῥ' ἔβαλ' ἀ-

Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Αἴσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος·
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
Χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα·
Οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
Χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
Πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
Ὡς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,

Trojani simul-ibant multique et fortes: sed ille heros
Ruens sua hasta propulsabat crudelem diem.
Ajax vero prope accessit, ferens scutum, velut turrim;
Stetitque juxta: Trojani autem perterrefacti diffugerunt alio alius:
Atque hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit *e* turba
Manu tenens, donec famulus prope egisset equos.
Ajax autem Trojanis insiliens interfecit Doryclum
Priamidem, nothum filium; deinde vero Pandocum vulneravit;
Vulneravit et Lysandrum, et Pyrasum, et Pylartem.
Ut vero cum inundans flumen in campum decurrit
Torrens de montibus, urgente Jovis imbre,
Multasque quercus aridas, multasque larices
Secum-rapit, multumque limum in mare projicit:
Sic insequebatur turbans per campum tunc illustris Ajax.

496 τότε] abest a MS.

νήρ. Quorum utrumque eandem habet vim: "*Quem utique vulneraverit aliquis.*"

Ver. 476. Ἰῷ ἀπαὶ νευρῆς·] Ita edidit *Barnesius* ex ver. 663. infra: Ubi et vulgo scriptum est, ἀπαί. Plurimi hoc in loco legunt, ἀπό. Quod et ipsum ferri possit: Vide ad αʹ. 51. n. 8. *Clark.* Sed nec necesse est utroque loco eodem modo scripsisse Homerum, nec ibi omnes libri in ἀπαὶ consentiunt. vid. Var. Lect. *Ern.*

Ver. 483. Τρῶες ἕπον πολλοί] Vide supra ad γʹ. 202. Nonnulli hic male; Τρῶες ἕποντο πολλοί.

Ver. 484. ᾧ ἔγχει] *Al.* ᾧ ἐγχεῖ. Minus recte. Si enim divisim legatur, scribendum erat ᾧ ἔγχεϊ. Ut recte notavit *Barnesius.*

Ver. 487. τὸν] *Ulyssem.*

Ver. 490. Πριαμίδην,] Vide supra ad αʹ. 398.

Ver. 491. Οὖτα] Vide supra ad γʹ 525.

Ver. 492. Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς] Virgil.

—— aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, sternit sata læta boumque labores,
Præcipitesque trahit sylvas. —— *Æn.* II. 305.

Non sic, aggeribus ruptis cum spumeus amnis
Exiit, oppositasque evicit gurgite moles,

Δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας· οὐδέ πω Ἕκτωρ
Πεύθετ᾽· ἐπεί ῥα μάχης ἐπ᾽ ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
Ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῇ ῥα μάλιστα
Ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοὴ δ᾽ ἄσβεστος ὀρώρει,
Νέστορά τ᾽ ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων
Ἔγχεΐ θ᾽, ἱπποσύνῃ τε· νέων δ᾽ ἀλάπαζε φάλαγγας.
Οὐδ᾽ ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοὶ,
Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δέξιον ὦμον·
Τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Μήπως μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος, ἕλοιεν·
Αὐτίκα δ᾽ Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων

Concidens equosque et viros: necdum Hector
Audierat; quippe pugnæ in sinistra-parte præliabatur totius,
Ripas juxta fluvii Scamandri; ubi maxime
Virorum cadebant capita, clamorque immensus exortus erat,
Nestoraque circa magnum, et Mavortium Idomeneum.
Hector utique inter hos versabatur, ardua patrans
Hastaque, equestrique virtute; juvenumque vastabat phalangas.
Necdum *tamen* cessissent de via nobiles Achivi,
Nisi Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ,
Cessare-fecisset a strenue-pugnando Machaonem, pastorem populorum,
Sagitta tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum:
De hoc nempe pertimuerunt robur spirantes Achivi,
Ne forte eum, pugna inclinata, interficerent:
Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem;
" O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,
" Age, tuos currus conscende, juxtaque Machaon

509 Μετακλιθέντες] MS.

Fertur in arva furens cumulo, camposque per omnes
Cum stabulis armenta trahit. —— *Æn.* II. 496.

Ver. 496. κλονέων πεδίον τότε] *Barnesius* ex conjectura legendum velit, πεδίον κάτα. Sed nihil opus. Facile enim subintelligitur istud κατά.

Ver. 500. ὀρώρει,] Vide supra ad α'. 57. et ad β'. 810.

Ver. 502. ὁμίλει,] *Al.* ὁμίλεε. Quod et ad versum paullo numerosius.

Ver. 505. Ἀλέξανδρος, Ἑλένης] Vide supra ad α'. 51.

Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσατο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα

" Ascendat: adque naves celerrime dirige solidos-ungulis equos:
" Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,
" Sagittisque excidendis, mitibusque pharmacis inspergendis."
Sic dixit; neque non-obsecutus est Gerenius eques Nestor:
Statim autem suos currus conscendit; juxtaque Machaon
Ascendit, Æsculapii filius eximii medici:
Scutica autem verberabat equos, hi vero non inviti volabant
Naves versus cavas: eo enim *ire* gratum erat animo.
Cebriones interea Trojanos turbatos animadvertit,
Juxta Hectorem in-curru-sedens, et ipsum verbis affatus est;
" Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos,
" In extremitate pugnæ horrisonæ: at sane cæteri
" Trojani turbantur promiscue equique et ipsi.
" Ajax scilicet turbat *eos* Telamonius: Bene utique ipsum novi;
" Latum enim circa humeros gerit scutum: Sed et nos
" Illuc equosque et currum dirigamus, ubi maxime

514 ἰατρὸς] F. *519* ἀέκοντε] MS. ut 281. *528* Καθ' ἵπ. τ. κ. ἅρμ.] MS.

Ver. *512*. ἐπιβήσεο·] Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. *513*. μώνυχας ἵππους·] Virgil.
——— solido — ungula — cornu.
Georgic. III. 88.

Ver. *516*. ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. *517*. ἐπεβήσατο·] *Vulgg.* ἐπεβήσετο. Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. *521*. Τρῶας ὀρινομένους] Ab *Ajace* in *dextro* cornu, ver. 496.

Ver. *530*. ὄρωρεν.] De horum *Temporum* ratione, ὀλέκουσι et ὄρωρεν, vide supra ad α'. 37. *Clark*. Vid. Var. Lect.

Σεύονται, ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
Θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῆσι γένυσσιν·
Ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται· ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
Ὣς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον, ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
Οὔτασεν, ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
Αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
Δουρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ,
Αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.

Incitate-feruntur, ille vero prodit alto ex fruticeto,
Acuens album dentem in incurvis malis;
Undique autem *in eum* impetum faciunt; stridor vero dentium
Suboritur: ii autem sustinent protinus, horrendum licet existentem:
Sic sane tum undique in Ulyssem, Jovi carum, incitate-ferebantur
Trojani: ille vero primum quidem egregium Deiopitem
Vulneravit super humerum, insiliens acuta hasta:
Deinde vero Thoonem, et Ennomum interfecit;
Chersidamanta vero deinceps, ab equis desilientem,
Hasta, ad umbilicum, sub clypeo umbone-munito,
Vulneravit: Ille vero in pulvere delapsus, prehendit terram palma.
Atque hos quidem missos fecit: Hippasidem vero Charopa vulneravit hasta,
Germanum-fratrem generosi Soci.

416 γίνυσι] F. A. J. R. γίνυσιν] T. Ibid. γναμπταῖσι] MS. sed superscr. ῆ. 421 ὕπερθε] A. 2. 3. J. 422 Ὄρμενον pro Ἔννομον] MS. Ibid. ἐξενάριξεν] F. A. J. R. 423 ἀΐσσοντα] MS. ut infra 484.

Ac velut ille canum morsu de montibus altis
Actus aper, (multos Vesulus quem pinifer annos
Defendit, multosque palus Laurentia,) sylva
Pastus arundinea; postquam inter retia ventum est,
Substitit, infremuitque ferox, et inhorruit armos:
Nec cuiquam irasci propiusve accedere virtus,
Sed jaculis tutisque procul clamoribus instant;
Ille autem impavidus partes cunctatur in omnes,
Dentibus infrendens, et tergo decutit hastas:
Haud aliter. ——— *Æn.* X. 707.

Ver. 416. γναμπτῆσι γένυσσιν·] *Al.* γναμπτῆσι γένυσιν. Minus recte. *Barnesius* scribendum voluit, γναμπτῇς γενύεσσιν. *Clark.* Γένυσσιν MS. edd. Fl. Aldd. Junt. Rom. Quæ est vera lectio. *Ern.*

Ver. 418. Γίγνεται·] *Al.* Γίνεται. Quod perinde est. Nam γίνομαι, primam producit.

Ver. 419. Διῒ φίλον,] Qua ratione, Διῒ, hic ultimam producat; item, αὐτοκασίγνητον, ver. 427. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 421. Οὔτασεν,] Rursumque, ver.

Τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἄτ', ἠδὲ πόνοιο·
Σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
Τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
Ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην·
Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
Καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
Πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασε
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
Γνῶ δ' Ὀδυσεὺς, ὅ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν·
Ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Huic autem auxiliaturus Socus venit, par-deo vir:
Stetitque valde prope cum accessisset, et eum sermone allocutus est;
"O Ulysse clarissime, dolorum insatiabilis, atque laboris:
"Hodie vel duobus gloriabere super Hippasidis,
"Talibus viris interfectis, et armis spoliatis;
"Vel *tu* mea hasta percussus animam perdes."
Sic locutus, percussit ad clypeum undique æqualem:
Per clypeum quidem penetravit lucidum rapida hasta,
Et per thoracem affabre-factum infixa est;
Omnemque a costis cutem abstulit; neque tamen sivit
Pallas Minerva misceri visceribus viri.
Sensit autem Ulysses, quod sibi nequaquam telum lethale venisset:
Retroque cedens Socum sermone allocutus est;

425 νύξ' ὁ δ'] F. 430 Ὀδυσσεῦ] F. Ibid. δόλων αὖ τ'] F. A. 1. 434 πάντοσ' ἐΐσην] MS. F. R. ut supra 61. 437 οὐδ' ἔτ' ἔασε] MS. Ibid. ἔασεν] F.

426. οὔτασε δουρί. Vide supra ad Υ. 525. et ad α'. 140.

Ver. 423. ἀΐξαντα,] *Al.* ἀΐσσοντα.

Ver. 425. ἐν κονίῃσι πεσὼν,] Vide supra ad α'. 593.

Ibid. ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.] *Cubitis humum pinsabat.* Ennius apud Varron. lib. IV.

Ver. 426. ἔασ'·] Vide supra ad Υ. 42.

Ver. 430. πολύαινε,] *Schol.* μυθολόγε φλύαρε. Sed nihil opus. Sunt enim hujusmodi epitheta, *laudi* data, et sociorum et hostium communia.

Ver. 433. Ἤ κεν ἐμῷ] *Al.* Ἤ σύγ' ἐμῷ. Quod et non inelegans. Vide supra ad γ'. 409.

Ibid. ὀλέσσεις.] *Al.* ὀλέσσῃς. Quod et ipsum, si præcedat ἤ κεν, non erit inelegans: licet vir doctissimus, *Henr. Stephanus*, propter præcedentem, ἐπεύξεαι, "*non* "*dubium esse, quin* ὀλέσσεις, *legendum* "*sit*," existimet.

Ver. 434. οὔτησε] Ex οὐτάω. Nam ex οὐτάζω fit οὔτασε, penultima correpta.

Ver. 435. Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε] Vide supra ad γ'. 357.

Ver. 437. ἔργαθεν·] Ἀπεῖρξεν, ἀπήγαγεν,

Ἆ δεῖλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ἤτοι μέν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι,
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
Ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
Εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ· καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει,
Τῷ δὲ μεταστρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
Ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
Δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
Φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας.
Ἆ δεῖλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
Ὠμησταί σ' ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·

" Vah! miser, certe omnino jam te assequitur grave exitium:
" *Tu* quidem me cessare fecisti, ne cum Trojanis *jam amplius* pugnem;
" Tibi vero ego hic aio cædem et mortem nigram
" Die hoc fore: meaque hasta domitum,
" Gloriam mihi daturum, animam vero Plutoni equis-insigni."
Dixit: et ille quidem in-fugam retro converso gradu abibat;
Ei autem converso, tergo hastam infixit
Humerorum in medio, perque pectora trajecit:
Fragorem autem edidit cadens: insultavitque *illi* nobilis Ulysses;
" O Soce, Hippasi fili bellicosi equûm-domitoris,
" Occupavit te finis mortis deprehensum, nec effugisti.
" Vah! miser, non quidem tibi pater et veneranda mater
" Oculos comprimient mortuo videlicet, sed alites
" Cruda-vorantes te diripient, circum alis crebris verberatum:

442 Ἤτοι μὲν ἐμ' sine ῥ'] MS. nec metrum aut sensus ῥ' desiderat. 444 δαμέντι] MS. 449 δούπησε] MS. 454 ὠμ. ἐρύουσι] MS. edd.

ἀποκόλλησι τῶν πλευρῶν τὴν ἐπιπολὴν, οἷα μὴ προκύψαν εἰς βάθος. *Eustath.*
Ibid. ἰασι] Vide supra ad γ'. 42.
Ver. 439. ὅ οἱ] Vide supra ad α'. 537.
Ver. 446. ἐβεβήκει,] Si vocem, βέβηκε, tulisset versus; at non constitisset temporum ratio. Vide supra ad α'. 37.
Ver. 447. μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν] Non πῆξεν ἐν μεταφρένῳ, sed μεταφρένῳ ἐνέπηξεν.
Ver. 449. Δούπησεν] Vide supra ad γ'. 455. 504.

Ver. 452. Ἆ δεῖλ', οὐ μέν σοί γε]
Δύσμορος, οὐ μέν σοί γε. ————
Plutarch. de Consolat. ad Apollon.
Heu! terra ignota, canibus data præda Latinis
Alitibusque jaces! nec te tua funera mater
Produxi, pressive oculos, aut vulnera lavi,
Veste tegens. ———— *Æn.* IX. 485.
Istic nunc, metuende, jace; non te optima mater
Condet humi, patriove onerabit membra sepulchro.

Αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
Ἔξω τε χροὸς εἷλκε, καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
Αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,
Κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
Αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός,
Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
Αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Αἶαν διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
Ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετ' ἀϋτὴ,
Τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.

"Sed ubi *ego* mortuus fuero, justa-facient mihi generosi Achivi."
Sic fatus, Soci bellicosi validam hastam
Eque cute *sua* traxit, et clypeo umbone-munito:
Sanguis autem ei extracta hasta erumpebat, angebatque *illi* animum.
Trojani vero magnanimi postquam viderunt sanguinem Ulyssis,
Cohortantes per turbam in ipsum omnes iverunt:
Verum is retrocedebat, inclamabatque socios:
Ter quidem tum clamavit, quantum caput capiebat viri;
Ter autem audivit clamantem bellicosus Menelaus:
Confestimque Ajacem allocutus est prope existentem;
"Ajax nobilissime, Telamonie, princeps populorum,
"Circa me Ulyssis magnanimi venit clamor,
"Ei similis, ac si eum violenter-urgerent solum existentem
"Trojani interclusum in acri pugna.

466 Ἵκετο φωνὴ] MS. F.

Alitibus linquere feris, aut gurgite mersum
Unda feret, piscesque impasti vulnera lambent.
Æn. X. 557.

Ver. 454. Ὠμησταί σ' ἐρύσουσι,] Ita edidit *Barnesius*: Ex MSS. ἐρύσουσι, ex conjectura, σ'. *Vulgg*. Ὠμησταὶ ἐρύουσι. Quod et ipsum ferri possit.

Ibid. περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·] Pulchre depingunt hæc verba, et quasi ob oculos ponunt, aves rapaces prædam alis inter diripiendum verberantes. Ut recte annotavit *Popius*.

Ver. 458. κῆδε δὲ θυμόν.] *Barnesius* edidit, κῆδε δ' ἑ θυμόν. Quod eodem redit.

Ver. 459. Τρῶες δὲ] Qua ratione, δὲ, hic producatur, vide supra ad αʹ. 51.

Ibid. ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος, Κεκλόμενοι — ἔβησαν·] Virgil.

——— Ocyus ensem
Æneas, viso Tyrrheni sanguine lætus,
Eripit a femore, et trepidanti fervidus instat.
Æn. X. 786.

Ver. 463. Τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος] Vide supra ad γʹ. 456. *Clark*. Omnes libri

Ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
Δείδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,
Ἐσθλὸς ἐών· μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
Φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Αὐτὰρ ἐπειὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
Ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν,
Ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
Σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
Ὣς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην

" Quare eamus per turbam; opitulari enim melius.
" Timeo, ne quid patiatur *humanitus* inter Trojanos solus relictus,
" Strenuus cum sit: magnum autem desiderium Danaos subeat."
Sic fatus, ipse quidem præibat, ille vero una sequebatur par-deo vir.
Invenerunt deinde Ulyssem, Jovi carum; circa vero ipsum
Trojani simul ibant, sicut perquam-avidi-cædis thoës in montibus
Circa cervum cornutum vulneratum, quem utique vulnerarit vir
Sagitta a nervo *missa*: ac illum quidem evadit pedibus
Fugiens, quamdiu sanguis tepidus, et genua moventur:
Sed postquam hunc domuerit velox sagitta,
Cruda-vorantes eum thoës in montibus dilaniando-vorant,
In nemore umbroso: leonem autem adducit fortuna
Exitialem: tunc thoës quidem diffugiunt, atque ille *eo* vescitur:
Sic tunc circa Ulyssem bellicosum versutum

495 Εἰσφέρεται] F. A. I.

hic habent ἄϊεν, cum ἄϊε ex lege esse debeat, credo h. l. ἄϊεν rectum esse, et sic poëtam dedisse, ne nimis multæ vocales concurrerent, quamquam earum concursum non fugit nimis. *Ern.*

Ver. 466. ἵκετ' ἀϋτή.] *Al.* ἵκετο φωνή.

Ver. 470. πάθῃσιν ἐνὶ] *Al.* πάθῃσι μετὰ.

Ver. 472. ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο] Apte et ad personam Ajacis, et ad rem in periculo constitutam, ὅτι ἀντιφωνεῖ, καὶ ἅμα ἕπεται βοηθήσων. Ut recte notavit *Eustathius.*

Ver. 473. Διῒ φίλον] Qua ratione, Διῒ, hic ultimam producat; item αἷμα, ver. 477. et τὲ, ver. 480. vide supra ad α'. 51.

Ver. 475. Ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον,] Virgil.

——— Qualis conjecta cerva sagitta,
Quam procul incautam —— fixit
Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum
Nescius; illa fuga sylvas saltusque peragrat
Dictæos; hæret lateri lethalis arundo.

Æn. IV. 69.

Ibid. ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ] *Al.* ὅν ῥ' ἔβαλ' ἀ-

Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
Αἴσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
Στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος·
Ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
Χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὗτα·
Οὗτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
Χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
Πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
Ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
Ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,

Trojani simul-ibant multique et fortes: sed ille heros
Ruens sua hasta propulsabat crudelem diem.
Ajax vero prope accessit, ferens scutum, velut turrim;
Stetitque juxta: Trojani autem perterrefacti diffugerunt alio alius:
Atque hunc quidem Menelaus Mavortius eduxit *e* turba
Manu tenens, donec famulus prope egisset equos.
Ajax autem Trojanis insiliens interfecit Doryclum
Priamidem, nothum filium; deinde vero Pandocum vulneravit;
Vulneravit et Lysandrum, et Pyrasum, et Pylartem.
Ut vero cum inundans flumen in campum decurrit
Torrens de montibus, urgente Jovis imbre,
Multasque quercus aridas, multasque larices
Secum-rapit, multumque limum in mare projicit:
Sic insequebatur turbans per campum tunc illustris Ajax.

496 τότε] abest a MS.

νήρ. Quorum utrumque eandem habet vim: "*Quem utique vulnerarit aliquis.*"

Ver. 476. Ἰῷ ἀπαὶ νευρῆς·] Ita edidit *Barnesius* ex ver. 663. infra: Ubi et vulgo scriptum est, ἀπαί. Plurimi hoc in loco legunt, ἀπό. Quod et ipsum ferri possit: Vide ad α'. 51. n. 8. *Clark.* Sed nec necesse est utroque loco eodem modo scripsisse Homerum, nec ibi omnes libri in ἀπαὶ consentiunt. vid. Var. Lect. *Ern.*

Ver. 483. Τρῶες ἕπον πολλοί] Vide supra ad γ'. 202. Nonnulli hic male; Τρῶες ἕποντο πολλοί.

Ver. 484. ᾧ ἔγχει] *Al.* ᾧ ἔγχεϊ. Minus recte. Si enim divisim legatur, scribendum erat ᾧ ἔγχεϊ. Ut recte notavit *Barnesius.*

Ver. 487. τὸν] *Ulyssem.*

Ver. 490. Πριαμίδην,] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 491. Οὗτα] Vide supra ad γ' 525.

Ver. 492. Ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς] Virgil.

—— aut rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, sternit sata læta boumque labores,
Præcipitesque trahit sylvas. —— *Æn.* II. 305.

Non sic, aggeribus ruptis cum spumeus amnis
Exiit, oppositasque evicit gurgite moles,

Ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε· νέων δ' ἀλάπαζε φάλα
Οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοὶ,
Εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δέξιον ὦμον·
Τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
Μήπως μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος, ἕλοιεν·
Αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων

Concidens equosque et viros: necdum Hector
Audierat; quippe pugnæ in sinistra-parte præliabatur totius,
Ripas juxta fluvii Scamandri; ubi maxime
Virorum cadebant capita, clamorque immensus exortus erat,
Nestoraque circa magnum, et Mavortium Idomeneum.
Hector utique inter hos versabatur, ardua patrans,
Hastaque, equestrique virtute; juvenumque vastabat phalangas.
Necdum *tamen* cessissent de via nobiles Achivi,
Nisi Alexander, Helenæ maritus comas-pulchræ,
Cessare-fecisset a strenue-pugnando Machaonem, pastorem populoru
Sagitta tres-hamos-habente percussum ad dextrum humerum:
De hoc nempe pertimuerunt robur spirantes Achivi,
Ne forte eum, pugna inclinata, interficerent:
Statim autem Idomeneus allocutus est Nestora nobilem;
" O Nestor Neleide, magna gloria Achivorum,
" Age, tuos currus conscende, juxtaque Machaon

509 Μετακλιθέντος] MS

Βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχισ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσατο· πὰρ δὲ Μαχάων
Βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·
Μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
Νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαώς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
Ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
Εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
Κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα

" Ascendat: adque naves celerrime dirige solidos-ungulis equos:
" Medicus enim vir multis æquiparandus aliis,
" Sagittisque excidendis, mitibusque pharmacis inspergendis."
Sic dixit; neque non-obsecutus est Gerenius eques Nestor:
Statim autem suos currus conscendit; juxtaque Machaon
Ascendit, Æsculapii filius eximii medici:
Scutica autem verberabat equos, hi vero non inviti volabant
Naves versus cavas: eo enim *ire* gratum erat animo.
Cebriones interea Trojanos turbatos animadvertit,
Juxta Hectorem in-curru-sedens, et ipsum verbis affatus est;
" Hector, nos quidem hic versamur inter Danaos,
" In extremitate pugnæ horrisonæ: at sane cæteri
" Trojani turbantur promiscue equique et ipsi.
" Ajax scilicet turbat *eos* Telamonius: Bene utique ipsum novi;
" Latum enim circa humeros gerit scutum: Sed et nos
" Illuc equosque et currum dirigamus, ubi maxime

514 *ἰατρὸς*] F. 519 *ἀέκοντε*] MS. ut 281. 528 *Καθ' ἵπ. τ. κ. ἅρμ.*] MS.

Ver. 512. ἐπιβήσεο·] Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 513. *μώνυχας ἵππους·*] Virgil.
——— solido — ungula — cornu.
Georgic. III. 88.

Ver. 516. *ἱππότα*] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 517. ἐπεβήσατο·] *Vulgg.* ἐπεβήσετο. Vide supra ad β'. 35. et ad ι'. 109.

Ver. 521. Τρῶας ὀρινομένους] Ab *Ajace* in *dextro* cornu, ver. 496.

Ver. 530. ὄρωρεν.] De horum *Temporum* ratione, ὀλέκουσι et ὄρωρεν, vide supra ad α'. 37. *Clark*. Vid. Var. Lect.

Ἱππῆες πεζοί τε κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
Ἀλλήλες ὀλέκεσι· βοὴ δ' ἄσβεςος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασεν καλλίτριχας ἵππες
Μάςιγι λιγυρῇ· τοὶ δὲ, πληγῆς ἀΐοντες,
Ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιὲς,
Στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
Νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
Ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
Ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε, μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
Ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δερός.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο ςίχας ἀνδρῶν,
Ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·

"Equites peditesque, pernicioso certamine strenue-conserto,
"Mutuo-se occidunt; clamor autem immensus exortus est."
Sic fatus, verberavit jubis-pulchros equos
Scutica arguta: illi autem verbera sentientes,
Velociter agebant celerem currum inter Trojanos et Achivos,
Calcantes cadaveraque et scuta: Sanguine autem axis
Subtus totus fœdabatur, et ambitus qui *erant* circa sellam-currus,
Quos utique ab equinis ungulis guttæ aspergebant,
Atque a canthis: Ille autem cupiebat ingredi turbam
Virorum, perrumpereque, insiliens; tumultumque
Immisit malum Danais, parumque cessabat ab hasta.
Ac quidem aliorum obibat ordines virorum,
Hastaque, enseque, magnisque saxis:

530 ὀρώρει] MS. male. esset enim *oriebatur*, quod narranti poëtæ convenit, non Cebrioni h. l. 531 ἵμασε] MS. edd. vett. præter T.

Ver. 531. ἵμασεν] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 532. Μάςιγι λιγυρῇ] Qua ratione, μάστιγι, hic ultimam producat; item τε, ver. 541. et ὑπερφιαλιζόμενος, ver. 546. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ibid. πληγῆς ἀΐοντες,] Virgil.

—— audit currus habenas. *Georgic*. I. 514.

Ver. 534. Στείβοντες νέκυάς τε — αἵματι δ' ἄξων] Virgil.

—— equos alacer media inter prælia Turnus
Fumantes sudore quatit, miserabile cæsis
Hostibus insultans; spargit rapida ungula rores
Sanguineos, mixtaque cruor calcatur arena.
Æn. XII. 337.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset, in quibus Poëtarum "*par pene splendor amborum est*." Lib. V. cap. 12.

Ver. 536. Ἃς ἄρ'] *Quos utique*. Nequaquam enim hic supervacaneum est ἄρ'.

Ver. 537. Αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων·] Simplicius erat ἠδ' ἀπ' ἐπ. *atque a canthis*. Sed hoc exquisitius est. In partitione, interdum ὁ μὲν omittitur et solum ὁ δὲ ponitur. *Ern*.

Ver. 539. μίνυνθα δὲ χάζετο δερός.] *Pugna continenti et non intermissa urgebat*. Eustathius reddit, οἷα δηλαδὴ ταχὺ ἐπιφανεὶς εἰς μάχην. Scholiastes, Ὀλίγον ἀνεχώρει, ἵνα εὐκόλως τῷ δόρατι χρῷτο. Neu-

Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσε·
Στῆ δὲ ταφών, ὄπιθεν δὲ βάλεν σάκος ἑπταβόειον·
Τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλῳ, θηρὶ ἐοικώς,
Ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
Ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
Οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
Πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων,
Ἰθύει· ἀλλ' οὔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
Ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Καιόμεναί τε δεταί, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ·
Ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·

Ajacis autem vitabat pugnam Telamonii.
Jupiter vero pater Ajaci in-alto-sedens metum incussit:
Stetit vero attonitus, in-tergum autem rejecit scutum septem-bubulis-pellibus- [munitum;
Pavefactus autem recedebat, circumspectans in turba, feræ similis,
Subinde-se convertens, lente genua alternans.
Ut vero fervidum leonem boum a stabulo
Abigunt canesque et viri rustici,
Qui utique ipsum non sinunt boum pinguedinem eripere,
Totam-noctem vigilantes: ille autem carnium cupidus
Recta-irruit; sed nihil proficit: frequentia enim jacula
Adversa volant audacibus a manibus,
Incensæque faces, quas nempe horrens recedit, incitatus licet:
Mane autem seorsum discedit mœsto animo:

537 αἳ τ' ἐπισσώτρων] MS. 544 Ὄπισθεν] Id. 552 ἄντιοι] F. A. J. 554 Τετιηκότι] F. A. J. τετιηότι] MS.

ter videtur rem assecutus. Utique, si μίνυνθα hic ita accipiendum sit, ut Latino [paullulum vel parumper] respondeat; tum sententia erit, "Paullulum autem evitavit hastam," scilicet Ajacis: Quod tamen minus convenit cum sequente, Αὐτάρ. Clark. Schol. Lips. ἧσσον βολῆς δόρατος. Τινὲς δέ φασιν ὡς ἐπὶ ὀλίγον ἐχάζετο, quæ est vera interpretatio, consentiens Clarkianæ. Ern.

Ver. 542. Αἴαντος δ'] Aristoteles, Rhetoric. lib. II. cap. 9. locum hunc versu altero adjecto citat;

Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο,
Ζεὺς γάρ οἱ νεμέσασχ', ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιτο.

Plutarchus item, de audiendis Poëtis, versum istum posteriorem citat,

Ζεὺς γάρ τοι νεμεσᾷ, ὅτ' ἀμείνονι φωτὶ μάχοιο·

Sed utrum ex hoc loco, an infra ex libro ρ'. ver. 99. non constat.

Ver. 543. Ζεὺς δὲ πατὴρ — ἐν φόβον ὦρσε· Στῆ δὲ ταφὼν — Τρέσσε δὲ παπτήνας] Apte hæc accommodavit Plutarchus ad Pompeium, jam tum quum castra ejus a Cæsare essent post prælium expugnata. Plutarch. in Pompeio.

Ὡς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
Ἤϊε πόλλ' ἀέκων· πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὡς δ' ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
Νωθὴς, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγῃ,
Κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
Τύπτουσιν ῥοπάλοισι· βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν·
Σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
Ὡς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγαν Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλειτοί τ' ἐπίκουροι,
Νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἰὲν ἕποντο.
Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
Αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων, ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·

Sic Ajax tum a Trojanis tristis corde
Abiit admodum invitus: valde enim timebat navibus Achivorum.
Ut vero cum asinus in arvum ingressus prævalet pueris
Tardus, in quem utique multi baculi circum fracti sunt,
Tondetque ingressus altam segetem; pueri vero
Verberant baculis; at vis infirma *est* ipsorum;
Vixque expellunt, *nec nisi* postquam saturatus sit pabulo:
Sic tunc dein Ajacem magnum Telamonium filium
Trojani magnanimi et e-longinquo-vocati socii,
Percutientes hastilibus medium scutum, continenter sequebantur.
Ajax vero, nunc quidem recordabatur impetuosæ fortitudinis,
Retro conversus, et cohibebat phalangas
Trojanorum equûm-domitorum; nunc vero vertebat-se ad fugam;

560 *τύπτουσι*] MS. recte. 561 *ἐξήλασαν*] Id. 564 *μέγας σάκος*] Fl. temere duplicato *σ*. alias *μέγα* non malum. 565 *Αἴας ἄλλοτε*] MS.

Ver. 546. Ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.] *Pedatim incedens*, *βάδην*.

Ver. 547. Ὡς δ' αἴθωνα λέοντα] Virgil.

——— ceu sævum turba leonem
Cum telis premit infensis; at territus ille,
Asper, acerba tuens, retro redit; et neque terga
Ira dare aut virtus patitur; nec tendere contra;
Ille quidem hoc cupiens potis est per tela virosque:
Haud aliter retro dubius vestigia Turnus
Improperata refert, et mens exæstuat ira.
Æn. IX. 792.

Ver. 553. Καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ·] Impetum subito repressum, cursuque in medio identidem impeditum, pulchre depingunt numeri isti quodammodo impediti, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ. *Aristoteles*, *Histor. Animal.* lib. IX. cap. 44. versum hunc isto modo legit; Καιόμεναι δᾷδες, τάς τε τρομεῖ ἐσσύμενός περ. Nempe memoriter, ut fit, versiculum citavit: Uti annotavit *Barnesius*.

Ver. 557. Ὡς δ' ὅτ' ὄνος] Βραδεῖαν πορείαν, ἀήττητον ἐν τῷ καρτερεῖν, ὅπως ἐδείξεν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, §. 10. Ταῖς γὰρ φύσεσι τῶν ζώων [Ὄνου καὶ Λέοντος,] καὶ τὸ ὀκνηρὸν πρὸς φυγὴν, καὶ τὸ ταχὺ πρὸς μάχην, τοῦ ἥρωος δεδήλωκεν. *Schol.* Asinus nimirum, *Homeri* temporibus, nondum erat animal despectui et ludibrio habitum.

[redacted]

Πάντας δὲ προέεργε, θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
Αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
Ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
Ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν, ὅρμενα πρόσσω·
Πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
Ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Εὐρύπυλος, πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι,
Στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
Ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς

Omnibus autem se opposuit, *ne* celeres ad naves irent:
Ipse vero Trojanorum et Achivorum furebat in-medio
Stans: at jacula audacibus a manibus,
Alia quidem in scuto magno figebantur, impetu-acta adversus;
Multa vero et in medio spatio, antequam corpus candidum attingerent,
In terra stabant, cupientia corpore se saturare.
Hunc autem ut vidit Eusmonis præclarus filius,
Eurypylus, crebris oppressum jaculis;
Stetit juxta eum profectus, et jaculatus est hasta splendida,
Et percussit Phausiadem Apisaonem, pastorem populorum,
Hepar subter præcordia; continuoque genua solvit:
Eurypilus autem insiliit, et auferebat arma ab humeris.
Hunc autem ut animadvertit Alexander divina-forma-præditus

566 αὖθις] Id. 574 Εὐδαίμονος] Id. 576 ἰὼν] abest MS.

Ver. 558. ᾧ δὴ] *In quem scilicet; In quem utique.* Ut adeo nequaquam supervacaneum sit istud, δή.

Ibid. περὶ ῥόπαλ'] Qua ratione, περὶ, hic ultimam producat; item σάκεϊ, ver. 571. et ἀπαινύμενον, ver. 581. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 560. δέ τι] *Al.* δέ τε. *Clark.* Vett. edd. magno consensu habent τι· sed MS. Lips. τε. Vellem docuisset, quomodo stare posset τι. Deberet esse βίῃ δέ τι νήπιον αὐτῶν.

Ver. 561. ἐκορέσσατο] Notandus maxime *proprius* Vocis Mediæ usus: "*Postquam saturaverit se.*" Vide supra ad γ'. 141.

Ver. 564. μέσον σάκος,] *Al.* μέγα σάκος.

Ver. 571. πάγεν,] Vide supra ad Γ. 185.

Ver, 572. λευκὸν ἐπαυρεῖν,] *Al.* χαλκὸν ἐπαυρεῖν.

Ver. 573. λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.] Ἐν πᾶσι δὲ τὸ Ἐνέργειαν ποιεῖν, εὐδοκιμεῖ· οἷον ἐν τοῖσδε, — "ἐπιπτέσθαι μενεαίνων." — καὶ, "λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι." Ἐν πᾶσι γὰρ τούτοις, διὰ τὸ ἔμψυχα εἶναι, ἐνεργοῦντα φαίνεται. *Aristot. Rhetoric.* lib. III. cap. 11. Vide supra ad Γ. 126. Οἱ ποιηταὶ — πρὸς τὰς ἐμφάσεις καὶ τὰς μιμήσεις καὶ ὀνοματοποιΐας, χρῶνται καὶ μεταφοραῖς· — λέγοντες καὶ τὰ βέλη φέρεσθαι "λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι." *Plutarch. Symposiac.* lib. IX. *Probl.*

Τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
Εἷλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
Δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
Ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
Φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος· ἀλλὰ μάλ' ἄντην
Ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
Πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
Δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
Στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.

Arma auferentem Apisaonis, statim arcum
Adduxit in Eurypylum, et ei percussit femur sagitta
Dextrum: fracta est autem arundo, et gravi-dolore-affecit femur.
Retro autem sociorum ad agmen recedebat, mortem evitans,
Vociferatusque est alta-voce Danaos inclamans;
" O amici, Argivorum ductores, et principes,
" Consistite conversi, et arcete sævum diem
" Ab Ajace, qui telis obruitur: nec ipsum opinor
" Evasurum ex pugna horrisona: sed omnino contra
" Consistite, circum Ajacem magnum Telamonium filium."
Sic dixit Eurypylus vulneratus: Illi autem juxta ipsum
Propinqui constiterunt, scuta humeris inclinantes,
Hastas elevantes; His autem obvius iit Ajax;
Stetitque conversus, ut venit ad agmen sociorum.
Sic hi quidem pugnabant, instar ignis ardentis.

585 ἤυσε] MS. 589 φεύξεσθ'] Id.

15. Simili fere Metaphora usus est *Virgilius:*

Hasta — alte *bibit* acta cruorem. *Æn.* XI. 804.

Ver. 576. ἀκόντισε] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 579. αἴνυτο] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 582. Εἷλκεν] *Al.* Ἕλκε τ'.

Ver. 592. ἔστησαν] Ita edidit *Barnesius* ex MS. Recte. Nam ἔστασαν, quod habent Vulgati, penultimam corripit. Vide infra ad μ'. 55. *Clark.* Consentit MS. Lips.

Ibid. κλίναντες,] Vide supra ad α'. 309. 314.

Ver. 593. ἤλυθεν] Postulat hic Temporum ratio, ut sit ἤλυθεν ab Aoristo ἤλυθον· non a Præterito, quod vocant, ἤλυθα. Vide supra ad α'. 37.

Νέςορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
Ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
Τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Εἱςήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηῒ,
Εἰςορόων πόνον αἰπὺν, ἰωκά τε δακρυόεσσαν·
Αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προςέειπε,
Φθεγξάμενος παρὰ νηός· ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκέσας
Ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
Τὸν πρότερος προςέειπε Μενοιτίε ἄλκιμος υἱός·
Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προςέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Δῖε Μενοιτιάδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Νῦν οἴω περὶ γένατ' ἐμὰ ςήσεσθαι Ἀχαιὲς
Λισσομένες· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται ἐκ ἔτ' ἀνεκτός.
Ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέςορ' ἔρειο,

Nestorem vero e prælio ferebant Neleïæ equæ
Sudantes; ducebantque Machaonem, pastorem populorum.
Hunc autem prospiciens agnovit pedibus-celer nobilis Achilles:
Stabat enim in extrema ingenti navi,
Intuens laborem gravem, fugamque lachrymosam:
Statim vero socium suum Patroclum allocutus est,
Clamans e navi; Ille autem ex tentorio ut-audivit,
Prodiit par Marti: Mali autem ei fuit principium.
Hunc prior allocutus est Menœtii fortis filius;
"Cur me vocas, Achille; quid autem tibi opus est me?"
Hunc autem respondens allocutus est pedibus velox Achilles;
"Nobilis Menœtiade, meo carissime animo,
"Nunc puto ad genua mea futuros Achivos
"Supplicantes; necessitas enim urget non jam *amplius* tolerabilis.
"Sed i nunc, Patrocle, Jovi care, Nestorem interroga,

601 προσέειπεν] F. A. J. R. 610 ἐρέῳ] MS. edd. præter R.

Ver. 596. Νέςορα δ' ἐκ πολέμοιο] Supra, ver. 516. 517.

Ver. 598. ποδάρκης — Ἀχιλλεύς·] Vide supra ad α'. 58. Item ad β'. 673. 681. ad ι'. 788. et ad η'. 228.

Ver. 599. Εἱςήκει γὰρ] Vide supra ad γ'. 434. 492. et ad α'. 37.

Ver. 603. Ἔκμολεν] *Al.* Ἐξίμολ'.

Ibid. κακῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.] Virgil.

Hinc mihi prima mali labes. —— *Æn.* II. 97.

Notandum hic in transcursu, quam in hoc Poëmate (non utique ῥαψῳδίᾳ,) *apta* et *connexa* sint omnia; quam a capite ad calcem una fit et perpetua narratio.

Ver. 605. τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;] Vide supra ad κ'. 43.

Ver. 606. Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·] *Al.* Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς.

Κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε·
Πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ.
Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
Μύθοισιν τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
Ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
Οὐχ ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις.
Αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι,
Ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Γιγνώσκω· ὁρόω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
Νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ·

Radula aerea, superque farinas albas inspersit;
Ac bibere jussit, postquam apparasset potionem miscellaneam.
Illi autem postquam bibentes exemissent peraridam sitim,
Sermonibus delectabantur inter se colloquentes:
Patroclus vero foribus adstitit, par-deo vir.
Hunc autem conspicatus senex, a sede surrexit splendida,
Introque duxit manu prehensum, et considere jussit:
Patroclus autem contra renuebat, dixitque sermonem;
" Non sedendi-tempus est, senex Jovis-alumne, neque *enim* mihi persuade-[bis.
" Verendus *est*, stomachosus *est*, qui me misit sciscitatum,
" Quemnam hunc ducas vulneratum: quin et ipse
" Agnosco; video nempe Machaonem, pastorem populorum.
" Nunc igitur, rem dicturus, nuncius redeo Achilli:

639 ἐπὶ ἄλφιτα] T. 642 μύθοισι] MS. bene. 645 ἄνωγεν] A. 2. 3. J.

ἦσαν ἐπὶ τῶν ὤτων, δύο δ' ὑποπυθμένες, τουτέστιν ὑπὸ τῷ πυθμένι, οἷον ὑποπυθμένιαι· ὥστε διακρατεῖσθαι τὸ δέπας ὑπὸ δυοῖν πελειάδων ὑποκειμένων τῷ πυθμένι.

Ver. 635.] Ἄλλος μὲν —. Νέστωρ δ' ὁ γέρων] Recte *Athenæus:* Ἄλλος μὲν γέρων μογέων —, ὁ δὲ Νέστωρ ἀμογητί. Nam alloqui ἄλογον ἐδόκει, Διομήδους καὶ Αἴαντος, ἔτι δ' Ἀχιλλέως παρόντων, εἰσάγεσθαι τὸν Νέστορα γενναιότερον τῇ ἡλικίᾳ προβεβηκότα. *Ibid.*

Ver. 637. Ἐν τῷ ῥά] *In hoc utique.* Ut nequaquam hic supervacanea sit particula, ῥά.

Ver. 638. Οἴνῳ Πραμνείῳ] Hoc vinum inter celebria vina Græcorum primo loco ponit Ælian. V. H. XII. 31. ubi vid. Perizonii nota, qua bene docet, non certi loci, sed certi generis vinum fuisse, quod durabile, austerum, pingue et tamen suave fuerit. *Ern.*

Ibid. ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν] *Al.* κνῆς τυρόν. Quod autem hic legit *Plato* in *Ione,* παρὰ δὲ κρόμυον ποτῷ ὄψον citavit scilicet memoriter, ex ver. 629. ut recte notavit *Barnesius. Clark.* Confectionem hujus potionis non esse e nostris moribus judicandam, et istis græcis suave esse potuisse, quod nos offendit, bene monet *Riccius* V. C. Diss. Homer. T. I. p. 181. *Ern.*

Ver. 639. Κνήστι] Ultima in h. v. pro-

Εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
Δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
Ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τοι οἶδε,
Πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
Βέβληται μὲν ὁ Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
Οὔτασται δ' Ὀδυσσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ·
Τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
Ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
Ἐσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.

"Bene vero tu nosti, senex Jovis-alumne, qualis ille
"Difficilis vir: cito vel insontem culpaverit."
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor;
"Cur vero sic Achilles miseratur filios Achivorum,
"Qui jam telis vulnerati sunt? neque sane novit
"Luctus quantum excitatum sit per exercitum; fortissimi enim
"In navibus jacent, eminus comminusque vulnerati.
"Percussus est quidem *sagitta* Tydides fortis Diomedes;
"Vulneratus est etiam Ulysses hasta-inclytus, et Agamemnon;
"Percussus item Eurypylus ad femur sagitta:
"Hunc etiam alterum ego modo abduxi e prœlio,
"Sagitta a nervo percussum: at Achilles,
"Strenuus cum sit, Danaorum nullam curam gerit, neque miseretur.

648 [illegible]] F. A. J. 661 vid. not. 663 ἐξ ἀπὸ] MS.

ducitur e contractione. Est enim pro κνήστι, (κνήστιϊ) ut legit Etym. M. *Ern.*

Ver. 641. Τὼ δ'] *Nestor* et *Machaon.*

Ver. 645. ἄνωγε] Non ex præterito, quod vocant, ἄνωγα, sed ex Aoristo, ἄνωγον. Vide supra ad γ'. 322. ad α'. 37.

Ver. 650. Γιγνώσκω] Ita *Barnesius* ex MS. *Al.* γινώσκω. Quod perinde est. Nam γινώσκω primam producit.

Ver. 651. ἶσος ἐρίων,] Qua ratione, ἶσος, hic ultimam producat; item ἐλαυνόμενος, ver. 673. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 653. Δεινὸς ἀνήρ·] Vide supra ad α'. 2.

Ver. 654. ἱππότα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 656. τοι] *Al.* τι, et τε.

Ver. 658. οὐτάμενοί τε.] Vide supra ad γ'. 525.

Ver. 659. Βέβληται] Vide supra ad α'. 37.

Ver. 661. Βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος] Hic versus abest a MS. Lips. Et est fortasse insititius. Nam Eurypylus vulneratur, cum jam abisset cum Machaone Nestor v. 579. seqq. et occurrit demum e pugna veniens, habens adhuc in corpore telum, Patroclo a Nestore digresso v. 808. Non igitur jam videtur Nesto-

Ἦ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,
Αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; ὀ γὰρ ἐμὴ ἲς
Ἔσθ', οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
Ἀμφὶ βοηλασίην, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα,
Ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
Ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν,
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
Κὰδ δ' ἔπεσεν, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται·
Ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
Πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,

" An expectat, donec jam naves veloces prope mare,
" Argivis *frustra* resistentibus, igne hostili comburantur,
" Ipsique interficiamur alii super alios? non enim mea vis
" Est, qualis antea fuit in agilibus membris.
" Utinam sic pubescerem, roburque mihi firmum esset,
" Sicut quando inter Eleos et nos certamen ortum est,
" De boum-abactione, quando ego interfeci Itymoneum,
" Fortem Hypirochidem, (qui in Elide habitabat,)
" Pignora abigens: ille vero vim-propulsans a suis bobus,
" Percussus est inter primos mea a manu jaculo:
" Concidit autem, copiæque undiquaque-trepidæ-aufugerunt agrestes:
" Prædam igitur ex campo coëgimus valde multam,
" Quinquaginta boum armenta, totidem greges ovium,

666 δηΐοιο] MS. 671 βοηλασίῃ] Id. R. idem videntur dare voluisse F. A. 1. βοηλασίην. 670 ὡς ποτ'] A. 2. 3. 672 ὑπειροχίδην] MS. Id. ναιετάασκεν] edd. præter T. 673 βόεσσι] eædem. 675 ἔπεσε] MS. bene. 676 συνελάσαμεν] Id. 677 τόσσα] Id. A. 1. 678 τόσσ' συῶν] F. A. 1. 3.

ri constitisse de vulnerato Eurypylo. *Ern.*

Ver. 662. Τοῦτον δ' ἄλλον] *Machaonem.*

Ver. 669. Εἴθ' ὣς ἡβώοιμι,] Vide supra ad α'. 249. 260. et ad β'. 372.

Ver. 671. Βοηλασίην,] *Al.* βοηλασίῃ, et βοηλασίης.

Ver. 673. Ῥύσι'] Vulgo, *Pignora*. Sunt tamen, qui vertendum contendant, *Sacrificia*. Vide, *Histoire Critique de la Republique des Lettres*, Tom. I. pag. 215. *Clark*. Inepte. Ῥύσια ἐλαύνεσθαι est quod uno verbo ῥυσιάζειν apud Diodor. in Excerpt. de Vit. et Virt. p. 549. T. II. ed. Wess. *prædas agere* ob factam injuriam, quæ hoc modo reparetur. vid. ibi Cel. Wesseling. unde facile patet, quid sint ῥύσια. *Ern.*

Ver. 678. συβόσια, τόσσ'] *Vulgg.* Συβόσια, τόσ'. Sed ad numeros multo mihi videtur venustius, ut binæ breves — σια, in unam contrahantur productam; quam ut vox συβόσια, ineleganti et deformi licentia, legatur συβόσια. *Clark*. Sed et

Τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν·
Ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
Πάσας θηλείας· πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
Καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω,
Ἐννύχιοι προτὶ ἄςυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
Οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.
Κήρυκες δ' ἐλίγαινον, ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Τὲς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
Οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες,
Δαίτρευον· (πολέσιν γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον·
Ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
Ἐλθὼν γάρ ῥ' ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη,
Τῶν προτέρων ἐτέων· κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριςοι.

" Tot suum greges, tot greges magnos caprarum:
" Equasque flavas centum et quinquaginta,
" Omnes fœminas: multis etiam pulli suberant.
" Et hæc quidem abegimus Pylum Neleïum intra,
" Nocturni in urbem: lætatus est autem animo Neleus,
" Quod mihi contigissent multa juveni ad bellum profecto.
" Præcones autem canore-edixerunt, simul ac aurora apparuit,
" Illos adesse, quibus debitum deberetur in Elide ampla:
" Congregati itaque Pyliorum principes viri
" Dividebant; (multis enim Epei debitum debebant:
" Quandoquidem nos pauci malis-fracti in Pylo eramus.
" Veniens enim afflixerat vis Herculea,
" Superioribus annis: interfecti autem fuerant, quotquot optimi.

680 ἐπῆσαν] F. A. J. male. 681 Ἠλασάμεσθα] MS. 682 ποτὶ] Id. 685 χρέος] MS. F. A. J. quod prætulerim, sed legendum ὀφείλετ'. ita versus erit concinnior. 689 ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε] MS. edd. præter J. quod prætulerim. ῥ' insertum versus fulciendi gratia. 690 ἔκτανεν] R.

contractio hæc dura, et duplicatio τῦ σ sine auctoritate librorum: faciliusque concoxerim συβόσια, in quo nihil repugnans analogiæ, quæ in multis verbis utramque formam admittit. *Ern.*

Ver. 682. γεγήθει δὲ] Si dixisset γέγηθεν, jam non constitisset Temporum ratio. Simile enim esset, ac siquis Anglice dicat, *he is delighted;* pro eo quod est, *he was delighted.* Vide supra ad α'. 37.

Ver. 687—694. (πολέσιν γὰρ — μηχανόωντο·)] Versus hosce *octo* in *Parenthesin* inclusi, et ipsam *aliis interjectis Parenthesibus* intricatam. Consulto, ut mihi quidem videtur, et singulari Poëtæ alioqui summe perspicui artificio. Vide infra ad ver. 697. et 766. et supra ad ι'. 553.

Ver. 689. βίη Ἡρακληείη,] Vide supra ad β'. 658.

Ver. 690. ἔκταθεν] *Al.* ἔκτανεν. Quod eodem redit.

Ver. 691. ἀμύμονες] *Al.* ἀμύμονος. Neutrum male.

Δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονες υἱέες ἦμεν,
Τῶν οἶος λιπόμην, αἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
Ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
Ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανάωντο·)
Ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εἵλετο, κρινάμενός κε τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
(Καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
Τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
Ἐλθόντες μετ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
Θεύσεσθαι· τὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
Κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
Τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
Ἐξέλετ' ἄσπετα πολλὰ,) τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
Δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.

" Duodecim enim Nelei eximii filii eramus,
" Quorum solus relictus sum; alii autem omnes perierunt.
" *Ob* hæc animo-elati Epei ære-loricati,
" Nos insultantes, iniqua moliti erant:)
" Senex autem sibi armentumque boum et gregem magnum ovium
" Exemit, electis trecentis, atque pastoribus.
" (Nam et ipsi debitum magnum debebatur in Elide ampla,
" Quatuor *scilicet* in cursu-victores equi cum ipsis curribus,
" Qui ierant ad præmia *reportanda;* de tripode enim erant
" Cursu-certaturi; eos autem illic rex virorum Augeas
" Detinuit; aurigamque dimisit tristem, equorum *causa*.
" *Ob* hæc senex dicta iratus atque facta,
" Exemit *sibi* admodum multa,) reliqua autem populo dedit
" Dividenda, ne quis ab eo fraudatus abiret æquali *portione*.

704 Hic insertum est in MS. folium, in quo manu recenti scripti sunt versus ab hoc usque ad 809 valde vitiose. 706 ἱερὰ] MS.

Ver. 694. Ἡμέας] Pronunciabatur, ἡμᾶς, Nam ἡμέας ultimam producit.

Ver. 695. ὁ γέρων] *Neleus.*

Ver. 696. κρινάμενός κε τριηκόσι',] De voce κρινάμενος, vide supra ad α'. 309. Cæterum Editi hic habent, κρινάμενος τριηκόσι'. Quæ et optima esset lectio, si qua licentiæ analogia vox τριηκόσια primam posset producere. *Barnesius* edidit ex conjectura, κρινάμενος γε τριηκόσι'. Non male: Quanquam voculæ γε vis maxime propria, locum hic non habet. Quam alteram profert vir eruditus emendationem, τὰ τριηκόσι', pessima est: Nam aliud plane est τριηκόσια· aliud τὰ τριηκόσια. Vocula, κέ, cujus vis proxima est Latino " sci- " *licet*," satis apte hic quadrat. Sed et particula κε. Quam itaque inserui, propter istud *Odyss.* ν'. 590. Καί κε τριηκοσίοισιν —.

Ver. 697—703. (Καὶ γὰρ — πολλὰ,)] Et hosce versus in *Parenthesin* inclusi, ipsam quoque *aliis interjectis Parenthesibus* implicatam. Vide infra ad ver. 766. item supra ad ver. 687. et ad ι'. 553.

Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφί τε ἄστυ
Ἕρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
Ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
Πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
Παῖδ' ἔτ' ἐόντ', ὔπω μάλα εἰδότε θέριδος ἀλκῆς.
Ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
Τηλῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλυ ἠμαθόεντος·
Τὴν ἀμφεστρατόωντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες·
Ἀλλ' ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
Ἄγγελος ἦλθε, θέυσ' ἀπ' Ὀλύμπυ θωρήσσεσθαι,
Ἔννυχος, ὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,
Ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένυς πολεμίζειν· ὐδέ με Νηλεὺς
Εἴα θωρήσσεσθαι· ἀπέκρυψεν δέ μοι ἵππυς·
Οὐ γάρ πω τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα·

" Nos quidem hæc singula administrabamus, perque urbem
" Faciebamus sacra diis: illi vero tertio die omnes
" Venerunt simul ipsique multi et solidi ungulis equi,
" Cum universis copiis: cumque ipsis Moliones *duo* arma induerant,
" Pueri adhuc existentes, nondum perquam periti impetuosæ-*in-pugna* fortitudinis.
" Est autem quædam *nomine* Thryœssa urbs, arduo loco sita,
" Procul ad Alpheum, extrema Pyli arenosi:
" Hanc obsidebant, evertere cupidi:
" Sed cum totum campum transiissent, nobis utique Minerva
" Nuncia venit currens ab Olympo, ut armaremur,
" Nocturna, nec invitum per Pylum populum congregavit,
" Sed valde incitatos-cupiditate pugnandi; neque me Neleus
" Sinebat armari: abscondit autem mihi equos;
" Nondum enim omnino me existimabat peritum esse bellicorum operum:

707 πολλοῖς] Id. 708 πανσυδίη] Id. Ibid. Μολίον' ἐθωρήσσ.] Id. 709 παῖδα τ' ἐόντ'] Id. 717 Ἀπέκρυψε] Id. F. A. J.

Ver. 704. μή τις οἱ] Qua ratione, μή τις, hic ultimam producat; item πόλις, ver. 710. et Διῒ, ver. 726. vide supra ad α'. 51.

Ver. 707. μώνυχες ἵπποι] Virgil.

——— solido — ungula cornu.

Georgic. III. 88.

Ver. 708. Πανσυδίῃ·] *Al.* Πασσυδίῃ. Ut β'. 12. 29. 66.

Ver. 712. μεμαῶτες·] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 713. ἄμμι δ' Ἀθήνη] *Nobis utique Minerva;* vel, *tum vero nobis Minerva.* Vide ad α'. 57. Pessime hic *Barnesius;* Τὸ, " δὲ" παρέλκει. Quod nihili est. *Clark.* Ordo verborum: Ἀθήνη, θέυσα ἀπ' Ὀλ. ἔννυχος ἄγγελος ἦλθε θωρήσσεσθαι.

Ver. 720. νύκτες] *Barnesius* legendum conjicit, νῖκος. Male. Neque enim ea Homerica vox est, neque ea sententia.

Ver. 723. τὰ δ' ἐπέῤῥεεν ἔθνεα πεζῶν.] *Al.* ἐπέῤῥεον.] Virgil.

——— omnisque relictis

Turba fluit castris. ——— *Æn.* XII. 443.

Ἀλλὰ καὶ ὧς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
Καὶ πεζός περ ἐὼν, ἐπεὶ ὧς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
Ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
Ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν ἠῶ δῖαν
Ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέῤῥεεν ἔθνεα πεζῶν.
Ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
Ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
Ἔνθα Διῒ ῥέξαντες ὑπερμενέϊ ἱερὰ καλὰ,
Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην·
Δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
Καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
Ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἀμφίσταντο δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες·
Ἀλλά σφιν προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος·

" Veruntamen et sic inter equites insignis eram nostros,
" Pedes licet existens, quandoquidem sic *me* duxit ad pugnam Minerva.
" Est autem quidam fluvius Minyëius in mare *se* projiciens,
" Prope Arenam, ubi expectabamus auroram pulchram
" Equites Pyliorum, affluebantque *interea* agmina peditum.
" Inde cum universis copiis, armis-armati,
" Meridiani pervenimus ad sacrum fluentum Alphei.
" Ibi Jovi cum fecissemus præpotenti sacra opima,
" Taurumque Alpheo, taurum et Neptuno *sacrificassemus*,
" Ac Minervæ oculos-cæsiæ bovem indomitam:
" Cœnam deinde sumpsimus per exercitum turmatim;
" Et dormivimus in armis suis quisque
" Circum fluenta fluvii: At magnanimi Epei
" Circumstabant jam, urbem vastare cupidi:
" Sed ipsis ante apparuit magnum opus Martis:

722 ἀῶ] MS. 724 πανσυδίη] Id. 625 ἱκόμεσθ'] Id. 729 Δόρπον δ' ἔπειτ' ἑλόμεσθα] Id. 730 ἀπ' ἔντεσιν] Id. 731 ἀυτὰρ] F. A. 1.

Ver. 724. πανσυδίῃ] Vide supra ad ver. 708.

Ibid. σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,] Vide supra ad θ'. 530.

Ver. 725. Ἔνδιοι] *Al.* Ἔνδιοι. Sed nihil opus. Nam Ἔνδιοι secundam producit. *Odyss.* δ'. 450. Ἔνδιος δ' ὁ γέρων—.

Ver. 726. ῥέξαντες] Vide supra ad α'. 444.

Ibid. ὑπερμενέϊ ἱερὰ] Aut pronunciabatur, ὑπερμενεῖ· aut scribendum, ὑπερμενεῖ. Ut recte *Barnesius. Clark.* ὑπερμενεῖ exhibent editiones quædam, ut Turn. Steph. etc. *Ern.*

Ibid. καλὰ,] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 727. Ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,] Virgil.

Taurum Neptuno, taurum tibi, pulcher Apollo.
Æn. III. 119.

Εὖτε γὰρ ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
Συμφερόμεσθα μάχῃ, Διΐ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
Πρῶτος ἐγὼν ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
Πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
Ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
Τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·
Ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,
Στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
Ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
Ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα, κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·
Πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
Φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.

" Quum enim sol lucidus eminuit supra terram,
" Congressi sumus pugna, Jovique supplicantes et Minervæ.
" At quando jam Pyliorum et Epeorum *commissum* erat certamen,
" Primus ego occidi virum, abstulique solidos-ungulis equos,
" Mulium bellatorem: gener vero *is* erat Augeæ,
" Maximamque natu filiam habebat flavam Agameden,
" Quæ tot pharmaca norat, quot alit lata terra.
" Hunc quidem ego accedentem percussi ærata hasta;
" Prolapsusque est in pulvere: ego vero in currum insiliens,
" Steti inter primos-pugnatores: sed magnanimi Epei
" Territi-fugerunt alio alius, ut viderunt virum lapsum,
" Ductorem equitum, qui fortissimus erat in præliando.
" At ego irrui, atræ procellæ par:
" Quinquaginta autem cepi currus, duoque in unoquoque
" Viri mordicus prehenderunt solum, mea hasta domiti.

739 θυγατέρ'] MS. 743 κονίῃσιν] Id. 745 ἱππίων] Id. 746 ἐπόρουσα] F. non male.

" Sed [versui] illi Homerico non sane re
" parem, neque similem fecit. Esse
" enim videtur Homeri, simplicior et
" sincerior; Virgilii autem, κατεσκευασμένος, et quodam quasi ferrumine im-
" misso fucatior." *Gell.* lib. XIII. cap. 25.

Ver. 731. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ Ἀμφέσταντο δὴ, ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες·] Non satis apte mihi videtur locum hic habere istud, δή. Crediderim equidem post ἀμφέσταντο excidisse voculam, τὸ, in præcedentem syllabam forte absorptam; legendumque. — ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ Ἀμφέσταντο, τὸ ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες. At sine codicibus nihil muto.

Ver. 732. μεμαῶτες·] Vide supra ad β'. 818. et ad ζ'. 464.

Ver. 742. ἐν κονίῃσιν] Vide supra ad θ'. 156. item ad α'. 593.

Καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
Εἰ μή σφωε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
Ἐκ πολέμε ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.
Ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε·
Τόφρα γὰρ ἒν ἑπόμεσθα δι' ἀσπιδέος πεδίοιο,
Κτείνοντές τ' αὐτὲς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες,
Ὄφρ' ἐπὶ Βεπρασίε πολυπύρε βήσαμεν ἵππες,
Πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίε, ἔνθα Κολώνη
Κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
Ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Ἄψ ἀπὸ Βεπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππες·
Πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διῒ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
Ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε, μετ' ἀνδράσιν· αὐτὰρ Ἀχιλ-
Οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται· ἦ τέ μιν οἴω [λεὺς

"Et sane Actorionas Molionas juvenes interfecissem,
"Nisi ipsos pater late-dominans Neptunus
"Ex pugna *ereptos* servasset, tectos caligine multa.
"Tum Jupiter Pyliis magnam victoriam dedit:
"Tantisper enim insecuti sumus per stratum clypeis campum,
"Interficientesque ipsos, armaque pulchra colligentes;
"Donec ad Buprasium tritici-ferax egimus equos,
"Petramque Oleniam et Alesium, ubi Colone
"Vocatur: unde rursum avertit copias Minerva.
"Ibi virum interfectum extremum reliqui; atque Achivi
"Retro a Buprasio Pylum-versus agebant veloces equos:
"Omnes autem gratias-agebant ex diis Jovi, Nestorique ex hominibus.
"Talis fui, si quando eram, inter viros: sed Achilles
"Solus virtute sua fruetur: certe ipsum credo

749 Ἀκτορίωνε] MS. 756 Ἀλυσίυ] Id. sic et supra. 758 ἔνθα δ' ἄνδρα] Id. 761 εἴποτ' ἔον] Id.

Ver. 746. ἐνόρουσα,] *Al.* ἐπόρουσα.

Ver. 748. ὀδὰξ ἕλον οὖδας,] Vide supra ad β'. 418.

Ver. 753. δι' ἀσπιδέος πεδίοιο,] *Al.* διὰ σπιδέος πεδίοιο. Ἢ "ἀσπιδὴς," — τὸ περιφερὲς, δίκην ἀσπίδος· — ἢ "σπιδὴς," — τὸ ἐκτεταμένον καὶ πλατύ. *Eustath.* Ἢ, ἐν ᾧ τῶν ἀνηρημένων ἀσπίδες ἔκειντο. *Schol.*

Ver. 754. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 756. Πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλησίε, ἔνθα Κολώνη Κέκληται·] *Strabo*, lib. VIII. pag. 527. al. 442. legit, Πέτρης τ' Ὠλενίης, καὶ Ἀλυσίε ἔνθα κολώνη. Ut dicatur scilicet *Alesii collis*. *Clark.* Ita interpungit etiam MS. Lips. *Ern.*

Ver. 757. Κέκληται·] Vide supra ad α'. 37.

Ibid. Ἀθήνη.] *Prudenter* videlicet cavebant, ne ultra modum progrederentur. Vide supra ad α'. 194. ad β'. 169. et ad δ. 92.

Ver. 766—784. (Νῶϊ δὲ —Ἄστερος

Πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
Ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
Ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
(Νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν, ὡς ἐπέτελλε·
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
Λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
Ἔνθάδ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
Ἠδὲ σε, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
Πίονα μηρί' ἔκηε βοὸς Διῒ τερπικεραύνῳ,
Αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
Σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.
Σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
Στῆμεν ἐνὶ προθύροισι· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεύς,

" Multum post doliturum, ubi exercitus perierit.
" O amice, sane quidem tibi Menœtius sic præcepit
" Die illo, quo te ex Phthia ad Agamemnonem misit:
" (Nos autem intus existentes, ego et nobilis Ulysses,
" Omnia sane in ædibus audiebamus, sicut præcipiebat:
" Pelei scilicet venimus domos habitantibus commodas,
" Copias cogentes per Achaïda feracem.
" Ibique tum heroëm Menœtium invenimus intus,
" Atque te, juxta et Achillem: senex autem equûm-agitator Peleus
" Pinguia femora adolebat bovis, Jovi gaudenti-fulmine,
" Aulæ in septo: tenebatque aureum poculum,
" Libans nigrum vinum super ardentia sacra.
" Vos quidem bovis apparabatis carnes, nos vero tum
" Stabamus in vestibulo: Attonitus autem exiliit Achilles,

763 πολλοὶ μετακλαύσεσθαι] Id. 769 ἀγείραντες] R. 770 ἔπειτα] MS. 771 γέρων ἱππ.] F. A. 1. 772 ἔκαιε] MS.

υἱός·)] Versus hosce *novendecim* in *Parenthesin* inclusi. Quæ res, quam sit Poëtæ non vitio, sed summæ laudi danda; vide supra ad ver. 687. et 697. item ad *ι'. 553*.

Ver. 768. εὖ ναιετάοντας,] Vide supra ad β'. 648.

Ver. 769. πουλυβότειραν.] *Al.* καλλιγύναικα.

Ver. 771. ἱππηλάτα] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 773. ἐν χόρτῳ] Latini, vocem Græcam retinentes, villæ *cohortem* appellabant; indeque *aves cohortales etc.* apud *Columellam*.

Ver. 774. αἴθοπα οἶνον] Vide supra ad α'. 462.

Ver. 775. Σφῶϊ μὲν — ἕπετον] *Patroclus* et *Achilles*.

Ibid. βοὸς ἕπετον] Qua ratione, βοὸς, hic ultimam producat, item μὲν, ver. 782. et πυκνὸν, ver. 787. et κὲν, etiam extra cæsuram, ver. 791. vide supra ad α'. 51.

Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
Σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱ
Τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς
Πρεσβύτερος δὲ σύ ἐσσι· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμ
Ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθα
Καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.
Ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι κ
Ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴκε πίθηται.
Τίς δ' οἶδ', εἴ κέν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίναις

"Introque duxit manu prehensos, atque considere jussit,
"Dapesque-hospitales abunde apposuit, quas hospitibus fas est.
"Ac postquam saturati fuimus cibo et potu,
"Ordiebar ego sermonem, hortans vos simul sequi:
"Vos autem omnino volebatis, hi vero ambo multa præceperunt:
"Peleus quidem suo filio senex præcepit Achilli
"Semper fortissime se gerere, et virtute superiorem esse aliis:
"Tibi vero itidem sic præcepit Menœtius, Actoris filius;)
"*Fili mi, genere quidem superior est Achilles,*
"*Major natu vero tu es: viribus autem ille multo præstantior:*
"*Sed bene ei da prudens consilium, et admone,*
"*Et ei præcipe: ille autem obsequetur in bonum sane.*
"Sic præcepit senex, tu vero oblivisceris: sed vel nunc
"Hæc dicas Achilli bellicoso, si forte obsequetur.
"Quis vero scit, an ei, favente-deo, animum commoveas

777 ἄνωγεν] edd. præter T. 793 θεοπροπίην] MS. 798 εἴσω
800 ἀνάπαυσις] Id.

Παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐςιν ἑταίρου.
Εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
Καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
Ἀλλά σέ περ προέτω· ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι·
Καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι,
Αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
Τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
Ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
Ὤσαισθε προτὶ ἄςυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ὄρινε·
Βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
Ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε

" Admonitum? bona utique admonitio est amici.
" Si vero aliquod mentibus suis vaticinium evitat,
" Et aliquod ei a Jove dixit veneranda mater, *quo minus ipse eat;*
" Saltem te mittat; simul autem cæteræ copiæ sequantur
" Myrmidonum, si forte quid luminis Danais fias:
" Et tibi arma pulchra det ad prælium gerenda;
" Si forte, te illum ob-similitudinem-credentes, abstineant pugna
" Trojani, respirentque Mavortii filii Achivorum
" Afflicti *jam:* exigua sane respiratio in bello, *profuerit:*
" Facile vero integri defessos viros prælio-*aggressi*
" Repellatis ad urbem, a navibus et tentoriis."
Sic dixit; eique animum in pectoribus commovit:
Perrexit itaque currere juxta naves ad Æacidem Achillem.
Sed cum jam e regione navium Ulyssis divini
Pervenisset currens Patroclus, ubi eis forumque et jus-dicendi-locus

801 ῥεῖα ἀκμ.] Id. F. A. J. 802 ὤσεσθε] MS. quod prætulerim. 807 ἐτε-τέχατο] MS.

adfirmantis vel augentis est περ h. l. sed distinguentis. *Ern.*

Ver. 792. Παρειπών;] Vide supra ad ζ. 62.

Ver. 796. αἴκεν τι φόως — γένηαι] *Al.* ἄν πέ τι φόως — γένησθε.

Ver. 797. καλὰ] Vide supra ad β'. 43.

Ver. 800. ὀλίγη etc.] Hoc ad antecedens referendum: *breve autem intervallum belli fiat:* nam *profuerit*, intelligere, quod facit latinus Interpres, durum est. *Ern.*

Ver. 810. κατὰ δὲ] Qua ratione, δὲ, hic producatur; item ultima vocis, ὀλοφυρόμε-

Τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴη
Ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥ
Ἦ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοὶ
Ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὶ

Erat, ubi etiam eis deorum constituta erant altaria;
Illic ei Eurypylus percussus occurrit,
Generosus Euæmonides, femore sagitta,
Claudicans e pugna; humidusque defluebat sudor
Ex humeris et capite: eque vulnere gravi
Sanguis niger scaturiebat: mens tamen firma erat.
Hunc autem intuitus, miseratus est Menœtii fortis filius;
Et dolens, verbis alatis *cum* allocutus est;
"Ah miseri, Danaorum ductores et principes:
"Siccine eratis procul ab amicis a patria terra
"Satiaturi in Troja veloces canes alba pinguedine?
"Sed age mihi hoc dic, Jovis-alumne Eurypyle heros;
"Adhucne omnino sustinebunt immanem Hectorem Achivi,
"An jam conficientur ab ipso hasta domiti?"
Huic autem Eurypylus prudens respondit;

823 *μελαίνῃσι*] MS. F. A. J. 824 *γὰρ*] abest MS. 825 *ἐν νησὶ* T. 827 *συ εὖ σάωσον*] F. A. J. quod ferri potest, si *σάω* pron contrahitur.

Οὐκέτι, διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
Ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέονται.
Οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριςοι,
Ἐν νηυσὶν κέαται βεβλημένοι, ὀυτάμενοί τε,
Χερσὶν ὕπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
Μηρῦ δ' ἔκταμ' ὀϊςὸν, ἀπ' αὐτῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ, ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
Ἐσθλὰ, τά σε προτὶ φασὶν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
Ὃν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιότατος Κενταύρων.
Ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων,
Τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
Χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
Κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν ἄρηα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίυ ἄλκιμος υἱός·

"Nullum amplius, nobilissime Patrocle, præsidium Achivis
"Erit; sed in navibus nigris cadent.
"Illi enim jam omnes, quotquot ante erant fortissimi,
"In navibus jacent eminus cominusque vulnerati
"Manibus Trojanorum: horum vero robur augescit perpetuo.
"At me quidem tu serva, ducens ad navem nigram;
"Femoreque exscinde sagittam; ab eoque sanguinem nigrum
"Ablue aqua tepida; et lenia medicamenta insperge,
"Salubria, quæ te aiunt ab Achille doctum esse,
"Quem Chiron docuit, justissimus Centaurorum.
"Medici enim, Podalirius et Machaon,
"Hunc quidem in tentoriis puto vulnus habentem,
"Indigentem et ipsum eximii medici,
"Jacere: alter autem in campo, Trojanorum sustinet acrem Martem."
Hunc autem vicissim allocutus est Menœtii fortis filius;

829 λιαρῷ] MS. sed superscr. χ. ut esset χλιαρῷ, quod eodem redit. v. 845. superscr. χλιαρῷ. Sic legit MS. apud Barnes. 830 φασὶ] MS. non bene.

510. ad κ'. 224. et 437. Idem ad *Odyss.* μ'. 73. Ineptissime hic Scholiastes; Ἰητρεὶ, ἀντὶ τῦ, Ἰατρῶν· Ὀρθὰ, ἀντὶ γενικῆς.

Ver. 840. οὐδ' ὧς περ σεῖο μεθήσω] Οἰκονομεῖ ὁ ποιητὴς τῦτο, διὰ πιθανότητα· ἵνα παραμείνας ὁ Πάτροκλος ἐμβραδύνῃ, ἕως τυχομαχία δεινὴ γίνηται καὶ ὁ μέγας κίνδυνος ὁ πρὸ ὀφθαλμῶν, ἐρεθίσῃ μᾶλλον αὐτὸν ἱκετεῦσαι τὸν Ἀχιλλέα. *Eustath.*

Ver. 847. παύσατο] Vide supra ad γ'. 141.

Πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
Ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
Ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
Ἀλλ' οὐδ' ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
Ἐς κλισίην· θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.
Ἔνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
Ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
Νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
Χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
Ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

" Quomodo esse poterunt [*quo evadent*] hæc opera? quid agemus Eurypyle [heros?
" Vado, ut Achilli bellicoso nuncium referam,
" Quem Nestor mandavit Gerenius, custos Achivorum;
" Attamen ne sic quidem te dimittam afflictum."
Dixit, et in sinu susceptum ferebat pastorem populorum
In tentorium: famulus autem ut vidit, substravit pelles bubulas.
Ibi illo porrecto, e femore excidit cultro
Acutum telum peramarum: ab ipso autem sanguinem atrum
Abluit aqua tepida; et radicem immisit amaram,
Manibus contritam, dolores adimentem, quæ ei cunctos
Sedavit dolores: Vulnus quidem siccatum est, cessavitque sanguis.

838 ἔρχομ'] MS. F. 847 παύσετο] MS.

ΤΗΣ

ʻΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Μ΄.

ʻΥπόθεσις τῆς Μ΄. ʻΟΜΗΡΟΥ ʻΡαψῳδίας.

ʼΑΠΟΒΑ΄ΝΤΕΣ οἱ Τρῶες τῶν ἵππων, διαβαίνουσι τὴν τάφρον, καί τοι ἀπαισίου αὐταῖς φανέντος οἰωνοῦ· καὶ εἰς πέντε τάξεις διαιρεθέντες, προσβάλλουσι τῷ τείχει τῶν ʻΕλλήνων. ῎Ενθα Σαρπηδὼν ἔπαλξιν κατασπᾷ. ῞Εκτωρ δὲ λίθῳ βαλὼν τὰς πύλας, ἐπέβη ταῖς ναυσὶ, καὶ οἱ ἄλλοι σὺν αὐτῷ πάντες Τρῶες.

ΤΗΣ

ὉΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ῬΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Μʹ.

Ἐπιγραφαί.

Τειχομαχία.

Ἄλλως.

Μῦ δὲ, μάχη πρὸς τεῖχος· ὁ δ' ἔνθορε φαίδιμος Ἕκτωρ.

Ἄλλη.

Μῦ Τρώων παλάμησι κατήριπε τεῖχος Ἀχαιῶν.

ὯΣ ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίε ἄλκιμος υἱὸς
Ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δ' ἐμάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, ἐδ' ἄρ' ἔμελλε
Τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν, καὶ τεῖχος ὕπερθεν
Εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ· ἀμφὶ δὲ τάφρον
Ἤλασαν· ἐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας·

SIC quidem in tentoriis *Patroclus* Menœtii fortis filius
Curabat Eurypylum vulneratum: verum pugnabant
Argivi et Trojani catervatim-misti, neque jam erat
Fossa amplius prohibitura Danaorum, et murus supra
Latus, quem fecerant ad *defendendas* naves; circum autem fossam
Duxerant; neque diis dederant inclytas hecatombas;

1 κλισίῃ] MS.

Ver. 8. θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο] Virgil.
Heu! nihil invitis fas quenquam fidere Divis. *Æn*. II. 402.

Ver. 9. Ἀθανάτων·] Vide supra ad α'. 398.

Ibid. τῷ κ' ἔτι] *Vulgg.* τῷ καὶ ἔτι. Quod eodem modo pronunciandum.

Ver. 12. Τόφρα δὲ] *Tamdiu utique.* Nec audiendus *Barnesius*, qui Τοφρᾶδε edidit,

Ὄφρα σφιν νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
Ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
Ἀθανάτων· τῷ κ' ἔτι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
Ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς,
Καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
Τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
Πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δ' ἐλίποντο,
Πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν·
Δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,
Ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε,
Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι

Ut sibi navesque veloces et prædam multam
Intus continens tueretur: Diis autem invitis structus erat
Immortalibus; quocirca etiam nequaquam longum tempus integer mansit.
Quamdiu quidem Hector vivus erat, et irascebatur Achilles,
Et Priami regis non-eversa urbs erat,
Tamdiu utique et magnus murus Achivorum integer fuit:
At postquam Trojanorum quidem mortui sunt, quotquot fortissimi,
Multique Argivorum, partim quidem domiti sunt, partim autem superstites,
Et eversa est Priami urbs decimo anno,
Argivique in navibus dilectam in patriam redierunt;
Tum tandem inierunt-consilium Neptunus et Apollo
Murum abolere, fluviorum vi immissa,
Quotquot ab Idæis montibus in mare profluunt,
Rhesusque, Heptaporusque, Caresusque, Rhodiusque,
Granicusque, et Æsepus, divinusque Scamander,
Et Simoïs, ubi multa scuta et galeæ

7 σφι] Id. bene. 8 ἀέκατι] Id. 9 τὸ καὶ ἔτι] MS. gloss. adscr. διὰ. καὶ edd. vett. 14 οἱ δὲ λίποντο] MS. 21 Κάμανδρος] A. 1. 22 τριφάλειαι] MS.

istudque "δὲ" παρέλκειν contendit. Quod nihili est.

Ver. 17. Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων] *Oceani* ex altera inundantes æstus, ex altera *Sol cœlumque pluviosum.*

Ver. 22. Καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ] Virgil.

—— ubi tot Simoïs correpta sub undis
Scuta virûm, galeasque, et fortia corpora volvit.
Æn. I. 104.

Κάππεσον ἐν κονίησι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
Τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Συνεχὲς, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη·
Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
Ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
Φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοί·
Λεῖα δ' ἐποίησεν παρ' ἀγάῤῥοον Ἑλλήσποντον·
Αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
Τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμὸς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
Κὰρ ῥόον, ᾗπερ πρόσθεν ἵεν καλλίῤῥοον ὕδωρ.

Deciderant in arenis, et semideorum genus virorum:
Horum omnium eodem ostia convertit Phœbus Apollo,
Perque novem dies in murum immisit *eorum* cursum: pluebat interim Jupiter
Continuo, ut citius mari-submersa mœnia redderet:
Ipse autem Neptunus tenens manibus tridentem
Præibat; omniaque fundamenta undis amovit
Stipitum et lapidum, quæ jecerant laborantes Achivi;
Planaque fecit juxta rapidum Hellespontum:
Rursusque littus magnum arenis cooperuit,
Muro abolito: fluvios autem vertit, ut redirent
In suum *quisque* alveum, qua ante demittebant pulchre-fluentem aquam.

28 θεμίλια] MS. 30 ἐποίησε] Id. bene. 32 τεῖχος δ' ἀμ.] Id. 33 καῤῥοον] Id. edd. ibid. καλλίρροον] Id.

Ver. 23. Κάππεσον ἐν κονίησι,] Vide supra ad α'. 593. Male hic Scaliger: "*Quid* "*enim* (inquit) *ad fluvios, si in pulverem* "*illa cecidere.*" *Poëtic.* lib. V. cap. 3. Quasi scilicet fluvii, loca *pulverulenta* inundare non possent.

Ver. 25. Ἐννῆμαρ] Fuerunt apud antiquos qui hic legerent, ἐν ἦμαρ, *unum diem.* Importune, nullaque ideonea de causa.

Ibid. ὗε δ' ἄρα Ζεὺς] Et mox, ver. 28. ἐκ δ' ἄρα πάντα. Utrobique vocabuli, ἄρα, ea est vis, ut dicat Jovem Neptunumque cum Apolline ex composito vires suas *eodem* omnes convertisse.

Ver. 26. Συνεχὲς,] Scribunt nonnulli, Συννεχὲς· sed nihil opus. Similis enim fere hujus vocis ratio est, ac supra vocis, παρυπὼν, ζ'. 62. et λ'. 792. Sed et ad pluviæ vim subitaneam depingendam faciunt pedes hoc in versu dactylici omnes, isteque in primis tribrachys Συνεχὲς. Vide supra ad γ'. 357. de isto, Διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε — *Clark.* Inepte. ν unum scribitur, et in pronunciando duplicatur, ut olim in omnibus similibus, in ἔλλαβον etc. *Ern.*

Ver. 27. Αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος *etc.*] *Phurnutus*, de *natura Deorum*, cap. 23. citat:

—— ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμέθλια θῆκε θύραζε.

Virgil.

Neptunus muros, magnoque emota tridenti
Fundamenta quatit, totamque a sedibus urbem
Eruit.—— Æn. II. 610.

Ver. 31. ἠϊόνα μεγάλην] Qua ratione, ἠϊόνα, hic ultimam producat, vide supra ad α'. 51.

Ver. 33. ἵεν] Vel ἵεν, quod est ἔπεμπον vel ἴεν, quod est ἐπορεύοντο. Notante *Eustathio.*

Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
Θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει
Τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
Βαλλόμεν'· Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
Νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
Αὐτὰρ ὅγ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
Ὡς δ' ὅταν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,
Κάπριος, ἠὲ λέων στρέφεται, σθένεϊ βλεμεαίνων,
Οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς

Sic sane erant in posterum Neptunus et Apollo
Facturi: tum vero circa pugna clamorque exarsit
Murum bene-structum; sonitumque-reddebant compages turrium
Percussæ: Argivi vero Jovis flagello domiti,
Naves ad cavas conclusi tenebantur,
Hectorem timentes, violentum artificem-fugandi *hostes*:
Quippe ille, sicut antea, pugnabat par turbini.
Ut vero quando interque canes et viros venatores,
Aper, sive leo versatur, præ robore truces-oculos-volvens;
Illi vero quadratis-agminibus quum se-ipsos instruxerunt,
Adversi stant, et jaculantur crebra

34 ὄπισθεν Id. male. 37 δὲ] abest MS. 40 ὡς πρῶτον] MS.

Ver. 35. *τότε δ' ἀμφὶ μάχη ἐνοπή τε δεδήει Τεῖχος ἐΰδμητον,*] Si δέδηεν dixisset, jam non constitisset temporum ratio. Vide supra ad α'. 37. Virgil.

> Interea Rutuli portis circum omnibus instant
> Sternere cæde viros, et mœnia cingere flammis.
> Æn. X. 118.

Ver. 36. *κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων Βαλλόμεν'·*] De voce *κανάχιζε*, vide supra ad δ'. 455. De constructione, *Eustathius*; Ἀμφιβολίας (inquit) ἐστὶ σχῆμα· δηλοῖ γὰρ, ὡς ἢ ἐκανάχιζε τὰ πολεμικὰ δόρατα κατὰ πύργων βαλλόμενα, ἢ ὅτι τὰ ἐν τοῖς πύργοις ξύλα ἐκανάχιζεν ἐν τῷ βάλλεσθαι. Ac priorem quidem constructionem præfert *Domina Dacier*. Mihi e contrario nulla hic videtur, ne quidem ἀμφιβολία. Nam ut δούρατα πύργων βαλλόμενα id videlicet, significet, quod est *Eustathio* δόρατα κατὰ πύργων βαλλόμενα, nec satis Græce quidem dictum crediderim: Multo minus *Homericam* sapit perspicuitatem. At πύργους βαλλομένους κανάχιζειν, usitatissimum est:

> ———————— δοῦπος ὀρώρει
> Πύργων βαλλομένων. ———————— ι'. 569.
> Πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε——— π'. 105.

Et in hoc ipso libro,

> ——— κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς
> Ἄντην βαλλομένων· ——— ver. 151.

Et,

> Τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν, ———
> Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,
> Καὶ πυλέων· ——— ver. 338.

Clark. Priorem interpretationem proponit etiam Schol. Lips. sed Clarkius audiendus. *Ern.*

Ver. 38. ἐελμένοι] *Al.* ἐεργμένοι.

Ver. 41. Ὡς δ' ὅταν] Virgil.

> Ut fera, quæ densa venantum septa corona
> Contra tela furit, seseque haud nescia morti

Αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τῦ δ' ὅποτε κυδάλιμον κῆρ
Ταρβεῖ, ὐδὲ φοβεῖται, ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
Ταρφέα τε ςρέφεται, ςίχας ἀνδρῶν πειρητίζων·
Ὅππη τ' ἰθύσει, τῇ τ' εἴκυσι ςίχες ἀνδρῶν·
Ὣς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἰλίσσεθ', ἑταίρυς
Τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· ὐδέ οἱ ἵπποι
Τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
Χείλει ἐφεςαότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
Εὐρεῖ', ὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν, ὔτε περῆσαι
Ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
Ἕςασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
Ὀξέσιν ἠρήρει, τὺς ἵςασαν υἷες Ἀχαιῶν
Πυκνὺς καὶ μεγάλυς, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
Ἔνθ' ὔ κεν ῥέα ἵππος ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων

Spicula de manibus; ejus autem nunquam generosum cor
Pavet, neque fugam-capessit: fortitudo vero ipsum occidit:
Crebroque se convertit, ordines virorum tentans;
Quaque fecerit impetum, ibi cedunt ordines virorum:
Sic Hector turbam obiens se motabat, socios
Fossam adhortans transcendere: neque *tamen* ei equi
Audebant, pedibus-veloces: valde autem hinniebant in summo
Labro stantes: absterrebat enim fossa
Lata; neque transilire in promptu erat, neque transitu
Erat facilis: Præcipitia enim declivia circum totam
Stabant utrinque: desuper autem vallis
Acutis munita erat, quos defixerant filii Achivorum
Densos et magnos, *adversus* hostes munimentum.
Illuc non sane facile equus volubilem currum trahens

48 ἰθύσῃ] v. not. *52* δειδίσσετο] MS. *55* ὕπερθε] F. male. *58* ἐΰξοον ἅρμα] F.

Injicit, et saltu supra venabula fertur:
Haud aliter juvenis medios moriturus in hostes
Irruit; et, qua tela videt densissima, tendit.
Æn. IX. 551.

Ver. 43. σφίας αὐτὺς] Pronunciabatur σφᾶς. Nam σφίας ultimam producit.

Ver. 44. Ἀντίω] *Al.* Ἀντίον.

Ver. 48. Ὅππη τ' ἰθύσει,] *Al.* ἰθύει. *Barnesius* legendum contendit, ἰθύσῃ. Sed nihil opus. *Clark.* Ἰθύσῃ quod Barnesius e MSS. duobus recepit in textum, habet etiam MS. Lips. At edd. vett. omnes ἰθύσει. Conf. Od. λ'. 590. ubi est ὁππότ' ἰθύσει' quod favet Barnesio. Nam ei par est ἰθύσῃ, non ἰθύσει. *Ern.*

Ver. 49. εἰλίσσεθ',] *Al.* ἑλίσσεθ'. Vide supra ad ζ'. 45.

Ver. 50. ἐποτρύνων διαβαινέμεν] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 52. Χείλει ἐφεςαότες· ἀπὸ] *Al.* χείλεϊ ἑςαότες. Cæterum qua ratione, ἐφεςαότες, hic ultimam producat; vide ad α'. 51.

Ver. 53. περῆσαι] Vide supra ad α'. 67.

Ver. 54. ἐπηρεφέες] *Barnesius*, ἐπωρεφέες,

Ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσι.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοί, ἠδ' ἐπικούρων·
Ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
Ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
Ὀξέες ἑστᾶσιν, προτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν·
Ἔνθ' οὔπως ἐστὶν καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
Ἱππεῦσι· στεῖνος γάρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
Εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
Ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
Νωνύμους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς·
Εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
Ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ,

Intrasset; pedites vero animo-incitato-cupiebant, si perficere possent.
Tum vero Polydamas audaci Hectori dixit astans;
"Hectorque, et alii Trojanorum duces, atque sociorum;
"Temere per fossam impellimus veloces equos:
"Ea quippe admodum difficilis transitu: valli enim in illa
"Acuti stant, et ad ipsos murus Achivorum:
"Illuc nullo modo licet descendere, neque pugnare
"Equitibus: angustiæ enim *sunt*, ubi *eos* sauciatum iri puto.
"Quod si jam omnino animo-inimico *Græcos* perdit
"Jupiter altitonans, Trojanisque vult auxiliari;
"Sane equidem ego vellem vel statim hoc effectum,
"Inglorios perire procul-ab Argis hic Achivos:
"Sin vero conversi fuerint, et repulerint *nos*
"A navibus, et fossæ impegerimus profundæ;

64 ἑστᾶσι] MS. recte. Ibid. περὶ δ' αὐτοὺς] MS. F. 65 ἐστὶ] MS. edd. præter T. recte. 70 νωνύμνους] A. 2. 3. J.

vel ἐπιῤῥεπέες. *Clark.* Male. Est enim hoc epitheton aptum κρημνοῖς. Similiter Od. κ'. 131. ἐπηρεφέας πέτρας dixit, ubi Schol. min. ἤτοι ἄνωθεν ἐπηρεφεῖς, ἢ ἐπικεκλιμένας. neque enim ibi licet intelligere tectas aqua petras, occulta saxa. quo forte respexit Hesych. in h. v. *Ern.*

Ver. 55. Ἕστασαν] Videntur mihi nodum in scirpo quærere, qui vocem hanc ex ἑστήκεισαν nescio qua analogia contractam volunt. Revera, qua analogia factum est ex τίθημι, ἔθεσαν ex δίδωμι, ἔδοσαν eadem fit ex ἵστημι, ἔστασαν.

Ver. 58. ὑπέροχον] *Al.* ἐΰξοον.

Ver. 61. Ἕκτορ τ',] *Al.* Ἕκτορ τ'.

Ver. 64. προτὶ] *Al.* ποτί. Quod idem est.

Ver. 66. τρώσεσθαι] Turpissime hic versio *Barnesiana;* "*sauciatos iri.*" Ac si, *iri*, esset videlicet ex verbo, *sum*.

Ver. 67. Εἰ μὲν γὰρ] Refertur istud γὰρ, non ad id, quod proxime præcessit,

Οὐκέτ' ἔπειτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
Ἄψορρον προτὶ ἄστυ, ἐλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
Ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,
Αὐτοὶ δὲ πρυλέες, σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
Αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο,
Ἀλλ' ἀποβάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
Ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
Ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
Οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
Πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.

" Non deinceps puto ne nuncium quidem reversurum
" Retro ad urbem, *elapsum*, iterum-ad-pugnam-conversis ab Achivis.
" Verum agite, sicut ego dixero, obsequamur omnes:
" Equos quidem famuli contineant prope fossam,
" Ipsi vero, pedibus, armis induti,
" Hectorem omnes sequamur conferti: at Achivi
" Non sustinebunt, siquidem ipsis exitii fines impendent."
Sic dixit Polydamas; placebatque Hectori consilium tutum:
Statim itaque de curribus cum armis desiliit in terram.
Ac ne cæteri quidem Trojani in equis convenerunt;
Sed desilierunt cum impetu, ut viderunt Hectorem nobilem.
Aurigæ quidem deinde suo præcepit quisque,
Ut equos bene ex ordine coërcerent illic ad fossam:
Ipsi vero in-ordines-digesti, se ipsos instruentes,
In quinque-agmina distributi, simul duces sequebantur.

74 ποτὶ] edd. vett. 75 ἐγὼ] Id. edd. præter T. 80 ἅδε] MS. ἆδε, edd. vett.

sed ad id quod elegantius reticetur: "*Nec* "*me, quæso, minus fortem animosumve* "*existimes; NAM si,*" *etc.* Vide supra ad ι'. 22.

Ver. 68. βούλετ' ἀρήγειν,] *Al.* βούλοιτο νίκην. Minus recte. Multo enim hic præstat βούλεται, quam βούλοιτο.

Ver. 70. Νωνύμους ἀπολέσθαι] Nulla ex analogia produci potest istud ω. Utrum vero νωνύμνους, æque ac νωνύμους, pronunciarint Iones, non liquet. *Clark.* Νωνύμους hinc profert Etym. M. est hæc lectio MS. Lips. et edd. Fl. A. 1. R. Schol. Lips. verbum eodem modo interpretatur, quo Etym. M. et fieri ait ἀποβολῇ τοῦ ν male. *Ern.*

Οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι·
Καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
Ἄλλον, Κεβριόναο χερείονα, κάλλιπεν Ἕκτωρ.
Τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ.
Τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος, καὶ Δηΐφοβος θεοειδὴς,
Υἷε δύω Πριάμοιο, τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
Αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο
Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχίλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
Πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον·

Alii quidem cum Hectore iverunt et eximio Polydamante,
Qui plurimi et fortissimi erant, cupiebantque maxime
Muro rupto cavas ad naves pugnare:
Et ipsos Cebriones tertius sequebatur; apud currus autem
Alium, Cebrione deteriorem, reliquit Hector.
Aliis vero Paris præfuit, et Alcathous, et Agenor.
Tertiis autem Helenus et Deïphobus divina-forma-præditus,
Filii duo Priami; tertiusque erat Asius heros,
Asius Hyrtacides, quem ab-Arisba vexerant equi
Rutili, magni, fluvio a Selleënte.
At quartorum ductor erat strenuus filius Anchisæ
Æneas: cumque eo duo Antenoris filii,
Archilochusque Acamasque, pugnæ periti omnigenæ.
Sarpedon vero dux-erat inclytorum sociorum;
Assumpsitque Glaucum, et Mavortium Asteropæum:

83 Ἐπ' ἴδον] A. 3. 87 πέντε κοσμ.] A. 2. J. 88 Ἕκτορι] MS. 91 Κεβριόναο] A. 2. 3. J.

Ver. 73. ἀπονέεσθαι] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 77. σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,] Refertur istud, σὺν τεύχεσι, non ad θωρηχθέντες, sed ad ἑπώμεθα. Vide supra ad θ'. 530. et ad λ'. 49.

Ver. 80. ἀπήμων] Al. ἀμύμων.

Ver. 81. σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.] Vide supra ad γ'. 29.

Ver. 82. ἠγερέθοντο,] Al. ἠερέθοντο. Sed ista vox non est, eo significatu, Homerica.

Ver. 86. σφέας αὐτοὺς] Pronunciabatur σφᾶς. Nam σφέας ultimam producit.

Ver. 90. Τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι] Al. Τεῖχός τε ῥῆξαι, καὶ ἐμπρή-

Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριϛοι
Τῶν ἄλλων, μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλες ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
Βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι, ἐδέ τ' ἔφαντο
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι.
Ἔνθ' ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ' ἐπίκεροι,
Βελῇ Πελυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
'Αλλ' ἐχ 'Υρτακίδης ἔθελ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Αὖθι λιπεῖν ἵππες τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα,
'Αλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῇσι,
Νήπιος, ἐδ' ἄρ' ἔμελλε κακὰς ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,
Ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος παρὰ νηῶν
Ἂψ ἀπονοϛήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
Πρόϛθεν γάρ μιν μοῖρα δυϛώνυμος ἀμφεκάλυψεν

Hi enim ei visi sunt eximie esse fortissimi
Cæterorum, post se ipsum scilicet; ipse vero antecellebat etiam omnes.
Hi igitur, postquam se firme-aptassent affabre-factis boum-tergoribus,
Iverunt recta in Danaos animosi, neque amplius putabant
Sustenturos, sed in navibus nigris casuros.
Tum cæteri Trojani, et longe-vocati socii,
Consilio Polydamantis inculpati paruerunt:
At non Hyrtacides voluit Asius princeps virorum,
Illic relinquere equos et aurigam famulum;
Sed una-cum ipsis accedebat ad naves veloces,
Demens; neque enim erat, malo fato evitato,
Equis et curribus exultans a navibus
Retro reversurus ad Ilium ventosam:
Prius enim eum fatum infaustum circumtexit

105 οἱ δ' ἐπὶ] MS. 107 μελαίνῃσι] MS. A. 2. 3. J. T. recte. 108 τηλέκλυτοί] MS. 110 ἀλλ' ἐκ] A. 2. 3. J. 112 αὐτοῖσι] MS recte. et sic mox debebat esse πέλασε.

σιν περὶ νῆας. Nempe ex ver. 198. infra.

Ver. 100. 'Αρχίλοχος] Ita edidit *Barnesius*, ex β'. 823. *Al.* 'Αρχέλοχος.

Ver. 103. Οἱ γάρ οἱ εἴσαντο] Qua ratione, γὰρ, hic producatur, etiam extra cæsuram; vide supra ad α'. 51. n. 10.

Ibid. διακριδὸν] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 106. οὐδέ τ'] *Al.* οὐδ' ἔτ'. Sicuti infra, ver. 125. ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' 'Αχαιὸς Σχήσεσθ'.

Ver. 112. πέλασεν] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 117. Ἔγχεϊ 'Ιδομενῆος] Infra ν'. 387. Cæterum, ἔγχεϊ, numerosius hic scribitur, quam ἔγχει ut recte notavit *Barnesius*.

Ver. 120. et 124. Τῇ ῥ' ἵππους, et, Τῇ ῥ' ἰθὺς] *Hac utique*. Non enim vacat istud ῥα, sed sententiam cum præcedente, τῇ περ, connectit.

Ἔγχεϊ Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
Εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ, τῇ περ Ἀχαιοὶ
Ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφι·
Τῇ ῥ' ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν, οὐδὲ πύλῃσιν
Εὗρ' ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα·
Ἀλλ' ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν' ἑταίρων
Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
Τῇ ῥ' ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
Σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσιν πεσέεσθαι·
Νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
Υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
Τὸν μὲν, Πειριθόου υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
Τὸν δὲ, Λεοντῆα, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ·

Ex hasta Idomenei præclari Deucalionidæ.
Irruit enim navium ad sinistram-partem, qua Achivi
Ex campo redibant cum equis et curribus:
Hac equosque et currum egit, neque in portis
Invenit occlusas januas, et longum vectem *oppessulatum;*
Sed apertas tenebant viri, si quem sociorum
E bello fugientem salvum-reciperent ad naves.
Hac utique recta animo-elato equos dirigebat; et *sui* simul sequebantur
Acutum clamantes; Putabant enim non amplius Achivos
Sustenturos esse, sed in navibus nigris casuros;
Dementes: in portis quippe duos viros invenerunt fortissimos,
Filios animosos Lapitharum bellicosorum;
Alterum quidem, Pirithoi filium strenuum Polypœtem,
Alterum vero, Leonteum, hominum-perniciei parem Marti:

118 ἀρίστερα] MS. 119 νίσοντο] MS. Ibid. ἵπποισι] MS. edd. pr. T. 120 ἅρματα] F. A. 1. 122 ἑταῖρον] MS. edd. præferendum si consensus librorum valet. 125 κεκληγότες] F. A. J. 126 μελαίνῃσι] MS.

Ver. 121. ἐπικεκλιμένας] Vide supra ad α'. 309. et 314.

Ver. 122. εἴ τιν' ἑταίρων Ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν] Virgil.

Qui cursu portas primi irrupere patentes,
Hos inimica super mixto premit agmine turba.
——— Pars claudere portas,
Nec sociis aperire viam; ———
——— oriturque miserrima cædes
Defendentum armis aditus, inque arma ruentum. *Æn.* XI. 879.

Irrumpunt, aditus Rutuli ut videre patentes. *Æn.* IX. 683.

Ver. 125. κεκλήγοντες] Vide supra ad β'. 314. et ad γ'. 31.

Ver. 127—132. ἐν δὲ πύλῃσι δύ' ἀνέρας — ὡς ὅτε τε δρύες] Virgil.

Pandarus et Bitias ———
Portam, quæ ducis imperio est commissa, recludunt
Freti armis; ultroque invitant mœnibus hostem.
Ipsi intus dextra ac læva pro turribus astant,

Τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
Ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
Αἵτ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
Ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσ' ἀραρυῖαι.
Ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
Μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδ' ἐφέβοντο.
Οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον, βόας αὔας
Ὑψόσ' ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ' Ἀκάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
Οἱ δ' ἤτοι εἵως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ὄρνυον, ἔνδον ἐόντες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·

Hi scilicet ante portas altas
Stabant, ut quando quercus in montibus proceræ,
Quæ quidem ventum sustinent et pluviam dies omnes,
Radicibus magnis late-porrectis hærentes.
Sic utique hi manibus freti atque viribus,
Manebant advenientem magnum Asium, neque fugiebant.
Illi vero recta ad murum bene-structum, tergora-boum arida
In altum elevantes, ibant magno cum fremitu,
Asium circa regem, et Iamenum, et Orestem,
Asiademque Acamanta, Thoonaque, Œnomaumque.
Atque hi [*Polypœtes et Leonteus*] adhuc quidem bene-ocreatos Achivos
Hortabantur, intus existentes, pugnare pro navibus:

132 ὅτε δρύες] MS. F. excidit τε neglecta repetitione syllabæ ultimæ in ὅτε, quæ semel scripta in antiquioribus libris bis legenda erat. 134 ῥίζησι] MS. 136 οὐδὲ φέβοντο] Id. 139 Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε] MS. excidere καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὀρέστην Ἀσιάδην δ' Ἀκάμαντα, scripta in marg. man. rec. Fl. etiam habet Ἀδάμαντα.

Armati ferro, et cristis capita alta corusci.
Quales aëriæ, liquentia flumina circum,
Sive Padi ripis, Athesim seu propter amœnum,
Consurgunt geminæ quercus, intonsaque cœlo
Attollunt capita, et sublimi vertice nutant.
Æn. IX. 675.

Quo de loco, ita *Macrobius:* "Græci milites *Polypœtes* et *Leonteus* stant pro "portis, et immobiles *Asium* advenientem hostem velut fixæ arbores opperiuntur. Hactenus est Græca descriptio. Verum Virgiliana, *Bitian* et *Pandarum* portam ultro recludere facit, oblaturos hosti, quod per vota quærebat, ut compos castrorum fieret, per "hoc futurus in hostium potestate. Et "geminos heröas modo turres vocat, modo describit luce cristarum coruscos. "Nec arborum, ut ille, similitudinem "prætermisit; sed uberius eam pulchriusque descripsit." Lib. V. c. 11.

Ver. 131. Τὼ μὲν ἄρα] Vocabuli, ἄρα, ea fere hic vis est, ac si Latine scribas; "*Hi quidem, ut dictum est,*" *etc.*

Ver. 132. Ἕσταν] Vide supra ad ver. 55.

Ver. 139. Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα,] Male vertitur h. l. *Asium circa regem etc.* gignit enim ambiguitatem. Immo: *Asius rex, et Iamenus et Orestes etc. Ern.*

Ver. 141. ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς — ἔνδον

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
Ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
Ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ' ἐν ὄρεσσιν
Ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
Δοχμώ τ' ἀΐσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
Πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
Γίγνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται·
Ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσφι φαεινὸς,
Ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
Λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες, ἠδὲ βίηφιν.
Οἱ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων

Sed postquam in murum ruentes animadverterunt
Trojanos, Danaorumque ortus est clamorque fugaque;
Tum tandem hi duo erumpentes, portas ante pugnabant,
Agrestibus apris similes, qui in montibus
Virorum atque canum excipiunt tumultum advenientem,
Obliquoque impetu-ruentes, circa se frangunt sylvam,
Ad radices usque excindentes, subtusque stridor dentium
Oritur, donec aliquis jaculatus vitam *eis* eripuerit:
Sic horum resonabat æs in pectoribus lucidum,
Hinc illinc percussorum: valde enim fortiter præliabantur,
Copiis superne freti, atque *propriis* viribus.
Illi quippe saxis-missilibus, bene-ædificatis a turribus

142 ἰόντας] F. A. 1. male. 144 Γίνετ' ἰαχή] MS. F. A. J. 146. ἐοικότες] edd. 149 ἐκτάμνοντε] MS. sed σ eraso: recte ut 146. 150 τε] abest F. A. J. 151 στήθεσι] MS. pro στήθεσσι, quod habet ed. R. 153 λαοῖσι] MS. edd. vett.

ἰόντες,] *Al.* ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ, — ἔνδον ἐόντας. Minus recte. Opposita enim sunt, ἔνδον ἐόντες, et ἐκ δὲ ἀΐξαντε.

Ver. 142. Ὄρνυον,] *Barnesius* emendavit, Ὤρνυον. Sed nihil opus.

Ver. 144. γένετο ἰαχή τε φόβος τε,] De harum vocum prosodia, vide supra ad γ'. 456. Virgil.

It clamor totis per propugnacula muris.
Æn. IX. 664.

Ver. 145. Ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε,] Supra, ver. 127. Cæterum quod hic annotat *Barnesius*, τὸ, "Δὲ" παρέλκει, absurdum est. Eam enim vim habet, ac quod aiunt Latini, *tum vero etc.* Vide supra ad α'. 57.

Ver. 146. ἐοικότε,] Ita edidit *Barnesius*, recte. Sed et *Eustathius*, in Commentario, ita scripsit. *Al.* ἐοικότες, male. *Clark.* Ἐοικότε habet etiam MS. Lips. vid. et Var. Lect. ad 149. *Ern.*

Ver. 148. ἄγνυτον] Sicut ex δίδωμι, δίδοτον· ita ex ἄγνυμι, ἄγνυτον. Vide supra ad γ'. 260. Neque in his ulla unquam est licentia.

Ibid. ὕλην,] Vide supra ad γ'. 151.

Ver. 150. γίγνεται,] *Al.* Γίνεται. Quod perinde est. Nam γίνομαι primam producit.

Βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν, καὶ κλισιάων,
Νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,
Ἅς τ' ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
Ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
Ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλε' ἔῤῥεον, ἠμὲν Ἀχαιῶν,
Ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν,
Βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
Δή ῥα τότ' ᾤμωξέν τε καὶ ὢ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο

Jaculabantur, propugnantes sibique ipsis et tentoriis,
Navibusque velocibus: Nives autem ut cadunt in terram;
Quas ventus vehementer-flans, nubes opacas agitans,
Crebras e-sublimi-effundit in terram almam:
Sic horum e manibus tela fluebant, tam Achivorum,
Quam etiam ex Trojanorum: galeæ autem circum raucum sonabant
Percussæ ingentibus-saxis, et clypei umbonibus-muniti.
Tum vero ingemuitque et sua percussit femora
Asius Hyrtacides, et indignatus verbum dixit;
" Jupiter pater, igitur jam et tu fallax factus es

159 Βέλεα ῥέον] MS. placet. est enim lenius et suavius. Sic et alii MSS. apud Barnesium. 160 ἀΰτευν] A. 2. 3. J. quod et ipsum rectum est.

Ver. 153. Λαοῖσιν καθύπερθε] *Al.* Λαοῖσι. Quod et ferri potest. Vide ad α'. 51. n. 8. *Clark.* Immo, quod recipiendum erat. vid. Var. Lect. *Ern.*

Ver. 154. χειμερίοισιν — ἀπὸ πύργων] Virgil.

Saxa quoque infesto volvebant pondere, si qua
Possent tectam aciem perrumpere. ———
Æn. IX. 512.

Ver. 156. νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε,] Utroque modo recte se habebit constructio: sive scribatur, νιφάδες δ' ὡς, πίπτον ἔραζε· ut πίπτον scilicet referatur ad χερμάδια· sive scribatur, νιφάδες δ' ὡς πίπτον ἔραζε· ut referatur πίπτον ad νιφάδες. Tam enim cohærent tempora, πίπτον et κατέχευεν, quam πίπτον et βάλλον. Virgil.

Sternitur omne solum telis: ———
——— pugna aspera surgit:
Quantus ab occasu veniens pluvialibus hœdis
Verberat imber humum; quam multa grandine nimbi
In vada præcipitant, cum Jupiter horridus Austris
Torquet aquosam hyemem, et cœlo cava nubila rumpit.
Æn. IX. 666.

Telaque conjiciunt, proturbantque eminus hostem
Missilibus: ———
Ac velut, effusa siquando grandine nimbi
Præcipitant, ———
——— sic obrutus undique telis
Æneas. ——— Æn. X. 801.

——— Fundunt simul undique tela
Crebra, nivis ritu, cœlumque obtexitur umbra,
Æn. XI. 610.

Ver. 159. ἐκ χειρῶν βέλε' ἔῤῥεον,] Virgil.

——— Telorum effundere contra
Omne genus Teucri. ——— Æn. IX. 509.

Ver. 160. κόρυθες δ' ἀμφ' αὖον ἀΰτευν,] Virgil.

——— Tum scuta cavæque
Dant sonitum flictu galeæ. ——— Æn. IX. 666.

Πάγχυ μάλ'· ϐ γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιϐς
Σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτϐς·
Οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἠὲ μέλισσαι,
Οἰκία ποιήσονται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
Οὐδ' ἀπολείπϐσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
Ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύνονται περὶ τέκνων·
Ὣς οἵγ' ϐκ ἐθέλϐσι πυλάων, καὶ δύ' ἐόντε,
Χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν', ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ', ϐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβϐλετο κῦδος ὀρέξαι.

"Omnino: Non enim ego putabam heröas Achivos
"Sustenturos nostrum robur et manus invictas:
"At illi, ut vespæ in medio maculosæ, aut apes,
"Nidos faciunt viam ad asperam,
"Neque relinquunt concavam domum, sed manentes
"Viros venatores, pugnant pro natis:
"Sic illi nolunt a portis, *tantum* duo licet existentes,
"Recedere, antequam vel interficiantur, vel capiantur."
Sic dixit, neque Jovis flexit mentem hæc dicens:
Hectori enim ejus animus volebat *hujus diei* gloriam præbere.

167 ἠδὲ] edd. omnes. 168 ποιήσονται] MS. a manu pr. sed corr. in ποιήσωνται, ut est in. F. A. J. 169 ἀπολείπϐσι] MS. edd. præter T. 173 πεῖθεν] A. 2. 3. J.

——— Injectis sic undique telis
Obruitur: Strepit assiduo cava tempora circum
Tinnitu galea, et saxis solida æra fatiscunt.
Æn. IX. 807.

Ver. 161. Βαλλόμεναι μυλάκεσσι,] Virgil.

——— Telis premit, omniaque arma
Advocat, et ramis vastisque *molaribus* instat.
Æn. VIII. 249.

Ver. 162. ᾤμωξέν τε, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ] De voce πεπλήγετο, vide supra ad γ'. 31. et ad β'. 314. Virgil.

——— gemens ——— palmis percussa lacertos.
Æn. VII. 501. 503.

Ver. 164. ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο] Virgil.

——— Fallax haud ante repertus
Hoc uno responso animum delusit Apollo.
Æn. VI. 343.

Ver. 167. αἰόλοι,] Εὐκίνητοι, ὡς καὶ ἀλλαχϐ φησι. "Πόδας αἰόλον ἵππον." *Schol.* Τὸ μέσον συνεχῶς κινέμενοι καὶ εἰλέμενοι. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 3. Vide supra ad β'. 816.

Ibid. ἠὲ μέλισσαι,] Ita edidit *Barnesius*; Recte. Sed et *Eustathius*, in Commentario, ita legit. *Al.* ἠδὲ μέλισσαι. *Clark.* Ἠὲ habet etiam MS. Lips.

Ver. 168. Οἰκία ποιήσονται] *Al.* ποιήσωνται.

Ver. 171. καὶ δύ' ἐόντε,] Supra, ver. 127. 145.

Ver. 172. ἠὲ κατακτάμεν', ἠὲ ἁλῶναι.] Versio Wetsteniana: *vel interficiant alios, vel ipsi capiantur.* Minus recte.

Ver. 174. γάρ οἱ] Qua ratione, γάρ, hic producatur, item θεὸν, ver. 176. vide supra ad α'. 51. n. 10.

Ver. 175.] Schol. Lips. tradit hunc locum reprobatum esse ab Aristarcho, quod *portarum* mentio fiat, cum una fuerit, de

Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν·
Ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεῦσαι·
Πάντη γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,
Λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ
Νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμῷ
Πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάῤῥοθοι ἦσαν.
Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα·
Ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς, κρατερὸς Πολυποίτης,
Δουρὶ βάλεν Δάμασον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
Οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν· ἀλλὰ διὰ πρὸ
Αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον· ἐγκέφαλος δὲ
Ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·

Alii interim circa alias pugnam pugnabant portas:
Difficile vero me hæc, deum tanquam, omnia proloqui;
Undiquaque enim circa murum excitatus est immane-ardens ignis,
Lapideum: Argivi autem, mœsti licet, necessitate
Pro navibus pugnabant: dii vero tristes-erant animo
Omnes, quotquot Danais in prælio favebant.
Commiserunt autem Lapithæ pugnam et prælium:
Tum utique Pirithoi filius, fortis Polypœtes,
Hasta percussit Damasum per galeam æreis-munitam-malis:
Neque ærea galea prohibuit; sed penitus
Cuspis ærea perrupit os; cerebrumque
Intus totum fœdatum est; domuitque ipsum ardentem:

179 ἠμύναντο] F. A. J. Ibid. θυμὸν] A. 2. 3. J. 183 κυνέῃ] MS. male. 188 Υἱὸς] A. J. R. T.

qua hic sermo, et propter verba ἀργαλέον δέ μοι ταῦτα etc. et quomodo ejus crisi occurrerit Pius, Grammaticus, quem in Commentatoribus Homeri commemorat Etym. M. *Ern.*

Ver. 177. περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ,] De voce, ὀρώρει, vide supra ad β'. 810. Est autem θεσπιδαὲς πῦρ, hoc in loco, τὸ θερμὸν τῆς μάχης. Quod præferre videtur *Eustathius*, ut *ignis* revera intelligatur, minus hic aptum est. *Virgilius*, in re diversa, apte;

——— Undique clamor
Tollitur; invadunt, et fossas aggere complent:
Ardentes tædas alii ad fastigia jactant.
Æn. IX. 566.

Clark. Priorem interpretationem habet etiam et præfert Schol. Lips. commemorata tamen et altera, quæ proprie capit nomen ignis. Idem Scholiastes admonet: ὑποστικτέον δὲ εἰς τὸ πῦρ· τὸ γὰρ τεῖχός ἐστι λάϊνον, οἱ δὲ καὶ τὸ πῦρ. *Ern.*

Ver. 178. ἀχνύμενοι] Vide supra ad γ'. 260.

Ver. 179. ἀκαχείατο θυμῷ] *Al.* ἀκαχήατο, et θυμόν.

Ver. 181. Λαπίθαι] Supra, ver. 128.

Ver. 183. κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου — ἐγκέφαλος δὲ] Virgil.

—— telumque aurata ad tempora torquet:
Olli per galeam fixo stetit hasta cerebro.
Æn. XII. 536.

Ver. 185. Αἰχμὴ χαλκείη] *Al.* Αἰχμὴ ἱεμένη. Id quod, propter χαλκείη in ver-

[redacted]

Αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
Υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
Αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
Πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
Αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενόν, καὶ Ὀρέστην,
Πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
Τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,
Οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
Τεῖχός τε ῥῆξαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆας·

Deinde vero Pylonem et Ormenum interfecit.
Filium item Antimachi Leonteus, ramus Martis,
Hippomachum percussit hasta, ad balteum assecutus.
Deinde autem ex vagina extracto ense acuto,
Antiphatem quidem primum, impetu facto per turbam,
Percussit cominus; atque is supinus solo allisus est:
Tum dein Menonem, et Iamenum, et Orestem,
Omnes alios-super-alios admovit terræ almæ.
Dum ii hos interfectos-spoliabant armis coruscis,
Interea Polydamantem et Hectorem juvenes sequebantur,
Qui plurimi et fortissimi erant, ardebantque maxime
Murumque perrumpere, et incendere igne naves:

189 βάλ' ἐν δουρὶ] MS. male. 190 ἐρυσάμενος] edd. 193 Μίμνονα] MS. 194 πίλασιν] A. 2. 3. J. 198 ῥῆξειν — ἐνιπρήσειν] MS.

su præcedente, non videtur prorsus contemnendum. *Clark.* Ἰαμένη est ex uno Cod. Barnes. Edd. omnes habent χαλκείῃ. *Ern.*

Ver. 186. μεμαῶτα·] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 188. Υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, — — Ἱππόμαχον] Vulgo, υἱός. Sed recte ex MSS. et ex *Eustathii* commentario restituit *Barnesius,* υἱόν. Non enim *Antimachi* filius erat Λεοντεὺς, sed *Coroni.* Supra β'. 745. *Clark.* In MS. est ultima litera ν in litura: Clare apparet, ante fuisse ν. υἱὸν habet ed. Flor. *Ern.*

Ver. 190. ἐρυσσάμενος] Ita edidit *Barnesius;* recte. Nam ἐρυσάμενος, quod habent Vulgati, secundam corripit. *Clark.* ἐρυσσάμενος est in MS. Lips. *Ern.*

Ver. 194. πέλασσε] Vide supra ad α'. 140.

Ver. 198. ῥῆξαι, καὶ ἐνιπρῆσαι] *Al.* ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν.

Ver. 200 Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε]

Hic Jovis altisoni subito pinnata satelles
Arboris e trunco, serpentis saucia morsu,
—— transfigens unguibus anguem
Semianimum, et varia graviter cervice micantem.
Quem se intorquentem lanians ——
Abjicit efflantem, —————
Seque obitu a solis nitidos convertit in ortus.
Cic. de Divinat. lib. I. §. 47.

Namque volans rubra fulvus Jovis ales in æthra, ——

Οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον, ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ·
Ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωὸν, ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης·
Κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος, παρὰ δειρὴν,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,
Ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ·
Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇσ' ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν

Hi tamen adhuc anxie-deliberabant, stantes ad fossam:
Augurium enim ipsis supervenit transire cupientibus,
Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
Cruentatum serpentem gestans unguibus immanem,
Vivum, adhuc palpitantem; necdum *is* oblitus erat pugnæ:
Percussit enim ipsam tenentem ad pectus, prope collum,
Contortus retro; Illa autem a se demisit in terram,
Dolens angoribus, mediumque dejecit in agmen:
Ipsaque clangens avolavit flatibus venti.
Trojani vero cohorruerunt, ut viderunt maculosum serpentem

204 Περὶ δειρὴν] MS. 206 κάμβαλ'] MS. F. A. 1. 207 πνοίησ' sine apostropho MS. sic et MS. Urat. sed Gl. iota sub *a* notavit.

Cycnum excellentem pedibus rapit improbus uncis.
——— donec vi victus et ipso
Pondere defecit, prædamque ex unguibus ales
Projecit fluvio, penitusque in nubila fugit.
Æn. XII. 247.

Utque volans alte raptum cum fulva draconem
Fert aquila, implicuitque pedes, atque unguibus hæsit:
Saucius at serpens sinuosa volumina versat,
Arrectisque horret squamis, et sibilat ore
Arduus insurgens; illa haud minus urget obunco
Luctantem rostro, simul æthera verberat alis.
Æn. XI. 751.

De quo posteriore loco *Macrobius:* "Virgilius solam aquilæ prædam refert, nec Homericæ aquilæ omen advertit; quæ et sinistra veniens vincentium prohibebat accessum, et accepto a captivo serpente morsu prædam dolore dejecit; factoque tripudio solistimo, cum clamore dolorem testante prætervolat. His prætermissis, quæ animam parabolæ dabant, velut exanimum in Latinis versibus corpus remansit." Lib. V. cap. 13. Verum (ut recte notavit *Popius*) non hæc omnia vitio erant vertenda *Virgilio*; quia aliam ad rem adduxit hanc similitudinem *Virgilius*, ad aliam *Homerus*.

Ibid. περησέμεναι] Vide supra ad α'. 67.

Ibid. μεμαῶσιν,] Vide ad β'. 818.

Ver. 201. ἐπ' ἀριστερὰ] Σημαίνεται πῶς ὁ Ζεὺς ἐπικρατεστέρους θέλων ποιῆσαι τοὺς Τρῶας, σημεῖον αὐτοῖς κωλυτικὸν ἀπεστάλκεν — καὶ ῥητέον, ὅτι νίκην μὲν ἐβούλετο τοῖς Τρωσὶν, ἐξελεῖν δὲ τὸ δέος τῶν Ἑλλήνων. *Schol.* Inepte admodum. Non enim victoriam erant reportaturi Trojani, sed e manibus jamjam partam dimissuri, ver. 223. etc. Neque hoc signum omnino viderunt Græci, sed aliud et diversum, ver. 254. *Clark.* Recte judicat *Clarkius:* sed ver. 254. nullum commemoratur prodigium aut auspicium ad Græcos proprie pertinens. *Ern.*

Ver. 204. παρὰ δειρὴν] *Al.* περὶ δειρήν.

Ver. 205. ἀπὸ ἕθεν] Qua ratione, ἀπὸ,

Κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας Αἰγιόχοιο.
Δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πως μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῆσιν
Ἐσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν,
Δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν.
Νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
Μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν·
Ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,

Jacentem in mediis, Jovis portentum Ægiochi.
Ac tum quidem Polydamas audacem Hectorem allocutus est astans;
“ Hector, semper quidem fere me increpas in concionibus,
“ *Quanquam* recte monentem: uti quidem nequaquam par est,
“ Civis qui sit, præter *rectum* dicere, neque in concilio,
“ Neque unquam in bello, sed tuam potentiam semper augere.
“ Nunc autem rursus proloquar, ut mihi videntur esse optima.
“ Ne eamus cum Danais pugnaturi de navibus:
“ Sic enim eventurum puto, si quidem vere
“ Trojanis hoc augurium advenit transire cupientibus,

211 Ἀεὶ] F. A. 1. Ibid. ἀγορῆσι] MS. male, at bene v. 212. ἔοικε. 215 νῦν αὖτ'] MS.

hic ultimam producat; item τι, ver. 198. vide supra ad αʹ. 51. n. 10.

Ver. 206. ἐνὶ κάββαλ' — πέτετο] *Plato* in *Ione* citat, ἐγκάββαλ' — ἔπτατο.

Ver. 207. Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.] Καὶ αὐτοί τι δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ —, πρὸς χρῆμα ὁρῶντες, οἰκεῖα καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα, — καὶ μιμητικώτατα τῶν πραγμάτων· ὡς ἔχει ταυτὶ, —“ Αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτε-“ το πνοιῇς ἀνέμοιο.” Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, §. 16. Vide supra ad βʹ. 210. ad γʹ. 363. ad δʹ. 455. et 504.

Ver. 208. ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν] De voce, αἰόλος, *mobilis*; vide supra ad βʹ. 816. Cæterum, cum in promptu esset, ὄφιν αἰόλον εἶδον· fieri non potest quin consulto dixerit, ἴδον αἰόλον ὄφιν· ut, stupentibus serpente viso Trojanis, versus ipse nec opinato quasi *diriguisse* videatur. Ἔστι δ' ὅπη κακοφωνία δεινότητα ποιεῖ, καὶ μάλιστα ἐὰν τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα δέῃ τοιαύτης. Ὥσπερ τὸ Ὁμηρικὸν, τὸ, “ Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.” Ἦν μὲν γὰρ καὶ εὐφωνοτέρως εἰπόντα σῶσαι τὸ μέτρον, — “ ὅπως ὄφιν αἰόλον εἶδον.” Ἀλλ' οὔτ' ἂν ὁ λέγων δεινὸς οὕτως ἔδοξεν, οὔτε ὄφις αὐτός. *Demetr. Phaler.* §. 267. Vide supra ad αʹ. 342. ad γʹ. 363. ad δʹ. 456. et ad λʹ. 36. *Clark.* Non diriguisse versum vult Demetrius: longis pedibus hoc convenit. Miror non dixisse, primam in ὄφιν extra cæsuram produci propter adspirationem in syllaba altera ex nota ad αʹ. 51. n. 10. Immo Schol. Victor. ait celeritatem versus in tot breves syllabas desinentis exprimere terrorem et metum Trojanorum. vid. Victor. ad Demetr. p. 122. Schol. Lips. ait, quosdam vocare hunc versum μειουρὸν, alios Homerum exprimere voluisse speciem serpentis, cujus tenuissima cauda sit. Apparet laborasse Criticos antiquos, et meras esse conjecturas rationem reddere volentium rei inusitatæ. *Ern.*

Ver. 209. Διὸς τέρας Αἰγιόχοιο.] Virgil.

Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ᾽ ἀριστερὰ λαὸν ἐέργων,
Φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
Ζωόν· ἄφαρ δ᾽ ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί᾽ ἱκέσθαι,
Οὐδ᾽ ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
῞Ως ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος ᾿Αχαιῶν
῾Ρηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ᾽ ᾿Αχαιοὶ,
Οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ᾽ αὐτὰ κέλευθα·
Πολλὲς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, ἕς κεν ᾿Αχαιοὶ
Χαλκῷ δηώσεσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
῟Ωδέ χ᾽ ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
Εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί. [ταρ·
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαιόλος ῞Εκ-
Πȣλυδάμα, σὺ μὲν ἐκ ἔτ᾽ ἐμοὶ φίλα ταῦτ᾽ ἀγορεύεις·

"Aquila altivolans, ad sinistram copias dividens,
"Cruentatum serpentem portans unguibus immanem,
"Vivum; citoque dimisit, antequam ad caros nidos pervenisset,
"Neque effecit portans ut daret pullis suis:
"Sic nos, etiamsi portas et murum Achivorum
"Perruperimus robore magno, cesserintque Achivi;
"Non fauste a navibus revertemur per easdem vias:
"Multos enim Trojanorum relinquemus, quos quidem Achivi
"Ære interfecerint pugnantes pro navibus.
"Hac certe interpretatione responderit augur, qui vere animo
"Peritus sit prodigiorum, et ei paruerint populi."
Hunc autem torve intuitus allocutus est pugnam-expedite-ciens Hector;
"Polydama, tu quidem non jam mihi grata hæc dicis:

219 Hic versus est in marg. MS. a manu rec. in quo etiam est ἀετὸς, et ἐριστερὰ ut 118. 227 Δηώσεσιν] MS. F. A. J.

——————— alto
Dat signum cœlo, quo non præsentius ullum.
Æn. XII. 245.

Ver. 213. Δῆμον ἐόντα] *Barnesius* conjicit, scribendum Δήμιον ὄντα· Sed nulla idonea auctoritate.

Ver. 215. ἄριστα.] *Al.* ἄριστον.

Ver. 217. εἰ ἐτεόν γε] Virgil.

—— si credere dignum est. Æn. VI. 173.

Ver. 224. σθένεϊ μεγάλῳ,] Qua ratione, σθένεϊ, hic ultimam producat; item δὴ, ver. 241. et παρφάμενος, ver. 249. et ἔργον, ver. 261. et οἴγε, ver. 263. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 228. ὑποκρίναιτο] Vide supra ad α'. 309.

Ver. 230. κορυθαίολος] Vide supra ad β'. 816.

Ver. 231. οὐκ ἔτ᾽ ἐμοὶ φίλα] Indicat vocula ista, ἔτι, gratum fuisse Hectori, et memoriæ affixum, quod antea dederat consilium Polydamas, ver. 60—80—109. Ut recte annotavit *Domina Dacier*. *Clark*. Sed hoc quoque argutum magis quam verum. Non nimis propria vis τȣ̃ ἔτι urgenda, quod sæpe eleganter Græci dicunt, ubi nulla talis relatio ad præteritum, πλεονασικῶς. Sed tamen tolerabilius est hoc, quam quod alii in lo-

Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
Εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
Ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
Ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
Βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε.
Τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
Πείθεσθαι· τῶν οὔτι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,
Εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε, ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
Ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
Τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;

" Nosti et aliam sententiam meliorem hac excogitare.
" Sin autem revera jam hanc serio dicis,
" Utique tibi jam dii mentem ademerunt ipsi:
" Qui jubes Jovis quidem altitonantis oblivisci
" Consiliorum, quæ mihi ipse promisit et annuit.
" Tu vero *me* alitibus alas-expandentibus jubes
" Parcere; quos minime moror, neque curo,
" Sive ad dextram vadant, ad auroramque solemque,
" Sive ad sinistram isti, ad occasum obscurum.
" Nos vero magni Jovis pareamus consilio,
" Qui omnibus mortalibus et immortalibus imperat.
" Unum augurium *est* præstantissimum, pugnare pro patria.
" Cur tu times pugnam et prælium?

238 ἀλγίζω] F. 243 Ἀμύνασθαι] R.

cis, ubi ἐπὶ intelligendum erat, in mentem venit dicere, ἔτι attice dici pro ἐπί. *Ern.*

Ver. 239. Εἴτ' ἐπὶ δέξι' *etc.*] Notabilis locus ad intelligendum, quid sit apud Græcos in re augurali ad sinistram et ad dextram; nempe id intelligendum de plagis mundi orientali et occidentali. Apud Romanos secus erat, dextra ad occasum, sinistra ad ortum; unde fit, ut Romanis nomine tenus infausta sint, quæ Græcis fausta; et contra. Causa diversitatis in appellando est diversus situs auspicantium, Romanis in auspicando meridiem, Græcis septentrionem spectantibus, ut docet Plinius H. N. 11. *Ern.*

Ver. 240. Εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε,] Quam non sit supervacaneum istud τοίγε, sed elegans admodum et venustum: vide supra ad γ'. 409.

Ver. 241. Ἡμεῖς δὲ] *Barnesius* mallet hic δὴ legere. Sed nihil opus. Rectius enim hoc in loco est, *Nos vero*, quam, *Nos demum*.

Ver. 242. ἀθανάτοισιν] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 243. Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.] *Al.* ἀμύνασθαι. Χρῆσθαι δὲ δεῖ

Εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
Νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
Οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
Εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις πολέμοιο,
Αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο,
Ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
Ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
Θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε·
Τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
Ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
Κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,

"Etsi enim alii circum-occidamur omnes
"Naves ad Argivorum; tibi tamen non timor est pereundi:
"Non enim tibi *est* cor impetus-hostium-manens, neque pugnax.
"Si vero tu a pugna abstinebis, vel aliquem alium
"Dehortatione-deceptum verbis avertes a prælio;
"Statim mea hasta percussus animam amittes."
Ita fatus præcessit; hi autem una sequebantur,
Clamore immenso; insuperque Jupiter gaudens-fulmine
Excitavit ab Idæis montibus venti procellam,
Quæ recta naves-versus pulverem ferebat; atque Achivorum
Molliebat animum, Trojanis vero et Hectori gloriam dabat:
Hujus utique prodigiis confisi atque robore *suo*,
Perfringere magnum murum Achivorum tentabant.
Pinnas quidem turrium convellebant, et demoliebantur propugnacula,

250 ὀλέσσῃς] MS. 255 Τρωσὶ] MS. edd. vett. præter T.

καὶ ταῖς τεθρυλλημέναις καὶ κοιναῖς γνώμαις, ἂν ὦσι χρήσιμοι· διὰ γὰρ τὸ εἶναι κοιναὶ, ὡς ὁμολογούντων ἁπάντων, ὀρθῶς ἔχειν δοκοῦσιν· οἷον, παρακαλοῦντι εἰς τὸ κινδυνεύειν μὴ θυσαμένους, "Εἷς οἰωνὸς ἄριστος," etc. *Aristot. Rhetoric.* lib. II. cap. 21. Χαίρω πολλάκις,—τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὁμήρου τιθεὶς, Οἷον, "Εἷς οἰωνὸς ἄριστος," πρὸς τὸ, "Δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, τὰς ἀγαθὰς "ὑποθεμένους ἐλπίδας" etc. *Lucian. Encom. Demosthenis, haud longe ab initio.* "Augurque cum esset, dicere ausus est, "optimis auspiciis ea geri, quæ pro Rei- "publicæ salute fierent." *Cic. de senectute. Clark.* Locus Demosthenis, quem tangit Lucianus est in Oratione de Corona. *Ern.*

Ver. 251. ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο,] Virgil.

——— campo sese arduus infert:
Clamore excipiunt socii, fremituque sequuntur
Horrisono ——— *Æn.* IX. 53.

Ver. 254. ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν] Pulvis

Στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
Πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἕχματα πύργων.
Τὰς οἵγ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
Ῥήξειν· οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου·
Ἀλλ' οἵγε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
Βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
Ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων
Πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·
Ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
Νείκεον, ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅστ' ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,
Ὅστε χερειότερος· ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι
Ἀνέρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι·
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γινώσκετε· μή τις ὀπίσσω

Crepidinesque prominentes vectibus labefactabant, quas Achivi
Primas in terra posuerant, ut essent stabilimina turrium.
Has illi convellebant, sperabantque murum Achivorum
Se perrupturos: Nondum tamen Danai cedebant de via;
Sed illi scutis bubulis præmunientes propugnacula,
Percutiebant ex ipsis hostes murum subeuntes.
Ambo interea Ajaces hortantes in turribus
Quaquaversum itabant, robur excitantes Achivorum:
Alium *scilicet* blandis, alium duris verbis
Increpabant, quemcunque omnino pugnam remittentem vidissent:
" O amici, Argivorum quique eximius, quique mediocris,
" Quique deterior; quandoquidem non omnes similes
" Viri in bello; nunc est opus omnibus:
" Et vero ipsi hoc nimirum cognoscitis; ne quis retro

258 πύργων — ἴςων] MS. 272 'Οπίσω] R.

nimirum turbine collectos, *Achivis* recta in oculos ferebatur.

Ver. 255. Θέλγε νόον,] Notabile est, θέλγειν dici in partem deteriorem, pro frangere animum. Similiter latinis *delenire* dicitur, et *delenimenta* de rebus vim animi et corporis frangentibus. *Ern.*

Ver. 259. ἐμόχλεον,] *Al.* ἐμόχλευον.

Ver. 261. αὖ ἔρυον,] Vide supra ad α'. 459.

Ver. 263. ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,] Scil. ut jactibus missilium minus quaterentur muri, prætendebantur coria bubula, quæ frangerent vim ictuum. Lips. Poliorc. V. 9. *Ern.*

Ver. 266. φοιτήτην,] *Al.* φοιτίτην.

Ibid. μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 270. χερειότερος·] Qua ratione, χερειότερος, hic ultimam producat; item ὅστι, ver. 278. et πεδία, ver. 283. et Τρῶας, ver. 288. vide supra ad α'. 51. n. 8.

Τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούων·
Ἀλλὰ πρόσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
Αἴκεν Ζεὺς δώησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
Νεῖκος ἀπωσαμένους, δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
Ὣς τώγε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
Τῶν δ', ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτουσι θαμειαὶ
Ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητίετα Ζεὺς
Νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα,
Κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
Ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,
Καὶ πεδία λωτεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα, [ταῖς,
Καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκ-
Κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα

" Vertatur ad naves, *Hectori* minitanti auscultans:
" Sed ulterius procedite, et invicem hortamini,
" Si forte Jupiter det Olympius fulgurator,
" Pugnam cum repulerimus, hostes ad urbem persequi."
Sic illi ante alios clamantes, pugnam excitabant Achivorum.
Horum autem, sicut flocculi nivis cadunt crebri
Die hiberno, quando orsus est providus Jupiter
Ningere hominibus, ostentans sua tela;
Sopitis vero ventis fundit constanter, donec operuerit
Celsorum montium vertices et cacumina summa,
Et campos florentes, et hominum pinguia culta;
Et super maris cani funduntur portubusque et littoribus,
Fluctus autem eos adventans prohibet, aliaque omnia

274 προίεσω] MS. edd. vett. præter R. quod et ipsum ferri potest. 275 δώησι] MS. male. 276 ποτὶ] Id. 281 κοιμίσας] MS. v. not. Ibid. ὀφρ' ἀνακαλύψῃ] Id. 284 λίμεσι] MS. edd. præter T. 291 Ἐρήξαντο] MS. 294 πάντοσ' ἴσην] Id. R.

Ver. 278. Τῶν δ', ὥστε νιφάδες] Vide supra ad ver. 156.

Ver. 279. et 292. μητιέτα Ζεὺς] Vide supra ad α'. 175.

Ver. 280. Νιφέμεν ἀνθρώποισι,] Dicitur νῖφειν et νἰφάδες, non quod syllaba νι sit communis: sed simili analogia, ac κρῖνω, κρἴσις; μαρτῦρομαι, μαρτῦροῦμαι, μάρτῠρες. φῖλομαι, φῖλασθαι, φἴλοῦμαι, φἴλότης: Et similia innumera. Vide supra ad α'. 309. 314. 338.

Ver. 281. Κοιμήσας] MS. Lips. κοιμίσας et alius apud *Barnes.* κοιμίσσας, cujus lectionis mentio apud *Eustath.* quod eodem redit, nam in MS. Lips. sæpe literæ bis pronùnciandæ poëtico more, semel scribuntur, antiquiori scriptura: similis varietas est Il π'. 524. ut ibi notat etiam *Clarkius,* repudians hanc scripturam, propter brevitatem mediæ in κοιμίσας: quæ ratio nihil valet, si intelligamus in pronunciando literam sibilam

Εἰλύαται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
Ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαί,
Αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς
Βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ
Τείχεος ἐῤῥήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
Εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὡς βουσὶν ἕλιξιν.
Αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσε ἴσην,
Καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον· ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
Χρυσείης ῥάβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον·
Τὴν ἄρ' ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων

Operiuntur desuper, quum ingruat Jovis imber:
Sic horum utrinque lapides volitabant crebri,
Hi quidem in Trojanos, illi autem a Trojanis in Achivos
Jaculantibus: Murum autem supra totum strepitus ortus est.
Haudquaquam tamen tunc Trojani et illustris Hector
Muri perrupissent portas et longum vectem,
Nisi filium suum Sarpedona providus Jupiter
Excitasset in Argivos, leonem veluti in boves cornibus-camuros.
Statim vero clypeum quidem ante-*se* ferebat undique æquale,
Pulchrum, æneum, lamina-ductili-tectum: quod faber
Ductili-artificio-fecerat, inter vero pelles-bubulas consuerat spissas,
Aureis virgis perpetuis circa orbem:
Hoc utique ille ante-*se* objecto, duas hastas vibrans

295 καλὴν χρυσείην] F. A. 1. R. quod non spreverim. *Virg. Æn.* X. 884. *aureus umbo.* nec impedit χαλκεὺς, immo juvat, item versus 297. 296 ἤλασεν] MS. ex antiqua pronunciatione. Ibid. ἔντοσθε] MS. edd. præter T. 297 χρυσείοις] A. 2. 3. J. T. Ibid. διηνεκέσι] F. A. J. male, nisi quod bene ν in fine abest.

esse duplicandam. Sed diximus de hac lectione satis ad Callim. H. in Del. 110. *Ern.*

Ver. 286. ἐπιβρίσῃ] Vide supra ad ν'. 343.

Ver. 289. δοῦπος] Vide supra ad δ'. 455.

Ibid. ὀρώρει.] Vide supra ad β'. 810.

Ver. 293. Ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὡς] Vide supra ad β'. 451.

Ver. 295. Καλὴν,] Vide supra ad β'. 43.

Ibid. χαλκείην,] *Al.* χρυσείην. vid. Var. Lect.

Ibid. ἐξήλατον·] Sic MS. Lips. et edd. F. A. J. R. Eam scripturam Nicanoris fuisse tradit *Eustathius,* qui eam videtur alteri ἐξέλατον præferre, quam primum reperi apud *Turneb.* Utriusque scripturæ mentio et interpretatio est etiam apud *Hesychium.* Eadem, quæ *Eustathius,* tradit Schol. Lips. *Ern.*

Ver. 297. Χρυσείης ῥάβδοισι] Ita recte edidit *Barnesius,* ex MSS. et Editt. vett. *Al.* Χρυσείοις ῥάβδοισι. Quod *Homerum* mi-

Βῆ ῥ' ἴμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅστ' ἐπιδευὴς
Δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
Μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
Εἴπερ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
Σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
Οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι·
'Αλλ' ὅγ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς
Ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
Ὥς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸς ἀνῆκε
Τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
Αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ' Ἱππολόχοιο·
Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα

Perrexit ire, sicut leo in-montibus-nutritus, qui indigus
Diu fuerit carnium, jubet autem ipsum animus magnus,
Oves tentaturum, etiam ad bene-munitam caulam ire:
Etsi enim invenerit illic pastores viros
Cum canibus et hastis custodiam-agentes circa oves,
Haud tamen re-non-tentata sustinet a stabulo pelli;
Sed is aut rapuit insiliens, aut et ipse
Vulneratus est inter primos veloci ex manu jaculo:
Sic tunc divinum Sarpedonem animus impulit
Murum invadere, perque rumpere propugnacula.
Statim autem Glaucum allocutus est, filium Hippolochi;
" Glauce, curnam nos honoribus affecti-sumus maxime,

299 ἐπιδαὴς] MS. 302 Ἕυρῃσ] MS. ι deletum. Ibid. παρ' αὐτὸν] MS. male. 304 δούρασι] R.

nus sapit. *Clark*. Χρυσείης etiam MS. Lips. Vett. edd. intellige Fl. Ald. 1. et Rom. e nostris. *Ern*.

Ver. 298. Τὴν ἄρ' ὅγε] *Hoc utique ille*. Sic ver. 307. Ὥς ῥα τότ'.

Ibid. δύο δοῦρε τινάσσων] Virgil.

Bina manu lato crispans hastilia ferro.
Æn. I. 317.

Ver. 299. ὥστε λέων — ἐπιδευὴς — κρειῶν,] Virgil.

———— quos improba ventris
Exegit cæcos rabies, ————
———— per tela, per hostes.
Æn. II. 356.

Impastus ceu plena leo per ovilia turbans,
Suadet enim vesana fames.—— *Æn*. IX. 339.

Impastus stabula alta leo ceu sæpe peragrans,

———— si forte fugacem
Conspexit capream, aut surgentem in cornua cervum;
Gaudet hians immane, comasque arrexit, et hæret
Visceribus super accumbens; lavit improba teter
Ora cruor. ———— *Æn*. X. 723.

Ver. 308. διά τε ῥήξασθαι] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 310. τίη δὴ] *Curnam, obsecro, etc.* Vide supra ad β'. 158.

Ver. 311. κρέασίν τε, ἰδὲ] *Al*. κρέασίν τ', ἠδέ.

Ver. 313. Καί τέμενος νεμόμεσθα] Virgil.

Insuper, id campi quod rex habet ipse Latinus.
Æn. IX. 274.

3

Ἕδρῃ τε, κρέασίν τε, ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
Ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ, θεὲς ὥς, εἰσορόωσι;
Καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
Καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρέρης πυροφόροιο;
Τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας,
Ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυσειρῆς ἀντιβολῆσαι·
Ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
Οὐ μὰν ἀκλεεῖς Λυκίην κατακοιρανέεσιν
Ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδεσί τε πίονα μῆλα,
Οἶνόν τ' ἔξαιτον, μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
Ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
Ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες,

" Sedeque, carnibusque, et plenis poculis,
" In Lycia, omnes autem, deos tanquam, *nos* aspiciunt?
" Et agri-portionem possidemus magnam Xanthi ad ripas,
" Amœnam, vitifero solo et frugifero?
" Quamobrem nunc oportet, Lycios inter primos existentes,
" Stare, et pugnæ ardenti interesse;
" Ut aliquis sic dicat Lyciorum bene-armatorum:
" Nequaquam inglorii Lyciam administrant
" Nostri reges, eduntque pingues oves,
" Vinumque eximium, dulce: verum utique et robur *iis est*
" Præstans, quandoquidem Lycios inter primos pugnant.
" O amice, si quidem enim, bello hoc evitato,

310 τίη δὲ] F. 311 δεπάεσσι] F. A. 1. R. male. 318 ἀκληεῖς] MS. 320 Οἶνον δ' ἔξαιτον] edd. 322 φυγόντι] MS.

Ver. 314. Καλὸν,] Vide supra ad β'. 45.
Ibid. ἀρέρης] Vide supra ad ζ'. 142.

Ver. 320. Οἶνόν τ' ἔξαιτον,] Ita recte edidit *Barnesius*, ex MS. et *Eustathio*. *Vulgg*. Οἶνον δ' ἔξαιτον. *Clark*. Τ' ἔξαιτον est etiam in MS. Lips. *Ern.*

Ver. 322. εἰ μὲν γὰρ — μέλλοιμεν] Refertur istud, γὰρ, ad id quod elegantissime reticebatur; *Neu me, quæso, incuses temeritatis; NAM si*, etc. Vide supra ad ι'. 22. Cæterum locum hunc pulcherrimum omnis laudavit atque imitata est antiquitas. Χαίρω πολλάκις — τὰ Δημοσθένους ἐγγὺς τῶν Ὁμήρου τιθείς· οἷον, — "Εἰ "μὲν μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε ἔσεσ-"θαι," πρὸς τὸ "Πέρας μὲν γὰρ ἅπασιν "ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος," [*Clemens Alexandrinus, Strom*. 6. *locum eundem citans legit*, Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος,] "κἂν ἐν οἰκίσκῳ τις αὑτὸν κα-"θείρξας τηρῇ." *Lucian. Encom. Demosthenis, haud longe ab initio.* Εἰ μὲν γὰρ ἦν, τὸν παρόντα διαφυγόντας, ἀδεῶς διάγειν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν· νῦν δὲ τοσαῦται κῆρες τῷ βίῳ παραπεφύκασιν, ὥστε τὸν ἐν ταῖς μάχαις θάνατον αἱρετώτερον εἶναι δοκεῖν. *Theopompus apud Clem. Alexandrin. Strom*. 6. "Quod "si immortalitas consequeretur præsentis "periculi fugam —: Cum vero dies et "noctes omnia nos undique fata circum-"stent, non est viri — dubitare eum spi-"ritum, quem naturæ debeat, patriæ red-"dere." *Cic. Philippic*. 10. Virgil.

Stat sua cuique dies, breve et irreparabile tempus

Αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
Ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
Οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
Νῦν δ', ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
Μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι,
Ἴομεν· ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε.
Τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ρίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
Τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες·
Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο
Ἡγεμόνων, ὅστις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
Ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω

« Perpetuo porro essemus expertesque senii immortalesque
« Futuri, nec ipse quidem inter primos pugnarem,
« Neque te mitterem pugnam in gloriosam:
« Nunc vero, (nihilominus quippe fata instant mortis
« Plurima, quæ non licet effugere hominem, neque evitare,)
« Eamus; vel alicui gloriam dabimus, vel aliquis nobis."
Sic dixit: neque Glaucus aversus est, neque non-obsecutus est.
Hi itaque recta ibant Lyciorum magnam gentem ducentes.
Hos autem conspicatus cohorruit filius Petei Menestheus:
Hujus enim jam ad turrim ibant, malum ferentes:
Circumspexit autem per agmen Achivorum, si quem videre posset
Ductorum, qui sibi malum a sociis arceret:
Animadvertit autem Ajaces duos prælii insatiabiles

324 ἔσεσθαι] F. A. 1. R. ἔσσεσθαι] A. 2. 3. J. 326 ἐφέστασιν] Fl. ἐφεστᾶσι] A. J. bene. 328 pro εὖχος, κῦδος] edd. 330 ἰθὺς] MS. sed Schol. notat alios legisse εὐθύς. 331 ρίγησεν] MS. bene. versus fit concinnior. prima in υἱὸς etiam aliis locis corripitur propter seq. vocalem.

Omnibus est vitæ; sed famam extendere factis,
Hoc virtutis opus. ——— *Æn.* X. 467.

Clark. Non opus est γὰρ referri ad id quod reticetur. Sed refertur ad 315. 316. etc. Locus pulcherrimus Demosth. est de Coron. c. 28. quem multi imitati sunt. Conf. Auctorem Vit. Hom. a. de Poësi Hom. c. 19. *Ern.*

Ver. 328. ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν,] Ita edidit *Barnesius* ex tribus MSS. et ex *Plutarcho*, et ex sequente libro ν'. ver. 327. ubi et editi habent, ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν. Adde quod *Clemens Alexandrinus*, laudata hac Sarpedonis oratione, legit et hic εὖχος ὀρέξομεν; loco jam supra citato. Nec tamen ferri non potest et quod in Vulgatis est, ἠέ τῳ κῦδος ὀρέξομεν id quod pronunciabatur scilicet, ἢ τῳ κῦδος ὀρέξομεν. Virgil.

Aut spoliis ego jam raptis laudabor opimis,
Aut leto insigni. ——— *Æn.* X. 449.

Clark. Εὖχος habet etiam MS. Lips. quam lectionem ut molliorem merito prætulit *Barnesius. Ern.*

'Εϛαότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
'Εγγύθεν· ἀλλ' ὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
Τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν· ἀϋτὴ δ' ὐρανὸν ἶκε,
Βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν,
Καὶ πυλέων· πάσας γὰρ ἐπῴχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
'Ιϛάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
Αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην·
"Ερχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντε κάλεσσον,
'Αμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριϛον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
"Ωδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τοπάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθυσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Εἰ δέ σφιν καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,

Stantes, Teucrumque modo e tentorio profectum
Prope: sed nullo-modo ei licebat, si clamaret, exaudiri:
Tantus enim strepitus erat: sonitusque ad cœlum perveniebat,
Percussorum scutorumque et setis-equinis-comantium galearum,
Et portarum: Ad omnes enim accesserant; *hostes*que ad ipsas
Stantes nitebantur vi perruptas ingredi.
Statim itaque ad Ajacem misit præconem Thootem;
" I, nobilis Thoota, currens Ajaces voca,
" Ambos quidem potius: hoc enim longe optimum omnium
" Esset, nam mox hic fiet gravis cædes:
" Huc enim magna-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui et antea
" Magno-impetu irruere-solent in acribus pugnis:
" Si vero ipsis etiam illic labor et certamen ortum est,

333 πάπτηνε] F. A. 1. R. et aliæ rec. edd. ut Schrev. πάπταιν MS. 334 ἀμύνη] R. 340 ἐπῴχετο] MS. F. A. J. 342 Αἴαντι] R. quod videtur probandum iis, qui versu seq. ita legunt.

Ver. 329. ἀπετράπετ',] Notandus hic maxime proprius et significantissimus vocis mediæ usus: *Neque avertit se Glaucus.* Vide supra ad γ'. 141. et ad κ'. 45.

Ver. 333. Πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον] 'Η πάπτηνεν ἀνὰ πύργον τῦ τείχυς, — εἴ πυ ἴδοι 'Αχαιῶν τινα· ἢ πάπτηνεν ἀνὰ πύργον 'Αχαιῶν (ἤγυν ἀνὰ παράταξιν πυκνὴν,) εἴ πως ἴδοι τῶν τινα ἡγεμόνων. *Eustath.*

Ver. 334. ὅϛτις οἱ] Vide supra ad α'. 51.

Ibid. ἀμύναι·] *Al.* ἀμύνῃ.

Ver. 339. ἀϋτὴ δ' ὐρανὸν ἶκε,] Virgil.

It clamor cœlo.———— *Æn.* V. 451.
————Sequitur clamor, cœlumque remugit.
Æn. IX. 504.
It clamor totis per propugnacula muris.
Ibid. 664.

Ver. 340. πάσας γὰρ ἐπῴχατο·] Alii ab οἴγω deducunt, alii ab οἴχομαι. Interpretanturque (notante *Eustathio*,) vel, ἀνεωγμέναι ἦσαν· quod ferri omnino non potest: Vel, δι' ὀχέων ἠσφαλίσαντο κλείσαντες, scilicet *Achivi*; Vel, ἐπεπορεύθησαν, scilicet *Trojani*: Vel, ἐπῴχετο (fuerunt enim qui

Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
Βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιὼν, εἶθαρ δὲ προςηύδα·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
Ἠνώγει Πετεῶο διοτρεφέος φίλος υἱὸς
Κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
Ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
Εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος·
Ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοὶ, οἳ τοπάρος περ
Ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
Εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
Ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.

" At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
" Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus."
Sic dixit; neque ei præco non-obsecutus est, ut audivit;
Perrexit autem currere præter murum Achivorum ære-loricatorum:
Stetitque juxta Ajaces profectus, statimque allocutus-est;
" Ajaces, Argivorum ductores ære-loriçatorum,
" Efflagitat *vos* Petei Jovis-alumni carus filius
" Illuc ire, ut laboris vel paululum participes sitis:
" Ambo quidem potius: hoc enim longe optimum omnium
" Esset, nam mox ibi fiet gravis cædes;
" Illuc enim magna-mole-feruntur Lyciorum ductores, qui et antea
" Magno-impetu irruere-solent in acribus pugnis:
" Si vero et hic etiam bellum et certamen ortum est,
" At saltem solus veniat Telamonius fortis Ajax,
" Et eum Teucer simul sequatur, arcuum peritus."

350 ἐπίσθω] F. A. 1. sic et 363.

et ita legerent,) scilicet ὁ κτύπος. Posteriorum duarum interpretationum altera, vera erit, quia et alias apud Homerum vox ἐπέχειτο eundem habet intellectum. *Clark*. Schol. Lips. duas tantum interpretationes adfert: ἐπὶ πάσας γὰρ ὀχεὺς ἐκκλινόμενος ἦν, ἢ ἐπὶ πάσας ἤρχοντο οἱ πολέμιοι. *Ern.*

Ver. 343. Αἴαντι] *Al.* Αἴαντα.

Ver. 350. τόξων εὖ εἰδώς.] Vide supra ad β'. 718.

Ver. 353. Στῆ δὲ παρ'] *Al.* Στῆ δ' ἄρ' ἐπ'.

Ver. 356. ἀντιάσητον] Vide supra ad α'. 67.

Ver. 359. *et supra* 346. Ὧδε γὰρ ἔβρισαν] Producit penultimam ἔβρισαν, quoniam ex βρίθω est, quæ iota habet produc-

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
Αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,
Ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
Αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
Καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἤε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
Τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
Εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
Τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο·
Οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
Ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
Σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα

Sic dixit: neque non-obsecutus est magnus Telamonius Ajax.
Statim Oïlidem verbis alatis allocutus est:
" Ajax, vos quidem hic, tu et fortis Lycomedes,
" Stantes, Danaos excitate ad fortiter pugnandum:
" Sed ego illuc ibo, et interero pugnæ:
" Protinus autem revertar, postquam bene ipsis auxiliatus fuero."
Sic utique fatus abiit Telamonius Ajax,
Et cum eo Teucer ibat frater et eodem-patre-natus:
Una cum istis vero Pandion Teucri ferebat curvos arcus.
Quando Menesthei magnanimi ad turrim venerunt,
Murum intra euntes, laborantibus utique supervenerunt:
Quippe ad pinnas ascendebant, obscuro turbini similes,
Fortes Lyciorum ductores atque principes:
Congressi sunt autem ad pugnandum ex-adverso, ortusque est clamor.
Ajax vero primus Telamonius virum interfecit

366 σὺ καὶ ὁ κρατερὸς] F. A. J. quod pronunciandum foret χὠ. 371 ἅμ' ἤει] R.

tam, ideoque non sequitur analogiam verborum in ίζω, quæ, cum iota plerumque *brevem* habeant, in Præsentibus in Imperfectis, *positione sola* producuntur.

Ver. 365. Αὐτίκ'] Alacritatem et festinationem recte depingit syntaxis hæc asyndetos. *Clark*. Immo non asyndetos syntaxis, ut jam supra monuimus, sed dactylorum frequentia. Totus enim versus per dactylos decurrit. *Ern.*

Ver. 369. ἐπαμύνω] *Al.* ἐπιτείλω, notante *Eustathio*. Sed majorem habet vim, ἐπαμύνω.

Ver. 372. Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.] Virg.

——— arcumque manu celeresque sagittas
Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.
Æn. I. 191.

Ver. 374. δ' ἵκοντο] *Al.* δ' ἵκανον. Ca-

Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
Μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλὼν, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
Κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας·
Θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
Κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
Ἰῷ, ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
Ἧι ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
Ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθὼν, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
Βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόῳτ' ἐπέεσσι.

Sarpedonis socium, Epiclem magnanimum,
Saxo aspero percussum, quod murum intra
Jacebat magnum ad pinnam summum: neque id facile
Manibus ambabus sustulisset vir, ne ætate quidem maxime florens,
Quales nunc homines sunt: ille vero ex alto immisit sublatum;
Perrupitque quatuor-conos-habentem galeam, ossaque confregit
Omnia simul capitis: is autem urinatori similis,
Decidit ab excelsa turri, liquitque ossa anima.
Teucer vero Glaucum, fortem filium Hippolochi,
Sagitta, irruentem percussit ex muro alto,
Qua vidit nudatum brachium; cessareque fecit a pugna.
Retro itaque a muro desiliit latens, ut ne quis Achivorum
Vulneratum videret, et insultaret verbis.

379 σαρπήδονος] MS. sed Schol. habet σαρπήδοντος. 382 v. not. 393 ἔπυτ' ἰούσῃσιν] Edd.

terum de vi istius δὴ, vide supra ad α'. 57.

Ver. 379. Ἐπικλῆα μεγάθυμον,] Qua ratione, Ἐπικλῆα, ultimam hic producat; vide supra ad α'. 51. n. 8.

Ver. 380. ὀκριόεντι] *Al.* ὀκρυόεντι.

Ver. 381. οὐδέ κέ μιν ῥέα] Vide infra ad ver. 446.

Ver. 382. Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνὴρ,] Antique legebatur, Χειρί γε τῇ ἑτέρῃ φέροι ἀνήρ. Sed eos qui ita scripserunt, recte reprehendit *Aristarchus*, ὡς οὐδέν τι μέγα εἰπόντας περὶ τοῦ Αἴαντος. Vulgati habent, Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃσι φέροι ἀνήρ. Sed duriusculum est, ut vox, φέροι, diphthongum elidat. Si scripsit *Homerus* φέρ' ἀνήρ· non utique φέροι voluit dicere, sed φέρε, quod est idem scilicet ac ἔφερεν ἄν. *Barnesius*, una voce transposita, edidit, Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃσιν ἀνὴρ φέροι. *Eustathius*, in Commentario, videtur legisse, Χείρεσσ' ἀμφοτέραις φέροι ἀνήρ. Ad vulgatos proximum est, si scribamus, Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃς φέροι ἀνήρ. Quæ autem demum verior sit lectio, non constat. *Clark.* Lectionem illam antiquam, ab Aristarcho repudiatam habent edd. Fl. Ald. pr. Rom. Turneb. At Ald. sec. recepit χειρὶν ἐπ' ἀμφοτέρῃς φέροι, quod servavit Ald. 3. et Junt. MS. Lips. sic habet Χείρεσσιν ἀμφοτέρῃς ἔχοι. Schol. ἄκρον τὸ ἔχοι. οὐ γὰρ ἔφη βάλλοι, μετ' ὀγχω-

Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπιόντος,
Αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
Ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
Νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
Πρηνής, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
Ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθεν
Τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
Τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ
Βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
Ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
Παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσι δαμείη·
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διαπρὸ

Sarpedoni autem dolor fuit, propter Glaucum abeuntem,
Protinus ut animadvertit, attamen non oblitus est pugnæ;
Sed is Thestoridem Alcmaonem hasta assequutus
Vulneravit, extraxitque hastam: ille autem secutus hastam, cecidit
Pronus, circaque ipsum sonitum-dedere arma varia ære.
Sarpedon vero pinnam prehensam manibus robustis,
Trahebat, illa autem secuta est tota prorsus; et desuper
Murus nudatus est, multisque fecit viam.
Illum vero Ajax et Teucer simul-assecuti, hic quidem sagitta
Percussit lorum circa pectora splendidum
Clypei ingentis; sed Jupiter fata arcuit
A filio suo, ne navium ad puppes interficeretur:
Ajax autem clypeum percussit insiliens; atque penitus

395 ἐσπόμενος] F. 397 χερσὶν] F. A. J. male. 401 στήθεσσι] MS.

ρεῦντος τοῦ μέτρου. Ἔστιν δὲ ἐπίστασις, ἣν οὐδὲ κατέχειν ἀμφοτέραις ἐδύνατό τις, τοῦτον ῥᾳδίως τῇ ἑτέρᾳ ἀφῆκεν Αἴας. Cum Eustathius dicat, διὸ καὶ ἀμφοτέραις χείρεσσιν αὐτὸν ἔχει κατ' Ἀρίσταρχον, apparet lectionem MS. Lips. esse e recensione *Aristarchi*. *Ern.*

Ver. 384. Θλάσσε] *Al.* Θραῦσε.

Ver. 385. ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς, Κάππεσ'] Virgil.

> ——— excutitur, pronusque magister
> Volvitur in caput. ——— *Æn.* I. 119.

Ver. 393. Αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν] Ita omnino scribendum existimo, pro eo quod habent Vulgati, Αὐτίκ' ἔπειτ' ἐνόησεν. Nam ἔπειτα locum hic non habet. *Clark.* MS. Lips. αὐτίκ' ἐπεί τ' ἐνόησεν. Quod plane firmat lectionem a *Clarkio* receptam. *Ern.*

Ver. 396. ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα] Vide supra ad δ'. 455. 504. et ad β'. 210. Virgil.

> Corruit in vulnus, sonitum super arma dedere.
> *Æn.* X. 488.

Ver. 398. Ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα] Virgil.

> ——— labat ariete crebro
> Janua, et emoti procumbunt cardine postes.

Ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
Χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος, οὐδ' ὅγε πάμπαν
Χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
Κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
Ὦ Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
Ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
Μούνῳ ῥηξαμένῳ, θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
Ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
Μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
Τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον.
Οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
Τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·

Transiit hasta, aspereque-repulit ipsum ardentem.
Cessit itaque paululum a propugnaculo, neque is *tamen* in-totum
Recessit, quoniam ei animus sperabat gloriam reportare.
Adhortatus est autem divinos conversus Lycios;
"O Lycii, quid ita remittitis impetuosam fortitudinem?
"Difficile autem mihi est, etiam fortissimo existenti,
"Soli, cum *murum* perruperim, facere ad naves aditum:
"Sed una-sequimini: multorum utique opus melius."
Sic dixit: Illi autem regis reveriti adhortationem,
Validius incubuerunt consiliarium circa regem.
Argivi autem ex-altera-parte corroborabant phalangas
Murum intra, magnum quippe ipsis obtulit se opus.
Neque enim fortissimi Lycii Danaorum poterant
Muro rupto facere ad naves viam:

406 Χώρησαν] MS. manu pr. sed. corr. man. sec. 412 ἐφομαρτεῖτον] F. A. J. 414 ἐπὶ ἄνακτα] MS.

Fit via vi: rumpunt aditus, primosque trucidant
Immissi ——— *Æn.* II. 492.

Ver. 401. Βιβλήκει] Si dixisset, βέβληκεν, jam non constitisset Temporum ratio. Vide supra ad γ'. 492. et ad α'. 37.

Ver. 405. Ἤλυθεν] Vide supra ad γ'. 205.

Ibid. μεμαῶτα.] Vide supra ad β'. 818.

Ver. 406. οὐδ' ὅγε πάμπαν] De vi et elegantia istius ὅγε· vide supra ad γ'. 409.

Ver. 407. ἐέλπετο] *Al.* ἐέλδετο.

Ver. 408. ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος] *Al.* ἀντιθέοισι καθαπτόμενος.

Ver. 412. ἐφομαρτεῖτε·] Scholiastes, et Codices nonnulli, ἐφομαρτεῖτον. Quod est absurdum. Vide supra ad α'. 566.

Ver. 414. ἐπέβρισαν] Vide supra ad ver. 359.

Ver. 415. ἐκαρτύναντο] De hujus vocis prosodia, vide supra ad ver. 280.

Ver. 417. Οὔτε γὰρ — Λύκιοι Δαναῶν — Οὔτε — Δαναοὶ Λυκίους] Virgil.

[redacted]

Οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
Τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
Ἀλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
Μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
Ὥ τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
Ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
Δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
Ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
Πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
Ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
Μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.
Πάντη δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
Ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·

Neque unquam bellatores Danai Lycios poterant
A muro retro repellere, postquam primum accesserant.
Sed sicut de finibus duo viri contendunt,
Mensuras in manibus tenentes, communi in arvo,
Qui utique exiguo in loco litigant de suo jure;
Sic quidem hos distinebant pinnæ; hi autem super ipsis
Cædebant alii-aliorum circa pectora bubula-pelle-factos
Clypeos rotundos, parmasque leves.
Multi autem vulnerabantur corpus sævo ære,
Sive cui verso terga nudarentur
Pugnantium; multi item penitus per clypeum ipsum.
Ubique vero turres et pinnæ sanguine virorum
Perfusæ-erant utrinque a Trojanis et Achivis.
Sed ne sic quidem poterant in fugam vertere Achivos:

421 δύω ἄνερε] MS. 425 δηΐων] F. A. J. 432 hic versus in MS. est in marg. a manu rec.

———— Expe ere tendunt
Nunc hi, nunc illi: certatur limine in ipso
Ausoniæ: Magno discordes æthere venti
Prælia ceu tollunt, animis et viribus æquis;
Non ipsi inter se, non nubila, non mare cedit:
Anceps pugna diu, stant obnixa omnia contra:
Haud aliter Trojanæ acies, aciesque Latinæ
Concurrunt: hæret pede pes, densusque viro vir. *Æn.* X. 354.

Ver. 422. ἀρούρῃ] Vide supra ad ζ. 142.

Ver. 423. Ὥ τ'] *Qui utique.* Item, ver. 434. Ἥ τι, *Quæ utique.*

Ver. 428. ὅτῳ] *Barnesius* scribit ὅτεῳ. Ut infra ο΄. 664. Neutrum male. *Clark.* Sic *Zenodotus* legebat. *Schol. Pseudo-did. Ern.*

Ver. 430. Πάντη δὴ] Haud scio annon hic reponendum sit, πάντη δὲ, *ubique vero;* potius quam, πάντη δὴ, *ubique sane. Clark.* Placet. *Ern.*

Ver. 433. ὥστε — γυνὴ χερνῆτις — ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.] Ἵνα δὲ πολὺ

Ἀλλ' ἔχον, ὥςτε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
Ἥ τε ςαθμὸν ἔχεσα καὶ εἴριον, ἀμφὶς ἀνέλκει
Ἰσάζεσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
Ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε·
Πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
Πριαμίδη, ὃς πρῶτος ἐςήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν·
Ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἔασι πάντες ἄκεον,
Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα
Κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δὄρατ' ἔχοντες.

Sed se ita habebant, ut lances mulier lanificio-victum-quæritans, justa,
Quæ stateram tenens et lanam, utrinque appendit
Exæquans, ut liberis tenuem mercedem ferat.
Sic quidem horum æqualiter pugna intendebatur bellumque;
Usque dum tandem Jupiter gloriam superiorem Hectori daret
Priamidæ, qui primus irrupit murum Achivorum:
Clamavit autem intentissima-voce Trojanis vociferans;
“ Ingruite, equûm-domitores Troës: perrumpite autem murum
“ Argivorum, et navibus immittite immane-ardentem ignem.”
Sic dixit incitans: illi autem auribus omnes audiverunt,
Rectaque irruebant in murum frequentes: Iique deinde
Pinnas ascendebant, acutas hastas tenentes.

436 πόλεμος] MS. F. A. J. 437 δῶκεν] F. male. 439 ἤϋσε] MS.

μᾶλλον αἴσθηται, ὅσην ἔχει ῥώμην ἡ συνθετικὴ δύναμις ἔν τε ποιήμασι καὶ λόγοις, λήψομαί τινας εὖ ἔχειν δοκούσας λέξεις· ὧν τὰς ἁρμονίας μεταθεὶς, ἀλλοῖα φαίνεσθαι ποιήσω καὶ τὰ μέτρα καὶ τὺς λόγυς. Λαμβανέσθω δὲ πρῶτον ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ταυτί· “ Ἀλλ' ἔχον, ὥςτε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις “ ἀληθὴς, — ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρη- “ ται.” *Dionys. Halicarn.* περὶ Συνθέσεως, §. 4. Virgil.

——— cum fœmina primum,
Cui tolerare colo vitam tenuique Minerva;
——— famulasque ad lumina longo
Exercet penso; castum ut servare cubile
Conjugis, et possit parvos educere natos.
Æn. VIII. 408.

Ver. 436. μάχη — πτόλεμός τε·] Vide supra ad η'. 232. 279.

Ver. 438. Πριαμίδη,] Vide supra ad α'. 398.

Ver. 440. Ὄρνυσθ',] Ita restituit *Barnesius* ex Γ. 509. supra; et ex MSS. duobus. Optime. Quod enim habent Vulgati, Ὄρνυσθ', ferri omnino non potest. Quippe et *Activum* est, ὄρνυντι; et penultimam necessario corripit. Qua enim analogia fit διδόμι, διδόντι; eadem fit ὀρνῦμι, ὀρνῦντι. Neque in his ullus unquam est licentiæ locus. *Clark.* Consentit MS. Lips. Sed *Barnesius* et *Clarkius* non inspexere hic edd. vett. quæ magno consensu habent ὄρνυσθ'. Certe omnes nostræ, atque etiam quædam superioris seculi, quarum hic rationem nullam duximus. Ὄρνυσθ' irrepsit vitio typographorum, et per negligentiam servatum est, quod sæpe in om-

[redacted]

Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
Εἱστήκει πρόσθεν, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
Ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
Ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
Οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
Τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς,
Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον δέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
Ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
Αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα στιβαρῶς ἀραρυίας,
Δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
Εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.

Hector vero correptum lapidem ferebat, qui portas
Stabat ante, extremus, crassus; et desuper
Acutus erat: quem ne duo quidem viri ex populo fortissimi
Facile in plaustrum a solo movere possent,
Quales nunc homines sunt: ille vero ipsum facile vibrabat etiam solus:
Hunc *scilicet* ei levem reddiderat Saturni filius versuti.
Sicut autem quando opilio facile portat vellus arietis,
Manu prehensum altera, exiguumque ipsum pondus urget:
Sic Hector recta in tabulas ferebat lapidem sublatum,
Quæ portas muniebant valde spisse coagmentatas,
Bifores, altas: duo autem intus vectes
Firmabant invicem-transversi, una vero clavis accommodata-erat.

446 ἱστήκει] MS. R. 447 δήμου] F. A. 1. male. 448 ἄμαξα] edd. præter T.

nibus antiquis scriptoribus factum est. *Ern.*

Ibid. ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος] Virgil.

Sed vos, o lecti; ferro quis scindere vallum
Apparat, et mecum invadit trepidantia castra?
Æn. IX. 146.

Ver. 443. Ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος] Virgil.

Accelerant acta pariter testudine Volsci,
Et fossas implere parant, ac vellere vallum:
Quærunt pars aditum, et scalis ascendere muros.
Æn. IX. 505.

Ver. 446. Εἱστήκει πρόσθεν,] Si ἕστηκεν dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide supra ad γ'. 434. 492. et ad α'. 37.

Ibid. πρυμνὸς, παχὺς — οὔ κε δύ' ἀνέρε] Virgil.

——— saxum circumspicit ingens,
Saxum antiquum, ingens; campo quod forte jacebat,
Limes agro positus, litem ut discerneret arvis.
Vix illud lecti bis sex cervice subirent,
Qualia nunc hominum producit corpora tellus:
Ille manu raptum trepida torquebat in hostem,
Altior insurgens. ——— *Æn.* XII. 896.

Clark. Πρυμνὸς παχὺς conjuncte accipienda, *ab inferiori parte erat latus*, cui opponitur ὕπερθεν ὀξύς. *Hesych.* πρυμνὸς, κάτωθεν, βαρὺς ἢ πλῆτος. Corrige: κάτωθεν βαρὺς ἢ πλατύς. Corrigenda etiam Scholia Pseudo-didymi hunc in modum. Πρυμνὸς παχὺς, κατὰ τὸ ἔσχατον μέρος παχὺς, ἰσχυροβαρής. *Ern.*

Ver. 448. ἐπ' ἄμαξαν] *Al.* ἐφ' ἄμαξαν. *Clark.* ἐπ' ἄμαξαν habet MS. edd. vett. *Ern.*

Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
Εὖ διαβὰς· ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη·
'Ρῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω
Βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
'Εσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
Σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶ
Δοῦρ' ἔχεν· οὐκ ἄν τίς μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,
Νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει.
Κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
Τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο·
Αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς

Stetit vero valde prope profectus, et adnixus percussit medias,
Firmiter divaricatis-curribus-stans; ne ei imbelle telum esset:
Rupitque ambos cardines: cecidit autem lapis intro
Magno pondere, immane vero circa portæ crepuerunt: neque vectes
Sustinuerunt, tabulæ vero disruptæ sunt alio alia
Lapidis ex impetu: Insiliit autem illustris Hector,
Nocti veloci similis aspectu: fulgebatque ære
Terribili, quo indutus erat circa corpus: duas autem manibus
Hastas tenebat: Haud quis illum inhibere-potuisset occurrens,
Præter deos, quando insiliit in portas; igne vero oculi ardebant.
Hortabatur autem Trojanos conversus ad agmen,
Murum transcendere: Illi autem hortanti paruerunt:
Protinusque alii quidem murum transcenderunt, alii vero per ipsas

461 διέτμαγον] F. A. 1. 462 ὑπὸ] MS. Ibid. ἴθορε] Id. male. 465 δοῦρ' ἴσχεν] Id.

Ibid. ὀχλίσσειαν,] *Al.* ὀχλίσειαν. Male. Secunda enim corripitur. Vide supra ad α'. 140.

Ver. 450. Τόν οἱ] *Al.* Τόν ῥ' οἱ. Quod perinde est. Vide ad α'. 51. n. 10.

Ver. 458. Εὖ διαβὰς,] Latinius verteris: *Magno gradu.* Male in versione *stans* rursus ponitur, cum jam ante sit *stetit.* *Tyrtæus* pariter apud Lycurg. §. 28. εὖ διαβὰς μενέτω· *magno gradu obtineat locum suum.* De ipsa significatione verbi διαβαίνειν, si alia desideres, vide *Wesseling*. V. C. ad *Diodor*. 1. extr. *Ern.*

Ver. 459. πέσε δὲ λίθος] Vide supra ad α'. 51.

Ver. 460. μύκον·] Vide supra ad β'. 314.

Ver. 461. διέτμαγεν,] *Al.* διέτμαγον.

Ver. 462. ὑπαὶ] *Al.* ὑπό.

Ver. 463. ἀτάλαντος] Vide supra ad β'. 627.

Ibid. ὑπώπια·] *Eustathius* ὑπώπια λέγει τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἁπλῶς μέρη, τὴν πρόσοψιν· οἱ δὲ ὕστερον ὑπώπια φασὶ τὰς περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς πληγάς. Quod illustrat Lamb. Bos ad 1 Cor. IX. 27. *Ern.*

Ver. 464. Σμερδαλέῃ,] *Al.* Σμερδαλέον.

Ver. 466. πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει.] Vide supra ad α'. 37. et 104.

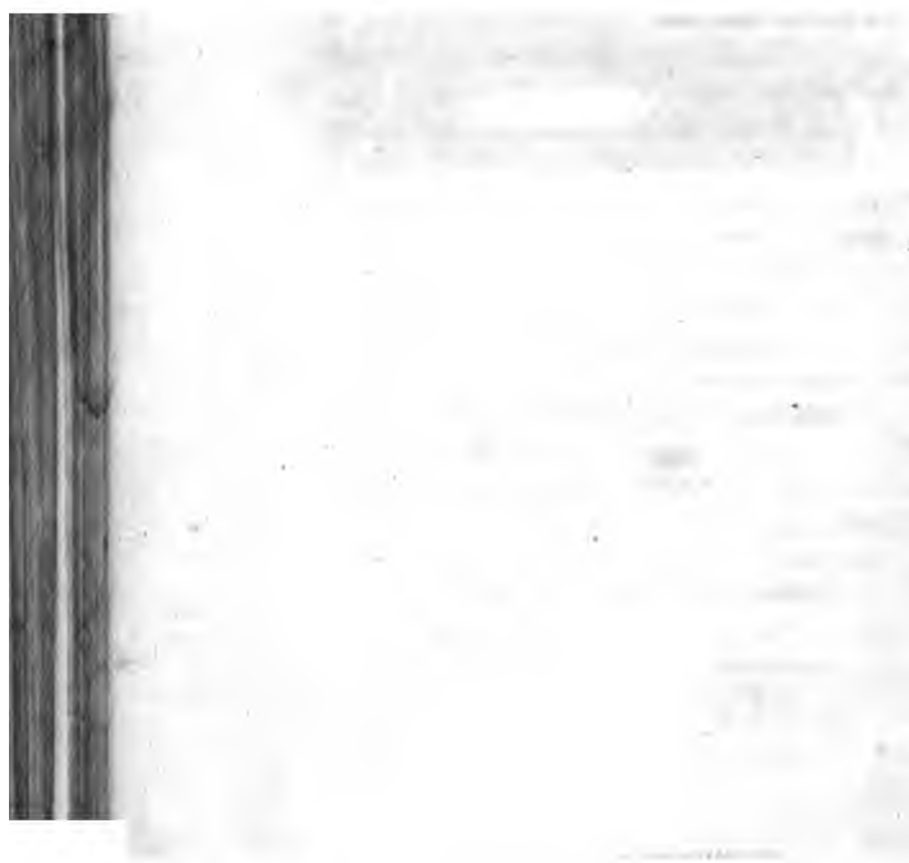
Ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
Νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

Affabre-factas infundebantur portas: Danai autem diffugerunt
Naves ad cavas: tumultusque vehemens consecutus est.

Ver. 469. ὑπέρβασαν,] Fit ὑπέρβασαν, simili analogia, ac ἔθεσαν, ἵστασαν, ἔδοσαν.

Ver. 471. ἐτύχθη.] *Al.* ὀρώρει.

Excudebat Andreas Duncan,
Academiæ Glasguensi Typographus. 1814.

[redacted]

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 00430 7099